CODICIS IURIS CANONICI FONTES

CURA

EMI PETRI CARD. GASPARRI

EDITI

VOLUMEN V

CURIA ROMANA

S. C. CONSIST. – S. C. DE SACRAMENTIS
S. C. C. – A. 1573-1760

N. 2056-3704

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

MCMXXX

Emus Petrus Card. Gasparri sibi reservat ius proprietatis in haec Collectanea sicut in Codicis Praefationem, Fontium Annotationes et Indices Analytico-Alphabeticos.

ELENCHUS OPERUM

AD QUAE PRO REPERIENDIS FONTIBUS IN HOC VOLUMINE RELATIS VIRI STUDIOSI REMITTUNTUR.

Bullarum Privilegiorum ac Diplomatum Romanorum Pontificum Amplissima Collectio, opera et studio CAROLI COCQUELINES, Romae (1739-1744). Sumptibus Hieronymi Mainardi.

BENEDICTI Papae XIV, *Bullarium*, Romae (1746-1757). Typis S. C. de Propaganda Fide.

ACTA SANCTAE SEDIS, Romae (1865, sq.).

ACTA APOSTOLICAE SEDIS, Romae (1909, sq.). Typis Polyglottis Vaticanis.

A. BIZZARRI, *Collectanea in usum Secretariae S. C. Episcoporum et Regularium*, Romae (1885). Typographia Polyglotta S. C. de Prop. Fide.

Collectanea S. Congregationis de Propaganda Fide, Romae (1907) Typographia Polyglotta S. C. de Prop. Fide.

Concilium Romanum in Sacrosancta Basilica Lateranensi celebratum a. 1725, Romae (1764) Barbiellini.

Decreta Authentica Congregationis Sacrorum Rituum ex actis eiusdem collecta eiusque auctoritate promulgata, Romae (1898-1912) Typographia Polyglotta S. C. de Prop. Fide. Typis Polyglottis Vaticanis.

F. LUCII FERRARIS, *Bibliotheca canonica iuridica moralis theologica*, Romae (1885-1899). Ex Typographia Polyglotta S. C. de Prop. Fide.

LIBER DECRETORUM S. C. CONCILII.
LIBER LITTERARUM S. C. CONCILII.
LIBER VISITATIONIS S. C. CONCILII.
SALVATORIS PALLOTTINI, *Collectio omnium conclusionum et resolutionum apud S. C. Cardinalium S. Concilii Tridentini*, Romae (1868-1893). Typis S. C. de Prop. Fide.
POSITIONES S. C. CONCILII.
Reg. Ep. – Regesta Episcoporum.
Thesaurus Resolutionum Sacrae Congregationis Concilii, a. 1718, sq.

INDEX FONTIUM
QUI IN HOC VOLUMINE REFERUNTUR

III. - CURIA ROMANA

3. – S. C. Consistorialis.

N.			PAG.
2056.	S. C. Consist.,	12 nov. 1908	1
2057.	»	7 ian. 1909	3
2058.	»	*Romana*, 29 ian. 1909	3
2059.	»	27 febr. 1909	5
2060.	»	*Romana*, 8 iul. 1909	5
2061.	»	*Romana*, 6 aug. 1909	6
2062.	»	*Romana*, 10 dec. 1909	14
2063.	»	*Romana*, 10 dec. 1909	14
2064.	»	decr. 31 dec. 1909	14
2065.	»	Ordo servandus in relatione de statu eccles., 31 dec. 1909	17
2066.	»	21 ian. 1910	32
2067.	»	14 mart. 1910	32
2068.	»	14 mart. 1910	33
2069.	»	*Romana*, 15 mart. 1910	33
2070.	»	15 apr. 1910	33
2071.	»	21 apr. 1910	34
2072.	»	2 maii 1910	34
2073.	»	16 aug. 1910	34
2074.	»	decr. *Maxima cura*, 20 aug. 1910	35
2075.	»	declar. 25 sept. 1910	45
2076.	»	3 oct. 1910	46
2077.	»	declar. 25 oct. 1910	47
2078.	»	decr. 18 nov. 1910	48
2079.	»	*Romana*, 11 febr. 1911	49
2080.	»	1 mart. 1911	50
2081.	»	24 mart. 1911	50
2082.	»	*Romana*, 28 nov. 1911	51
2083.	»	decr. 15 febr. 1912	51
2084.	»	litt. circulares 16 iul. 1912	52
2085.	»	decr. 10 dec. 1912	57
2086.	»	decr. 9 maii 1913	58
2087.	»	declar. 27 febr. 1914	58
2088.	»	decr. 25 mart. 1914	59
2089.	»	declar. 6 dec. 1914	62
2090.	»	*Statuum Foederatorum Americae Septentr.*, 28 iun. 1915	63

N.			PAG.
2091.	S. C. Consist.,	5 iul. 1915	66
2092.	»	decr. 31 mart. 1916	66
2093.	»	declar. 31 mart. 1916	67
2094.	»	decr. 25 iul. 1916	69
2095.	»	*Vercellen.*, 10 febr. 1917	72
2096.	»	25 apr. 1917	74

4. – S. C. de Sacramentis.

N.			PAG.
2097.	S. C. de Sacramentis,	*Parmen. et aliarum*, 14 maii 1909	75
2098.	»	*Friburgen.*, 15 aug. 1909	76
2099.	»	*Venetiarum*, 16 aug. 1909	76
2100.	»	decr. 7 mart. 1910	76
2101.	»	*Romana et aliarum*, 13 mart. 1910	77
2102.	»	*Romana et aliarum*, 29 iul. 1910	80
2103.	»	decr. 8 aug. 1910	80
2104.	»	*Mohilovien.*, 16 dec. 1910	85
2105.	»	instr. 6 mart. 1911	88
2106.	»	decr. 3 iun. 1912	88
2107.	»	*Romana et aliarum*, 23 dec. 1912	89
2108.	»	*Romana et aliarum*, 11 apr. 1913	90
2109.	»	28 nov., 18 dec. 1914	90
2110.	»	*Meliten.*, 22 mart. 1915	94
2111.	»	29 apr. 1915	95
2112.	»	25 iun. 1915	96
2113.	»	28 ian. 1916	99
2114.	»	31 ian. 1916	101
2115.	»	25 febr. 1916	101
2116.	»	17 nov. 1916	103
2117.	»	19 ian. 1917	104

5. – S. C. Concilii.

N.			PAG.
2118.	S. C. C.,	a. 1573	107
2119.	»	*Bisinianen.*, a. 1573	107
2120.	»	*Feretrana*, a. 1573	107
2121.	»	*Mutinen.*, a. 1573	108
2122.	»	*Mutinen.*, a. 1573	108
2123.	»	*Patavina*, a. 1573	108
2124.	»	*Tudertina*, a. 1573	109
2125.	»	*Valentina*, a. 1573	109
2126.	»	*Vercellen.*, a. 1573	109
2127.	»	*Narnien.*, 6 apr. 1574	109
2128.	»	*Cremonen.*, 15 maii 1574	110
2129.	»	*Mutinen.*, a. 1575	110
2130.	»	*Ravennaten.*, a. 1577	111
2131.	»	*Abulen.*, a. 1581	111
2132.	»	*Caesaraugustana*, a. 1581	112

N.			PAG.
2133.	S. C. C.,	*Cremonen.*, a. 1581	112
2134.	»	*Urgellen.*, a. 1581	112
2135.	»	*Polinianen.*, mense dec. 1584	113
2136.	»	*Aquileien.*, mense ian. 1585	113
2137.	»	*Concordien.*, mense ian. 1585	114
2138.	»	*Carthaginen.*, mense maio 1585	115
2139.	»	*Elboren.*, mense maio 1585	116
2140.	»	*Salernitana*, mense iun. 1585	116
2141.	»	*Gadicen.*, mense aug. 1585	117
2142.	»	*Panormitana*, mense sept. 1585	118
2143.	»	*Faventina*, mense oct. 1585	119
2144.	»	*Oscen.*, mense oct. 1585	119
2145.	»	*Civitaten.*, mense nov. 1585	120
2146.	»	*Lucen.*, mense nov. 1585	122
2147.	»	*Seguntina*, mense nov. 1585	123
2148.	»	*Hispalen.*, mense dec. 1585	123
2149.	»	*Virodunen.*, mense dec. 1585	124
2150.	»	*Bellicen.*, mense ian. 1586	124
2151.	»	*Fanen.*, mense ian. 1586	125
2152.	»	*Civitatis Regalis in Indiis (Limana)*, mense febr. 1586	126
2153.	»	*Comen.*, mense febr. 1586	127
2154.	»	*Lucana*, mense febr. 1586	128
2155.	»	*Avenionen.*, mense mart. 1586	128
2156.	»	*Mediolanen.*, mense maio 1586	129
2157.	»	*Panormitana*, mense maio 1586	129
2158.	»	*Seguntina*, mense iun. 1586	130
2159.	»	*Bononien.*, mense iul. 1586	131
2160.	»	*Caputaquen.*, mense iul. 1586	132
2161.	»	*Cremonen.*, mense iul. 1586	132
2162.	»	*Caputaquen.*, mense aug. 1586	133
2163.	»	*Avenionen.*, mense sept. 1586	133
2164.	»	*Avenionen.*, mense oct. 1586	133
2165.	»	*Bracharen.*, mense nov. 1586	134
2166.	»	*Pistorien.*, mense dec. 1586	134
2167.	»	*Triventina*, mense dec. 1586	135
2168.	»	*Mazarien.*, mense ian. 1587	135
2169.	»	*Hieracen.*, mense mart. 1587	136
2170.	»	*Lucen.*, mense mart. 1587	136
2171.	»	*Lucen.*, mense mart. 1587	137
2172.	»	*Nicoteren.*, mense mart. 1587	138
2173.	»	*Abulen.*, mense apr. 1587	138
2174.	»	*Avenionen.*, mense apr. 1587	139
2175.	»	*Hieracen.*, mense apr. 1587	140
2176.	»	*Marsicana*, mense apr. 1587	141
2177.	»	*Arianen.*, mense maio 1587	141
2178.	»	*Mileten.*, mense maio 1587	141
2179.	»	*Castellaneten.*, mense iun. 1587	141
2180.	»	*Mediolanen.*, mense iun. 1587	142

N.		PAG.
2181.	S. C. C., *Oxomen.*, mense iun. 1587	142
2182.	» *Leodien.*, mense iul. 1587	143
2183.	» *S. Severini*, mense iul. 1587	143
2184.	» *Maioricen.*, mense aug. 1587	144
2185.	» *Mediolanen.*, mense aug. 1587	144
2186.	» *Oxomen.*, mense aug. 1587	145
2187.	» *Regien.*, mense aug. 1587	145
2188.	» *Feretrana*, mense sept. 1587	147
2189.	» *Mediolanen.*, mense oct. 1587	147
2190.	» *Aquinaten.*, mense dec. 1587	148
2191.	» *Conchen.*, mense dec. 1587	149
2192.	» *Mediolanen.*, mense dec. 1587	150
2193.	» *Messanen.*, mense dec. 1587	151
2194.	» *Ventimilien.*, mense dec. 1587	151
2195.	» *Cassinen.*, mense febr. 1588	152
2196.	» *Melphien.*, mense febr. 1588	154
2197.	» *Zamoren.*, mense febr. 1588	155
2198.	» *Gerunden.*, mense mart. 1588	155
2199.	» *Mediolanen.*, mense mart. 1588	156
2200.	» *Panormitana*, mense mart. 1588	157
2201.	» *Papien.*, mense iul. 1588	157
2202.	» *Gerunden.*, mense aug. 1588	158
2203.	» *Squillacen.*, mense sept. 1588	158
2204.	» *Mediolanen.*, mense ian. 1589	158
2205.	» *Hispalen.*, mense apr. 1589	159
2206.	» *Pisana*, mense apr. 1589	159
2207.	» *Cortonen.*, mense maio 1589	159
2208.	» *Tranen.*, mense iun. 1589	160
2209.	» *Aquen.*, mense iul. 1589	161
2210.	» *Puteolana*, mense iul. 1589	161
2211.	» *Salernitana*, mense iul. 1589	162
2212.	» *Salernitana*, mense iul. 1589	162
2213.	» *Aurien.*, mense aug. 1589	163
2214.	» *Toletana*, mense aug. 1589	163
2215.	» *Hispalen.*, mense sept. 1589	164
2216.	» *Hispaniarum*, mense sept. 1589	164
2217.	» *Oscen.*, mense oct. 1589	165
2218.	» *Seguntina*, mense oct. 1589	165
2219.	» *Mediolanen.*, mense nov. 1589	166
2220.	» *Gnesnen.*, mense febr. 1590	166
2221.	» *Mileten.*, mense febr. 1590	166
2222.	» *Tarraconen.*, mense febr. 1590	167
2223.	» *Patavina*, mense mart. 1590	167
2224.	» *Barcinonen.*, 22 mart. 1591	168
2225.	» *Interamnen.*, 27 mart. 1591	168
2226.	» *Zamoren.*, 27 mart. 1591	168
2227.	» *Portugallien.*, 2 apr. 1591	169
2228.	» *Asturicen.*, 21 apr. 1591	169

N.		PAG.
2229.	S. C. C., 27 maii 1591	169
2230.	» *Feretrana*, 27 maii 1591	169
2231.	» *Tolentina*, 27 maii 1591	170
2232.	» *Lauden.*, 30 maii 1591	170
2233.	» *Papien.*, 7 iun. 1591	170
2234.	» *Conchen.*, 11 iun. 1591	170
2235.	» *Forosempronien.*, 30 iul. 1591	170
2236.	» *Nullius*, 30 iul. 1591	171
2237.	» *Calaguritana*, 23 sept. 1591	171
2238.	» *Derthonen.*, 21 dec. 1591	171
2239.	» *Caesenaten.*, 9 mart. 1592	171
2240.	» *Comen.*, 5 apr. 1592	172
2241.	» *Rossanen.*, 15 apr. 1592	172
2242.	» *Panormitana*, 21 apr. 1592	172
2243.	» *Venetiarum*, 21 apr. 1592	172
2244.	» *Vicen.*, 7 maii 1592	173
2245.	» *Reatina*, 3 iun. 1592	173
2246.	» *Perusina*, 9 iul. 1592	173
2247.	» *Venetiarum*, 11 iul. 1592	174
2248.	» *Calaguritana*, 27 aug. 1592	174
2249.	» *Taurinen.*, 29 aug. 1592	174
2250.	» *Leodien. et Namurcen.*, 11 oct. 1592	174
2251.	» *Oxomen.*, 12 nov. 1592	175
2252.	» *Mileten.*, 20 nov. 1592	175
2253.	» *Nullius*, 16 ian. 1593	175
2254.	» *Nullius*, 3 febr. 1593	175
2255.	» *Castellaneten.*, 3 febr. 1593	176
2256.	» *Neapolitana*, 3 apr. 1593	176
2257.	» *Brugnaten.*, 17 maii 1593	176
2258.	» *Placentina*, 1 iul. 1593	176
2259.	» *Savonen.*, 3 iul. 1593	177
2260.	» *Lucen.*, 6 aug. 1593	177
2261.	» *Algaren.*, 23 sept. 1593	177
2262.	» *Tarraconen.*, 23 sept. 1593	177
2263.	» *Eugubina*, 10 febr. 1594	177
2264.	» *Ferrarien.*, 3 mart. 1594	178
2265.	» *Audomaren.*, 30 mart. 1594	178
2266.	» *Parisien.*, 30 mart. 1594	178
2267.	» *Novarien.*, 29 apr. 1594	178
2268.	» *Pharen.*, 12 maii 1594	178
2269.	» *Hydruntina*, 14 iun. 1594	179
2270.	» *Aquilana*, 17 iun. 1594	179
2271.	» *Nullius*, 23 iun. 1594	179
2272.	» *Fanen.*, 7 sept. 1594	179
2273.	» *Atrebaten.*, 9 sept. 1594	179
2274.	» *Caurien.*, 5 oct. 1594	180
2275.	» *Agrigentina*, 17 nov. 1594	180
2276.	» *Cephaluden.*, 17 nov. 1594	180

N.		PAG.
2277.	S. C. C., *Nullius*, 17 nov. 1594	180
2278.	» *Algaren.*, 12 ian. 1595	181
2279.	» *Nullius*, 19 ian. 1595	181
2280.	» *Catanien.*, 26 ian. 1595	181
2281.	» *Toletana*, mense mart. 1595	182
2282.	» *Nullius*, 29 mart. 1595	182
2283.	» *Caurien.*, mense apr. 1595	182
2284.	» *Aprutina*, 6 apr. 1595	183
2285.	» *Mileten.*, 27 apr. 1595	183
2286.	» *Nullius*, 27 apr. 1595	183
2287.	» *Verulana*, 11 maii 1595	183
2288.	» *Nullius*, 22 iun. 1595	183
2289.	» *Auximana*, 4 iul. 1595	184
2290.	» *Elboren.*, 24 iul. 1595	184
2291.	» *Ariminen.*, 29 aug. 1595	184
2292.	» *Beneventana*, 13 sept. 1595	184
2293.	» *Taurinen.*, 15 febr. 1596	185
2294.	» decr. 15 mart. 1596	185
2295.	» *Tullen.*, 21 mart. 1596	186
2296.	» *Nullius*, 21 mart. 1596	186
2297.	» *Albinganen.*, 21 iun. 1596	186
2298.	» *Recineten.*, 27 iun. 1596	186
2299.	» *Messanen.*, 2 aug. 1596	187
2300.	» *Nullius*, 2 aug. 1596	187
2301.	» *Forosempronien.*, 23 sept. 1596	187
2302.	» *Sarnen.*, 23 sept. 1596	188
2303.	» *Feltren.*, 10 oct. 1596	188
2304.	» *Perusina*, 10 febr. 1597	189
2305.	» *Ferrarien.*, 3 mart. 1597	189
2306.	» *Catanien.*, 20 mart. 1597	189
2307.	» *Verulana*, 20 mart. 1597	189
2308.	» *Gnesnen.*, 24 apr. 1597	190
2309.	» *Nullius*, 24 apr. 1597	190
2310.	» *Nullius*, 31 maii 1597	190
2311.	» *Nullius*, 31 maii 1597	190
2312.	» *Hispaniarum*, 29 iun. 1597	191
2313.	» *Insulana*, 29 iun. 1597	191
2314.	» *Nullius*, 1 iul. 1597	191
2315.	» *Nullius*, 1 iul. 1597	191
2316.	» *Savonen.*, 1 iul. 1597	192
2317.	» *Narnien.*, 17 iul. 1597	192
2318.	» *Cracovien.*, 14 aug. 1597	192
2319.	» *Feltren.*, 18 sept. 1597	192
2320.	» *Nullius*, 18 sept. 1597	193
2321.	» *Hispalen.*, 17 nov. 1597	193
2322.	» *Hispalen.*, 15 ian. 1598	193
2323.	» *Nullius*, 22 ian. 1598	193
2324.	» *Agrigentina*, 11 maii 1599	194

N.		PAG.
2325.	S. C. C., 3 iun. 1599	194
2326.	» *Bituntina*, 21 iun. 1599	194
2327.	» *Calaritana*, 16 iul. 1599	194
2328.	» *Civitaten.*, 2 sept. 1599	195
2329.	» *Mirandolana*, 2 mart. 1600	195
2330.	» *Mirandolana*, 17 iul. 1600	195
2331.	» *Portugallien.*, 17 aug. 1600	195
2332.	» *Bisinianen.*, 31 aug. 1600	196
2333.	» *Guardien.*, 22 sept. 1600	196
2334.	» *Nullius*, 22 sept. 1600	196
2335.	» *Nullius*, 22 sept. 1600	196
2336.	» *Abellinen.*, 15 ian. 1601	197
2337.	» *Neapolitana (Congregationis Somaschae)*, 8 febr. 1601	197
2338.	» *Bracharen.*, 24 maii 1601	197
2339.	» *S. Agathae Gothorum*, 24 maii 1601	197
2340.	» *Urbinaten.*, 24 maii 1601	198
2341.	» *Vigilien.*, 24 maii 1601	198
2342.	» *Venetiarum*, 26 iul. 1601	198
2343.	» *Vallisoletana*, 17 oct. 1601	199
2344.	» *Augustana*, 10 ian. 1602	199
2345.	» *Monopolitana*, 27 febr. 1602	199
2346.	» *Regularium*, 28 febr. 1602	199
2347.	» *Barbastren.*, 28 nov. 1602	200
2348.	» *Aretina*, 11 mart. 1604	200
2349.	» *Syracusana*, 2 sept. 1604	200
2350.	» 7 oct. 1604	200
2351.	» *Messanen.*, 7 oct. 1604	201
2352.	» *Vicen.*, 7 oct. 1604	201
2353.	» *Ianuen.*, 2 dec. 1604	202
2354.	» 19 dec. 1604	202
2355.	» *Nullius*, 19 apr. 1605	202
2356.	» *Augustae Praetoriae*, 23 iun. 1605	202
2357.	» *Derthusen.*, 11 aug. 1605	203
2358.	» *Segobricen.*, 24 aug. 1605	203
2359.	» *Lamacen.*, 15 sept. 1605	204
2360.	» *Eugubina*, 15 dec. 1605	204
2361.	» *Clodien.*, 19 ian. 1606	204
2362.	» *Nullius*, 6 apr. 1606	204
2363.	» *Visen.*, 19 apr. 1606	205
2364.	» *Placentina*, 15 mart. 1607	205
2365.	» *Pacen.*, 26 apr. 1607	205
2366.	» *Aversana*, 31 maii 1607	205
2367.	» *Montis Regalis*, 2 aug. 1607	206
2368.	» *Ariminen.*, 6 sept. 1607	206
2369.	» *Andrien.*, 23 ian. 1608	206
2370.	» *Meliten.*, 7 mart. 1608	206
2371.	» *Neapolitana*, 7 mart. 1608	207
2372.	» *Regien.*, 7 mart. 1608	207

N.			PAG.
2373.	S. C. C.,	*Pisana*, 12 iun. 1608	207
2374.	»	*Calaguritana*, 6 iul. 1608	208
2375.	»	*Anconitana*, 14 febr. 1609	208
2376.	»	*Cremonen.*, 14 febr. 1609	208
2377.	»	*Pacen.*, 23 maii 1609	209
2378.	»	*Hispalen.*, 20 iun. 1609	209
2379.	»	12 sept. 1609	209
2380.	»	*Aprutina*, 12 sept. 1609	209
2381.	»	*Ferrarien.*, 23 sept. 1609	210
2382.	»	*Ferrarien.*, 28 nov. 1609	210
2383.	»	*Novarien.*, 23 ian. 1610	210
2384.	»	*Tricaricen.*, 23 ian. 1610	211
2385.	»	*Brundusina*, 27 febr. 1610	211
2386.	»	*Anconitana*, 11 sept. 1610	211
2387.	»	*Valentina*, 5 febr. 1611	211
2388.	»	*Posnanien.*, 20 febr. 1611	212
2389.	»	*Neapolitana*, 6 aug. 1611	212
2390.	»	*Alatrina*, 24 mart. 1612	212
2391.	»	*Assisien.*, 24 mart. 1612	213
2392.	»	*Narbonen.*, 12 aug. 1612	213
2393.	»	*Tridentina*, 20 iul. 1613	213
2394.	»	*Aretina*, 26 oct. 1613	213
2395.	»	*Oriolen.*, 26 iul. 1614	214
2396.	»	*Florentina*, 23 maii 1615	214
2397.	»	*Ostunen. et Aretina*, 23 maii 1615	214
2398.	»	*Theatina*, 26 sept. 1615	215
2399.	»	*Ianuen.*, 19 nov. 1616	215
2400.	»	*Lucana*, 21 ian. 1617	215
2401.	»	*Interamnen.*, 6 maii 1617	216
2402.	»	27 maii 1617	216
2403.	»	*Civitatis Regum*, 17 iun. 1617	216
2404.	»	*Salernitana*, 17 iun. 1617	216
2405.	»	2 sept. 1617	217
2406.	»	*Albanen.*, 2 sept. 1617	217
2407.	»	*Vercellen.*, 18 nov. 1617	217
2408.	»	*Aesina*, 7 apr. 1618	218
2409.	»	*Derthusen.*, 16 mart. 1619	218
2410.	»	*Ariminen.*, 8 iun. 1619	218
2411.	»	*Derthusen.*, 8 iun. 1619	219
2412.	»	*Sutrina*, 8 iun. 1619	219
2413.	»	*Caven.*, 22 iun. 1619	219
2414.	»	*Sarnen.*, 22 iun. 1619	219
2415.	»	20 iul. 1619	220
2416.	»	*Cathacen.*, 20 iul. 1619	220
2417.	»	*Terracinen.*, 20 iul. 1619	220
2418.	»	decr. 24 aug. 1619	220
2419.	»	*Patavina*, 11 ian. 1620	221
2420.	»	*Anagnina*, 22 febr. 1620	221

N.			PAG.
2421.	S. C. C.,	*Bononien.*, 20 iun. 1620	221
2422.	»	*Parisien.*, 3 apr. 1621	221
2423.	»	*Placentina*, 26 apr. 1621	222
2424.	»	*Bisuntina*, 14 iun. 1621	222
2425.	»	*Regien.*, 14 iun. 1621	222
2426.	»	*Agien.*, 26 iun. 1621	222
2427.	»	*Caurien.*, 6 nov. 1621	223
2428.	»	*Derthonen.*, 6 nov. 1621	223
2429.	»	*Messanen.*, mense ian. 1622	223
2430.	»	12 febr. 1622	223
2431.	»	*Limana*, 18 iun. 1622	224
2432.	»	*Spoletana*, 18 iun. 1622	224
2433.	»	20 sept. 1622	224
2434.	»	24 sept. 1622	225
2435.	»	*Oxomen.*, 7 ian. 1623	225
2436.	»	18 febr. 1623	225
2437.	»	11 mart. 1623	225
2438.	»	*Viterbien.*, 13 maii 1623	226
2439.	»	27 maii 1623	226
2440.	»	*Atrebaten.*, 27 maii 1623	226
2441.	»	*Caesaraugustana*, 27 maii 1623	227
2442.	»	*Sagonen.*, 21 iun. 1623	227
2443.	»	26 sept. 1623	227
2444.	»	*Tarraconen.*, 2 dec. 1623	227
2445.	»	13 ian. 1624	228
2446.	»	*Regien.*, 13 ian. 1624	228
2447.	»	10 febr. 1624	228
2448.	»	*Tarraconen.*, 10 febr. 1624	228
2449.	»	17 febr. 1624	229
2450.	»	*Camplen.*, 11 maii 1624	229
2451.	»	*Civitatis Castellanae et Hortanae*, 8 iun. 1624	229
2452.	»	*Carthusien.*, 22 iun. 1624	230
2453.	»	decr. 7 sept. 1624	230
2454.	»	decr. 21 sept. 1624	231
2455.	»	14 dec. 1624	234
2456.	»	14 dec. 1624	234
2457.	»	*Nebien.*, 26 ian. 1625	234
2458.	»	*Adiacen.*, 15 mart. 1625	235
2459.	»	*Tinen.*, 15 mart. 1625	235
2460.	»	decr. 21 iun. 1625	235
2461.	»	9 aug. 1625	244
2462.	»	*Giennen.*, 7 sept. 1625	244
2463.	»	*Indiarum Occident.*, 7 sept. 1625	244
2464.	»	15 sept. 1625	244
2465.	»	*Calaguritana*, 9 maii 1626	244
2466.	»	*Manilen.*, 9 maii 1626	245
2467.	»	*Nullius*, 13 iun. 1626	246
2468.	»	*Conversana*, 27 iun. 1626	246

N.		PAG.
2469.	S. C. C., *Asten.*, 11 iul. 1626	247
2470.	» *Nullius*, 11 iul. 1626	247
2471.	» *Zacynthen.*, 27 iul. 1626	247
2472.	» *Aquileien.*, 14 nov. 1626	247
2473.	» *Bituntina*, 14 nov. 1626	248
2474.	» *Chilen.*, 14 nov. 1626	248
2475.	» *Placentina*, 14 nov. 1626	248
2476.	» *Sulmonen.*, 5 dec. 1626	248
2477.	» *Culmen.*, 23 ian. 1627	249
2478.	» *Mantuana*, 6 febr. 1627	249
2479.	» *Oriolen.*, 24 mart. 1627	249
2480.	» *Vasionen.*, 17 apr. 1627	249
2481.	» *Burgen.*, 5 iun. 1627	249
2482.	» *Viterbien.*, 26 iun. 1627	250
2483.	» *Dyrrachien.*, 21 aug. 1627	250
2484.	» *Camerinen.*, 18 sept. 1627	250
2485.	» *Brugen.*, 13 nov. 1627	250
2486.	» *Cortonen.*, 22 ian. 1628	250
2487.	» *Novarien.*, 5 febr. 1628	251
2488.	» *Savonen.*, 19 febr. 1628	251
2489.	» *Terracinen.*, 19 febr. 1628	251
2490.	» *Ianuen.*, 18 mart. 1628	251
2491.	» *Placentina*, 18 mart. 1628	252
2492.	» *Constantinopolitana*, 1 apr. 1628	252
2493.	» *Nullius*, 3 iun. 1628	252
2494.	» *Limana*, 12 aug. 1628	252
2495.	» *Lauden.*, 12 aug. 1628	252
2496.	» *Civitatis Castellanae*, 26 aug. 1628	253
2497.	» *Russiae (Archiep. Chiovien.)*, 18 sept. 1628	253
2498.	» *Signina*, 18 nov. 1628	253
2499.	» *Florentina*, 2 dec. 1628	253
2500.	» *Russiae (Archiep. Chiovien.)*, 2 dec. 1628	254
2501.	» *Mediolanen.*, 13 ian. 1629	254
2502.	» *Amerina*, 3 febr. 1629	255
2503.	» *Florentina*, 17 febr. 1629	255
2504.	» *Bituntina*, 17 febr., 2 mart. 1629	255
2505.	» *Limana*, 10 mart. 1629	256
2506.	» *Russiae*, 24 mart., 20 apr. 1629	256
2507.	» *Aretina*, 28 apr. 1629	257
2508.	» *Fesulana*, 28 apr. 1629	257
2509.	» *Nullius*, 12 maii 1629	258
2510.	» *Galliae*, 2 iun. 1629	258
2511.	» *Nucerina Paganorum*, 23 iun. 1629	258
2512.	» *Terracinen.*, 20 iul. 1629	259
2513.	» *Cathacen.*, 17 nov. 1629	259
2514.	» *Constantien.*, 17 nov. 1629	259
2515.	» *Florentina*, 15 dec. 1629	260
2516.	» *Placentina*, 15 dec. 1629	260

N.		PAG.
2517.	S. C. C., *Caiacen.*, 12 ian. 1630	261
2518.	» *Bobien.*, 16 mart. 1630	261
2519.	» *Nullius*, 13 apr. 1630	261
2520.	» *Aquilana*, 27 apr. 1630	261
2521.	» *Bellunen.*, 27 apr. 1630	262
2522.	» *Nullius*, 11 maii 1630	262
2523.	» *Tridentina*, 13 iul. 1630	262
2524.	» *Bergomen.*, 17 aug. 1630	262
2525.	» *Neapolitana*, 17 aug. 1630	263
2526.	» *Regien.*, 9 nov. 1630	263
2527.	» *Bergomen.*, 23 nov. 1630	263
2528.	» *Rossanen.*, 23 dec. 1630	263
2529.	» *Nullius*, 15 mart. 1631	264
2530.	» *Viterbien.*, 16 mart. 1631	264
2531.	» *Ianuen.*, 10 maii 1631	264
2532.	» *Torcellen.*, 21 iun. 1631	264
2533.	» *Auximana*, 12 iul. 1631	264
2534.	» *Civitatis Castellanae*, 2 aug. 1631	265
2535.	» *Naxien.*, 23 aug. 1631	265
2536.	» *Vercellen.*, 23 aug. 1631	265
2537.	» *Thelesina*, 13 sept. 1631	266
2538.	» *Augustana*, 15 nov. 1631	266
2539.	» *Cameracen.*, 20 dec. 1631	266
2540.	» *Aesina*, 24 ian. 1632	266
2541.	» *Cotronen.*, 7 febr. 1632	267
2542.	» *Amerina*, 24 apr. 1632	267
2543.	» *Oriolen.*, 27 maii 1632	267
2544.	» *Sabinen.*, 3 iul. 1632	268
2545.	» *Aquilana*, 14 aug. 1632	268
2546.	» *Hispalen.*, 14 aug. 1632	268
2547.	» *Leodien.*, 14 aug. 1632	269
2548.	» *Camenecen.*, 4 dec. 1632	269
2549.	» *Tudertina*, 19 febr. 1633	269
2550.	» *Vigilien.*, 12 mart. 1633	269
2551.	» *Limana*, 16 apr. 1633	270
2552.	» *Fesulana*, 4 iun. 1633	270
2553.	» *Avenionen.*, 20 aug. 1633	270
2554.	» *Casertana*, 10 sept. 1633	270
2555.	» *Ianuen.*, 10 sept. 1633	271
2556.	» *Eugubina*, 12 nov. 1633	271
2557.	» *Aragoniae*, 10 dec. 1633	271
2558.	» *Sipontina*, 14 ian. 1634	271
2559.	» *Brundusina*, 4 febr. 1634	272
2560.	» *Derthusen.*, 27 maii 1634	272
2561.	» *Kilmoren.*, 3 iul. 1634	272
2562.	» *Clodien.*, 22 iul. 1634	273
2563.	» *Neapolitana*, 22 iul. 1634	273
2564.	» *Segobricen.*, 22 iul. 1634	273

N.			PAG.
2565.	S. C. C.,	*Veliterna*, 12 aug. 1634	273
2566.	»	*Constantinopolitana*, 2 dec. 1634	274
2567.	»	*Constantinopolitana*, 16 dec. 1634	274
2568.	»	*Avenionen.*, 13 ian. 1635	274
2569.	»	*Cremonen.*, 13 ian. 1635	275
2570.	»	*Romana*, 3 febr. 1635	275
2571.	»	*Turritana*, 3 febr. 1635	276
2572.	»	*Aversana*, 10 mart. 1635	276
2573.	»	*Hieracen.*, 10 mart. 1635	276
2574.	»	*Lucana*, 10 mart. 1635	276
2575.	»	*Arianen.*, 28 apr. 1635	276
2576.	»	*Belgii*, 16 iun. 1635	277
2577.	»	*Catharen.*, 13 iul. 1635	277
2578.	»	*Nullius Nonantulae*, 19 ian. 1636	277
2579.	»	*Minimorum*, 15 mart. 1636	278
2580.	»	*S. Angeli Longobardorum*, 26 apr. 1636	278
2581.	»	*Acernen.*, 17 maii 1636	278
2582.	»	*Brugen.*, 17 maii 1636	279
2583.	»	*Auximana*, 12 iul. 1636	279
2584.	»	*Belgii*, 23 aug. 1636	279
2585.	»	*Leyrien.*, 13 sept. 1636	279
2586.	»	*Boianen.*, 7 febr. 1637	280
2587.	»	*Andrien.*, 14 mart. 1637	280
2588.	»	*Cortonen.*, 9 maii 1637	280
2589.	»	*S. Angeli Longobardorum*, 30 maii 1637	280
2590.	»	*Catharen.*, 22 aug. 1637	280
2591.	»	*Caiacen.*, 6 mart. 1638	281
2592.	»	*Hydruntina*, 19 iun. 1638	281
2593.	»	*Civitatis Urbaniae*, 17 iul. 1638	281
2594.	»	*Poloniae*, 13 nov. 1638	281
2595.	»	*Syracusana*, 13 nov. 1638	282
2596.	»	*Tarraconen.*, 4 dec. 1638	282
2597.	»	*Romana*, 15 ian. 1639	282
2598.	»	*Aversana*, 13 febr. 1639	282
2599.	»	*Calaritana*, 13 febr. 1639	283
2600.	»	*Mechlinien.*, 13 febr. 1639	283
2601.	»	*Mediolanen.*, 13 febr. 1639	283
2602.	»	*Fulginaten.*, 26 febr. 1639	283
2603.	»	*Derthusen.*, 19 mart. 1639	284
2604.	»	*Marsorum*, 16 apr. 1639	284
2605.	»	*Posnanien.*, 16 apr. 1639	284
2606.	»	*Sarzanen.*, 25 iun. 1639	284
2607.	»	*Vilnen.*, 25 iun. 1639	284
2608.	»	*Conimbricen.*, 16 iul. 1639	285
2609.	»	*Vilnen.*, 16 iul. 1639	285
2610.	»	*Civitatis Castellanae*, 24 sept. 1639	285
2611.	»	*Reatina*, 24 sept. 1639	285
2612.	»	*Polinianen.*, 12 nov. 1639	285

N.			PAG.
2613.	S. C. C.,	*Neapolitana*, 7 dec. 1639	286
2614.	»	*Avenionen.*, 7 ian. 1640	286
2615.	»	*Aquilana*, 21 apr. 1640	286
2616.	»	*Colimbrien.*, 26 maii 1640	286
2617.	»	*Sabinen.*, 23 iun. 1640	287
2618.	»	*Interamnen.*, 21 iul. 1640	287
2619.	»	*Nullius*, 21 iul. 1640	288
2620.	»	*Conimbricen.*, 22 sept. 1640	288
2621.	»	*Nullius*, 22 sept. 1640	289
2622.	»	*Syracusana*, 22 sept. 1640	289
2623.	»	*Urbanien.*, 22 dec. 1640	289
2624.	»	*Civitatis Plebis*, 19 ian. 1641	289
2625.	»	*Catanien.*, 23 febr. 1641	290
2626.	»	*S. Agathae*, 16 mart. 1641	290
2627.	»	*Edessen.*, 13 apr. 1641	290
2628.	»	*Parmen.*, 20 iul. 1641	290
2629.	»	*Hispalen.*, 17 aug. 1641	291
2630.	»	*Lycien.*, 17 aug. 1641	291
2631.	»	*Catanien.*, 15 febr. 1642	292
2632.	»	*Comen.*, 15 febr. 1642	293
2633.	»	15 mart. 1642	293
2634.	»	*Rossanen.*, 3 maii 1642	293
2635.	»	*Lavellen.*, 14 iun. 1642	294
2636.	»	*Vicentina*, 23 aug. 1642	294
2637.	»	*Salutiarum*, 20 sept. 1642	294
2638.	»	*Lycien.*, 6 dec. 1642	294
2639.	»	*Mazarien.*, 6 dec. 1642	295
2640.	»	*Portugallien.*, 28 febr. 1643	295
2641.	»	*Forosempronien.*, 20 mart. 1643	295
2642.	»	*Vercellen.*, 21 mart. 1643	296
2643.	»	*Romana*, 2 maii 1643	297
2644.	»	*Pistorien.*, 30 maii 1643	297
2645.	»	*Mileten.*, 24 iul. 1643	297
2646.	»	*Neritonen.*, 24 iul. 1643	298
2647.	»	*Moguntina*, 30 ian. 1644	298
2648.	»	*Ianuen.*, 19 mart. 1644	299
2649.	»	*Bononien.*, 9 apr. 1644	299
2650.	»	*Eugubina*, 9 apr. 1644	299
2651.	»	*Catacen.*, 21 maii 1644	299
2652.	»	*Nullius*, 15 oct. 1644	300
2653.	»	*Albinganen.*, 2 dec. 1644	300
2654.	»	*Bosnen.*, 2 dec. 1644	300
2655.	»	*Brundusina*, 18 mart. 1645	301
2656.	»	*Poloniae*, 17 iun. 1645	301
2657.	»	*Strongolen.*, 17 iun. 1645	301
2658.	»	*Nullius*, 15 iul. 1645	301
2659.	»	*Patavina*, 15 iul. 1645	302
2660.	»	*Grossetana*, 16 sept. 1645	302

N. PAG.

2661. S. C. C., *Fulginaten.*, 18 nov. 1645 302
2662. » *Boianen.*, 13 ian. 1646 302
2663. » *Neapolitana*, 13 ian. 1646 303
2664. » *Asten.*, 3 febr. 1646 303
2665. » *Neapolitana*, 14 apr. 1646 303
2666. » *Elven.*, 5 maii 1646 303
2667. » *Nicien.*, 4 aug. 1646 303
2668. » *Comen.*, 1 sept. 1646 303
2669. » *Celsonen.*, 19 ian. 1647 304
2670. » *Verulana*, 19 ian. 1647 304
2671. » *Panormitana*, 16 mart. 1647 304
2672. » *Quiten.*, 16 mart. 1647 304
2673. » *Viennen.*, 16 mart. 1647 305
2674. » *Belgii*, 6 apr. 1647 305
2675. » *Portugallien.*, 6 apr. 1647 305
2676. » *Novarien.*, 6 iul. 1647 306
2677. » *Celsonen.*, 2 sept. 1647 306
2678. » *Parisien.*, 14 dec. 1647 306
2679. » *Albinganen.*, 14 mart. 1648 306
2680. » *Leodien.*, 14 mart. 1648 307
2681. » *Elnen.*, 28 mart. 1648 307
2682. » *Melphicten.*, 2 maii 1648 307
2683. » *Montis Virginis*, 2 maii 1648 307
2684. » *Verulana*, 2 maii 1648 308
2685. » *Civitatis Castellanae*, 8 aug. 1648 308
2686. » *Calaritana*, 14 nov. 1648 308
2687. » *Colimbrien.*, 14 nov. 1648 309
2688. » *Placentina*, 5 dec. 1648 309
2689. » *Belgii*, 19 dec. 1648 310
2690. » *Fesulana*, 19 dec. 1648 310
2691. » *Pistorien.*, 16 ian. 1649 310
2692. » *Fesulana*, 30 ian. 1649 311
2693. » *Lycien.*, 30 ian. 1649 311
2694. » *Neapolitana*, 27 febr. 1649 311
2695. » *Nicien.*, 20 mart. 1649 311
2696. » *Ordinis Minorum S. Francisci*, 20 mart. 1649 312
2697. » *Valentina*, 29 maii 1649 312
2698. » *Portugalliae*, 7 aug. 1649 312
2699. » *Regien.*, 7 aug. 1649 312
2700. » *Derthonen.*, 28 aug. 1649 313
2701. » *Oscen.*, 13 nov. 1649 313
2702. » *Pharen.*, 13 nov. 1649 314
2703. » *Sarsinaten.*, 27 nov. 1649 314
2704. » *Nullius*, 5 febr. 1650 314
2705. » *Senogallien.*, 5 febr. 1650 314
2706. » *Perusina*, 2 apr. 1650 314
2707. » *Traguríen.*, 30 apr. 1650 315
2708. » *Cadurcen.*, 2 iul. 1650 315

N. PAG.

2709. S. C. C., *Tragurien.*, 23 iul. 1650 316
2710. » *Forosempronien.*, 3 sept. 1650 316
2711. » *Valven. et Sulmonen.*, 3 sept. 1650 317
2712. » *Vulturarien.*, 3 sept. 1650 317
2713. » *Aquen.*, 26 nov. 1650 317
2714. » *Eugubina*, 26 nov. 1650 317
2715. » *Perusina*, 26 nov. 1650 318
2716. » *Papien.*, 3 iun. 1651 318
2717. » *Conversanen.*, 3 febr. 1652 318
2718. » *Urbinaten.*, 3 febr. 1652 318
2719. » *Eistetten.*, 24 febr. 1652 319
2720. » *Elven. seu Portugallien.*, 15 iun. 1652 319
2721. » *Nullius*, 17 aug. 1652 319
2722. » *Pistorien.*, 7 sept. 1652 319
2723. » *Melevitana*, 14 dec. 1652 320
2724. » *Vicentina*, 14 dec. 1652 320
2725. » *Abulen.*, 4 febr. 1653 320
2726. » *Galliarum*, 26 apr. 1653 321
2727. » *Ragusina*, 19 iul. 1653 321
2728. » *Campanien.*, 13 sept. 1653 321
2729. » *Ianuen.*, 15 nov. 1653 322
2730. » *Caesaraugustana*, 10 nov. 1653 322
2731. » *Patavina*, 17 ian. 1654 322
2732. » *Nullius*, 7 febr. 1654 323
2733. » *Milevitana*, 28 febr. 1654 323
2734. » *Senonen.*, 28 febr. 1654 323
2735. » *Ripana*, 18 apr. 1654 324
2736. » *Cortonen.*, 16 maii 1654 324
2737. » *Nullius*, 16 maii 1654 325
2738. » *Patavina*, 13 iun. 1654 325
2739. » *Narnien.*, 12 sept. 1654 325
2740. » *Boianen.*, 14 nov. 1654 325
2741. » *Bononien.*, 14 nov. 1654 326
2742. » *Faventina*, 12 dec. 1654 326
2743. » *Conimbricen.*, 26 iun. 1655 326
2744. » *Nullius Farfen.*, 13 nov. 1655 327
2745. » *Nullius*, 4 dec. 1655 327
2746. » *Aquinaten.*, 1 apr. 1656 327
2747. » *Segovien.*, 1 apr. 1656 328
2748. » *Adrien. et Pennen.*, 6 maii 1656 328
2749. » *Narnien.*, 24 mart. 1657 328
2750. » *Brixien.*, 9 iul. 1657 329
2751. » *Paraguarien.*, 1 sept. 1657 329
2752. » *Alerien.*, 24 nov. 1657 330
2753. » *Auximana*, 26 ian. 1658 330
2754. » *Mutinen.*, 26 ian. 1658 331
2755. » *Fossanen.*, 31 aug. 1658 331
2756. » *Neapolitana*, 25 ian. 1659 332

N.			PAG.
2757.	S. C. C.,	*Mediolanen.*, 8 mart. 1659	332
2758.	»	*Umbriaticen.*, 26 apr. 1659	333
2759.	»	*Maioricen.*, 7 iun. 1659	333
2760.	»	*Fesulana*, 23 aug. 1659	334
2761.	»	declar. 27 sept. 1659	334
2762.	»	*Troiana*, 29 nov. 1659	335
2763.	»	*Neapolitana*, 13 dec. 1659	336
2764.	»	*Torcellen.*, 24 ian. 1660	336
2765.	»	*Curien.*, 10 apr. 1660	337
2766.	»	*Matheranen.*, 13 nov. 1660	337
2767.	»	*Nullius*, 2 apr. 1661	338
2768.	»	*Narnien.*, 2 apr. et 28 maii 1661	338
2769.	»	*Novarien.*, 1 oct. 1661	339
2770.	»	*Casalen.*, 12 nov. 1661	340
2771.	»	*Casalen.*, 28 ian. 1662	341
2772.	»	*Forosempronien.*, 28 ian. 1662	341
2773.	»	*Forosempronien.*, 11 mart. 1662	342
2774.	»	*Patavina*, 20 maii 1662	342
2775.	»	*Brugen.*, 10 iun. 1662	343
2776.	»	*Cremonen.*, 16 sept. 1662	343
2777.	»	*Suessionen.*, 16 sept. 1662	344
2778.	»	*Cadurcen.*, 7 oct. 1662	344
2779.	»	*Asculana*, 18 nov. 1662	345
2780.	»	*Anagnina*, 9 dec. 1662	345
2781.	»	*Salernitana*, 9 dec. 1662	346
2782.	»	*Gerunden.*, 27 febr. 1663	346
2783.	»	*Urbinaten.*, 10 mart. 1663	347
2784.	»	*Neapolitana*, 2 iun. 1663	349
2785.	»	*S. Angeli Bisacciarum*, 2 iun. 1663	349
2786.	»	*Assisien.*, 23 iun. 1663	349
2787.	»	*Neritonen.*, 21 iul. 1663	350
2788.	»	*Romana*, 21 iul. 1663	351
2789.	»	*Montis Regalis*, 19 ian. 1664	351
2790.	»	*Cadurcen.*, 9 febr. 1664	352
2791.	»	*Romana*, 8 mart. 1664	352
2792.	»	*Sypontina*, 8 mart. 1664	352
2793.	»	*Fossanen.*, 10 ian. 1665	353
2794.	»	*Urbinaten.*, 28 febr. 1665	353
2795.	»	*Olomucen.*, 11 iul. 1665	354
2796.	»	*Venetiarum*, 28 nov. 1665	355
2797.	»	*Papien.*, 12 dec. 1665	355
2798.	»	*Novarien.*, 9 ian. 1666	356
2799.	»	*Neapolitana*, 13 febr. 1666	357
2800.	»	*Pampilonen.*, 15 ian. 1667	358
2801.	»	*Reatina*, 5 mart. 1667	358
2802.	»	*Romana*, 27 aug. 1667	359
2803.	»	*Calaritana*, 1 oct. 1667	359
2804.	»	*Placentina*, 14 ian. 1668	360

N.			PAG.
2805.	S. C. C.,	*Acheruntina*, 3 mart. 1668	360
2806.	»	*Albanen.*, 3 mart. 1668	360
2807.	»	*Vratislavien.*, 16 iun. 1668	361
2808.	»	*Ipren.*, 22 sept. 1668	361
2809.	»	*Sorana*, 26 ian. 1669	362
2810.	»	*Taurinen.*, 26 ian. 1669	362
2811.	»	*Chinen.*, 9 febr. 1669	362
2812.	»	*Umbriaticen.*, 16 mart. 1669	363
2813.	»	*Narnien.*, 13 iul. 1669	363
2814.	»	*Tirasonen.*, 13 iul. 1669	364
2815.	»	*Lucana*, 7 sept. 1669	364
2816.	»	*Gnesnen.*, 16 nov. 1669	365
2817.	»	*Clusina*, 12 iul. 1670	365
2818.	»	*Signina*, 2 aug. 1670	365
2819.	»	29 nov. 1670	366
2820.	»	*Sypontina*, 29 nov. 1670	366
2821.	»	*Tarentina*, 9 maii 1671	366
2822.	»	3 oct. 1671	367
2823.	»	*Mediolanen.*, 3 oct. 1671	367
2824.	»	*Papien.*, 28 nov. 1671	367
2825.	»	*Surrentina*, 12 dec. 1671	368
2826.	»	*Maioricen.*, 13 febr. 1672	368
2827.	»	*Armacana*, 12 mart. 1672	369
2828.	»	*Romana*, 7 maii 1672	369
2829.	»	*Toletana*, 4 iun. 1672	370
2830.	»	*Neapolitana*, 11 mart. 1673	370
2831.	»	*Tridentina*, 19 aug. 1673	371
2832.	»	16 dec. 1673	371
2833.	»	*Vercellen.*, 17 febr. 1674	371
2834.	»	*Gratianopolitana*, 14 apr. 1674	372
2835.	»	*Sarzanen.*, 28 apr. 1674	372
2836.	»	15 dec. 1674	372
2837.	»	*Maioricen.*, 4 maii 1675	373
2838.	»	*Vercellen.*, 3 aug. 1675	373
2839.	»	7 dec. 1675	374
2840.	»	*Tuamen.*, 20 iun. 1676	374
2841.	»	*Aquinaten.*, 20 febr. 1677	375
2842.	»	12 iun. 1677	375
2843.	»	*Caietana*, 4 sept. 1677	376
2844.	»	*Romana*, 29 ian., 5 mart. 1678	376
2845.	»	24 sept. 1678	377
2846.	»	*Firmana*, 3 dec. 1678, et 14 ian. 1679	377
2847.	»	*Sarzanen.*, 14 ian. 1679	377
2848.	»	decr. 12 febr. 1679	378
2849.	»	*Bituntina*, 1 iul. 1679	380
2850.	»	*Florentina*, 1 iul. 1679	381
2851.	»	*Urbinaten.*, 9 sept. 1679	381
2852.	»	*Carnoten.*, 2 dec. 1679	382

N.			PAG.
2853.	S. C. C.,	*Eremitarum B. Petri de Pisis*, 3 febr. 1680	382
2854.	»	*Mantuana*, 16 mart. 1680	383
2855.	»	*Alexandrina*, 27 iul. 1680	383
2856.	»	*Vicen.*, 28 sept. 1680	384
2857.	»	*Vratislavien.*, 28 sept. 1680	384
2858.	»	*Eistetten.*, 10 maii 1681	385
2859.	»	*Tornacen.*, 24 maii 1681	385
2860.	»	*Matheranen.*, 2 aug. 1681	385
2861.	»	*Vigilien.*, 27 sept. 1681	386
2862.	»	*Mediolanen.*, 14 mart. 1682	386
2863.	»	*Aversana*, 16 maii 1682	388
2864.	»	*Lucen.*, 20 iun. 1682	388
2865.	»	*Caputaquen.*, 29 aug. 1682	388
2866.	»	19 sept. 1682	389
2867.	»	27 mart. 1683	389
2868.	»	*Panormitana*, 10 apr. 1683	389
2869.	»	*Potentina*, 29 maii 1683	390
2870.	»	*Neapolitana*, 17 iul. 1683	390
2871.	»	7 aug. 1683	391
2872.	»	7 aug. 1683	391
2873.	»	*Hiberniae*, 7 aug. 1683	391
2874.	»	*Hispaniarum*, 28 aug. 1683	392
2875.	»	*Belgii*, 18 sept. 1683	392
2876.	»	*Collen.*, 18 sept. 1683	393
2877.	»	*S. Miniati*, 13 nov. 1683	393
2878.	»	*Patavina*, 11 dec. 1683	394
2879.	»	*Senogallien.*, 29 ian. 1684	395
2880.	»	10 iun. 1684	395
2881.	»	*Tarraconen.*, 10 iun. 1684	395
2882.	»	*Florentina*, 29 iul. 1684	396
2883.	»	*Nullius seu Nonantulana*, 13 ian. 1685	396
2884.	»	3 febr. 1685	397
2885.	»	*Lauden.*, 14 apr. 1685	397
2886.	»	*Tiburtina*, 12 maii 1685	398
2887.	»	*Camerinen.*, 4 aug. 1685	398
2888.	»	*Castren.*, 17 nov. 1685	398
2889.	»	*Ampurien.*, 30 mart. 1686	399
2890.	»	*Alexanen.*, 27 apr. 1686	399
2891.	»	*Derthonen.*, 18 maii 1686	400
2892.	»	*Viterbien.*, 18 maii 1686	400
2893.	»	*Nepesina*, 3 aug. 1686	401
2894.	»	*Ragusina*, 3 aug. 1686	402
2895.	»	*Miden.*, 24 aug. 1686	402
2896.	»	*Bitecten.*, 16 nov. 1686	403
2897.	»	1 mart. 1687	403
2898.	»	*Portugallien.*, 26 apr. 1687	404
2899.	»	*Fulginaten.*, 10 maii 1687	404
2900.	»	*Brictinorien.*, 21 iun. 1687	405

N.			PAG.
2901.	S. C. C.,	12 iul. 1687	405
2902.	»	*Urbinaten.*, 6 sept. 1687	406
2903.	»	*Neapolitana*, 6 et 27 sept. 1687	406
2904.	»	*Tudertina*, 20 dec. 1687	407
2905.	»	*Romana*, 21 febr. 1688	407
2906.	»	*Sutrina*, 8 maii 1688	408
2907.	»	*Spalaten.*, 17 iul. 1688	408
2908.	»	*Briocen.*, 15 ian. 1689	409
2909.	»	*Savonen.*, 12 febr. 1689	409
2910.	»	*Fundana*, 26 mart. 1689	410
2911.	»	*Hispalen.*, 26 mart., 14 maii, 4 et 25 iun. 1689	410
2912.	»	*Romana*, 4 iun. 1689	411
2913.	»	*S. Severini*, 16 iul. 1689	412
2914.	»	*Surrentina*, 6 aug. 1689	412
2915.	»	17 dec. 1689	413
2916.	»	*Hispalen.*, 4 mart. 1690	414
2917.	»	*Casertana*, 8 iul. 1690	414
2918.	»	*Lunen.-Sarzanen.*, 19 aug. 1690	414
2919.	»	*Caesenaten.*, 23 sept. 1690	415
2920.	»	*Leodien.*, 9 dec. 1690	416
2921.	»	*Lunen.-Sarzanen.*, 13 ian. 1691	416
2922.	»	*Catanien.*, 1 sept. 1691	417
2923.	»	*Bononien.*, 17 nov. 1691	418
2924.	»	*Senarum*, 17 nov. 1691	418
2925.	»	*Hieracen.*, 26 ian. 1692	419
2926.	»	*Comen.*, 1 mart. 1692	419
2927.	»	*Reatina*, 15 mart., 19 apr. 1692	420
2928.	»	*Spoletana*, 19 apr. 1692	420
2929.	»	10 maii 1692	421
2930.	»	*Romana*, 10 maii 1692	422
2931.	»	*Mileten.*, 7 iun. 1692	422
2932.	»	*Melphien.*, 21 iun. 1692	423
2933.	»	*Mazarien.*, 20 sept. 1692	424
2934.	»	17 ian. 1693	425
2935.	»	*Reatina*, 14 febr. 1693	425
2936.	»	*Acernen.*, 2 maii 1693	426
2937.	»	*Narnien.*, 8 aug. 1693	426
2938.	»	*Albinganen.*, 28 nov. 1693	427
2939.	»	*Mediolanen. seu Alexandrina*, 28 nov. 1693	427
2940.	»	*Forolivien.*, 16 ian. 1694	428
2941.	»	*Ianuen.*, 16 ian. 1694	429
2942.	»	decr. 24 iul. 1694	429
2943.	»	*Insularum Canariae*, 31 iul. 1694	431
2944.	»	*Tolentinaten.*, 11 sept. 1694	431
2945.	»	*Insularum Canarien.*, 13 nov. 1694	432
2946.	»	*Novarien.*, 13 nov. 1694	432
2947.	»	*Ianuen.*, 18 maii 1695	433
2948.	»	*Ebredunen.*, 25 iun. 1695	433

N.			PAG.
2949.	S. C. C.,	*Civitatis Plebis*, 16 iul. 1695	434
2950.	»	*Novarien.*, 27 aug. 1695	434
2951.	»	*Thelesina*, 17 mart. 1696	435
2952.	»	*Sabinen.*, 14 apr. 1696	435
2953.	»	*Fulginaten.*, 7 iul. 1696	436
2954.	»	*Calaguritana*, 22 sept. 1696	437
2955.	»	*Romana*, 17 nov. 1696	437
2956.	»	*Hispalen.*, 15 dec. 1696	437
2957.	»	*Vercellen.*, 15 dec. 1696	438
2958.	»	decr. 23 nov. 1697	438
2959.	»	*Calaguritana*, 11 ian. 1698	439
2960.	»	*Neapolitana*, 26 apr. 1698	440
2961.	»	*Panormitana*, 26 apr. 1698	441
2962.	»	*Asculana*, 7 iun. 1698	442
2963.	»	*Urbinaten.*, 7 iun. 1698	443
2964.	»	*Syracusana*, 19 iul. 1698	444
2965.	»	*Nullius Nonantulana*, 30 aug. 1698	445
2966.	»	*Burgi S. Sepulcri*, 20 sept. 1698	445
2967.	»	*Aprutina*, 15 nov. 1698	446
2968.	»	*Pistorien. et Paten.*, 14 febr. 1699	447
2969.	»	*Leodien.*, 2 maii 1699	447
2970.	»	*Amalphitana*, 18 iul. 1699	448
2971.	»	*Narnien.*, 26 sept. 1699	448
2972.	»	*Nullius Montis Virginis*, 14 nov. 1699	449
2973.	»	*Senen.*, 28 nov. 1699	450
2974.	»	*Giennen.*, 16 ian. 1700	451
2975.	»	*Hispalen.*, 6 febr. 1700	451
2976.	»	*Ventimilien.*, 20 mart., 24 apr. 1700	452
2977.	»	*Sardiniae*, 3 et 24 apr., 15 maii 1700	453
2978.	»	*Mexicana*, 24 apr. 1700	454
2979.	»	*S. Agathae Gothorum*, 24 apr. 1700	455
2980.	»	*Anagnina*, 15 maii 1700	456
2981.	»	*Nullius Montis Virginis*, 26 iun. 1700	456
2982.	»	*Portugallien.*, 15 et 29 ian. 1701	457
2983.	»	*Caurien.*, 23 apr., 7 maii, 4 iun. 1701	457
2984.	»	*Troiana*, 7 et 21 maii 1701	458
2985.	»	*Senogallien.*, 4 iun. 1701	459
2986.	»	*Calaguritana*, 18 iun. 1701	460
2987.	»	*Anagnina*, 30 iul. 1701	461
2988.	»	*Lancianen.*, 20 aug., 3 sept., 26 nov. 1701	461
2989.	»	*Salamantina*, 17 dec. 1701	463
2990.	»	*Sulmonen.*, 17 dec. 1701, 14 ian., 4 febr. 1702	463
2991.	»	*Barcinonen.*, 1 apr. 1702	464
2992.	»	*Salamantina*, 13 maii 1702	465
2993.	»	*Sypontina*, 29 apr. 1702	466
2994.	»	*Cortonen.*, 13 et 27 maii 1702	467
2995.	»	*Troiana*, 17 iun. 1702	467
2996.	»	*Mediolanen.*, 8 et 28 iul. 1702	468

N.			PAG.
2997.	S. C. C.,	*Salernitana*, 8 et 28 iul., 19 aug. 1702	469
2998.	»	*Comen.*, 19 aug., 9 sept. 1702	470
2999.	»	*Firmana*, 30 sept. 1702	472
3000.	»	*Amalphitana*, 30 sept., 2 dec. 1702	472
3001.	»	*Neapolitana*, 13 et 27 ian. 1703	474
3002.	»	*Ferrarien.*, 27 ian., 3 mart. 1703	475
3003.	»	*Ferrarien.*, 2 iun. 1703	476
3004.	»	*Pientina*, 16 iun. 1703	477
3005.	»	*Leodien.*, 7 iul. 1703	478
3006.	»	*Thelesina*, 7 iul. 1703	479
3007.	»	*Salamantina*, 18 aug. 1703	479
3008.	»	*Vercellen.*, 18 aug. 1703	480
3009.	»	*Novarien.*, 6 oct. 1703	480
3010.	»	*Aesina*, 15 dec. 1703	481
3011.	»	*Ferrarien.*, 15 dec. 1703, 12 ian. 1704	482
3012.	»	*Salamantina*, 26 ian. 1704	484
3013.	»	*Comen.*, 1 mart. 1704	484
3014.	»	*Ferentina*, 1 et 15 mart. 1704	485
3015.	»	*Novarien.*, 1 et 15 mart. 1704	486
3016.	»	*Leodien.*, 5 apr. 1704	487
3017.	»	*Theatina*, 5 apr. 1704	487
3018.	»	*Burgi S. Domnini*, 19 apr. 1704	487
3019.	»	*Caesenaten.*, 19 apr. 1704	488
3020.	»	*Arianen.*, 19 apr., 17 maii 1704	489
3021.	»	*Compsana*, 31 maii 1704	489
3022.	»	*Camerinen.*, 28 iun. 1704	490
3023.	»	*Florentina*, 28 iun. 1704	491
3024.	»	*Thelesina*, 9 aug. 1704	492
3025.	»	*Anglonen.*, 15 nov. 1704	492
3026.	»	*Venusina*, 15 nov. 1704	493
3027.	»	*Aprutina*, 29 nov. 1704	494
3028.	»	*Anglonen.*, 20 dec. 1704	496
3029.	»	*Nullius seu Calaguritana*, 24 ian. 1705	496
3030.	»	*Aprutina*, 2 maii 1705	497
3031.	»	*Ferrarien.*, 16 maii 1705	497
3032.	»	*Nullius seu Calaguritana*, 16 maii 1705	497
3033.	»	*Sarnen.*, 16 maii, 27 iun. 1705	498
3034.	»	*Caesenaten.*, 27 iun. 1705	498
3035.	»	*Aliphana*, 18 iul. 1705	499
3036.	»	*Aprutina*, 18 iul. 1705	500
3037.	»	*Tholosana*, 18 iul. 1705	501
3038.	»	*Amalphitana*, 5 sept. 1705	502
3039.	»	*Ianuen.*, 13 mart., 8 maii 1706	502
3040.	»	*Massanen.*, 17 apr. 1706	503
3041.	»	*Sutrina*, 19 iun. 1706	504
3042.	»	*Geruntinen. et Cariaten.*, 11 sept., 2 oct. 1706	505
3043.	»	*Comen.*, 20 nov. 1706	506
3044.	»	*Asculana*, 18 dec. 1706, 15 ian. 1707	507

N.			PAG.
3045.	S. C. C.,	*Nullius Farfen.*, 15 ian., 26 mart. 1707	508
3046.	»	*Boven.*, 29 ian., 12 febr., 9 apr., 7 maii 1707	509
3047.	»	*Ianuen.*, 12 febr., 9 apr. 1707	510
3048.	»	*Turritana et Algaren.*, 12 et 20 febr. 1707	511
3049.	»	*Amalphitana*, 26 febr. 1707	512
3050.	»	*Comen.*, 26 febr. 1707	513
3051.	»	*Sutrina*, 26 mart. 1707	513
3052.	»	*Ferrarien.*, 26 mart. 1707	514
3053.	»	*Milevitana*, 9 apr. 1707	515
3054.	»	*Ripana*, 21 maii 1707	516
3055.	»	*Pragen.*, 23 iul., 3 dec. 1707	516
3056.	»	*Tholosana*, 23 iul. 1707	517
3057.	»	*Lamacen.*, 13 aug. 1707	518
3058.	»	*Posnanien.*, 19 nov., 3 dec. 1707	519
3059.	»	*Pragen.*, 14 ian. 1708	520
3060.	»	*Caputaquen.*, 28 ian., 11 febr. 1708	520
3061.	»	*Geruntinen. et Cariaten.*, 11 febr. 1708	521
3062.	»	*Viterbien.*, 17 et 31 mart. 1708	522
3063.	»	*Amerina*, 17 et 31 mart. 1708	522
3064.	»	*Aquen.*, 5 et 19 maii 1708	523
3065.	»	*Nucerina Paganorum*, 19 maii 1708	524
3066.	»	*Marsicana*, 9 iun. 1708	525
3067.	»	*Ostunen.*, 7 et 28 iul. 1708	526
3068.	»	*Ruben.*, 28 iul., 18 aug. 1708	527
3069.	»	*Suessana*, 28 iul., 18 aug. 1708	527
3070.	»	*Nucerina Paganorum*, 1 et 15 dec. 1708	528
3071.	»	*Civitatis Plebis*, 15 dec. 1708	529
3072.	»	*Ferrarien.*, 15 dec. 1708, 12 ian. 1709	530
3073.	»	*Lamacen.*, 26 ian. 1709	530
3074.	»	*Vercellen.*, 27 apr. 1709	531
3075.	»	*Salisburgen.*, 11 maii 1709	532
3076.	»	*Bononien.*, 1 iun. 1709	533
3077.	»	*Algaren. seu Turritana*, 6 iul., 3 aug. 1709	534
3078.	»	*Neapolitana*, 3 aug. 1709	535
3079.	»	*Troiana*, 3 et 24 aug. 1709	535
3080.	»	*Anconitana*, 24 aug. 1709	536
3081.	»	*Suessana seu Catacen.*, 28 sept. 1709	537
3082.	»	*Assisien.*, 16 nov. 1709	538
3083.	»	*Placentina*, 11 ian. 1710	539
3084.	»	*Suessana seu Catacen.*, 25 ian. 1710	540
3085.	»	*Amerina*, 15 mart. 1710	540
3086.	»	*Civitatis Plebis*, 15 et 29 mart. 1710	541
3087.	»	*Neapolitana*, 12 apr. 1710	541
3088.	»	*Recineten.*, 12 apr. 1710	542
3089.	»	*Larinen.*, 10 maii 1710	543
3090.	»	*Senogallien.*, 24 maii 1710	544
3091.	»	*Frisingen.*, 14 iun. 1710	545
3092.	»	*Anconitana*, 30 aug. 1710	546

N.			PAG.
3093.	S. C. C.,	*Lancianen.*, 20 sept. 1710	546
3094.	»	*Ordinis Capuccinorum*, 15 nov. 1710	548
3095.	»	*Andrien.*, 29 nov. 1710	549
3096.	»	*Salisburgen.*, 29 nov. 1710, 10 ian. 1711	551
3097.	»	*Andrien.*, 24 ian. 1711	552
3098.	»	*Comen.*, 14 mart. 1711	552
3099.	»	*Neapolitana*, 14 mart. 1711	553
3100.	»	*Romana*, 28 mart. 1711	554
3101.	»	*Lauden.*, 2 maii 1711	555
3102.	»	*Ripana*, 2 maii 1711	556
3103.	»	*Senogallien.*, 2 maii 1711	557
3104.	»	*Brictinorien.*, 5 sept. 1711	557
3105.	»	*Tolentinaten.*, 5 sept. 1711	559
3106.	»	*Senogallien.*, 3 oct. 1711	560
3107.	»	*Aquilana*, 28 nov. 1711	560
3108.	»	*Brictinorien.*, 12 dec. 1711	562
3109.	»	*Murana*, 12 dec. 1711	562
3110.	»	*Comen.*, 9 apr. 1712	563
3111.	»	*Sarnen.*, 11 iun. 1712	564
3112.	»	*Marsicana*, 25 iun., 16 iul. 1712	566
3113.	»	*Comen.*, 6 aug., 3 dec. 1712	567
3114.	»	*Barcinonen.*, 17 dec. 1712, 21 ian. 1713	567
3115.	»	*Sarnen.*, 21 ian. 1713	568
3116.	»	*Comen.*, 1 apr. 1713	568
3117.	»	*Amalphitana*, 1 et 29 apr. 1713	569
3118.	»	*Pennen.*, 29 apr., 13 maii 1713	570
3119.	»	*Barcinonen.*, 13 maii 1713	571
3120.	»	*Anagnina*, 27 maii 1713	571
3121.	»	*Frequentina seu Abellinen.*, 27 maii 1713	572
3122.	»	*Romana seu S. Agathae Gothorum*, 27 maii 1713	573
3123.	»	*Balneoregien.*, 8 iul. 1713	575
3124.	»	*Ruben.*, 8 et 28 iul. 1713	576
3125.	»	*Ratisbonen.*, 28 iul. 1713	577
3126.	»	*Balneoregien.*, 19 aug. 1713	578
3127.	»	*Bambergen.*, 30 sept. 1713	578
3128.	»	*Veronen.*, 18. nov., 2 dec. 1713	579
3129.	»	*Lamacen.*, 16 dec. 1713	580
3130.	»	*Viglevanen.*, 13 et 27 ian. 1714	581
3131.	»	*Ruben.*, 3 mart. 1714	582
3132.	»	*Bambergen.*, 28 apr. 1714	583
3133.	»	*Camerinen.*, 9 iun. 1714	583
3134.	»	*Patavina*, 9 iun. 1714	584
3135.	»	*Firmana*, 7 iul., 4 aug. 1714	585
3136.	»	*Neapolitana*, 1 sept. 1714	586
3137.	»	*Reatina*, 1 et 22 sept. 1714	587
3138.	»	*Carniolen.*, 22 sept. 1714	588
3139.	»	*Romana*, 1 et 15 dec. 1714	590
3140.	»	*Reatina*, 9 febr. 1715	591

N.		PAG.
3141.	S. C. C., *Bambergen.*, 23 febr. 1715	591
3142.	» *Ugentina*, 23 febr., 16 mart. 1715	592
3143.	» *Ripana*, 16 et 30 mart. 1715	594
3144.	» *Amalphitana*, 13 apr. 1715	596
3145.	» *Spoletana*, 13 apr. 1715	596
3146.	» *Romana*, 18 maii, 1 iun. 1715	598
3147.	» *Mediolanen.*, 22 iun., 24 aug. 1715	599
3148.	» *Spoletana*, 16 nov. 1715	600
3149.	» *Mantuana*, 16 nov., 7 dec. 1715	600
3150.	» *Sutrina*, 7 dec. 1715	602
3151.	» *Narnien.*, 8 febr. 1716	603
3152.	» *Ugentina*, 14 mart. 1716	603
3153.	» *Mantuana*, 28 mart. 1716	604
3154.	» *Narnien.*, 28 mart. 1716	605
3155.	» *Burgi S. Domnini*, 2 et 16 maii 1716	605
3156.	» *Casertana*, 4 iul., 8 aug. 1716	606
3157.	» *Polinianen.*, 8 aug. 1716	607
3158.	» *Monasterien. seu Paderbornen.*, 5 sept. 1716	607
3159.	» *Murana*, 14 nov. 1716	608
3160.	» *Casertana*, 30 ian., 27 febr. 1717	609
3161.	» *Mantuana*, 30 ian., 27 febr. 1717	610
3162.	» *Papien.*, 13 mart., 10 apr. 1717	611
3163.	» *Polinianen.*, 19 iun. 1717	612
3164.	» *Fanen.*, 21 aug. 1717	613
3165.	» *Tolentina*, 2 oct. 1717	613
3166.	» *Neapolitana seu Vici Equen.*, 12 febr., 12 mart. 1718	615
3167.	» *Tudertina*, 12 febr., 12 mart. 1718	616
3168.	» *Gurgen.*, 19 febr. 1718	617
3169.	» *Canarien.*, 26 mart., 9 apr., 1718	618
3170.	» *Papien.*, 21 maii 1718	620
3171.	» *Romana*, 21 maii 1718	621
3172.	» *Caietana*, 2 iul. 1718	622
3173.	» *Milevitana*, 13 aug. 1718	624
3174.	» *Novarien.*, 3 et 24 sept. 1718	625
3175.	» *Casalen.*, 24 sept. 1718	626
3176.	» *Asten.*, 19 nov. 1718	627
3177.	» *Derthonen.*, 19 nov., 3 dec. 1718	629
3178.	» *Cassanen.*, 3 dec. 1718	629
3179.	» *Aliphana*, 3 et 17 dec. 1718	630
3180.	» *Bononien.*, 3 et 17 dec. 1718	631
3181.	» 17 dec. 1718	633
3182.	» *Fanen.*, 4 et 18 mart. 1719	634
3183.	» *Ferrarien.*, 4 et 18 mart. 1719	635
3184.	» *Aliphana*, 18 mart. 1719	636
3185.	» *Ordinis S. Francisci*, 18 mart. 1719	637
3186.	» *Aquaependen.*, 18 mart., 1 apr. 1719	638
3187.	» *Tarantasien.*, 1 et 22 apr. 1719	640
3188.	» *Antequexen.*, 22 apr. 1719	640

N.		PAG.
3189.	S. C. C., *Vercellen.*, 9 maii 1719	641
3190.	» *Ianuen.*, 20 maii 1719	642
3191.	» *Regien.*, 20 maii, 17 iun., 8 iul., 5 aug., 1719	643
3192.	» *Panormitana*, 30 sept., 18 nov. 1719	644
3193.	» *Sicula*, 18 nov. 1719	645
3194.	» *Mediolanen.*, 2 dec. 1719	648
3195.	» *Ipren.*, 2 et 16 dec. 1719	648
3196.	» *Lucana*, 2 et 16 dec. 1719	649
3197.	» *Placentina*, 16 dec. 1719	651
3198.	» *Sicula*, 16 dec. 1719	651
3199.	» *Ianuen.*, 27 ian. 1720	652
3200.	» *Mantuana*, 24 febr. 1720	653
3201.	» *Ulixbonen.*, 16 mart. 1720	654
3202.	» *S. Marci*, 16 mart., 13 apr. 1720	656
3203.	» *Firmana*, 13 apr. 1720	656
3204.	» *Sagonen.*, 13 apr. 1720	658
3205.	» *Herbipolen.*, 27 apr. 1720	659
3206.	» *Romana seu Tusculana*, 27 apr. 1720	660
3207.	» *Asculana*, 11 maii 1720	662
3208.	» *Comen.*, 11 maii 1720	663
3209.	» *Interamnen.*, 11 maii 1720	663
3210.	» *Panormitana*, 8 iun. 1720	664
3211.	» *Imolen.*, 8 et 22 iun. 1720	664
3212.	» *Aquen.*, 13 iul. 1720	665
3213.	» *Firmana*, 3 aug. 1720	666
3214.	» *Cremonen.*, 7 sept. 1720	667
3215.	» *Vercellen.*, 1 oct. 1720	667
3216.	» *Colonien.*, 16 nov. 1720	669
3217.	» *Derthonen.*, 7 dec. 1720	670
3218.	» ep. 10 ian. 1721	671
3219.	» 14 ian. 1721	671
3220.	» *Parisien.*, 25 ian. 1721	672
3221.	» *Montis Falisci*, 25 ian., 8 febr. 1721	673
3222.	» *Neapolitana seu Caputaquen.*, 25 ian., 8 febr. 1721	674
3223.	» *Nullius Farfen.*, 8 febr. 1721	675
3224.	» *Montis Falisci*, 8 mart., 31 maii 1721	676
3225.	» *Aquen.*, 31 maii 1721	676
3226.	» *Asculana*, 21 iun. 1721	677
3227.	» *Imolen.*, 21 iun. 1721	677
3228.	» *Parisien.*, 12 iul. 1721	678
3229.	» *Aquen.*, 2 aug. 1721	679
3230.	» *Elboren.*, 2 et 23 aug. 1721	679
3231.	» *Theatina*, 23 aug., 13 sept. 1721	681
3232.	» 13 sept. 1721	681
3233.	» *Romana*, 2 oct. 1721	682
3234.	» *Ulixbonen. Occident.*, 22 nov. 1721	683
3235.	» *Bitecten.*, 22 nov., 6 dec. 1721	685
3236.	» *Sorana*, 20 dec. 1721	686

N.		PAG.
3237.	S. C. C., *Florentina*, 17 ian. 1722	687
3238.	» *Lucana*, 17 ian., 7 et 28 febr., 14 mart. 1722	689
3239.	» *Sorana*, 17 ian., 7 et 28 febr., 14 mart. 1722	690
3240.	» *Spoletana*, 7 et 28 febr., 14 mart. 1722	690
3241.	» *Taurinen.*, 14 mart. 1722	692
3242.	» *Caiacen.*, 23 maii 1722	693
3243.	» *Ulyxbonen.*, 13 iun. 1722	694
3244.	» *Tudertina*, 4 iul. 1722	695
3245.	» *Ariminen.*, 8 et 29 aug. 1722	696
3246.	» *Herbipolen.*, 17 sept. 1722	697
3247.	» *Ulixbonen. Occident.*, 17 sept. 1722	697
3248.	» *Turritana*, 21 nov. 1722	698
3249.	» *Legionen.*, 5 dec. 1722	699
3250.	» *Spoletana*, 5 et 19 dec. 1722	700
3251.	» *S. Marci*, 19 dec. 1722, 16 ian. 1723	701
3252.	» *Herbipolen.*, 16 ian. 1723	701
3253.	» *Valentina*, 16 et 30 ian. 1723	702
3254.	» *Vratislavien.*, 16 et 30 ian. 1723	703
3255.	» *Anglonen.*, 30 ian. 1723	703
3256.	» *Fulginaten.*, 30 ian. 1723	704
3257.	» *Volaterrana*, 30 ian. 1723	705
3258.	» *Legionen.*, 30 ian., 6 mart., 10 et 24 apr. 1723	706
3259.	» *Sorana*, 24 apr. 1723	706
3260.	» *Veliterna*, 24 apr. 1723	707
3261.	» *Ariminen.*, 15 maii 1723	708
3262.	» *Monasterien.*, 15 maii 1723	708
3263.	» *Cremonen.*, 5 iun. 1723	710
3264.	» *Fanen.*, 5 et 26 iun. 1723	711
3265.	» *Ulyxbonen.*, 5 et 26 iun. 1723	712
3266.	» *Ariminen.*, 17 iul. 1723	713
3267.	» *Albinganen.*, 28 aug., 18 sept. 1723	713
3268.	» *Milevitana*, 18 sept. 1723	714
3269.	» *Tirasonen.*, 18 sept., 2 oct. 1723	715
3270.	» *Turritana*, 20 nov. 1723	717
3271.	» *Ulyxbonen.*, 20 nov. 1723	717
3272.	» *Pampilonen.*, 20 nov., 4 dec. 1723	718
3273.	» *Urbis*, 18 dec. 1723, 15 ian. 1724	718
3274.	» *Vratislavien.*, 12 febr. 1724	719
3275.	» *Bononien.*, 12 febr., 10 iun. 1724	720
3276.	» *Mediolanen.*, 10 iun. 1724	720
3277.	» *Novarien.*, 10 iun., 8 iul. 1724	721
3278.	» *Ulixbonen.*, 8 iul. 1724	723
3279.	» *Bononien.*, 8 et 28 iul. 1724	725
3280.	» *Ulyxbonen.*, 8 et 28 iul. 1724	725
3281.	» *Savonen.*, 28 iul. 1724	726
3282.	» *Mutinen.*, 19 aug. 1724	727
3283.	» *Ulyxbonen.*, 19 aug. 1724	729
3284.	» *Montis Politiani*, 19 aug., 9 sept. 1724	729

N.		PAG.
3285.	S. C. C., *Savonen.*, 9 sept. 1724	731
3286.	» *Amalphitana*, 30 sept. 1724	731
3287.	» *Monasterien.*, 30 sept. 1724	733
3288.	» *Auximana*, 18 nov., 2 dec. 1724	733
3289.	» *Mediolanen.*, 2 dec. 1724	734
3290.	» *Auximana*, 16 dec. 1724	734
3291.	» *Lauretana*, 16 dec. 1724	734
3292.	» *Turritana*, 16 dec. 1724, 13 ian. 1725	735
3293.	» *Asculana*, 3 et 24 mart. 1725	737
3294.	» *S. Marci*, 3 et 24 mart. 1725	738
3295.	» *Bononien.*, 14 apr. 1725	739
3296.	» *Gnesnen.*, 14 apr. 1725	740
3297.	» *Neapolitana*, 14 apr. 1725	741
3298.	» *Civitaten.*, 9 iun. 1725	743
3299.	» *Mutinen.*, 9 iun. 1725	744
3300.	» *Vigilien.*, 23 iun., 13 iul. 1725	744
3301.	» *Cosentina*, 13 iul. 1725	746
3302.	» *Reatina*, 13 iul. 1725	747
3303.	» *Gravinen.*, 1 sept. 1725	749
3304.	» *Turritana*, 22 sept. 1725	750
3305.	» *Vigilien.*, 22 sept. 1725	751
3306.	» *Ordinis Praemonstraten.*, 1 et 15 dec. 1725	751
3307.	» *Aquinaten.*, 12 ian. 1726	752
3308.	» *Urbanien.*, 12 ian. 1726	753
3309.	» *Nullius Montis Cassini*, 26 ian. 1726	755
3310.	» *Cathacen.*, 26 ian., 9 febr. 1726	755
3311.	» *Lancianen.*, 9 febr. 1726	756
3312.	» *Auximana*, 23 febr. 1726	758
3313.	» *Volaterrana*, 23 febr., 16 mart. 1726	759
3314.	» *Spoletana*, 16 et 30 mart. 1726	759
3315.	» *Turritana*, 30 mart. 1726	760
3316.	» *Cremonen.*, 13 apr. 1726	760
3317.	» *S. Marci*, 13 apr. 1726	760
3318.	» *Papien.*, 4 et 18 maii 1726	762
3319.	» *Lavellana seu Romana*, 8 iun., 6 iul. 1726	763
3320.	» *Trivicana seu Tricaricen.*, 8 iun., 6 iul. 1726	764
3321.	» *Florentina*, 27 iul. 1726	766
3322.	» *Giennen.*, 11 et 25 ian. 1727	766
3323.	» *Eugubina seu Perusina*, 25 ian. 1727	768
3324.	» *Florentina*, 29 mart. 1727	769
3325.	» *Tiburtina*, 26 apr. 1727	769
3326.	» *Valven. seu Sulmonen.*, 10 maii 1727	770
3327.	» *Burgi S. Domnini*, 24 maii 1727	771
3328.	» *Giennen.*, 7 iun., 5 iul. 1727	772
3329.	» *Eugubina seu Perusina*, 5 iul. 1727	773
3330.	» *Acerrarum*, 5 iul., 2 et 23 aug. 1727	773
3331.	» *Veliterna*, 5 iul., 2 et 23 aug. 1727	773
3332.	» *Giennen.*, 2 aug. 1727	775

N. PAG.
3333. S. C. C., *Florentina*, 2 et 23 aug. 1727 ... 775
3334. » *Romana*, 20 sept. 1727 ... 776
3335. » *Placentina*, 22 nov., 6 dec. 1727 ... 777
3336. » *Caesenaten.*, 6 dec. 1727 ... 777
3337. » *Calaritana*, 21 febr. 1728 ... 778
3338. » *Mediolanen.*, 17 apr. 1728 ... 779
3339. » *Bononien.*, 17 apr., 15 maii 1728 ... 779
3340. » *Theanen.*, 15 maii, 19 iun. 1728 ... 780
3341. » *Giennen.*, 19 iun. 1728 ... 781
3342. » *Bergomen.*, 19 iun., 10 iul. 1728 ... 782
3343. » *Caesenaten.*, 11 et 25 sept. 1728 ... 783
3344. » *Chien.*, 12 mart. 1729 ... 784
3345. » *Caputaquen.*, 2 apr. 1729 ... 786
3346. » *Burgi S. Domnini*, 2 et 30 apr. 1729 ... 788
3347. » *Theanen.*, 30 apr. 1729 ... 788
3348. » *Cusentina*, 30 apr. 1729 ... 788
3349. » *Maceraten.*, 14 maii 1729 ... 790
3350. » *Nucerina*, 3 iul. 1729 ... 791
3351. » *Cremonen.*, 23 iul., 13 aug. 1729 ... 792
3352. » *Brugen.*, 13 aug., 3 sept. 1729 ... 793
3353. » *Cusentina*, 3 sept. 1729 ... 794
3354. » *Tridentina*, 3 et 24 sept. 1729 ... 795
3355. » *Nullius Montis Cassini*, 24 sept. 1729 ... 796
3356. » *Nucerina Paganorum*, 24 sept., 19 nov. 1729 ... 797
3357. » *Cusentina*, 19 nov., 3 dec. 1729 ... 798
3358. » *Tridentina*, 3 dec. 1729 ... 799
3359. » *Vratislavien.*, 3 dec. 1729 ... 799
3360. » *Nullius Montis Cassini*, 14 et 28 ian. 1730 ... 801
3361. » *Mechlinien.*, 28 ian. 1730 ... 801
3362. » *Barcinonen.*, 28 ian., 28 iul. 1730 ... 804
3363. » *Compostellana*, 19 aug. 1730 ... 805
3364. » *Derthonen.*, 19 aug. 1730 ... 806
3365. » *Cremonen.*, 9 sept. 1730 ... 807
3366. » *Barcinonen.*, 30 sept. 1730 ... 807
3367. » *Cremonen.*, 12 dec. 1730 ... 808
3368. » *Capritana*, 16 dec. 1730 ... 808
3369. » *Pientina*, 17 febr. 1731 ... 809
3370. » *Pientina*, 17 febr. 1731 ... 810
3371. » *Compostellana*, 10 mart. 1731 ... 811
3372. » *Romana*, 16 iun., 28 iul. 1731 ... 811
3373. » *Passavien.*, 28 iul. 1731 ... 812
3374. » *Arianen.*, 18 aug. 1731 ... 813
3375. » 5 oct. 1731 ... 815
3376. » *Eystadien.*, 17 nov. 1731 ... 815
3377. » *Lycien.*, 17 nov. 1731 ... 817
3378. » *Segovien.*, 17 nov. 1731 ... 817
3379. » *Eistetten.*, 1 dec. 1731 ... 819
3380. » *Eugubina*, 12 ian. 1732 ... 820

N. PAG.
3381. S. C. C., *Larinen.*, 26 ian. 1732 ... 821
3382. » *Thelesina*, 26 ian., 9 febr. 1732 ... 822
3383. » *Colonien.*, 9 febr. 1732 ... 823
3384. » *Mediolanen.*, 9 febr. 1732 ... 824
3385. » *Eystadien.*, 9 febr., 8 mart. 1732 ... 825
3386. » *Valven. seu Sulmonen.*, 22 mart. 1732 ... 826
3387. » *Cremonen.*, 5 apr. 1732 ... 827
3388. » *Montis Regalis*, 5 apr. 1732 ... 827
3389. » *Mediolanen.*, 26 apr. 1732 ... 829
3390. » *Ulyxbonen.*, 26 apr. 1732 ... 829
3391. » *Larinen.*, 10 maii 1732 ... 830
3392. » *Fabrianen.*, 24 maii, 21 iun. 1732 ... 830
3393. » *Eystadien.*, 21 iun. 1732 ... 831
3394. » *Cingulana*, 19 iul. 1732 ... 832
3395. » *Firmana*, 9 et 30 aug. 1732 ... 833
3396. » *Larinen.*, 9 et 30 aug. 1732 ... 835
3397. » *Tusculana*, 22 nov. 1732 ... 835
3398. » *Montis Regalis*, 22 nov., 6 dec. 1732 ... 836
3399. » *Asculana*, 7 febr. 1733 ... 837
3400. » *Cremonen.*, 28 mart. 1733 ... 838
3401. » *Fabrianen.*, 2 maii 1733 ... 839
3402. » *Aquilana*, 2 et 16 maii 1733 ... 839
3403. » *Callien.*, 16 maii 1733 ... 840
3404. » *Apten.*, 27 iun. 1733 ... 841
3405. » *Aquilana*, 18 iul. 1733 ... 842
3406. » *Asculana*, 8 et 29 aug. 1733 ... 842
3407. » *Cremonen.*, 8 et 29 aug. 1733 ... 844
3408. » *Pharaonen.*, 19 sept., 14 nov. 1733 ... 844
3409. » *Burgen.*, 14 nov. 1733 ... 845
3410. » *Fabrianen.*, 14 nov. 1733 ... 846
3411. » *Brixien.*, 28 nov., 12 dec. 1733 ... 847
3412. » *Ripana*, 12 dec. 1733 ... 848
3413. » *Burgen.*, 9 ian. 1734 ... 849
3414. » *Colonien.*, 23 ian., 6 febr. 1734 ... 850
3415. » *Fabrianen.*, 6 febr. 1734 ... 851
3416. » *Faventina*, 27 febr. 1734 ... 851
3417. » *Fabrianen.*, 20 mart. 1734 ... 852
3418. » *Asten.*, 20 mart., 3 apr. 1734 ... 853
3419. » *Senogallien. seu Maceraten.*, 3 apr. 1734 ... 853
3420. » *Asculana*, 17 apr. 1734 ... 854
3421. » *Bracaren.*, 17 apr. 1734 ... 855
3422. » *Apten.*, 8 maii 1734 ... 855
3423. » *Maceraten.*, 8 maii 1734 ... 856
3424. » *Asculana*, 22 maii 1734 ... 857
3425. » *Asten.*, 22 maii 1734 ... 858
3426. » *Pacten.*, 22 maii, 5 iun. 1734 ... 858
3427. » *Tusculana*, 5 iun. 1734 ... 859
3428. » *Bononien.*, 3 iul. 1734 ... 859

N.			PAG.
3429.	S. C. C.,	*Firmana*, 24 iul. 1734	860
3430.	»	*Tusculana*, 24 iul. 1734	861
3431.	»	*Fundana*, 21 aug. 1734	862
3432.	»	*Leodien.*, 11 sept. 1734	862
3433.	»	*Fundana*, 25 sept. 1734	864
3434.	»	*Hortana*, 25 sept. 1734	864
3435.	»	*Constantien.*, 20 nov. 1734	866
3436.	»	*Sabinen.*, 18 dec. 1734	868
3437.	»	*Acerrarum seu Matheranen. et Acheruntina*, 18 dec. 1734, 15 ian. 1735	869
3438.	»	*Assisien.*, 18 dec. 1734, 15 ian. 1735	870
3439.	»	*Sabinen.*, 29 ian. 1735	871
3440.	»	*Augustana*, 29 ian., 12 febr. 1735	871
3441.	»	*Faventina*, 12 febr. 1735	872
3442.	»	*Nitrien.*, 12 febr. 1735	873
3443.	»	*Frisingen.*, 18 iun. 1735	874
3444.	»	*Cremonen.*, 20 aug. 1735	876
3445.	»	*Oritana*, 20 aug. 1735	876
3446.	»	*Ianuen.*, 10 sept. 1735	877
3447.	»	*Nucerina*, 10 sept. 1735	878
3448.	»	*Oritana*, 24 sept. 1735	879
3449.	»	*Mediolanen.*, 24 sept. 1735	879
3450.	»	*Privernen.*, 24 sept. 1735	881
3451.	»	*Perusina*, 19 nov. 1735	882
3452.	»	*Mediolanen.*, 3 dec. 1735	882
3453.	»	*Leopolien.*, 14 ian. 1736	883
3454.	»	*Derthonen.*, 14 et 28 ian. 1736	884
3455.	»	*Augustana*, 3 et 24 mart. 1736	885
3456.	»	*Tricaricen.*, 24 mart. 1736	887
3457.	»	*Nullius Orbetelli*, 28 apr. 1736	888
3458.	»	*Tarvisina*, 28 apr. 1736	890
3459.	»	*Firmana*, 12 maii, 2 iun. 1736	891
3460.	»	*Iuvenacen.*, 2 iun., 7 iul. 1736	892
3461.	»	*Neapolitana*, 7 iul. 1736	893
3462.	»	*Taurinen.*, 4 aug. 1736	895
3463.	»	*Iuvenacen.*, 22 sept., 17 nov. 1736	896
3464.	»	*Cusentina*, 17 nov., 1 dec. 1736	897
3465.	»	*Elven.*, 1 dec. 1736	898
3466.	»	*Civitatis Plebis*, 15 dec. 1736, 19 ian. 1737	900
3467.	»	*Spoletana*, 19 ian. 1737	902
3468.	»	*Ianuen.*, 19 ian., 9 febr. 1737	903
3469.	»	*Urbevetana*, 19 ian., 9 febr. 1737	904
3470.	»	*Elboren.*, 9 febr., 16 mart. 1737	905
3471.	»	*Mantuana*, 16 mart. 1737	907
3472.	»	*Spoletana*, 16 mart. 1737	908
3473.	»	*Panormitana*, 30 mart., 13 apr. 1737	909
3474.	»	*Constantien.*, 4 maii 1737	910
3475.	»	*Tarvisina*, 4 maii 1737	911
3476.	»	*Pennen.*, 6 iul. 1737	912

N.			PAG.
3477.	S. C. C.,	*Comen.*, 6 et 27 iul. 1737	913
3478.	»	*Nicien.*, 27 iul. 1737	914
3479.	»	*S. Severini*, 14 dec. 1737, 11 ian. 1738	915
3480.	»	*Marturanen.*, 25 ian. 1738	917
3481.	»	*Cremonen.*, 8 febr. 1738	919
3482.	»	*Bisacciarum*, 1 et 15 mart. 1738	919
3483.	»	*Civitatis Plebis*, 29 mart. 1738	920
3484.	»	*Zamoren.*, 29 mart., 19 apr. 1738	920
3485.	»	*Vicentina*, 19 apr. 1738	921
3486.	»	*Colonien. seu Leodien.*, 14 iun. 1738	922
3487.	»	*Hortana*, 14 iun., 5 iul. 1738	924
3488.	»	*Florentina*, 5 iul. 1738	925
3489.	»	*Colonien. seu Leodien.*, 2 aug. 1738	926
3490.	»	*Florentina*, 23 aug. 1738	927
3491.	»	*Toletana*, 27 sept. 1738	927
3492.	»	*Nullius Farfen.*, 22 nov. 1738	929
3493.	»	*Mileten.*, 6 dec. 1738	930
3494.	»	*Troiana*, 6 dec. 1738	931
3495.	»	*Aquilana*, 20 dec. 1738	932
3496.	»	*Nullius Farfen.*, 20 dec. 1738	933
3497.	»	*Senogallien.*, 20 dec. 1738, 10 et 24 ian. 1739	933
3498.	»	*Marturanen.*, 24 ian. 1739	935
3499.	»	*Nolana*, 28 febr., 14 mart. 1739	936
3500.	»	*Tolentina*, 28 febr., 14 mart. 1739	937
3501.	»	*Asculana*, 11 apr. 1739	938
3502.	»	*Terracinen.*, 2 maii 1739	939
3503.	»	*Montis Falisci*, 16 maii, 6 iun. 1739	940
3504.	»	*Senogallien.*, 16 maii, 6 iun. 1739	942
3505.	»	*Terracinen.*, 6 iun. 1739	943
3506.	»	*Pragen.*, 4 iul. 1739	944
3507.	»	*Hortana*, 1 aug. 1739	945
3508.	»	*Baren.*, 21 nov. 1739	946
3509.	»	*Senogallien.*, 5 et 19 dec. 1739	947
3510.	»	*Salutiarum*, 3 sept. 1740	948
3511.	»	*Ulyssiponen. Oriental.*, 3 sept. 1740	949
3512.	»	*Hispalen.*, 24 sept., 3 dec. 1740	950
3513.	»	*Cassanen.*, 3 et 17 dec. 1740	952
3514.	»	*Ulyssiponen. Oriental.*, 17 dec. 1740	953
3515.	»	*Olomucen.*, 6 maii 1741	954
3516.	»	*Caputaquen.*, 10 iun. 1741	955
3517.	»	*Lauretana*, 10 iun. 1741	956
3518.	»	*Cassanen.*, 22 iul. 1741	958
3519.	»	*Celsonen.*, 22 iul. 1741	958
3520.	»	*Nullius seu Sublacen.*, 22 iul. 1741	959
3521.	»	*Mazarien.*, 12 aug. 1741	960
3522.	»	*Viterbien.*, 12 aug. 1741	962
3523.	»	*Camerinen.*, 9 sept. 1741	962
3524.	»	*Hispalen.*, 9 sept. 1741	963

N. PAG.

3525. S. C. C., *Marturanen.*, 9 sept. 1741 965
3526. » *Caesenaten.*, 23 sept. 1741 965
3527. » declar. *Matrimonia*, 4 nov. 1741 967
3528. » *Viterbien.*, 18 nov., 16 dec. 1741 970
3529. » *Cadicen. seu Hispalen.*, 20 ian. 1742 971
3530. » *S. Severini*, 7 apr. 1742 973
3531. » *Viterbien.*, 7 apr. 1742 974
3532. » *Feretrana*, 21 apr. 1742 975
3533. » *Firmana*, 21 apr. 1742 976
3534. » *S. Severini*, 2 et 23 iun. 1742 978
3535. » *Alexanen.*, 23 iun. 1742 978
3536. » *Troiana*, 23 iun. 1742 978
3537. » *Neapolitana*, 21 iul. 1742 979
3538. » *Eistetten.*, 21 iul., 11 aug. 1742 980
3539. » *Firmana*, 11 aug. 1742 982
3540. » *Alexanen.*, 1 sept. 1742 982
3541. » *Feretrana*, 1 sept. 1742 982
3542. » *Eistetten.*, 22 sept. 1742 983
3543. » *Lycien.*, 22 sept. 1742 983
3544. » *Viterbien.*, 15 dec. 1742 984
3545. » *Mazarien.*, 12 ian. 1743 984
3546. » *Papien.*, 26 ian., 16 febr. 1743 984
3547. » *Bobien.*, 16 febr. 1743 985
3548. » *Brixinen.*, 16 febr., 16 mart. 1743 986
3549. » *Papien.*, 16 mart. 1743 988
3550. » *Viglevanen.*, 18 maii 1743 988
3551. » *Brixinen.*, 22 iun. 1743 989
3552. » *Recineten.*, 22 iun. 1743 989
3553. » *Romana seu Narnien.*, 22 iun. 1743 990
3554. » *Cadicen. seu Hispalen.*, 22 iun., 13 iul. 1743 992
3555. » *Feretrana*, 13 iul. 1743 992
3556. » *Sublacen.*, 13 iul. 1743 993
3557. » *Alexanen.*, 13 iul., 3 aug. 1743 994
3558. » *Ugentina*, 3 aug. 1743 996
3559. » *Fanen.*, 24 aug. 1743 997
3560. » *Praenestina*, 28 sept. 1743 998
3561. » *Ravennaten.*, 28 sept. 1743 999
3562. » *Romana seu Narnien.*, 25 ian. 1744 1000
3563. » *Aquilana*, 25 ian., 8 febr. 1744 1000
3564. » *Boianen.*, 18 apr., 9 maii 1744 1002
3565. » *Tudertina*, 13 iun. 1744 1003
3566. » *Nullius seu Nonantulana*, 13 et 27 iun. 1744 1004
3567. » *Boianen.*, 27 iun. 1744 1006
3568. » *Viglevanen.*, 27 iun. 1744 1006
3569. » *Tudertina*, 8 aug. 1744 1006
3570. » *Hortana*, 8 et 29 aug. 1744 1006
3571. » *Balneoregien.*, 21 nov. 1744 1008
3572. » *Hortana*, 3 apr. 1745 1008

N. PAG.

3573. S. C. C., *Nullius seu Nonantulana*, 3 apr., 8 maii 1745 1009
3574. » *Frisingen.*, 7 et 28 aug. 1745 1009
3575. » *Hispalen.*, 28 aug. 1745 1010
3576. » *Embricen.*, 18 sept., 20 nov. 1745 1011
3577. » *Praenestina*, 4 dec. 1745 1012
3578. » *Savonen.*, 18 dec. 1745 1012
3579. » *Colonien.*, 22 ian., 12 febr. 1746 1013
3580. » *Praenestina*, 12 mart. 1746 1014
3581. » *Neapolitana*, 26 mart. 1746 1015
3582. » *Hispalen.*, 26 mart. 1746 1016
3583. » *Polymnianen.*, 26 mart., 30 apr. 1746 1016
3584. » *Triventina*, 30 apr., 14 maii 1746 1016
3585. » *Fanen.*, 28 maii 1746 1017
3586. » *Albintimilien.*, 18 iun. 1746 1017
3587. » *Constantien.*, 18 iun., 6 aug. 1746 1018
3588. » *Triventina*, 27 aug. 1746 1019
3589. » *Hispalen.*, 17 sept. 1746, 28 ian. 1747 1020
3590. » *Mileten.*, 28 ian., 6 maii 1747 1020
3591. » *Auximana*, 6 et 20 maii 1747 1021
3592. » *Constantien.*, 6 et 20 maii 1747 1022
3593. » *Mileten.*, 17 iun., 15 iul. 1747 1023
3594. » *Constantien.*, 15 iul. 1747 1023
3595. » *Auximana*, 2 sept. 1747 1024
3596. » *Embricen.*, 23 sept. 1747 1024
3597. » *Viterbien.*, 2 dec. 1747 1024
3598. » *Ariminen.*, 2 et 16 dec. 1747 1025
3599. » *Viterbien.*, 13 ian. 1748 1026
3600. » *Ariminen.*, 27 ian. 1748 1026
3601. » *Ianuen.*, 27 apr., 22 iun., 13 iul. 1748 1027
3602. » *Pientina*, 14 sept. 1748 1028
3603. » *Mexicana*, 25 ian. 1749 1028
3604. » *Viterbien.*, 1 et 22 mart. 1749 1030
3605. » *Comen.*, 17 maii 1749 1032
3606. » *Asculana*, 5 iul. 1749 1032
3607. » *Milevitana*, 20 dec. 1749 1033
3608. » *Liparen.*, 9 maii, 6 iun. 1750 1033
3609. » *Nolana*, 20 iun. 1750 1034
3610. » *Liparen.*, 11 iul. 1750 1035
3611. » *Burgi S. Domnini seu Cremonen.*, 1 aug. 1750 1035
3612. » *Nepesina*, 12 sept., 21 nov. 1750 1037
3613. » *Conversana*, 13 mart., 24 apr., 8 maii 1751 1038
3614. » *Albintimilien.*, 22 maii 1751 1039
3615. » *Nolana*, 19 iun. 1751 1041
3616. » *Romana*, 10 iul. 1751 1041
3617. » *Lunen.-Sarzanen.*, 31 iul. 1751 1042
3618. » *Nolana*, 31 iul. 1751 1043
3619. » *Bononien.*, 18 sept. 1751 1043
3620. » *Nolana*, 22 ian., 11 mart. 1752 1044

N.			PAG.
3621.	S. C. C.,	*Auximana seu Lauretana*, 8 iul. 1752	1044
3622.	»	*Lunen.-Sarzanen.*, 8 iul. 1752	1045
3623.	»	*Fulginaten.*, 19 aug. 1752	1046
3624.	»	*Nolana*, 13 ian., 3 febr. 1753	1047
3625.	»	*Albinganen.*, 3 febr. 1753	1048
3626.	»	*Auximana seu Lauretana*, 24 mart. 1753	1049
3627.	»	*Piscien.*, 24 mart. 1753	1049
3628.	»	*Albinganen.*, 7 apr. 1753	1051
3629.	»	*Ceneten.*, 12 maii 1753	1051
3630.	»	*Fulginaten.*, 12 maii 1753	1052
3631.	»	*Salernitana*, 23 iun., 21 iul. 1753	1052
3632.	»	*Piscien.*, 21 iul. 1753	1053
3633.	»	*Tolentina*, 11 aug. 1753	1054
3634.	»	*Vasionen.*, 11 aug. 1753	1055
3635.	»	*Senogallien.*, 11 aug., 1 sept. 1753	1056
3636.	»	*Salernitana*, 1 sept. 1753	1056
3637.	»	*Basileen.*, 22 sept. 1753	1057
3638.	»	*Mediolanen.*, 22 sept. 1753	1057
3639.	»	*Senogallien.*, 17 nov. 1753	1059
3640.	»	*Tridentina*, 19 ian. 1754	1059
3641.	»	*Mediolanen.*, 19 ian., 9 febr. 1754	1060
3642.	»	*Basileen.*, 9 febr. 1754	1060
3643.	»	*Tridentina*, 16 mart. 1754	1061
3644.	»	*Baren.*, 16 mart., 4 maii, 22 iun. 1754	1061
3645.	»	*Anconitana-Senogallien.*, 28 sept. 1754	1062
3646.	»	*Montis Alti*, 14 dec. 1754, 25 ian. 1755	1063
3647.	»	*Nolana*, 25 ian., 1 mart. 1755	1065
3648.	»	*Auximana*, 22 mart. 1755	1066
3649.	»	*Mediolanen.*, 22 mart. 1755	1066
3650.	»	*Caputaquen.*, 26 apr., 10 maii 1755	1067
3651.	»	*Montis Alti*, 10 maii 1755	1068
3652.	»	*Olomucen.*, 7 iun., 2 aug. 1755	1068
3653.	»	*Aversana*, 12 iul. 1755	1068
3654.	»	*Posnanien.*, 2 aug. 1755	1070
3655.	»	*Mediolanen.*, 2 et 23 aug. 1755	1072
3656.	»	*Aversana*, 23 aug. 1755	1072
3657.	»	*Mediolanen.*, 13 sept. 1755	1072
3658.	»	*Albintimilien.*, 13 sept., 22 nov. 1755	1073
3659.	»	*Ariminen.*, 22 nov. 1755	1073
3660.	»	*Nuscana*, 17 ian. 1756	1074
3661.	»	*Derthonen.*, 8 maii 1756	1075
3662.	»	*Amerina*, 8 maii, 17 iul. 1756	1077
3663.	»	*Nolana*, 17 iul. 1756	1078
3664.	»	*Ariminen.*, 7 aug. 1756	1079
3665.	»	*Nolana*, 28 aug., 18 sept. 1756	1079
3666.	»	*Brictinorien.*, 18 sept., 20 nov. 1756	1080
3667.	»	*Spoletana*, 20 nov. 1756	1081
3668.	»	*Nolana*, 12 febr. 1757	1082

N.			PAG.
3669.	S. C. C.,	*Caputaquen.*, 12 mart. 1757	1082
3670.	»	*Lycien.*, 12 mart., 2 apr., 21 maii 1757	1083
3671.	»	*Colimbrien.*, 12 mart., 30 apr., 18 iun. 1757	1084
3672.	»	*Civitatis Ducalis*, 18 iun. 1757	1085
3673.	»	*Fanen.*, 18 iun. 1757	1086
3674.	»	*Capuana seu Calven.*, 9 iul. 1757	1087
3675.	»	*Ariminen.*, 30 iul. 1757	1088
3676.	»	*Balneoregien.*, 20 aug., 17 sept. 1757	1089
3677.	»	*Nolana*, 19 nov. 1757	1090
3678.	»	*Capuana seu Calven.*, 13 dec. 1757, 28 ian. 1758	1092
3679.	»	*Nullius Foripompilii*, 28 ian., 18 febr. 1758	1092
3680.	»	*Fanen.*, 4 mart. 1758	1093
3681.	»	*Larinen.*, 2 sept. 1758	1093
3682.	»	*Apten.*, 23 sept., 2 dec. 1758	1095
3683.	»	*Larinen.*, 2 dec. 1758	1096
3684.	»	*Monopolitana*, 28 apr. 1759	1096
3685.	»	*Pragen.*, 12 maii 1759	1098
3686.	»	*Leopolien.*, 30 iun. 1759	1098
3687.	»	*Apten.*, 11 aug. 1759	1099
3688.	»	*Barcinonen.*, 22 sept. 1759	1099
3689.	»	*Firmana*, 15 dec. 1759	1100
3690.	»	*Vicen.*, 12 ian. 1760	1102
3691.	»	*Civitatis Plebis*, 26 ian. 1760	1104
3692.	»	*Gerunden.*, 26 ian., 9 febr. 1760	1105
3693.	»	*Salernitana*, 9 febr. 1760	1106
3694.	»	*Civitatis Plebis*, 22 mart. 1760	1107
3695.	»	*Gerunden.*, 22 mart. 1760	1107
3696.	»	*Barcinonen.*, 19 apr. 1760	1107
3697.	»	*Caputaquen.*, 19 apr. 1760	1108
3698.	»	*Ferentina*, 19 apr. 1760	1108
3699.	»	*Colonien.*, 10 maii 1760	1110
3700.	»	*Aquilana*, 10 maii, 7 et 21 iun. 1760	1111
3701.	»	*Vicen.*, 12 iul. 1760	1112
3702.	»	*Caputaquen.*, 12 iul., 2 aug. 1760	1113
3703.	»	*Ferentina*, 12 iul., 2 aug. 1760	1113
3704.	»	*Vicen.*, 23 aug. 1760	1114

III. - CURIA ROMANA

3. - S. C. CONSISTORIALIS.

2056.

S. C. Consist., 12 nov. 1908.

Cardinalis Praefectus S. Congregationis de Propaganda Fide ut rite, sicuti debet, exsequi valeat praescripta Constitutionis Apostolicae *Sapienti consilio*[1] et adiectae Ordinationis a Sanctitate Vestra confirmatae, quae fuerunt edita diebus 29 Iunii et 29 Septembris labentis anni 1908,[2] eorum quae sequuntur dubiorum solutionem postulat:

I. Utrum Vicariatus Apostolici, qui tanquam suffraganei pertinent ad provincias ecclesiasticas a iurisdictione Congregationis de Propaganda, vi memoratae Constitutionis exemptas, iugiter subsint eidem Congregationi de Propaganda.

II. Utrum Congregatio de Propaganda, ob peculiaria adiuncta Moderatorum dioecesum et missionum in longinquis regionibus Indiarum, Tonkini, Sinarum, Japoniae, Australiae, Oceaniae aliisque huiusmodi, etiam in posterum concedere possit Episcopis, Vicariis Apostolicis, Praefectis vel Moderatoribus missionum *formulas* facultatum, quarum plures matrimonium respiciunt.

III. Utrum eadem Congregatio adhuc tribuere valeat titulum *Missionarii Apostolici ad honorem*, additâ solita facultatum *formula*.

IV. Cum S. Congregatio de Propaganda teneatur deferre ad S. Congregationem Rituum « quaecumque attingunt sacrorum rituum disciplinam », quaeritur, utrum hoc praescriptum respiciat rituum disciplinam prout ipsa determinatur ac circumscribitur a Constitutione *Sapienti consilio*, an extendatur quoque ad facultates Missam, divinum Officium aliaque spectantes, quas ante largiri consueverant sive Congregatio Rituum sive etiam Congregatio de Propaganda.

V. Utrum Congregatio de Propaganda deferre debeat ad Congregationem de Religiosis etiam quidquid attingat congregationes missionarias tum virorum quum mulierum, quarum constitutiones a Congregatione de Propaganda approbatae fuerunt.

VI. Utrum Congregatio pro Negotiis rituum orientalium valeat etiam in posterum concedere dispensationes matrimoniales mixtae religionis ac disparitatis cultus.

[1] Cf. N. 682.
[2] Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 36-108.

VII. Utrum acta Conciliorum, quae celebrari contigerint in territorio Congregationi de Propaganda relicto, remittenda sint ad Congregationem Concilii.

VIII. Utrum etiam Officiales, qui in officio aderant ante diem 4 Novembris 1908, teneantur iusiurandum emittere per Legem generalem diei 29 Iunii 1908 praescriptum.

IX. Utrum Collegia Americae Septentrionalis, Hyberniae et Scotiae dependere pergant a Congregatione de Propaganda, et utrum eorumdem alumni praestare teneantur iusiurandum praescriptum ab Urbano VIII, die 24 Novembris 1625. [1]

X. Utrum etiam alumni Americae Septentrionalis, Canadenses, Hyberni, etc., qui ex iure fundationis instituuntur in Collegio Urbano de Propaganda emittere obstringantur posthac memoratum iuramentum ab Urbano VIII praescriptum atque in forma et terminis deinceps statutis ab Alexandro VII per Bullam diei 20 Iulii 1660 [2] pro cunctis Collegii Urbani alumnis.

XI. Utrum Cardinalis Praefectus Congregationis de Propaganda poterit adhuc concedere litteras dimissoriales ad sacros Ordines alumnis Collegiorum Americae Septentrionalis, Hyberniae et Scotiae; et an ac quomodo mutare oporteat titulum *missionis*.

XII. Utrum et qua ratione immutandus sit titulus *missionis* quoad alumnos Collegii Urbani de Propaganda, qui pertinent ad provincias ecclesiasticas et dioeceses a Congregatione de Propaganda avulsas.

Sacra Congregatio Consistorialis superius relatis dubiis circa praescripta Constitutionis Apostolicae *Sapienti consilio* et adiectae Ordinationis, iuxta mentem a SSmo Domino declaratam, die 12 novembris 1908 respondendum censuit:

Ad I. Affirmative, dum ita permanent. Expedit tamen ut S. Congregatio de Propaganda, quamprimum fieri possit, memoratos Vicariatus erigat in dioeceses, eosque proinde deducat ad ius commune.

Ad II. Affirmative, re tamen agitata et composita cum S. Congregatione de Sacramentis.

Ad III. Affirmative quoad sibi subditos.

Ad IV. Affirmative ad primam partem, negative ad secundam.

Ad V. Etiam quoad congregationes religiosas, quarum regulae seu constitutiones approbatae sunt a Congregatione de Propaganda, standum praescriptis Constitutionis *Sapienti consilio*.

Ad VI. Affirmative, excepto tantummodo privilegio Paulino, quod pertinet ad Congregationem S. Officii.

Ad VII. Negative.

Ad VIII. Negative, verum congruit ut omnes illud emittant.

Ad IX. Collegia Americae Septentrionalis, Hyberniae et Scotiae posthac pendebunt a S. Congregatione Consistoriali. Iuramentum autem ab alumnis

[1] Cf. Collectanea S. C. de Prop. Fide, vol. I, n. 19; cf. etiam N. 237.
[2] Cf. N. 237.

praestandum servetur, reformandum tamen erit iuxta novam statuendam formulam.

Ad X. Affirmative, formulâ vero reformanda consiliis initis cum Emo Cardinali Praefecto Congregationis de Propaganda.

Ad XI. Concessio litterarum dimissorialium ad sacros Ordines pertinebit ad hanc S. Congregationem, quae, cum necessarium fuerit, immutabit titulum *missionis* in titulum *servitii ecclesiae*.

Ad XII. Emus Cardinalis Praefectus Congregationis de Propaganda mutabit pro memoratis alumnis titulum *missionis* in titulum *servitii ecclesiae*.

[Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 148-152].

2057.

S. C. Consist., 7 ian. 1909.

Proposito dubio, ad quam S. Congregationem spectet dispensare a iureiurando, emisso ab antiquis Collegii Urbani de Propaganda Fide aliorumve Collegiorum alumnis, qui subsunt dioecesibus ad ius commune nuper deductis, quique facultatem petunt de dioecesi cui iuramento obstringuntur in aliam transeundi; S. Congregatio Consistorialis, re mature perpensa, iuxta Constitutionem *Sapienti consilio* [1] respondit: *spectare ad S. Congregationem Concilii*.

[Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 152].

2058.

S. C. Consist., *Romana*, 29 ian. 1909.

Synopsis disputationis. — Cum ab una ex sacris Congregationibus ad S. Rotam remissae fuissent nonnullae quaestiones seu causae, quae a partibus iudiciario more definiri petebantur, quaeque tamen carebant formali sententia primi gradus ipsoque processu canonico, saltem expleto pro nonnullis ex iisdem, Decanus S. Rotae ab hac S. Congregatione petiit, utrum sibi liceret has causas recipere et de iis sententiam ferre etiam in primo gradu, deficiente *commissione SSmi*.

Ratio dubitandi erat quia, cum S. Rota sit tribunal appellationis, iudicare valide non potest in prima instantia nisi ipse Summus Pontifex id ei committat. Unde in *Lege propria* S. Rotae, [2] ubi agitur de eius competentia, *can. 14, § 1* dicitur: « *S. Rota iudicat in prima instantia causas, quas sive motu proprio* « *sive ad instantiam partium Romanus Pontifex ad suum tribunal avocaverit et* « *S. Rotae commiserit; easque, si opus sit, ac nisi aliter cautum sit in commissionis rescripto, iudicat quoque in secunda et in tertia instantia ope turnorum* « *subsequentium* ».

[1] Cf. N. 682.
[2] Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 20-35.

Quapropter S. Rotae Decanus postulabat ut non simplici remissione hae causae ad S. Rotam traderentur, sed cum rescripto commissionis a SSmo proveniente: « Per il che (*aiebat*) sembra che il rescritto di commissione debba, « anche se venga per tramite delle Congregazioni competenti, essere munito « del beneplacito e dell'espressa approvazione del Sommo Pontefice ».

Super hoc dubio, auditis interesse habentibus, antequam Emis Patribus res dirimenda proponeretur, requisitum est votum P. Oietti S. I., viri in re canonica periti. Qui pluribus praemissis, et, considerato quod sacrae Congregationes nedum possunt, sed imo debent ad S. Rotam remittere causas quae iudiciario more agendae sunt, quasque Constitutio *Sapienti consilio*[1] adnexaeque Normae[2] huic tribunali tribuendas decernunt, animadvertebat hoc intelligendum esse de causis iam instructis et aliqua formali sententia conclusis. Et hoc sensu observabat: « Sunt causae, quae a SS. Congregationibus ad « S. Rotam ita remitti possunt et debent, ut nullum sit necessarium Romani « Pontificis beneplacitum, nullum commissionis rescriptum. Sunt et causae, « ad quas remittendas necessarium est rescriptum commissionis ab ipso « Romano Pontifice factum vel eius nomine, nec sufficit unicum remissionis « rescriptum, quod a congressu alicuius Congregationis edatur ». Ac tandem concludebat: « Porro in Normis peculiaribus, *cap. 1, n. 3* haec habentur, « quae, ni fallor, tradunt regulam generalissimam circa remissionem causa- « rum de SS. Congregationibus ad S. Rotam. Dicitur autem: *In expostula- « tionibus ad Sanctam Sedem, si libellus ad S. Rotam delatus est, Decanus cum « duobus Auditoribus primis; si ad aliquam Congregationem, ordinarius eiusdem « congressus, de quaestionis natura videbunt, utrum res administrationis ac disci- « plinae tramite tractanda sit, an summo iure agendum. Horum primum si acci- « dat, iudicium quaestionis reservatur S. Congregationi, cui competit ad normam « Constit.* Sapienti consilio. *Alterum si fiat, quaestio ad proprios iudices ac « sua tribunalia deferatur ad normam iuris communis definienda, salvo semper « proprio Signaturae Apostolicae procedendi modo* ».

« Ex hac legis praescriptione evidenter habemus, quid sacrae Congrega- « tiones peragere debeant, si quando in casu particulari congressus iudicave- « rit causam aliquam iudiciario ordine pertractandam esse. Scilicet debet « eam definiendam deferre ad proprios iudices ac sua tribunalia. Quinam « autem huiusmodi iudices sint, quaenam haec tribunalia deducendum sive « ex novissimis his legibus sive etiam ex antiquiore iure adhuc vigente. Porro « ex vigente iure iudex primae instantiae est Ordinarius loci, secundae Metro- « polita, tertiae Rota Romana. Ad hos iudices, ad haec tribunalia deferenda « est causa a S. Congregatione. Quum autem secundae instantiae tribunal « pro causis, quae in tribunali Emi Card. Urbis Vicarii iudicatae sunt, sit « S. Rota, ad eam eas causas deferre debebit. Imo quum S. Rota diiudicare « debeat causas, in quibus interposita fuit appellatio ad S. Sedem, in quo- « cumque gradu eae inveniuntur, has omnes pariter ad S. Rotam deferet « Congregatio.

[1] Cf. N. 682.
[2] Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 36-108.

« Quum vero S. Rota in prima instantia non sit tribunal competens nisi « pro iis causis, quas sive motu proprio sive ad instantiam partium Romanus « Pontifex ad suum tribunal avocaverit et S. Rotae commiserit, causas, quas « partes volunt iudicandas ab ipsa S. Sede in prima quoque instantia, S. Con- « gregatio ad S. Rotam remittere non debebit nisi facto verbo cum SSmo, de « cuius speciali auctoritate fiet commissionis rescriptum. Quod si causa aliqua, « quae integra adhuc est, et in nullo adhuc tribunali acta deferretur ad S. Con- « gregationem, quin adderetur explicita petitio, ut, omissis tribunalibus infe- « rioribus, statim agitetur apud Romanam Curiam; prudenti arbitrio ipsius « S. Congregationis remissum mihi videtur iudicare, an ex circumstantiis et « ex ipsa delatione causae ad S. Congregationem existimari debeat implici- « tam huiusmodi petitionem adesse, etsi desit explicita; quo in casu, facul- « tate a SSmo Dño sibi facta, deferet eam S. Congregatio ad S. Rotam ».

Hisce aliisque consideratis Emi Patres in Congregatione generali diei 28 ianuarii 1909 proposito dubio, *utrum causae, quae formali sententia saltem primi gradus carent et ad sacras Congregationes delatae sunt, remitti possint iure proprio ab ipsis sacris Congregationibus ad S. Rotam, an potius id ipsis liceat per rescriptum commissionis de mandato SSmi;* respondendum censuerunt: *Exceptis causis dispensationis super matrimonio rato, quas S. Congregatio de Sacramentis potest iure proprio remittere ad S. Rotam, ut de facto inconsummationis videat, negative ad primam partem; affirmative ad secundam, cauto ut in commissionis rescripto normae praefiniantur, quibus processus, si deficiat, instruatur.*

Facta vero hac de re relatione SSmo die 29 eiusdem mensis per Cardinalem S. Congregationis Consistorialis Secretarium, Sanctitas Sua resolutionem Emorum Patrum ratam habuit et approbavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 211-214].

2059.

S. C. Consist., 27 febr. 1909.

Proposito dubio, utrum facultas concedendi clericis, iam in sacro presbyteratus ordine constitutis, dispensationem ab irregularitate, vel a titulo sacrae ordinationis, spectet ad Congregationem de Sacramentis, an potius ad Congregationem Concilii; sacra Congregatio Consistorialis, omnibus rite perpensis, respondendum censuit: Spectare ad S. Congregationem Concilii.

[Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 251].

2060.

S. C. Consist., *Romana*, 8 iul. 1909.

In Congregatione generali, die 8 Iulii 1909 habita, propositum fuit etiam sequens dubium: *Utrum facultas admittendi ad compositionem eos, qui bona ecclesiastica quaecumque occuparunt, aut detinent, privative tribuenda sit*

sacrae Congregationi Concilii, an potius, quando agitur de bonis ad Ordines aut religiosas familias pertinentibus, eadem facultas reservanda sit sacrae Congregationi de Religiosis.

Hac super re rogatus fuit de suo voto unus ex Consultoribus, qui, inter alia, animadvertit, Ecclesiam in concedendis compositionibus intendere primario, quo consulat conscientiae ac spirituali fidelium saluti, et, nonnisi secundario, bono temporali piarum causarum, ecclesiarum et Ordinum religiosorum, quibus bona ipsa spectant; harum autem causarum iuribus satis provideri ex eo quod compositio non conceditur, nisi requisito singulis vicibus ipsarum consensu, eoque ab ipsis concesso vel saltem a SSmo suppleto.

His aliisque sedulo perpensis, Emi Patres sacrae Congregationis Consistorialis supra relato dubio respondendum censuerunt: *affirmative ad primam partem, negative ad secundam.*

Facta vero insequenti die relatione SSmo, ipse memoratam resolutionem ratam habuit et confirmavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 576, 577].

2061.

S. C. Consist., *Romana*, 6 aug. 1909.

Postquam vi Constitutionis *Sapienti consilio* [1] plures regiones, olim subiectae S. Congregationi de Propaganda Fide, subductae fuerunt ab eius iurisdictione, quaesitum est, quae esset conditio quorundam collegiorum Urbis, in quibus educabantur iuvenes ad praefatas regiones ut plurimum pertinentes, et quae hucusque speciali directioni et administrationi S. Congregationis de Propaganda suberant.

Dubia hac de re, inter alia, proposita haec fuerunt: [2] « IX. Utrum collegia « Americae septentrionalis, Hiberniae et Scotiae dependere pergant a Con« gregatione de Propaganda, et utrum eorundem alumni praestare teneantur « iusiurandum praescriptum ab Urbano VIII, die 24 Novembris 1625. [3] — « X. Utrum etiam alumni Americae Septentrionalis, Canadenses, Hiberni, « qui ex iure fundationis instituuntur in collegio Urbano de Propaganda, « emittere obstringantur posthac memoratum iuramentum ab Urbano VIII « praescriptum, atque in forma et terminis deinceps statutis ab Alexan« dro VII per Bullam diei 20 Iulii 1660, [4] pro cunctis collegii Urbani alum« nis. — XI. Utrum Cardinalis Praefectus Congregationis de Propaganda « poterit adhuc concedere litteras dimissoriales ad sacros Ordines alumnis « collegiorum Americae septentrionalis, Hiberniae et Scotiae; et an ac quo« modo mutare oporteat titulum *missionis*. — XII. Utrum et qua ratione

[1] Cf. N. 682.
[2] Cf. N. 2056.
[3] Cf. Collectanea S. C. de Prop. Fide, vol. I, n. 19; cf. etiam N. 237.
[4] Cf. N. 237.

« immutandus sit titulus *missionis* quoad alumnos collegii Urbani de Propa« ganda, qui pertinent ad provincias ecclesiasticas et dioeceses a Congrega« tione de Propaganda avulsas ».

His dubiis S. Congregatio Consistorialis, iuxta mentem a SSmo D. N. acceptam, ita die 12 Novembris 1908 respondit: « Ad IX. Collegia Ameri« cae septentrionalis, Hiberniae et Scotiae posthac pendebunt a S. Congre« gatione Consistoriali. Iuramentum autem ab alumnis praestandum servetur, « reformandum tamen erit iuxta novam statuendam formulam. — Ad X. « *Affirmative*, formulâ vero reformatâ, consiliis initis cum Emo Cardinali « Praefecto S. Congregationis de Propaganda. — Ad XI. Concessio littera« rum dimissorialium ad sacros Ordines pertinebit ad hanc S. Congregatio« nem, quae, cum necessarium fuerit, immutabit titulum *missionis* in titulum « *servitii ecclesiae*. — Ad XII. Emus Cardinalis Praefectus Congregationis de « Propaganda mutabit pro memoratis alumnis titulum *missionis* in titulum « *servitii ecclesiae* ».

Verum, publicatis hisce resolutionibus, nova dubia oborta sunt. Sane Emus Praefectus S. Congregationis de Propaganda praefatis collegiis praeerat etiam qua eorum Protector, et qua talis alumnis litteras dimissorias ad Ordines aliasque dispensationes concedere consueverat, iuxta antiqua privilegia a Summis Pontificibus tributa Cardinalibus eorundem collegiorum Protectoribus. Quaesitum itaque est, utrum haec potestas transiret universa ad S. Congregationem Consistorialem et ad Cardinalem Secretarium.

Sed et alia extra Urbem in Europa et America aderant collegia seu seminaria, S. Congregationi de Propaganda directe seu immediate subiecta, de quibus quoque dubium movebatur, utrum eidem Congregationi adhuc subesse deberent.

Quapropter S. Congregatio Consistorialis, ut in re satis complexa omnimodam lucem obtineret, Moderatores singulorum horum collegiorum interpellavit, ut quae essent eorum statuta, regulae et privilegia proferrent.

Disceptationum puncta haec potissima erant:

1. a quanam S. Congregatione, et quomodo, haec collegia in posterum dependere deberent; et cum vi Constitutionis *Sapienti consilio* S. Congregatio Consistorialis polleat alta directione et moderatione in universa seminaria locorum iuri communi subiectorum, utrum collegia, de quibus disceptabatur, subesse deberent S. Congregationi Consistoriali hoc lato sensu, an potius etiam strictiori, idest modo directo et immediato;
2. a quonam concedendae essent alumnis praefatorum collegiorum litterae dimissoriae ad Ordines;
3. quonam titulo iidem alumni ordinari deberent;
4. an adhuc ab eisdem iuramentum praestari deberet eodem modo ac hucusque ab eis S. Congregatio de Propaganda exigere consueverat.

Collegia vero seu seminaria, de quibus dubia movebantur, praeter tria superius recensita, Hiberniae, Scotiae et Americae septentrionalis in Urbe, haec insuper recensebantur:

a) Collegium Anglicum Urbis a Summo Pontifice Gregorio XIII anno 1579 institutum, et Cardinali Protectore donatum aliisque pluribus

privilegiis; cui anno 1898 ex institutione s. m. Leonis XIII accessit collegium Beda pro Anglis alumnis nuper e protestantismo conversis.

b) Collegium Canadense Urbis, coniunctum cum seminario S. Sulpitii civitatis Montisregalis in Canada, et ab iisdem patribus S. Sulpitii directum, quo conveniunt e Canada iuvenes sacerdotes aut saltem clerici in maioribus Ordinibus constituti, ut studia superiora perficiant.

c) Collegium Iosephinum civitatis *Columbus* in America, a sacerdote Iosepho Jessing anno 1888 fundatum pro educatione iuvenum pauperum ad statum sacerdotalem optantium in foederatis statibus Americae septentrionalis; quod collegium a fundatore ipso, anno 1892, cessum fuit cum omnibus suis bonis S. Congregationi de Propaganda, et iuxta suas regulas sub omnimoda est directione et dependentia huius S. Congregationis.

d) Collegium Americanum Lovanii in Belgio anno 1858 fundatum, ut «ex variis nationibus iuvenes praeparentur idonei, qui ministerium sacrum «in provinciis foederatis Americae septentrionalis, in provincia Victoriensi «(Columbiae Britannicae) ac in dioecesibus Portus hispanici ac Rosensi, «uti sacerdotes saeculares, sub Illm̃orum Episcoporum regimine exerceant». Iuxta suas regulas collegium hoc subest auctoritati Em̃i Praefecti S. Congregationis de Propaganda et Commissionis Praesulum a Concilio Baltimorensi III institutae.

e) Collegium Anglicum Vallisoleti in Hispania, anno 1592 a Philippo II cum approbatione Clementis VIII erectum, et patribus Societatis Iesu tunc primum concreditum; quod dein, sub Carolo III, novis statutis donatum, modo vocatur regium, et eius rector a rege Hispaniae ex propositione Episcoporum Angliae inter sacerdotes saeculares eligitur.

f) In iisdem fere conditionibus ac Anglicum habetur Vallisoleti aliud collegium pro Scotiae alumnis.

g) Collegium Anglicum Lisbonense, quod regi dicitur iisdem regulis et privilegiis collegii Anglici Urbis, S. Sedi immediate subiectum est. Rector a Summo Pontifice eligitur ex propositione Episcoporum Angliae.

h) Collegium Hibernense, Parisiis, quod, institutum anno 1578, subest directioni sacerdotum Missionis, vulgo Lazaristae, quos Archiepiscopi Hiberniae eligunt inter religiosos ab eadem congregatione Missionis propositos.

i) Collegium Omnium Sanctorum, Dublini in Hibernia anno 1842 fundatum, ad sacerdotes instituendos et comparandos pro missionibus catholicis ubi lingua anglica praevalet. Dirigitur a sacerdotibus congregationis Missionis, sub directa dependentia S. Congregationis de Propaganda.

l) Denique in Liguria, Ianuae, adest collegium nuncupatum *Brignole-Sale*, curae sacerdotum congregationis Missionis commissum, cuius finis est «di favorire la vocazione di operai evangelici, destinati a predicare la religione cattolica presso gli infedeli o presso le nazioni eterodosse». Ex decreto autem S. Congregationis de Propaganda, diei 17 Septembris 1908, in hoc collegio non admittuntur clerici, qui non sint destinati pro locis missionum.

Quoad sacram alumnorum ordinationem, recolendum est, in hisce collegiis non unam eandemque regulam dari. Nam in collegio Americano septentrionali dimissorias concedere consueverat Em̃us Card. Praefectus S. C. de

Propaganda. Fertur autem, eas concedere valuisse, non qua Praefectus sacrae istius Congregationis, sed qua collegii Protector. Idem sentiendum quoad collegium Hibernicum Urbis: idemque quoad collegium Scotorum Urbis; quod imo, ex Bulla suae fundationis, eadem obtinet privilegia, quoad sacram alumnorum ordinationem, ac collegium Anglicum Urbis.

In hoc autem collegium Cardinalis Protector valet alumnis dare dimissorias ad Ordines, eisdem indulgere ordinationem extra tempora, eosque, si opus sit, dispensare ab interstitiis, a natalium defectu, et a titulo sacrae ordinationis.

In collegio Iosephino *Columbus*, ex resolutione S. C. de Propaganda diei 2 Aprilis 1894, dimissorias alumnis concedit Delegatus Apostolicus, ea tamen lege, ut dimissoriae litterae ab eo dirigantur ad Episcopum Columbensem, et eo absente, impedito aut nolente, ad alium.

In seminario Lovaniensi rector ipse dimissorias concedit alumnis, vi indulti ad tempus a S. C. de Propaganda eidem dati. Et vi similis indulti eas concedit rector collegii Anglici Vallisoletani, et rector collegii Anglici Lisbonensis.

Alumni collegii Hibernici, Parisiis, dimissorias a suis Ordinariis petere debent: itemque alumni collegii Omnium Sanctorum Dublini.

Quoad titulum sacrae ordinationis, in praefatis collegiis, clerici consueverant ferme semper promoveri titulo *missionis*. Sed ex rerum mutatione, quae contigit die 2 Novembris 1908, vi Constitutionis *Sapienti consilio*, hic titulus haud amplius adhiberi pro pluribus poterat. Quapropter, iuxta mentem a SSm̃o D. N. acceptam, S. Congregatio Consistorialis die 12 Novembris eiusdem anni (ceu supra relatum est), declaravit, substituendum esse titulo *missionis* titulum *servitii ecclesiae*.

Paulo post vero Delegato Apostolico pro statibus foederatis Americae septentrionalis postulanti, quo titulo deinceps ordinari deberent clerici illius nationis, SSm̃us D. per Secretariam Status in eundem sensum respondit.

Recentius cum Em̃us Hiberniae Primas, suo et aliorum Episcoporum nomine regulam et ipse hac in re quaesivisset, de mandato SSm̃i rem perpendit sacra haec Congregatio: quae, requisito voto Rm̃i P. Wernz, die 27 Maii 1909, in plenario conventu censuit ita rescribendum esse, quod et SSm̃us D. probavit: «Pro gratia ad quinquennium, ut in omnibus et singulis dioecesibus Hiberniae, clerici, quoties alio canonico titulo careant, «ad sacros maiores Ordines promoveri queant titulo *servitii ecclesiae*, hoc «est *dioecesis*. Caveant autem singuli Archiepiscopi et Episcopi, ut, qui ita «promoti sunt, honestae sustentationis rationibus non careant, et ut ii, qui «iuxta Constitutionem *Speculatores*,[1] et decreta S. Congregationis Concilii de «excardinatione et sacra ordinatione, 20 Iulii 1898[2] et 24 Novembris 1906,[3] «ad iuramentum praestandum tenentur, huic obligationi, prout ibi praescriptum est, et non ultra, satisfaciant».

[1] Cf. N. 258.
[2] Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 103, 104.
[3] Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 105, 106.

Videndum itaque est, an et quomodo haec regula, quae quasi privilegium dici debet pro quibusdam collegiis et regionibus data, extendenda sit aliis collegiis, de quibus vertit quaestio.

Postremo res est de iuramento. Qua in re animadvertendum est, quod clerici ordinandi titulo missionis generatim adiguntur ad certam iurisiurandi formam praevie praestandam, quae ex decreto S. C. de Propaganda, die 27 Aprilis 1871,[1] ita est:

« Ego *N.* filius *N.*, dioecesis *N.* (vel Vicariatus *N.*), spondeo et iuro, quod « postquam ad sacros Ordines promotus fuero, nullam religionem, socie« tatem aut congregationem regularem, sine speciali Sedis Apostolicae licen« tia aut S. Congregationis de Propaganda Fide, ingrediar, neque in earum « aliqua professionem emittam.

« Voveo pariter et iuro, quod in hac dioecesi aut Vicariatu (vel in mis« sione cui S. Sedi vel S. Congregationi de Propaganda Fide me destinare « placuerit) perpetuo in divinis administrandis laborem meum ac operam, « sub omnimoda directione et iurisdictione R. P. D. pro tempore Ordinarii, « pro salute animarum impendam; quod etiam praestabo, si, cum praedictae « Sedis Apostolicae licentia, religionem, societatem aut congregationem regu« larem ingressus fuero, et in earum aliqua professionem emisero ».

Sed est et aliud iuramentum speciale pro plerisque ex collegiis superius recensitis statutum, quod ab alumnis paulo post ab ingressu in piam domum debet emitti, et in casu sacrae ordinationis supplet iuramentum commune pro locis missionis mox memoratum. Hanc formulam primum statuit Urbanus VIII pro collegio de Propaganda, quod ipse instituit; ampliavit Alexander VII adiiciendo vetitum ingrediendi in aliquod religiosum institutum sine S. Sedis venia; declaravit S. C. de Propaganda pluribus resolutionibus ad rem datis.

Formula autem haec est:

« Ego *N.*, filius *N.*, dioecesis *N.*, plenam habens instituti huius collegii « notitiam, legibus et constitutionibus ipsius, quas iuxta Superiorum expli« cationem amplector, me sponte subiicio, easque pro posse observare pro« mitto.

« Insuper spondeo et iuro, quod, dum in hoc collegio permanebo, et « postquam ab eo, quocumque modo, sive completis sive non completis « studiis, exiero, nullam religionem, societatem aut congregationem regula« rem sine speciali Sedis Apostolicae licentia vel sacrae Congregationis de « Propaganda Fide, ingrediar, neque in earum aliqua professionem emittam.

« Spondeo pariter et iuro, quod, volente sacra Congregatione de Pro« paganda Fide, statum ecclesiasticum amplectar, et ad omnes sacros, etiam « presbyteratus, Ordines, cum Superioribus visum fuerit, promovebor.

« Item voveo et iuro, quod, sive religionem ingressus fuero, sive in statu « saeculari permansero, si intra fines Europae fuero, quolibet anno; si vero « extra, quolibet biennio, mei ipsius, meique status exercitii, et loci, ubi « moram trxero, sacram Congregationem de Propaganda Fide certiorabo.

[1] Collectanea S. C. de Prop. Fide, vol. II, n. 1369.

« Voveo praeterea et iuro, quod, iussu praedictae Congregationis de Pro« paganda Fide, sine mora in provinciam meam revertar, ut ibi perpetuo « in divinis administrandis laborem meum ac operam pro salute animarum « impendam: quod etiam praestabo, si, cum praedictae Sedis licentia, reli« gionem, societatem, aut congregationem regularem ingressus fuero, et in « earum aliqua professionem emisero.

« Denique voveo et iuro, me praedictum iuramentum eiusque obligatio« nem intelligere et observaturum, iuxta declarationes factas a sacra Con« gregatione de Propaganda Fide, et Brevi apostolico roboratas sub die « 20 Iulii 1660. Itemque iuxta novissimam declarationem eiusdem sacrae « Congregationis, die 12 Maii anno 1834 editam.

« Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei evangelia ».

Haec formula in usu est penes plura Urbis collegia, nempe penes collegia de Propaganda, Scotiae, Hiberniae, Americae septentrionalis, Angliae (pro alumnis dumtaxat, exclusis scilicet convictoribus), et penes collegium Iosephinum civitatis *Columbus*. In collegio Anglico Lisbonensi, in usu est formula Urbani VIII, sine additamento Alexandri VII. In collegio Anglico Vallisoletano duae speciales formulae iurisiurandi vigent, quae ceteroquin in pluribus conveniunt cum superius recensitis. In seminario vero Lovaniensi aliisque nullum speciale iuramentum exigitur. Videndum itaque est, quid etiam de hac iuramenti praestatione sit decernendum.

Haec itaque dubia enodanda S. Congregationi proposita sunt:

I. Quomodo intelligenda sit dependentia a S. Congregatione Consistoriali trium Urbis collegiorum, nempe Americae septentrionalis, Hiberniae et Scotiae, de qua in resolutione diei 12 Novembris 1908 ad IX; et quid idcirco statuendum sit quoad designationem et attributiones Emi Cardinalis Protectoris in iisdem collegiis.

II. Utrum et qua ratione, post Constitutionem *Sapienti consilio*, collegium Anglicum de Urbe adnexumque collegium Beda dependeant a S. Congregatione Consistoriali.

III. Utrum et quomodo collegium Canadense de Urbe in posterum dependeat a S. Congregatione Consistoriali.

IV. Quae statuenda sint circa collegium Iosephinum in civitate *Columbus* Americae septentrionalis.

V. Utrum collegium Americanum, Lovanii, post Constitutionem *Sapienti consilio*, dependeat a S. Congregatione de Propaganda Fide, an a S. Congregatione Consistoriali.

VI. Utrum et quae iura posthac exercere valeat S. Congregatio Consistorialis quoad collegium Anglicum S. Albani Vallisoleti.

VII. Utrum et quomodo providendum sit collegio Anglico Lisbonensi.

VIII. Utrum et quomodo collegium Omnium Sanctorum, Dublini, adhuc dependeat a S. Congregatione de Propaganda Fide.

IX. Utrum et quomodo collegium Hibernicum, Parisiis, dependeat a S. Congregatione Consistoriali.

X. Utrum collegium Ianuense *Brignole-Sale* etiam nunc dependere debeat a S. Congregatione de Propaganda Fide.

XI. Ad quem spectet concedere litteras dimissorias ad sacros Ordines alumnis collegiorum Americae septentrionalis, Hiberniae atque Scotiae de Urbe, nec non aliorum collegiorum, quae superius recensita sunt.

XII. Utrum et quinam titulus ad sacros Ordines, post Constitutionem *Sapienti consilio*, subrogandus sit titulo *missionis* quoad alumnos collegiorum, de quibus supra.

XIII. Quid statuendum sit circa iuramentum ab alumnis eorundem collegiorum in ingressu in collegium praestandum.

XIV. Utrum clerici statuum foederatorum Americae septentrionalis, qui vi peculiaris indulti, a Summo Pontifice per Secretariam Status die 2 Ianuarii 1909 concessi, promoventur ad sacros Ordines titulo *servitii ecclesiae*, teneantur emittere iuramentum sese mancipandi servitio suae ecclesiae seu dioecesis.

XV. Qua ratione reformandum sit iuramentum quoad eos alumnos collegii Urbani de Propaganda Fide, de quibus in resolutione S. Congregationis Consistorialis, die 12 Novembris 1908 ad X^um data.

Emi Patres S. Congregationis Consistorialis, in plenario conventu diei 29 Iulii 1909, omnibus sedulo perpensis, responderunt:

Ad I. Hanc dependentiam intelligendam esse de alta directione, quam S. Congregatio Consistorialis, vi Constitutionis *Sapienti consilio*, exercet in omnia seminaria et collegia iuri communi subiecta: et supplicandum SSmo, ut in unoquoque ex his collegiis Cardinalem Protectorem, qui in Urbe resideat, designet, cum attributionibus prout in eorundem constitutionibus et regulis, salvis tamen semper iis quae in memorata Constitutione *Sapienti consilio* et inferius disponuntur.

Ad II. *Affirmative*, in iisdem omnibus terminis ac in responsione ad I^um.

Ad III. Ad tramitem iuris communis, si et quatenus opus sit.

Ad IV. Quoad proprietatem et administrationem bonorum nihil innovandum: quoad collegii directionem, disciplinam aliaque, rem spectare ad S. Congregationem Consistorialem.

Ad V. *Negative* ad primam partem; *affirmative* ad secundam, salvis iuribus S. Congregationis de Propaganda Fide quoad alumnos dioecesum, quae adhuc eidem subsunt.

Ad VI. *Affirmative*, et S. Congregationem Consistorialem succedere debere in iuribus, quae hucusque a S. Congregatione de Propaganda Fide exercebantur.

Ad VII. Firma dependentia eiusdem collegii a S. Sede, providendum quoad modum iuxta mentem.

Ad VIII. *Negative*, subrogata S. Congregatione Consistoriali in iuribus, quae hucusque in dictum collegium exercebat S. Congregatio de Propaganda Fide, et salvis iuribus S. Congregationis de Propaganda quoad alumnos dioecesum, quae eidem subsunt.

Ad IX. Dilata.

Ad X. *Affirmative*.

Ad XI. Litteras dimissorias concedendas esse a Cardinali Protectore, ubi adest: ubi vero deest, ab iis qui hoc privilegium legitime obtinuerunt;

ea tamen lege, ut, si non agatur de privilegio perpetuo, indulti prorogatio sacrae Congregationi Consistoriali reservata maneat. Rectores autem collegiorum (quisquis sit, qui dimissorias litteras concedat) teneri in antecessum in singulis casibus Ordinarium proprium candidati interpellare, semel pro Ordinibus minoribus, et denuo semel pro Ordinibus maioribus, nempe pro sacro subdiaconatus Ordine, an aliquid alumni ordinationi obstet.

Ad XII. *Affirmative*, et subrogandum esse titulum *servitii ecclesiae* titulo *missionis*, quoties alius canonicus titulus desit, servatis de iure servandis, prout in rescripto S. H. C. pro Hibernia, diei 27 Maii 1909; salvo titulo *missionis* pro alumnis, qui a S. Congregatione de Propaganda dependent.

Ad XIII. Conservandum esse iuramentum ab Urbano VIII praescriptum, cum clausula adiecta ab Alexandro VII, in iis collegiis et pro iis alumnis, qui hucusque illud praestare tenebantur, reformatum tamen iuxta adnexam formulam.[1] In collegio Anglico Lisbonensi iuramentum conservandum esse cum formula hactenus praescripta. Quoad collegium Americanum Lovaniense, ubi iuramentum non erat in usu, in posterum alumnos non dependentes a S. C. de Propaganda teneri in scriptis promittere, se fideliter inservituros esse propriae dioecesi, quae promissio in archivio collegii conservanda erit.

Ad XIV. *Negative*, nisi ad id adigantur in casibus a iure communi praescriptis; facta tamen obligatione alumnis, qui gratuito in bonum dioecesis aluntur, promissionem scriptam emittendi, sese fideliter inservituros esse propriae dioecesi.

Ad XV. Iuramentum reformandum esse iuxta superius indicatam formulam in responsione ad XIII, salvo iure S. Congregationis de Propaganda Fide, emendandi, si et quatenus necessarium ducat, formulam iuramenti pro alumnis locorum suae iurisdictionis.

Facta vero de his omnibus SSmo relatione in audientia diei 6 Augusti insequentis, Sanctitas Sua resolutiones et vota Emorum Patrum confirmare et adprobare dignata est.

[Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 678-687].

[1] Iurisiurandi formula:

Ego *N.*, e dioecesi *N.*, plenam habens instituti huius collegii notitiam, ipsius leges et consuetudines, prout a moderatoribus explicatae sunt, libenter amplector, iisdem me sponte subiicio, easque pro viribus me observaturum polliceor.

Praeterea spondeo et iuro, me, quandiu hoc in collegio commorabor, et postquam, sive studiis expletis, sive secus, quavis de causa, inde discessero, nulli religiosae familiae aut societati vel congregationi regulari nomen daturum, nec in earum ulla professionem emissurum, sine speciali Apostolicae Sedis licentia.

Item spondeo et iuro, me, Superioribus adprobantibus, statum ecclesiasticum amplexurum, ad omnesque sacros Ordines, etiam presbyteratus, quum Praepositis meis visum fuerit, adscensurum.

Voveo denique ac iuro, me, nulla interiecta mora, in meam dioecesim reversurum, ut ibi perpetuo divinis ministeriis vacem operamque meam omnem pro christiani populi salute impendam.

Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei evangelia.

2062.

S. C. Consist., *Romana*, 10 dec. 1909.

Proposito dubio, « utrum competentia super confraternitates a Constitutione *Sapienti consilio*[1] tributa sacrae Congregationi Concilii se extendat quoque ad confraternitates et pias uniones quae dependent ab Ordinibus et congregationibus religiosis, vel erectae sunt in eorum ecclesiis seu domibus; an potius haec reservata sit sacrae Congregationi de Religiosis »;

Emi Patres S. Congregationis Consistorialis, praehabito Consultoris voto, in generalibus comitiis diei 9 Decembris 1909 respondendum censuerunt: *Affirmative ad primam partem, negative ad secundam.*

Facta vero, die insequenti, de his relatione SSmo, Sanctitas sua resolutionem Emorum Patrum ratam habuit et confirmavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 814, 815].

2063.

S. C. Consist., *Romana*, 10 dec. 1909.

In generali conventu diei 9 Decembris 1909 propositum fuit resolvendum sequens dubium: « Utrum S. Congregatio de Propaganda Fide etiam post Constit. *Sapienti consilio*[2] suam iurisdictionem exercere debeat super societates, sive Lugdunensem pro missionibus ad Afros, sive Parisiensem pro missionibus ad exteras gentes, nec non super seminarium Mediolanense S. Caloceri seu Institutum Mediolanense pro exteris missionibus, denique super pontificium seminarium SS. Apostolorum Petri et Pauli de Urbe ad exteras missiones, praesertim quoad ea quae respiciunt eorum regulas, administrationem, atque opportunas concessiones ad sacram alumnorum ordinationem requisitas ».

Et Emi Patres S. Congregationis Consistorialis, votis duorum Consultorum aliisque perpensis, responderunt: *Affirmative in omnibus.*

Die vero 10 Decembris 1909, facta de his relatione SSmo, Sanctitas sua resolutionem Emorum Patrum ratam habuit et confirmavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 815].

2064.

S. C. Consist., decr. 31 dec. 1909.

A remotissima Ecclesiae aetate repetenda lex et consuetudo est, qua singuli Episcopi, statis temporibus, Urbem petant, ut sanctorum apostolorum Petri et Pauli limina venerentur suaeque statum dioecesis exponant Aposto-

[1] Cf. N. 682.
[2] Cf. N. 682.

licae Sedi: cuius rei illustria monumenta veteres Ecclesiae annales suppeditant.

Eiusmodi autem facti ratio in ipsa Ecclesiae natura et constitutione nititur, atque a sacro Petri primatu necessario fluit, cui christiani gregis universi commissa custodia est, per divina illa praecipientis Domini verba: *pasce agnos, pasce oves.* In utroque autem munere, quum visitationis sacrorum Liminum, tum relationis de statu dioecesis, debitae Petro eiusque successori submissionis et reverentiae continetur officium.

Verum, quamvis unum et alterum huius legis caput tot antea saeculis viguerit, serius tamen hac de re certior invecta est disciplina. Est enim Xysto V tribuendum, quod is, Constitutione edita die 20 mensis Decembris 1585, cui initium *Romanus Pontifex*,[1] congrua ratione determinaverit, quibus temporibus et qua lege visitanda sacra Limina essent et reddenda ratio Summo Pontifici de pastoralis officii implemento a Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis et Episcopis: quibus etiam prospexerunt encyclicae litterae sacrae Congregationis Concilii, datae die 16 mensis Novembris 1673. Abbatibus autem *nullius dioecesis* cautum est per Constitutionem Benedicti XIV, datam die 23 mensis Novembris 1740, quae incipit *Quod sancta*,[2]

Haec obtinuit ad nostros usque dies disciplina. Verum, effectis hodie multo facilioribus ac tutioribus dioeceses inter et Sanctam Sedem commerciis, iam praesentis aevi conditionibus haud respondere visa sunt ea, quae in memoratis Constitutionibus decreta fuerunt circa visitationes ad sacra Limina ad dioecesum relationes ad Apostolicam Sedem.

Re mature agitata in coetu Emorum Virorum Pontificio Iuri in unum corpus redigendo praepositorum, conclusa ab iisdem, SSmi D. N. Pii Papae X iussu, ad hanc S. Congregationem Consistorialem delata sunt, eidemque commissum iudicium, utrum et quomodo eius coetus consilia publici iuris fieri atque in usum deduci possent, etiam ante promulgandum ipsum Codicem.

Nunc vero, omnibus diligenter perpensis, iisque inhaerens quae a memorato coetu PP. Cardinalium deliberata sunt, S. Congregatio Consistorialis, de mandato SSmi Domini nostri, Eoque adprobante, decernit quae sequuntur:

Can. I.

Abrogata lege temporum, quibus hactenus visitanda fuerunt sacra Limina et relatio Sanctae Sedi exhibenda de statu dioecesis, omnes locorum Ordinarii, quibus dioecesani regiminis onus incumbit, obligatione tenentur referendi singulis quinquenniis ad Summum Pontificem de statu sibi commissae dioecesis ad normam canonum infra positorum et novi *Ordinis*[3] praesenti decreto adiecti.

[1] Cf. N. 156.
[2] Cf. N. 303.
[3] Cf. N. 2065.

Can. II.

§ 1. Quinquennia sunt fixa et communia, incipientque a die 1 mensis Ianuarii anno 1911.

§ 2. In primo quinquennii anno relationem exhibebunt Ordinarii Italiae, et insularum Corsicae, Sardiniae, Siciliae, Melitae, aliarumque minorum adiacentium.

§ 3. In altero, Ordinarii Hispaniae, Lusitaniae, Galliae, Belgii, Hollandiae, Angliae, Scotiae et Hiberniae, cum insulis adiacentibus.

§ 4. In tertio, Ordinarii imperii Austro-Ungarici, Germanici, et reliquae Europae cum insulis adiacentibus.

§ 5. In quarto, Ordinarii totius Americae et insularum adiacentium.

§ 6. In quinto, Ordinarii Africae, Asiae, Australiae et insularum his orbis partibus adiacentium.

§ 7. Et ita per vices continuas singulis, quae sequentur, quinquenniis.

Can. III.

§ 1. In prima cuiusque Ordinarii relatione ad singula quaesita, quae in adiecto *Ordine* continentur, distincte responderi debet.

§ 2. In relationibus quae sequentur sufficit ut Ordinarii ad quaesita in singulis articulis contenta dicant, utrum novi aliquid habeatur, necne.

Adiicient vero quomodo et quo fructu ad effectum perduxerint monita et mandata, quae S. Congregatio in sua responsione ad relationem significaverit.

§ 3. Relatio latina lingua est conficienda.

§ 4. Subsignanda autem erit, praeter quam ab Ordinario, ab uno vel altero ex *convisitatoribus*, qui de statu dioecesis magis conscii sunt et de ea testificari possunt.

Ipsi vero circa ea quae ex relatione noverint, si publici iuris non sunt, gravi secreti lege adstringuntur.

Can. IV.

§ 1. Omnibus et singulis pariter praecipitur ut, quo anno debent relationem exhibere, beatorum apostolorum Petri et Pauli sepulcra veneraturi ad Urbem accedant, et Romano Pontifici se sistant.

§ 2. Sed Ordinariis, qui extra Europam sunt, permittitur ut alternis quinquenniis, idest singulis decenniis, Urbem petant.

§ 3. Huic obligationi Ordinarius, vel ipse per se, vel per Coadiutorem aut Auxiliarem Episcopum, si quem habeat, satisfaciet; vel, iustis de causis a S. Sede probandis, per idoneum sacerdotem qui in eadem dioecesi stabilem commorationem teneat.

Can. V.

Si annus exhibendae relationi adsignatus, ex toto vel ex parte, inciderit in primum biennium ab inito dioecesis regimine, fas erit Ordinario ab exhibenda relatione, et a visitatione sacrorum Liminum peragenda pro ea vice, abstinere.

Can. VI.

§ 1. Proximo anno 1910 Ordinarii, qui relationis et visitationis obligatione tenentur, ex benigna SSmi D. N. venia eximuntur.

§ 2. Annis autem 1911 et 1912 a relatione et visitatione abstinere licebit Ordinariis, de quibus in §§ *2 et 3 can. II*, qui anno 1909 iuxta veterem temporum periodum legi satisfecerunt.

Qui vero de statu suae dioecesis referent, hi ad normam novi *Ordinis* a S. Sede statuti huic muneri satisfaciant.

Can. VII.

Denique cum sacrorum Liminum visitatio et relatio dioecesana ad Apostolicam Sedem non sint confundendae cum lege de visitatione pastorali dioecesis, idcirco vigere pergunt praescripta a Concilio Tridentino, sess. XXIV, cap. III, *de reform.*, his verbis expressa: *Propriam dioecesim* (Episcopi) *per se ipsos, aut, si legitime impediti fuerint, per suum generalem Vicarium aut Visitatorem, si quotannis totam propter eius latitudinem visitare non poterunt, saltem maiorem eius partem, ita tamen ut tota biennio per se vel Visitatores suos compleatur, visitare non praetermittant.*

SSmus autem D. N. Pius Papa X, his canonibus et adiecti *Ordinis* normis mature perpensis, iussit haec omnia promulgari et evulgari, mandavitque ut ab omnibus ad quos spectat integre serventur, contrariis quibuslibet minime obstantibus.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 13-16].

2065.

S. C. Consist., Ordo servandus in relatione de statu ecclesiarum, 31 dec. 1909. [1]

NORMAE COMMUNES.

Prooemium Relationis.

1. Significetur nomen et cognomen, aetas et patria Ordinarii; eius institutum religiosum, si ad aliquod ipse pertinet: quando dioecesis regimen susceperit: et si Episcopus est, quando fuerit consecratus.

[1] Haec formula post Codicis I. C. promulgationem immutata est a S. C. Consist., 4 nov. 1918. – Cf. *Acta Ap. Sedis*, vol. X, p. 487-503.

2. Iudicium aliquod generale praebeatur de conditione religiosa et morali dioecesis, et utrum aliquis ab ultimo quinquennio religionis progressus vel regressus habitus sit.

CAP. I.

Generalia de statu materiali.

3. Indicetur paucis et perspicuis verbis,

a) origo dioecesis, eius titulus seu gradus hierarchicus cum privilegiis potioribus: sitne archiepiscopalis, quot et quas habeat suffraganeas sedes; si sit episcopalis, cui archiepiscopali suffragetur: si immediate subiecta, cui metropolitano debeat adhaerere pro synodo;

b) extensio dioecesis, ditio civilis, caeli temperatio, lingua;

c) locus residentiae Ordinarii cum indicationibus necessariis ut epistolae tuto mittantur;

d) summa incolarum et praecipua oppida: quot inter incolas sint catholici; et si varii adsint ritus, quot catholici in singulis; et si adsint acatholici, in quot et quales sectas dividantur;

e) numerus sacerdotum saecularium, clericorum et alumnorum Seminarii;

f) utrum et quot *capitula* canonicorum, aliique sacerdotum coetus ad instar capitulorum sint in dioecesi;

g) quot sint paroeciae vel quasi paroeciae, cum numero fidelium in iis quae maximae vel minimae sunt; in quot vicariatus foraneos aliasve circumscriptiones paroeciae dividantur; quot aliae ecclesiae vel oratoria publica adsint; sitne sacer aliquis locus celeberrimus, et qualis;

h) utrum et quaenam instituta religiosa virorum habeantur, cum numero domorum et religiosorum sive sacerdotum sive laicorum;

i) utrum et quaenam instituta religiosa mulierum, cum numero domorum et religiosarum.

CAP. II.

De fide et de cultu divino.

4. Utrum divinus cultus libere in dioecesi exerceatur: sin minus, unde obstacula proveniant, a civilibus ne legibus, an ab hostilitate perversorum hominum, vel acatholicorum (si adsint), vel ab alia causa: quaenam ratio suppetat ad ea amovenda, vel sin minus imminuenda: et num adhibeatur.

5. Utrum numerus ecclesiarum in singulis oppidis seu paroeciis fidelium necessitati sufficiat.

6. Utrum generatim ecclesiae et sacella publica satis instructa sint iis quae ad fabricam ac supellectilem pertinent; et quaenam generatim cura habeatur ut eadem munda sint et decenter ornata.

7. Utrum in singulis ecclesiis inventarium omnium bonorum et supellectilium habeatur, et quomodo custodiatur, ne morte rectoris aut alio quolibet eventu contingat ut aliquid subtrahatur aut disperdatur.

8. Utrum sint ecclesiae in quibus res vel supellectiles habeantur materia, arte, antiquitate pretiosae, praesertim codices vel libri, picturae, sculpturae, opera musiva arte vel antiquitate insignia; quomodo custodiantur; sintne haec recensita in inventariis, et an de iis speciale inventarium penes Curiam servetur.

Cautumne sit ne quid etiam tenue, sed ratione materiae, artis vel antiquitatis prestiosum, sine licentia S. Sedis et iudicio peritorum venumdetur.

9. Utrum singulis diebus, mane et vespere horis opportunioribus, ecclesiae pateant fidelibus.

Utrum debita vigilantia custodiantur ne sacrilegiis, profanationibus aliisve damnis obnoxiae sint.

10. Utrum, dum sacra peraguntur, ita omnibus fidelibus pateant, ut quilibet vel pauperrimus absque gravamine vel rubore libere ingredi, ibique adstare valeat.

11. Utrum aliquando ecclesiae vel sacella adhibeantur ad aliquem profanum usum, ad academicos coetus, musicos concentus, aliaque id genus.

12. Utrum in omnibus ecclesiis et sacellis in quibus SS̄ma Eucharistia asservari debet vel potest, conditiones a iure requisitae ad conservationem SS̄mi Sacramenti accurate serventur; et an cura sit ut altare SS̄mi Sacramenti cultu, munditie et ornatu emineat.

13. Utrum poenitentiae tribunalia collocata sint in patenti ecclesiae loco, et cratibus instructa iuxta canonicas leges.

14. Quomodo custodiantur sacrae reliquiae in ecclesiis et sacellis. Utrum ibidem adsint reliquiae sigillo vel documento authenticitatis destitutae, vel plane suspectae. Et an idcirco in Visitatione Ordinarius aliquid decreverit.

Utrum, quod sciatur, penes privatas personas reliquiae insignes serventur; quo iure, et qua cum veneratione.

15. Utrum in cultu divino, sanctorum veneratione, administratione sacramentorum aliisque sacris functionibus liturgicae leges serventur.

Irrepserintne singulares consuetudines, et quaenam: num hae S. Sedis auctoritate aut vetustissimo usu rite approbatae dici queant, aut saltem toleratae: et si tales non sint, quid fiat ut prudenter deleantur.

Speciatim vero utrum lingua et cantus liturgicus iuxta S. Sedis decreta adhibeantur.

16. Utrum graves errores contra fidem serpant inter dioecesis fideles. Adsintne e clero qui eisdem infecti sint. Quaenam huius mali fuerit vel adhuc sit causa. Quid fiat ut eidem malo occurratur.

17. Utrum consilium *vigilantiae* et officium *censorum* ad haec praecavenda institutum sit: quibus personis constet: et an diligenter munera sua ipsae adimpleant, et quo fructu.

CAP. III.

De iis quae ad Ordinarium pertinent.

18. Quibus bonis et reditibus mensa Ordinarii polleat. An et quali aere alieno gravetur.

Quomodo administratio geratur: utrum independenter ab auctoritate civili, necne; an seorsim a ceteris dioecesis vel piorum operum bonis et proventibus, vel cumulate; qua methodo et per quas personas.

19. Utrum adsit domus Ordinario dioecesis propria, vel privatam ipse conducere cogatur. In utroque casu num aedes ita instructae sint, ut Ordinarii dignitati congruant, et luxum non redoleant.

20. Cum quibusnam personis Ordinarius habitet, et quaenam sit earum vitae ratio.

21. An, a quibus S. Sedis officiis, et quibusnam specialibus facultatibus et privilegiis ipse qua Ordinarius instructus sit.

22. Quomodo residentiae legi satisfaciat.

23. Quoties consuescat in cathedrali templo vel alibi sacris functionibus interesse aut pontificalia peragere.

24. Qua frequentia sacris concionibus et pastoralibus litteris clerum ac populum instruat. Et quatenus sit impeditus a praedicando, an per alios opportune suppleat.

25. Quot et quales adsint in dioecesi casus reservati: et quibus Ordinarius committat facultatem ab eisdem absolvendi.

26. Qua frequentia sacramentum confirmationis administret; et utrum pro dioecesis conditione petitionibus fidelium satisfacere ipse per se valeat: et, si ipse non valeat, quomodo et per quos suppleat.

Utrum in huius sacramenti collatione canonicae regulae de aetate confirmandorum ac de patrinis serventur.

27. Utrum ipse per se vel per alium Episcopum sacras ordinationes contulerit.

Et in hoc peragendo, dum studuit dioecesim locupletare idoneorum sacerdotum copia, utrum sartum tectum servaverit Tridentini Concilii praescriptum non promovendi qui non essent necessarii vel utiles ecclesiae pro qua assumuntur.

28. Utrum ipse per se, vel per Vicarium generalem aut per alios viros a se deputatos totam dioecesim ita visitaverit ut singulis annis vel saltem bienniis de statu singularum paroeciarum certam notitiam habere potuerit.

An visitando paroecias, praeter ea quae pertinent ad divinum cultum, populi mores, religiosam puerorum et adolescentium institutionem, legatorum satisfactionem, aliaque; visitationem quam vocant personalem cleri peregerit, singulos audiendo, ut cognoscat quae sit eorum vitae ratio, qui spiritus precum, quod studium procurandae proximorum salutis, aliaque.

29. Utrum curaverit ut Conciliorum et S. Sedis leges et praeceptiones in dioecesi notae fierent et ab omnibus servarentur.

30. Utrum dioecesanam synodum congregaverit; et si nullam coegerit, an, quomodo et quanam potestate suppleverit.

31. Si sit metropolitanus, an provinciale concilium, aut saltem collationes seu *conferentias* episcopales habuerit, et quoties.

Exemplar eorum quae in *conferentiis* communi consilio conclusa sunt ad S. Sedem (si adhuc factum non fuerit) transmittat.

32. Quomodo se habeat cum civili loci auctoritate: an episcopalis dignitas et iurisdictio sarta tecta ita semper servari potuerit, ut numquam per servilitatem erga humanas potestates, vel alio modo, detrimentum libertati et immunitati Ecclesiae aut dedecus statui ecclesiastico obvenerit.

Cap. IV.

De Curia dioecesana.

33. Utrum habeatur Vicarius generalis qui tum virtutis ac doctrinae opinione tum gradus doctoralis auctoritate polleat: et quot aliis ministris constet dioecesana Curia.

34. Utrum et quot adsint examinatores et iudices synodales aut pro-synodales.

35. Utrum adsit tribunal ecclesiasticum cum suis administris rite constitutum; aut saltem possit constitui, si necesse sit.

36. Utrum Curia dioecesana aedes proprias convenienter instructas habeat cum tabulario, in quo pars secreta documentorum tuto ac seorsim ab aliis documentis custodiatur. An archivum ipsum sit bene ordinatum.

37. Quaenam taxa in usu sit pro actis Curiae rependendis; an et quando approbata; et an conformis ceteris quae in provincia ecclesiastica aut regione vigent.

38. Utrum Ordinarius cognoscat querelas adesse ob Curiae taxas; et an in re praesertim matrimoniali cuncubinatus, aut alia mala accidisse sciat ob earum gravitatem seu ob rigorem exactionis earumdem. Quomodo taxarum proventus erogetur.

39. Utrum ex multis, aut ex aliis titulis speciales alii proventus Curiae sint: et quomodo erogentur.

Cap. V.

De clero generatim.

40. Referatur generatim quinam sint cleri mores, qui cultus, ac doctrina, quod studium aeternae salutis proximorum, quae pietas: quaenam erga suum Ordinarium Summumque Pontificem obedientia et reverentia: quaenam inter sacerdotes concordia, coniunctio, caritas.

41. Utrum vestis talaris adhiberi possit et reapse adhibeatur a clero: et in quolibet casu an clerus habitu proprio et decenti induatur, nec sint hac in re scandala vel dicteria.

42. Utrum sacerdotes in missae celebratione praeparationem et gratiarum actionem debite peragant: an serotinae visitationi SS̃mi Sacramenti assueti sint: qua frequentia ad poenitentiae sacramentum accedere soleant.

43. Utrum ad spirituales exercitationes statis temporibus omnes et singuli per vices conveniant, qua frequentia, et quibusnam in aedibus: an Ordinarius hac occasione salutaria monita sive in communi sive in particulari pro opportunitate clero praebere non omittat.

44. Utrum collationes seu conferentiae ecclesiasticae de quaestionibus moralibus, seu casibus conscientiae, itemque theologiae et liturgiae habeantur: qua frequentia, qua methodo, quo fructu.

45. Quae Ordinarii cura sit de iunioribus sacerdotibus, ut postquam sacerdotio initiati sunt studia non deserant, et pietate adhuc proficiant.

46. Pro emeritis sacerdotibus infirmis et pauperibus an domus aliqua habeatur in qua recipiantur et debita caritate sustententur: an saltem reditus speciales constituti sint quibus eisdem subveniatur.

47. Utrum adsint sacerdotes, qui quamvis viribus et iuvenili aetate polleant, otiosi tamen vivant, adeo ut inutiles vel etiam noxii dioecesi sint: quaenam huius rei sit causa, et an et quomodo huic malo occurri possit.

48. Utrum adsint de clero qui rebus politicis et factionibus civilibus immodice et indebite se immisceant, cum offensione aliorum et spiritualis ministerii detrimento: et quid factum sit, aut fieri possit ut intra iustos limites contineantur.

Et in dioecesibus ubi una vivunt catholici variorum rituum, aut diversae linguae, vel nationis, an idcirco adsint in clero contentiones et aemulationes: quid fiat ut exstinguantur, et spiritus Christi in omnibus inducatur.

49. Utrum, quod Deus avertat, aliquis habeatur sacerdos qui vitam minus honestam agat, aut agere publice videatur; vel cui imputetur aliquod aliud crimen post ultimam relationem dioecesanam patratum.

Nullane habeatur, quam Ordinarius sciat aut suspicetur in suo clero, violatio legis de observandis et vitandis in satisfactione missarum manualium.

Caveantne sacerdotes nedum a libris, sed etiam a diariis irreligiosis vel impiis legendis, nisi gravis et legitima causa intercedat.

50. Quid factum sit tum ad salutarem lapsorum correctionem, tum ad scandali (si adfuerit) reparationem.

Utrum et quoties suspensio *ex informata conscientia* in quinquennio irrogari debuerit; quo fructu; et quaenam sit regula quae in hoc adhibetur.

51. Utrum generatim clerus sive ex eleemosynis missarum, sive ex aliis ministerii spiritualis proventibus, aut ex beneficiis ecclesiasticis habeat quo honeste vivere possit.

Cap. VI.

De capitulis.

52. Utrum adsit cathedrale canonicorum capitulum; quot canonicis et dignitatibus constet; et an adsint theologi et poenitentiarii officia.

53. Quomodo canonicorum, officiorum et dignitatum provisio locum habeat; utrum libere iuxta commune ius, an alia aliqua speciali ratione.

54. Utrum et quali praebenda singuli fruantur: et an haec distincte administretur; an potius vigeat regimen communis *massae*. In quolibet casu an specialis alia communis *massa* habeatur pro distributionibus quotidianis, pro missa conventuali, pro expensis fabricae et cultus.

55. Utrum, et a quo tempore capitulum suas habeat constitutiones legitime approbatas, et an eas servet.

56. Quale sit chorale servitium tam pro recitatione divini officii quam pro missae conventualis celebratione; quotidianum ne iuxta commune ius, an potius intermissum: et quo indulto.

57. Utrum, et quot adsint canonici honorarii: an excedant numerum a sacris canonibus statutum.

58. Deficiente cathedrali capitulo, an habeatur consultorum collegium; quot personis constet; quibus aliis ministeriis iidem vacent; et an ita proximi sint civitati episcopali ut facile congregari possint.

59. Quanam canonici vel consultores existimatione gaudeant in dioecesi. Utrum ipsi concordes inter se et cum Ordinario sint; an potius aliquid Ordinarius habeat, quod eorum de agendi ratione doleat.

60. An Ordinarius eos rite convocet, ut in negotiis maioris momenti consilium vel consensum iuxta sacros canones requirat.

61. Utrum, sede vacante, capitulum libere procedere possit ad vicarii capitularis electionem; an potius, sede vacante, alia sit consuetudo providendi dioecesis regimini, quaenam sit, et quonam iure vigeat.

62. Si alia habeantur in dioecesi canonicorum capitula, dicatur quid de singulis obtineat quoad numerum, chorale servitium, praebendas et reditus capitulares, bonamque existimationem.

Cap. VII.

De parochiis, earumque rectoribus.

63. Utrum omnes paroeciae de suo proprio pastore sint provisae: an potius adsint quae ab aliquo viciniore parocho vel ab aliquo canonico ad tempus regantur: quam ob causam: et an idcirco incommoda notabilia aut mala sequantur.

64. Utrum provisio paroeciarum fiat per concursum: et quomodo concursus ipse celebretur.

65. Utrum adsint paroeciarum seu animarum rectores ad nutum amovibiles.

66. Utrum, quibusnam sub conditionibus, et quo iure adsint paroeciae Ordinibus seu Congregationibus religiosis addictae.

67. Utrum habeantur paroeciae in quibus cura animarum habitualis penes capitula aliasve personas existat.

68. Utrum adsint paroeciae obnoxiae iuri patronatus ecclesiastico, vel laico, sive familiari, sive populari, sive regio: quaenam praxis vigeat in earum provisione: an et quaenam incommoda hac de re acciderint.

69. Utrum emolumenta, quae occasione administrationis sacramentorum, funerum, celebrationis missarum solemnium, attestationum, publicationum a parochis percipi solent, recognita sint ab Ordinario, vel diuturno usu probata.

Et an sive ob gravitatem parochialium taxarum, sive ob rigorem exactionis earumdem, inconvenientia aliqua et querelae, praesertim in re matrimoniali et in funeribus, deploranda sint.

70. Utrum et qua dote certa parochi eorumque ecclesiae generatim honestentur: an potius ex solis stolae incertis et fidelium oblationibus vivere debeant.

Si bonis immobilibus parochus eiusque ecclesia fruantur, quomodo administratio geratur, et quomodo caveatur pro conservatione patrimonii sacri alterutrius, vel utriusque.

In quolibet casu an parochi habeant quo honeste sustententur et quo expensis occurrant pro animarum cura et pro parochialibus functionibus necessariis.

71. Utrum parochi domum canonicam habeant; et an ibi cum parocho eius adiutores una vivant. Et si ita non sit, an et quod studium habeatur ut hoc regimen inducatur.

72. Utrum, qua lege et qua observantia caveatur, ne quolibet sub praetextu, etiam ratione servitii, iuniores mulieres (etiam consanguineae, si cum parocho adiutores simul vivant) parochiales domus inhabitent aut frequentent: et an cura sit ne in parochialibus aedibus familiae consanguineorum parochi cum filiis et nepotibus degant.

73. Utrum libri parochiales adsint in singulis paroeciis, et ibi iuxta canonicas praescriptiones adnotentur quae pertinent ad baptismum, matrimonium ac mortem fidelium.

Speciatim circa matrimonium, an novissima lex servetur qua iubetur de peracto matrimonio inscriptionem fieri in baptizatorum libro ad singulorum nomen.

An habeantur quoque libri confirmatorum et status animarum, itemque tabellae seu libri missarum fundatarum et manualium, iique diligenter redigantur ac serventur.

74. Utrum in singulis paroeciis tabularium aliquod adsit, illudque in duas partes, publicam, et secretam divisum, et utrumque naviter custoditum.

75. Utrum parochi aliique animarum curatores debitam residentiam servent.

76. Utrum diebus festis missam pro populo applicent, sacrasque functiones ad diei festi sanctificationem proprias cum zelo et fructu celebrent: potissimum vero an evangelium explicent, et catechesim tam pueris quam adultis tradant, qua methodo, quo fructu.

An adsint hisce in rebus negligentes.

77. Utrum in audiendis confessionibus, sacra Eucharistia distribuenda, infirmorum adsistentia semper praesto sint, nihilque inconveniens, vel nulla querela hac de re habeatur.

78. Utrum, nisi gravis et legitima causa in aliquo speciali casu obstet, baptismum administrent et matrimonio adsistant in ecclesia, servatis solemnitatibus a Rituali Romano praescriptis.

79. Quomodo se gerant erga fideles qui, sectis secretis notorie addicti, vel alia quavis de causa extra Ecclesiae sinum viventes, sacramenta in extremis deposcunt; et erga eos qui extra Ecclesiae sinum defuncti, christiano more sepeliri a consanguineis velint.

80. Quaenam sit consuetudo in admittendis pueris ad primam communionem: et an sarta tecta servetur regula a Catechismo Concilii Tridentini tradita, ut pueri qui sui confessarii et parentum iudicio discretionis sunt capaces a sacra mensa non prohibeantur, nec diu arceantur.

81. Utrum parochi pro viribus curent fideles suos in fide roborare, ad sacramentorum frequentiam, praesertim ad S. Communionem etiam quoti-

dianam excitare, et in christianae vitae more et puritate continere. Et ad hunc finem, praeter consueta sui officii munera,

a) an aliquoties in anno, diebus praesertim solemnioribus vel tempore adventus, quadragesimae vel mariani mensis, praeconem et confessarium extraordinarium advocent;

b) an identidem post aliquam annorum periodum sacras missiones in sua paroecia haberi curent;

c) an pias devotiones ab Ecclesia probatas, ut expositionem SSmi Sacramenti, viam crucis, rosarium, mensem marianum, aliaque similia in sua ecclesia celebrent, et fidelibus commendent: et quaenam magis in usu sint in dioecesi;

d) an studeant pueros, puellas et maioris aetatis fideles allicere ut ad pias uniones, patronatus, sodalitates vel consociationes catholicas se adscribant;

e) an prudenter instituant vel saltem foveant opera socialia, quae Ecclesiae catholicae spiritu aluntur.

Cap. VIII.

Art. I. – *De Seminario dioecesano.*

82. Paucis dicatur quae sit Seminarii fabrica, novane an vetus, quot alumnis continendis capax, an disciplinaribus et hygienicis regulis respondens, an a servitutibus libera, hortis et atriis ad recreationem instructa.

Si vero dioecesanum Seminarium non unicum sit, sed in *maius* et *minus*, vel in plura alia aedificia divisum, exponatur quae sit materialis singulorum conditio.

83. Quinam sint Seminarii vel Seminariorum reditus, an, et quali aere alieno graventur: quae pensio ab alumnis persolvatur: quomodo pauperibus subveniatur.

84. Dicatur quinam sit rector, qualis eius aetas, qualesque sint eius qualitates: quot alii eum in regimine adiuvent: et utrum hi, et quidem omnes, muneri commisso digne satisfaciant, et alumnos in disciplina et pietate instituant; an potius aliquid animadvertendum sit.

Si vero Seminarium a congregatione aliqua religiosa regatur, indicetur quaenam sit haec congregatio, quando, quibusnam conditionibus, et an ex S. Sedis venia curam pii instituti susceperit, et an praefatis conditionibus satisfaciat.

85. Utrum habeatur magister pietatis, vulgo *director spiritualis*, in Seminario degens et nullo alio officio implicatus; et an, praeter ipsum, sufficiens copia aliorum confessariorum detur.

86. Utrum adsint deputati pro disciplina et pro oeconomia a S. Concilio Tridentino praescripti: et an Ordinarius eorum consilium iuxta iuris praescripta requirat.

87. Utrum magistri in Seminario convivant, necne: et an quoad eorum idoneitatem, pietatem, agendi rationem (praesertim si Seminarium incolant) aliquid animadvertendum sit.

88. Quot sint actu Seminarii alumni: et an inter eos admittantur qui ad statum ecclesiasticum certe non aspirent.

An et quot externi alumni habeantur: qua de causa: et an fieri possit ut et ipsi quam primum Seminarium ingrediantur: interim quomodo vigilentur: an saltem cura sit ut ante sacram ordinationem per aliquod notabile tempus in Seminario degant.

An et quot alumni extra dioecesim instituantur, ubi et qua de causa.

Et vicissim an clerici alterius dioecesis in Seminarium dioecesanum recepti sint, quot, quarum dioecesum, et quibusnam de causis.

89. Si unum sit Seminarium, et simul convivere debeant aetate iuniores cum maioribus, an debitae cautelae adhibeantur, ut seorsim hi ab illis et cum disciplina suae cuiusque aetatis propria instituantur.

90. Quomodo pietas et disciplina excolatur in Seminario: quaenam sit sacramentorum frequentia: an, quoties in anno et quomodo spirituales exercitationes fiant.

91. Quot annis, qua lingua, qua methodo, quorum auctorum textibus theologiae et philosophiae studia absolvantur: quot et quaenam disciplinae hisce accessoriae tradantur.

Quot annis et qua methodo humaniora studia perficiantur: et in his praeter linguas latinam, graecam et propriae nationis an et quaenam aliae disciplinae tradantur.

An clerici in sacris caeremoniis et cantu liturgico instituantur.

92. An prohibeantur alumni a lectione librorum ac diariorum, quae quamvis in se innoxia, eos tamen a studiis suis distrahere possunt.

93. Utrum Ordinarius saepe Seminarium invisat et alumnos pro viribus ipsemet audiat, ut cognoscat quo spiritu educentur, quaenam sit eorum pietas, quinam in studiis profectus.

94. Quae regulae serventur in promotione alumnorum ad ordines: quale scrutinium habeatur et quale examen, ut constet quinam pietate, scientia, vitae integritate aliisque requisitis sacra ordinatione digni et idonei censeantur: an spirituales exercitationes praemittantur: an interstitia serventur: quo titulo ordinentur.

95. Utrum ab ultimo quinquennio extraordinarium aliquid in Seminario acciderit sive bonum sive malum.

96. Utrum adsit rusticationis domus, et ibi alumni feriarum tempore adunentur. Ea si desit, an et quae spes sit ut comparetur, et ibi alumni saltem maxima ex parte temporis agant ferias.

Interim dum ad suos revertuntur, an parochi naviter de iis curam habeant, et Ordinarium certiorem reddant de eorumdem agendi ratione: quaenam hac de re normae praescriptae sint in dioecesi.

97. Utrum cura sit ut maioris spei clerici, sive ante sive post susceptum sacrum presbyteratus ordinem, in aliqua pontificia studiorum universitate, sive Romae sive alibi instituantur ut academicos gradus assequantur.

98. Si qui vero cum Ordinarii venia, vel eius mandato, publicas civiles studiorum universitates frequentant, an pro iis regulae a S. Sede statutae

serventur, ut ipsi a perversione custodiantur, et a fide vel ab ecclesiasticae vitae institutis non deflectant.

99. Si clerici servitium militare obire cogantur, quae cautelae adhibeantur ut ii in stipendiis honestam vitam agant prout ecclesiasticos decet; et a stipendiis dimissi sine aliorum periculo utiliter ad Seminarium regredi et ad sacros ordines post debitam ac maturam probationem tute promoveri queant.

100. Utrum firma sit regula non admittendi in Seminarium reiectos vel dimissos ab aliis Seminariis vel ab institutis religiosis.

Art. II. – *De Seminario interdioecesano seu regionali.*

101. Si in dioecesi habeatur Seminarium quo alumni plurium dioecesum, vel totius alicuius regionis conveniant, et ipse loci Ordinarius huic Seminario praesideat, de eius statu fuse referat iuxta quaesita superius relata pro Seminario dioecesano.

Quod si huic Seminario ipse non praesit, indicet cuius immediatae directioni subsit, et exponat quid de eo fama ferat.

Cap. IX.
De institutis religiosis virorum.

102. Utrum vitam communem servent, vel habitent soli aut in domibus privatis cum saecularibus: quo habitu incedant: quo modo sustententur: quae sit eorum fama: utrum aliqui in maioribus ordinibus constituti adsint in dioecesi a suis Praepositis eiecti vel dimissi; et quaenam sit eorum agendi ratio.

103. Quibusnam muneribus obeundis se addicant in dioecesi: quo fructu, qua fama: an eorum hospitalia, orphanotrophia, scholae, etc. iuxta canonicas praescriptiones Ordinarii vigilantiae subsint.

Qui curam animarum in parochiis sibi addictis exercent, an in omnibus, quae ad istam curam spectant, ab Ordinario dependeant.

104. Si religiosi adsint quaestuantes, utrum opportuna S. Sedis decreta hac de re edita ab eis serventur, et an aliquid inconveniens in his acciderit.

105. Utrum aliquod habeat Episcopus cum regularibus offendiculum in exercitio iurisdictionis sive suae, sive sibi a iure delegatae.

106. Si congregatio aliqua dioecesana adsit, dicatur in quem finem fuerit instituta, an fini suo respondeat, et quo fructu. An in alias dioeceses se diffuderit, et quo vinculo domus extradioecesanae cum dioecesanis nectantur.

Cap. X.
De institutis religiosis mulierum.

107. Utrum generatim ita religiose vivant ut fidelium exemplo sint: an forte aliqui abusus irrepserint, praesertim post ultimam relationem, et quinam.

Utrum in monasteriis monialium, Praelatis regularibus subiectis, omnia prout de iure procedant, an aliter; et hoc in casu quomodo provisum fuerit.

108. Utrum circa clausuram serventur leges canonicae.

109. Utrum monasteriorum reditus fideliter administrentur: an monialium dotes fuerint persolutae et investitae, et quomodo administrentur.

An ipsae quoque moniales exemptae Ordinario rationem reddant de bonorum administratione iuxta canonicas leges.

110. Utrum pro confessione monialium constitutiones et decreta apostolica serventur.

111. Quae *vitae activae* addictae sunt, quibus operibus incumbant, quo spiritu, qua fidelium utilitate et Ecclesiae aedificatione.

112. Si adsint quae infirmis in privatorum domiciliis inserviant, aut rem domesticam in hospitalibus aliisque virorum domibus gerant, quomodo caveatur ne quid inconveniens accidat: an cautelae ipsae rite custodiantur; an aliquid hac in re deplorandum sit.

Si religiosae adsint quaestuantes, utrum opportuna S. Sedis decreta hac de re edita ab eis serventur, et an aliquid inconveniens in his acciderit.

113. Si instituta mere dioecesana habeantur, an haec cohaerenter ad canonicas leges regantur, in quem finem fundata sint, quo fructu vivant, an etiam extra dioecesim diffusa sint, et an variae domus ab invicem independentes sint, an non.

Cap. XI.

De populo generatim.

114. Quinam in universum sint populi mores, et an specialia vitia in eo invalescant, et quaenam.

115. Utrum dominicis et festis diebus fideles generatim abstineant ab operibus servilibus, missam audiant, et hos dies, prout christianos decet, sanctificent.

Si inter varia dioecesis loca differentiae notabiles adsint, hae notentur.

116. Eodem modo referatur quae sit observantia legum abstinentiae et ieiunii, et Paschalis praecepti.

117. Pariter indicetur quae sit frequentia ad sacramentalem confessionem et ad S. Communionem in variis dioecesis locis pro diverso personarum sexu, conditione, aetate.

118. Utrum parentes solliciti generatim sint, ut recens nati saltem intra hebdomadam baptismo abluantur: an sint qui nimium differant, aut forte negligant, vel prohibeant baptismum ministrari.

119. Utrum matrimonia mere civilia sive concubinatus habeantur, et qua frequentia. An alii speciales vigeant abusus contra sanctitatem matrimonii.

120. Utrum usus matrimoniorum mixtorum, ubi sunt acatholici, invaluerit, qua frequentia, et an ex legitima venia. An conditio de universa prole in catholica religione educanda servetur. Quaenam catholicae fidei detrimenta ex his matrimoniis proveniant. An ab huiusmodi contrahendis nuptiis parochi studeant fideles avertere.

121. Utrum parentes generatim curent filios suos non solummodo in sinu familiae sed etiam extra, et maxime in scholis, christianis moribus instituere.

122. Utrum fideles qui graviter decumbunt generatim extrema sacramenta deposcant.

An, quo numero et quibusnam de causis funera civilia contingant.

123. Utrum in exercitio iurium politicorum et civilium curent fideles ita agere, vel tales eligere, quo religioni et libertati Ecclesiae plene consulatur.

124. Utrum adsint in dioecesi sectae secretae, praesertim massonicae.

An socialismus aliaeque societates ab Ecclesia damnatae in dioecesi radicem fixerint et propagentur.

An *spiritismi* praxis habeatur.

Quid fiat ut fideles ab his omnibus avertantur, et quo profectu.

Cap. XII.

De iuventutis institutione et educatione.

125. Referatur in primis ac generatim quae sit ratio institutionis et educationis filiorum in dioecesi iuxta usum legesque civiles.

Utrum contra sacrum Ecclesiae et parentum catholicorum ius opponantur christinae iuventutis educationi obstacula; et quid fiat ut haec amoveantur.

Utrum scholae distinctae iuxta sexum sint, an utrique sexui communes: quae mala inde sequantur: et quaenam remedia adhibeantur.

126. Si agatur de dioecesi in catholica natione constituta, dicatur utrum ibi scholae publicae primordiorum, vulgo *elementares*, bonae vel innoxiae generatim sint, et an ibidem per ecclesiasticos viros aut idoneos magistros christiana doctrina digne tradatur: an potius noxiae sint.

Et in hoc casu an scholae liberae habeantur: quomodo sustententur: a quot alumnis frequententur: an Ordinarii vigilantiae et inspectioni subsint.

127. Si agatur de dioecesi ubi catholici cum acatholicis commixti sint, an catholici scholas proprias primordiorum habeant, et quinam sit earum status.

Et si scholas proprias non habeant, et frequentare cogantur scholas publicas mixtas, an saltem catholica fides ibi non offendatur, et catholicis alumnis iusta libertas relinquatur ut in fide per ecclesiasticos viros vel idoneos magistros instituantur.

128. Quod si pueri et puellae scholas publicas primordiorum adire cogantur, quae noxiae sint, quid fiat ut iuventus a perversione et corruptione immunis fiat.

129. Utrum scholae mediae vel superiores quae in dioecesi habentur, vel ad quas dioecesani confluere solent, hostiles sint, vel non, catholicis veritatibus et doctrinis.

Et si sint hostiles, quid fiat ut adolescentes ab erroribus et vitiis praeserventur. An habeantur scholae mediae vel superiores catholicis propriae: et quinam sit earum status.

130. Utrum opera quae *post-scholaria* dicuntur, ut recreatoria, circuli, scholae catecheticae, oratoria serotina et festiva, ad sanam christianae iuventutis institutionem et praeservationem in dioecesi habeantur; quaenam, et quo fructu.

Cap. XIII.

De piis sodalitatibus aliisque religiosis consociationibus.

131. Utrum adsint piae sodalitates aliaeque religiosae consociationes rite institutae: quot et cuius nominis: an habeantur eae quae a S. Sede potissimum commendatae sunt, ceu illae a SSmo Sacramento, a Rosario, a christiana doctrina, aliaeque pro pueris et puellis in fide, pietate, morumque puritate excolendis.

132. Utrum erectae sint in ecclesiis paroecialibus et religiosorum, vel habeantur etiam quae in propriis et distinctis ecclesiis exsistant.

An in ecclesiis monialium sodalitates virorum adsint, et qua facultate.

133. Utrum ab auctoritate ecclesiastica iuxta canonicae legis praescripta dependeant: quem fructum afferant: an forte aliquod gignant incommodum.

134. Utrum adsint tertiarii in saeculo viventes, cuius ordinis, quo fructu: an saepe congregentur, et an sint exemplo fidelibus.

135. Utrum in aliqua pia sodalitate vel tertio ordine adsint, et in fratres seu sodales recipiantur, qui notorie addicti sint sectis ab Ecclesia damnatis, vel religioni adversi aut inhonestae vitae sint. Et quid fiat ut hoc malum avertatur.

Cap. XIV.

De piis legatis et eleemosynarum collectionibus.

136. Utrum habeantur in dioecesi pia legata missarum, aliorumve religiosorum onerum, et an de iisdem Curia dioecesana indicem habeat cum recensione onerum et indicatione redituum.

137. A quibus generatim administrentur, an fideliter et fructuose.

138. Utrum missis legatorum aliisque obligationibus intra praescriptum tempus regulariter satisfiat: et si hoc nequeat fieri, an reditus praesertim missarum fundatarum Ordinario tradantur: an adsint qui hac de re ad officium revocari mereantur, aut revocati iam sint, et quo fructu.

139. Utrum et quo fructu fiant in dioecesi piae collectiones eleemosynarum a S. Sede praescriptae vel commendatae pro communi Ecclesiae bono, ut, pro Fidei propagatione, pro sancta Infantia, pro redemptione captivorum, pro obolo S. Petri, pro Terra Sancta.

140. Utrum fiant collectiones speciales pro ipsius dioecesis necessitatibus, ut, pro fidei conservatione, pro praeservatione ab erroribus et cleri pro sustentatione, si opus sit.

141. An et quaenam aliae collectiones eleemosynarum in dioecesi usu veniant.

Si religiosi vel religiosae quaeritantes habeantur, an tot sint numero ut nimium gravamen fidelibus afferri videatur.

Cap. XV.

De operibus piis et socialibus.

142. Utrum hospitalia, orphanotrophia, brephotrophia aliaque similia caritatis instituta in dioecesi fundata sint; et an dependeant ab auctoritate ecclesiastica iuxta S. Concilii Tridentini praescripta. Et nisi dependeant, referatur an in iis quae a materna Ecclesiae protectione et directione subtracta sunt, catholici spirituali adsistentia frui saltem libere possint.

143. Utrum adsint in dioecesi opera illa quae *socialia* dicuntur quibus dum consulitur bono morali et religioso fidelium, prospicitur etiam eorum temporali utilitati vel necessitati, ut, asyli pro infantibus, patronatus pro iuvenibus utriusque sexus, circuli pro iuventute catholica, aut pro studiis peragendis, consociationes operariorum, agricolarum, mulierum in hunc vel alium pium finem vel mutuum subsidium, arcae nummariae, aliaque similia.

144. Utrum consociationes et opera haec socialia, et potissimum qui eis praesunt, debitam in omnibus Ordinario et Summo Pontifici reverentiam praestent, et in iis quae fidem, mores et iustitiae leges attingunt, S. Sedis directioni et moderationi omnino subsint.

145. Cura ne sit ut hisce consociationibus et operibus praeficiantur qui non nomine tenus, sed corde et opere catholici sint. Et an caveatur, quatenus opus sit, ut qui hisce consociationibus et operibus adscripti sunt, aut beneficia et subsidia ab iis nanciscuntur, a vitiis recedant, in fidei doctrina instituantur, et christianam vitam ducant.

146. Utrum caveatur ne in hisce catholicis consociationibus connumerentur sectis secretis adscripti, increduli, impii vel religioni adversi, qui consociationes ipsas vel earum opera a recto fidei et iustitiae tramite deducere possint.

Cap. XVI.

De editione et lectione librorum et diariorum.

147. Utrum in dioecesi edantur libri, ephemerides, illustrationes, diaria obscena vel impia, vel utcumque religioni noxia; a quibus, et quali cum diffusione et detrimento.

148. Utrum libri et diaria impia vel obscena aliarum civitatum dioecesim ingrediantur, ibique diffusa sint, et quaenam potissimum sint.

149. Utrum strenue a catholicis agatur et praesertim a parochis et a sacerdotibus, ut libri et diaria obscena vel impia a dioecesi removeantur, adhibita etiam, si fieri potest, civilis auctoritatis opera.

An cleri et maxime confessariorum cura sit ut libri et diaria obscena vel impia a catholicis familiis arceantur, et a fidelibus non legantur.

150. Utrum libris et diariis noxiis alia opponantur religiosa et honesta: quot sint, quomodo diffusa et quo fructu.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 17-34].

2066.

S. C. Consist., 21 ian. 1910.

S. Congr. S. Officii litteris diei 27 Martii 1909 a S. Congregatione Consistoriali formalem declarationem petiit circa competentiam relate ad matrimonia mixta. Itaque proposito dubio in terminis ab Adsessore S. Officii statutis hoc est: « quale sia la competenza del S. Offizio in fatto di matrimo- « nii misti, sia tra battezzati e non battezzati, sia tra cattolici ed acattolici, « tanto dal lato pratico, ossia per la concessione delle dispense, quanto dal « lato teorico, ossia per la risoluzione dei dubbi che possono sorgere su tale « materia, anche nei riguardi del recente decreto *Ne temere* »,[1] Emi Patres, perpensis consultorum votis et re mature considerata, respondendum censuerunt: « Competentiam S. Officii se extendere ad omnia quae sive directe sive indirecte, in iure aut in facto se referunt ad Privilegium Paulinum et ad praefatas dispensationes. Et ad mentem, quae est: supplicandum SSmum ut statuat ac decernat ut qualibet quaestio circa praefata matrimonia deferatur Sacrae Congregationi S. Officii, salva huic Sacrae Congregationi potestate, si ita censeat et casus ferat, quaestionem ipsam remittendi ad aliud S. Sedis officium ».

SSmus, audita relatione infrascripti Cardinalis Secretarii, resolutionem ratam habuit et confirmavit, mandavitque ut in posterum quaelibet quaestio circa matrimonia mixta deferatur S. Congregationi S. Officii iuxta petita, sub lege tamen ut firma semper et in omnibus maneat dispositio decreti *Ne temere* in art. XI, n. 2 et 3 statuta.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 56].

2067.

S. C. Consist., 14 mart. 1910.

Proposito dubio « utrum post Constit. *Sapienti Consilio*[2] spectet ad S. Congr. de disciplina Sacramentorum concedere facultatem legendi tres Missas Nativitatis Domini, noctu, in sacellis publicis et Ecclesiis, quae ad hoc privilegio apostolico indigent, cum distributione SSmae Eucharistiae; an potius hoc tribuendum sit Sacrorum Rituum Congregationi » Emi Patres sacrae Congregationi Consistoriali praepositi, re mature considerata, respondendum censuerunt: « Affirmative ad primam partem, negative ad secundam ».

In audientia autem infrascripto Card. Secretario die 11 martii 1910 concessa, SSmus D. N. resolutionem ratam habuit et confirmavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 229].

[1] Acta S. Sedis, vol. XL, p. 525-530.
[2] Cf. N. 682.

2068.

S. C. Consist., 14 mart. 1910.

Sacra Congregatio Concilii, cum ipsi oblatae essent preces a Vicario Capitulari cuiusdam dioecesis circa emptionem aedificii Ordinis Regularis, cui a gubernio civili iamdudum ablatum fuerat, huic Sacrae Congregationi Consistoriali proposuit dubium « utrum, post Constitutionem *Sapienti Consilio*,[1] spectet ad S. C. Concilii, vel potius ad S. C. de disciplina Religiosorum, facultas permittendi christifidelibus, ut bona acquirant Ordinibus aut Congregationibus religiosis usurpata ».

Re autem mature perpensa et praehabito consultorum voto, Emi Patres respondendum censuerunt: « spectare ad Sacram Congregationem Concilii ».

In audientia autem die 11 Martii 1910 infrascripto Cardinali Secretario concessa, SSmus D. N. resolutionem probavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 229, 230].

2069.

S. C. Consist., *Romana*, 15 mart. 1910.

Quaesitum nuper est a Superiore Societatis Missionariorum Africae, vulgo « Pères Blancs » nuncupatorum, utrum haec Societas etiam post Constit. *Sapienti Consilio*[2] subiecta maneat S. Congregationi de Propaganda Fide.

Et S. Congr. Consistorialis, re mature perpensa, respondendum censuit: *Affirmative*, iuxta resolutionem huius S. Congreg. in *Romana*, diei 9 Decembris 1909, relate ad quasdam alias Missionariorum societates.[3]

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 230].

2070.

S. C. Consist., 15 apr. 1910.

De novis Apostolicis Constitutionibus edendis post ea quae in Apostolica Constitutione *Sapienti consilio*[4] statuta sunt, SSmus Dominus Noster Pius PP. X, audito quorumdam Emorum S. R. E. Cardinalium consilio, decernere dignatus est, ut Constitutionibus huiusmodi in posterum una subscribant Cardinalis S. R. E. Cancellarius, et Cardinalis qui officio praeest ad cuius competentiam res pertinet in eadem Constitutione pertractata; et ut duplex earumdem Constitutionum exemplar, alterum a Summo Pontifice, alterum a memoratis patribus Cardinalibus subscriptum in Apostolicae Cancellariae tabulario custodiatur et servetur.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 287].

[1] Cf. N. 682.
[2] Cf. N. 682.
[3] Cf. N. 2063.
[4] Cf. N. 682.

2071.

S. C. Consist., 21 apr. 1910.

Propositum fuit huic Sacrae Congregationi Consistoriali dubium: « Utrum post Const. *Sapienti consilio*[1] adhuc spectet ad S. C. Concilii adprobare taxas Curiarum Episcopalium, nec non dirimere quaestiones omnes, quae ad eas referuntur; an vero haec facultas reservanda sit huic S. C. Consistoriali ».

Re autem mature considerata et praehabito Consultorum voto, Emi PP. respondendum censuerunt: « Affirmative ad primam partem, negative ad secundam ».

SSmus Dominus, in audientia diei 15 Aprilis 1910 Emo infrascripto Secretario benigne concessa, resolutionem probavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 329, 330].

2072.

S. C. Consist., 2 maii 1910.

Propositum fuit S. Congr. Consistoriali dubium utrum Episcopi, etiam in sacris functionibus, absque speciali indulto, uti possint privilegio deferendi pileolum violacei coloris concesso a f. r. Pio IX per apostolicas litteras 17 Iunii 1867 incipientes *Ecclesiarum*.[2]

Facta hac de re ab Emo Cardinali Secretario relatione SSmo Domino Nostro in audientia diei 22 Aprilis 1910, Sanctitas Sua, de consulto etiam Sacrarum Congregationum de *disciplina Sacramentorum* ac *Rituum*, mandavit ut declaretur, eos posse a die in qua a Summo Pontifice electi sunt, quamvis consecrationem episcopalem nondum susceperint; idque dum sacris operantur, non tamen a Praefatione usque ad susceptum Corpus et Sanguinem Christi Domini, ac dum divinis officiis sacrisque ritibus intersunt.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 330].

2073.

S. C. Consist., 16 aug. 1910.

Propositis dubiis: 1. Utrum ad Sacram Congregationem de disciplina Sacramentorum spectet concedere facultatem legendi Missam votivam, praeterquam coeco aut coecutienti, de quibus in normis Romanae Curiae (pars 2, cap. 7, art. 3, n. 10-g),[3] etiam senio confectis vel alio morbo laborantibus; 2. Utrum eadem Sacra Congregatio in superius memoratis casibus concedere valeat facultatem non solum legendi Missam votivam B. M. Virginis aut pro defunctis, sed etiam alias Missas votivas a S. Sede adprobatas: haec Sacra Congregatio Consistorialis, praehabito voto Consultoris, omnibusque sedulo perpensis, respondendum censuit: *Affirmative ad utrumque*.

Facta autem relatione ab Emo Card. Secretario, SSmus Dominus noster praedictas resolutiones ratas habuit et confirmavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 649].

[1] Cf. N. 682.
[2] Cf. N. 545.
[3] Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 36-108.

2074.

S. C. Consist., decr. *Maxima cura*, 20 aug. 1910.

Maxima cura semper Ecclesiae fuit, ut christiano populo praeessent et animarum saluti prospicerent selecti e sacerdotum numero viri, qui vitae integritate niterent et cum fructu suis muniis fungerentur.

Quamvis autem, ut hi rectores quae paroeciae utilia aut necessaria esse iudicarent alacriore possent animo suscipere soluti metu ne ab Ordinario amoverentur pro lubitu, praescriptum generatim fuerit, ut stabiles in suo officio permanerent; nihilominus, quia stabilitas haec in salutem est inducta fidelium, idcirco sapienti consilio cautum est, ut eadem non sic urgeatur, ut in perniciem potius ipsorum cedat.

Quapropter, si quis scelestus creditum sibi gregem destruat magis quam aedificet, is debet, iuxta antiquissimum et constantem Ecclesiae morem, quantum fas est, instituto iudicio de crimine, beneficio privari, hoc est a parochiali munere abduci. Quod si, vi canonici iuris, criminali iudicio ac poenali destitutioni non sit locus; parochus autem hac illâve de causa, etiam culpa semota, utile ministerium in paroecia non gerat, vel gerere nequeat, aut forte sua ibi praesentia noxius evadat; alia suppetunt remedia ad animarum saluti consulendum. In his potissimum est parochi amotio, quae oeconomica seu disciplinaris vulgo dicitur, et nullo iudiciali apparatu, sed administrativo modo decernitur, nec parochi poenam propositam habet, sed utilitatem fidelium. Salus enim populi suprema lex est: et parochi ministerium fuit in Ecclesia institutum, non in commodum eius cui committitur, sed in eorum salutem pro quibus confertur.

Verum, quum de hac amotione canonicae leges haud plane certae perspicuaeque viderentur, coetus Consultorum et Emorum Patrum ecclesiastico codici conficiendo praepositus, rem seorsim ac repetito studio tractandam suscepit; collatisque consiliis, censuit formam quandam accuratiorem esse statuendam, qua gravis haec ecclesiasticae disciplinae pars regeretur. Quae studia quum Ssmus D. N. Pius PP. X et vidisset et probasset, quo tutius in re tanti momenti procederet, sententiam quoque sacrae huius Congregationis Consistorialis exquirendam duxit. Qua excepta et probata, ut Ecclesia posset, nulla interiecta mora, novae huius disciplinae beneficio frui, decretum per hanc S. Congregationem edi iussit, quo novae normae de amotione administrativa ab officio vel beneficio curato statutae promulgarentur, eae-

demque canonicam legem pro universa Ecclesia constituerent, omnibus ad quos spectat rite religioseque servandam.

Hae autem normae hisce qui sequuntur canonibus continentur.

I. – *De causis ad amotionem requisitis.*

Can. 1.

Causae ob quas parochus administrativo modo amoveri potest hae sunt:

1. Insania, a qua ex peritorum sententia perfecte et sine relabendi periculo sanus fieri non posse videatur; aut ob quam parochi existimatio et auctoritas, etiamsi convaluerit, eam penes populum fecerit iacturam, ut noxium iudicetur eumdem in officio retinere.

2. Imperitia et ignorantia quae paroeciae rectorem imparem reddat suis sacris officiis.

3. Surditas, caecitas et alia quaelibet animae et corporis infirmitas, quae necessariis curae animarum officiis imparem in perpetuum vel etiam per diuturnum tempus sacerdotem reddant, nisi huic incommodo per coadiutorem vel vicarium occurri congrue possit.

4. Odium plebis, quamvis iniustum et non universale, dummodo tale sit quod utile parochi ministerium impediat, et prudenter praevideatur brevi non esse cessaturum.

5. Bonae aestimationis amissio penes probos et graves viros, sive haec procedat ex inhonesta aut suspecta vivendi ratione parochi, vel ex alia eius noxia, vel etiam ex antiquo eiusdem crimine, quod nuper detectum ob praescriptionem poena plecti amplius non possit; sive procedat ex facto et culpa familiarium et consanguineorum quibuscum parochus vivit, nisi per eorum discessum bonae parochi famae sit satis provisum.

6. Crimen quod, quamvis actu occultum, mox publicum cum magna populi offensione fieri posse prudenti Ordinarii iudicio praevideatur.

7. Noxia rerum temporalium administratio cum gravi ecclesiae aut beneficii damno; quoties huic malo remedium afferri nequeat auferendo administrationem parocho aut alio modo, et aliunde parochus spirituale ministerium utiliter exerceat.

8. Neglectio officiorum parochialium post unam et alteram monitionem perseverans et in re gravis momenti, ut in sacramentorum administratione, in necessaria infirmorum adsistentia, in catechismi et evangelii explicatione, in residentiae observantia.

9. Inobedentia praeceptis Ordinarii post unam et alteram monitionem in re gravis momenti, ceu cavendi a familiaritate cum aliqua persona vel familia, curandi debitam custodiam et munditiem domus Dei, modum adhibendi in taxarum parochialium exactione et similium.

Monitio de qua superius sub extremo duplici numero, ut peremptoria sit et proximae amotionis praenuntia, fieri ab Ordinario debet, non paterno dumtaxat more, verbotenus et clam omnibus; sed ita ut de eadem in actis Curiae legitime constet.

II. – *De modo procedendi in generali.*

Can. 2.

§ 1. Modus deveniendi ad amotionem administrativam hic est: ut ante omnia parochus invitetur ad renunciandum: si renuat, gradus fiat ad amotionis decretum: si recursum contra amotionis decretum interponat, procedatur ad revisionem actorum et ad praecedentis decreti confirmationem.

§ 2. In quo procedendi gradu regulae infra statutae ita servandae sunt, ut, si violentur in iis quae substantiam attingunt, amotio ipsa nulla et irrita evadat.

III. – *De personis ad amotionem decernendam necessariis.*

Can. 3.

§ 1. In *invitatione* parocho facienda ut renunciet, et in *amotionis decreto* ferendo, Ordinarius ut legitime agat, non potest ipse solus procedere; sed debet inter examinatores, de quibus statuit Sacra Tridentina Synodus, cap. XVIII, sess. XXIV, *de reform.*, duos sibi sociare et eorum consensum requirere in omnibus actibus pro quibus hic expresse exigitur: in ceteris vero consilium.

§ 2. In *revisione autem decreti amotionis*, quoties haec necessaria evadat, duos parochos consultores assumat, quorum consensum vel consilium requiret, eodem modo ac in § superiore de examinatoribus dictum est.

Can. 4.

Examinatoribus et parochis consultoribus eligendis lex in posterum ubilibet servanda haec esto:

§ 1. Si synodus habeatur, in ea, iuxta receptas normas, eligendi erunt tot numero quot Ordinarius prudenti suo iudicio necessarios iudicaverit.

§ 2. Examinatoribus et parochis consultoribus medio tempore inter unam et aliam synodum demortuis, vel alia ratione a munere cessantibus, alios *prosynodales* Ordinarius substituet de consensu Capituli Cathedralis, et, hoc deficiente, de consensu Consultorum dioecesanorum.

§ 3. Quae regula servetur quoque in examinatoribus et parochis consultoribus eligendis, quoties synodus non habeatur.

§ 4. Examinatores et consultores sive in synodo, sive extra synodum electi, post quinquennium a sua nominatione, vel etiam prius, adveniente nova synodo, officio cadunt. Possunt tamen, servatis de iure servandis, denuo eligi.

§ 5. Removeri ab Ordinario durante quinquennio nequeunt, nisi ex gravi causa et de consensu capituli cathedralis, vel consultorum dioecesanorum.

Can. 5.

§ 1. Examinatores et parochi consultores ab Ordinario in causa amotionis assumendi, non quilibet erunt, sed duo seniores ratione electionis, et in pari electione seniores ratione sacerdotii, vel, hac deficiente, ratione aetatis.

§ 2. Qui inter eos ob causam in iure recognitam suspecti evidenter appareant, possunt ab Ordinario, antequam rem tractandam suscipiat, excludi. Ob eamdem causam parochus potest contra ipsos excipere, cum primum in causa veniat.

§ 3. Alterutro vel utroque ex duobus prioribus examinatoribus vel consultoribus impedito vel excluso, tertius vel quartus eodem ordine assumetur.

Can. 6.

§ 1. Quoties in canonibus qui sequuntur expresse dicitur, Ordinario procedendum esse de examinatorum vel consultorum consensu, ipse debet per secreta suffragia rem dirimere, et ea sententia probata erit quae duo saltem suffragia favorabilia tulerit.

§ 2. Quoties vero Ordinarius de consilio examinatorum vel consultorum procedere potest, satis est ut eos audiat, nec ulla obligatione tenetur ad eorum votum, quamvis concors, accedendi.

§ 3. In utroque casu de consequentibus ex scrutinio scripta relatio fiat, et ab omnibus subsignetur.

Can. 7.

§ 1. Examinatores et consultores debent sub gravi, dato iureiurando, servare secretum officii circa omnia quae ratione sui muneris noverint, et maxime circa documenta secreta, disceptationes in consilio habitas, suffragiorum numerum et rationes.

§ 2. Si contra fecerint, non solum a munere examinatoris et consultoris amovendi erunt, sed alia etiam condigna poena ab Ordinario pro culpae gravitate, servatis servandis, multari poterunt: ac praeterea obligatione tenentur sarciendi damna, si quae fuerint inde sequuta.

IV. – *De invitatione ad renunciandum.*

Can. 8.

Quoties itaque, pro prudenti Ordinarii iudicio, videatur parochus incidisse in unam ex causis superius in can. 1, recensitis, ipse Ordinarius duos examinatores a iure statutos convocabit, omnia eis patefaciet, et gravitate causae cum eis disceptabit, ut statuatur sitne locus formali invitationi parochi ad renunciandum.

Can. 9.

§ 1. Formalis haec invitatio semper praemittenda est antequam ad amotionis decretum deveniatur, nisi agatur de insania, vel quoties invitandi modus non suppetat, ut si parochus lateat.

§ 2. Decernenda autem est de examinatorum consensu.

Can. 10.

§ 1. Invitatio scripto facienda generatim est. Potest tamen aliquando, si tutius et expeditius videatur, verbis fieri ab ipso Ordinario, vel ab eius delegato, adsistente aliquo sacerdote, qui actuarii munere fungatur, ac de ipsa invitatione documentum redigat in actis curiae servandum.

§ 2. Una cum invitatione ad renunciandum debent vel scripto vel verbis, ut supra, parocho patefieri causae seu ratio ob quam invitatio fit, argumenta quibus ratio ipsa innititur, servatis tamen debitis cautelis de quibus in can. 11, examinatorum suffragium postulatum et impetratum.

§ 3. Si agatur de occulto delicto, et invitatio ad renunciandum scripto fiat, causa aliqua dumtaxat generalis nuncianda est; ratio autem in specie cum argumentis quibus delicti veritas comprobatur, ab Ordinario verbis dumtaxat est explicanda, adsistente uno examinatorum qui actuarii munere fungatur, et cum cautelis ut supra.

§ 4. Denique sive scripto sive voce invitatio fiat, admonendus parochus est, nisi intra decem dies ab accepta invitatione aut renunciationem exhibuerit, aut efficacibus argumentis causas ad amotionem invocatas falsas esse demonstraverit, ad amotionis decretum esse deveniendum.

Can. 11.

§ 1. In communicandis argumentis quibus comprobatur veritas causae ad renunciationem obtinendam adductae, caveatur ne nomina patefiant recurrentium vel testium, si ii secretum petierint, aut, etiamsi secretum non petierint, si ex adiunctis praevideatur eos vexationibus facile expositum iri.

§ 2. Item relationes ac documenta quae sine periculo magnae populi offensionis, rixarum vel querelarum palam proferri non possunt, scripto ne patefiant; imo ne verbis quidem, nisi cauto omnino ne memorata incommoda eveniant.

Can. 12.

Fas autem parocho est, invitatione cum assignato temporis limite accepta, dilationem ad deliberandum vel ad defensionem parandam postulare. Quam Ordinarius potest iusta de causa, cum examinatorum consensu, et modo id non cedat in detrimentum animarum, ad alios decem vel viginti dies concedere.

Can. 13.

§ 1. Si parochus invitationi sibi factae assentiri et paroecia se abdicare statuat, renunciationem edere potest etiam sub conditione, dummodo haec ab Ordinario legitime acceptari possit et acceptetur.

§ 2. Fas autem parocho renuncianti est loco causae ab Ordinario invocatae aliam ad renunciandum allegare sibi minus molestam vel gravem, dummodo vera et honesta sit, e. g. ut obsequatur Ordinarii desideriis.

§ 3. Renunciatione sequuta et ab Ordinario acceptata, Ordinarius beneficium vel officium vacans ex renunciatione declaret.

V. – *De amotionis decreto.*

Can. 14.

§ 1. Si parochus intra utile tempus nec renunciationem emittat, nec dilationem postulet, nec causas ad amotionem invocatas oppugnet, Ordinarius, postquam constiterit invitationem ad renunciandum, rite factam, parocho innotuisse, neque ipsum quominus respondeat legitime impeditum fuisse, procedat ad amotionis decretum, servatis regulis quae in sequentibus canonibus statuuntur.

§ 2. Si vero non constet de superius indicatis duobus adiunctis, Ordinarius opportune provideat, aut iterans parocho invitationem ad renunciandum, aut eidem prorogans tempus utile ad respondendum.

Can. 15.

§ 1. Si parochus oppugnare velit causas ad amotionem decernendam invocatas, debet intra utile tempus scripto deducere iura sua, allegationibus ad hoc unum directis, ut causam ob quam renunciatio petitur impugnet et evertat.

§ 2. Potest etiam ad aliquod factum vel assertum quod sua intersit comprobandum, duos vel tres testes proponere, et ut examinentur postulare.

§ 3. Ordinarii tamen est cum examinatorum consensu eos vel aliquot ipsorum, si idonei sint et eorum examen necessarium videatur, admittere et excutere; vel etiam si causa amotionis liqueat et testium examen inutile et ad moras nectendas petitum appareat, excludere.

§ 4. Quod si, allegationibus exhibitis, dubium exoriatur quod diluere oporteat ut tuto procedi liceat, Ordinarii erit cum examinatorum consilio etiam parocho non postulante, testes qui necessarii videantur inducere, et parochum ipsum, si opus sit, interrogare.

Can. 16.

§ 1. In examine testium sive ex officio sive rogante parocho inductorum, ea dumtaxat serventur quae necessaria sint ad veritatem in tuto ponendam, quolibet iudiciali apparatu et *reprobationibus* testium exclusis.

§ 2. Eadem regula in interrogatione parochi, si locum habeat, servetur.

Can. 17.

§ 1. Si parochus intersit et documenta ac nomina testium ipsi patefiant, ipsiusmet erit, si possit ac velit, contra ea quae afferuntur excipere.

§ 2. Quando vero parochus iuxta can. 9 invitari nequeat ad iura sua deducenda, aut quando iuxta can. 11 testium nomina et aliqua documenta ei manifestari nequeant, ipse Ordinarius curas et industrias omnes adhibeat (seu *diligentias*, ut vulgo dicitur, peragat), ut de documentorum valore et de testium fide iustum iudicium fieri possit.

Can. 18.

§ 1. Ad renunciationem et amotionem impediendam nefas parocho est turbas ciere, publicas subscriptiones in sui favorem promovere, populum sermonibus aut scriptis excitare, aliaque agere quae legitimum iurisdictionis ecclesiasticae exercitium impedire possunt: secus, iuxta prudens Ordinarii iudicium, pro gravitate culpae puniatur.

§ 2. Insuper cum agatur de re ad consulendum animarum bono directa et administrativo modo resolvenda, parochus, nisi legitime impeditus sit, debet ipse per se, excluso aliorum interventu, adstare. Si autem impeditus sit, potest probum aliquem sacerdotem sibi benevisum et ab Ordinario acceptatum procuratorem suum constituere.

Can. 19.

§ 1. Omnibus expletis quae ad iustam parochi tuitionem pertinent, de amotionis decreto ab Ordinario cum examinatoribus discutiendum est, et per secreta suffragia iuxta praescripta in can. 6 res est definienda.

§ 2. Suffragium autem pro amotione nemo dare debet, nisi sibi certo constet causam parocho denuntiatam vere adesse eamque legitimam.

Can. 20.

§ 1. Si conclusio sit pro amotione, decretum ab Ordinario edi debet, quo generatim statuatur ratione boni animarum parochum amoveri. Propria autem et peculiaris amotionis causa exprimi potest pro prudenti Ordinarii iudicio, si id expediat et absque incommodis liceat. Mentio tamen semper facienda erit de invitatione facta ad renunciandum, de exhibitis a parocho allegationibus ac de requisito et obtento examinatorum suffragio.

§ 2. Decretum indicendum est sacerdoti; sed promulgari non debet, nisi elapso tempore utili ad interponendum recursum.

Can. 21.

Si conclusio non sit pro amotione, certior ea de re faciendus est parochus. Ordinarius autem ne omittat addere monitiones, salutaria consilia et prae-

cepta quae pro casuum diversitate opportuna aut necessaria videantur: de quibus maxima ratio habenda erit, si denuo de illius sacerdotis amotione res futura sit.

VI. – *De actorum revisione.*

Can. 22.

§ 1. Contra decretum amotionis datur dumtaxat recursus ad eumdem Ordinarium pro revisione actorum coram novo Consilio, quod Ordinario et duobus parochis consultoribus constat iuxta § 2, can. 3.

§ 2. Recursus interponendus est intra decem dies ab indicto decreto; nec remedium datur contra lapsum fatalium, nisi parochus probet se vi maiori impeditum a recursu fuisse; de qua re videre debet Ordinarius cum examinatoribus, quorum consensus requiritur.

Can. 23.

Interposito recursu, dantur parocho adhuc decem dies ad novas allegationes producendas, iisdem servatis regulis quae superius in discussione coram examinatoribus statutae sunt, salva dispositione § 4, can. seq.

Can. 24.

§ 1. Consultores, convenientes cum Ordinario, de duobus tantum videre debent, utrum in actibus praecedentibus vitia formae in ea irrepserint quae rei substantiam attingant, et utrum adducta amotionis ratio sit fundamento destituta.

§ 2. Ad hunc finem omnia superius acta et adducta examinare debent atque perpendere.

§ 3. Possunt etiam ex officio ad illa duo memorata discussionis capita in tuto ponenda exquirere et percontari de rebus quas necessario cognoscendas putent, auditis etiam, si opus sit, novis testibus.

§ 4. Parochus tamen ius non habet exigendi ut novi testes inducantur et examinentur; nec ut sibi dilationes ulteriores ad deducenda sua iura concedantur.

Can. 25.

§ 1. Admissio vel reiectio recursus maiore suffragiorum numero est decernenda.

§ 2. Adversus huius consilii resolutionem non datur locus ulteriori expostulationi.

VII. – *De amoti provisione.*

Can. 26.

§ 1. Sacerdoti ex facta sibi invitatione renuncianti, aut administrativo modo a paroecia amoto, Ordinarius pro viribus consulat, aut per translationem ad aliam paroeciam, aut per assignationem alicuius ecclesiastici officii, aut per pensionem aliquam, prout casus ferat et adiuncta permittant.

§ 2. In provisionis assignatione Ordinarius examinatores, vel parochos consultores si usque ad eos causa pervenerit, audire ne omittat.

Can. 27.

§ 1. Paroeciam Ordinarius ne assignet, nisi dignus idoneusque ad eam regendam sit sacerdos; proponere autem eidem potest paroeciam paris, inferioris aut etiam superioris ordinis, prout aequitas et prudentia videantur exigere.

§ 2. Si agatur de pensione, hanc Ordinarius ne assignet nisi servatis de iure servandis.

§ 3. In pari conditione, renuncianti magis favendum in provisione est, quam amoto.

Can. 28.

§ 1. Negotium de provisione sacerdotis potest Ordinarius reservare post expletam causam amotionis, et generatim quam citius expediendum.

§ 2. Sed potest etiam in ipsa invitatione ad renuntiandum vel separatis litteris, pendente amotionis negotio, vel in ipso amotionis decreto provisionem hanc proponere et indicare, si expediens iudicaverit.

§ 3. In quolibet casu quaestio de provisione futura sacerdotis non debet commisceri cum quaestione praesenti de amotione a paroecia; neque illa hanc impedire aut remorari, si bonum animarum exigat ut expediatur.

Can. 29.

§ 1. Sacerdos qui renunciavit, aut a beneficio vel officio amotus fuit, debet quamprimum liberam relinquere paroecialem domum, et omnia quae ad paroeciam pertinent eius oeconomo regulariter tradere. Et si moras illegitime nectat, potest ecclesiasticis sanctionibus ad id cogi.

§ 2. Quod si agatur de infirmo, Ordinarius eidem permittat usum etiam *exclusivum*, ubi sit opus, paroecialium aedium, usque dum possit pro prudenti eiusdem Ordinarii iudicio commode alio transferri. Interim vero novus paroeciae rector aliquam aliam temporariam habitationem in paroecia sibi comparari curet.

VIII. – *De iis qui huic legi subiacent.*

Can. 30.

Superius constitutis regulis, – adamussim applicandis iis omnibus qui paroeciam, quovis titulo, ut proprii eius rectores obtinent, sive nuncupentur Vicarii perpetui, sive *desservants*, sive alio quolibet nomine, – locus non est, quoties paroecia committatur curae alicuius sacerdotis qua oeconomi temporalis vel Vicarii ad tempus, sive ob infirmitatem parochi, sive ob vacationem beneficii aut ob aliam similem causam.

Can. 31.

§ 1. Si parochus in ius rapiatur ut reus criminis, pendente criminali iudicio sive coram ecclesiastica sive coram civili potestate, locus non datur administrativae illius amotioni; sed exspectandus est exitus iudicii.

§ 2. Interim tamen si agatur de crimine quod infamiam facti inducat, Ordinarius parochum prohibere potest, quominus curam animarum exerceat ac temporalem administrationem beneficii gerat: ea vero munia cum congrua fructuum assignatione Vicario aliive a se eligendo committat.

§ 3. Iudicio autem criminali finito, locus erit restitutioni parochi, vel eius administrativae amotioni, vel canonicae destitutioni, prout iustitia exigat et adiuncta ferant.

Can. 32.

Ordinarii nomine pro omnibus quae in hoc titulo statuuntur non venit Vicarius Generalis, nisi speciali mandato ad hoc sit munitus.

Iis autem cito exsequendis quae in hoc decreto statuuntur, Ssmus Dominus Noster mandat ut omnes et singuli Ordinarii quamprimum parochos aliquot consultores, iuxta praescripta can. 4, constituant. Quod vero ad examinatores attinet, si hi in dioecesi, sive in synodo sive extra synodum electi, habeantur, statuit ut, de cathedralis capituli vel consultorum dioecesanorum consilio, aut eos in officio confirmare (hac tamen lege ut post quinquennium a munere cessent), aut ad novam examinatorum electionem, servata regula can. 4, devenire possint, prout prudentia et adiuncta suaserint. Deficientibus vero in dioecesi examinatoribus, ad eorum electionem, servatis superius statutis, sine mora deveniant.

Praesentibus valituris, contrariis quibusvis non obstantibus.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 636-648].

2075.

S. C. Consist., declar. 25 sept. 1910.

Propositis ad hanc Sacram Congregationem quae sequuntur dubiis circa Motum proprium *Sacrorum Antistitum*, [1] datum die prima mensis huius:

I. An praeceptum quod nemo theologiae laurea sit donandus, nisi prius in philosophicis disciplinis lauream obtinuerit, vel saltem de curriculo in philosophia scholastica absoluto certum praebuerit testimonium, stricte sit observandum?

II. An praescriptio *Consilium vigilantiae* altero quoque mense congregandi sit item stricte intelligenda?

III. An tamen ii, qui *Consilium vigilantiae* constituunt, si longe distent a civitate episcopali et legitime impediti sint ab interveniendo, possint, adducta causa impedimenti, scripto transmittere relationem suam?

IV. An prohibitio alumnis in seminariis et ecclesiasticis collegiis facta legendi diaria quaevis et commentaria quantumvis optima etiam ad iuvenes regulares in monasteriis et in congregationibus studiis operam dantes extendatur?

V. An *quotannis* doctores in seminariis teneantur textum, quem sibi quisque in docendo proposuerit, vel tractandas quaestiones, sive theses, Episcopis exhibere, et ineunte anno iusiurandum dare?

VI. An idem quotannis praestare debeant suis moderatoribus doctores seu lectores in ordinibus religiosis ante auspicandas praelectiones?

VII. An ad iusiurandum praestandum teneantur confessarii et sacri concionatores iamdudum adprobati, et parochi, beneficiarii atque canonici in possessione beneficii, nec non officiales omnes in curiis episcopalibus et romanis congregationibus vel tribunalibus, religiosarumque familiarum et congregationum moderatores, qui in praesenti sunt in officio?

VIII. An in casibus particularibus, data iusta causa, Episcopi et Moderatores ordinum et congregationum religiosarum delegare possint ad recipiendum iuramentum sacerdotem aliquem sive saecularem sive regularem in aliqua dignitate vel officio constitutum?

IX. An ad Sanctum Officium sint deferendi non solum qui iusiurandum violaverint, sed etiam qui iurisiurandi formulam subscribere renuerint?

X. An Episcopi et Moderatores regularium possint commendationis litteras absque nota concedere suis subditis, qui alicubi a praedicatione fuerint prohibiti?

XI. An invitari possint sacri oratores, qui in aliquo loco ab Episcopis fuerint improbati?

Ssmus Dominus Noster in audientia die 24 huius mensis Emo Cardi-

[1] Cf. N. 689.

nali Secretario Sacrae Congregationis Consistorialis concessa respondendum mandavit:

Ad I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII et IX affirmative; – ad X et XI negative.

Iussit porro omnes vocatos iuriiurando obligari infra diem 31 decembris huius anni.

Quoad VII vero dubium Ssmus benigne indulsit, ut in locis a residentia Episcopi dissitis parochi, confessarii et doctores formulam iurisiurandi ad eosdem missam et praecognitam vel una simul cum vicariis foraneis vel etiam quisque singillatim proprio nomine signent, itemque beneficiarii in collegiatis ecclesiis, nec non religiosi in conventibus cum eorumdem Superioribus.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 740, 741].

2076.

S. C. Consist., 3 oct. 1910.

Cum nonnulli Ordinarii quaedam dubia circa vim et interpretationem decreti *Maxima cura* [1] proposuerint, Sacra Congregatio Consistorialis, mandante Ssmo Domino Nostro Pio PP. X, eisdem dubiis die 3 octobris 1910, respondit prout infra:

1. Utrum examinatores eligendi iuxta praescriptum can. 4 adhiberi possint in examinibus pro collatione beneficiorum atque sint unum et idem ac examinatores de quibus statuit Trid. Synod., cap. 18, sess. 24, *de reform.*; an potius sint distincti et adhibendi dumtaxat pro amotione decernenda.

R. Affirmative ad Iam partem, negative ad IIam.

2. – An examinatores sive synodales sive prosynodales nunc existentes, per idem decretum a munere cessent.

R. Servetur dispositio finalis decreti.

3. Utrum Ordinarii, quando Synodus non celebratur, adhuc indigeant indulto S. Sedis pro eligendis examinatoribus.

R. Negative.

4. Utrum Ordinarii possint eligere aliquem sacerdotem regularem in examinatorem vel consultorem.

R. Affirmative, dummodo sacerdos regularis parochus sit, si in consultorem eligatur.

5. Utrum eligere possint extradioecesanum.

R. Affirmative in parvis dioecesibus, aut quoties iusta aliqua causa intercedat.

6. Utrum Ordinarius inter examinatores accensere possit Vicarium suum generalem.

R. Non expedire.

[1] Cf. N. 2074.

7. Utrum inter examinatores aliquot parochi accenseri possint.

R. Affirmative.

8. Utrum una eademque persona esse possit simul examinator et consultor.

R. Affirmative, sed non in eadem causa. Generatim tamen expedit ne plura officia in una eademque persona cumulentur.

9. Utrum consultores dioecesani de quibus in § 2, can. 4, quorum consensus (quoties deficiat capitulum cathedrale) requiritur in electione examinatorum et parochorum consultorum, iidem sint ac collegium praefatum parochorum consultorum.

R. Negative; sed consultores dioecesani stant loco capituli in aliquibus dioecesibus ubi cathedrale capitulum erigi adhuc non potuit.

10. Utrum in computanda antiquitate electionis ratio habenda sit electionum praecedentium; an dumtaxat electionis praesentis, ita nempe ut qui bis vel ter electus iam fuerit, antiquior non habeatur illo qui prima vice electus sit, dummodo pari die electio evenerit.

R. Negative ad Iam partem, affirmative ad IIam.

11. Utrum error in computanda antiquitate et admissio alicuius examinatoris seu consultoris, hac de causa illegitima, inducat nullitatem actorum.

R. Negative.

12. Utrum iusiurandum in can. 7 praescriptum debeat singulis vicibus in singulis causis renovari, an sufficiat illud semel emittere post electionem aut in primo conventu.

R. Sufficit semel emissum, durante munere, dummodo pro omnibus causis fuerit emissum. Potest tamen Ordinarius exigere ab examinatoribus et consultoribus ut illud renovent in casibus particularibus, si id expediens iudicaverit.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 854, 855].

2077.

S. C. Consist., declar. 25 oct. 1910.

Ad hanc sacram Congregationem proposita sunt quae sequuntur dubia circa Motum Proprium *Sacrorum Antistitum*, [1] die 1 septembris proxime lapsi editum, nimirum

I. Utrum qui, in praesenti, plura obtinent officia vel beneficia, unum dumtaxat iusiurandum praestare possint, an tot iuramenta emittere teneantur quot possideant officia vel beneficia;

II. Coram quo Moderatores generales Ordinum aut congregationum religiosarum praestare debeant eiusmodi iusiurandum;

III. An Vicarius generalis delegari possit ab Episcopo, generali modo ad iusiurandum excipiendum;

[1] Cf. N. 689.

IV. Utrum iuramenti formula, pluribus simul convenientibus, ab omnibus singillatim legenda sit, an vero sufficiat ut ab aliquo ex eis recitetur;

V. An quotannis tenantur renovare iusiurandum vicarii parochiales, confessarii et sacri concionatores, quibus facultas singulis annis prorogatur;

VI. Utrum parochi, in locis a residentia Episcopi dissitis, teneantur emittere iuramentum coram Vicariis foraneis, an sufficiat ut ad Episcopum remittant iurisiurandi formulam ab ipsis subsignatam;

VII. An novi beneficiarii debeant subscribere formulam tum professionis fidei tum iurisiurandi.

Ssm̃us Dominus Noster Pius PP. X, in audientia die 21 octobris 1910 Em̃o Cardinali Secretario Sacrae Congregationis Consistorialis concessa, mandavit ut respondeatur:

Ad I. sufficere unum iusiurandum, sed de eodem prius praestito fides exhibenda est ei, qui ius habet aliud exigendi iuramentum;

Ad II. Moderatores generales, qui actu Ordini vel Congregationi vel Instituto praesunt, coram Patribus sui Definitorii, sive Assistentibus sive Consiliariis generalibus; Moderatores autem generales, qui in posterum eligentur, coram Praeside capituli generalis;

Ad III. affirmative, postquam ipse in manibus Episcopi iusiurandum praestiterit;

Ad IV. sufficere ut, formulâ iuramenti ab uno recitata, a ceteris singulis, iureiurando emisso, formula ipsa subscribatur;

Ad V. negative;

Ad VI. pro hac prima vice sufficere ut memorati parochi subsignent iuramenti formulam iuxta indultum diei 25 septembris elapsi; [1] in posterum vero parochos teneri ad iuramentum praestandum coram eo a quo beneficii possessionem obtinebunt;

Ad VII. quoad professionem fidei, nihil innovandum; quoad iuramentum, servandam dispositionem Motus Proprii *Sacrorum Antistitum*.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 856, 857].

2078.

S. C. Consist., decr. 18 nov. 1910.

Docente Apostolo Paulo, *nemo militans Deo implicat se negotiis saecularibus* (II *Tim.*, II, 4), constans Ecclesiae disciplina et sacra lex haec semper est habita, ne clerici profana negotia gerenda susciperent, nisi in quibusdam peculiaribus et extraordinariis adiunctis et ex legitima venia. « Cum enim « a saeculi rebus in altiorem sublati locum conspiciantur », ut habet SS. Tridentinum Concilium, Sess. XXII, cap. I, *de ref.*, oportet ut diligentissime sevent inter alia quae « de saecularibus negotiis fugiendis copiose et salu- « briter sancita fuerunt ».

[1] Cf. N. 2075.

Cum vero nostris diebus quamplurima, Deo favente, in Christiana republica instituta sint opera in temporale fidelium auxilium, in primisque arcae nummariae, mensae argentariae, rurales, parsimoniales, haec quidem opera magnopere probanda sunt clero, ab eoque fovenda; non ita tamen ut ipsum a suae conditionis ac dignitatis officiis abducant, terrenis negotiationibus implicent, sollicitudinibus, studiis, periculis quae his rebus semper inhaerent obnoxium faciant.

Quapropter Ssm̃us Dominus Noster Pius PP. X, dum hortatur quidem praecipitque ut clerus in hisce institutis condendis, tuendis augendisque operam et consilium impendat, praesenti decreto prohibet omnino ne sacri ordinis viri, sive saeculares sive regulares, munia illa exercenda suscipiant retineantve suscepta, quae administrationis curas, obligationes, in se recepta pericula secumferant, qualia sunt officia praesidis, moderatoris, a secretis, arcarii, horumque similium. Statuit itaque ac decernit Ssm̃us Dominus Noster, ut clerici omnes quicumque in praesens his in muneribus versantur, infra quatuor menses ab hoc edito decreto, nuntium illis mittant, utque in posterum nemo e clero quodvis id genus munus suscipere atque exercere queat, nisi ante ab Apostolica Sede peculiarem ad id licentiam sit consequutus. Contrariis non obstantibus quibuslibet.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 910].

2079.

S. C. Consist., *Romana*, 11 febr. 1911.

Sacrae Congregationi Consistoriali ea quae sequuntur dubia proposita sunt solvenda:

1. An, post ordinationem Romanae Curiae a Pio PP. X statutam, Sacrae Congregationi Concilii adhuc competat exclusiva facultas authentice interpretandi omnia Concilii Tridentini decreta, quae ad morum reformationem, disciplinam aliaque huiusmodi pertinent, Summo Pontifice consulto;

2. An facultas authentice interpretandi Concilii Tridentini decreta aliasque leges ecclesiasticas vi Constitutionis *Sapienti Consilio* [1] sit singulis Sacris Congregationibus commissa secundum propriam cuiusque competentiam, salva Romani Pontificis approbatione;

3. An eadem potestas competat sacris tribunalibus Romanae Rotae et Signaturae Apostolicae;

4. An iisdem sacris tribunalibus competat saltem facultas decreta Concilii Tridentini aliasque leges ecclesiasticas interpretandi iuridice in casibus particularibus, ita nempe ut ius faciant inter partes in causa.

Em̃i Patres huius Sacrae Congregationis in generali coetu die 9 februarii 1911 habito, omnibus mature perpensis, respondendum censuerunt:

Ad I et III *negative;* ad II et IV *affirmative.*

[1] Cf. N. 682.

In sequenti vero die, quum hae dubiorum resolutiones Ssmo D. N. Pio PP. X ab infrascripto Cardinali Secretario relatae sint, Sanctitas Sua eas ratas habuit et confirmavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. III, p. 99, 100].

2080.

S. C. Consist., 1 mart. 1911.

Cum in motu proprio *Sacrorum Antistitum* [1] statutum sit ut fidei professio cum iureiurando contra Modernistarum errores praestetur a parochis aliisque beneficiatis ante ineundam beneficii possessionem, quaesitum est « utrum adhuc maneat facultas facta a S. Concilio Tridentino, [2] qua provisi de beneficiis quibuscumque, fidei professionem emittere possunt intra duos menses a die adeptae possessionis ».

Re autem pertractata penes S. hanc Congregationem, cum Consultoris voto, ab infrascripto Cardinali relatio facta est Ssmo D. N. Pio PP. X, qui, omnibus perpensis, proposito dubio mandavit ut respondeatur: *Negative* ac proinde in posterum fidei professionem emittendam esse ante possessionem beneficii.

[Acta Ap. Sedis, vol. III, p. 134].

2081.

S. C. Consist., 24 mart. 1911.

Propositis dubiis quae sequuntur, scilicet: 1. utrum ad effectum sacrae ordinationis studiorum anni expleti dici possint ad festum Pentecostes seu Ssmae Trinitatis; 2. utrum iuramentum praestandum ante susceptionem ss. ordinum, a motu proprio « Sacrorum Antistitum » 1 septembris 1910 praescriptum, [3] emittendum sit ante singulos ss. ordines, vel solummodo ante s. subdiaconatum: haec S. Congregatio, die 24 Martii 1911, respondit:

Ad 1. *Negative;* sed requiri ut expleatur cursus scholasticus novem mensium cum examine finali feliciter emenso.

Ad 2. Sufficere ut praestetur ante ineundum sacrum subdiaconatus ordinem, salvo Ordinarii iure illud denuo exigendi ante collationem singulorum ss. ordinum si ex qualibet causa necessarium vel utile ducat.

[Acta Ap. Sedis, vol. III, p. 181, 182].

[1] Cf. N. 689.
[2] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 12.
[3] Cf. N. 689.

2082.

S. C. Consist., *Romana*, 28 nov. 1911.

Proposito dubio « utrum, vi decisionis huius S. Congregationis Consistorialis die 27 februarii 1909, [1] facultas concedendi presbyteris dispensationem « ab irregularitate, sive haec oriatur ex delicto, sive ex defectu, spectet ad « S. Congregationem de Sacramentis, an potius ad S. Congregationem « Concilii »; Ssmus D. N. Pius PP. X, attentis votis tum a Secretis utriusque Congregationis de Sacramentis et Concilii, tum huius S. Congregationis Consultorum, mandavit ut respondeatur « dispensationem ex defectu reservari ad S. Congregationem de Sacramentis, ex delicto autem ad S. Congregationem Concilii ».

[Acta Ap. Sedis, vol. III, p. 658].

2083.

S. C. Consist., decr. 15 febr. 1912.

Cum nonnulla dubia orta essent circa modum, tempus ac tenorem iurisiurandi ab examinatoribus synodalibus praestandi cum adhibentur ad videndas causas amotionis parochorum iuxta decretum *Maxima cura*, [2] SSmus D. N. Pius PP. X ad haec diluenda dubia, de consulto Emorum Patrum Sacrae huius Consistorialis Congregationis, statuit ac decrevit ut in posterum tam examinatores synodales quam parochi consultores, qui Episcopo sociantur in amotionis decreto ferendo vel in eiusdem decreti revisione, singulis vicibus, in prima sessione, sub poena nullitatis actorum, iusiurandum prout in formula heic adiuncta praestare teneantur.

Idque per praesens decretum S. C. Consistorialis constitui ac promulgari iussit, contrariis quibuslibet non obstantibus.

Formula adhibenda.

« Ego *N. N.* examinator (*vel* parochus consultor) synodalis (*vel* prosynodalis) spondeo, voveo ac iuro munus et officium mihi demandatum me fideliter, quacumque humana affectione postposita, et sincere, quantum in me est, executurum: secretum officii circa omnia quae ratione mei muneris noverim, et maxime circa documenta secreta, disceptationes in consilio habitas, suffragiorum numerum et rationes religiose servaturum: nec quidquam prorsus, occasione huius officii, etiam sub specie doni, oblatum, nec ante nec post, recepturum ».

« Sic me Deus adiuvet et haec sancta Dei Evangelia, quae meis manibus tango ».

[Acta Ap. Sedis, vol. IV, p. 141,142].

[1] Cf. N. 2059.
[2] Cf. N. 2074.

2084.

S. C. Consist., litt. circulares 16 iul. 1912.[1]

Le Visite apostoliche fatte lo scorso anno nei Seminari d'Italia hanno rilevato che per la premurosa e vigile cura degli Ordinari, la condizione di questi istituti, grazie a Dio, si è universalmente tanto avvantaggiata da far concepire le migliori speranze per l'avvenire.

È ben vero che alcuni Seminari si sono trovati così stremati di numero da ingenerare non lieve preoccupazione: e si è anche da taluni pensato, che questa diminuzione di alunni e di perseveranza nelle primitive aspirazioni allo stato ecclesiastico si debba attribuire sia ai nuovi sistemi di studi medi, ginnasiali e liceali, sia al concentramento per gli studi superiori.

Ma se si considera che questo fenomeno si è verificato anche in diocesi dove di concentramenti non vi fu mai pensiero; e viceversa in altre diocesi, dove gli studi medi erano in piena conformità alle norme pontificie, e dove avvenne il concentramento per la teologia, gli aspiranti allo stato ecclesiastico non hanno fatto punto difetto; si deve necessariamente concludere che non sono queste le ragioni adeguate e sufficienti per spiegare il fatto, ma che esse debbono ricercarsi altrove. E certamente le ostilità, cui da tante parti ed in tanti modi è fatto segno il clero, le poche attrattive umane dello stato ecclesiastico nei nostri giorni, i maggiori vantaggi terreni che offrono altri stati ed offici, talora anche con minori anni di studio e minori spese, non possono non stornare molti dal mettersi per la via del Santuario, e non tentare altri dal perseverare in essa, specialmente se durante gli studi medi non siasi avuta molta cura di fortificare le deboli volontà degli alunni del Seminario e di custodirle dai pericoli della seduzione.

Ed appunto in questo si deve riporre la causa ultima e vera della diminuzione degli alunni nei Seminari e della mancanza di perseveranza di molti nelle primitive aspirazioni.

Ma checchè ne sia di ciò, poichè per le divine promesse è certo che mai si inaridirà in Israele la stirpe levitica, e che l'assistenza divina e le vocazioni allo stato ecclesiastico non mancheranno nella Chiesa *usque ad consummationem saeculi*, nè faranno giammai difetto anime generose che rispondano alla voce del Signore, anche quando le chiama alle privazioni od al sacrifizio; non vi è da cadere di animo pel disagio presente di cui soffrono molte diocesi.

Ben piuttosto conviene pensare al riparo. Ed a tale effetto è necessario che gli Ordinari eccitino lo zelo dei parrochi e di zelanti sacerdoti, affinchè cerchino nelle loro parrocchie giovinetti di buona indole, di sufficiente ingegno, inclinati alle cose di chiesa; e trovatili, ne abbiano una cura speciale e li coltivino nella pietà e negli studi con pazienza, con amore, con ogni industria ed anche con qualche aiuto temporale, affinchè, se la voce di Dio

[1] De Seminariis Italiae ad Reverendissimos Ordinarios.

li chiamasse, possano esser atti e preparati a rispondervi e ad entrare a suo tempo nei Seminari. In questa guisa in più diocesi si è procurato alla Chiesa del Signore un drappello di eletti chierici e sacerdoti.

Ma ciò che interessa più ancora del numero è la santa e perfetta formazione dei futuri ministri di Dio. Ed è a questa che conviene sopratutto e con ogni studio mirare, non contentandosi dei miglioramenti sin ora ottenuti, ma cercando e di mantenerli e di accrescerli ognor più.

A tale effetto il S. Padre, mentre in generale ed a tutti raccomanda l'osservanza delle norme pontificie e dei principî su cui si basa il Programma di studi pubblicato dalla S. C. dei Vescovi e Regolari,[1] nonchè delle disposizioni sia generali sia speciali susseguentemente emanate dalla S. Sede, compatibilmente con ciò che appresso si dirà; richiama l'attenzione dei Rm̃i Ordinari sui seguenti punti speciali, che, in seguito ai risultati delle Visite apostoliche, secondo il desiderio espresso da molti Vescovi, e col voto degli Em̃i Padri di questa S. C., ha creduto necessario segnalare e stabilire:

1. In primo luogo, ottimo, per non dire necessario, consiglio sarebbe di separare nei Seminari gli alunni grandi dai piccoli, e, dove fosse possibile, formarne due istituti. Ciò è già in uso da gran tempo in alcune grandi diocesi, come Torino, Milano, ecc., e si è recentemente attuato dove pei concentramenti avvenuti gli alunni di teologia e talora anche di filosofia, di più diocesi furono riuniti in un solo istituto interdiocesano, rimanendo nel Seminario diocesano gli altri.

La ragione di questo consiglio è data da ciò, che non si può convenevolmente ed utilmente appropriare la stessa disciplina, le stesse prediche, le stesse istruzioni, le stesse pratiche di pietà, le stesse comuni letture ai giovanetti di 12 o 15 anni, di limitata intelligenza, incerti ancora del loro avvenire, ed ai maggiori di età, nel pieno sviluppo della mente e con propositi già formati. Una disciplina poi media, atta a formare convenientemente gli uni e gli altri, è cosa impossibile.

2. Non si ammettano mai nel Seminario, sia pure per le prime classi di studio, giovanetti che chiaramente professino di non volersi far sacerdoti; ma si esiga almeno che manifestino un'iniziale inclinazione allo stato ecclesiastico. Coloro che positivamente aspirano allo stato secolaresco si trovano e debbono trovarsi necessariamente a disagio nel Seminario, dove tutto tende e deve tendere non a mire mondane, ma alla pietà, al raccoglimento, alla formazione ecclesiastica. Inoltre la permiscuità di alunni non chiamati e di altri chiamati allo stato ecclesiastico riesce sempre fatale a questi ultimi, e, secondo che l'esperienza ha dimostrato, causa la perdita di molte vocazioni.

Se quindi i Rm̃i Ordinari credono utile o necessario aprire a giovanetti laici un luogo di educazione sotto la tutela della Chiesa, formino un collegio separato, interamente diviso dal Seminario. In questo caso però ben si guardino, come di dovere, da ciò, che le rendite destinate dalla pietà dei fedeli o per speciale grazia della S. Sede alla formazione dei chierici, siano devolute anche in piccola parte a vantaggio del collegio secolare.

[1] Cf. N. 1936.

3. È di somma importanza che si abbia tanto per i piccoli quanto pei grandi Seminari un luogo di villeggiatura, e che siano accorciate al possibile le vacanze in famiglia. In altri tempi, con vacanze scolastiche autunnali ben più limitate, il ritorno in famiglia poteva riuscire meno pericoloso. Oggi con tre mesi ed oltre di vacanze scolastiche, con la grande libertà di usi e costumi introdotta nella società e nelle famiglie, e con la grande diffusione di libri e giornali perniciosi, la libera e lunga permanenza degli alunni nei loro paesi non può non essere dannosa e spesso fatale.

Dati quindi, secondo la prudente discrezione dei Rm̃i Ordinari, un 10 o 15 giorni agli alunni affinchè riveggano i loro parenti, e possano un poco conoscere che cosa sia il mondo, si richiamino nel Seminario o nella villeggiatura, ed ivi si dia loro il mezzo di ricrearsi onestamente per riprendere con maggior animo gli studi nel susseguente anno, in guisa però che non abbandonino interamente i libri, e coltivino sempre collo stesso amore le pratiche di pietà.

4. Divisi i Seminari grandi dai piccoli, sorge il problema del come provvedere di prefetti le camerate del ginnasio. A questa difficoltà si è in non una diocesi ottimamente ovviato coll'approvazione della S. Sede, affidando quest'officio ai giovani sacerdoti usciti dai Seminari teologici, compito già il loro corso di studi.

Questa misura, mentre provvede al bisogno dei piccoli Seminari, ha anche il vantaggio di preparare meglio i nuovi sacerdoti alla vita pubblica, con un graduale passaggio dalla vita ritirata del Seminario a quella di una limitata libertà, quale essi possono avere come prefetti del piccolo Seminario.

Inoltre con tal mezzo essi potranno meglio coltivare gli studi supplementari tanto utili per la pratica del sacro ministero, come la teologia pastorale ed altro, secondo il prudente giudizio dei rispettivi Ordinari. Questi poi, avendo presso di sè uno o due anni i giovani sacerdoti, potranno meglio conoscerli, ed a suo tempo più utilmente collocarli secondo le loro attitudini; senza dire che intanto avrebbero sotto mano un piccolo drappello di sacerdoti pieno di forza e di vergini aspirazioni, che potrebbero adibire per qualche opera o bisogno straordinario delle parrocchie di città, o non lontane da essa.

L'unica difficoltà che si è opposta e può opporsi a questa misura è la necessità di provvedere subito a qualche chiesa, e di soddisfare quei fedeli che reclamano un parroco proprio od un coadiutore che risieda. Ma se si considera che è molto meglio dare un sacerdote perfettamente formato e sicuro col ritardo di un anno o due, piuttosto che lanciarlo ancor fresco dell'ordinazione in mezzo ai pericoli del mondo; e che i vantaggi che si hanno col ritenere uno o due anni i sacerdoti in questo stato di formazione transitoria sono immensamente maggiori del bene di provvedere subito a luoghi ed offici vacanti, non vi ha dubbio che, per quanto è possibile, conviene tener fermo all'accennato consiglio: tanto più che il disagio dell'attendere non sarà che per uno o due anni; ed introdotto una volta il sistema, non riuscirà più sensibile. Si raccomanda quindi ai Rm̃i Ordinari di adottarlo con quei modi e temperamenti che riputeranno opportuni o necessari.

5. Quanto alle scuole si curerà che esse siano interne e per i soli seminaristi od aspiranti allo stato ecclesiastico; e ciò sia per preservare gli alunni da dissipazione e da quelle pericolose relazioni che sono sì facili in scuole frequentate da secolari, sia perchè le scuole del Seminario, anche se ginnasiali e liceali e sostanzialmente conformi ai programmi di Stato, debbono avere un carattere ed un indirizzo loro proprio, quale si richiede per gli aspiranti al sacerdozio secondo le norme che si determinano qui appresso.

Potranno tuttavia gli Ordinari che hanno un collegio secolare annesso al Seminario permettere che gli alunni del medesimo frequentino le scuole ginnasiali del Seminario. Ma in tal caso è necessario che vi siano in queste scuole maestri civilmente patentati, e che si seguano in esse totalmente i programmi dello Stato. Inoltre gli Ordinari dovranno curare con ogni studio che niun nocumento ne venga allo spirito ed alla disciplina dei seminaristi; e provvedere che questi ultimi in ore proprie distinte dalla scuola abbiano quella istruzione supplementare che si richiede sin dai primi anni per chi aspira al sacerdozio.

6. Dovendo i giorni festivi di precetto essere dai seminaristi in special modo dedicati al culto e servizio divino, e non potendosi quindi considerare come giorni di intera vacanza, è necessario dare agli alunni un altro giorno per settimana di riposo; non così però che non si possa nel medesimo stabilire un'ora d'insegnamento per materie meno gravose e secondarie, secondo il prudente giudizio degli Ordinari, sentiti i deputati e superiori del Seminario. E quest'ora d'insegnamento dovrà esser fatta dai maestri ordinari, e potrà rientrare nell'ambito delle materie di esame e di premiazione.

7. Nei giorni di scuola le ore d'insegnamento saranno quattro (o tutto al più quattro e mezzo, se si farà un giorno per settimana di intera vacanza), non consecutive, ma divise opportunamente secondo il giudizio degli Ordinari, sentito il consiglio dei deputati e dei superiori del Seminario.

Un maggior numero di ore di scuola non sembra possibile, attesa la necessità di dare un tempo sufficiente allo studio privato ed alle pratiche di pietà doverose in un Seminario, e di non recare nocumento al riposo e sollievo necessario per il benessere fisico degli alunni. D'altronde la vita di raccoglimento durante l'anno, e lo studio non del tutto sospeso durante le vacanze autunnali, valgono a ben compensare questa limitazione.

8. Nel ginnasio, pur attenendosi in linea generale ai programmi d'insegnamento civili, si darà speciale impulso allo studio della lingua latina: di più in ogni settimana nelle ore di scuola vi sarà un'ora di catechismo ed un'ora di storia del Vecchio e Nuovo Testamento.

9. Nel liceo vi sarà in tutti e tre gli anni ed in ciascun giorno di scuola un'ora d'insegnamento di filosofia secondo il metodo scolastico, e di più per questa stessa materia un'ora di ripetizione ogni settimana ed un'altr'ora di disputa ogni quindici giorni. Nel primo anno di liceo s'insegnerà la logica e la filosofia del linguaggio: nel secondo la ontologia, la psicologia e la cosmologia: nel terzo la teodicea, l'etica e la storia della filosofia. In ciascuna settimana inoltre si farà un'ora di catechismo superiore e di apologia della religione.

Le residue ore di scuola saranno equamente divise secondo il prudente giudizio degli Ordinari, sentito il consiglio dei maestri, dei deputati e dei superiori del Seminario, così da dar luogo in giuste proporzioni allo studio delle matematiche, delle scienze naturali, delle scienze fisiche, della letteratura italiana, latina e greca e della storia civile. Nell'insegnamento letterario non si trascurerà di far conoscere i migliori fra i Padri e scrittori cristiani, latini e greci: e più che all'analisi filologica si cercherà con la lettura e con le traduzioni e composizioni di formare gli alunni al buon gusto ed all'esercizio della lingua che studiano.

Applicandosi questo nuovo programma di liceo-filosofico, non sarà più necessario l'anno di propedeutica, il quale perciò viene gradatamente ad essere abolito.

10. Per regola generale tutti gli alunni di ginnasio dovranno concorrere alla licenza di Stato, e conseguirla prima di essere ammessi alle scuole liceali. Le eccezioni al riguardo non dovranno essere che in casi rarissimi di età inoltrata, pietà distinta e sicurezza di vocazione: dovendosi considerare la capacità di conseguire la licenza ginnasiale come prova di quella sufficienza di ingegno che si richiede per un ecclesiastico.

La licenza liceale di Stato non sarà obbligatoria per tutti; ma bensì:

a) per quei pochi che gli Ordinari crederanno utile o necessario avviare agli studi universitari di Stato, onde ivi conseguano una laurea in qualche facoltà;

b) per quelli della cui vocazione non fossero interamente sicuri.

Per tutti poi onde essere ammessi in teologia si richiede l'approvazione di passaggio nell'esame interno del terzo anno di liceo. Per coloro però che avessero conseguita la licenza liceale di Stato questo esame potrà essere limitato alla filosofia, catechismo ed apologia della religione.

11. Nella teologia si abbiano per materie principali la dommatica nei vari suoi rami o trattati, la morale, la S. Scrittura, la storia ecclesiastica.

a) Alla dommatica si assegnerà un'ora in ciascun giorno di scuola e per tutti e quattro gli anni; e nell'insegnamento di essa si seguirà il metodo scolastico completato coi sani sussidi dell'erudizione moderna di storia e Sacra Scrittura. All'ora di scuola giornaliera sarà poi aggiunta per ciascuna settimana un'ora di disputa ed un'altra ora di ripetizione.

b) Nella scuola di morale si avrà cura di dare anche le nozioni fondamentali di sociologia, e si aggiungeranno le istituzioni di diritto canonico.

c) Per lo studio della Sacra Scrittura si assegneranno quattro ore di scuola per settimana, dedicandole tutte, nei due primi anni all'insegnamento detto di *introduzione*, e nei due ultimi anni all'esegesi. Nella esegesi poi quanto al Vecchio Testamento non si ometta mai lo studio di alcuni salmi principali, e quanto al Nuovo degli Evangeli e di alcune lettere apostoliche.

d) Nella storia ecclesiastica si curi che nell'insegnamento orale e nei testi non sia trascurata od omessa la parte soprannaturale, che è vero, essenziale, indispensabile elemento nei fasti della Chiesa, senza di cui la Chiesa stessa riesce incomprensibile: e si faccia sì che la narrazione dei fatti non sia disgiunta da quelle alte e filosofiche considerazioni di cui furono maestro

S. Agostino, Dante, Bossuet, che fanno vedere la giustizia e la provvidenza di Dio in mezzo agli uomini, e la continua assistenza dal Signore data alla Chiesa.

12. Alle materie secondarie, quali sono il greco biblico, l'ebraico, la sacra eloquenza, la patristica, la liturgia, l'archeologia ed arte sacra ed il canto gregoriano, si assegni nei quattro anni di teologia un tempo sufficiente, affinchè gli alunni possano averne una giusta nozione, senza troppo distrarli dalle materie principali.

13. Cureranno gli Ordinari che almeno l'insegnamento della teologia sì dommatica che morale e, per quanto sarà possibile, anche quello della filosofia, almeno in generale, sia impartito in latino.

Vigileranno inoltre, sia direttamente, sia per mezzo del rettore del Seminario o del prefetto degli studi, affinchè i maestri nel tempo loro assegnato svolgano tutta la materia del programma, e che non si fermino a lunghe discussioni su qualche punto loro beneviso, sia pure importante, con detrimento del resto: considerando come inadatti alla scuola coloro che non si attenessero a queste norme.

14. Nei testi scolastici si abbia somma cura di scegliere i più adatti e di sicura dottrina; escludendo nel ginnasio e liceo quelli che, benchè civilmente approvati, fossero meno rispettosi della religione e della moralità: e nella teologia quelli che non avessero il comune suffragio e specialmente quello della Santa Sede per la sicurezza dei principî; ma andassero accarezzando idee peregrine o pericolose, contrarie alle sante e venerate tradizioni dei Padri, dei teologi, della Chiesa in generale. I maestri poi curino di istillare con la scienza non solo la pietà, ma anche il rispetto e l'amore alle verità e all'autorità della Chiesa e del Sommo Pontefice.

Ordinati con queste nuove norme la disciplina e gli studi nei Seminari, è da ritenere che si andrà formando con la divina grazia un clero sempre più degno della santa e sublime missione sua, a santificazione delle anime ed a maggior gloria di Dio.

Confida il S. Padre che i Rm̃i Ordinari, e con essi quanti hanno cura di questi istituti, che sono tanta parte nella speranza della Chiesa, metteranno tutto il loro impegno perchè queste norme siano nel miglior modo e nel più breve tempo tradotte in atto.

[Acta Ap. Sedis, vol. IV, p. 491-498].

2085.

S. C. Consist., decr. 10 dec. 1912.

Postremis hisce annis haud raro contigit ut per *cinematographa* et *proiectiones*, ut aiunt, actiones quaedam scenicae in ecclesiis haberentur. Quod, etsi pio iuvandae religiosae fidelium institutionis desiderio peractum fuerit, visum tamen est periculis atque incommodis facile locum dare.

Quum itaque nonnulli Sacrorum Antistites ab Apostolica Sede quaesiverint utrum eiusmodi usus tolerari possit an potius cohiberi debeat, ad

Eñios S. Congregationis Consistorialis Patres delata res est. – Porro hi considerantes, aedes Deo dicatas, in quibus divina celebrantur mysteria et fideles ad caelestia et supernaturalia eriguntur, ad alios usus et praesertim ad scenicas actiones etsi honestas piasve agendas converti non debere, quaslibet proiectiones et cinematrographicas repraesentationes prohibendas omnino esse in ecclesiis censuere.

Ssñius autem D. N. Pius PP. X sententiam Eñiorum Patrum ratam habuit confirmavitque, atque hoc iussit edi generale decretum, quo ea agi in ecclesiis prohibetur.

Contrariis quibuscumque non obstantibus.

[Acta Ap. Sedis, vol. IV, p. 724].

2086.

S. C. Consist., decr. 9 maii 1913.

Quum sub exitum huius anni finem accipiat in Galiis lex civilis quae vetat ecclesiasticos viros eligi ad munus Deputatorum in aula legislativa Reipublicae et ad alia similia officia, et idcirco sacerdotes in proximis futuris electionibus possint ad illa assequenda concurrere; quaesitum est a nonnullis locorum Ordinariis num adhuc vigeat dispositio a Ssñio D. N. Pio PP. X data per officium sacrae Congregationis a Negotiis ecclesiasticis extraordinariis die 2 aprilis 1906,[1] qua statutum est nulli sacerdoti licere sese candidatum sistere ad memorata munera absque consensu proprii Ordinarii ac Ordinarii loci ubi se candidatos sistere cupiunt.

Porro audito Consultorum voto et re mature considerata, sacra Congregatio Consistorialis respondendum censuit vigere memoratam praescriptionem pro omnibus cuiusvis ordinis et conditionis ecclesiasticis viris, etiam si forte antea munera praefata fuerint assecuti.

Ssñius autem D. N. iussit hanc resolutionem publici iuris fieri, et ab eis ad quos spectat religiose servari.

[Acta Ap. Sedis, vol. V, p. 238].

2087.

S. C. Consist., declar. 27 febr. 1914.

Quaestio quae in dioecesibus Statuum Foederatorum Americae septentrionalis saepius agitata est, utrum Vicarii generales esse possint Consultores dioecesani, ab Eñiis huius sacrae Congregationis Patribus denuo ad examen revocata est.

Porro considerantes quod in istis dioecesibus Consultores dioecesani eorumque collegium stant loco canonicorum et cathedralis capituli; et quod in iure non obstat quominus Vicarius generalis inter cathedralis ecclesiae

[1] Acta S. Sedis, vol. XXXIX, p. 192.

canonicos accenseatur; concluserunt prohiberi non posse, generatim saltem loquendo, quominus Vicarii generales istarum dioecesum sint de numero Consultorum.

Est tamen casus in quo neque aequum neque opportunum est ut id obtineat, quoties scilicet Consultores iuxta usum vel alia de causa paucissimi sint: eo enim in casu alius sacerdos non de gremio Consultorum est assumendus in Vicarium, vel numerus Consultorum congrue augendus.

Ssñius autem D. N. Pius Papa X hanc decisionem ratam habuit et confirmavit, ac publici iuris fieri mandavit, contrariis quibusvis non obstantibus.

[Acta Ap. Sedis, vol. VI, p. 111, 112].

2088.

S. C. Consist., decr. 25 mart. 1914.

Ethnografica studia, quae postremis hisce annis in plurimis Americae civitatibus confecta sunt, evidentissime comprobarunt, migrationem in eas regiones sacerdotum, qui pietate, doctrina vitaeque disciplina plene instructi non sint, non modo catholicae fidei detrimento esse solere, sed etiam in gravem ipsorum perniciem cadere: apparuit quoque, quanta sapientia eiusmodi demigrationem sacrae Congregationes Concilii et de Propaganda Fide, latis ea de re legibus, moderatae sint et circumscripserint.

Tam late enim eae patent dioeceses ferme omnes; ea inde consequitur remissio Pastoralis vigilantiae, praesertim in sacerdotes advenas; tanta incidunt pericula et impedimenta e sectarum frequentia, ex perpetuo cum acatholicis commercio, ex ea quae ibi in plurimis obtinet libertate et ex aliis rerum locorumque condicionibus, ut ipsi boni, cum maxima non sustinentur virtute, paullatim tepescant, qui vero et doctrinae subsidio carent et vix ulla nituntur disciplina vitae, a recta via saepe deflectant, et non raro cum maxima fidelium offensione et religionis detrimento ad extrema deveniant, adeo ut, qui magistri esse debebant veritatis, ii ministri efficiantur erroris et impietatis.

Quapropter complures probatissimi viri, ac praesertim illarum regionum Episcopi, tum coram, tum scriptis, ab Apostolica Sede efflagitarunt, ut huic tanto malo novis iis vellet subvenire remediis quae tempus postulasset.

Re itaque in plenariis S. Congregationis Consistorialis comitiis disceptata, Eñii Patres censuerunt novum ferendum esse Decretum, quo, confirmatis praescriptionibus a S. Congregatione Concilii aliquot ante annos providenter editis, ea adderentur, quae, de Episcoporum complurium consilio et experientia duce, necessaria vel opportuna visa essent.

Cum autem Ssñius D. N. Pius PP. X sententiam Eñiorum Patrum probaverit, de eius mandato haec statuuntur ac publici iuris fiunt, sancte et ex conscientia ab omnibus ad quos spectat servanda.

Caput I.

De sacerdotibus in perpetuum aut ad diuturnum tempus migrantibus.

Integra lege S. Congregationis de Propaganda Fide de sacerdotum orientalis ritus migratione,[1] quod attinet ad clerum saecularem latini ritus haec in posterum lex esto:

1. Nulli fas sit in Americam et ad insulas Philippinas migrare nisi *bonum testimonium habeat intemeratae vitae, in operibus sacri ministerii cum laude spiritus ecclesiastici et studiis salutis animarum hactenus peractae, solidam spem exhibeat aedificandi verbo et exemplo fideles ad quos transire postulat, necnon moralem certitudinem praestet, numquam a se maculatum iri sacerdotalem dignitatem*, prout S. Congregatio Concilii, decretis d. 27 iulii 1890 et d. 14 novembris 1903 latis,[2] statuit et sanxit.

2. Qui vero bonum testimonium habent de quo supra, quamvis cum Ordinario eius loci, in quem conferre se cupiunt, agere possint ut in eius dioecesim excipiantur, iis tamen migrare ne liceat, nisi ante episcopus loci *ad quem* se eos excepturum spoponderit, concesso aliquo ecclesiastico officio, et Ordinarius eorum proprius discessoriales litteras in forma specifica dederit, secundum ea quae infra praescribuntur.

3. Ordinarius loci *ad quem* neque excipiat neque se excepturum promittat sacerdotem, ante quam, directo permutatis cum episcopo eiusdem proprio secretis litteris, certo testimonio eum sciverit esse dignum, quem ad normam art. 1 admittat.

Ordinarius vero loci *a quo* discessorialibus ad migrandum litteris sacerdotem ne muniat: *primo*, nisi is ex aliquo canonico titulo ad suam pertineat dioecesim; *secundo*, nisi iure possit testimonium de eo ferre bonum; *tertio* denique, nisi ante ex litteris Ordinarii loci *ad quem* sibi constiterit eumdem sacerdotem ibi acceptum iri et aliquo functurum esse officio.

De quarum omnium observantia praescriptionum conscientia Ordinariorum graviter oneratur.

4. Discessoriales litterae de migrationis causa ab Ordinario sacerdotis proprio non ad quemlibet Ordinarium in genere dandae sunt, sed plane nominatim ad ipsum loci in *quem* Ordinarium, et, praeter consuetum testimonium, exhibere debent notas aetatis hominisque individuas, quibus ita figura habitusque personae describatur, ut eius circa *identitatem* nemo decipi possit. Litterae, quae sint aliter exaratae, nihil valeant et habeantur nullae.

Hac tamen cura exarandi eiusmodi litteras Italiae episcopi relevantur, qui, peractis iis quae in superiore articulo praescripta sunt, rem deferent ad sacram hanc Congregationem, quae scriptis licentiam dabit, cum utroque Ordinario communicandam.

5. Hoc autem erit proprie ac peculiariter iis servandum qui ad Philippinas insulas sunt migraturi: ut veniam migrandi, si ex Europa sint, ab sacra hac Congregatione Consistoriali petere sine ulla exceptione debeant; si vero sint ex America, a Delegato Apostolico qui Washingtoniae C. D. sedem sui honoris habet: integris, ad reliqua quod attinet, regulis superius statutis.

[1] Litt. encycl. 12 apr. 1894. – Collectanea S. C. de Prop. Fide, vol. II, n. 1866.

[2] Collectanea S. C. de Prop. Fide, vol. II, n. 1734, 2180.

6. Sacerdotibus, qui iam in aliquam demigraverint dioecesim, ab hac in aliam in perpetuum vel ad diuturnum tempus discedere ne liceat, nisi assenserint tum Ordinarius proprius, tum primae Ordinarius commorationis; si vero agatur de italis sacerdotibus, accedat praeterea oportet sacrae huius Congregationis venia.

7. Religiosi e claustro dimissi, cum in aliqua dioecesi sunt stabili ratione incardinati, condicione pares habeantur, ad migrationem quod attinet, sacerdotibus e clero saeculari; sin aliter, iis ad migrandum opus erit peculiari sacrae huius Congregationis indulto.

8. Sacerdotes, qui, hac lege non servata, temere arroganterque demigraverint, suspensi a divinis ipso facto maneant; qui nihilo minus sacris (quod Deus avertat) operari audeant, in irregularitatem incidant: quibus a poenis absolvi non possint nisi a sacra hac Congregatione.

De sacerdotibus ministerium suum spirituali migrantium fidelium bono exhibentibus.

9. Leges de sacerdotibus migrantibus latae eos quoque attingant sacerdotes, qui, aut in itinere transmarino aut in exteris commorationis locis, Europa minime excepta, agricolis aliisque operariis demigrantibus suum praestant ministerium, sive curam hanc sponte sua suscipiant, sive ad hoc assumantur officium ab aliquo ex iis *Operibus*, quae in migrantium commodum providenter hac nostra aetate instituta sunt.

Peculiares normae ad locorum Ordinarios.

10. Episcopi Americae aliorumve locorum, de sacerdotibus advenis, qui in suas migraverunt dioeceses, diligenter inquirant, habeantne ii legitimum permanendi indultum, aut certum quoddam permanendi ius consecuti sint vel per incardinationem vel per decennalem legitimam commorationem; quos, si eiusmodi indulto aut iure carere et ceteroqui fidelibus inutiles esse cognoverint, congruenti termino iis praefinito, ad Ordinarios proprios dimittant.

Eadem haec Europae etiam episcopi servent cum de sacerdotibus agitur, qui, delato sibi munere spirituali migrantium bono consulendi, in ipsorum dioecesibus degunt, quotiescumque noverint eos fidelibus noxios esse vel inutiles.

11. Optimum autem illud ac maxime optandum, ut earum regionum episcopi, unde crebrius demigrari solet, consilia inter se conferant et constituant qua ratione possint commodius fidelibus suis in remotas alterius linguae regiones abeuntibus comparare sacerdotes, suae linguae gnaros et pietate, doctrina ac prudentia conspicuos; quemadmodum vero Ssmus D. N. migrantibus ex Italia prospexit, sic, vel alia simili ratione, aliquem

unum seligant ex Ordinariis, qui ceterorum vice hoc in negotio fungatur, ut exterarum regionum episcopi eum coram vel scripto adire possint, cum sacerdotes ad spiritualem demigrantium procurationem idonei sibi opus sunt.

Caput II.

De sacerdotibus qui ad breve tempus proficiscuntur.

12. Sacerdotibus, qui, ad breve tempus, ob honestam vel necessariam causam sint in Americam vel ad Philippinas insulas profecturi, possunt Ordinarii discessoriales litteras concedere, inconsulto quidem Ordinario loci *ad quem*, at servatis tamen regulis quae sequuntur.

13. In litteris discessorialibus, praeter reliqua, mentio expressa fiat de causa temporarii discessus.

14. Ad quatuor menses coarctetur dierum itineris et mansionis licentia; sex mensium concedatur nulli, nisi casus aliquis extra ordinem inciderit.

15. Sacerdoti haud omni ex parte probato discedendi venia ne detur, nisi ante de honesta simul et necessaria abeundi causa constiterit; praeterea Ordinario loci *ad quem*, secretis litteris, adventus eius renuntietur.

16. Itali autem sacerdotes, quandoque ob honestam et temporariam causam profecturi sunt, prius impetrent veniam discessus a sacra hac Congregatione.

17. Qui, denique, ob temporariam causam discesserunt, elapso temporis spatio sibi concesso, regrediantur, nullamque habeant Ordinarii prorogandae licentiae semel datae facultatem.

Quodsi aut infirmitate aut alia quadam peremptoria causa regressus necopinato impediatur, postquam de rei veritate et de dispensationis necessitate constiterit, ad primum insequentem mensem prorogare tempus liceat episcopo loci; ultra mensem, causis etiam indulti permanentibus, nonnisi Nuntiis vel Delegatis Apostolicis, qui ibidem versantur, indultum prorogare liceat ad congruum sed breve tempus, ea lege, ut id ne cunctentur aut episcopum sacerdotis proprium aut sacram hanc Congregationem edocere.

Qui vero sacerdotes hanc deliquerint regulam, suspensi maneant a divinis.

Praesentibus valituris, contrariis quibuslibet minime obstantibus.

[Acta Ap. Sedis, vol. VI, p. 182-186].

2089.

S. C. Consist., declar. 6 dec. 1914.

Cum in Mexicana republica, ob publicarum rerum subversionem, fere omnes Antistites locorum Ordinarii aut vi e suis dioecesibus expulsi, aut impediti quominus ad eas regrederentur, aut in carcerem detrusi, aut delitescere vel in finitimas regiones clam aufugere coacti fuerint, contigit ut

nonnulla capitula cathedralia censuerint casum evenisse eligendi Vicarium Capitularem, et revera in aliqua dioecesi illum eligere praesumpserunt, iniuste proinde sublata Vicario generali Episcopi qualibet ordinaria potestate.

Quod cum tolerari omnino nequeat, S. Congregatio Consistorialis, de mandato Ssmi D. N. Benedicti PP. XV, declarat nullam esse in expositis adiunctis legitimam causam procedendi ad electionem Vicarii Capitularis, et si quae facta fuerit, eam irritam esse et nullius roboris; sartam e contra tectamque et integram subsistere Episcoporum auctoritatem quam ipsi, vel per Vicarium generalem vel per alium sacerdotem a se delegatum, exercere possunt ac debent; eamque ab omnibus fidelibus et imprimis a canonicis cathedralis ecclesiae rite et omnimode agnoscendam esse et observandam.

[Acta Ap. Sedis, vol. VI, p. 698].

2090.

S. C. Consist., *Statum Foederatorum Americae Septentrionalis*, 28 iun. 1915.

I. *Species facti.* – In Foederatis Americae Septentrionalis Statibus « antiquitus non erant paroeciae distinctae; sed Episcopus totius dioecesis « curam gerebat per presbyteros suo libitu ex ecclesia cathedrali in varias « civitatis et dioeceseos partes ad sacra obeunda missos et ad nutum revo- « cabiles ».[1]

Ut communis ecclesiasticae disciplinae ordo in illis dioecesibus paullatim induceretur, Patres concilii plenarii Baltimorensis II, anno 1866 celebrati, decreverunt « ut per omnes hasce provincias, praesertim maioribus « in urbibus, ubi plures sunt ecclesiae, districtus quidam, paroeciae instar, « descriptis accurate limitibus, unicuique ecclesiae assignetur; eiusque re- « ctori iura parochialia vel quasi parochialia tribuantur ». Addebant tamen: « Parochialis iuris, paroeciae et parochi nomina usurpando, nullatenus « intendimus ecclesiae cuiuslibet rectori ius, ut aiunt, inamovibilitatis tri- « buere; aut potestatem illam tollere seu ullo modo imminuere, quam ex « recepta in his provinciis disciplina habet Episcopus, quemvis sacerdotem « munere privandi aut alio transferendi. Monemus autem et hortamur ne « Episcopi hoc iure suo, nisi graves ob causas et habita meritorum ratione, « uti velint ».[2]

Viginti post annis, hoc est a. 1886, novum plenarium concilium Baltimorae celebrantes illius regionis Antistites censuerunt in incoepta reformationis disciplina paullo ulterius procedendum esse: ideoque in tit. II, cap. V, n. 33 hanc legem tulerunt: « In singulis dioecesibus, auctoritate « Episcopi, de consultroum suorum consilio seligantur certae missiones,

[1] Concil. Balt. III, tit. II, cap. V, n. 31.
[2] Concil. Balt. II, tit. III, cap. IV, nn. 124 et 125.

« quae magis aptae videntur ut paroeciarum instar haberi possint, atque a « rectoribus missionariis permanenter institutis, seu inamovibilibus, sicut « in Anglia, regantur ».

Voluerunt autem ut rectores inamovibiles non excederent decimam rectorum partem: ut « haec proportio (*unus inter decem*) ne inconsulte exce- « deretur intra viginti annos post concilium promulgatum », et ut per concursum iidem eligerentur.

Denique ne inamovibilitas in animarum perniciem cederet, certam quandam normam ac praesertim septem peculiares causas recensuerunt, in iure communi taxative non designatas, *ob quas rector inamovibilis deponi possit.* [1]

Haec itaque erat in Foederatorum Americae Statuum dioecesibus disciplinae parochialis ratio, quum anno 1908 ecclesiae illae a regimine missionis sub communis iuris censuram transierunt. Publicato autem anno 1910 decreto *Maxima cura* circa amotionem parochorum, quaesitum fuit « an « decretum illud vigeret etiam pro dioecesibus Statuum Foederatorum Ame- « ricae Septentrionalis ». Cui dubio S. Congregatio Consistorialis die 13 martii 1911 respondit *affirmative;* sicut eodem sensu die 28 februarii iam responderat pro Angliae dioecesibus.

Porro in decreto *Maxima cura*, can. 30, haec statuebantur: « Superius « constitutis regulis (*circa amotionis modum*) adamussim applicandis iis « omnibus qui paroeciam quovis titulo ut proprii eius rectores obtinent – « sive nuncupentur Vicarii perpetui, sive *desservants*, sive alio quolibet « nomine – locus non est, quoties paroecia committatur curae alicuius sacer- « dotis qua oeconomi temporalis vel Vicarii ad tempus, sive ob infir- « mitatem parochi, sive ob vacationem beneficii, aut ob aliam similem « causam ».

Ex verbis autem illis, in hoc canone *incidenter* positis, nempe « constitutas regulas applicandas esse iis omnibus qui paroeciam quovis titulo ut proprii eius rectores obtinent, sive nuncupentur Vicarii perpetui, sive *desservants*, sive alio quolibet nomine » consequi nonnulli censuerunt, eas applicandas quoque esse rectoribus illis paroeciarum seu missionum, qui inamovibilitatis privilegio in Foederatis Americae Statibus iuxta Concilii Baltimorensis III decreta donati non sunt, sed in veteri amovibilitatis statu servati erant.

II. *Resolutio data.* – Proposito itaque dubio: « Utrum in Foederatis « Americae Statibus rectores paroeciarum seu missionum, qui inter ina- « movibiles iuxta Concilium Baltimorense III non recensentur, sed adhuc « amovibiles nuncupantur, vi decreti *Maxima cura* et praesertim cano- « nis XXX eiusdem decreti, solummodo amoveri seu transferri possint, ser- « vato ordine processus in memorato decreto statuti », in generali conventu diei 28 iunii 1915 Emi S. C. Patres, visis consultorum votis et quaestione rite discussa, respondendum censuerunt: *Negative; sed amoveri posse ad*

[1] Hae causae prae oculis habitae sunt, locumque deinde obtinuerunt in notis articulis decreti *Maxima cura*. – Cf. N. 2074.

nutum Episcopi, firmo tamen monito Concilii Baltimorensis II, ne Episcopi hoc iure suo, nisi graves ob causas et habita ratione meritorum, uti velint.

Quam resolutionem sequenti die Ssmus Dominus Noster in audientia Emo S. C. Secretario concessa ratam habuit et confirmavit, et ut publici iuris fieret, mandavit.

III. *Nonnulla argumenta ad rem adducta.* – Consideratum in primis est, finem decreti *Maxima cura* non alium esse quam faciliorem reddere amotionem curatorum animarum. Etenim in antiquiori disciplina nonnisi praevio processu, et idcirco diuturno studio et labore et vix ex causa criminali deturbari poterat parochus a beneficio quod in titulum assecutus fuerat. Ast legislator in decreto *Maxima cura*, positis principiis, quod « salus ani- « marum suprema lex est » et quod « parochi ministerium sit in Ecclesia « constitutum non in commodum eius, cui committitur, sed in eorum salu- « tem, pro quibus confertur », asseruit et sanxit, etiam citra omnem parochi culpam, quoties eius ministerium inutile vel noxium evaserit, amoveri eum posse a paroecia: causas ad id requisitas rite designavit, et promptum quemdam procedendi modum instituit, ut, salva iustitia et aequitate, res expediretur.

Iamvero finis decreti apprime attingitur, si eius dispositiones applicentur iis qui paroecias in titulum possident, quorum amotio iuxta vetus ius difficilis evadebat: non attingitur autem, imo omnino subvertitur, si memoratae dispositiones applicentur iis, qui natura sunt amovibiles *ad nutum* Ordinarii. Nam in hoc casu amotio, quae per se facilis et expeditissima esset, difficilior et complicatior fieret.

Itaque concludebatur processum iuxta decretum *Maxima cura* applicari non posse iis qui paroecias *ad nutum* administrant.

Insuper, iuxta canonem XXX, dispositiones decreti applicandae sunt iis qui paroecias ut *proprii* earum rectores obtinent. Sed qui paroecias *ad nutum Ordinarii* administrant, videntur *proprii* earum pastores dici non posse.

Verum quidem est, in memorato canone XXX inter eos qui proprii paroeciae pastores dici debent, recenseri etiam qui *desservants* in Galliis vocantur, qui usque ad nostra haec tempora ut amovibiles ad nutum vulgo habebantur. Sed obiectio facile diluitur, si consideretur quod in Galliis parochi non cantonales, qui subsidiarii seu ecclesiis *deservientes* vocabantur, per se et iuxta mentem Ecclesiae veri et proprii parochi esse debuissent: sed civilis auctoritas, *articulis organicis* Concordatui per nefas adiectis innixa, eos qua veros parochos admittere recusabat, nec stipendiis donare volebat, nisi qua amovibiles ad nutum considerarentur. Quod sane Apostolica Sedes ad maiora mala vitanda toleravit, ceu ex celebri causa, elapso saeculo circiter mediante, penes S. Congregationem Concilii acta comprobatur. Verum nostra aetate, Concordato cum Apostolica Sede a civili potestate violenter abrupto, *articuli organici* et anticanonicus status contra mentem Ecclesiae ab eis iniuste inductus cessavere. Ideoque parochi *desservants* ad suum nativum ius hoc ipso restituebantur; et illos tanquam veros parochos considerandos esse decretum *Maxima cura* aestimavit,

adeo ut etiam quoad ipsorum amotionem dispositionibus eiusdem decreti obnoxii retinendi sint.

Sed rectores missionum seu paroeciarum, qui in Foederatis Americae Statibus inter *inamovibiles* recensiti non sunt, ex taxativa Concilii plenarii Baltimorensis II et III lege, ab Apostolica Sede confirmata, iuri antiquo adhuc subsunt, et habentur qua Ordinariorum vicarii ad eorum nutum amovibiles. Agitur itaque de conditione toto coelo diversa.

Denique in facto re perpensa, consideratum est in pluribus, amplissimis et non semper ad unguem ordinatis Americae dioecesibus, eam esse rerum conditionem, quae non raro impedit quominus ipsa procedendi ratio in decreto *Maxima cura* statuta applicetur.

Quod si mutatio aliqua hac de re facienda fuisset, canonicae regulae, prudens regiminis ratio, constans Apostolicae Sedis procedendi modus, a quo nunquam deflectere solet, postulavissent, ut illius regionis Antistites antea interrogarentur. Ast hoc minime factum fuit. Ergo vi decreti *Maxima cura* et praesertim controversi canonis XXX, dicendum est nullam mutationem circa modum amotionis illorum parochorum qui inter inamovibiles recensiti non sunt, fuisse inductam.

[Acta Ap. Sedis, vol. VII, p. 378-382].

2091.

S. C. Consist., 5 iul. 1915.

Proposito dubio: « utrum facultas concedendi Religiosis paroecias saeculares spectet ad S. C. Concilii, vel potius ad S. C. de Religiosis ».

Emi Patres huius S. C. Consistorialis, re mature perpensa et praehabito Consultoris voto, in generalibus comitiis diei 28 iunii 1915 respondendum censuerunt: « spectare ad S. C. Concili, firma tamen obligatione pro Ordinibus et Congregationibus religiosis obtinendi a S. C. de Religiosis necessariam facultatem vel dispensationem, si ipsorum constitutiones et regulae eis prohibeant paroecias retinere et regere ».

In audientia autem infrascripto Cardinali Secretario concessa die 2 Iulii 1915, Ssmus D. N. resolutionem ratam habuit et confirmavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. VII, p. 327].

2092.

S. C. Consist., decr. 31 mart. 1916.

Elapso saeculo, in Foederatis Americae Septentrionalis Statibus usus incoeperat catholicas familias convocandi ad choreas quae per multas noctis horas cum conviviis aliisque solatiis protrahi consueverant. Cuius rei ea dabatur ratio et causa, quo scilicet catholici se mutuo cognoscerent et amoris caritatisque vinculis intimius unirentur, simulque ut subsidia pro hoc illove pio opere necessaria compararentur. Qui autem conventus indicere eisque

praesidere solebant, praesides plerumque erant alicuius pii operis, et non raro ipsi ecclesiarum rectores vel parochi.

Verum Ordinarii locorum, quamvis de recto fine eorum qui has choreas promovebant non dubitarent, nihilominus damna et pericula inolitae praxis perspicientes, sui officii esse censuerunt eas proscribere: et ideo in can. 290 plenarii Concilii III Baltimorensis haec statuerunt: « Mandamus quoque « ut sacerdotes illum abusum, quo convivia parantur cum choreis (*balls*) ad « opera pia promovenda, omnino tollendum curent ».

Ast, ut in humanis saepe accidit, quae iustissime sapienterque ab initio iussa fuerant, paullatim in oblivionem venire coeperunt, et chorearum usus denuo invalescere, imo et in proximam Canadensis dominii regionem diffundi.

Quae cognoscentes Emi S. C. Consistorialis Patres, auditis pluribus locorum Ordinariis, et re multo cum studio examini subiecta, censuerunt, standum omnino esse sanctionibus a Concilio Baltimorensi III statutis: et, probante Ssmo D. N. Benedicto PP. XV, decreverunt, sacerdotes quoslibet sive saeculares sive regulares aliosque clericos prorsus prohiberi, quominus memoratas choreas promoveant et foveant, etiamsi in piorum operum levamen et subsidium, vel ad alium quemlibet pium finem; et insuper clericos omnes vetari, quominus hisce choreis intersint, si forte a laicis viris promoveantur.

Hoc autem decretum publici iuris fieri et ab omnibus religiose servari Summus Pontifex iussit, contrariis quibuslibet minime obstantibus.

[Acta Ap. Sedis, vol. VIII, p. 147, 148].

2093.

S. C. Consist., declar. 31 mart. 1916.

A plenario Concilio Quebecensi duae clericales vestes recognitae sunt: altera talaris, quae proprior clericis est, et communi lege in sacris functionibus unice adhibenda iubetur; altera brevior, quae, si nigri coloris sit, ad genua usque protendatur et cum collari romano iuncta, a Patribus Quebecensibus pro civili usu admissa fuit, et qua clericis propria hisce in locis passim agnoscitur.

Additum quoque fuit circa usum harum vestium morem loci servandum esse.

Iamvero quum in praesenti dubia ac dissensiones quaedam orta sint circa hoc alterum praescriptum, nonnulla colligere oportet quae ad rectam legis intelligentiam et ad pacem servandam expediant.

Sacra Tridentina Synodus circa ecclesiasticas vestes, utique pro civili usu, haec sanxit: « Etsi habitus non facit monachum, oportet tamen cleri« cos vestes proprio congruentes Ordini semper deferre, ut per decentiam « habitus extrinseci, morum honestatem intrinsecam ostendant; tanta au« tem hodie aliquorum inolevit temeritas religionisque contemptus, ut « propriam dignitatem et honorem clericalem parvi pendentes, vestes etiam

« publice deferant laicales, pedes in diversis ponentes, unum in divinis, « alterum in carnalibus; propterea omnes ecclesiasticae personae, quantum- « cumque exemptae, quae aut in sacris fuerint, aut dignitates, personatus, « officia aut beneficia qualiacumque ecclesiastica obtinuerint, si postea « quam ab episcopo suo, etiam per edictum publicum, moniti fuerint, « honestum habitum clericalem, illorum Ordini ac dignitati congruentem, « et iuxta ipsius episcopi ordinationem et mandatum non detulerint, per « suspensionem ab Ordinibus, ac officio et beneficio, ac fructibus, rediti- « bus et proventibus ipsorum beneficiorum; nec non, si semel correpti, « denuo in hoc deliquerint, etiam per privationem officiorum et beneficio- « rum huiusmodi coërceri possint, et debeant, Constitutionem Clementis V, « in Concilio Viennensi editam, quae incipit *Quoniam*, [1] innovando et am- « pliando ». [2]

Proprium itaque et nativum Ordinarii ius est intra limites a sacra Tridentina Synodo statutos, constabilire modum et formam clericalis vestitus pro sua cuiusque dioecesi. Quo iure usi sapienter sunt Patres Quebecenses, dum duas in toto Canadensi dominio vestes probaverunt et statuerunt.

Aliud vero Concilii praescriptum circa alterutrius vestis usum, hoc est, morem servandum esse qui actu in loco viget, ceu facile quisque intelligit, non est nec esse potest absolutum et perpetuum, sed natura sua conditionatum et transitorium. Mores scilicet, temporum decursu novisque supervenientibus adiunctis, mutationibus obnoxii evadere possunt. Quo eveniente, expedit ut etiam vestis, quaecumque demum sit, novis aptetur moribus et conformetur, dummodo semper ecclesiastica.

Supponi autem nequit Concilium voluisse hac in re, per se minoris momenti et fluxa, nativum Ordinariorum ius auferre vel circumscribere: id namque neque prudens, neque sapiens fuisset.

Quibus consideratis, Sacra haec Congregatio, cohaerenter ad litteras die 5 Maii 1914 iam datas, censuit:

1. Usum in dioecesi vigentem circa clericales vestes mutari sine causa non debere: iustam tamen libertatem singulis Ordinariis esse usum illum mutandi, requisito capituli vel consultorum dioecesanorum voto, si nova tempora et adiuncta hoc suadeant, Deo et Apostolicae Sedi dumtaxat rationem reddituris.

2. Clericum a propria dioecesi in aliam migrantem posse ibi vestem dioecesis suae retinere, quamvis diversam ab ea quae in loco est praescripta, dummodo sit una ex duabus a Patribus Quebecensibus probata: idque usquedum domicilium vel quasi domicilium ibidem non ineat.

3. Sicut in ieiunii et abstinentiae lege aliisque similibus fas est peregrinis loci usum sequi, ita pariter salvam esse cuilibet clerico potestatem se conformandi usibus loci ad quem transmigrat, quin ab Ordinario suo hac una de causa reprehendi vel puniri valeat.

[1] C. 2, *de vita et honestate clericorum*, III, 1, in Clem.
[2] Conc. Trid., Sess. XIV, c. 6, *de Ref.*

Ssmus autem D. N. Benedictus PP. XV resolutionem Em. Patrum ratam habuit et probavit, eamque publici iuris fieri iussit, ut ab omnibus ad quos spectat rite servetur, contrariis quibuslibet minime obstantibus.

[Acta Ap. Sedis, vol. VIII, p. 148-150].

2094.

S. C. Consist., decr. 25 iul. 1916.

Ratio pro candidatis ad episcopale ministerium proponendis, quae in istis Foederatis Americae Statibus viget, quaeque *ternae* nomine venit, quamvis iteratis Baltimorensis Concilii studiis et S. Sedis provisionibus, melior sensim evaserit, praesentibus tamen Ecclesiae necessitatibus non videtur plene respondere.

Sane in praesenti rerum statu, vacata aliqua sede, ut *ternae* propositio fiat, primum convenire debent dioecesani consultores et rectores inamovibiles, deinde provinciae Episcopi; quod si de Archiepiscopo deligendo res sit, singuli quoque Metropolitae audiri solent. Cum de maximi momenti negotio agatur, cautelae huiusmodi prudentissimae sunt; ast, ut id servetur, notabile tempus decurrat oportet.

Cum autem res demum deferenda sit ad eam Ecclesiam « ad quam pro- « pter potiorem principalitatem necesse est omnes convenire ecclesias » iuxta celebre S. Irenaei effatum; nova mora et tarditas sedis episcopalis provisioni interponitur, ipsa fundamentali Ecclesiae lege id exigente. Summus enim Pontifex nonnisi re examinata, dubiis, si quae occurrant, diremptis, et idcirco saepenumero novis informationibus requisitis, sententiam ferre potest. Quod quidem si semper et ubique congruum temporis spatium requirit, in tanta locorum distantia et amplissima Foederatorum Americae Statuum republica vitari nullo modo potest.

Quibus de causis evenit ut vacationes dioecesum plus aequo, cum fidelium offensione, ecclesiasticae disciplinae et status dioecesani dispendio protrahantur.

His accedit haud consultum videri, tanti momenti rem, qua maior in Ecclesia vix esse potest, festinanter pertractari, urgente et impellente dumtaxat necessitate: dum e contra, quum dioecesum vacationes, etsi incertae tempore, certae tamen eventu sint, satius esset tempestive hoc agi, et in antecessum saltem generice Apostolicae Sedi nomina facere eorum quos Episcopi dignos et aptos pastorali munere censeant.

Quapropter ad haec aliaque non modica avertenda incommoda, de quibus alias iam sermo factus est; et ad consultius maiorique animi tranquillitate in re gravissima procedendum, visum est expedire ut nova aptior statuatur norma in proponendis Apostolicae Sedi candidatis ad Episcopale officium, iuxta id quod alibi utiliter iam invectum erat.

Interrogatis autem prius hac de re singulis Statuum Foederatorum Americae Episcopis, cum constiterit eorum pars longe maior novae disciplinae suffragari, alii nonnulli autem aliquas emendationes proponere, quas de

consulto Emorum Patrum Sacrae huius Congregationis, et in quantum fas erat, Summus Pontifex admisit; omnibus mature perpensis, idem Ssmus D. N. Benedictus PP. XV, hanc novam normam, seu legem in proponendis ad Episcopale officium sanxit et praesenti S. Congregationis Consistorialis decreto publicandam et promulgandam decrevit, iuxta articulos qui sequuntur:

1. Sub initium quadragesimae proximi anni 1917, et deinde *quolibet biennio*, eodem tempore, omnes et singuli Episcopi Metropolitano suo nomina indicabunt unius vel alterius sacerdotis, quem dignum et aptum episcopali ministerio existimabunt.

Nil vetat quominus sacerdotes extra dioeceani etiam alterius provinciae proponantur. Id tamen *sub gravi* exigitur, ut qui proponitur, personaliter et ex diuturna conversatione a proponente cognoscatur.

Una cum nomine aetatem quoque designabunt candidati, eius originis et actualis commorationis locum, et officium quod modo principaliter tenet.

2. Antequam tamen determinent quem proponant, tam Archiepiscopi quam Episcopi consultores dioecesanos et parochos inamovibiles rogabunt, eo modo qui infra statuitur, ut sacerdotem indicent aliquem, quem prae ceteris dignum et idoneum coram Domino censeant cui Christiani gregis custodia in aliqua dioecesi committatur.

Ast *a*) interpellatio facienda erit consultoribus et parochis, non in conventu coadunatis, sed singulis singillatim, data unicuique *sub gravi* obligatione secreti, et sub lege destruendi, si quod intercessit hac de re, epistolare commercium.

b) Episcopi autem habitum consilium nemini patefacient, nisi forte in Episcoporum conventu, de quo infra.

3. Poterunt quoque Episcopi alios prudentes viros, etiam e clero regulari tam pro proponendis candidatis quam pro cognoscendis alicuius qualitatibus interrogare; sed ad unguem servatis regulis superius sub litt. *a*) et *b*) articuli 2 recensitis.

4. Susceptum in utroque casu *art.* 2 et 3 consilium sequi possunt Episcopi, sed non tenentur, soli Deo rationem hac in re reddituri.

Nomina autem unius vel alterius sacerdotis quem Episcopi iuxta art. 1um proponent, nulli prorsus praeter quam Archiepiscopo patefacient.

5. Habita a Suffraganeis candidatorum indicatione, Archiepiscopus suos adiiciat; et omnium indicem ordine alphabetico conficiat, reticitis tamen proponentibus, et hanc notulam transmittat singulis Suffraganeis, ut opportunas investigationes peragere valeant de qualitatibus eorum quos personaliter et certa scientia non cognoscant.

6. Investigationes vel etiam maiori secreti cautela peragendae erunt, ac supra num. 3 dictum est. Poterunt autem Episcopi investigationum causam reticere et caute prudenter celare. Quod si vereantur rem palam evasuram, ab ulterioribus inquisitionibus abstineant.

7. Post Pascham, die et loco ab Archiepiscopo determinandis, omnes Provinciae Episcopi una cum Metropolitano suo convenient ad selectionem eorum qui S. Sedi ad episcopale ministerium proponendi erunt.

Convenient autem absque ulla solemnitate, quasi ad familiarem congressum, ut attentio quaelibet, praesertim diariorum et ephemeridum, et curiositatis studium vitetur.

8. In conventu, invocato divino auxilio, praestandum erit a singulis, Archiepiscopo non excepto, tactis SS. Evangeliis, iusiurandum de secreto servando, ut sacratius fiat vinculum quo omnes adstringuntur: et regulae ad electionem faciendam legendae erunt.

9. Deinde unus ex Episcopis praesentibus in Secretarium eligetur.

10. Quo facto, moderata disceptatio fiet, ut inter tot exhibitos digniores et aptiores seligantur. Veluti Christo ipso praesente et sub eius obtutu, omni humana consideratione postposita, cum discretione tamen et caritate, supremo Ecclesiae bono, divina gloria et animarum salute unice ob oculos habitis, discussionem fieri omniaque agi, gravitas ipsa negotii apprime exigit. Idque faciendum perspecta omnium Praesulum pietas ac religio prorsus exigunt.

11. Candidati maturae sed non nimium provectae aetatis esse debent; prudentia praediti in agendis, quae sit ex ministeriis exercitis comprobata; sanissima et non communi doctrina exornati, et cum debita erga Apostolicam Sedem devotione coniuncta; maxime autem honestate vitae et pietate insignes.

Attendendum quoque est ad capacitatem candidati in temporali bonorum administratione, ad conditionem eius familiarem, ad eius indolem et valetudinem. Uno verbo videndum utrum omnibus iis qualitatibus polleat, quae in optimo pastore requiruntur, ut cum fructu et aedificatione populum Dei regere queat.

12. Discussione Archiepiscopi nutu clausa, fiet hac ratione scrutinium:

a) Qui omnium Episcoporum consensu, una aliave de causa, durante disceptatione visi sunt ex albo proponendorum expungendi, in suffragium non vocabuntur: ceteri, etiam probatissimi, vocabuntur.

b) Scrutinium fiat de singulis per secreta suffragia, incipiendo a primo ex candidatis ordine alphabetico.

c) Omnes Episcopi, ipso Metropolitano comprehenso, pro singulis candidatis tribus taxillis seu calculis donabuntur, uno albo, altero nigro, tertio alterius cuiusdam coloris. Primus signum erit approbationis, alter reprobationis, tertius abstensionis a sententia ferenda, qualibet demum de causa.

d) Singuli Praelati incipiendo ab Archiepiscopo in urna apte disposita taxillum deponent quem coram Deo, graviter onerata eorum conscientia, iustum aestimabunt pro sacerdote qui in suffragium vocatur: ceteri duo taxilli in alia urna pariter secreta deponentur.

e) Datis ab omnibus suffragiis, Archiepiscopus cum adsistentia Episcopi Secretarii coram omnibus taxillos et eorum speciem numerabit, et resultantia scripto consignabit.

13. Scrutinio de omnibus expleto, liberum erit Episcopis, si id ipsis placeat, aut aliquis eorum postulet, ut inter approbatos plenis aut paribus suffragiis novo scrutinio designetur quinam ex eis praeferendus sit. Ad

hunc finem autem singuli Praelati nomen praeferendi in schedula signabunt, eamque in urna deponent: quae examinabuntur ut supra num. 11, litt. e), decernitur.

14. Quamvis autem Ssmus Dominus Noster sibi reservet, aliqua dioecesi vel archidioecesi vacata, per Rmum Delegatum Apostolicum, aut alio modo, opportuna consilia ab Episcopis vel Archiepiscopis requirere ut personam eligat quae inter approbatas magis idonea videatur dioecesi illi regendae; nihilominus fas erit Episcopis, imo bonum erit, si ipsi in eodem conventu aliquas saltem generales indicationes praebeant cuinam dioecesi regendae candidatos magis idoneos censeant, e. g. utrum parvae, ordinatae et tranquillae dioecesi, an etiam maioris momenti, vel in qua plura sint ordinanda et creanda; utrum dioecesi mitioris climatis et in planitie positae, an alterius generis, et similia.

15. Episcopus a secretis durante discussione diligenter adnotabit quae de singulis a singulis Praelatis dicentur: quaenam discussionis fuerit conclusio: denique quidnam tum in primo scrutinio tum in secundo (si fiat) exitus fuerit et quidnam specialius iuxta articulum 14um fuerit dictum.

16. Antequam Episcopi discedant legenda erit, ut probetur, relatio a Rmo Secretario confecta circa nomina proposita, candidatorum qualitates et obtenta suffragia.

17. Actorum exemplar ab Archiepiscopo, a Praesule a secretis et a ceteris Episcopis praesentibus subsignatum quam tutissime ad Sacram hanc Congregationem per Delegatum Apostolicum mittetur. Acta vero ipsa penes Archiepiscopum in Archivo secretissimo S. Officii servabuntur, destreunda tamen post annum vel etiam prius, si periculum violationis secreti immineat.

18. Fas quoque erit Episcopis, tum occasione propositionis candidati tum vacata aliqua Sede, praesertim maioris momenti, litteras S. H. C. vel ipsi Ssmo Domino dirigere, quibus mentem suam circa personarum qualitates sive in se sive in relatione ad provisionem dictae Sedis patefaciant.

Praesentibus valituris, contrariis quibuslibet etiam peculiari mentione dignis minime obstantibus et ad nutum Apostolicae Sedis.

[Acta Ap. Sedis, vol. VIII, p. 400-404].

2095.

S. C. Consist., *Vercellen.*, 10 febr. 1917.

Antiquis controversiis inter Episcopum et Capitulum Ecclesiae Vercellensis diu exagitatis Summus Pontifex Sixtus V, bulla *Rationi congruit*, Kal. Maii anni 1585 data, quae etiam vim *transactionis* induit, finem praescripsit.

Inter articulos qui in hac bulla sanciti sunt, duo qui sequuntur peculiarem attentionem merentur: « VI. Quod omnimoda administratio omnium « introituum, reddituum et bonorum quorumcumque mensae capitularis « dictae Ecclesiae Vercellensis, ad eosdem Archidiaconum, Archipresby- « terum, Praepositum, Canonicos et Capitulum praefatos tantum libere in

« omnibus et per omnia spectaret, spectareque deberet, ita quod dictus Epi- « scopus pro tempore existens sese in administratione huiusmodi nullatenus « intromittere posset nec debeat. — VII. Quod administratio et regimen « dictae fabricae similiter spectaret, spectareque debeat ad Archidiaconum, « Archipresbyterum, Praepositum, Canonicos et Capitulum praefatos tan- « tum, iuxta antiquam et immemorabilem consuetudinem super eo hactenus « observatam: hoc tamen adiecto, quod dictus Episcopus pro tempore exi- « stens assistere possit redditioni computorum eiusdem fabricae, illaque, « si, et prout opus foret, iuxta S. Conc. Tridentini formam et dispositionem « revidere ».

Quum nonnulli huiusmodi privilegia et statutam exclusionem *intromissionis in administrationem mensae capitularis et fabricae ecclesiae* interpretarentur idem ac exemptionem a canonica visitatione, archiepiscopus Vercellensis, Rmus Theodorus Valfrè, ad tollendam omnem dubitationem, Sacrae huic Congregationi rem interpretandam submisit.

Statuta sua competentia in iudicando de hac re, S. Congregatio Capitulum in primis audiendum censuit, quod plura semel et iterum deduxit, itemque Archiepiscopus: votum insuper Consultoris requisivit: ac denique, omnibus expletis quae de iure requirebantur, in plenario conventu diei 8 februarii 1917 ad dubium: *An Archiepiscopus Vercellensis sive iure proprio sive iure delegato Capitulum suum metropolitanum, mensa capitulari et ecclesiae fabrica inclusis, canonice visitare possit ad tramitem communis iuris*, Emi Patres, omnibus mature perpensis, responderunt: *Affirmative: et non amplius causam proponi iusserunt*.

Revera ius administrandi confundi non debet cum iure visitandi. Et idcirco quum bulla sanciverit ut canonici administrarent capitularem mensam, *ita quod dictus Episcopus sese in administratione huiusmodi nullatenus intromittere possit*, et administrarent eodem modo ecclesiae fabricam, *hoc tamen adiecto* (prout legitur in bullae articulis) *quod dictus Episcopus pro tempore existens assistere possit redditioni rationis;* dicendum est, exclusum quidem fuisse Archiepiscopum a iure administrandi et se immiscendi in administratione; sed inferri nullatenus debet prohibitum fuisse Archiepiscopo visitationis ius. Ut enim visitationis ius excludatur, oportet ut haec exclusio *indubitanter*, *expresse* ac *specifice* enuncietur, seu aliis verbis ut *dispositive declaretur*, prout docet Benedictus XIV, *De Syn. dioec.*, lib. XIII, c. 3. Quod in Sixtina bulla minime statuitur.

Accedebat quoque, aliquot Episcopos seu Archiepiscopos capitularem mensam et ecclesiae fabricam aliquando visitasse. Quod si alii omiserant, haec omissio ius exemptionis capitulo tribuere non poterat. Hisce aliisque consideratis data est resolutio.

[Acta Ap. Sedis, vol IX, p. 116, 117].

2096.

S. C. Consist., 25 apr. 1917.

Ad S. hanc Congregationem sequentia dubia pro solutione proposita fuerunt:

I. Num iis, qui sub secreto S. Officii de informationibus requiruntur circa personas ad episcopatum promovendas, liceat delatum sibi munus, qualibet de causa, etiam ad tutiores notitias hauriendas, aliis revelare?

II. Num, reticita commissione de qua supra, liceat ab aliis notitias requirere, quoties adsit periculum, etiam remotum, revelationis secreti?

III. Num datas informationes liceat, quacumque de causa, alteri, etiam secretissimo et intimo vel in ipsa sacramentali confessione, revelare?

IV. Quibus poenis plectatur qui talia egerit in primo, vel secundo, vel tertio casu?

V. Qui ignarus certae notitiae, eam ab alio vel aliis tutissime haurire valeat absque ullo periculo violationis secreti; num possit ex se, absque S. Congregationis licentia, hanc personam vel has personas interrogare?

VI. Et si hoc fecerit, tenetur ne hanc personam vel has personas, a quibus notitias hausit, in suis informationibus S. Congregationi manifestare?

Et Sacra Consistorialis Congregatio, omnibus mature perpensis, ad praedicta dubia respondendum censuit:

Ad I, II et III. In omnibus his casibus non licere.

Ad IV. Excommunicatione, a quo nemo, nisi Ipse Romanus Pontifex, excluso etiam Emo Cardinali Maiori Poenitentiario, absolvere potest: aliisque poenis ferendae sententiae, quae contra violatores secreti S. Officii a iure statutae sunt.

Ad V. Posse.

Ad VI. Teneri.

Quae solutiones cum ab infrascripto Cardinali Secretario ad Summum Pontificem, in audientia diei 20 huius mensis relatae fuissent, Sanctitas Sua eas approbavit et publicari mandavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. IX, p. 232, 233].

4. - S. C. DE SACRAMENTIS.

2097.

S. C. de Sacramentis, *Parmen. et aliarum*, 14 maii 1909.

Ante editum decretum *Ne temere* diei 11 mensis Augusti anno MDCCCCVII *De sponsalibus et matrimonio*, [1] satis iam fuerat eorum necessitati provisum, qui miserrime in concubinatu viventes iidemque in gravissimo mortis periculo constituti, impedimento aliquo matrimonium dirimente prohiberentur, quominus rite nuptias inirent. Nam per litteras S. Officii datas die XX mensis Februarii anno MDCCCLXXXVIII, [2] et per sequutam declarationem die IX mensis Ianuarii anno MDCCCLXXXIX, [3] facultas Ordinariis concedebatur, quae parochis etiam subdelegari habitualiter posset, dispensandi in iis adiunctis ab impedimentis quoque publicis matrimonium ecclesiastico iure dirimentibus, excepto sacro presbyteratus ordine et affinitate lineae rectae ex copula licita proveniente.

Cum autem in art. VII praefati decreti *Ne temere* sancitum fuerit, « imminente mortis periculo, ubi parochus vel loci Ordinarius vel sacerdos ab alterutro delegatus haberi nequeat, ad consulendum conscientiae et (si casus ferat) legitimationi prolis, matrimonium contrahi valide et licite posse coram quolibet sacerdote et duobus testibus »; Ordinarius Parmensis ac plerique aliorum locorum Ordinarii a S. Congregatione de disciplina Sacramentorum postularunt, ut, etiam hoc in casu, animarum saluti consuleretur, si forte dirimens aliquod impedimentum obstaret quominus matrimonium rite contraheretur.

Re mature perpensa in Congregatione generali diei VII mensis Maii anno MDCCCCIX, et relatis omnibus Ssmo D. N. Pio divina providentia Papae X, in audientia habita ab infrascripto eiusdem S. Congregationis a secretis die IX mensis Maii anno MDCCCCIX, Sanctitas Sua, benigne excipiens votum Emorum Patrum, declarare dignata est ac decernere, quemlibet sacerdotem, qui ad normam art. VII decreti *Ne temere*, imminente mortis periculo, ubi parochus vel loci Ordinarius vel sacerdos ab alterutro delegatus haberi nequeat, coram duobus testibus matrimonio adsistere valide ac licite potest, in iisdem rerum adiunctis dispensare quoque posse super impedimentis omnibus etiam publicis matrimonium iure ecclesiastico dirimentibus, excepto sacro presbyteratus ordine et affinitate lineae rectae ex copula licita.

[Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 468, 469].

[1] Acta S. Sedis, vol. XL., p. 525-530.
[2] Cf. N. 1109.
[3] Cf. N. 1113.

2098.

S. C. de Sacramentis, *Friburgen.*, 15 aug. 1909.

In Congregatione generali, die 13 augusti 1909 habita, proposito dubio, « utrum Episcopus, gaudens indulto conferendi Ordines extra tempora et « non servatis interstitiis, eo uti possit etiam erga alienos subditos, suorum « Ordinariorum dimissorias habentes »; Emi Patres, re mature perpensa, respondendum censuerunt: « *Affirmative*, facto verbo cum Ssmo ».

Sanctitas vero Sua, audita relatione R. P. D. eiusdem sacrae Congregationis Secretarii in audientia diei 15 Augusti 1909, Emorum Patrum resolutionem approbavit et confirmavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 656].

2099.

S. C. de Sacramentis, *Venetiarum*, 16 aug. 1909.

In plenario coetu a S. Congregatione de disciplina Sacramentorum, habito die 13 mensis Augusti anno 1909, dirimendum propositum est dubium, « utrum facultas dispensandi ab impedimentis matrimonialibus imminente « mortis periculo in casu art. VII decreti *Ne temere*, facta per decretum « huius S. Congregationis diei 14 Maii 1909, [1] valeat dumtaxat pro concubi- « nariis; an etiamsi non agatur de concubinariis, sed alia adsit causa ad consu- « lendum conscientiae et (si casus ferat) legitimationi prolis? » Cui dubio Emi Patres responderunt: « *Negative* ad primam partem, *affirmative* ad secundam ».

Die autem 15 praefati mensis et anni Ssmus D. N. Pius Papa X, audita relatione R. P. D. Secretarii eiusdem S. Congregationis, supra relatam Emorum Patrum declarationem ratam habere et confirmare dignatus est.

[Acta Ap. Sedis, vol. I, p. 656].

2100.

S. C. de Sacramentis, decr. 7 mart. 1910.

Inter causas maiores Apostolicae Sedi speciali modo reservatas, dispensationes etiam illae recenseri sunt solitae, quae ad principum regiae stirpis matrimonia referuntur, exclusis ab eiusmodi utenda facultate aliis omnibus Ecclesiae Praepositis.

Verum, quandoquidem quae observantia et consuetudine nituntur, non omnia semper sic plane definita et perspicua esse soleant, ut nihil anceps relinquant; idcirco, ne in re tanti momenti ulla possit suboriri dubitatio, Ssmus D. N. huic S. Congregationi de disciplina Sacramentorum mandavit ut opportunum Decretum hac de re promulgaret.

[1] Cf. N. 2097.

Itaque Sacra haec Congregatio Ssmi D. N. Pii Papae X iussa faciens, de expresso Ipsius mandato atque Eiusdem auctoritate declarat, dispensationes a quibusvis impedimentis matrimonium sive dirimentibus sive impedientibus, quae regibus ac regiae stirpis principibus erunt concedendae, Sedi Apostolicae speciali modo esse reservatas, ita ut ab huius potestatis usu excludantur Ordinarii omnes et alii quilibet, in quavis dignitate constituti; eandemque potestatem in facultatibus cuilibet et quavis forma concessis, nullatenus esse comprehensam.

Praesentibus in perpetuum valituris, contrariis quibuslibet, etiam speciali mentione dignis, non obstantibus.

Huius autem Decreti tenorem Sanctitas Sua in audientia habita ab infrascripto Cardinali Praefecto die VI Martii MCMX audivit et approbavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 147].

2101.

S. C. de Sacramentis, *Romana et aliarum*, 13 mart. 1910.

In plenariis comitiis a S. Congregatione de disciplina Sacramentorum habitis die 12 Martii 1910, sequentia proposita fuerunt dirimenda dubia nimirum:

I. Quid intelligendum sit nomine « regionis », seu in qua distantia debeant versari contrahentes a loco in quo est sacerdos competens ad assistendum matrimonio, ut hoc possit valide et licite iniri coram solis testibus ad normam art. VIII decr. *Ne temere*. [1]

II. Accidit non raro ut ob sacerdotum inopiam plures paroeciae ab uno tantum parocho regantur, qui easdem omnes singulis mensibus invisere nequit. Sunt pariter quaedam amplae paroeciae, vicos etiam cum sacello publico valde dissitos continentes, qui infra mensem, tum ob viarum asperitatem, tum ob fluminum impetum lustrari a parocho nequeunt omnino, nec parochus a fidelibus adiri potest. Quaeritur: *a*) Possintne fideles paroeciarum in primo casu, elapso mense quin parochus advenerit, valide ac licite matrimonium contrahere coram duobus testibus tantum, iuxta art. VIII; *b*) Quilibet vicus in secundo casu possitne tamquam « regio » haberi, ita ut ibi degentes facultate praefati art. VIII uti valeant.

III. Utrum valide matrimonium coram solis testibus ineat qui in « regionem », de qua art. VIII *in fraudem legis* se conferat.

IV. An possint adhiberi ut testes mali christiani atque adeo pagani in ordine ad observandas praescriptiones art. II, III, VII et VIII.

V. Quoad menstruam commorationem et vagos quaeritur: *a*) Utrum commoratio menstrua, de qua in art. V, § 2, sit accipienda *sensu relativo*, i. e., quoad eos qui alibi habent domicilium aut quasi-domicilium, an *sensu absoluto*, seu quoad illos qui nullibi praedictum domicilium aut quasi-domicilium habent; *b*) Utrum parochus vel Ordinarius proprius, de quo eodem

[1] Die 2 aug. 1907. – Acta S. Sedis, vol. XL, p. 525-530.

art. V, § 3, sit parochus vel Ordinarius commorationis menstruae sensu absoluto acceptae; *c*) Utrum nomine vagorum, de quibus art. V, § 4, ii omnes veniant qui destituuntur domicilio et quasi-domicilio, an ii tantum qui, domicilio et quasi-domicilio destituti, praeterea nullibi habent parochum vel Ordinarium commoratione saltem menstrua acquisitum.

VI. Accidit ut parochorum coadiutores ab Episcopis nominentur, et quidem ex iure particulari facultate assistendi coniugiis non sint instructi; tamen usuvenit ut, ab incepto officii exercitio, parochis non contradicentibus, sed irrequisita eorum licentia, matrimoniis adsistant, in libris etiam matrimoniorum adhibentes solam sui ipsorum subscriptionem; imo praesertim in maioribus paroeciis semper vel fere semper matrimoniis adsistant. Quaeritur in casu: *a*) An matrimonia coram coadiutoribus hucusque inita, tacentibus parochis, sint valida; *b*) Quatenus affirmative, an licite coadiutores se gerant in assistentia connubiis praestanda ab incepto officii exercitio, absque expressa parochorum delegatione; *c*) Utrum tolerari possit mos ut coadiutores omnibus vel fere omnibus matrimoniis in paroecia adsistant, an potius parochi urgeri debeant ad hanc adsistentiam ut plurimum et ordinarie per seipsos explendam, nisi legitima et gravi causa, onerata ipsorum conscientia, impediti fuerint, quo in casu deputationem coadiutoribus conferant et ita solitis verbis connubia in libris matrimoniorum describantur.

VII. Utrum per art. I decreti maneat abrogatum ius speciale ante illud decretum in Hispania vigens, et ad Americam Latinam extensum, vi cuius ad valorem sponsalium requirebatur scriptura publica *a notario* subscripta.

VIII. Utrum Ecclesiae regulares exemptae ad tenorem decreti existimari possint et valeant tamquam territorium parochi seu Ordinarii, in quorum territoriali districtu sunt sitae, ad effectum adsistentiae matrimonii.

IX. An et quomodo annuendum sit petitionibus quorundam Ordinariorum, nimirum: 1) Episcopi Rosensis postulantis dispensationem ab obligatione imposita per art. IX, § 2, adnotandi in libro baptizatorum coniuges tali die in sua paroecia matrimonium contraxisse; 2) Vicarii Apostolici Kiam-Si Orientalis postulantis dispensationem non solum ab obligatione adnotandi matrimonium contractum in libro baptizatorum, sed etiam in libro matrimoniorum; 3) quorundam Ordinariorum Sinensium qui quaerunt: Utrum responsum S. C. C. diei 27 Iulii 1908, ad VII, [1] restringatur ad solos duos casus tunc in quaesito proposito; et, *quatenus affirmative*, postulant ut responsum extendatur ad alios casus verae necessitatis, 4) Episcopi Mangalorensis qui postulat ut sibi facultas detur permittendi ut matrimonium celebratum in libro matrimoniorum describi possit a Sacerdote qui ex delegatione parochi matrimonio adstitit, quando parochus sit absens.

Et Eñi Patres ad huiusmodi dubia ita respondendum censuerunt:

R. Ad 1um: Matrimonium potest valide et licite contrahi coram solis testibus sine praesentia Sacerdotis competentis ad assistendum semper ac, elapso iam mense, Sacedos competens absque gravi incommodo haberi vel adiri nequeat.

[1] Acta S. Sedis, vol. XLI, p. 510-512.

Ad 2um: Provisum in primo.

Ad 3um: Affirmative.

Ad 4um: Quoad qualitates testium a decreto *Ne temere* nihil esse immutatum.

Quoad 5um: Ad *a*) et *b*): Provisum per responsum ad quintum datam a S. C. Concilii die 28 martii 1908. [1]

Ad *c*): Nomine vagorum, de quibus art. V, § 4, veniunt omnes et soli qui nullibi habent parochum vel Ordinarium proprium ratione domicilii vel menstruae commorationis.

Quoad 6um: Ad *a*): acquiescant, facto verbo cum Ssmo; ad *b*): serventur de iure servanda; ad *c*): quoad assistentiam matrimoniis a parochis personaliter praestandam Archiepiscopus pro suo iure urgeat si quae sunt de ea re leges Concilii Provincialis. Quoad descriptionem matrimonii celebrati servetur art. IX Decreti *Ne temere* et praescriptum Ritualis Romani.

Ad 7um: Affirmative.

Ad 8um: Affirmative.

Quoad 9um: Ad 1um. Non expedire et ad mentem. Mens, est ut Ordinarius aliique ipsius cooperatores, quantum in Domino possunt, satagant illam perniciosam superstitionem ab animis fidelium avertere, qua ab usurpandis Sanctorum nominibus in baptismo receptis deterrentur. Doceant ipsos frequenter, idcirco nomina eis imponi Sanctorum, ut eorum exemplis ad pie viven-dum excitentur et patrociniis protegantur. Parochis vero aliisque animarum curae praepositis sacerdotibus commendent, ut quamdiu illa perniciosa superstitio eradicari non possit, omni, qua valeant, diligentia libros parochiales conscribant, etiam adhibita opera aliorum, quorum industria ea in re iuvari posse credant. Quodsi in casu particulari verum nomen coniugati scire non poterunt, stante morali impossibilitate legem observandi, ea non obligantur.

Ad 2um. Non expedire quoad utrumque et ad mentem. Mens est: Ordinarios curare debere, ut a Missionariis regesta celebratorum matrimoniorum diligenter conficiantur et conserventur, eisque pro suo prudenti arbitrio praescribere cautiones ad vitanda incommoda exposita, adhibitis etiam, si opus fuerit, signis conventionalibus.

Ad 3um. Quoad 1um Negative; quoad 2um Provisum in primo.

Ad 4um. Pro gratia prudenti arbitrio et conscientiae Episcopi.

Die autem 13 eiusdem mensis et anni Ssmus Dominus Noster, audita relatione infrascripti Secretarii, supra relatas resolutiones ratas habere et approbare dignatus est.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 193-196].

[1] Acta S. Sedis, vol. XLI, p. 251-289.

2102.

S. C. de Sacramentis, *Romana et aliarum*, 29 iul. 1910.

Decreto S. Congregationis de disciplina Sacramentorum edito die 14 mensis maii anno 1909,[1] statutum fuit: « Quemlibet Sacerdotem qui ad normam art. VII Decreti *Ne temere*, imminente mortis periculo, ubi parochus vel loci Ordinarius vel Sacerdos ab alterutro delegatus haberi nequeat, coram duobus testibus matrimonio adsistere valide ac licite potest, in iisdem rerum adiunctis dispensare quoque posse super impedimentis omnibus etiam publicis matrimonium iure ecclesiastico dirimentibus, exceptis sacro presbyteratus ordine et affinitate lineae rectae ex copula licita ».

Circa quod decretum eidem S. C. dirimendum propositum est dubium: « An praefato decreto comprehendantur etiam parochi, etsi non fuerint ad normam declarationis S. Officii diei 9 Ianuarii 1889,[2] habitualiter subdelegati a propriis Ordinariis ».

Et haec S. C., re perpensa, respondendum censuit: « Affirmative ».

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 650].

2103.

S. C. de Sacramentis, decr. 8 aug. 1910.

Quam singulari Christus amore parvulos in terris fuerit prosequutus, Evangelii paginae plane testantur. Cum ipsis enim versari in deliciis habuit; ipsis manus imponere consuevit; ipsos complecti, ipsis benedicere. Idem indigne tulit repelli eos a discipulis, quos gravibus his dictis reprehendit: *Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibueritis eos; talium est enim regnum Dei.*[3] Quanti vero eorundem innocentiam animique candorem faceret, satis ostendit quum, advocato parvulo, discipulis ait: *Amen dico vobis, nisi efficiamini sicut parvuli, non intrabitis in regnum coelorum. Quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste, hic est maior in regno coelorum. – Et qui susceperit unum parvulum talem in nomine meo me suscipit.*[4]

Haec memorans catholica Ecclesia, vel a sui primordiis, admovere Christo parvulos curavit per eucharisticam Communionem, quam iisdem subministrare solita est etiam lactentibus. Id, ut in omnibus fere antiquis libris ritualibus ad usque saeculum XIII praescriptum est, in baptizando fiebat, eaque consuetudo alicubi diutius obtinuit; apud Graecos et Orientales adhuc perseverat. Ad summovendum autem periculum, ne lactentes praesertim panem consecratum eiicerent, ab initio mos invaluit Eucharistiam iisdem sub vini tantum specie ministrandi.

[1] Cf. N. 2097.
[2] Cf. N. 1113.
[3] Marc., X, 13, 14, 16.
[4] Matth., XVIII, 3, 4, 5.

Neque in baptismate solum, sed subinde saepius divino epulo reficiebantur infantes. Nam et ecclesiarum quarundam consuetudo fuit Eucharistiam praebendi puerulis continuo post clerum, et alibi post adultorum Communionem residua fragmenta iisdem tradendi.

Mos hic deinde in Ecclesia latina obsolevit, nec sacrae mensae participes fieri coeperunt infantes, nisi illucescentis rationis usum aliquem haberent et Augusti Sacramenti notitiam quandam. Quae nova disciplina, ab aliquot Synodis particularibus iam recepta, solemni sanctione firmata est oecumenici Concilii Lateranensis IV, anno MCCXV, promulgato celebri canone XXI, quo fidelibus, postquam aetatem rationis attigerint, sacramentalis Confessio praescribitur et Sacra Communio, hisce verbis: « Omnis utriusque sexus « fidelis, postquam ad annos discretionis pervenerit, omnia sua solus peccata « confiteatur fideliter, saltem semel in anno proprio sacerdoti, et iniunctam « sibi poenitentiam studeat pro viribus adimplere, suscipiens reverenter ad « minus in Pascha Eucharistiae sacramentum, nisi forte de consilio proprii « sacerdotis ob aliquam rationabilem causam ad tempus ab eius perceptione « duxerit abstinendum ».[1]

Concilium Tridentinum,[2] nullo pacto reprobans antiquam disciplinam ministrandae parvulis Eucharistiae ante usum rationis, Lateranense decretum confirmavit et anathema dixit in eos qui contra sentirent: « Si quis negaverit « omnes et singulos Christi fideles utriusque sexus, quum ad annos discre« tionis pervenerint, teneri singulis annis, saltem in Paschate, ad communi« candum, iuxta praeceptum S. Matris Ecclesiae, anathema sit ».[3]

Igitur vi allati et adhuc vigentis decreti Lateranensis, Christi fideles, ubi primum ad annos discretionis pervenerint, obligatione tenentur accedendi, saltem semel in anno, ad Poenitentiae et Eucharistiae sacramenta.

Verum in hac rationis, seu discretionis aetate statuenda haud pauci errores plorandique abusus decursu temporis inducti sunt. Fuerunt enim qui aliam sacramento Poenitentiae, aliam Eucharistiae suscipiendae discretionis aetatem assignandam esse censerent. Ad Poenitentiam quidem eam esse aetatem discretionis iudicarunt, in qua rectum ab inhonesto discerni posset, adeoque peccari; ad Eucharistiam vero seriorem requiri aetatem, in qua rerum fidei notitia plenior animique praeparatio posset afferri maturior. Atque ita, pro variis locorum usibus hominumve opinionibus, ad primam Eucharistiae receptionem hinc decem annorum aetas vel duodecim, hinc quatuordecim vel maior etiam est constituta, prohibitis interim ab eucharistica Communione pueris vel adolescentibus praescripta aetate minoribus.

Istiusmodi consuetudo, qua per speciem tutandi decoris augusti Sacramenti arcentur ab ipso fideles, complurium exstitit causa malorum. Fiebat enim ut puerilis aetatis innocentia a Christi complexu divulsa, nullo interioris vitae succo aleretur; ex quo illud etiam consequebatur, ut praevalido destituta praesidio iuventus, tot insidiis circumventa, amisso candore, ante

[1] C. 12, X, *de poenitentiis et remissionibus*, V, 38.
[2] Sess. XXI, *de Communione*, c. 4.
[3] Sess. XIII, *de Eucharistia*, c. 8, can. 9.

in vitia rueret, quam sancta mysteria delibasset. Etiamsi vero primae Communioni diligentior institutio et accurata sacramentalis Confessio praemittatur, quod quidem non ubique fit, dolenda tamen semper est primae innocentiae iactura, quae, sumpta tenerioribus annis Eucharistia, poterat fortasse vitari.

Nec minus est reprobandus mos pluribus vigens in locis, quo sacramentalis Confessio inhibetur pueris nondum ad eucharisticam mensam admissis, aut iisdem absolutio non impertitur. Quo fit ut ipsi peccatorum fortasse gravium laqueis irretiti magno cum periculo diu iaceant.

Quod vero maximum est, quibusdam in locis pueri nondum ad primam Communionem admissi, ne instante quidem mortis discrimine, Sacro muniri Viatico permittuntur, atque ita, defuncti et more infantium illati tumulo, Ecclesiae suffragiis non iuvantur.

Eiusmodi damna inferunt qui extraordinariis praeparationibus primae Communioni praemittendis plus aequo insistunt, forte minus animadvertentes, id genus cautelae a Iansenianis erroribus esse profectum, qui Sanctissimam Eucharistiam praemium esse contendunt, non humanae fragilitatis medelam. Contra tamen profecto sensit Tridentina Synodus quum docuit, eam esse « antidotum quo liberemur a culpis quotidianis et a peccatis mortalibus praeservemur »; [1] quae doctrina nuper a Sacra Congregatione Concilii pressius inculcata est decreto die XXVI mensis decembris an. MDCCCCV lato, [2] quo ad Communionem quotidianam aditus universis, tum provectioris tum tenerioris aetatis patuit, duabus tantummodo impositis conditionibus, statu gratiae et recto voluntatis proposito.

Nec sane iusta causa esse videtur quamobrem, quum antiquitus sacrarum specierum residua parvulis etiam lactentibus distribuerentur, extraordinaria nunc praeparatio a puerulis exigatur qui in primi candoris et innocentiae felicissima conditione versantur, mysticoque illo cibo, propter tot huius temporis insidias et pericula indigent maxime.

Quos reprehendimus abusus ex eo sunt repetendi, quod nec scite nec recte definiverint, quaenam sit aetas discretionis, qui aliam Poenitentiae, aliam Eucharistiae assignarunt. Unam tamen eandemque aetatem ad utrumque Sacramentum requirit Lateranense Concilium, quum coniunctum Confessionis et Communionis onus imponit. Igitur, quemadmodum ad Confessionem aetas discretionis ea censetur, in qua honestum ab inhonesto distingui potest, nempe qua ad usum aliquem rationis pervenitur; sic ad Communionem ea esse dicenda est, qua eucharisticus panis queat a communi dignosci; quae rursus eadem est aetas in qua puer usum rationis est assequutus.

Nec rem aliter acceperunt praecipui Concilii Lateranensis interpretes et aequales illorum temporum. Ex historia enim Ecclesiae constat, synodos plures et episcopalia decreta, iam inde a saeculo XII, paulo post Lateranense Concilium, pueros annorum septem ad primam Communionem admisisse.

[1] Sess. XIII, *de Eucharistia*, c. 2.
[2] Acta S. Sedis, vol. XXXVIII, p. 400-406.

Exstat praeterea summae auctoritatis testimonium, Doctor Aquinas, cuius haec legimus: « Quando iam pueri *incipiunt aliqualem* usum rationis habere, « ut possint devotionem concipere huius Sacramenti (Eucharistiae), tunc « potest eis hoc Sacramentum conferri ». [1] Quod sic explanat Ledesma: « Dico ex omnium consensu, quod omnibus habentibus usum rationis danda « est Eucharistia, quantumcumque cito habeant illum usum rationis; esto « quod adhuc confuse cognoscat ille puer quid faciat ». [2] Eumdem locum his verbis explicat Vasquez: « Si puer semel ad hunc usum rationis pervenerit, « statim ipso iure divino ita obligatur, ut Ecclesia non possit ipsum omnino « liberare ». [3] Eadem docuit S. Antoninus, scribens: « Sed cum est doli capax « (puer), cum scilicet potest peccare mortaliter, tum obligatur ad praeceptum « de Confessione, et per consequens de Communione ». [4] Tridentinum quoque Concilium ad hanc impellit conclusionem. Dum enim memorat Sess. XXI, c. 4: « parvulos usu rationis carentes nulla obligari necessitate ad sacramenta- « lem Eucharistiae communionem », unam hanc rei rationem assignat, quod peccare non possint: « Siquidem, inquit, adeptam filiorum Dei gratiam in « illa aetate amittere non possunt ». Ex quo patet hanc esse Concilii mentem, tunc pueros Communionis necessitate atque obligatione teneri quum gratiam peccando possunt amittere. His consonant Concilii Romani verba, sub Benedicto XIII celebrati ac docentis, obligationem Eucharistiae sumendae incipere « postquam pueruli ac puellae ad annum discretionis pervenerint, « ad illam videlicet aetatem in qua sunt apti ad discernendum hunc sacra- « mentalem cibum, qui alius non est quam verum Iesu Christi corpus, a pane « communi et profano, et sciunt accedere cum debita pietate ac religione ». [5] Catechismus Romanus autem, « qua aetate, inquit, pueris sacra mysteria « danda sint, nemo melius constituere potest quam pater et sacerdos, cui « illi confiteantur peccata. Ad illos enim pertinet explorare, et a pueris per- « cunctari, an huius admirabilis Sacramenti cognitionem aliquam acceperint « et gustum habeant ». [6]

Ex quibus omnibus colligitur aetatem discretionis ad Communionem eam esse, in qua puer panem eucharisticum a pane communi et corporali distinguere sciat ut ad altare possit devote accedere. Itaque non perfecta rerum Fidei cognitio requiritur, quum aliqua dumtaxat elementa sint satis, hoc est *aliqua cognitio*; neque plenus rationis usus, quum sufficiat usus quidam incipiens, hoc est *aliqualis usus rationis*. Quapropter Communionem ulterius differre, ad eamque recipiendam maturiorem aetatem constituere, improbandum omnino est, idque Apostolica Sedes damnavit pluries. Sic fel. rec. Pius Papa IX litteris Cardinalis Antonelli ad episcopos Galliae datis die XII martii anno MDCCCLXVI invalescentem in quibusdam dioecesibus

[1] *Summ. Theol.*, 3 part., q. 80, a. 9, ad 3.
[2] In S. THOM., 3 P., q. 80, a. 9, dub. 6.
[3] In 3 P., S. THOM., disp. 214, c. 4, n. 43.
[4] P. III, tit. 14, c. 2, § 5.
[5] *Istruzione per quei che debbono la prima volta ammettersi alla S. Comunione.* Append. XXX, P. 11.
[6] P. II, *De Sacr. Euchar.*, n. 63.

morem protrahendae primae Communionis ad maturiores eosque praefixos annos acriter improbavit. Sacra vero Congregatio Concilii, die XV mensis Martii an. MDCCCLI Concilii Provincialis Rothomagensis caput emendavit, quo pueri vetabantur infra duodecimum aetatis annum ad Communionem accedere. Nec absimili ratione se gessit haec S. Congregatio de disciplina Sacramentorum in causa Argentinensi die XXV mensis martii anno MDCCCCX; in qua cum ageretur, admittine possent ad sacram Communionem pueri vel duodecim vel quatuordecim annorum, rescripsit: « Pueros et puellas, « cum ad annos discretionis seu ad usum rationis pervenerint, ad sacram « mensam admittendos esse ».

Hisce omnibus mature perpensis, Sacer hic Ordo de disciplina Sacramentorum, in generali Congregatione habita die XV mensis Iulii a. MDCCCCX, ut memorati abusus prorsus amoveantur et pueri vel a teneris annis Iesu Christo adhaereant, Eius vitam vivant, ac tutelam inveniant contra corruptelae pericula, sequentem normam de prima puerorum Communione, ubique servandam statuere opportunum censuit.

I. Aetas discretionis tum ad Confessionem tum ad S. Communionem ea est, in qua puer incipit ratiocinari, hoc est circa septimum annum, sive supra, sive etiam infra. Ex hoc tempore incipit obligatio satisfaciendi utrique praecepto Confessionis et Communionis.

II. Ad primam Confessionem et ad primam Communionem necessaria non est plena et perfecta doctrinae christianae cognitio. Puer tamen postea debebit integrum catechismum pro modo suae intelligentiae gradatim addiscere.

III. Cognitio religionis quae in puero requiritur, ut ipse ad primam Communionem convenienter se praeparet, ea est, qua ipse fidei mysteria necessaria necessitate medii pro suo captu percipiat, atque eucharisticum panem a communi et corporali distinguat ut ea devotione quam ipsius fert aetas ad SS. Eucharistiam accedat.

IV. Obligatio praecepti Confessionis et Communionis, quae puerum gravat, in eos praecipue recidit qui ipsius curam habere debent, hoc est in parentes, in confessarium, in institutores et in parochum. Ad patrem vero, aut ad illos qui vices eius gerunt, et ad confessarium, secundum Catechismum Romanum, pertinet admittere puerum ad primam Communionem.

V. Semel aut pluries in anno curent parochi indicere atque habere Communionem generalem puerorum, ad eamque, non modo novensiles admittere, sed etiam alios, qui parentum confessariive consensu, ut supra dictum est, iam antea primitus de altari sancta libarunt. Pro utrisque dies aliquot instructionis et praeparationis praemittantur.

VI. Puerorum curam habentibus omni studio curandum est ut post primam Communionem iidem pueri ad sacram mensam saepius accedant, et, si fieri possit, etiam quotidie, prout Christus Iesus et mater Ecclesia desiderant, utque id agant ea animi devotione quam talis fert aetas. Meminerint praeterea quibus ea cura est gravissimum quo tenentur officium providendi ut publicis catechesis praeceptionibus pueri ipsi interesse pergant, sin minus, eorundem religiosae institutioni alio modo suppleant.

VII. Consuetudo non admittendi ad confessionem pueros, aut numquam eos absolvendi, quum ad usum rationis pervenerint, est omnino improbanda. Quare Ordinarii locorum, adhibitis etiam remediis iuris, curabunt ut penitus de medio tollatur.

VIII. Detestabilis omnino est abusus non ministrandi Viaticum et Extremam Unctionem pueris post usum rationis eosque sepeliendi ritu parvulorum. In eos, qui ab huiusmodi more non recedant, Ordinarii locorum severe animadvertant.

Haec a PP. Cardinalibus Sacrae huius Congregationis sancita Ssm̃us D. N. Pius Papa X, in audientia diei VII currentis mensis omnia adprobavit, iussitque praesens edi ac promulgari decretum. Singulis autem Ordinariis mandavit ut idem decretum, non modo parochis et clero significarent, sed etiam populo, cui voluit legi quotannis tempore praecepti paschalis, vernacula lingua. Ipsi autem Ordinarii debebunt, unoquoque exacto quinquennio, una cum ceteris dioecesis negotiis, etiam de huius observantia decreti ad S. Sedem referre.

Non obstantibus contrariis quibuslibet.

[Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 577-583].

2104.

S. C. de Sacramentis, *Mohilovien.*, 16 dec. 1910.

Revm̃us Vicarius Capitularis Mohilovien., die 6 mensis martii anno 1909, huic S. C. quae sequuntur obtulit preces: « Iacobus Ondzul, tempore belli Russico-Iaponici, pugnae apud civitatem Mukden, die 22 februarii 1905 interfuit, et prout ex adiecto testimonio potestatis militaris patet, in eadem pugna absque ulla notitia periit. Nunc uxor eius, Martha Ondzul, credens virum suum in proelio fuisse occisum, novas nuptias inire vult. Cum tamen mors Iacobi Ondzul, quamvis probabilissima, incerta nihilominus remaneat, hinc iuxta Instructionem S. C. Inquisit., die 13 maii 1868 datam, [1] negotium decisioni Sanctae Sedis Apostolicae submitti debet. Quia vero casus similes quamplurimi habentur, etenim eodem bello, praesertim in pugnis prope Mukden et Lao-Yan, copiae Russicae, acie turbata a copiis Iaponensibus, sese retrahentes, plurimos perdiderunt milites, qui dein, a Iaponensibus, [2] quo factum est ut nunc de permultis militibus qui proeliis interfuerant, nullae habeantur notitiae, hinc infrascriptus Vicarius Capit. Mohilovien. ad pedes Sanctitatis Vestrae provolutus, humillime orat ut Sanctitas Vestra benignissime declarare dignetur:

« 1. Utrum dictae Marthae Ondzul novas nuptias inire liceat; et

« 2. Quid faciendum in aliis casibus similibus ».

Quibus precibus adiectum est militaris officii testimonium ut sequitur:

« Ministerium rebus bellicis gerendis praepositum – Praetorium maius –

[1] Cf. N. 1002.

[2] (capti vel sepulti sunt).

Specialis sectio pro colligendis notitiis de occisis et vulneratis militibus in bello cum Iaponia. Specialis sectio Praetorii maioris praesentibus nuntiat iuxta relationem Praefecti legionis 100^{ae} Ostroviensis, Iacobum, Iacobi filium, Ondzul, e militibus copiis subsidiariis annumeratis, ad arma vocatum, in pugna prope civit. Mukden die 22 februarii 1905 absque ulla notitia periisse, et dispositione, eodem anno N. 57 legioni data, ex elencho militum legionis esse expunctum. Sectionis Praefectus, Belli-dux-legatus Smorodsky. Praefectus legionis Kalugin ».

Ad quam rem, cum nempe agitur de probando obitu alicuius coniugis, ut transitus ad alias nuptias permitti possit, constat quam caute sacri canones procedendum esse iubeant. Exigitur enim quod de morte coniugis certo constet ut cap. 2, *De secundis nuptiis*, vel quod de ipsa morte *certum nuncium* recipiatur, cap. 19, *De sponsalibus et matrimoniis;* ideoque authenticum documentum de obitu exquiri debet. Quod si haberi nequeat, testium depositionibus supplendum est; his vero deficientibus: « Probatio obitus ex coniecturis, praesumptionibus, indiciis et adiunctis quibuscumque tam sedula certe et admodum cauta investigatione curanda erit, ita nimirum ut pluribus hinc inde collectis, eorumque natura perpensa, prout scilicet urgentiora vel leviora sunt, seu propiore vel remotiore nexu cum veritate mortis coniunguntur, inde prudentis viri iudicium ad eandem mortem affirmandam probabilitate maxima seu morali certitudine promoveri possit », prout loquitur Instructio S. C. S. Officii data anno 1868, quae incipit: « *Matrimonii vinculo* ».

Neque civilis legis provisiones locum requisitae moralis certitudinis tenere possunt; quae quidem provisiones secundum suos cuiusque populi atque aetatis mores sunt constitutae. Revera praefatum S. Off. ad dubium: « Utrum provisiones legis civilis de absentibus coniugibus locum certitudinis moralis de eorum morte tenere possint, ac consequenter utrum derelicti coniuges, perfectis et impletis istis provisionibus, aliud matrimonium legitime contrahere valeant », die 28 iunii 1865 Vicario Apostolico Pondicheriano reposuit: « Iuxta expositum, *Negative*, et expendendos esse casus particulares ab ipso Vic. Apost. iuxta Instructionem quae eidem communicatur ».[1]

Atque haec ipsa S. Congr. de disc. Sacr. in causa *Messanen. seu Rheginen., Praesumptionis de morte*, diei 12 martii 1910, quoad incolas Siciliae et Calabriae qui terraemotu diei 28 decembris 1908 disparuerant, et de quorum morte potestas civilis testimonium dederat, proposito dubio: « An et quomodo providendum », in plenario conventu respondit: « Expendendos esse ab Ordinario casus particulares, iuxta Instructionem *Matrimonii vinculo*, a S. C. S. Officii datam anno 1868 ».[2]

Verum ad moralem certitudinem in re gignendam argumenta depromi quoque possunt ex actis a civili Tribunali confectis, examine super ipsis instituto, prouti S. Off. die 6 februarii 1861, respondit: « Argumenta etiam desumi possunt ex actis a Tribunali civili confectis, et deinde super illis instituto examine, ubi nihil contrarium reperiatur, ab Ecclesiastica potestate

[1] Cf. N. 984.
[2] Acta Ap. Sedis, vol. II, p. 196-199.

fieri debet sententia, qua declaratur satis constare de obitu personae de cuius existentia inquiritur ».

Et in praesenti casu militis Iacobi Ondzul, quamvis acta non exarata fuerint a Tribunali civili, attentis tamen circumstantiis, peculiari vi pollet documentum de morte Iacobi, quod edidit specialis sectio pro colligendis notitiis de occisis et vulneratis militibus in bello cum Iaponia.

Quod autem spectat casus, quodammodo similes, militum qui in proelio cecidisse praesumebantur, afferri potest responsum S. O., datum die 27 Aprilis 1887, quoad Iosephum N., qui an. 1870 ad bellum profectus, in proelio ad civitatem S. Quintini, die 19 ian. an. 1871 commisso, disparuit, ut constabat ex litteris Ministri qui militiae praeerat, neque ex eo tempore ulla fama de eo audita fuit, ita ut Tribunal civile sententiam de eius obitu pronuntiaverit. Addendum quod Iosephus pactum cum septem ex suis sociis inierat, ut post proelium in eundem locum convenirent, solusque e conventu abfuit. Et Suprema S. Congr. reposuit: « Dummodo ex authenticis documentis et ex testibus fide dignis saltem summarie et extraiudicialiter constet non solum de iis quae ab Episcopo exprimuntur, sed insuper Iosephum N. sincero animo prosequutum fuisse uxorem et liberos, neque ullam adfuisse causam quare eos desereret, permitti posse oratrici ut matrimonium ineat cum Ludovico N. ».

Et quoad uxores militum qui proelio de Adua anno 1895 interfuerant, et quorum nulla notitia supererat, non obstantibus investigationibus a Gubernio peractis, eadem S. Congr. die 20 iulii 1898 rescripsit: « Dummodo agatur de viris qui certo adstiterunt pugnae de Adua, et peractis opportunis investigationibus, indubitanter dignosci nequeat, an vir reapse mortuus ceciderit, attentis specialibus circumstantiis in casu exposito occurrentibus, et valida praesumptione obitus, Ordinarius permittere poterit transitum ad alias nuptias ».[1]

Circa igitur preces Vicarii Capitularis Mohiloviensis, quas supra retulimus, in plenariis Comitiis H. S. C. habitis die 16 decembris 1910, proposita sunt dubia:

I^{um} *An Marthae Ondzul permitti possit transitus ad alias nuptias in casu.*

II^{um} *An et quomodo providendum sit in aliis casibus similibus.*

Ac re mature perpensa, EE. PP. respondendum decreverunt:

Ad I^{um} *Affirmative.*

Ad II^{um} *Applicandum esse responsum a S. Officio datum die 20 iulii 1898 quoad viros qui adstiterunt pugnae de Adua.*

[Acta Ap. Sedis, vol. III, p. 26-29].

[1] Acta S. Sedis, vol. XXXI, p. 252.

2105.

S. C. de Sacramentis, instr. 6 mart. 1911.

Perlatum haud semel est ad hanc S. Congregationem de disciplina Sacramentorum, in quibusdam regionibus parochos matrimoniis adsistere, praesertim advenarum, non comprobato rite ac legitime statu libero contrahentium, eiusque rei causa non defuisse qui alteras nuptias attentare sint ausi.

Haud pauci praeterea Ordinarii conquesti sunt, initorum notitiam connubiorum, quae vi decreti *Ne temere*, editi a S. C. Concilii die II mensis augusti anno MDCCCCVII,[1] transmittenda est ad parochum baptismi coniugum, saepe omni fidei testimonio esse destitutam debitisque indiciis carere.

Ad haec incommoda removenda Emi Patres huius S. Congregationis in generali conventu habito in aedibus Vaticanis die VII mensis februarii an. MDCCCCXI, praescribenda censuerunt ea quae sequuntur:

I. In memoriam redigatur parochorum haud licere ipsis adesse matrimonio, *nisi constito sibi legitime de libero statu contrahentium, servatis de iure servandis* (Cfr. Decr. *Ne temere*, n. V, § 2); iidemque praesertim moneantur ne omittant baptismi testimonium a contrahentibus exigere, si hic alia in paroecia fuerit illis collatus.

II. Ut autem quae n. IX, § 2 memorati Decreti praescripta sunt rite serventur, celebrati matrimonii denuntiatio, ad baptismi parochum transmittenda, coniugum eorumque parentum nomina et agnomina descripta secumferat, aetatem contrahentium, locum diemque nuptiarum, testium qui interfuerunt nomina et agnomina, habeatque parochi subscriptum nomen cum adiecto parochiali sigillo. Inscriptio autem accurata indicet paroeciam, dioecesim, oppidum seu locum baptismi coniugum, et ea quae ad scripta per publicos portitores tuto transmittenda pertinent.

III. Si forte accidat ut, adhibitis etiam cautelis, de quibus n. I, baptismi parochus, in recipienda denuntiatione matrimonii comperiat alterutrum contrahentium aliis nuptiis iam esse alligatum, rem quantocius significabit parocho attentati matrimonii.

IV. Ordinarii sedulo advigilent ut haec praescripta religiose serventur, et transgressores, si quos invenerint, curent ad officium revocare, adhibitis etiam, ubi sit opus, canonicis poenis.

[Acta Ap. Sedis, vol. III, p. 102, 103].

2106.

S. C. de Sacramentis, decr. 3 iun. 1912.

Non raro accidit, ut qui ab Apostolica Sede dispensationem super matrimonio rato et non consummato, vel documentum libertatis ob praesumptam mortem coniugis obtinuerunt, ad consulendum suae animae saluti, novum

[1] Acta S. Sedis, vol. XL, p. 525-530.

matrimonium in facie Ecclesiae cum iis celebrare velint cum quibus, priore vinculo constante, connubium mere civile, adulterio commisso, contraxerunt.

Porro quum ab impedimento proveniente ex adulterio cum attentatione matrimonii, quod obstat in casu, peti ut plurimum haud soleat dispensatio, Ssmus D. N. Pius Papa X, ne matrimonia periculo nullitatis exponantur, de consulto Emorum Patrum sacrae huius Congregationis de disciplina Sacramentorum, statuit ut in posterum dispensatio a dicto impedimento in casu concessa censeatur per datam a S. Sede sive dispensationem super matrimonio rato et non consummato, sive permissionem transitus ad alias nuptias.

Quoad praeteritum vero eadem Sanctitas Sua matrimonia quae forte ex hoc capite invalide inita fuerint, revalidare et sanare benigne dignata est.

Idque per praesens eiusdem sacrae Congregationis decretum promulgari iussit, quibuslibet in contrarium non obstantibus.

[Acta Ap. Sedis, vol. IV, p. 403].

2107.

S. C. de Sacramentis, *Romana et aliarum*, 23 dec. 1912.

In plenario eminentissimorum Patrum coetu, habito in palatio apostolico Vaticano die 20 decembris 1912, sequentia dubia proposita fuerunt:

I. An et quibus de causis Ordinarii permittere possint per modum actus, ut sacrosancta missa extra locum sacrum, privatis in domibus, celebretur.

II. An Ordinarii permittere possint, ut parvulis, praeterquam quod instante mortis periculo vel urgente infirmitate, domi baptismatis sacramentum administretur.

III. An Ordinarii permittere possint, ut mala affectis valetudine, qui domo egredi nequeant et sacram Communionem ob devotionem petant, cum praesertim in aliqua paroecia plures petant, vel aliquis petat frequenter, S. Eucharistia privatim, seu non observatis Ritualis praescriptionibus, ab ecclesia domum deferatur.

Et Emi Patres, re mature perpensa, reposuerunt:

Ad I. Affirmative ex iustis et rationabilibus causis, per modum actus, non tamen in cubiculo, sed in loco decenti, servatisque aliis de iure servandis et gratis omnino quocumque titulo.

Ad II. Affirmative ex iusta et rationabili causa.

Ad III. Affirmative ex iusta et rationabili causa, servato saltem ritu praeposito a Benedicto XIV in Decreto *Inter omnigenas*, 2 febr. 1744, § 23, scilicet: *Sacerdos stolam semper habeat propriis coopertam vestibus; in sacculo seu bursa pixidem recondat, quam per funiculos collo appensam in sinu reponat; et nunquam solus procedat, sed uno saltem fideli, in defectu clerici, associetur.*[1]

Quas resolutiones Ssmus D. N. Pius Pp. X in audientia habita ab infrascripto Secretario die 22 decembris 1912, ratas habere et confirmare dignatus est.

[Acta Ap. Sedis, vol. IV, p. 725].

[1] Cf. N. 339.

2108.

S. C. de Sacramentis, *Romana et aliarum*, 11 apr. 1913.

Postquam sanctissimus Dominus noster Pius Papa X, Motu proprio *Supremi disciplinae* de diebus festis, die 2 iulii 1911 dato, [1] festos dies ex Ecclesiae praecepto servandos imminuit, et sacra Rituum Congregatio Decretum Urbis et Orbis *Evulgato Motu proprio* die 24 eiusdem mensis iulii edidit, [2] sequentia dubia huic sacrae Congregationi de Sacramentis proposita sunt:

I. An Missa in Oratoriis privatis prohibita sit diebus festis Commemorationis solemnis S. Ioseph, Annuntiationis B. M. V., Commemorationis solemnis sanctissimi Corporis D. N. I. C. et in festo Patroni cuiusque loci, quum non sint de praecepto;

II. An prohibita censeatur in festo Ssmae Trinitatis, in Dominica infra Octavam Corporis Christi et in Dominica qua celebratur Nativitas S. Ioannis Baptistae.

Quibus dubiis eminentissimi ac reverendissimi huius sacrae Congregationis Cardinales, in plenario coetu die 4 mensis aprilis 1913 habito, responderunt:

Negative ad utrumque.

Hanc vero responsionem Sanctitas Sua in audientia ab infrascripto Secretario, die 5 eiusdem mensis aprilis habita, ratam habere et confirmare dignata est.

[Acta Ap. Sedis, vol. V, p. 183, 184].

2109.

S. C. de Sacramentis, 28 nov., 18 dec. 1914.

In comitiis generalibus habitis ab Emis ac Rmis PP. Cardinalibus huius S. Congregationis die 28 novembris et die 18 decembris 1914 propositae fuerunt duae quaestiones *praesumptae mortis coniugis*.

I. – *Species facti*. Mulier A. C. anno 1868 in quadam Americae paroecia nupsit in facie Ecclesiae viro M. V. Iste, anno sequenti, acceptis a quadam femina litteris, instanter rogavit uxorem ut cum ipso transmigraret in urbem S. Ibi vir uxori sub iuramento aperuit se iam cum alia muliere matrimonio esse copulatum. Tunc ipsam reliquit, promittens tamen se esse rediturum; sed, brevi spatio temporis elapso, litteris ei in perpetuum valedixit.

Derelicta mulier interim agnovit virum sub ficto nomine novas nuptias alibi attentasse, et ex illo tempore alteri viro adhaesit: ex huiusmodi concubinatu plures procreati sunt liberi.

[1] Cf. N. 693.
[2] Acta Ap. Sedis, vol. III, p. 350, 351.

Nunc vero ambo conscientiae stimulis exagitati enixe orant ut sibi liceat matrimonii sacramentum celebrare. Praetermissa enim quaestione de nullitate matrimonii mulieris A. C. cum viro M. V. ex capite impedimenti ligaminis (quia factum antecedentis matrimonii fulcitur tantummodo attestatione viri M. V.) oratoribus persuasum est praedictum virum M. V. iampridem e vivis decessisse. Eamdem gratiam effusis lacrimis efflagitant eorum filiae, ut tandem aliquando monasterium ingredi possint, unde eas hactenus arcuit turpis parentum conditio.

Argumenta. Ex multis peractis investigationibus haec in favorem praedicti obitus habentur rationum momenta.

In primis argumentum sat probabile mortis viri M. V. eruitur ex diuturnitate temporis elapsi. Matrimonium celebratum fuit anno 1868; hinc elapsi sunt 46 anni quin ulla de ipso habeatur notitia, licet investigationes peractae sint in dissitis locis in quibus ipse commoratus est. Nunc aetatem supra septuagenariam ipse attigisset; quod improbabile apparet inspectis speciatim pravis eiusdem moribus.

Nec deest argumentum positivum, iurata scilicet depositio filii quem oratrix e marito suscepit et post ipsius fugam in lucem edidit.

Cum ipse patrem suum olim perquireret in urbe C., a certo quodam P. R. didicit illum esse mortuum et quidem in urbe T. Ibi a quadam T. V., persona uti apparet fide digna, audivit patrem suum, aliquot mensibus ante, in navicula ad balneum exiisse, sed haud amplius visum fuisse: *era entrato*, en verba depositionis, *in un canotto a bagnarsi e non era più riapparso;* solas ipsius repertas fuisse vestes: *solamente avevano trovato i panni sopra il ponte*, uti idem filius alia occasione addidit. Nominati tamen testes P. R. et T. V. non amplius in respectivis illis locis inveniuntur, nec scitur eorumdem actualis residentia, proinde citari non potuerunt.

Ceterum idem filius deponit se per biennium alias adhuc inquisitiones instituisse quoad exsistentiam patris, sed incassum.

II. – *Species facti*. Mulier A. G. anno 1881 in urbe T. nupsit cuidam D. M. tunc aetatis 22 annorum: sed eum, utpote vino ac adulterinis amoribus deditum (uti ipsa asserit), post octo annos vitae communis deseruit.

Ille autem, sub finem anni 1889, trans mare in urbem B. se contulit, neque ullum umquam de se nuntium misit.

Interim uxor alii viro se adiunxit, quocum vitam concubinariam ducit.

Tandem, aeternae suae saluti consulere percupiens, casum auctoritati ecclesiasticae exposuit. Haec S. Congregatio Curiae dioeceseos mandavit, ut processum de praesumpto obitu coniugis D. M. instrueret ad tramitem Instructionis S. C. S. Off., anni 1868. [1]

Absoluto demum processu, praefata Curia quum propria auctoritate sententiam ferre non auderet, illius Acta ad H. S. C. transmisit pro opportuna decisione.

Argumenta. Ante omnia advertendum est, oratricem in praesenti casu omnem effugere suspicionem mendacii. Nam ecclesiastica eius unionis sanatio nullum ipsi commodum temporale afferet.

[1] Cf. N. 1002.

Nam teste sacerdote regulari P. S., qui laudabili zelo eius causam pro viribus promovit: « Omnes incolae loci ubi mulier habitat eam putant legi« timo matrimonio copulatam..., omnes quibus nota est eam pro vera uxore « semper habuerunt, ac etiamnum habent ».

Ad demonstrandam autem mortem eius mariti, argumenta efferuntur tam *negativa* quam *positiva*.

Prioris generis sunt: *diuturnitas temporis ex quo vir disparuit* et *inutilitas indagationum:*

1) *Diuturnitas disparitionis:* Vir assertive defunctus patriam liquit a viginti quinque circiter annis: « Mense octobri anni 1889 navem conscendit in isto portu T... mense vero decembri eiusdem anni appulit ad portum B. »

Ad tam diuturnam absentiam eo magis attendi debet, quod eius regionis incolae etsi numerosi in illam terrae partem emigrant, ibi tamen non ultra duos vel tres annos remanere solent, et postea in patriam revertuntur.

2) *Inutilitas indagationum:* scilicet inde ab annis 1900 et 1901 vir ille exquisitus est ubicumque supponi poterat ipsius praesentia, idque ope « consulum » respectivae nationis in longinquis illis regionibus residentium: at nusquam detectum fuit illius vel vestigium.

Posterioris autem generis argumenta sunt testimonia tum *de visu*, tum *de auditu*, tum *de fama*.

I. Testis *de visu* comparuit quidam B. C. « homo – uti asseritur – probus, fide dignus, irreprehensibilis ». Qui, praevio obstrictus iureiurando, coram tribunali eccl. T., 4 mart. 1912, deposuit: *se maritum oratricis vidisse mortuum*.

Et quidem narrat: qua *occasione* mortuum viderit, quo *tempore*, quo *loco*, quae mortis fuerit *causa*, demum quomodo certus sit de *identitate* eiusdem, quem vidit, mortui cum marito oratricis.

Qua *occasione:* « Hoc didici in urbe B. (in quam videlicet vir emigravit) « ab aliquibus hominibus gentis meae: qui, cum de morbo tunc in illa urbe « grassante loquerentur, praeter alias victimas nominarunt etiam certum « quemdam D. M., cuius cadaver ego (postea) vidi ».

Quo *tempore* et *loco:* « Id, ait, evenit anno 1897, mense aprili, in urbe « B., in regione quam habitant nautae nationis meae, et quae vocatur B., « prope ad mare ».

Quae fuerit *causa* mortis: « Pestis illa erat febris typhoidea ».

Quomodo certus sit de viri *identitate*: De ea certus est:

a) *ex relatione aliorum*, siquidem, iuxta ipsius verba modo relata, illi homines « praeter alias victimas, nominarunt etiam certum D. M. »: quod est nomen viri, de quo agitur.

b) *ex propria recognitione:* vivum enim optime noverat: facile ergo mortuum agnovit.

Vivum optime noverat: « Ego virum D. M. noveram inde ab annis 1884-« 1885 in urbe T. ».

Facile igitur agnovit mortuum: « Eum recognovi ex vultu, speciatim ex « maculis quas ibidem reliquerat morbus *variola;* erat staturae mediae, tunc « forte annum agebat circiter trigesimum quartum ».

Hinc de asserta morte se *omnino certum* dicit: « Ego *omnino certus* sum « de morte D. M., ita ut hanc secundum omnem scientiam et conscientiam « iurare possim; et attestor me, dum haec depono, nihil aliud spectare quam « manifestationem solius veritatis ».

II. Testes *de auditu* acciti sunt quatuor:

1) *Primus* P. I., 30 dec. 1909, sub religione iurisiurandi deposuit: « Quatuor vel quinque abhinc annis audivi *a pluribus* ab urbe B. (in quam « vir emigraverat) huc reversis, praefatum D. M. mortuum fuisse pluribus « annis ante ». Notetur concordantia temporis mortis indicati ab hoc teste et a praecedenti; qui asseruit se mortui cadaver vidisse « anno 1897 ».

2) *Secundus*, A. G., frater oratricis, qui dicitur esse « irreprehensibilis, « honestus, verax », bis, annis 1909 et 1912, coram iudice ecclesiastico sub vinculo iuramenti auditus est. Qui narrat, *ubi*, *quando*, *a quibus* mortem praefati mariti *didicerit*, et *ubi ipsa evenerit*.

Ubi et *quando didicerit:* « Eram in urbe B. (etiam a duobus prioribus « testibus designata) abhinc annos fere quindecim... Audivi loqui eo tempore « de D. M., cum essem in loco quodam publico ».

A quibus didicerit: praefatam mortem audivit tum a quodam F. L., homine eiusdem nationis ac vir de quo agitur, tum ab eius uxore, tum ab aliis, quibus ille notus fuerat et qui in illam urbem navigaverant vel illic commorabantur.

Ubi mors evenerit: audivit ex ea muliere, D. M. mortuum esse « extra urbem B. », in quam procul dubio eius cadaver reportatum fuit, siquidem illud ibi agnovit supra citatus testis de visu.

3) *Tertia*, E. B. ex eadem urbe B. ad quamdam amicam scribens, huic, inter alia, obitum nuntiat viri de quo in casu: « Denique tandem – ait – « certior facta sum de morte mariti Antoniae ».

Scripta fuit haec epistola die 2 sept. anno 1898: ergo nonnisi sexdecim circiter mensibus *post* tempus mortis, quale indicavit supranominatus testis B. C. Congruunt proinde verba huius testis E. B.: « Denique tandem certior facta sum... »

Ceterum haec epistola in authentico exemplari Actis alligata est.

4) *Quartus*, M. M., qui plures annos in illa regione moratus est, ubi mortuus asseritur vir, de quo in casu. Ignoratur quidem praesens huius testis domicilium, sed « plures testes etiam sub iuramento affirmant, hunc « M. M. mortem (olim) narrasse viri D. M. ».

III. Testes *de fama*. De qua supra nominatus sac. reg. P. S. haec testatur: « Publica opinio constans, diuturna ac longe lateque diffusa non parum « ponderis habet: atqui talis est haec opinio de morte viri D. M.: *ita quidem* « *ut ii, quibus nota est oratrix, semper crediderint et adhuc credant, eam esse* « *legitimo matrimonio iunctam:* siquidem iis persuasum est, eam, post mortem « prioris mariti, nupsisse in facie Ecclesiae.

« Plurimi sunt homines eiusdem gentis qui in eamdem regionem emi« grant. Qui tamen non solent uxores ac liberos illuc secum ducere, sed va« dunt ut per duos vel tres annos illic laborent, et tunc redeant: *Si ergo falsa*

« *fuisset publica haec opinio, facile corrigi potuisset: at nullus umquam auditus* « *est nuntius contrarius*, nulla nec suscipio ».

Contra allata argumenta inducitur exceptio quod mortis D. M. nulla mentio habeatur nec in libris parochialibus, nec in regestis civilibus. Sed competens auctoritas illius loci, requisita a Curia episcopali quae processum confecit, ita rescribit « accidere potuit quod, grassante illa pestilentia, propter « nimium laborem illa mors non fuerit libris inscripta, aut notata fuerit « sine nomine. *Huiusmodi omissiones tunc temporis fuerunt frequentes* ».

Pro utroque casu exposito sequens eminentissimis Patribus submissum fuit dubium: *An oratrici permitti possit transitus ad alteras nuptias.*

Et eminentissimi Patres omnibus mature perpensis pro utroque casu respondendum censuerunt: *Affirmative.*

[Acta Ap. Sedis, vol. VII, p. 40-44].

2110.

S. C. de Sacramentis, *Meliten.*, 22 mart. 1915.

In generali eminentissimorum ac reverendissimorum huius S. Congregationis Patrum Cardinalium Conventu die 20 mensis martii 1915 habito, sequentia dubia super Ordinariorum facultate permittendi celebrationem Missae per modum actus (Acta Apostolicae Sedis; *Romana et aliarum. Iurium*. Vol. IV, p. 725) [1] proposita sunt:

I. An Ordinarii ex iustis et rationabilibus causis, servatisque de iure servandis, permittere possint per modum actus celebrationem Missae, domi, quocumque die.

II. An Ordinarii ex iustis et rationabilibus causis, servatisque de iure servandis, permittere possint per modum actus celebrationem Missae, domi, eorum favore qui domestici Oratorii indulto gaudent, etiam iis diebus qui in obtento indulto excepti sunt.

Et eminentissimi ac reverendissimi Patres, universis mature perpensis, respondendum censuerunt:

Ad I. Affirmative.

Ad II. Affirmative, dummodo iustae et rationabiles causae aliae sint ab eis, ob quas concessum fuit indultum Oratorii domestici.

Quae responsa Ssmus Dominus noster Benedictus PP. XV in audientia habita ab infra scripto Secretario die 22 martii 1915 rata habere et confirmare dignatus est.

[Acta Ap. Sedis, vol. VII, p. 147].

[1] Cf. N. 2107.

2111.

S. C. de Sacramentis, 29 apr. 1915.

Factum. – In quadam Galliae civitate, C. B., die 7 septembris 1871 ritu Tridentino uxorem duxit quamdam V. E. Haec autem, elapso fere sexennio, idest mense februario 1877, maritum deseruit, ac paulo post omnino disparuit. Quare C. B., cum eam sedulo, sed frustra, exquisivisset, civili foedere sibi adiungere ausus est aliam feminam.

Conscientiae autem stimulis exagitati, ambo demum Ordinario supplicarunt ut sibi liceret civile consortium sacramentali vinculo honestare, simul sub fide iurisiurandi asseverantes se non ante civile foedus iniisse quam sibi de obitu prioris coniugis persuasum fuisset.

Curia dioecesana, licet, omnibus perpensis, maximam probabilitatem agnovisset mortis uxoris V. E., attamen acta processus ad hanc S. Congregationem transmisit.

Resolutio. – Quando ad demonstrandum alicuius coniugis obitum probationes veri nominis adduci non possunt, tunc satis erit tales *coniecturas, praesumptiones, indicia et adiuncta* congerere, e quorum cumulo *probabilitas maxima, seu moralis certitudo* exsurgat (cfr. S. Officii, an. 1868). [1] Humana enim tractanda sunt modo humano.

Iamvero ex Actis sequentes praesumptiones colliguntur.

Aetas. Mulier nunc esset annorum septuaginta duorum. Vix autem admitti potest eam ad hanc aetatem pervenisse, quum valde tum vino tum libidini indulgeret. Immo haec causa fuit qua tribunal civile anno 1882 sententiam separationis corporum ac bonorum contra eam proferret. « Cette « décision n'était que trop motivée par les habitudes d'intempérance et « l'inconduite notoire de la femme, qui avait abandonné le domicile conjugal « pour aller vivre avec des amants ». Compertum est autem ebriositatem et incontinentiam adhuc funestiores esse generatim sanitati mulierum quam virorum.

Accedit quod mulier erat inops; e famulatu enim victum quaerebat. Immo prorsus in miseriam cecidisse videtur, siquidem ob continuam ebrietatem nec famulatum agere amplius poterat. « Elle se livrait à la boisson continuellement, elle ne pouvait plus rester en place... » Unde, labente tempore, valde probabile evenit ut etiam iis rebus careret quae ad vitam sustentandam requiruntur. Est ne verisimile talem mulierculam, tum vitiis tum egestate tabescenten, usque ad annum vixisse septuagesimum secundum?

Inutilitas requisitionum. Femina disparuit anno 1877, ergo abhinc annos triginta octo; nec tot annorum spatio ullum eius vestigium reperiri potuit, etsi diligentes peractae sint investigationes tum ab auctoritate civili, tum a parentibus.

Sedulo enim requisita est iam anno 1882 a tribunali civili, quando nimirum vir instabat coram iudice pro sententia separationis. Cum enim illa

[1] Cf. N. 1002.

inveniri nullatenus potuisset, tribunal hanc sententiam proferre coactum est - uti dicit - « par défaut ». Quae sententia deinde etiam evulgata fuit per ephemeridem ad huiusmodi promulgationem specialiter designatam, nihil autem nec tunc de muliere auditum fuit.

Nec eius propinqui ullum de ea nuntium dare potuerunt, sed ipsi quoque eam iam dudum e vivis sublatam credunt. Sic enim eius frater iam multis abhinc annis scripsit ad oratorem C. B.: « Tu me parles toujours de cette « disparue (*idest* de ma sœur)... maintenant oublie-la totalement, fais comme « moi, il est très probable qu'il y a longtemps qu'elle est morte... S. m'a « écrit en 1906 qu'il avait fouillé un peu partout dans P. (ubi mulier habita- « verat) et qu'il n'avait jamais pu avoir aucun renseignement sur elle ». Ac iterum ab oratore interrogatus anno 1911, idem frater uxoris in eumdem modum respondit: « Tu me parles de ma sœur; pour moi je la crois morte, et il y a longtemps ». Ergo nec familia mulieris a plurimis annis quidquam de ea rescivit, eamque iampridem defunctam putat. Et sane haud difficile erat mulierculam, nimio potu tam saepe delirantem, infausto aliquo casu periisse, nec identitas defunctae haberi poterat utpote nullum sui nominis indicium praeseferentis. In magnis quippe civitatibus, qualis ea est in qua mulier vixit, non raro evenit ut cadavera inveniantur sepelienda uti anonyma. En verba processus: « Ceux de sa famille, comme ils étaient au courant de ses habitudes d'ivresse, affirment qu'ils la croyaient décédée par accident. Mais n'ayant aucune pièce (ou document) sur elle, le décès n'avait pu être constaté ».

His omnibus perpensis, Em̃i ac Rm̃i Patres in generalibus huius sacrae Congregationis comitiis habitis die 29 aprilis 1915 ad dubium: *An oratori C. B. permitti possit transitus ad alteras nuptias in casu*, respondendum censuerunt: *Affirmative*.

[Acta Ap. Sedis, vol. VII, p. 235, 236].

2112.

S. C. de Sacramentis, 25 iun. 1915.

Titius, catholicus, fere viginti quinque abhinc annis, patrato furto, solus ac inops in Americam clam aufugit, ne poenam carceris unius anni cum dimidio, ob illud delictum sibi inflictam, lueret: domi relinquens tam liberos quam uxorem, quae tamen in ipsius fugam libens consenserat.

Illuc postquam advenit, per notarium quemdam nunc demortuum, in Urbe N. procurationem exarandam curavit in favorem suae uxoris; qua procuratione huic uxori generalem de suis bonis disponendi transmisit potestatem. Eidem uxori per quinquennium nonnullas misit epistolas nunc deperditas, quarum una narrabat illum, in quadam officina coriaria cuius nomen ignoratur, laborem invenisse. In postrema autem epistola suam voluntatem mox redeundi haud ambigue aperuerat, prout oratrix testatur: « Probe memini – sic ista – finalium ultimae epistolae verborum: *Non maneo in America; mox veniam ad vos; neque enim in America omnia quae splendent aurum*

sunt. Ex quo tempore, nempe ex anno fere 1894, nullum amplius de se nuntium dedit. Neque, ex altera parte, ullum viri vestigium reperiri potuit, etsi plurimae diversis temporibus variisque de causis peractae fuerint investigationes.

Uxor enim, primum anno 1906 – non tamen ad alteras nuptias ineundas – tribunal laicum adiit; quod, postquam per publicas enuntiationes ac ephemerides virum frustra evocaverit, eum eodem anno 1906 ad normam iuris civilis mortuum declaravit. Eius autem uxor, post annum, alteri viro coram civili magistratu nupsit, confidens se statim posse etiam sacramentalem cum eo inire unionem. Cum vero parochus, incertum arbitratus prioris mariti obitum, sponsorum matrimonio assistere renuisset, isti, utpote a separatione abhorrentes, enixe oraverunt Ordinarium, ut, mortem viri agnoscens, transitum ad novas nuptias permitteret.

Expensis tamen probationibus, Curia dioecesana hanc tulit sententiam: « Non constare de morte Titii ». Tunc oratrix, haud fracta animo, novis at frustraneis in America peractis investigationibus, ad Curiam appellavit Metropolitanam. Quae anno 1912 declaravit: « Sententiam priorem esse sustinendam », at, attentis rerum adiunctis, simul censuit: « Recurrendum esse ad S. Sedem ».

Igitur praefata Curia dioecesana acta transmisit huic S. Congregationi, quae dein actorum complementum iussit.

Atque ita demum causa sapientissimo Em̃orum ac Revm̃orum Patrum iudicio submissa fuit.

Solutio. – Ut iam pluries ante in similibus causis memoratum est, ad probandam coniugis mortem, deficientibus veri nominis probationibus, saepius sufficere poterit talis indiciorum ac coniecturarum cumulus, unde maxime probabilis seu moraliter certus appareat assertus obitus (Instr. S. Offic. an. 1868, n. 6).[1] Talia autem indicia haud deesse videntur in casu.

Etenim primum perpendatur *inutilitas tot indagationum*, quae annis 1909 et 1911 in tota illa regione, ubi vir post fugam commoratus est, peractae sunt. Titii quippe nomen evocatum fuit in iis ephemeridibus, quae in patrio eiusdem Titii idiomate in regione illa vulgantur, ac proinde fere ab omnibus eiusdem nationis emigrantibus legi solent. Vir autem, si adhuc viveret, profecto notus esset aliquibus suorum civium, qui lectas ephemeridum evocationes ei procul dubio manifestassent. Praeterea perquisita fuerunt ad eius nomen detegendum regesta omnium paroeciarum catholicarum atque etiam nosocomiorum magnae illius urbis, in qua illum olim degisse constat: sed semper incassum.

Neque obiici potest, virum, ephemeridibus evocatum, ideo forsitan absconditum mansisse, quia insidias suspicabatur propriae gentis suam extraditionem propter pristinum furtum postulantis. Nam, teste Curia dioecesana, tempus a lege respectivae gentis statutum ad abolendam poenam eiusmodi furto praefixam iam elapsum erat anno 1894: ergo 15-17 annis ante quam publicae illae evocationes fierent. Tuto igitur e suis latebris vir tunc

[1] Cf. N. 1002.

prodire potuisset. Et hoc ipse bene noverat; nam, adveniente illo anno 1894 (quo sua poena praescriptione cessatura erat) ad uxorem scripsit: « se in America haud mansurum... se *mox* ad suos venturum ».

Deinde prae oculis etiam habenda est *infirma valetudo*, qua iam ante suam fugam laboraverat. Uxor enim, solemni iuramento adstricta, testata est, virum singulis annis violenta cum suffocationibus tussi, autumnali ac hiemali tempore, laborasse; eum etiam de doloribus in pectore questum esse, ac sputum purulentum ac rubeum saepe edidisse. Nonne chronica huiusmodi infirmitas, labentibus annis, multum ingravescere debuit in homine, qui, extra patriam, egenus, solitarius, omni fere cura orbatus, duris insuper insudabat laboribus?

Multo adhuc vehementiorem reddit mortis praesumptionem *repentina illa atque prorsus inexplicabilis interruptio epistolaris cum uxore commercii.* Scilicet ab anno 1889, quo emigravit, usque ad annum 1894 ad uxorem scripsit quinque epistolas, deinde vero – idest per 21 annos – nullam.

Tale autem silentium vix alia hypothesi nisi mortis explicari valet. Vir enim diligebat uxorem, diligebat et liberos. Quod ad uxorem attinet, concorditer cum ipsa vixerat; cui etiam ex terra longinqua amorem suum satis significavit tum per modo memoratas epistolas tum per illam procurationem, qua ipsi universalem de suis bonis disponendi concessit facultatem.

Num igitur supponi potest, eum tam tenerum erga uxorem liberosque amorem repente penitus exuisse, atque omnem deinceps de iis cogitationem curamque abiecisse?

Praesumptiones autem quasi certitudinem attingere videntur, si consideramus Titium, in *ultima* sua ad uxorem epistola, ipsi promisisse se *mox* ad eam rediturum esse. In illa enim epistola iam supra citata dixit: « *Non maneo in America; mox veniam ad vos;* nec *in America omnia quae splendent aurum sunt* ». Ergo maritus uxori annuntiat proximum suum reditum, ad quem ipse non solum amore alliciebatur familiae, sed etiam adversa quasi compellebatur fortuna. Num igitur verisimile est, eum tam firmum redeundi propositum repente mutasse, et adhuc 21 annos (1894-1915) in duro exilio remansisse? Et si – quod quidem haud probabile apparet – hoc propositum revera mutasset, nonne hanc voluntatis mutationem per subsequentem epistolam uxori annuntiasset? Num ipsam et liberos per plus quam viginti annos in crudelissimo isto incertitudinis tormento reliquisset?

Quibus argumentis non leve demum pondus addit *fama* seu *communis de viri morte opinio:* siquidem, teste parocho, illius loci incolae, « omnes putant Titium esse vere mortuum ».

His omnibus mature perpensis, Emi ac Revmi Patres in generali conventu habito die 25 iunii 1915 ad dubium: *An oratrici permitti possit transitus ad alteras nuptias in casu*, respondendum censuerunt: *Affirmative.*

[Acta Ap. Sedis, vol. VII, p. 476-479].

2113.

S. C. de Sacramentis, 28 ian. 1916.

Species facti. – Puella quaedam acatholica, domicilium habens in paroecia *B.*, nubere cupiebat cuidam viro catholico domicilium habenti in paroecia *L.* eiusdem archidioeceseos.

At vero, ante nuptias, praefata puella, recreationis causa, se contulit in aliam paroeciam praefatae archidioeceseos, nomine *S*, ubi commorata est unum mensem, et ubi interim a respectivo parocho baptizata ac in sinum Ecclesiae catholicae recepta est. Iamvero *post hunc in Ecclesiam catholicam ingressum ibidem nonnisi minorem mensis partem remansit:* deinde domum rediit, ubi morata est tres hebdomadas; quibus elapsis, iterum in eumdem locum *S.* migravit, ubi statim die 28 aprilis 1915 matrimonium contraxit coram praedicto eiusdem loci parocho, idque sine consensu, seu licentia rectoris paroeciae *B*.

Quare iste « putans se esse proprium puellae parochum » casum submisit iudicio Tribunalis matrimonialis ab Ordinario permanenter instituti. Quod Tribnnal, tribus iudicibus constans, in scripta sua ad Ordinarium relatione litem ita dirimendam existimavit: « Censemus eiusmodi casus solutionem ex « responsionibus oriri tribus sequentibus quaestionibus:

« 1. Utrum Ordinarius rectori paroeciae *S.* facultatem fecerit rite matri- « monio adstandi.

« 2. Utrum menstrua commoratio sponsae, *quatenus ad religionem catho-* « *licam conversae*, in paroecia *S.* necessaria habita fuerit, ut enunciatus paro- « chus licite matrimonio adstaret.

« 3. Utrum ipse iusta ex causa eidem matrimonio adstiterit.

« Iamvero ad primam quaestionem quod attinet, si Ordinarius, ius suum « legitime exercens, rectori paroeciae *S.* permisit ut enunciato matrimonio « rite adesset, *causa finita est*. At ex sponsi litteris contrarium arguitur.

« Secundam quod spectat quaestionem, opinamur iuxta Decretum *Ne* « *temere*[1] respiciens, ut videtur, solummodo eos qui more catholicorum bapti- « smum receperunt, menstruam commorationem ex parte sponsae, *uti catho-* « *licae*, necessariam fuisse in casu.

« Ipse paroeciae *S.* rector fatetur sponsam haud commoratam fuisse uti « *catholicam* integro mense in paroecia *S*.

« Circa tertiam quaestionem, sponsi litteris innixi, iustam defuisse cau- « sam arbitramur. Adducta enim ratio, *personalis* scilicet *amicitia et politica*, « haud sufficiens esset, iuxta novam de matrimonio latam legem, si menstrua « sponsae commoratio *uti catholicae* nondum expleta fuisset.

« Ob allatas rationes putamus rectorem paroeciae *S.*, eidem matrimonio « adstando, illicite egisse ».

Hucusque Tribunal: cui Ordinarius, die 26 iulii 1915, ita respondit: « Nullam rectori paroeciae *S.* facultatem detuli. Verum a sententia Tribu-

[1] Acta S. Sedis, vol. XL, p. 525-530.

« nalis dissentire coactus sum quoad menstruam commorationem sponsae « uti *catholicae*. Equidem verba *uti catholica* conditionem declarant quae « haud in textu legis includitur, neque a legislatore fuisse additam instar « authenticae interpretationis novimus ».

At vero parochus loci *B.*, putans – uti ipse exponit – hanc Ordinarii decisionem non esse consentaneam Decreto *Ne temere*, per supplicem libellum die 30 septembris 1915 casum, de consensu ipsius Archiepiscopi, ad H. S. Congregationem detulit.

Animadversiones. – 1. Casus expositus non spectat matrimonii validitatem; siquidem celebratum fuit a rectore paroeciae *S.* in proprio territorio, hinc *coram parocho loci* (Decr. *Ne temere*, art. III), proinde agitur tantummodo de eiusdem matrimonii liceitate.

2. Ex expositis in casu defuit licentia Ordinarii, vel parochi proprii alterutrius contrahentis; neque gravis intercessit necessitas, quae ab ea excusaret (Decr. *Ne temere*, art. V, § 3), etenim uti talis haberi nequit *personalis* et *politica amicitia*, de qua agitur in casu. Ergo tota ratio liceitatis in praesenti desumenda est ex menstrua commoratione sponsae in paroecia *S.*

3. Menstrua commoratio sponsae in paroecia *S.* computanda ne est a die eius conversionis ad fidem catholicam, an vero ab eiusdem in paroeciam ingressu? Liquido patet sufficere, ad liceitatem, factum mere externum commorationis, praescindendo a facto conversionis sponsae in fidem catholicam. Porro voluntas legislatoris ex verbis legis petenda est iuxta illud effatum: *Legislator quod voluit expressit*. At in Decr. *Ne temere* requiritur tantummodo menstrua commoratio alterutrius contrahentis, quin ullus sermo habeatur de eorumdem religione. Ergo solum factum materiale commorationis ad liceitatem exigitur (servatis ceteris de iure servandis). Et hoc plene respondet fini legis, qui erat proponere factum mere externum et omnibus patens ad praecavendas incertitudines et pericula illiceitatis.

4. Verum *in actu celebrationis matrimonii* defuit haec menstrua sponsae commoratio, id quod reddit illicitam celebrationem connubii in paroecia *S.* Etenim illa verba Decreti: *constito... de menstrua commoratione* non ita sunt intelligenda ut sufficiat quaelibet menstrua commoratio *quondam* habita. Tunc enim nupturientes haberent parochum proprium pro licita celebratione matrimonii ubicumque per mensem commorati fuissent quocumque vitae tempore, quo nihil est magis alienum a mente legislatoris et a sensu Decreti *Ne temere*, in quo *quasi-domicilio* substituta fuit *menstrua commoratio*, ut praeciderentur difficultates quae pro quasi-domicilio oriebantur ex necessitate investigandi animum permanendi in loco per maiorem anni partem. Sed praedicta verba: *constito.... de menstrua commoratione alterutrius contrahentis*, ex contextu sermonis et fine legislatoris sumi debent eo sensu ut menstrua commoratio, *moraliter continua*, sit aliquid minimum sufficiens ad licitam parochi loci adsistentiam. At cuique patet interruptionem trium hebdomadarum esse interruptionem notabilem, quae destruit *continuitatem moralem* prioris menstruae commorationis sponsae in paroecia *S.* Ergo sponsa, quamvis per mensem commorata fuerit in praedicta paroecia, tamen per

factum sui reditus ad proprium domicilium, et commorationis ibidem spatio trium hebomadarum, non poterat licite matrimonium illico celebrare in paroecia *S.*, sed debebat, aut explere novam menstruam commorationem, aut expetere licentiam parochi proprii vel Ordinarii loci.

Emi ac Rmi Patres huius S. Congregationis, omnibus mature perpensis, in plenario conventu habito die 28 ianuarii nuper elapsi, proposito dubio: *An rector paroeciae* S. *illicite adstiterit matrimonio in casu* respondendum censuerunt: *Rectorem paroeciae* S. *illicite adstitisse matrimonio in casu ob amissam a sponsa, per discessum trium hebdomadarum, menstruam commorationem.*

[Acta Ap. Sedis, vol. VIII, p. 64-66].

2114.

S. C. de Sacramentis, 31 ian. 1916.

Quum in nonnullis regionibus, Parochi a civili lege graviter prohibeantur quominus matrimonio assistant, nisi praemisso civili connubio, quod non semper praemitti potest, et tamen ad mala praecavenda et pro bono animarum matrimonium celebrari expediat; quidam horum locorum Antistites a Sacra Congregatione de Disciplina Sacramentorum efflagitarunt: « An et quomodo his in adiunctis providendum sit ».

Eadem Sacra Congregatio, in plenario Conventu habito die 28 curr. ianuarii, re mature perpensa, respondendum censuit: « Recurratur in singulis « casibus, excepto casu periculi mortis, in quo quilibet sacerdos dispensare « valeat etiam ab impedimento clandestinitatis, permittendo ut in relatis « adiunctis matrimonium cum solis testibus valide et licite contrahatur ».

Expositam vero Emorum Patrum declarationem Ssmus Dnus noster Benedictus PP. XV, in audientia concessa die 30 eiusdem mensis infrascripto huius Sacrae Congregationis Secretario, ratam habere et confirmare dignatus est, ac publici iuris fieri mandavit.

[Acta Ap. Sedis, vol. VIII, p. 36, 37].

2115.

S. C. de Sacramentis, 25 febr. 1916.

Species facti. – Mulier P. N. matrimonium die 9 iulii 1879 contraxit cum T. R. Maxima concordia viguit inter sponsos, qui, postquam in duobus locis cuiusdam amplae regionis Americae commorati sunt, se contulerunt W. in eadem regione, ubi vir T. R. in ferreis fodinis, ut faber ferrarius, addictus fuit. Anno 1890 mulieri, quae tunc oppidum M. petierat ad suos parentes invisendos, pluries vir eius scripsit, addito etiam consilio ut aliquandiu illic remaneret, donec videlicet ipsorum filioli ad Sacram Synaxim primitus suscipiendam parati essent; locus enim W., in quo residebant, templo carebat. In postrema epistola vir uxori nuntiavit se quoque esse proxime migraturum in locum R., ut suos propinquos inviseret; verum in

hunc locum – testibus iisdem propinquis – nunquam pervenit. Immo ex eo tempore (anno 1890) neque testes, neque uxor quidquam de viro audiverunt, etsi plurima in ipso perquirendo opera consumpta fuerit.

Cum autem mulieri, de vita mariti iam desperanti, nova interim occasio nubendi se obtulisset, supplicem libellum Ordinario ipsa porrexit ad facultatem impetrandam secundas nuptias ineundi causa. Episcopus rem exposuit huic S. Congregationi, quae eidem rescripsit: « Ordinarius procedere « non dedignetur ad normam Instructionis S. Officii *Matrimonii vinculo* « anno 1868 ». [1] Verum, expletis investigationibus, cum Ordinarius iudicium ferre non auderet, acta processus ad hanc S. Congregationem misit.

Argumenta. – In casu exposito desunt utique probationes directae, siquidem nemo comparuit qui de viri morte tamquam testis vel ocularis vel auricularis testimonium proferre potuerit. Verum talia concurrunt adiuncta et circumstantiae, quae, simul collecta, maximam probabilitatem seu moralem certitudinem exhibent praesumptae mortis. Et

1) ipse disparuit anno 1890, scilicet a vigintiquinque et amplius annis, quin vel minimum de ipso resciri potuerit, etsi uxor et propinqui et Societas Fodinae Ferrariae, cui ille tamquam opifex addictus erat, nihil intentatum reliquerint ad eum reperiendum.

2) Rationabiliter praesumi nequit virum voluisse familiam deserere. Ipse enim uxorem, liberos et parentes continuo prosequebatur amore. « Felices – sic deposuit mulier in processu ecclesiastico sub iuramenti vinculo – in nostro matrimonio vivebamus. Deus tres filios nobis elargitus est, quos maritus meus maxime diligebat ». Huius dilectionis signa indubia habentur in epistolis ab eo uxori conscriptis, in quarum postrema ipse nuntium dabat proximi sui itineris in locum R. ad suos parentes invisendos. Iamvero in praefatum locum R. – testibus iisdem propinquis - nunquam pervenit; neque de viro deinceps quidquam auditum est. Ad excludendam insuper hypothesim desertionis familiae, maxime confert factum, in actis relatum, quod scilicet vir, minime dives, domum suam in loco W. deseruit supellectilibus instructam, quin inde secum quidquam abduxerit. Hoc satis aperte manifestat eiusdem voluntatem eo redeundi cum uxore et filiis.

3) Animadverti insuper debent pericula quae in illis Americae regionibus viro impendebant, dum iter peragebat. Ex actis enim processus apparet ad petendum locum R., in quo viri parentes exstabant, ipsum transfretare debuisse magnum lacum. Nil ergo mirum si praedictus faber ferrarius, affectus in brachio aliqua infirmitate, deditus vino et liquorum potionibus, uti testes referunt, in ipso itinere aliquo infortunio perierit.

4) Nec defuerunt in illis regionibus tum privatae tum publicae inquisitiones ad ipsum inveniendum, quae nullum sortitae sunt effectum. In ipsis etiam regestis carcerum requisitum est eius nomen et cognomen, sed incassum. Unde

5) communis exorta est persuasio in iis locis fabrum ferrarium diem supremum obiisse causa alicuius infortunii, quin familiae quidquam pate-

[1] Cf. N. 1002.

facere potuerit. Et revera ex adiunctis nulla alia causa tam diuturnae ipsius absentiae rationabiliter assignari potest.

6) R̃mus Ordinarius acta processus remittens et amplum reddens testimonium de honestate et veracitate mulieris, suam profert favorabilem opinionem super praesumptam viri mortem.

Em̃i ac R̃mi Patres huius S. Congregationis, in generali conventu habito die 25 februarii nuper elapsi, omnibus mature perpensis, proposito dubio: *An oratrici P. N. permitti possit transitus ad alias nuptias in casu*, respondendum censuerunt: *affirmative*.

[Acta Ap. Sedis, vol. VIII, p. 151-153].

2116.

S. C. de Sacramentis, 17 nov. 1916.

Revm̃us Ordinarius S... haec retulit huic Sacrae Congregationi:

« Ad tribunal ecclesiasticum huius Dioeceseos inductus est quidam casus « circa validitatem matrimonii, quae validitas dependet a validitate baptisma- « tis. Iamvero baptisma ita collatum fuit. Aderat piscina: ministellus acatholicus protulit verba *ego te baptizo* consona ritui Ecclesiae; at ipse non « infudit aquam, nec sponsam submersit; sed, prolatis verbis, ipsa sponsa « descendit in piscinam et percurrens aquam, ipsa se submersit ».

Hinc petiit ut S. Congregatio respondere dignaretur: *An validum dici possit baptisma in casu.*

Adnotanda – I. Nulla difficultas in hac re oriri potest ex parte ministri, quatenus sectae acatholicae addicti. Non enim agitur de licita, sed de valida tantummodo collatione sacramenti.

II. Uti certum hic praesupponitur ministellum acatholicum protulisse integram formam: *Ego te baptizo in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti.* Id satis aperte innuitur ex relatione ipsius Ordinarii, affirmantis ministellum protulisse verba: *ego te baptizo* consona ritui Ecclesiae. Iamvero ritus Ecclesiae tum latinae, tum graecae praescribit, uti formam substantialem baptismatis, formulam praedictam cum invocatione trium Personarum Ssm̃ae Trinitatis, quae tradita fuit directe a Christo Domino; ita ut si minister protulisset tantummodo verba: *ego te baptizo*, baptisma esset certo invalidum.

III. Casus, prout exponitur, manifestat, post prolationem formae evenisse applicationem materiae: *prolatis verbis, ipsa sponsa se submersit*. Communis doctrina est ad validitatem baptismatis non requiri unionem physicam materiae et formae, sed satis esse unionem moralem, quae habetur tum si fiat ablutio immediate antequam forma absolvatur, tum si fiat immediate post. Haec unio moralis videtur exstitisse in casu exposito, quia innuitur immediata successio inter prolationem verborum et descensum mulieris in piscinam. Proinde ex hoc capite non apparet ratio invaliditatis baptismatis.

IV. Sed potior et ineluctabilis difficultas contra validitatem baptismatis in casu exurgit ex applicatione materiae, quae minime facta fuit a ministro,

Doctrina catholica certissime tenet ab uno eodemque ministro poni debere materiam simulque formam baptismatis proferri; secus enim forma: *ego te baptizo, ego te abluo* falsitate laboraret. S. Thomas (*Summa Theol.*, III p., q. 67, a. 6 ad 3) ait: « dicendum quod integritas baptismi consistit « in forma verborum et in usu materiae; et ideo neque ille qui tantum verba « profert, baptizat, neque ille qui immergit. Et ideo, si unus verba proferat « et alius immergat, nulla forma verborum poterit esse conveniens ».

Rituale Romanum (tit. 2, cap. 1, n. 10), paucis perstringens doctrinam catholicam circa praedictam unionem faciendam ab uno eodemque subiecto, praescribit: *idem sit aquam adhibens et verba pronuntians.*

At in casu exposito nulla ratione innuitur ministellum aliquid externe peregisse ad applicandam aliquo modo materiam subiecto, immo contrarium exprimitur. Dicitur enim: *ipse* (ministellus) *non infudit aquam, nec sponsam submersit, sed, prolatis verbis, ipsa sponsa descendit in piscinam, et percurrens aquam, ipsa se submersit*. Patet igitur baptisma ex hoc capite invalidum censeri debere.

Eñi ac Rñi Patres huius S. Congregationis, omnibus mature perpensis, in plenario conventu habito die 17 novembris 1916, proposito dubio: *An validum dici possit baptisma in casu*, respondendum censuerunt: *Prout proponitur, negative.*

[Acta Ap. Sedis, vol. VIII, p. 478-480].

2117.

S. C. de Sacramentis, 19 ian. 1917.

In dioecesi N., mulier M. P., septemdecim annos agens, et F. G. eiusdem fere aetatis, legitimum matrimonium viginti sex abhinc annis contraxerunt.

Verum idem vir, depravatis moribus cum esset, relicta uxore, aliam petiit civitatem, ibique, turpem degens vitam, sua bona, publico adhibito notario, abalienavit.

Exeunte autem anno 1895 voluntariae ipse militiae sese addixit, maritimumque iter, Cubanam insulam petiturus, arripuit. Exinde, die scilicet 19 februarii anni 1896, ex urbe Cubana N. ad suos consobrinos epistolam misit, confirmans se in eadem insula commorari tamquam voluntarium militem, nullamque antea sui notitiam dedisse, utpote qui gravi pulmonario morbo, quem vulgo *polmonite* vocant, correptus. In praefata insuper epistola multis quidem se in eodem loco calamitatibus fuisse obnoxium retulit, necnon plura vitae discrimina infirmitatesque subiisse, bellique etiam tunc pericula ibi ingruisse. Eapropter huiusmodi asperrimae vitae pertaesus, uxoris suorumque ardenti desiderio actus, promisit se, ubi primum in patriam, favente Deo, esset rediturus ad bonam frugem fore reversurum; itemque sua cum uxore coniugalem vitam feliciter redintegrare manifestavit. Verum ex eo tempore, viginti scilicet atque uno abhinc annis, licet plures peractae fuerint investigationes, nullus amplius de eo nuncius allatus est.

Cum itaque mulier, quae suum virum morte abreptum putat, ad novas nuptias convolare exoptet, Rñus Ordinarius N. eam unumque testem sub iuramento excussit, et nonnulla documenta ex investigationibus iamdiu peractis ad tramitem Instruct. S. Officii [1] exhiberi curavit. Cum autem circa praesumptam mortem anceps sit in casu, omnia ad hanc Sacram Congregationem detulit, supplicemque libellum mulieris commendavit.

Adnotanda — I. In casu, inspectis processus actis, authentica documenta quae viri obitum F. G. demonstrent, desiderantur. Adiuncta tamen eiusmodi adsunt ex quibus iure idem obitus praesumi potest. Atque in primis nobis praesto est diuturnum temporis spatium, videlicet unius et viginti annorum, ex quo nulla amplius de ipso notitia habita est.

II. Eo vel magis quod idem vir, quamvis vitiis irretitus, mulieri valedixerit, seque voluntariae militiae exeunte anno 1895 addixerit in Cubana insula dimicandi causa, protinus tamen de malefactis animo angi coepit, fusamque suis consanguineis epistolam misit in qua voluntatem patefecit tum ad bonam frugem revertendi, tum patriam remeandi, ut coniugalem vitam cum uxore instauraret. Ista sane inter alia in eadem epistola ipse refert: « Si antea rescivissem quod in his locis fit, quaecumque potius perpessus fuissem, quam has regiones petere: multae sunt calamitates quae « tempore belli perferuntur. Hic enim plures occubuisse milites ferunt vomito « vel morbo *febbre gialla* correptos; istaque regio magnum detrimentum « saluti affert. Vos omnes, praecipue meam uxorem, recordatione prosequor. « Si ipsa vosque omnes, quae patior, perspiceretis, mihi ignosceretis, cunctaque oblivioni daretis. Merito, propter ea quae peregi, poenam persolvo: « hic enim aegra ducitur vita, etiam propter ingentes calores. Si Dominus « sinet eiusmodi vitae experimentum finem habere, mens est iterum meae « uxori adhaerere atque laborare, prout hominem decet, ut felicitate una « cum ipsa fruar. Valde ipsius reminiscor, atque cogito quod numquam a « me derelinquenda fuisset, neque me hisce perferendis laboribus subiicere « debuissem. Quamprimum mihi responsum praebitote, meque de cunctis « e familia ac potissimum de mea uxore certiorem reddite ».

Post haec nulla ab eo alia epistola fuit conscripta, nec aliquid de ipso viginti unius annorum spatio rescitum est.

III. Ad roborandam viri mortis praesumptionem, alia accedit ratio desumpta ex peculiaribus locorum circumstantiis ubi idem mansit. Notum siquidem est quod maritimum iter peragens, Cubanam petiturus insulam, pulmonario morbo correptus, pluribus diebus in nosocomio degere coactus est, antequam in cohortem (*reggimento*) sibi designatam adscriberetur. Exinde militiae labores perferre coepit haud firmis viribus. Quin imo, uti ab ipso viro relatum est, annalesque eiusdem temporis confirmant, lethalis in eadem insula valde nunc grassabatur morbus, quem *febbre gialla* appellant, unde plerique, praesertim ex exteris, eo correpti, vitam amittebant. Quapropter facile praesumi potest ipsum, sive militari servitio haud idoneum, sive ob

[1] Cf. N. 1002.

vires aegritudine vitiisque debilitatas, furente bello vel contagioso serpente morbo, diem suum obiisse.

IV. Frustra insuper de eodem viro conquisitum fuisse constat tum ab ipsius consanguineis, tum ab auctoritate civili, uti vocant, nec non a militari atque ecclesiastica.

Rumor quidem exortus est percrebuitque, ipsum lue fuisse abreptum mense iulio anni 1896, at hoc certis argumentis minime comprobari posse videtur. Nec mirandum, saeviente bello atque enunciato grassante morbo, de cunctis, qui ob utramque causam occubuere, referri haud potuisse.

Emi ac Rmi Patres in plenario Conventu habito die 19 ianuarii 1917, omnibus mature perpensis, proposito dubio: *An Oratrici M. P. permitti possit transitus ad alias nuptias in casu*, respondendum censuerunt: *Affirmative*.

[Acta Ap. Sedis, vol. IX, p. 120-122].

---

5. - S. C. CONCILII.

2118.

S. C. C., a. 1573.

Cum Concilium Tridentinum inter caetera praecipiat matrimonia esse contrahenda praesente Parocho, vel alio Sacerdote de ipsius Parochi, sive Ordinarii licentia, [1] quaeritur, *quid si contrahentes sint diversarum parochiarum, utrius Parochi praesentia requiratur, sponsi ne, an sponsae, an vero utriusque, et si unius tantum, an ne etiam alterius Parochi consensus accedere debeat.*

Congregatio Concilii censuit ad validitatem matrimonii sufficere praesentiam solius Parochi proprii sponsae, quando matrimonium in Parochia sponsae contrahitur; similiter sufficere praesentiam solius Parochi sponsi, si modo matrimonium contrahatur in parochia ipsius sponsi.

[Liber 1 Decretorum, p. 125 a tergo].

2119.

S. C. C., *Bisinianen.*, a. 1573.

Prosper Vitalinus Episcopus Bisignanensis requisitus ab Archiepiscopo Neapolitano, *ut eius nomine in illa Civitate ordinationes habeat, et non solum eidem subditos, sed aliarum quoque diocesum, si qui forte advenerint, de licentia sui Ordinarii expostulantes, clericali charactere insignire velit;* ipse quidem cupit illius morem gerere voluntati, sed aliquantulum veretur, *an id sibi tuto facere liceat* ex c. 10, Sess. XXIII, ac multo etiam ex c. ultimo Sess. VI, *de reform.* Quare etc.

Congregatio Concilii censuit licere, si illi qui aliarum dioecesum erunt, habuerint litteras dimissorias a suis Ordinariis.

[Liber 1 Decretorum, p. 85 a tergo. — Cf. etiam N. 424].

2120.

S. C. C., *Feretrana*, a. 1573.

3. *An episcopi satisfaciant Concilii praescripto in c. 2, Sess. 21*, recipiendo donationes irrevocabiles *ab eis, qui volunt ad sacros ordines promoveri.*

Ad 3. Congregatio Concilii censuit, posse quem ad sacros ordines promoveri ad titulum bonorum, quae ei donantur, si tamen Episcopus iudicaverit, eum assumendum pro necessitate, vel commoditate ecclesiarum suarum, donationesque

[1] Sess. XXIV, *de ref. matrim.*, c. 1.

promovendi vere et absque ulla fraude, et in forma valida fiant de tot bonis, quae promovendo sufficiant ad vitam honeste sustentandam, quaeque deinceps alienari nullo modo possint, sine licentia Episcopi, donec ille beneficium ecclesiasticum sufficiens adipiscat, vel aliunde habeat, unde vivere possit.

[Liber 1 Decretorum, p. 114 a tergo et 115].

2121.

S. C. C., *Mutinen.*, a. 1573.

Si supplica a VV. SS. Ill.me da parte di Mons. il Vescovo di Modena che restino serviti con una semplice lettera loro dichiarare, *an ex verbis sess. 24, c. XII, Conc. Trid. teneantur Canonici celebrante Episcopo fungi officio Diaconi et subdiaconi*, et questo per un poco di disparere nato tra esso Mons.re Vescovo et Canonici suoi: li quali dando l'Arciprete assistente, et doi Canonici chorialmente con il Diacono secondo la forma del Pontificale, pretendono di non esser tenuti a far il subdiacono.

Congregatio Concilii censuit teneri etiam inservire in munere subdiaconi.

[Liber 1 Decretorum, p. 14 a tergo].

2122.

S. C. C., *Mutinen.*, a. 1573.

Quaeritur, an in ecclesia Mutinensi, quae requirit servitium totius anni, et in qua nulla est consuetudo, vel privilegium alicuius intermissionis, Canonici subiaceant poenis ibidem [1] *a Conc. statutis, ut priventur dimidia parte fructuum.*

Congregatio Concilii censuit, trium mensium absentiam non concedi Canonicis ex decr. Concilii, sess. 24, c. 12, si constitutionibus ecclesiae servitium totius anni, absque ulla intermissione requiritur.

[Liber 1 Decretorum, p. 178 a tergo].

2123.

S. C. C., *Patavina*, a. 1573.

Licet clare Concilium Tridentinum in c. 18, sess. 24, loquatur, nihilominus examinatores Patavini praetendunt ad eos etiam *spectare eligere magis idoneum* ex illis, qui fuerunt approbati in examine concursus ad parochiales vacantes, et non ad episcopum contra clara verba ipsius Concilii. Quare nomine Ordinarii Patavini DD. VV. Ill.mis humiliter supplicatur, ut suis litteris ipsi Vicario Generali, et examinatoribus explicent, *quaenam in casu supposito fuerit Concilii sententia.*

Congregatio Concilii censuit, id ad eos non spectare.

[Liber 1 Decretorum, p. 110 a tergo].

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 12.

2124.

S. C. C., *Tudertina*, a. 1573.

An retinentes dignitates, Canonicatusque in cathedrali ecclesia episcopo Pontificalia obeunti omnes assistere teneantur, vel maior pars suppetat; et posito, quod non, an recusantes assistere, mulctari possint.

Congregatio Concilii censuit, omnes teneri, salvis tamen singulorum legitimis vacationibus.

[Liber 1 Decretum, p. 110 a tergo].

2125.

S. C. C., *Valentina*, a. 1573.

An Parochi ab ecclesiis suis abesse possint per duos menses sine licentia episcopi, facit quod notat Paris de Puteo in tract. Sindicatus in c. licentiam, n. 1, vol. 2, tract. fol. 394.

Congregatio Concilii censuit, non posse.

[Liber 1 Decretorum, p. 131].

2126.

S. C. C., *Vercellen.*, a. 1573.

Quaeritur primo de forma procedendi contra Canonicos qui abfuerunt ab ecclesia ultra tres menses, prout c. 12, sess. 24, vers. Praeterea Conc. Tridentini, videlicet, *an eiusmodi contumaces, et absentes sint prius monendi ad residendum, antequam puniantur*, sicut moneri mandat idem Concilium Tridentinum omnes curatos non residentes, iuxta c. I, vers. quod si per edictum, sess. 23.

Congregatio Concilii censuit, non esse citandos, aut monendos ad residendum, sed si ultra tres menses abfuerint, tunc citandos ad allegandum, quare non debeant privari, secundum doctrinam Concilii, sess. 24, c. 12.

[Liber 1 Decretorum, p. 190 a tergo].

2127.

S. C. C., *Narnien.*, 6 apr. 1574. [1]

R.me Domine. Cum de libello his litteris adiuncto actum esset in Sacra Cardinalium Tridentini Concilii interpretum Congregatione, et propterea auditum, ac diligenter perpensum quidquid Narniensis Communitatis, et Rectorum Hospitalis Sanctissimae Trinitatis nomine exponebatur: *Congre-*

[1] Episcopo Narniensi.

gatio censuit, posse Amplitudinem tuam visitare ipsum Hospitale, et visitando statuere ea, quae ad rectam eius administrationem pertinent. Et si quid erit, quod abs te minus iuste statutum contendant Rectores Hospitalis, ab eadem Congregatione utraque parte audita cognoscendum postea, et quod ius postulabit, decernendum esse. Deus Amplitudini tuae bonam valetudinem, et omnia fausta concedat.[1]

[Liber Litterarum 1573-76, p. 44].

2128.

S. C. C., *Cremonen.*, 15 maii 1574. [2]

Illm̃e et Revm̃e Dñe Illustrissimi Cardinales Sacri Concilii Tridentini interpretes, consideratis primum scripturis iis, quae adiunctae his literis mittuntur, dein auditis saepius tuis, et Praepositi Sanctae Agathae Advocatis, demum tota re accurato studio perpensa, censuerunt, Amplitudinem tuam posse visitare illam ecclesiam Sanctae Agathae ex decretis Concil., sess. 6, c. 4 et sess. 25, c. 6, non obstantibus etiam privilegiis ex fundatione competentibus, et consuetudine immemorabili, quatenus de eis appareret. Posse item Amplitudinem tuam prohibere Praeposito ipsius ecclesiae Sanctae Agathae, ne causas criminales cognoscat, cum hae episcopali tantum examini et iurisdictioni relictae sint a Conc., sess. 24, c. 20. Posse quoque cogere Praepositum ad accedendum in Synodum dioecesanam ex decreto Concilii, sess. 24, c. 2, nisi tamen Praepositus intra tres menses probaverit se esse in quasi possessione immemorabili cognoscendi ipsas causas criminales, et non accedendi ad Synodum, qua probatione facta iidem Cardinales amplius deliberabunt. Deus Amplitudini tuae perpetuum gratiae suae praesidium, atque incrementum largiatur.

[Liber Litterarum 1573-76, p. 45 a tergo et 46].

2129.

S. C. C., *Mutinen.*, a. 1575.

In sess. 24, c. XII, *praeterea obtinentibus, quaeritur, an in ecclesia Mutinensi, quae requirit servitium totius anni, et in qua nulla est consuetudo, vel privilegium alicuius intermissionis, subiaceant poenis ibidem a Concilio statutis,* ut priventur dimidia parte fructuum Canonici.

Congregatio Concilii censuit, trium mensium absentiam non concedi Canonicis ex decreto Concilii, sess. 24, c. XII, si constitutionibus ecclesiae servitium totius anni absque ulla intermissione requiritur.

[Liber 2 Decretorum, p. 128 a tergo].

[1] Cf. N. 2937, 3151, 3154.
[2] Episcopo Cremonensi.

2130.

S. C. C., *Ravennaten.*, a. 1577.

Il Vicario di Ravenna desidera d'essere chiarito de gli infrascritti dubii, però supplica V. S. Illm̃a, che si degni proporli ne la Congregatione del Sacro Concilio per haverne da essa la risolutione.

Cum Concilium sess. 23, c. 1 voluerit Parochos non residentes non facere fructus suos pro rata temporis absentiae, eosque fructus fabricae ecclesiarum, aut pauperibus loci erogari, quid agendum de huiusmodi fructibus, si nec fabrica ecclesiae parochialis egeat, nec pauperes intra eius limites reperiantur, et *an ordinarius fructus ipsos eius arbitrio in alios pios usus erogare possit.*

Congregatio Concilii censuit ordinarium debere applicare fabricae ecclesiae parrochialis, quae licet nunc non egeat, potest tamen in dies indigere saltem quoad ornamenta.

Item cum iam decretum sit, Parochum teneri residere in aedibus parochialis ecclesiae, seu intra limites parochiae, *an ad restitutionem dictorum fructuum teneatur ille Parochus, qui nunquam sic resedit, licet eidem ecclesiae parochiali in divinis deservierit.*

Congregatio Concilii censuit non teneri, sed cogendum esse in posterum residere in domo ecclesiae, vel si ecclesia eam non habet, in alia propinquiore intra limites Parochiae.

[Liber 2 Decretorum, p. 110 a tergo et 111].

2131.

S. C. C., *Abulen.*, a 1581.

An Dignitates, Canonici, Portionarii, Cantores, aut alii officiales possint abesse a servitio ecclesiae sine licentia Episcopi.

Congregatio Concilii censuit, non requiri licentiam Episcopi, quando Dignitates, Canonici aut Portionarii abesse volunt tempore ipsis a Concilio Tridentino permisso.[1] *Non tamen omnes simul abesse posse, ne ecclesia suo debito servitio destituatur. Quota autem pars simul possit abesse, relinqui arbitrio Episcopi, et Capituli. De aliis autem, qui non sunt Beneficiati, et inserviunt in ecclesia, Concilium nihil disposuisse. Sed generaliter servandum, quod Concilium mandat circa regimen debitum in divinis officiis Sess. 24, c. 12 in fine.*

[Liber 3 Decretorum, p. 78, 79].

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 12.

2132.

S. C. C., *Caesaraugustana*, a. 1581.

In dioecesi Caesaraugustana sunt quamplurima loca, et oppida Religiosis Sancti Ioannis Hierosolimitani, quorum Parochiales ecclesiae a Regularibus dictae religionis Vicariis illarum perpetuis, seu ad nutum amovibilibus obtinentur: in quarum ecclesiarum visitatione D. Archiepiscopus Caesaraugustanus dubitat, quomodo se se gerere debeat...

An possit D. Archiepiscopus non admittere ad curam animarum exercendam in praedictis ecclesiis Rectores sibi a suis Superioribus Religionis praesentatos, si alias sibi de eorum bonis moribus et honestate vitae non constiterit.

Congregatio Concilii censuit, non admittendos, nisi examinati et approbati sint ab ordinario.

[Liber 3 Decretorum, p. 44 a tergo, sq.].

2133.

S. C. C., *Cremonen.*, a. 1581.

VII. Ex decreto Sacri Concilii Tridentini, c. 18, Sess. 23, *de reform.* possunt Episcopi unire Seminario clericorum erecto beneficia simplicia cuiuscunque qualitatis et dignitatis. Quaerit modo Episcopus Cremonensis: *An quaelibet beneficia simplicia, propriam ecclesiam non habentia*, sed in alia ecclesia ex fundatione, seu translatione alias facta, existentia, quocunque nomine nuncupentur, *ab ipsis Episcopis huiusmodi Seminariis uniri possint.*

Congregatio Concilii respondit, si beneficia simplicia sint, posse uniri.

[Liber 3 Decretorum, p. 83-85].

2134.

S. C. C., *Urgellen.*, a. 1581.

Observatum semper ab episcopis Urgell. et aliis omnibus est, ut quoties dioecesanam Synodum congregarent, notificarent capitulo, quod eligere duos Canonicos, qui Synodo huiusmodi interessent, consuevit; nullaeque reperiuntur hactenus factae Synodales constitutiones sine consensu, aut assensu praedicti Capituli: quamvis ab hinc multos annos nullae constitutiones, aut edicta, quae vim constitutionum obtinent, facta ab Episcopo reperiantur. Quaeritur, *an praemissis stantibus, constitutiones aut edicta, quae in Synodalibus constitutionibus de caetero fient, de consensu, aut assensu Capituli fieri debeant, an vero Episcopus per se facere constitutiones, et publicare eas possit.*

Congregatio Concilii censuit, Episcopum in Synodo dioecesana posse constitutiones facere absque consensu, et approbatione cleri; requirendum tamen consilium Capituli, licet id non teneatur sequi Episcopus, praeterquam in casibus quibusdam a iure expressis.

[Liber 3 Decretorum, p. 32].

2135.

S. C. C., *Polinianen.*, mense dec. 1584.

Illm̃o et Rm̃o Signore. Nel Capitolo di Polignano per consuetudine antiquata si osserva, che dovendosi un prete ammettere à participar nelli frutti, et distributione cotidiane della Chiesa, debba colui, che cerca esser ammesso, fare certo banchetto à tutto il Capitolo e Clero, overo consignare al Capitolo l'equivalente di quello haverebbe speso, quale almeno arriva a scudi XII, il che essendo contrario alla dispositione de sacri canoni antiqui, et al sacro Concilio di Trento, i preti che sperano esser ammessi à detta parte, supplicano V. S. Illm̃a si degni ordinare conforme al dovere quanto sarà necessario per estirpatione di detta consuetudine, et per levare in tutto detto pagamento, acciò senza difficultà siano ammessi conforme alla dispositione de Canoni, che l'havranno a gratia singolarissima da V. S. Illm̃a.

Congregatio Concilii respondit huiusmodi consuetudinem vel potius abusum a Decr. Conc., sess. XXIV, c. XIV censeri sublatum.

[Liber 4 Decretorum, p. 9].

2136.

S. C. C., *Aquileien.*, mense ian. 1585.

Illm̃e et Rm̃e Dñe. Differentia, quae hodie vertitur inter Capitulum et Vicarium Patriarchalem, est tantum super eo, quod Capitulum per suos visitatores interdixit universitatem Faganae, quia non recuperavit bona Ecclesiae alienata magna cum temeritate, et quia non acceperat ad curam quendam Vicarium a Capitulo deputatum, et Vicarius non audito Capitulo sustulit interdictum.

Item super eo, quod cum Capitulum ad clamorem populi conquerentis de ignorantia removisset quendam presbyterum Pasculum a cura villae Zucconici, ipse Vicarius impedierit effectum dictae remotionis, et requisitus de remedio cum debitis protestationibus noluit unquam illud adhibere, ut patet publica scriptura protestationis, quae exhibetur d. V. Illm̃ae n. primo.

Ista occasione Capitulum interposuit appellationem et institit apud Congregationem Illm̃i Cardinalis Alexandrini, ut Vicarius cessaret ab impedimentis huiusmodi, et quia dictus Vicarius recusavit parere, data fuit nobis licentia committendi causam in Rota.

Nunc apud illam petimus, vel quod permittat causam committi, ubi saepius fuit ventilata etiam novissime sub fe. re. Pio IV, de quo tempore Capitulum reportavit sententiam favorabilem: vel quod magis cupimus, et huic supremae Congregationi plurimum convenit, scribantur literae ad praefatum Vicarium, ne turbat (!) res iudicatas Capituli.

Et quod ista petitio sit iuridica, exhibentur D. V. Illm̃ae Decreta eiusdem Congregationis de anno 1569, in quibus cum Rm̃us D. Patriarcha decrevisset quoddam praeceptum, in quo volebat prohibere, ne in Ecclesiis

Collegiatae annexis Capitulum admitteret presbyteros sine examine Ordinarii, ne ve idem Capitulum immisceret se in cognitione causarum beneficialium: Congregatio censuit verba illa *Collegiatae vestrae annexis*, et aliud *beneficialium* esse delenda, ut patet in decretis, quae in forma autentica exhibentur sub n. secundo; sed ista gravamina super quibus est ista controversia sunt circa causam beneficialem et circa reiectionem presbyteri ignari a cura animarum in Ecclesia unita Collegiatae, quod adversarius est qui facit contra resolutionem Congregationis et ideo contra illius perturbationes convenit Capitulum deffendi, et ita supplicatur, maxime quia iste presbyter Pasculus fuit approbatus a Vicario. Ideoque ipse curat illum deffendere, licet Illmo Cardinali Alexandrino scripserit, quod per viam falsitatis obtinuerat illam licentiam, quae exhibetur numero 3; quod si verum est, multo magis indignus est ut deffendatur, quia per malas artes curavit praefici curae animarum.

Congregatio Concilii censuit Vicarios etiam temporarios non posse in Parochialibus Collegiatae Ecclesiae unitis deputari, nisi praevio examine, et approbatione Patriarchae, sive eius Vicarii iuxta c. 7, sess. 7, et constit. Pii V,[1] *et sic deputatos posse ad nutum Capituli, nec non ab ipso quoque Ordinario amoveri. Observandum tamen est, ut amotio deputatorum non fiat, nisi postquam a Capitulo loco illorum, qui amoventur, alii nominati fuerint, et ab Ordinario ut supra approbati; aut donec Capitulum alios nominaverit, per ordinarium curae animarum provisum fuerit. Porro in visitationibus illarum ecclesiarum, in quibus Capitulum habet ius visitandi, servandum esse decretum c. 3, sess. 24, ut Visitatores a Capitulo deputandi prius a D. Patriarcha examinentur, eidemque postea visitationis factae infra mensem ratio reddatur. Et nihilominis licere etiam Patriarchae aut eo impedito eius Visitatori easdem ecclesias seorsum ab his visitare.*

[Liber 4 Decretorum, p. 21 a tergo, sq.].

2137.

S. C. C., *Concordien.*, mense ian. 1585.

Illme et Rme Pater. In foro episcopali Concordien. de infrascriptis dubiis haesitari in praxi contingit, pro quorum resolutione humiliter D. V. Illma supplicatur.

1. *An hodie Episcopus et Inquisitor possint in foro conscientiae absolvere poenitentes in haeresis crimine.* Et videtur prima facie indubitabile, per facultatem eis traditam a concilio Tridentino, sess. 24, *decr. de reform.*, c. 6. Non desunt tamen moderni viri gravissimi, qui tenent contrarium, affirmantes dictam facultatem fuisse sublatam per Summum Pontificem: eo quia casum huiusmodi in Bulla in coena Dñi sibi reservavit. Hoc sentit eruditissimus Navarrus in suo *Manuale*, c. fin., n. 275. Idem tenet Paulus Fusch. Episcopus Sarnen. in suo tract. *de visit. et Regim. ecclesiarum*, lib. 2, c. 31, n. 5,

[1] Cf. N. 119.

iunctis duobus numeris praecedentibus. Simon vero *cathol.*, *Instit.*, tit. 3, n. 6, sentiens magnam difficultatem negotii, quae orietur, si talis facultas a Concilio concessa derogata videretur per bullam memoratam, dubius remanet. Quare quaeritur, quid servandum: Concilii dispositio, an talis tacita reservatio.

2. Eodem cap. 6 statutum est, quod Episcopis liceat dispensare, et absolvere a quibusvis irregularitatibus ex delicto occulto provenientibus, excepta. Modo clericus scienter ante legitimam etatem ad sacros ordines etiam presbiteratus se promoveri fecit in susceptisque ordinibus ita a iure suspensus ministravit, unde incidit in irregularitatem, et poenas de quibus in Bulla Pii II contra male promotos emanata.[1] Iste quaesivit absolutionem et dispensationem ab Episcopo in foro conscientiae asserens id esse omnibus occultum, quam seu quas praevia salutari poenitentia obtinuit. *Quaeritur an talis absolutio et dispensatio suffragetur huic poenitenti, ut in futurum tuta conscientia in susceptis ordinibus ministrare valeat, absque alia dispensatione Apostolica, qua sola videntur sanari ordines male suscepti.*

Ad 1. Congregatio Concilii censuit decreto Conc., sess. 24, c. 6 derogatum esse in casu haeresis per Bullam in coena Domini.

Ad 2. Si in clericus pervenit iam ad aetatem legitimam, posse Episcopum cum illo dispensare tam super suspensione, quam super irregularitate, secus vero si nec dum pervenit, tunc enim petendam absolutionem a Sede Apostolica.

[Liber 4 Decretorum, p. 16,17].

2138.

S. C. C., *Carthaginen.*, mense maio 1585.

Illmi et Rmi Monsignori. L'Abbadessa et tutte le monache del monasterio di Santo Antonio della Città di Murcia Cartaginen. Dioc. habito di san Francesco, humilmente representano alle SS. VV. Illme et Rme qualmente il Vescovo di Cartagine, sotto cui obedientia stanno, sotto pretesto di una revocatione di tutte le licenze altre volte concesse per entrare nelli monasterii alle donne secolare, fatta da Nostro Signore alli otto di settembre passato, ha comandato generalmente sotto pena di escomunicatione, che nessuna persona, tanto huomini come donne, entrassero in detto monasterio, et che sotto le medesime pene non siano ricevute da detta Abbadessa in monache, del quale comandamento ne seguita gran danno al monasterio, perchè li ministri necessarii, come sono fornaro, Medico, Barbiere, Portatori di grano, et altre simile genti necessarie al vitto humano di dette monache non vogliano entrare in detto monasterio, ne manco il Vescovo li da licenza di poter entrare. Per tanto dette monache et Abbadessa supplicano humilmente alle SS. VV. Illme et Rme commandino al Vescovo, che lasci entrare in detto monasterio li sopradetti officiali, et altre sorti di gente necessarie al governo della casa come s'usa in tutti li altri monasterii, atteso che la Bolla di Nostro Signore

[1] Cf. N. 57.

non commanda che li servitori et serve necessarii et necessarie non entrino dentro il monasterio, et esse monache pregaranno sempre Nostro Signore per la felicità et grandezza delle VV. SS. Illm̃e.

Congregatio Concilii censuit ex revocatione licentiarum, et ex generali praecepto Episcopi non sequi exclusionem Medicorum, Pistorum, Gerulorum et similium personarum quominus in casibus necessariis ingredi valeant monasterium monialium obtenta tamen licentia ab Episcopo in scriptis, quae omnino requiritur iuxta decr. Conc., c. 5, § ingredi autem, de reg., sess. XXV, et constitutionem Gregorii. [1]

[Liber 4 Decretorum, p. 34 a tergo et 35].

2139.

S. C. C., *Elboren.*, mense maio 1585.

Nella Diocesi di Evora i Regolari mendicanti et quelli della Compagnia del Giesù assolvono da i casi riservati sì nelle constitutioni sinodali, come da gli altri, che il Vescovo con molta consideratione si riserva auctoritate ordinaria, et come delegato Apostolico, particolarmente di quelli, che parlano con le monache. Et ciò pretendono di poter fare in virtù dei loro privilegii: però *si supplica V. S. Ill.ma per parte del Vescovo di detta Città à dichiarare se questi hanno tale facultà.*

SS.mus D. N. ex sententia Congrègationis respondit ex facultatibus per Maremagnum aliave privilegia Regularibus concessis factam eis non esse potestatem absolvendi in casibus sibi ab Episcopo reservatis.

[Liber 4 Decretorum, p. 94].

2140.

S. C. C., *Salernitana*, mense iun. 1585.

Illm̃i et Rm̃i Signori. Era nel territorio di Casalnuovo Provincia di Salerno un'Abbadia, alla quale era sottoposta la chiesa secolare unica, e parrocchiale di quella Terra, dove sono ordinariamente X et XII preti et soccessivamente se ne vanno molti ordinando al titolo di essa; gl'anni passati, fu unita al monasterio di san Lorenzo della Padula dell'Ordine di Certosini, et in virtù di detta unione il Priore di detto Monasterio pretende giurisditione ordinaria spirituale sopra quel luogo. Supplicano perciò le SS. VV. Illm̃e et Rm̃e il Capitolo et Università di detta Terra si degnino dare loro dechiaratione, *se il Priore già detto può visitare li preti e chiesa loro, essendo secolare, essercitandovesi cura d'anime, et ministrandovisi sacramenti, senza che vi ci habbia giurisdittione temporale, overo vi manutenghi osservanza regolare, et non sottoposto à Vescovo nessuno, già che sta nei termini della diocese di Capaccio, et di Policastro, o vero ha da fare la visita il Vescovo di Policastro la cui catedrale sta più vicina*, in vigore delli decreti del Concilio Tridentino nella

[1] Cf. N. 148.

sess. 24, nel capitolo 9, della sess. 21, nel cap. 8 et della sess. 25, nel capitolo 11. Poichè il Priore non ha mai visitato fuor che gli mesi passati, quando l'Università si dolse nella Congregatione sopra Vescovi, che gli sacramenti et preti di quella Terra non erano visitati. Le supplicano di più restino contente dar loro dichiaratione *se supposte le cose già dette il Priore può riserbarsi l'assolutione delli casi enormi*, che il sacro Concilio di Trento [1] solamente al Sommo Pontefice, et alli Vescovi pare che habbia riserbata; che Nostro Signore le prosperi, come desiderano.

Ad 1. Congregatio censuit ecclesiam seu capitulum, quatenus in nullius Dioecesi existat, visitari posse cum a Priore, si modo ei tamquam ordinario inferiori legittime huiusmodi visitatio competit, tum etiam ab Episcopo, cuius cathedralis ecclesia proximior est.

Ad 2. Praelatos saeculares episcopis inferiores, qui habent iurisdictionem quasi episcopalem in loco, et nulli Dioecesano, nec ipsi nec eorum subditi subsunt, habere facultatem reservandi sibi casus.

[Liber 4 Decretorum, p. 35 a tergo et 36].

2141.

S. C. C., *Gadicen.*, mense aug. 1585.

Illm̃e et Rm̃e Dñe. Quia per decretum 4, *de reformat.*, Sess. 6 sacri Concilii Tridentini visum fuit sacrae Congregationi quod Episcopi possent visitare suas ecclesias cathedrales, et eius Capitulares personas, soli et absque adiunctis a Capitulo deputatis, quod aliter nunquam eis solis licuerat. Hinc Episcopi abutentes huiusmodi praerogativa, et excedentes terminos et limites ipsius Decreti, coeperunt praetendere, et adhuc praetendunt posse solos in visitatione procedere ad punitionem, et impositionem poenarum.

Verum cum ex dicto decreto 4 tantum eis tribuatur facultas visitandi et procedendi solis in his, quae concernunt morum correctionem, et emendationem, et non puniendi, nec imponendi aliquam poenam, et propterea inter Capitula et suos Praelatos ortae essent maximae discordiae, et lites super intelligentia, et observantia dicti decreti 4. Hinc sacra Congregatio Illm̃orum Cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum informata de huiusmodi differentiis, et controversiis declaravit, quod Episcopi possint soli, et absque adiunctis a Capitulo deputatis in vim decreti praedicti visitare, et in tali visitatione in his tantum, quae concernunt morum reformationem fraternam verbo corrigere et emendare, supplicatur pro parte Decani, et Capituli ecclesiae Gadicen. ei huiusmodi declarationem concedi, ut Rm̃us modernus Episcopus iuxta illius formam in visitatione se gerat, et tollatur occasio discordiarum inter ipsum et suum Capitulum.

Congregatio Concilii censuit Episcopum in visitatione Capituli posse solum crimen aliquod corrigere, ac punire, non tamen poena ordinaria, sed ea, quae magis emendationem morum respiciat.

[Liber 4 Decretorum, p. 61 a tergo et 62].

[1] Sess. XIV, *de ref.*, c. 8.

2142.

S. C. C., *Panormitana*, mense sept. 1585.

1. Il Capitolo et Canonici di Palermo espongono humilmente alle SS. VV. Illm̃e, che il moderno Arcivescovo, come quello che s'è sempre portato et porta giornalmente verso loro in ogni occasione, non da padre, et pastore come dovrebbe: ma da capital nemico, come per diversi aggravii rapresentati l'Illm̃a Congregatione di Vescovi ha chiaramente conosciuto, ha cercato con ogn'opera, et industria offendere et aggravare gl'esponenti nella tassa fatta da tre anni in qua, per conto del Seminario, havendo tassato la mensa sua, che è di valore di 20 mila scudi in circa et diversi altri beneficii, et canonicati Regii pingui a ragione della tassa antica, et gl'altri canonicati che sono deboli, et che di gran lunga non hanno quella entrata, che saria necessaria alla condecenza della nobiltà della Città, gl'ha tassati, et riscuote la tassa, secondo che modernamente rendono, non havendo riguardo, che l'entrate siano sopra cose incerte, le quali vanno tuttavia minuendo, come s'è visto da due anni in qua, che sono mancate per metà. Onde detti Canonici per poter mantener il loro grado, haveriano più bisogno di esser provisti di qualche beneficio semplice, conforme alla dispositione del Concilio, che astretti a pagar tassa così eccessiva, et che fà riscuotere rigorosamente senza neanco diffalcarli la perdita dell'entrate delle due annate sudette; *supplicano dunque le SS. VV. Ill.me, che si degnino ordinare al detto Arcivescovo, che liberi essi Canonici dalla sudetta tassa*, stante la tenuità, et incertezza delle loro entrate, o al meno che gli tassi conforme al valore, et tassa antica, facendo loro buono negli pagamenti da venire tutto quello, che di più per il passato ha riscosso.

4. Di più il medesimo Arcivescovo fa aggravio non solamente alli Canonici: ma a tutti i Preti della Città et diocese, perciochè havendo una et forte più volte strettamente essaminatili, et concesso loro licenza di poter confessare, senza limitatione di tempo, quando gli vien capriccio, gli fa chiamar di nuovo all'essamine et per ogni minima occasione gli prohibisce, che non debbiano confessare, non obstante, che altre volte siano stati da lui istesso approbati per tal effetto, che è causa di grande scandalo, et mormoratione di popoli, et infamia di poveri preti. *Sforza anco tanto gli Canonici, quanto gl'altri preti, che nè per ragione di beneficii, nè per altro sono tenuti, con pena di scomunica latae sententiae, che debbiano ogni volta, che a lui piace andar ad essaminarsi per conto della confessione*, che si vede apertamente che non lo fa ad altro fine, che per tenerli oppressi, et farli qualche affronto nell'essamine, et perciò supplicano per opportuno rimedio, et dechiaratione de gli sodetti particolari.

Ad 1. Congregatio Concilii respondit tam mensam Archiepiscopalem, quam Canonicatus et quaecumque alia Beneficia ad rationem veri valoris pro contributione ad seminarium esse taxanda.

Ad 4. Non esse iterum examinandos nisi nova caussa superveniente.

[Liber 4 Decretorum, p. 71 a tergo, sq.].

2143.

S. C. C., *Faventina*, mense oct. 1585.

È nato dubio, *se stante il capitolo*[1] *Causae omnes del sacro Concilio di Trento, sess. XXIV, le parti in cause spettante al foro ecclesiastico di concordia ponno lasciare il loro Ordinario in prima instanza, prima che sia passato il biennio*, nel quale tempo non sia terminata per sentenza la loro lite, *et se il legato et suo vicelegato ponno pigliar tal causa, Episcopo non requisito, et eo negligente*. Et quando ciò non si possa fare, nè da le parti, come pare a contrario sensu potersi argomentare da quel luoco *atque omnino*: ivi *Alioquin post id spatium*, nè dal Legato, come par chiaro nel § *Legati quoque, etc.*, possa l'Ordinario punire le parti, over una delle parti, che tentano et hanno tentato lasciar il loro Ordinario secondo la dottrina dell'Abb. et altri nel c. 1, n. 3, ex, *de foro competenti*, i quali casi sendomi hora occorsi, ho voluto ricorrere a V. S. Illm̃a et supplicarla a proporli in cotesta sacra Congregatione, quando a lei parà bene et tale, che si possano proporre per levar ogni disputa, che io m'aqueterò ad ogni sua determinatione, pregandola a perdonarmi se le sono di molestia, che sarà anco per basciarle la mano con ogni humiltà et pregarle da Nostro Signore ogni maggiore felicità. Di Faenza, li XVII d'Agosto MDLXXXV. Di V. S. Illm̃a et Rm̃a humilissimo et devotissimo servo. Il Vicario di Faenza.

Ad 1. Congregatio Concilii rescripsit: Non posse.

Ad 2. Concilium non impedire, quominus punire possit iuridice partes, quae contra Decretum Concilii, c. 20, sess. 24, caussam ab eo tentarunt avocare ob spretam sui Iudicis Iurisdictionem. Non tamen posse in odium ipsius trahentis habere ratam sententiam contra eum latam a non suo Iudice.

[Liber 4 Decretorum, p. 76 a tergo et 77].

2144.

S. C. C., *Oscen.*, mense oct. 1585.

Alias Sacra Congregatio ad interpretationem decreti c. 18, sess. 23 censuit Episcopum Oscensem cum consilio deputatorum teneri, tam circa institutionem, disciplinam et mores clericorum, quam circa temporalium rerum administrationem providere, sufficere tamen quod Episcopus huiusmodi consilium requirat, eorumque consilio adhibito posse Episcopum statuere et deliberare, quae pro prudentia sua magis expedire iudicaverit, exactionem vero, quae fit pro seminario, ad solum Episcopum pertinere.

Dubitatur modo, mortuo Episcopo, et in sede vacante ad quem pertineat erectio et administratio dicti seminarii, et videtur quod pertineat ad Capitulum quoniam sede vacate Capitulum fungitur vice Episcopi, tam in spiri-

[1] C. 20.

tualibus, quam in temporalibus: c. penult. et ult. *de supplenda neglig. praelat.*, lib. 6, c. is cui, *de elect.*, in 6, Rebuff. late in sua prax. tit. de devolut., n. 58, fol. mihi 188.

Congregatio Concilii censuit pertinere ad Capitulum.

[Liber 4 Decretorum, p. 84].

2145.

S. C. C., *Civitaten.*, mense nov. 1585.

Capitulum Collegiatae ecclesiae Civitaten. habet ab immemorabili tempore citra perpetuo unitas eius mensae capitulari nonnullas Parochiales Ecclesias. In quibus a prefato tempore semper deserviri fecit per vicarios temporales ab ipso Capitulo nominatos, et ad eiusdem nutum amovibiles, habetque in eis ius visitandi ac plura alia privilegia.

Quae facultas sic ponendi vicarios et illos ad nutum amovendi ultra, quod eidem de iure communi competit, stante unione perpetua fuit etiam in specie concessa per particulares Bullas non nullorum summorum Pontificum habuitque Capitulum super dicto iure usque de anno 1576 tres sententias Rotales, quae illud canonizarunt, estque a supradicto tempore citra in dicta possessione sic deputanti, ut per deputationes a 300 annis et ultra successive factas liquet, de quibus omnibus authentica habemus documenta et plene super praemissis satisfecimus Illm̃is et Rm̃is DD. Cardinalibus sacrae Congregationis Episcoporum, qui his ac aliis deductis visis praefatum ius Capitulo nuper praeservarunt.

Et quia circa praedictos Vicarios mensibus praeteritis ortae fuerunt non nullae difficultates inter Rm̃um D. Patriarcham, et nostrum Capitulum, ideo fuit habitus recursus ad istam sacram Congregationem, quae censuit per infrascripta verba:

Congregatio respondit Vicarios etiam temporaneos non posse in parochialibus Collegiatae Ecclesiae unitis deputari nisi praevio examine et approbatione D. Patriarchae sive eius Vicarii iuxta c. 7, sess. 7, et constitutionem s. mem. Pii V.[1] *Et sic deputatos posse ad nutum Capituli nec non ab ipso quoque Ordinario amoveri. Illud tamen esse observandum, ut deputatorum amotio non fiat nisi postquam a Capitulo eorum loco, qui amoventur alii nominati fuerunt et ab Ordinario ut supra approbati.*[2]

Verum quia iura Capituli non fuerunt tunc deducta cum eo tempore non adfuisset in Curia aliquis de Capitulo, nec alius de illis informatus, nisi quidam generalis procurator et post resolutionem praedictam multa orta fuerunt inconvenientia forsan ob sinistram intelligentiam dictae resolutionis, quam ei dat Rm̃us D. Adversarius: ideo nunc pro eiusdem Capituli parte recurritur ad Illm̃am D. V. supplicando pro declaratione dictae resolutionis circa infrascripta:

[1] Cf. N. 119.
[2] Cf. N. 2136.

1. Dum in ea dicitur, nec non ab ipso quoque Ordinario posse amoveri, videtur quod eadem facultas amovendi ipsos Vicarios ad nutum Capituli, quae Capitulo ex supradictis competit, et ex eadem resolutione sibi praeservatur, fuerit extensa etiam ad ipsum Patriarcham, quod et si credamus non fuisse intentionis huius sacrae Congregationis, ex quo Ordinarius non potest de iure communi amovere ad eius nutum Vicarios etiam temporales in parochialibus unitis alicui mensae seu alteri beneficio, super quo Ordinarius non habet nisi ordinariam potestatem, cum id solum spectet ad illum, qui est beneficiatus seu aliter est Dominus illius mensae, quae habet dictas parochiales unitas. Ordinarius potest tantum in illis illud, quod in quolibet beneficiato de iure communi potest videlicet privare ex causa legitima et a iure approbata ac servato ordine iudiciario et facto desuper legitimo processu, non autem ad eius liberam voluntatem, nihilominus, quia Rm̃us D. Adversarius talem dedit sensum, *supplicamus declarari, quod dicta facultas amovendi, quae in dicta resolutione Ordinario datur, intelligatur non ad ipsius Ordinarii nutum pro ut Capitulo competit, sed ex causa legitima et a iure approbata, servatisque desuper legitimis processibus.*

2. Dum in ea dicitur quod amotio deputatorum non fiat, nisi postquam alius Vicarius fuerit appositus, aut donec Capitulum nominaverit, per Ordinarium animarum curae fuerit provisum, cadet difficultas super qua etiam necessaria est declaratio.

Praesupponendum enim est quod ab antiquissimo tempore citra semper observatum extitit, quod occurrente casu amotionis alicuius ex istis Vicariis, ut quia Capitulum illum amovebat, vel ille moriebatur aut resignabat, seu ex aliqua alia causa a servitio vicariae desistebat, Capitulum statim, habita notitia, mittebat aliquem idoneum presbiterum de gremio suae collegiatae Ecclesiae, qui in vicaria vacante deserviebat, quoad usque a Capitulo de Vicario provideretur, qui modus valde proficuus, animabus loci existit, estque ex illo multum statui Parochialis consultum, quia cum istae parochiales sint membra et immediate subiectae Capitulo, statim in aliquo ex dictis casibus occurrente Parochiani non recurrunt ad Ordinarium, sed ad ipsum Capitulum, sub cuius immediata protectione vivunt, ob idque Capitulum consuevit ut dixi tam celeri remedio animarum curae providere.

Verum praefatae resolutionis occasione Rm̃us D. Adversarius praetendit id de cetero a Capitulo aliter fieri non posse; sed quod interim ad ipsum solum spectet dictis parochialibus providere, et quod et si certo credamus Congregationem non ita sensisse, nihilominus talem sensum ipse dedit, ex quo plura inconvenientia ac scandala orta fuerunt, et in futurum oriri possent, nisi ei occurratur.

Talem igitur fuisse Congregationis intellectum credimus, scilicet quod postquam illius verba solum loquuntur in casum amotionis Vicarii, non procedat dicta resolutio in casum mortis vel resignationis, quia tunc non est amotio, sed alio modo vacat vicaria, et mens huius sacrae Congregationis solum illa fuisse visa est providendi in casum amotionis, ex quo aliquod ob dictam amotionem detrimentum statui ecclesiae fieri posse videbatur, verum in casum mortis, vel resignationis observantia Capituli, de qua supra, intacta remanet, quod supplicamus declarari.

Similiter in casu amotionis ac etiam in aliis dictis casibus quatenus resolutio etiam in illis loqueretur, hunc fuisse sensum credimus, scilicet quod facultas providendi curae animarum in istis parochialibus quae Ordinario ex dicta resolutione datur interim quod fiat provisio de Vicario, non sit privativa ad Capitulum, et sic quod Capitulo fuerit ablata illa facultas celeris provisionis, de qua supra, sed imo facultas quae in dicta resolutione Ordinario datur, intelligitur in subsidium v. g. in eventum quod Capitulum statim animarum curae non provideat, possit Ordinarius illi parochiali sic Vicario carenti providere, donec de Vicario provideatur.

Hic enim sensus et iuri et rationi convenit, quia cum ista sint Beneficia perpetuo unita, Mensaeque capitularis Capitulum est Dominus, et propterea ad ipsum spectat providere in eis necessaria, nec debet se Ordinarius intermittere, quousque non videt quod Capitulum exerceat eius officium, et sicut ad Capitulum spectat ius apponendi Vicarios, quod est plus, certe etiam debet sibi licere providere eisdem Parochialibus per modum provisionis, ut supra dixi, quod est minus.

Ultra quod si id impeditur, maximum resultabit ecclesiae detrimentum, praesertim quia Dioecesani, ut dixi, immediate recurrunt ad Capitulum, uti immediatum Dominum, unde si postea Capitulum debebit advocare Ordinarium, qui in loco distanti a loco Civitatis residet, antequam omnia praemissa fiant, multum tempus erit necessarium, et ita interim Parochia remanebit sine servitio, nec poterit Capitulum sua celeri provisione dicto detrimento occurrere.

Quare supplicatur declarari Capitulum posse, donec de alio Vicario providetur, Parochiali Vicario carenti providere animarum curae dictae Parochialis, donec de Vicario eidem providetur, quod si Capitulum non fecerit, possit Ordinarius dictae curae providere interim quod fiat provisio de Vicario.

Congregatio Concilii respondit: *ad 1. Non posse Vicarios ad nutum Capituli deputatos in ecclesiis, de quibus agitur, amoveri ab Ordinario, nisi ex causa legitima atque probata, propter quam etiam si perpetui essent, possent privari.*

Ad 2. Ex c. 18, sess. 24 in casibus repentinis posse Capitulum per modum provisionis deputare ex gremio suae ecclesiae aliquem presbiterum idoneum, qui in Vicaria vacante tantisper deserviat, donec Patriarcha quamprimum de vacatione factus fuerit certior a Capitulo.

[Liber 4 Decretorum, p. 88, 89].

2146.

S. C. C., *Lucen.*, mense nov. 1585.

Reverendo in Christo P. Prior. Desidero saper' *se si può dar'uno Confesor a una Monacha particolar per una volta tanto.*

Hovero dandone uno che le ascolti tutte per una volta, come vole il sacro Concilio di Trento.[1]

[1] Sess. XXV, *de regularibus*, c. 10.

Et se a questo alcune non si volesse confessar' con dir' io non voglio far' altra mutacione, come si può intender questo fatto se si può far' senza scrupolo o pregiudicio.

Congregatio Concilii censuit extra ordinarium confessorem offerendum non alicui Moniali singulariter, sed omnibus Monialibus universe ut omnium confessiones audire debeat. In arbitrio tamen cuiusque Monialis esse an confessori extra ordinario velit confiteri.

[Liber 4 Decretorum, p. 90].

2147.

S. C. C., *Seguntina*, mense nov. 1585.

Pro tempore obtinentes canonicatum penitentiarem Ecclesiae Seguntin. tam a prima sua creatione quam postquam fuerunt in vim decretorum sacri Concilii Tridentini[1] pro penitentiaro applicati, qui ante modernum canonicum penitentiarium deservierunt quatuor alii Canonici penitentiarii, omnes quiete et pacifice gavisi fuerunt gratia absentiae sive recreationis.

Diebus preteritis Decanus et Capitulum dictae ecclesiae circa dictam gratiam fecerunt diversa decreta, quando quod ipsi illi concedebant gratiam praedictam, sine praeiudicio iurium suorum ad petendum super praemissis declarationem ab hac sacra Congregatione, quando quod gaudeat dictis quatuor mensibus gratiae, dum tamen non sit de tempore Quadragessimae, quando et novissime quod non debeat gaudere huiusmodi gratia. Doctor *Velasquez modernus Canonicus penitentiarius supplicat humiliter huic sacrae Congregationi declarari dictum pro tempore Canonicum penitentiarium posse gaudere gratia absentiae, sicut alii Canonici ecclesiae praedictae*, et sicut dicti eius praedecessores ea gavissi fuerunt.

Congregatio Concilii censuit non posse cogi, sed abesse non debere eo tempore quo frequentius poenitentes accedunt, et diebus festis solemnibus, veluti tempore ieiunii Quatuor temporum, Quadragesimae, Adventus, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, Assumptionis B. Mariae, Omnium Sanctorum, Nativitatis Domini.

[Liber 4 Decretorum, p. 87].

2148.

S. C. C., *Hispalen.*, mense dec. 1585.

Il Canonico penitentiario della Chiesa Gadicen. per non poter habitar in quella città senza manifesto pericolo della vita sua, secondo il parer d'i medici, et perciò non potendo far la residenza come si deve, vorrebbe far resignatione di detto suo Canonicato in favore del Dottore Bernardo Negrone clerico Hispalen., familiare del Illmo Cardinale Dezza, nel quale concorrono

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 8.

tutte le qualità requisite per detto Canonicato, eccetto l'età, che non arriva a quaranta anni, et però si supplica V. S. Illm̃a si degni far gratia al detto Dottore Negrone, che li sia data una fede di quello, che la sacra Congregazione del santo Concilio in simil caso ha dechiarato, il che riputarà per favor singolarissimo di V. S. Illm̃a, quam Deus, etc.

Congregatio Concilii censuit defectum aetatis 40 annorum a Concilio requisitae non obstare, ubi alias aptior pro loci qualitate non reperitur.

[Liber 4 Decretorum, p. 95 a tergo].

2149.

S. C. C., *Virodunen.*, mense dec. 1585.

Il Capitolo Virdunen. pretende, che il Vescovo, in sua assentia il suo Vicario, non possono fare predicare, manco far sonar la predica nel Domo, congregar Synodo et ivi chiamar le chiese per far' orationi, processioni et altre buone opere senza il suo espresso consenso. Però il Cardinale di Vandemont moderno Vescovo supplica le SS. VV. Illm̃e restino servite dichiarare sopra di ciò quello che ne sentino, et usarci il remedio conveniente, come più parerà alle SS. loro Illm̃e per togliere ogni occasione di contrasto, che del tutto si receverà favore singolare, et particolarmente detto.

Congregatio Concilii censuit Episcopum itemque eius vicarium ea omnia posse, nec requiri Capituli consensum.

[Liber 4 Decretorum, p. 97 a tergo].

2150.

S. C. C., *Bellicen.*, mense ian. 1586.

Beatissime Pater. Devota creatura vestra Ioannes Gottifridus Ginodi Episcopus Bellicen. gregis sibi commissi salubriter dirigendi, et non nullos, qui in suis ecclesia, civitate et dioecesi Bellicen. (seminante humani generis hoste) irrepserunt abusus, dante Deo tollendi causa infrascripta Sanctitati Vestrae notificanda censuit, ut eadem sibi opportunum salutare remedium desuper adhibere dignetur.

In primis itaque proponit 1. Cum Ecclesia Bellicen. sub observantia Divi Augustini regeretur, Prior et Canonici eiusdem ecclesiae de illorum Canonicatibus et praebendis dum pro tempore vacarunt, in maximum ipsius Episcopi praeiudicium aliquando providere praesumpserunt. Isque abusus adeo ibi invaluit, ut simul atque ipsi Canonici ad sexagesimum annum accedunt, vel desperatae valetudinis sunt, resignent suos canonicatus et praebendas in manibus dicti Capituli, libere quidem et simpliciter, sed ipsum Capitulum eosdem Canonicatus et praebendas sic in suis manibus resignatos, nepotibus, vel aliis attinentibus dictorum resignantium conferat, ac ipsos resignantes in possessione stalli postea relinquat, dictis resignatariis ipsorum fructuum seu partis illorum perceptionem aut saltem quid aliud in compensationem eorundem seu partis illorum clandestine permittentibus. Quae cum constitutionibus amplius fe. re. Pii IV [1] et Pii V [2] contra confidentias ac ipsius Pii V, [3] S. V. praedecessorum super prohibitione, ne ordinarii collatores beneficia in eorum manibus resignata conferant suis vel resignantium familiaribus aut consanguineis, adversentur: eadem Creatura *postulat dictas constitutiones apostolicas deinceps illic omnino observari ex executioni demandari debere decerni.*

Ad 1. SS.mus D. N. respondit, quos Episcopus compererit benefitia vel dedisse vel recepisse in confidentiam, declaret incidisse in poenas contentas in Bullis Pii IV et Pii V, quoad ad provisiones beneficiorum, quae resignant, curet observari constitutionem Pii V de non admittendis resignationibus, et ubi opus sit declaret itidem contrafacientes incidisse in poenas eiusdem constitutionis.

[Liber 4 Decretorum, p. 100-103].

2151.

S. C. C., *Fanen.*, mense ian. 1586.

Quamvis in c. 18, sess. 25, *de reg. et mon.* Anathemati subiciantur omnes, non solum cogentes sed etiam consilium, auxilium et favorem dantes Virgini etc. *ad ingrediendum Monasterium*, ad suscipiendum habitum, vel ad profitendum et quod arctius est, praesentiam, consensum, vel auctoritatem quoquo modo uni dictorum actuum praestantes, dummodo sciant eam non sponte id agere: tamen *quia non nulli* (non ostante bulla Sm̃i Pii Papae IV declarationem Concilii omnibus prohibente) *seminant consilium dari posse et dederunt ac dari fecerunt, optatur scire an in excommunicationem inciderint* ad hoc ut possint absolvi, et alii amplius in talem errorem non incidant.

Ad 1. Congregatio Concilii respondit illa verba in c. 18, sess. 25, de reg. (quique consilium auxilium vel favorem dederint) non ita accipienda ut inhibitum sit ne quis consilium det Virgini ad ingrediendum Monasterium, vel profitendum, sed excommunicantur dantes consilium et auxilium ad hoc ut Virgo cogatur ingredi, et profiteri, atque ita prohibita coactio necnon etiam consilium ad eam tendens, merito sub eadem poena prohibitum intelligitur.

Ad 2. Non esse dubitandum quin sicut liberum est Novitiam intra annum recedere, ita Monasterio eandem dimittere, quod et expressum est in Concilio Tridentino, sess. 25, c. 16 ibi: finito tempore Novitiatus superiores Novitios, quos habiles invenerint admittant, aut e Monasterio eiiciant. Quod tamen dictum sit de Masculis, nihilominus habet locum etiam in Monasteriis Monialium, ut liquet ex c. ult. eiusdem sess. In puellis tamen, quae iam habitum susceperunt, servandum, ut non nisi ex gravi causa eiiciantur, ut eo modo quo illarum famae minus quam fieri possit officiatur.

[Liber 4 Decretorum, p. 99].

[1] Cf. N. 106.
[2] Cf. N. 130.
[3] Cf. N. 125.

2152.

S. C. C., *Civitatis Regalis in Indiis (Limana)*, mense febr. 1586.

Rm̃us Dñus Toribius Alfonsus Morgoviso, Dei et Apostolicae Sedis gratia Archiepiscopus Civitatis Regum in Indiis maris del Sur, et provincia del Perù supplicat Illm̃is Dñis Cardinalibus sacrae Congregationis Concilii Tridentini, quatenus dignentur respondere, quid per ipsum et Episcopos suffraganeos tenendum sit infrascriptis dubitationibus.

1. *An Concilium provinciale possit cognoscere de omnibus causis vertentibus in prima instantia coram Episcopis suffraganeis.*

Ad 1. Congregatio Concilii censuit posse cognoscere non solum de his causis, quae specialiter eius iudicio a iure et Concilio Tridentino reservatae sunt, sed de omnibus tam civilibus quam criminalibus, quae dubiae non sint, quaeque brevi tempore possunt expediri, et alioqui iuxta canonicas sanctiones in eo tractari et definiri possunt, si tamen in prima instantia coram locorum Ordinariis illorum introductae reperiantur, non posse avocari, nisi in casibus et modis a iure permissis.

2. *An de causis pendentibus coram Episcopis vel eorum Vicariis possit appellari ad Concilium omisso Archiepiscopo. – Ad 2. Posse.*

4. *An possit appellari ab Archiepiscopo ad Concilium, vel an debeat appellari ad Papam. – Ad 4. Posse ad utrumque.*

5. *An possit appellari a Concilio ad Archiepiscopum vel eius Officialem generalem. – Ad 5. Non posse.*

6. *An Archiepiscopus solus iustis de causis possit absque aliis Episcopis dissolvere Concilium. – Ad 6. Non posse, nisi de consilio et assensu Coepiscoporum.*

7. An Archiepiscopus tanquam caput Concilii et inibi praesidens possit mandare et ordinare in Concilio provinciali ita quod reliqui Episcopi non possint illum impedire aut perturbare, quando dixerit quod quis taceat, vel quod praesentetur aliquod scriptum vel libellus aut quod pro tunc non legatur usque ad aliam diem, seu quod quis exeat a Concilio vel intret, et occurrendo quod aliquis ex Episcopis impediverit aut perturbaverit, aut contra Archiepiscopum inurbanus extiterit, *an Archiepiscopus possit procedere contra talem. – Ad 7. Directionem Concilii sicut et mandare ne quis loquatur extra locum, neve perturbetur Concilium, ad Archiepiscopum pertinere; cetera vero, de quibus quaeritur, non spectare ad illum solum, nisi de consilio et assensu Coepiscoporum.*

24. *An possint ingredi Monasteria Monialium personae seculares ad deferendum pro monialibus victum, et vestitum, ulterius ligna, aquam, farinam, et frumentum et reliqua cibaria*, et sic sartor poterit intrare ad capiendum mensuram vestium, et hortolanus ad colendum hortos, et alius ad occidendum arietes, sive boves, aut alia animalia, et ita ipsae moniales pro communi servitio poterint intra claustra Monasterii retinere mulieres seculares non pro-

fessas nec habitum Monialium indutas, quae non possint exire ab isto Monasterio. – *Ad 24. Posse eos ingredi quorum opera ad victum necessaria non potest extra praestari; nec posse retinere mulieres seculares.*

28. *An Moniales privatim possint habere aliquos redditus pecuniarum, sive aliquos census relictos et legatos ab aliquibus consanguineis vel aliis personis pro earum subventione. – Ad 28. Non posse, sed omnia ad manus Abbatissae deferri oportere, quae in primis illius Monialis necessitatibus debeat providere.*

30. *An aliquis Episcopus alienae diocesis possit celebrare ordines in aliquo Monasterio fratrum invito proprio Episcopo illius diocesis, sub quo est Monasterium, si ipsum Monasterium habeat indultum a Sede Apostolica, ut inibi ordines celebrari posssint. – Ad 30. Non posse.*

32. *An pro seminariis ecclesiasticis puerorum debeant contribuere omnes dignitates et benefitia existentia de iure patronatus Catholicae Maiestatis, aut aliorum laicorum. – Ad 32. Debere.*

[Liber 4 Decretorum, p. 112-115].

2153.

S. C. C., *Comen.*, mense febr. 1586.

La Chiesa collegiata di S. Vittore di Balerna dioc. di Como nel dominio de' suizzeri per essere capo di pieve, ha la cura di molte anime, non solamente del luogo di Balerna, ma ancora di molti altri sottoposti a quella pieve. Qual cura spetta all'Arciprete et Canonici di essa Chiesa, nella quale è un statuto antico, giurato et sempre osservato, et ancora confermato dal Visitatore apostolico, che quando l'Arciprete, o alcuno de' Canonici sia occupato intorno alla cura de anime, non perda le distributioni della Messa, nè di officii, come se egli fusse presente in choro.

Accade spesse volte, che l'Arciprete è occupato in amministrar i sacramenti in alcuno de' sudetti luoghi della pieve, non solamente in casi di necessità, ma ancora per occasione di giubilei, et indulgentie concesse a quelli, che saranno confessati, et communicati. Nei quali casi li Canonici pretendono, che il detto Arciprete debbia perdere le distributioni del tempo, che gli manca in choro, interpretando essi a lor modo il sopra detto statuto, che habbia luogo solamente in casi di necessità, et non per occasione di giubilei o de indulgentie, qual'interpretatione è contra l'osservanza et consuetudine di quella Chiesa, et anco puotrebbe impedir il profitto spirituale di quelle anime.

Perciò detto Arciprete supplica humilmente le SS. VV. Illm̃e et Rm̃e, che *si degnino dichiarar et ordinare, che ogni volta, che il detto Arciprete sarà occupato circa la cura delle anime ancorchè solamente per occasione di giubilei o indulgentie, non perda le distributioni, come se fusse presente in choro:* et pregherà sempre il Signore Dio per l'essaltatione di V. S. Illm̃e.

Congregatio Concilii censuit, si cura animarum incumbit Archipresbitero, non amittere distributiones quotidianas, quoties occupatus est in administratione sacramentorum etiam occasione iubilei.

[Liber 4 Decretorum, p. 110 a tergo et 111].

2154.

S. C. C., *Lucana*, mense febr. 1586.

In controversia lucana inter Episcopum et Societatem Sanctae Crucis super visitatione Hospitalis de Lammari:

Congregatio Concilii censuit Episcopum iure potuisse visitare, et Hopitale esse ecclesiasticum.

[Liber 4 Decretorum, p. 110 a tergo].

2155.

S. C. C., *Avenionen.*, mense mart. 1586.

1. Cum sacrosancto Concilio Tridentino cautum sit, quod si beneficiorum iurispatronatus institutio ad inferiores Episcopo pertineat, ab ipso tamen Episcopo examinari debere presentatos, alioquin institutionem ab inferioribus factam irritam esse et inanem, sess. 25, *de reformat.*, c. 9, vers. *quod si:* an, si collatio integra ad inferiores pertineat, ut si Capitulum alicuius ecclesiae vel Cathedralis vel Collegiatae habeat ius conferendi absque alicuius praesentatione ad libitum suum aliqua beneficia simplicia vel etiam Canonicatus vel Decanatum, aut Praeposituram eiusdem *debeat Episcopus examinare eum, qui ad huiusmodi beneficium promovendus est;* neque enim in his terminis loquitur Concilium, sed ratio tamen eadem non solum, sed maior est, cum in terminis Concilii duo adsint: patronus et qui instituit. Et sic vero simile est eo modo promotum magis idoneum quam qui ab uno solo promovetur; interest praeterea Episcopi examinare eos, qui beneficia in suis ecclesiis habituri sunt idque maxime, si curam animarum habent.

7. *Et quid si beneficia sint, quibus cura animarum imminet, ipsorum tamen integra collatio ad inferiorem Episcopo spectet: an coram Episcopo professionem fidei facere tenebuntur.*

Congregatio Concilii respondit ad 1. Provisos de beneficiis simplicibus quorum collatio libere pertinet ad inferiores, non teneri ex Concilio subiicere se examini Episcopi; provisos de dignitatibus examinandos etiam si existunt liberae collationis inferiorum; in simplicibus autem beneficiis sufficere illam approbationem, per quam Episcopus Ordines requisitos contulit.

Ad 7. Provisos de beneficiis curam animarum habentibus etiam si existant liberae collationis inferiorum, debere coram Episcopo, vel eius Vicario professionem emittere per c. 12, vers. provisi, sess. 24, ubi non distinguitur sint ne provisi ab Episcopo vel ab alio.[1]

[Liber 4 Decretorum, p. 128, 129].

[1] Cf. etiam N. 2163.

2156.

S. C. C., *Mediolanen.*, mense maio 1586.

Li RR. Preposito et Canonici di Santo Ambroscio maggiore di Milano Chiesa collegiata et insigne hanno per consuetudine, la quale eccede la memoria d'huomini, doi mesi di vacanza della residentia et servitio di detta Chiesa, senza perdita delli emolumenti di detta residentia; ma perchè l'Illm̃o Cardinale Borromeo Arcivescovo di fe. me. certi anni sono ordinò, che di continuo servissero, altrimente perdessero li emolumenti per rata dell'absenza, nè volse attendere la detta consuetudine, con tutto sii ammessa dalla legge commune, però astretti da quell'ordine hanno poi servito, se ben gli è stato molto grave l'esser privato del commodo, che sentivano per detta consuetudine, la quale considerando che non è improbata dalla legge commune, ne meno dal sacro Concilio di Trento, come si crede, per questo humilmente *supplicano alle Signorie VV. Ill.me che si degnino di reintegrarli al primo lor stato secondo detta consuetudine*, non ostante l'ordine dell'Illm̃o Cardinale predetto, poichè tanti anni hanno goduto questo benefitio, et il tutto receveranno dalle SS. VV. Illm̃e per singularissimo favore, oltre il compimento della giustitia, la quale si spera dalla bontà loro.

Congregatio Concilii respondit Concilium sustulisse immemorabilem, per quam Canonicis licebat singulis annis abesse per duos menses citra amissionem distributionum quotidianarum.

[Liber 4 Decretorum, p. 140 a tergo et 141].

2157.

S. C. C., *Panormitana*, mense maio 1586.

Disponendosi nel Capitolo XII della Sess. XXIV del Concilio, che le persone proviste di Canonicati nelle chiese Cathedrale fra due mesi dal giorno, che haveranno preso il possesso, debbiano fare la professione della fede, non solo inanzi al Vescovo o suo Vicario, ma anco in Capitolo, altrimente non facciano suoi li frutti, et essendo successo altre volte, che gli tali provisti de' Canonicati nella Chiesa di Palermo han fatto detta professione per mezzo di procuratori, et non per se stessi, come saria conveniente et forse necesario, parendo che l'atto in se istesso sia personale, supplicano humilmente le SS. VV. Illm̃e il Capitolo et Canonici di Palermo, che si degnino dechiarare, *se tali professioni fatte da procuratori siano conformi alla dispositione del Concilio, et se tali Canonici fanno per ciò i frutti suoi.*

In oltre se è passato il termine degli due mesi, il Capitolo senza nuovo et espresso ordine della Sede Apostolica può ricevere più dette professioni dalli Canonici provisti, che tutto si receverà a singularissima gratia.

S. C. respondit: Non est satisfactum Concilio, si professio fiat per procuratorem, sed opus esse gratia pro fructibus male perceptis, et iniungendum, ut rursus profiteantur provisi per se ipsos.

[Liber 4 Decretorum, p. 142 a tergo et 143].

2158.

S. C. C., *Seguntina*, mense iun. 1586.

In hac Sacra Congregatione fuit alias declaratum, quod Episcopo Seguntino celebranti pontificaliter, tam in Cathedrali, quam extra, in Civitate Seguntin. Capitulum teneatur dare assistentes nominandos ab eo iuxta illius Ecclesiae consuetudinem immemorabilem; et licet Capitulum fuerit et sit semper promptissimum ad obediendum mandatis huius Sacrae Congregationis et Illmae D. Vestrae et dare assistentes Rmo D. Episcopo celebranti et exercenti actus pontificales in Cathedrali, tamen quia circa assistentiam extra Cathedralem aderat difficultas: An mens huius Sacrae Congregationis esset, quod Capitulum teneatur dare assistentes Rmo D. Episcopo toties, quoties voluerit celebrare pontificaliter extra Cathedralem, an vero quando Capitulum una cum Rmo D. Episcopo causa voti vel devotionis simul processionaliter concurrunt ad aliquam ecclesiam Civitatis (pro ut fit in Civitate Seguntina), dictum Capitulum recurrendum censuit ad hanc Sacram Congregationem pro intelligenda illius mente. Rmus tamen Episcopus Seguntin. de mense decembris proxime praeterito die Sancti Iohannis Apostoli, nolens celebrare in sua Cathedrali ordines generales (pro ut de iure tenetur) sed extra eam in quodam monasterio monialium prope domum Rmi D. Episcopi, praecepit Capitulo sub poena excommunicationis latae sententiae ut pro celebrandis ordinibus in dicto monasterio sibi darent assistentes, quos dare tenerentur, si in Ecclesia Cathedrali eos celebraret; Capitulum autem licet in omnibus Rmo D. Episcopo vellet ombtemperare, quia in hoc salvis ecclesiae iuribus non poterat,cum sit et fuerit in possessione et consuetudine immemorabili non dandi assistentes, nisi quando Episcopus celebrat in Cathedrali pontificaliter, vel pontificalia exercet, quam servandam in hac materia, dummodo non sit contra Concilium et Pontificale Romanum, haec Sacra Congregatio pluries censuit, ac etiam quia videbant esse contra Concilium Tridentinum, Sess. 23, c. 8. Nec contrarium erat declaratum in hac Sacra Congregatione, et aderant non parva inconvenientia, tam circa loci incomoditatem, quam circa diminutionem cultus divini in Cathedrali, supplicarunt dicto Rmo D. Episcopo dignaretur suspendere executionem sui mandati, donec super hoc consuleretur haec Sacra Congregatio, et vellet celebrare iuxta praescripta Concilii dictos ordines in sua Cathedrali, in qua et comodius et decentius celebrare poterat, et illi ipsi assistere et inservire, prout parati erant facere, et ad hoc miserunt duos Capitulares ex dignioribus dictae ecclesiae, quibus in Capitulo referentibus nihil potuisse obtinere, dictum Capitulum ne excommunicationem incurreret, appellavit a dicto mandato ad hanc Sanctam Sedem, quo non obstante dictus Rmus Episcopus eos declaravit excommunicatos nominatim, a quo iterum ad hanc Sanctam Sedem pro parte Capituli fuit appellatum; licet se abstinuerint, et ut creditur abstineant usque adhuc timentes (ut par est) pastoris sententiam, licet credatur iniusta, ad quae evitanda et ut in posterum quid ab utraque parte

servari debeat, intelligi possit, pro parte dicti Capituli supplicatur declarari:

1. *An Capitulum teneatur dare assistentes Rmo D. Episcopo celebranti extra Cathedralem pontificaliter toties quoties voluerit celebrare, an vero solum, quando Episcopus et Capitulum concurrunt simul processionaliter ad aliquam ecclesiam civitatis.*

2. *An stante decreto Concilii Tridentini, sess. 28, c. 8, Rmus D. Episcopus Seguntinus teneatur celebrare statutis temporibus ordines generales in Ecclesia Cathedrali, an vero possit illos extra eam in alia Ecclesia Civitatis celebrare, et an stante dicto decreto et consuetudine immemorabili, in qua est Capitulum non dandi assistentes extra Cathedralem, teneantur pro celebratione ordinum illi dare assistentes extra eam.*

Congregatio Concilii censuit tam Episcopum quam Capitulum perperam fecisse: Episcopum, quod relicta Cathedrali in alia Civitatis ecclesia praeter urgentem necessitatem ordinationes celebraverit reclamante Concilio, sess. 23, c. 8; Capitulum vero quod Praelato suo in praestandis assistentibus parere noluerit, siquidem parere tunc debuerat et postmodum ad Congregationem recurrere.

Itaque iniungendum Episcopo, ut adhibita admonitione Capitulum suum absolvat; tum ipsum Episcopum admonendum, ut nusquam alias praeterquam in cathedrali nisi ex urgente necessitate ordinationes celebret: quin etiam in maioribus et solemnibus festivitatibus non relinquat Cathedralem.

[Liber 4 Decretorum, p. 146 a tergo, sq.].

2159.

S. C. C., *Bononien.*, mense iul. 1586.

In Sessione 24, c. 12 dicitur, quod obtinentibus dignitates aut Canonicatus non licet vigore cuiuslibet statuti aut consuetudinis ultra tres menses ab eisdem ecclesiis quolibet anno abesse.

Quaeritur, *an liceat Canonicis abesse per hos tres menses, et interim lucrari distributiones quotidianas; et quid in illis Canonicis, qui haberent constitutiones Sedis Apostolicae auctoritate factas, aut confirmatas ante Concilium Tridentinum, quae concederent illis vacationem duorum mensium, et quod interim haberentur pro interessentibus et lucrarentur distributiones. An huiusmodi constitutiones censeantur revocatae a Concilio Tridentino.*

Ad 1. respondit Congregatio abesse licere; sed non lucrari distributiones quotidianas.

Ad 2. Constitutiones a Sede Apostolica confirmatas non censeri sublatas.

[Liber 4 Decretorum, p. 168 a tergo et 169].

2160.

S. C. C., *Caputaquen.*, mense iul. 1586.

Il Seminario della Diocese di Capaccio supplica V. S. Illma si degni dichiarare, se li subscritti sono tenuti pagare la tassa per ragione delli benefitii, con l'entrate, che hanno in detta Diocese.

1. Molte Chiese de preti seculari, sopra le quali l'Abbate del Monasterio della Trinità de la candela, Congregatione di Monte Casino, have iurisditione vescovale, *dicono non esser tenute alla contributione a detto Seminario* (come contribuiscono l'altre Chiese de la Diocese) ancorachè le Chiese et l'entrate siano dentro detta Diocese, et si godano dalli preti seculari, allegando che essendo composti con la Camera Apostolica la Congregatione sudetta, et fatti esempti da dette contributioni devono ancor esser esempti detti preti per esser sudditi a detto Abbate. Ma in detta compositione non si fa altra mentione che della Congregatione et non de preti seculari. Il simile pretende l'Abbate di Santo Lorenzo della padula per li preti di Casalnovo.

2. Nella medesima Diocese sono alcuni Hospitali di Santo Spirito, li quali sono stati tassati per la rata dell'entrate. Si domanda, *se questi Hospitali sono tenuti contribuire*, tanto più, che non mostrarono cosa alcuna particolare relevante in questa materia.

Ad 1. Congregatio Concilii censuit Ecclesias saeculares quae non sunt de mensa Monasteriorum, tametsi ad eorum institutionem et collationem pertineant, teneri ad contributionem pro Seminario.

Ad 2. Prioratus pariter Sancti Spiritus teneri.

[Liber 4 Decretorum, p. 159, 160].

2161.

S. C. C., *Cremonen.*, mense iul. 1586.

1. *An Episcopus saltem ex facultate sibi a Concilio tributa*, c. 4, Sess. 25, *possit diminuere onus a testatore impositum heredibus, ut certis diebus Missas et anniversaria celebrari faciant, ut elimosinas pauperibus erogent propter causas ab ipso Concilio ibidem consideratas.*

2. *An ubi similibus oneribus gravati fuerunt in fundatione beneficiati futuri, si fructus beneficiorum non sufficiant dictis oneribus supportandis, vel elemosinis erogandis, quas pauperibus praestare a fundatore iussi sunt, possit Episcopus ex d. c. 4 Missas et anniversaria reducere, et elemosinas diminuere.*

Congregatio Concilii censuit *quo ad 1* et *2 non competere Ordinario huiusmodi facultatem ex c. 4, Sess. 25.*

3. *Et quatenus possit, anniversariorum ne potius an Missarum, vel magis elemosynarum reductio facienda.*

Ad 3. Quatenus ab habente potestatem reductio facienda sit, reducendas potius elemosinas, quam Missas.

[Liber 4 Decretorum, p. 161 a tergo et 162].

2162.

S. C. C., *Caputaquen.*, mense aug. 1586.

1. Seminarium Caputaquen. humiliter petit sibi declarari, postquam Episcopus auctoritate Concilii Tridentini potest unire Seminario beneficia simplicia cuiuscunque qualitatis: *an sit vetita unio beneficiorum illorum, quae a principio fuerunt regularia, postea vero sunt effecta secularia*, et carent questu(?) et passim conferuntur per Sedem Apostolicam presbiteris secularibus, a quibus in presentiarum possidentur.

2. *Et an Episcopus, vel eius Vicarius potuerit unire dicto Seminario beneficia simplicia, quae vacarunt in mense Pontificis.*

Ad 1. Congregatio Concilii censuit Beneficia regularia, sive dentur in titulum sive in commendam, non posse uniri Seminario, secus vero si statutum immutarunt.

Ad 2. Uniri posse, modo uniantur ante eorum vacationem.

[Liber 4 Decretorum, p. 169 a tergo et 170].

2163.

S. C. C., *Avenionen.*, mense sept. 1586.

Dubiis, de quibus in S. C. C., *Avenionen.*, mense mart. 1586 [1] iisdem terminis repropositis, replicatum fuit et responsum, ut infra:

Quoad 1. dubium: *non videtur sufficere examen factum quoad Ordines, quia inferiores collatores saepius conferunt beneficia simplicia clericis alterius Diocesis.*

Responsum: *In beneficiis simplicibus non requiritur examen.*

Quoad 7. *In decisis.*

[Liber 4 Decretorum, p. 184 a tergo, sq.].

2164.

S. C. C., *Avenionen.*, mense oct. 1586.

13. *Utrum Ordinarius possit ex causa iusta permittere ut dum cantatur vespere, possint fieri denunciationes diebus tamen festivis.*

20. Viget consuetudo in aliquibus Capitulis Cathedralium, quod in admissione ad possessionem Episcopi singulis Canonicis unus aureus solvatur, et Canonici quarta pars. *Quaeritur utrum dicta consuetudo sit irrita declaranda.*

Congregatio Concilii respondit *ad 13. Ita dispensare posse ex causa.*

Ad 20. Consuetudinem huiusmodi esse sublatam per Concilium, c. 14, Sess. 24, et per Constit. Pii V, [2] *ideo non esse tolerandam.*

[Liber 4 Decretorum, p. 187 a tergo, sq.].

[1] Cf N. 2155.

[2] Cf. N. 134.

2165.

S. C. C., *Bracharen.*, mense nov. 1586.

In Civitate et Dioec. Bracharen. a multo tempore adsunt controversiae inter iudices ecclesiasticos ex una et iudices seculares ex altera, circa puniendos concubinarios laicos, et ita circa interpretationem cap. 8, Sess. 24 Concilii Tridentini. Unde Henricus Cardosus procurator Rm̃i Dñi Archiepiscopi Bracharen. nomine sui principalis supplicat pro declaratione dubiorum infrascriptorum, quae pro tempore occurrunt.

1. In primis: *utrum illud quod disponitur in dicto capite 8, sess. 24 dicti Concilii circa concubinarios, tam solutos, quam uxoratos ter monendos, praescribat formam.* Itaque eam teneantur iudices ecclesiastici omnino observare in foro contentioso, ut ante trinam monitionem eos ratione concubinatus non possint punire, et an expectandus sit annus excommunicationis, qua feriri iubentur ibi, antequam puniantur.

Ad 1. Congregatio Concilii censuit trinam monitionem non esse necessariam, nisi quando proceditur ad excommunicationem. Nec annum excommunicationis expectandum.

[Liber 4 Decretorum, p. 200 a tergo, sq.].

2166.

S. C. C., *Pistorien.*, mense dec. 1586.

Perchè già tempo fa s'osservasse il culto divino nella Cathedrale di Pistoia, furono certe prebende de canonicati uniti alla massa grossa capitulare per distribuirsi in distributioni quotidiane infra li canonici interessenti et per prebenda di qualunque canonico furono constituiti frutti, che non escedevano ducati due per prebenda, trovandosi che in questo modo ancora il culto divino non era nella Chiesa, e quello ch'era peggio che li canonici non potrano sostentarsi lor vita. Di qui è, che dalla fe. me. di Sisto IV il Capitolo et Canonici sudetti ottenero con la deputatione del giudice fatta, che si potessero dividere il tempo del servitio, et che almeno per la terza parte del tempo fosse lecito alli Canonici non residere, et potere andare à officiare altrove a causa che meglio potessero sostentare lor vita, purchè sempre residessero li due terzi di essi Canonici, et in feste principali narrate residessero tutti, et così il giudice deputato in virtù della concessione di Sisto IV ordinò et dispose, qual ordinatione e dispositione fino a quel tempo con grandissima satisfattione di tutta la Città et visitatori apostolici si è sempre inviolabilmente osservata, havendo cura li Canonici et Capitolo delli non residenti dando licentia di assentarsi à chi la domanda conforme all'indulto per cause legittime a fine et effetto, che non mancassino mai li due terzi à divini officii, onde se ben la Chiesa con questa gratia di Sisto IV non ha mai patito nel culto divino, nè patisce, nè mai è nato alcun inconveniente nè abuso circa li divini officii o entrate capitulari assignate, non dimeno non sono mancati

alcuni a esporre il contrario alla Sacra Congregatione delli Vescovi, tanto per conto di dette licentie, quanto dell'absentia, solo forse per qualche loro interesse particolare; e doppo l'haver la detta Congregatione più tempo odito tal causa, finalmente si è resoluta remetterla a questa sacra Congregatione del Concilio, poichè la difficultà tutta consiste nelle interpretationi del canone XII, sess. 24, *cum dignitates*, del Concilio Tridentino. Perciò supplicano il Capitolo et Canonici di Pistoia, che considerata la sudetta gratia et essecutione di essa ancora, non disforme dal detto Concilio, per il quale si concede alli Canonici l'absentia di tre mesi dell'anno, la qual gratia se bene pare sia quattro mesi, non di meno considerato, che tutti vi devon'intervenir le feste principali, et altre feste particolari narrate in detto indulto, le quali ascendono a 40 giorni in circa, et che sempre vi devano esser li due terzi, si trovorà, che saranno meno delli tre mesi concessili dal Concilio, e che le dette licentie dell'assentia per detti respetti date non sono contro il Concilio, e per li medesimi rispetti per l'antica consuetudine fondati nella gratia apostolica si devono servar: *supplicano per tanto li sudetti Oratori le Signorie VV. Ill.me et R.me, che si voglino degnare ordinare al Vescovo di Pistoia, che in tal materia non faccia alcuna innovatione*, ma faccia seguitare la detta antiqua consuetudine non obstante un decreto per lui in contrario fatto, il che non solamente sarà quiete di tutto il Capitolo, ma ancora ferma manutentione del culto divino e della Chiesa a honor d'Iddio, il quale pregaranno per l'essaltatione di VV. SS. Illm̃e.

Congregatio Concilii censuit Concilium Tridentinum, c. 12, sess. 24 non obstare, quominus Canonici iuxta indultum Sixti IV possint gaudere vacationibus permissis, et nihilominus percipere distributiones quotidianas, quae alias debentur interessentibus tantum, quia Concilium in hac parte non derogat privilegiis. Additum: Licet possit Episcopus providere, ne fiat fraus cultui divino ex aliquo abusu.

[Liber 4 Decretorum, p. 212].

2167.

S. C. C., *Triventina*, mense dec. 1586.

Vicarius vacante episcopali sede debet eligi Doctor, alias electio sit irrita. Congregatio Concilii censuit necessario eligendos in Vicarium Doctores aut Licentiatos, si qui sint in Capitulo; sin minus, sufficere, ut quantum fieri poterit idoneus eligatur.

[Liber 4 Decretorum, p. 211 a tergo et 212].

2168.

S. C. C., *Mazarien.*, mense ian. 1587.

Essendo vacata la Chiesa di Mazara nel Regno di Sicilia pochi mesi sono, quel Capitolo et Canonici conforme alla dispositione del Concilio Tridentino elessero per Vicario Generale in sede vacante Don Filippo

Olivei (?) Decano di detta Chiesa, et perchè nel governo occorrono giornalmente diversi casi, et difficoltà, le quali per il quieto et pacifico vivere hanno bisogno di dechiaratione acciò con esse possa regolarsi, supplica humilmente le Signorie VV. Illme, che si degnino di farle.

1. *Se il Capitolo ha autorità di privar detto Vicario del officio senza giusta et legitima causa ogni volta, che li pare, et senza ricorrere al Metropolitano, che causa cognita giudichi, se può rimoverlo.*

3. *Se essercitando il Vicario l'officio suo, gli emolumenti del sigillo et quarte funerali, che pagano per la Città et Diocese, tocchino a lui o al Capitolo.*

Ad 1. Congregatio Concilii respondit posse ad libitum amovere Vicarium alias per ipsum electum et confirmatum, dummodo intra octo dies alium constituat; alioquin facultas Vicarium deputandi devolvi ad Metropolitanum, ut liquet ex cap. XVI, Sess. XXIV.

Ad 3. Emolumenta vacationis tempore obvenientia ex iurisdictione et sigillo aut alias undecunque neque ad Capitulum neque ad Vicarium spectare, sed debere futuro successori reservari, si ad Episcopum Ecclesia non vacante pertinuissent. Ex his tamen emolumentis deducendum esse salarium rationabile Vicario constituendum, et persolvendum.

[Liber 4 Decretorum, p. 219 a tergo et 220].

2169.

S. C. C., *Hieracen.*, mense mart. 1587.

1. *An fratres mendicantes, Moniales Ord. S. Basilii, et Monaci Cartusiani pro Granciis, qui omnes in Civitate Hieracensi ante annum 1567 pro Seminario sine ulla controversia contribuerunt, possint etiam hodie cogi ad eandem rationem.*

Ad 1. Congregatio Concilii respondit fratres mendicantes exemptos esse ex Concilio; reliquos Regulares ex privilegio Pii V; Moniales tamen teneri, nisi ob earum paupertatem aliqua bona possideant, quae effecta sint immunia a solutione decimarum.

[Liber 4 Decretorum, p. 235 a tergo et 236].

2170.

S. C. C., *Lucen.*, mense mart. 1587.

Stata introdotta da XV anni in quà l'oratione delle Quarant hore da Monsignore Vescovo di Lucca, et fatta osservare dal primo giorno di quaresima per tutti li tre giorni di Pasqua in tutte le Chiese di detta Città tanto di regulari, et de mendicanti, come di Monache, senza opposizione alcuna; si publica otto giorni avanti la quaresima con mandare ad ogni Chiesa il suo Bollettino del giorno et hora, che in dette Chiese si debbano principiare, acciò siano distribuite da Sacerdoti l'hore alli Popoli, et quest'ordine inviolabilmente è stato osservato da ciascheduno et dal Decano di S. Michele, il quale ricevuto a suo tempo il Bollettino per la sua Chiesa, et havendo detto, che non haveria mancato, non solamente non l'ha fatto, ma ha prohibito al Capellano delle Monache di Santa Chiara, che esso ha in governo, che non le facesse, et parimente al Curatore di S. Alessio, Chiesa unita al suo Decanato, soggiungendoli non volere, che obedisca ad ordine alcuno di detto Monsignore Vescovo, sicchè nè in S. Michele, nè in due altre Chiese unite al Decanato vuole che si faccino. Inoltre ha vestito due Monache et fattone fare ad un'altra professione, senza che dal Vicario di detto Monsignore Vescovo siano state essaminate, contro la forma del Capitolo [1] *libertati*, della XXV Sess. Però si supplica V. S. Illma a pigliare in ciò quell'espediente, che giudicarà necessario.

Congregatio Concilii censuit exemptos, quamvis non teneantur accedere ad alienas ecclesias pro quadraginta horarum oratione ex praescripto Episcopi celebranda, teneri tamen eandem orationem in propriis ecclesiis recipere eique insistere.

Explorare puellae voluntatem tam ante susceptionem habitus, quam ante professionis emissionem ad solum Episcopum pertinet, non obstante quod Monasterium sit exemptum a iurisdictione Episcopi. Quinimmo Episcopus potest per edictum prohibere propositis etiam quas expedire iudicaverit poenis, ne qua puella professionem emittat, non explorata prius illius voluntate ab Episcopo ipso ad praescriptum decreti Concilii, c. XVII, Sess. 25, *de reg.*

[Liber 4 Decretorum, p. 232 a tergo et 233].

2171.

S. C. C., *Lucen.*, mense mart. 1587.

Francesco Perogia di padre Pisano et madre Lucchese nato in Pappiano, territorio et Diocese di Pisa fu portato dalli fratelli d'essa madre a S. Vito Villa del dominio et Diocese di Lucca, non havendo anche compito l'anno, et sempre fin hora, che è d'età di 25 anni, ha continuamente habitato in detta Diocese di Lucca, senza haver mai cognosciuto il padre; essendo in detto tempo per otto anni continui doi Vicarii del Vescovo di Lucca, et in questi ultimi quattro anni l'istesso Vescovo il quale Francesco persuadendosi per le sudette cause et asserendo esser lucchese, esaminato dal Vicario di quel tempo, l'anno 1577 di settembre fu ordinato alla prima tonsura, et alli quattro ordini minori dal predetto Monsignore Vescovo di Lucca, et hoggi che desideraria promoversi al Subdiaconato, venuto in cognitione d'esser nato nel territorio et Diocesi Pisana, dubita se sia bene ordinato o no, onde supplica le Signorie VV. Illme a restar servite di voler dechiarare questo caso, et facendole bisogno, farli gratia di habilitarlo a poter pigliare gl'altri ordini, come sommamente desidera poter fare, che di tanto beneficio pregherà di continuo N. S. per la felicità delle Signorie VV. Illme, alle quali con ogni affetto si raccomanda.

[1] C 17

Congregatio Concilii censuit si in Diocesi Lucana secundum iuris dispositionem orator domicilium contraxit, rite ab Episcopo Lucano ordinatum fuisse.

[Liber 4 Decretorum, p. 234 a tergo et 235].

2172.

S. C. C., *Nicoteren.*, mense mart. 1587.

Il Vescovo di Nicotera humilissimo servitore di V. S. Illm̃a la supplica, che di questi dubbii occorseli nella sua Chiesa, si degni farli havere resolutione dalla Congregatione del Concilio, quod Deus.

4. Quia in Episcopali Ecclesia Nicoteren. et suae Diocesis sunt multa et varia legata pro missis dicendis, et pauci Sacerdotes: *An Episcopus possit ob talem defectum vel elemosinarum parvitatem omnia dicta legata unire et statuere, quod celebretur una Missa quotidiana in Altare maiore, et hoc invitis defunctorum heredibus*, qui se excusant non invenire Cappellanum pro Missis celebrandis.

Ad 4. Congregatio Concilii respondit: Auctoritate ordinaria, aut a Concilio tributa non posse.

[Liber 4 Decretorum, p. 230, 231].

2173.

S. C. C., *Abulen.*, mense apr. 1587.

1. Statutum est super decretum sacri Concilii Tridentini, cap. 8, Sess. 24, quod in Cathedralibus Ecclesiis, in quibus commode fieri potest, sit unus Poenitentiarius institutus ab Episcopo, cum unione praebendae proxime vacaturae, prout iam reperitur in Ecclesia Abulen., sed incidit dubitari: *An iste Poenitentiarius teneatur audire confessiones indifferenter omnium casuum reservatorum, et non reservatorum.* Praetendit enim Poenitentiarius non teneri, nisi ad reservatos tantum, sed videtur teneri ad reservatos et non reservatos, quia Concilium generaliter et indistrincte loquitur, ideo generaliter et indistrincte est intelligendum, et tanto magis id procedit, quia deputatio talis poenitentiarii redderetur frustratoria, si tantum ad reservatos esset restringenda, nullus enim ad confitendum ad illum accederet, ne detegeretur eo ipso, quod casibus reservatis deliquerit, quod ex eo solo comprehenderetur, quod poenitens ad pedes talis Poenitentiarii accederet. Unde multi se abstinerent cum illo confiteri, et sic inventa ad unum finem operarentur contrarium, ideoque supplicatur pro declaratione super hoc casu.

2. *Dubitatur, an Poenitentiarius teneatur ante et post meridiem statutis horis in sede sibi in ecclesia pro audiendis confessionibus specialiter deputata assistere*, ipse enim asserit, quod sufficit, quod in choro, sive alibi in eadem ecclesia sit, ubi qui vult confiteri, potest illum perquirere; sed videtur teneri ad assistendum in sede saltem per aliquod tempus, nam ideo a residentia chori et altaris liberatur, quia tenetur in sede assistendo audire confessiones ut

dicit Concilium Tridentinum, et quia cum plures ad hanc matricem et insignem Ecclesiam et propter devotionem corporum Sanctorum Secundi primi Episcopi dictae Ecclesiae ac Vincentii, Sabinae et Christinae Sororum Patronorum dictae Civitatis ad eandem Ecclesiam confluant, iustum videtur, quod etiam propter Ecclesiae decorem et auctoritatem Poenitentiarius in sua sede ad id deputata resideat, ut omnes illum videant, nec eum perquirere cogantur, maxime cum verecundia affecti plures perquirere illum recusarent, et arguendo etiam a simili, videmus quod miles secularis certis horis et locis tenetur vigiliam et assistentiam personalem facere, nec in alio loco assistendo satis facit, sed imo tenetur in loco sibi deputato assistere. Nec abs re erit dicere, quod idem servatur in ecclesiis Cathedralibus Urbis, in quibus semper assistunt in sua sede, unde idem debet servari in aliis Ecclesiis: c. *necesse* de consecratione, Distinctio I. Ideo supplicatur et super hoc pro declaratione quanto et quo tempore in dicta sede debeat residere.

Ad 1. Congregatio Concilii censuit Poenitentiarium teneri integras confessiones audire, non autem solos casus reservatos.

Ad 2. Debere Poenitentiarium sui facere potestatem confiteri volentibus horis opportunis arbitratu Episcopi.

[Liber 4 Decretorum, p. 248, 249].

2174.

S. C. C., *Avenionen.*, mense apr. 1587.

In Civitate Avenionen. adest Ecclesia Collegiata et parochialis S. Agricolae, in qua adsunt unus Decanus, quamplures Canonici et Beneficiati, qui nihil habent de praebendis; sed solum inserviendo dictae Ecclesiae horatim percipiunt distributiones quotidianas, quae annuatim in totum non excedunt summam 50 aureorum pro quolibet Canonico omnibus horis intervenienti, et aureorum 36 similium pro quolibet beneficiato.

Dicta Ecclesia habet quaedam beneficia annexa, quae sunt sita in Regno Franciae, pro quibus Capitulum tenetur solvere quolibet anno decimas regias, ac insuper tenetur reparare aedificia dictarum Ecclesiarum unitarum et domorum earundem per hereticos anno elapso combustas una cum supellectilibus, vasis, vinariis torcularibus, et aliis instrumentis ad agriculturam necessariis, et alia subsidia tam pro expensis generalibus patriae, quam comitatuum et locorum, in quibus bona sunt sita, quae omnes expensae minuunt dictas distributiones quotidianas. Item tenentur alere quatuor iuvenes scolares cum duobus Magistris, quorum alter docet illos grammaticam, alter vero musicam. Praeterea in dicta Ecclesia S. Agricolae est fundata una Confraternitas laicorum Ssm̃i Corporis Christi, quae nulla habet ecclesiastica bona annexa, aut proventus ecclesiasticos, sed tantummodo habet aliquos redditus per legata piorum testatorum defunctorum eidem Confraternitati relicta pro solvendis cereis, oleo ac luminibus, quae exponuntur annuatim in honorem Ssm̃i Sacramenti et pro aliquibus elemosynis pauperibus erogandis, quorum redditum seu legatorum Canonici et Capitulum

habent administrationem, et pro praemissis distribuunt dicta legata seu redditus rectoribus seu deputatis laicis dictae Confraternitatis.

Modo autem Rm̃us D. Episcopus Avenionen., qui erexit Seminarium, vult cogere dictum Capitulum ad contribuendum pro dicto Seminario alendo tam de fructibus dictae Collegiatae, quam de dictis legatis piis dictae Confraternitatis.

Ideo supplicatur Illm̃is et Rm̃is Dñis, ut dignentur declarare infrascripta dubia:

1. *An ex quo dicti Canonici et Beneficiati nihil aliud habent praeter dictas distributiones quotidianas, quae ad victum eorum non sufficiunt, et ex quo ipsi habent onus alendi dictos 4 iuvenes et 2 Magistros, prout cum effectu alunt, teneantur ad dictam contributionem pro Seminario.*

2. *An contributio debeat fieri habita ratione, et deductis expensis, quas dictum Capitulum tenetur facere tam pro solvendis decimis regiis, quam et pro reparatione dictarum Ecclesiarum et domorum, et sustentatione dictorum 4 iuvenum et duorum Magistrorum, vel potius pro rata fructuum nulla habita ratione dictarum impensarum et onerum.*

3. *An Capitulum teneatur contribuere ratione legatorum piorum dictae Confraternitati laicali relictorum.*

Ad 1. Congregatio Concilii censuit si fructus ac reditus Ecclesiae Collegiatae consistunt in distributionibus quotidianis, quae solum dari solent divinis personaliter interessentibus, non teneri Capitulum ad contributionem Seminarii.

Ad 2. Ex priori responsione tollitur secunda dubitatio.

Ad 3. Non teneri, nisi ratione bonorum ecclesiasticorum si qua habent.

[Liber 4 Decretorum, p. 244, 245].

2175.

S. C. C., *Hieracen.*, mense apr. 1587.

Devotus vester orator Episcopus Hieracen. supplicat Illm̃as et Rm̃as DD. VV. pro resolutione infrascripti dubii:

Stante Conc. Trid. Sess. XXV, cap. 4, *de reform.*, ubi datur facultas Episcopis in Synodo Dioecesana providendi circa numerum missarum quicquid magis viderint expedire.

Et argum c. *cum accessissent*, et c. *ex parte, de constitut.* cum ibi notatis, quod iure antiquo id ipsum Episcopis licebat, non autem Abbatibus et generalibus.

Et quod dictum c. 4 quoad Abbates et Generales videtur ius novum, non quoad Episcopos, quo casu videtur addita, non sublata potestas, arg. c. fin., *de verbor. signif.*

An Episcopi, si sic viderint expedire, possint missarum numerum reducere etiam Synodo non indicta.

Congregatio Concilii censuit: non posse.

[Liber 4 Decretorum, p. 237].

2176.

S. C. C., *Marsicana*, mense apr. 1587.

Congregatio Concilii censuit Praelatos Episcopis inferiores, qui habent iurisdictionem episcopalem in loco, et nulli Dioecesano neque ipsi neque eorum subditi subsunt, posse sibi casus reservare iuxta dec. Conc., sess. 24, c. 7.

[Liber 4 Decretorum, p. 250 a tergo].

2177.

S. C. C., *Arianen.*, mense maio 1587.

Humiliter supplicatur, ut Vestra Illm̃a ac Rm̃a Dominatio dignetur declarare infrascriptum Dubium: An Concilium Tridentinum in sess. 24, c. 10, *de ref. matrimonii*, intelligat prohibere carnalem copulam, nuptiarum sollemnia, convivia, traductionum ad domum, aut Matrimonium contrahi temporibus ab Ecclesia interdictis, idque pro singulari gratia a Vostra Illm̃a ac Rm̃a Dominatione habebitur, ut Deus.

Congregatio Concilii censuit quocunque tempore posse coram Parocho et testibus matrimonium contrahi; sed nuptiarum solemnia, convivia, traductionem ad dumum, carnalemque copulam prohiberi a Sacro Concilio Tridentino praedicto c. 10, Sess. 24, de ref. matrim.

[Liber 4 Decretorum, p. 264].

2178.

S. C. C., *Mileten.*, mense maio 1587.

Nella Terra di Drosi nullius Diocesis, commenda della Religione Gerosolimitana si desidera sapere:

3. *Se il Curato della parrochiale approbato dalla Santa Sede Apostolica, chiamato da suoi Superiori per sevitio della detta Religione, et però se può in sua assenza sustituire un Vicario in luogo suo senza approbatione d'altri.*

Ad 3. Congregatio Concilii respondit: Facultatem approbandi Vicarium spectare ad Episcopum ex c. XI, sess. 25, de Reg.

[Liber 4 Decretorum, p. 259].

2179.

S. C. C., *Castellaneten.*, mense iun. 1587.

Perchè li frati Domenichini commoranti nella Città di Castellaneta pretendono in virtù del Mare magnum et delle indulgentie concesse da Summi Pontefici alla Compagnia del Rosario, et de nome di Dio, d'haver potestà

di assolvere da ogni scomunica, et casi reservati al Vescovo: però desidera quel Vescovo la resolutione di questo particulare.

Congregatio Concilii censuit regulares vigore privilegiorum aut Maris magni aut Rosarii, aut nominis Dei, non habere facultatem absolvendi in casibus, quos Episcopus sibi reservaverit.

[Liber 4 Decretorum, p. 279 a tergo].

2180.

S. C. C., *Mediolanen.*, mense iun. 1587.

Intervenientes pro Archiepiscopo et Regularibus Mediolanen. supplicant humiliter, placeat opportunas declarationes et resolutiones super infrascriptis dubiis dare et edere:

5. *An laicis, qui intra claustra regularium habitant, et illis actu serviunt, possint Regulares Sacramentum Eucharestiae etiam tempore Paschae, ac extremae unctionis ministrare, nec non in eorum ecclesiis eisdem laicis sepulturam dare.*

6. *An vigore c. 4, Sess. 24,* de ref., *Ordinarii prohibentes Regularibus, ne in ecclesiis suorum Ordinum praedicent, teneantur causas, quibus moventur, dicere aut iustificare, et quae causae pro legitimis habeantur.*

Ad 5. Resp.: Posse.

Ad 6. Non teneri.

[Liber 4 Decretorum, p. 267, 268].

2181.

S. C. C., *Oxomen.*, mense iun. 1587.

Per parte del Vescovo d'Osma s'espone alle SS. VV. Illme, qualmente nella Città di Soria è una parochia di Santo Thomaso unita et annessa al Monasterio de frati di S. Domenico di detta Città, la qual parochia volendo detto Vescovo visitare secondo il Concilio Tridentino, nella Sess. 7, cap. 7, *de ref.*: il Priore et frati dei detto Convento, se bene l'hanno lasciato visitare in certe cose, non hanno però permesso, nè permettono, che esso Vescovo la possa visitare in tutto a suo arbitrio, ma vorebbono, che fosse mezza et non intiera visita; particolarmente *pretendono che detto Vescovo non habbi da visitare ne investigare, se il frate, che essercita la cura, amministra li SSmi Sacramenti sufficientemente*, o vero ci è qualche difetto, essendo questo quello che più importa per la visita; et similmente non vogliono consentire, che detto Vescovo visiti l'ornamenti et reparatione della detta Parochia, essendo necessario per la conservatione di essa sapere se l'entrate della Fabrica s'impiegano nelle sudette cose, et di quel tanto, che avanza della detta Parochia (oltre che le dette spese necessarie), detto Vescovo non ne parla per essere unite et annesse all'entrate del detto Convento, secondo le bolle di detta unione. Però si supplica le Signorie VV. Illme, che atteso detto Concilio Tridentino non ordina precisamente quel tanto li Vescovi possono, et devono fare nelle visite di simili parochie unite, si degnino dichiarare, se detto Vescovo nella sudetta visita della detta o simil parochie unite può procedere a tutti li atti sopra nominati, o no, o a qual d'essi.

Congregatio Concilii censuit posse Episcopum inquirere, an Sacramenta sufficienter administrentur et an Ecclesia sit decenter ornata, et rebus necessariis instructa [1].

[Liber 4 Decretorum, p. 275].

2182.

S. C. C., *Leodien.*, mense iul. 1587.

1. *An subsistat provisio de Canonicatu offitio Poenitentiariae incorporato facta minori 40 annis*, seu ei, qui non complevit annum aetatis 37, est tamen, et ante annos novem fuit S. Theol. licentiatus et electus ad personatus, tanquam alias idoneus Episcopo Leodien. per bo. me. Episcopum Vercellen. Nuntium Apostolicum Leodii tunc praesentem et de qualitatibus provisi informatum. An vero obstet illi Conc. Trid. sess. 24, c. 8, *de ref.*, incipiens: *Apostolus monet*, et in vim illius canonis a possessione arceri possit.

2. *An sit capax huiusmodi offitii Poenitentiariae et Canonicatus eidem uniti ille qui non callet linguam Theutonicam, quae exceptis ipsa Civitate Leodien., ubi Ecclesia Cathedralis est, et multis oppidis et pagis provintiae et Dioecesis, ubi idioma est Gallica, est vulgaris* in reliquis oppidis et pagis provintiae et dioecesis praedictarum et etiam magna pars ditionis Leodien. idiomate Theutonico utitur ita quod Poenitentiarius Leodien. videatur debere habere peritiam utriusque linguae Gallicae scilicet et Theutonicae.

Ad 1. Congregatio Concilii censuit subsistere, et non obstare illi Concilium, sess. 24, c. 8, de refor.

Ad 2. Sufficere ut eam linguam calleat, qua loquitur Civitas, ubi est ipsa Ecclesia Cathedralis.

[Liber 5 Decretorum, p. 7].

2183.

S. C. C., *Severini*, mense iul. 1587.

Perchè la dispositione della Sess. XXV, cap. 3, che *liceat Mendicantibus possidere immobilia*, si ristringe et si limita non procedere nei Frati Capuccini, di S. Francesco di osservanza, essendo morti alcuni parenti stretti di una Monaca di Santa Chiara dell'Ordine di Santo Francesco d'observantia et potendosi dubitare: *an dicta limitatio restricta ad Fratres, habeat locum et in Monialibus, si supplica V. S. Illma a dechiarare, se il Monasterio di*

[1] Cf. N. 2186.

Santa Chiara ex persona dictae Monialis può succeder ab intestato in alcuni beni stabili.

Congregatio Concilii censuit Moniales Sanctae Clarae non comprehendi ea exceptione, qua Fratres Minores excipiuntur decreto Concilii, sess. 25, c. 3, de regul.

[Liber 5 Decretorum, p. 5].

2184.

S. C. C., *Maioricen.*, mense aug. 1587.

In Diocesi Maioricen. adsunt aliquae parrochiales ecclesiae quae ex eo quia in ruri existunt, rurales appellantur, et quae non habent aliqua loca sive oppida, sed tantum quaelibet de posse habet in suo districtu suos separatos Parrochianos distantes unus ab alio per aliquod spatium, et quae ab ipsa civitate Maioricen. per quatuor miliaria in circa tantum distant, ut aliquae illarum habent multos parrochianos magis vicinos dictae Civitati, quam ecclesiae, et quae deserviuntur per Vicarios; et licet earum Rectores resideant in Civitate Maioricen., tamen ex usu, more et consuetudine diebus dominicis et festivis, toto adventu, ac toto tempore quadragesimali praedictis parrochialibus ecclesiis residentiam soliti sunt facere. Supplicat Rm̃us Episcopus Maioricen., quatenus Illm̃a et Rm̃a Sacra Congregatio dignetur declarare: *An isti rectores teneantur facere in dictis ecclesiis continuam residentiam*, prout faciunt caeteri alii Rectores, habentes loca et oppida insignia, et ab ipsa Civitate per multa miliaria distantes, an non.

Congregatio Concilii censuit compellendos ad residentiam in ipsis Ecclesiis, neque sufficere residere in Civitate propinqua, tametsi, maior pars Parochianorum degat in locis propinquioribus Civitati quam Ecclesiae.

[Liber 5 Decretorum, p. 27].

2185.

S. C. C., *Mediolanen.*, mense aug. 1587.

1. Praesupposita declaratione Congregationis alias edita, quod si in loco sit consuetudo non accedendi ad Monasteria regularibus subiecta sine licentia Episcopi, ea debeat observari:

An eodem modo attendenda sit consuetudo post Concilium introducta, ut Ordinarii concedant licentiam ingressus ad Monasteria Regularibus subiecta privative ad ipsos Priores regulares.

4. *An Regulares promovendi ad ordines inter alia teneantur etiam nomen ac desiderium eorum in ecclesia publice proponi facere, et testimonium deferre ad praescriptum cap. V, sess. 23.*

Ad 1. Congregatio Concilii censuit attendendam consuetudinem, sed an legitime praescripta sit, iudex competens cognoscat; interea maneat Archiepiscopus in ea quasi-possessione, in qua nunc reperitur.

Ad 4. Non teneri, sed sufficere testimonium a suis Superioribus allatum.

[Liber 5 Decretorum, p. 22 a tergo et 23].

2186.

S. C. C., *Oxomen.*, mense aug. 1587.

Per parte del Vescovo d'Osma s'espone alle Signorie VV. Illm̃e, qualmente nella Città di Soria è una Parochia di Santo Thomasso unita et annessa al Monasterio de frati di Santo Domenico di detta Città, la qual Parochia volendo detto Vescovo visitare secondo il Concilio Tridentino, nella Sess. 7, cap. 7, *de ref.*, et il Priore et frati di detto Convento se bene l'hanno lasciato visitare in certe cose, non hanno però permesso, nè permettono, che esso Vescovo la possa visitare in tutto a suo arbitrio; particolarmente pretendono che detto Vescovo non habbi da visitare ne investigare, se li legati pii, Messe, Suffragii et Cappellanie lasciate dalli Parochiani alla detta Parochia, si eseguiscono, et adempiscono. Però si supplica le Signorie VV. Illm̃e che atteso detto Concilio Tridentino non ordina precisamente quel tanto li Vescovi possono et devono fare nelle visite di simili parochie unite, si degnino dechiarare, *se detto Vescovo nella sudetta visita della detta o simil parochie unite può procedere a tutti li atti sopra nominati o no, o a quali d'essi.*

Congregatio Concilii censuit posse Episcopum inquirere in visitatione an Missae, legata pia et caetera id genus adimpleantur in Parochiali unita Monasterio regularium iuxta testatorum voluntatem. [1]

[Liber 5 Decretorum, p. 11 a tergo et 12].

2187.

S. C. C., *Regien.*, mense aug. 1587.

Essendo consuetudine antichissima della Chiesa Cathedrale di Reggio, che il Mattutino si dica da sei preti deputati a tal carico con provisione conveniente dalli Canonici, acciochè la Chiesa sia meglio servita, lasciando che gli altri preti vi vadino, quando possono con ricevere le distributioni quotidiane: perchè si vede con l'esperienza, massime d'alcuni anni in quà, che al Mattutino per lo più non vanno, se non due o uno, et qualche volta nessuno delli Canonici et degli altri preti oltre li sei provisionati, quasi mai nessuno, il che aviene per l'intemperie dell'aria, che da qualche tempo in quà si prova in detta Città poco salubre, et per non vi essere Canonica molto capace per habitarvi, et oltre alle incommodità delle male stagioni per il pericolo, che andando la notte alla Chiesa siano offesi Canonici et preti, come è avvenuto qualche volta. Affinchè la Chiesa in questa parte non patisca detrimento alcuno, et si conservi il debito culto divino, per essere molto più conveniente, che il Mattutino sia celebrato da dodici almeno tra Canonici et Preti, che da sei preti, qualche volta et per lo più senza Canonici, come si fa hora, li quali Canonici et preti potriano per questa cagione ridurre a miglior forma di habitatione le Canoniche, et servirsene nelle settimane che toccano

[1] Cf. N. 2181.

a ciascuno, convengono detti Canonici et Preti tra loro all'infrascritta compositione et accordo solamente intorno all'ufficio del Mattutino et Laudi, et Prima, lasciando in suo essere l'ordine, che si tiene nell'ufficiare nelle altre hore, che per ciascuna settimana siano deputati dui Canonici assidui al Mattutino dal Capitolo et in caso d'alcuno impedimento essi possono mandare un Canonico in luogo suo, et questi soli participino et per quel tempo solamente, cioè quella settimana, che gli toccarà, dalle distributioni di Preti, et dalle canonicali, esclusi tutti gli altri Canonici dalla participatione predetta, et mancando uno di loro deputati senza legittimo impedimento et non vi mandando alcun Canonico in luogo suo, perda le distributioni non solo di quel giorno, ma di tutta la settimana, tanto di detto Mattutino, Laudi, et Prima, quanto dalle altre hore del giorno, le quali distributioni si applichino alla Sacristia di spendere in ornamento della Chiesa ad arbitrio del Vescovo, et in tal caso sia tenuto il Capitolo mandarvi un altro Canonico in detto luogo suo, acciò che la Chiesa habbia sempre assidui dui Canonici, che la servino al detto Mattutino, che tutti li preti participanti delle distributioni del coro siano divisi in quarteria, et essendo cinquanta et sei come sono vadino sempre a Mattutino quatordici, et in caso d'alcuno impedimento essi possono mandare un prete in luogo suo, et questi soli participino, et per quel tempo solamente, cioè quella settimana che gli toccarà delle distributioni solite, esclusi tutti gli altri preti dalla participatione, et mancando uno di loro deputati o non vi mandando alcuno, cada nella medesima pena della perdita delle distributioni detta di sopra nelli Canonici et sia tenuto il Priore et Conservatore mandargli un altro prete in detto luogo, acciochè la Chiesa, habbia sempre il numero determinato di preti, che la servino in detto tempo del Mattutino, tra quali preti nel fare la divisione sia posta la gravezza a ciascuno e ugualmente d'annontiare, et di dire l'Antifone, et Responsorii et quello che occorre intorno all'officio. Che la provisione hora data alli sei mattutinanti sia et s'intenda essere applicata alla Massa grande, della quale partecipino et Canonici et Preti d'essere divisa tra tutti, come l'altre distributioni con declaratione, che se in tempo alcuno et per qualunque causa il sopradetto ordine non havesse l'effetto suo intieramente, le cose si riduchino nello stato dove hora si trovano, cioè li Canonici diano la provisione alli loro mattutinanti, non applicando altrimente la sopradetta portione alla Massa, et li Preti siano liberi da quel che per la presente conventione si obligano di fare, riducendosi al modo che per fin qui hanno servito la Chiesa.

Accedente ad haec omnia semper, quatenus opus sit, consensu Sedis Apostolicae et Rm̃i D. Episcopi Reggii et non aliter, etc.

Congregatio Concilii censuit teneri omnes Canonicos interesse omnibus horis canonicis in Ecclesia quolibet anni tempore, exceptis tribus mensibus a Concilio Tridentino concessis, neque ullam admittendam consuetudinem in contrarium.

[Liber 5 Decretorum, p. 18, 19].

2188.

S. C. C., *Feretrana*, mense sept. 1587.

Licet apud nos nunquam in dubbium revocatum hactenus fuerit, num Poenitentiarius Ecclesiae Cathedralis ab Episcopo iuxta Sac. Conc. Trid. decreta sess. 25, cap. 8, *de reform.* electus aliis curatis Sacerdotibus facultatem a casibus reservatis absolvendi subdelegare possit, nec ne, in XVII Cal. Augusti praesentis anni congregata Synodo Diocesana de mandato Rm̃i Patris Episcopi Feretrani dum eligeretur Poenitentiarius huiusmodi, quidam Fr. Agabitus Monachus Camaldulensis asseverans se sacrarum litterarum peritum et professorem, impetrata loquendi licentia, prolixam coram clero orationem habuit super hac materia subdelegandi, in cuius tandem orationis fine conclusit se huiusce esse sententiae et procul dubbio tenere, quod Poenitentiarius praedictus possit huiusmodi absolvendi a reservatis potestatem aliis subdelegare. Quinimo palam est confessus se cum superioribus annis poenitentiariati officio in dicta Diocesi fungeretur, aliis Sacerdotibus hanc absolvendi potestatem communicasse, atque in hac re se bene fecisse publice probare praesumpsit non obstante quod alias in quadam Synodo a nonnullis clericis super hoc quaesito in oppositum allegatus fuerat. Caeterum quoniam id maximam dubitationem mentibus Sacerdotum fere omnium, qui aderant, induxit, Illm̃arum DD. VV. devotissimus Servus et orator Archipresbiter Castri Illicis, totius cleri procurator generalis in ipsa Synodo consuetus, maiori qua potest, humilitate et reverentia illas supplicat, ut rem hanc quamprimum aperire et litteris super hoc ad Rmum Episcopum Feretran. datis declarare velint, et tandem quid tenendum et in praxim vertendum nunc et pro tempore statuere non graventur, ut oratores agnita veritate illam amplecti, et quod Sac. Conc. adversatur, reiicere norint. Idque erit in primis universo Clero pergratum, et loco gratiae et singularis favoris habebunt recipientque ab hac Sac. Congregatione, cui Spiritus Sanctus in omnibus semper adesse et Illm̃arum et Rm̃arum DD. VV. vota omnia Omnipotens prosperare dignetur.

Congregatio Concilii censuit non posse Poenitentiarium in suum locum alium substituere cum electa sit industria personae ob qualitates Doctoratus vel licentiaturae in eo a Concilio requisitas.

[Liber 5 Decretorum, p. 28].

2189.

S. C. C., *Mediolanen.*, mense oct. 1587.

Cum ex forma sacri Conc. Trid., cap. 4, *de ref.*, Sess. 25, concedatur facultas ordinariis limitandi numerum Missarum ex dispositione testatorum celebrandarum, desiderat humilis dignitatis Tuae servus Archiepiscopus Mediolanen. declarari: *an citata constitutio etiam quoad Missas ex dispositione in*

fundatione, seu dotatione alicuius ecclesiae seu capellae vel beneficii celebrandas procedat, ita ut in Synodo earum numerum iuxta reddituum quantitatem moderari queat.

Congregatio Concilii censuit, non procedere.

[Liber 5 Decretorum, p. 37].

2190.

S. C. C., *Aquinaten.*, mense dec. 1587.

La communità di Pontecurvo dovendo fabricare un convento de Capuccini, ottenne la Quaresima passata per Predicatore il P. Fra Bartolomeo da Napoli del istesso Ordine, il quale nelle prediche con la dottrina, zelo, e vita esemplare diede a tutti satisfattione universale, con far molto frutto spirituale, e per confirmarlo meglio et anco per inanimar il popolo alla fabrica del luogo, la Communità e Mons. Vescovo operarono con l'Illm̃o Protettore e con li Superiori, che detto Padre ce ritornasse a predicare a giorni di festa, come con publica sodisfattione ha fatto, et fa in detti giorni et anco nelli feriati con sermoni nella Chiesa principale di S. Bartolomeo, dove è solito predicare sempre, quando la Communità la Quaresima, et il Vescovo fra l'anno ci han chiamato Predicatore.

All'incontro essendo stato mandato Priore fra Giordano della Città di Campagna dell'Ordine di Predicatori nel convento della Nuntiata, che detti frati vi hanno, pochi giorni prima di Quaresima con speranza remediasse a molti inconvenienti seguiti nel detto Convento per causa del Priore passato, che ferito a morte d'altri frati, ne fu rimosso, havendo fatto chiedere predica in Diocese al Vescovo, ancorchè fussero tutte proviste, non dimeno gli fu data quella, che si era dimandata, ma non trovandola a suo gusto, et utile, andò a predicare altrove, lasciando nel Convento due frati soli semplici e mal sani, senza provedere ad altro. Tornato dopo Pasqua senza far sapere niente al Vescovo, cominciò a predicare nella sua Chiesa fuor della terra con tutto che sapesse, che per Predicatore ordinario ad instanza della Communità dovea tornare il Cappuccino, et il Vescovo si contentò, che predicasse, mentre veniva il Cappuccino, il quale venuto, il Priore non cessò, e mostrando una aperta emulatione con scandalo del popolo, che non havendo mai visto nel Convento star per stanza Padre atto a predicare, se non quelli che il Vescovo a suo tempo con assignatione d'una prebenda Theologale e con qualche altro emolumento ci ha fatto stare, e nelli giorni festivi han predicato nella detta chiesa di San Bartolomeo e li dì feriati han letto alli Preti: la maggior parte d'essi s'accorse, che tutto si faceva a disturbare la fabrica del luogo de'Cappuccini, tanto più, che questo Priore cominciò ancor esso a far preparatione per fabricare un nuovo dormitorio, del quale havean ragionato molti anni prima con promessa della Communità, che gli havrebbe in ciò dato aiuto.

Il Vescovo prevedendo tutte queste cose, non mancò per se stesso, per mezzo d'altri frati dell'Ordine di S. Domenico, e per mezzo delli suoi,

con mostrarli decreti del Concilio et constituzione della fe. me. di Gregorio XIII, [1] facendo chiamare anco a se, senza ch'egli si degnasse venirci, ammonir detto Priore.

Nè giovarono in ciò ricordi, nè ammonitioni, essendo le cose narrate ridotte in processo, si espongono alle Signorie VV. Illm̃e et Rm̃e acciò si degnino prendere fatica di considerarle, e risolvere, *se li decreti del sacro Concilio Tridentino, sess. V, de ref., cap. 2 et sess. 24, de ref., cap. 4 con la constitutione di Gregorio XIII di fe. me. han luogo per prohibire, che questo Priore cessi dal predicare*, che con questa dechiaratione si toglieranno l'occasioni delle discordie, e si procurerà quiete e pace col servitio di Dio e salute delle anime.

Congregatio Concilii respondit non licere cuique Regulari etiam in sui Ordinis Ecclesia contradicente Episcopo praedicare iuxta c. 4, Sess. 24.

[Liber 5 Decretorum, p. 66 a tergo, sq.].

2191.

S. C. C., *Conchen.*, mense dec. 1587.

Annis elapsis fuit introducta lis coram Provisore Conchen. ad instantiam cuiusdam Isabellae de Alarion contra devotum D. V. Illm̃ae oratorem D. Franciscum de Mendocha Decanum Conchen. de et super quadam donatione notabilis pecuniarum summae, quam ipse orator uti simulatam redarguebat.

Et quia tam ex gravitate oneris, quam testium absentia dictus Provisor partibus terminum seu terminos etiam ultra marinos concesserat, et ab huiusmodi concessione fuerat ab altera ex partibus appellatum, propterea in huiusmodi incidentibus consumptum triennium taxatum a Concilio Tridentino, sess. 24, cap. 20, pro expeditione causarum.

Qua de re pro parte Actricis praetenditur dictum Provisorem Conchen. carere iurisdictione et quod propterea sibi liceret Iudices alioqui competentes adire pro expeditione huiusmodi causae.

Contra vero pro parte Oratoris praetenditur (per) dictum Provisorem Conchen. non steterit causam terminare, sed per cavillationes partium petentium tot et tales terminos et ab illis aliquoties appellantium, quo factum est, ut dictum biennium lapsum fuit.

Praesupposita igitur quod culpa partium et non per Iudicem steterit causam terminare, supplicatur per D. V. Illm̃am declarari.

An liceat dictae Isabellae iurisdictionem Iudicis Conchen. declinare et alios Iudices competentes propter terminandam causam huiusmodi adire iuxta dict. Conc. Trident. in loco supracitato in casu et ad effectum, de quo agitur.

Congregatio Concilii censuit non habere locum, quando non stetit per Iudicem, sed propter causae qualitatem. Quod ab ipso Iudice docendum est, secus si per cavillationes et subterfugia partium.

[Liber 5 Decretorum, p. 78].

[1] Const. *In tanta rerum*, 1 maii 1573. – Bull. Rom., tom. 4, III, p. 251, 252.

2192.

S. C. C., *Mediolanen.*, mense dec. 1587.

Schola quatuor Mariarum Mediolanen. non habet altare, campanile, nec campanas, neque in illius erectione intervenit auctoritas apostolica, nec gaudet immunitate ecclesiastica, et eius causae activae et passivae a Iudicibus secularibus discutiuntur, et per XII viros seculares ex primatibus Civitatis regitur; et in ea nullae miserabiles personae commorantur, sed solum omnia eius bona per octo viros conservantur, et eius fructus in pios usus largiuntur, et in eius contractibus non servatur solemnitas canonum, sed statutorum Mediolani, et a se ipsis contrahunt et distrahunt absque licentia Archiepiscoporum, qui pro tempore fuerunt, qui nunquam, ibi iura episcopalia exercuerunt. Modernus Archiepiscopus praetendit illam posse visitare vigore Concilii Tridentini, sess. 22, cap. 8, *de reform.*, quod negandum est, quia licet iste locus dicatur pius, tamen est prophanus, et a iurisdictione ecclesiastica exemptus et per Feder. de Sen., cons. 130 factum tale, numero primo, ubi dicit, quod cum ibi non sit altare, nec campanile, nec appareat, quod authoritate apostolica sit erecta, nec est memoria, quod ibi Archiepiscopus iura episcopalia exercuerit, talis schola non esse ecclesiastica nec Archiepiscopo subiecta, cum ergo non sit subiecta iurisdictioni ecclesiasticae, sequitur, quod non potest Archiepiscopus illam visitare. Paris cons. 34 circa resolutionem n. 33, lib. 4.

Nec obstat Conc. dictum cap. 8, quia constringit in casibus a iure concessis, sed cum ex praemissis constat, quod a iure hoc denegatur, Concilium non operatur. Nec dicatur quod licet non sit subiecta Archiepiscopo, tamen vigore dictae sess. 22, cap. 9 tenetur illi reddere computum administrationis. Quia cum sit exempta ab eius iurisdictione, et exemptus idem est, quod liber, et separatus ab eo, et liber de sua natura importat, ut possit facere id quod vult sine interventu illius a quo est exemptus, sequitur quod non tenetur reddere illi computa, alias non diceretur liber seu exemptus, cum reddere computum denotat submissionem ei cui redditur. Ideo tenendum est c. 9 loqui tantum de locis comprehensis in c. 8, ita ut sicuti in c. 8 deputantur ordinarii executores huiusmodi locorum et datur eis facultas illa visitandi, ita in c. 9 ordinatur, ut illorum administratores teneantur illi reddere computa, sed non propterea extenditur ad loca illi non subiecta, quia capitulum sequens nisi aliter exprimatur, semper restringitur ad loca, quae sunt de natura nominatorum in capitulo praecedenti, sed cum iste non sit de comprehensis in eo, ergo non habet locum in ipsa schola, quia relatio fit ad ea, quae sunt eiusdem naturae seu conditionis, non quae diversae, Clem. 1, § Ad hec, *de praeben.* Aym., cons. 151, n. 5, alioquin velle admittere quod non sit subiecta Archiepiscopo nec possit ab eo visitari, et postea dicere, quod teneatur ei reddere computa, implicat contradictionem, quae semper est vitanda.

Congregatio Concilii censuit Archiepiscopum posse hospitalia et quaecunque pia loca, quamvis laicalia, et profana, visitare ea ratione, ut inquirat, an testatorum piae voluntates executioni mandentur ab ipsorum hospitalium et locorum administratoribus et officialibus, a quibus potest etiam Archiepiscopus exigere rationem administrationis iuxta c. 9, sess. 22, quo loca etiam non ecclesiastica comprehenduntur.

[Liber 5 Decretorum, p. 65, 66].

2193.

S. C. C., *Messanen.*, mense dec. 1587.

Volendo l'Arcivescovo di Messina dar principio a far il Seminario, retrova, che li benefitii di quella Diocese son tanto miseri et essausti, che a pena hanno da poter complire il servitio delle Messe e divini offitii conforme al obligo, che tengono. Però ve sono molte Abbadie, Priorati et benefitii di iuspatronato regio e dell'Abbadie alcune ci sono in titulo et alcune in comenda, e gl'Abbati titolati non fanno vita commune con li Monaci, ma stanno fuor del claustro, però in habito et osservanza della regola, dando una portione stabilita delli frutti alli Monaci, che servono alla Chiesa, et il resto dell'entrate se gl'appropriano ad essi, et in particolare ci è l'Arcimandritato, che è in commenda, et dà grossa entrata, che quando tutti questi contribuissero, se potria effettuare detto Seminario, se ben l'Arcimandrita dice, ch'egli farà un Seminario Greco, non per questo lo manderà mai in essecutione, ma solo dice questo per restar di fuori, et il rimedio saria, che contribuisse con gl'altri e che nel medesimo Seminario vi fossino Maestri Greci et che la tassa et elettione s'havesse a fare con l'intervento del Arcimandrita, et se queste simili tasse non si fanno, il Seminario non può principiare per li benefitii poverini, che non bastano a supplire, et anco per la debol rendita del Arcivescovado. Perciò *si supplica le Signorie VV. Ill.me a voler far decreto et comandamento espresso, che tutti questi benefitii Regii habbiano da contribuire nel modo sudetto nel memoriale*, che altrimente mai si potrà dar principio a questa santa et laudevole opera.

Congregatio Concilii censuit teneri Archimandritam ad contributionem Seminarii, donec ipse erigat re ipsa Seminarium Graecorum.

[Liber 5 Decretorum, p. 76].

2194.

S. C. C., *Ventimilien.*, mense dec. 1587.

Humiliter et ea qua decet reverentia pro parte Episcopi Vintimillien. petitur ab Illm̃a et Rm̃a Dominatione sua infrascripta declarare.

2. *An Ordinarius in visitatione auctoritate c. X, sess. 24, de ref. in quibuscunque litibus* coram ipso deductis, etiam mere laicalibus ad forum ecclesiasticum tamen pertinentibus *possit procedere remota appellatione*, vel in his duntaxat, quae pertinent ad cleri populique reformationem, et alia omnia spectantia ad ecclesias, et an in omnibus causis, et aliis quibuscunque visi-

tando possit procedere sola facti veritate inspecta, vel observare ordinem iudiciarium summarie teneatur.

6. *An contra singulares concubinarios ex praescriptione c. 8, sess. 24, de refor. possit procedi uno praecepto peremptorio continente trinam monitionem,* vel ter separatim moneri debeant, et an illud caput intelligatur cumulative quoad poenas, vel restrictive ad solam excommunicationem, et alia, et an contenti in dicto capite puniri possint de fornicatione ac concubinatu poenis arbitrariis vel taxatis a iure, nisi postquam ter moniti fuerint.

14. *An Episcopus possit suo subdito concedere litteras dimissorias in forma exonerando suam conscientiam, et onerando illam ordinantis ad recipiendum ordines eo prius non examinato, nec approbato, cum videatur non posse iuxta cap. 2, sess. 23.*

17. *An c. XIII, de regular., sess. XXV* in § *exempti autem omnes, intelligatur de processionibus publicis indictis per totum orbem terrarum, vel per totam aliquam provinciam, aut etiam de indictis ab Episcopo in sua dioecesi* ob aliquam iustam causam, ita ut regulares per Ordinarium possint compelli censuris ad accedendum ad eas.

Ad 2. Congregatio Concilii respondit: Capitulum X, Sess. 24 non habere locum, nisi in his, quae ad visitationem ecclesiarum et locorum piorum morumque correctionem pertinent.

Ad 6. Non posse sed trinam monitionem separatim esse necessariam.

Ad 14. Posse tum dare litteras dimissorias, et ordinanandos subiicere suo examini, si ita sibi videbitur, et si absentes sint, examinis causa ad se vocare, tum si commodum id non erit, eorum examen committere Ordinario loci, in quo illi degunt, et ordinandi sunt.

Ad 17. Teneri exemptos vigore cap. 13, Sess. 25, de reg. accedere ad omnes et quascunque processiones publicas et consuetas, vel indictas pro bono publico vel honore; et si accedere nolint, compellendos per censuras vel alias poenas Episcopo bene visas.

[Liber 5 Decretorum, p. 71, a tergo, sq.].

2195.

S. C. C., *Cassinen.*, mense febr. 1588.

Sunt nonnulla oppida, Terrae, castra, et loca nullius dioc. in quibus R. P. Abbates Cassinen., Caven. et aliorum Monasteriorum Venerabilis Congregationis monacorum cassinensium habuerunt et habent ab immemorabili tempore in spiritualibus plenariam iurisdictionem quasi episcopalem non solum in parochos et parochianos, sed etiam in alios clericos et Presbiteros ibidem commorantes.

Inter quae in provincia Aprutina sunt Pesco Constanzo, et in provincia dell'Abbate Castra denominata, quorum ecclesiae videlicet Pesco Constanzo Cassinen., dell'Abbate vero Caven. monasteriorum mensis Abbatialibus sunt perpetuo unitae, aliique vero quando vacant, per istorum Monasteriorum Patres Abbates clericis conferuntur.

Et quamvis fuerint et sint vigore privilegiorum Apostolicorum antiquissimorum praefatae Congregationi Cassinen. concessorum, quemadmodum sunt aliae ecclesiae et loca etiam curata illius ibidemque in divinis deservientes ab omnium et quorumcunque Archiepiscoporum Episcoporum et aliorum Ordinariorum et Praelatorum visitatione, reformatione, correctione, iurisdictione et superioritate penitus libera et immunia, ipsisque Patribus Abbatibus respective immediate subiecta: nihilominus proxime elapsis mensibus R. P. D. modernus Episcopus Sulmonen. Castrum Pesco Constanzo, et modernus R. P. D. Episcopus Caputaquen. Castrum dell'Abbate supradicta visitare, iurisdictionem et superioritatem ibidem etiam eorum auctoritate ordinaria et non solum per se sed per eorum Vicarios in spiritualibus generales exercere attentarunt. Idque praetextu, quod Pesco Constanzo intra fines Sulmonen., Abbatis vero Castra huiusmodi intra fines Caputaquen. Dioces. consistant, et etiam quamquam essent, quemadmodum nos praetendimus nullius dioc. ac ut praefertur, exempta, tamen ipsis tamquam vicinioribus Episcopis id facere liceat, praesertim vigore decretorum sacri Conc. Tridentini.

Et quia ipsorum Vicarii ad munus visitationis ibidem, ut praefertur, adimplendum admissi a Rectoribus seu aliis, qui exercent curam animarum et in divinis deserviunt dictis ecclesiis non fuerunt, sententiam excommunicationis in ipsos fulminarunt, ecclesias et loca ista interdicto ecclesiastico supposuerunt.

Dehis igitur, quae sequuntur, dubitant Reverendi Patres istorum et aliorum monasteriorum praedictae Venerabili Congregationi unitorum Abbates, supplicantque illa ad serenandas eorum conscientias ac ut sciant, quomodo de caetero in similibus casibus se gerere debeant, prudenti et pio Illmae D. V. oraculo dilucidari.

5. Cum vacant in istis locis exemptis et Patribus Abbatibus subiectis praesertim illis, quae sunt nullius Dioc., beneficia curata, quorum collatio et dispositio ad eosdem P. Abbates spectat, vel in eis, quae sunt ipsorum mensis Abbatialibus unita, constituendi sunt Vicarii idonei ad exercendum curam animarum et administrationem Sacramentorum: *an ad vitam, vel ad nutum amovibiliter, sive ut Rectores perpetui sive ut Vicarii temporales illis praeficiendi, examinari prius debeant ab eisdem Episcopis in concursu aliorum adhibitis examinatoribus in eorum Synodo Diocesana deputatis, atque approbari,* ac istis sic examinandis et approbandis collatio beneficii curati ab eo, ad quem id spectat, facienda sit, vel sufficiat, quod examen in concursu et approbatio fiat a Patribus Abbatibus, qui Synodum quasi episcopalem apud eorum Monasteria quemadmodum P. Abbates Cassinen. et Caven. celebrant, et examinatores in eadem Synodo eligunt iuxta formam Sacri Concilii et per ipsos cum interventu illorum examinatorum in concursu approbandis collatio valide fieri possit, quamvis examen et approbatio longe a loco, ubi consistit beneficium vacans, fiet.

Ad 5. Congregatio Concilii respondit: Examen et edicta proponere et alias provisiones facere iuxta c. 18, sess. 24, spectare ad Episcopum tantum et non ad alium inferiorem non obstante quacunque immemorabili consuetudine

etiam si inferior ex immemorabili haberet hoc ius cumulative cum Episcopo in loco suae iurisdictionis, dummodo in ipsius Episcopi diocesi parochialis posita sit. Quod ipsum locum obtinet in constitutione Vicarii. Quod si parochialis non sit posita intra fines Dioecesis alicuius Episcopi, et inferior Episcopo, qui omnimodam iurisdictionem habet episcopalem, nec alicui subditur, sed est immediate subiectus S. A. nullius dioecesis, proprium territorium habens, si habet ius congregandi Synodum, et legitimae constat illam congregasse et congregare, et elegisse et eligere examinatores, poterit concursum instituere, examinare, approbare Oeconomos et Vicarios deputare, et alia facere, quae praescribuntur c. 18, Sess. 24.

[Liber 5 Decretorum, p. 97-99].

2196.

S. C. C., *Melphien.*, mense febr. 1588.

1. In regno Neapolitano non est permissum Episcopis habere familiam armatam, et propter varias contentiones, quae quotidie oriuntur inter Dominos temporales et spirituales per totum regnum, *fuit introductum, ut Episcopi pro exercendis officiis Curiae Episcopalis utantur ministerio clericorum et non laicorum*, nec ex hoc cathedralis Melfien. aliquod patitur detrimentum in divinis, cum abundet ministris plusquam alia cathedralis dicti regni, ex quo habet 150 clericos in circa. Nec Episcopus pro negociis suis unquam usus fuit opera ipsorum, sed tantum pro negociis suae Ecclesiae et Curiae.

2. Concilium in loco allegato [1] pro parte Capituli praesupponit, quod Canonici et participantes inserviant quotidie per totum annum, et ideo dat tres menses ad vacandum: sed in dicta Cathedrali non inserviunt, nisi per tertiariam, videlicet duobus diebus cuiuslibet hebdomadae, et sic pro tertia parte totius anni, adeoque vacant a servitio per sex menses, ut olim fiebat in Ecclesia Sancti Petri de Urbe, et ideo Episcopus intendit reformare huiusmodi servitium, ut factum fuit in dicta Ecclesia S. Petri, et illud statuere per hebdomadas; taliter quod praefati habeant tres menses tantum in toto anno, quibus possint vacare iuxta mentem Concilii. *Quare supplicatur pro declaratione, ut dictum servitium per tertiarias sit contra mentem Concilii*, et ideo licere Episcopo illud reducere, ut non vacent ab ecclesia ultra tres menses per totum annum, non obstantibus constitutionibus dicti Capituli et synodalibus, ut disponit dictum Concilii c. 12, § *Praeterea* ibi: *vigore cuiuslibet statuti et consuetudinis*, sess. 24. Nec est conveniens, quod tempore huiusmodi vacationis liceat eis recedere absque licentia, quia posset evenire, ut plures recederent eodem tempore, et ecclesia pateretur in divinis.

Ad 1. Congregationis non est definire sint ne haec ministeria sordida clericisve convenientia, sed ad iuris communis terminos declarari debet.

Ad 2. Congregatio Concilii respondit: Non licere Canonicis ultra tres menses ab eorum ecclesiis quolibet anno abesse, sed eos, qui tribus mensibus permissis absunt, impune abesse permittendum dimissis distributionibus quotidianis.

[Liber 5 Decretorum, p. 88, 89].

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 12.

2197.

S. C. C., *Zamoren.*, mense febr. 1588.

Suppliatur Illm̃ae et Rm̃ae Dominationi Vestrae pro parte Episcopi Zamoren. pro declaratione infrascriptorum dubiorum:

4. *An elapsis duobus annis post celebratam Synodum si contingat non celebrari aliam, prout quotidie videmus, possit Episcopus extra Synodum deputare et approbare aliquem examinatorem pro examinibus faciendis ad parrochiales.*

5. *Praesupposito, quod Episcopus deputaverit extra Synodum aliquem examinatorem, qui cum duobus aliis in Synodo deputatis interfuerit examinibus parrochialium: an approbati in huiusmodi concursibus legitime possideant tales parrochiales.*

Ad 4. Congregatio Concilii respondit: Non posse.

Ad 5. Legitime possidere.

[Liber 5 Decretorum, p. 86, 87].

2198.

S. C. C., *Gerunden.*, mense mart. 1588.

Beatissime Pater, Canonici et Capitulum Ecclesiae Gerunden. animadvertentes, quod Rm̃us D. Iacobus Cassador, modernus Episcopus Gerunden. quotidie contra stilum antiquum dictae Ecclesiae multa indebite extorquet, ac multa gravamina infert et quod non curat se ab illis abstinere, sed de die in diem in illis continuando causam querelandi et murmurandi aliis praebet, cum maximo damno et scandalo populorum: ideo, ut ex dicta eorum Ecclesia extorsiones et gravamina huiusmodi de medio tollantur, et ne abusus huiusmodi in pravam consuetudinem transeant aliique successores in dicto Episcopatu malum exemplum huiusmodi imitari possint, deliberarunt nonnulla capita extorsionum et gravaminum huiusmodi ad Sanctitatem Suam deferre, ad hoc ut pro solita benignitate in his, in quibus ei videbitur, providere dignetur.

5. *Pro litteris dimissoriis seu testimonialibus aut commendaticiis D. Episcopus exigit undecim grossos et unum nummum contra formam Concilii Tridentini, c. 1, Sess. 21, de reform.*

Ad 5. Congregatio Concilii respondit: Nihil exigendum pro collatione ordinum iuxta cap. 1, Sess. 21.

6. *Item facit solvere a clericis volentibns se ordinare ad aliquem ordinem sacrum, pro litteris publicatoriis duos grossos et quatuor denarios, et id repetit in quolibet ordine suscipiendo.*

Ad 6. Id prohiberi eodem capitulo 1, sess. 21, vers. (*nec alia quacunque de causa*).

7. *Item pro licentiis exercendi curam animarum, et confessiones audiendi sive coadiutoriis exiguntur sexdecim grossi pro qualibet, quae quolibet anno sive alio examine renovari debent, et iterum persolvi contra formam c. 15, Sess. 23, ubi expresse cavetur, quod gratis concedantur.*

Ad 7. Gratis oportere concedi huiusmodi licentias iuxta c. 15, Sess. 23.

8. *Item pro dispensationibus matrimonialibus, quae in vim litterarum apostolicarum conceduntur, exigitur unum marcum argenti*, quod est valoris trium ducatorum et ultra, contra formam ipsarum literarum apostolicarum, in quibus expresse Sua Sanctitas mandat, quod nihil percipiat a sponte offerentibus.

Ad 8. Pro dispensationibus matrimonialibus non licere, Episcopo vel eius Vicario quicquam accipere, nec ratione taxae etiam ex immemorabili consuetudine, nec ratione sigilli vel alicuius alterius rei. Quapropter decretum illud, quod solet poni in literis dispensationum matrimonialium, ut nihil muneris aut praemii sponte accipi possit pro illarum executione, ita intelligendum est, ut neque Ordinarius neque Vicarius eius quicquam prorsus etiam pro mercede laboris quem ea in re susciperent, capere possent. Notarios vero pro examine testium 4am partem auri seu ducati licite accipere posse.

17. *Item confert ordines generales ut plurimum in quadam capella sui palatii* et si quando illos in cathedrali conferat, id in capella remota et obscura nulla praecedente intimatione, nec vocatis Canonicis aliquibus facit contra formam c. 8, incip. *Ordines*, Sess. 23, *de reform.*

Ad 17. Ordinationes Sacrorum Ordinum in Cathedrali Ecclesia vocatis praesentibusque ad id Ecclesiae Canonicis publice celebrari debere iuxta c. 8, Sess. 23 [1].

[Liber 5 Decretorum, p. 104 a tergo, sq.].

2199.

S. C. C., *Mediolanen.*, mense mart. 1588.

Et si Conciliis provincialibus Mediolani cautum sit atque etiam a sacra Congregatione Amplitudinum VV. declaratum nullum confessarium etiam regularem cuiusvis privilegii, facultatis, iubilei aut indulgentiarum quarumcunque vigore, quae concedi consueverunt Ecclesiis locisve piis regularibus aut fraternitatibus, posse a casibus Episcopo reservatis quemcunque absolvere, tamen non nulli adhuc in dubium hoc revocant praecipue in illis iubileis plenariis, quae quandoque a Summo Pontifice urgenti ex causa et pro una vice tantum cum clausulis generalibus et praegnantibus etiam absolvendi a quibuscunque etiam Sedi Apostolicae reservatis, aut bulla Coenae Domini contentis conceduntur. Idcirco Agens pro Archiepiscopo Mediolani supplicat humiliter Amplitudin. VV., quatenus dignentur declarare, *an in casibus*

[1] Cf. N. 2202.

praedictis praecipue in huiusmodi plenariis iubileis intelligendum sit Sanctitatem Suam voluisse, ut pro ipsa detur facultas absolvendi etiam a reservatis Episcopo vel non, nisi hoc sigillatim in ipsis facultatibus indulgentiisve aut iubileis fuerit expressum, etc.

Congregatio Concilii censuit non posse regulares ex privilegiis etiam ex illo, quod mare magnum appellant, vel ex aliis quibusvis facultatibus sibi, locis piis aut confraternitatibus, ut puta Rosarii etc. *perpetuo concessis absolvere quemquam in casibus, quos Episcopus sibi reservaverit, posse tamen virtute iubilei indicti a Summo Pontifice cum facultate absolvendi in quibuscunque casibus etiam in bulla Coenae Domini.*

[Liber 5 Decretorum, p. 114].

2200.

S. C. C., *Panormitana*, mense mart. 1588.

Don Paulo Pellicano, Canonico di Palermo, humilmente espone alle Signorie VV. Illm̃e et Rm̃e, che si truova mandato qui in corte con procura del Capitolo a trattare diversi negotii per servitio di Dio et della Chiesa ne'quali ha travagliato e travaglia tuttavia continuamente. Et perchè il Prelato ha con esso et con detto Capitolo poca corrispondenza di carità et va procurando a detto esponente levare le distributioni quotidiane, pertanto humilmente supplica le SS. VV. Illm̃e si degnino dechiarare, *se dette distributioni quotidiane si devono a detto procurattore, o no*, che ne faranno gratia di perpetua obligatione.

Congregatio Concilii censuit deberi oratori distributiones quotidianas pro tempore, quo vere abfuit pro negotiis Capituli.

[Liber 5 Decretorum, p. 104].

2201.

S. C. C., *Papien.*, mense iul. 1588.

Io desiderarei sapere se da cotesta Sacra Congregatione è stata fatta terminatione alcuna, *se dall'essercitio di cura d'anime unita o in qualsivoglia modo dipendente da qualche Monasterio de Regolari, sia in arbitrio delli Superiori della Religione di levar a piacere loro i curati senza participatione del Vescovo*, e però ne ho voluto scrivere a V. S. Illm̃a supplicandola, che caso, che vi sia tal determinatione, voglia farmi gratia d'ordinare, che me ne sia mandata copia, che ne terrò infinito obligo alla benignità sua; e con quest'occasione dicendole, che ho fatto publicare un editto per il participar dell'Indulgenze in essecutione della lettera di V. S. Illm̃a delli 23 del passato, e che spero mandarle in breve quello che si sarà potuto cavare, bacio a V. S. Illm̃a humilissimamente le mani e me le raccomando sempre in buona gratia. – Di Pavia, alli 7 di giugno 1588. Di V. S. Illm̃a et Rm̃a Humilissimo Servitore Il Cardinale di Pavia.

Congregatio Concilii censuit: si Vicarii administrantes curam animarum in huiusmodi ecclesiis temporarii sint, et ad nutum amovibiles, posse utique regulares eos ad libitum amovere sine licentia Episcopi.

[Liber 5 Decretorum, p. 153 a tergo et 154].

2202.

S. C. C., *Gerunden.*, mense aug. 1588.

Dubia 5-8, 17, quae a Canonicis et Capitulo Gerunden. mense mart. 1588 (cf. N. 2198) ipsi Summo Pontifici solvenda proponebantur, mense aug. 1588, sub nn. 3-6, 10, iisdem omnino verbis referebantur etiam S. C. C., a qua eodem modo iisdemque verbis soluta sunt.

[Liber 5 Decretorum, p. 173-175].

2203.

S. C. C., *Squillacen.*, mense sept. 1588.

5. *An aliquis alias aptus et idoneus, magnae devotionis impulsu motus, ad titulum sufficientis patrimonii promoveri possit, licet Episcopus pro necessitate vel commoditate Ecclesiae eum debere assumi non iudicaverit iuxta dispositionem Concilii Tridentini in c. 2, de refor., Sess. 21.*

Ad 5. Congregatio Concilii censuit: Nec ex devotione, nec ex fervore caritatis esse quemquam ordinandum clericum, etiam habentem sufficiens patrimonium, nisi ex necessitate vel utilitate Ecclesiae arbitrio Episcopi.

[Liber 5 Decretorum, p. 188 a tergo, sq.].

2204.

S. C. C., *Mediolanen.*, mense ian. 1589.

Si supplica le SS. VV. Illm̃e per la dechiaratione delli infrascritti dubbii:

2. *Se il Theologo della Metropolitana non essendo atto per se stesso a leggere le feste in chiesa dopo il Vespro, debba pagar un altro, che supplisca per lui non ostante, ch'egli legga li giorni feriali al Choro.*

Ad 2. Congregatio Concilii respondit: Cum Theologus muneri suo non possit satisfacere, eligendum alium impensis ipsiusmet Theologi arbitrio Archiepiscopi.

[Liber 5 Decretorum, p. 237 a tergo, sq.].

2205.

S. C. C., *Hispalen.*, mense apr. 1589.

1. Cum ex locis piis pleraque ad Archiepiscopi curam spectent; aliqua tamen sunt hospitalia laicorum, in quorum fundationibus Ordinarius ab eorum cura removetur, aliique deputantur, qui illorum curam gerant, quibus rationes reddantur, qui et administratores deputent. Sunt itidem quaedam laicorum Confraternitates pro operibus tamen piis exercendis, quae quandoque ab Ordinario visitantur, aliquoties vero visitationem fugiunt sub eo praetextu, quod laicae sint, passimque a regia cura defenduntur. Est etiam Confraternitas quaedam laicorum de Rosario Beatae Virginis, quam Fratres Dominicani quorundam privilegiorum vigore asserunt ad eorum subiectionem in omnibus pertinere, nec in aliquo Ordinarium se posse intromittere.

Ad 1. Congregatio Concilii respondit Episcopum posse visitare quaecumque loca pia ex c. 8, Sess. 22. Item ab Administratoribus rationes exigere, nisi in fundatione secus expresse cautum sit. Quodsi aliqua ratione dubitetur, an visitationi Episcopi subiaceant, ab Episcopo ipso id cognoscendum, et definiendum est. *Confraternitatem autem Rosarii subesse Episcopi visitationi, nisi suis privilegiis nominatim eximatur.*

[Liber 5 Decretorum, p. 285 a tergo, sq.].

2206.

S. C. C., *Pisana*, mense apr. 1589.

Essendo già stato risoluto dalla Santissima Congregatione del Concilio, che quello, quale in nome d'altri leva dal sacro fonte del battesimo un fanciullo, non contrahe seco affinità spirituale, ne impedimento di poter contrahere matrimonio, come farebbe, se lo tenesse in proprio nome, però si supplica V. S. Illm̃a voglia far gratia scrivere una lettera al Vicario di Pisa, che in una causa simile, nella quele uno che ha tenuto un fanciullo in nome d'un altro, vuole contrahere con la matre sua, non voglia fargli difficoltà, ne impedirli, come fa, non essendo informato di questa santissima dichiaratione, che si riceverà per gratia da V. S. Illm̃a, etc.

Congregatio Concilii censuit, Procuratorem non sibi, sed mandanti contrahere spiritualem cognationem.

[Liber 5 Decretorum, p. 283].

2207.

S. C. C., *Cortonen.*, mense maio 1589.

Desidera sapere Mons. Rm̃o di Cortona, se viene alterata l'intentione del Sagro Concilio, per la bolla nuovamente fatta da N. S. intorno all'ordinationi,[1] et se sia satisfatto all'intentione del Sagro Concilio ordinando a

[1] Cf. N. 166.

ordini sagri maggiori, chi non ha patrimonio, quando però risulti in commodità della Chiesa, et che si trovi chi prometta sovvenir loro nei bisogni suoi necessarii.

Congregatio Concilii censuit: Posse aliquem ad sacros ordines promoveri ad titulum bonorum, quae ei donentur, si tamen Episcopus iudicaverit, eum assumendum pro necessitate vel commoditate ecclesiarum, donationesque huiusmodi vere et absque ulla fraude, et in forma valida fiant de tot bonis, quot promovendo sufficiant ad vitam honestam sustentandam, quaeque deinceps alienari nullo modo possint sine licentia Episcopi, donec ille beneficium sufficiens adipiscatur, vel aliunde habeat, unde vivere possit. Constitutionem autem SS.mi nuper editam nihil novi iuris inducere.

[Liber 5 Decretorum, p. 294 a tergo].

2208.

S. C. C., *Tranen.*, mense iun. 1589.

L'Arcivescovo di Trani qual per debito del suo offitio pensa di prossimo congregare il Concilio Provinciale, supplica V. S. Illma, che si degni darli risolutioni dell'inclusi dubbi così concernenti la celebratione di esso Concilio, com'anco il processo delle cause de' Suffraganei, a fine che in detto Concilio si possa il tutto stabilire quietamente per servitio d'Iddio, et salute dell'anime, che tutto riceverà a gratia da V. S. Illma, quale N. S. conservi lunghissimi anni felicissima.

6. *In tempo, che detti Suffraganei visitano le loro chiese, molte cause, quali non concernono correttioni di costumi, l'incominciano et finiscono in tempo di visita*, a fin che non si possi ritardare l'essecutione ancor che appellassero, et vogliono, che prima sia pagata la condannatione, et poi inteso nell'appellatione, et in questo mentre sogliono la pena applicarla ad usi pii.

14. Et così parimente *se alcuni Vescovi essenti, che facendo elettione di questa Metropoli conforme al canone del Concilio Tridentino* [1] *interverranno a questa Synodo, haveranno voto decisivo, come li Suffraganei, overo consultivo solamente.*

Ad 6. Congregatio Concilii respondit: Cum Episcopus compilato processu et servatis servandis procedit, non habere locum decreta Concilii de visitatione loquentia.

Ad 14. Habere etiam decisivum.

[Liber 6 Decretorum, p. 3-5].

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 2.

2209.

S. C. C., *Aquen.*, mense iul. 1589.

Statuit Sacrosancta Tridentina Synodus [1] minores ordines conferendos esse per temporum interstitia, quodque ab ultimo minori ad Subdiaconatum, et ab uno ordine sacro ad alium intercedat integer annus, nisi pro utilitate vel necessitate Ecclesiae aliud Episcopo magis expedire videretur. Quae omnia sub gravioribus poenis SSmus D. N. servari mandavit per Bullam nuper editam contra clericos male promotos. [2] *Dubitatur, quia dispensatio est actus iurisdictionis, utrum Episcopus possit dispensare super dictis interstitiis et temporum spatiis cum Regularibus coram se constitutis ad ordines suscipiendos cum dimissoriis suorum Superiorum.* Et si respondeatur, posse, non obstante quod dicti Regulares sint de aliena Dioecesi et exempti: *quaeritur, utrum pro causa dispensandi sufficiat dictorum Superiorum fides attestantium ita expedire.*

Ad 1. Congregatio Concilii respondit, posse, si ita ei visum fuerit expedire.

Ad 2. Sufficere.

[Liber 6 Decretorum, p. 18 a tergo].

2210.

S. C. C., *Puteolana*, mense iul. 1589.

SSmo Padre. Leonardo Vairo, Vescovo di Pozzolo devotissimo servitore e oratore di V. Beatitudine riduce a memoria alcune cose per benefitio della sua Chiesa, che più a lungo ha narrate nella relatione, che ha dato a V. Beatitudine dello stato di essa, che hanno bisogno della gratia et rimedio, che intorno a quelle parerà a V. Beatitudine di darli.

3. Feci intendere alla S. V., qualmente *li Canonici della Cathedrale non sono stati mai soliti de dire in coro le hore canoniche, se non matutino et vespro*, et alli ordini, che io feci nella general visita, che se dovessero dire in coro, hanno replicato detti Canonici scusandose di non posserlo fare per la gran povertà loro e di loro Canonicati et prebende, et io non l'ho voluti astringere senza prima darne conto alla S. V.

Ad 3. Congregatio Concilii respondit: Canonicos et si Canonicatus tenues sint, esse cogendos, ut singulis horis canonicis intersint iuxta cap. 12, Sess. 24, quo sublatae sunt consuetudines etiam immemorabiles, praeterquam tribus anni mensibus, quibus ab Ecclesia ex eodem decreto abesse liceat.

[Liber 6 Decretorum, p. 17 a tergo, sq.].

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 8.
[2] Cf. N. 166.

2211.

S. C. C., *Salernitana*, mense iul. 1589.

1. *An duo Canonici electi ab Archiepiscopo ad constituendam educationem puerorum Seminarii, possint pro libito Archiepiscopi mutari.*

2. *An eorum consilium adhibendum tam in constituendis regulis universalibus Seminarii, electione loci, et similibus, an etiam in singulis rebus, ut puta electione singulorum puerorum introducendorum, electione Magistrorum, librorum legendorum, Confessoris, punitione, discolorum expulsione, visitatione, et similibus.*

3. *An alii quatuor sunt deputandi, et deputati adhibendi sint in consilio tantummodo in taxatione, contributione fructuum ex unione beneficiorum, ut in aliis difficultatibus, ob quas Seminarii instructio vel conservatio impediretur aut perturbaretur, an etiam in exactione et temporalium administratione* tam dicti Seminarii, ut puta deputatione vel expulsione ministrorum et famulorum, temporalium expensis quotidianis provisionis bladorum, quam etiam bonorum quorumcumque et redituum ipsius Seminarii etiam ex beneficiis unitis ut puta locationibus, concessionibus aliisque contractibus, litibus.

7. *An sede vacante Capitulum possit unire beneficia vacantia isto medio tempore ad dictum Seminarium.*

Ad 1. Congregatio Concilii respondit: Non posse amoveri, nisi ex legitima causa.

Ad 2. In omnibus his adhibendum.

Ad 3. Teneri Episcopum adhibere deputatorum consilium tam circa institutionem, disciplinam et mores, quam temporalium rerum administrationem.

Ad 7. Non posse.

[Liber 6 Decretorum, p. 22 a tergo, sq.].

2212.

S. C. C., *Salernitana*, mense iul. 1589.

Pro Capitulo Salernitan. supplicatur Illm̃is et Rm̃is Dñis Cardinalibus interpretationis decretorum Sacri Concilii Tridentini declarari subscripta dubia.

1. *An Capitulum sede vacante duos Vicarios constituere possit, ut alternis mensibus Vicariatus munere fungantur, si ita ab immemorabili tempore consueverit.*

Ad 1. Congregatio respondit: si legitime probetur immemorabilis consuetudo, posse utique Capitulum huiusmodi Vicarios constituere, dum tamen praediti sint illis qualitatibus, quas Tridentinum Concilium, c. 16, Sess. 24, requirit.

[Liber 6 Decretorum, p. 25 a tergo].

2213.

S. C. C., *Aurien.*, mense aug. 1589.

2. Dubitatur a Rm̃o Episcopo, an stante Conc. Trid., Sess. 24, c. 11, *de reform.* cum aliis, et motu proprio Pii Papae V super visitatione ab Episcopis facienda in Ecclesiis et Capellaniis militum Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, et aliorum militum, ut sunt Sancti Iacobi de Spata nuncupati, *an praedictus Episcopus visitando aliquid praecipere poterit, prout est nectare calices, et similia, item petere computa Confraternitatum, et Ecclesiarum.*

3. Dubitatur etiam, *an Capellani a praedictis militibus servitio Ecclesiae deputati possint sacramenta administrare sine Ordinarii approbatione.* Supplicatur igitur Illm̃ae et Rm̃ae Dominationi pro opportuna declaratione super istis casibus, quia maxima in illo Episcopatu necessitas urget.

Ad 2. Congregatio Concilii respondit: Posse in his, quae curam animarum et Sacramentorum administrationem concernunt. Itemque rationem administrationis exigere, nisi in institutione et fundatione secus expresse cautum sit iuxta c. 9, Sess. 22 Concilii Tridentini.

Ad 3. Non posse, nisi praevia Ordinarii approbatione.

[Liber 6 Decretorum, p. 29].

2214.

S. C. C., *Toletana*, mense aug. 1589.

Cum etiam Sess. XXIV, c. 8 statuerit concubinarios tam solutos, quam uxoratos excommunicatione feriendos esse et mulieres sive coniugatas sive solutas cum adulteris, sive concubinariis publice viventes ter admonitas non parentes etiam ex offitio graviter puniendas esse pro modo culpae, et si videbitur extra oppidum vel Dioecesim eiiciendas esse, aliis poenis contra adulteros et concubinarios inflictis in suo robore permanentibus; dubitatur: *An simul et eadem sententia possint puniri praefati concubinarii soluti et uxorati a iure canonico ante Concilium Tridentinum statutis, et poena quam inflixit dictum Concilium, vel an necessario primum imponenda sit poena expressa a Concilio Tridentino*, et si ea non obstante delinquentes in delicto et peccato permanserint, tunc sint aliae poenae a sacris canonibus et statutis ecclesiarum statutae infligendae et imponendae, *vel an electio erit iudicibus, ut procedant, prout magis expediens erit, affligendo concubinarios modo poenis a Concilio statutis, modo a iure antiquo ordinatis etc.*

Congregatio Concilii censuit per decretum Concilii, cap. 8, Sess. 24, de refor. omnimode non tolli alias poenas a iure canonico vel a statutis synodalibus inflictas, neque alium contra eosdem procedendi modum, nisi velit Ordinarius illos excommunicare, tunc enim poena eo decreto praescripta servanda esset.

[Liber 6 Decretorum, p. 27].

2215.

S. C. C., *Hispalen.*, mense sept. 1589.

1. *An ipso Illm̃o D. Cardinali Archiepiscopo sive eius Vicario procedente contra aliquem ex Capitularibus iuxta formam Concilii Tridentini, sess. 25, c. 6, debeat assumi Notarius eiusdem, vel ab eo seu eius Vicario nominatus, coram quo acta processus conficiantur absque aliquo consilio vel consensu Capituli, an vero assumendus sit Notarius Capituli, sive a Capitulo vel ab adiunctis nominatus.*

2. *An in eodem casu cum procedendum contra Capitulares, electio et deputatio Promotoris fiscalis pertineat ad solum Ill.mum Cardinalem Archiepiscopum seu eius Vicarium, ita quod non requiratur assensus, vel consilium Capituli.*

Ad 1. Congregatio Concilii censuit: Deputationem Notarii, coram quo huiusmodi acta conficiantur, ad solum Episcopum vel eius Vicarium absque adiunctis pertinere.

Ad 2. Episcopum posse assumere suum Fiscalem, vel deputare alium, quem maluerit.

[Liber 6 Decretorum, p. 38].

2216.

S. C. C., *Hispaniarum*, mense sept. 1589. [1]

Beatissimo Padre. Il Procuratore Generale in questa corte dell'Ordine di S. Hieronimo di Spagna espone humilmente a V. Beatitudine, come si ritrovano alcuni Vescovi in quelli regni, che ricusano conferir gli ordini sacri alli Religiosi di detto Ordine in virtù delle dimissorie di lor Priori Generali, o altri Priori di detto Ordine, ma vogliono, che debba portar dimissorie dalli Vescovi, sotto la cui Diocesi si ritrovarà esser li Monasterii. Per il che si supplica humilmente V. Santità si degni provedere, che sottomettendosi li detti ordinandi all'essamine di sufficienza, secondo il Sacro Concilio Tridentino dispone, che qualunque Vescovo, quando celebra gli ordini nella sua Diocesi, senza aspettar dimissorie altrimente che del suo Generale o Priore del Religioso, li debbia promovere et ordini, che lo riceveranno a gratia singolare da V. Beatitudine, pregando per la lunga vita, et felice stato di V. Santità.

Congregatio Concilii censuit, Regulares posse concedere dimissorias ad Episcopum Dioecesanum, qui si abfuerit, ad quemcumque, dummodo ab eo Episcopo, qui ordines contulerit, examinentur quo ad doctrinam.

[Liber 6 Decretorum, p. 44].

[1] Nuntio Apostolico in Hispania.

2217.

S. C. C., *Oscen.*, mense oct. 1589.

Episcopus recurrit ad Sanctissimum et ad hanc Sanctam Congregationem pro declaratione super infrascriptis capitulis, et executionem remitti ad D. Archiepiscopum Caesaraugustan.

7. *Quod Episcopus possit procedere contra quoscumque super executione testamentorum et piorum legatorum etiam tamquam Sedis Apostolicae delegatus,* ut census et alia, quae ex voluntate testatorum in certis casibus ad Ecclesias seu Hospitalia devenirent, possit exequi tales voluntates, et de illis cognoscere iuxta c. 8, Sess. 22, *de reformat.* Supplicatur pro declaratione circa supradicta et remitti executionem ad D. Archiepiscopum Caesaraugustan.

Ad 7. Congregatio Concilii respondit: Episcopos tamquam Sedis Apostolicae delegatos in casibus a iure concessis omnium piarum dispositionum tam in ultima voluntate, quam inter vivos esse executores iuxta c. 8, Sess. 22.

[Liber 6 Decretorum, p. 50-52].

2218.

S. C. C., *Seguntina*, mense oct. 1589.

Ex decreto Sacri Concilii Tridentini, Sess. XXI, c. 2, statutum fuit, ne quis deinceps clericus saecularis, quamvis alias sit idoneus, ad sacros ordines promoveatur, nisi pacifice possideat beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficiat, vel obtineat patrimonium vel pensionem, quae similiter sufficiant ad vitam substentandam, quod decretum etiam constitutio [1] S. D. N. Sixti Papae V observari mandat poenasque aggravat.

Episcopus Seguntinus dubitabat super infrascriptis, super quibus supplicat humiliter pro declaratione.

1. *An clericus alioqui idoneus habens beneficium insufficiens de per se, sed iuncto patrimonio habeat quod sufficiat ad honestam vitae substentationem: an possit promoveri.*

4. *Quid si tantum habeat, quod ex industria vel honesto labore lucratur, puta, quod sit Musicus, Magister grammaticae, Pictor, Scriptor, aut alterius liberae professionis, idque sit sufficiens ad substentationem vitae: an possit promoveri.*

Ad 1. Congregatio Concilii respondit: Posse iuxta formam dicti Concilii, Sess. XXI, c. 2.

Ad 4. Non posse.

[Liber 6 Decretorum, p. 58].

[1] Cf. N. 166.

2219.

S. C. C., *Mediolanen.*, mense nov. 1589.

Giovanni Battista Spirafigio, Canonico Theologo della Chiesa Collegiata di Santo Ambrosio di Milano supplica humilmente a V. S. Illm̃a et Rm̃a provedergli d'opportuno rimedio acciochè *li giorni, che lui sarà occupato nella lettura di Theologia secondo l'obligo suo, guadagni le distributioni quotidiane*, come s'egli fusse presente in choro, che ne le resterà obligatissimo et pregherà sempre per Lei etc.

Congregatio Concilii censuit Theologo pro tota die, qua legit, deberi distributiones quotidianas.

[Liber 6 Decretorum, p. 71 a tergo].

2220.

S. C. C., *Gnesnen.*, mense febr. 1590.

3. Cum singuli Episcopi praedicti (Archiepiscopi Gnesnen. Suffraganei) praesentes Senatores eiusdem Regni (Poloniae) sint, conveniatque eis proinde saepissime foras pro publicis ipsius Regni negotiis proficisci nec interim ecclesias, quae vel profanatae vel ab haereticis occupatae non sint, pro celebrandis missis inveniant: ideo *supplicatur indulgeri dictis Episcopis, ut quotiescumque in publicis negotiis huiusmodi occupati fuerint, nec ecclesias ad celebrandum commodas invenerint, in altari portatili hiporacestis tamen honestis missam celebrare, vel celebrari facere possint.*

Ad 3. Id privilegium competere Episcopo de iure communi cui a Concilio minime est derogatum.

[Liber 6 Decretorum, p. 109 a tergo, sq.]

2221.

S. C. C., *Mileten.*, mense febr. 1590.

6. Nella beneditione nuptiale, che si fa nella Messa, *è consuetudine, che si benedichino le seconde nozze ex parte viri*, et alle vedove che si maritano, si celebra la Messa de sponsis senza beneditione.

Ad 6. Congregatio Concilii respondit: Sanctissimus ex sententia Congregationis improbavit huiusmodi consuetudinem benedicendi secundas nuptias, utpote cum canonicis sanctionibus minime consentaneam.

[Liber 6 Decretorum, p. 108 a tergo, sq.].

2222.

S. C. C., *Tarraconen.*, mense febr. 1590.

2. Quamvis beneficia personalia ad vitam unius vel duorum iure permissa sint ad congruam alicuius Sacerdotis sustentationem, maximus tamen est in his beneficiis instituendis in hac provincia Tarraconen. abusus, qui remedio pontificio indigere videtur: nam fere semper instituuntur beneficia personalia, quando quis dignitatem, aut Canonicatum, vel aliud pingue beneficium cupit adipisci, qui cum non habeat aequivalens beneficium ad permutationem, hac arte seu potius fraude excogitata beneficium personale ad vitam unius aut duorum instituit, quibus demortuis, redditus illius benefitii personalis ad aliquod pium opus destinantur, fitque aliquando, ut opus illud pium, ad quod redditus illius beneficii destinati fuerant, ad arbitrium illius, qui canonicatum aut dignitatem, vel beneficium pingue habebat, relinquatur, quod quid aliud est, quam mille, aut quingentis aureis beneficium sibi comparare. Fiunt etiam aliae permutationes plurium simplicium cum curato vel cum dignitate seu Canonicatu factae beneficiorum ab amicis quaesitorum (et quandoque promisso prius se amicis, qui illi beneficia ad permutandum commodant, alia beneficia reddituros) magna congerie, ut aequivalentem compermutanti recompensam tradant.

Ad 2. Congregatio Concilii respondit: Huiusmodi permutationes minime admittendas, quippe cum ab Ordinario beneficiorum permutationes admitti non possint, nisi ob necessitatem vel utilitatem ecclesiarum. In eos porro, qui beneficia cum pacto compensandi vel restituendi adeptos fuisse comperti fuerint, severe animadvertendum poenis a iure communi statutis, et Pii S. V constitutionibus. [1]

[Liber 6 Decretorum, p. 102-104].

2223.

S. C. C., *Patavina*, mense mart. 1590.

In Paduana Dioecesi viget adhuc consuetudo ab immemorabili tempore citra inviolabiliter observata, ut in reparandis et seu instruendis ecclesiis parochialibus, ubi reditus fabricae ad id destinati vel non existant vel non sufficiant, ipsarum rectores pro tertia parte sumptuum seu expensarum, et pro aliis duabus tertiis populus seu parochiani contribuunt, nulla habita distinctione, an ipsae parochiales sint tenues vel pingues. *Nunc vero a nonnullis asseritur per c. VII, Sess. XXI, de refor. et alia decreta sacri Concilii Tridentini hanc consuetudinem abrogatam esse. Supplicat igitur Vicarius Paduanus edoceri, an in effectu per Sacrum Concilium consuetudines huiusmodi sint sublatae.*

[1] Cf. N. 125, 130.

Congregatio Concilii censuit huiusmodi consuetudinem per Concilium nequaquam esse sublatam.
[Liber 6 Decretorum, p. 115].

2224.

S. C. C., *Barcinonen.*, 22 mart. 1591.

Ad 1. Congregatio Concilii censuit scribendum ad Episcopum, ne permittat Parochos incumbere muneribus lectionum in generali studio habendarum, quibus a residentia avocarentur: minusque sinant Parochos propria relicta parochia verbum Dei in alia praedicare. Cum vero praedicant in propria parochia, ab Episcopo admoneantur decisionis Congregationis non eum fuisse sensum, ut parochiani ullo modo compellantur praestare eleemosinam Parocho concionanti, qui ex proprio officio ad id tenetur iuxta c. 4, Sess. 24.
[Liber 7 Decretorum, p. 5].

2225.

S. C. C., *Interamnen.*, 27 mart. 1591.

Congregatio Concilii censuit: Quocunque tempore posse denuntiationem fieri et matrimonium contrahi coram Parocho, sed nuptiarum solemnitates, convivia, traductiones ad domum, et carnales copulas prohiberi decreto Conc., c. 10, Sess. 24, *de refor. matr.*
[Liber 7 Decretorum, p. 6].

2226.

S. C. C., *Zamoren.*, 27 mart. 1591.

Ad 1. Congregatio Concilii censuit Episcopum contra recusantes reddere rationem administrationis eo casu, quo ei ex decreto Conc., c. IX, Sess. 22 reddi debet, posse procedere suis armis spiritualibus.
Ad 2. Quoad ecclesias parochiales Capitulo vel regularibus unitas posse Episcopum eas visitare ex c. 7, Sess 7; quoad eas vero, quae sunt membra militiae Sancti Iacobi et aliorum Ordinum regularium, habere itidem Episcopum facultatem visitandi quoad ea tantum, quae concernunt curam animarum, et administrationem Sacramentorum ex c. XI, Sess. 25, *de regul.*, et in huiusmodi visitatione posse Episcopum, quae necessaria fuerint, decernere, tametsi Visitatores Capituli vel regularium aliter decreverint.
[Liber 7 Decretorum, p. 6 a tergo].

2227.

S. C. C., *Portugallien.*, 2 apr. 1591.

Congregatio Concilii censuit Abbatem benedictum vel habentem privilegium a Sede Apostolica, ut possit ea omnia facere, quae possunt Abbates benedicti, posse suis subditis regularibus tonsuram, vel quatuor minores ordines conferre.
[Liber 7 Decretorum, p. 7].

2228.

S. C. C., *Asturicen.*, 21 apr. 1591.

Ad 1. Congregatio respondit facultatem remittendi interstitia Episcopo competentem ex causis comprehensis in c. XI, XIII et XIV, Sess 23, transire in Vicarium Capituli sede vacante.
[Liber 7 Decretorum, p. 9 a tergo].

2229.

S. C. C., 27 maii 1591.

Congregatio Concilii censuit decretum eiusdem Concilii d. c. 20 [1] in causa appellationis dumtaxat actorum transportationem requirere.
[Liber 7 Decretorum, p. 12].

2230.

S. C. C., *Feretrana*, 27 maii 1591.

Congregatio Concilii censuit scribendum ad Episcopum ex Concilio quidem Seminarium alibi, quam in Civitate erigi non debuisse. Ceterum cum Civitas Sancti Leonis ad huiusmodi erectionem minime commoda sit, et ipse propterea in insigni et frequenti Terra Billorum peropportune illud erexerit, se alloquutum esse Sanctissimum pro confirmatione, qui benigne annuit. Itaque Episcopus Seminarium eodem in loco instruere pergat, et portionem detractam tam praeteriti quam futuri temporis exigat.
[Liber 7 Decretorum, p. 11 a tergo et 12].

[1] Sess. XXIV, *de ref.*

2231.

S. C. C., *Tolentina*, 27 maii 1591.

Congregatio Concilii censuit regulares quantumvis exemptos posse etiam per censuras compelli accedere ad publicas et consuetas processiones, vel indictas pro bono publico, vel honore, quando eorum hac in re sublatae sunt exemptiones decreto Conc., c. 13, Sess. 25, *de reg.*

[Liber 7 Decretorum, p. 12].

2232.

S. C. C., *Lauden.*, 30 maii 1591.

Ad 1. Congregatio respondit decretum Conc. d. c. 4 [1] non habere locum in beneficiis, quibus onus missarum celebrandarum in fundatione iniunctum fuit.

[Liber 7 Decretorum, p. 12 a tergo].

2233.

S. C. C., *Papien.*, 7 iun. 1591.

Congregatio Concilii censuit Canonicos ab Episcopo electos ad Seminarii administrationem ad praescriptum Concilii, c. 18, Sess. 23, vers. *quae omnia*, esse perpetuos, nec posse amoveri, nisi ex iusta et legitima causa.

[Liber 7 Decretorum, p. 14].

2234.

S. C. C., *Conchen.*, 11 iun. 1591.

Congregatio Concilii censuit decretum d. c. IX [2] non hoc tribuere Episcopo, ut ipse distribuere possit, vel in distributione intervenire, sed tantum, ut ab his, qui distribuunt et administrant, rationem administrationis exigat.

[Liber 7 Decretorum, p. 14 a tergo].

2235.

S. C. C., *Forosempronien.*, 30 iul. 1591.

Congregatio Concilii censuit: Scribendum ad Episcopum Forosempronien. Congregationis nomine deputationem Oeconomi et Vicarii in parochialibus vacantibus ad Episcopum spectare, non autem ad Commissarium spoliorum, nisi id eorum facultatibus nominatim cautum reperiatur.

[Liber 7 Decretorum, p. 17 a tergo].

[1] Sess. XXV, *de ref.*
[2] Sess. XXII, *de ref.*

2236.

S. C. C., *Nullius*, 30 iul. 1591.

Congregatio Concilii censuit cogendos esse curatos ad subeunda per seipsos et non per substitutos ea munia, ad quae tenentur. Tolerandos autem, ut per substitutum suppleant in illis tantum casibus, in quibus expressis verbis canonum, decretorumve Concilii permissum est eis, ut per Vicarios coadiutores, vel substitutos possint officio suo fungi.

[Liber 7 Decretorum, p. 17].

2237.

S. C. C., *Calaguritana*, 23 sept. 1591.

Ad 4. Congregatio respondit: Posse Episcopum visitare Capitulum vel solum, vel his, quibus sibi videbitur, adiunctis etiam extra gremium Capituli, nisi Capitulum niteretur concordia a Sede Apostolica confirmata ex certa scientia, et cum causae cognitione; tunc enim servandum esset tenor concordiae. Poenas autem in visitatione imponendas non debere esse ordinarias delictorum, sed extraordinarias, et quae magis morum emendationem respiciant, quam punitionem.

[Liber 7 Decretorum, p. 23 a tergo].

2238.

S. C. C., *Derthonen.*, 21 dec. 1591.

Congregatio Concilii censuit scribendum ad Vicarium Capituli sede vacante deputatum, iurisdictionem Episcopi defuncti ipsi nunc competere ne dum spiritualem, sed etiam universam. Itaque si Episcopus iurisdictionem temporalem in Castra et Terras, ut proponitur, habebat, ea Vicarius plenissime utatur, redditus exigendo, iustitiam ministrando, omniaque alia agendo, quae Episcopus vivens agere poterat, et consueverat. Quinimo diligenter eam iurisdictionem tueatur, et sartam tectam conservari etiam Sanctissimi D. Nostri auctoritate curet.

[Liber 7 Decretorum, p. 31].

2239.

S. C. C., *Caesenaten.*, 9 mart. 1592.

Congregatio Concilii censuit, si Monachi vere ultra medium miliare a Civitate distent, non esse utique compellendos ab Episcopo accedere ad processiones non obstante decreto c. XIII, Sess. 25, *de regul.*

[Liber 7 Decretorum, p. 35].

2240.

S. C. C., *Comen.*, 5 apr. 1592.

Congregatio Concilii censuit constito de contumacia Iudicis a quo, recusantis exhibere acta, ut tenetur ex decreto c. 3, Sess. 13, partes Iudicis ad quem esse absolvere partem appellantem a molestationibus, et pronunciare acta, et sententiam Iudicis a quo, si umquam reperiantur, cassa et inania fore.

[Liber 7 Decretorum, p. 37 a tergo].

2241.

S. C. C., *Rossanen.*, 15 apr. 1592.

Congregatio Concilii censuit: Uniones de beneficiis reservatis validas esse, si modo fuerint factae ante vacationem, quod si post vacationem factae reperiantur, nullas esse, et provisos a Sede Apostolica mitti debere in possessionem beneficiorum.

Detractionem 3-ae partis ex fructibus praebendarum ac dignitatum faciendam ex c. 3, Sess. 21, et convertendam in distributiones quotidianas fieri debere non ex una et altera tantum pinguiori praebenda, sed ex omnibus praebendis ac dignitatibus ecclesiae.

Eandem autem assignationem distributionum quotidianarum ex 3-a parte fructuum, dignitatum et praebendarum fieri debere, detractis pensione, et aliis legitimis oneribus, quamdiu illa duraverint.

[Liber 7 Decretorum, p. 39].

2242.

S. C. C., *Panormitana*, 21 apr. 1592.

Congregatio Concilii censuit ex decreto Conc., c. 16, Sess. 24 a Capitulo sede vacante unum tantum Vicarium esse eligendum. Ceterum non esse eo decreto sublatam consuetudinem duos, aut plures eligendi praesertim immemorabilem.

[Liber 7 Decretorum, p. 39 a tergo].

2243.

S. C. C., *Venetiarum*, 21 apr. 1592.

Congregatio Concilii censuit Episcopum in Synodo dioecesana facere posse constitutiones absque consensu, et approbatione Cleri, debere tamen eum requirere consensum Capituli, licet illud non teneatur sequi, nisi in

casibus a iure expressis. Non obstante quod ex forma Romani Pontificalis in celebranda dioecesana, et provinciali Synodo expresse habeatur, ut constitutiones in Synodo publicandae a partibus per verbum placet confirmentur.

[Liber 7 Decretorum, p. 40].

2244.

S. C. C., *Vicen.*, 7 maii 1592.

Congregatio Concilii censuit beneficium simplex, cui perpetuo et accessorie unitum fuerit beneficium curatum, retinere naturam simplicis, et ideo non esse incompatibile cum parochiali. Sed tamen utrumque licite retinere non posse, si ab Ordinario collata fuerint, et alterum per se est sufficiens ad obtinentis sustentationem.

[Liber 7 Decretorum, p. 43 a tergo].

2245.

S. C. C., *Reatina*, 3 iun. 1592.

Ad 4. Non licuisse Episcopo dispensare adversus Pontificiam constitutionem, nisi id ei constitutione ipsa expressim permitteretur.

Ad 8. Parochos, quorum parochialis ecclesia aedes non habet, et ob tenuitatem fructuum sumptus aedibus aedificandis suppeditare minus potest, debere conducere aliquam domum intra limites parochiae. Quod si nulla sit, quae conduci possit, sinendum esse habitare extra Parochiam in loco propinquiori.

[Liber 7 Decretorum, p. 48 a tergo et 49].

2246.

S. C. C., *Perusina*, 9 iul. 1592.

Congregatio Concilii censuit, si beneficium sit regulare, et regularibus conferri consuetum, posse a praeceptore conferri absque concursu, eumque cui facta sit collatio, si idonens fuerit, esse ab Episcopo admittendum. Quod si beneficium sit saeculare, et saecularibus conferri consueverit, tum concursum necessario requiri, nec posse alii conferri, quam ei, quem Episcopus ex pluribus ab examinatoribus in concursu approbatis ceteris magis idoneum iudicaverit; eumque non aliter admittendum esse, quam si in collatione concursus atque electionis Episcopi mentio habeatur. Ceterum utroque casu sive beneficium saeculare, sive regulare fuerit, illud obtinentem esse compellendum ab Episcopo ad residentiam atque ad praestandum Vicario, qui eidem ecclesiae vacanti inservivit, congruam mercedem, ipsique Episcopo esse subiectum in omnibus his, quae ad curam animarum exercendam, et sacramenta administranda pertinent.

[Liber 7 Decretorum, p. 55 a tergo].

2247.

S. C. C., *Venetiarum*, 11 iul. 1592.

Congregatio Concilii censuit examinatores, qui a Patriarcha propositi fuerint a Synodo tam per vota secreta, quam aperta posse probari. Itaque ipse eum modum in probatione servari faciat, quem magis iudicaverit expedire.

[Liber 7 Decretorum, p. 56].

2248.

S. C. C., *Calaguritana*, 27 aug. 1592.

Congregatio Concilii alias censuit, Episcopum posse alienos clericos ordinare, si habeant literas dimissorias proprii Ordinarii, licet Episcopus litteras dimissorias concedens alia legitima causa, quam aegritudinis, expressa in c. III, Sess. XXIII, *de refor.* fuerit impeditus.

[Liber 7 Decretorum, p. 62]

2249.

S. C. C., *Taurinen.*, 29 aug. 1592.

Congregatio Concilii censuit: Si iuxta c. III, Sess. 25, *de refor.*, literis monitorialibus ad finem revelationis, quae etiam pro rebus subtractis ferri possunt, relaxatis, propalatum aliquid relevans fuerit; posse actorem contra eos, qui aliquo indicio laboraverint, sive causa fuerit civilis, sive criminalis, iudicium experiri: in eoque si legitime probaverit, obtinere. Et si finita causa, exequutionem iudicati neque realem, neque personalem habere valuerit; tunc, et non prius licere iudici spirituali gladio excommunicationis (si causae qualitas id expostulaverit) in reos condemnatos uti.

[Liber 7 Decretorum, p. 62].

2250.

S. C. C., *Leodien. et Namurcen.*, 11 oct. 1592.

Dentur literae ad Capitulum, et Canonicos, quod nec illi quinquaginta tres floreni poterant nec fructus canonicatus Oratoris possunt exigi, et inter ipsos dividi refragante Concilio Tridentino, c. XIV, Sess. XXIV. Quinimo si in usum fabricae, vel sacristiae vel alium usum pium ultra semestre tempus reperirentur concessi, horum dumtaxat dimidia pars ipsi sacristiae vel fabricae, aut pio loco tribuenda esset, altera vero ipsi Oratori iuxta Pii V constitutionem. [1]

[Liber 7 Decretorum, p 71].

[1] Cf. N. 134.

2251.

S. C. C., *Oxomen.*, 12 nov. 1592.

Congregatio Concilii censuit, Episcopum non excusari super erectione Seminarii iuxta decretum Concilii, c. XVIII, Sess. XXIII, eo praetextu, quod sit fundatum collegium Sanctae Catharinae extra muros Burgi illius civitatis.

[Liber 7 Decretorum, p. 75].

2252.

S. C. C., *Mileten.*, 20 nov. 1592.

Ad 2. Congregatio Concilii censuit: Si proprius Episcopus dimissorias literas concedens, in ipsis asseruerit promovendos examinatos ab ipso fuisse, et vitae probitate ac scientia idoneos repertos, omniaque in eis requisita concurrere, arbitrium esse Episcopi ordinantis, an velit stare dictae assertioni, ideoque posse illi deferre, sed non teneri.

Ad 3. Si non fuerit ordinatio generalis, sed tantum aliquot paucarum personarum, posse utique Episcopum eam habere etiam in capella sua privata.

[Liber 7 Decretorum, p. 76 a tergo].

2253.

S. C. C., *Nullius*, 16 ian. 1593.

Fuit alias [1] in Congregatione Concilii quaesitum: An Episcopus ordinans alienos subditos saeculares cum dimissoriis proprii Episcopi, asserentis, eos examinatos fuisse et idoneos repertos; teneatur huiusmodi attestationi deferre, vel etiam possit eosdem ordinandos examinare. Et Congregatio respondit, posse Episcopum ordinantem, si voluerit, attestationi proprii Episcopi deferre, sed non teneri.

[Liber 7 Decretorum, p. 88 a tergo].

2254.

S. C. C., *Nullius*, 3 febr. 1593.

Congregatio Concilii censuit c. 1, Sess. XIV, *de refor.*, habere locum in suspensionibus et prohibitionibus tam temporariis, quam perpetuis, et temporalem prohibitionem, et suspensionem dici eam, ubi ex delicto occulto extraiudicialiter procedit Episcopus, ad suum beneplacitum prohibendo vel suspendendo.

[Liber 7 Decretorum, p. 89 a tergo].

[1] Cf. N. 2252.

2255.

S. C. C., *Castellaneten.*, 3 febr. 1593.

Consuetudo percipiendi ab ordinatis forfices, pectines, et mappas sive aliud, est, uti corruptela revocata, nihilque percipi potest, praeter id, quod quis, dum ad sacros ordines promovetur, Pontificali Romano permittente, consuevit, offerre.

Pro labore scripturae collationis, aut institutionis alicuius beneficii Cancellarius potest in singulis accipere mercedem labori suo convenientem: quae tamen sigillo, et ceteris omnibus computatis unum aureum non excedat, dummodo ipsi Cancellario aliquod salarium pro officio suo exercendo praestitutum non sit, et ex pecunia, quam accipiet, nihil prorsus emolumenti collatores, aut institutores, etiam sigilli occasione, directe vel indirecte percipiant.

[Liber 7 Decretorum, p. 92 a tergo et 93].

2256.

S. C. C., *Neapolitana*, 3 apr. 1593.

Congregatio Concilii censuit existentibus vere causis in c. XI, XIII et XIV, Sess. XXIII contentis posse Vicarium Generalem, habentem mandatum generale, uti facultate in dictis capitulis expressa circa remittenda temporum interstitia ordinandis. An vero in casu, de quo agitur, Vicarius habuerit mandatum generale, et quando habuerit, an constet, eum facultate illa usum fuisse, et an causae in Concilii decretis contentae verae extiterint, hoc iudicium ad Archiepiscopum spectabit.

[Liber 7 Decretorum, p. 101].

2257.

S. C. C., *Brugnaten.*, 17 maii 1593.

Congregatio Concilii censuit iudicium hoc, remittendi temporum interstitia, ad Episcopum solum pertinere, non autem ad Generales, aut Provinciales Ordinum: et Regulares concurrentibus debitis requisitis, teneri recipere ordines ab Episcopis, in quorum dioecesibus sunt Monasteria, in quibus ipsi degunt.

[Liber 7 Decretorum, p. 108 a tergo].

2258.

S. C. C., *Placentina*, 1 iul. 1593.

Ad 1. Congregatio Concilii censuit, statim habita notitia vacationis parochialis, debere Episcopum constituere Vicarium idoneum, et id non esse expectandum tempus, quo dignior ad ipsi parochiali praeficiendum nominatus sit.

[Liber 7 Decretorum, p. 114 a tergo].

2259.

S. C. C., *Savonen.*, 3 iul. 1593.

Congregatio Concilii censuit: si fuerint Parochus et testes adhibiti, coram que eis celebratum matrimonium, utique illud esse validum, prolemque ante susceptam, si tamen tempore, quo insimul se coniunxerunt, ambo soluti erant, per subsequens matrimonium fuisse legitimatam.

[Liber 7 Decretorum, p. 117 a tergo].

2260.

S. C. C., *Lucen.*, 6 aug. 1593.

Congregatio Concilii censuit ex professione sive tacite, sive expresse intra annum probationis emissa non obligari aliquem neque in specie, neque in genere religioni.

[Liber 7 Decretorum, p. 120].

2261.

S. C. C., *Algaren.*, 23 sept. 1593.

Congregatio Concilii censuit Vicarium debere praecedere Canonicos, nisi aliud ex consuetudine legitime praescripta introductum fuerit.

[Liber 7 Decretorum, p. 131 a tergo].

2262.

S. C. C., *Tarraconen.*, 23 sept. 1593.

Congregatio Concilii censuit: Cognationem ex confirmatione ortam, quae dirimat matrimonium postea contractum, contrahi solummodo inter confirmantem, et confirmatum illiusque patrem ac matrem ac tenentem.

[Liber 7 Decretorum, p. 132].

2263.

S. C. C., *Eugubina*, 10 febr. 1594.

Ssmus Gregorius XIII audita Congregationis relatione, declaravit Bullam Pii V, [1] ut omnia onera incumbentia ipsi Parochiali, in qua erit erecta Vicaria perpetua, pertineant ad ipsum Vicarium perpetuum solum, nulla autem ex parte ad ecclesiam seu Monasterium aut locum pium, quibus erit unita ipsa parochialis.

[Liber 8 Decretorum, p. 13 a tergo].

[1] *Ad exequendum*, 1 nov. 1567. – Bull. Rom., tom. 4, II, p. 401, 402.

2264.

S. C. C., *Ferrarien.*, 3 mart. 1594.

Congregatio Concilii censuit posse Episcopum erigere parochialem ecclesiam, eique sic erectae, stante eius paupertate, beneficium simplex unire: requiri tamen Capituli consensum.

[Liber 8 Decretorum, p. 17].

2265.

S. C. C., *Audomaren.*, 30 mart. 1594.

Congregatio Concilii censuit scribendum Episcopo Audomaren., ut supersedeat in exigendo taxam pro Seminario Duacensi a Monasterio Sancti Bertini, donec certiorem reddiderit Congregationem de iuribus quibus id posse facere praetendat: cum Monasterium alleget, se non teneri ad dictam contributionem eo respectu, quia post Concilii Tridentini decreta in exequutionem illorum erexerit Seminarium, in quo quadraginta scholares aluntur.

[Liber 8 Decretorum, p. 25 a tergo].

2266.

S. C. C., *Parisien.*, 30 mart. 1594.

Congregatio Concilii censuit: In Monasteriis ac etiam Collegiis Regularium, ubi iuxta regularia instituta vivatur, posse Praelatos Regulares sive aliorum Religiosorum Confessores audire absque licentia Episcopi confessiones illorum saecularium, qui sunt vere de familia, et continui commensales, non tamen illorum, qui tantum deserviunt in Monasteriis.

[Liber 8 Decretorum, p. 26].

2267.

S. C. C., *Novarien.*, 29 apr. 1594.

Congregatio Concilii censuit Episcopum in vim Concilii Tridentini, c. IV, Sess. XXI non posse erigere Coadiutoriam; sed utique cogere Rectorem ad adiungendum sibi tot Sacerdotes, quot sufficiant ecclesiasticis Sacramentis ministrandis.

[Liber 8 Decretorum, p. 31 a tergo].

2268.

S. C. C., *Pharen.*, 12 maii 1594.

Ad 1. Congregatio Concilii censuit: Non posse Regulares absolvere a casibus Episcopo reservatis in vim privilegiorum eis ante Concilium concessorum.

Ad 3. Non posse audire confessiones personarum saecularium, nisi prius fuerint approbati ab Ordinario.

[Liber 8 Decretorum, p. 33 a tergo].

2269.

S. C. C., *Hydruntina*, 14 iun. 1594.

Congregatio Concilii censuit decretum Concilii, c. X, sess. XXIV, *de refor.* prohibere tantum appellationem ad effectum suspensivum, et posse appellari quo ad effectum devolutivum ad Metropolitam.

[Liber 8 Decretorum, p. 41 a tergo].

2270.

S. C. C., *Aquilana*, 17 iun. 1594.

Congregatio Concilii censuit: Ad constituendum servitium novem mensium non esse colligendas punctaturas, quasi ii, qui novem partes punctaturum ex duodecim, quae ex servitio totius anni conflantur, deserviendo tulerint, servitio novem mensium debito satisfecerint; sed ipsos dies residentiae, et servitii, sive continui fuerint, sive interpolati: numerandos esse, ut compleant numerum dictorum novem mensium.

[Liber 8 Decretorum, p. 42 a tergo].

2271.

S. C. C., *Nullius*, 23 iun. 1594.

Congregatio Concilii censuit institutionem officii Poenitentiarii ad solum Episcopum absque consensu Capituli pertinere: collationem autem praebendae Poenitentiariae unitae ab illo fieri debere, ad quem antea spectabat.

[Liber 8 Decretorum, p. 47].

2272.

S. C. C., *Fanen.*, 7 sept. 1594.

Congregatio Concilii censuit, sufficere annum vigesimum quintum fuisse coeptum, ut quis ad Presbyteratus ordinem, ceteris requisitis concurrentibus, promoveri possit.

[Liber 8 Decretorum, p. 57 a tergo].

2273.

S. C. C., *Atrebaten.*, 9 sept. 1594.

Congregatio Concilii censuit scribendum ad Episcopum Attrebaten., ne cogat Abbatem Marchianen. ad habendam lectionem Theologicam in suo Monasterio, cum uberius id adimpleat, sustinendo Collegium iuniorum

Monachorum in Universitate Duacen., ibique artium, et Theologiae professores ad illos docendos Monasterii sumptibus sustineat; et curet ne idem Abbas gravetur in Seminarii taxa ultra illud, quod deductis Monasterii et dicti Collegii oneribus, aequum esse cum deputatorum consilio prudenter cognoverit.

[Liber 8 Decretorum, p. 58 a tergo].

2274.

S. C. C., *Caurien.*, 5 oct. 1594.

Congregatio Concilii censuit omnes quatuor deputatos adhibendos esse in consilio in tota temporali administratione Seminarii, praeterquam in exactione, quae ad solum Episcopum spectat.

[Liber 8 Decretorum, p. 65].

2275.

S. C. C., *Agrigentina*, 17 nov. 1594.

Congregatio Concilii censuit emolumenta tempore vacationis sedis episcopalis obvenientia ex iurisdictione et sigillo, aut alias undecumque, neque ad Capitulum, neque ad Vicarium spectare: sed debere futuro successori reservari, si ad Episcopum, Ecclesia non vacante, pertinuissent; ex his tamen emolumentis deducendum esse rationabile salarium, Vicario constituendum, et persolvendum.

[Liber 8 Decretorum, p. 79].

2276.

S. C. C., *Cephaluden.*, 17 nov. 1594.

Congregatio Concilii censuit emolumenta tempore vacationis sedis episcopalis obvenientia ex iurisdictione et sigillo; aut alias undecumque, quae ad Episcopum, ecclesia non vacante, pertinuissent, ad Capitulum minime spectare, nisi ex Apostolico privilegio illa concessa fuissent; sed debere futuro Episcopo reservari: ex his tamen emolumentis deducendum esse rationabile salarium Vicario constituendum, et persolvendum. Quod si ex privilegio Apostolico Capitulo competerent, non potuisse Canonicos cum Regulares sint, et tria vota emiserint, inter se illa dividere. Supradictas autem poenas debuisse in usus pios applicari.

[Liber 8 Decretorum, p. 79].

2277.

S. C. C., *Nullius*, 17 nov. 1594.

An Episcopus loci Ordinarius prohibere possit, ne Regulares in eorum ecclesiis Sacerdotes saeculares exteros divina officia celebrare permittant,

nisi prius ab ipso Episcopo, visis literis commendatitiis ipsi Sacerdotes admissi fuerint.

Congregatio Concilii censuit: Posse.

[Liber 8 Decretorum, p. 78].

2278.

S. C. C., *Algaren.*, 12 ian. 1595.

Dentur literae visitationis Episcopo Algaren. visitanti limina per procuratorem. Praebendas pro Theologo ac Poenitentiario, si institutae non reperiantur, erigat. Scholam pro clericis edocendis, si Seminarium erigere non potest, saltem instituat. Ad quaesitum in sua relatione, nempe: An Canonici ac Rectores parochialium, et Vicarii perpetui in Synodalibus constitutionibus faciendis, faciant unum votum in Synodo, an vero singuli singula vota habeant, Congregatio respondit Episcopum posse in Synodo Dioecesana constitutiones facere absque consensu, et approbatione Cleri, debere tamen exquirere consilium Capituli, licet illud non teneatur sequi, nisi in quibusdam casibus iure expressis.

[Liber 8 Decretorum, p. 93].

2279.

S. C. C., *Nullius*, 19 ian. 1595.

Congregatio Concilii alias censuit, omnes quatuor deputatos, de quibus agitur in c. XVIII, Sess. XXIII, versu: *Et quia*, etc., adhibendos esse in consilio in administratione rerum ipsius Seminarii; praeterquam in compulsione ad portionem Seminario debitam, cuius facultas ad solum Episcopum spectat.[1]

[Liber 8 Decretorum, p. 87].

2280.

S. C. C., *Catanien.*, 26 ian. 1595.

Congregatio Concilii censuit Superiores Regulares posse suis subditis itidem Regularibus, qui habentes qualitates requisitas ordines suscipere voluerint, literas dimissorias concedere ad Episcopum tamen Dioecesanum; et si is abfuerit, ad quemcumque alium Episcopum, dum tamen ab ipso Episcopo, qui ordines erit collaturus, examinentur quo ad doctrinam.

[Liber 8 Decretorum, p. 100 a tergo].

[1] Cf. N. 2274.

2281.

S. C. C., *Toletana*, mense mart.[1] 1595.

Ad 1. Congregatio respondit, non potuisse Archiepiscopum in concursu parochialium praeter examinatores Synodales adhibere alios in Synodo dioecesana non deputatos.

Ad 2. Archiepiscopo non licuisse, omissis examinatoribus synodalibus ullum ex examinatoribus ipsis suo arbitrio extra Synodum nominare, neque parochialem eisdem Synodalibus examinatoribus non adhibitis valide conferre.

Ad 3. His duobus casibus collationem parochialis factam non servata forma Concilii esse nullam, atque ad Sedem Apostolicam devolutam, et reservatam ex constitutione sanctae mem. Pii V.[2]

[Liber 8 Decretorum, p. 112].

2282.

S. C. C., *Nullius*, 29 mart. 1595.

Congregatio respondit, non debere Episcopum in vacatione Vicariae perpetuae alicuius ecclesiae parochialis unitae Monasteriis, Collegiis, vel aliis locis piis concursum instituere, sed praevio examine et approbatione eum, si idoneus fuerit, Vicarium perpetuum deputare, quem illi nominaverint, in quorum ecclesiis unitis ponetur. Huncque sic deputatum teneri nihilominus novam provisionem, et literas apostolicas obtinere, quemadmodum cavetur constitutione sanctae me. Pii V hac de re edita.[3]

[Liber 8 Decretorum, p. 112].

2283.

S. C. C., *Caurien.*, mense apr.[4] 1595.

Congregatio Concilii censuit Episcopum habere fundatam intentionem, ut administratores fabricarum, et aliorum piorum locorum teneantur, et compelli possint ad rationem administrationis ipsi Episcopo reddendam; nisi secus in institutione et ordinatione talis fabricae vel loci pii expresse cautum esset, aut ex consuetudine, privilegio, aut constitutione aliqua loci aliis ad id deputatis ratio reddenda esset, quo casu una cum eis Episcopus esset adhibendus.

[Liber 8 Decretorum, p. 113].

[1] Die 29.
[2] Cf. N. 119.
[3] Cf. N. 119.
[4] Die 2.

2284.

S. C. C., *Aprutina*, 6 apr. 1595.

Congregatio censuit Episcopum posse rationem administrationis officii gesti a Vicario Capitulari sede vacante constituto exigere, atque alicuius delicti (reum) compertum punire auctoritate sibi tributa decreto Concilii, c. 16, Sess. 24.

[Liber 8 Decretorum, p. 114 a tergo].

2285.

S. C. C., *Mileten.*, 27 apr. 1595.

Congregatio Concilii censuit regulares non comprehendi decreto c. 5, Sess. 23, eiusdem Concilii, sed sufficere testimonium ab eorum regularibus Superioribus allatum.

[Liber 8 Decretorum, p. 123 a tergo].

2286.

S. C. C., *Nullius*, 27 apr. 1595.

Congregatio Concilii censuit illa verba Concilii, quae habentur in c. 12, § *provisi*, Sess. 24 eiusdem Concilii, videlicet: possessio eis non suffragetur, intelligenda esse quoad fructus faciendos suos. Ideoque omissionem professionis fidei non privare Canonicum supra narratis possessionis effectibus, sed ipsum et vocem in Capitulo, et ius praecedendi a die adeptae possessionis habere, nisi aliud obstet, quamvis professionem fidei minime emiserit.

[Liber 8 Decretorum, p. 124].

2287.

S. C. C., *Verulana*, 11 maii 1595.

Congregatio Concilii censuit, cum de nullius praeiudicio agatur, standum esse assertioni oratoris iuramento confirmatae, quod se Sacramentum confirmationis suscepisse, a Patre, et a Sacerdote, qui se illius patrinum nominabat, audierit.

[Liber 8 Decretorum, p. 125].

2288.

S. C. C., *Nullius*, 22 iun. 1595.

Congregatio Concilii censuit explorationem voluntatis puellae habitum suscepturae, vel professionem emissurae, spectare ad Episcopum, etiam si Monasteria intra dioecesim ipsius consistentia exempta fuerint, aut Ordini militari subiecta.

[Liber 8 Decretorum, p. 133].

2289.

S. C. C., *Auximana*, 4 iul. 1595.

Congregatio Concilii censuit huiusmodi matrimonium, quod coram testibus et sacerdote de licentia parochi mulieris adhibito contractum esse proponitur, nisi aliud obstet, validum esse, quamvis extra ecclesiam et non praemissis denuntiationibus fuerit celebratum, ac propterea contrahentes potuerint arbitrio Ordinarii graviter puniri.

[Liber 8 Decretorum, p. 140 a tergo].

2290.

S. C. C., *Elboren.*, 24 iul. 1595.

Congregatio Concilii censuit Regulares in ecclesiis suorum Ordinum posse praedicare absque licentia Episcopi, dum tamen a suis Superioribus de vita, moribus, et scientia examinati et approbati fuerit, ab eisque licentiam obtinuerint, atque cum ea se coram Episcopo praesentaverint, ab eoque benedictionem, antequam praedicare incipiant, petierint. In ecclesiis vero, quae suorum Ordinum non sunt, ultra Superiorum suorum licentiam, etiam Episcopi licentiam requiri, ut praedicare possint, quemadmodum cavetur perspicuis verbis Concilii, decreto c. 2, Sess. V.

[Liber 8 Decretorum, p. 140].

2291.

S. C. C., *Ariminen.*, 29 aug. 1595.

Congregatio Concilii censuit debere quidem Episcopum ab administratoribus Confraternitatis et Hospitalium laicorum rationem administrationis exigere, sed non posse iubere, ut magis in unum, quam in alium usum pium redditus impendant, nisi piis testantium, qui bona reliquissent, voluntatibus aliter cautum esset, tunc enim eas ad unguem observari oportere.

[Liber 8 Decretorum, p. 145].

2292.

S. C. C., *Beneventana*, 13 sept. 1595.

Congregatio censuit, scribendum ad Archiepiscopum etiam ex fructibus mensae Archiepiscopalis aequo iure cum ceterorum beneficiorum fructibus esse contribuendum. Si vero casus successerit, quo per uniones effectum suum sortientes Seminarium in totum vel pro parte dotatum reperiatur: portionem ex singulis beneficiis detractam ab ipso Archiepiscopo, prout res exegerit, in parte vel in totum esse remittendam. In ipsum autem Seminarium etiam aliquot ex pueris locorum dioecesis, ex quorum beneficiis contribuitur, esse recipiendos.

[Liber 8 Decretorum, p. 148].

2293.

S. C. C., *Taurinen.*, 15 febr. 1596.

Congregatio Concilii respondit posse Episcopum visitare quascunque ecclesias saeculares intra fines suae dioecesis existentes vigore c. 8, Sess. 7, etiam si ad regulares pertineant, et ab eis dependeant; dum tamen per saeculares eis deserviatur.

Item monasteria quaecunque commendata, in quibus non viget regularis observantia, ac beneficia tam curata quam non curata saecularia, et regularia qualitercunque commendata vigore c. 8, Sess. 21.

Praeterea eadem beneficia curata unita quibuscunque monasteriis et locis piis ex c. 7, Sess. 7, quam etiam personas exercentes curam animarum in monasteriis regularium, quibus ea cura imminet iuxta c. XI, Sess. 25, *de regul.*

Ecclesias autem militum Hierosolymitanorum esse exemptas privilegiis Summorum Pontificum a visitatione Episcopi praeterquam si fuerint curatae, tunc enim cum huiusmodi privilegia excipiant ea, quae respiciunt curam animarum, et Sacramentorum administrationem, quoad haec posse utique visitari ab Episcopo.

[Liber 8 Decretorum, p. 163 a tego].

2294.

S. C. C., decr. 15 mart. 1596. [1]

Congregatio Concilii censuit, Superiores Regulares posse suo subdito itidem Regulari qui praeditus qualitatibus requisitis Ordines suscipere voluerit, Literas dimissorias concedere, ad Episcopum tamen Dioecesanum, nempe illius Monasterii, in cuius familia ab iis, ad quos pertinet, Regularis positus fuerit, et, si Dioecesanus abfuerit, vel non esset habiturus Ordinationes, ad quemcumque alium Episcopum, dum tamen ab eo Episcopo, qui Ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam, et dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus Dioecesanus vel abfuturus, vel nullas esset habiturus Ordinationes. Verum, cum a Superioribus Regularibus, Episcopo Dioecesano absente, vel Ordinationes non habente, Literae Dimissoriae dabuntur, in eis utique huiusmodi causam absentiae Dioecesani Episcopi, vel Ordinationum ab eo non habendarum, exprimendam esse. Quod qui non fecerint, officii, et dignitatis, seu administrationis, ac vocis activae, et passivae privationis, ac alias arbitrio eiusdem Sanctissimi Domini Nostri Papae reservatas poenas incurrant.

[Benedictus XIV, const. *Impositi Nobis*, 27 febr. 1747, § 5. – Cf. N. 376].

[1] Hoc decretum urgebatur de mandato Clementis PP. VIII.

2295.

S. C. C., *Tullen.*, 21 mart. 1596.

Ad 7. Congregatio Concilii censuit Abbates benedictos, sive habentes facultatem a Sede Apostolica exercendi ea, quae ab Abbatibus benedictis exerceri possunt, posse tantum primam tonsuram et minores ordines suis subditis regularibus concedere. Item tam eosdem Abbates, quam alios quoscunque regulares posse concedere literas dimissorias suis subditis regularibus ad Episcopum tamen dioecesanum, a quo circa doctrinam examinari debent.

[Liber 8 Decretorum, p. 168 a tergo et 169].

2296.

S. C. C., *Nullius*, 21 mart. 1596.

Congregatio Concilii censuit huiusmodi regulares, si clausuram actu observent, non esse compellendos accedere ad publicas processiones.

[Liber 8 Decretorum, p. 170].

2297.

S. C. C., *Albinganen.*, 21 iun. 1596.

Ad 3. Congregatio Concilii respondit Capellanias, quae Missas celebrandi onus habent, posse si illae in titulum dentur, Seminario uniri, dummodo oneri iniuncto satisfiat.

Liber 8 Decretorum, p. 181].

2298.

S. C. C., *Recineten.*, 27 iun. 1596.

Ad 1. Congregatio Concilii censuit: Si Episcopus praesens fuerit, atque aliquid Canonicis voluerit ad deliberandum proponere, nec de re ad suum vel suorum commodum spectante agatur; ad ipsum utique ex decreto Concilii [1] spectare Capitulum convocare, vota exquirere et iuxta ea concludere. Absente vero Episcopo omnino ab iis de Capitulo, ad quos de iure vel consuetudine spectat, hoc perficiendum esse, nec ad id Vicarium Episcopi admitti debere. Si autem Episcopus quidem adsit, sed Capitulum alia de causa sit convocandum, quam quia Episcopus velit aliquid Canonicis ad deliberandum proponere, tunc huiusmodi ius convocandi pertinere itidem ad eos, ad quos ante Concilium pertinebat.

[Liber 8 Decretorum, p. 181 a tergo].

[1] Sess. XXV, *de ref.*, c. 6.

2299.

S. C. C., *Messanen.*, 2 aug. 1596.

Ad 1. Congregatio Concilii censuit: Si legata, non autem beneficia sint, non esse Seminario contribuendum.

Ad 2. Ex redditibus fabricarum ecclesiarum debere contribui.

Ad 3. Ex redditibus Montis Pietatis minime contribuendum, nisi aliqua beneficia illi unita sint; tunc enim ratione beneficiorum unitorum teneri contribuere.

Ad 4. Ex fructibus Monasteriorum Ordinis Sancti Benedicti et similium Monasteriorum esse Seminario conferendum.

Ad 5. Ex fructibus Abbatiarum Hospitalibus unitarum esse contribuendum; verum ex beneficiis Collegio Patrum (Societatis) Iesu unitis, ob privilegium, quod habent, minime debere contribui.

[Liber 8 Decretorum, p. 183 a tergo].

2300.

S. C. C., *Nullius*, 2 aug. 1596.

Congreagatio Concilii censuit: Si vere Abbatia nullius Dioecesis existat, non posse Episcopum viciniorem ibi conferre Sacramentum confirmationis et exercere Pontificalia absque Abbatis expressa licentia; sed esse in facultate ipsius Abbatis convocare quem maluerit catholicum Antistitem; salvo tamen maiori iure Episcopi vicinioris, si aliunde id sibi competat: verum posse Episcopum viciniorem visitare beneficia saecularia et clericos saeculares dictae Abbatiae, illosque culpabiles repertos corrigere. Et Episcopum viciniorem dici tantum illum, cuius cathedralis ecclesia proximior sit Abbatiae, non autem dictae Abbatiae subiectis.

[Liber 8 Decretorum, p. 183 a tergo].

2301.

S. C. C., *Forosempronien.*, 23 sept. 1596.

Ad 1. Congregatio Concilii respondit: Non posse emitti professionem intra annum probationis.

Ad 2. Oportere Monialem, quae in Abbatissam eligenda sit, non solum annum probationis explevisse, sed etiam praeditam esse qualitatibus requisitis decreto Concilii, c. 7, Sess. 25, *de Regul.*

[Liber 8 Decretorum, p. 191 a tergo].

2302.

S. C. C., *Sarnen.*, 23 sept. 1596.

Ad 1. Congregatio Concilii respondit erectionem Seminarii, si facta fuerit cum consilio duorum de Capitulo, quorum alter ab Episcopo, alter ab ipso Capitulo electus fuerit, item duorum de Clero Civitatis, quorum alterius pariter electio ab Episcopo, alterius vero ab ipso Clero facta extiterit, utique (nisi aliud obstiterit) iuxta decretum Concilii Tridentini[1] factam esse. Beneficia autem simplicia quam primum esse unienda, servata forma eodem Concilio praescripta. Quot autem debeant esse beneficia unienda, Concilium plane praecise non explicasse, sed ea dictione, *aliquot*, satis ostendisse nonnulla tantum beneficia simplicia pro ratione Dioecesis et Seminarii moderate, Episcopi arbitrio, uniri debere.

Ad 3. Praebendam Poenitentiarii esse quantocyus decreto Episcopi erigendam, instituendo scilicet Poenitentiarium cum unione praebendae primo vacaturae. Quae vacatio dum expectatur, nihil stipendii a Capitulo vel Clero ipsi Poenitentiario tribuendum esse. Posseque ab Episcopo eligi etiam non attingentem quadragesimum annum, ubi alius aptior pro loci qualitate non reperiatur. Quod autem attinet ad praebendam Theologalem, si nullus sit saecularis idoneus, cui cum vacaverit, conferri possit, suspendendam esse illius collationem, eiusque fructus assignandos Superiori alicuius Monasterii, qui aliquem Regularem idoneum ad legendum subministret, eique primum subveniendum esse ex fructibus eiusdem praebendae, et quod reliquum fuerit, in usum totius Monasterii convertat.

[Liber 8 Decretorum, p. 190 a tergo et 191].

2303.

S. C. C., *Feltren.*, 10 oct. 1596.

Ad 2. Si idoneus fuerit Theologus, cogendum esse per se munus lectionis obire, nec alium etiam magis idoneum eius loco substitui posse; si vero non fuerit idoneus, nullam esse huiusmodi provisionem, quippe post Concilium factam.

Ad 3. Teneri habere lectionem illis diebus, quibus Episcopo, habita ratione utilitatis Sacerdotum, et aliorum auditorum, magis expedire visum fuerit.

[Liber 8 Decretorum, p. 192].

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 18.

2304.

S. C. C., *Perusina*, 10 febr. 1597.

Congregatio Concilii (re etiam ad Sanctissimum D. N. relata) censuit, Episcopum, quemadmodum ubi nullo distinetur impedimento, per se praedicationis munere fungi debere: ita cum legitime fuerit impeditus, ad eius solicitudinem spectare in Cathedrali Ecclesia id praestare per alium Clericum sive saecularem, sive cuiusvis Ordinis regularem, quem ipse ad suas partes in hoc ministerio explendas, tamquam opportuniorem et aptiorem pro sua prudentia et vigilantia delegerit, atque accersierit. Eaque auctoritate sibi iure competenti Episcopo uti licere, quamvis ab immemorabili tempore secus fuerit observatum.

[Liber 9 Decretorum, p. 6].

2305.

S. C. C., *Ferrarien.*, 3 mart. 1597.

Congregatio Concilii censuit ex decreto Concilii, cap. 4, Sess. 25 non licere Episcopo reducere onera Missarum beneficio in fundatione imposita.

[Liber 9 Decretorum, p. 7 a tergo].

2306.

S. C. C., *Catanien.*, 20 mart. 1597.

Congregatio Concilii censuit (si Sanctissimo visum fuerit) sat esse Episcopum literis Congregationis admonere, ex Monasteriis quae nullos redditus habent, sed ex eleemosynis Moniales sustentant, non esse contribuendum ad Seminarium.

[Liber 9 Decretorum, p. 9].

2307.

S. C. C., *Verulana*, 20 mart. 1597.

Congregatio Concilii censuit Episcopum permittere debere, ut Capitulares dictae Collegiatae Ecclesiae Sancti Erasmi in functionibus tum ipsius Ecclesiae tum Chori ad quas tenentur, sese invicem substituant; dum tamen ii non substituant, qui eodem tempore eiusdem Ecclesiae servitio praestando ipsi quoque obstricti fuerint.

[Liber 9 Decretorum, p. 10 a tergo].

2308.

S. C. C., *Gnesnen.*, 24 apr. 1597.

Congregatio Concilii censuit dispici ante omnia oportere, an cadavera haereticorum possint a catholicorum cadaveribus secerni, et tunc omnino esse exhumanda. Postquam autem fuerint exhumata, vel si nequeant segregari, procedendum esse ad reconciliationem ecclesiae per huiusmodi cadaverum haereticorum illationem pollutae. Munus autem reconciliationis, si ecclesia fuerit consecrata, ab Episcopo tantum esse praestandum. Quod si consecrata non fuerit, id praestari posse etiam per simplicem Sacerdotem. Reconciliatione autem legitime, ut supra dictum est, peracta, posse in ecclesia Missas celebrari. Antea vero omnino celebratione abstinendum esse, neque licentiam Officialis Gnesnen. ad id sufficere.

[Liber 9 Decretorum, p. 12 a tergo].

2309.

S. C. C., *Nullius*, 24 apr. 1597.

Congregatio Concilii censuit, quoties Episcopus, compilato processu, auditis partibus, et servatis in iudicio ordinario servandis, processerit, non habere locum decreta Concilii de visitatione loquentia.

Item Episcopum non posse in visitatione imponere poenas ordinarias delictorum, sed tantum extraordinarias, quae magis morum emendationem ac correctionem, quam ordinariam delicti vindictam respiciant.

[Liber 9 Decretorum, p. 12 a tergo].

2310.

S. C. C., *Nullius*, 31 maii 1597.

Congregatio Concilii censuit tempus anni ad emittendam professionem a Concilio Tridentino praefixum [1] posse arbitrio Superioris Regularis prorogari.

[Liber 9 Decretorum, p. 18 a tergo].

2311.

S. C. C., *Nullius*, 31 maii 1597.

Congregatio Concilii censuit remissionem interstitiorum etiam quoad Regulares ex causis tantum a Concilio expressis [2] faciendam pertinere ad Episcopum ordinantem: eum tamen hac in re debere quo ad causas deferre iudicio et attestationi Superioris Regularis ordinandi.

[Liber 9 Decretorum, p. 18 a tergo].

[1] Sess. XXV, *de regul.*, c. 15.
[2] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 11.

2312.

S. C. C., *Hispaniarum*, 29 iun. 1597.

Congregatio Concilii habita die 29 iunii 1597, rationibus a Clero adductis diligenter perpensis censuit: expedire quidem Vicarios Episcoporum, Hispaniae praesertim, esse Sacerdotes, atque ipsos Episcopos quo tempore eis literae visitationis liminum dabuntur, esse cohortandos, ut quantum fieri possit, studeant per constitutos in sacris ad id idoneos huiusmodi munus exerceri. Ceterum nullam legem generalem hac de re esse condendam.

[Liber 9 Decretorum, p. 20].

2313.

S. C. C., *Insulana*, 29 iun. 1597.

Dentur literae ad Episcopum Insulan., qui per procuratorem pro 4° triennio limina visitavit, quae inter cetera contineant ipsum teneri residere, nec ex residentia Coadiutoris excusatum haberi. Ad contribuendum Seminario compelli posse omnes et quoscumque beneficia in sua Dioecesi obtinentes, nisi ostenderint, se Apostolicae Sedis privilegiis ab huiusmodi contributione exemptos fuisse.

[Liber 9 Decretorum, p. 20 a tergo].

2314.

S. C. C., *Nullius*, 1 iul. 1597.

Congregatio Concilii censuit: In loco exempto intra fines certae Dioecesis existenti non posse Episcopum Dioecesanum etiam a Superiore loci exempti Ordinario accersitum Pontificalia exercere, nisi de licentia Episcopi loci, intra cuius fines locus huiusmodi exemptus fuerit constitutus.

[Liber 9 Decretorum, p. 22].

2315.

S. C. C., *Nullius*, 1 iul. 1597.

Congregatio Concilii censuit Episcopum in Synodo Dioecesana posse constitutiones facere absque consensu et approbatione Cleri: debere tamen eum exquirere consilium Capituli, licet illud non teneatur sequi, nisi in quibusdam casibus iure expressis.

[Liber 9 Decretorum, p. 22].

2316.

S. C. C., *Savonen.*, 1 iul. 1597.

Congregatio Concilii censuit remissionem interstitiorum etiam quoad Regulares ordinandos spectare quidem ad Episcopum ordinantem: sed ipsum debere quo ad causas remissionis huiusmodi, quae a Concilio exprimuntur,[1] deferre iudicio et attestationi Superioris Regularis.

[Liber 9 Decretorum, p. 22].

2317.

S. C. C., *Narnien.*, 17 iul. 1597.

Congregatio Concilii censuit Episcopum posse compellere Canonicos et alios Presbyteros beneficia vel officia ecclesiastica obtinentes, ut accedant ad omnes et quascumque processiones publicas vel indictas pro bono publico vel honore.

[Liber 9 Decretorum, p. 25].

2318.

S. C. C., *Cracovien.*, 14 aug. 1597.

Congregatio Concilii ad 1. respondit Moniales nullo pacto ad professionem admittendas, nisi per annum post susceptum habitum in probatione steterint, quemadmodum disertis verbis cavetur decreto c. 15, Sess. 25, *de reg.*, neque ullam rationem habendam esse contrariae consuetudinis etiam immemorabilis, utpote sublatae decreto c. 22 eadem Sess.

[Liber 9 Decretorum, p. 26].

2319.

S. C. C., *Feltren.*, 18 sept. 1597.

Congregatio Concilii censuit non obstare, quo minus Ordinarius in prima instantia possit allegari suspectus, ac recusari. An vero legitima causa eum tamquam suspectum recusandi subsit, pendere a iuris communis dispositione.

[Liber 9 Decretorum, p. 31 a tergo].

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 11.

2320.

S. C. C., *Nullius*, 18 sept. 1597.

Ad 3. Congregatio Concilii respondit: Posse conferre non servatis interstitiis, dum tamen subsint causae, quae exprimuntur decretis Tridentini Concilii.[1] Verum non posse duos eodem die conferre, nec duobus diebus continuato ieiunio iuxta cap. *Literas, de temp. ordin.*

[Liber 9 Decretorum, p. 32].

2321.

S. C. C., *Hispalen.*, 17 nov. 1597.

Congregatio Concilii censuit: Annum probationis ad emittendam professionem in religione debere esse continuum, non autem interpolatum.

[Liber 9 Decretorum, p. 40 a tergo].

2322.

S. C. C., *Hispalen.*, 15 ian. 1598.

Sanctissimus audita D. Cardinalis petitione (ut per Procuratorem in Curia residentem possit visitare SS. Limina) minime illi annuit, cum D. Cardinalis sit opulentus, levisque sit ei impensa Procuratorem, qui ex sua Dioecesi ad hoc munus obeundum ablegetur, sustituendi.

[Liber 9 Decretorum, p. 48].

2323.

S. C. C., *Nullius*, 22 ian. 1598.

Congregatio Concilii censuit Regulares, quamvis exemptos, teneri accedere ad omnes et quascumque processiones publicas et consuetas, vel indictas pro bono publico vel honore.

Item Episcopum posse visitare Confraternitates personarum saecularium in ecclesiis regularium exemptorum existentes, non autem earum capellas vel altaria, quae intra easdem ecclesias consistunt.

Item regularem ab Episcopo ad audiendas confessiones absolute et simpliciter, si idoneus repertus fuerit, non autem ad tempus approbari debere. Atque semel ab eo ad id muneris praevio examine approbatum non posse ab eodem iterum examinari, nisi nova causa supervenerit.

[Liber 9 Decretorum, p. 49 a tergo].

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 11.

2324.

S. C. C., *Agrigentina*, 11 maii 1599.

Congregatio Concilii censuit temporibus expressis decreto cap. X, Sess. 24, *de refor. matr.* nuptiarum solemnitates, traductiones ad domum, et carnalem copulam prohiberi: sed matrimonium etiam illis temporibus contrahere licere.

[Liber 9 Decretorum, p. 67 a tergo].

2325.

S. C. C., 3 iun. 1599.

Congregatio Concilii censuit Superiores Regulares posse suo subdito itidem Regulari, qui praeditus qualitatibus requisitis ordines suscipere voluerit, literas dimissorias concedere ad Episcopum tamen dioecesanum, nempe illius Monasterii, in cuius familia ab iis, ad quos pertinet, is Regularis positus fuerit: et si dioecesanus abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes, vel Episcopalis Sedes vacaret, ad quemcunque alium Episcopum; dum tamen ab eo Episcopo, qui ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam; et dum ipsi Regulares non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus dioecesanus vel affuturus, vel nullas habiturus esset ordinationes. Verum cum a Superioribus Regularibus, Episcopo dioecesano absente, vel ordinationes non habente, literae dimissoriae dabuntur, in eis utique huiusmodi causam absentiae dioecesani, vel ordinationum ab eo non habendarum, exprimendam esse.

[Liber 9 Decretorum, p. 71].

2326.

S. C. C., *Bituntina*, 21 iun. 1599.

Congregatio Concilii censuit ex homicidio mere casuali, cui nulla penitus fuerit admista culpa, et in quo non dabatur opera rei illicitae, nullam oriri irregularitatem.

[Liber 9 Decretorum, p. 73 a tergo].

2327.

S. C. C., *Calaritana*, 16 iul. 1599.

Congregatio Concilii censuit Synodum nullo pacto esse differendam, sed celebrandam absque eo quod Canonici votum decisivum habeant, cum declaratione tamen, quod ex huiusmodi celebratione nullum alicui ex partibus praeiudicium inferatur. Cum autem probata fuerit haec con-

suetudo, tunc deliberandum esse, an eius haberi rationem oporteat: sed interim Canonicos debere eiusmodi consuetudinis veritatem nonnihil ostendere.

[Liber 9 Decretorum, p. 75].

2328.

S. C. C., *Civitaten.*, 2 sept. 1599.

Congregatio Concilii respondendum censuit: Eos, qui fidei professionem non emiserunt, cogendos esse Sedem Apostolicam adire tum pro facultate fidei professionem etiam elapso tempore valide emittendi, tum pro fructuum condonatione; possessionemque ei, qui fidei professionem non emisit, non suffragari quoad fructus faciendos suos. Atque hunc non privandum, sed declarandum haud fecisse fructus suos, tuncque esse audiendum.

[Liber 9 Decretorum, p. 81 a tergo].

2329.

S. C. C., *Mirandolana*, 2 mart. 1600.[1]

Congregatio Concilii censuit duos Canonicos Episcopo inservientes, quamvis divinis non interfuerint, debere percipere fructus praebendae, non autem distributiones quotidianas; nisi eis omnes Capituli reditus constarent, tunc enim percipere debere huiusmodi distributiones, dimissa 3ª parte, quae inservientibus accrescit.

[Liber 9 Decretorum, p. 87 a tergo].

2330.

S. C. C., *Mirandolana*, 17 iul. 1600.[2]

Congregatio Concilii censuit Canonicum absentem pro servitio Episcopi debere quidem percipere fructus praebendae, amissis distributionibus quotidianis. Sed si ipsis distributionibus quotidianis omnes Capituli redditus constent: debere percipere etiam huiusmodi distributiones, dimissa tertia parte, quae inservientibus accrescit.

[Liber 9 Decretorum, p. 92].

2331.

S. C. C., *Portugallien.*, 17 aug. 1600.

Congregatio Concilii censuit teneri et compellendos esse (Parochos), ut in aedibus parochialis ecclesiae resideant; et si ecclesia parochialis aedibus careat, debere conducere aliam propinquiorem intra limites parochiae.

[Liber 9 Decretorum, p. 99].

[1] Pro Episcopo. Cf. N. 2330.

[2] Pro Antonio Alvares Decano. Cf. N. 2329.

2332.

S. C. C., *Bisinianen.*, 31 aug. 1600.

Congregatio Concilii censuit Rectores parochialium ecclesiarum teneri et compellendos residere in aedibus parochialis ecclesiae, et si ipsa aedibus careat, in alia propinquiori, quam conducant intra limites parochiae.

[Liber 9 Decretorum, p. 102 a tergo].

2333.

S. C. C., *Guardien.*, 22 sept. 1600.

Congregatio Concilii censuit personas, sive saeculares, sive regulares animarum curam exercentes in ecclesiis sive domibus regularium, etiam Ordinum militarium, vigore cap. XI, Sess. 25, *de regul.* subesse immediate in his, quae ad dictam curam, et Sacramentorum administrationem pertinent, iurisdictioni, visitationi, et correctioni Episcopi.

Congregatio Concilii censuit Episcopum posse visitare Confraternitates laicorum in ecclesiis regularium, quamvis exemptorum, existentes, atque etiam capellas dictorum confratrum inibi sitas, quatenus eorumdem confratrum administrationem concernunt, atque etiam a Confraternitatum administratoribus rationem administrationis exigere.

[Liber 9 Decretorum, p. 105].

2334.

S. C. C., *Nullius*, 22 sept. 1600.

Congregatio Concilii censuit Superiores regulares Sede Episcopali vacante posse regularibus eorum subditis dimissorias concedere ad Episcopum non dioecesanum; eumque ordinare illos posse intra dioecesim Pastore viduatam, dum tamen a Capitulo sede vacante vel eius Vicario licentiam obtinuerit.

[Liber 9 Decretorum, p. 105 a tergo].

2335.

S. C. C., *Nullius*, 22 sept. 1600.

Congregatio Concilii iampridem censuit ex ea sola causa, quod populus alicuius parochiae adeo sit numerosus, ut unus Rector non possit sufficere sacramentis ministrandis et cultui divino peragendo, minime quidem licere Ordinario novam parochiam erigere, nisi et alia concurrant, quae exprimuntur constitutione fel. rec. Alex. III, quae incipit *Ad audientiam*,[1]

[1] C. 3, X, *de ecclesiis aedificandis vel reparandis*, III, 48.

et innovatur decreto Concilii, c. 4, Sess. 21, vers. *in his vero.* Sed ob magnum huiusmodi numerum debere Ordinarium uti remedio dicti c. 4 in principio, scilicet cogendo Rectores, ut tot sibi Sacerdotes adiungant, quot sufficiant ad Sacramenta exhibenda, et cultum divinum celebrandum.

Item censuit Congregatio ad erectionem novae Parochiae non esse procedendum aliter, quam citato Rectore, et erectionem omissa huiusmodi citatione ab Ordinario factam nullius momenti existere.

[Liber 9 Decretorum, p. 106 a tergo].

2336.

S. C. C., *Abellinen.*, 15 ian. 1601.

Congregatio Concilii respondit ad 3: ex distributionibus, etiamsi eis omnes Canonicatuum redditus constent, non esse contribuendum ad Seminarium.

[Liber 9 Decretorum, p. 119 a tergo et 120].

2337.

S. C. C., *Neapolitana (Congregationis Somaschae)*, 8 febr. 1601.

Congregatio Concilii ad 1. respondit posse Illmum Ordinarium dictam ecclesiam orphanosque regularium curae commissos visitare; dum tamen visitatio Regulares Congregationis de Somascha neque indirecte, neque directe respiciat. — Ad 2. Personas regulares curam animarum ipsorum orphanorum exercentes eisque Sacramenta administrantes in his, quae ad dictam curam, et Sacramentorum administrationem pertinent, subesse immediate visitationi, correctioni ac iurisdictioni Illmi Archiepiscopi.

[Liber 9 Decretorum, p. 124 a tergo et 125].

2338.

S. C. C., *Bracharen.*, 24 maii 1601.

Ad 2. Congregatio respondit: oportere in singulis Dioecesibus ab Episcopo dioecesano obtinere approbationem ad confessiones audiendas, atque etiam licentiam praedicandi, nisi confessarius regularis in ecclesia sui ordinis habiturus sit sacras conciones, quo casu ei sufficit ab Episcopo petere benedictionem.

[Liber 9 Decretorum, p. 143 a tergo].

2339.

S. C. C., *S. Agathae Gothorum*, 24 maii 1601.

Dentur literae ad Episcopum Sanctae Agathae Gothorum, qui per Procuratorem pro 1° triennio limina visitavit. Eae inter caetera contineant: Si Canonici ante Concilium, ut proponit, consueverant alternis hebdo-

madis seu per vices ecclesiae inservire exceptis quibusdam temporibus, quibus omnes choro interesse solent, utique posse ita deinceps perseverare, dum tamen spatium, quo ab ecclesiae servitio singuli vacant, trimestre tempus quotannis non excedat; si quidem ulteriori tempore nullo pacto abesse permittendi sunt etiam praetextu immemorabilis consuetudinis.

Licuisse quidem Episcopo in Synodo dioecesana uti facultate sibi tributa decreto Concilii, cap. 4, Sess. 25, atque ita Missarum onera variis defunctorum relictis imposita moderari. Caeterum eam facultatem non porrigi ad onera imposita beneficiis, eorum etenim reductio et moderatio solius est Sedis Apostolicae.

[Liber 9 Decretorum, p. 141].

2340.

S. C. C., *Urbinaten.*, 24 maii 1601.

Congregatio Concilii censuit huiusmodi relatione examinatorum renunciantium unum ex approbatis idoneum quoad scientiam tantum, et quoad vitam et mores approbationem reiicientium ad Vicarium Archiepiscopi, non esse satisfactam decreto cap. 18, Sess. 24, vers. *peracto*.

[Liber 9 Decretorum, p. 142 a tergo].

2341.

S. C. C., *Vigilien.*, 24 maii 1601.

Dentur literae ad Episcopum Vigiliensem, qui per se ipse pro 5° triennio limina visitavit. Eae inter caetera contineant: Si concionatores regulares ab Universitate ex vetusta consuetudine nominati atque in ecclesiis suorum ordinum sint praedicaturi, utique sufficere, ut ab Episcopo benedictionem petant. Quod si sacras conciones habituri sint in aliis ecclesiis, debere ab Episcopo etiam obtinere licentiam, qui in eorum conciones poterit, si ita ei visum fuerit expedire, etiam per examen illorum idoneitatem scrutari.

[Liber 9 Decretorum, p. 142 a tergo].

2342.

S. C. C., *Venetiarum*, 26 iul. 1601.

Congregatio Concilii censuit prohibitionem eiusdem Concilii aliquid ex bonis Novitii vel Novitiae Monasterio ante professionem tribuendi complecti etiam bona parentum seu consanguineorum ipsius tamen Novitii vel Novitiae intuitu tribuenda.

[Liber 10 Decretorum, p. 9].

2343.

S. C. C., *Vallisoletana*, 17 oct. 1601.

Ad 1. Congregatio Concilii respondit: Regularibus sive viris sive mulieribus non licere quidpiam proprium possidere, sed quicquid acquisiverint et ex donatione, eleemosina, a parentibus, vel aliunde obtinuerint, recta ad manus Superioris esse deferendum, qui prius prospicere debebit necessitatibus illius, cuius opera, vel contemplatione partum fuerit, et reliquum in totius Monasterii usum convertere.

[Liber 10 Decretorum, p. 11 a tergo].

2344.

S. C. C., *Augustana*, 10 ian. 1602.

Ad 1. Congregatio Concilii respondit ipsum (promotum non confirmatum) utique tam primam tonsuram, quam minores ordines male suscepisse.

Ad 3. Nec in susceptis ministrare, nec ad ulteriores ordines promoveri posse absque dispensatione Sedis Apostolicae.

[Liber 10 Decretorum, p. 22].

2345.

S. C. C., *Monopolitana*, 27 febr. 1602.

Congregatio Concilii censuit decretum cap. V, Sess. 23 non comprehendere regulares. Ideoque ordinandos esse ipsos, nisi aliud obstiterit, quamvis eorum nomina in ecclesia proposita non fuerint.

[Liber 10 Decretorum, p. 25].

2346.

S. C. C., *Regularium*, 28 febr. 1602.

Congregatio Concilii iampridem [1] declaravit Regulares promovendos ad ordines non teneri nomen, et desiderium eorum in ecclesia publice proponi facere ad praescriptum decreti Cap. V, Sess. 23 eiusdem Concilii, sed sufficere, ut afferant testimonium suorum Superiorum.

[Liber 10 Decretorum, p. 26].

[1] Cf. N. 2185, 2285, 2345

2347.

S. C. C., *Barbastren.*, 28 nov. 1602.

Congregatio Concilii censuit, in causis visitationis et correctionis morum, quando Episcopus non compilato processu, nec formato iudicio procedit, per appellationem interpositam non impediri exequutionem eorum, quae mandata, aut decreta fuerunt.

[Liber 10 Decretorum, p. 51].

2348.

S. C. C., *Aretina*, 11 mart. 1604.

Dentur literae ad Episcopum Aretin., qui per se ipse pro 6° triennio limina visitavit. Eae inter caetera contineant: Canonicos autem esse cogendos, ut illis diebus, quibus ex rubricis Missalis tenentur, duas Missas conventuales cantent; siquidem neque ambabus neque alteri earum satisfit celebratione Missae privatae, cum mentali applicatione.

[Liber 10 Decretorum, p. 78 a tergo].

2349.

S. C. C., *Syracusana*, 2 sept. 1604.

Congregatio Concilii saepius respondit,[1] emolumenta ex iurisdictione et sigillo, aut alias undecunque tempore sedis episcopalis vacantis obvenientia, quae ad Episcopum sede episcopali plena pertinuissent, ad Successorem in episcopatu, non autem ad Capitulum pertinere; ex his autem deducendum esse congruum salarium Vicario Capituli ad praescriptum Concilii electo persolvendum.

[Liber 10 Decretorum, p. 96 a tergo].

2350.

S. C. C., 7 oct. 1604.

Congregatio Concilii censuit cogendos esse huiusmodi Rectores ad subeunda per se ipsos, et non per substitutos omnia munia, ad quae Parochi tenentur; tolerandos autem, ut per substitutos suppleant in illis tantum casibus, in quibus expressis verbis canonum Decretorumve Concilii permissum est Parochis, ut per Vicarios coadiutores, vel substitutos possint officio suo fungi, quales sunt: Sess. 5, c. 2, vers. *Archipresb.*, Sess. 6, c. 2, in fine, Sess. 21, c. 4, in principio, Sess. 22, *de Sacrif. miss.*, c. 8, in fine, Sess. 23, c. 1, vers. *ad eadem omnino*, Sess. 24, *de refor. matr.*, c. 1, vers. *qui aliter*, et vers. *praeterea eadem*, et eadem Sess., c. 4.

[Liber 10 Decretorum, p. 101 a tergo].

[1] Cf. N. 2168, 2275, 2276.

2351.

S. C. C., *Messanen.*, 7 oct. 1604.

Congregatio Concilii saepius respondit,[1] emolumenta ex iurisdictione et sigillo, aut alias undecunque tempore sedis episcopalis vacantis obvenientia, quae ad Episcopum sede episcopali plena pertinuissent, ad Successorem in episcopatu, non autem ad Capitulam pertinere; ex his autem deducendum esse congruum salarium Vicario Capituli ad praescriptum Concilii electo persolvendum.

[Liber 10 Decretorum, p. 99 a tergo].

2352.

S. C. C., *Vicen.*, 7 oct. 1604.

Congregatio Concilii censuit solam distantiam loci etiam cum aequa causa discedendi non excusare Parochum, ut possit abesse a sua ecclesia sine licentia in scriptis obtenta, nisi talis necessitas repente se offerat, quae non patiatur dilationem, huiusmodi licentiam petendi, quo casu quamprimum de discessu et de necessitate Ordinarium certiorem faciendum esse, ut de causa cognoscere possit.

Nec Parochum habentem iustam causam abeundi extra parochiam per duos menses aut tres, satisfacere suae conscientiae, si petat licentiam iurans gravem se habere causam, quam non expediat manifestare, ut sic petita licentia abesse possit, licet Episcopus non concedat; similiter abesse non posse in casu, quo causam rationabilem expressit, quam ut bonus et aequus, rationabilem iudicaret, licet rigidus Praelatus minus aequam iudicat, et licentiam ideo denegat, vel quia movetur suspicione, quod ficta sit, cum tamen sit vera, sed habere posse recursum ad Superiorem.

Nec posse per hebdomadam abesse non petita, vel non obtenta licentia et relicto Vicario idoneo ab ipso Ordinario approbando.

Nec esse liberum a culpa, et a poena amissionis fructuum, qui veluti per quatuor mensium spatium ex urgenti admodum causa ad curandam suam valetudinem morbo gravi instante recessit, et ad huiusmodi absentiam non petiit licentiam ab Episcopo, quia bona fide putavit evidentiam causae satis esse, nisi periculum fuisset in mora petendi licentiam, ut supra dictum est.

Nec sufficere licentiam tacitam, sed oportere esse expressam iuxta formam eiusdem Concilii, Sess. 23, c. 1.

Nec etiam posse huiusmodi Rectores componere super fructibus, quos suos non fecerunt, cum Commissariis Bullae Cruciatae.

[Liber 10 Decretorum, p. 100 a tergo et 101].

[1] Cf. N. 2349.

2353.

S. C. C., *Ianuen.*, 2 dec. 1604.

Ad 1. Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum respondit, Episcopum in Synodo diocesana posse statuta condere de consilio Capituli, sed illud non teneri sequi, nisi in quibusdam casibus a iure expressis.

[Liber 10 Decretorum, p. 106 a tergo].

2354.

S. C. C., 19 dec. 1604.

Congregatio Concilii censuit quoad primum: esse iniungendum omnibus regularibus, qui vel Capitulis generalibus non subduntur, vel curam animarum exercent, ut ad Synodos dioecesanas accedant sub poena privationis vocis activae et passivae ipso facto incurrendae, atque aliis poenis arbitrio Episcoporum imponendis etiam excommunicationis, adeo ut ius declarandi atque poenas imponendi ad Episcopos non obstante quacunque exemptione pertineat. Eisdemque Episcopis ius sit praedictos regulares, qui nullis Capitulis subduntur, absolute cogere ad dioecesanae Synodi observationem, eos vero, qui ratione curae animarum interfuerint, ad servanda ea omnia, quae in Synodo decreta fuerint circa curam animarum, et administrationem Sacramentorum.

[Liber 10 Decretorum, p. 102 a tergo].

2355.

S. C. C., *Nullius*, 19 apr. 1605.

Congregatio Concilii censuit procuratorem, qui alterius nomine aliquem de Sacro baptismatis fonte susceperit, nequaquam contrahere cognationem spiritualem, qua nullum sibi matrimonii contrahendi impedimentum creetur.

[Liber 10 Decretorum, p. 111 a tergo].

2356.

S. C. C., *Augustae Praetoriae*, 23 iun. 1605.

Dentur literae ad Episcopum Augustae Praetoriae, qui per procuratorem pro 5° quadriennio limina visitavit. Eae inter caetera contineant: Causas ad feuda et emphyteuses Ecclesiae pertinentes coram ecclesiastico Iudice nedum in prima, sed in ulterioribus etiam instantiis esse cognoscendas.

[Liber 10 Decretorum, p. 118].

2357.

S. C. C., *Derthusen.*, 11 aug. 1605.

Dentur literae ad Episcopum Dertusen., qui per procuratorem pro 3° quadriennio limina visitavit. Eae inter caetera contineant: Obtinentes beneficia tam simplicia, quam curata, quamvis tenuis valoris existant, nec ad obtinentis sustentationem sufficiant, debere pro fructuum portione Seminario contribuere, nisi tanta esset tenuitas, ut iuxta Extravag. Bonif. VIII, incip. *Dudum*, quae habetur inter Extravag. communes, [1] non teneantur solvere decimas Papales, eo enim casu nec ad Seminarium contribuere debere. Ex praeceptoriis Militiae Montesiae esse ad Seminarium contribuendum, cum solos Milites Sancti Iohannis Hierosolymitani Sacrum Concilium exceperit; posse Episcopum eas obtinentes etiam censuris ad solvendam portionem Seminario debitam compellere. Ex pensione ducatorum mille ducentorum super fructibus mensae episcopalis reservata Collegio Patrum Ordinis Praedicatorum, in quo aluntur et docentur pueri neophitorum, nihil esse contribuendum Seminario; ipsum autem Episcopum ex fructibus mensae episcopalis contribuentem debere ante omnia dictae pensionis perpetuae onus ex fructibus deducere, nec eius ratione quicquam Seminario solvere teneri. Dignitates Cathedralis omnes, praesertim pinguiores fructus habentes teneri ad contributionem ac propterea etiam ex eis debere Episcopum certam fructuum portionem cum deputatorum consilio detrahere et seminario applicare. Beneficia nullos fructus habentia nequaquam debere contribuere, tametsi decimam solvant, ut ad distributiones admittantur. Nedum milites Hierosolymitanos, sed etiam Priores, et obtinentes parochiales eiusdem militiae esse exemptos ab huiusmodi contributione, si tempore collationis iam fuerint dictam militiam professi, vel eis in collatione fuerit iniunctum, ut professionem regularem emittere teneantur.

Non posse nec Archidiaconum, nec alium in visitatione aliquos clericos deponere, vel beneficiis privare, nec poenas ordinarias imponere, sed eas tantum, quae morum emendationem et correctionem respiciant.

[Liber 10 Decretorum, p. 128, sq.].

2358.

S. C. C., *Segobricen.*, 24 aug. 1605.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum ad dubia supra posita (circa dioecesis visitationem) sigillatim ita respondit:

Ad 6. Licere appellare, si modum excesserit; sed interim non suspendi decretum visitationis.

Ad 8. Rem semel visitatam eodem anno nequaquam debere amplius visitari; nisi quid novi emerserit, quod postulet iteratam visitationem.

[Liber 10 Decretorum, p. 132].

[1] C. un., *de decimis*, III, 7, in Extravag. com.

2359.

S. C. C., *Lamacen.*, 15 sept. 1605.

Congregatio Concilii censuit allegatam suspicionis causam ob litem civilem tanti non esse faciendam, ut Episcopus propter eam, nisi aliud obstet, debeat ac possit recusari suspectus. Caeterum, si suspectus legitime recusatus fuerit, non propterea ipsum impediri, quominus Monasterium ac Moniales visitare possit, cum saepius fuerit declaratum allegationem aut probationem suspicionis non obstare visitationi. Caeterum quoad reliquam iurisdictionem ordinariam, tametsi post recusationem, et declarationem legitimam suspicionis, cognoscere ipse de causis Monasterii ac Monialium nequeat, posse tamen deputare alium Iudicem eisdem Monialibus non suspectum.

[Liber 10 Decretorum, p. 134 a tergo].

2360.

S. C. C., *Eugubina*, 15 dec. 1605.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius declaravit, [1] decreto c. 12, Sess. 24, vers. *ad haec omnes*, non esse sublatam Capitularibus facultatem sese invicem substituendi; dummodo eodem tempore substituens et substitutus eidem servitio adstricti non sint.

[Liber 10 Decretorum, p. 142 a tergo].

2361.

S. C. C., *Clodien.*, 19 ian. 1606.

Dentur literae ad Episcopum Clodien., qui per se ipse pro 7° triennio limina visitavit. Eae inter caetera contineant: Plane Canonicis non licere fiscalem eligere, nec bona ecclesiae absque consensu Sedis Apostolicae alienare quin etiam, si id ausi fuerint, esse ab Episcopo declarandos incidisse in poenas statutas Constitutione Pauli II, quae incipit *Ambitiosae.* [2]

[Liber 10 Decretorum, p. 142 a tergo et 143].

2362.

S. C. C., *Nullius*, 6 apr. 1606.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit huiusmodi Rectorem debere habitare in aedibus parochialis ecclesiae, si ipsa aedibus non careat; si intra limites parochiae, non tamen in aedibus

[1] Cf. N. 2307.
[2] C. un., *de rebus ecclesiae non alienandis*, III, 4, in Extravag. com.

parochialis ecclesiae habitaverit, fructus tamen facere suos, nec in aliam poenam incidere, quam eam, quae praecepto Episcopi ad inhabitandas illum parochialis aedes urgentis contineatur.

[Liber 10 Decretorum, p. 148 a tergo].

2363.

S. C. C., *Visen.*, 19 apr. 1606.

Ad 4. Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit respondendum: In huiusmodi mixti fori criminibus, quoties Iudex ecclesiasticus praevenerit, posse in causa procedere, et saeculares Iudices impedientes spiritualibus armis compellere.

[Liber 10 Decretorum, p. 150].

2364.

S. C. C., *Placentina*, 15 mart. 1607.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit hunc Canonicum praebendam Theologalem obtinentem posse quidem compelli, ut per se, et non per substitutum muneri suo satisfaciat. Quodsi in residendo se praebuerit contumacem, debere Episcopum adversus eum procedere ad praescriptum decreti Concilii, c. 12, Sess. 24, et pro tempore, quo cessante legitima causa, et iusto impedimento abfuerit, debere Episcopum alium eiusdem Canonici sumptibus substituere, qui eius vicem interim suppleat. Caeterum, an hic Canonicus legitima de causa abfuerit, absitque nec ne, disquisitioni DD. Rotae Auditorum, apud quos causa agitur, esse relinquendum.

[Liber 10 Decretorum, p. 162].

2365.

S. C. C., *Pacen.*, 26 apr. 1607.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit: Prohibitionem factam Regularibus, ne ea hora in suis ecclesiis conciones habeant, qua Episcopus per semetipsum praedicat in suo robore permanere et ad unguem servandam esse.

[Positiones, vol. LXXXIX, p. 170].

2366.

S. C. C., *Aversana*, 31 maii 1607.

S. me. Gregorius XIII audita relatione Sacrae Congregationis Concilii respondit, omnia onera incumbentia parochiali ecclesiae, in qua sit erecta Vicaria perpetua, pertinere ad ipsum Vicarium perpetuum, nulla autem ex parte ad ecclesiam, Monasterium vel locum pium, quibus parochialis ipsa sit unita.

[Liber 11 Decretorum, p. 8].

2367.

S. C. C., *Montis Regalis*, 2 aug. 1607.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum Ad 1. respondit: si eo anno, quo concursus instituitur, non sit celebrata dioecesana Synodus, valere concursum habitum coram examinatoribus, in ultima Synodo dioecesana deputatis, dummodo saltem sex supersint.

Ad 2. respondit, debuisse quidem eligi examinatores, qui sint Magistri, sive Doctores, aut licentiati in Theologia, in aut iure canonico. Caeterum etiam si his qualitatibus careant, concursum non esse propterea nullum.

[Liber 11 Decretorum, p. 10 a tergo et 11].

2368.

S. C. C., *Ariminen.*, 6 sept. 1607.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum respondit:

Ad 1. Duos tantum Canonicos a se electos ab Episcopo adhibendos esse in administratione Seminarii.

Ad 2. Dictorum duorum Canonicorum tantum debere requirere consilium, sed ad illud sequendum non teneri.

Ad 3. Dictos duos Canonicos non posse removeri sine causa.

Ad 4. Dictos duos Canonicos, de quorum consilio Episcopus Seminarium erigat illudque administret, esse a solo Episcopo eligendos. Caeterum alios quatuor eligi debere, videlicet duos de clero, quorum alter eligatur ab Episcopo, et alter a clero, et duos de Capitulo, quorum alter eligatur a Capitulo, et alter ab Episcopo, de quorum quatuor deputatorum consilio Episcopus ad taxae institutionem, et beneficiorum unionem procedat.

[Liber 11 Decretorum, p. 15].

2369.

S. C. C., *Andrien.*, 23 ian. 1608.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum respondit regularem in ecclesia sui ordinis praedicare volentem, sufficere, ut ab Episcopo dioecesano benedictionem petat, quamvis eam non obtinuerit.

[Liber 11 Decretorum, p. 26 a tergo].

2370.

S. C. C., *Meliten.*, 7 mart. 1608.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum alias respondit, professionem emissam ab huiusmodi equitibus obedientiae, si eorum institutio a Sede Apostolica non fuit approbata, et Magnus Magister ad huiusmodi genus Militum instituendum non fuit aliqua Sedis Apostolicae facultate suffultus, nullam plane, atque inanem esse quoad obligandum profitentem illi Religioni, in qua professus est. An vero inde orta sit obligatio ad Religionem in genere, maturius, ubi orator id postulaverit, esse deliberandum.

[Liber 11 Decretorum, p. 29 a tergo].

2371.

S. C. C., *Neapolitana*, 7 mart. 1608.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius declaravit [1] explorationem voluntatis puellarum habitum regularem suscipere, vel profiteri volentium etiam in Monasteriis exemptis et regularibus subiectis ad solum Episcopum, non autem ad Superiores quoscunque Monasterii pertinere.

[Liber 11 Decretorum, p. 32].

2372.

S. C. C., *Regien.*, 7 mart. 1608.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum ad singulas dubitationes superius propositas hunc in modum respondit, videlicet:

Ad 1. Posse quidem etiam Superiores regulares, quibus Moniales subsunt, quae opportuna fuerint, decernere circa clausuram monialium ipsarum; ita ut iurisdictio hac in re illis competat cumulative cum Episcopo.

Ad 7. Posse Episcopum, ubi officii sui pastoralis ratio id postulaverit, ingredi clausuram saltem duobus honestis et gravibus viris comitatum, et singulas alloqui moniales, et eas etiam examinare in his, quae clausuram respiciunt.

[Liber 11 Decretorum, p. 31 a tergo et 32].

2373.

S. C. C., *Pisana*, 12 iun. 1608.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum declaravit regulares mendicantes nequaquam eiusdem Concilii decretis prohiberi quaerere eleemosynas, non tamen alios eorum nomine et auctoritate quoquo modo posse quaeritare.

[Liber 11 Decretorum, p. 32 a tergo].

[1] Cf. N. 2170, 2288.

2374.

S. C. C., *Calaguritana*, 6 iul. 1608.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius declaravit [1] tam saecularem, quam regularem ad audiendas personarum saecularium confessiones approbatum in una Dioecesi, non posse in alia easdem confessiones audire absque dioecesani Episcopi approbatione.

[Liber 11 Decretorum, p. 39].

2375.

S. C. C., *Anconitana*, 14 febr. 1609.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum respondit eos dumtaxat clericos, qui in ordinatione alicuius ecclesiae servitio adscripti sunt, ab Illmo Ordinario posse compelli, ut in ea praescriptas ab ipso functiones obeant; illosque locum, eodem Ordinario inconsulto, deserere non debere sub poena interdictionis exercitii sacrorum iuxta c. 16, Sess. 23. Caeterum, alios quoscunque clericos invitos adigi non posse ad ullas functiones in Cathedrali vel in alia ecclesia obeundas.

[Liber 11 Decretorum, p. 43].

2376.

S. C. C., *Cremonen.*, 14 febr. 1609.

In Congregatione Concilii fuit dubitatum: An in exceptione c. 8, Sess. 22, qua excipiuntur Hospitalia, quae sunt sub regum immediata protectione, ut sine eorum licentia non possint ab Episcopo visitari, comprehendantur omnia Hospitalia, quae sunt in eorum ditionibus et Regnis. Respondit Congregatio: Non comprehendi, nisi Hospitalia, quae expresse reperiuntur esse sub Regum protectione.

Item Congregatio censuit Episcopos posse visitare Hospitalia omnia, et pia loca quoquo modo nuncupentur, etiam si sint privata laicorum, et corrigere et reformare in casibus a iure concessis, nempe ob negligentiam, vel dilapidationem bonorum, utque testatoris voluntas servetur iuxta decretum Concilii, Sess. 22, c. 8.

Item Congregatio censuit Ordinarium ex c. 9, Sess. 22 posse ab Administratoribus Hospitalium aliorumque piorum locorum rationem administrationis exigere, donec coram eodem Ordinario doctum fuerit de institutione, in qua secus expresse cautum sit.

Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum respondit duos Canonicos ab Episcopo electos ad regimen Seminarii constituendum, neque in receptione alumnorum, neque in eorum eiectione, aliave re ad ipsius Seminarii directionem spectante quicquam iuris habere, aut sibi vendicare posse absque Episcopo, vel eius Vicario. Sed tantum debere Episcopum, vel eius Vicarium in eiusmodi rebus ipsorum consilium requirere, licet illud sequi non teneantur.

[Liber 11 Decretorum, p. 46 a tergo et 47].

[1] Cf. N. 2338.

2377.

S. C. C., *Pacen.*, 23 maii 1609.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum respondit gradum doctoratus tam in Theologia, quam in iure canonico non esse titulum, ad quem aliquis ad sacros ordines promoveri queat, sed requiri omnino vel beneficium, vel patrimonium ad vitam promovendi honeste sustentandam sufficiens.

[Liber 11 Decretorum, p. 53 a tergo].

2378.

S. C. C., *Hispalen.*, 20 iun. 1609.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius respondit, hodie post Tridentinum Concilium, matrimonium metu contractum etiam purgato metu, per cohabitationem cum carnali copula, aliosque actus non convalidari, nisi iterum contrahatur, adhibita rursus eiusdem Concilii forma. [1]

[Liber 11 Decretorum, p. 58 a tergo].

2379.

S. C. C., 12 sept. 1609.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius declaravit [2] remissionem interstitiorum ex causis a Concilio expressis pertinere ad Episcopum ordinantem quoad regulares ab eo ordines suscipientes, non autem ad regulares Superiores. Ipsum tamen Episcopum de causis remissionis teneri fidem adhibere, ac deferre testimonio Superioris regularis.

[Liber 11 Decretorum, p. 65].

2380.

S. C. C., *Aprutina*, 12 sept. 1609.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum respondit, collatoribus beneficiorum ecclesiasticorum non licere directe, vel indirecte aliquid accipere. Secretarium tamen vel Notarium posse accipere in

[1] Sess. XXIV, *de ref. matrim.*, c. 1.
[2] Cf. N. 2209, 2257, 2311, 2316.

singulas collationes mercedem suo labori convenientem, quae tamen sigillo, cera, scriptura, et caeteris omnibus computatis, unum aureum non excedat, et dummodo ipsi Secretario, vel Notario nullum salarium pro officio suo exercendo sit constitutum, tunc enim nihil prorsus illi accipere fas est.

[Liber 11 Decretorum, p. 65 a tergo et 66].

2381.

S. C. C., *Ferrarien.*, 23 sept. 1609.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius declaravit[1] publicas processiones, ad quas exempti, ab Episcopis vocati accedere tenentur, ex decreto c. 13, Sess. 25 eiusdem Concilii, eas esse intelligendas, quae indictae fuerint pro bono publico, vel publico honore.

[Liber 11 Decretorum, p. 67].

2382.

S. C. C., *Ferrarien.*, 28 nov. 1609.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit publicas processiones, de quibus idem Concilium, Sess. 25, c. 13, *de regul.* loquitur, intelligi solitas et consuetas, nec non eas, quae indictae fuerint pro publico bono, publicove honore.

[Liber 11 Decretorum, p. 69 a tergo].

2383.

S. C. C., *Novarien.*, 23 ian. 1610.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum declaravit, recte quidem decrevisse Concilium Tridentinum, ut causa instantis Adventus, vel Quadragesimae non sit sufficiens ad denunciationes remittendas. Verum etsi Concilium meminerit solius causae eas remittendi, cum matrimonium videlicet malitiose impediri probabilis est suspicio,[2] non tamen prohiberi Ordinarios etiam ex aliis causis eas remittere, dummodo revera sint aeque graves vel maiores ea, quae expressa est a Tridentino Concilio. Neque alium videri fuisse sensum Concilii Provincialis eo decreto, quod exhibetur.

[Liber 11 Decretorum, p. 73].

[1] Cf. N. 2194, 2231, 2323.
[2] Sess. XXIV, *de ref. matrim.*, c. 1.

2384.

S. C. C., *Tricaricen.*, 23 ian. 1610.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum ad 2. respondendum censuit: Coniugatos, durante coniugio non posse ad primam tonsuram promoveri.

[Liber 11 Decretorum, p. 73 a tergo].

2385.

S. C. C., *Brundusina*, 27 febr. 1610.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit, ita demum esse locum poenae suspensionis, cui subiicitur Praefecta Monasterii Episcopum ante mensem de futura professione certiorem non faciens, si postea reipsa subsequatur professio, ac propterea si, ut proponitur, in huiusmodi casu novitiae huiusmodi professionem non emiserant, non potuisse Abbatissam suspendi, nec validam esse suspensionem supradictam, ac Episcopum non debere ullam eidem Abbatissae hac de causa exhibere molestiam.

[Liber 11 Decretorum, p. 75 a tergo.]

2386.

S. C. C., *Anconitana*, 11 sept. 1610.

Propositis in Sacra Congregatione Cardinalium Concilii Tridentini interpretum supradictis capitibus, Illmi Patres ad singula ita responderunt:

Ad 1. Licere Illmo Ordinario saeculares etiam a se ipso ad audiendas saecularium confessiones approbatas iterum examinare; et si minus idoneos repererit, reprobare. Regulares autem ita demum rursus examinare posse, si non a se, sed a suo Vicario fuerint examinati.

[Liber 11 Decretorum, p. 85].

2387.

S. C. C., *Valentina*, 5 febr. 1611.

Congregatio Concilii auditis huius causae Advocatis et Procuratoribus, et rationibus utrinque allatis mature perpensis, quod attinet ad dubitationem propositam, censuit: professionem fidei per procuratorem emitti nullo pacto potuisse, nec emissam suffragari.

[Liber 11 Decretorum, p. 91 a tergo].

2388.

S. C. C., *Posnanien.*, 20 febr. 1611.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit, excommunicatum per acta Tribunalis, quamvis non publicatum nec denunciatum, non intelligi occultum, ac propterea super irregularitate inde proveniente Episcopum vigore decreti d. c. 6 [1] cum eo dispensare non posse.

[Liber 11 Decretorum, p. 93].

2389.

S. C. C., *Neapolitana*, 6 aug. 1611.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum, perpensis omnibus supradictis capitibus circa clericorum ordinationem propositis nomine Illmi D. Cardinalis Acquavivae Archiep. Neapolit. decrevit, ut inferius est adnotatum.

Quoad 1. Congregatio censuit, hunc iuvenem ita ordinatum esse suspensum et irregularem, nedum propter delictum expressum, et sententiam in eum latam, sed etiam quia primam tonsuram et minores ordines uno die suscepit, et ad titulum beneficiorum ad eius victum *insufficientium* ordinatus fuit, Episcopumque, qui illum ordinavit, coarguendum, ac plectendum esse; ac propterea expedire, ut quis ille fuerit, Congregationi innotescat.

[Liber 11 Decretorum, p. 103].

2390.

S. C. C., *Alatrina*, 24 mart. 1612.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum ad supradicta dubia (circa c. 12, Sess. XXIV, *de ref.*) hunc in modum respondit, videlicet:

Ad 1. Eos tantum, qui in Civitate, ubi est Cathedralis, vel in eius suburbiis sunt praesentes, non autem alios posse substituere.

Ad 2. Non requiri causam ad substituendum. Quod vero monuit Congregatio, ut Episcopo cordi sit, ne Canonici ea substituendi facultate abutantur, eo respexit, ne substitutiones huiusmodi sint nimium frequentes, quod Episcopi erit arbitrium.

[Liber 11 Decretorum, p. 112].

[1] Sess. XXIV, *de ref.*

2391.

S. C. C., *Assisien.*, 24 mart. 1612.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum saepius declaravit [1] annum probationis in Religione debere esse continuum, non autem interpolatum; et ideo si orator integro anno absque ulla interruptione in probatione non stetit, nullam atque irritam esse professionem.

[Liber 11 Decretorum, p. 112 a tergo].

2392.

S. C. C., *Narbonen.*, 12 aug. 1612.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum ad 4. respondit: eum, quem constat esse ipso iure ob duellum commissum aliave de causa excommunicatum, tametsi in foro conscientiae a Confessario potestatem habente fuerit absolutus, si tamen in foro fori absolutionem non impetraverit, ab Episcopo cogendum esse gerere se pro excommunicato, repellendumque esse ab his, quae excommunicato non licent. Caeterum ut Episcopis concedatur haec facultas absolvendi Sedi Apostolicae reservata, Sacram Poenitentiariam esse adeundam.

[Liber 11 Decretorum, p. 119 a tergo et 120].

2393.

S. C. C., *Tridentina*, 20 iul. 1613.

Congregatio Concilii alias censuit concedendum D. Cardinali Madrutio Episcopo Tridentino, ut poenas pecuniarias posset applicare recuperationi decimarum ad mensam episcopalem spectantium, et ob bella a laicis usurpatorum, eis tantum exceptis, quas Tridentinum Concilium locis piis mandat assignari, quales sunt mulctae contumacium ex c. 3, Sess. 25, poenae clericorum impudicorum ex c. 14, Sess. 25, et curatorum non residentium ex c. 1, Sess. 23.

[Liber 11 Decretorum, p. 134].

2394.

S. C. C., *Aretina*, 26 oct. 1613.

Congregatio Concilii censuit Sacerdotes ab Ordinario ad audiendas confessiones per Dioecesim approbatos, posse omnino dioecesanorum confessiones audire absque ulla parochorum licentia, eosque, qui sic confessi fue-

[1] Cf. N. 2318, 2321.

rint, nisi aliud obstiterit, esse legitime absolutos, ideoque iniungendum Episcopo Aretino, ut Archipresbyterum de erronea, quam tenet, opinione commonefaciat, ut Fratres Cappuccinos de suprascripto Congregationis decreto certiores reddat.

[Liber 11 Decretorum, p. 137].

2395.

S. C. C., *Oriolen.*, 26 iul. 1614.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit Episcopum in Synodo Dioecesana posse constitutiones facere absque consensu et approbatione cleri; debere tamen eum requirere consilium Capituli, licet illud non teneatur sequi, nisi in quibusdam casibus in iure expressis.

[Liber 11 Decretorum, p. 146 a tergo].

2396.

S. C. C., *Florentina*, 23 maii 1615.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit capellam hanc publicum tantum ostium habentem, atque in forma ecclesiae consistentem, tametsi privatis aedibus coniunctam decreto eiusdem Congregationis hac de re edito [1] non comprehendi.

[Liber 11 Decretorum, p. 156].

2397.

S. C. C., *Ostunen. et Aretina*, 23 maii 1615.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum [2] censuit huiusmodi capellam a privatis aedibus omnino seiunctam decreto eiusdem Congregationis hac de re edito [3] non comprehendi.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum [4] censuit

[1] S. C. C., litt. encycl. a. 1615: « Tametsi Sacra Cardinalium Congregatio Concilii Tridentini Interpretum optimis innixa rationibus saepissime responderit, celebrandi licentias in privatis Oratoriis non nisi a Sede Apostolica esse concedendas, etc. Illustrissimi Patres, etc. Sanctissimi Domini Nostri iussu signandum duxerunt, facultatem huiusmodi licentias dandi ipsius Concilii decreto (Sess. XXII, *de observandis et evitandis in celebratione missae*) unicuique ademptam esse, solique Beatissimo Romano Pontifici esse reservatam ». Bened. XIV, ep. encycl. *Magno cum*, 2 iun. 1751, § 5 cum notis (Cf. N. 413).

[2] In causa *Ostunen.* pro Io. Bapt. Falgheri.

[3] S. C. C., litt. encycl. a. 1615. – Cf. N. 2396.

[4] In causa *Aretina* pro Capella S. Mariae et pro Raphaelo Ansalda.

huiusmodi oratorium omnino extra privatas aedes consistens literis ab ipsa Congregatione hac de re editis [1] non comprehendi.

[Liber 11 Decretorum, p.156].

2398.

S. C. C., *Theatina*, 26 sept. 1615.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit: Inferiorem Episcopo, si modo omnimodam iurisdictionem habeat episcopalem, nec alicui subdatur, sed sit immediate subditus Sedi Apostolicae, nullius Dioecesis, ac proprium habens territorium, si item ius habeat congregandi Synodum, et legitime constet illam congregasse: posse quidem concursus parochialium vacantium instituere, atque alia peragere, quae ipsius Concilii decreto praescribuntur c. 18, Sess. 24. Verum prius, quam se has omnes et singulas qualitates habere legitime docuerit, id ius in locis suprascriptis ad Archiepiscopum tantum pertinere. Ad haec, quandiu Praelatus inferior legitime non probaverit, se omnimodam iurisdictionem, quasi episcopalem habere, ad eundem Archiepiscopum dumtaxat spectare, de causis absentiae Parochorum cognoscere, illisque abscedendi facultatem impertiri, atque in ipsorum locum Vicarios sufficere, praevio examine approbandos; Sacerdotes item sive saeculares, sive regulares approbare ad confessiones personarum saecularium audiendas, licentiasque concionandi concedere, Sacramentum Chrismatis ministrare, et causas matrimoniales et criminales ad forum ecclesiasticum spectantes cognoscere.

[Liber 11 Decretorum, p. 163].

2399.

S. C. C., *Ianuen.*, 19 nov. 1616.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum respondit, eosdem Canonicos, qui tenentur assistere, et inservire Episcopo celebranti, et Pontificalia exercenti in Cathedrali, teneri etiam assistere et inservire celebranti et Pontificalia exercenti in aliis Civitatis locis, atque in eius suburbiis, tuncque eiusmodi Canonicos id officii Episcopo praestantes debere percipere distributiones quotidianas.

[Liber 11 Decretorum, p. 185 a tergo].

2400.

S. C. C., *Lucana*, 21 ian. 1617.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum respondit ad 2. Posse Episcopum unum, vel plura in Dioecesi, prout sibi oppor-

[1] S. C. C., litt. encycl. a. 1615. – Cf. N. 2396.

tunum videbitur, habere Seminaria, quae ab illo uno, quod in Civitate constitutum fuerit, in omnibus dependeant. Ita tamen, ut si unum tantum erigere voluerit, totius Dioecesis beneficia taxet pro illius contributione; sin autem plura, pro quolibet Seminario taxet beneficia eius partis Dioecesis, quam ipse cum deputatorum consilio pro suo arbitrio, et prudentia designaverit.

[Liber 11 Decretorum, p. 189 a tergo].

2401.

S. C. C., *Interamnen.*, 6 maii 1617.

Sacra Congregatio censuit oratorem, nisi aliud obstiterit, posse ordinari, ubi in manibus Ordinarii iuramentum praestiterit, se reminisci, collatum sibi fuisse Sacramentum confirmationis.

[Liber 11 Decretorum, p. 195].

2402.

S. C. C., 27 maii 1617.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum censuit, ad erectionem novae Parochiae non esse procedendum aliter, quam citato Rectore parochialis, intra cuius fines nova Parochia fuerit erigenda, et erectionem, omissa huiusmodi citatione, ab Ordinario factam nullius momenti existere.

[Liber 11 Decretorum, p. 197].

2403.

S. C. C., *Civitatis Regum*, 17 iun. 1617.

Sacra, etc. censuit, posse Archiepiscopum, ubi officii sui pastoralis ratio id postulaverit, ingredi clausuram, saltem duobus honestis et gravibus viris comitatum, et singulas alloqui moniales, et eas etiam examinare in his, quae clausuram respiciunt.

[Liber 11 Decretorum, p. 197 a tergo].

2404.

S. C. C., *Salernitana*, 17 iun. 1617.

Sacra, etc. censuit, munus matrimonia denunciandi ad proprium contrahentium Parochum pertinere, ac propterea licere Parochis suprascriptis inter Missarum solemnia publice in eorum ecclesia denunciare inter quos matrimonium sit contrahendum; ac deinde si nullum legitimum apponatur impedimentum, ad celebrationem matrimonii procedere iuxta formam ab eodem Concilio praescriptam c. 1, Sess. 24, *de refor. matr.* absque Archiepiscopi, vel alterius licentia.

[Liber 11 Decretorum, p. 198].

2405.

S. C. C., 2 sept. 1617.

1. An Archipresbyter Cathedralis, cui imminet cura animarum, possit esse confessarius ordinarius monialium.

2. An Episcopus possit denegare monialibus petentibus confessarium extraordinarium bis vel ter in anno.

3. An confessarii ordinarii possint ultra triennium durare, et maxime per longum tempus.

4. An confessionalia monialium possint esse in sacristiis, vel in domibus, quas inhabitant confessarii.

Resp. Ad 1. Non posse, sed posse indulgeri.

Ad 2. Non posse, immo teneri offerre.

Ad 3. Singulis trienniis mutari debere.

Ad 4. Non posse, sed extare debere in ecclesiis monasteriorum.

[Collectanea S. C. de Prop. Fide, vol. II, p. 93, nota 1].

2406.

S. C. C., *Albanen.*, 2 sept. 1617.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum, auditis partibus, ad utrumque caput respondit, Monachos Sancti Hieronymi, ut proponitur, ab Ordinario vocatos, teneri, ac potuisse compelli etiam poenis et censuris ecclesiasticis ad Rogationum, Divi Marci, aliasque publicas processiones accedere; neque ipsis licuisse aut licere campanas pulsare in die Sabbati Sancti maioris Hebdomadae, priusquam pulsentur in Cathedrali ecclesia.

[Liber 11 Decretorum, p. 201 a tergo et 202].

2407.

S. C. C., *Vercellen.*, 18 nov. 1617.

Sacra, etc. censuit ad 2. Sanctimoniales, ubi clausurae leges ab Episcopo sub censurarum sententia latas violaverint, non ab earum Superioribus regularibus, sed ab Episcopo tantum absolvi posse, qui absolutionem sibi reservavit.

[Liber 11 Decretorum, p. 206 a tergo et 207].

2408.

S. C. C., *Aesina*, 7 apr. 1618.

Sacra Congregatio, etc. censuit, Episcopum praedefunctum, si vere indiguerit, potuisse per se retinere eas tantum poenas, quae a sacris canonibus, vel Synodalibus statutis pro delictis ad certam quantitatem fuerint praefinitae; eas autem, quae vel ab eius arbitrio pendebant, vel per sententiam, nulla praecedente canonum vel statutorum Synodalium determinatione fuerunt impositae, nequaquam aliis, quam piis locis, vel usibus applicare potuisse. Verum poenas clericorum non residentium, item concubinariorum, ac multas pecuniarias semper piis locis fuisse applicandas, quemadmodum Tridentini Concilii decretis [1] salubriter cautum est. Ac proinde si idem Episcopus poenas arbitrarias, vel a iure praefinitas, aut quas Concilium iubet piis locis applicari, in alios usus, quam pios insumpserit, item si alias, ut proponitur, limitatas sibi non indigenti retinuerit, his casibus poenas huiusmodi esse prius deducendas ex spolio Episcopi, ac piis locis vel usibus applicandas.

[Liber 11 Decretorum, p. 213 a tergo et 214].

2409.

S. C. C., *Derthusen.*, 16 mart. 1619.

Sacra, etc. censuit, ad Episcopum cum Capituli consilio pertinere publicas processiones indicere, ac praescribere, quo et qua sint dirigendae, non obstante quavis contraria consuetudine, etiam immemorabili. [2]

[Liber 12 Decretorum, p. 9].

2410.

S. C. C., *Ariminen.*, 8 iun. 1619.

Sacra, etc. censuit, eos qui decimas subtrahunt, et in rem suam vertunt, aut impediunt, quominus ecclesiis vel personis, quibus legitime debentur, integre persolvantur, non esse ipso iure excommunicatos, sed excommunicandos, quemadmodum statuitur eiusdem Concilii decreto c. 12, Sess. 25, *de ref.*, eorumque absolutionem non esse Sedi Apostolicae reservatam, sed plena restitutione sequuta spectare ad Ordinarium, qui excommunicationis sententiam tulerit, ac proinde Synodalem constitutionem hac in parte nequaquam esse observandam, decretum vero c. XI, Sess. 22, ad hunc casum non pertinere.

[Liber 12 Decretorum, p. 12 a tergo].

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 1; sess. XXV, *de ref.*, c. 3, 14.
[2] Cf. N. 2411.

2411.

S. C. C., *Derthusen.*, 8 iun. 1619.

Sacra, etc. saepius censuit ad Episcopum cum Capituli consilio pertinere publicas processiones indicere, ac praescribere, quo et qua sint dirigendae, non obstante quavis contraria consuetudine etiam immemorabili. [1]

[Liber 12 Decretorum, p. 11 a tergo].

2412.

S. C. C., *Sutrina*, 8 iun. 1619.

Congregatio Concilii censuit Episcopum permittere debere, ut non obstantibus Capituli obiectionibus Rector parochialis ecclesiae Sancti Silvestri in sua Parochia processionem faciat semel infra Octavam Ssmi Corporis Christi, dummodo non in die ipsa, in qua Canonici similem processionem faciunt.

[Liber 12 Decretorum, p. 22 a tergo].

2413.

S. C. C., *Caven.*, 22 iun. 1619.

Utrum Regulares audientes confessiones in ea Dioecesi, in qua sunt approbati cum facultate etiam casuum reservatorum, absolvere possint advenientes ex alia a casibus reservatis in Dioecesi poenitentium, non autem in illa, ubi Regulares confessiones audiunt.

Sacra, etc. censuit, posse absolvere, nisi quos noverint in fraudem reservationis ad alienam Dioecesim migrasse pro absolutione obtinenda.

[Liber 12 Decretorum, p. 13 a tergo].

2414.

S. C. C., *Sarnen.*, 22 iun. 1619.

Sacra, etc. alias censuit [2] ad Episcopum cum Capituli consilio pertinere publicas processiones indicere, ac praescribere, quo et qua sint dirigendae, non obstante quavis contraria consuetudine et immemorabili.

[Liber 12 Decretorum, p. 13 a tergo].

[1] Cf. N. 2409.
[2] Cf. N. 2409, 2411.

2415.

S. C. C., 20 iul. 1619.

An matrimonium coram Parocho quocumque tempore contrahi possit.
Sacra, etc. censuit posse contrahi quocumque tempore matrimonium, sed temporibus comprehensis in c. X, Sess. 24, *de ref. matr.*, nuptiarum solemnitates, convivia, traductiones ad domum et carnalem copulam prohiberi.
[Liber 12 Decretorum, p. 19].

2416.

S. C. C., *Cathacen.*, 20 iul. 1619.

Sacra, etc. censuit secundum ea, quae proponuntur, Vicarium Capitularem non debere formiter syndicari, sed solum reddere rationem Episcopo ad eandem ecclesiam promoto iurisdictionis atque administrationis peractae, posseque ab Episcopo puniri, si in officio deliquerit, ad eiusdem Concilii praescriptum c. 16, Sess. 24.
[Liber 12 Decretorum, p. 17 a tergo].

2417.

S. C. C., *Terracinen.*, 20 iul. 1619.

Sacra, etc. censuit patrimonium, ad cuius titulum clericus est promotus, posse utique de Episcopi licentia permutari cum aliis bonis liberis, non minoris redditus aut valoris. Caeterum debere Episcopum declarare bona ex permutatione acquisita esse subrogata in locum prioris patrimonii ita, ut deinceps alienari nequeant, nisi servata forma ab eodem Concilio praescripta c. 2, Sess. 21.
[Liber 12 Decretorum, p. 17].

2418.

S. C. C., decr. 24 aug. 1619.

Sacra, etc. censuit Superiores regulares posse suo subdito itidem regulari, qui praeditus qualitatibus requisitis ordines suscipere voluerit, literas dimissorias concedere ad Episcopum tamen Dioecesanum, nempe illius Monasterii, in cuius familia ab iis, ad quos pertinet, is regularis positus fuerit: et si Dioecesanus abfuerit, vel non esset habiturus ordinationes, vel sedes episcopalis vacaret, ad quemcumque alium Episcopum, dum tamen ab eo Episcopo, qui ordines contulerit, examinetur quoad doctrinam, et dum ipsi regulares non distulerint de industria concessionem dimissoriarum in id tempus, quo Episcopus Dioecesanus vel abfuturus, vel nullas habiturus esset ordinationes. Verum cum a Superioribus regularibus Episcopo Dioecesano absente, vel Ordinationes non habente literae dimissoriae dabuntur, in eis utique huiusmodi causam absentiae Dioecesani Episcopi, vel ordinationum ab eo non habendarum exprimendam esse. Quodsi regulares ordinandi morentur in Monasterio nullius dioecesis, huiusmodi dimissorias concedendas esse ad Episcopum viciniorem, in eoque procedere omnia, quae de Episcopo Dioecesano superius praescripta sunt.
[Liber 12 Decretorum, p. 22 a tergo et 23].

2419.

S. C. C., *Patavina*, 11 ian. 1620.

Congregatio Concilii ad omnia superius proposita respondit: Canonicos, ut proponitur, deputatos nec in pueris utcumque idoneis in Seminario admittendis, nec in Magistris, Oeconomis, aut aliis officialibus amovendis, nec in moderandis sumptibus posse quidquam authoritatis sibi vendicare absque Episcopi consensu. Quod si discordes fuerint, nihilominus omnia esse constituenda ab Episcopo, quippe qui ex eiusmodi Concilii decreto c. 18, Sess. 23, iubetur quidem procedere cum deputatorum consilio, sed illud sequi non tenetur.
[Liber 12 Decretorum, p. 30].

2420.

S. C. C., *Anagnina*, 22 febr. 1620.

Sacra, etc. censuit Poenitentiarium, dum confessiones in ecclesia audit sive in sede ad id deputata, sive extra, censeri praesentem in choro, atque excusari ab aliis functionibus obeundis.
[Liber 12 Decretorum, p. 33 a tergo et 34].

2421.

S. C. C., *Bononien.*, 20 iun. 1620.

Sacra, etc. ad 10. respondit. Regulares extra claustrum decedentes posse ad eorum ecclesias deferri etiam Parochis inconsultis.
[Liber 12 Decretorum, p. 45].

2422.

S. C. C., *Parisien.*, 3 apr. 1621.

Sacra, etc. censuit Poenitentiarium, dum in sede ad id deputata actu confessionibus audiendis vacat, percipere debere fructus, ac distributiones quotidianas eius temporis non secus ac si in Choro divinis officiis interesset.
[Liber 12 Decretorum, p. 66].

2423.

S. C. C., *Placentina*, 26 apr. 1621.

Sacra, etc. authoritate sibi tributa, impertita est Episcopo facultatem de Capituli consensu eligendi extra Synodum sex examinatores ad sex menses tantum, absque spe ulterioris prorogationis duraturos, qui in examine promovendorum ad parochiales ecclesias perinde adhiberi valeant, ac si in Synodo deputati essent ad eiusdem Concilii praescriptum; ita tamen, ut si qui ex deputatis in prioribus Synodis supersint, illis quoque una cum a se electis utatur, et omnium potestas expiret, ubi coacta fuerit Synodus, quam Sacra Congregatio mandat primo quoque tempore ab Episcopo convocari non obstante Cleri paupertate.

[Liber 12 Decretorum, p. 67].

2424.

S. C. C., *Bisuntina*, 14 iun. 1621.

Sacra, etc. partibus auditis censuit huius matrimonii validitati minime obstare, quod in parochia mulieris coram alieno Sacerdote a Parocho viri licentiam habente, et coram testibus mulieri incognitis contractum fuerit. Caeterum, an sit nullum propterea, quod mulier seducta re vera in illud non consenserit, ad iudicium Congregationis non pertinere, sed a Iudicibus competentibus iis, quorum interest, auditis, esse diligenter dispiciendum.

[Liber 12 Decretorum, p. 72 a tergo et 73].

2425.

S. C. C., *Regien.*, 14 iun. 1621.

Sacra, etc. benigne indulsit oratori, ut hic Romae fidei professionem emittere possit coram Illmo Datario; ita tamen, ut cum primum ad residentiam se contulerit, iterum eandem fidei professionem emittat coram Ordinario, et in Capitulo.

[Liber 12 Decretorum, p. 71 a tergo et 72].

2426.

S. C. C., *Agien.*, 26 iun. 1621.

Sacra, etc. respondit eum, qui praebendam theologalem obtinet, etsi eius praedecessores nunquam legerint, teneri tamen, atque ab Episcopo cogi posse id munus per se ipsum explere, si idoneus fuerit, alioquin per idoneum substitutum ab Episcopo cum congrua fructuum assignatione eligendum.

[Liber 12 Decretorum, p. 85].

2427.

S. C. C., *Caurien.*, 6 nov. 1621.

Sacra, etc. censuit has distributiones (de quibus in Conc. Trid., Sess. XXII, *de ref.*, c. 3) esse primum applicandus fabricae Cathedralis ecclesiae, quatenus indigeat; ac nisi indigeat, tunc demum esse in facultate Episcopi illas alteri pio loco suo arbitrio applicare.

[Liber 12 Decretorum, p. 81 a tergo].

2428.

S. C. C., *Derthonen.*, 6 nov. 1621.

Sacra, etc. alias censuit [1] Clericos, qui in ordinatione alicuius ecclesiae servitio adscripti sunt, ab Ordinario posse compelli, ut praescriptas ab ipso functiones obeant; illosque locum eodem Ordinario inconsulto deserere non debere sub poena interdictionis exercitii sacrorum iuxta c. 16, Sess. 23.

[Liber 12 Decretorum, p. 83].

2429.

S. C. C., *Messanen.*, mense ian. [2] 1622.

Sacra, etc. audito Procuratore Prioris Ecclesiae Sancti Ioannis, censuit, Capellanos ac milites huiusmodi nequaquam potuisse militi extra Prioratum in aliena Parochia decumbenti Sacrosanctam Eucharistiam deferre, atque Extremae Unctionis Sacramenta administrare, indeque eum cum Cruce ac solemni pompa asportare ad eandem Ecclesiam S. Ioannis absque Archiepiscopi licentia.

[Liber 12 Decretorum, p. 88 a tergo].

2430.

S. C. C., 12 febr. 1622.

Quaeritur, an in vacatione Vicariae perpetuae Capituli Cathedralis vel Collegiatae Ecclesiae, aut Monasterio regularium unitae Episcopus possit concursum instituere, eamque perinde atque alias parochiales conferre.

Sacra, etc. censuit non debere Episcopum in vacatione Vicariae perpetuae Capitulo Cathedrali vel Collegiatae Ecclesiae, aut Monasterio unitae

[1] Cf. N. 2375.
[2] Die 20.

concursum instituere, sed praevio examine, et approbatione eum, si idoneus fuerit, Vicarium perpetuum deputare, quem illi nominaverint, in quorum ecclesiis unitis constituetur.

[Liber 12 Decretorum, p. 90].

2431.

S. C. C., *Limana*, 18 iun. 1622.

Sacra, etc. ad dubia superius proposita hunc in modum respondit, videlicet:

Ad 1. Lectorem Sacrae Theologiae percipere debere fructus omnes suae praebendae non modo in diebus, in quibus legit, sed etiam in tribus mensibus vacationis a Concilio permissis.

Ad 3. Quo die legit, distributiones quotidianas lucrari, tametsi a choro legitime vacare possit.

[Liber 12 Decretorum, p. 103 a tergo].

2432.

S. C. C., *Spoletana*, 18 iun. 1622.

Sacra, etc. saepius censuit [1] in eiusmodi Parochialibus unitis non requiri formam examinis per concursum, sed sufficere ipsius Ordinarii examen, atque approbationem. Vicariorum autem perpetuorum nominationem spectare ad eos, in quorum Ecclesiis unitis ipsi Vicarii ponuntur.

[Liber 12 Decretorum, p. 103].

2433.

S. C. C., 20 sept. 1622. [2]

Quum parochi ob extremam eorum et parochianorum paupertatem nequeant sibi coadiutores adiungere, qui in locis aliis eiusdem parochiae missam celebrent, neque parochiani, praesertim mulieres, ad finitima oppida accedere valeant ad missam audiendam, debere Amplitudinem eiusmodi parochianorum necessitatibus aliqua ratione consulere iuxta facultatem ei a sacris canonibus et Tridentini Concilii decretis attributam.

[Liber V Visitationis, p. 109].

[1] Cf. N. 2136, 2213, 2282, 2430.
[2] Episcopo Alerien.

2434.

S. C. C., 24 sept. 1622.

Sacra Congregatio alias censuit [1] licere Episcopo, quoties opus esse iudicaverit, monasteria monialium regularibus subiectarum quoad clausuram visitare, monialesque ipsas in his, quae ad clausuram pertinent, examini subiicere etiam regularibus inconsultis.

[Liber 12 Decretorum, p. 111 a tergo].

2435.

S. C. C., *Oxomen.*, 7 ian. 1623.

Sacra, etc. censuit Episcopum pro criminali causa nequaquam posse in Curia Metropolitana citari vel moneri, ut personaliter compareat, quandoquidem graviores causae contra Episcopos, quae depositione, aut privatione dignae sunt, ab ipso tantum Summo Romano Pontifice, minores vero in Concilio tantum provinciali a deputatis per Concilium provinciale sunt cognoscendae, ac terminandae, quemadmodum statuitur eiusdem Concilii decretis c. 6, Sess., 13, et c. 5, Sess. 24.

[Liber 12 Decretorum, p. 117].

2436.

S. C. C., 18 febr. 1623.

Sacra, etc. censuit S. R. E. Cardinales non secus atque Episcopos sine ulla Episcopi Dioecesani licentia uti posse privilegio altaris portatilis ad praescriptum constitutionis fe. rec. Bonif. VIII, quae incipit: *Quoniam Episcopi.* [2] Nec eiusmodi privilegium sublatum fuisse eiusmodi Concilii decreto c. un., Sess. 22, *de observ. et evit. in celeb. Miss.*, proindeque Capellas et Oratoria ad illorum usum ubique locorum extructa minime comprehendi in prohibitione Congregationis iussu san. mem. Pauli V iam pridem editae [3] de non celebrando in privatis oratoriis.

[Liber 12 Decretorum, p. 120 a tergo].

2437.

S. C. C., 11 mart. 1623.

Sacra, etc. censuit mulieres etiam praetextu hospitalitatis Monasteria regularium cuiusvis Ordinis, etiam Sancti Benedicti ingredientes, ipso facto incidere in excommunicationem Sedi Apostolicae reservatam, et

[1] Cf. N. 2372, 2403.
[2] C. 12, *de privilegiis*, V, 7, in VI°.
[3] S. C. C., litt. encycl. a. 1615. – Cf. N. 2396.

Monachos, qui eiusmodi mulieres hospitalitatis causa intra eorum monasteria et domus regulares admittunt, itidem subesse poenis praedictarum constit. Pii V [1] et Greg. XIII. [2]

[Liber 12 Decretorum, p. 126 a tergo et 127].

2438.

S. C. C., *Viterbien.*, 13 maii 1623.

Sacra, etc. censuit eiusmodi electionem esse nullam, si, quemadmodum proponitur, in Monasterio non deerant aliae moniales quadragenariae, atque habiles, licet non adeo idoneae, sicut electa. Verum tribuendam esse Illmo Cardinali Episcopo facultatem cum eadem electa ex gratia dispensandi, eiusque electionem convalidandi cum omnibus inde secutis, si ita e re monasterii esse suo arbitrio, ac prudentia iudicaverit. Quod cum Ssmo D. N. relatum fuisset, eius Sanctitas benigne annuit die 16 eiusdem.

[Liber 12 Decretorum, p. 131 a tergo et 132].

2439.

S. C. C., 27 maii 1623.

Utrum absolutio a censuris ob violatam immunitatem ecclesiasticam iuxta terminos const. san. mem. Greg. XIV, quae incipit: *Cum alias nonnulli*, [3] sit Sedi Apostolicae reservata, nec ne?

Sacra, etc. censuit esse reservatam.

[Liber 12 Decretorum, p. 137 a tergo].

2440.

S. C. C., *Atrebaten.*, 27 maii 1623.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum audito Capituli Procuratore ad singula dubia superius proposita hunc in modum respondit, videlicet.

5-7. *Supplicatur a Sacra hac Congregatione declarari, an Capitulum Atrebaten. possit exercere nundinas, mercatus ac strepitus iudiciorum prophanorum in ecclesia, ac eius coemeteriis.*

Ad 5-7. Sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum declaravit: Non posse.

[Liber 12 Decretorum, p. 138. – Cf. etiam Bull. Rom., tom. 5, V, p. 190].

[1] Cf. N. 115, 136.
[2] Cf. N. 147.
[3] Cf. N. 172.

2441.

S. C. C., *Caesaraugustana*, 27 maii 1623.

An stante libertate electionis liceat Praelato Regulari proponere duos vel tres, ex quibus unus tantum eligatur.

Congregatio Concilii censuit: non licere.

[Liber 12 Decretorum, p. 136 a tergo].

2442.

S. C. C., *Sagonen.*, 21 iun. 1623.

Cum Episcopus Sagonen. ex facultate sibi attributa decreto Concilii Tridentini, [1] ex causis sibi notis suspendisset parochum ab exercitio curae, ille appallavit et praecepto Episcopi contempto celebravit et curam exercuit. *Quaeritur, an a dicta suspensione detur appellatio, ita ut parochus non obstante appellatione interposita, per exercitium curae factus fuerit irregularis?*

Sacra Congregatio censuit, ab huiusmodi suspensione non dari appellationem, et parochum, qui Sacramenta, ut supra, ministravit, irregularitatem contraxisse.

[Positiones, vol. XXIV, p. 1].

2443.

S. C. C., 26 sept. 1623.

Sacra, etc. censuit matrimonium, ut proponitur, contractum cum infideli, nullum prorsus atque irritum esse. Caeterum an res ita se habeat, Ordinarium diligenter dispicere debere, ac pro legitimatione prolis cum (infideli) susceptae S. D. N. esse adeundum.

[Liber 12 Decretorum, p. 141].

2444.

S. C. C., *Tarraconen.*, 2 dec. 1623.

Sacra, etc. partibus auditis censuit ius Provinciale Concilium indicendi ac celebrandi sede vacante non ad Capitulum Metropolitanum, sed ad antiquiorem Provinciae Episcopum pertinere. [2]

[Liber 12 Decretorum, p. 144].

[1] Sess. XIV, *de ref.*, c. 1.
[2] Cf. N. 2448.

2445.

S. C. C., 13 ian. 1624.

Congregatio Concilii alias censuit [1] ad processiones, quae ad pluviam vel serenitatem petendam ab Episcopo indicuntur, tanquam ad publicas, teneri regulares et Monacos accedere, ubi fuerint vocati. [2]

[Liber 12 Decretorum, p. 150 a tergo et 151].

2446.

S. C. C., *Regien.*, 13 ian. 1624.

Sacra, etc. ad utrumque dubium respondit non solum Episcopo, sed etiam generali eius Vicario ad hoc speciale mandatum habenti licere pro clausurae visitatione ingredi septa Monasteriorum Monialium Regularibus subiectarum, tametsi nulla rationabilis violatae clausurae suspicio irrepserit, et acriter reprehendit Rodericum, quod hac de causa tam incaute locutus fuerit.

[Liber 12 Decretorum, p. 150].

2447.

S. C. C., 10 febr. 1624.

Sanctissimus D. N. respondit rationes administrationis ecclesiae reddendas esse a Canonico, quamvis subcollectore, coram Episcopo.

[Liber 12 Decretorum, p. 158 a tergo].

2448.

S. C. C., *Tarraconen.*, 10 febr. 1624.

An Capitulum Tarraconen. possit sede Archiepiscopali vacante indicere ac celebrare Concilium Provinciale, an vero haec facultas spectet ad antiquiorem Episcopum eius Provinciae?

Sacra, etc. partibus auditis censuit ius Provinciale Concilium indicendi ac celebrandi sede vacante non ad Capitulum Metropolitanum, sed ad antiquiorem Provinciae Episcopum pertinere. [3]

[Liber 12 Decretorum, p. 160].

[1] Cf. N. 2194, 2231, 2296, 2323, 2381, 2382, 2406.
[2] Cf. N. 2455.
[3] Cf. N. 2444.

2449.

S. C. C., 17 febr. 1624.

Sacra, etc. alias censuit [1] licere Episcopo, quoties opus esse iudicaverit, monasteria Monialium Regularibus subiectarum quoad clausuram visitare, monialesque ipsas in his, quae ad clausuram pertinent, examini subiicere etiam Regularibus inconsultis.

[Liber 12 Decretorum, p. 159 a tergo et 160].

2450.

S. C. C., *Camplen.*, 11 maii 1624.

Sacra, etc. censuit, si, quemadmodum proponitur, Vicarius sede vacante electus nec doctor in iure Canonico, nec licentiatus existat, atque in Capitulo, vel Civitate alii itidem graduati atque idonei reperiantur, utique electionem eiusmodi nullam, atque irritam esse, et transactis octo diebus post mortem Episcopi ius constituendi Vicarium, cum dicta ecclesia, ut proponitur, exempta sit, ad propinquiorem Episcopum devolutum fuisse.

[Liber 12 Decretorum, p. 167 a tergo et 168].

2451.

S. C. C., *Civitatis Castellanae et Hortanae*, 8 iun. 1624.

Sacra, etc. partibus auditis ad dubia superius proposita hunc in modum respondit, videlicet:

Ad I. Episcopum in aliqua parte alterutrius ex dictis Dioecesib. residentem suae obligationi circa residentiam utique satisfacere, dum tamen in aliqua ex suis Cathedralibus resideat temporibus ab eodem Concilio praescriptis decreto c. 1, vers. *eosdem interim admonet*, Sess. 23.

Ad V. Episcopum in una ex dictis Civitatibus existentem posse per se ipsum cognoscere causas alterius Civitatis, vel Dioecesis, adhibito Notario sibi beneviso, tam in processibus conficiendis, quam in actis visitationum conscribendis, sed tamen debere eum habere rationem, ut id non passim, sed raro, et aequa ex causa fiat, et in arduis tantum, et gravioribus negociis, ne constitutio unionis eludatur.

[Liber 12 Decretorum, p. 173, 174].

[1] Cf. N. 2434.

2452.

S. C. C., *Carthusien.*, 22 iun. 1624.

Congregatio Concilii censuit, si novitius, quo tempore habitu exutus fuit, claustro non abscesserit, annum probationis non fuisse propterea interruptum.

[Liber 12 Decretorum, p. 180].

2453.

S. C. C., decr. 7 sept. 1624.

Sacra, etc. Rerum experimento edocta, quantum Religiones accipiant detrimenti ex bonorum immobilium, et pretiosorum mobilium distractionibus, quas crebro faciunt Regulares Apostolicis privilegiis innixi, ac proinde operae pretium putans illorum facilitatem aliqua ratione compescere: speciali Sanctissimi D. N. iussu Generalibus et Provincialibus Capitulis vel Congregationibus, Abbatibus, Generalibus et quibuscumque aliis Superioribus regularibus cuiusvis Ordinis, Congregationis, Societatis, vel Instituti intra fines Europae existentibus omnium rerum et bonorum immobilium, ac pretiosorum mobilium alienationem, omneque pactum, per quod ipsorum dominium transfertur, census perpetuos, seu vitalitios, hypothecam, locationem, et conductionem ultra triennium, concessionem in feudum, vel emphyteusim, praeterquam in casibus a iure permissis, fieri perpetuo prohibet atque interdicit absque ipsius Congregationis Concilii expressa licentia in scriptis, et gratis concedenda; sub poena privationis omnium officiorum, quae tunc obtinebunt, vocisque activae et passivae, ac perpetuae inhabilitatis ad illa imposterum obtinenda, quam ipso facto absque alia declaratione incurrant, sublata etiam Generali et Protectori illam moderandi aut relaxandi facultate: poenis nihilominus Apostolicarum Constitutionum, et praesertim fel. rec. Pauli II, quae incipit *Ambitiosae,*[1] in suo robore permansuris. Alienationes vero, pacta, census, hypothecas, locationes, conductiones, et concessiones quascumque contra huiusmodi prohibitionem faciendas, Sanctitatis S. authoritate ipso iure nullas, atque irritas decernit. Non obstantibus Constitutionibus, et ordinationibus apostolicis in favorem quarumcumque personarum atque Ordinum tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Militiarum etiam S. Io. Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, ac cuiusvis alterius Instituti, etiam necessario, et in individuo exprimendis Monasteriorum, Conventuum, Collegiorum, Domorum, ac locorum regularium quorumcumque, nec non illorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica vel quavis firmitate alia roboratis statutis, vel consuetudinibus, etiam immemorabi-

[1] C. un., *de rebus ecclesiae non alienandis,* III, 4, in Extravag. com.

libus, exemptionibus quoque, indultis et privilegiis sub quibuscumque tenoribus et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, nec non irritantibus decretis, etiam motu proprio, et ex certa scientia ac de Apostolicae potestatis plenitudine, aut alias quomodolibet, etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis, et iteratis vicibus approbatis, et innovatis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus, ac formis specialis et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quaevis alia expressio habenda, et aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi praesentibus pro expressis habentes, quibus quo ad ea, quae praesenti decreto ac prohibitioni adversantur, illis alias in suo robore permansuris, specialiter, et expresse S. S. auctoritate derogat, caeterisque contrariis quibuscumque.

[Liber 12 Decretorum, p. 185 a tergo, sq.].

2454.

S. C. C., decr. 21 sept. 1624.

Sacra, etc. Regularium eiectorum et fugitivorum statui consulere, illorumque scandala summovere, et succrescentem numerum frangere operae pretium existimans, auditis Religionum Superioribus, reque diligentissime perpensa, communicato etiam consilio cum Sanctissimo Domino Nostro Urbano VIII, atque ex peculiari Sanctitatis Suae facultate infrascripta decreta edidit.

§ 1. Ac primo, ut infecta semina, e quibus pravi eiusmodi fructus potissimum prodeunt, deinceps ne serantur in vinea Domini, censuit, esse innovandas, et Sanctissimi authoritate innovat Constitutiones, et Decreta generalia sanct. mem. Clementis VIII ad Regularium reformationem, ac Novitiorum receptionem, professionem, atque institutionem spectantia,[1] districteque praecipit Generalibus, atque aliis omnibus Ordinum Superioribus, ut illa exacte observent, atque, ut observentur, efficiant, sub poenis statutis in iisdem Constitutionibus.

§ 2. A quibus tamen excipiendum censuit, caput illud, quo decernitur, ne in Conventibus seu Monstariis ad Novitios recipiendos hactenus designatis, et approbatis, seu imposterum designandis, et approbandis, Novitii ad habitum ullatenus recipi possint, nisi prius a Congregatione Reformationis Apostolicae, vel a propriis locorum Ordinariis expresse, et nominatim approbati fuerint. A cuius quidem decreti observatione Sacra Congregatio iustis de causis censuit Regulares esse absolvendos, prout authoritate Sanctissimi Domini nostri, absolvit, atque exemit.

§ 3. Deinde ut apostatandi opportunitas Regularibus praeripiatur, statuit, ut de caetero nullus permittatur ad arctiorem Religionem transire, nisi prius Superiori legitime constiterit eam Religionem paratam esse illum

[1] Cf. N, 183, 186, 187, 189.

recipere, qui licentiam petit, tumque Regularis recta se transferat ad arctiorem. Quod ut re ipsa adimpleatur idem Superior omni studio, ac diligentia invigilet.

§ 4. Rursus statuit, ut fugitivi et Apostatae, sive habitum regularem deferant, sive non; possint, ac debeant ab Episcopo loci, ubi moram trahunt in carceres coniici, Superioribus Regularibus consignari secundum regularia instituta puniendi, atque ipsi quoque Superiores teneantur eos perquirere, ad religionem reducere, atque efficere, ut apprehendantur; salva tamen in omnibus facultate Ordinariis locorum attributa decreto Concil., c. 3, sess. 6.

§ 5. Quod si Apostatae huiusmodi citra montes infra quatuor, ultra montes vero infra octo menses a praesentis Decreti publicatione inchoandos, sua sponte ad suam quisque Religionem redierit, tum poenarum omnium ipsis propter Apostasiam inflictarum, aut infligendarum remissionem, atque impunitatem assequantur. Ita tamen ut debeant a Superiore absolutionem humiliter petere, et coram eo culpam fateri, atque emendationem polliceri; Superior vero e contra benigne illos teneatur ab huiusmodi poenis absolvere, et paterna charitate complecti.

§ 6. Ad haec, ut imposterum e Religionibus nullus legitime professus eiici possit, nisi sit vere incorrigibilis; vere autem incorrigibilis minime censeatur, nisi non solum concurrant ea omnia, quae ad hoc ex iuris communis dispositione requiruntur, sublatis hac in parte Statutis, et Constitutionibus cuiusque Religionis, et Ordinis, etiam a Sede Apostolica approbatis, et confirmatis: verum etiam unius anni spatio in ieiunio, et poenitentia probetur in carceribus; proindeque unaquaeque Religio privatos habeat carceres in qualibet saltem Provincia. Elapso autem anno, si nihilominus non resipuerit, sed animo indurato in sua pertinacia perseveraverit, ne contagione pestifera plurimos perdat, tanquam pecus morbida, ac membrum putre eiici tandem possit, sed ab ipsomet Generali tantum de consilio, et assensu sex Patrum ex gravioribus Religionis eligendis in singulis Capitulis, vel Congregationibus generalibus; tumque nonnisi instructo secundum eorum stylum, et Constitutiones processu et plene probatis causis expulsionis ad Sacrorum Canonum praescriptum. Interea tamen usque ad primum generale Capitulum, seu Congregationem proxime celebrandam, si quempiam ex iustis, et necessariis causis expellere oportebit, eiectio fieri possit a Generali cum consilio sex Patrum, ut supra, quos idemmet Generalis eligere debeat infra quatuor menses a praesentis Decreti publicatione; servata tamen in reliquis forma superius praescripta.

§ 7. Sic vero eiecti, quandiu non redierint ad Religionem, in habitu clericali incedant atque Ordinarii loci iurisdictioni, et obedientiae subsint, proindeque Generalis illico expulsionis sententiam eidem Ordinario notificare teneatur.

§ 8. Caeterum Sacra Congregatio Religionum Superiores, serio admonet, ac per Iesu Christi viscera obtestatur, ut memores paternae charitatis, et mansuetudinis, quam profitentur, nihil intentatum relinquant, ut lucrentur animas fratrum suorum fere in profundum malorum delapsas,

antequam gravissimum, atque extremum expulsionis remedium experiantur. Idque eo magis, quod subditorum sanguinem, qui ex malo negligentium, et sui officii immemorum Praelatorum regimine peribunt, Dominus noster Iesus Christus in supremo Dei iudicio de eorundem Praelatorum manibus sit requisiturus.

§ 9. Praeterea statuit, ut iidem Superiores nemini ex religiosis expulsis literas testimoniales concedant, illos ad Sedem Apostolicam reiicientes, vel iubentes aliam ingredi Religionem.

§ 10. Item, ut eiecti extra Religionem degentes sint perpetuo suspensi ab exercitio Ordinum, sublata Ordinariis locorum facultate dictam suspensionem relaxandi, aut moderandi.

§ 11. Ac postremo censuit, esse innovandam, et suae Beatitudinis authoritate innovat Constitutionem fel. rec. Gregorii IX. relatam in c. fin. extra, *de regul.* ac praeterea declarat eam Constitutionem in iis quoque vendicare sibi locum, servandamque esse, qui iuste, definitive ac iuris ordine servato expulsi fuerint; dummodo tamen in expulsis huiusmodi subsit spes evidens emendationis ex literis saltem testimonialibus Ordinarii, cuius conscientiam in his litteris concedendis Sacra Congregatio serio oneravit.

§ 12. Ne qua vero difficultas in suprascriptis decretis, et ordinationibus exequendis suboriatur, Sacra Congregatio, Sanctissimo Domino Nostro annuente, atque approbante, universis Generalibus, Provincialibus, Commissariis, Ministris, Praesidentibus, Abbatibus, Prioribus, Praepositis, Guardianis, Vicariis, et quibuscunque aliis Superioribus quorumcunque Ordinum, vel Congregationum, Monasteriorum, Conventuum, Collegiorum, Domorum, ac locorum regularium ubique locorum existentium iniungit, serioque mandat, ut illa diligenter observent atque observari procurent in omnibus Coenobiis, ac Monasteriis, Collegiis, ac Domibus quorumque Monachorum, ac Regularium ubique locorum existentibus, efficiantque, ut tam Decreta supradicta fel. rec. Clem. VIII, quam praesentes Ordinationes in singulis eiusmodi locis bis saltem in anno legantur in publica mensa.

§ 13. Si quis vero ipsorum adversus ea, quae superius praescripta sunt, vel eorum aliquid quoquomodo facere, vel moliri praesumpserit, ipso facto poenam incurrat privationis omnium officiorum, quae tunc obtinebit, vocisque activae, et passivae, ac perpetuae inhabilitatis ad illa imposterum obtinenda, poenaque huiusmodi sit Sanctitati Suae, ac Sedi Apostolicae reservata, iisdem Superioribus, etiam Generalibus, et Protectoribus illam moderandi, seu relaxandi potestate penitus interdicta, et nihilominus sit irritum, et inane quicquid secus a quoquam actum extiterit.

§ 14. Non obstantibus Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis in favorem quarumcumque personarum, atque Ordinum, tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Congregationum, Conventuum, Domorum, ac locorum regularium quorumcumque, necnon illorum etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, vel consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis, et privilegiis, etiam in corpore iuris clausis, aut ex causa,

vel titulo oneroso, vel in limine fundationis concessis, etiam Mari Magno, seu Bulla aurea, aut alias nuncupatis, sub quibuscunque tenoribus, et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis, etiam Motu proprio, et ex certa scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine, aut alias quomodolibet, etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis, et iteratis vicibus approbatis, et innovatis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, et formis, specialis, et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro expressis habens, quibus quo ad ea, quae supradictis quomodolibet adversantur, illis alias in suo robore permansuris, specialiter, et expresse Sanctitatis Suae authoritate, derogat, caeterisque contrariis quibuscunque.

[Liber 12 Decretorum, p. 187 a tergo, sq.].

2455.

S. C. C., 14 dec. 1624.

Sacra, etc. saepius censuit regulares teneri accedere ad quascumque processiones publicas et consuetas, vel indictas pro bono, vel honore publico.[1]

[Liber 12 Decretorum, p. 231].

2456.

S. C. C., 14 dec. 1624.

Quaeritur: An Canonici associantes Episcopum in visitatione Dioecesis lucrentur distributiones quotidianas.

Sacra, etc. censuit: non lucrari.

[Liber 12 Decretorum, p. 235].

2457.

S. C. C., *Nebien.*, 26 ian. 1625.

Sacra, etc. Benigne fecit Nebiensi Episcopo facultatem residendi in oppido Bastiae, Marianensis Dioecesis, ibique quoad eius subditos de consensu Episcopi dioecesani exercendi ea, quae sunt ordinis ac iurisdictionis, ita tamen, ut a Dominica Passionis usque ad Dominicam in Albis omnino

[1] Cf. N. 2445.

in sua Cathedrali ecclesia resideat, et reliquis temporibus ab eodem Concilio praescriptis, decreto cap. 1, vers. *eosdem interim admonet*, sess. 23 extra suam Dioecesim non absit. Episcopo autem Marianensi S. Congregatio censuit esse iniungendum, ut eiusmodi consensum semel singulis annis generaliter praebeat, nec Episcopum Nebiensem arctet ad illum impetrandum pro quolibet actu exercendo.

[Liber 12 Decretorum, p. 256].

2458.

S. C. C., *Adiacen.*, 15 mart. 1625.

Sacra, etc. censuit nequaquam licere regularibus Episcopo contradicente in congregationibus saecularium sermocinari hora illa, in qua Episcopus ipse praedicare voluerit, vel coram se facere solemniter praedicari.

[Liber 12 Decretorum, p. 264 a tergo et 265].

2459.

S. C. C., *Tinen.*, 15 mart. 1625.

Sacra, etc. censuit Episcopum Tinensem ob propositam Ecclesiae suae necessitatem posse Presbyteris ordinatis ad titulum patrimonii interdicere, ne ipsam Ecclesiam deserant, atque alterius Ecclesiae servitio se adiiciant absque eius licentia, nec cuiquam Episcopo fas esse alterius dioecesis Sacerdotes suscipere sine literis testimonialibus proprii Episcopi.

[Liber 12 Decretorum, p. 265 a tergo].

2460.

S. C. C., decr. 21 iun. 1625.

Cum saepe contingat, in quibusdam Ecclesiis tam magnum Missarum celebrandarum numerum ex variis defunctorum relictis, aut piorum eleemosynis impositum esse, ut illis pro singulis diebus praescriptis nequeat satisfieri, et tamen nova onera Missarum in dies suscipiantur; indeque fiat, ut depereant pie testantium voluntates, obstricta benefactoribus fides violetur, defunctorum animae suffragiis priventur, Ecclesiis debitus subtrahatur cultus, ac Christi fideles gravi scandalo affecti, plerumque a similibus charitatis operibus retrahantur: cumque his malis maximum inter caetera fomentum praebeat, aut quod ii, qui Missas supra vires celebrandas suscipiunt, sperent illas brevi ad pauciorem numerum a Superioribus reductum iri; aut quod Ecclesiis, sorte pecuniarum absumpta, plerumque nuda remaneant onera Missarum absque ullo emolumento; aut quod eleemosyna pro illis celebrandis sit adeo tenuis, ut non facile inveniantur, qui velint huic se muneri subiicere, et redditus Ecclesiae, aut Monasterii adeo exigui,

ut Sacerdos pro necessaria sua sustentatione novis se oneribus obstringere compellatur: Sacra Congregatio Card. Conc. Trid. Interpretum animadvertens, facturam se rem Deo gratissimam, charitatique ac Iustitiae maxime consentaneam, si pro viribus satagat hunc teterrimum abusum e Christiana Republica convellere atque eradicare: Sanctissimi D. N. Urbani divina providentia PP. VIII auctoritate sibi specialiter attributa, infrascripta Decreta edidit.

§ 1. Ac primo districte prohibet, atque interdicit, ne Episcopi in Dioecesana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel alias quoquomodo reducant onera ulla Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposita, aut in limine fundationis; sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis, ad Apostolicam Sedem recurratur, quae, re diligenter perspecta id statuet quod magis in Domino expedire arbitrabitur: alioquin reductiones, moderationes, et commutationes huiusmodi, si quas contra huius prohibitionis formam fieri contigerit, omnino nullas atque inanes decernit.

§ 2. Deinde, ubi pro pluribus Missis, etiam eiusdem qualitatis, celebrandis stipendia, quantumcumque incongrua, et exigua, sive ab una, sive a pluribus personis collata fuerunt, aut conferentur in futurum Sacerdotibus, Ecclesiis, Capitulis, Collegiis, Hospitalibus, Societatibus, Monasteriis, Conventibus, Congregationibus, Domibus, ac locis piis quibuscumque tam saecularibus, quam regularibus, Sacra Congregatio sub obtestatione divini iudicii mandat, ac praecipit ut absolute tot Missae celebrentur, quot ad rationem attributae eleemosynae praescriptae fuerint, itaut alioquin ii, ad quos pertinet, suae obligationi non satisfaciant, quinimo graviter peccent, et ad restitutionem teneantur.

§ 3. Id vero ut deinceps observetur exactius, Sac. Congregatio eadem auctoritate revocat privilegia, et indulta omnia quibusvis personis, Ecclesiis, ac locis piis, tam saecularibus, quam regularibus, cuiuscumque Ordinis, Congregationis, et Instituti, quamcumque ob causam concessa, quibus indulgetur, ut certarum Missarum, vel Anniversariorum celebratione, aut aliquibus collectis, seu orationibus, plurium Missarum oneribus in futurum suscipiendis satisfiat.

§ 4. Ac similiter, omne damnabile lucrum ab Ecclesia removere volens, prohibet Sacerdoti, qui Missam suscepit celebrandam cum certa eleemosyna, ne eandem Missam alteri, parte eiusdem eleemosynae sibi retenta, celebrandam committat.

§ 5. Praeterea, ne in Ecclesiis, in quibus onera Missarum in perpetuum imposita sunt, Sacerdotes in eis, ut par est, adimplendis eo tepidiores, ac segniores reddantur, quod onera huiusmodi cum nulla aut parva sint utilitate coniuncta, statuit, atque decernit, ut pecuniae, ac bona mobilia Ecclesiis, Capitulis, Collegiis, Hospitalibus, Societatibus, Congregationibus, Monasteriis, Conventibus ac locis omnibus tam saecularibus, quam regularibus, atque illorum personis in futurum simpliciter acquirenda cum onere perpetuo Missarum celebrandarum, ab iis, ad quos pertinet, sub poena Interdicti ab ingressu Ecclesiae ipso facto incurrenda a die rea-

lis acquisitionis statim debeant penes aedem sacram, vel personam fide, et facultatibus idoneam deponi, ad effectum illa, seu illorum pretium quamprimum investiendi in bonis immobilibus fructiferis cum expressa, et individua mentione oneris, quod illis annexum reperitur.

§ 6. Ac si eadem bona immobilia auctoritate Apostolica deinceps alienari contigerit, eorundem pretium sub eadem poena, ut supra, deponi, atque in aliis bonis stablibus itidem fructiferis cum eiusdem oneris repetitione, atque annexione converti debeat.

§ 7. Ad haec Sacra Congregatio quibusvis Capitulis, Collegiis, Societatibus, et Congregationibus, necnon omnibus, et singulis Ecclesiarum, ac piorum locorum, tam saecularium, quam regularium Superioribus, vel aliis, ad quos pertinet districte prohibet, ne imposterum onera perpetua suscipiant Missarum celebrandarum, saeculares quidem sine Episcopi, vel eius generalis Vicarii, Regulares vero sine Generalis, vel Provincialis consensu, et licentia in scriptis, et gratis concedenda; alioquin saecularis, qui huius prohibitionis transgressor extiterit, ab ingressu Ecclesiae interdictus sit eo ipso: Regularis vero poenam privationis omnium officiorum, quae tunc obtinebit, ac perpetuae inhabilitatis ad alia de caetero obtinenda, vocisque activae, ac passivae absque alia declaratione incurrat.

§ 8. Eleemosynas vero manuales, et quotidianas pro Missis celebrandis ita demum iidem accipere possint, si oneribus antea impositis ita satisfecerint, ut nova quoque onera suscipere valeant; alioquin omnino abstineant ab huiusmodi eleemosynis, etiam sponte oblatis in futurum recipiendis, et capsulas auferant ab Ecclesiis cum inscriptione illa, Eleemosyna pro Missis, vel alia simili, sub iisdem poenis ipso facto incurrendis, ne fideles hac ratione frustrentur.

§ 9. Episcopus vero, seu eius Vicarius aut Generalis, vel Provincialis, ubi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requisiti, in singulis casibus diligenter inquirant de singulis Missarum celebrandarum obligationibus, cuique Ecclesiae, Monasterio, aut loco pio incumbentibus, nec antea assensum huiusmodi, aut licentiam praebeant, quam eis legitime constiterit, illius Sacerdotes tam novo oneri suscipiendo, quam antiquis iam susceptis satisfacere posse; praecipuamque rationem habeant, ut redditus, qui Ecclesiis, et locis piis relinquuntur, omnino respondeant oneribus adiunctis, secundum morem cuiusque Civitatis, vel Provinciae, intelligantque si in re tanti momenti desides, aut negligentes fuerint in novissimo die se huius praetermissi muneris rationem esse reddituros.

§ 10. Postremo Illustriss. Patres, non sine gravi animi dolore intelligentes, mala fere omnia, quae regularem disciplinam evertunt, ac praecipue nimiam hanc facilitatem fovent in oneribus Missarum supra vires suscipiendis veluti ex infecta radice, pullulare ex maiori Regularium numero, quam ferant redditus, et eleemosynae cuiusque Monasterii, inhaerentes Summorum Pontificum, ac Sac. Tridentini Concilii decretis hac de re editis,[1] Sanctissimi D. N. auctoritate praecipiunt, ac mandant omnibus, et

[1] Sess. XXV, *de regularibus*, c. 3.

singulis Generalibus, Provincialibus, Commissariis, Ministris, Praesidentibus, Abbatibus, Prioribus, Praepositis, Guardianis, Vicariis, quibuscumque aliis Superioribus Monasteriorum, Conventuum, ac Domorum Regularium bona immobilia possidentium, vel non possidentium, cuiuscumque Ordinis, Congregationis, et Instituti existentium intra fines Italiae, et Insularum adiacentium, ut singuli, ad quos pertinet, in qualibet Provincia, adhibitis duobus, aut tribus Regularibus sui Ordinis, vel Congregationis probatioribus, et rerum usu peritioribus, bona immobilia, census, redditus et proventus omnes, consuetas item eleemosynas, et obventiones, tam communes Monasteriorum, Conventuum, et Domorum eiusdem Provinciae, quam etiam singularibus personis religiosis assignatas, seu permissas, in communem usum deinceps conferendas, decem annorum immediate praecedentium habita ratione, diligenter, et mature recognoscant, iis omnibus detractis, quae reparationes, praestationes, grandines, sterilitates, aliave cuiuslibet generis onera consueverunt absorbere.

§ 11. Eaque omnia scripto fideliter exarata, idem Superior, cuius interest, in proximo Capitulo, seu Congregatione generali, vel provinciali coram tribus Iudicibus ab ipsomet Capitulo, seu Congregatione deligendis proponat, qui computatis huiusmodi redditibus, eleemosynis, et obventionibus universis, et oneribus ut supra detractis, sedulo examinent, quot religiosi homines, connumeratis etiam laicis, aliisque necessariis servientibus, in unoquoque Monasterio, Conventu, et Domo regulari iuxta regionis, et proprii Instituti morem, victum, et vestitum, et medicinalia in communi habentes, competenter valeant sustentari. Tum eorundem bonorum, redditiuum, eleemosynarum, et onerum praecisam notam ipsimet Capitulo, seu Congregationi exhibeant, ut in illo diligenter omnibus discussis, cuiusque familiae Monasterii, Conventus, ac Domus regularis in singula quaque Provincia certus earum tantum personarum numerus, Patrum capitularium voto, praefigatur, quae redditibus, eleemosynis, et obventionibus, ut superius, sufficienter ali possint.

§ 12. Ne vero Superiores, qui id praestare debent, serius, aut remissius, quam par est, suo muneri satisfaciant, mandat Sac. Congregatio, ut infra annum, post proximum Capitulum generale, vel provinciale computandum, omnia hoc de genere capitulariter gesta, in authenticam formam redacta, ad Sacram ipsam Congregationem Concilii singuli mittant.

§ 13. Numerumque familiae, singulorumque Conventuum, Monasteriorum, et Domorum huiusmodi regularium, Capituli, seu Congregationis generalis, vel provincialis sententia, et auctoritate praefinitum, iidem Superiores, tam Generales, et Provinciales, omnes, quam locales perpetuo servare omnino teneantur, nec possint illum quoquomodo augere, etiam praetextu augmenti redditiuum, absque Sacrae ipsius Congregationis licentia. Superiores autem huiusmodi, qui praedicta omnia in praefixo termino non praestiterint, vel numerum, ut supra praescriptum, quovis modo augere praesumpserint, privationis omnium officiorum, quae tunc temporis obtinebunt, vocisque activae ac passivae, et ad omnia suae Religionis officia, et gradus inhabilitatis perpetuam poenam eo ipso incurrere, atque aliis

etiam gravioribus a Sede Apost. infligendis Sacra Congregatio subiacere voluit, et declaravit.

§ 14. Deinceps vero Monasterium, Conventus, Domus, Congregatio, vel Societas Religiosorum, seu Regularium, nullibi recipiatur, nisi, praeter alia ad id requisita, in singulis eiusmodi locis duodecim saltem Fratres, aut Monachi, seu Religiosi degere, et ex redditibus, et consuetis eleemosynis, detractis omnibus, ut supra detrahendis, competenter sustentari valeant, ad praescriptum decreti fel. rec. Greg. XV hac de re editi.[1] Alioquin Monasteria, et loca huiusmodi posthac recipienda, in quibus duodecim Religiosi, ut supra, sustentari, atque inhabitare non poterunt, et actu non inhabitaverint, Ordinarii loci visitationi, correctioni, atque omnimodae iurisdictioni subiecta esse intelligantur.

§ 15. Porro, ne unquam tempore haec in oblivionem, seu desuetudinem abeant, Superiores locales cuiusque Monasterii, Conventus, ac Domus regularis curare atque efficere teneantur sub poena privationis officii, vocisque activae, et passivae ipso facto incurrenda, ut in perpetuum, sexto quoque mense, idest feria secunda post primam Dominicam Adventus, et feria sexta post octavam Corporis Christi praesentes ordinationes in publica mensa perlegantur.

§ 16. Omnibus tam Ecclesiasticis personis cuiuscumque sint ordinis, conditionis et gradus, quam laicis quocumque honore, ac potestate, praeditis, praesentia Decreta declarandi, vel interpretandi facultate penitus interdicta.

§ 17. Non obstantibus quod suprascripta, omnia, et singula in praesentibus Decretis contenta, Constitutionibus, et ordinationibus Apostolicis in favorem quarumcumque personarum, atque Ordinum tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Militiarum, etiam S. Io. Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, ac cuiuslibet alterius Instituti, etiam necessario, et in individuo exprimendi, Ecclesiarum, Monasteriorum, Conventuum, Collegiorum, Capitulorum, Hospitalium, Confraternitarum, et aliorum quorumcumque, tam saecularium, quam regularium locorum, necnon illorum, etiam iuramento, confirmatione Apost. vel quavis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et literis Apostolicis, etiam Mari Magno, seu Bulla aurea, aut alias nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus, et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatoriis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, necnon irritantibus decretis, etiam Motu proprio, et ex certa scientia, ac de Apostolicae potestatis plenitudine, aut alias quomodolibet, etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis, et iteratis vicibus approbatis, et innovatis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque totis tenoribus, et formis specialis, et individua, ac de verbo ad verbum non autem per clausulas generales, mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et

[1] Const. *Cum alias*, 17 aug. 1622. — Bull. Rom., tom. 5, V, p. 47, 48.

forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro expressis habens, quibus quo ad ea, quae praesentibus adversantur, illis alias in suo robore permansuris, Sacra Congregatio Sanctitatis Suae auctoritate specialiter, et expresse derogat, caeterisque contrariis quibuscumque.

§ 18. Et ne praemissorum ignorantia a quoquam praetendi possit, voluit eadem Sacra Congregatio, ut praesentes ordinationes, in valvis Basilicarum S. Ioannis Lateransis, et Principis Apostolorum de Urbe, in acie Campi Florae, ut moris est affixae, omnes, ad quos pertinet, ita arctent, et afficiant, ac si unicuique personaliter intimatae fuissent.

§ 19. Utque earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate Ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae, vel ostensae.

Sequuntur Dubia, ac Declarationes aliquot Sacrae Congregationis Concilii S. D. N. Urbani Papae VIII auctoritate editae super Decretis eiusdem Congregationis de Celebratione Missarum.

Super primo Sacrae Congregationis decreto, de Celebratione Missarum, quo prohibetur, ne Episcopi in Dioecesana Synodo, aut Generales in Capitulis generalibus, vel alias quoquomodo, reducant onera ulla Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposita, aut in limine fundationis.

Quaeritur, quid si legatum sit ita tenue, ut non sit, qui velit onus illi iniunctum subire, et si recurrendum sit ad Sedem Apostolicam pro moderatione oneris, totum, aut fere totum insumendum sit pro expensis ad id necessariis?

Et quid, si permittatur Episcopo in fundatione, ut possit huiusmodi onera moderari?

Secundo, super secundo eiusdem Congregationis decreto, quo cavetur, ut celebrentur tot Missae, quot ad rationem tributae eleemosynae praescriptae fuerint.

Quaeritur, an verba illa (praescriptae fuerint) intelligenda sint de praescriptione facta ab offerente, vel ab Ordinario?

Tertio, an cum Ordinarius praescripserit eleemosynam congruam iuxta qualitatem loci, personarum, ac temporum, Sacerdotes accipientes stipendium minus congruo, teneantur Missas illis ab offerente praescriptas celebrare?

Quarto, an Sacerdotes qui tenentur Missas celebrare ratione beneficii, seu capellae, legati, aut salarii, possint etiam manualem eleemosynam, pro Missis votivis, aut defunctorum, recipere, et unico Missae sacrificio utrique oneri satisfacere?

Quinto, posito, quod Testator relinquat, ut celebrentur pro eius anima centum Missae, absque ulla praescriptione eleemosynae: Quaeritur, an liberum sit haeredibus, eleemosynam sibi bene visam praescribere, an vero eadem eleemosyna praescribenda sit ab Ordinario.

Sexto, super tertio Congregationis decreto, in quo eadem Congregatio revocat privilegia, quibus indulgetur, ut certarum Missarum, Anniversariorum celebratione, aut aliquibus collectis, seu orationibus, plurium Missarum oneribus in futurum suscipiendis satisfiat.

Quaeritur: An verba (in futurum suscipiendis) intelligenda sint de oneribus suscipiendis post Privilegium?

Septimo, super quarto eiusdem Congregationis Decreto, quo prohibetur Sacerdoti qui suscepit Missam celebrandam cum certa eleemosyna, ne eandem Missam alteri, parte eiusdem eleemosynae sibi retenta, celebrandam committat.

Quaeritur: An permittendum sit Administratoribus Ecclesiarum, ut retineant aliquam eleemosynarum portionem pro expensis manutentionis Ecclesiae, Altarium, inservientium, paramentorum, luminum, vini, hostiae, et similium?

Octavo: An hoc decretum habeat locum in beneficiis, quae conferuntur in titulum, idest, an Rector beneficii, qui potest per alium celebrare, teneatur Sacerdoti celebranti, dare stipendium ad rationem reddituum Beneficii?

Decimo: An Sacerdotes, quibus aliquando offertur eleemosyna maior solita pro celebratione Missae, debeant dare eandem integram eleemosynam iis, quibus Missas celebrandas committunt; an vero satis sit, ut dent celebrantibus eleemosynam consuetam?

Undecimo, super quinto eiusdem Congregationis decreto, quo inter caetera statuitur in haec verba (eleemosynas vero manuales et quotidianas pro Missis celebrandis) ita demum iidem accipere possint, si oneribus antea impositis ita satisfecerint, ut nova quoque onera obire valeant; alioquin omnino abstineant ab huiusmodi eleemosynis, etiam sponte oblatis, in futurum recipiendis, et capsulas auferant, etc.

Quaeritur: An hoc decretum prohibeat absolute, quo minus accipiant novas eleemosynas ii, qui acceptis non satisfecerunt; et quid si congruo tempore possint omnibus satisfacere?

Duodecimo, quid si offerens eleemosynas, audito impedimento, consentiat, ut Sacerdos Missam celebret cum primum poterit?

Decimotertio, An poena interdicti, et aliae appositae in eodem decreto afficiant tam eos, qui accipiunt eleemosynas contra formam ibi praescriptam, quam eos, qui non auferunt capsulas ab Ecclesiis, ut ibidem praecipitur?

Decimoquarto: An in hoc decreto comprehendantur illae capsulae, quae apponi solent in Ecclesiis in die commemorationis omnium Sanctorum, et vulgo dicuntur (Casse de' Morti?).

Decimoquinto: An Administratores Ecclesiae magnae devotionis, et concursus possint eleemosynas pro Missis celebrandis accipere, si iisdem Missis nonnisi post longum tempus satisfacere valeant, ne alias cultus Ecclesiae, et devotio, ac concursus fidelium, ut aiunt minuantur?

Decimosexto, quia prohibitio dicti decreti videtur aliquibus directa solis Capitulis, Collegiis, Societatibus, Congregationibus, necnon omnibus, et singulis Ecclesiarum, et piorum locorum, tam saecularium, quam regu-

larium, Superioribus, de quibus sit expressa mentio, non autem privatis Sacerdotibus, qui tamen comprehendi videntur sub clausula generali (et alii ad quos pertinet) supplicatur pro opportuna declaratione?

Decimoseptimo, super septimo eiusdem Sacrae Congregationis decreto, quo cavetur, ut in singulis monasteriis Religiosorum praefigatur numerus, qui ex consuetis redditibus, aut eleemosynis commode possit sustentari.

Quaeritur: An ubi haec praefixio facta iam fuit in vim similis decreti san. mem. Pauli V [1] absque tamen computatione reddituum cuiusque religiosi, sit denuo facienda, necne?

Decimoctavo: An novitii, ad habitum regularem admissi, possint admitti ad professionem in Monasteriis, in quibus, habita ut supra, praefixione numeri, commode ali non possunt?

Decimonono, super ultimo, quo cavetur, ut nullibi recipiantur Conventus regularium, nisi praeter alia ad id requisita, duodecim saltem fratres in eis degere, et competenter sustentari valeant, ita ut alioquin subsint iurisdictioni ordinariae.

Quaeritur: An hoc decretum, quod videtur editum in ordine ad celebrationem Missarum, comprehendat eas Religiones, quae non consueverunt onera Missarum recipere, ut sunt Religiones Capuccinorum, ac Societatis Iesu?

Ultimo: An idem decretum, ubi disponit, ut nullibi recipiantur Monasteria, nisi etc. habeat locum in Italia dumtaxat, ad quam est restrictum decretum proxime antecedens, an vero etiam extra Italiam?

Subsequuntur Declarationes seu Responsiones ad supradicta dubia.

Sacra Congr. Cardinalium Conc. Trid. Interpretum, auctoritate sibi a S. D. N. attributa, ad singula dubia superius proposita, ad hunc modum respondit, videlicet.

Ad Primum, etsi legatum sit adeo tenue, nihilominus, pro reductione oneris, ut supra impositi, ab iis, ad quos pertinet, Sedem Apostolicam esse adeundam, quae absque illa impensa id statuet, quod magis in Domino e re esse iudicaverit. Verumtamen si in ipsa beneficii erectione expresse cautum fuerit, ut liceat Episcopo iniunctum onus reducere, ac moderari, legem hanc fundationis, quam decreta hac de re edita non sustulerunt, esse validam et observandam.

Ad Secundum, esse intelligenda de praescriptione facta ab eo, qui eleemosynam tribuit, non autem ab Ordinario. Quod si tribuens eleemosynam numerum Missarum celebrandarum non praescripserit, tunc tot Missas celebrari debere, quot praescripserit Ordinarius secundum morem Civitatis, vel Provinciae.

Ad Tertium, teneri.

Ad Quartum, Sacerdotes quibus diebus tenentur Missas celebrare ratione beneficii, seu capellae, legati, aut salarii, si eleemosynas pro aliis etiam Missis celebrandis susceperint, non posse eadem Missa utrique obligationi satisfacere.

[1] Const. *Sanctissimus*, 4 dec. 1605. — Bull. Rom., tom, 5, III, p, 166, 167.

Ad Quintum, censuit, ubi nullam certam eleemosynam testator reliquit, esse ab Episcopo praescribendam eleemosynam congruam, quae respondeat oneribus missarum celebrandarum, secundum morem Civitatis, vel Provinciae.

Ad Sextum, ita esse intelligenda.

Ad Septimum, respondit, permittendum non esse, ut Ecclesiae, ac loca pia, seu illorum Administratores, ex eleemosynis missarum celebrandarum ullam, utcumque minimam portionem retineant ratione expensarum, quas subeunt in missarum celebratione, nisi cum Ecclesiae, et loca ipsa alios non habent redditus, quos in usum earundem expensarum erogare licite possint, et tunc quam portionem retinebunt, nullatenus debere excedere valorem expensarum, quae pro ipsomet tantum missae sacrificio necessario sunt subeundae, et nihilominus eo etiam casu curandum esse, ut ex pecuniis, quae supersunt, expensis ut supra deductis, absolute tot missae celebrentur, quot praescriptae fuerint ab offerentibus eleemosynas.

Ad Octavum, non habere locum, sed satis esse, ut Rector beneficii, qui potest missam per alium celebrare, tribuat Sacerdoti celebranti eleemosynam congruam, secundum morem Civitatis, vel Provinciae, nisi in fundatione ipsius beneficii aliud cautum fuerit.

Ad Decimum, debere absolute integram eleemosynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec ullam illius partem sibi retinere posse.

Ad Undecimum, respondit, non prohibere absolute: ac propterea, etsi oneribus iam susceptis non satisfecerint, posse tamen nova etiam onera suscipere missarum celebrandarum, dummodo infra modicum tempus possint omnibus satisfacere.

Ad Duodecimum, quamvis onera suscepa infra modicum tempus adimpleri nequeant, si tamen tribuens eleemosynam pro aliarum missarum celebratione, sciat, et consentiat, ut illae tunc demum celebrentur, cum susceptis oneribus satisfactum fuerit, decretum non prohibere, quo minus eo casu eleemosyna accipiatur pro iisdem missis iuxta benefactoris consensum celebrandis.

Ad Decimumtertium, has poenas non habere locum, nisi in suscepturis onera perpetua missarum celebrandarum sine licentia Episcopi vel eius generalis Vicarii, aut Generalis, vel Provincialis.

Ad Decimumquartum, comprehendi.

Ad Decimumquintum. Non posse, nisi de consensu eorum, qui eleemosynas tribuunt, ut supra in responsione ad Duodecimum.

Ad Decimumsextum, comprehendi etiam privatos Sacerdotes.

Ad Decimumseptimum, numeri praefixionem esse iterum faciendam servata forma ultimi decreti hac de re editi.

Ad Decimumoctavum, esse admittendos ad professionem, si alias habiles existant, ac deinde in aliquo alio monasterio eiusdem Religionis esse collocandos ubi commode ali possint.

Ad Decimumnonum, censuit comprehendere.

Ad ultimum, habere locum extra Italiam.

[Bull. Rom., tom. 5, V, p. 335-340].

2461.

S. C. C., 9 aug. 1625.

Sacra, etc. (circa c. 16, Sess. XXIV, *de ref.*) censuit esse in optione Capituli eligere Doctorem vel licentiatum.

[Liber 12 Decretorum, p. 296 a tergo].

2462.

S. C. C., *Giennen.*, 7 sept. 1625.

Sacra, etc. Ad 1. respondit posse Episcopum in vim decreti cap. 5, Sess. 25, *de reg.* eiusdem Concilii visitare clausuram Monasteriorum Monialium regularibus subiectarum tamquam Sedis Apostolicae delegatum.

Ad 2. Ad eiusmodi visitationem faciendam minime expectandum esse ut violatae clausurae probatio ulla aut suspicio praecesserit, licereque Episcopo visitare, etiam remota quacumque Superiorum regularium negligentia iisque irrequisitis, et inconsultis.

[Liber 12 Decretorum, p. 302].

2463.

S. C. C., *Indiarum Occident.*, 7 sept. 1625.

Sacra, etc. Ad 1. censuit circumscripta contraria consuetudine legitime praescripta nequaquam licuisse Capitulo sede vacante duos Vicarios, ut supra, constituere.

[Liber 12 Decretorum, p. 302].

2464.

S. C. C., 15 sept. 1625.

Sacra, etc. censuit sententiam excommunicationis, ut supra, latam post appellationem legitime interpositam, nullam prorsus atque irritam esse, et sic excommunicatum irregularitatem non contraxisse.

[Liber 12 Decretorum, p. 329 a tergo].

2465.

S. C. C., *Calaguritana*, 9 maii 1626.

Sacra, etc. partibus auditis censuit Ordinarium posse ac debere tam in praedicta causa, quam in aliis Capitularibus procedere ad instantiam fiscalis, et ipsius fiscalis electionem seu deputationem non ad Capitulum, vel coniudices, sed ad Episcopum tantum pertinere. Quod si adiuncti a Capitulo deputati renuerint aut neglexerint eiusmodi causas cognoscere, adeundum esse Metropolitanum, ut eos iuris remediis compellat.

[Liber 12 Decretorum, p. 352].

2466.

S. C. C., *Manilen.*, 9 maii 1626.

Exponi Nobis nuper fecit Ven. Frater Archiepiscopus Manilen., quod habito per eum ad Ven. Fratres Nostros Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinales Sacri Concilii Tridentini Interpretes super infrascriptis dubiis recursu:

Primo videlicet: An iurisdictio, visitatio, et correctio in cap. XI, *de Regularibus*, Sess. 25, Episcopis tributa super Parochis Regularibus intelligatur eadem, quam super Parochis Saecularibus habent, et ideo si dictos Parochos Regulares Episcopus poterit compellere, ne excedant taxam ab ipso factam super emolumentis Baptismatum, Matrimoniorum, funeralium, et aliorum, etiam si ad hoc licentiam ab eorum Superioribus Regularibus, vel Capitulis Provincialibus habeant?

Secundo, cum dictum Concilium capite 17, *de Regularibus*, eiusdem Sessionis decernat, ut Episcopus bis examinet, quae Moniales fieri volunt, primo scilicet, quando habitum suscipiunt, secundo vero tempore professionis: An hoc etiam intelligatur in Monasteriis Superioribus Regularibus subiectis. Et si Episcopus eorum Rectores compellere possit, ne habitum novitiae dent, nisi prius Episcopum certiorem faciant, ut Puellae voluntatem explorare valeat?

Tertio, cum idem Concilium cap. 22, *de Regularibus*, eiusdem Sessionis decernat, quod observentur, et exequutioni mandentur omnia in praecedentibus viginti uno capitibus decreta, et inter alia non obstantia praesens existat, videlicet: *Atque etiam consuetudinibus, vel praescriptionibus etiam immemorabilibus, etc.* An praedicta verba: *Atque etiam consuetudinibus, etc.* debeant intelligi etiam de consuetudinibus post Concilium introductis sciente, vel ignorante Episcopo, taliter quod eidem Episcopo in futurum praeiudicium inferre nequeat?

Quarto, cum dictum caput 22 inter alia contineat sequentia verba, videlicet: *Praecipit omnibus Episcopis in monasteriis sibi subiectis, et in omnibus aliis ipsis in superioribus Decretis specialiter commissis, etc.* ut statim praefata exequantur: An in dictis rebus Regularium et Monialium, in quibus ipsi Episcopo tribuitur iurisdictio, Episcopus dictos Regulares cogere, et compellere possit sub censuris, aliisque remediis opportunis, prout de iure?

Quinto, an a praedictis censuris in Regulares et Moniales ab Ordinariis latis possint ipsi Regulares et Moniales a suis Superioribus absolvi?

Iidem Cardinales ad primum dubiorum huiusmodi, in Regulares curam animarum personarum saecularium exercentes in his, quae dictam curam, et Sacramentorum administrationem concernunt, Episcopum eadem auctoritate uti posse, qua in Parochos saeculares; proindeque Regulares ipsos in emolumentis, ut proponitur, legitime percipiendis prohibere posse, ne excedant taxam ab Episcopo praescriptam. Ad secundum: Ita esse intelligendum. Ad tertium: Ita esse intelligenda. Ad quartum: in omnibus Episcopo specialiter commissis in Decretis Sessionis praedictae, *de Regula-*

ribus, licere eidem Episcopo ad illorum executionem Regulares compellere etiam poenis et censuris ecclesiasticis. Ad quintum: Non posse absolvi a suis Superioribus responderunt, et decreverunt, et alias prout in eorumdem Cardinalium Decreto desuper emanato plenius dicitur contineri.

Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Archiepiscopus plurimum cupiat, Decretum, seu Responsum huiusmodi pro illius firmiori subsistentia apostolicae nostrae confirmationis robore communiri: ideo Nobis humiliter supplicari fecit, ut eius desideriis huiusmodi annuere de benignitate apostolica dignaremur.

Nos igitur dictum Archiepiscopum specialibus favoribus, et gratiis prosequi volentes, huiusmodi supplicationibus inclinati Decretum seu Responsum praedictum apostolica auctoritate, tenore praesentium approbamus, et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes, et singulos tam iuris, quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerunt, supplemus.

Decernentes, etc. Non obstantibus, etc.

[Bull. Rom., tom. 5, V, p. 415, 416].

2467.

S. C. C., *Nullius*, 13 iun. 1626.

Sacra Congregatio, etc. censuit committendum esse Ordinario, ut ubi Orator publico instrumento se obligaverit semitam, qua itur ad Cappellam, cuicumque liberam in perpetuum servare, atque illius situs dominio ac iuri efficaciter renunciaverit, declaret Cappellam ipsam non comprehendi in decreto a Congregatione edito de privatis oratoriis, [1] petitamque celebrandi licentiam suo arbitrio concedat, ubi tamen prius dictam Cappellaniam visitaverit, ac divino cultui peragendo aptam, ac decentem esse comperierit, atque ita, ut nullum hinc praeiudicium inferatur iuribus Parochialis Ecclesiae.

[Liber 13 Decretorum, p. 18, 19].

2468.

S. C. C., *Conversana*, 27 iun. 1626.

Sacra Congregatio, etc. censuit Episcopum non posse Ecclesiam parochialem in Collegiatam erigere.

[Liber 13 Decretorum, p. 27].

[1] S. C. C., litt. encycl. a. 1615. — Cf. N. 2393.

2469.

S. C. C., *Asten.*, 11 iul. 1626.

Sacra Congregatio, etc. Ad 1 (circa c. 16, Sess. XXIV, *de ref.*) respondit Doctorem Theologiae posse in Vicarium deputari, cautius tamen esse, deputari Doctorem in Iure Canonico.

[Liber 13 Decretorum, p. 53].

2470.

S. C. C., *Nullius*, 11 iul. 1626.

Sacra Congregatio, etc. alias censuit [1] emolumenta, sede episcopali vacante, obvenientia ex iurisdictione, et sigillo, aut alias undequaque, neque ad Capitulum, neque ad eius Vicarium spectare, sed debere futuro Successori reservari, si ad Episcopum Ecclesia non vacante pertinuissent, ex his tamen emolumentis deducendum esse salarium rationabile Vicario constituendum et persolvendum.

[Liber 13 Decretorum, p. 55, 56].

2471.

S. C. C., *Zacynthen.*, 27 iul. 1626.

Sacra Congregatio, etc. respondit ad 1. Ordinarios locorum ex dispositione Sacri Concilii Tridentini [2] prohibere non posse, ne Regulares peregrini in Ecclesiis suorum Ordinum missas celebrent absque eorum licentia.

[Liber 13 Decretorum, p. 70].

2472.

S. C. C., *Aquileien.*, 14 nov. 1626.

Sacra Congregatio, etc. (circa c. 1, Sess. V, *de ref.*) censuit Doctorem in Iure Canonico esse admittendum, sed Oratorem indigere nova provisione, pro qua agendum erit cum Datario.

[Liber 13 Decretorum, p. 136].

[1] Cf. N. 2349, 2351.
[2] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 1.

2473.

S. C. C., *Bituntina*, 14 nov. 1626.

Sacra Congregatio, etc. (circa c. 2, Sess. V, *de ref.*) ad 1. respondit requiri novam licentiam.

Ad 2. Requiri reiterationem benedictionis, si Regulares a Dioecesi recesserint, vel si longum tempus intercessit ab obtenta benedictione.

[Liber 13 Decretorum, p. 136].

2474.

S. C. C., *Chilen.*, 14 nov. 1626.

Sacra Congregatio, etc. Ad 2. respondit: Ad eiusmodi visitationem faciendam minime expectandum esse, ut violatae clausurae probatio ulla, aut suspicio praecesserit, licereque Episcopo visitare etiam remota quacumque Superiorum Regularium negligentia, iisque irrequisitis et inconsultis.

[Liber 13 Decretorum, p. 137 a tergo].

2475.

S. C. C., *Placentina*, 14 nov. 1626.

Sacra Congregatio, etc. censuit: Si dicta Cappella sit constructa in loco, ad quem omnibus pateat aditus, nec habeat aditum seu prospectum ullum in privatas aedes, dictusque Scipio Cassius publico instrumento se obliget semitam, qua itur ad Cappellam praedictam cuicumque liberam in perpetuum servare, atque illius dominio, ac iuri renunciet: edicto de privatis oratoriis hac de re edito [1] non comprehendi, ibique de licentia Ordinarii posse Missas celebrari.

[Liber 13 Decretorum, p. 147 a tergo].

2476.

S. C. C., *Sulmonen.*, 5 dec. 1626.

Sacra Congregatio, etc. Ad 1. respondit: Canonicos suum Episcopum in visitatione liminum comitantes distributiones quotidianas lucrari debere, comitantes vero in visitatione Dioecesis, si omnes fructus, ut supponitur, in distributionibus quotidianis consistant, lucrari duas partes, amissa 3ª, quae inservientibus accrescat.

Ad 2. Duos Canonicos ad sacrorum canonum praescriptum pro servitio Episcopi absentes similiter lucrari duas partes amissa 3ª.

[Liber 13 Decretorum, p. 159 a tergo].

[1] S. C. C., litt. encycl. a. 1615. — Cf. N. 2396.

2477.

S. C. C., *Culmen.*, 23 ian. 1627.

Sacra Congregatio, etc. censuit deberi distributiones quotidianas Oratori quo ad tempus visitationis liminum, quod tempus declaravit esse spatium unius anni in hoc casu.

[Liber 13 Decretorum, p. 188].

2478.

S. C. C., *Mantuana*, 6 febr. 1627.

Sacra Congregatio, etc. Ad 1. respondit distributiones quotidianas ita demum Oratori aegroto deberi, si alias Ecclesiae solitus erat inservire, cuius iustificatio remittitur conscientiae Episcopi.

[Liber 13 Decretorum, p. 197].

2479.

S. C. C., *Oriolen.*, 24 mart. 1627.

Sacra Congregatio, etc. respondit Doctorem in Theologia posse Vicarium Capitularem deputari, cautius tamen esse, ut deputetur Doctor in Iure Canonico.

[Liber 13 Decretorum, p. 222].

2480.

S. C. C., *Vasionen.*, 17 apr. 1627.

Sacra Congregatio, etc. censuit, deberi distributiones quotidianas tempore accessus, mansionis, et regressus occasione visitationis liminum (loco Episcopi peractae), quod tempus constituit esse trium mensium.

[Liber 13 Decretorum, p. 241 a tergo].

2481.

S. C. C., *Burgen.*, 5 iun. 1627.

An Archiepiscopus Burgen. in decernendo et statuendo ea, quae sibi bene visa fuerint opportuna in Synodo Dioecesana, teneatur sequi consilium sui Capituli.

Sacra, etc. censuit Archiepiscopum teneri requirere consilium Capituli, non antem illud sequi, circumscripta consuetudine immemorabili, vel alias legitime praescripta, nec non alio legitimo et sufficienti titulo, super quibus Capitulum poterit particulariter audiri.

[Liber 13 Decretorum, p. 267].

2482.

S. C. C., *Viterbien.*, 26 iun. 1627.

Sacra, etc. censuit ad Ordinarium spectare cognitionem, quod reliquiae sint verae, et exponendae etiam in ecclesiis Regularium, et interim eidem competere facultatem mandandi, ut custodiantur in loco sibi bene viso, et apud se claves retinendi.

[Liber 13 Decretorum, p. 283 a tergo].

2483.

S. C. C., *Dyrrachien.*, 21 aug. 1627.

Sacra, etc. alias censuit, si Abbatia huiusmodi nullius Dioecesis existat, esse in facultate Commendatarii convocare, quem maluerit, Catholicum Antistitem ad Sacramentum Crismatis administrandum.

[Liber 13 Decretorum, p. 316].

2484.

S. C. C., *Camerinen.*, 18 sept. 1627.

Sacra, etc. censuit monacum exercentem curam animarum in Ecclesia unita Monasterio, removeri debere arbitrio Episcopi absque eo quod teneatur deducere causas remotionis, nec eas iustificare.

[Liber 13 Decretorum, p. 337 a tergo].

2485.

S. C. C., *Brugen.*, 13 nov. 1627.

Sacra, etc. Ad 1. respondit spectare ad Episcopum tam ante susceptionem habitus, quam ante professionis emissionem explorare voluntatem Virginum Deo dicandarum, etiam in monasteriis regularibus subiectis.

[Liber 13 Decretorum, p. 347].

2486.

S. C. C., *Cortonen.*, 22 ian. 1628.

Sacra, etc. Ad 1. respondit: petitam facultatem imponendi decimam super bonis Regularium pro manutentione Seminarii erigendi nequaquam esse Episcopo permittendum; ipsum vero posse erecto Seminario ad praescriptum eiusdem Sacri Concilii, cap. 18, Sess. 23, *de refor.* benefitia eidem unire, similiterque eius vita tantum durante sibi licere portionem scutorum 100 ex fructibus mensae episcopalis ei quolibet anno assignare.

[Liber 13 Decretorum, p. 378].

2487.

S. C. C., *Novarien.*, 5 febr. 1628.

Sacra, etc. censuit non posse Episcopum generatim prohibere Regularibus, quin in eorum ecclesiis praedicent.

[Liber 13 Decretorum, p. 393].

2488.

S. C. C., *Savonen.*, 19 febr. 1628.

Sacra, etc. Ad 5. respondit: decreta et statuta esse legenda in Synodo quoad substantialia, in illisque Episcopum teneri requirere, non autem sequi votum Capituli, exceptis tamen casibus in iure expressis; et supradicta decreta esse danda partibus pro Synodis in futurum, quo vero ad praeteritam Synodum oretenus insinuandum Episcopo, ut non adhibeat in Iudices et examinatores, nisi habentes qualitates iuxta huiusmodi resolutiones.

[Liber 13 Decretorum, p. 399 a tergo et 400].

2489.

S. C. C., *Terracinen.*, 19 febr. 1628.

Sacra, etc. dubitationibus propositis mature perpensis:

Ad 1. et 2. respondit Episcopum potuisse edicere, ne Curati, Dignitates, et Canonici sine eius licentia abesse possint.

Ad 3. Similiter posse Episcopum edicere, ne extra Dioecesim absint sine illius licentia, quam tamen ipse absque rationabili causa denegare non debet.

[Liber 13 Decretorum, p. 405].

2490.

S. C. C., *Ianuen.*, 18 mart. 1628.

Sacra, etc. censuit cognitionem causae clericatus Ioannis Francisci Borix, et an is gaudere debeat privilegio fori, ad Iudicem ecclesiasticum spectare, si autem dictus Ioannes Franciscus pro laico publice se gerebat, ac pro tali communiter habebatur, et in habitu laicali deprehensus fuit, remanere debere sub custodia Iudicis saecularis, donec coram ecclesiastico legitime docuerit de clericatu, et se fori privilegio gaudere debere.

[Liber 13 Decretorum, p. 408 a tergo].

2491.

S. C. C., *Placentina*, 18 mart. 1628.

Sacra, etc. censuit, Regulares, ubi fuerint vocati, teneri ad processiones publicas, et consuetas, vel pro bono, et honore publico indictas accedere.

[Reg. Ep. 1674, p. 293, sq. Cf. etiam Bizzarri, Collectanea S. C. Ep. et Reg., p. 271-274].

2492.

S. C. C., *Constantinopolitana*, 1 apr. 1628.

Sacra, etc. Ad 1. respondit: impertiendam esse Suffraganeo Constantinopolitano facultatem, ut Sacerdotes adscriptos in casu necessitatis et periculi supradicti ad Sacra propriis stipendiis facienda compellere etiam per censuras ecclesiasticas valeat.

Ad 3. Non posse contradicente Episcopo de una Ecclesia ad aliam transire.

[Liber 13 Decretorum, p. 424].

2493.

S. C. C., *Nullius*, 3 iun. 1628.

Quaeritur: An si proprius Parrochus matrimonium non celebret, teneat, quando Episcopus vocatus praestitit praesentiam, vel aliquem Sacerdotem deputavit Parrochum?

Sacra, etc. secundum ea, quae proponuntur, censuit matrimonium esse validum.

[Liber 13 Decretorum, p. 467].

2494.

S. C. C., *Limana*, 12 aug. 1628.

Sacra, etc. annuente Sanctissimo Domino Nostro (circa c. 5, Sess. XXV, *de regularib.*) respondit: Ad 2. Ad huiusmodi visitationem faciendam minime expectandum esse, ut violatae clausurae probatio, aut suspicio praecesserit, licereque Episcopo visitare etiam semota quacumque Superiorum Regularium negligentia, iisque irrequisitis, et inconsultis.

[Liber 13 Decretorum, p. 512 a tergo].

2495.

S. C. C., *Lauden.*, 12 aug. 1628.

Sacra, etc. censuit Episcopum non potuisse Parrochianos dismembrare, sed cogere Commendatarium Capellam intra Civitatem erigere, quae in proprietate sit Ecclesiae Parrochialis S. Bassani, in eaque deputare Sacerdotem amovibilem ab Episcopo approbandum, qui administret Sacramenta illis, qui sunt intra Civitatem, ad quos Parrochus non potest noctu, eo quia portae Civitatis clauduntur, accedere; donec vero huiusmodi Capella constructa fuerit, auctoritate huius Sacrae Congregationis mandet Parrocho S. Laurentii, ut Sacramenta eisdem administret, congrua portione ei per eumdem Commendatarium assignata.

[Liber 13 Decretorum, p. 507 a tergo et 508].

2496.

S. C. C., *Civitatis Castellanae*, 26 aug. 1628.

Sacra, etc. censuit dandas esse literas patentes in forma Episcopo Civitatis Castellanae, qui per seipsum pro XIV triennio sacra limina visitavit, quae infrascripta contineant:

1. Parrochos, quibus diebus tenentur Missas in Parrochia celebrare, eleemosynam manualem recipere non posse.

2. Quoad Parrochos, eorum Coadiutores, et Capellanos, qui ad nutum, et saepe absque cognitione causae removentur, Episcopum iure suo uti debere. [1]

[Liber 13 Decretorum, p. 514].

2497.

S. C. C., *Russiae (Archiep. Chiovien.)*, 18 sept. 1628.

Haec causa refertur sub die 2 dec. 1628. – Cf. N. 2500.

2498.

S. C. C., *Signina*, 18 nov. 1628.

Sacra, etc. censuit licere Episcopo taxam exigere pro Seminario a Confraternitatibus laicorum bona ecclesiastica possidentibus. Quo vero ad alios redditus satius duxit nihil decernere, nisi partibus auditis.

[Liber 13 Decretorum, p. 558 a tergo].

2499.

S. C. C., *Florentina*, 2 dec. 1628.

Sacra, etc. censuit committendum esse Archiepiscopo Florentino, ut ubi Oratrix publico instrumento se obligaverit semitam, qua itur ad Capellam, cuicumque liberam in perpetuum servare, atque illius situs dominio ac iuri efficaciter renunciaverit, declaret Capellam ipsam, non comprehendi in Decreto a Congregatione edito de privatis Oratoriis, [2] petitamque

[1] Cf. N. 2685.

[2] S. C. C., litt. encycl. a. 1615. – Cf. N. 2396.

celebrandi licentiam suo arbitrio concedat, ita tamen, (ut) prius dictam Capellam visitaverit, ac divino cultui peragendo aptam, ac decentem esse compererit, atque ita nullum hinc praeiudicium inferatur iuribus Parochialis ecclesiae.

[Liber 13 Decretorum, p. 568 a tergo].

2500.

S. C. C., *Russiae (Archiep. Chiovien.)*, 2 dec. 1628.

Sacra, etc. unanimiter censuit Decretum Synodi Dioecesanae Chiovien. et Decretum Synodi Provincialis Ruthen. super matrimoniis clandestine non celebrandis per Archiepiscopum Chiovien. publicata non habuisse vim irritandi matrimonia contra illorum dispositionem contrahenda, sed matrimonia etiam post huiusmodi Decretorum publicationem aliter contracta, si nullum aliud obstet legitimum impedimentum, valida ac firma fuisse; ideoque coniuges qui alias inter se matrimonia contraxerunt, illisque postea per Archiepiscopum tanquam contra formam sui Decreti nullis declaratis, separati fuerunt, ac insimul cohabitare desierunt, omnino cogendos esse, ut in dictis matrimoniis contractis permaneant, atque una simul, tanquam veri coniuges cohabitent; eos vero, qui primis matrimoniis alias valide, et publice contractis, ac consummatis ab Archiepiscopo vigore dictorum Decretorum nullis declaratis, secunda contraxerunt, similiter ad prima redire, ac in illis permanere, cogendos esse, et huiusmodi secunda matrimonia post publicationem et consummationem priorum contracta nullo modo, etiam praetextu cuiusvis gravis et imminentis scandali tolerari posse aut debere. In futurum vero providendum esse per Breve Ssmi D. Nostri, in quo sint registrata saltem verba substantialia Sacri Concilii Tridentini, cap. 1, Sess. 24, *de refor. matr.* in singulis Parrochiis ad praescriptum eiusdem Concilii publicandi.

Die V Decembris facta relatione Ssmo D. N., Sua Sanctitas dictam Congregationis sententiam approbavit, et pro firmando Breve, et modo scribendi ad Archiepiscopum deputavit Illmos Millinum, Ubaldinum et Ginnettum, Rmos Maraldum et Paulutium, ac D. Ingolum, Secretarium Congregationis de Propaganda Fide, etc.[1]

[Liber 13 Decretorum, p. 573 a tergo et 574].

2501.

S. C. C., *Mediolanen.*, 13 ian. 1629.

Sacra, etc. mandavit dari literas in forma Illmo Cardinali Archiepiscopo Mediolanen., qui per Procuratorem Sacra Limina pro XIV triennio visitavit, et inter caetera contineant infrascripta:

[1] Cf. N. 2506.

Ad 30. respondit: eleemosinam esse taxandam iuxta morem Regionis pro arbitrio et prudentia Illmi Archiepiscopi, dummodo non sit minor unius Iulii pro singula Missa.

[Liber 14 Decretorum, p. 1, 2].

2502.

S. C. C., *Amerina*, 3 febr. 1629.

Sacra, etc. censuit Canonicis Episcopo pontificaliter celebranti assistentibus deberi distributiones quotidianas, non autem inservientibus Episcopo Dioecesim visitanti, vel Missam privatam celebranti.

[Liber 14 Decretorum, p. 26 a tergo].

2503.

S. C. C., *Florentina*, 17 febr. 1629.

Quaeritur: 1. An Episcopus possit punire contrahentes matrimonium contra eius prohibitionem.

2. An eos, qui contrahunt coram Parrocho ex causa iusta dissentiente.

3. An eos, qui contrahunt omissis denunciationibus.

4. An possit punire testes intervenientes in supradictis casibus.

5. An possit in eisdem casibus punire poenis pecuniariis, locis tamen piis applicandis.

Sacra, etc. Ad 1., 2. et 3. respondit Episcopum posse.

Ad 4. Posse, quatenus testes fuerint in dolo.

Ad 5. pariter respondit: Posse.

[Liber 14 Decretorum, p. 35].

2504.

S. C. C., *Bituntina*, 17, febr., 2 mart. 1629.

Proposito secundo dubio in relatione Episcopi contento, et in praecedenti Congregatione reservato Sacra, etc. censuit: agendum cum Sanctissimo, et servari solitum. Facta autem relatione eidem Sanctissimo D. N. Urbano VIII, die 2 Martii 1629, Sua Sanctitas mandavit servari declarationem postremo editam de anno 1607,[1] scilicet ut cum Episcopus ipsemet praedicaverit, silere debeant alii concionatores, illisque possit inhibere, ut eo tempore a praedicatione se abstineant.

[Liber 14 Decretorum, p. 33].

[1] Cf. N. 2365.

2505.

S. C. C., *Limana*, 10 mart. 1629.

Sacra, etc. ad 2. respondit: satis provisum per Decreta de apostatis et eiectis sub die 21 septembris 1624 edita, [1] et ideo omnino esse observanda.
[Liber 14 Decretorum, p. 51].

2506.

S. C. C., *Russiae*, 24 mart., 20 apr. 1629.

Die 24 martii 1629 proposita iterum in Sacra Congregatione Concilii causa matrimoniorum Russiae, [2] scripturis Theologorum per manus Illm̃orum Patrum prius transmissis, matura discussione censuerunt, non esse recedendum a decretis. In ea etenim parte, quae respicit tolerantiam matrimoniorum hucusque contractorum absolute steterunt in decretis pro non tolerantia Pius, Millinus, Mutus, Bentivolus, et Biscia. At Ubaldinus inclinabat nullam dandam esse responsionem ad istud caput sub praetextu, quod resolutio petenda esset ex Theologia, et Iuris communis dispositione. Gypsius credebat posse tolerari ex eo potissimum, quod nullus instaret super huiusmodi declaratione, et concurreret bona fides, quae tamen supposita secundum opinionem aliorum Illm̃orum Patrum non subsistebant, cum peteretur confirmatio Decretorum ab Archiepiscopo Chiovien. publicatorum, et bona fides cessabat ex nova publicatione de necessitate facienda, et ex notorietate, ac ex aliis late in voto deductis. Ginnettus autem fuit dubius restringens se circa modum scribendi, et insinuandi Archiepiscopo, ac providendi, ideoque referendum Sanctissimo Dño Nostro, qui die 3 Aprilis audita relatione distincta cum motivis approbavit resolutionem factam, et circa modum scribendi, providendi et in futurum publicandi deputavit Congregationem particularem, alias die 9 Decembris 1628 deputatam Illm̃orum Cardinalium Millini, Ubaldini et Ginnetti, et Rm̃orum DD. Maraldi ac Paulutii, nec non D. Ingoli, Secretarii Sacrae Congregationis de Propaganda Fide.

Die 20 Aprilis 1629 habita fuit Congregatio in Palatio Illm̃i Cardinalis Millini, cui interfuerunt omnes supra deputati, et unanimiter approbarunt Decreta Sacrae Congregationis Concilii, ac censuerunt Synodum Provincialem Ruthen. posse confirmari, demptis tamen Decretis super matrimoniis. Circa modum vero executionis censuerunt, ut pro provisione in futurum super matrimoniis clandestinis fiant duo Brevia: alterum, in quo demandetur publicatio specifica ipsius Decreti Sacri Concilii Tridentini; alterum, in quo inserantur verba substantialia ipsius Decreti Sacri Concilii, sed publicatio fiat, uti de Constitutione Pontificia, et in eo apponatur etiam

[1] Cf. N. 2454.
[2] Cf. N. 2497, 2500.

clausula *inhaerendo Decretis Conciliaribus*, vel similis, ne praeiudicetur publicationi Sacri Concilii Tridentini, dictaque Brevia transmittantur Nuntio, ut si ipse credat non adfuturam suppositam repugnantiam, et oppositionem circa publicationem ipsius Decreti Sacri Concilii, utatur primo Brevi remittens secundum, sin minus, utatur secundo, illudque publicetur in singulis Parrochiis, et afficiat post 30 dies ad praescriptum eiusdem Sacri Concilii.

Ulterius scribatur Archiepiscopo Chiovien. nomine Sacrae Congregationis de Propaganda Fide laudando illius zelum super provisione matrimoniorum clandestinorum, at quia facultas dandi illis formam eaque irritandi reservatur soli Summo Pontifici, seu Ecclesiae Universali, aut Concilio Generali, ideo Sua Sanctitas mandavit fieri et transmitti Breve desuper publicandum in singulis Parrochiis etc. insinuando ei cum dexteritate, quod Decreta Synodalia ab eo publicata non potuerunt irritare matrimonia ex defectu potestatis, ac propterea matrimonia post illorum publicationem aliter contracta, si nullum aliud obstet legitimum impedimentum, esse valida et firma, et non potuisse, nec in futurum posse irrita declarari, nec coniuges ad secunda matrimonia transire. Ideoque maiori, qua poterit, quiete et suavitate provideat necessariis remediis ad praescriptum Sacrorum Canonum, Constitutionum Apostolicarum, et Oecumenicorum Conciliorum.

Insuper transmittatur Breve facultatum dispensandi super matrimoniis ratis et non consummatis ex supposita causa scandalorum, quatenus verae extiterint.
[Liber 14 Decretorum, p. 60 a tergo, sq.].

2507.

S. C. C., *Aretina*, 28 apr. 1629.

Sacra, etc. Ad 1-3. respondit non posse novam eleemosynam recipere, et duabus obligationibus unica Missa satisfacere, nisi in fundatione expresse cautum sit, quod non teneantur Sacrificium applicare.

Ad 4. Non posse Parrochos novam eleemosynam recipere illis diebus, quibus tenentur Missam celebrare.
[Liber 14 Decretorum, p. 78].

2508.

S. C. C., *Fesulana*, 28 apr. 1629.

Sacra, etc. inhaerendo declarationibus alias factis censuit Episcopum in locis, in quibus iura episcopalia habet, posse suis subditis ordines conferre, eisque litteras dimissoriales concedere. Non autem eadem Sacra Congregatio voluit approbare, quod Episcopus Fesulanus habeat auctoritatem episcopalia exercendi in Civitate Florentiae, licet ipse plura deduceret.
[Liber 14 Decretorum, p. 78].

2509.

S. C. C., *Nullius*, 12 maii 1629.

Sacra, etc. respondit Parrochum habentem curam animarum extra vel intra Civitatem consuevisse Sacram Congregationem improbare, ut in Vicarium Episcopi, vel Capituli eligatur.

[Liber 14 Decretorum, p. 89].

2510.

S. C. C., *Galliae*, 2 iun. 1629.

Proposito articulo de ordine Sanctissimi Domini Nostri a Sacra Congregatione de Propaganda Fide remisso: An translationes Sacri Concilii Tridentini in alias linguas sint permissae, an potius comprehendantur in Constitutione Pii IV [1] prohibentis illius interpretationes et glossas.

Sacra, etc. censuit translationes eiusdem Sacri Concilii Tridentini de lingua latina in gallicam vel alias linguas esse prohibitas, ideoque significandum Sacrae Congregationi Indicis, ut omnino prohibeat translationes huiusmodi factas, quae absque speciali auctoritate huius Sedis Apostolicae impressae non sint.

[Liber 14 Decretorum, p. 109].

2511.

S. C. C., *Nucerina Paganorum*, 23 iun. 1629.

Sacra, etc. inhaerendo declarationibus alias factis censuit Confraternitates laicorum in ecclesiis Regularium exemptorum institutas subesse iurisdictioni et visitationi Episcopi, illasque ab eo visitari posse, nec non illarum capellas in iisdem ecclesiis Regularium existentes, in his tamen, quae Confraternitatum administrationem respiciunt, et si Confraternitatibus incumbit onus manutenendi Altare, et illius cultum, Episcopum posse visitare circa ea, quae respiciunt ipsam manutentionem, cultum, et ornamenta Altaris seu capellae, onera Missarum, atque divinorum officiorum ibidem celebrandorum, et circa omnia, quae ad obligationes eorumdem confratrum relationem habent.

[Liber 14 Decretorum, p. 115 a tergo et 116].

[1] Const. *Benedictus Deus*, 26 ian. 1564. – Bull. Rom., tom. 4, II, p. 168, 169.

2512.

S. C. C., *Terracinen.*, 20 iul. 1629.

Quaeritur, an super annuis perpetuis censibus constitui possint patrimonia pro clericis ad sacros Ordines promovendis.

S. C. respondit: Posse super censibus perpetuis cohaerentibus rei immobili, et cum legitimis cautionibus, et dummodo proprietas census sit talis summae, ut in casu restitutionis et conversionis in bonis stabilibus vel Locis Montium non vacabilibus annui reditus pro decenti substentatione promotorum sufficiant; quodque in casu huiusmodi restitutionis, censuum debitores teneantur pretium deponere penes aedem sacram, vel personam fide et facultatibus idoneam, ad effectum investiendi quanto citius in aliis censibus eiusdem qualitatis, vel in bonis stabilibus, vel in Locis Montium non vacabilibus, durante hoc patrimonii titulo nullatenus, nisi ad praescriptum sacrorum canonum et Sacri Concilii Tridentini [1] alienandis; ad quod investimentum faciendum teneantur ipsi ordinati sub poena suspensionis ipso facto. Quod si contigerit patrimonium ab aliis, quam ordinatis in huiusmodi censibus constitui, curent Ordinarii, ut constituentes in forma iuris valida promittant, quod in casu redemptionis modo superius expresso, pro sufficienti ordinatorum victu providebunt.

[Collectanea S. C. de Prop. Fide, vol. II, p. 47, nota *].

2513.

S. C. C., *Cathacen.*, 17 nov. 1629.

Dentur litterae patentes in forma Episcopo Cathacen., qui per se ipsum pro XIV triennio Sacra Limina visitavit, quae inter caetera contineant infrascripta:

2. Episcopum visitare posse Monialium Monasteria etiam Regularibus subiecta in concernentibus clausuram, non solum unica vice quolibet anno, sed quoties necessarium esse iudicaverit. Ipsosque Regulares non posse curam animarum personarum saecularium exercere, nisi ab Episcopo, ita poscente necessitate, et Sacra Congregatione prius consulta, deputati fuerint.

[Liber 14 Decretorum, p. 175].

2514.

S. C. C., *Constantien.*, 17 nov. 1629.

Datae fuerunt literae Episcopo Constantien., qui pro XI quadriennio per Procuratorem sacra limina visitavit, et quoad capita in eius relatione contenta Sacra Congregatio, ut infra, respondit:

[1] Sess. XXI, *de ref.*, c. 2.

4. Patronis Beneficiorum non licere cuiusvis privilegii praetextu aliquem praesentare ad Beneficia sui iurispatronatus, nisi loci Ordinario, ad quem provisio seu institutio ipsius Beneficii cessante privilegio iure pertineret. In beneficiis vero curatis Monasterio perpetuo unitis Episcopum deputare posse idoneos Vicarios etiam perpetuos, nisi aliter pro bono ecclesiarum regimine expedire videatur iuxta formam cap. 7, Sess. 7, *de reform.*, et sic deputatis assignare congruam portionem ex redditibus eorumdem Beneficiorum, seu Monasteriorum, quae non sit maior centum, nec minor quinquaginta scutorum annuorum ad praescriptum constitutionis fel. record. Pii V, quae incipit *Ad exequendum*.[1]

6. Administratores locorum piorum teneri quolibet anno rationem suae administrationis Episcopo reddere, nisi secus in institutione et fundatione expresse cautum sit, atque Episcopum ad id iuxta formam cap. 9, Sess. 22, *de reform.* illos cogere posse. Quod si ex consuetudine, privilegio, aut constitutione aliqua loci aliis ad id deputatis ratio reddenda esset, eisdem quidem esse reddendam, adhibito tamen cum eis Episcopo, nisi aliter in fundatione expresse cautum esset.

[Liber 14 Decretorum, p. 184 a tergo, sq.].

2515.

S. C. C., *Florentina*, 15 dec. 1629.

Sacra, etc. dubio per manus delato, ac mature perpenso censuit facultatem reducendi onera Missarum tributam Episcopis ex decreto c. 4, Sess. 25, *de reform.* intelligi tantum de prima Synodo post idem Concilium celebrata, ac de oneribus Missarum celebrandarum ante idem Concilium impositis; sed attenta bona fide Archiepiscopi, reductionem iam factam convalidavit. Et Illmi Patres mandarunt D. Secretarium dare hoc Decretum omnibus petentibus absque eo quod amplius fiat verbum in Congregatione.

[Liber 14 Decretorum, p. 206 a tergo].

2516.

S. C. C., *Placentina*, 15 dec. 1629.

Sacra, etc. censuit nundinas formales (in ecclesia) non esse permissas, ideo dandas literas Episcopo, ut permittat peractis Sacris ante ecclesiam extra atrium in die festo Sancti Bartholomei Apostoli iuxta consuetudinem antiquam nundinas de rebus levibus.

[Liber 14 Decretorum, p. 207].

[1] Die 1 nov. 1567. – Bull. Rom., tom. 4, II, p. 401, 402.

2517.

S. C. C., *Caiacen.*, 12 ian. 1630.

Sacra, etc. mandavit dari literas Episcopo Caiacen., qui pro XIV triennio per Procuratorem Sacra limina visitavit, et ad capita in relatione contenta respondit, ut infra:

Ad 1. Non esse permittendum, ut in ecclesia saeculari, quae Parrochialis non est, Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum asservetur, nisi super hoc obtenta fuerit facultas a Sede Apostolica.

[Liber 14 Decretorum, p. 219].

2518.

S. C. C., *Bobien.*, 16 mart. 1630.

Sacra, etc. mandavit dari literas Episcopo Bobien., qui pro XV triennio sacra limina visitavit, et ad dubia proposita respondit, ut infra, videlicet:

Ad 2. Episcopum posse concionari in ecclesiis Regularium, etiam ipsis Regularibus contradicentibus in actu visitationis ecclesiae habentis curam animarum.

[Liber 14 Decretorum, p. 260].

2519.

S. C. C., *Nullius*, 13 apr. 1630.

Sacra, etc. censuit Episcopum itinerantem, ut supra, benedicendo, non incurrisse in poenam impositam cap. 5, Sess. 6, *de refor.* An autem de iure communi sit ei permissum, remittendum ad Sacram Congregationem Rituum.

[Liber 14 Decretorum, p. 269 a tergo].

2520.

S. C. C., *Aquilana*, 27 apr. 1630.

Sacra, etc. censuit dandas esse literas in forma Episcopo Aquilano, qui pro XIV triennio limina visitavit per R. Franciscum Picam Canonicum Ecclesiae Cathedralis. Insuper respondit:

3. Episcopo approbante permitti posse consuetudinem, et constitutiones ecclesiae, ut unusquisque Canonicus pro reparatione ecclesiae aliquid solvat, si huiusmodi solutio non cedat in utilitatem singulorum.

[Liber 14 Decretorum, p. 279].

2521.

S. C. C., *Bellunen.*, 27 apr. 1630.

Sacra Congregatio censuit dandas esse literas testimoniales in forma Episcopo Bellunen., qui pro XIV triennio limina visitavit per Procuratorem specialiter ablegatum, et ad capita eiusdem relationis respondit:

3. Episcopum cogere debere obtinentem in Cathedrali praebendam Theologalem ad subeundum per se onus suum, etiam per subtractionem fructuum ad praescriptum eiusdem Sacri Concilii, cap. 1, Sess. 5, *de refor.*

[Liber 14 Decretorum, p. 279 a tergo, sq.].

2522.

S. C. C., *Nullius*, 11 maii 1630.

Sacra, etc. respondit:

Ad 1. Elapso anno a die celebrationis ultimae Synodi, si adhuc supersint sex examinatores ex deputatis in ea, valere concursum coram eis habitum.

Ad 3. Sufficere, ut examinatores ante examen faciendum iuramentum praestent.

[Liber 14 Decretorum, p. 287 a tergo et 288].

2523.

S. C. C., *Tridentina*, 13 iul. 1630.

Sacra, etc. ad 1. respondit (beneficiarium) non posse novam eleemosynam recipere et duabus obligationibus unica Missa satisfacere, nisi in fundatione expresse cautum sit, quod non teneatur sacrificium applicare.

[Liber 14 Decretorum, p. 303 a tergo].

2524.

S. C. C., *Bergomen.*, 17 aug. 1630.

Sacra, etc. annuente, etc. benigne concessit Canonico oratori facultatem, ut fidei professionem coram Eminentissimo Urbis Vicario emittere valeat, quae proinde illi ad omnia suffragetur, ac si ad praescriptum Sacri Concilii Tridentini [1] in manibus sui Ordinarii et in Capitulo eam emisisset, ita tamen, ut praedicto impedimento cessante statim ad suam residentiam se conferat, et ibi eandem fidei professionem iuxta formam Concilii Tridentini iterum emittat. [2]

[Liber 14 Decretorum, p. 310 a tergo].

[1] Sess. XXV, *de ref.*, c. 2.
[2] Cf. N. 2527.

2525.

S. C. C., *Neapolitana*, 17 aug. 1630.

Sacra, etc. ad 4. respondit: non licere Regularibus etiam in eorum propriis ecclesiis Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum publice adorandum exponere, nisi ex causa publica, quae probata sit ab Ordinario; ex causa autem privata posse, dummodo Sanctissimum Sacramentum e tabernaculo non extrahatur, et sit velatum, ita ut ipsa Sacra Hostia videri non possit.

[Liber 14 Decretorum, p. 313 a tergo et 314].

2526.

S. C. C., *Regien.*, 9 nov. 1630.

Sacra, etc. auctoritate, etc. respondit Episcopum tanquam Sedis Apostolicae Delegatum visitantem monasteria monialium Regularibus subiectarum, in iis quae clausuram illiusque observantiam et violationem concernunt, non teneri vocare, seu adhibere ipsos Regulares.

[Liber 14 Decretorum, p. 340 a tergo].

2527.

S. C. C., *Bergomen.*, 23 nov. 1630.

Sacra, etc. auctoritate, etc. benigne impertita est Canonico oratori facultatem fidei professionem emittendi coram Emo Urbis Vicario, dummodo ubi primum praedictis impedimentis cessantibus ei licuerit, ad residentiam se conferat, ubi eamdem fidei confessionem coram Ordinario et Capitulo iterum emittat. [1]

[Liber 14 Decretorum, p. 349 a tergo et 350].

2528.

S. C. C., *Rossanen.*, 23 dec. 1630.

Sacra, etc. censuit dandas esse literas testimoniales Archiepiscopo Rossanen., qui pro XV triennio per Procuratorem Limina visitavit, et ad capita proposita respondit:

Ad 1. contra turbantes eius iurisdictionem et immunitatem ecclesiasticam laedentes, prout iuris fuerit, procedat, ac remediis sacrorum canonum utatur.

Ad 2. contra concubinarios procedere posse tam ad poenam excommunicationis, servata forma Concilii, c. 8, Sess. 24, *de ref. matrim.*, quam etiam ad alias poenas iure communi inflictas.

[Liber 14 Decretorum, p. 365].

[1] Cf. N. 2524.

2529.

S. C. C., *Nullius*, 15 mart. 1631.

Sacra, etc. censuit dandam esse declarationem antiquam [1] videlicet: Sacra, etc. censuit Procuratorem, qui nomine alterius suscepit, vel ad Confirmationem tenuit, non contrahere cognationem sibi, sed mandanti.

[Liber 14 Decretorum, p. 397 a tergo et 398].

2530.

S. C. C., *Viterbien.*, 16 mart. 1631.

Dentur litterae Em̃o Episcopo, qui personaliter sacra limina pro XV triennio visitavit, omnia in forma; et ad capita proposita respondeatur, ut infra:

2. Canonicum Poenitentiarium et Canonicum Curatum eiusdem Cathedralis, tempore, quo actu in eorum munere inserviunt, ex eleemosynis pro anniversariis defunctorum participare posse, dummodo non dentur pro celebratione Missarum.

[Liber 14 Decretorum, p. 407].

2531.

S. C. C., *Ianuen.*, 10 maii 1631.

Sacra, etc. respondit Episcopos extra eorum propriam Dioecesim utique comprehendi sub prohibitione Sacri Concilii Tridentini, cap. 5, Sess. 25, *de regul.*

[Liber 14 Decretorum, p. 430 a tergo].

2532.

S. C. C., *Torcellen.*, 21 iun. 1631.

Sacra, etc. respondit dispositionem Clem. *Dudum, de sepult.* non esse observandam, nisi cum ipsemet Episcopus praedicat; Parochos autem inter Missarum solemnia, etiam eadem hora, qua Episcopusmet praedicat, posse ad plebem suam sermonem habere.

[Liber 14 Decretorum, p. 446].

2533.

S. C. C., *Auximana*, 12 iul. 1631.

Sacra, etc. censuit Eminentissimum Episcopum facere debere decretum, ut in Collegiatis Ecclesiis suae Dioecesis, quae vigore Concilii Tridentini [2] gaudet vacatione trium mensium, Canonicos abesse non posse

[1] Cf. N. 2206, 2355.
[2] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 12.

ultra tertiam partem uno et eodem tempore, et huiusmodi vacationem contingere non debere tempore Quadragesimae, et Adventus, neque in principalioribus anni festivitatibus.

[Liber 14 Decretorum, p. 467].

2534.

S. C. C., *Civitatis Castellanae*, 2 aug. 1631.

Sacra, etc. secundum ea, quae proponuntur, respondit: quibus diebus Canonici, ut supra, seu alias tenentur celebrare, non posse novam eleemosynam recipere; itemque si aliam Missam cantent, et pro illa eleemosynam recipiant, nullo modo utrique obligationi satisfacere.

[Liber 14 Decretorum, p. 480].

2535.

S. C. C., *Naxien.*, 23 aug. 1631.

Sacra, etc. secundum ea, quae proponuntur, ad suprascripta capita respondit:

Ad 1. venditionem rerum ac bonorum immobilium, nec non pretiosorum absque Sedis Apostolicae facultate nequaquam esse Capitulo, seu Canonicis permissam; quo vero ad alia mobilia, quae de iure alienari possent, licere de illis disponere, quatenus non adsit consuetudo, quod de consensu Archiepiscopi tantum id fiat.

Ad 2. Si huiusmodi Sacerdotes ad servitium ecclesiae Cathedralis in ipsa Ordinum susceptione adscripti vigore Decreti praedefunctorum Archiepiscoporum hactenus executioni mandati eidem ecclesiae servitium praestare consueverint; nec non patrimonia, ad quorum titulum sunt ordinati, una cum redditibus extraordinariis, qui ex ipsa ecclesia percipiuntur, ad honestam ipsorum sustentationem sint sufficientia, posse utique a suo Archiepiscopo compelli ad praestandum servitium, quod eiusdem ecclesiae necessitas vel utilitas requirit.

[Liber 14 Decretorum, p. 491].

2536.

S. C. C., *Vercellen.*, 23 aug. 1631.

Episcopus Vercellen. supplicat sibi responderi: An deputatio Confessarii extraordinarii Monialium Regularibus subiectarum spectet ad Ordinarium loci?

Sacra, etc. censuit ad Episcopum non pertinere, nisi in casu negligentiae eorumdem Regularium.

[Liber 14 Decretorum, p. 493].

2537.

S. C. C., *Thelesina,* 13 sept. 1631.

Sacra, etc. respondit posse Episcopum ecclesias dirutas in profanos usus non sordidos ad praescriptum c. 7, Sess. 21, *de ref.* convertere.
[Liber 14 Decretorum, p. 510 a tergo].

2538.

S. C. C., *Augustana,* 15 nov. 1631.

In Sacra Congregatione fuit dubitatum in causa Augustana:
1. *An ius deputandi, et amovendi curatos in ecclesiis dependentibus vel annexis Praeceptoriae, seu Commendae de Nerlingen, Religionis Hierosolymitanae, competat, ipsi Commendatario de Nerlingen, reservata tamen Ordinario loci facultate examinandi et approbandi.*
2. *An possit Episcopus Augustanus Presbyterum, quem idoneum ad curam alicuius ex dictis ecclesiis approbavit, iterum novo examini pro cura eiusdem ecclesiae subiicere.*
Ex deductis Sacra, etc. *Ad 1. respondit: Ius deputandi et amovendi curatos in ecclesiis ad dictam Praeceptoriam seu Commendam pertinentibus ex privilegio ipsius constitutionis san. mem. Pii V, sub dat. Romae, 22 sept. 1571*[1] *competere supradicto Commendatario, reservata Ordinario facultate illos examinandi et approbandi.*
Ad 2. respondit: Presbyterum semel ad curam ab Episcopo approbatum non posse, nisi ex causa iterum pro cura eiusdem ecclesiae examinari.
[Liber 14 Decretorum, p. 524 a tergo].

2539.

S. C. C., *Cameracen.,* 20 dec. 1631.

Sacra, etc. (circa c. 10, Sess. 25, *de reg.*) respondit (Ordinarium) posse in casu negligentiae Superiorum Regularium deputare Confessarium extraordinarium eiusdem Ordinis, et concurrente legitima causa, super qua conscientiam deputantis onerari voluit, posse deputare etiam Regularem alterius Ordinis, vel Sacerdotem saecularem alias idoneum.
[Liber 14 Decretorum, p. 553 a tergo].

2540.

S. C. C., *Aesina,* 24 ian. 1632.

Ultra literas in forma ob visitationem Liminum responsum fuit etiam dubiis ab Episcopo propositis, ut sequitur:
1. Si expensae necessariae pro ecclesia cathedrali faciendae ad Capitulum aliquo iure vel consuetudine pertinent: utique ad huiusmodi expensarum

[1] Cf. Bull. Rom., tom. 4, III, p. 180, 181.

contributionem Canonicos et dignitates pro rata fructuum, detractis prius pensionibus legitime impositis, esse cogendos.
2. Detractionem et assignationem pro constituendis distributionibus quotidianis non ex fructibus omnium praebendarum confuse ac indistincte sed ab unaquaque praebenda uniuscuiusque dignitatis et Canonicatus particulariter esse faciendam, detractis prius pensionibus et aliis legitimis oneribus, quamdiu duraverint; praefatas autem distributiones ita esse dividendas, ut quilibet serviendo lucrari possit ex illis id totum, quod de sua praebenda detractum in distributiones conversum fuit; ac portiones earum, quas non inservientes amittunt, non esse applicandas fabricae ecclesiae seu alteri loco pio, ut hactenus observatum esse asseritur, sed aliis inservientibus accrescere debere.
[Liber 14 Decretorum, p. 567].

2541.

S. C. C., *Cotronen.,* 7 febr. 1632.

Sacra, etc. censuit non posse duplici obligationi satisfacere, si Missae canonicatus, et aliae ad altare maius sint eodem die ex obligatione celebrandae. Quo vero ad alias Missas, pro quarum celebratione eleemosyna percipitur, nullo modo posse unica Missa duabus obligationibus satisfacere.
[Liber 14 Decretorum, p. 575 a tergo].

2542.

S. C. C., *Amerina,* 24 apr. 1632.

Sacra, etc. censuit non teneri Canonicos in Capitulo admittere, si nolint, Vicarium Episcopi, donec Episcopus in contrarium legitime docuerit de iure suo. Quod si aliquis abusus in convocatione et celebratione Capituli irrepserit, posse Episcopum tales abusus corrigere, sed non propterea Capituli convocationem ullo pacto impedire.
[Liber 14 Decretorum, p. 603 a tergo].

2543.

S. C. C., *Oriolen.,* 27 maii 1632.

Inter Episcopum et Capitulum fuit dubitatum de infrascriptis dubiis:
14. *An Episcopus solus sine Capitulo possit Synodum Dioecesanam indicere, et publicare, vel requiratur consilium vel consensus Capituli.*
15. *An Episcopus in Synodo Dioecesana possit facere constitutiones, statuta, vel decreta sine consensu Capituli et aliorum vocatorum, illorum tantum consilio requisito.*
19. *An, et quomodo Episcopus procedere debeat contra Capitulum et Canonicos suae ecclesiae recusantes venire ad Synodum sub asserto praetextu, quod ad illius convocationem et decretorum edictionem requiratur eorum consensus.*

Sacra Congregatio, etc.... respondendum censuit:

Ad 14. Posse Episcopum solum sine consensu, vel consilio Capituli Synodum Dioecesanam indicere et publicare.

Ad 15. Episcopum in Synodo Dioecesana facere posse constitutiones, statuta et decreta absque consensu Capituli, debere tamen requirere illius consilium, licet illud non teneatur sequi, nisi in casibus a iure expressis.

Ad 19. Capitulum et Canonicos recusantes ad Synodum accedere ab Episcopo etiam per censuras ecclesiasticas posse cogi.

[Liber 14 Decretorum, p. 599-601].

2544.

S. C. C., *Sabinen.*, 3 iul. 1632.

Eminentissimus Episcopus Sabinensis supplicat per S. Congregationem declarari:

1. *An violantes clausuram monialium ad malum finem, non tamen praetextu licentiarum, incidant in excommunicationem soli Summo Pontifici reservatam.*

2. *An admittentes huiusmodi violantes in clausuram sint excommunicationi obnoxii.*

3. *An decretis Conciliaribus, et Constitutionibus Apostolicis clausuram praecipientibus obstet contraria consuetudo etiam post Concilium introducta.*

Sacra, etc. respondit: *Ad 1. Esse reservatam Summo Pontifici.*

Ad 2. Superiores admittentes huiusmodi violatores in clausuram esse excommunicationi obnoxios.

Ad 3. Decretis Conciliaribus et Constitutionibus Apostolicis clausuram praecipientibus nullam consuetudinem obstare.

[Liber 14 Decretorum, p. 637].

2545.

S. C. C., *Aquilana*, 14 aug. 1632.

Sacra, etc. respondit ad 1. Episcopum habenti unum simplex beneficium non sufficiens ad illius sustentationem posse aliud simile conferre, sed non posse plura, quamvis simplicia, usque ad eius sufficientem sustentationem eidem conferre. Ad 2. Idem, quod superius de beneficiis liberis, iudicandum est de beneficiis iurispatronatus.

[Liber 14 Decretorum, p. 653].

2546.

S. C. C., *Hispalen.*, 14 aug. 1632.

Archiepiscopus supplicat declarari infradictum dubium:

An casu, quo ex decreto Sacri Concilii, c. 17, Sess. 24, *de ref.* per assecutionem secundi beneficii vacet primum, et nihilominus illud habens continuat possessionem amborum recipiendo ex eis fructus, possit a Sede Apostolica fieri impetratio tam de primo, quam de secundo beneficio.

Sacra Congregatio Concilii censuit utrumque vacare. An autem collatio spectet ad Sedem Apostolicam, remisit ad Sanctissimum.

[Liber 14 Decretorum, p. 653 a tergo].

2547.

S. C. C., *Leodien.*, 14 aug. 1632.

Sacra Congregatio Concilii respondit obtinentem plura beneficia incompatibilia non posse se iuvare regula de triennali.

Obtinens beneficium ecclesiasticum sufficiens ad honeste sustentandum fuit institutus ab Episcopo ad aliud beneficium iuris patronatus ad praesentationem patroni laici, et utrumque beneficium retinuit, eorumque fructus percepit per duos annos absque dispensatione Apostolica. Quaeritur quodnam ex dictis beneficiis vacaverit.

Sacra Congregatio Concilii censuit utrumque ipso iure vacasse.

[Liber 14 Decretorum, p. 653 a tergo].

2548.

S. C. C., *Camenecen.*, 4 dec. 1632.

Sacra, etc. inhaerens declarationibus alias factis [1] respondit, Episcopos vigore d. cap. 6 [2] non posse absolvere, nec dispensare in casu haeresis, neque in aliis nova lege post Concilium Sedi Apostolicae reservatis. Verum in his casibus, in quibus Episcopis talis facultas non est adempta, eam utique transferri in Vicarium Capitularem sede episcopali vacante, dummodo talis facultas specialiter per Capitulum eidem Vicario tributa fuerit.

[Liber 14 Decretorum, p. 683 a tergo].

2549.

S. C. C., *Tudertina*, 19 febr. 1633.

Sacra, etc. censuit pro admissione in possesionem alicuius novi Canonici, seu de dignitate provisi, non posse a dictis Capitularibus exigi etiam dulciora.

[Liber 14 Decretorum, p. 709].

2550.

S. C. C., *Vigilien.*, 12 mart. 1633.

Sacra, etc. respondit, aetatem 40 annorum in Abbatissa requisitam cap. 7, Sess. 25, *de regul.* intelligi de 40 annis completis.

[Liber 14 Decretorum, p. 716].

[1] Cf. N. 2137.
[2] Sess. XXIV, *de ref.*

2551.

S. C. C., *Limana*, 16 apr. 1633.

Sacra, etc. circa c. 13, Sess. 25, *de reg.* censuit in illis casibus, in quibus Episcopis commissa est executio dispositionis Regulares comprehendentis, posse eosdem Regulares, si inobedientes extiterint, etiam per censuras ad illius observationem compellere.

[Liber 14 Decretorum, p. 729].

2552.

S. C. C., *Fesulana*, 4 iun. 1633.

Sacra, etc respondit Episcopum ex privilegio inserto in corpore iuris[1] posse uti opera duorum Canonicorum suae Cathedralis sive Collegiatae, eosque interim lucrari fructus praebendae, non autem distributiones quotidianas; quod si omnes fructus eiusmodi distributionibus constent, tunc percipere eos debere duas tertias illarum partes, amissa tertia, quae inservientibus accrescat.

[Liber 14 Decretorum, p. 744].

2553.

S. C. C., *Avenionen.*, 20 aug. 1633.

Sacra, etc. respondit Archiepiscopum posse Regulares et Moniales constitutionem fel. rec. Gregorii XV de exemptorum privilegiis,[2] nec non declarationes huius Sacrae Congregationis super ea editas non observantes ad illius observantiam cogere ad praescriptum eiusdem constitutionis, ac poenis arbitrariis, etiam censurarum, idque significandum Generali Religionis.

[Liber 14 Decretorum, p. 767 a tergo].

2554.

S. C. C., *Casertana*, 10 sept. 1633.

Sacra, etc. censuit dandas esse literas patentes in forma Episcopo Casertano, qui pro XVI triennio personaliter sacra limina visitavit, et quoad capita in eius relatione proposita respondendum, ut sequitur:

Ad 2. Non posse Regulares cuiusvis privilegii praetextu confessiones personarum saecularium audire extra Dioecesim Episcopi, qui illos ad confessiones audiendas approbavit.

[Liber 14 Decretorum, p. 779].

[1] C. 7, 15, X, *de clericis non residentibus in ecclesia vel praebenda*, III, 4.
[2] Cf. N. 199.

2555.

S. C. C., *Ianuen.*, 10 sept. 1633.

Sacra, etc. censuit Clericos et Sacerdotes etiam beneficia non obtinentes debere ad Synodum accedere, quando agitur de reformatione morum, vel de alia re concernente totum Clerum, vel de intimandis decretis Synodi Provincialis, non tamen admitti ad votum ferendum pro confirmatione iudicum et examinatorum synodalium.

[Liber 14 Decretorum, p. 780 a tergo].

2556.

S. C. C., *Eugubina*, 12 nov. 1633.

Sacra, etc. mandavit dari literas patentes in forma pro XVI triennio Episcopo Eugubino, et quoad capita in relatione exhibita contenta respondendum, ut sequitur, nempe:

Ad 4. Si hospitale S. Mariae Charitatis ab Ordinarii iurisdictione et visitatione, prout ex ipsa relatione supponitur, exemptum existit, non posse ab Amplitudine Tua visitari, praeter quam si videre voluerit, an piae testantium voluntates executioni mandentur; quo vero ad redditiones rationis Amplitudini Tuae omnino esse reddendas. Quod si ex privilegio, aut ex consuetudine, vel aliqua alia ratione aliis reddenda esset, eisdem reddendam esse, adhibita cum illis Amplitudine Tua, nisi in fundatione aliter expresse cautum esset, nempe, quod rationes Ordinario reddendas non essent, nec cum illius interventu.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 5 a tergo, sq.].

2557.

S. C. C., *Aragoniae*, 10 dec. 1633.

Ludovicus de Moncada Prior Religionis Hierosolymitan. in Regno Castellae suppicat per Sacram Congregationem sibi responderi, an Antonius Gavina potuerit in dicta Religione professionem emittere anno probationis minime expleto.

Sacra Congregatio respondit requiri annum integrum probationis.

[Liber 15 Decretorum, pars. I, p. 17 a tergo].

2558.

S. C. C., *Sipontina*, 14 ian. 1634.

Sacra, etc. censuit dandas esse literas in forma Archiepiscopo Sipontino, qui personaliter visitavit sacra Limina pro XVI triennio, et ad capita respondendum, ut sequitur:

Ad 9. Postremo non licere civem Neapolitanum ex eo solum, quod feudum in Dioecesi Sipontina possideat, ordinare absque literis dimissorialibus proprii Ordinarii.

[Liber 15 Decretorum, pars. I, p. 27 a tergo, sq.].

2559.

S. C. C., *Brundusina*, 4 febr. 1634.

Dentur literae patentes in forma Episcopo Licien., qui per Procuratorem Sacra Limina visitavit, et ad capita respondendum:

Ad 1. Clericos ad Ecclesias et loca immunia confugientes privilegio immunitatis utique gaudere.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 38].

2560.

S. C. C., *Derthusen.*, 27 maii 1634.

Sacra, etc. censuit dandas esse literas testimoniales visitationis Liminum Episcopo Derthusen., qui pro XII quadriennio eadem Limina per Procuratorem ablegatum visitavit, et ad capita respondendum, ut sequitur:

Ad 5. Episcopum posse et debere Hospitale Generale Civitatis visitare ad praescriptum cap. 8, Sess. 22, *de ref.*, nisi in limine fundationis fuerit ab Ordinarii visitatione exemptum, quo casu non possit visitari, praeterquam si idem Episcopus videre voluerit, an piae testantium voluntates executioni demandentur. Quo vero ad redditionem rationis ad eumdem Episcopum omnino esse reddendam. Quod si ex privilegio, vel ex consuetudine, vel aliqua alia ratione aliis esset reddenda, eisdem reddendam esse, adhibito Episcopo, nisi in fundatione expresse cautum esset, quod rationes Ordinario non sint reddendae, nec cum illius interventu.

Ad 7. Episcopum posse Confraternitates Sedis Apostolicae, vel Ordinarii auctoritate erectas visitare. Quo vero ad alias absque huiusmodi auctoritate erectas, rem fusius explicandam, et postea deliberandum.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 73, 74].

2561.

S. C. C., *Kilmoren.*, 3 iul. 1634.

5. Utrum Episcopi Hiberniae, aut alii dioecesium Superiores, qui hoc tempore nullam aliam habent sustentationem, quam quaedam subsidia, quae a suae dioecesis parochis recipiunt, possint mulctam pecuniariam, quam imponunt ob concessas dispensationes, iuxta SSmi potestatem ad id factam, in impedimentis canonicis, in suum usum convertere.

Ad 5. Sacra Congregatio respondit: Non posse quid minimum recipere.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 81 a tergo. – Cf. etiam Collectanea S. C. de Prop. Fide, vol. I, p. 94, nota 1].

2562.

S. C. C., *Clodien.*, 22 iul. 1634.

Sacra, etc. mandavit dari literas visitationis liminum Episcopo Clodien., qui S. Limina visitavit pro XVI triennio, omnia in forma. Ad capita autem in eius relatione proposita in hunc, qui sequitur, modum respondendum, nempe:

Ad 2. Non posse Canonicos neque alios Sacerdotes, neque praetextu augmenti eleemosynae, neque eorum paupertatis, quibus diebus tenentur Missas celebrare ratione beneficii, seu Capellae, legati aut salarii, unica Missa duabus obligationibus satisfacere, aut pro unico Missae sacrificio duplicem eleemosynam recipere.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 88 a tergo, sq.].

2563.

S. C. C., *Neapolitana*, 22 iul. 1634.

Sacra, etc. mandavit dari literas patentes Emo Archiepiscopo Neapolitano, qui pro XVI triennio sacra Limina visitavit omnia in forma. Ad capita vero in eius relatione proposita hunc in modum Emi Patres respondendum censuerunt:

Ad 8. Circa laicos ad Ecclesias et alia loca immunia confugientes, ibique tamquam in propriis domibus commorantes nullum opportunius canonicum extare, vel excogitari posse remedium praeter literas a S. Congregatione Controversiis iurisdictionis praeposita dari consuetas.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 83, 84].

2564.

S. C. C., *Segobricen.*, 22 iul. 1634.

Sacra, etc. mandavit dari literas visitationis Liminum Episcopo Segobricen., qui per Procuratorem ablegatum Sacra Limina visitavit pro XII quadriennio omnia in forma.

Quo vero ad Seminarium, quod ut Episcopus asserit, nunquam fuit erectum, eo quod Civitas Valentina, in cuius scholis omnium scientiarum eruditio fulget, a Civitate Segobricen. itinere unius diei tantum distat, Emi Patres censuerunt Episcopum ad illius erectionem ad praescriptum eiusdem Sacri Concilii, c. 18, Sess. 23, omnino procedere debere.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 82 a tergo et 83].

2565.

S. C. C., *Veliterna*, 12 aug. 1634.

Sacra, etc. respondit Poenitentiarium, dum confessiones audit in Ecclesia ex suo munere, ab aliis oneribus esse exemptum.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 90].

2566.

S. C. C., *Constantinopolitana*, 2 dec. 1634.

Sacra, etc. censuit Rituale Romanum de sacramento matrimonii continens formam Decreti S. Concilii Tridentini c. 1, Sess. 24, *de ref. matrim.* observatum in singulis Parochiis Civitatis Perae tamquam Decretum S. Concilii, seu Summi Pontificis Romani, inducere sufficientem praesumptionem publicationis eiusdem Decreti, ita ut in celebratione matrimoniorum pro illorum validitate servanda sit forma ab eodem S. Concilio praescripta; sed pro resolutione dubii videndum esse, an in facto iustificetur metum fuisse notorium tempore consensus praestiti, et quatenus fuerit occultus, an pro validitate matrimonii esset denuo adhibenda eiusdem Concilii forma.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 130 a tergo].

2567.

S. C. C., *Constantinopolitana*, 16 dec. 1634.

Sacra, etc. in una Constantinopolitana censuit ex Ritualis Romani de Sacramento Matrimonii formam decreti S. Concilii Tridentini [1] continentis, observantia per tot annos in singulis Parochiis Civitatis Perae, uti Decreti eiusdem Sacri Concilii, seu Summi Pontificis Romani subsecuta, induci praesumptionem publicationis ipsius decreti ita, ut in celebratione matrimoniorum servanda sit forma ab eodem S. Concilio praescripta, ac propterea matrimonium contractum inter Francischinam et Pellegrinum ab initio invalidum ratione metus, non fuisse purgato metu ex cohabitatione et copula convalidatum, sed requiri, ut denuo contrahant, adhibita eiusdem Ritualis et Concilii forma.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 140 a tergo].

2568.

S. C. C., *Avenionen.*, 13 ian. 1635.

Sacra, etc. censuit Canonicos Archiepiscopo inservientes percipere quidem fructus praebendae, non autem distributiones quotidianas in illis Ecclesiis, in quibus fructus praebendae sunt distincti a quotidianis distributionibus. Quod si huiusmodi distributionibus universi redditus consistant, percipere debere ipsas distributiones dimissa tertia parte, quae inservientibus accrescat. Verum huiusmodi de causis absentes nullo modo

[1] Sess. XXIV, *de ref. matrim.*, c. 1.

posse percipere eleemosynam pro missis relictam vel elargitam, nisi ipsi Ecclesiae per se ipsos servitium praestiterint.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 151 a tergo].

2569.

S. C. C., *Cremonen.*, 13 ian. 1635.

Sacra, etc. censuit si SSmo D. N. placuerit, committendum Emo Episcopo Cremonen., ut postquam compererit causas adesse ad erectionem novae Parochiae in eodem Sacro Concilio, c. 4, Sess. 21, *de ref.*, et c. *Ad audientiam, de Ecclesiis aedificandis*, requisitas: praedictam Ecclesiam, ut supra, iuxta formam eiusdem Sacri Concilii et c. *Ad audientiam* in parochialem erigat.

Advertendum, quod licet erigi possit invito Rectore, ipse tamen est citandus.

Item advertendum, quod si Parochialis erigenda debet esse per se, et cum assignatione fructuum per Dominum temporalem facienda, hoc erit contrarium formae Concilii et dicti Capitis, ideo dicendum erit simpliciter, ut erigat, ut supra.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 152 a tergo et 153].

2570.

S. C. C., *Romana*, 3 febr. 1635.

Requirentibus nonnullis Episcopis Sacra Congregatio Concilii Tridentini habito verbo cum Sanctissimo D. N. respondit: Per constitutionem super Episcoporum et S. R. E. Cardinalium residentia ab eodem SSmo D. N. nuper editam [1] non fuisse sublatam facultatem ab eodem Sacro Concilio, c. 1, Sess. 23, *de ref.* concessam aequa ex causa abessendi aliquantisper a residentia, dummodo absentiae spatium duos vel ad summum tres menses non excedat. *Qui anno, quo Episcopi Sacra Apostolorum Limina visitaverint, in quatuor mensibus et septem respective in eadem Constitutione permissis comprehensi censeantur, adeo ut anno huiusmodi visitationis quatuor et respective septem tantum mensibus a residentia abesse possint.*

Verba lineata fuerunt addita de ordine SSmi D. N.

Sanctitas audito voto Secretarii et relatione facta in Consistorio die 16 Aprilis 1635 ab Emo Card. Ant. Vice Praefecto, approbavit dictum decretum, et iussit simpliciter edi iuxta dictum votum usque ad verbum *excedat* inclusive, omissis aliis verbis additis, et lineatis.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 162].

[1] Cf. N. 215.

2571.

S. C. C., *Turritana*, 3 febr. 1635.

Sacra, etc. respondendum censuit ad 3. circa delinquentes ad Ecclesias et alia loca immunia confugientes, ibique commorantes Amplitudinem Tuam iuxta formam literarum a Sacra Congregatione super Controversiis, Iurisdictionibus praeposita dari consuetas se gerere debere.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 162 a tergo et 163].

2572.

S. C. C., *Aversana*, 10 mart. 1635.

Sacra, etc. censuit, si quidem praedicti redditus massae communis ex frumento et affictibus provenientes, ut supra, in fine anni aequaliter inter Canonicos dividi consueverint, duobus Canonicis in servitio Episcopi ad Sacrorum canonum praescriptum existentibus integre deberi et tribuendos esse, amissis tantum distributionibus ratione servitii cuiuscumque horae dari solitis, quae inservientibus accrescant.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 168].

2573.

S. C. C., *Hieracen.*, 10 mart. 1635.

Sacra, etc. censuit: ad Episcopum pertinere, eumque semper facere debere explorationem puellarum, sive ante susceptionem habitus Regularis, sive ante professionem emittendam in Monasteriis etiam Regularibus subiectis seu a iurisdictione Episcopi exemptis.

[Liber 15 Decretorum, pars II, p. 167. — Cf. etiam Pallottini, V. Professio Religiosa, § II, n. 73].

2574.

S. C. C., *Lucana*, 10 mart. 1635.

Sacra, etc. censuit Oratori ita in locum Poenitentiarii ad audiendas confessiones ex necessitate et ex legitima causa ab Episcopo deputato, de tempore deputationis (si) confessiones actu audit, deberi distributiones quotidianas non secus ac si Divinis in choro interesset.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 175].

2575.

S. C. C., *Arianen.*, 28 apr. 1635.

Sacra, etc. censuit respondendum ad 7: A sententia etiam diffinitiva contra verum contumacem prolata non esse recipiendam appellationem, nec dandam inhibitionem aut aliam provisionem a Curia Metropolitana, quamdiu appellans in huiusmodi contumacia perstiterit, alias Amplitudinem Tuam non teneri ad ipsam Curiam processum transmittere.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 190 a tergo, sq.].

2576.

S. C. C., *Belgii*, 16 iun. 1635.

Sacra, etc. respondit ad 1: praetensam consuetudinem applicandi generatim valorem Missarum iis, qui postea eleemosynas pro Missis celebrandis elargiuntur, esse improbatam, ac propterea dandas literas Nuntio Belgii tenoris, prout fuerunt datae Nuntio Hispaniarum de anno 1605.

Ad 2. pariter respondit consuetudinem baptizandi in propriis domibus pueros statim atque nascuntur, esse improbandam, et eidem Nuntio scribendum, ut observare curet Clem. unicam, *de Baptismo*, et Rituale Romanum.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 200 a tergo].

2577.

S. C. C., *Catharen.*, 13 iul. 1635.

Sacra, etc. censuit ad 3. Praefatis Regularibus (S. Francisci de observantia) esse permissum intra eorum Ecclesias et Claustra tantum processiones facere, et non extra. Si vero Ecclesiae Claustro careant, eis licere processionem facere intra ambitum dumtaxat earumdem Ecclesiarum, hoc est prope muros Ecclesiae, sive exeundo ab una ianua Ecclesiae, et intrando per aliam, sive per eamdem, et semper prope muros Ecclesiae, et non extra ambitum, nisi de licentia, aut consensu, vel cum Cruce Parochi, non obstantibus quibuscumque consuetudinibus vel praescriptionibus etiam immemorabilibus, privilegiis tantum Apostolicis Sacro Concilio Tridentino posterioribus in suo robore permanentibus.

Item non licere Regularibus etiam in eorum propriis Ecclesiis Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum publice adorandum exponere, nisi ex causa publica, quae probata sit ab ipso Episcopo; ex causa privata vero, dummodo Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum e tabernaculo non extrahatur, et sit velatum, ita ut ipsa sacra Hostia videri non possit.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 219 a tergo, sq.].

2578.

S. C. C., *Nullius Nonantulae*, 19 ian. 1636.

Remisso ad Sacram Congregationem Emorum Patrum Concilii Tridentini Interpretum supplici libello nomine Emi Commendatarii Abbatiae Sancti Silvestri Nonantulae SSmo D. N. oblato, censuit, attento quod dicta Abbatia amplissimis privilegiis decorata existat, Nullius Dioecesis, habeatque proprium territorium cum omnimoda et quasi episcopali iurisdictione.

posse concedi eidem Emo Commendatario et successoribus pro tempore existentibus, si SSmo D. N. placuerit, facultatem accipiendi olea sacra a quocumque maluerit ex Episcopis vicinis eiusdem Abbatiae; nec non litteras dimissoriales concedendi suis subditis saecularibus dictae Abbatiae tam pro Clericali Charactere, quam pro aliis etiam Presbyteratus Ordinibus a quocumque maluerit ex Episcopis vicinis eiusdem Abbatiae, etiam si non sit proximior, suscipiendis.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 302].

2579.

S. C. C., *Minimorum*, 15 mart. 1636.

Sacra, etc. censuit praedicta decreta de regularibus apostatis et eiectis[1] utique habere locum etiam in Gallia, et quoad fugitivos et apostatas Superiores teneri ad praescriptum eorumdem decretorum procedere.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 331].

2580.

S. C. C., *S. Angeli Longobardorum*, 26 apr. 1636.

Dentur litterae in forma Episcopo, etc. Ulterius iniungatur, ut invigilet, ut Archipresbyter et Cantor respective curam animarum habentes eorum munus impleant, nec illa praetextu adiutorum negligatur. Insuper praebendas Theologalem et Poenitentialem constituere debere tam in Cathedrali Ecclesia S. Angeli, quam Bisacciensi.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 349 a tergo et 350].

2581.

S. C. C., *Acernen.*, 17 maii 1636.

Sacra, etc. ad singula capita superius exposita ita respondit:

Ad 1. Episcopum legitime impeditum posse per alium Dioecesim et Civitatem visitare, et visitanti procurationem deberi iuxta praescriptum c. 3, Sess. 24, *de ref.*

Ad 2. Posse Episcopum etiam in dicto oppido Dioecesanam Synodum congregare, sed satius esse, ut illam apud suam Cathedralem celebret.

Ad 3. Posse in qualibet parte Dioecesis Tribunal ad tempus erigere et habere.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 355 a tergo et 356].

[1] Sess. XXV, *de regularib.*, c. 19. – Cf. etiam N. 2454.

2582.

S. C. C., *Brugen.*, 17 maii 1636.

Sacra, etc. censuit posse Episcopum licentiam praedicandi semel concessam Regularibus ex rationabili causa suspendere.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 354 a tergo et 355].

2583.

S. C. C., *Auximana*, 12 iul. 1636.

Sacra, etc. ad 1. censuit in processionibus tantum extraordinariis requiri licentiam Episcopi seu Vicarii Generalis, nunquam autem Vicarii Foranei.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 373 a tergo].

2584.

S. C. C., *Belgii*, 23 aug. 1636.

Sacra, etc. respondit iniungendum Episcopo Brugen., ut circa suspensiones Concionatorum regularium non abutatur facultate permissa idoneis, ut munus praedicandi in utilitatem animarum exercere possint.

[Liber 15 Decretorum, pars I, p. 398].

2585.

S. C. C., *Leyrien.*, 13 sept. 1636.

Quantum attinet ad rationes ab Administratoribus Confraternitatum, Hospitalium et aliorum locorum piorum tam in ea parte Dioecesis, quae vocatur Episcopatus Vetus, quam in alia, quae dicitur Episcopatus Novus, reddendas esse Episcopo generaliter, sine ulla distinctione, et si ex privilegio, vel ex consuetudine, vel aliqua alia ratione aliis reddendae essent, nihilominus cum eisdem adhibendum esse Ordinarium, nisi in fundatione aliter expresse cautum esset, nempe quod rationes Ordinario reddendae non essent, nec cum interventu eiusdem. Quo vero ad domus pias in aliquibus oppidis sub Regia protectione, ut dicitur, existentes alias pluries[1] eadem Sacra Congregatio censuit, decretum c. 8, Sess. 22, *de ref.* in illis verbis: *non tamen quae sub Regum immediata protectione*, quae non acquiritur per simplicem receptionem in protectionem, et in eodem c. non esse in aliquo derogatum, aut detractum iurisdictioni Episcoporum, etiam in locis, quae sunt sub immediata Regum protectione, sed tantum illis non fuisse attributam novam facultatem quo ad huiusmodi loca. Ideoque rationes administrationis ab eorum administratoribus exigere omnino debere.

[Liber 15 Decretorum, pars II, p. 413 a tergo et 414].

[1] Cf. N. 2376.

2586.

S. C. C., *Boianen.*, 7 febr. 1637.

Sacra Congregatio ad 3. respondit: Praetensum ritum cognoscendi de clericatu ab aliquo, quam a Iudice ecclesiastico, fuisse semper improbatum nedum quoad Iudices Provinciarum et Baronum, verum etiam respectu ipsius Magnae Curiae Vicariae.

[Liber 15 Decretorum, pars II, p. 484].

2587.

S. C. C., *Andrien.*, 14 mart. 1637.

Sacra, etc. respondit: ecclesiarum profanationem et earum titulorum translationem ex decreto c. 7, Sess. 21, *de refor.* non esse permissam, nisi quando ecclesiae collapsae sunt, et pro earum inopia nequeant restaurari.

[Liber 15 Decretorum, pars II, p. 501].

2588.

S. C. C., *Cortonen.*, 9 maii 1637.

Sacra, etc. respondit Sacrum Concilium, c. 16, Sess. 24, *de reform.* loquens de Doctoribus et licentiatis, intelligi de Doctoribus et licentiatis in Publica Universitate.

[Liber 15 Decretorum, pars II, p. 525].

2589.

S. C. C., *S. Angeli Longobardorum*, 30 maii 1637.

Sacra, etc. censuit: si quidem praedictum Monasterium sit Nullius Dioecesis, illiusque Abbas proprium et separatum territorium habeat, in utroque utramque iurisdictionem spiritualem ac temporalem in subditos dicti territorii exerceat, posse utique ipsum Abbatem et alios eiusdem Monasterii monachos ab eo ad confessiones saecularium in dicto territorio audiendas approbatos, tam eorumdem saecularium, quam aliorum illuc accedentium audire.

[Liber 15 Decretorum, pars II, p. 540 a tergo].

2590.

S. C. C., *Catharen.*, 22 aug. 1637.

Sacra, etc quoad duellum, ad quod Christiani provocantur a Turcis, censuit christianos incidere in excommunicationem contra duellantes appositam.

[Liber 15 Decretorum, pars II, p. 581].

2591.

S. C. C., *Caiacen.*, 6 mart. 1638.

Sacra, etc. censuit eum, qui de facto alienavit patrimonium, ad cuius titulum fuerat ordinatus, nulla facta mentione, quod ad illius titulum promotus fuisset, in censuras non incidisse, sed alienationem, ut proponitur, factam, esse ipso iure nullam.

[Liber 15 Decretorum, pars II, p. 667].

2592.

S. C. C., *Hydruntina*, 19 iun. 1638.

Sacra, etc. censuit dandas esse declarationes antiquas, nempe: Sacra, etc. alias censuit examinatores synodales debere renuntiare, quotquot idoneos repererint ad vacantem Parochialem Ecclesiam gubernandam, sed ad Episcopum, non autem ad eosdem examinatores, pertinere iudicare, quis inter eos sit magis idoneus.

[Liber 16 Decretorum, p. 47].

2593.

S. C. C., *Civitatis Urbaniae*, 17 iul. 1638.

Episcopus supplicat per hanc S. Congregationem declarari:

1. An singulis annis revidere possit computa Administratorum Montis Pietatis, Confraternitatum, et aliorum locorum piorum, in quorum fundatione nihil in contrarium reperitur, non obstante, quod a 30 annis consuetum fuerit quolibet tantum triennio huiusmodi rationes reddi.

Sacra, etc. ad 1. respondit Episcopum posse rationes administrationis exigere quolibet anno iuxta praescriptum c. 9, Sess. 22, *de reform.*, non obstante, quod quolibet tantum triennio a certo tempore rationes redditae fuerint.

[Liber 16 Decretorum, p. 52, 53].

2594.

S. C. C., *Poloniae*, 13 nov. 1638.

Quaeritur: An quando mulier catholica cum haeretico vel e contra, matrimonium praesente ministro haeretico contrahat in loco, in quo dubitatur, an Sacrum Concilium Tridentinum fuerit publicatum, debeat coram Parocho catholico iterum contrahere.

Sacra, etc. respondit: si non constet de publicatione S. Concilii Tridentini in Parochia contrahentium, non esse invalida matrimonia coram ministro haeretico contracta; si vero constet de publicatione S. Concilii in Paro-

chia, saltem ex illius observantia per aliquod tempus tanquam decreti S. Concilii, ad validitatem matrimonii requiri, ut coram Parocho Catholico iterum contrahant.

[Liber 16 Decretorum, p. 117].

2595.

S. C. C., *Syracusana*, 13 nov. 1638.

Sacra, etc. censuit Episcopum auctoritate ordinaria non potuisse ecclesiam simplicem in Collegiatam erigere, nec Canonicatibus erectis facultatem gestandi cucullum canonicalem concedere, prout nec facultatem in dicta ecclesia Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum asservandi.[1]

[Liber 16 Decretorum, p. 116 a tergo].

2596.

S. C. C., *Tarraconen.*, 4 dec. 1638.

Sacra, etc. respondit, Decretum Synodi Provincialis Tarraconensis super sortilegiis esse reformandum ad poenas et formam observatam in Tribunali SS̃mae Generalis Inquisitionis.

Decretum vero de Procuratoribus per Episcopos ad Synodum Provincialem transmittendis, quando Episcopi et eorum Vicarii Generales sunt legitime impediti, et impedimentum ab eadem Synodo approbatum, esse confirmandum, et sufficere, quod Procuratores sint habiles, Doctores, et discreti.

[Liber 16 Decretorum, p. 121 a tergo et 122].

2597.

S. C. C., *Romana*, 15 ian. 1639.

Sacra, etc. censuit respondendum ad 2: Eleemosynam pro qualibet Missa per Regulares celebranda in eorum ecclesiis esse taxandam arbitrio Ordinarii iuxta morem regionis.

[Liber 16 Decretorum, p. 138].

2598.

S. C. C., *Aversana*, 13 febr. 1639.

Sacra, etc. censuit non annuendum petitioni oratoris Parochi, ut in alia ecclesia tempore Quadragesimae praedicare possit, retinendo in Parochia Capellanum, qui curam animarum exerceat.

[Liber 16 Decretorum, p. 157 a tergo].

[1] Cf. N. 2622.

2599.

S. C. C., *Calaritana*, 13 febr. 1639.

Sacra, etc. respondit suppositum Abbatem Regularem non benedictum, qui contulit ordines minores clericis saecularibus etiamsi de licentia eorum Ordinarii, incidisse in poenas sacrorum canonum, et collationem Ordinum minime sustineri.

[Liber 16 Decretorum, p. 158].

2600.

S. C. C., *Mechlinien.*, 13 febr. 1639.

Sacra, etc. respondit Egidium Molarcham, quamvis ab Archiepiscopo Antverpiensi alias approbatum, non posse Archiepiscopo Mechliniensi Ordinario loci contradicente, etiam petita ab eo licentia et non obtenta, ad concionandum admitti.

[Liber 16 Decretorum, p. 158 a tergo].

2601.

S. C. C., *Mediolanen.*, 13 febr. 1639.

Sacra, etc. censuit oratorem habentem onus curae animarum annexum, si tempore, quo divina officia celebrantur, audiat confessiones, vel alia ad ipsam curam spectantia exerceat, lucrari debere distributiones quotidianas, etiamsi divinis non intersit.

[Liber 16 Decretorum, p. 158].

2602.

S. C. C., *Fulginaten.*, 26 febr. 1639.

Quaesitum fuit: 1. An Episcopus auctoritate ordinaria possit in sua ecclesia creare Canonicos supranumerarios absque consensu Capituli et Canonicorum.

2. An idem Episcopus possit Synodum Dioecesanam consuetis temporibus congregare non requisito assensu vel consilio Capituli.

3. An similiter possit Episcopus auctoritate ordinaria ecclesiam Parochialem in Collegiatam erigere.

Sacra, etc. ad 1. respondit Episcopum non posse.

Ad 2. Posse nullo requisito assensu vel consilio Capituli.

Ad 3. Non posse.

[Liber 16 Decretorum, p. 160 a tergo].

2603.

S. C. C., *Derthusen.*, 19 mart. 1639.

Sacra, etc. censuit, dandas esse declarationes antiquas tenoris sequentis, videlicet: In una Panormitana, die 21 aprilis 1592.[1]
[Liber 16 Decretorum, p. 168].

2604.

S. C. C., *Marsorum*, 16 apr. 1639.

Sacra, etc. (circa c. 4, Sess. 21, *de ref.*) censuit Amplitudinem Tuam revocare debere inhibitionem, ut supponitur, emanatam, et Episcopum cogere debere Sacerdotes, qui redditus recipiunt, si sint habiles ad curam animarum, ut in ea coadiuvent Archipresbyterum, et quatenus inhabiles, Episcopum deputare debere alios idoneos assignando eosdem redditus.
[Liber 16 Decretorum, p. 190].

2605.

S. C. C., *Posnanien.*, 16 apr. 1639.

Quaeritur: An Abbas Regularis professus teneatur sub poenis suscipere benedictionem.
Sacra, etc. respondit: non teneri; Abbatem tamen non benedictum non posse gerere actus permissos Abbati benedicto.
[Liber 16 Decretorum, p. 190].

2606.

S. C. C., *Sarzanen.*, 25 iun. 1639.

Sacra, etc. censuit oratorem ab Episcopo electum ad Seminarii administrationem iuxta praescriptum S. Concilii, c. 18, Sess. 23, vers. *quae omnia*, non posse amoveri, nisi ex iusta et legitima causa.
[Liber 16 Decretorum, p. 221 a tergo].

2607.

S. C. C., *Vilnen.*, 25 iun. 1639.

Quaeritur: 1. An collatores haeretici sint tolerandi.
5. An Parochus, in cuius ecclesia existit Indulgentia Plenaria, possit extra tempus paschale absolvere parochianos alterius Parochi.
Sacra, etc. ad 1. respondit: Haereticos non posse beneficia conferre, nec propterea tolerandos, ut conferant.

[1] Cf. N. 2242.

Ad 5. Parochum, in cuius ecclesia peragitur Indulgentia, si sit simpliciter approbatus, et admissus ad confessiones audiendas, absolvere posse parochianos alterius Parochiae absque alia licentia.
[Liber 16 Decretorum, p, 222, 223].

2608.

S. C. C., *Conimbricen.*, 16 iul. 1639.

Haec causa refertur infra, die 22 sept. 1640. Cf. N. 2620.

2609.

S. C. C., *Vilnen.*, 16 iul. 1639.

Sacra, etc. respondit, filios Iudaeorum non esse invitis parentibus baptizandos, donec perveniant ad aetatem legitimam, et tunc, si ipsi filii consentiant. Aetatem vero legitimam regulariter censeri completo septennio.
[Liber 16 Decretorum, p. 233 a tergo].

2610.

S. C. C., *Civitatis Castellanae*, 24 sept. 1639.

Sacra, etc. respondit: Concursus fieri debere cum examinatoribus Synodalibus Dioecesis Civitatis Castellanae vel Hortanae, in qua existit Ecclesia Parochialis vacans; non tamen Episcopum commorantem in una ex dictis Civitatibus teneri se personaliter transferre ad alteram Civitatem et Dioecesim, sed posse dictos concursus facere in Civitate et Dioecesi, in qua moratur, adhibitis tamen examinatoribus Civitatis et Dioecesis, in qua Ecclesia Parochialis vacabit.
[Liber 16 Decretorum, p. 273 a tergo et 274].

2611.

S. C. C., *Reatina*, 24 sept. 1639.

Sacra, etc. respondit causas concubinatus et fornicationis esse mixti fori, ideo illarum cognitionem spectare ad Iudicem, qui praevenit, hoc tamen insinuetur oretenus.
[Liber 16 Decretorum, p. 267 a tergo].

2612.

S. C. C., *Polinianen.*, 12 nov. 1639.

Sacra, etc. auctoritate, etc. censuit pro obtinenda Praebenda Theologali sufficere, ut quis sit licentiatus in utroque iure, alias idoneus ad docendam Theologiam moralem, et ideo in hoc casu D. Secretarius faciat extraiudicialiter examinare oratorem super illius habilitate per Patrem Torquatum de Cupis.
[Liber 16 Decretorum, p. 291 a tergo].

2613.

S. C. C., *Neapolitana*, 7 dec. 1639.

Quaeritur: 1. An N. Regularis professus incapax bonorum ad Episcopatum assumptus recuperet ius succedendi quoad hereditates post assumptum Episcopatum sibi delatas.

2. An eidem obstet cessio, et renuntiatio huiusmodi hereditatum facta ad favorem fratris ad praescriptum Sacri Concilii Tridentini, cap. 16, Sess. 25, *de regul.*

Sacra, etc. ad 1. respondit recuperare ius succedendi ad hereditates post adeptum Episcopatum ad utilitatem suae Ecclesiae sibi delatas quoad proprietatem, et ad proprium commodum quoad usum fructum.

Ad 2. Eidem non obstare supradictam cessionem et renuntiationem quoad hereditates, quae non sint alteri ante adeptum Episcopatum acquisitae.

[Liber 16 Decretorum, p. 306].

2614.

S. C. C., *Avenionen.*, 7 ian. 1640.

Sacra, etc. censuit Episcopis licere pro suo servitio adhibere etiam Beneficiatos tam Ecclesiae Cathedralis, quam Ecclesiae Collegiatae suae Dioecesis, ideoque declarationes huius S. Congregationis extendi etiam ad huiusmodi Beneficiatos, ita tamen, ut ultra duos non adhibeant.

[Liber 16 Decretorum, p. 317].

2615.

S. C. C., *Aquilana*, 21 apr. 1640.

Sacra, etc. auctoritate, etc. respondit Curatum in sua ecclesia concionantem exigere non posse elemosynam a Communitate dari solitam; ex gratia tamen Em̃i Patres mandarunt, recepta ab Oratore non debere repeti.

[Liber 16 Decretorum, p. 368 a tergo].

2616.

S. C. C., *Colimbrien.*, 26 maii 1640.

Sacra, etc. censuit Episcopum Colimbriensem uti Sedis Apostolicae delegatum potuisse quoad clausuram Monasterium Monialium Conventus de Cellas Ordinis Cisterciensis Regularibus eiusdem Ordinis subiectum visitare etiam assumpto secum Vicario Generali, et Confessario earundem Monialium, Monialesque ipsas in iis, quae ad eandem clausuram pertinent, examini subiicere, semotis etiam suspicione violatae clausurae, ac quacumque Superiorum Regularium negligentia, ipsisque inconsultis et irrequisitis. Ac insuper eidem Episcopo licuisse Rectorem Collegii dicti Ordinis ex supradicta causa inobedientem declarare in poenam excommunicationis et alias comminatas incurrisse.

[Liber 16 Decretorum, p. 384 a tergo].

2617.

S. C. C., *Sabinen.*, 23 iun. 1640.

Supplicatur declarari: 1. An Archipresbyter et Canonici Ecclesiae Collegiatae Montis Rotundi teneantur ad contributionem Seminarii etiam respectu portionis in distributiones conversae, et respectu reddituum Sacristiae provenientium a legatis piis, tam pro celebratione Missarum quotidianarum, quam pro manutentione Sacristiae.

2. An Rectores Cappellaniarum.

3. An Confraternitates Dioecesis, scilicet Sanctissimi Sacramenti, Crucifixi et aliarum similium.

4. An Hospitalia Dioecesis pariter teneantur ad dictam contributionem.

5. Ad quam summam.

Sacra, etc. ad 1 respondit: Archipresbyterum et Canonicos Collegiatae Ecclesiae Montis Rotundi teneri contribuere Seminario, non tamen pro portione, quae cedit in usum quotidianarum distributionum, nec etiam pro legatis piis pro celebratione Missarum relictis, prout nec ex incertis et elemosynis Sacristiae elargitis, sed tantum ex illius redditibus certis constitutis, etiam si provenientibus a legatis piis.

Ad 2. Rectores Cappellaniarum, quae in titulum conferuntur, teneri ad contributionem Seminario, non autem Cappellanos amovibiles.

Ad 3. Confraternitates teneri Seminario contribuere pro redditibus ex bonis ecclesiasticis et ex beneficiis unitis seu annexis provenientibus, non autem pro aliis redditibus laicalibus, vel ex collectis, et elemosynis Confraternitatum.

Ad 4. Hospitalia teneri ad contributionem Seminario, si dentur in titulum, commendam, seu in administrationem; secus, si sint mere laicalia.

Ad 5. Taxam pro Seminario esse faciendam iuxta formam traditam a S. Concilio Tridentino [1] etiam si ad summam trium pro centenario ascendat.

[Liber 16 Decretorum, p. 394, 395].

2618.

S. C. C., *Interamnen.*, 21 iul. 1640.

Sacra, etc. censuit Canonicos Ecclesiae Cathedralis Interamnen. vacationibus uti non posse diebus Dominicis et festis totius anni, nec diebus Adventus, Quadragesimae, Octavarum Nativitatis et Resurrectionis, Pente-

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 18.

costes et Corporis Christi, et numquam a servitio eodem tempore ultra tertiam partem abesse posse.

[Liber 16 Decretorum, p. 406 a tergo].

2619.

S. C. C., *Nullius*, 21 iul. 1640.

A Vicario Generali Episcopi N. supplicatur pro resolutione infrascriptorum dubiorum:

1. An Regulares in Ecclesiis suorum Ordinum invito Episcopo Dioecesano praedicare possint.

2. An dicti Regulares obtemperare nolentes possint ab eodem Episcopo excommunicari.

3. An ipso Episcopo impedito Vicarius Generalis prohibere possit eisdem Regularibus, ne praedicent, eosque eidem obtemperare nolentes excommunicare.

Sacra, etc. ad 1. respondit: Episcopo contradicente non licere Regularibus etiam in eorum Ecclesiis concionari; Episcopum autem absque iusta et rationabili causa contradicere non debere.

Ad 2. Episcopum posse.

Ad 3. Vicarium Generalem Episcopo impedito prohibere posse eisdem Regularibus, ne praedicent, illosque obtemperare nolentes excommunicare.

[Liber 16 Decretorum, p. 415 a tergo].

2620.

S. C. C., *Conimbricen.*, 22 sept. 1640.

Ad instantiam Prioris Cisterciensium Regni Portugalliae supplicatur per hanc Sacram Congregationem reproponi infrascripta dubia alias die 16 iulii 1639 proposita et resoluta, videlicet:

1. *An Episcopus Conimbricen. praesidere debeat electioni Abbatissae Monasteriorum Monialium exemptarum a iurisdictione Ordinarii.*

Sacra, etc. ad dubia superius proposita utraque parte informante respondit, ut sequitur, videlicet:

Ad 1. Supposita suspensione constitutionis Gregorii XV de exemptorum privilegiis[1] *per SSmum facta respectu Regni Portugalliae, non debere Episcopum Conimbricen. durante dicta suspensione praesidere electioni Abbatissae Monialium Regularibus subiectarum.*

[Liber 16 Decretorum, p. 442].

[1] Cf. N. 199.

2621.

S. C. C., *Nullius*, 22 sept. 1640.

Quaeritur: 1. An ex decreto Sacri Concilii Tridentini *de observand. et evitand.* etc.[1] et ex decreto s. mem. Pauli V de privatis oratoriis[2] sit in aliquo derogatum privilegio Episcopis concesso in cap. fin., *de privileg.* in 6.

2. An interessentes etiam si extranei, quando Episcopus celebrat, seu celebrare facit in huiusmodi privatis oratoriis tam in Dioecesi, quam extra, satisfaciant praecepto Ecclesiae de audienda missa diebus festis.

Sacra, etc. ad 1. respondit privilegio Episcoporum, ut supra concesso in cap. fin. *de privilegiis*, in 6 non fuisse derogatum a Sacro Concilio Tridentino, nec a decreto sanctae memoriae Pauli V super Oratoriis privatis.

Ad 2. Omnes interessentes satisfacere praecepto Missae diebus festis.

[Liber 16 Decretorum, p. 435].

2622.

S. C. C., *Syracusana*, 22 sept. 1640.

Sacra, etc. respondit Episcopum Syracusanum auctoritate ordinaria non potuisse ecclesiam simplicem dicti loci in Collegiatam cum Canonicis erigere, nec licentiam in ea asservandi Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum concedere.[3]

[Liber 16 Decretorum, p. 433].

2623.

S. C. C., *Urbanien.*, 22 dec. 1640.

Sacra, etc. auctoritate, etc. censuit secundum ea quae proponuntur, Canonicum supradictum non posse recipere alias elemosynas pro celebratione Missarum diebus, quibus tenetur celebrare ratione Canonicatus.

[Liber 16 Decretorum, p. 481 a tergo].

2624.

S. C. C., *Civitatis Plebis*, 19 ian. 1641.

Quaerit Episcopus Civitatis Plebis: An Parochus alienae Dioecesis possit in sua Dioecesi absque eius licentia confessiones audire.

Sacra Congregatio respondit, non posse.

[Liber 16 Decretorum, p. 483].

[1] Sess. XXII.
[2] S. C. C., litt. encycl. a. 1615. - Cf. N. 2396.
[3] Cf. N. 2595.

2625.

S. C. C., *Catanien.*, 23 febr. 1641.

1. An Episcopus possit Monasteria Monialium Regularibus subiectarum visitare.

2. An Abbates etiam Ordinis Sancti Benedicti possint litteras dimissoriales concedere etiam non suis subditis pro ordinibus suscipiendis.

Sacra, etc. ad 1. respondit: Episcopum, uti Sedis Apostolicae Delegatum posse quoad clausuram Monasteria Monialium Regularibus subiecta visitare, ipsasque Moniales in iis, quae ad eandem clausuram pertinent, examini subiicere, semotis etiam suspicione violatae clausurae et quacunque Superiorum Regularium negligentia, ipsisque Regularibus inconsultis et irrequisitis.

Ad 2. Abbates, etiam Ordinis Sancti Benedicti, non posse litteras dimissoriales concedere.

[Liber 16 Decretorum, p. 496].

2626.

S. C. C., *Agathae*, 16 mart. 1641.

Sacra Congregatio (circa c. 1, Sess. 23, *de reform.*) respondit, intemperiem et insalubritatem aeris non excusare a residentia.

[Liber 16 Decretorum, p. 513 a tergo].

2627.

S. C. C., *Edessen.*, 13 apr. 1641.

An poena suspensionis perpetuae, qua Sanctissimus D. N. ex causis Suae Sanctitati expressis innodavit Franciscum Molendam male promotum ad Sacros ordines ob defectum litterarum dimissorialium sui Ordinarii Naxien. opere et fraude Gregorii Cassà a Societate Iesu eiecti commutari possit saltem ad supplicationem Archiepiscopi Naxiensis.

Sacra C. respondit locum esse commutationi.

[Liber 16 Decretorum, p. 524].

2628.

S. C. C., *Parmen.*, 20 iul. 1641.

Si clericus non beneficiatus, nec aliud possidens, ex quo honeste substentari valeat, absque licentia Episcopi in emphyteusim perpetuam concesserit patrimonium, ad cuius titulum fuit promotus ad sacros Ordines, reservato sibi desuper annuo canone fructibus correspondente: quaeritur, an huiusmodi contractus substineatur non obstante dispositione S. Concilii Tridentini, c. 2, Sess. 21, *de reform.*

Sacra C. respondit secundum ea, quae proponuntur, contractum supradictae concessionis in emphyteusim absque licentia Episcopi factae non substineri.

[Liber 16 Decretorum, p. 569].

2629.

S. C. C., *Hispalen.*, 17 aug. 1641.

In oppido Thomares, in quo una tantum ecclesia Parochialis existit, ibique diebus festis aliquando summo mane, aliquando prope meridiem Missa celebratur. Cumque in eodem loco Fratres Minimi Sancti Francisci de Paula Domum habeant, et Oratorium privatum cum portis tamen in via publica patentibus, in quo diebus festis incolae sacrificio Missae consueverunt interesse, et cum a nonnullis revocetur in dubium: an audientes dictam Missam satisfaciant praecepto Ecclesiae ex decreto *de observand. et evitand.*, Sess. 22, ideo instatur pro declaratione ad removendum scrupulum.

Sacra, etc. censuit: Si Oratorium sit publicum, satisfacere praecepto Ecclesiae.

[Liber 16 Decretorum, p. 582].

2630.

S. C. C., *Lycien.*, 17 aug. 1641.

1. An decretum S. Concilii, cap. 12, Sess. 24, *de reform.* locum habeat, dum Episcopus in sua Ecclesia Cathedrali assistit cum Cappa Missae et divinis officiis diebus Dominicis et festivis etiam non solemnibus, et in diebus ferialibus Quadragesimae.

2. An locum habeat, quando Episcopus in aliis ecclesiis sibi subiectis in Civitate existentibus pontificaliter celebrat, vel paratus assistit cum pluviali et mitra, aut cum Cappa divinis officiis et Missae solemni, vel alia Pontificalia exercet tam occasione alicuius Sancti, qui in ipsis ecclesiis solemnizatur, quam alia occasione, si numerus sufficiens Canonicorum, et ministrorum in Ecclesia Cathedrali remaneat.

3. An habeat locum, dum Episcopus cum Cappa in Ecclesia Cathedrali assistit concioni, quae solita est haberi post Missam Conventualem diebus Quadragesimae, et etiam in aliis intra annum.

Sacra, etc. ad 1. respondit decretum Sacri Concilii, c. 12, vers. *Omnes vero*, Sess. 24, habere locum.

Ad 2. et 3. respondit itidem locum habere.

[Liber 16 Decretorum, p. 582 a tergo et 583].

2631.

S. C. C., *Catanien.*, 15 febr. 1642.

Sacra Congregatio censuit quoad iam ordinatos ab huiusmodi Abbatibus cum litteris dimissorialibus Ordinariorum ad primam Tonsuram et Ordines minores, facto verbo cum Sanctissimo D. Nostro, esse absolvendos a quibuscumque poenis incursis, et convalidandos Ordines eisdem collatos. Die 24 Martii 1642 facta relatione Sanctissimo, Sua Sanctitas iussit edi decretum, et convalidavit Ordinationes hucusque factas, ut infra:

In causa Catanien. iuris conferendi Ordines minores inter Episcopum Catanien. ex una et Monacos Ordinis Sancti Benedicti Congregationis Cassinen. ac alios ex altera. Die 23 novembris 1641 Sacra, etc. utraque parte informante ore et scriptis, ac rationibus hinc inde deductis mature examinatis inhaerendo decisioni Rotae Romanae sub die 27 Aprilis 1592 coram bon. mem. Cardinali Serafino factae, nec non declarationibus eiusdem S. Congregationis dictae decisioni conformibus subsequutis censuit improbata opinione contraria: Abbates Regulares Benedictinos eiusdem Congregationis Cassinensis, seu alterius Congregationis, vel Ordinis, aut Instituti, habentes etiam iura episcopalia seu quasi episcopalia, usumque mitrae, baculi, et benedicendi, ac facultatem primam Tonsuram et minores Ordines conferendi, non posse primam Tonsuram nec alios minores Ordines, nisi suis subditis Regularibus conferre, non autem Regularibus alterius Congregationis, Ordinis vel Instituti, etiam si habent litteras dimissorias suorum Superiorum Regularium, et consensum Ordinariorum, intra quorum Dioecesum fines ipsi regulares ordinandi existunt, et multo minus personis saecularibus, etiam habentibus litteras dimissorias a suis Ordinariis. Ac propterea inhibuit Archiepiscopis, Episcopis et aliis Praelatis inferioribus tam saecularibus, quam Regularibus, ut in futurum concedere non audeant supradictas litteras dimissorias huiusmodi Abbatibus directas, nec ab istis recipi. Quod si secus fiat, tam concedentes, quam ordinantes a collatione Ordinum suspensi ipso iure remaneant, praeter alias poenas arbitrio eiusdem S. Congregationis reservatas.

Quam declarationem Sanctissimus D. Noster die 17 Ianuarii 1642 ad se delatam approbavit, et inviolabiliter observari iussit convalidando ordinationes primae Tonsurae et Ordinum minorum hucusque factas ab huiusmodi Abbatibus cum litteris dimissorialibus Ordinariorum, et absolvendo a quibuscumque poenis hac de causa incursis.

Die 25 Ianuarii eiusdem S. Congregatio facta relatione censuit supradictum decretum esse publicandum facto iterum verbo cum Sanctissimo D. Nostro, cui perlecto eodem decreto, approbavit, convalidavit, et observari mandavit, ut supra.

Die 15 Februarii 1642 facto iterum verbo in S. Congregatione de omnibus supradictis iussit omnino publicari, et inviolabiliter observari debere.

[Liber 17 Decretorum, p. 1, 2].

2632.

S. C. C., *Comen.*, 15 febr. 1642.

In causa Comen. visitationis inter Episcopum Comensem ex una, et Monacos Coelestinos ac Confraternitatem Sanctissimae Annuntiatae ex altera, Sacra, etc. utraque parte informante censuit dictam Confraternitatem illiusque oratorium subesse iurisdictioni et visitationi Episcopi Comen. etiam si intra septa eorumdem Monacorum existant, nec non per eumdem Episcopum visitari posse altare eiusdem Oratorii, si eidem Confraternitati incumbat onus illud manutenendi, et illius cultum, in his tamen, quae respiciunt ipsam manutentionem, cultum et ornatum ipsius altaris, onera Missarum, atque divinorum officiorum ibidem celebrandorum, et circa ea omnia, quae ad obligationem eorumdem Confratrum habent.

[Liber 17 Decretorum, p. 13].

2633.

S. C. C., 15 mart. 1642.

Supplicatur humiliter per Eminentias Vestras declarari, an dispositio Sacri Concilii in c. 2, Sess. 21, *de ref.* prohibens alienationem patrimonii clericorum absque licentia Episcopi, extendatur ad fideiussiones per eosdem clericos factas ita ut respectu dicti patrimonii obligatio non substineatur.

Die 15 Martii 1642 Sacra, etc. respondit extendi etiam ad fideiussiones iuxta tamen distinctionem factam in declaratione huius S. Congregationis tenoris sequentis: Die 5 Februarii 1604 Sacra Congregatio Concilii censuit neque in eiusmodi patrimonio, neque in eius fructibus ad clericum alendum necessariis executioni locum esse posse; licere autem capere in causam iudicati eam fructuum portionem, quae quotannis superesset ultra eam, quae ad ordinati sustentationem non laute, sed tenuiter vivendo Iudicis Ecclesiastici arbitratu fuerit necessaria. Posse autem ipsum creditorem accipere in solutum atque vendere ius sibi competens ad huiusmodi patrimonium, quod post mortem ipsius promoti ad creditorem, uti res hereditaria pertinebit.

[Liber 17 Decretorum, p. 18].

2634.

S. C. C., *Rossanen.*, 3 maii 1642.

1. An Parochus Ecclesiae Cathedralis Rossanen. possit sine licentia Ordinarii Civitaten. assistere matrimonio celebrando in Dioecesi eiusdem Ordinarii, si vir sit subditus dicto Parocho Rossanen., et mulier subdita Episcopo Civitaten.

2. An mulier, quae contraxit, ut supra, credens primum matrimonium esse invalidum, si contrahat secundum matrimonium cum alio, sequuta copula sit validum.

Sacra, etc. ad 1. respondit matrimonium, ut supra, fuisse valide contractum.

Ad 2. respondit matrimonium non esse validum.

[Liber 17 Decretorum, p. 41 a tergo et 42].

2635.

S. C. C., *Lavellen.*, 14 iun. 1642.

Sacra, etc. respondit ab Episcopo unum tantum Depositarium in Dioecesi constitui debere. Poenas vero et mulctas distribuendas pro illius arbitrio habita tamen ratione loci, ubi solvantur, si concurrat aequalis necessitas.

[Liber 17 Decretorum, p. 55].

2636.

S. C. C., *Vicentina*, 23 aug. 1642.

Sacra, etc. respondit quoad Cappellanias, quae habent certum onus in fundatione, non posse Cappellanos diebus, quibus tenentur celebrare, alias eleemosynas recipere; quo vero ad Cappellanias, in quibus non constat de aliquo certo onere, Emum Episcopum posse aliquod onus Missarum imponere ita, ut ex redditibus Cappellaniarum et ex eleemosynis, quae elargiuntur, recipiendis, Cappellani valeant se commode sustentare.

[Liber 17 Decretorum, p. 82].

2637.

S. C. C., *Salutiarum*, 20 sept. 1642.

Episcopus supplicat sibi responderi super infradictis:

4. An Episcopus possit denegare Monialibus petentibus Confessarium extraordinarium bis vel ter in anno.

5. An Confessarii ordinarii possint ultra triennium durare et maxime per longum tempus.

7. An Confessionalia Monialium possint esse in sacristiis, vel in domibus, quas inhabitant Confessarii, praesertim, si in ecclesiis commode possint extare.

Sacra, etc. ad 4. respondit: non posse, imo teneri offerre.

Ad 5. Singulis trienniis mutari debere.

Ad 7. Non posse, sed exstare debere in ecclesiis Monasteriorum.

[Liber 17 Decretorum, p. 103, 104].

2638.

S. C. C., *Lycien.*, 6 dec. 1642.

Franciscus Antonius Persone post susceptum die 25 Ianuarii 1631 habitum Ordinis Coelestinorum gravi morbo correptus in secundo mense sui Novitiatus donavit modo et forma in instrumento exhibito expressis omnia

bona suae ecclesiae S. Mariae de Monte et Monasterio Sancti Georgii Terrae Novae eiusdem Ordinis Coelestinorum, non servata forma a Sacro Concilio praescripta c. 16, Sess. 25, *de regular.* Super eiusdem donationis validitate petita declaratione S. Congregationis Concilii, die 6 Decembris 1642 utraque parte informante respondit supradictam donationem comprehendi in decreto eiusdem S. Concilii, c. 16, Sess. 25, *de reg.*, ideoque non substineri, sed quoad votum debere eumdem Franciscum Antonium consulere propriae conscientiae.

[Liber 17 Decretorum, p. 121].

2639.

S. C. C., *Mazarien.*, 6 dec. 1642.

Quaesitum fuit: 1. An Canonici Ecclesiae Cathedralis possint sede vacante propria auctoritate in usus proprios convertere poenas, mulctas et compositiones delinquentium.

2. An Vicarius Capitularis possit auctoritate propria erigere novas Parochias, praesertim in oratoriis Confraternitatum absque congrua pro decenti substentatione Parochi.

Sacra, etc. ad 1. respondit Canonicos non posse.

Ad 2. Similiter respondit Vicarium Capitularem non posse.

[Liber 17 Decretorum, p. 119 a tergo et 120].

2640.

S. C. C., *Portugallien.*, 28 febr. 1643.

1. An Abbates Sancti Benedicti, qui sunt triennales, et ut tales non benedicti, quemadmodum ut supponitur, possunt conferre primam Tonsuram, et quatuor Ordines minores regularibus sibi subditis: possint etiam conferre saecularibus non sibi subditis praecedentibus litteris dimissorialibus et licentia Dioecesani seu Capituli sede vacante.

2. An possint etiam dictis saecularibus Sacramentum Confirmationis conferre.

Sacra, etc. ad 1. respondit non posse.

Ad 2. similiter respondit non posse saecularibus, nec Regularibus conferre Sacramentum Confirmationis, et Abbatem, qui contulit, indigere absolutione.

[Liber 17 Decretorum, p. 151 a tergo et 152].

2641.

S. C. C., *Forosempronien.*, 20 mart. 1643.

Sacra Congregatio censuit licuisse et licere parentibus in ecclesia Fratrum Minorum Conventualium S. Francisci Forosempronien. eorum filiis minoribus, qui ad annos pubertatis nondum devenere, eligere sepulturam,

ac proinde restituenda esse ipsorum fratrum ecclesiae cadavera infantium iam deposita, praemissis caeterisque contrariis non obstantibus.

[Positiones, vol. XXXIX, p. 91].

2642.

S. C. C., *Vercellen.*, 21 mart. 1643.

Ad instantiam Episcopi Vercellen. supplicatur declarari:

1. An Iudex ad quem, possit sub poenis et censuris a Notario Iudicis a quo nedum copiam actorum, verum etiam ad instantiam partis, et expensis ipsius Notarii praetendere, ut ipsa originalia transferantur, et ubi contingat dubitari de exemplo, collatio fiat parte vocata, et praesente.

2. An quoties per Iudicem appellationis suspendantur censurae prolatae per Iudicem inferiorem, si ecclesiastici illis irretiti durante suspensione exerceant actus exerceri prohibitos sub poena irregularitatis, in illam incidant.

3. An examen factum sine examinatoribus Synodalibus in concursu collationis Parochialium iurispatronatus laicalis seu ecclesiastici vel mixti, quando plures praesentantur, sit contra dispositionem c. 18, Sess. 24, *de ref.*

4. An quando Ordinarius suspendit aliquem vigore cap. 1, Sess. 14, *de reform.*, teneatur exprimere delictum et causam suspensionis ipsi reo, si illam iudicialiter petat.

8. An liceat Episcopo punire Regulares prohibita vel indecentia in ecclesiis suorum Ordinum committentes circa Missae sacrificium.

11. An regulares obloquentes de Ordinario in sermonibus, quos habent in oratoriis vel in propriis ecclesiis, possint ab eodem Ordinario puniri.

Sacra, etc. ad 1. respondit Iudicem ad quem, posse sub poenis et censuris cogere Notarium Iudicis a quo, ad copiam actorum authenticam transportandam. Ad transportationem vero originalium non posse, nisi in casu suspicionis de fide copiae transportatae, idque ad effectum collationem faciendi, qua facta erunt ipsa originalia restituenda.

Ad 2. respondit, si censurae per Iudicem appellationis simpliciter suspendantur, ecclesiasticos illis irretitos, et actus sub poena irregularitatis eisdem prohibitos exercentes in irregularitatem non incidere, secus vero, si limitatae ad aliquem tantum effectum censurae suspendantur.

Ad 3. Si plures fuerint praesentati ad Parochialem de iure patronatus laicalis seu ecclesiastici vel mixti, examen per concursum ab examinatoribus synodalibus esse faciendum.

Ad 4. Ordinarium, si suspendat aliquem vigore c. 1, Sess. 14, *de reform.*, non teneri exprimere delictum, seu causam suspensionis ipsi reo, sed tantum Sedi Apostolicae, ad quam reus recursum habuerit.

Ad 8. Licere Episcopo punire Regulares committentes prohibita vel indecentia in ecclesiis etiam suorum Ordinum circa Missae Sacrificium.

Ad 11. Regulares, ut supra, obloquentes posse ab eodem Ordinario puniri.

[Liber 17 Decretorum, p. 169 a tergo, sq.].

2643.

S. C. C., *Romana*, 2 maii 1643.

1. An decretum S. Concilli, c. XI, Sess. 25, *de ref.* dum prohibet fieri locationes bonorum ecclesiasticorum repraesentata pecunia in praeiudicium successorum seu anticipatae solutionis, procedat in Urbe, ubi ex generali consuetudińe fiunt locationes domorum etiam ecclesiastico anticipata solutione pensionis.

2. An stante huiusmodi consuetudine, si Beneficiatus dum vivebat, percepit bimestre anticipatum pensionis domus locatae, possit successor in Beneficio illud repetere ab herede antecessoris.

Sacra, etc. ad 1. respondit Decretum S. Concilii non procedere, si concurrat in Urbe consuetudo antecipate percipiendi bimestre pensionis bonorum locatorum.

Ad 2. respondit successorem in Beneficio posse repetere.

[Liber 17 Decretorum, p. 179].

2644.

S. C. C., *Pistorien.*, 30 maii 1643.

2. An si numerus Sacerdotum unitus Capitulis, Collegiis seu Congregationibus sit 24, possit acceptari onus celebrandi vel celebrare faciendi 30 Missas animo satisfaciendi cum Sacerdotibus exteris, praebendo eis solitam elemosinam.

3. An Missae praedictae possint cum causa dici per modicum tempus anticipate cum certa intentione satisfaciendi dictis oneribus recipiendis.

Sacra, etc. ad 2. respondit: Posse acceptari etiam per Sacerdotes exteros.

Ad 3. Non posse anticipate celebrari.

[Liber 17 Decretorum, p. 189].

2645.

S. C. C., *Mileten.*, 24 iul. 1643.

Supplicatur declarari, an Regularibus ad confessiones audiendas admissis possit revocare Episcopus facultatem eisdem concessam audiendi confessiones.

Sacra, etc. respondit, facultatem ab eodem Episcopo ad tempus concessam posse revocari, ac etiam simpliciter concessam, nova tamen superveniente causa.

[Liber 17 Decretorum, p. 209].

2646.

S. C. C., *Neritonen.*, 24 iul. 1643.

Cum alias haec S. Congregatio censuerit in Vicarium Capitularem eligi posse etiam aliquem extra Capitulum,[1] si tamen quis de gremio Capituli reperiatur habilis, istum ceteris paribus esse praeferendum: ideo Canonici Ecclesiae Cathedralis Neritonen. ad evitandas in huiusmodi electione controversias supplicant declarari, quomodo intelligenda sint verba illa *ceteris paribus*, ita ut si in Capitulo adesset habilis, eligi posset etiam si alius extra Capitulum esset magis habilis.

Sacra, etc. respondit ita esse intelligenda, ut sufficiat Capitularem habere qualitates a S. Concilio requisitas, quod sit Doctor, vel licentiatus in Iure Canonico, vel alias idoneus.[2]

[Liber 17 Decretorum, p. 209 a tergo et 210].

2647.

S. C. C., *Moguntina*, 30 ian. 1644.

1. An Ordinarius Moguntinus potuerit Monasterium Monialium Tertii Ordinis Regularibus Sancti Francisci subiectum ingredi et statum ac computum rerum temporalium cum Notario exigere.

2. An potuerit ecclesiam, altaria, ornamenta et alia ad divinum cultum necessaria perlustrare et visitare.

3. An potuerit Capitulum Monialium convocare, et praevia exhortatione omnes moniales ad iuramentum per porrectionem dexterae de veritate dicenda cogere, et de omnibus contra Regulam, et Ordinis constitutiones defectibus ac excessibus et commissis privatim interrogare.

Sacra, etc. ad 1. respondit, Ordinarium Moguntinum non potuisse.

Ad 2. Non licere in vim constitutionis de exemptorum privilegiis[3] dictam ecclesiam, altaria et alia supradicta visitare, nisi eidem ecclesiae incumbat cura animarum personarum saecularium, vel loca ubi in eisdem ecclesiis asservaretur Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, vel ubi confessiones personarum saecularium audiantur.

Ad 3. respondit non potuisse; licere tamen clausuram visitare quatenus adsit, nec non moniales absque praestatione iuramenti interrogare, quisnam sit Confessarius Ordinarius nec non extraordinarius.

[Liber 17 Decretorum, p. 283].

[1] Cf. N. 2167, 2450.
[2] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 16.
[3] Cf. N. 199.

2648.

S. C. C., *Ianuen.*, 19 mart. 1644.

Sacra, etc. respondit N. expositum in Hospitali Civitatis Ianuen. vulgo nuncupato Pammatone non habente expressum signum expositis in dicto Hospitali apponi solitum, posse ad effectum ut ei Ordines conferantur, sub conditione denuo baptizari ad praescriptum c. *De quibus*, extra, *de Baptismo*.

[Liber 17 Decretorum, p. 298 a tergo].

2649.

S. C. C., *Bononien.*, 9 apr. 1644.

Orta dubietate super verbis S. Concilii Tridentini, c. 16, Sess. 25, *de reg.*: finito tempore novitiatus Superiores novitios, quos habiles invenerint, ad professionem admittant, aut e monasterio eos eiiciant. Quaeritur: An huiusmodi verba importent necessitatem admittendi vel eiiciendi finito novitiatu, ita ut non sit in libera voluntate Superiorum denegare absque causa legitima votum novitio habili, ut ad professionem admittatur.

Sacra, etc. respondit, non posse absque legitima causa denegari votum novitio habili, ut ad professionem admittatur, et multo minus eum eiici.

[Liber 17 Decretorum, p. 307].

2650.

S. C. C., *Eugubina*, 9 apr. 1644.

Sacra, etc. respondit, poenas et multas applicari non posse pro salario Birruariorum Curiae Episcopalis, nec esse indulgendum.

[Liber 17 Decretorum, p. 313].

2651.

S. C. C., *Catacen.*, 21 maii 1644.

Sacra, etc. respondit Seminarium teneri solvere cathedraticum seu synodaticum mensae episcopali de ecclesiis et beneficiis eidem Seminario vigore S. Concilii[1] ab Episcopo unitis, prout ante unionem obtinentes easdem ecclesias et beneficia solvebant.

[Liber 17 Decretorum, p. 321 a tergo].

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 18.

2652.

S. C. C., *Nullius*, 15 oct. 1644.

Sacra, etc. respondit regulares approbatos ab Episcopo pro audiendis confessionibus saecularium, si transferantur ad commorandum de familia in monasteriis sui Ordinis extra Dioecesim dicti Episcopi approbantis, non posse ibidem audire confessiones subditorum saecularium Dioecesis eiusdem Episcopi approbantis, sed requiri approbationem etiam Episcopi Dioecesis, in qua ipsi de familia commorantur.

[Liber 17 Decretorum, p. 362].

2653.

S. C. C., *Albinganen.*, 2 dec. 1644.

Episcopus Albinganen. una cum clericis eiusdem Civitatis supplicat pro declaratione infradictorum dubiorum:

1. An modernus Episcopus, qui nunquam ad hunc exigit Cathedraticum, possit pro praeterito tempore, et in futurum exigere.

2. In qua quantitate et qualitate monetae possit illud exigere.

3. An a toto clero, an vero a Beneficiatis tantum sit facienda exactio.

Sacra, etc. ad dubia superius proposita respondit, ut sequitur, videlicet:

Ad 1. Si cathedraticum Episcopis antecessoribus aliquando fuerit solutum, posse per modernum Episcopum exigi.

Ad 2. Exigi tantum posse duos solidos iuxta iuris corporis dispositionem, et in moneta antiqua iuxta illius aestimationem, non concurrente contraria consuetudine. [1]

Ad 3. Exactionem non esse faciendam a toto clero, sed tantum ab ecclesiis, cappellis, et Beneficiariis, si ad eorum favorem non concurreret privilegium Apostolicum exemptionis vel immemorabilis.

[Liber 17 Decretorum, p. 409, 410].

2654.

S. C. C., *Bosnen.*, 2 dec. 1644.

Sacra, etc. respondit sufficienter provideri posse iniungendo Litteris directis Episcopo Bosnensi et aliis Episcopis vicinis, ut prohibitionem factam decreto Sacri Concilii Tridentini, cap. X, Sess. 24, *de reform. matrim.* omnino observare faciant, quae tamen prohibitio non impedit, quin matrimonia coram Parochis et testibus quocumque tempore contrahi non possint, sed tantummodo nuptiarum solemnitates, convivia, traductiones ad domum et copulam carnalem.

[Liber 17 Decretorum, p. 392 a tergo].

[1] C. 16, X, *de officio iudicis ordinarii*, I, 31; c. 20, X, *de censibus, exactionibus et procurationibus*, III, 39.

2655.

S. C. C., *Brundusina*, 18 mart. 1645.

Sacra, etc. censuit hora, qua Archiepiscopus in Ecclesia Cathedrali praedicat, vel quando ex causa publica convocatis clero, magistratu et populo facit coram se praedicare solemniter, posse sub poenis etiam censurarum praecipere regularibus, ne praedicent.

[Liber 17 Decretorum, p. 445 a tergo].

2656.

S. C. C., *Poloniae*, 17 iun. 1645.

Sacra, etc. iterum atque iterum auditis Regularibus, et praecipue Patribus Societatis Iesu, eorumque iuribus ac privilegiis mature discussis censuit ab eisdem Patribus et aliis Regularibus solvendas esse Parochis et aliis Beneficiatis Regni Poloniae decimas, quae solvebantur a laicis priusquam bona in ipsorum Patrum ac aliorum Regularium proprietatem fuerunt translata, firmis tamen remanentibus transactionibus desuper factis, et intellexerunt de validis. Quod Decretum emanavit praevia exhibitione facta ab ipsis Patribus, cui etiam decreto postea consenserunt, prout et Agens cleri Regni Poloniae. Die vero 31 Iulii 1644 Sanctissimus D. N. Em̃o Cardinali Praefecto referente in Concistorio approbavit vota.

[Liber 17 Decretorum, p. 488].

2657.

S. C. C., *Strongolen.*, 17 iun. 1645.

Sacra, etc. ad supradicta dubia respondit: ad 4. Hanc S. Congregationem non consuevisse revidere et approbare nisi Synodos Provinciales ex constitutione sa. me. Sixti V. [1] Ideo Episcopus utatur iure sibi ex S. Concilio [2] competente.

[Liber 17 Decretorum, p. 483 a tergo et 484].

2658.

S. C. C., *Nullius*, 15 iul. 1645.

Sacra, etc. censuit, si puella, quae habitum sanctimonialium suscepit, ante tempus professionis tacitae vel expressae obierit, restituenda esse a Monasterio mobilia, quae occasione ingressus fuerunt a parentibus ei tradita, deducto tamen victu et vestitu, si non fuerit Monasterio pro illis facta solutio.

[Liber 17 Decretorum, p. 492].

[1] Const. *Immensa*, 22 ian. 1587. – Bull. Rom., tom. 4, IV, p. 396.
[2] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 2.

2659.

S. C. C., *Patavina*, 15 iul. 1645.

Sacra, etc. respondit tempus et quantitatem lectionum habendarum ab obtinente in Cathedrali Ecclesia Praebendam Theologalem praefiniendam esse ab Episcopo pro suo arbitrio, quod tamen regulari potest a consuetudine ipsius Ecclesiae et aliarum Ecclesiarum Italiae.

[Liber 17 Decretorum, p. 490].

2660.

S. C. C., *Grossetana*, 16 sept. 1645.

Sacra, etc. censuit, si cura animarum iniuncta Praepositurae sit ampla, ut supponitur, posse Praepositum Coadiutorem retinere, ita tamen ut ea omnia per seipsum impleat circa huiusmodi curam animarum et Sacramentorum administrationem, quae implere potest iuxta praescriptum c. 3, Sess. 7, *de ref.*

[Liber 17 Decretorum, p. 514 a tergo].

2661.

S. C. C., *Fulginaten.*, 18 nov. 1645.

Sacra, etc. ad 1. respondit electionem examinatorum synodalium posse sustineri, si deputati non Doctores nec licentiati erant magis idonei.

Ad 2. Applicationem poenarum et mulctarum esse faciendam ad praescriptum S. Concilii nedum in c. 3, sed etiam in c. 14, Sess. 24, *de ref.*

[Liber 17 Decretorum, p. 526].

2662.

S. C. C., *Boianen.*, 13 ian. 1646.

Sacra, etc. ad 1. respondit Episcopum licentia concessa Regularibus praedicare volentibus in ecclesiis, quae suorum Ordinum non sunt, posse quoad doctrinam illos examinare vigore S. Concilii, [1] si ita arbitrio ipsius Episcopi visum fuerit expedire, quod eadem S. Congregatio confidit fore moderatum et discretum.

[Liber 18 Decretorum, p. 14 a tergo].

[1] Sess. V, *de ref.*, c. 2.

2663.

S. C. C., *Neapolitana*, 13 ian. 1646.

Sacra, etc. censuit supradictas ecclesias, ut supponitur, dirutas, posse ab Emo Cardinali Archiepiscopo profanari ad praescriptum tamen S. Concilii Tridentini. [1]

[Liber 18 Decretorum, p. 1].

2664.

S. C. C., *Asten.*, 3 febr. 1646.

Quaeritur: An Doctor in Iure Canonico possit obtinere Praebendam Theologalem, et an Theologus non Doctor possit similiter illam obtinere.

Sacra, etc. ad 1. respondit, posse; ad 2. pariter affirmative respondit, si non adsit Doctor aequalis idoneitatis.

[Liber 18 Decretorum, p. 31].

2665.

S. C. C., *Neapolitana*, 14 apr. 1646.

Quaeritur ab Eminentiis Vestris, qua poena et a quo sit puniendus sacerdos Regularis, qui absque praevia Archiepiscopi seu Episcopi approbatione confessiones personarum saecularium audit.

Sacra, etc. respondit puniendum esse ab eodem Archiepiscopo seu Episcopo poenis etiam censurarum.

[Liber 18 Decretorum, p. 72 a tergo].

2666.

S. C. C., *Elven.*, 5 maii 1646.

4. An Canonico celebranti missam conventualem ultra distributiones debeantur eleemosynae, quae a Christifidelibus elargiuntur pro missis celebrandis.

Sacra, etc. ad 4. respondit Canonicos et Beneficiatos pro Missa conventuali, pro qua emolumentum et distributiones recipiunt, non posse aliam eleemosynam recipere vel Sacrificium alteri applicare.

[Liber 18 Decretorum, p. 97].

2667.

S. C. C., *Nicien.*, 4 aug. 1646.

Sacra, etc. respondit aeris intemperiem non excusare Parochum a residentia.

[Liber 18 Decretorum, p. 164 a tergo].

[1] Sess. XXI, *de ref.*, c. 7.

2668.

S. C. C., *Comen.*, 1 sept. 1646.

Sacra, etc. facto verbo cum Sanctissimo D. N. auctoritate sibi tributa benigne indulsit, ut de licentia Ordinarii et cum decentia a SS. Canonibus praescripta demoliatur et profanetur dicta ecclesia antiqua ita tamen uti situs et caementa et ruinae eiusdem ecclesiae non convertantur in usus profanos et sordidos, corporaque sepultorum transferantur una cum supellectili et legato olei pro lampada ad commoditatem et usum novae ecclesiae constructae.

[Liber 18 Decretorum, p. 191].

2669.

S. C. C., *Celsonen.*, 19 ian. 1647.

Sacra, etc. censuit unionem Parochialium pro augmento distributionum quotidianarum non esse concedendam. [1]

[Liber 18 Decretorum, p. 279].

2670.

S. C. C., *Verulana*, 19 ian. 1647.

Episcopus speciali decreto poenali praecipit Poenitentiario Ecclesiae Cathedralis, ut in diebus festis solemnioribus, in Quadragesima, in Adventu et in aliis festivitatibus in eodem decreto expressis assistat in sua sede confessionali ad publicam commoditatem se confiteri volentium. Cumque dictus Poenitentiarius praetendat non teneri assistere ad audiendas confessiones, nisi vocatus: ideo dictus Episcopus supplicat litteris ad hanc S. Congregationem directis declarare, an sibi licuerit facere dictum praeceptum, et quatenus licuerit, confirmari ab hac eadem S. Congregatione.

Sacra, etc. respondit Episcopum exequi et Poenitentiarium parere debere.

[Liber 18 Decretorum, p. 271].

2671.

S. C. C., *Panormitana*, 16 mart. 1647.

Archiepiscopus Panormitanus, ut in futurum occurratur scandalis et controversiis, supplicat pro declaratione infradictorum dubiorum:

1. An Abbas Regularis non benedictus possit suis subditis Regularibus ordines minores conferre.

[1] Cf. N. 2677.

Sacra, etc. audita utraque parte et rationibus mature perpensis respondit ad 1. Abbatem non benedictum, si habeat privilegium speciale Apostolicum conferendi ordines minores, posse suis subditis Regularibus conferre, secus si id ei non fuerit ex privilegio apostolico concessum.

[Liber 18 Decretorum, p. 311].

2672.

S. C. C., *Quiten.*, 16 mart. 1647.

Sacra, etc. inhaerendo declarationibus alias factis censuit non esse admittendum Procuratorem existentem in Curia pro visitandis sacris liminibus nomine Episcopi oratoris etiam ex gratia, sed dandam esse prorogationem competentem.

[Liber 18 Decretorum, p. 312 a tergo].

2673.

S. C. C., *Viennen.*, 16 mart. 1647.

Sacra, etc. mature ponderatis litteris nuntii Viennensis ad hanc S. Congregationem a SSmo D. N. remissis censuit referendum S. Sanctitati causam super fabricatione falsae monetae committi posse per Breve Sanctitatis Suae eidem Nuntio ad conficiendum tantum processum, et facti instructionem, sumendam contra fratrem Georgium de Bosna Min. Observ. Sancti Francisci in Episcopum titularem... electum reservata eidem Sanctissimo sententia diffinitiva et cum facultate retinendi eumdem Episcopum bene custoditum in monasterio vel in alio loco eidem Nuntio bene viso concurrentibus tamen legitimis indiciis, quodque dictus Nuntius processum etiam conficiat contra fratrem socium dicti Episcopi nec non contra duos familiares eiusdem ratione connexitatis causae, et quia magis dignus trahit ad minus dignum iuxta opinionem veram et receptam: ideoque cum prudenti circumspectione idem Nuntius instare debebit pro remissione dictorum duorum familiarium affirmando Caesari et eius ministris, quod verificato delicto iuste et condigne punientur.

[Liber 18 Decretorum, p. 312 a tergo et 313].

2674.

S. C. C., *Belgii*, 6 apr. 1647.

Sacra, etc. censuit concedendam esse Episcopis facultatem, ut in casu negligentiae Superiorum Regularium offerre possint monialibus Confessarios extraordinarios bis vel ter in anno, qui omnium monialium confessiones audire debeant.

[Liber 18 Decretorum, p. 328].

2675.

S. C. C., *Portugallien.*, 6 apr. 1647.

Sacra, etc. respondit nec aetatem senilem, nec malam valetudinem excusare Parochum a residentia personali.

[Liber 18 Decretorum, p. 329 a tergo].

2676.

S. C. C., *Novarien.*, 6 iul. 1647.

Episcopus supplicat pro resolutione infradicti dubii: An Episcopus in absentia Curati ex causa inquisitionis criminis possit durante absentia deputare Vicarium pro administratione curae, et cum assignatione congruae portionis ex redditibus parochialibus. An vero huiusmodi deputatio spectet ad ipsum Curatum sic absentem, et inquisitum privative.

Sacra, etc. respondit deputationem Vicarii pro administratione curae spectare ad Parochum etiam de crimine inquisitum, huiusmodi tamen Vicarium esse ab Episcopo approbandum. Quod si non deputaverit vel minus idoneum, licere Episcopo deputare idoneum, ne cura animarum negligatur.

[Liber 18 Decretorum, p. 347 a tergo et 348].

2677.

S. C. C., *Celsonen.*, 2 sept. 1647.

Sacra, etc. censuit standum in decretis sub die 19 Ianuarii [1] proxime praeteriti, scilicet unionem Parochialium pro augmento distributionum quotidianarum non esse concedendam, sed utendum remediis a S. Concilio praescriptis c. 15, Sess. 24, *de ref.*

[Liber 18 Decretorum, p. 404].

2678.

S. C. C., *Parisien.*, 14 dec. 1647.

Sacra, etc. censuit, si Sanctissimo D. N. placuerit, concedendum esse indultum supra petitum, si et quatenus ossa duellantium sint confusa tamen ossibus aliorum defunctorum in eadem Cappella Sancti Clementis sepultorum, quodque sepultura eorundem duellantium fuerit occulta, et exhumatio fieri non possit absque scandalo.

[Liber 18 Decretorum, p. 427 a tergo].

[1] Cf. N. 2669.

2679.

S. C. C., *Albinganen.*, 14 mart. 1648.

Sacra, etc. respondit, si Reliquiae sint antiquae, illas esse habendas in ea veneratione, in qua hactenus fuerunt habitae; si vero novae fuerint, Episcopum servare debere formam in Decreto S. Concilii de veneratione et reliquiis Sanctorum praescriptam.

[Liber 18 Decretorum, p. 456 a tergo].

2680.

S. C. C., *Leodien.*, 14 mart. 1648.

Sacra, etc. censuit supradictum Abbatem solemniter benedictum, mitratum, et iurisdictionem etiam in temporalibus exercentem, posse suis subditis Regularibus tantum Primam Tonsuram, et quatuor Minores Ordines conferre.

[Liber 18 Decretorum, p. 454 a tergo].

2681.

S. C. C., *Elnen.*, 28 mart. 1648.

Cum Vicarius Capitularis sede episcopali Elnen. vacante renovet abusus de iure prohibitos, ideo Clerus ecclesiae Sancti Ioannis Perpiniani, ut a damnis et praeiudiciis inde resultantibus se liberet, supplicat pro declaratione infrascriptorum dubiorum:.

6. *An Vicario Capitulari liceat poenas et mulctas pecuniarias in usus proprios convertere, seu potius teneatur omnes piis locis applicare.*

7. *An Vicario Capitulari liceat quicquam recipere pro sententiis in causis criminalibus, beneficialibus et matrimonialibus.*

Sacra, etc. ad supradicta dubia respondit, ut sequitur:

Ad 6. Vicarium Capitularem non posse poenas et mulctas in usus proprios convertere, sed integras locis piis applicare.

Ad 7. Quicquam percipere non posse.

[Liber 18 Decretorum, p. 464, 465].

2682.

S. C. C., *Melphicten.*, 2 maii 1648.

Sacra, etc. respondit annum probationis D. Fabritii novitii in monasterio Congregationis Coelestinorum fuisse interruptum, nec ideo posse professionem expressam valide emittere absque novo probationis anno.

[Liber 18 Decretorum, p. 476 a tergo].

2683.

S. C. C., *Montis Virginis*, 2 maii 1648.

In Congregatione Montis Virginis adest statutum Apostolica auctoritate confirmatum cum decreto irritanti, quod nemo ex Prioribus dictae Congregationis eligi possit in Abbatem, nisi sequuta vacatione per obitum alterius Abbatis vel per illius renunciationem in scriptis, et de consensu Capituli faciendam a senibus sexagenariis, et qui per decennium officium Abbatis exercuerit. Ut autem huiusmodi statutum observetur, et ipsa Congregatio ad illius dispositionem se conformet Procurator Generalis mediante libello remisso nomine Abbatis Generalis et Superiorum quaerit:

1. *An vivente Abbate, eoque non renuntiante, nec suspenso, aut privato, possit per Capitulum valide fieri electio de alio Abbate.*

2. *An ex renunciatione per Capitulum admissa alicuius Abbatis, qui per decennium officium Abbatis non exercuit, electio de successore facta sustineatur.*

Sacra, etc. ad utrumque negative respondit.

[Liber 18 Decretorum, p. 476 a tergo et 477].

2684.

S. C. C., *Verulana*, 2 maii 1648.

Instante Canonico Poenitentiario ecclesiae Cathedralis, Poenitentiarium non debere cogi ad maiorem residentiam, quam alii Canonici, hac tamen moderatione adhibita, ut praesens sit in ecclesia eo tempore, quo poenitentes fequentius accedere solent ad Confessiones, nimirum tempore Quadragesimae, Adventus, et diebus festis solemnibus, praecipue Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, Assumptionis B. Mariae Virginis, Omnium Sanctorum et Nativitatis D. Nostri Iesu Christi.

[Liber 18 Decretorum, p. 471 a tergo].

2685.

S. C. C., *Civitatis Castellanae*, 8 aug. 1648.

Quaesitum fuit, an Archipresbyter ecclesiae Cathedralis Civitatis Castellanae habens curam animarum annexam, teneatur diebus Dominicis et aliis diebus festis de praecepto Missam in eadem ecclesia celebrare et sacrificium pro fundatoribus, benefactoribus et pro suis ovibus applicare absque eo quod eisdem diebus aliam eleemosinam recipere possit.

Sacra, etc. utraque parte audita, et rationibus deductis mature perpensis, censuit dictum Archipresbyterum teneri diebus Dominicis et aliis diebus festis de praecepto Missam in dicta ecclesia Cathedrali celebrare, et sacrificium pro fundatoribus, benefactoribus et suis ovibus applicare, absque eo, quod eisdem diebus aliam possit eleemosinam recipere. [1]

[Liber 18 Decretorum, p. 503].

2686.

S. C. C., *Calaritana*, 14 nov. 1648.

Cum modernus Archiepiscopus Calaritanus pro quiete suae conscientiae intendat removere pastorali charitate abusus quo ad Oratoria privata introductos, reverenter et instantissime petit declarationem infrascriptorum dubiorum:

1. *An sub prohibitione decreti Pauli V super Oratoriis privatis, et litterarum huius S. Congregationis* [2] *comprehendatur Cappella existens in aula publici palatii Civitatis, ita ut Magistratus teneatur a Sede Apostolica licentiam impetrare.*

2. *An sub eadem prohibitione comprehendatur Cappella carcerum publicorum, et petenda sit eadem licentia a Sede Apostolica, vel sufficiat licentia Ordinarii, si huiusmodi Cappella sit in loco decenter ornata.*

Sacra, etc. ad 1. respondit, comprehendi sub prohibitione decreti super Oratoriis editi die 10 Ianuarii 1615.

Ad 2. Non comprehendi Cappellam carcerum publicorum.

[Liber 18 Decretorum, p. 543, 544].

2687.

S. C. C., *Colimbrien.*, 14 nov. 1648.

Anno 1576 a fel. record. Gregorio XIII unita fuit Collegio Colimbriensi Societatis Iesu ecclesia Parochialis de Curia, Lamacen. Dioecesis, cum omnibus bonis, oneribus et iuribus ecclesiae et annexorum in quibuscumque modis vel rebus consistant, et undecumque proveniant, ac quocumque nomine nuncupentur, constituto in ipsa Parochiali Vicario perpetuo cum assignatione scutorum centum annuorum, nec non emolumenti pedis quod vocant altaris, et aliorum incertorum pro illius congrua. Ut autem occurratur controversiis, et contentionibus, supplicatur nomine eiusdem Societatis pro declaratione infradictorum dubiorum:

1. *An cura eiusdem ecclesiae ut supra unitae resideat saltem habitu apud ipsum Collegium.*

2. *An dictus Vicarius perpetuus, seu potius dictum Collegium teneatur ad onera ipsius ecclesiae.*

[1] Cf. N. 2496.
[2] S. C. C., litt. encycl. a. 1615. – Cf. N. 2396.

Sacra, etc. ad 1. respondit curam dictae ecclesiae, ut supra, unitae residere habitu penes ipsum Collegium.

Ad 2. Vicarium perpetuum cum congrua et emolumentis, ut supra, assignatis teneri ad onera ipsius ecclesiae.

[Liber 18 Decretorum, p. 530, 531].

2688.

S. C. C., *Placentina*, 5 dec. 1648.

Sacra, etc. respondit electionem Promotoris fiscalis spectare ad solum Episcopum absque alio consensu seu consilio Capituli.

[Liber 18 Decretorum, p. 552 a tergo].

2689.

S. C. C., *Belgii*, 19 dec. 1648.

Cum Parochi ecclesiarum Parochialium in Belgio ex consuetudine, ut supponitur, immemorabili singulis diebus Adventus Domini et Quadragesimae praedicare consueverint; cumque aliqui moderni Parochi contrevertere intendant non teneri, nisi ter in hebdomada, nec ab Episcopis aliter cogi posse: ideo Episcopi ad dirimendas controversias supplicant pro declaratione huius S. Congregationis.

Sacra, etc. respondit S. Concilium [1] relinquere arbitrio Episcoporum.

[Liber 18 Decretorum, p. 562].

2690.

S. C. C., *Fesulana*, 19 dec. 1648.

Quaerit Episcopus: An si obtinens beneficium simplex de iure patronatus laicorum, ad cuius titulum fuit ordinatus, provideatur de alio beneficio curato ad illius congruam sustentationem sufficienti cum pacifica possessione, et fructuum perceptione, an inquam ex dispositione S. Concilii [2] dicatur primum beneficium simplex vacare ipso iure absque alia sententia privationis.

Sacra, etc. secundum ea, quae proponuntur, censuit primum beneficium etiamsi ad illius titulum obtinens fuerit ordinatus, vacare ipso iure, absque alia sententia privationis.

[Liber 18 Decretorum, p. 565 a tergo].

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 4.
[2] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 17.

2691.

S. C. C., *Pistorien.*, 16 ian. 1649.

Episcopus ad tollendos abusus circa Missae sacrificium introductos publicavit edictum, et ne contingat executionem impediri, supplicat per S. Congregationem declarari:

1. An Episcopus vigore S. Concilii Tridentini, c. unico, Sess. 22, de observ. et evit. in celebr. Missae, *possit punire etiam poena censurarum Sacerdotes tam saeculares, quam Regulares committentes indecentia circa Missae sacrificium.*

2. An possit prohibere sub poena censurarum laicis, ne pinguius stipendium taxae solvant Sacerdotibus tam saecularibus, quam Regularibus Missas celebrantibus, et quod iidem Sacerdotes illud acceptare non possint etiam a sponte dantibus.

Sacra, etc. ad 1. respondit Episcopum posse.

Ad 2. prohibere non posse, ideoque moderandum decretum.

[Liber 18 Decretorum, p. 575].

2692.

S. C. C., *Fesulana*, 30 ian. 1649.

Haec causa refertur supra, die 19 dec. 1648. – Cf. N. 2690.

2693.

S. C. C., *Lycien.*, 30 ian. 1649.

Sacra, etc. censuit Vicarium Capitularem etiam Administratorem mensae episcopalis sede vacante non posse beneficia etiam simplicia unire Parochiali ecclesiae quamvis pauperi.

[Liber 18 Decretorum, p. 576].

2694.

S. C. C., *Neapolitana*, 27 febr. 1649.

Sacra, etc. respondit supradictum Felicem Thomam Scalsium ordinatum ab Archiepiscopo Surrentino in Civitate Neapolitana attenta licentia Vicarii Capitularis eidem Archiepiscopo concessa exercendi ibidem Pontificalia, non incidisse in suspensionem.

[Liber 18 Decretorum, p. 589].

2695.

S. C. C., *Nicien.*, 20 mart. 1649.

Quaerit Episcopus: An carceres episcopales possint ab Episcopo fabricari seu fabricatos restaurari ex poenis et mulctis.

Sacra, etc. respondit Episcopum non posse.

[Liber 18 Decretorum, p. 604 a tergo].

2696.

S. C. C., *Ordinis Minorum S. Francisci*, 20 mart. 1649.

Quaeritur: An Monasteria consequi possint dotes puellarum novitiarum in anno probationis decedentium eodem anno non completo, professione tantum ante obitum in articulo mortis per easdem novitias emissa.

Sacra, etc. unanimi Emorum Patrum consensu censuit nec dotem, nec successionem bonorum consequi posse.

[Liber 18 Decretorum, p. 604].

2697.

S. C. C., *Valentina*, 29 maii 1649.

Capitulum ecclesiae Cathedralis Valentinae supplicat sede Archiepiscopali vacante super infradictis responderi:

1. An Capitulum dictae ecclesiae possit ex dispositione S. Concilii deputare nedum Oeconomum mensae Archiepiscopalis, verum etiam oeconomos aliarum ecclesiarum Rectoralium pro tempore vacationis.

2. An idem Capitulum possit oeconomos iam deputatos absque causa removere.

Sacra, etc. ad supradicta dubia respondit, ut sequitur.

Ad 1. Capitulum ecclesiae Cathedralis posse quidem ex dispositione S. Concilii [1] deputare oeconomum mensae Archiepiscopalis, non autem oeconomos ecclesiarum Parochialium pro tempore vacationis.

Ad 2. Oeconomos, ut supra, deputatos non posse a Capitulo removeri.

[Liber 18 Decretorum, p. 626 a tergo et 627].

2698.

S. C. C., *Portugalliae*, 7 aug. 1649.

Superiores Cistercienses Regionum Portugalliae Ordinis S. Benedicti exponentes, quod Abbates Monasteriorum eiusdem Ordinis habent iurisdictionem quasi-episcopalem, nec non usum Baculi et Mitrae, et ex Apostolicis constitutionibus gaudent privilegiis, quibus fruuntur Abbates benedicti, supplicant pro declaratione infradictorum dubiorum:

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 16.

1. An dispensationes matrimoniales, literae in forma Significavit, et similes debeant dictis Abbatibus quoad eorum subditos committi.

2. An iidem Abbates possint suis subditis saecularibus Ordines minores conferre seu literas dimissorias ad huiusmodi Ordines suscipiendos concedere.

Sacra, etc. ad 1. respondit supradictas dispensationes matrimoniales et literas in forma Significavit, non posse dictis Abbatibus committi.

Ad 2. respondit huiusmodi Abbates non posse suis subditis saecularibus Ordines minores conferre, nec literas dimissoriales ad huiusmodi Ordines suscipiendos concedere. [1]

[Liber 18 Decretorum, p. 661 a tergo et 662].

2699.

S. C. C., *Regien.*, 7 aug. 1649.

Sacra, etc. benigne indulsit, ut ab Episcopo Regiensi pro suo arbitrio et cum decentia a SS. Canonibus praescripta demoliatur et profanetur supradictum Oratorium, ita tamen, ut ibidem Crux erigatur, et in loco commodiori et magis apto aliud decens expensis dicti D. Ducis construatur, et cementa dicti oratorii demoliendi in usus profanos sordidos non convertantur, et si quae corpora ibidem sepulta fuerint, una cum supellectili in commodum et usum novi oratorii, ut supra, construendi, transferantur.

[Liber 18 Decretorum, p. 661].

2700.

S. C. C., *Derthonen.*, 28 aug. 1649.

Sacra, etc. censuit dandam esse declarationem tenoris sequentis, scilicet: Die 13 Novembris 1627. Sacra, etc. reiecta opinione Mirandae et sequacium, respondit spectare ad Episcopum tam ante susceptionem habitus, quam ante professionis emissionem explorare voluntatem Virginum Deo dedicandarum etiam in Monasteriis Regularibus subiectis et exemptis, debetque per eumdem Episcopum demandari tam Monialibus, quam Superioribus Regularibus, ne illis Virginibus dent habitum, et multo minus patiantur professionem emittere, nisi prius earum voluntas perspecta et explorata sit ab eodem Episcopo, eisque notificata. Contrafacientes vero idem Episcopus possit coercere non solum poenis a S. Concilio statutis [2] et praescriptis, sed etiam ecclesiasticis censuris et aliis iuris remediis, non obstantibus quibuscumque privilegiis etc. Idque nisi quoad alia expressa adesset conseuetudo ad favorem Episcopi, quae observanda erit.

[Liber 18 Decretorum, p. 669].

[1] Cf. N. 3057, 3073, 3129.

[2] Sess. XXV, *de regularibus*, c. 17.

2701.

S. C. C., *Oscen.*, 13 nov. 1649.

Sacra, etc. respondit moniales non posse vigore facultatis Bullae Cruciatae alios Confessarios, praeter eos, qui ad audiendas ipsarum monialium confessiones deputati et approbati fuerint, eligere.

[Liber 19 Decretorum, p. 4].

2702.

S. C. C., *Pharen.*, 13 nov. 1649.

Quaeritur: 1. An Episcopo liceat propria auctoritate Capitulum convocare absque alia requisitione illius, ad quem spectare praetenditur convocatio.

2. An Episcopus negotia in Capitulo proposita, et non resoluta ob varietatem votorum, possit decidere et determinare.

Sacra, etc. ad 1. respondit affirmative, dummodo non agatur de suo vel suorum commodo privato.

Ad 2. Episcopum non posse.

[Liber 19 Decretorum, p. 4].

2703.

S. C. C., *Sarsinaten.*, 27 nov. 1649.

Sacra, etc. respondit Episcopum admittere debere erectionem beneficii iuris patronatus, de quo agitur, sed conditionem expositam, quod praesentatus examini se subiicere non debeat, esse intelligendam, quatenus eidem Episcopo constet esse idoneum.

[Liber 19 Decretorum, p. 9].

2704.

S. C. C., *Nullius*, 5 febr. 1650.

Sacra, etc. censuit Abbatem habentem iurisdictionem quasi-episcopalem non posse casus sibi reservare, nisi ultra iurisdictionem quasi-episcopalem Abbatia sit nullius, ita ut nec ipse, nec illius subditi alicui Episcopo subsint.

[Liber 19 Decretorum, p. 26].

2705.

S. C. C., *Senogallien.*, 5 febr. 1650.

Sacra, etc. auditis partibus censuit Fratribus Minorum Conventualium S. Francisci Conventus Terrae Montis Bodii non licuisse forensi, qui ad dictam Terram se transtulerat et in eodem Conventu commorabatur, administrare Ssmum Eucharistiae Sacramentum, Extremae Unctionis, nec illius cadaver in eorum ecclesia seppelire absque licentia Parochi, cui solvenda est quarta funeralis. Dictosque Fratres consulere debere propriae conscientiae.

[Liber 19 Decretorum, p. 23 a tergo].

2706.

S. C. C., *Perusina*, 2 apr. 1650.

Episcopus supplicat per S. Congregationem infradictis dubiis responderi:

4. An Episcopus prohibere possit Regularibus etiam sub censuris, ne ante electionem Abbatissae vel Priorissae vota habere procurent.

5. An oratoria domibus privatorum civium contigua et ab eisdem domibus non penitus seiuncta, et ad quae patet aditus per viam publicam, comprehendantur sub prohibitione de privatis oratoriis. [1]

Sacra, etc. ad 4. respondit non esse adhibendas censuras.

Ad 5. respondit huiusmodi oratoria non esse comprehensa sub prohibitione, si habeant ostium publicum perpetuum et in via publica, nullusque ex privatis domibus prospectus aut exitus pateat.

[Liber 19 Decretorum, p. 39 a tergo et 40].

2707.

S. C. C., *Traguren.*, 30 apr. 1650.

Capitulum supplicat pro declaratione infradictorum dubiorum:

1. An uno Doctore in Capitulo existente sit necessario in Vicarium Capitularem constituendus, etiamsi in eodem Capitulo reperiatur alius non doctor aeque aptus ad officium Vicarii.

3. An Vicarius Capitularis constitutus possit sede vacante ab eodem Capitulo removeri et auctoritas eidem concessa limitari.

Sacra, etc. ad 1. respondit praeferendum esse Doctorem alteri aeque apto existenti in Capitulo.

Ad 3. dandas esse declarationes antiquas.

[Liber 19 Decretorum, p. 45 a tergo].

2708.

S. C. C., *Cadurcen.*, 2 iul. 1650.

Moniales Sanctae Clarae supplicant pro declaratione infradictorum dubiorum:

1. An habere possint Confessarium extraordinarium ab Episcopo Dioecesano non obstante contradictione Superiorum Regularium, quibus eaedem moniales subiiciuntur.

[1] S. C. C., litt. encycl. a. 1615. - Cf. N. 2396.

2. An Confessarius eisdem monialibus deputatus a suis Superioribus Regularibus debeat necessario approbari ab eodem Episcopo Dioecesano ad validitatem confessionis non obstante consuetudine, ut praetenditur, immemorabili.

Sacra, etc. ad 1. respondit habere posse Confessarium extraordinarium ab Episcopo Dioecesano in casu negligentiae Superiorum Regularium.

Ad 2. Confessarios extraordinarios monialium etiam Regularibus subiectarum post constitutionem Gregorii XV[1] hac de re editam nullatenus posse illarum confessiones audire, nisi prius ab Episcopo Dioecesano idonei iudicentur et approbentur, non obstante quacumque contraria consuetudine.

[Liber 19 Decretorum, p. 59 a tergo et 60].

2709.

S. C. C., *Tragurien.*, 23 iul. 1650.

Capitulum Ecclesiae Cathedralis Tragurien. supplicat pro declaratione infradictorum dubiorum:

1. An Archipresbyter dictae Ecclesiae, qui actualem curam animarum exercet, dicatur residere ad effectum perceptionis reddituum, si resideat in suburbiis parum a Civitate distantibus.

2. An idem Archipresbyter, si parochiano vita functo Sacramenta non administraverit, ius ei competat cantandi Missam, et alias functiones funerales peragendi, et emolumenta ex eis percipiendi.

Sacra, etc. ad 1. respondit negative, si suburbia non sint intra limites parochiae.

Ad 2. respondit ius competere Archipresbytero.

[Liber 19 Decretorum, p. 67 a tergo et 68].

2710.

S. C. C., *Forosempronien.*, 3 sept. 1650.

Episcopus motus pastorali zelo et necessitate ob imperitiam Confessariorum decrevit congregationi casuum conscientiae singulis mensibus habendae interesse etiam debere omnes Confessarios tam Saeculares, quam Regulares. Cumque ipsi Regulares renuant, ideo supplicat pro declaratione:

An possit illos cogere, ut intersint, et renuentes privare facultate audiendi confessiones.

Sacra, etc. censuit Episcopum cogere tantum posse ad interessendum congregationi casuum conscientiae Parochos tam Saeculares, quam Regulares curam animarum exercentes, alios vero monitionibus adhortari, non autem cogere.

[Liber 19 Decretorum, p. 76].

[1] Cf. N. 199.

2711.

S. C. C., *Valven. et Sulmonen.*, 3 sept. 1650.

Cum in praecedenti Congregatione[1] fuerit dilata resolutio trium ex propositis dubiis, ideo supplicatur pro resolutione:

1. *An in Civitate et Dioecesi Valvensi sint deputandi examinatores synodales distincte ab illis, qui deputantur in Civitate et Dioecesi Sulmonen.*

2. *An Episcopus pro causis dioecesanorum Valvensium deputare debeat Vicarium Generalem in Dioecesi Valven.*

Sacra, etc. utraque parte informante, et rationibus hinc inde deductis mature perpensis ad supradicta dubia respondit:

Ad 1. deputandos esse examinatores synodales in Dioecesi Valven. distincte ab examinatoribus, qui in Civitate et Dioecesi Sulmonen. deputantur.

Ad 2. Episcopum pro causis dioecesanorum Valvensium deputare debere Vicarium Generalem in Dioecesi Valvensi.

[Liber 19 Decreterum, p. 78 a tergo et 79].

2712.

S. C. C., *Vulturarien.*, 3 sept. 1650.

Sacra, etc. respondit Episcopum procedere posse contra Guardianum et fratres S. Mariae Angelorum, qui renuerunt interesse processioni in die S. Marci ad praescriptum S. Concilii,[2] et qui ausi fuerunt exhumare cadaver dictae Marchionissae, et tradere laicis absque licentia ipsius Episcopi.

[Liber 19 Decretorum, p. 76 a tergo].

2713.

S. C. C., *Aquen.*, 26 nov. 1650.

Episcopus supplicat per S. Congregationem declarari, an ad Primam Tonsuram et ad alios Ordines promovere debeat Ambrosium, qui habitum clericalem a teneris annis de licentia ipsius Episcopi gestavit, attento quod illius pater exercuit et exercet in Civitate Mantuana officium barigelli.

Sacra, etc. respondit Episcopum posse.

[Liber 19 Decretorum, p. 92 a tergo].

2714.

S. C. C., *Eugubina*, 26 nov. 1650.

Episcopus exponens ex antiquissimo usu in Monasterio Monialium Cappuccinarum elemosinas dotales non restitui, etiam si Virgines ingressae

[1] Die 13 aug. 1650. - Cf. Liber 19 Decretorum, p. 71 a tergo et 72.
[2] Sess. XXV, *de regularibus*, c. 13.

non potuerint, vel noluerint professionem emittere, seu intra annum probationis obierint, supplicat pro sua instructione responderi: An id permittere possit ex dicto usu antiquissimo.

Sacra, etc. respondit non posse non obstante consuetudine etiam immemorabili.

[Liber 19 Decretorum, p. 94].

2715.

S. C. C., *Perusina*, 26 nov. 1650.

Sacra, etc. censuit Episcopum posse pro suo arbitrio et conscientia deputare Confessarium extraordinarium monialibus sibi subiectis, universe tamen, et non singulariter. Monialibus vero existentibus sub gubernio Regularium in casu tantum negligentiae, ita tamen, ut huiusmodi Confessarii etiam extraordinarii monialium Regularibus subiectarum examinentur et approbentur ab Episcopo toties, quoties casus deputationis evenerit.

[Liber 19 Decretorum, p. 94].

2716.

S. C. C., *Papien.*, 3 iun. 1651.

Quaeritur 1. An Abbas Regularis S. Benedicti, qui ut supponitur, est nullius Dioecesis, et exercet iurisdictionem quasi episcopalem in locis sibi subiectis, possit in eisdem locis propria auctoritate pontificalia exercere.

2. An idem Abbas possit examinare testes pro probando statu suorum subditorum matrimonia contrahere volentium cum exteris, ita ut illorum attestatio debeat ab Ordinario admitti.

Sacra, etc. ad 1. respondit dictum Abbatem posse ad praescriptum tamen privilegiorum Congregationis Cassinen.

Ad 2. respondit pariter posse, quatenus sit nullius Dioecesis, et exerceat iurisdictionem quasi episcopalem.

[Liber 19 Decretorum, p. 130 a tergo].

2717.

S. C. C., *Conversanen.*, 3 febr. 1652.

(Circa c. 15, Sess. 24) Sacra, etc. respondit nihil esse innovandum, sed D. Secretarius moneat Episcopum iuxta mentem.

[Liber 19 Decretorum, p. 169 a tergo].

2718.

S. C. C., *Urbinaten.*, 3 febr. 1652.

Sacra, etc. censuit dandum esse decretum de anno 1629 tenoris sequentis: Hora, qua Episcopus in ecclesia Cathedrali praedicat, quave ex causa publica convocatis Clero, Magistratu et populo coram se praedicare facit solemniter, posse sub poenis etiam censurarum praecipere Regularibus, ne illa hora praedicent.

[Liber 19 Decretorum, p. 167 a tergo].

2719.

S. C. C., *Eistetten.*, 24 febr. 1652.

Sacra, etc. respondit pro visitandis Apostolorum liminibus non esse locum admissioni alumni in Collegio Germanico existentis et canonicatum in ecclesia Eistetten. obtinentis.

[Liber 19 Decretorum, p. 173].

2720.

S. C. C., *Elven. seu Portugallien.*, 15 iun. 1652.

Episcopus Elvensis, qui hodie est unicus Episcopus in Regno Portugalliae, pro sua ut inquit instructione, et ad tollendos abusus in eodem Regno, supplicat per hanc S. Congregationem declarari:

An Fratres Sacerdotes professi Ordinum Militiarum Christi, S. Iacobi et de Avis possint consequi et retinere beneficia saecularia cum cura et sine cura, nec non Canonicatus in Cathedralibus Ecclesiis absque dispensatione Apostolica.

Sacra, etc. respondit huiusmodi fratres Sacerdotes professos, si emittant professionem expressam, cum tribus votis substantialibus, esse incapaces beneficiorum saecularium absque dispensatione Sedis Apostolicae.

[Liber 19 Decretorum, p. 194 a tergo].

2721.

S. C. C., *Nullius*, 17 aug. 1652.

In libello ad hanc S. Congregationem remisso conqueritur Rector ecclesiae Parochialis, quod Confratres Societatum absque praecedenti legitima facultate iuris sepeliendi, et absque interventu ipsius Parochi coeperint sepulturam defunctis dare in eorum oratoriis, quapropter de consensu utriusque partis supplicatur pro declaratione: An eisdem liceat.

Sacra, etc. respondit non licere.

[Liber 19 Decretorum, p. 202 a tergo].

2722.

S. C. C., *Pistorien.*, 7 sept. 1652.

Sacra, etc. censuit Episcopo competere ius visitandi supradictam Confraternitatem laicorum, nec non cappellam et oratorium eiusdem Confraternitatis etiamsi existant intra septa Conventus Fratrum S. Francisci de

observantia, in his tamen, quae ad dictam Confraternitatem respiciunt, et circa alia omnia, quae ad obligationem eiusdem Confraternitatis relationem habent.

[Liber 19 Decretorum, p. 205].

2723.

S. C. C., *Melevitana*, 14 dec. 1652.

Sacra, etc. censuit Io. Antonium Cancrium Canonicum ecclesiae Cathedralis Melevitanae non esse admittendum ad visitationem SS. Liminum pro XXI triennio nomine Episcopi Melevitani, cum non fuerit ex dicta causa ad Urbem delegatus impensis ipsius Episcopi, ei tamen concedendam esse prorogationem ad sex menses.

[Liber 19 Decretorum, p. 218].

2724.

S. C. C., *Vicentina*, 14 dec. 1652.

Fr. Laurentius Pena Ordinis Carmelitanorum seducta Francisca uxore Ambrosii Gussoni, dimisso habitu regulari se recepit in locum Dioecesis Vicentinae, ibique in domo conducta degebat cum eadem muliere in adulterio sub specie matrimonii.

Ad instantiam vero mandato executivo Curiae Episcopalis Vicentinae in adulterio deprehensus fuit carceratus, et retentus in carceribus eiusdem Curiae Episcopalis. Cumque praetendant Superiores Regulares sibi remitti, et illius causam cognoscere, ex adverso autem Curia Epixscopalis praetendat cognitionem causae et punitionem ad se spectare, supplicat pro declaratione.

Sacra, etc. censuit secundum ea, quae proponuntur, cognitionem causae contra Fratrem Laurentium Penam Ordinis Carmelitanorum spectare ad Eñum Episcopum.

[Liber 19 Decretorum, p. 216 a tergo].

2725.

S. C. C., *Abulen.*, 4 febr. 1653.

Sacra, etc. inhaerens declarationibus alias editis [1] censuit Concilii decretum c. 8, Sess. 22, *de reform.* tribuens Episcopis facultatem visitandi, non sustulisse fundationes, nisi specifice excludentes Episcopum etiam a iure visitandi.

[Liber 19 Decretorum, p. 229].

[1] Cf. N. 2186.

2726.

S. C. C., *Galliarum*, 26 apr. 1653.

Sacra, etc. instantibus Regularibus censuit ab Episcopis non posse prohiberi Regularibus habentibus privilegia Apostolica, ut a Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusive non valeant ministrare personis saecularibus Sacramentum Confessionis; posse tamen eisdem Regularibus prohiberi, ne huiusmodi personis saecularibus in die Paschatis administrent Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, etiam si dictae personae saeculares in alia die satisfecerint praecepto Ecclesiae hac de re edito. [1]

[Liber 19 Decretorum, p. 246].

2727.

S. C. C., *Ragusina*, 19 iul. 1653.

Sacra, etc. respondit Vicarium Generalem praecedere debere tam in choro, quam in aliis locis Archidiacono et aliis Canonicis, et ideo dentur declarationes alias factae. [2]

[Liber 19 Decretorum, p. 263].

2728.

S. C. C., *Campanien.*, 13 sept. 1653.

Cum Episcopus Campanien. absque litteris dimissoriis Archiepiscopi Compsani ordinarii contulerit Primam Tonsuram et successive alios Ordines minores Fabritio Marasco die 4 maii 1653, ut inquit idem Episcopus, intentione et animo conferendi beneficium in sua Dioecesi pro ut postea idem contulit die 8 eiusdem mensis, ideo idem Archiepiscopus citato et audito Episcopo Campanien. supplicat pro resolutione:

An dictus Episcopus remaneat per annum suspensus a collatione, et dictus ordinatus ab executione dictorum Ordinum arbitrio Ordinarii.

Sacra, etc. respondit, secundum ea, quae proponuntur, Episcopum Campanien. remanere per annum suspensum a collatione Ordinum et Fabritium ordinatum ab executione Ordinum collatorum arbitrio Archiepiscopi Compsani Ordinarii.

[Liber 19 Decretorum, p. 277].

[1] C. 12, X, *de poenitentiis et remissionibus*, V, 38.
[2] Cf. N. 2261.

2729.

S. C. C., *Ianuen.*, 15 nov. 1653.

Sacra, etc. rationibus mature perpensis, inhaerendo declarationibus alias factis[1] censuit moniales non posse vigore privilegiorum Confraternitatis SSmae Trinitatis, seu Redemptionis Captivorum et aliorum privilegiorum eligere alios Confessarios praeter eos, qui ad audiendas ipsarum monialium confessiones deputati et ab Episcopo approbati fuerunt. Dictumque decretum transmitti debere Emo Cardinali Archiepiscopo Ianuen. et Inquisitori eiusdem Civitatis.

[Liber 19 Decretorum, p. 283].

2730.

S. C. C., *Caesaraugustana*, 19 nov. 1653.

Sacra, etc. censuit consuetudinem auctoritate Ordinarii confirmatam in vim Statutorum Ecclesiae Caesaraugustanae Civitatis solvendi certam summam pecuniarum a quocumque proviso pro ingressu et admissione ad possessionem, quod inter Canonicos et Beneficiatos dividitur, vel in distributiones quotidianas eorum convertitur, non esse permissam, et a S. Concilio[2] improbatam.

[Liber 19 Decretorum, p. 287].

2731.

S. C. C., *Patavina*, 17 ian. 1654.

Occasione edicti per Episcopum Patavinum editi, cuius copia per manus Emorum Patrum transmittitur, ortae fuerunt desuper plures controversiae inter ipsum Episcopum et Regulares, quarum resolutio de consensu utriusque partis petitur ab hac S. Congregatione.

1\. *An facultas, seu approbatio audiendi saecularium personarum confessiones, praevio examine sit simpliciter et absolute Regularibus concedenda.*

4\. *An eosdem Regulares, ut supra, approbatos possit Episcopus revocato beneplacito in nova approbatione iterum examinare,*

Sacra etc. ad 1. respondit dandas esse declarationes antiquas.

Ad 4. Dilatum et resolutum in sequenti Congregatione, die 7 februarii 1654. Sacra etc. censuit Regulares simpliciter in examine rigoroso semel approbatos non posse iterum examinari ab eodem Episcopo, nisi nova superveniente causa.

[Liber 19 Decretorum, p. 304 a tergo, sq.].

[1] Cf. N. 2701.
[2] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 14.

2732.

S. C. C., *Nullius*, 7 febr. 1654.

Supplicatur pro resolutione infradicti dubii: An Episcopus antequam licentiam impartiatur Praedicatoribus etiam Regularibus ab Universitatibus electis, seu nominatis ad praedicandum in ecclesiis, quae non sunt suorum Ordinum, possit illos examinare super doctrina, etiam si Episcopi Antecessores per tempus immemorabile absque alio examine licentias praedicandi concedere consueverint.

Sacra, etc. respondit Episcopum posse examinare.

[Liber 19 Decretorum, p. 307].

2733.

S. C. C., *Milevitana*, 28 febr. 1654.

Episcopus Milevitanus praeviis reiteratis citationibus et dilationibus supplicat pro resolutione et opportuna provisione infrascriptorum dubiorum:

1\. An Tertiariae seu Bizochae earumque causae subiaceant privative foro ecclesiastico.

2\. An cognitio causarum super bonis patrimonii clericalis spectet privative ad forum episcopale.

Sacra, etc. ad 1. respondit Bizocas earumque causas habentes requisita iuxta declarationem huius S. Congregationis tenoris sequentis subiacere privative foro ecclesiastico. In Militen. seu Nullius die 20 Novembris 1640 Sacra, etc. ad 1. respondit Bizocas habentes requisita necessaria gaudere privilegio fori ecclesiastici, et exemptionis ac Canonis, *Si quis suadente.*[1]

Ad 2. respondit cognitionem causarum super bonis patrimonii clericalis spectare privative ad forum episcopale.

[Liber 19 Decretorum, p. 318 a tergo et 319].

2734.

S. C. C., *Senonen.*, 28 febr. 1654.

In libello ad S. Congregationem S. Officii remisso continentur infrascripta dubia, iudicio Emorum Patrum ad hanc S. Congregationem spectantia, quorum declaratio instantissime petitur.

1\. An Archiepiscopus Senonen. prohibere possit Regularibus, ut a Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis ministrare non possint Sacramentum Poenitentiae personis saecularibus etiam in periculo vitae constitutis.

[1] C. 29, C. XVII, q. 4.

5. An Regulares contradicente Archiepiscopo possint in ecclesiis suorum Ordinum etiam petita ab eis benedictione praedicare.

6. An Archiepiscopus ex causis occultis non concernentibus praedicationem possit eisdem Regularibus prohibitionem facere.

7. An Archiepiscopus possit prohibere Regularibus, ne SSm̃um Eucharistiae Sacramentum in eorum ecclesiis exponant etiam 40 horarum.

9. An Regulares volentes se ad Ordines promoveri teneantur iuxta decreta Archiepiscopi ostendere litteras dimissorias Ordinariorum propriae originis.

Sacra, etc. ad 1. respondit, Archiepiscopum prohibere non posse Regularibus ad audiendas confessiones personarum saecularium approbatis ministrare Sacramentum poenitentiae eisdem personis saecularibus a Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis.

Ad 5. respondit Regulares contradicente Archiepiscopo etiam in eorum ecclesiis praedicare non posse, Episcopum tamen contradicere non debere, nisi ex rationabili causa, et personis tantum singularibus, non autem generatim alicui Religioni, praesertim, si eis licentia praedicandi fuerit concessa.

Ad 6. respondit Arhiepiscopum posse, non tamen ex causis nullo modo concernentibus praedicationem.

Ad 7. respondit dandam esse declarationem antiquam tenoris sequentis: In Neapolitana, 17 Aug. 1630.[1]

Ad 9. respondit Regulares volentes se promovere ad Ordines non teneri ostendere dimissorias Ordinariorum propriae originis, sed sufficere, ut observent formam praescriptam in decreto s. m. Clem. VIII.[2]

[Liber 19 Decretorum, p. 316-318].

2735.

S. C. C., *Ripana*, 18 apr. 1654.

Quaerit Episcopus, an poenae et mulctae pro delictis etiam gravibus ab Episcopo praedecessore defuncto non applicatae locis piis potuerint sede vacante a Capitulo seu ab illius Vicario Capitulari ad favorem reorum reduci.

Sacra, etc. respondit huiusmodi reductiones per Capitulum seu illius Vicarium Capitularem fieri non potuisse.

[Liber 19 Decretorum, p. 336].

2736.

S. C. C., *Cortonen.*, 16 maii 1654.

Episcopus exponens Sacerdotem, qui est Coadiutor Praepositi Ecclesiae Cathedralis, et est Eques Ordinis S. Stephani, percussisse in publica platea Clericum, supplicat declarari:

[1] Cf. N. 2525.
[2] Cf. N. 2294.

An cognitio huius delicti spectet ad ipsum, an ad Superiores dictae Religionis.

Sacra, etc. respondit cognitionem supradicti delicti spectare ad Episcopum.

[Liber 19 Decretorum, p. 346 a tergo].

2737.

S. C. C., *Nullius*, 16 maii 1654.

An Episcopus in aliena Dioecesi gerens actum Pontificalem sub spe ratihabitionis, incurrat poenas c. 5, Sess. 6, *de ref.*, si sequatur ratificatio.

Sacra, etc., respondit non incurrere, si postea interveniat expressa licentia.

[Liber 19 Decretorum, p. 347 a tergo].

2738.

S. C. C., *Patavina*, 13 iun. 1654.

Sacra, etc. rescripto SSm̃i D. N. et expositis in libello per Sanctitatem Suam remisso mature perpensis censuit indulgendum arbitrio Episcopi, ut Missae ex elemosynis elargientium ex devotione erga Imaginem Sancti Antonii, vel pro gratiis ab eodem Sancto receptis, et recipiendis, nec non onera perpetua Missarum, quae in altari Cappellae eidem Sancto dicata celebrari non possunt, celebrari possint in aliis tribus altaribus eiusdem ecclesiae ab Episcopo designandis, in quibus existat Imago ipsius Sancti, ita tamen, ut recipientes dictas elemosinas notificent elargientibus Missas, quae in Altari dictae Cappellae celebrari non poterunt, celebrabuntur in dictis aliis tribus altaribus, affigendo insuper tabellam in loco ubi recipiuntur huiusmodi eleemosinae pro Missis, in qua expresse et explicite idem exprimatur.

[Liber 19 Decretorum, p. 355].

2739.

S. C. C., *Narnien.*, 12 sept. 1654.

Quaeritur partibus citatis et auditis, an obtinentes beneficia simplicia in Terra Calvii teneantur cum Parochis contribuere procurationi Episcopo visitanti Dioecesim praestandae.

Sacra, etc. censuit huiusmodi Beneficiatos teneri contribuere cum Parochis procurationi Episcopo visitanti Dioecesim.

[Liber 19 Decretorum, p. 399].

2740.

S. C. C., *Boianen.*, 14 nov. 1654.

Capitulum Ecclesiae Collegiatae Campobassi supplicavit in libello remisso pro declaratione infradictorum dubiorum, quae hodie, audito iuxta mentem Em̃orum Patrum Episcopo, proponuntur.

1. An Episcopus teneatur singulis annis visitare totam Dioecesim incipiendo visitationem a supradicta Ecclesia Collegiata.

2. Qualis debeat esse comitatus eiusdem Episcopi visitantis ad effectum praestationis victualium.

Sacra, etc. ad 1. respondit Episcopum debere omnino quotannis propriam Dioecesim per se ipsum, aut si legitime impeditus fuerit, per suum Generalem Vicarium aut Visitatorem idoneum visitare, et si quolibet anno totam visitare non poterit, saltem maiorem illius partem, ita ut toto biennio visitatio absolvatur. Visitationem vero incipere non debere a Collegiata Campobassi.

Ad 2. respondit Episcopum debere esse contentum de moderato ac modesto famulatu, et equitatu.

[Liber 19 Decretorum, p. 427 a tergo, sq.].

2741.

S. C. C., *Bononien.*, 14 nov. 1654.

Vicarius supplicat declarari: An Ordinariis locorum vigore facultatis sibi concessae a S. Concilio Tridentino, Sess. 14, c. 1, *de ref.*, liceat ob legitimas causas suspendere etiam extraiudicialiter Clericos et Presbyteros saeculares, etiam Parochos sibi subditos, sublata eis facultate appellandi.

Sacra, etc. respondit Ordinariis, ut supra, licere.

[Liber 19 Decretorum, p. 416 a tergo].

2742.

S. C. C., *Faventina*, 12 dec. 1654.

Em̃us Episcopus Faventinus facto inter Capitulum Ecclesiae Cathedralis et Archipresbyterum eiusdem Ecclesiae concordato, et per manus Em̃orum transmisso, unanimiter supplicant pro resolutione infradictorum dubiorum ad tollendas, ut inquiunt, controversias.

1. An dictus, Archipresbyter, qui in Bulla erectionis Archipresbyteratus excluditur a participatione distributionum quotidianarum et aliorum emolumentorum ad manus Camerarii Capitularis provenientium, debeat habere vocem in Capitulo, quando de istorum interesse et Massae Capitularis tantummodo tractatur.

Sacra, etc. ad 1. respondit Archipresbyterum vocem habere debere etiam in Capitulis supra expressis.

[Liber 19 Decretorum, p. 432].

2743.

S. C. C., *Conimbricen.*, 26 iun. 1655.

1. Proposito dubio iussu SSm̃i D. N.: An Abbates Congregationis S. Bernardi et S. Benedicti conferre potuerint Ordines minores Regularibus sibi

non subditis, nec non saecularibus etiam habentibus litteras dimissorias suorum Superiorum regularium seu Ordinariorum.

2. An dicti Abbates ex eorum privilegiis possint conferre Sacramentum Confirmationis, et an ab illis confirmati indigeant alia confirmatione.

Ad 1. Sacra, etc. Procuratoribus dictorum Ordinum saepius citatis, post plures dilationes dubiis supradictis mature discussis respondit dictos Abbates Ordines etiam minores Regularibus sibi non subditis, et multo minus saecularibus conferre non posse non obstantibus illorum privilegiis. Promotos vero ab illis non indigere alia collatione dictorum Ordinum, sed absolutione et rehabilitatione a SSm̃o obtinenda.

Ad 2. respondit huiusmodi Abbates non posse conferre Sacramentum Confirmationis, et ab illis confirmatos indigere nova confirmatione.

Insuper dictos Abbates incurrisse poenas a SS. Canonibus inflictas, et ita referendum SSm̃o, cui die 30 eiusdem facta relatione, Sua Sanctitas approbavit et iussit edi decreta, et observari debere.

[Liber 19 Decretorum, p. 484 a tergo et 485].

2744.

S. C. C., *Nullius Farfen.*, 13 nov. 1655.

Sacra, etc. attenta relatione Em̃i Cardinalis Barberini Commendatarii Farfen. benigne indulsit, ut Canonici Ecclesiae Collegiatae Sanctae Victoriae per duos menses a servitio Ecclesiae quotannis pro arbitrio eiusdem Em̃i Commendatarii abesse possint, ita tamen, ut omnes intersint in diebus Dominicis et festis totius anni, et in diebus omnibus Adventus, Quadragesimae, Octavae Nativitatis, Resurrectionis Dñi, Pentecostes et Corporis Christi, et nunquam a servitio ultra tertiam partem eodem tempore absint.

[Liber 19 Decretorum, p. 532 a tergo].

2745.

S. C. C., *Nullius*, 4 dec. 1655.

Ordinarius humiliter supplicat pro declaratione: An Vicarius Generalis Episcopi possit Episcopo absente Synodum Dioecesanam congregare ita, ut constitutiones in ea editae sint observandae.

Sacra, etc. respondit non potuisse absque speciali mandato Episcopi, ac propterea constitutiones in Synodo, ut proponitur, factas esse ipso facto nullas.

[Liber 19 Decretorum, p. 543 a tergo].

2746.

S. C. C., *Aquinaten.*, 1 apr. 1656.

Episcopus supplicat pro declaratione: An a Vicario Capitulari seu Cancellario Episcopatus exigi possint emolumenta, quae provenerunt sede Episcopali vacante, seu potius spectent ad ipsum Episcopum.

Sacra, etc. respondit emolumenta ex iurisdictione et sigillo aut alias undecumque sedis Episcopalis tempore vacantis obvenientia, quae ad Episcopum Sede Episcopali plena pertinuissent, ad successorem in Episcopatu, non autem ad Capitulum seu alium spectare, ex his tamen deducendum esse congruum salarium Vicarii Capitularis ad praescriptum S. Concilii electo [1] solvendum.

[Liber 19 Decretorum, p. 576].

2747.

S. C. C., *Segovien.*, 1 apr. 1656.

Episcopus Novae Segobiae in Indiis Filippinis quaerit: An contra Regulares curam animarum exercentes in ecclesiis Parochialibus, et Synodo interesse renuentes, nec non contra illorum Superiores, qui eos impediunt, ne intersint, possit ab Episcopo procedi ad poenas etiam censurarum.

Sacra, etc. respondit Episcopum procedere posse ad poenas etiam censurarum contra Regulares exercentes curam animarum in ecclesiis Parochialibus Regularibus, si renuant accedere ad Synodum, non autem contra Superiores eorumdem Regularium.

[Liber 19 Decretorum, p. 568].

2748.

S. C. C., *Adrien. et Pennen.*, 6 maii 1656.

Episcopus pro sua instructione quaerit: An demandare possit sub poenis etiam censurarum Regularibus, ut praecise exequantur decreta huius S. Congregationis et S. Congregationis Episcoporum circa ingressum Clausurae Monasteriorum Monialium, etiam ipsis Regularibus subiectarum, et circa accessus et colloquia cum Monialibus eorumdem Monasteriorum.

Sacra, etc. respondit Episcopum posse.

[Liber 19 Decretorum, p. 590 a tergo].

2749.

S. C. C., *Narnien.*, 24 mart. 1657.

Extant in Civitate et Dioecesi Narnien. plures Ecclesiae pene dirutae et collapsae etiam sub nomine Collegiatarum, in quibus reperiuntur perpetua Beneficia simplicia sub nomine Canonicatus, Prioratus, Scholariatus absque ullo onere quod sciatur; supplicat Episcopus declarari:

1. An possit in actu visitationis eorum titulos ad aliam ecclesiam viciniorem transferre.

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 16.

2. An possint eorum Beneficiarii quacumque ecclesiastica dignitate praefulgentes etiam Palatinorum privilegiis gaudentes ad resarciendam ecclesiam, in quam transferantur tituli, quatenus restauratione indigent, et ad erigendum Altare in dicta ecclesia (cogi).

4. An ad effectum praedictum et pro conficiendis supellectilibus sacris possit sequestrare fructus eorumdem beneficiorum.

Sacra, etc. ad 1. respondit, si ecclesiae (ut supponitur) sint fere dirutae et collapsae, Episcopum auditis quorum interest, posse uti Sedis Apostolicae delegatum transferre Beneficia simplicia ad alias ecclesias viciniores.

Ad 2. respondit dictos Rectores beneficiorum etiam in quacumque dignitate constitutos teneri post translationem sequutam ad futuram restaurationem ecclesiarum, ad quas beneficia fuerunt translata.

Ad 4. respondit Episcopum posse ad effectum supradictae restaurationis, nec non pro conficiendis sacris supellectilibus, redditus eorumdem beneficiorum sequestrare.

[Liber 20 Decretorum, p. 197, 198].

2750.

S. C. C., *Brixien.*, 9 iul. 1657.

Quaesitum fuit: 1. An Emus Episcopus in Ecclesia Parochiali Regularium exemptorum, possit administrare Sacramentum Confirmationis invitis ipsis Regularibus.

2. Et quatenus possit: An contra eosdem Regulares impedientes dictam administrationem Confirmationis valeat censuris procedere.

Sacra Congregatio Emorum Patrum Sacri Concilii Tridentini Interpretum re pluries proposita et mature examinata, utraque parte informante, Affirmative ad utramque dubitationem respondit.

[Liber 21 Decretorum, p. 1].

2751.

S. C. C., *Paraguarien.*, 1 sept. 1657.

Sacra Congregatio de Propaganda Fide processum contra Episcopum Paraguariensem a Metropolitano fabricatum ad hanc Sacram Congregationem remisit in eum finem, ut declaretur:

3. An possessio Episcopatus, quam Episcopus non ostensis, nec praesentatis litteris Apostolicis cepit, sit legitima, cum tamen post ipsam captam possessionem Apostolicae litterae in ecclesia publice coram populo lectae fuerint.

4. An Episcopus absque Apostolico indulto possit bis in die Sacrificium offerre ex causa, quae supponitur, ut infra:

Nempe cum in Civitate, quam dicunt *dell'Assunta* in Provincia Paraguarien. pars magna nobilium domi se contineat, quod apparatu vestium

decenti careat, ideo ut nobiles mulieres ac viri e domibus ad templa educerentur, opus fuit Missam ante solis ortum celebrari. Sed non reperto Sacerdote, qui absque stipendio munus hoc subire vellet, Episcopus ipse Missam antelucanam nobilium gratia, aliam vero paulo ante meridiem, pauperum gratia celebrare sibi licuisse praetendit.

Ad 3. Sacra Congregatio respondit: Negative.

Ad 4. In casu proposito censuit: non posse.

[Liber 21 Decretorum, p. 55, 56].

2752.

S. C. C., *Alerien.*, 24 nov. 1657.

Hoc dubium cum alias sub die 10 praesentis mensis fuerit propositum,[1] nec tamen resolutum, denuo Episcopo Aleriense humiliter supplicante proponitur, et quaeritur:

An in c. 1, Sess. 14, *de refor.* ibi: Ei cui ascensus ad sacros Ordines a suo Praelato ex quacumque causa etiam ob occultum crimen quomodolibet, etiam extraiudicialiter fuerit interdictus, aut qui a suis ordinibus seu gradibus ecclesiasticis fuerit suspensus nulla contra ipsius Praelati voluntatem concessa licentia de se promoveri faciendo, aut ad priores Ordines, gradus, et dignitates, sive honores restitutio suffragetur.

Quaeritur, inquam, an verba illa: *ob occultum crimen quomodolibet etiam extraiudicialiter* expressa dumtaxat in prima parte periodi, censeantur repetita in secunda parte, adeo ut inde colligi valeat: Praelatum nedum posse ob occultum crimen extraiudicialiter interdicere suo subdito ascensum ad Ordines, sed itidem ob occultum crimen posse etiam extraiudicialiter illum suspendere ab Ordinibus iam susceptis.

Die, etc. Sacra, etc. re sedulo examinata censuit non recedendum ab antiquis declarationibus super hoc eodem dubio pluries editis,[2] ac proinde affirmative respondit, dissentientibus tamen Emis Otthobono et Albitio.

[Liber 21 Decretorum, p. 134].

2753.

S. C. C., *Auximana*, 26 ian. 1658.

Die, etc. Sacra, etc. censuit dandas esse declarationes ultimas. Sacra Congregatio Emorum Concilii Tridentini Interpretum die 26 Iunii 1627 in Viterbiensi et alias saepius censuit Episcopum ad Clausuram custodiendam etiam in Monasteriis Regularibus subiectis posse excommunicationis latae sententiae poenam sibi reservatae imponere circa aperitionem ostii clausurae extra casus indigentiae, nec non circa accessum et colloquia

[1] Liber 21 Decretorum, p. 115.
[2] Cf. N. 2642.

cum Monialibus. Ac dictam excommunicationem ligare nedum Regulares accedentes, verum etiam Moniales, facta de eis mentione, adeo ut Superior regularis ab eadem excommunicatione absolvere nequeat.

[Liber 21 Decretorum, p. 176].

2754.

S. C. C., *Mutinen.*, 26 ian. 1658.

Supplicat Episcopus Mutinensis Emis Patribus, ut ad evitandas dissensiones et querelas, quae ex inordinata Sacrorum Ordinum collatione, seu dimissorialium litterarum concessione possunt oriri, declarare dignentur:

1. An laico, cui a proprio Episcopo fuit denegata Prima Tonsura, possit ipsa Tonsura conferri, vel concedi litterae dimissoriales ab Ordinario alterius Dioecesis, coram quo ipse laicus praesentatus fuit ad beneficium ecclesiasticum.

Sacra, etc. respondit ad 1. non posse.

[Liber 21 Decretorum, p. 166 a tergo].

2755.

S. C. C., *Fossanen.*, 31 aug. 1658.

Supplicat reverenter Episcopus Fossanensis per hanc Sacram Congregationem responderi infrascriptis dubitationibus:

1. Cum aliquando lectores Theologi in Cathedralibus sive ex imprudentia, sive ex ignorantia materias fere inutiles ac non necessarias explicent, hinc quaeritur: An Episcopus possit Theologo ratione suae praebendae legenti praescribere certam ac determinatam materiam in suis lectionibus tractandam.

Congregatio Concilii censuit dandam esse declarationem antiquam, nempe tempus, horam et materiam Sacrae Scripturae, super qua legendum sit, remitti arbitrio Ordinarii.

4. An Episcopus possit in casu violatae clausurae Monasterii Monialium Regularibus subiectarum instruere processum et punire Moniales.

Congregatio Concilii respondit: Affirmative.

5. Quodsi Moniales sint Ordinis S. Benedicti, et praetendant habere privilegia ampla ante Concilium Tridentinum.

Congregatio Concilii respondit: itidem posse.

7. Qua poena puniendi sint Abbates, aut Regulares, impedientes quoquo modo Episcopum punire volentem Moniales ipsis Regularibus subiectas in casu violatae clausurae.

Congregatio Concilii respondit puniendos censuris et aliis poenis iuxta formam Bullae.[1]

[Liber 21 Decretorum, p. 360, 361].

[1] In Coena Domini.

2756.

S. C. C., *Neapolitana*, 25 ian. 1659.

Pater Magister Octavianus ab Esclusa Minorum Conventualium humiliter supplicat per hanc Sacram Congregationem declarari:

Supposito, quod triplex sit Missae valor, seu fructus, nempe generalis, qui Summo Pontifici, Episcopo loci, circumstantibus et caeteris Christifidelibus applicandus est; specialis, ille videlicet, quem Sacerdos ipse Sacrum faciens, participat; medius tandem, qui debetur Missae celebrationem procuranti, seu eleemosynarium stipendium largienti: An Sacerdos, qui debitam sibi sacrificanti portionem fructus (specialem nuncupatam) non reservet, possit pro eius applicatione aliam eleemosynam accipere ab illa, quam pro applicatione portionis mediae accepit, adeo ut hic casus non comprehendatur in decreto huius Sacrae Congregationis,[1] quo prohibetur, ne duplex stipendium pro unica Missa recipiatur.

Congregatio Concilii respondit: Negative, et iniunxit Secretario, ut cum Sanctissimo iuxta mentem.

Et facta relatione die 29 eiusdem mensis Sanctitas Sua Congregationis sententiam probavit et Secretario mandavit, ut cum Mr. D. Vizano Assessore S. Officii etc.[2]

[Liber 21 Decretorum, p. 514].

2757.

S. C. C., *Mediolanen.*, 8 mart. 1659.

Praepositus Rector ecclesiae, quam vocant Delle Gratie, in oppido Angere exponit eam eleemosynarum quantitatem pro Missis celebrandis convenarum devotione ad eam ecclesiam confluere, ut omnino impossibile sit ipsas ibidem celebrari. Supplex proinde petit, ut Missas, quae in ea ecclesia celebrari non poterunt, alibi liceat eadem Sacerdotibus attributa eleemosyna, quae ab offerentibus tradita fuit.

Requisitus Archiepiscopus Mediolanen. ut narratorum veritatem examinaret et sententiam suam adderet, respondit preces cum veritate consentire; subdit tamen, se credere necessarium esse, ut ex collectis et colligendis eleemosynis ea seponatur et investiatur pecuniae quantitas, ex qua redditus annuus colligi possit sufficiens eleemosynae unius Missae quotidianae, ne ibi ullo tempore cultus divinus destituatur, cum ob temporum calamitates confluentia eleemosynarum facile cessatura sit.

Congregatio Concilii censuit, Missas, pro quibus usque in hanc diem receptae fuerunt eleemosynae, esse quantocius in eadem ecclesia iuxta oblatorum intentionem celebrandas; in posterum vero novas eleemosynas

[1] Cf. N. 2460.
[2] Cf. N. 2763.

nullatenus recipi debere, nisi praevia expressa et clara monitione per Sacristam seu per alium ipsis eleemosynis recipiendis praepositum facienda offerentibus, non posse tam magnum numerum Missarum in eadem ecclesia seu altari confestim celebrari, sed quod vel tractu temporis ibidem, cum commode fieri poterit, vel in alia ecclesia celebrabuntur. Id vero ut facilius innotescat, loco, ubi eleemosynae pro Missis offeruntur, affigendam esse tabellam, in qua praenotata admonitio dilucide descripta sit, adeo ut Sacrista vel praefatus praepositus eleemosynis colligendis aut offerentes, ut supra, expresse admoneat, vel tabellam indicet; quodsi nihilominus Christifideles eleemosynas elargiri voluerint, posse eas recipi, et Missarum celebrationi ad formam antedictae Monitionis, et diligenter, et quamprimum fieri possit, satisfaciendum.

[Liber 21 Decretorum, p. 570 a tergo et 571].

2758.

S. C. C., *Umbriaticen.*, 26 apr. 1659.

Episcopus Umbriaticensis humiliter supplicat per hanc Sacram Congregationem declarari:

Supposita dispositione Sacri Concilii, c. 10, Sess. 24, *de ref.*, quod causae omnes in prima instantia coram Ordinariis locorum cognoscendae, debeant saltem intra biennium a die motae litis terminari, alioquin post id spatium liberum sit partibus vel alteri illarum Iudices superiores alias competentes adire: An hoc procedat, cum nulla coram Ordinario fuit unquam a neutra ex partibus facta instantia pro expeditione causae.

Congregatio Concilii respondit: Negative.

[Liber 21 Decretorum, p. 613].

2759.

S. C. C., *Maioricen.*, 7 iun. 1659.

Vacante ecclesia Maioricensi electus fuit in Vicarium Capitularem Bernardus Cotronier, qui cum id munus exercebat, ob immunitatis, ut asseritur constare in Sacra Congregatione, controversiarum iurisdictionalium defensionem ab Insula exulare coactus fuit. Nunc redux debitum honorarium ratione praedicti muneris gesti praetendit, quod cum ei a Capitulo pernegetur, citato Agente ipsius Capituli supplex petit declarari:

1. *An et pro qua summa salarium sibi debeatur.*

2. *An et pro tempore, quo ob antedictam causam exulare coactus fuit.*

Congregatio Concilii ad 1. respondit: Salarium deberi iuxta quantitatem solitam.

Ad 2. Deberi etiam pro tempore praenarratae absentiae pro medietate quantitatis iuxta assertam legitimam consuetudinem.

[Liber 21 Decretorum, p. 653].

2760.

S. C. C., *Fesulana*, 23 aug. 1659.

Petrus Maria del Garbo publicum Oratorium dedicavit ac aere proprio dotavit. Ordinarius in eiusdem visitatione atque approbatione inter alias apposuit infrascriptas conditiones:

Quod in dicto Oratorio nulla administrentur Sacramenta, nisi a Parocho loci, aut cum eius licentia.

Quod ibi non celebretur qualibet die, nisi unica Missa tantum, et postquam in ecclesia Parochiali Missa Parochialis fuerit celebrata.

Quod non pulsentur ibi neque retineantur campanae, sed ad summum modicum tintinnabulum; quas quidem conditiones tanquam insolitas et Sacrorum Canonum dispositioni haud consentaneas suppliciter petit Petrus Maria per hanc Sacram Congregationem reformari. Datae fuerunt literae ad Episcopum Fesulanum, qui respondit.

Quibus praecognitis quaeritur:

1. *An Episcopus in approbatione dicti publici Oratorii potuerit antedictas conditiones et unamquamque earum apponere.*

Congregatio Concilii censuit quoad primam conditionem Episcopum potuisse illam apponere, sed Parochum monendum esse, ut paterna charitate facilem se praebeat in concedenda licentia.

2. *Quoad secundam conditionem, non potuisse Episcopum praescribere, ut ibi unica tantum Missa in eadem die valeat celebrari. Quo vero ad horam Congregatio censuit dandam declarationem in una Sanctae Agathae Gothorum, 25 Maii 1652.* [1]

3. *Quoad tertiam conditionem, non potuisse Episcopum statuere, ne in dicto Oratorio publico unica campana publice retineatur et opportune pulsetur.*

[Liber 21 Decretorum, p. 721-723].

2761.

S. C. C., declar. 27 sept. 1659.

Cum Auctores nonnulli scriptis suis etiam typis editis asseruerint Sacerdoti pro alio Missam recepta eleemosyna celebranti licitum esse aliam eleemosynam quoque accipere ab altero, cui partem illam fructus, seu valoris eiusdem Sacrificii ipsimet celebranti debitam (specialem nuncupatam) applicet, ac proinde hunc casum sub decreto [2] Sacrae Congregationis

[1] Sacra, etc. censuit Episcopo dandum esse decretum alias ab eadem Congregatione editum tenoris sequentis: Sacra, etc. saepius censuit constitutiones synodales disponentes, ut diebus festis Missae celebrari non debeant in aliis ecclesiis, nisi celebrata Missa in ecclesia Parochiali, esse observandas, ita tamen, ut Missa in ecclesia Parochiali hora opportuna celebretur. [Liber 19 Decretorum, p. 191 a tergo].

[2] Cf. N. 2460.

Concilii prohibente duplex pro unica Missa stipendium seu eleemosynam recipi, non esse comprehensum.

Propterea Sacra Congregatio Em̃orum ac Rm̃orum DD. S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, quae auctoritate sibi per Apostolicam Sedem specialiter attributa sedulo curat, ne a Sacerdotibus circa celebrationem Sacrosancti Missae Sacrificii, unde in nos uberrima divinae liberalitatis munera derivantur, avaritiae labes ulla aut suspicio contrahatur, antedictam assertionem mature examinavit, eademque prorsus reprobata sub die 25 Ianuarii 1659 censuit:

Nulli Sacerdoti licitum esse praefata ratione sive praetextu aliam eleemosynam accipere praeter illam, quam accepit ab eo, pro quo Missam offerre tenetur; ac proinde casum hunc esse comprehensum in decretis alias per eamdem Sacram Congregationem Concilii editis, quibus prohibetur, ne duplex stipendium pro unica Missa recipiatur.

Quam Sacrae Congregationis sententiam ad Sanctissimum Dominum Nostrum Alexandrum Papam VII relatam Sanctitas Sua sub die 29 eiusdem mensis approbavit, et decretum publicari atque ad Episcopos et Generales Regularium Ordinum transmitti iussit, ut ipsi doctrinam huiusmodi per suos Poenitentiarios et Confessarios, ac Lectores respective insinuari, doceri, atque in tractatibus moralibus per eosdem imprimendis evulgari pastorali vigilantia curent.

[Liber 21 Decretorum, p. 778 a tergo et 779].

2762.

S. C. C., *Troiana*, 29 nov. 1659.

Cum in Cathedrali Troiana proxime elapsis annis crassante morbo pestilentiae vacaverint intra breve tempus novem Canonicatus ac duae Dignitates, et facta postmodum in locum defunctorum nova provisione, partim Apostolica, partim Ordinaria auctoritate, Canonici et Dignitates superstites sibi portiones praebendales vacantes assumpserunt, novos provisos ad solam distributionum quotidianarum participationem admiserunt, nempe sub praetextu consuetudinis seu Statuti per Bullam Leonis X, ut asseritur, confirmati, prout in literis hodierni Episcopi Troiani narratur. Propterea conquerentibus novis Canonicis et Dignitatibus de praenarrata exclusione a massa praebendali datae sunt literae ad Ordinarium, ut audito Capitulo rem explicite referret. Proinde ad facti speciem dilucide cognoscendam dignabuntur Em̃i Patres ipsius Episcopi responsionem inspicere, cuius exemplum, in folio per manus sub die 15 huius mensis transmisso continetur.

Dum hodie iterum quaeritur:

1. *An praenarrata consuetudo sit licita.*

2. *Et an in casu particulari, de qua agitur, sit observanda.*

Instantibus Canonicis senioribus fuit dilata resolutio, sed absque spe ulterioris dilationis.

Die 13 decembris 1659. Huius causae resolutio, cuius facti seriem dignabuntur Emi Dñi ex folio proxime habitae Congregationis accipere, instantibus senioribus Canonicis Capituli Troiani dilata fuit absque spe tamen ulterioris dilationis

Congregatio Concilii ad utrumque negative respondit.

[Liber 21 Decretorum, p. 822 et 846].

2763.

S. C. C., *Neapolitana*, 13 dec. 1659.

Dubium infrascripto verborum tenore conceptum ad hanc Sacram Congregationem (iubente Sanctissimo Domino Nostro) trasmissum fuit:

An Sacerdos, qui unum stipendium accepit pro celebratione Missae, v. g. pro defuncto, et sic cum obligatione applicandi fructum satisfactorium, et aliud stipendium pro celebratione Missae v. g. pro infirmo, et sic cum obligatione applicandi fructum impetratorium: possit unica Missa utrique obligationi satisfacere, applicando defuncto satisfactorium et infirmo impetratorium.

Anne hoc casu locum habeat decretum relatum Sacrae Congregationis Concilii de celebratione Miss. [1]

Congregatio Concilii censuit quoad primam partem, non posse satisfacere, quo vero ad secundam, habere locum. [2]

[Liber 21 Decretorum, p. 847].

2764.

S. C. C., *Torcellen.*, 24 ian. 1660.

Virtute literarum Apostolicarum in forma Brevis, [3] quarum exemplum inferius describitur, Episcopo Torcellensi sub anno 1650 commissa ac delegata fuit cura ac regimen Monasterii Sanctimonialium B. Mariae, ut dicunt, *delle Vergini* Venetiarum, Ordinis S. Augustini, quod ab Ordinarii iurisdictione exemptum ac Apostolicae Sedi immediate subiectum est. Supplex modo petit idem Episcopus per hanc Sacram Congregationem declarari:

1. *An ipse vigore dictae delegationis Apostolicae terminum triennii Confessariis dictarum Sanctimonialium iuxta solitum constitutum possit prorogare.*

2. *An ipse Episcopus, tanquam Delegatus, ut supra, possit in ecclesia praenarrati Monasterii Pontificalia absque Ordinarii licentia exercere.*

Congregatio Concilii ad utrumque negative respondit.

[Liber 22 Decretorum, p. 20, 21].

[1] Cf. N. 2460.
[2] Cf. N. 2756.
[3] Innocentius X, breve *Cum venerabilis*, 12 dec. 1650.

2765.

S. C. C., *Curien.*, 10 apr. 1660.

Asserit Episcopus Curiensis exercitium iurisdictionis suae per Fratres Minores Conventuales oppidi S. Francisci in Oppido Merani degentes impediri ac perturbari circa plura. Quapropter infrascriptas dubitationes exhibuit, supplex petens per hanc Sacram Congregationem resolvi. Et quamvis circa plerasque adsint declarationes alias editae, nihilominus instetit sibi specialiter responderi ad effugiendas tergiversationes, ac subterfugia, quibus nonnunquam eluditur mens Sacrae Congregationis. Quaeritur ergo, citato P. Procuratore Generali Minorum Conventualium:

1. *An Episcopus Curiensis possit, ac debeat visitare clausuram Monasterii Monialium S. Clarae Oppidi Merani, quae per Fratres Minores Conventuales S. Francisci reguntur.*

2. *An idem Episcopus possit, et debeat interesse electioni Abbatissae; petere ratiocinia administrationis, examinare, et approbare Confessarium ordinarium et extraordinarium praedictarum Sanctimonialium.*

3. *An praefatae Moniales teneantur committere puellas, antequam illae habitum suscipiant, vel professionem emittant, examini Episcopi Curiensis.*

Congregatio Concilii ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. censuit, posse interesse electioni Abbatissae, et posse petere ratiocinia administrationis, necnon posse ac debere examinare et approbare Confessarium ordinarium et extraordinarium praedictarum Sanctimonialium.

Ad 3. respondit: Affirmative.

[Liber 22 Decretorum, p. 84-86].

2766.

S. C. C., *Matheranen.*, 13 nov. 1660.

Conqueritur Universitas Terrae Grottulae, quod Capitulum Collegiatae Ecclesiae eius loci varias pecuniae summas occasione funerum extorqueat ab heredibus defunctorum, nempe, quod exigere solet scuta octo, decem, et usque ad quindecim iuxta taxam, quam pro ratione personae defunctae idem Capitulum respective in dies praescribit. Quam quidem taxam quotidie non sine scandalo ac turbis etiam in eodem genere personarum variari, atque augeri lamentatur Universitas Oratrix asserens, caeteroqui solitum esse, ut huiusmodi expensae scuta quatuor non excederent; additque eosdem Canonicos quibuscumque funeribus solemni pompa antedictas pecunias lucrandi causa, etiam non vocatos velle interesse. Datae fuerunt litterae ad Archiepiscopum Matheranum, ut, audito Capitulo, caeterisque, quorum interest, Sacram Congregationem de huiusmodi controversia instructam redderet. Litteris suis iunctam transmisit.

Quibus praecognitis, eadem Communitate supplicante, quaeritur:
1. *An attenta consuetudine, cuius vigore Capitulum expensas funerum pro ratione personarum defunctarum taxare solet, sit locus certam ac perpetuam taxam pro funeribus quibuscumque praescribendi.* Quam quidem taxationem Oratrix petit committi alicui ex Episcopis vicinioribus, cum ad Archiepiscopum quota pars antedictarum pecuniarum funeralium spectet.
2. *An Capitulum, quamvis non vocatum, possit, invitis heredibus, lucrandi stipendii causa, funeribus interesse.*

Congregatio Concilii secundum ea, quae narrantur, censuit:

Ad 1. Non licere Capitulo taxam ad suum libitum facere, et Archiepiscopo iniungendum, ut ipse auditis partibus taxam conficiat, eamque Sacrae Congregationi probandam transmittat.

Ad 2. censuit, non posse.

[Liber 22 Decretorum, p. 325-327].

2767.

S. C. C., *Nullius*, 2 apr. 1661.

Nonnulli Episcopi, quamvis certo sibi persuadeant, iurisdictionem super Monasteria Sanctimonialium Regularibus subiecta per Sacrum Concilium [1] et per constitutionem s. m. Gregorii XV, incipien. *Inscrutabili*,[2] Episcopis tamquam Apostolicae Sedis Delegatis attributam, posse ab ipsis subdelegari, attamen, quia interdum aliquorum Regularium zelus haud omnino cum scientia iunctus ea in controversiam revocat, quae ceteroqui indubia esse videntur: ad contentionum ansam tollendam mutuamque servandam charitatem supplices petunt per hanc S. Congregationem declarari:

Praenarratam iurisdictionem Episcopis, ut supra, competentem, posse ab ipsis subdelegari.

Congregatio Concilii censuit, posse subdelegari.

[Liber 22 Decretorum, p. 486].

2768.

S. C. C., *Narnien.*, 2 apr. et 28 maii 1661.

Per legitimum Procuratorem debitam ex praescripto constitutionis s. m. Sixti V [3] Sacrorum Liminum visitationem persolvens Episcopus Narniensis, inter caetera de hodierno statu suae ecclesiae narrat Seminarium a se erectum fuisse, et Beneficiatis eius Dioecesis contributionem ad formam Sacri Concilii [4] indixisse. Ceterum subdit: Capitulum vero meum

[1] Sess. XXV, *de regularibus*, c. 5.
[2] Cf. N. 199.
[3] Cf. N. 156.
[4] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 18.

contribuere renuit, et disponere non valui. Existimat enim non teneri, quia fructus et redditus Canonicatuum consistant in distributionibus quotidianis, quae dari solent dumtaxat divinis personaliter inservientibus, non autem in praebendis, quarum vice ad mentem Sacrae Congregationis duae partes distributionum cum fungantur, quando omnes Canonicatuum proventus in eis redigantur, cogi posse ad talem contributionem ego crederem. Eo magis, quia antiquitus unusquisque Canonicus suam praebendam distinctam possidebat, mox in communem mensam redactam, quae dicitur massa Capitularis, et inter Canonicos inservientes cum alternativa per hebdomadam Missis Conventualibus, Horis Canonicis, Vesperis et Completorio tantum annuatim distribuitur. Et ulterius omnia quoque beneficia simplicia in Cathedrali Ecclesia existentia praeter illa de iure patronatus, Capitulari mensae pro distributionibus quotidianis tantum fuerunt unita, quae postea accumulata dicuntur massae unionis, quorum fructus dividuntur inter Canonicos Presbyteros, Mansionarios, et Clericos Ecclesiae assistentes cum alternativa, ut supra. Hoc tamen modo ut tertiam partem Presbyteri cum Clericis lucrentur. Pro Matutino vero duae adsunt massae. Prima distribuitur pro aequali portione inter Canonicos Presbyteros et Clericos, qui solummodo sine alternativa personaliter choro assistunt; secunda conceditur inservientibus cum alternativa. Sed Presbyteri insimul cum Canonicis tertiam partem istius secundae massae distributionis consequuntur. Quare quousque Sacra Congregatio declaret: An dictum Capitulum teneatur pro sustentatione dicti Seminarii aliquam ex fructibus praedictorum Canonicatuum et Beneficiorum portionem solvere, reliquos ordine praepostero compellere non valeo, nisi per censuras, aliaque iuris remedia, dum sponte solvere nolunt, cum puerorum Collegium magis Cathedrali beneficium et decorem, quam aliis afferre putent.

Quibus praecognitis supplex petit idem Episcopus declarari: *An, attentis praenarratis, dictum Capitulum teneatur contribuere Seminario.*

Instante Capitulo Cathedralis Narniensis resolutio huius dubii propositi sub die 2 Aprilis 1661 dilata fuit. Facti seriem et controversiae statum ex folio sub antedicta die per manus transmissi dignabuntur Emi Patres reassumere.

Die 28 Maii 1661. *Congregatio Concilii utraque parte audita censuit, Canonicos teneri ad contributionem pro ea rata, quam absentes ex iusta causa percipiunt.*

[Liber 22 Decretorum, p. 483 a tergo, sq. et 526].

2769.

S. C. C., *Novarien.*, 1 oct. 1661.

Conquerebatur in Sacra Congregatione Episcoporum et Regularium Clericus Georgius Castellanus, quod sibi auctoritate Apostolica per resignationem de Parochiali Ecclesia proviso, D. Episcopus Novariensis litteras dimissoriales ad sacros Ordines deneget; et cum ab ipsa Congregatione

datae fuerint litterae ad eumdem Episcopum, ut rei rationem redderet, ille respondit, ut infra.

Qua stante facti serie, cum definitio controversiae pendere videatur ex eo: *An Clericus, qui de homicidio inquisitus indicia mediante tortura diluit, durante nihilominus communi existimatione populi illum pro homicida reputantis, censendus sit irregularis ad effectum, ut promoveri non possit.* Ideo huiusmodi dubium ad hanc S. Congregationem remisit antedicta Sacra Congregatio Episcoporum et Regularium.

Congregatio Concilii respondit, in casu, et ad effectum, de quo agitur, legitime fuisse denegatas litteras dimissoriales ad Ordines.

[Liber 22 Decretorum, p. 666 a tergo, sq.].

2770.

S. C. C., *Casalen.*, 12 nov. 1661.

Cum D. Episcopus Casalensis Ioannem Antonium Porrum Theologum suae Cathedralis debitum legendi munus obire iuris remediis compulerit, hic supplici libello Sacram hanc Congregationem adivit, petens declarari, se ad lectiones habendas minime teneri infrascriptas ob causas nempe:

Quia Canonicatus Theologalis eius Ecclesiae praebenda careat, et universos redditus ex distributionibus quotidianis percipiat.

Tum quia nullus ex antecessoribus suis praefatum legendi munus obire coactus fuerit.

Insuper, quia ex Decreto Visitatoris Apostolici sub anno 1577 edito debuerat ad constituendam praebendam Beneficium simplex primo vacaturum uniri antedicto Canonicatui Theologali, quod nunquam perfectum fuit, licet etiam in litteris Apostolicis promotionis hodierni Episcopi idem unionis decretum renovatum sit.

Datae fuerunt litterae ad Episcopum, qui obiecta ab Oratore per longam informationem diluere curavit, in qua praesertim habetur:

Verum quidem esse hodiernos redditus Canonicatus Theologalis, prout etiam aliorum constare distributionibus quotidianis dumtaxat; caeterum hoc voluntate Capituli factum esse, quandoquidem ante annum 1595 singuli Canonicatus certam ac distinctam praebendam obtinebant, postmodum vero Capitulari statuto sancitum fuisse, ut praebendae omnes in massam communem redactae in distributiones quotidianas converterentur.

Quod antecessor Oratoris, licet per se ipsum, tamquam minus idoneus, non legerit, per substitutum tamen munere suo functus est, prout et nonnulli alii antiquiores antecessores, adversus quos Episcopi pro tempore eamdem ob causam animadverterunt.

Quod in litteris ipsis Apostolicis, quibus Orator provisus fuit, de huiusmodi Canonicatu habetur clausula, quod ipse intra annum promoveri se faciat ad gradum Magisterii in Sacra Theologia.

Quae omnia D. Episcopus probat transmissis attestationibus Notarii actuarii suae Curiae episcopalis, a quo documenta recognita fuerunt, in quibus praedictae res gestae continentur.

Tandem negat Episcopus in litteris suae promotionis contineri decretum unionis alicuius Beneficii praebendae Theologali, sed tantum in iis ex more iniungi erectionem ipsius praebendae Theologalis, utpote quod fortasse suppositum fuerat Emo Ponenti non adesse in ea Ecclesia Canonicatum Theologalem, additque, redditus huius Canonicatus, licet distributionibus tantum constantes, non esse adeo tenues (maxime quod pensio, qua alias gravati erant, hodie extincta est), ut si Orator Canonicatum dimittat, quam plures non reperiantur, qui illum obtinendo munus legendi prompte subire parati sint.

Quibus omnibus praecognitis quaeritur: *An praefatus Antonius Porrus secundum ea, quae narrata sunt, potuerit a D. Episcopo Casalensi ad lectiones habendas compelli.*

Congregatio Concilii secundum ea, quae narrata sunt, censuit, posse compelli. [1]

[Liber 22 Decretorum, p. 698, 699].

2771.

S. C. C., *Casalen.*, 28 ian. 1662.

Hoc dubium propositum fuit in Congregatione habita sub die 12 Novembris anni praeteriti, [2] ac propterea dignabuntur Emi DD. facti seriem ex folio tunc per manus transmisso ad memoriam reducere, et cum sub antedicta die Congregatio respondisset, Antonium Porrum secundum ea, quae narrabantur, potuisse a D. Episcopo Casalensi ad lectiones habendas compelli: *hodie idem Canonicus Porrus supplex petit, ut ex noviter per Informantem deducendis ab antedicta declaratione recedatur.*

Congregatio Concilii censuit, non esse recedendum.

[Liber 23 Decretorum, p. 32].

2772.

S. C. C., *Forosempronien.*, 28 ian. 1662.

Inter caetera, quae Sacra Limina per ipsum visitans refert Episcopus Forisempronii, habentur infrascripta:

1. Ut consuleretur tenuitati reddituum Seminarii, per me (Deo bene favente) instituti, proposueram in praefata mea Relatione, opportunum videri quorumdam Hospitalium ruralium hospitalitatem nunquam vel

[1] Cf. N. 2771.
[2] Cf. N. 2770.

quam rarissime exercentium et a laicis non satis recte administratorum suppressionem. Fuit a Sacra ista Congregatione responsum, ut priusquam aliquid decerneretur, dictorum Hospitalium redditus et fundationes adamussim referrem. In meae Dioecesis postrema visitatione serio fundationes perquisivi; nullam reperi, sunt enim omnia manualia hospitia, ut sic loquar, ex laicorum eleemosynis diversis temporibus collectis instituta, et a praefatis laicis fundata, et taliter qualiter administrata. Nam vix rationes reddunt, nec reliquum, quod superest, paupertate pressi, Administri persolvere valent, et omnium redditus simul collecti vix ad summam centum scutorum monetae Urbinatensis ascendunt. Quapropter Seminario valde foret proficua talis accessio. Supplicatur itaque pro favorabili decreto.

Quaeritur: An sit locus petitae applicationi.

Congregatio Concilii censuit, non esse locum.

[Liber 23 Decretorum, p. 34 a tergo, sq.].

2773.

S. C. C., *Forosempronien.*, 11 mart. 1662.

Supplex petit D. Episcopus Forisempronii, ut per hanc Sacram Congregationem declaretur:

1. An potestas competens Episcopis ex Decreto Sacri Concilii, cap. 9, Sess. 22, *de reform.* circa exigendas rationes ab Administratoribus piorum locorum intelligatur ad effectum nedum inspiciendi et recognoscendi computa, sed etiam ipsos Administratores, quatenus debitores comperti fuerint, ad reliquatum solvendum iuris remediis cogendi.

2. Nec non etiam ad effectum in ipsos Administratores, quatenus fraudolenter administraverint, criminali iudicio animadvertendi.

Ad 1. Congregatio Concilii censuit, ita intelligendam esse.

Ad 2. censuit resolutionem huius dubii remittendam esse ad Sacram Congregationem Immunitatis ecclesiasticae.

[Liber 23 Decretorum, p. 88].

2774.

S. C. C., *Patavina*, 20 maii 1662.

Supplex narrat Theodorus Arbellus olim Patrem suum in uxorem duxisse Virginiam, cuius primus maritus castra sequens post nonnullos annos diem obiisse credebatur. Proinde huius obitu legitimis documentis probato, praeviis denunciationibus ad praescriptum Sacri Tridentini Concilii[1] Virginia ad secundas nuptias transivit, ex quibus ipse Theodorus procreatus est. Paulo post primus Virginiae maritus bello redux Patavium reversus

[1] Sess. XXIV, *de ref. matrim.*, c. 1.

est, uxoremque suam postliminio sibi vendicavit, Oratoris vero Pater clericali militiae se adscripsit. Theodorus studiis litterarum sedulo vacans ita profecit, ut a benevolis Magistris ad beneficia iurispatronatus laicalis mox nominandus sit, quorum alterum in ea ecclesia est, ubi et Pater beneficium obtinet. Sed quoniam ab Ordinario Patavino tamquam illegitimus ab Ordinibus arcetur, supplex petit, per hanc Sacram Congregationem declarari:

1. *An ipse Theodorus debeat quoad Ordines suscipiendos illegitimus reputari.*

2. *An idem Orator beneficium in eadem ecclesia possit obtinere, in qua eius Pater itidem beneficium obtinet.*

Congregatio Concilii ad 1. respondit, negative.

Ad 2. respondit affirmative.

[Liber 23 Decretorum, p. 147].

2775.

S. C. C., *Brugen.*, 10 iun. 1662.

Sacram hanc Congregationem consuluit Vicarius Generalis Capitularis Brugen. ex ea supplex quaerens:

1. An Vicario Capitulari competat potestas approbandi Regulares ad Sacramentales Confessiones personarum saecularium audiendas.

Congregatio Concilii ad 1. respondit, affirmative.

[Liber 23 Decretorum, p. 177].

2776.

S. C. C., *Cremonen.*, 16 sept. 1662.

Supplex narravit SSmo Dño Nostro Capitulum Collegiatae Ecclesiae Sanctorum Firmi et Rustici oppidi Caravaggii, se nulla intercedente vacatione perpetuum chori servitium Ecclesiae praestare, cum tamen ad huiusmodi grave onus ex infrascripta fundationis formula se minime teneri credat. Quare suppliciter petebat a Sanctitate Sua, ut dubium ex ipso tenore fundationis fortasse subortum huic Sacrae Congregationi explicandum demandaret. Quatenus vero ipsum Capitulum ad praenarratum servitium respondeatur teneri, petebat indultum trimestris vacationis. Quo libello ad Sacram Congregationem remisso exquisita fuit informatio Ordinarii.

Tenor fundationis: Praedictos Presbyteros, Beneficiales, Cappellanos et Clericos, ut supra, praemorari in residentia praedictae ecclesiae SS. Firmi et Rustici Caravagii, ut supra, interessendo ad officium omnium Horarum Canonicarum, videlicet Matutino, Primae, Tertiae, Sextae, Nonae, Vesperi et Completorio, quas Horas Canonicas et Missam teneantur et debeant dicti Presbyteri, Beneficiales, Cappellani et Clerici, ut supra, omni die usque in perpetuum tempore debito et congruo, et secundum consuetudinem aliarum bonarum ecclesiarum Cathedralium, in quibus Horae Cano-

nicae et Missae quotidie celebrantur et decantantur, celebrare et cantare in dicta ecclesia Sanctorum Firmi et Rustici.

Quibus omnibus praecognitis quaeritur:

1. *An praedictum Capitulum teneatur perpetuum ecclesiae suae servitium absque ulla vacatione praestare.*

2. *An saltem subsint rationabiles causae indulgendi, ut quotannis trimestri vacatione gaudeat.*

Congregatio Concilii ad 1. respondit: Teneri.

Ad 2. attenta relatione Ordinarii, censuit, subesse rationabiles causas indulgendi, ut si Sanctissimo Domino Nostro placeat, singuli Canonici quotannis a servitio Chori per duos menses, amissis distributionibus quotidianis, vacare possint ita tamen, ut huiusmodi vacatione is tantum numerus Canonicorum eodem tempore fruatur, quem Ordinarius habito respectu ad necessitatem servitii eiusdem chori pro suo arbitrio et conscientia praescribet.

[Liber 23 Decretorum, p. 297-299].

2777.

S. C. C., *Suessionen.*, 16 sept. 1662.

Sacra, etc. respondit, ad Episcopum pertinere voluntatem virginum ad regularem habitum, aut ad professionem etiam in Monasteriis exemptis admittendarum explorare.

[Liber 23 Decretorum, p. 297].

2778.

S C. C., *Cadurcen.*, 7 oct. 1662.

Schedula infrascripti tenoris ad hanc S. Congregationem Concilii ab Eñio et Rño Dño Cardinali Datario remissa fuit ex litteris Illñi et Rñi D. Nicolai, Episcopi Cadurcen.

2. Religiosi in hac Dioecesi, quemadmodum in Italia et in aliis nonnullis Galliae Dioecesibus, sic etiam iudicante in Comitiis suis Clero Gallicano ab Ordinario ad id multis rationibus impulso, approbationes ad confessiones audiendas cum limitatione temporis recipiunt, quo tamen elapso plerique sine ulla nova approbatione, et reclamante Episcopo et Superiores de hoc monente, confessiones, quasi sufficiat illis in aeternum approbatio limitata, excipiunt. Quae quidem confessiones validae ex doctrina Concilii et Summorum Pontificum esse nequeunt, atque adeo nonnisi in perniciem animarum tolerari possunt.

Quaeritur ratio et modus, qua rem hanc Episcopus prohibere possit, et quomodo cum Religiosis istis agere debeat.

Ad 2. Congregatio censuit, dandam esse infrascriptam declarationem seorsim tamen a narratione per D. Episcopum facta:

Congregatio Concilii censuit, Regulares elapso termino iis per Episcopum in concessione facultatis audiendi sacramentales confessiones praefinito, non posse illas audire. Quod si nihilominus ab ipsis confessionibus excipiendis non abstineant, posse adhuc in illos ex praescripto constitutionis s. m. Gregorii XV incipien. *Inscrutabili* [1] ab Episcopo animadverti.

[Liber 23 Decretorum, p. 323, 324].

2779.

S. C. C., *Asculana*, 18 nov. 1662.

Supplici libello narrat ac respective petit D. Episcopus Asculanus: Status meae Ecclesiae Asculanae, Provinciae Beneventanae, quoad personas illius servitio mancipatas est in duplici differentia, respectu enim Dignitatum et Canonicatuum, qui omnes liberae collationis existunt, est numerata; respectu vero aliorum Ministrorum patrimonialis, sive receptitia ac non numerata; omnesque ibidem orti sacris Ordinibus insigniti absque collatione aut alia provisione habent ius serviendi in divinis, ac pro certis personis de massa communi participandi, et ad titulum participationis huiusmodi ad eosdem Sacros Ordines passim promoventur. Similisque naturae et conditionis est Terra Candelae illius Dioecesis, ibi enim excepto Archipresbyteratu, qui collativus existit, nullum aliud eiusdem conditionis habetur beneficium. Sed quotquot a patre ibidem orto eumdem sortiuntur natalem, statim ac Sacris Ordinibus initiantur, ad praedictum servitium et participationem absque ullo Superioris ministerio admissi censentur.

His stantibus Episcopus Asculanus pro infrascriptorum dubiorum solutione humiliter supplicat:

1. *An in dictis participantibus habeant locum poenae non residentium tam a iure communi, quam a Sacro Concilio inflictae.*

2. *An eisdem participantibus possit Episcopus permittere longiorem absentiam a residentia, quam in Canonicatibus et aliis collativis beneficiis eam requirentibus ex causa indulgere potest.*

Ad 1. Congregatio Concilii respondit, habere locum.

Ad 2. censuit, non posse.

[Liber 23 Decretorum, p. 347, 348].

2780.

S. C. C., *Anagnina*, 9 dec. 1662.

Occasione suae primae visitationis, primique ingressus in Terram Carpineti D. Episcopus Anagninus plenariam Indulgentiam ex auctoritate SSñi D. Nostri publicare intendens, edictum sequentis tenoris promulgavit.

[1] Cf. N. 199.

Di qui è, che habbiamo risoluto di fare una publica, generale e generalissima processione per solennizar con la dovuta decenza dette sacre attioni per eccitamento maggiore de' fedeli alla devotione e pietà, che perciò invitamo tutt'il popolo, comandando a detto effetto a tutti gli ecclesiastici così secolari, come regolari di detta Terra, che debbano intervenirvi personalmente e processionalmente sotto pena a detti ecclesiastici di scomunica latae sententiae da incorrersi ipso tunc, che non saranno intervenuti, ed altre pene a nostro arbitrio.

Conqueruntur Fratres Ordinis S. Francisci strictioris observantiae, se immerito atque iniure compelli ad huiusmodi processionem. E contra vero conqueritur D. Episcopus, dictos Fratres praefatum edictum non sine populi scandalo contemnentes, dictae processioni non interfuisse, et non obstantibus censuris ob eorum contumaciam ipso facto incursis a celebratione divinorum officiorum non abstinuisse. Quare praesuppositis iis, quae ab utraque parte informante deducentur, quaeritur:

An dicti Fratres potuerint ad praenarratam processionem ab Episcopo compelli.

Congregatio Concilii censuit, in casu, de quo agitur non potuisse. Caeterum, quia P. Guardianus visus est irreverenter et cum scandalo circa huiusmodi rem et censuras se gessisse, censuit, ut vocetur ad Urbem et privetur voce activa et passiva.

[Liber 23 Decretorum, p. 367].

2781.

S. C. C., *Salernitana*, 9 dec. 1662.

Sacra, etc. censuit, oratoribus dandam esse declarationem alias editam sequentis tenoris: Sacra Congregatio Concilii censuit existentibus in Capitulo Doctoribus, necessario unum ex illis in Vicarium Capitularem sede vacante esse eligendum.

[Liber 23 Decretorum, p. 391 a tergo].

2782.

S. C. C., *Gerunden.*, 27 febr. 1663.

Supplicem libellum infrascripti tenoris ad hanc Sacram Congregationem remisit SSm̃us Dñus Noster.

Beatissime Pater. Quia in Cathalonia aliqui Episcopi in eorum ingressu extorquebant donativa, Sacra Congregatio Concilii Tridentini annis elapsis declaravit illa fuisse prohibita, et sublata per Sacrum Concilium, ut penes Garz., *de Benef.*, par. 8, cap. 1, ante num. 78. Cumque dicti Episcopi non valerent talia donativa amplius exigere, illa a modico tempore palliant titulo charitativi subsidii, et sub colorato praetextu non defuit, qui quantitates excessivas contra omne ius debitum a pauperibus Clericis extorquet. Ideo Iacobus Climent, Prior ecclesiae Collegiatae B. Mariae de Villa Gerunden. Dioecesis humiliter supplicat S. V., quatenus dignetur ordinare dictae Sacrae Congregationi, ut desuper de opportuno iuris remedio provideat. Et Deus etc.

Qui Prior dictae ecclesiae Collegiatae, ut assertis abusibus consulatur, postmodum, citato Agente D. Episcopi schedulam infrascriptas dubitationes ad verbum continentem exhibuit, circa eas Sacrae huius Congregationis sententiam supplex exquirens:

1. *An Episcopi pingues redditus habentes, quia videlicet nedum congruam ipsis iuxta formam Sacri Concilii Tridentini assignatam,* [1] *verum etiam duplicatam, ac longe maiorem habent, possint exigere charitativum subsidium a suis Clericis dioecesanis.*

2. *An Episcopi, quibus pro exigendo charitativo subsidio non obstat sufficientia sive exuberantia reddituum, possint illud exigere nulla urgente causa, et inconsultis eorum Capitulis.*

3. *An possint illud exigere a Clericis beneficiatis, qui licet aliquos redditus habent, non consistentes in distributionibus quotidianis, nihil tamen eis superest ultra honestum victum; immo tales redditus vix sunt sufficientes ad praedictum eorum victum.*

4. *Supposito, quod consultis eorum Capitulis dictum charitativum subsidium exigere valeant, possint illud exigere a suis Clericis beneficiatis non habentibus alios redditus, quam distributiones quotidianas.*

5. *In casibus, quibus est permissum exigere charitativum subsidium, quanta debeat esse illius quantitas.*

Congregatio Concilii utraque parte informante ad 1., 2. et 3. negative respondit.

Ad 4. Explicandam naturam harum distributionum.

Ad 5. Esse arbitrariam pro qualitate indigentiae, dummodo moderatam, et non onerosam. [2]

[Liber 23 Decretorum, p. 435, 436].

2783.

S. C. C., *Urbinaten.*, 10 mart. 1663.

Sacra limina visitans D. Archiepiscopus Urbinatensis pro suo erga Sedem Apostolicam obsequio, et obedientia hodiernum eius Ecclesiae statum copiose atque accurate refert. Inter caetera, quae in ipsa Relatione continentur, idem Archiepiscopus circa infrascripta dubia Sacram Congregationem supplex consuluit.

9. Cum in erectione Canonicatus Theologalis iuxta praescriptum Sacri Concilii Tridentini, Sess. 5, cap. 1, *de reform.*, non sint assignati certi dies,

[1] Sess. XXV, *de ref.*, c. 1.
[2] Cf. N. 3692, 3695.

in quibus Canonicus Theologus debeat Sacram Scripturam interpretari, nec iidem ab ipso Canonico designati: an compelli possint explere dictum munus saltem semel singulis hebdomadis exceptis tribus mensibus aestivis, vel toleranda consuetudo, quod duodecim vel quindecim fiant lectiones, quibus interesse debent sub poena certae punctaturae omnes Canonici.

12. Stante, quod ecclesiae rurales S. Martini, S. Barbarae et S. Michaelis Archangeli distent ultra duo milliaria a Civitate, ubi commorantur Parochi S. Pauli, S. Sergii et S. Agathae, quibus sunt annexae praedictae ecclesiae rurales; et stante, quod iter ad dictas ecclesias sit satis arduum, et tempore hiberno nedum difficillimum, sed quasi invium propter pluvias et nives:

An expediat dismembrare dictas ecclesias rurales a praedictis Parochialibus Civitatis, illisque simul unitis constituere novum Parochum, qui hominibus existentibus sub dictis ecclesiis ruralibus Sacramenta administret, assignando eidem congruam portionem ex fructibus dictarum ecclesiarum ruralium detrahendam. Prout simile decretum protulit supradictus Eminentissimus Sanctae Crucis, iuxta dispositionem Sacri Concilii Tridentini, Sess. 21, cap. 4, § In iis vero, in quibus ob locorum distantiam, *de reform.*

13. An remedia canonica praescripta a Sacro Concilio Tridentino, Sess. 23, cap. 18, *de reform.*, pro erectione Seminarii aeque procedant in eius conservatione. Ita ut omnes illi, qui coguntur contribuere Seminario erigendo, compelli possint ad contribuendum eiusdem Seminarii conservationi.

18. Stante, quod aliquae fenestrae et viridarium Monasterii Sanctissimae Trinitatis Iesuatorum superemineant Monasterio Monialium S. Luciae, ita ut Fratres ex eis commode introspiciant nonnullas fenestras et totum viridarium earumdem Monialium: An dicti Fratres compelli possint extollere murum viridarii super altitudinem hominis e conspectu Monasterii dictarum Monialium, et dictas fenestras claudere.

Sacra Congregatio ad suprascripta dubia per dictum Archiepiscopum Urbinatensem proposita hunc in modum respondit, nempe:

Ad 9. censuit, dandam declarationem alias editam sequentis tenoris: Congregatio Concilii censuit, tempus, horam et materiam Sacrae Scripturae, super qua legendum sit, remitti arbitrio Ordinarii.

Ad 12. respondit: Affirmative, auditis tamen partibus, et forma iuris servata.

Ad 13. censuit, procedere.

Ad 18. censuit, Archiepiscopum debere praenarratis prospectibus consulere, sed expensis, cuius de iure.

[Liber 23 Decretorum, p. 451-459].

2784.

S. C. C., *Neapolitana*, 2 iun. 1663.

Orator Professus in Ordine Canonicorum Regularium Congregationis Lateranensis supplex petit per hanc S. Congregationem declarari:

An ipse cum licentia P. Abbatis Generalis vel Capituli capax sit saecularis beneficii simplicis de iure patronatus.

Congregatio Concilii respondit, non esse capacem.

[Liber 23 Decretorum, p. 506].

2785.

S. C. C., S. *Angeli Bisacciarum*, 2 iun. 1663.

Inter caetera, quae hodiernum Suae Ecclesiae statum referens D. Episcopus accurata descriptione narrat, habentur infrascripta:

1. Cura animarum est penes Archipresbyterum, nec in Civitate est alia Parochialis; quia tamen cura est annexa Dignitati, dubitatur: An in ipsius provisione et collatione requiratur concursus. Rogo EE. VV. pro resolutione etc., cum hucusque varie practicatum sit.

2. Ecclesia haec prius erat in loco, ubi nunc est Castrum et Palatium D. Principis; facta translatione in antiqua ecclesia ex indulto Apostolico plures celebrantur Missae etiam absque D. Principis interventu, et in diebus solemnioribus, et adest campana, habeturque pro publica ecclesia. Verum exitum ad viam publicam separatum non habet, sed ingressus et egressus est ex D. Principis Palatio. Dubitatur. An haec ecclesia immunitate ecclesiastica gaudeat.

Ad 1. Congregatio respondit, non requiri examen per concursum.

Ad 2. censuit, gaudere, sed Episcopi partes curare, ut quamprimum pateat aditus publicus ad huiusmodi ecclesiam. Quodsi hoc fieri non possit, de impedimento eamdem S. Congregationem certiorem reddat.

[Liber 23 Decretorum, p. 508 a tergo et 509].

2786.

S. C. C., *Assisien.*, 23 iun. 1663.

Pro sua egregia pastorali providentia Eñus Episcopus Assisiensis Sacram hanc Congregationem circa infrascriptam facti speciem consuluit: Ursula Mancina habitum regularem in Monasterio S. Annae Ordinis S. Benedicti suscepit, ibidemque probationis annum explevit. Nunc, antequam profiteatur, ad Monasterium S. Apollinaris eiusdem Ordinis transire intendit, in quo Monasterio victu communi non vivitur, quam tamen

communionem sanctiori disciplina religiose servant Moniales S. Annae. Quaeritur:

An Ursula, postquam ad Monasterium S. Apollinaris transierit, denuo per annum in probatione stare debeat, ita ut annus novitiatus in Conventu S. Annae peractus illi non suffragetur.

Congregatio Concilii censuit peractum novitiatum Ursulae non suffragare, sed in probatione denuo stare illam debere.

[Liber 23 Decretorum, p. 528].

2787.

S. C. C., *Neritonen.*, 21 iul. 1663.

Inter caetera, qua D. Episcopus Neritonensis Sacra Limina visitans in descriptione hodierni status eius Ecclesiae refert, habentur infrascripta ad verbum:

1. Cura animarum, quae per D. Archipresbyterum exercetur in Civitate, est unica, videtur dividenda, data tamen vacatione. Ideo supplicatur pro facultate concedenda Ordinario, qua impertita possit dividere in quatuor, seu saltem tres Parochias. Ecclesia Parochialis sit ecclesia matrix, quia non est alia commoda, sed Parochi sunt plures, cuius confines terminet Episcopus. Pro congrua 1° Parocho teneatur primus Archipresbyter possessor bonorum Archipresbyteratus contribuere; 2° Parocho scuta quadraginta quolibet anno; pro 3° Parocho unire beneficium simplex, vulgo Abbatia nuncupatam S. Ioannis ad Collematum, quod beneficium ad praesens obtinet R. D. Bartholus Maria, et hoc cum vacare contigerit.

2. Praeter Civitatem adest feudum satis amplum, in quo per 12 millia adsunt multa praedia, in quibus habitant villici, et hi omnes subsunt Parocho Civitatis in detrimentum animarum maximum. Supplicatur propterea pro opportuna facultate, quando vacare contigerit, ut supra, Archipresbyteratus, quod Ordinarius constituat et erigat duas Parochias extra moenia Civitatis, et assignetur pro dote et congrua unicuique Parocho decima praediorum taxandorum, cum consensu et etiam dissensu Patronorum dictorum praediorum, et ad hoc ut alliciantur ad hoc onus, reservare ius patronatus ad dictas Parochiales respective ipsis Dominis, ex quorum praediis debeant solvi decimae.

Quaeritur: An singulis praedictis petitionibus sit annuendum.

Ad 1. Congregatio Concilii inhaerens declarationibus alias factis censuit, ob solam populi numerosam frequentiam non esse locum erectioni novae Parochiae, sed ex praescripto Concilii, cap. 4, Sess. 21, *de reform.* cogendum esse Archipresbyterum, ut sibi tot Sacerdotes adiungat, quot sufficiant ad Sacramenta populo exhibenda et cultum divinum celebrandum.

Ad 2. censuit, esse locum novarum Parochialium ad praescriptum cap. 4, vers. *in iis*, Sess. 21, *de reform.*, aut saltem deputationi Cappellanorum curatorum, qui in ecclesiis ruralibus Sacramenta villicis administrent. Congruam vero pro novorum Parochorum vel Cappellanorum alimentis ex

fructibus ad ecclesiam matricem pertinentibus assignandam. Populum vero nonnisi in subsidium ad ipsa alimenta praestanda posse compelli. In quo casu Parochorum sive Cappellanorum nominationem non ad ipsum populum, sed ad Rectorem Matricis ecclesiae pertinere. Praedicta vero ad consulendum assertae necessitati populi tum in Urbe, tum in praenarrato rustico feudo Episcopum debere quamprimum respective exequi Archipresbyteri morte minime expectata.

[Liber 23 Decretorum, p. 550 a tergo, sq.].

2788.

S. C. C., *Romana*, 21 iul. 1663.

Ad serenitatem et quietem religiosae conscientiae novitiorum, ac subinde professorum comparandam, quorum animi non raro dubitationibus et scrupulis circa integritatem et continuationem anni probationis torquentur, supplex ex Sacra Congregatione quaerit Pater Procurator Generalis Ordinis Praedicatorum:

2. An per exitum extra Conventum, dimisso habitu, et cum animo relinquendi Religionem ita interrumpatur novitiatus, ut etiamsi post aliquot horas tantum novitius redeat ad Conventum, teneatur denuo probationis annum inchoare. [1]

4. An novitiatus possit cum Superioris Regularis licentia, et iusta causa, fieri partim in uno Conventu ad novitiatum designato, et partim in alio itidem designato.

Ad 2. Congregatio Concilii censuit, teneri.

Ad 4. respondit, affirmative.

[Liber 23 Decretorum, p. 550].

2789.

S. C. C., *Montis Regalis*, 19 ian. 1664.

Sacra, etc. censuit Oratoribus dandam esse declarationem alias editam sequentis tenoris:

Cum eligendus in Vicarium Capitularem sede vacante necessario debeat esse Doctor, si adsit, Decanus et Capitulum Ecclesiae Matheranen. dubitat: An huiusmodi Doctor debeat esse Doctor in publica Universitate studiorum, an vero satis sit, ut fuerit promotus exempli gratia ab aliquo Comite Palatino vel alio habente auctoritatem a Sede Apostolica, vel ab Imperatore, adeo ut electio sit valida, existentibus aliis, qui eiusmodi gradum in publica Universitate susceperunt. Die 19 Decembris 1620 Sacra Congregatio Concilii respondit, debere esse promotum in publica universitate.

[Liber 24 Decretorum, p. 18 a tergo].

[1] Cf. N. 2791.

2790.

S. C. C., *Cadurcen.*, 9 febr. 1664.

Supplex narrat D. Episcopus Cadurcensis, in sua Dioecesi nonnullos Regulares facultatem in irregularitatibus occultis ex delicto contractis dispensandi sibi assumere, quae cum per Concilium Episcopis permissa fuerit, ab iisdem Regularibus non absque disciplinae ecclesiasticae relaxatione usurpatur. Quare petit, ut ex hac S. Congregatione declaretur:

An facultas attributa Episcopis in cap. 6, Sess. 24, *de reform.* intelligatur etiam concessa Regularibus, sive eorum Superioribus.

Congregatio Concilii censuit, non intelligi concessam.

[Liber 24 Decretorum, p. 26 a tergo].

2791.

S. C. C., *Romana*, 8 mart. 1664.

Rm̃us Dñus Assessor S. Officii resolutionem infrascripti dubii ex hac S. Congregatione reverenter petit:

Puella quaedam in Monasterium Sanctimonialium ingressa per annos duos in probatione stetit; sed cum Abbatissa cum quatuor monialibus ad aliud Monasterium tunc recens Apostolica auctoritate sub eadem regula erectum translata fuisset, ut ibi novitias duodecim regulari disciplina imbueret, ipsa etiam Puella primodictum monasterium propria auctoritate deseruit animo se in novum Coenobium recipiendi, prout illico se recepit. Quaeritur:

An puellae in novo Monasterio suffragetur annus probationis peractus in praedicto Monasterio.

Congregatio censuit, non suffragari. [1]

[Liber 24 Decretorum, p. 53 a tergo].

2792.

S. C. C., *Sypontina*, 8 mart. 1664.

In ecclesia Parochiali Terrae Rhodi, quae receptitia est, existit Archipresbyter, cui animarum cura incumbit, et nonnulli Sacerdotes, inter quos omnes aequis portionibus redditus eius ecclesiae, decimis et censibus constantes, dividuntur. Ita tamen, ut Archipresbytero duae portiones attributae sint. Lactantius Paulotius hodiernus Archipresbyter conqueritur, quod sibi pondus diei et aestus in animarum cura ferenti vix annua scuta decem obveniant, cum numerus participantium, qui olim, cum huiusmodi

[1] Cf. N. 2788.

divisionis ratio sancita fuit, septenarium non excedebat, in praesens ad vigesimum excreverit. Itaque supplex petit, ut universa decimarum massa, quae deductis expensis omnibus scuta 90 plus minus non excedit, sibi soli, utpote cui tamquam Parocho congrua et decimae debitae sunt, libere assignentur, vel saltem ita Sacerdotum participantium numerus minuatur, ut portiones Sacerdotum in diem morientium Archipresbytero accrescant, ita ut illorum numerus in posterum nunquam septem excedat.

Iniunctum fuit Dño Archiepiscopo, ut audito consortio participantium, circa huiusmodi controversiam Sacram Congregationem instructam reddere[t]. Respondit ille etc.

Quibus praesuppositis quaeritur: *An petitioni Oratoris sit annuendum.*

Congregatio respondit: in praenarrata receptitia ecclesia neminem in posterum, nisi intra numerum septenarium esse recipiendum.

[Liber 24 Decretorum, p. 60-62].

2793.

S. C. C., *Fossanen.*, 10 ian. 1665.

Accurata, licet brevi synopsi, hodiernum Ecclesiae suae statum refert Dñus Episcopus Fossani, per Procuratorem SS. Limina visitans. Et circa dubitationes ad verbum infra exscriptas Sacram hanc Congregationem supplex consuluit, quaerens:

1. An Clericus passus sententiam suspensionis a divinis in una Dioecesi, possit, nulla obtenta absolutione, admitti ad celebrationem ab Ordinario alterius Dioecesis.

Congregatio Concilii ad 1. censuit: non posse admitti.

[Liber 24 Decretorum, p. 375].

2794.

S. C. C., *Urbinaten.*, 28 febr. 1665.

Supplicem libellum, qui ad verbum recitandus videtur, Iacobus et Ioannes Bernardinus de Perulis huic S. Congregationi porrexerunt:

Eminentissimi, etc. Giacomo e Giovanni Bernardino, fratelli de Peroli della Città di Urbino, espongono, come havendo un semplice Beneficio de iure patronatus fondato nell'altare della Santissima Annuntiata nella chiesa Cathedrale di detta Città, del quale è hora Rettore esso Giacomo, decretò Monsignor Arcivescovo nella visita di detta chiesa ultimamente fatta, che ad essi Oratori spetti il mantenere in detto altare la Cona, li candelieri, la Croce, le tabelle della Gloria, evangelo e lavabo, li scalini et anco la Prospera, o Pradella, e nel resto il mantenimento dell'altare, cose necessarie a detto altare, spetti alla Sacristia della medesima Catedrale. Onde si supplicano le EE. VV. ordinare che gli Oratori non siano perciò molestati etc.

Proposito dubio: An D. Archiepiscopi decretum sustineatur, die 28 febr. 1665 Sacra, etc. audito D. Archiepiscopo Urbinaten. censuit, sustineri quo ad eam partem, in qua Sacristia eximitur ab oneribus in praemisso libello descriptis. Quo vero ad aliam partem dandam infrascriptam declarationem: ornamenta altarium et cappellarum instrumenta ad cultum divinum ita demum parari a Patronis debere, si ab iis sufficiens dotalis redditus etiam pro conservatione cultus divini assignatus non fuerit.

[Liber 24 Decretorum, p. 420].

2795.

S. C. C., *Olomucen.*, 11 iul. 1665.

Ut intelligat, quae sibi potestas competat in Monasteriis sanctimonialium regimini exemptorum Regularium subiectis, D. Episcopus Olomucensis Sedem Apostolicam consulens quamplures longo ordine dubitationes profert, quarum tamen pleraeque iam alias definitae fuerunt. Praesertim vero quae usque ad numerum nonum descriptae sunt, nuper sub die 1 octobris 1661 [1] ad preces D. Episcopi Passaviensis resolutae fuerunt, quarum ideo examine praetermisso, quaeritur, quid ad caeteras dubitationes, quae et ipsae modicam pati videntur difficultatem, sit respondendum.

Pro parte Episcopi Olomucensis supplicatur responderi infrascriptis propositionibus:

1. *An Episcopus, seu Visitator ab Episcopo deputatus possit visitare Parochos etiam regulares Monasteriorum Ordinis Cistercien., S. Benedicti, Carthusianorum, etiam quamvis exemptorum, qui exercent curam animarum personarum saecularium in Parochiis in sua Dioecesi existentibus, licet illae Monasteriis exemptis sint annexae, aut de iure patronatus, non obstantibus privilegiis dictorum Monasteriorum, et ab illis procurationem canonicam habere.*

11. *An possint Cistercienses absque solito examine Ordinarii puellas induere et pariter ad professionem faciendam admittere.*

12. *An liceat Superioribus Monialium exemptarum Abbatissis et aliis Professis Monialibus interdum per annum facultatem facere, quatenus e Monasterio ad bona sua temporalia, oeconomiam visitandi gratia egrediantur, ibidemque foris per noctes remaneant.*

14. *An firmum et ratum sit, ac liceat dotes Monasteriorum Monialium, ac bona eorum pro eisdem pie fundata absque Sedis Apostolicae expressa facultate ac scitu Episcopi, aut Ordinarii in temporales Dominos transferre et abalienare.*

Ad primam partem 1. dubii Congregatio Concilii affirmative respondit; quoad secundam partem, nempe quoad procurationem itidem affirmative respondit, nisi huiusmodi regulares circa illas speciale, et individuum habeant privilegium.

Ad 11. Congregatio Concilii respondit: Negative.

Ad 12. Non licere.

[1] Cf. Liber 22 Decretorum, p. 661-663.

Ad 14. Bona Monasteriorum non posse absque Sedis Apostolicae beneplacito alienari. [1]

[Liber 24 Decretorum, p. 550 a tergo, sq.].

2796.

S. C. C., *Venetiarum*, 28 nov. 1665.

In Constitutionibus Monachorum Congregationis Camaldulensis per Sedem Apostolicam sub anno 1604 confirmatis, et clausula sublata, et decreto irritante munitis, habetur inter caetera:

Statuerunt autem, ut nisi singulis annis pro quolibet Monasterio novitiatus ad habitum admittantur, nec possit aliquis ad habitum admitti, nisi decimum quintum annum excesserit.

Hodie D. Petrus Franciscus de Venetiis, et nonnulli alii Monachi Congregationis Camaldulensis ad consulendum religiosae suae ipsorum conscientiae tranquillitati, atque assentiente P. Procuratore Generali supplices quaerunt:

1. *An ad validam professionem in Congregatione Camaldulensi emittendam sufficiat illam emisisse ad praescriptum Sacri Concilii* [2] *post 16 annum completum, non servata Constitutione quoad receptionem habitus, ut supra.*

Ad 1. Congregatio Concilii censuit, sufficere.

[Liber 24 Decretorum, p. 661 a tergo et 662].

2797.

S. C. C., *Papien.*, 12 dec. 1665.

Cum ad preces Fratrum Minorum S. Francisci strictioris observantiae propositio huius controversiae descriptae in folio per manus proxime habitae Congregationis [3] transmisso dilata fuerit, hodie denuo instant Parochi Papienses, ut declaretur licere sibi:

[1] Cf. N. 3652.

[2] Sess. XXV, *de regularibus*, c. 15.

[3] Die 28 nov. 1665. – Conquerebatur P. Provincialis Ordinis S. Francisci strictioris observantiae Provinciae (ut vocant) S. Didaci, quod Parochi tum urbani tum rurales eius Dioecesis indebitas pecunias ab haeredibus eorum, qui sibi sepulturam in ecclesiis dictorum Fratrum eligunt, variis, artibus extorquent; unde privilegiorum usum, quae Sedes Apostolica Ordini S. Francisci indulsit, indirecte impediunt, nempe:

1. Exigunt a dictis haeredibus duplicatam pecuniarum eleemosynam, quam caeteroqui exigi soleat, asserentes, id sibi licere ex statutis Synodalibus eius Ecclesiae; qui tamen abusus damnatur atque interdicitur per constitutionem Pii V, incipien. *Etsi mendicantium*, 16 maii 1567 (Bull. Rom., tom. 4, II, p. 373-379), et per decretum Urbani VIII, *Cum sicut dilectus filius Blasius*, etc., 9 febr. 1640 (Bull. Rom., tom. 6, II, p. 236).

2. Cogunt haeredes, ut si quando ipsi aliquos Fratres, exempli gratia duodecim vocant ad associandum in funere cadaver, totidem omnino pares numero clericos saeculares vocare, quod itidem sibi per Synodales Constitutiones licere praetendunt. [Liber 24 Decretorum, p. 659 a tergo, sq.].

1. *Praenarratam duplicem pecuniarum eleemosynam exigere in casu.*

2. *Itidemque ab haeredibus non minorem numerum Clericorum saecularium, quam regularium vocandum in funeribus eorum, qui, etc.*

Congregatio Concilii censuit, neutrum licere, salvo iure immemorabilis coram Iudice probandae.

[Liber 24 Decretorum, p. 672 a tergo].

2798.

S. C. C., *Novarien.*, 9 ian. 1666.

In Cathedrali Novariensi Matutino, Missae Conventuali, ac Vesperis assignatae sunt distributiones quotidianae, quibus reliquae Horae prorsus carent. Rmus D. Episcopus intendit pro sua vigili providentia ad praescriptum Sacri Concilii huiusmodi defectui consulere, Primae videlicet Tertiae, Sextae, Nonae et Completorio suas distributiones assignando. Quod intelligentes Canonici coram eo instabant, ut haec assignatio ita fieret, ut nihil ulterius de fructibus praebendalibus decresceret, sed distributiones assignatae Matutino, Missae Conventuali ac Vesperis ita dividantur, ut caeteris etiam Horis dispertitae sufficiant. Quod eo magis consentaneum aequitati dicebant, quod enarratae distributiones valde pingues sint: adeo ut summam scutorum centum assequantur. Cum tamen redditus singularum praebendarum, praesertim vero subdiaconalium et diaconalium longe minori summa constent. Sed cum eidem D. Episcopo haud ignotum sit ex mente huius S. Congregationis non licere antiquas distributiones aliquibus tantum Horis assignatas minuere, ac dividere, ut reliquis Horis constituantur ipsae distributiones, Canonicorum petitioni annuendum non censuit. Sed nihilominus animadvertens quodcunque decrementum aut diminutionem praebendarum, quae prae ipsis distributionibus satis tenues sunt, ad praxim difficulter posse deduci, supplex ex hac S. Congregatione quaerit:

An saltem permitti possit, ut Horae distributionibus carentes iungantur Horis, quae distributionibus obtinent, nempe ut Matutino uniatur Prima, Missae Conventuali uniatur Tertia, Sexta et Nona, Vesperis vero Completorium. Cuius unionis effectus sit, ut qui, exempli gratia, non interfuerit Primae, amittat distributionem Matutino assignatam, quamvis Matutino interfuerit; qui Tertiae, aut Sextae, aut Nonae servitium omiserit, distributionem Missae amittat, licet Missae adstiterit, ac tandem Vesperarum distributionem non lucretur, qui a Completorio abfuerit, quamvis Vesperis adfuerit.

Congregatio respondit: Non esse permittendum, sed inhaerendo declarationibus alias editis, censuit, Horis, quae carent distributionibus, esse assignandas ipsas distributiones ex corpore praebendarum eius quantitatis, ut verisimiliter non negligantur.

[Liber 25 Decretorum, p. 4].

2799.

S. C. C., *Neapolitana*, 13 febr. 1666.

Libellus infrascripto verborum tenore conceptus Emi Commendatarii Abbatiae et Parochialis Ecclesiae S. Ioannis Maioris nomine huic Sacrae Congregationi Concilii porrectus fuit.

Emi Rmi Signori. – Per evitarsi le controversie, che per causa d'elettione di sepoltura e di funerali sogliono avvenire non senza scandalo di fedeli, sono le EE. VV. supplicate dal Commendatario dell'Abbatia e Chiesa Parochiale di San Giovanni Maggiore di Napoli per la resolutione de seguenti dubii:

1. Se sia valida l'elettione della sepoltura, che si fa nella presenza del Paroco da chi è sano o infermo.

2. Se al valor dell'elettione della sepoltura si richieda il testamento nell'ultima volontà, overo basti, che s'elegghi inanzi per altr'atto publico, che non sia testamento.

3. Se sia nulla essa elettione di sepoltura, quando s'elegge etiamdio per testamento fatto in vita e non in morte.

4. Se chi ha cappella di sua famiglia con sepoltura propria, o si comprasse cappella con propria sepoltura, morendo senza elettione di sepoltura, si debba seppellire nella Catedrale.

5. Se sia valida l'elettione della sepoltura fatta nella presenza di due o più testimonii.

6. Se l'elettione della sepoltura fatta per nutum, e per signa in caso, che taluno non possa parlare, sia valida.

7. Se li Confratelli delle Confraternite si possino sepellire nella sepoltura della loro chiesa, non facendo elettione d'altra.

8. Se l'elettioni di sepoltura, le quali de iure praesumuntur, come quella della moglie rispetto al marito, di figli rispetto al padre e loro maggiori, de schiavi rispetto a padroni e simili siano valide. Ch'è quanto dall'EE. VV. benignamente si desidera di dichiarare. Et il tutto, etc.

Quaeritur, quid ad singulas praedictas dubitationes respondendum.

Ad 1. Congregatio censuit esse validam, dummodo Parochus non attestetur ad proprium commodum.

Ad 2. Congregatio censuit, non requiri necessario testamentum.

Ad 3. Congregatio censuit, non esse nullam.

Ad 4. Non esse sepeliendum in Cathedrali.

Ad 5. Esse validam.

Ad 6. Esse validam, dummodo sufficienter constet de voluntate eligentis.

Ad 7. Negative.

Ad 8. Congregatio censuit, quatenus electa non fuerit sepultura, uxorem in sepultura ultimi viri sepeliendam, filios vero in sepulchro Maiorum, servos autem in Parochia.

[Liber 25 Decretorum, p. 29, 30].

2800.

S. C. C., *Pampilonen.*, 15 ian. 1667.

Dubitationes, ut infra, ad verbum descriptas supplex proponit huic Sacrae Congregationi Rmus D. Episcopus Pampilonensis.

1. Quaeritur, utrum possit Episcopus examinare Parochos et Rectores semel approbatos ad curam animarum exercendam, quando ex rationabili et legitima causa habetur vehemens suspicio de illorum imperitia ad Sacramenta ministranda, et munus suum adimplendum, ut clarius cognita illorum illitteratura, detur illis coadiutor benemeritus cum assignatione alicuius portionis fructuum pro eius congrua sustentatione.

2. Si potest hoc examen facere non solum in actu visitationis, sed etiam extra illam respectu alicuius Parochi, de cuius imperitia habetur certa notitia.

3. Si ad huiusmodi examen faciendum requiritur, quod imperitia talis Parochi examinandi probetur iuridice per testes deponentes, an vero sufficiat talem imperitiam constare Episcopo extraiudicialiter, vel quia expositum fuit illi per personas fide dignas, quae nolunt iuridice deponere propter metum, respectum, vel aliam rationem, vel quia ipsemet Episcopus ex rumore et ex aliquibus actionibus, quas videt, et notat in ipso Parocho, et ex verbis, quae ab illo audit, et ex aliis accidentibus, quae occurrunt, facit coniecturam fere evidentem de imperitia illius. His igitur scrupulis anxiatus supplicat pro declaratione, ut salutare pabulum suis ovibus praebere suoque muneri satisfacere possit.

Ad 1. Congregatio censuit: Posse.

Ad 2. Itidem: Posse.

Ad 3. Congregatio censuit, ad huiusmodi examen faciendum haud necesse esse, ut iudiciales probationes imperitiae praecedant.

[Liber 25 Decretorum, p. 298].

2801.

S. C. C., *Reatina*, 5 mart. 1667.

Sacra, etc. censuit Oratori dandam esse declarationem alias editam sequentis tenoris:

Congregatio Concilii censuit, Canonico infirmo durante eius infirmitate, quamvis Choro non intersit, deberi fructus omnes sui Canonicatus, nec non distributiones quotidianas, non secus, ac si omnibus Horis divinis personaliter interesset, dummodo ante infirmitatem fuerit solitus suae ecclesiae inservire.

Caeterum infirmitatem ipsam coram Iudice probandam.

[Liber 25 Decretorum, p. 345].

2802.

S. C. C., *Romana*, 27 aug. 1667.

Cum Parochialis ecclesia S. Blasii (ut dicunt) della Pagnotta unita sit Capitulo Sacrosanctae Basilicae Vaticanae, Vicarius ab eodem Capitulo ad exercendam curam animarum in dicta ecclesia constitutus accessit per maioris Hebdomadae ac Paschae dies ad carceres novos intra eius Parochiae limites constitutos, ut munia Parochialia in iis exerceret, nempe daturus commoditatem carceratis, ut dispositioni textus in cap. *Omnis utriusque sexus, de poenit. et remiss.* [1] parere possent. Sed eidem Vicario aditus denegatus fuit. Etenim cum Archiconfraternitas, ut vocant della Carità iuxta suas Constitutiones valetudinarium in ipsis carceribus aere suo paratum atque instructum habeat, ibidemque Cappellanum instituat: hic asserens ex antiqua consuetudine Apostolicis etiam litteris probata solitum esse, ut ipse nedum aegrotis, sed etiam carceratis quibusque Sacramenta Poenitentiae atque Eucharistiae quocunque anni tempore indistincte administrare possit, necnon moribundos extrema unctione munire. Ideo advenientem Vicarium exclusit aditumque pernegavit. Quapropter Capitulum praedictae Vaticanae Basilicae supplex petit, ut per hanc Sacram Congregationem declaretur:

Ad Oratorem, seu ad suum Vicarium Parochialis ecclesiae S. Blasii, non autem ad Capellanum carcerum pertinere praenarrata munia obire.

Documenta, quibus pars utraque ius suum vel consuetudinem probare intendit, per manus in Summario ab informantibus deferentur.

Congregatio Concilii censuit, pertinere ad Vicarium Ecclesiae Sancti Blasii.

[Liber 25 Decretorum, p. 429].

2803.

S. C. C., *Calaritana*, 1 oct. 1667.

Rmus Archiepiscopus, ut pastoralis sui muneris partes provide adimplere valeat, dubii, ut infra, ad verbum ab ipso descripti, definitionem supplex petit.

An decretum S. Concilii, in c. 17, Sess. 25, *de regul. et monialib.* disponens puellas professionem emittere non posse, antequam earum voluntatem exploraverit Episcopus, vel eo absente, aut impedito, eius Vicarius, comprehendat etiam viros, si in ingressu Religionis, etiam Societatis Iesu, antequam habitum suscipiant, praetendatur a parentibus, consanguineis, vel Curatoribus non liberos, sed coactos fuisse.

Congregatio censuit: Non comprehendere.

[Liber 25 Decretorum, p. 455].

[1] C. 12, X, *de poenitentiis et remissionibus*, V, 38.

2804.

S. C. C., *Placentina*, 14 ian. 1668.

Vacante Parochiali ecclesia Dñus Episcopus nonnullis detentus impedimentis non interfuit examini per concursum ex praescripto Sacri Concilii Tridentini [1] habendo, prout nec Vicarius Generalis interfuit, cum publicam indictam pridem functionem (non tamen ad Vicariatus munus pertinentem) obiturus esset. Itaque ne differretur examen, interfuit speciali decreto Dñi Episcopi deputatus familiaris, qui eidem est ab auditionibus.

Quaeritur: An posita praenarrata facti specie, dictum examen coram eiusmodi deputato haberi legitime potuerit.

Congregatio Concilii censuit, non potuisse.

[Liber 25 Decretorum, p. 519].

2805.

S. C. C., *Acheruntina*, [2] 3 mart. 1668.

Praeter alia, quae ex descriptione hodierni status harum ecclesiarum iuxta morem compendiose referuntur, referenda ad verbum videntur dubia, circa quae Dñus Archiepiscopus Sacram hanc Congregationem consulit. Itaque in calce praedictae descriptionis habetur, ut infra.

6. In ecclesia pii Conservatorii reperi perpetuum asservari Sanctissimum Sacramentum, et aliquando publice exponi; et cum in sacra visitatione perquisivissem, qua facultate id agerent, responsum fuit, concessione septem abhinc annis per meum Praedecessorem oretenus facta. Quaeritur, an haec concessio sit rata habenda, cum obstet declaratio Sacrorum Rituum Congregationis, [3] quod nequeat elargiri, nisi a Sede Apostolica.

Ad 6. Congregatio inhaerendo declarationibus alias editis censuit, licentiam asservandi Augustissimum Eucharistiae Sacramentum in ecclesia non Parochiali ex Apostolica Sede esse petendam.

[Liber 25 Decretorum, p. 552-554].

2806.

S. C. C., *Albanen.*, 3 mart. 1668.

Inter caetera, quae Emus Episcopus pro sua egregia pietate atque erga Sedem Apostolicam obsequio Sacra Limina visitans de hodierno statu eius Ecclesiae refert, videntur infrascripta ad modum dubii examinanda, ut responsa per Eminentiam Suam expetita dari possint.

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 18.
[2] Et Matheran.
[3] S. R. C., *Calaritana*, 14 iun. 1646. – Cf. S. R. C. Decr. Authent., n. 895.

4. In nonnullis locis Dioecesis reperiuntur Sanctorum reliquiae sine authenticis documentis, quas propterea Episcopus Bictennensis Visitator Apostolicus de anno 1660 prohibuit posse publicae venerationi exponi, donec aliter fuerit demandatum. Sed quia populus est solitus eas ab antiquo tempore venerari, dignentur EE. VV. mihi respondere, an melius iudicent, ut in futurum venerari permittantur.

Ad 4. Congregatio censuit, dandam esse declarationem alias editam in Caesaraugustana, 20 Decembris 1581 sequentis tenoris: Reliquias, si ipsae antiquae sint, in eadem ratione esse habendas.

[Liber 25 Decretorum, p. 550, 551].

2807.

S. C. C., *Vratislavien.*, 16 iun. 1668.

Ex relatione status Ecclesiae Vratislavien. a moderno Episcopo sacra limina per suum legitimum Procuratorem visitante transmissa praeter ea, quae in summario de more referuntur, nonnulla quae sequuntur, per modum dubii proponenda videntur.

3. An Regulares extra limites et ambitum sui claustri possint instituere processiones, quae ipsis vel ex privilegio Apostolico, vel ex immemorabili consuetudine non competant.

4. An iidem Regulares possint in suis ecclesiis, praesertim, non parochialibus, exponere solemniter venerabile Eucharistiae Sacramentum absque causa, et absque licentia Episcopi.

Sacra, etc. ad omnia dubia superius proposita respondit: Negative.

[Liber 26 Decretorum, p. 18].

2808.

S. C. C., *Ipren.*, 22 sept. 1668.

Pro parte quatuor Ordinum mendicantium Civitatis Ipren. in Belgio supplicatur per Sacram Congregationem declarari: An Episcopus Ipren. in patentibus, quibus dictos Regulares approbat ad confessiones audiendas in sua Dioecesi, possit apponere hanc clausulam, videlicet: Dummodo tamen quemquam ab inchoata Dominica Palmarum usque ad expletam Dominicam in Albis ad confessionem sacramentalem non admittas, nisi expressa scripto licentia Parochi dirigatur.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 26 Decretorum, p. 100 a tergo].

2809.

S. C. C., *Sorana*, 26 ian. 1669.

Exponit Episcopus Soranus, quod in Collegiata Ecclesia Terrae Arpini reperitur Canonicus in minoribus Ordinibus constitutus, qui etsi eius Canonicatus redditus ascendant ad ducatos Regni prope nonaginta, ad eius substentationem abunde sufficientes, nihilominus ad Subdiaconatum promoveri petens, id fieri instat non ad titulum dicti Canonicatus, sed patrimonii ex bonis sibi, ut promoveatur, a patre illum sub potestate habente specialiter donati. Stante igitur, quod nec necessitas, nec utilitas ecclesiae dicti loci exigat quemquam ibi ordinari ad titulum patrimonii, cum ibidem Sacerdotum copia superabundet supplicat per hanc S. Congregationem declarari: An sibi liceat in casu, de quo agitur, praefatum Canonicum, omisso titulo beneficii, ordinare ad titulum patrimonii.

Die, etc. Sacra, etc. respondit, non licere.

[Liber 26 Decretorum, p. 156].

2810.

S. C. C., *Taurinen.*, 26 ian. 1669.

Ad libellum Vicarii Generalis petentis declarari infrascripta dubia:

1. An Regulares, et praesertim Carmelitae excalceati possint praetextu etiam privilegiorum Missam celebrare in domibus privatorum, in quibus adsit oratorium, sed absque Apostolica authoritate erectum.

2. An aliqua cappella seu ecclesia ruri existente, ad quam ibi celebrandi gratia ob pluviam seu aliam ob causam impeditus fuerit accessus, possint ipsi Regulares in domo Patroni eiusdem ecclesiae seu cappellae super simplici tabula celebrare.

3. An in oratorio privato Apostolica authoritate constructo possint iidem Regulares celebrare Missas ultra numerum in literis Apostolicis praescriptum.

4. An postquam in simili oratorio dicti Regulares celebraverint, possit idem praefixus Missarum numerus per alios Sacerdotes persolvi, non computando celebratas ab ipsis Regularibus.

Die, etc. Sacra, etc. ad singulas praemissas dubitationes respondit: Negative.

[Liber 26 Decretorum, p. 155].

2811.

S. C. C., *Chinen.*, 9 febr. 1669.

A S. Congregatione de Propaganda Fide concedi solet missionariis in partibus decretum tenoris sequentis, videlicet: S. Congregatio censuit concedi posse dispensationem petitam, concurrentibus infrascriptis conclusionibus, videlicet, ut Sacerdos missionarius sit peritus in arte medicinae et chirurgiae, ut eam gratis exerceat, ut absque incisione et adustione operetur, et in loco, ubi Missionarius degit, non sint medici laici. Nunc eadem S. Congregatio ad instantiam Episcopi Heliopolitani, unius ex Vicariis Apostolicis Chinae remisit ad hanc S. Congregationem infrascripta dubia:

1. *Quomodo se gerere debeant huiusmodi missionarii in illis partibus, quando ob evidens periculum vitae alicuius patientis necesse esset aliquam ex praecipuis corporis partibus incidere.*

2. *Cum unus ex dictis missionariis ad praeservandum brachium et vitam cuiusdam in digito vulnerati, ipsum digitum inciderit, an incurrerit irregularitatem.*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Posse devenire ad incisionem in casu necessitatis.

Ad 2. Non incurrisse.

[Liber 26 Decretorum, p. 165].

2812.

S. C. C., *Umbriaticen.*, 16 mart. 1669.

Ad libellum Procuratoris Generalis Ordinis Minimorum: Die, etc. Sacra, etc. censuit, dandam esse declarationem sub die 22 septembris anni proxime praeteriti editam. [1]

[Liber 26 Decretorum, p. 188].

2813.

S. C. C., *Narnien.*, 13 iul. 1669.

Pro resolutione infrascriptarum dubitationum supplicat Episcopus Narniensis, videlicet:

1. An Parochus Regularis a suo Superiore nominatus ad exercendam curam ecclesiae regulari unitam, et ab Episcopo approbatus, possit deinde removeri ad nutum eiusdem Superioris, irrequisito Episcopo, vel absque causa ab eodem Episcopo approbanda.

2. An Episcopus possit in ecclesia parochiali Regularium praeter SSm̃um Sacramentum, fontem baptismalem, olea sacra et libros ad curam animarum spectantes, visitare omnia altaria, confessionalia, campanile, sepulchra, coemeterium, ubi saeculares parochiani sepeliuntur, et sacristiam circa paramenta et ornamenta necessaria tam pro Missae celebratione, quam pro exercitio curae.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Dandas esse declarationes alias editas, ut in *Vulturarien.*, 17 maii 1653 tenoris sequentis, videlicet: Episcopum posse visitare saltem

[1] Cf. N. 2808.

tanquam Sedis Apostolicae delegatum ecclesias dicti Prioratus [1] in concernentibus curam animarum et administrationem sacramentorum, et decreta desuper edere ex dispositione S. Concilii [2] et ex constitutione Pii V [3] et Gregorii XV [4] nec non circa implementum onerum Missarum et Anniversariorum ex piis dispositionibus, circa seras, portas, sacella, sacristiam, et sacra et circa alia concernentia materiam peccati, et rationem administrationis a Fratre Cappellano exigere. Non tamen posse decreta edere circa restaurationem ecclesiae et cultum altarium in eadem ecclesia existentium, sed in literis praefigendum terminum Priori, qui infra quem omnino providere non omittat.

[Liber 26 Decretorum, p. 257].

2814.

S. C. C., *Tirasonen.*, 13 iul. 1669.

Instante Iosepho Guaxardo et Marta, Doctorali Canonico Ecclesiae Tirasonen. quaeritur:

3. An non concurrente consuetudine immemorabili vel privilegio, possint eligi duo Vicarii Capitulares.

4. An, supposita etiam facultate eligendi duos Vicarios, possint isti exercere alternatim per menses, si quoad hoc non adsit immemorabilis consuetudo vel privilegium.

Die, etc. Sacra, etc. ad singulas praemissas dubitationes respondit: Negative.

[Liber 26 Decretorum, p. 253].

2815.

S. C. C., *Lucana*, 7 sept. 1669.

Ad libellum Antonii Trenta pro dispensatione super defectu aetatis ad effectum suscipiendi habitum in Congregatione Matris Dei, etc.

Die, etc. Sacra, etc. audito Patre Generali Ordinis huiusmodi, eidem benigne remisit, ut veris existentibus narratis, et concurrentibus in Oratore omnibus aliis necessariis requisitis, ipsius precibus pro suo arbitrio et conscientia gratis indulgeat. Dummodo non nisi completo anno decimosexto ad eiusdem S. Concilii praescriptum [5] ad professionem admittatur.

[Liber 26 Decretorum, p. 292 a tergo].

[1] Baruli Religionis Hierosolimitanae.
[2] Sess. VII, *de ref.*, c. 8.
[3] Cf. N. 121, 122.
[4] Cf. N. 199.
[5] Sess. XXV, *de regularibus*, c. 15.

2816.

S. C. C., *Gnesnen.*, 16 nov. 1669.

Episcopo Spigacen suffraganeo Samogitiae de Scholasteria dignitate, non tamen post Pontificalem maiori, Ecclesiae Gnesnen., authoritate Ordinaria provisum fuit. Capitulum autem ei contendit, quod non sit capax huiusmodi beneficii ex eo, quia antequam ad Episcopatum eveheretur, in Ordine Canonicorum Regularium S. Augustini professus extiterit. Ideo utraque parte concorditer instante, quaeritur: An huiusmodi qualitas obstet eidem Episcopo, quominus beneficia ecclesiastica saecularia obtinere valeat.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Liber 26 Decretorum, p. 324].

2817.

S. C. C., *Clusina*, 12 iul. 1670.

Episcopus Clusinus supplicatur per S. Congregationem declarari:

1. An Parochi in diebus festis teneantur applicare sacrificium pro populo.

2. An Presbyter, qui tenetur ratione beneficii pro die certa celebrare, si dicta die aliqua festivitas occurrat, possit differre adimplementum talis obligationis ad effectum eadem die celebrandi in ecclesia, ubi ipsa festivitas solemnizzatur, recipiendo eleemosynam, et hoc sub praetextu consuetudinis loci, ne in dicta ecclesia competens Missarum numerus desideretur.

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. censuit, dandam esse declarationem alias editam in una *Civitatis Castellanae*, sub die 8 Augusti 1648. [1]

Ad 2. inhaerendo pariter declarationibus alias editis, respondit: Negative.

[Liber 26 Decretorum, p. 376].

2818.

S. C. C., *Signina*, 2 aug. 1670.

Nonnulli beneficiati simplices et Confraternitates Terrae Vallis montanae conqueruntur, quod licet ab antiquo tempore procuratio Episcopo visitanti solvi consueverit a Capitulo et Canonicis dictae Terrae, absque eo quod Oratores aliquid contribuere gravati fuerint, nihilominus dictum Capitulum illos respective taxavit pro huiusmodi contributione. Ideo supplicatur per Sacram Congregationem declarari: An dictis beneficiatis et Confraternitatibus suffragetur asserta consuetudo, quo minus ad dictam contributionem minime cogendi sint.

[1] Cf. N. 2685.

Die, etc. Sacra, etc. auditis partibus et iuribus hinc inde deductis censuit beneficiatos et Confraternitates Terrae Vallismontanae teneri contribuere procurationem Episcopo visitanti, nec illis suffragari assertam consuetudinem, quod huiusmodi procuratio solvi consueverit a Capitulo et Canonicis Collegiatae dictae Terrae.

[Liber 26 Decretorum, p. 392].

2819.

S. C. C., 29 nov. 1670.

Instante Vicario Provinciali Carmelitarum Reformatorum Primi Instituti quaeritur: An ipse possit permittere Sacerdoti extraneo cum dimissoriis sui Ordinarii in ecclesiis sui Ordinis celebrare absque licentia Episcopi dioecesani.

Die, etc. Sacra, etc. censuit: Posse si non adsit prohibitio Ordinarii.

[Liber 26 Decretorum, p. 472 a tergo].

2820.

S. C. C., *Sypontina*, 29 nov. 1670.

Communitas S. Angeli Sypontinae Dioecesis exponit per Ordinarium admitti ad sacros Ordines clericos assignato patrimonio in bonis mobilibus, et se moventibus. Et cum hoc tendat in grave damnum eiusdem Communitatis, dum fraudantur impositiones, et alia onera Communitatis, quibus animalia sunt obnoxia, et credat esse contra canonicas dispositiones: ad tollendas controversias supplex instat declarari:

An possit patrimonium assignari super mobilibus, et dictis animalibus?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 26 Decretorum, p. 471 a tergo et 472].

2821.

S. C. C., *Tarentina*, 9 maii 1671.

Cum Canonicus Pro-Vicarius praetendat distributiones contra declarationes alias editas, Canonicus Bonita instat pro remedio.

Die, etc. Sacra, etc. inhaerendo declarationibus alias factis respondit, Canonicum inservientem Episcopo in officio Vicarii non lucrari distributiones quotidianas pro illis horis divinis, quibus non intersit.

[Liber 27 Decretorum, p. 113].

2822.

S. C. C., 3 oct. 1671.

Ad evitandas lites et controversias cum suo Ordinario humillime petit per Eminentias Vestras declarari Canonicus Poenitenriatius:

1. An ipse comprehendatur in edicto, quo sub certa poena, etiam pecuniaria, iubentur omnes Parochi et Confessarii saeculares interesse congregationi casuum conscientiae, quae habetur coram Theologo seu alio deputato, ita ut cogi possit; an vero solum debeat hortari.

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. censuit, dandam esse declarationem alias editam die 16 Decembris 1645 in una *Comen.* tenoris sequentis: Sacra, etc. censuit Episcopum Comensem cogere posse ad interessendum congregationi casuum conscientiae Archipresbyterum ecclesiae Cathedralis, qui curam animarum exercet, nec non Canonicum Poenitentiarium eiusdem ecclesiae, non autem Canonicum Theologum.

[Liber 27 Decretorum, p. 211].

2823.

S. C. C., *Mediolanen.*, 3 oct. 1671.

Emus Cardinalis Litta Archiepiscopus Mediolanen. pro suo eximio zelo et erga S. Sedem obsequio suae villicationis rationem reddit ex praescripto constitutionis s. m. Sixti V.[1] Inter caetera vero in Sacra Congregatione examinanda exponit, ut infra:

3. Etiamsi in cap. *Non licet Abb.*,[2] *de consecratione* et cap. *Monaci*,[3] Dist. 4 vetitum sit Regularibus ad munus Compatium adhiberi; nonnulli tamen spreta SS. Canonum auctoritate passim hoc munere funguntur, ut omnes abusus et corruptelae in hoc genere tollantur, praestaret decreto particulari hoc denuo stabilire, data Ordinario facultate illos poenis arbitrariis coercendi.

Die, etc. Sacra, etc. ad 3. respondit, ut prohibeat Parochis, ne admittant Regulares quoscumque sub poenis arbitrio.

[Liber 27 Decretorum, p. 219 a tergo, sq.].

2824.

S. C. C., *Papien.*, 28 nov. 1671.

Regulares Minores strictioris observantiae S. Francisci Dioecesis Papien. ob aliqua inconventia orta occasione defunctorum, qui ad eorum ecclesiam deferuntur, ubi habent proprias sepulturas, supplicant declarari:

[1] Cf. N. 156.
[2] C. 103, D. IV, *de cons.*
[3] C. 104.

2. An proprius Parochus defuncti transeundo per Parochiam unius Parochi alterius cuiuscumque Dioecesis ad effectum deferendi processionaliter cadaver ad ecclesiam Regularium, possit libere et licite per eandem cum stola et cruce elevata transire, etiam irrequisito Parocho.

Die, etc. Sacra, etc. ad 2. respondit: Affirmative.

[Liber 27 Decretorum, p. 260].

2825.

S. C. C., *Surrentina*, 12 dec. 1671.

Ad effugiendas controversias, quae oriri possent, nomine Civitatis Surrenti et Universitatis Plani supplicatur decerni:

An habens cappellam suae familiae cum propria sepultura, si decedat sepultura non electa, an sepeliendus sit in dicta sepultura propria, vel in Cathedrali, vel in Collegiata.

Die, etc. Sacra, etc. censuit decedentes absque electione sepulturae, si habeant sepulturam propriam, in ea sepeliendos esse, non autem in Cathedrali, vel in Collegiata.

[Liber 27 Decretorum, p. 279 a tergo.]

2826.

S. C. C., *Maioricen.*, 13 febr. 1672.

Etsi Concilium Tridentinum c. 16, Sess. 24, *de ref.* decernat in Vicarium Capitularem eligi debere, qui saltem in Iure Canonico sit Doctor vel Licentiatus, vel alias, quantum fieri possit, idoneus: fertur in nonnullis Cathedralibus sub praetextu consuetudinis, seu Statutorum particularium aliter electionem fieri. Praesertim vero non ita pridem vacante Cathedrali Maioricen., cum ex viginti duobus votis in primo scrutinio Guilielmus Rossignol Doctor solummodo in Iure civili decem, duo alii Canonici quatuor, et Didacus Desclapez, Doctor in Iure Canonico octo suffragia reportassent: Desclapezii protestationibus et appellationibus non obstantibus Rossignolus in Vicarium electus fuit et constitutus. Propterea devoluta causa ad A. C., cum R. P. D. Cavallerinus A. C. locumtenens putet declarationes ab hac S. Congregatione in hac materia alias editas proposito casui non applicari, Didacus Desclapez citra nullitatem actorum a Rossignolo in officio gestorum per libellum a Sanctissimo remissum et citato Procuratore Rossignoli supplicat declarari:

2. *An pluribus electis in discordia, sit assumendus in Vicariam seu officialem Doctor, aut licentiatus in Iure Canonico caeteris remotis.*

3. *An si in concursu habentium qualitates requisitas a S. Concilio, eligatur alter huiusmodi qualitatibus destitutus, ab huiusmodi electione detur appellatio suspensiva.*

Die etc. Sacra, etc. praemissis aliisque per informantes deductis mature perpensis:

Ad 2. respondit: Affirmative.

Ad 3. respondit: Negative, sed dari devolutionem ad Metropolitanum. Caeterum actus gestos a Rossignolo substineri, nec ipsum teneri ad restitutionem emolumentorum.

[Liber 27 Decretorum, p. 315].

2827.

S. C. C., *Armacana*, 12 mart. 1672.

Ex Sacra Congregatione de Propaganda Fide transmissa fuit ad hanc Sacram Congregationem scriptura ab Archiepiscopo Armacano: Dioecesi, nelle quali sono un solo membro del Capitolo v. g. il Decano, o l'Archidiacono, questo solo membro del Capitolo pretende sede vacante di haver l'autorità e potestà di eleggere il Vicario Generale. Igitur ut possit huius Sacrae Congregationis sententia notificari Dño Secretario de Propaganda, Emi Patres decernere dignabuntur:

Ad redacto Capitulo ad unicum tantum membrum, possit sede vacante per se solum eligere Vicarium?

Die, etc. Sacra, etc. respondit. Affirmative, dummodo non eligat se ipsum.

[Liber 27 Decretorum, p. 345 a tergo et 346].

2828.

S. C. C., *Romana*, 7 maii 1672.

In testamento Comitissae Victoriae Mutae ita habetur: « In tutti etc. Instituisco herede universale il monasterio delle zitelle di S. Eufemia di Roma ad effetto in primis di far celebrare due Messe quotidiane in perpetuo nella chiesa di Santa Maria liberatrice in Campo Vaccino, alle quali si debbono dare per elemosina due giulii per ciascheduna da pagarsi in fine di ciascheduno mese. Voglio però, che uno de Sacerdoti, che doverà cominciare a celebrar la Messa seguita la mia morte, sia D. Giuseppe Prosilio Sacerdote e l'altro D. Pietro Paolo Visconti, e questi non possino esser rimossi, ma debban continuare se così loro vorranno, mentre viveranno, dichirando, che non intendo di eriger Cappellania, nè Beneficio, ma solo voglio, che si faccino celebrare le Messe sudette con l'elemosina di due giulii per ciascheduna Messa dalli sudetti, e nel modo, come sopra, come haveria potuto fare io medema persona Testatrice in vita mia liberamente ». Petrus Paulus Vice Comes, qui aliquando servitio Cappellae Pontificiae adstrictus per se celebrare non potest, supplicat declarari:

An ipse possit dare substituto eleemosynam currentem, retento sibi eo quod superest.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative. [1]

[Liber 27 Decretorum, p. 374].

[1] Cf. N. 2905.

2829.

S. C. C., *Toletana*, 4 iun. 1672.

Exponit humillimus EE. VV. illarum devotus Orator Franciscus Fortezza, Abbas S. Vincentii, et Vicarius Generalis Emi et Rmi D. Cardinalis Aragon, Archiepiscopi Toletani, quod ipsi iniuncta fuit a praedicto Emo Archiepiscopo executio cuiusdam edicti in praedicto Archiepiscopatu publicati, in quo praescribitur norma et decentia servanda a Sacerdotibus tam saecularibus, quam Regularibus in celebratione Sacrosancti Missae sacrificii, et quia circa ea plura se se offerunt dubia, ideo pro eorum decisione supplex deprecatur Eminentias Vestras.

7. An suspensio ab exercitio Ordinum indicta apostatis et eiectis ex dispositione bullae Urbani VIII,[1] per quam sublata fuit Ordinariis facultas illam relaxandi et moderandi, possit aliquo modo remitti, saltem pro foro interiori conscientiae vigore cuiusvis constitutionis Apostolicae etiam posterioris, in qua non sit expresse derogatum dictae constitutioni Urbani VIII.

8. Utrum licentiae, seu privilegia concessa aliquibus Regularibus in cap. *In his, de privil.*, et per aliquos Summos Pontifices aliis Religionibus communicata utendi altari portatili, in eoque celebrandi absque Ordinariorum licentia in locis, in quibus degunt, revocata sint per Sacrum Concilium Trid., Sess. 22, c. 8, *de Sacrificio Missae.*

9. Utrum posito, quod dicta privilegia cap. *In his, de privilegiis*, revocata sint vigore Concilii, possit Ordinarius procedere contra Regulares contravenientes sive iure suo Ordinario, sive tanquam Sedis Apostolicae delegatus ad censuras et poenas praescriptas in dicta Sess. 22, cap. unic., *de observ. et evit. in cel. miss.*

Die 21 maii 1672 Sacra etc. respondit ad 7. Negative.

Ad 8. Affirmative.

Ad 9. Affirmative ad formam Concilii.

[Liber 27 Decretorum, p. 404-406].

2830.

S. C. C., *Neapolitana*, 11 mart. 1673.

Emus Cardinalis Caracciolus Archiepiscopus Neapolis intendens reducere ad praxim constitutionem s. m. Gregorii XV incipien. *Inscrutabili*,[2] etc. in ea parte, in qua disponitur de reddenda ratione administrationis bonorum Monialium coram Ordinario, dubitat, ne obiiciatur non usus huiusmodi dispositionis. Propterea decerni petit:

[1] Cf. N. 2454.
[2] Cf. N. 199.

1. An non obstante praetenso non usu, liceat ei ad formam praefatae constitutionis exigere rationes administrationis bonorum Monialium Regularibus subiectarum.

2. Quibus poenis procedere possit adversus renitentes?

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. posse procedere iuxta formam eiusdem constitutionis Gregorii XV.

[Liber 28 Decretorum, p. 39 a tergo et 40].

2831.

S. C. C., *Tridentina*, 19 aug. 1673.

Episcopi Tridentini Vicarius Generalis ad effectum formandi prudens iudicium, quosnam casus reservari expediat, petit a Regularibus oppidi Bulganensis, ut ipsi sub secreti sigillo ei edicant in genere, quae peccata graviora illhic sint magis communia. Recusant Regulares tum rationibus generalibus sigilli, tum quia locus iste non est valde grandis, ita ut timeatur, ne facile in suspicionem de particularibus personis veniatur. Quia nihilominus urget Vicarius ac minatur, ideo quaeritur:

An in casu, de quo agitur, Regulares ad id cogi possint.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative. Et monendum Vicarium, ut abstineat.

[Liber 28 Decretorum, p. 150].

2832.

S. C. C., 16 dec. 1673.

Congregatio Canonicorum Regularium Lateranensium habet complures ecclesias unitas, et praesertim Monialium, in quibus pro Adventu et Quadragesima solet deputare Praedicatorem sub solita Episcopi benedictione. At quia saepe accidit, ut e proprio Ordine Praedicatores promptos non habeat, proinde Procurator Generalis ad praecavendum dissensionibus cum Ordinariis supplex instat decerni:

An eligere Praedicatorem alicuius Ordinis in ecclesiis Regularium exemptorum spectet ad Episcopum vel ad Superiorem Regularem dictae ecclesiae.

Sacra, etc. censuit, electionem pertinere ad Regulares, approbationem vero et benedictionem ad Ordinarium.

[Liber 28 Decretorum, p. 212].

2833.

S. C. C., *Vercellen.*, 17 febr. 1674.

Tres dioecesanos, qui ad effungienda exercitia spiritualia iuxta Synodi decreta peragenda ante sacrorum Ordinum susceptionem se promoveri fecerunt ab aliis Episcopis ratione beneficii in illorum Dioecesi in fraudem fun-

dati suspendit Episcopus ab exercitio in Dioecesi, quoad exercitia peregerint. Nihilominus Abbas Centoris Lateranen. intendit illis celebrationem permittere in sua ecclesia. Quod cum ecclesiasticam disciplinam subverteret, et Episcopi zelum eluderet, supplicatur declarari:

An taliter suspensis possint Regulares exempti permittere celebrationem in eorum ecclesiis.

Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 28 Decretorum, p. 240].

2834.

S. C. C., *Gratianopolitana*, 14 apr. 1674.

Conqueritur Episcopus, quod nonnulli Religiosi Urbis Campi Beritusis sub privilegiorum praetextu plura attentant contra ipsius iurisdictionem et mandata. Proinde S. Congregationem supplex consuluit super infrascriptis:

2. *An* (dicti Religiosi possint) *Sanctissimum Sacramentum exponere in eorum Cappellis domesticis.*

3. *An idem quotidie exponere in singulis eorum ecclesiarum Cappellis.*

Sacra, etc. ad dicta dubia respondit: Negative.

[Liber 28 Decretorum, p. 272 a tergo].

2835.

S. C. C., *Sarzanen.*, 28 apr. 1674.

Capitulum Cathedralis supplicat declarari, ad quem pertineat tumulatio cadaveris Iacobi Masinelli in ecclesia PP. Praedicatorum repentina morte correpti.

Die, etc. Sacra, etc. censuit, dandam esse declarationem nuper factam 20 Ianuarii in causa Ravennaten. Iuris Parochialis, in qua declaratum fuit, ut infra, videlicet: Cadavera saecularium, qui in Conventibus Regularium decedunt, sepultura non electa, esse a Parochis ad proprias parochias deferenda ac tumulanda.

[Liber 28 Decretorum, p. 282 a tergo].

2836.

S. C. C., 15 dec. 1674.

Communitas S. Marini, tanquam Respublica, et Dominium liberum, gubernatur a civibus ad sex menses extractis cum titulo Capitanei et Deputatorum ad Congregationes civiles, criminales, et status. Inter Deputatos ad Congregationem criminalem fuit extractus Petrus Marinus Antonius Leonardellus, qui semel in Congregatione habita circa bannitos, qui pro raptu cuiusdam virginis insidias tendebant, fuit in voto, ut instantes defenderent se, ac proprium honorem etiam cum exoneratione scloporum, quatenus banniti rediissent (et ita statuta eiusdem Reipublicae disponunt). Ita evenit, et in facto unus ex illis remansit interfectus. Quaeritur:

An Leonardellus Orator ex hoc incurrerit in irregularitatem.

Sacra Congregatio Concilii censuit Oratorem incurrisse in irregularitatem, verum, si SSmo placuerit, cum eo dispensandum.

[Liber 28 Decretorum, p. 402].

2837.

S. C. C., *Maioricen.*, 4 maii 1675.

Procurator ad SS. Limina visitanda ablegatus nomine Episcopi supplicat declarari:

1. An vigore Bullae Cruciatae possint Regulares pro casibus Superiori Regulari reservatis eligere Confessarium sibi bene visum, invito proprio Superiore, et ab illo absolvi.

2. An idem possint saltem pro casibus non reservatis; et quatenus negative:

3. An Episcopus adversus Confessarios contrafacientes, etiamsi sint Religiosi mendicantes, possit per censuras procedere.

Sacra, etc. ad 1. et 2. respondit: Negative.

Ad 3. Non posse in casibus reservatis a Superiore Regulari, posse tamen in casibus reservatis Papae et Episcopo.

[Liber 29 Decretorum, p. 68].

2838.

S. C. C., *Vercellen.*, 3 aug. 1675.

Episcopus Vercellensis in occasione visitationis Sacrorum Liminum inter caetera exposuit, ut infra.

Unum aegre displicuit in Castro Castellengi Oratorium, quod licet cunctorum rusticorum pietati pateat, tamen intra moenia ipsius Castri soli Dominorum familiae inservit, et continuo nocturno tempore etiam hisce diebus pacis clauditur ianua, hoc addito, quod etiam in diebus festis solemnioribus a Sanctissimo exceptis, ut in Paschate Resurrectionis, Natalis Domini, prohibet non cessare, renuente Parocho, immo post meam visitationem monitus, nec acquievit Dominus Castri, propria auctoritate, necnon falsa professione male capta prosequendo. Hunc in sua professione toleravi, donec infra tempus ei praefixum vel fidem faceret de facultate, vel eam a Sanctissimo obtineret, abstinendo in talibus diebus solemnioribus ad praescriptum consuetae concessionis, sed nulla obedientia.

Ad haec 30 septembris dictum fuit: Audiatur Pars. Et 15 septembris 1674 Parti petenti Commissionem in personam Episcopi vicinioris, fuit responsum: Deducat omnino iura sua coram Ordinario.

Coram eo itaque adduxit sex testes annorum 45, 55, 65, 67 et 79, ex quorum dictis habetur, qualiter oratorium, de quo agitur, est antiquissimum;

situm est intra primam Castri portam, omnibus commodum pro audienda Missa; ad illud e vicinis confluunt habitatores, praesertim tempore excursionum militarium et absque dicto Oratorio plures ex vicina Parochia Missa destituerentur. In dicto Castro prius fuere decem focularia, licet nunc redacta sint ad duo. Oratorium est sacra supellectili instructum, ab immemorabili nocte Nativitatis Domini celebrata fuit Missa solemnis; Episcopi Antecessores illud visitarunt, et in possessione reliquerunt, immo et in eo R. P. D. Goria Sacramentum Confirmationis administravit; ab eo deducitur solemnis processio, ac demum in eodem reperitur erectus Prioratus confirmatus per sententiam Ordinarii Vercellen. de anno 1643. Unde dicti Comites di Castellengo petunt declarari dictum Oratorium publicum, ac licere in eo celebrare etiam in festis solemnioribus iuxta solitum.

Sacra, etc. censuit Oratorium, de quo agitur, esse publicum.

[Liber 29 Decretorum, p. 124].

2839.

S. C. C., 7 dec. 1675.

Supplicatur declarari: An Canonicus Poenitentiarius Cathedralis possit suam authoritatem tam in particulari, quam in generali in voce et scriptis aliis subdelegare.

Sacra Congregatio respondit: Negative.

[Liber 29 Decretorum, p. 177].

2840.

S. C. C., *Tuamen.*, 20 iun. 1676.

Dum Archiepiscopus Tuamensis in Hybernia ob ultimam persequutionem Protestantium contra Catholicos exulatur a Dioecesi, Episcopus Elphinensis antiquior illius Suffraganeus praetendit deputationem Vicarii non ad Archiepiscopum ita absentem, sed ad Capitulum pertinuisse, argumento cap. 3, *de supplenda neglig. praelator.*, in VI. Ideo per viam S. Congregationis de Propaganda Fide supplicat declarari:

1. An valeat institutio seu deputatio Vicarii Generalis facta ab Episcopo *dum actualiter est incarceratus*, quando ex Regno exulatur. (Verba lineata fuerunt deleta de mente Congregationis, quae noluit respondere, nisi in casu exilii, et absque illis verbis edita fuit resolutio).

2. An appellationes, quae fieri solent coram tribunali Archiepiscopi a subditis Suffraganeorum, in eius absentia sint faciendae coram eius Vicario Generali, aut coram seniore Episcopo Provinciae, cum ipse in aliis suppleat vices Metropolitani.

Die etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative. Ad 2. censuit faciendas esse coram Vicario Generali.

[Liber 29 Decretorum, p. 259].

2841.

S. C. C., *Aquinaten.*, 20 febr. 1677.

Cum alias S. Congregatio 5 Iulii 1608 Episcopo Clodiensi ita rescripserit: « Archipresbyteratum secundam Dignitatem in Cathedrali ab A. T. erigi potuisse, si ad id Capituli consensus accessit », Ioseph et Alexius fratres de Crispinis intendentes pia fundatione divinum cultum augere in Collegiata S. Mariae maioris, et S. Philippi Nerii Terrae Rocchae Gulielmae, instant decerni:

1. *An possit Episcopus erigere Praeposituram secundam Dignitatem in dicta Collegiata.*

2. *An in eadem, in qua non est praefinitus Canonicorum numerus, possit erigere Canonicatum.*

Die etc. Sacra, etc. ad utrumque respondit affirmative de consensu Capituli Collegiatae.

[Liber 29 Decretorum, p. 371 a tergo].

2842.

S. C. C., 12 iun. 1677.

Saepe alias haec Sacra Congregatio censuit clericos nullum beneficium vel officium ecclesiasticum in Dioecesi obtinentes non posse cogi ad publicas processiones accedere. Nihilominus experimento compertum est in pluribus locis et praesertim in Civitate Eugubina per declarationem huiusmodi non parum detrahi divino cultui et processionum solemnitati ac decori, immo non leve scandalum populo inferri, dum ipsarum processionum tempore clerici et Presbyteri hac illac vagi et Eugubii praesertim in numero centum viginti et ultra vagi et errantes conspiciuntur.

Delata propterea ad SSm̃um D. Nostrum huiusmodi inconvenientis notitia, visa res est considerari digna. Ideoque, ut si quae ratio pro divino cultu ineunda sit, possit executioni demandari pro instante SSm̃i Corporis Christi solemniter processione, Sanctitas Sua negotium in proxime habenda Congregatione discutiendum remisit.

Sane legitima concurrente consuetudine eadem Sacra Congregatio censuit cogi posse. At in praesenti num adsit consuetudo nec ne, minime constat, ac stante temporis angustia de illa nequit explorari. Proinde praescindendo a consuetudine, quaerendum videtur:

1. *An clerici nullum beneficium vel officium ecclesiasticum obtinentes ad publicas processiones cogi possint.*

2. *An cogi possint obtinentes beneficia, quamvis non sint residentialia aut servitoria.*

Sacra, etc. respondit ad 1. Negative, sed esse hortandos.

Ad 2. Affirmative, si praesentes sint.

[Liber 29 Decretorum, p. 451 a tergo, sq.].

2843.

S. C. C., *Caietana*, 4 sept. 1677.

Die, etc. Sacra, etc. audita super praemissis relatione moderni Episcopi Caietani, censuit, dandam esse declarationem alias editam in una *Cassanen.*, 24 Maii 1630 tenoris sequentis: Sacra, etc. censuit ex beneficiis tenuibus, quorum redditus vix sufficiunt ad onera Missarum, non esse contribuendum Seminario.

[Liber 29 Decretorum, p. 503 a tergo et 504].

2844.

S. C. C., *Romana*, 29 ian., 5 mart. 1678.

Clemens X, s. m. concedens iubilationem Francisco Columnae Sacrosanctae Lateranen. Basilicae Canonico, indulsit his verbis: « Tibi, ut de caetero a praedicta Ecclesia licite abesse, ac interim omnia et singula dictorum Canonicatus et Praebendae fructus, redditus et proventus, iura, obventiones et emolumenta quaecumque, ac distributiones etiam quotidianas, ordinarias et extraordinarias quomodolibet nuncupatas, et in quibusvis rebus consistentes ad Te ratione eorumdem Canonicatus et Praebendae, si in eadem Ecclesia personaliter resideres, ac divinis officiis, singulisque diurnis et nocturnis horis assidue interesses, spectantia et pertinentia, ac tam ratione festorum, et dierum communium etiam extra dictam Ecclesiam celebrari solitorum, nec non Anniversariorum etiam Salviati, Strozze, Columnae vel alias quomodolibet nuncupatorum, etiam processionum et censuum seu laudemiorum et Congregationum Capitularium et quarumvis aliarum functionum etiam speciali nota dignarum et de necessitate exprimendarum, quam alias quomodolibet et undecumque provenientia, ac tam in pecunia numerata, quam quibusvis aliis rebus consistentia, ac etiam solis praesentibus ac officiis et horis huiusmodi quotidie interessentibus ac inservientibus, ac etiam iis, qui hyberno tempore in eadem Ecclesia personaliter inservierint, ac alias quomodolibet et ex quavis causa etiam manualiter dari et praestari, nec non percipi et lucrifieri solita, percipere et exigere et levare, ac in tuos usus et utilitatem convertere, cum ea integritate, cum qua illos et illa percipere, exigere et levare posses, si, ut praefertur, personaliter resideres, Horisque et Officiis, aliisque praedictis personaliter interesses, libere et licite possis et valeas, Apostolica authoritate tenore praesentium concedimus et indulgemus ».

Nihilominus Capitulum renuit illi dare emolumenta, quae communia nuncupantur, ac dantur in die Conversionis S. Pauli, in Iis et IIis Vesperis festivitatis Beatissimae Virginis de mense Septembris, Transfigurationis, et Vesperis Dominicae infra Octavam Corporis Christi, praeterea ceras Anniversariorum, ac demum denegat admittere ad participandum de fallentiis aliorum.

Se fundat Capitulum, ut refert Emus Chisius in stylo non dandi indultariis praedicta emolumenta, prout nonnulli ex Canonicis et Beneficiatis testantur, e contra vero Canonicus praetendit ob amplitudinem verborum, quibus Breve conceptum est. Quare recurrit Canonicus ad Sacram Congregationem, ut dignetur decernere.

1. *An Oratori quamvis non interveniat, debeantur communia praedicta.*
2. *An emolumenta dictarum processionum.*
3. *An cerae Anniversariorum ultra ea, quae sunt nominatim expressa.*
4. *An portio punctaturarum, seu fallentiarum non interessentium.*

Die 29 Ianuarii 1678 Sacra, etc. distulit resolutionem.

Die 5 Martii 1678 S. C. respondit ad 1., 2. et 3. Affirmative.

Ad 4. Negative.

[Liber 30 Decretorum, p. 16-18 et 36 a tergo].

2845.

S. C. C., 24 sept. 1678.

Disponit Concilium, [1] quod Abbatissa eligatur non minor annis quadraginta. Quaeritur:

An requiratur quadragesimus completus, vel sufficiat inchoatus.

Die etc. Sacra, etc. respondit, requiri quadragesimum completum.

[Liber 30 Decretorum, p. 183 a tergo].

2846.

S. C. C., *Firmana*, 3 dec. 1678, et 14 ian. 1679.

Archipresbyter et Canonici Collegiatae et Parochialis ecclesiae Civitatis novae conqueruntur a Regularibus S. Augustini et Min. Conv. iura parochialia in pluribus laedi, ideo stantibus hinc inde deducendis per partes monitas ad informandum, quae etiam in informatione Archiepiscopi deduxerunt, proponunt dubia infrascripta:

2. *An filii sepultura non electa decedentes sepeliendi sint in sepultura accidentali genitorum, vel in sepultura maiorum.*

Die 14 Ianuarii 1679 Sacra, etc. respondit ad 2. in sepultura maiorum.

[Liber 30 Decretorum, p. 234, 235 et 241].

2847.

S. C. C., *Sarzanen.*, 14 ian. 1679.

Paulus Franciscus de Padiis provisus de Archidiaconatu, fidei professionem emisit in Capitulo, in quo praesens erat Vicarius, qui erat etiam Canonicus. Sed quoniam is sedebat in stallo Canonicali, non autem Vicarii,

[1] Sess. XXV, *de regularibus*, c. 3.

imo in instrumento actus professionis dictus Canonicus recensetur simplici nomine proprio nulla facta mentione de vicariatu, Episcopus existimat, non fuisse satisfactum Concilio requirenti, ut emittatur etiam coram Episcopo sive eius Vicario. Itaque ob hanc emissionem ac etiam ob non residentiam fructibus Archidiaconatus sequestrum apposuit. E contra Archidiaconus credens satis adimplevisse, instat sequestrum removeri. Cumque res videatur habere hinc inde rationum momenta, Emi Patres mandarunt describi in folio; ideo quaeritur:

1. *An quoad emissionem professionis fidei modo, ut supra secutam, satisfactum fuerit dispositioni Concilii, cap. 12, Sess. 24, de ref.*

2. *An sequestrum sit removendum.*

Sacra, etc. ad 1. respondit, Affirmative.

Ad 2. removendum sequestrum.

[Liber 30 Decretorum, p. 244].

2848.

S. C. C., decr. 12 febr. 1679.

Cum ad aures SSmi D. N. fide dignorum testimonio pervenerit, in quibusdam dioecesibus vigere usum quotidianae Communionis etiam in feria sexta Parasceve, et simul affirmari eandem quotidianam Communionem praeceptam esse a iure divino, quin etiam in illius administratione aliquos abusus inolevisse; videlicet, quod aliqui non in ecclesia, sed in privatis oratoriis, domi, imo cubantes in lecto, non laborantes ulla gravis infirmitatis nota, sumant Sacrosanctam Eucharistiam, quam argentea theca inclusam in crumena, aut secreto illis deferunt sacerdotes saeculares aut regulares, aliique in Communione accipiant plures formas ac particulas, vel grandiores solito, ac tandem quis confiteatur peccata venialia simplici sacerdoti non approbato ab Episcopo, aut Ordinario. Cum autem haec Sanctissimus consideranda commiserit Sacrae Congregationi Cardinalium Conc. Trid. interpretum, eadem Sacra Congregatio praevia matura discussione super praedictis, unanimi sententia ita censuit: Etsi frequens quotidianusve Sacrosanctae Eucharistiae usus a SS. Patribus fuerit semper in Ecclesia probatus, numquam tamen, aut saepius illam percipiendi, aut ab ea abstinendi certos singulis mensibus aut hebdomadis dies statuerunt, quos nec Concilium Tridentinum praescripsit, sed quasi humanam infirmitatem secum reputaret, nihil praecipiens, quid cuperet tantum indicavit, cum inquit: *Optaret quidem Sacrosancta Synodus, ut singulis Missis fideles adstantes sacramentali Eucharistiae perceptione communicarent:* idque non immerito; multiplices enim sunt conscientiarum recessus, variae ob negocia spiritus alienationes, multae e contra gratiae et Dei dona parvulis concessa; quae cum humanis oculis scrutari non possimus, nihil certe de cuiusque dignitate atque integritate, et consequenter de frequentiori aut quotidiano vitalis panis esu, potest constitui.

Et propterea, quod negotiatores ipsos attinet, frequens ad Sacram alimoniam percipiendam accessus, confessariorum secreta cordis explorantium

iudicio est relinquendus, qui ex conscientiarum puritate, et frequentiae fructu, et ad pietatem processu, laicis negotiatoribus et coniugatis, quod prospiciant eorum saluti profuturum, id illis praescribere debebunt.

In coniugatis autem hoc amplius animadvertent, cum Beatus Apostolus *nolit eos invicem fraudari, nisi forte ex consensu ad tempus, ut vacent orationi*, eos serio admoneant, tanto magis ob Sacratissimae Eucharistiae reverentiam continentiae vacandum, puriorique mente ad coelestium epularum communionem esse conveniendum.

In hoc igitur Pastorum diligentia potissimum invigilabit, non ut a frequenti aut quotidiana Sac. Communionis sumptione, unica praecepti formula aliqui deterreantur, aut sumendi dies generaliter constituantur, sed magis quid singulis permittendum, per se, aut parochos, seu confessarios, sibi decernendum putet; illudque omnino prohibeat, ut nemo a Sacro Convivio, seu frequenter seu quotidie accesserit, repellatur, et nihilominus det operam, ut unusquisque digne, pro devotionis et praeparationis modo, rarius aut crebrius, Dominici Corporis suavitatem degustet.

Itidem Moniales quotidie Sacram Communionem petentes admonendae erunt, ut in diebus ex earum Ordinis instituto praestitutis communicent; si quae vero puritate mentis eniteant, et fervore spiritus ita incaluerint, ut dignae frequentiori aut quotidiana Sanctissimi Sacramenti perceptione videri possint, id illis a Superioribus permittatur.

Proderit etiam, praeter parochorum et confessariorum diligentiam, opera quoque concionatorum uti, et cum eis constitum haberi, ut cum fideles, ad Sanctissimi Sacramenti frequentiam (quod facere debent) accesserint, statim de magna ad illud sumendum praeparatione orationem habeant, generatimque ostendant eos qui ad frequentiorem aut quotidianam salutiferi cibi sumptionem devoto studio excitantur, debere, sive laici negociatores sint, sive coniugati, sive quicumque alii, suam agnoscere infirmitatem, ut dignitate Sacramenti ac divini iudicii formidine discant coelestem mensam, in qua Christus est, revereri et, si quando se minus paratos senserint, ab ea abstinere, seque ad maiorem praeparationem accingere.

Episcopi autem, in quorum dioecesibus viget huiusmodi devotio erga Sanctissimum Sacramentum, pro illa gratias Deo agant, eamque ipsi, adhibito prudentiae et iudicii temperamento, alere debebunt; et ab eorum officio postulari sibi maxime persuadebunt, nulli labori aut diligentiae parcendum, ut omnis irreverentiae et scandali suspicio in veri et immaculati Agni perceptione tollatur, virtutesque ac dona in sumentibus augeantur. Quod abunde continget, si ii, qui devoto huiusmodi studio, divina praestante gratia, tenentur, seque Sacratissimo Pane frequentius refici cupiunt, suas vires expendere, seque probare cum timore et caritate assueverint; quibus Christum Dominum, qui se fidelibus manducandum et se pretium in morte tradidit, atque in coelesti regno se praemium est daturus, precatur Sacra Congregatio, ut suam opem ad dignam praeparationem et sumptionem largiatur. Porro Episcopi et parochi seu confessarii redarguant asserentes, Communionem quotidianam esse de iure divino; doceant, in ecclesiis, seu oratoriis privatis ex dispensatione seu privilegio Pontificis, de manu sacerdotis sumendam

Sanctissimam Eucharistiam, nec eam deferendam ullo modo in crumena, aut secreto ad existentes domi, vel cubantes in lecto, (praeter) quam ad infirmos, qui ad illam suscipiendam ad loca praedicta accedere non valeant, et ad eos, si ab ecclesia deferatur, publice et cum pompa iuxta formam Ritualis Romani;[1] si vero ab oratorio privilegiato, cum forma decenti. Curent etiam, ut circa communionem in feria sexta Parasceve Missalis Rubricae et Ecclesiae Romanae usus serventur. Insuper admoneant, nulli tradendas plures Eucharistiae formas seu particulas, neque grandiores, sed consuetas.[2] Non permittant ut venialium confessio fiat simplici sacerdoti non approbato ab Episcopo, aut Ordinario. Si parochi, et confessarii, etiam regulares, aut quicumque alii sacerdotes secus egerint, sciant Deo Optimo Maximo rationem reddituros esse, neque defuturam Episcoporum et Ordinariorum iustam, ac rigorosam animadversionem in contrafacientes, etiam regulares, etiam Societatis Iesu, facultate ipsis Episcopis et Ordinariis per hoc decretum per Sedem Apostolicam specialiter attributa.

Et facta de praemissis omnibus, ac de verbo ad verbum, relatione, Sanctitas Sua approbavit, ac praesens decretum typis dari, ac publicari voluit.

[Liber 30 Decretorum, p. 265-269].

2849.

S. C. C., *Bituntina*, 1 iul. 1679.

Tres Capitulares Bituntini ob laudabile servitium annorum quadraginta et ultra obtinuerunt a Sacra Congregatione indultum iubilationis sub hac forma: « Quamvis in posterum non inserviat, fructus tamen omnes sui Canonicatus una cum distributionibus quotidianis percipere valeat, perinde ac si choro personaliter interesset ».

Vigore talis indulti Episcopus concessit etiam Anniversaria, quae in cap. unico, *de cler. non resid.*, in VI videntur aequiparari distributionibus; unde citato Iubilatorum Procuratore, quaeritur:

1. *An dictis Iubilatis, quamvis non intersint vigore indulti, emolumenta anniversariorum debeantur?* Et quatenus negative:
2. *An indultum praedictum veniat ampliandum etiam ad emolumenta Anniversariorum?*

Die, etc. Sacra, etc. utraque parte informante respondit: Negative ad utrumque.

[Liber 30 Decretorum, p. 358 a tergo, sq.].

[1] Tit. IV, c. 4, *de communione infirmorum.*

[2] In rem Benedictus XIV, *De sacros. Sacrif. Missae, lib. III, c. XX*: « Ad hanc rem mirifice faciunt verba Canonis *Ubi pars* dist. 2, de Consecrat. *Ubi pars est corporis, est et totum. Eadem ratio est in Corpore Domini, quae in manna quod in eius figura praecessit, de quo dicitur:* Qui plus collegerat non habuit amplius, neque qui minus paraverat invenit minus. *Non est omnino quantitas visibilis in hoc aestimanda mysterio, sed virtus Sacramenti spiritualis.* Consentit S. Thomas, 3. p., q. 79, a. 7, ad 3. Legendus est etiam Thiers, tom. 2, tract. *de superstit.*, edit. 3, lib. 3, c. 2, n. 14, qui multis rationibus et auctoritatibus morem illum improbat qui in illustrioribus Galliarum monasteriis quarumdam sanctimonialium invaluerat, ut maioris devotionis gratia plures acciperent particulas, quam consuetudinem testatur sibi licuisse omnino abolere ».

2850.

S. C. C., *Florentina*, 1 iul. 1679.

Vicarius Generalis Emi D. Cardinalis Archiepiscopi super infrascripta facti specie Sacrae Congregationis oraculum exquisivit:

Pluribus abhinc annis Stella Enriquez, mulier Hebraea et uxor Isahac Pinto, divina aflante gratia catholicam fidem amplexa est, et Mariae Rosae nomen accepit, viro in Iudaica perfidia relicto. Quo iuridice praemonito, an vellet et ipse christianus fieri, et uxorem conversam sequi, terminoque assignato ad deliberandum elapso, declaratum fuit a Iudice ecclesiastico praefati matrimonii vinculum esse omnino dissolutum, ita ut liceret praefatae mulieri conversae ad secunda vota transire. Ipsa nihilominus sperans fore aliquando, ut et ipse vir converteretur, semper mansit innupta. E contra vir infidelis in matrimonium duxit Esther, neptem ex sorore una cum qua novissime baptismi gratiam suscepit, Ferrantis Mariae nomen assecutus. Quia vero Maria Rosa prima uxor instabat, suum sibi virum restitui, a secunda uxore statim post baptismum separatus est, quae in Conservatorio Honestarum Mulierum degit, donec vel viro restituatur, vel alteri nubat. In re autem tanti ponderis, ut rectius ac tutius procedatur, meum esse existimavi EE. VV. certiores reddere, humillime insuper istius Sacri Senatus oraculum expetendo pro decisione:

An dictus Ferrantes Maria debeat ad primam uxorem redire, an vero cum secunda perseverare.

Die, etc. Sacra, etc. censuit referendum SSmo votum S. Congregationis scilicet debere Ferrantem redire ad primam.

[Liber 30 Decretorum, p. 352 a tergo, sq.].

2851.

S. C. C., *Urbinaten.*, 9 sept. 1679.

Emanarunt nuper sequentes litterae: Rme Dne, uti Frater! Etsi Concilii Tridentini decreto cap. 2, sess. 21, *de ref.* diserte caveatur, ne quis clericus saecularis, quamvis alias sit idoneus moribus, scientia et aetate, ad sacros Ordines promoveatur, nisi prius legitime constet, eum beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficiat, pacifice possidere. Patrimonium vero vel pensionem obtinentes ordinari non possint, nisi illi, quos Episcopus iudicaverit assumendos pro necessitate vel commoditate suarum ecclesiarum: temporis tamen cursu animadversum est, nonnullos Episcopos ab hac ordinandi norma absque ullo discrimine deflexisse, passim quoscumque ad patrimonii titulum ad sacrum ministerium admittendo. Quantum ex hoc iacturae in ecclesiastica disciplina acceptum fuerit, manifestum est. Quare SSmus D. N. pro suo insigni zelo malis huiusmodi provide obviaturus praedictae dispositionis exactissimam observantiam in Urbe in primis instau-

ravit, deindeque per hasce circulares litteras Episcopis omnibus Sanctissimum Tridentini decretum in memoriam reduci mandavit, quatenus omnes illud sancte custodiant, sciantque non aliter, quemquam ordinandum ad titulum patrimonii vel pensionis, nisi cum Ecclesiae necessitas vel commoditas ita exigat; qua in re prudens Episcopi timoratumque iudicium versari debebit. Amplitudo igitur Tua Sanctitatis Suae exemplo et mandato se conformet, eique omnia prospera precamur in Dño. Romae, 13 Maii 1639.

Cum autem a Sanctissimo concedi soleant Brevia de promovendo extra tempora, in quibus ita legitur: « Ut parentibus tuis solatio esse possis, et fervore devotionis accensus, ad Sacros extra tempora, ac interstitiis non servatis, ad titulum patrimonii tui, seu perpetui beneficii ecclesiastici, dummodo illud pacifice possideas, promoveri possis, concedimus, etc.».

Dubitat Archiepiscopus Urbinas:

An vigore Brevium huiusmodi, quis promoveri possit ad titulum patrimonii, non obstante, quod non concurrat Ecclesiae necessitas, vel commoditas, dum causa motiva concessionis videtur solatium parentum.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 30 Decretorum, p. 400, 401].

2852.

S. C. C., *Carnoten.*, 2 dec. 1679.

Andreas Tuffe Diaconus Prior Commendatarius Prioratus Curati post adeptam possessionem dicti Prioratus, licet nondum Presbyter, panem et aquam in Missa Parochiali benedixit, ac infantes baptizavit, nec non matrimonia celebravit. Nunc per supplicationem a Dataria remissam supplicat pro absolutione cum rehabilitatione ad Ordines et beneficia, ac retentione dicti Prioratus, ex quo post praemissa nullos fructus percepit. Datur super praemissis attestatio Vicarii Generalis, qui subdit, nullum aliud impedimentum iuris et facti in eo invenimus, quominus dictam absolutionem et rehabilitationen obtineat, si SSmo placuerit.

Haec per summarium relata, EE. PP. mandarunt describi in foliis; nunc itaque quaeritur:

An absolutio et rehabilitatio petita sit concedenda.

Die, etc. Sacra, etc. censuit, concedendam absolutionem ad cautelam.

[Liber 30 Decretorum, p. 496].

2853.

S. C. C., *Eremitarum B. Petri de Pisis*, 3 febr. 1680.

In Constitutionibus Fratrum Eremitarum B. Petri de Pisis sub cap. 36, n. 3 ita habetur: « Parochialis (!) pro unaquaque Provincia eligendus etc. in Congregatione saltem Prior extitisse in eaque per annos circiter 20 non interruptos permansisse debet ». Quaeritur:

An in vim dictae decisionis circiter, Religiosus, cui ad attingendum annum 20 permanentiae desunt dumtaxat dies 73, eligi possit in Provincialem.

Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 31 Decretorum, p. 21].

2854.

S. C. C., *Mantuana*, 16 mart. 1680.

Extat in Civitate Mantuana ecclesia Collegiata S. Barbarae a Pio IV erecta et ab ipso Pio, Beato Pio V ac Gregorio XIII variis privilegiis decorata, prout in litteris Apostolicis, quarum copiae per informantem Emis PP. exhibentur. Huius Collegiatae modernus Abbas est Episcopus Aconiae. De hoc Episcopus conqueritur, quod episcopalem Mantuae iurisdictionem perturbat in infrascriptis:

4. Cum maior pars beneficiatorum eiusdem ecclesiae extra propriam Canonicam sparsim vivat in territorio aliorum Parochorum, praetendit irrequisito Parocho, occurrente eorumdem beneficiatorum infirmitate vel morte eisdem ministrare omnia Sacramenta, ac respective eorum cadavera ad propriam ecclesiam deferre absque ulla solutione quartae funeralis.

Quater dilata fuit praesentis causae resolutio. Siquidem 12 Augusti dictum fuit: dilata ad primam; 9 septembris proponebatur omnino in prima, 23 eiusdem dilata ad Kalendas, 18 novembris 1679 dilata. Demum vero 3 februarii proxime praeteriti ad primam post Cineres omnino. Nunc itaque dignentur EE. PP. praecitata folia reassumere, et ad dubia 12 Augusti proposita respondere.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 4. Negative.

[Liber 30 Decretorum, p. 380 a tergo, sq., 399, 423, 482, et Liber 31 Decretorum, p. 60 a tergo].

2855.

S. C. C., *Alexandrina*, 27 iul. 1680.

Maria Magdalena Arrona in testamento supulturam elegit in ecclesia Carmelitarum discalceatorum; nihilominus Capitulum cadaver sepulturae tradidit in pavimento Cathedralis. Ideo Regulares recursum habuere ad Episcopum eorumque Conservatorem. Isque tam ante humationem inhibuerat, quam post cadaveris restitutionem mandavit. Sed cum non paruisset, Regulares recursum habuerunt ad S. Congregationem, cui respondens Episcopus audito Capitulo praemissorum veritatem confirmat; sed Capitulum praetendit electionem fuisse mutatam, dum germanus frater defunctae testatur, qualiter Maria Magdalena remisit in arbitrio ipsius electionem loci sepulturae, et qualiter de hoc tractavit cum quibusdam monialibus et quatuor aliis testantibus publicam fuisse vocem de tali mutatione. At Episcopus existimat fides huiusmodi esse collusivas, et emendicatas, quia per

plures dies tractavit tam cum fratre defunctae, quam cum Capitulo, et nunquam facta fuit mentio de tali mutatione. Imo dictus frater diversimode omnino locutus est. Et rursus etsi vera esset, non fuit facta eo modo, quo de ea legitime constare posset. Ideo omissis nonnullis, quae ad praesentem articulum non faciunt, monitis partibus ad informandum, quaeritur:

An dictum cadaver ecclesiae Fratrum sit restituendum.

Die, etc. Sacra, etc. respondit, dictum cadaver restituendum esse ecclesiae dictorum Fratrum una cum oblationibus excepta quarta.

[Liber 31 Decretorum, p. 187, 188].

2856.

S. C. C., *Vicen.*, 28 sept. 1680.

Saepe in consensibus Coadiutoriarum ad Canonicatus praestandis expresse paciscitur, ut Coadiutor instituere seu fundare debeat unum Personatum dotationis ducentarum auri duplarum vel maioris, vel minoris quantitatis, illumque in manibus SSm̃i resignare debeat in ipsius Coadiuti favorem, et quod talis Personatus sit ad liberas Coadiuti voluntates ita et taliter, quod iste illum possit perpetuare, seu beneficium perpetuum facere, aut extinguere in totum, vel in partes in uno seu pluribus actibus cum publico instrumento inter vivos vel in testamento, ita ut possit proprietates, redditus et iura universa illius in totum seu per partes convertere, commutare, cedere, et assignare in pias causas, et institutiones sibi bene visas.

Quaerit Vicarius Generalis:

An Coadiutoriae huiusmodi cum resignatione, nulla facta mentione SSm̃o de tali conventione nec de Personatus qualitate, imo exponendo esse beneficium ecclesiasticum perpetuum, sint simoniacae.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Liber 31 Decretorum, p. 257].

2857.

S. C. C., *Vratislavien.*, 28 sept. 1680.

Die, etc. Sacra, etc. censuit, dandam esse declarationem editam tenoris sequentis, videlicet: Sacra Congregatio Concilii censuit non licere Regularibus in eorum ecclesiis propriis Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum publice adorandum exponere, nisi ex causa publica, quae probata sit ab Ordinario; ex causa autem privata posse, dummodo SSm̃um Sacramentum e Tabernaculo non extrahatur, et velatum sit ita, ut hostia videri non posit.

[Liber 31 Decretorum, p. 246 a tergo].

2858.

S. C. C., *Eistetten.*, 10 maii 1681.

S. C. censuit: Quod attinet ad parochiales ecclesias, quae sunt de iure patronatus laicorum, quum eas Concilium Tridentinum [1] haud subiecerit concursui, non videtur hodie expedire quidquam novi iuris inducere. Provide autem occurri potest curae animarum admittendo dumtaxat idoneos, et si ii, qui praesentabuntur, non erunt idonei, non adnittat.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 63, in causa *Olomucen.*, 6 maii 1741].

2859.

S. C. C., *Tornacen.*, 24 maii 1681.

Anno 1636 Petrus Ezier servata forma Concilii [2] matrimonium contraxit cum Ioanna Vaniex, non obstante impedimento affinitatis proveniente ex copula illicita, quam Petrus habuerat cum sorore Ioannae. Ipsa autem Ioanna ignorante, eiusque bona fide durante, suscepit liberos, qui modo supplicant declarari:

An ipsi nati ex dicto matrimonio cum mala fide patris et bona fide matris, sint legitimi.

Die, etc. Sacra, etc. respondit. Affirmative.

[Liber 31 Decretorum, p. 400].

2860.

S. C. C., *Matheranen.*, 2 aug. 1681.

Extat in territorio Matheranen. Commenda S. Ioannis Hierosolymitani. Franciscus Basile Presbyter Matheranen. per plures annos inservivit et adhuc inservit Commendatario, et receptus in Cappellanum dictae Religionis, non quidem Conventualem, sed de obedientia, ut aiunt, absque eo quod hucusque professionem emiserit, degens, prout ob incommoditatem domus Commendae elegit, extra illius septa in domo propria assignata pro novitiatu, et propriis vacando negotiis. Is tam ante quam post habitus susceptionem debita contraxit. Creditores intendunt dictum Presbyterum convenire coram Archiepiscopo in vim dispositionis Conc., cap. 11, Sess. 24, et constitutionis Gregorii XIII, 25 novembris 1580. [3] Commendatarius e contra praetendit eius esse iurisdictionem et esse in pacifica possessione cognoscendi, ex quo agitur de Cappellano Novitio exempto per privilegia Pontificia. Ad mutuam vero benevolentiam conservandam et lites effugiendas Archie-

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 18.
[2] Sess. XXIV, *de ref. matrim.*, c. 1.
[3] *Circumspecta.* – Cf. Bull. Rom., tom. 4, III, p. 454-456.

piscopus et Commendatarius supplicant per Sacram Congregationem declarari:

An cognitio causarum adversus dictum Presbyterum sive personales sint, sive reales, sive civiles, sive criminales, spectent ad Archiepiscopum, vel ad Commendatarium.

Sacra, etc. censuit, spectare ad Archiepiscopum.

[Liber 31 Decretorum, p. 446 a tergo, sq.].

2861.

S. C. C., *Vigilien.*, 27 sept. 1681.

Franciscus Venetianus Canonicus Theologus Ecclesiae Cathedralis Vigilien. supplicat pro indulto, ut loco se doctorem faciendi in Theologia, possit assumere gradum doctoratus in iure Canonico.

Die, etc. Sacra, etc. ad quam SSm̃us Dñus Noster libellum huiusmodi remisit, attenta relatione Episcopi Vigilien. censuit, si Sanctitati Suae placuerit, posse per suas litteras Apostolicas committi eidem Episcopo, ut veris existentibus narratis, et dummodo praevio diligenti examine Oratorem invenerit habilem et idoneum, docendo Theologiam moralem et explicando Sacram Scripturam iuxta legem in fundatione Praebendae Theologalis appositam, pro suo arbitrio et conscientia cum eo gratis dispenset, ut gradum Doctoris in iure Canonico suscipere valeat, qui sic susceptus Oratori suffragetur, perinde ac si ipse in Sac. Theologia graduatus reperiretur. Ita tamen, ut Theologiam moralem docendo et Sacram Scripturam explicando vere incumbat, et sedulam praestet operam. Et de praemissis facta relatione Ssm̃o die 25 Octobris Sanctitas Sua Sacrae Congregationis sententiam benigne probavit.

[Liber 32 Decretorum, p. 14 a tergo].

2862.

S. C. C., *Mediolanen.*, 14 mart. 1682.

De rebus ecclesiae non alienendis Em̃us Archiepiscopus Mediolanen. in visitatione Sacrorum Liminum ante ipsius ab Urbe discessum peracta retulit inter caetera, quod licet Paulus II in extravaganti *Ambitiosae, de rebus Eccles. non alien.* expresse prohibuerit omnium rerum et bonorum ecclesiasticorum alienationem, omneque pactum, per quod ipsorum dominium transfertur, concessionem, hypothecam et locationem ultra triennium absque Romani Pontificis consensu, hac tamen constitutione non obstante Antistites Mediolanensis Ecclesiae ab antiquis usque temporibus ultra hominum memoriam fuerunt in pacifica et quieta possessione res et bona suarum ecclesiarum alienandi, permutandi, locandique ultra triennium, et concedendi aliis similes facultates praevio voto Congregationis ad hoc per ipsos

particulariter destinatae; haecque consuetudo scientibus et consentientibus Summis Pontificibus a temporibus etiam Divi Caroli et successorum semper fuit usu recepta, praxique quotidiana confirmata. Quod ita verum est, ut etiam si suborto scrupulo S. Carolus dubitaverit de validitate huiusmodi consuetudinis, consultis pro securitate suae conscientiae Summis Pontificibus Pio V ac Gregorio XIII, iisdem annuentibus perseveravit ipse successoresque in Archiepiscopatu in antiqua huiusmodi possessione. Testantur hoc litterae Divi Caroli ad Abbatem Spetianum negotiorum suorum in Alma Urbe gestorem cum responso eiusdem Spetiani, replicatione Divi Caroli ac altero responso ipsius Spetiani.

Quae omnia firmant validitatem et usum laudabilis consuetudinis fundatae in non usu Paulinae, quae non obligat, ubi non est recepta. Neque inconsulte hoc negotium agebatur. Deputaverat enim S. Carolus Theologorum et Canonistarum Congregationem, quae singulis hebdomadis coram se vel Vicario suo Generali habebatur, in qua matura discussione exquirebat: An contractus, alienationesque huiusmodi cessurae essent in evidentem Ecclesiae utilitatem, nec prius decretum interponebatur, quam communibus votis evidens Ecclesiae locorumque piorum utilitas cognosceretur. In hoc plane usu, modis et formis per Divum Carolum traditis perseverarunt successores Archiepiscopi, Gaspar Vicecomes, Federicus Cardinalis Borromeus, Caesar Cardinalis Montius, Vicariique etiam Capitulares in sedibus vacantibus, ac demum Archiepiscopus nondum Cardinalis Litta usque ad annum 1655, quo tempore cum ad eum datae fuissent litterae Sacrae Congregationis inveteratam consuetudinem abrogantes, valde est commotus, ac indoluit, malaque omnia, ex hac abrogatione secutura eidem Sacrae Congregationi significavit, prout in publicum eiusdem Ecclesiae damnum quotidie suboriuntur, quae fuerunt a S. Antistite praevisa. Acquirebant enim prius Administratores hospitalium locorumque piorum in alienationibus, permutationibus, locationibus ultra triennium, aliisque huiusmodi contractibus Ordinarii consensum, nunc vero eiusdem Ordinarii consensu non requisito, neque beneplacito Apostolico ob difficultates impetrationis reportato, quascunque alienationes, permutationes, locationes et contractus propria auctoritate ineunt. Quinimo ministri laici bona hospitalium locorumque piorum pro laicalibus habent, et in laicalium codicibus referunt, gravantque pro eorum libito, et etiam contendunt, quod ipsis inconsultis huiusmodi alienationes, permutationes, locationesque fieri non possint.

Cum autem res visa fuerit digna particulari discussione, quam Em̃us Archiepiscopus cito fieri efflagitat, supplicatur Em̃is PP. decernere: *An, et quomodo super praemissis sit providendum.*

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis de anno 1655.

[Liber 32 Decretorum, p. 167-171].

2863.

S. C. C., *Aversana*, 16 maii 1682.

Universitas S. Antimi ad evitandas controversias, quae in dies exoriuntur cum Capitulo Aversano super iure eligendi sepulturam, supplicat sibi extradi decreta alias edita in causa *Neapolitana*, die 13 febr. 1666.[1]

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dentur decreta.

2864.

S. C. C., *Lucen.*, 20 iun. 1682.

Emus D. Cardinalis Spinula Episcopus Lucen. suis litteris enarrat in illa Dioecesi saepius contingere, quod pii sed pauperes testatores legant locis piis exiguas summas scutorum decem, vel circiter, cum perpetuo onere determinati numeri Missarum, quae quidem legata acceptare renuunt locorum piorum Administri ob impossibilitatem, vel saltem maximam difficultatem summas tam modicas investiendi, sive in stabilia, sive in census tutos atque securos. Unde pro summo eius zelo et in defunctorum animas pietate consuluit EE. PP.

1. *An casu, quo locus pius legatarius nolit huiusmodi legata cum designato Missarum onere acceptare, Episcopus possit statim erogari facere summam legatam in celebrationem tot Missarum iuxta intentionem testatoris ad proportionatam quantitatem eleemosynae manualis.*

2. *An Episcopus possit onera Missarum nondum acceptata reducere absque beneplacito Sedis Apostolicae sive huius Sacrae Congregationis, quoties reductionem necessariam esse iudicaverit ex eo, quod locus pius legatum acceptare recuset non diminuto onere.*

Die, etc. Sacra, etc. ad utrumque respondit: Negative.

[Liber 32 Decretorum, p. 321].

2865.

S. C. C., *Caputaquen.*, 29 aug. 1682.

Episcopus refert 1. in sua Dioecesi adesse plures ecclesias Abbatiales, quarum titulares aut commendatarii, neque pensionarii persolvunt taxam Seminario in extrema necessitate posito. Unde supplicat alterutros ad contributionem compelli.

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: utrosque teneri, dummodo non reperiantur a Papa specialiter exempti.

[Liber 32 Decretorum, p. 415].

[1] Cf. N. 2799.

2866.

S. C. C., 19 sept. 1682.

Episcopus Marsicen. quaerit: An Episcopus, qui si commode fieri possit, Dioecesim suam quotannis visitare tenetur, possit huiusmodi visitationem facere per mensem vel circiter, antequam labatur integer annus a die peractae ultimae visitationis, vel potius debeat expectare, quod anni circulus integre compleatur, antequam denuo visitet, ita ut intra singuli cuiuslibet anni cursum una tantum visitatio fiat.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, sed non posse recipere procurationem, neque victualia, nisi semel in anno.

[Liber 32 Decretorum, p. 456].

2867.

S. C. C., 27 mart. 1683.

Fr. Matthias Hernandez Ordinis Praedicatorum in supplici libello a SSmo remisso exponit, quod in Civitate Havana, aliisque locis Dioecesis S. Iacobi de Cuba in Indiis Occidentalibus Parochi solent rebaptizare sub conditione tum infantes domi in casu necessitatis baptizatos, non alia moti ratione, quam baptismum non fuisse in ecclesia parochiali collatum, tum etiam haereticos ad catholicam fidem conversos, licet asserentes se baptizatos fuisse servata forma, et adhibita materia ab Ecclesia praescripta, sub unico praetextu, quod ignoretur, quae et qualis fuerit intentio cum qua fuerint baptizati. Supplicat propterea opportune desuper providendi. Ut igitur Parochi ex huius Sacrae Congregationis oraculo edoceantur, Emi PP. respondere dignabuntur:

1. *An infantes domi in casu necessitatis baptizati sint sub conditione rebaptizandi?*

2. *An, et in quibus casibus haeretici debeant sub conditione rebaptizari, si ad fidem catholicam convertantur?*

Die, etc. Sacra, etc. ad utrumque respondit: Negative, dummodo non adsit probabile dubium invaliditatis Baptismi.

[Liber 33 Decretorum, p. 88 a tergo et 89].

2868.

S. C. C., *Panormitana*, 10 apr. 1683.

Fr. Mansuetus de Panormo, Clericus Ordinis Minorum Observantium reformatorum Sancti Francisci eiusdem Provinciae exponens Sacrae Poenitentiariae se per aliquod tempus a daemone obsessum iam a biennio integro liberatum fuisse, supplicavit secum dispensari super irregularitate exinde

contracta ad effectum suscipiendi Ordines sacros. At Sacra Poenitentiaria audito Procuratore Generali, quia ita retulit: « l'esposto dall'Oratore è vero, come appare da una fede autentica sottoscritta da Religiosi degni di fede e confermata da quel suo Superiore Provinciale, onde si potrà aggratiare, se tanto parerà a Sua Beatitudine », instantiam remisit ad hanc Sacram Congregationem, cui proinde supplicatur declarare.

Die, etc. Sacra, etc. respondit, pro nunc: Negative.

[Liber 33 Decretorum, p. 113].

2869.

S. C. C., *Potentina*, 29 mai 1683.

Capitula, Parochi et Clerus saecularis Civitatis Potentinae per libellum a SSmo Dño Nostro remissum supplicant declarari:

1. An ad effectum, ut Confraternitates laicales aggregatae uti possint regulis, statutis et constitutionibus, quas observandas recipiunt ab Archiconfraternitatibus aggregantibus, necessaria sit praecedens approbatio Ordinarii loci?

2. An ad effectum, ut dictae Confraternitates aggregatae uti et gaudere possint indulgentiis, privilegiis et indultis Archiconfraternitatum aggregantium, necessaria sit praecedens approbatio Episcopi cum interventu duorum de Capitulo?

4. An dictae Confraternitates aggregatae subsint Ordinario ita, ut earum Officiales administrationis rationem Ordinario reddere teneantur?

Die, etc. Sacra, etc. ad 1., 2. et 4. respondit: Affirmative.

[Liber 33 Decretorum, p. 148 a tergo et 149].

2870.

S. C. C., *Neapolitana*, 17 iul. 1683.

Cum PP. Conventuales S. Francisci Casalis Portici vigore Confraternitatis SSmi Rosarii recenter erectae in eorum ecclesia, praetenderent vetare Parocho dicti Casalis, ne una cum suo populo in ecclesia parochiali recitaret idem Rosarium, et primo die Dominico cuiuslibet mensis exponeret simulacrum B. Virginis, non obstante consuetudine ac erectione similis Confraternitatis, quae ex pluribus enunciativis visitationum ac depositionibus testium probabatur secuta in dicta ecclesia parochiali usque de anno 1628: data fuerunt in hac Sacra Congregatione habita die 2 augusti 1681 duo dubia, nempe 1. An dictus Parochus impediri possit, quominus recitet Coronam SSmi Rosarii cum suo populo in sua ecclesia. 2. An impediri possit, quominus in eadem simulacrum Beatae Virginis populo exponat. Et ad utrumque responsum fuit: Negative.

Nunc autem reperto erectionis indulto, cuius summarium defertur ad Eмos PP., atque citato Fratrum Procuratore, Parochus supplicat declarari:

An constet de canonica et anteriori erectione Confraternitatis SSmi Rosarii in ecclesia parochiali Casalis Portici ita, ut nuper erecta in ecclesia PP. Conventualium sit nulla?

Die 13 febr. 1683 Sacra, etc. distulit resolutionem.

Dilata resolutione huius causae sub die 13 februarii proxime praeteriti datae fuerunt litterae pro meliori informatione ad Emum Archiepiscopum, qui iuxta petita respondit.

Reassumpto itaque antecedenti folio decernendum superest:

An constet de canonica et anteriori erectione Confraternitatis SSmi Rosarii in ecclesia parochiali Casalis Portici ita, ut nuper erecta in ecclesia PP. Conventualium sit nulla.

Die 17 Iulii 1683 Sacra, etc. utraque parte informante, respondit, constare de canonica erectione in ecclesia parochiali, et posteriorem erectionem factam in ecclesia Minorum Conventualium non substineri.

[Liber 33 Decretorum, p. 52, 223 a tergo et 224].

2871.

S. C. C., 7 aug. 1683.

Ambrosius de Rubeis Canonicus et Magister Caeremoniarum Ecclesiae Cathedralis Ferentinae supplicat declarari:

An professio fidei per provisos de Canonicatibus et Dignitatibus in Ecclesiis Cathedralibus emittenda in Capitulo ex dispositione Sacri Concilii, c. 12, sess. 24, *de ref.* emitti debeat coram omnibus Canonicis in Capitulo Congregatis, vel satis sit, ut emittatur coram prima Dignitate, aut Decano, vel uno ex Canonicis antiquioribus tantum?

Die, etc. Sacra, etc. respondit, huiusmodi professionem emittendam esse coram Canonicis capitulariter congregatis.

[Liber 33 Decretorum, p. 245].

2872.

S. C. C., 7 aug. 1683.

Quaeritur 1. An regulares possint administrare Sacramenta suis famulis laicis moribundis, qui vivunt intra septa, et sunt continui commensales Conventuum?

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit, Affirmative.

[Liber 33 Decretorum, p. 257].

2873.

S. C. C., *Hiberniae*, 7 aug. 1683.

Occurrente vacatione vel quasi Ecclesiarum Cathedralium per obitum vel captivitatem Episcoporum, plura dubia, et praesertim super intellectu c. *Si Episcopus*, *de supplen. neglig. Praelat.*, in VI in Hibernia emersere, qui-

bus Sacrae Congregationi de Propaganda Fide propositis et ab ea huic remissis quaeritur:

1. An casu, quo Episcopus ab haereticis captus detineatur, non ita tamen arcte custoditus, ut ipsi eiusque dioecesanis facile non sit saltem per litteras inter se agere, eiusdem Episcopi iurisdictio intelligatur suspensa, et ad Capitulum Ecclesiae Cathedralis devoluta? Et quatenus dicta Cathedralis Capitulo careat:

2. An eadem iurisdictio devolvatur ad Metropolitanum? Et quatenus Metropolitana Ecclesia Pastore careat:

3. An devolvatur ad Capitulum Ecclesiae Metropolitanae, vel potius ad antiquiorem Suffraganeum Episcopum?

4. An Cathedrali et Suffraganea Ecclesia vacante, atque Capitulo carente, et Metropolitana Pastore pariter viduata, electio Vicarii Capitularis dictae Ecclesiae Suffraganeae spectet ad Capitulum Ecclesiae Metropolitanae, vel potius ad antiquiorem Suffraganeum Episcopum?

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit, iurisdictionem non esse suspensam. Caetera proponantur sub alio themate.

[Liber 33 Decretorum, p. 242 a tergo et 243].

2874.

S. C. C., *Hispaniarum*, 28 aug. 1683.

Minores observantes Sancti Francisci supplicant decerni, quod Episcopi non possint sub praetextu explorandi voluntatem puellarum, quae professionem sunt emissurae, illas extrahere a clausura.

Die, etc. Sacra, etc. censuit, Episcopum volentem explorare voluntatem monialium, antequam emittant professionem, debere id facere ante crates, et si aliqua causa iusta vere extiterit, tunc demum id facere posse in exteriori ecclesia, vel alia commodiori, et non alibi.

[Liber 33 Decretorum, p. 260].

2875.

S. C. C., *Belgii*, 18 sept. 1683.

Cum in Belgio fuerit dubitatum: An simoniacum sit recipere dotem solvendam pro victu, amictu, supellectili et aliis necessariis ad substentationem puellae volentis ingredi Monasterium, supplicantur Emi PP. pro huiusmodi dubii resolutione.

Die, etc. Sacra, etc. respondit. Non esse simoniacum.

[Liber 33 Decretorum, p. 310 a tergo].

2876.

S. C. C., *Collen.*, 18 sept. 1683.

Modernus Episcopus Collen. Dioecesim visitando comperiit non sine maximo conscientiarum periculo plures irrepsisse abusus in adimplendo mentem eorum, qui Missas celebrari mandarunt. Ad eos ergo tollendos discutiendum atque resolvendum videtur:

1. An Sacerdotes obligati ratione beneficii, Cappellaniae, legati, aut stipendii celebrare quotidie Missam per se ipsos, possint aliquando a celebratione vacare? Et quatenus affirmative:

2. Quando et quoties a dicta celebratione vacare possint?

3. An diebus licitae vacationis possint Missam pro seipsis vel aliis, praeterquam pro fundatoribus celebrare?

4. An pro aliis celebrando, possint stipendium pro huiusmodi celebratione recipere?

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. et 2. respondit: Affirmative, concurrente aliqua rationabili causa.

Ad 3. et 4. Negative.

[Liber 33 Decretorum, p. 310 a tergo et 311].

2877.

S. C. C., *S. Miniati*, 13 nov. 1683.

Iulius Petrus Gallenus de Pollecchio postremis tabulis: « Lascio e lego a Fabritio Raimondi e Giovanni Bapt. Zurli e figlioli di Ottavio Galleni di Fucecchio tutti li terreni, che si trova havere di là dal Padule etc. con obligo di far celebrare ogni settimana in perpetuo due Messe all'altare del glorioso S. Antonio di Padova nella chiesa de PP. di S. Francesco di detto luogo de Minori Conventuali in perpetuo, e s'intende con l'obligo del Sacrificio con dichiaratione, che se de descendenti di detti Fabritio e Raimondo, e Giovanni Battista sopranominati ci sarà qualche Prete Sacerdote, haverebbe caso, che tal Prete Sacerdote celebrasse da per se le sudette Messe, rimettendosi nondimeno a quello, che sarà fatto, purchè resti sodisfatto all'obligo e sieno celebrate, come sopra, le sudette Messe ».

Modo nemine ex praedictis Sacerdotibus descendentibus extante, et praetendentibus Fratribus praefati Conventus Missarum celebrationem ad ipsos dumtaxat spectare, sin minus impedire, ne illae ab aliis Sacerdotibus in eorum ecclesia celebrentur, supplicatum fuit Congregationi habitae die 29 maii proxime praeteriti pro declaratione:

1. *An legatarii possint deputare Sacerdotes saeculares, qui Missas a testatore praescriptas celebrent in dicta ecclesia, praestita Conventui congrua contributione pro usu sacrorum indumentorum et aliis ad celebrationem Missae necessariis?*

2. *An dicti Regulares, praestita eis contributione praefata, teneantur praestare patientiam, ut praedictae Missae in eorum ecclesia celebrentur?*

3. *An in casu, quo Regulares ex rationabili causa denegent, liceat legatariis onus Missarum in alia ecclesia arbitrio Ordinarii impleri facere?*

Cum autem iussum tunc fuerit, quod dubia huiusmodi ponerentur in folio, Emi PP. illis respondere non gravabuntur.

Die, etc. Sacra, etc. ad omnia supradicta dubia respondit: Affirmative.

[Liber 33 Decretorum, p. 339 a tergo et 340].

2878.

S. C. C., *Patavina*, 11 dec. 1683.

Occasione universalis Iubilaei nuper indicti pro imploranda divina ope adversus Turcas, tres Sacerdotes Cappuccini in Patavina Dioecesi absque approbatione et licentia Emi Episcopi confessiones Sacramentales plurium saecularium personarum publice exceperunt, et quamvis fuissent moniti a Parocho de eorum inhabilitate, attamen ab inceptis desistere noluerunt. Accersiti postea ab ipsomet Emo Episcopo ad docendum de eorum praetensa facultate absolvendi, responderunt, quod in opinione probabili aliquorum Authorum regularium primus eorum, uti Guardianus et Praelatus regularis, secundus, uti approbatus in aliena Dioecesi, et tertius, uti approbatus ab ipso Emo Patavino in alio loco Dioecesis ad annum, licet iam elapsum, potuerunt licite et valide tempore Iubilaei excipere dictas confessiones absque nova Ordinarii approbatione. Emus autem Episcopus animadvertit, huic praetensioni resistere tum constitutiones sa. me. Urbani VIII [1] et Innocentii X [2] relatas per Fagnan. in c. *Sane, de offic. et potest. Iudic. Deleg.*, tum constitutiones sa. me. Alexandri VII, 3 Ianuarii 1656 et Clementis X de anno 1670, [3] quae omnes expresse prohibent, ne Regulares absque approbatione Ordinarii confessiones audiant, quamvis in alio loco approbati, tum etiam responsa huius Sacrae Congregationis super dubiis ad bullam sa. me. Gregorii XV, incipien. *Inscontabili*, [4] tum denique expressam mentem SSmi Dni Nostri, qui in bulla praefati Iubilaei requisivit Confessarios ab Ordinariis locorum esse approbatos. Unde plurimum dubitans de viribus huiusmodi confessionum, ab oraculo huius Sacrae Congregationis quanto citius responderi petit:

1. *An licite*, 2. *an valide dicti Cappucini saecularium confessiones exceperint?*

Die, etc. Sacra, etc. Ad 1. *respondit: Illicite.*

Ad 2. *Invalide, sed non esse inquietandos illos, qui bona fide confessi sunt.* Attamen si ipsi confessi hoc resciverint, vel de invaliditate confessionis dubitaverint, eosdem teneri reiterare confessionem. Quo vero ad Cappuccinos

[1] Cf. N. 208.
[2] Cf. N. 232.
[3] Cf. N. 246.
[4] Cf. N. 199.

Emus Ordinarius conficiat processum circa administrationem Sacramenti Poenitentiae ab iisdem exercitam, non obstante contraria dispositione Sacri Concilii Tridentini, et constitutionum Apostolicarum, et transmittat.

[Liber 33 Decretorum, p. 385].

2879.

S. C. C., *Senogallien.*, 29 ian. 1684.

Bartholomaeus Ioannis Titta origine Senogallien. matrimonium contrahere desiderans extra locum originis, supplicat declarari: An ultra fides status liberi necessario faciendae sint denunciationes matrimoniales etiam in loco originis, prout praetendit Parochus, coram quo matrimonium contrahi debet.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: denunciationes etiam in loco originis esse necessarias.

[Liber 34 Decretorum, p. 28 a tergo et 29].

2880.

S. C. C., 10 iun. 1684.

Nonnulli Parochi pro sua et matrimonia contrahentium quiete supplicant declarari:

An concessa per Episcopum licentia contrahendi matrimonium temporibus a Sacro Concilio in c. 10, Sess. 24, *de ref. matrim.* vetitis in iis locis, in quibus dispositio eiusdem Concilii ad ipsum quoque matrimonii contractum reperitur a consuetudine extensa, dicatur etiam permissa traductio sponsae seu uxoris ad domum viri?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, dummodo traductio fiat absque solemnitatibus.

[Liber 34 Decretorum, p. 156 a tergo].

2881.

S. C. C., *Tarraconen.*, 10 iun. 1684.

Archiepiscopus exponens Confratres Societatis B. Mariae Virginis, qui revisioni computorum et redditioni rationum semper obstiterunt, nuper obtinuisse Apostolicum Breve, quo prohibetur omnibus et singulis quacunque auctoritate fungentibus, ne libros et scripturas ex Archivio sub quovis praetextu extrahere audeant, supplicat declarari ipsum non comprehendi in prohibitione praedicta, maxime ad effectum revisionis computorum.

Die, etc. Sacra, etc., ad quam SSmus Dnus Noster supplicem hunc libellum remisit, censuit: Archiepiscopum non comprehendi in prohibitione praefata, maxime ad effectum revisionis computorum, de qua agitur.

[Liber 34 Decretorum, p. 131 a tergo et 132].

2882.

S. C. C., *Florentina*, 29 iul. 1684.

Instante Archiepiscopi Agente dilata fuit in postrema Congregatione[1] propositio huius causae. Nunc vero utraque parte informante supplicatur Emis PP. declarari:

1. An Archiepiscopus seu de eius mandato Vicarius Generalis, possit visitare SSmum Sacramentum, Olea sacra, Confessionalia et sepulturas in ecclesiis monialium Regularibus subiectarum?

5. An in visitatione et ingressu clausurae teneantur Vicarii Generales secum ducere Priorem et Confessarium dictarum monialium?

Die, etc. Sacra, etc. Ad 1. respondit: Negative, nisi in his, quae concernunt observantiam clausurae, et quatenus non adsit legitima consuetudo in contrarium.

Ad 5. Negative.

[Liber 34 Decretorum, p. 233].

2883.

S. C. C., *Nullius seu Nonantulana*, 13 ian. 1685.

Conquerente Archipresbytero Ecclesiae Parochialis SS. Iacobi et Philippi loci Panzani Vicarium ecclesiae seu oratorii S. Mariae Angelorum siti intra limites dictae Parcchialis plures functiones soli Parocho congruentes exercere et signanter habendo conciones ad populum in Quadragesima et caeteris diebus Dominicis, benedicendo candelis, etc.

Nunc igitur utraque parte informante decernendum videtur:

1. *An Vicario ecclesiae seu oratorii S. Mariae Angelorum liceat praedicare seu praedicari facere in eadem ecclesia?*

Die 19 augusti 1684 Sacra, etc. distulit propositionem.

Postquam propositio huius causae in folio Congregationis diei 19 augusti proxime praeteriti descriptae dilata fuerat ad sequentem, Archipresbyter ecclesiae Parochialis SS. Iacobi et Philippi de Panzano per supplicem libellum petiit et obtinuit in Congregatione habita die 9 septembris iniungi Vicario Nonantulano, quatenus transmitteret instrumentum erectionis ecclesiae seu oratorii B. Mariae Virginis Angelorum in titulum beneficii, quam a recol. mem. Card. Antonio Barberino, tunc Abbate Commendatario circa an. 1605 factam fuisse Vicarius ipse retulerat.

Is itaque asserens illic non reperiri instrumentum erectionis uti factae in Urbe, ubi Emus Commendatarius degebat, transmisit instrumentum primae collationis dictae ecclesiae seu oratorii factum de anno 1654 a Vicario

[1] Die 8 iul. 1684. - Cf. Liber 34 Decretorum, p. 198.

sub titulo Vicariae perpetuae necnon et aliud similis collationis sequutae de anno 1665, prout et alia documenta a Procuratore Vicarii perpetui per manus circumferenda, quibus perpensis, et utraque parte informante respondendum superest dubiis alias propositis, et:

1. An Vicario ecclesiae seu oratorii S. Mariae Angelorum liceat praedicare seu praedicari facere in eadem ecclesia?

Die 13 Ianuarii 1685 Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative, nisi de licentia Ordinarii.

[Liber 34 Decretorum, p. 277, 278, et Liber 35 Decretorum, p. 20, 21].

2884.

S. C. C., 3 febr. 1685.

Quaeritur: An Dignitas seu Canonicus Cathedralis, cui est annexa cura animarum, possit exercere munus Vicarii Episcopalis.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 35 Decretorum, p. 37].

2885.

S. C. C., *Lauden.*, 14 apr. 1685.

Monasterium Monialium S. Clarae subiectum Regularibus S. Francisci de observantia, habet quasdam domos extra septa clausurae, sed exteriori murorum recintu cum Monasterio conclusas, in iisque vivunt personae saeculares dictis monialibus inservientes.

Hinc Parochus ecclesiae S. Blasii intra cuius limites Monasterium ac dictae domus existunt, supplicavit declarari:

1. An inservientes dictis Monialibus in praedictis domibus viventes teneantur praecepto Ecclesiae, de quo in cap. *Omnes utriusque sexus, de poenit. et remiss.*, satisfacere in ecclesia parochiali?

3. An eosdem inibi degentes sepelire spectet ad eumdem Parochum?

Iniunctum proinde fuit Episcopo, ut informaret, et utrique parti praefigeret terminum ad sua iura in Sacra Congregatione deducenda, sed quia Episcopus de mandato SSmi ad Terram Massarani se transtulerat, Vicarius Generalis retulit, etc.

Die 3 februarii Sacra, etc. distulit resolutionem.

Dilata sub die 3 februarii proxime praeteriti dubiorum resolutione, non gravabuntur Emi PP. informationes pro parte Regularium tunc datas et hodie utrinque circumferendas perpendere, et subinde respondere.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. et 3. Affirmative.

[Liber 35 Decretorum, p. 35 a tergo, sq. et 197].

2886.

S. C. C., *Tiburtina*, 12 maii 1685.

Cum Ecclesiae Cathedralis insimul et Parochialis Canonicus ultimo correptus morbo occubuisset in domo suae solitae habitationis, sitae extra limites dictae Ecclesiae, nonnullae ortae sunt inter Capitulum et Parochum Cathedralis ex una, ac Parochum domicilii ex altera parte controversiae super iure administrandi Sacramenta Canonico aegrotanti, illiusque postea defuncti cadaver sepeliendi. Ut autem illis in posterum occurratur, utraque pars supplicat responderi:

1. An Canonicus Ecclesiae Cathedralis insimul et Parochialis habitans in domo sita intra fines alterius Parochiae, ex quo dicta Ecclesia Cathedralis caret aedibus Canonicalibus, teneatur in ultima infirmitate recipere Sacramenta a Parocho Ecclesiae Cathedralis, vel potius a Parocho domicilii?

2. An idem Canonicus decedens non electa sibi sepultura, debeat sepeliri in Ecclesia Cathedrali, vel in Parochia domicilii, vel potius in Ecclesia, in qua adest sepulchrum suorum maiorum?

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. teneri recipere a Parocho domicilii.

Ad 2. In Cathedrali, si in ea adsit sepulchrum proprium Canonicorum, sin minus in sepulchro maiorum; iis vero non existentibus, an cadaver Canonici sit sepeliendum in Ecclesia Cathedrali, vel in Parochiali, in alia Congregatione videndum.

[Liber 35 Decretorum, p. 231 a tergo, sq.].

2887.

S. C. C., *Camerinen.*, 4 aug. 1685.

Philippus Mattiolus quaerit: An clericus de beneficio seu Canonicatu provisus possit ab Ordinario promoveri ad titulum sui sufficientis patrimonii, seu teneatur ordinari ad titulum beneficii seu Canonicatus.

Die, etc. Sacra, etc. respondit, non posse, et censuit dandum esse decretum in *Sorana Ordinationis*, 26 Ianuarii 1669. [1]

[Liber 35 Decretorum, p. 307].

2888.

S. C. C., *Castren.*, 17 nov. 1685.

Modernus Episcopus Castrensis comperiit Praedecessores suos in visitatione Ecclesiae Cathedralis consuevisse exigere a Capitulo ducatos sex ratione procurationis, innixos fortasse auctoritati Hostien. et Abb. in cap. *Venerabilem, de Censib.*, et Genuen., in prax. Cur. Archiep. Neap., cap. 19, iuxta antiquam impressionem, eam reddentium rationem, quia procuratio non solum ob victus necessitatem, verum etiam ratione officii, et in signum subiectionis Episcopo debetur. Quia tamen contrarium firmat Piasec. in prax. Episc., parte 2, cap. 3, n. 65, asserens ita pluries respondisse hanc Sacram Congregationem, ideo anceps, cuinam opinioni sit adhaerendum, abstinuit ab exactione, interea supplicans ab Emis PP. decerni:

An Episcopo Ecclesiam Cathedralem vel alia loca Civitatis visitanti debita sit procuratio?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 35 Decretorum, p. 456].

[1] Cf. N. 2809.

2889.

S. C. C., *Ampurien.*, 30 mart. 1686.

Ad eliminandos abusus, qui in Regni Sardiniae Dioecesibus irrepsere circa usum oratorii privati, Episcopus Ampurien. supplicat declarari:

1. An in oratorio privato erecto et per Ordinarium loci approbato vigore indulti apostolici concessi ex causa infirmitatis familiares impetrantis aut alii extranei in dicto indulto expresse exceptuati vel non comprehensi possint vigore bullae Cruciatae Missam audire ita ut illam inibi audiendo diebus festis satisfaciant praecepto Ecclesiae?

2. An illi, ad quos locatione, emptione vel alio titulo pervenerit domus, in qua vigore indulti apostolici certis et determinatis personis concessi erectum reperitur oratorium, possint vigore bullae Cruciatae celebrare vel celebrari facere Missam in dicto oratorio?

3. An illi, qui ex causa infirmitatis obtinuerunt apostolicum indultum oratorii privati, possint etiam extra casum infirmitatis celebrare seu celebrari facere Missam in dicto oratorio vigore bullae Cruciatae?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative in omnibus.

[Liber 36 Decretorum, p. 107 a tergo et 108].

2890.

S. C. C., *Alexanen.*, 27 apr. 1686.

Franciscus Ferzinus clericus supplicat ab hac Sacra Congregatione decerni:

An ex quo accidentali morbo laesus orator in calcaneo dextri pedis solo eiusdem pedis acumine ambulet, libere tamen et absque baculo, censeatur irregularis?

Die, etc. Sacra, etc. audita relatione Episcopi Alexanen. respondit: Negative.

[Liber 36 Decretorum, p. 126].

2891.

S. C. C., *Derthonen.*, 18 maii 1686.

Orta lite inter nonnullos Parochos Dioecesis Derthonen. et PP. Regulares, prout etiam inter Canonicos Collegiatae oppidi Viqueriae et Patres Minores de observantia reformatos S. Francisci Conventus S. Mariae gratiarum dicti loci: An per Capitulum dictae Collegiatae ad publicas processiones essent vocandi Fratres praedicti, an vero sufficeret inveterata consuetudo, quae in dictis locis vigere asserebatur: ut ad eas, quae quotannis fieri solerent, tanquam notas, absque ulla convocatione accedere deberent, iis dumtaxat exceptis, quas extra ordinem aliqua de causa fieri contingeret, ad quas propterea peculiariter essent vocandi, Episcopus auditis partibus mandavit tam Capitulo Viqueriae quam aliis Parochis, ut Patres Regulares ad quascumque publicas processiones per nuncium, vel litteras vocarent. Cui decreto paruit Capitulum, sed quia nonnulli ex Parochis Dioecesis in eorum contumacia persistunt, Guardianus Conventus Viqueriae nomine totius Provinciae reformatae S. Didaci Papiae supplicat ab hac Sacra Congregatione decerni:

1. *Quod ad hoc, ut Patres dictae Provinciae ad huiusmodi processiones teneantur tam in Dioecesi Derthonen., quam in aliis intra eorum Provinciam vocandi sint per Capitulum vel Parochum illius loci, ubi est facienda processio.*

2. *Quod non sufficiat vocatio per edictum, sed specifica et personalis requiratur.*

3. *Quod vocatio personalis fieri debeat per clericum seu alium ministrum idoneum, non autem per satellites, tamquam infames infamia facti.*

Episcopus informare iussus confirmans exposita subdit: « Ut autem omnis radix litium tollatur, deprecor Eminentias Vestras, ut dignentur decernere, sufficiatne vocatio per edictum, an vero specialis requiratur per litteras aut nuncium, quo modo tamquam tutiori et mentem S. Concilii Tridentini[1] adimpleri censerem, et sublatam etiam Regularibus omnem ignorantiae occasionem ».

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Capitula et Parochos teneri vocare Regulares, sed per edictum dumtaxat.

[Liber 36 Decretorum, p. 195 a tergo, sq.].

2892.

S. C. C., *Viterbien.*, 18 maii 1686.

Thomus monacus pro Seminario supplicat ab hac Sacra Congregatione decerni:

1. An Episcopus concedere possit facultatem celebrandi Missam in oratorio sive cappella publici Seminarii suae Dioecesis non obstante Sess. 22, cap. *de observ. et vit. in celebratione missae?* Et quatenus affirmative:

[1] Sess. XXV, *de regularibus*, c. 13.

2. An liceat non tantum ministris, alumnis convictoribus, et aliis ibi commorantibus, verum etiam exteris quibuscumque illuc accedentibus occasione alicuius diei festi audire Missam, et satisfacere praecepto?

Die, etc. Sacra, etc. audita relatione Emi Dni Cardinalis Sacchetti Episcopi Viterbien. censuit dandum esse decretum editum in causa *Adrien.* 14 februarii 1625 tenoris sequentis: Sacra, etc. censuit cappellam Seminarii clericorum non comprehendi in prohibitione iampridem edita[1] de non celebrando in oratoriis privatis.

[Liber 36 Decretorum, p. 185].

2893.

S. C. C., *Nepesina*, 3 aug. 1686.

Alias, et sub die 24 iulii 1632 editum fuit decretum tenoris infrascripti: « In causa Nepesina inter Archipresbyterum et Canonicos Collegiatae ecclesiae terrae Roncilionis ex una, et Fratres Sanctae Mariae de Populo Ordinis Carmelitani eiusdem loci partibus ex altera S. Congregatio Concilii censuit, Regularibus et Confraternitatibus in eorum ecclesiis erectis permissum esse processiones facere inter eorum ecclesias et claustra tantum, et non extra; si vero ecclesiae claustro careant, eisdem Regularibus et Confraternitatibus licere processiones facere intra ambitum dumtaxat earumdem ecclesiarum, hoc est prope muros ecclesiae sive exeundo a ianua ecclesiae et intrando per aliam, sive per eamdem et semper prope muros ecclesiae et non extra dictum ambitum, nisi de licentia, consensu et cum cruce Parochi non obstantibus quibuscumque consuetudinibus vel praescriptionibus etiam immemorabilibus, privilegiis tantum Apostolicis S. Concilio Tridentino posterioribus in suo robore permanentibus, quibus per hoc decretum minime censeatur derogatum ».

Decreto hoc non obstante Regulares praefati supplicarunt Sacrae Rituum Congregationi pro facultate ducendi processionem per vias dictae terrae Roncilionis ab Episcopo designandas saltem semel in anno, videlicet occasione festivitatis B. M. Virginis de Carmelo.

Precibus huiusmodi ad hanc S. Congregationem reiectis auditus fuit Episcopus, qui non obstante Archipresbyteri et Canonicorum dissensu censet, annui posse, dummodo processio fiat de licentia et cum cruce Parochi; atque assignatus fuit partibus terminus ad iura sua deducenda.

Quocirca utraque earum informante dignabuntur Emi Patres decernere:

1. *An petitis sit annuendum?*

2. *An solius Episcopi accedente licentia possint Regulares praefati dictam processionem facere, quamvis Parochus contradicat et consentire recuset?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. stetit in decisis.

Ad 2. respondit sufficere licentiam Episcopi.

[Liber 36 Decretorum, p. 379 a tergo, sq.].

[1] S. C. C., Litt. encycl. a. 1615. – Cf. N. 2396.

2894.

S. C. C., *Ragusina*, 3 aug. 1686.

Cum ecclesia parochialis B. M. V. loci Umblae, quae ex funestissima terrae quassatione decem et novem ante annos secuta maxima in parte collapsa est, nedum reparatione, verum etiam reaedificatione indigeat, orta fuit quaestio, cuinam onus huiusmodi incumbat.

Confraternitas in eadem ecclesia erecta, necnon incolae dicti loci praetendunt ad illud teneri Capitulum Metropolitanae, utpote quod dimissa dudum per monacos Ordinis Sancti Benedicti praefata ecclesia, plurium bonorum, ad eam spectantium possessionem adeptum fuit illorumque fructus hactenus percepit, atque ius praesentandi illius Rectorem exercuit, ac demum alias et pluries necessitate exigente illam reparavit.

Capitulum contra asserit nullum aliud ius in dicta ecclesia sibi competere, quam praesentandi Rectorem, cui renunciando, ad reaedificationem seu reparationem cogi non potest.

Audito propterea Archiepiscopo, et utrique parti assignato iampridem termino ad iura sua deducenda, reliquum est, ut Emi Patres decernere non graventur:

An, et cuius expensis reaedificanda seu reparanda sit dicta Ecclesia?

Die, etc. Sacra, etc. censuit, praefigendum esse Capitulo terminum sex mensium ad reaedificandum, vel renunciandum tam iuri praesentandi, quam bonis ad dictam ecclesiam spectantibus, quatenus illa possideat.

[Liber 36 Decretorum, p. 377 a tergo, sq.].

2895.

S. C. C., *Miden.*, 24 aug. 1686.

Transmissis ab Episcopo Midensi ad Urbem decretis in Dioecesana Synodo editis in eum finem, ut a Sacra Congregatione Propagandae Fidei approbarentur, insurrexit P. Porter nomine Regularium illius Provinciae praetendens eorum plura corrigenda et revocanda esse, et signanter illa, in quibus dicitur:

8. Et cum mala nostra superioribus annis a falsis nostris fratribus numerose ad sacros Ordines promotis maxima effluxerint, ac inutile et prorsus supervacaneum videatur omne remedium, si quod scilicet Tridentina Synodus cap. 11, 12, 13 et 14, Sess. 23, de interstitiis saluberrime instituit, non observetur, sciant tam saeculares, quam Regulares, neminem in posterum sive saecularem sive regularem in hac Dioecesi non servatis interstitiis, nec sine diligenti Ordinarii examine ad Sacros Ordines promovendum, nisi utilitas aut necessitas Ecclesiae aliud Episcopi iudicio suadeat, et hoc iudicium etiam quoad Regulares non spectare ad Superiorem Regularem, sed ad Ordinarium.

Cum autem Sacra Congregatio praefata decretorum huiusmodi revisionem ad hanc Sacram Congregationem reiecerit, Emi PP. pro eorum summa prudentia respondere dignabuntur:

An, et quae ex dictis decretis sint approbanda aut reprobanda vel reformanda, et quomodo?

Die, etc. Sacra, etc. ad 8. censuit: reformandum esse quoad illos, qui contrarium habent privilegium concessum post Concilium; et in reliquis danda et servanda esse decreta tenoris sequentis: *Nullius*, die 31 iunii 1597,[1] die 12 septembris 1609.[2]

2896.

S. C. C., *Bitecten.*, 16 nov. 1686.

Ioseph Grecus Lycien. Canonicus Cathedralis Bitecten. petit ab hac Sacra Congregatione declarari:

1. An quis patrimonium suum, ad cuius titulum est sacris Ordinibus insignitus, alienare possit, si aliunde se substentare valeat? Et quatenus affirmative:

2. An Episcopi licentia sit necessaria secundum disposita per Concilium, Sess. 21, c. 2, *de reformatione?*

Die, etc. Sacra, etc. censuit, danda esse decreta alias edita tenoris sequentis. *Mediolanen.*, die 17 februarii 1663. Sacra, etc. censuit Oratori dandam esse declarationem alias editam sequentis tenoris: Quaeritur, an verba illa Concilii, cap. 2, Sess. 21: *atque illa deinceps alienare*, etc. ita intelligenda sint, ut post quam ordinatus adeptus fuerit beneficium, vel aliunde habeat unde commode vivere possit, requiratur etiam licentia Episcopi. Die 8 augusti 1602, Sacra, etc. censuit, requiri licentiam, quamvis ordinatus sit adeptus beneficium.

[Liber 36 Decretorum, p. 499 a tergo et 500].

2897.

S. C. C., 1 mart. 1687.

In quadam domo rurali sita in loco, in quo plures degunt habitatores, et adest etiam ecclesia parochialis, commoratur unus Sacerdos Regularis, qui praeest administrationi et culturae bonorum Conventus in dicto loco existentium. Cum autem dictus Regularis, licet reluctante Ordinario loci, praetendat in dicta domo Missam celebrare, fretus opinione nonnullorum Authorum praesertim Regularium firmantium a Sacro Concilio Tridentino nunquam derogatum fuisse privilegiis concessis Regularibus habendi oratoria in Grangiis Conventuum recreationi vel bonorum administrationi destinatis, dubitari contingit:

[1] Cf. N. 2311.
[2] Cf. N. 2379.

An dictus Sacerdos Regularis absque peculiari Sedis Apostolicae indulto possit in dicta domo celebrare.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 37 Decretorum, p. 107].

2898.

S. C. C., *Portugallien.*, 26 apr. 1687.

Episcopus Portugallen. cupiens Seminarium erigere ad formam Concilii,[1] supplicat de infrascriptis ab Eminentiis Vestris edoceri:

1. An ad contributionem debeant concurrere habentes beneficia et ecclesias sitas tam in Civitate, quam per totam Dioecesim?

2. Ad quam summam facienda sit taxa pro quolibet centenario, habito respectu ad fructus beneficiorum?

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. censuit dandum esse decretum editum in *Lucana*, 21 ianuarii 1617.[2]

Ad 2. itidem censuit dandum esse decretum editum in *Rossanen.*, 8 iunii 1593 et *Materanen.*, 2 augusti 1596, tenoris sequentis: *Rossanen.* Sacra, etc. censuit Episcopos ita in taxis faciendis pro Seminariis posse onerare beneficia, servata tamen forma tradita a Concilio Tridentino in cap. 18, Sess. 23, *de ref.*, nedum in dimidia decima, verum etiam in maiori summa, prout beneficiorum et locorum habito respectu, iustum et aequum visum fuerit. *Materanen.* Sacra, etc. censuit Episcopos in taxis faciendis pro Seminariis posse, servata forma tamen tradita a Concilio Tridentino, c. 18, Sess. 23, *de ref.* onerare beneficia nedum in dimidia decima, habito respectu ad antiquam taxam, verum etiam in maiori, prout beneficiorum et locorum habito respectu, iustum et aequum visum fuerit.

[Liber 37 Decretorum, p. 229 a tergo, sq.].

2899.

S. C. C., *Fulginaten.*, 10 maii 1687.

Ad eliminandos plures abusus quos circa residentiam Parochorum in sua Dioecesi irrepsisse refert Episcopus, supplicat ab hac Sacra Congregatione declarari:

1. An Rectores ecclesiarum parochialium a Civitate distantium per duo, tria, aut quatuor milliaria circiter, possint sine expressa Episcopi licentia abesse a suis ecclesiis parochialibus, relicto ibidem substituto ab eis deputato, et in Civitate tam diurno, quam nocturno tempore iugiter commorari, exceptis solis diebus festis, in quibus ad dictas ecclesias se conferunt, revertentes illico ad Civitatem?

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 18.
[2] Cf. N. 2400.

2. An Parochi, qui nocturno caeteroquin tempore resident apud suas ecclesias, possint celebrata summo mane Missa in dictis ecclesiis, se conferre ad Civitatem, et in ea diurno tempore totius vel maioris partis anni commorari, licet apud dictas ecclesias adsint eorum Substituti?

3. An dicti Parochi, qui caeteroquin diurno tempore resident apud suas ecclesias, possint nocturno tempore totius vel maioris partis anni commorari in Civitate, licet apud dictas ecclesias adsint eorum Substituti?

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. 2. et 3. Negative.

[Liber 37 Decretorum, p. 301].

2900.

S. C. C., *Brictinorien.*, 21 iun. 1687.

Parochus ecclesiae Arcis Sancti Cassiani exponens Cappellanos ecclesiae seu oratorii S. Mariae lacrimarum intra limites dictae parochialis ecclesiae siti in exercendis pluribus actibus ad solum Parochum spectantibus se ingerere, recursum habuit ad hanc Sacram Congregationem, cui audito Episcopo et utraque parte informante respondere supplicatur, an dictis Cappellanis liceat:

3. Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum in tabernaculo repositum sine peculiari Sedis Apostolicae indulto retinere?

4. An illud publice adorandum exponere?

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 3. dandum esse decretum editum sub die 3 iulii 1677 in *Mantuana Iurium Parochialium*, super 4° dubio tenoris sequentis: 4. An Rector ecclesiae parochialis possit in dicta ecclesia conventus nuncupata della Vittoria Congregationis Fesulanae SSm̃um Eucharistiae Sacramentum et oleum sanctum pro infirmis asservare? Sacra, etc. respondit, Negative; et in eadem *Nullius seu Nonantulana*, 13 ianuarii 1685 super 5° dubio tenoris sequentis: 5. An liceat eidem Vicario SSm̃um Eucharistiae Sacramentum in eodem oratorio seu ecclesia retinere? Sacra, etc. respondit, Negative.

Ad 4. respondit, Negative, nisi de licentia Ordinarii.

[Liber 37 Decretorum, p. 390, 391].

2901.

S. C. C., 12 iul. 1687.

Quotidie Clericis, ut ad sacros Ordines promoveri possint, a parentibus patrimonia constituuntur cum clausula, donec et quousque fuerint de aliquo beneficio ecclesiastico provisi, vel aliunde habuerint, unde commode vivere possint, quibus casibus patrimonium evanescat absque alia declaratione, unde quaeritur:

An bonis ad commodam substentationem postea quaesitis, vel beneficio sufficienti adepto statim patrimonium evanescat, vel potius requiratur ex-

pressa subrogatio bonorum seu beneficii assequuti ab Episcopo facienda loco patrimonii, qua subrogatione expresse non facta patrimonium adhuc vigeat, nec expiret praefata clausula non obstante?

Die, etc. Sacra, etc. censuit danda esse decreta alias edita, et signanter 8 augusti 1602 tenoris sequentis: Quaeritur, an verba illa Concilii in c. 2, Sess. 21, *atque deinceps alienari*, etc. intelligenda sint, ut postquam ordinatus adeptus fuerit, unde vivere possit, requiratur etiam licentia Episcopi? Sacra Congregatio censuit, requiri licentiam, quamvis ordinatus sit adeptus; et in *Terracinen.*, 20 iulii 1619. [1]

[Liber 37 Decretorum, p. 425 a tergo et 426].

2902.

S. C. C., *Urbinaten.*, 6 sept. 1687.

Officium Poenitentiarii, quod in Ecclesia Cathedrali desiderabatur, rec. mem. Cardinalis Sanctacrucius tunc Archiepiscopus de anno 1637 expleri mandavit per Canonicum Alexandrum Sanctinellum et illius in Canonicatu pro tempore Successores. Et quia dictus Canonicatus, sicut caeteri illius Cathedralis nullam habebat praebendam, cum omnes eorum redditus in quotidianis distributionibus consistant, duo simplicia beneficia iure praebendae eidem univit.

Sequuta proxime praeterito mense iunii vacatione Canonicatus praedicti, Capitulum innixum asserto iuri conferendi Canonicatus vacantes in quatuor mensibus in regula reservatoria non comprehensis praetendit conferre dictum Canonicatum, Archiepiscopo e contra asserente electionem Canonici Poenitentiarii ad seipsum dumtaxat spectare.

Unde utraque parte informante resolvendum proponitur:

An electio Canonici Poenitentiarii spectet ad Archiepiscopum vel ad Capitulum?

Die, etc. Sacra, etc. censuit, spectare ad Archiepiscopum.

[Liber 37 Decretorum, p. 519].

2903.

S. C. C., *Neapolitana*, 6 et 27 sept. 1687.

Praetendente Parocho seu Vicario Curato Ecclesiae Metropolitanae sibi competere ius baptizandi per se vel per alios ab ipso delegandos, infideles ad fidem conversos privative quoad Parochos parochiarum, intra quarum limites baptizandi degunt, iidem Parochi recursum habuerunt ad hanc Sacram Congregationem pro quaestionis resolutione.

[1] Cf. N. 2417.

Vicarius tunc temporis Generalis auditus plura retulit favore dicti Vicarii Curati, ut ex eius relatione per manus circumferenda, qua perpensa simul cum caeteris per informantes deducendis decernendum est:

An ius baptizandi dictos infideles ad fidem conversos competat Vicario Curato Ecclesiae Metropolitanae, vel potius Parochis parochiarum, intra quarum limites baptizandi degunt?

Die 6 sept. 1687 Sacra, etc. distulit resolutionem, et mandavit causam huiusmodi iterum proponi.

Cum ob suffragiorum discordiam iussum fuerit in anteacta Congregatione causam hanc iterum proponi, dignabuntur Eñi Patres in praesenti decernere.

Die 27 sept. 1687 Sacra, etc. censuit, spectare ad Parochos domicilii, servata forma Ritualis Romani.

[Liber 37 Decretorum, p. 518 a tergo et 587].

2904.

S. C. C., *Tudertina*, 20 dec. 1687.

Episcopus quaerit: An arbitrium Ordinariis tributum a Sacro Concilio, c. 8, Sess. 23, *de reform.* relaxandi suspensionem incursam ob susceptos Ordines ab alieno Episcopo absque litteris dimissoriis proprii Ordinarii, exerceri valeat quandocumque etiam intra annum, vel elapso dumtaxat anno a die suspensionis incursae?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Posse exerceri quandocumque.

[Liber 37 Decretorum, p. 715 a tergo].

2905.

S. C. C., *Romana*, 21 febr. 1688.

In testamento clar. me. Cardinalis Corradi sic habetur: « Amplius celebrentur singulis annis in perpetuum absque ullo temporis praefinitione Missae triginta pro defunctis Sancti Gregorii communiter appellatae in ecclesia Deo ac eidem Sancto in hac Urbe dicata ad altaria privilegiata ibi existentia pro anima Papae Innocentii X sa. me. mei summi Benefactoris per Sacerdotem eligendum a R. P. Rectore pro tempore Domus Professae Societatis Iesu, cui solvantur pro eleemosyna scuta decem annua ex redditibus eiusdem hereditatis ab Eñis DD. Executoribus in perpetuum assignandis, statuendis et collocandis », quapropter supplicatur declarari:

An Sacerdos sic electus a dicto P. Rectore, possit dare alteri Sacerdoti ad hoc, ut celebret dictas Missas in dicta ecclesia S. Gregorii iuxta eleemosynam currentem, retento sibi eo, quod superest?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 38 Decretorum, p. 89 a tergo et 90].

2906.

S. C. C., *Sutrina*, 8 maii 1688.

Licet ab hac atque Episcoporum et Regularium Sacra Congregatione edita fuerint decreta praescribentia modum, quo Communitates habentes ius nominandi Concionatorem, uti debeant in expediendis litteris patentibus, attamen plures et quotidianae desuper exoriuntur controversiae, prout in praesenti contingit, inter Episcopum Sutrinum atque Communitates Civitatis Sutrii et terrae Roncilionis, quarum prima sub praetextu antiquae concordiae initae de anno 1628 cum Episcopo tunc temporis, secunda sub praetextu antiquae consuetudinis praetendit in dictis litteris uti verbis: *eligimus et deputamus*.

Et quamvis relata inter supplices libellos hac controversia quoad Civitatem Sutrii dumtaxat rescriptum fuerit sub die 21 februarii proxime praeteriti: *Ad mentem*, quae fuit, ut Communitas in litteris patentibus utatur verbis: « *N. N. a nobis electum in Concionatorem Episcopo praesentamus* », nihilominus ut istud et alia infrascripta dubia respectu utriusque ex Communitatibus praedictis definitive dirimantur; Episcopus efficaciter supplicat, ut utraque parte informante declaretur:

1. An Communitates praefatae teneantur in litteris patentibus uti verbis: *N. N. in Concionatorem nominamus et praesentamus*, non obstantibus concordia et respective consuetudine etiam immemorabili iuxta quas dictae Communitates praetendunt uti verbis *eligimus et deputamus?*

2. An dictae litterae patentes a Communitatibus Concionatori tradendae remanere debeant in Cancellaria Episcopali ad publicum documentum nominationis per easdem factae?

3. An Concionatoribus per Communitates nominatis et praesentatis Episcopus debeat, et gratis extradere proprias litteras patentes in eisdem exprimendo, quod dicti Concionatores fuerint a Communitatibus nominati et praesentati?

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. 2. et 3. Affirmative.

[Liber 38 Decretorum, p. 222 a tergo, sq.].

2907.

S. C. C., *Spalaten.*, 17 iul. 1688.

Archiepiscopus intelligens, quanti momenti sit ad animarum salutem, quod ludimagistri pueros scholares doctrinam christianam edoceant, illos graviter monuit ad munus huiusmodi obeundum; et quoniam aliqui parere renuunt, indubie putat se posse illos cogere sive Clerici, sive laici, sive a Communitatibus, sive a nemine conducti sint illi, qui huiusmodi officium Praeceptoris exerceant, innixus praesertim dispositioni Concilii Lateranen. sub Leone X, ut in eius Bulla *la* 7, § 32.[1]

[1] Cf. N. 65.

Nihilominus a sapientissimo huius Sacrae Congregationis oraculo supplicat responderi:

1. *An Clericos tam minorum, quam maiorum Ordinum ad officium ludimagistri exercendi a Communitatibus conductos cogere possit, ut pueros rudesque scholares doctrinam christianam edoceant?*

2. *An ad idem cogere possit ludimagistros laicos itidem a Communitatibus conductos?*

3. *An ad idem cogere possit ludimagistros sive Clericos sive laicos a nemine conductos?*

4. *Qua poena praefatos ludimagistros cogere possit?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Posse, prius hortando, et deinde praecipiendo.

[Liber 38 Decretorum, p. 336].

2908.

S. C. C., *Briocen.*, 15 ian. 1689.

Ut altercatio, quae inter Magistros caeremoniarum saepe orta fuit, ex huius Sacrae Congregationis oraculo dirimatur, Episcopus supplicat declarari:

An diebus festis duplicibus, non tamen de praecepto, possint Ordines sacri conferri habentibus breve dispensationis Apostolicae super interstitiis vel extra tempora?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, sed tantum diebus festis de praecepto.

[Liber 39 Decretorum, p. 27].

2909.

S. C. C., *Savonen.*, 12 febr. 1689.

Fratres Ordinis Beati Petri de Pisis in Conventu Sancti Caroli Finarii exponentes sese solito innixos publicas processiones (praevia Episcopi licentia) per vias dictae terrae Finarii duxisse et ducere, itidemque in eorum ecclesia Sanctissimum exposuisse, et exponere, supplicant ab hac Sacra Congregatione declarari: utramque functionem praevio Episcopi beneplacito sibi licitam etiam Parocho reluctante.

Parochus vero deducit, non licere Fratribus absque ipsius licentia (quacumque consuetudine in contrarium non obstante) processiones extra claustra vel ambitum Monasteriorum perducere, super quo plura deducit Sacrae huius et Rituum Congregationis decreta, pro quorum observatione monitorium obtinuit.

Die, etc. Sacra, etc. attenta relatione Episcopi Savonen. respondit Oratores posse, annuente Ordinario, licet reluctante Parocho, utramque functionem peragere.

[Liber 39 Decretorum, p. 54 a tergo et 55].

2910.

S. C. C., *Fundana*, 26 mart. 1689.

In Rectorem Seminarii, quod iuxta seriem facti expressam in folio Congregationis habitae die 11 iulii 1682 ab Episcopo Comparino de anno 1595 erectum et ob varios casus pluries clausum, nuper tandem apertum atque in pristinum restitutum fuit, Episcopus elegit Ioannem Milonium Presbyterum exterum, non adhibito, nec requisito consensu, aut consilio Capituli, vel eius Deputatorum.

Porro, licet Episcopus ad revisionem administrationis peractae a dicto Rectore devenerit una cum deputatis Capituli, attamen istis quasdam partitas admittere renuentibus ad ulteriora solus processit, et consilio illorum neglecta computa solidavit.

Hinc nomine Capituli eiusque Deputatorum praetendentium nihil ex praedictis subsistere, supplicatur, ut audito Episcopo et utraque parte informante decernatur:

2. *An Episcopus potuerit et possit deputare Rectorem aliosque Officiales Seminarii absque consilio Deputatorum a Capitulo?*

3. *An Episcopus in revisione et solidatione computorum dicti Rectoris debuerit sequi consilium eorumdem Deputatorum?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 2. Negative.

Ad 3. Teneri adhibere consilium, sed non sequi.

[Liber 39 Decretorum, p. 129 a tergo, sq.].

2911.

S. C. C., *Hispalen.*, 26 mart., 14 maii, 4 et 25 iun. 1689.

Semel atque iterum, nempe sub die 7 augusti et 18 decembris proxime praeteriti Sacra haec Congregatio annuens precibus Capituli Ecclesiae Metropolitanae Hispalen. distulit resolutionem infrascriptorum dubiorum. Sed quia postrema vice addidit eadem dubia reproponenda esse in prima Congregatione labentis mensis martii, etiam unica parte informante, ideo ex parte Archiepiscopi supplicatur Eminentissimis PP., quatenus respondere tandem dignentur:

1. *An Archiepiscopus possit solus sine consilio vel assensu Capituli visitare ecclesiam Cathedralem, parochiales et cappellas dictae Cathedrali annexas vel subiectas, non obstante quacumque asserta consuetudine in contrarium?*

Die 26 martii 1689 Sacra, etc. respondit ad 1. post agnos.

Die 14 maii 1689 Sacra, etc. utraque parte informante censuit ad 1: Dandas esse litteras compulsoriales et remissoriales hinc inde cum termino unius anni.

Sed impetrata per Archiepiscopum nova audientia ab Emo Praefecto, etiam de consensu Capituli resolvendum proponitur: *An et in qua parte sit standum vel recensendum a decisis super praefato primo dubio?*

Die 4 iunii 1689 Sacra, etc. censuit quoad concessionem remissoriae et compulsoriae recedendum a decisis, et circa dubia in antecedenti Congregatione proposita ad 1.: Quoad ecclesias et cappellas Cathedrali annexas vel subiectas respondit, Affirmative. Quo vero ad Ecclesiam Cathedralem, nisi Capitulum infra sex menses favorabile decretum reportaverit ab ipsa Sacra Congregatione, Archiepiscopum posse visitare eamdemmet Cathedralem etiam solum sine consilio vel assensu Capituli.

At quia Capitulum audiri obtinuit super resolutis die 4 iunii, sicut Archiepiscopus audiri obtinuerat adversus decretum diei 14 maii, ideo utraque parte informante dignabuntur Emi Patres respondere:

An, in et qua parte standum vel recedendum sit ab ultimo loco decisis?

Die 25 iunii 1689 Sacra, etc. stetit in decisis sub die 4 currentis. [1]

[Liber 39 Decretorum, p. 130 a tergo et 131, 161, 205, 214].

2912.

S. C. C., *Romana*, 4 iun. 1689.

Andreas de Valeriis heredem universalem scripsit ecclesiam suam parochialem S. Mariae in Campo Carleo cum onere erigendi ad illius altare maius « due cappellanie, e deputarvi due Cappellani con assegnarvi scudi 60 l'anno per ciascheduno per loro provisione; quali Cappellani dovranno essere amovibili ad nutum, eccetto però gl'infrascritti primi, e per detti primi Cappellani alle dette Cappellanie come sopra da instituirsi al presente io nomino e deputo per uno il Sign. D. Domenico dal Pane e per l'altro il Sign. Filippo Bernasconi suo nipote con questo però, che detto Sign. Filippo debba ordinarsi e promuoversi agl'ordini sacri per poter celebrare la Santa Messa fra sei mesi prossimi dalla mia morte, quali Cappellani doveranno applicare il Santo Sacrificio della Messa quotidianamente, cioè detto Sign. D. Domenico per l'anima mia, e detto Sign. Filippo per l'anima di mio padre, il martedì di mia madre, il mercoledì di mio fratello il giovedì delli miei parenti, il venerdì delli miei benefattori et il sabato per l'anime del Purgatorio. E così si dovrà sempre continuare dagl'altri Cappellani et dichiaro, che li Cappellani pro tempore debbono celebrare per seipsos, etc. ».

Philippo Bernascono alteri ex dictis Cappellanis asserenti quadraginta sex Missarum celebrationem praetermisisse propter legitimum impedimentum, attento quod per 30 dies una et per 16 dies alia vice aegrotaverat, nihilominus integrum annuum legatum petenti se opposuit Parochus ecclesiae praetendens retinere ratam dicti legati correspondentem celebrationi 46 Missarum.

Controversiam hanc in Congregatione habita die 26 martii proxime praeteriti retulit Emus Vicarius absque mentione oneris Cappellano expresse iniuncti celebrandi per seipsum, ex quo Eminentiae Suae tradita

[1] Cf. N. 2916.

non fuerat integra particula testamenti unde Sacra Congregatio reiecit instantiam Cappellani, et iniunxit Parocho, ut retenta correspondenti portione celebrari faceret Missas praetermissas.

Sed quia ex dicta testamenti particula integraliter postea exhibita constitit praefatum onus celebrandi per se ipsum Cappellano iniunctum fuisse: Emus Praefectus operae pretium esse putavit Emos PP. denuo consulere:

1. *An Cappellanus, ut supra, obligatus quotidie celebrare per seipsum, potuerit omittere celebrationem pro dicto tempore infirmitatis, et nihilominus eleemosynam praetermissae celebrationis consequi?* Et quatenus affirmative:

2. *An idem dicendum sit, dum Cappellanus ultra obligationem celebrandi per seipsum habet onus applicationis Sacrificii singulis diebus pro certis et determinatis personis?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative, et teneri supplere per alium celebrationem Missarum omissarum occasione infirmitatis.

Ad 2. Provisum fuisse per responsum ad 1.

[Liber 39 Decretorum, p. 206 a tergo, sq.].

2913.

S. C. C., *S. Severini*, 16 iul. 1689.

Episcopus narrat Sacrosanctum Missae Sacrificium quodammodo vilescere, dum Sacerdotes quotidie se offerunt celebrando ad rationem tenuis eleemosynae dimidii Iulii pro qualibet Missa. Unde supplicat declarari, an ipse statuere possit eleemosynam manualem unius integri Iulii pro qualibet Missa, imponendo poenam celebrantibus pro minori quantitate.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative quoad taxationem eleemosynae manualis. In reliquis: Negative.

[Liber 39 Decretorum, p. 246 a tergo].

2914.

S. C. C., *Surrentina*, 6 aug. 1689.

Quia sex nobiles Sacerdotes beneficiati Civitatis non interfuerant processionibus Rogationum et S. Marci habitis de anno 1688, Archiepiscopus illos monuit ad dicendum causam, quare non deberent declarari incursi in censuras et poenas contra inobedientes comminatas in solito edicto praecedenter affixo?

Ad impediendum ulteriorem processum porrectus fuit huic Sacrae Congregationi libellus sub generico nomine Clericorum et Sacerdotum nobilium dictae Civitatis, in quo facta expressione, quod ipsi oratores nullum possidebant beneficium aut officium ecclesiasticum, et si quod possidebant, id erat tenue, et de iure patronatus laicorum: supplicabatur declarari eosdem non teneri, neque sub censuris cogi posse ad publicas

processiones eo magis, quia pro illis militabat consuetudo non accedendi ad easdem processiones.

Auditus desuper Archiepiscopus respondit, quod non solum Clerici et Sacerdotes beneficiati, verum etiam non beneficiati ad dictas processiones accedere consueverant, sed probe considerans, quanti oneris sit formiter probare consuetudinem, ideo reiecto in aliud tempus articulo: An simplices Clerici et Sacerdotes non beneficiati teneantur accedere, ad quem effectum consuetudinem accedendi cum opus fuerit, probare non praetermittet, supplicat pro nunc, et sine necessitate probandi in hac parte consuetudinem affirmativam decerni, quod Clerici et Beneficiati teneantur, et etiam sub censuris cogi possint accedere ad dictas processiones, maxime, cum in parvula illa Civitate excepto Capitulo Cathedralis et Clero regulari viginti octo dumtaxat Clerici saeculares partim beneficiati, partim simplices reperiantur, unde processiones cum exiguo nimis numero haberentur, quatenus saltem beneficiati ad illas accedere non tenerentur.

Nunc ergo utraque parte informante decernendum proponitur:

1. *An Clerici et Sacerdotes, sive nobiles, sive populares, Civitatis Surrentinae simplex aliquod beneficium etiamsi tenue et de iure patronatus in eadem civitate vel Dioecesi obtinentes cogi possint ad publicas processiones, etiamsi non probetur consuetudo accedendi?* Et quatenus affirmative:

2. *An cogi possint etiam sub censuris?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Posse cogi sub comminatione censurarum et in subsidium.

[Liber 39 Decretorum, p. 293 a tergo, sq.].

2915.

S. C. C., 17 dec. 1689.

Cum plures ecclesiae Conventuum Ordinis Carmelitarum antiquae observantiae sint parochiales, in quarum singulis Prior Generalis per suas litteras patentes deputat et praevia Ordinarii loci approbatione instituit in Parochum unum ex suis regularibus, quaeritur:

An liceat Patri Generali praedictos Parochos Religiosos sibi subditos, et ab ipso praevia Ordinarii approbatione institutos deputatos, praesertim in domibus suae residentiae ad nutum removere quomodocumque et quandocumque utilitas ac commoditas sive Religionis, sive Ecclesiae exigit, et ita in Domino ipsi expedire videatur?

Die 26 nov. 1689, Sacra, etc. censuit audiendum esse Parochum, et proponendum in prima.

Citatus fuit ad iura sua in Sacra Congregatione deducenda Parochus S. Martini ad Montes. Unde pro implemento decreti editi sub die 26 novembris proxime praeteriti: quo iussum fuit, audiri Parochum, et causam proponi in prima, reliquum est, ut Emi Patres respondere dignentur.

Die 17 dec. 1689, Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Liber 39 Decretorum, p. 374 a tergo, et Liber 40 Decretorum, p. 8].

2916.

S. C. C., *Hispalen.*, 4 mart. 1690.

Praevia reassumptione folii sub die 28 ianuarii 1690, cum fuerit in praeterita sub die 18 rescriptum ad « primam omnino », dignentur EE. VV. decernere: *An sit standum ad recedendum a decisis sub die 4 iunii?* [1]

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis sub dicta die.

[Liber 40 Decretorum, p. 161].

2917.

S. C. C., *Casertana*, 8 iul. 1690.

In terra Martanisii quoad spiritualem iurisdictionem duobus Ordinariis pro medietate subiecta, Capuano scilicet et Casertano iam ab immemorabili erecta fuit Confraternitas Montis Mortuorum intus Ecclesiam S. Caroli iurisdictionis Capuanae, aggregata anno 1630 Confraternitati eiusdem mortis de Urbe cum solita privilegiorum communicatione.

In eadem terra et ecclesia S. Iuliani iurisdictionis Casertanae anno 1671 alia postmodum fuit erecta Confraternitas sub eodem nomine et instituto, aggregata prout alia, eidem Confraternitati Urbis, clausula tamen in Brevi aggregationis adiecta: « dummodo in dicta terra prius alia aggregatio alteri Confraternitati non fuerit concessa ». Antiquior Confraternitas S. Caroli ad impediendam alteram et iuniorem S. Iuliani in exercitio functionum huiusmodi, die 16 iulii 1671 ad Sacram Congregationem recursum habuit, eoque non obstante coram utriusque Ordinariis lite introducta, ac indecisa iamdiu pendente, de communi consensu partium super iuribus per manus circumferendis informantium, dignentur EE. VV. decernere:

An Confraternitas mortis noviter erecta in ecclesia S. Iuliani sit valide aggregata Confraternitati mortis de Urbe, non obstante antiqua aggregatione alterius Confraternitatis eiusdem instituti in dicta terra?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et erectionem, neque aggregationem substineri.

[Liber 40 Decretorum, p. 430 a tergo, sq.].

2918.

S. C. C., *Lunen.-Sarzanen.*, 19 aug. 1690.

Exponens Leonardus Armannus Parochus ecclesiae S. Christinae terrae Pontremuli, quod in oratorio S. Laurentii Parochiali ecclesiae annexo et illius iurisdictioni obnoxio duae extent Confraternitates, altera S. Laurentii

[1] Cf. N. 2911.

aggregata, ut asseritur, Archiconfraternitati S. Ioannis Decollati, altera S. Ioannis, aggregata, ut pariter asseritur, Archiconfraternitati SS͠mi suffragii de Urbe et ab utraque plures exerceantur functiones, et quidem parochiales, quarum exercitio Parochialis ipsa destituatur, unde ad Sacram Congregationem recurrens audito Episcopo, qui de dicto exercitio et functionibus testatur, partibus informantibus, causam per summarium in praeterita Congregatione relatam, mandatum fuit poni in folio. Ideoque ex iuribus per manus circumferendis super infrascriptis dubiis decernendum proponitur:

1. *An Confraternitates SS͠mi Suffragii et S. Laurentii Pontremuli possint stare simul unitae in uno eodemque oratorio?*

2. *An dictae Confraternitates retinere possint in eorum Oratorio sine peculiari Sedis Apostolicae indulto SS͠mum Eucharistiae Sacramentum, Illudque in aliquo anni tempore publice adorandum exponere?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Negative quoad primam partem, et quoad secundam, Negative, nisi adsit licentia Episcopi. [1]

[Liber 40 Decretorum, p. 538, 539].

2919.

S. C. C., *Caesenaten.*, 23 sept. 1690.

Ex tot litibus inter Em͠um Episcopum et PP. Cassinenses Monasterii Sanctae Mariae in Monte, ea insurgit ob quaedam decreta in postrema visitatione facta de ecclesiis ruralibus S. Mariae de Ronta et S. Martini in Flumine, quae curam animarum habent annexam, et Monasterio praedicto sunt unitae, ac etiam propter interdictum promulgatum die 6 iulii proxime praeteriti contra oratorium situm in Tenuta della Bagnarola, quod dicti PP. privatum esse asserunt ex mappa privatim facta, et ab eis circumferenda et eo sub fundamento editum, quod dicti PP. pastoralem recusaverint, nec non etiam ob sententiam declaratoriam incursus in irregularitatem contra P. Cellerarium dicti Monasterii, qui post affixionem dicti interdicti factam 30 dicti mensis iulii in eodem oratorio celebrasse supponitur, quibus omnibus utraque parte informante, et iura circumferente, perpensis, dignentur EE. VV. benigniter respondere super dubiis inter partes concordatis:

1. *An decreta facta in visitatione dictarum duarum ecclesiarum Parochialium, de quibus agitur sub n. 3, 8, 10 et 19, ac 7, 8, 10, 11, 12, 25, respicientia simplicem ornatum ecclesiae et non curam animarum, substineatur, maxime sub poena sequestrationis fructuum bonorum Monasterii?*

Die, etc. Sacra, etc, respondit ad 1. Affirmative. Scilicet potuisse visitare auctoritate ordinaria et consueta.

[Liber 40 Decretorum, p. 656 a tergo, sq.].

[1] Cf. N. 2921.

2920.

S. C. C., *Leodien.*, 9 dec. 1690.

Amore accensus erga Domicellam Mariam Franciscam Ioppar Stephanus Franciscus Rossius de Loboii, volens eam sibi desponsare, nec valens prae timore parentum, consuluit quendam P. Erasmum Buschon, Religiosum Ordinis S. Augustini, ipsumque rogans pro assistentia celebrationi matrimonii, habita a Parocho dicti Stephani futuri sponsi licentia, et mutuo contrahentium consensu, testibus assistentibus, nulla tamen praecedente denunciatione, matrimonium celebravit octo abhinc annis circiter in domo supradictae sponsae, quo per sponsos consummato, et ex eo prole etiam suscepto, parentes supradicti sponsi dicti matrimonii nequaquam conscii ad vitandos iuvenis amores erga dictam Mariam eum in Civitate ablegarunt, ac ea, qua potuerunt auctoritate, omnibus Parochis prohibere fecerunt, ne dictum matrimonium celebraretur, ac variis etiam modis praedictam Mariam vexabant, et cohabitationem sponso cum supradicta prohibuerunt, quae hactenus durat.

Ad eius statum nunc firmandum supradicta Maria, atque ut pericula, quibus timet, evadat, libellum Sacrae Congregationi suppresso nomine porrexit, quo validum esse tale suum matrimonium expetiit, eoque ad Ordinarium Leodiensem pro informatione remisso, necesse fuit nomina detegere, et factum, ut supra narratum est, aperire, de cuius veritate idem Ordinarius testando censet adesse difficultatem pro validitate contractus, et subdit: « Parochum adhuc viventem a censuris ob omissas denunciationes forsan incursis per Sacerdotem ab eo delegatum absolvisse », quibus omnibus perpensis, una cum iuribus pro parte dictae mulieris circumferendis non graventur EE. VV. decernere:

1. *An dictum matrimonium sit validum, non obstante defectu denunciationum?* Et quatenus affirmative:

2. *An dictus Stephanus Franciscus teneatur redire ad cohabitationem cum Maria Francisca?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Affirmative, ac proinde censuit, praefatum Stephanum Franciscum ad cohabitationem esse cogendum.

[Liber 40 Decretorum, p. 745 a tergo, sq.].

2921.

S. C. C., *Lunen.-Sarzanen.*, 13 ian. 1691.

Prae caeteris dubiis in Sacra Congregatione discussis die 19 augusti proxime praeteriti [1] inter Parochum ecclesiae S. Christinae terrae Pontremuli, et Societates SS. Ioannis et Laurentii eiusdem terrae, ac Administros dictarum societatum, ac super eisdem emanatae resolutiones non fuerunt acceptatae.

[1] Cf. N. 2918.

Quare super his dubiis ac resolutionibus unica tantum parte informante emanatis ex iuribus hinc inde circumferendis dignabuntur EE. VV. iterum audire, ac benigniter decernere:

An, et quomodo sit standum, vel recedendum a decisis?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis sub die 19 augusti.

[Liber 41 Decretorum, p. 5].

2922.

S. C. C., *Catanien.*, 1 sept. 1691.

Intra oppidum S. Philippi de Argyra Regni Siciliae septem adsunt parochiales ecclesiae, quarum una, et insignior est illa S. Antonii Patavini, structura, cappellis, reliquiis, Sacerdotum copia, et situ valde conspicua. Huiusmodi ecclesiam, Sacerdotibus et Parocho eius servitio addictis instantibus mandatum fuit erigi in Collegiatam ab Episcopo in actu visitationis, salvis iuribus aliarum ecclesiarum, et constito de dote, et aliis requisitis, ut ex decreto per manus circumferendo facto sub die 9 iulii 1689.

In sequelam huius decreti idem Episcopus ad effectivam erectionem devenit sub die 18 eiusdem mensis, Dignitates destinando, Canonicorum et Mansionariorum numerum praefigendo, et annuos ecclesiae redditus pro rata uniuscuiusque gradus distribuendo, scilicet pro Praeposito in primam Dignitatem assumpto ducati 24 de Camera singulo quoque anno consequendi, pro Cantore autem, Decano, Thesaurario, et aliis duodecim Canonicis ducatorum 20, et demum pro sex Mansionariis ducatorum 12 ultra distributiones quotidianas, ac incertos proventus ab omnibus ad ratam servitii lucrandos, data etiam ipsis Dignitatibus et Canonicis facultate deferendi Cappam magnam cum armellino, roccheto et mozzetta coloris violacei iuxta varietatem temporum, ut ex instrumento pariter circumferendo.

Pro istorum omnium firmitate Capitulum et Canonici praedicti ad praescriptum S. Congregationis Rituum supplicationem dederunt Sanctissimo, qua ad S. Congregationem remissa ex relatione Episcopi oppidum octo mille animarum numero completum, Ecclesiam, situs amoenitatem, et ubertatem reddituum commendantis una cum assensu Capituli Cathedralis Catanen. aliarumque Collegiatarum adiacentium et saecularis Magistratus precibus erectionem laudantis dignentur EE. VV. decernere:

1. *An erectio Collegiatae facta per Episcopum in actu visitationis sustineatur?* Et quatenus negative:

2. *An sit locus novae erectionis dictae Collegiatae in praefato Oppido S. Philippi Argyrae?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit, Negative.

Ad 2. distulit resolutionem, et censuit exhibenda esse iura Emo Caraffae.

[Liber 41 Decretorum, p. 132, 133].

2923.

S. C. C., *Bononien.*, 17 nov. 1691.

Diu agitata huiusmodi lite in Sacra Congregatione Rituum inter Parochum S. Mariae Magdalenae et Confratres S. Mariae Coronatae sibi assumentes ea, quae iuris parochialis sunt, et in infrascriptis dubiis singillatim referuntur, eadem Sacra Congregatio illam remisit ad hanc Sacri Concilii, in qua proposita sub die 5 martii 1689,[1] partibus utrimque informantibus, resolutio dubiorum dilata fuit, et remissoriales ad probandam immemorabilem ipsis Confraternitatis Administris concessae, quarum deinde vigore testibus hinc inde examinatis, pluraque pro iure Parochi, et consuetudine confratrum asserentibus, prout in eorum summario per manus ab utraque parte circumferendo, denuo super concordatis dubiis EE. VV. decernendum proponitur:

1. *An Confraternitas S. Mariae Coronatae, seu suffragium Bononiae aggregata Archiconfraternitati Suffragii de Urbe sine speciali Sedis Apostolicae indulto possit in sua ecclesia retinere Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, illudque in aliquo anni tempore, publice adorandum exponere absque interventu seu licentia Parochi?*

Die, etc. Sacra, etc. censuit ad omnia praefata dubia danda esse decreta in Lunen.-Sarzanen., 19 augusti 1690.[2]

[Liber 41 Decretorum, p. 267-269].

2924.

S. C. C., *Senarum*, 17 nov. 1691.

Archiepiscopus, ut litibus et controversiis, quae inter Praefectos processionum, et eosdem Regulares saepe contingunt, subtrahat occasionem pro sui animi regula Sacrae Congregationi infrascripta proponit:

3. An Regulares etiam ex Congregationibus Monachorum teneantur intervenire non solum processionibus universalibus per regulas ecclesiasticas indictis, videlicet S. Marci, Rogationum, Corporis Christi etc. sed etiam aliis indictis ab Episcopo pro publica causa, scilicet universalis Iubilaei, tempore famis, pestis, belli, et ad impetrandam pluviam, serenitatem, aliasque similes? Et quatenus affirmative:

4. Qua poena possint cogi?

Die, etc. Sacra, etc. censuit, recurrendum esse in casibus particularibus, et interim danda decreta his de rebus alias edita.

Ad 3. et 4. censuit danda esse decreta in *Ventimilien.*, mense decembris 1587, ad 17.,[1] et in *Bobien.*, 16 decembris 1630 tenoris sequentis: Sacra, etc. ad 1. respondit Monachos Cassinenses cogi posse ad publicas processiones, et ad ipsum Episcopum spectare processiones instituere.

[Liber 41 Decretorum, p. 264 a tergo, sq.].

[1] Cf. Liber 39 Decretorum, p. 89, 90.
[2] Cf. N. 2918.

2925.

S. C. C., *Hieracen.*, 26 ian. 1692.

Intra Dioecesim et in oppido Castri Veteris adest Monasterium Monialium B. Mariae Vallis Viridis subiectum iurisdictioni Priorissae Messanen., et pro tali a S. C. reputatum anno 1579 in contradictorio iudicio inter dictam Priorissam et tunc temporis Episcopum Hieracen.

Ad visitationem huius Monasterii curavit accedere anno 1690 modernus Episcopus, qua quoad clausuram acta volens eam perficere quoad singulas Moniales, fuit impeditus, quare praesupposita asserta exemptione utraque parte citata, ac informante super infrascriptis dubiis concordatis, dignentur EE. VV. respondere:

1. *An Episcopus visitare possit dictum Monasterium S. Mariae di Valleverde in concernentibus clausuram?*

2. *An possit Administratores reddituum Monasterii exempti ad redditionem rationis compellere non vocatis Superioribus Monasterii, eosdemque Administratores removere, quatenus iidem Superiores interpellati, id renuant facere?*

Die, etc. Sacra, etc. iuribus ab utraque parte deductis mature perpensis respondit ad 1. *Affirmative.*

Ad 2. quoad primam partem Negative, quo vero ad secundam Affirmative.

[Liber 42 Decretorum, p. 45 a tergo, sq.].

2926.

S. C. C., *Comen.*, 1 mart. 1692.

Contendentibus Deputatis Oeconomis Ecclesiae B. Mariae Pontis Folae loci de Tirano tamquam exemptis in vim Brevis s. m. Leonis X per manus circumferendi, non posse visitari ab Ordinariis, nec teneri eisdem administrationis rationem reddere, quamvis super his plura decreta in visitationibus edita passi fuerint ab anno 1629 ad 1654, habito recursu ad Apostolicam Cameram, sententiam per contradictas decretorum revocatoriam obtinuerunt, qua non exhibita, nec intimata visitavit Episcopus anno 1674, et rationes exegit reportata ab ipsis Deputatis promissione de imposterum parendo decretis. Sed paulo post allegata sententia Apostolicae Camerae, quae antea fuerat ignota, Sacra Congregatio causam reassumpsit propositam die 2 iunii 1674, et iussit citari partem, et repropositam sub die 26 ianuarii 1675, tamquam in 48 capita distinctam, nulla facta mentione tunc tem-

[1] Cf. N. 2194.

poris dictae visitationis a. 1674, non obstante dicta sententia Apostolicae Camerae, remisit ad fel. rec. Alexandrum VIII et clar. mem. Emum Carafam, coram quibus, cum nihil actum fuerit, Emus modernus Episcopus eamdem ecclesiam anno 1681 visitavit, sed anno 1690 interdicto supposuit ob recusatam redditionem rationis, qua postea reddita, interdictum sustulit, ac opportuna decreta super administratione edidit, et ab hac ultima visitatione denuo appellantibus Deputatis ad Apostolicam Cameram, denuo in vim praedictae reassumptionis, et decretorum in visitatione, reassumpta fuit instante Emo Episcopo, ut tandem finis detur litibus, et resecatis multiplicibus dubiis, infrascripta tantum utraque parte informante et citata proponit ab EE. VV. sapientissime decernenda:

1. *An competat Emo Episcopo ius visitandi dictam ecclesiam B. Mariae loci de Tirano?*

2. *An redditionem rationis peractae administrationis a Deputatis exigendi?*

3. *An decreta pro recta et fideli administratione necessaria et opportuna edendi?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. 2. et 3. respondit Affirmative.

[Liber 42 Decretorum, p. 107, 108].

2927.

S. C. C., *Reatina*, 15 mart., 19 apr. 1692.

In Capitulo Collegiatae Ecclesiae Antredoci, praevia Episcopi informatione, et attento servitio 40 annorum, fuit a Sacra Congregatione iubilatus Canonicus Iosephus Chiuppius, ut ex decreto facto die 15 iunii 1689.

At impugnantibus Canonicis eidem Iubilato extradere distributiones, et fallentias Canonicorum absentium, donec Sacra Congregatio dubium, ut iuris erit, decidat, non graventur propterea EE. VV. decernere:

An Canonico Iubilato vigore indulti iubilationis debeantur distributiones et fallentiae Canonicorum absentium, etiamsi choro non intersit?

Die 15 Martii 1692 Sacra, etc. censuit unienda esse decreta super iubilatione.

Quibus propterea unitis, et hic adiunctis dignentur EE. VV. reassumere folium, et parte informante decernere.

Die 19 aprilis 1692 Sacra, etc. respondit: Affirmative, dummodo non obstent constitutiones particulares, et consuetudo Ecclesiae.

[Liber 42 Decretorum, p. 145 a tergo et 241 a tergo].

2928.

S. C. C., *Spoletana*, 19 apr. 1692.

Extra clausuram, sed intra fabricam et atrium Monasterii Monialium S. Matthaei Congregationis Lateranensis Spoleti sita et constructa est parva domus pro servientibus eiusdem, in qua anno praeterito cum decesserit quidam Bernardinus Nicolai de Pompagnano famulus salariatus dictarum Monialium, hinc ad eius cadaver associandum ad ecclesiam PP. Barnabitarum, in qua suam elegerat sepulturam, et ad alia iura parochialia exercenda insurrexit Parochus S. Martini, intra cuius limites situm est Monasterium, sed incassum, quia eadem exercuit Confessarius; quamobrem habito per partes ad hanc Sacram Congregationem recursu, datae fuerunt litterae pro informatione Vicario Capitulari sub die 4 augusti proxime praeteriti, qui de praedictis testatur, ideoque Parocho et Monialium Procuratore informantibus dignentur EE. VV. decernere:

3. *An, et ubi sepelienda sint cadavera eorumdem inservientium, qui sepulturam non elegerint?*

4. *An, et ad quem spectet eosdem defunctos servientes associare ad sepulturam casu, quo eam sibi elegerint extra ecclesiam Parochialem et Monasterii?*

5. *An Parocho debeatur quarta funeralis pro eisdem inservientibus decessis in dicta domo?* Et quatenus ad praemissa respondeatur favore Parochi:

6. *An, et quibus poenis sit coercendus Confessarius Monialium, quatenus non paruerit?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit:

Ad 3. In ecclesia Parochiali.

Ad 4. Spectare ad Parochum.

Ad 5. Affirmative, quatenus elegerit sepulturam in alia ecclesia, quam Parochiali.

Ad 6. Poenis statutis a iure.

[Liber 42 Decretorum, p. 238 a tergo et 239].

2929.

S. C. C., 10 maii 1692.

Ad praescribendam formam haesitationibus ab Episcopis in relationibus statuum Ecclesiarum, et a timoratis Parochis propositis super applicatione Sacrificii Missarum, quas celebrant pro eorum parochianis in diebus Dominicis et festis, propositum fuit in Congregatione habita die 1 martii proxime praeteriti [1] una cum aliis quatuor praecedentibus dubiis de Canonicis et Cappellanis certos Praebendarum et Beneficiorum redditus habentes hoc etiam in *Hydruntina* dicta die folio reassumendum: « An idem pro Parocho Missam Parochialem celebrante, sive congruam habeat, sive non? Et responsum: Dilata ». Quamobrem cum alii urgentiores casus non desint, hinc dignentur EE. VV. decernere:

An Parochus Missam celebrare teneatur, et Sacrificium applicare pro Parochianis in diebus Dominicis et festis, sive habeat congruam, sive non?

Die, etc. Sacra, etc. censuit, danda esse decreta alias hac de re edita, et signanter in Clusina, 12 iulii 1670. [2]

[Liber 42 Decretorum, p. 279].

[1] Liber 42 Decretorum, p. 108, 109.
[2] Cf. N. 2817.

2930.

S. C. C., *Romana*, 10 maii 1692.

In Basilica Liberiana extat Collegium Beneficiatorum, quod est compositum ex triginta personis, et harum duodecim sunt Sacerdotes, sex Diaconi, sex Subdiaconi, et sex Acolyti, et inserviunt per tertiariam, scilicet quatuor Sacerdotes, duo Diaconi, duo Subdiaconi et duo Acolyti pro unaquaque tertiaria, et per turnum.

In Vesperis communibus duo Beneficiati Sacerdotes, unus Diaconus et unus Subdiaconus pluvialibus induti comitantur Canonicum celebrantem iuxta ordinem in tabella praescriptum, et in locum alicuius ex praedictis absentis subintrat proximior in dicta tabella positus, et recipit distributionem pro tali servitio assignatam.

Inter hos Beneficiatos nonnulli sunt exempti a servitio propter servitium quadragenarium, et nihilominus inserviunt, et de omnibus distributionibus participant praeter fallas absentium, et emolumenta aliquorum anniversariorum, quae in dicta Basilica celebrantur per annum. Quamobrem audito Eñ̃o Archipresbytero de praedictis testante, Sacra Congregatio 29 martii proxime praeteriti mandavit causam describi in folio, ideoque dubiis propositis dignentur EE. VV. respondere:

1. *An dicti Beneficiati exempti gaudere debeant fallis aliorum absentium et portionibus emolumentorum, si personaliter divinis et anniversariis intersint?*

2. *An iidem exempti admitti debeant ad delationem pluvialium in Vesperis et aliis Ecclesiae functionibus, quatenus sint praesentes et actualiter inservire voluerint?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Affirmative.

[Liber 42 Decretorum, p. 275 a tergo et 276].

2931.

S. C. C., *Mileten.*, 7 iun. 1692.

Ex illicita negotiatione et asserto quaestu in Sacramentis administrandis, ob inobedientiam mandatis sui Ordinarii et aliis criminibus inquisitus Paulus de Rubeis Parochus oppidi Rosarni et per Curiam Episcopalem ad relegationem damnatus per biennium, a sua Parochiali discessit, et Romam venit, ubi appellans ad Apostolicam Cameram ab eadem causa, et causis discussis fuit absolutus, et quoad damnorum refectionem reiectus; quam ob rem recursum habuit ad SSm̃um pro remissione causae ad Sacram Congregationem, et rescriptum reportavit. « A Monsignor Segretario del Concilio, che riferisca », prout inspectis voluminosis processibus retulit, ac causas proponi mandavit die 1 novembris 1691.

Hoc interim, etsi dictus Parochus in discessu deputaverit Oeconomum ad curam exercendam, adhuc eo per Ordinarium insufficienti reperto

alium idoneum substituit Ordinarius cum assignatione mercedis unius Iulii pro unaquaque die, et nonnullis emolumentis incertis, ac insuper ipsum Oeconomum speciali decreto obligavit ad applicandum Sacrificium pro populo in omnibus diebus Dominicis et festivis.

Ab his sentiens se gravatum, Parochus preces Sacrae Congregationi porrexit tam pro declaratione, quod deputatio Oeconomi ad ipsum spectet, et non ad Ordinarium, ac etiam quod Missae Sacrificia non sint applicanda pro populo, sed ad libitum, iuxta consuetudinem illius Parochiae. Quam ob rem datae fuere litterae informativae ad Episcopum, qui in substantialibus respondit.

Quibus propterea per EE. VV. perpensis una cum iuribus, citato Agente Episcopi, circumferendis respondendum superest:

1. *An deputatio Oeconomi ad exercendam curam animarum propter absentiam Parochi inquisiti spectet ad Episcopum vel ad ipsum Parochum inquisitum?*

2. *An assignatio congruae portionis fructuum eiusdem Parochiae pro dicto Oeconomo facienda sit per dictum Episcopum vel per Parochum?* Et quatenus per Episcopum:

3. *An portio per eum assignata sit excessiva?*

Die 29 martii 1692 Sacra, etc. distulit resolutionem, et Eñ̃os PP. informare iussit.

Dilata fuit resolutio huius causae in Congregatione habita die 29 martii proxime praeteriti ad instantiam Archipresbyteri. Ipso igitur nunc pro repropositione urgente, et Agente Episcopi informante, dignentur EE. VV. reassumere folium dicta die transmissum, eique ex noviter probatis addere, quod Apostolica Camera Archipresbyterum a criminibus absolvit, inflicta poena exilii a loco Rosarni et tota Dioecesi Mileten., hisque perpensis praefatis dubiis benigniter respondere.

Die 7 iunii 1692, Sacra, etc. respondit ad 1. spectare ad Episcopum, in casu tamen, de quo agitur.

Ad 2. Spectare, ut ad 1.

Ad 3. Negative.

[Liber 42 Decretorum, p. 284 a tergo, sq. et 330].

2932.

S. C. C., *Melphien.*, 21 iun. 1692.

Sacra Congregatio sub die 22 septembris proxime praeteriti censuit, renovandum esse concursum [1] coram Viciniori propter impedimentum commercii (simoniaci). Proinde datis litteris Episcopo Lavellensi tunc in provinciis contagione suspectis manenti, idem reversus ad suam Dioe-

[1] Pro parochiali ecclesia S. Nicolai terrae Barilis vacante per obitum Angeli Ferronis. - Cf. Liber 41 Decretorum, p. 176 a tergo, et 177.

cesim, concursum demandatum indixit, et ex quatuor concurrentibus, duos approbatos esse in sequentem formam retulit:

« Et his peractis fuerunt a praefatis examinatoribus data unicuique ex oppositoribus secreta suffragia, quibus retulerunt ore proprio medio eorum iuramento: R. D. Io. Michaelem Mazzuccam de Barili oriundum et Petrum Mazzuccam de Fovea oriundum fuisse cum votorum plenitudine aequaliter approbatos. Propterea significanda esse duxi EE. VV., ut rescribere dignentur, quis ex praedictis duobus aequaliter approbatis et aeque dignis existimatis eligendus sit tamquam magis dignus. Cum ad favorem dicti Ioannis Michaelis concurrat, quod sit nobilis originarius, cui favet textus expressus in cap. *Hortamur*, Dist. 71 cum Gloss., cap. *Nullus*, Dist. 61, et quod Albanensem linguam calleat, pro quo facit Regula Cancellariae 20; ad favorem vero D. Petri concurrat, quod eius avus fuit originarius terrae Barilis, quod nunc in dicto loco domicilium trahat, quod intelligat linguam albanensem, licet non ita perfecte, ac suus competitor, quod bene se gesserit in administratione eiusdem Parochialis et maxima cum aedificatione, ut extraiudicialiter ex ore Dominorum omni exceptione fide dignorum saepius audivi, ac tandem quod modestior et prudentior sit et appareat ». Quibus propterea ponderatis una cum folio dicta die transmisso benigniter reassumendo perspectis, non graventur EE. VV. utriusque partis informationes recipere, ac decernere:

An, et quis ex dictis duobus approbatis renunciandus sit magis dignus pro Parochiali, de qua agitur?

Die, etc. Sacra, etc. iuribus ab utraque parte deductis censuit praeferendum esse Petrum Mazzuccam.

[Liber 42 Decretorum, p. 381, 382].

2933.

S. C. C., *Mazarien.*, 20 sept. 1692.

Episcopus ad augendum numerum Canonicorum Capitulo assentiente erexit duas curatas Cappellanias intra Cathedralem Ecclesiam existentes in Canonicatus pariter, ut antea, per concursum cum cura animarum conferendos. Quam ob rem, ne de huiusmodi erectionis validitate dubitetur, supplicat per EE. VV. declarari:

An erectio Cappellaniarum in Canonicatus collativos per concursum sit valida?

Die 23 augusti 1692 Sacra, etc. censuit exhibendum esse tenorem erectionis.

Quo in authenticam formam exhibito ab informante pro Episcopo, una cum aliis iuribus per manus Eñorum PP. circumferendo, Eñio Praefecto indulgente, quod referatur per summarium, dum in folio iam pleno describi non potuit, grave non erit Eñis PP. declarare:

An erectio praedicta sustineatur?

Die 20 sept. 1692, Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Liber 42 Decretorum, p. 486 a tergo, et 566].

2934.

S. C. C., 17 ian. 1693.

Episcopus Verulanus ad conscientiae suae serenitatem supplicando refert: Cum saepe contingat, quod mihi offerantur ordinandi alieni subditi praevia exhibitione litterarum dimissorialium proprii Episcopi attestantis eorum litteraturam et idoneitatem, quaero:

An ipse teneatur dictos Ordinandos iterum examinare super dicta litteratura et idoneitate?

Die, etc. Sacra, etc. respondit, non teneri, sed posse.

[Liber 43 Decretorum, p. 1 a tergo et 2].

2935.

S. C. C., *Reatina*, 14 febr. 1693.

Ad instantiam Iosephi Chiuppi Canonici iubilati Collegiatae oppidi Antredoci praeviis Episcopi informatione et decreto Sacrae Congregationis edito die 15 martii 1692: « uniantur decreta super iubilatione », discussum fuit in Congregatione habita 19 aprilis dicti anni 1692: [1] « An Canonico iubilato debeantur distributiones et fallentiae aliorum Canonicorum absentium, etiamsi choro non intersit. Et S. C. respondit, Affirmative, dummodo non obstent constitutiones particulares et consuetudo ecclesiae ». Verum exhibita deinde per Canonicos constitutione clar. mem. Cardinalis Crescentii olim Episcopi Reatini de anno 1612 publicata, et ad huiusmodi Collegiatam ecclesiam particulariter tantum directa, in qua eidem ecclesiae assignavit scutata centum hac lege « che tutti li sudetti Arciprete e Canonici intervengano personalmente a tutte le dette ore canoniche intieramente e quelle cantare distintamente alta voce », idem Capitulum, etsi non ignoret constitutionem praefatam non afficere infirmos, praetendit tamen afficere Iubilatum caeteroquin sanum, et ubique per oppidum, ac, extra (licet septuagenarius sit), vagantem, maxime stante consuetudine in Cathedrali de qua testatur Episcopus, quod Iubilati de fallentiis absentium non participent. Quam ob rem ex iuribus a Capitulo et Iubilato nihil deducere volente circumferendis dignentur EE. VV. decernere:

An sit locus executioni decreti facti dicta die 19 aprilis 1692, non obstante dicta constitutione clar. mem. Cardinalis Crescentii, et consuetudine Cathedralis?

Die, etc. Sacra, etc. censuit, distributiones deberi, sed non fallentias.

[Liber 43 Decretorum, p. 42].

[1] Cf. N. 2927.

2936.

S. C. C., *Acernen.*, 2 maii 1693.

Ex antiqua benefactorum institutione, cuius initii memoria non extat, pium extabat legatum, seu Hospitium cum domo in Civitate, in quo selecti per Communitatem Admnistratores redditus omnes administrabant, et Episcopo, ut par est, subdebantur. Hoc pium opus veluti in perniciem susbtantiarum, et ovium propter malam administrationem, conversum et erectum fuit a moderno Episcopo in beneficium perpetuum cum iurepatronatus haereditario favore Salvatoris et Donati Pepe, qui pro dicta erectione supplicarunt cum oblatione « di augmentare in qualche modo la dote » et cum onere celebrandi annuas Missas triginta in Cathedrali.

Adversus huiusmodi erectionem veluti nulliter factam ob defectum potestatis, et citationis interesse habentium, insurrexit Clerus et populus, et ad S. C. recurrentes petierunt, declarari dictam erectionem non substineri, et Sacra Congregatio die 4 aprilis proxime praeteriti rescripsit: « Citetur agens Episcopi »; quo nunc citato, idem Clerus et populus preces renovat pro declaratione, quod erectio dicti Hospitalis in beneficium de iurepatronatus laicorum non sustineatur.

Die, etc. Sacra, etc. censuit erectionem non sustineri.

[Liber 43 Decretorum, p. 221 a tergo et 222].

2937.

S. C. C., *Narnien.*, 8 aug. 1693.

Nulla extante memoria fundationis Hospitalis SSmae Trinitatis, Episcopus idem visitare et computa in proprio episcopali palatio Administris revidere praetendit. Verum assentientibus visitationi Hospitalariis, sola disputatio superest super loco redditionis rationis, cum eum aptiorem contendant ex consuetudine supradicti Hospitalarii in palatio priorali, ideoque ex iuribus circumferendis decernendum superest:

1. *An Episcopo competat ius visitandi dictum Hospitale, et revidendi computa Administris?* Et quatenus Affirmative:

2. *An, et ubi dicta computa revidenda sint?*

Die, etc. Sacra, etc. ad quam SSmus D. N. supplicem hunc libellum remisit, utraque parte informante *ad 1. respondit, Affirmative.*

Ad 2. censuit, danda esse decreta hac de re edita, et signanter in *Valentina*, 11 maii 1624 tenoris sequentis: « Dubitatum fuit, an rationes administrationis Confraternitatis Valentin. essent reddendae in domo Episcopi, an vero in loco solito ipsius Confraternitatis. Congregatio Concilii censuit in domo Episcopi huiusmodi rationes esse reddendas ». Ideoque servandum esse solitum quoad revisionem annualem computorum, nec Episcopum impediri posse, quando habeat revidere computa praedicta, et tunc posse mandare asportationem librorum in aedibus episcopalibus.[1]

[Liber 43 Decretorum, p. 394 a tergo et 395].

2938.

S. C. C., *Albinganen.*, 28 nov. 1693.

Ad querelam secreti accusatoris contra Parochum Ioannem Baptistam Massa, Praepositum Ecclesiae Alexien. inquisitum die 17 aprilis 1692 processit ad capturam Curia Episcopalis, ac die 7 iunii eiusdem anni alio inchoato processu protracto ad diem 18 decembris, eundem inquisitum e carcere formali ad Conventum S. Dominici loco carceris habendum dimisit, subinde post quinque menses, ad totam Urbem; ac tribus interpolatis vicibus intra mensem, eodem Massa instante pro causae expeditione expectato etiam post lapsum trium mensium idem appellavit a denegata iustitia ad Archiepiscopum Ianuen. Metropolitanum, ad quem transportatis actis, eius Vicarius Generalis Massam absolvit ab impetitis, praeterquam quoad delationem annuli cum gemmis ornati, quo celebrans utebatur, et damnavit ad annuli amissionem, vel loco annuli ad illius valorem. Ex his, et modo procedendi inordinato se gravatum sentiens praedicta Curia Albinganen. tamquam de gestis contra formam praescriptam a S. C. Trid., c. 20, Sess. 24, non expectato lapsu biennii, quod sibi ad causae expeditionem competere intendit, recursum habuit ad S. C., quare perpensis iuribus ab utraque parte informante circumferendis dignentur EE. VV. decernere:

An ante lapsum biennii interposita appellatio a denegata iustitia sit admittenda?

Die, etc. Sacra, etc. respondit, Negative ex hactenus deductis in casu, de quo agitur.

[Liber 43 Decretorum, p. 587].

2939.

S. C. C., *Mediolanen. seu Alexandrina*, 28 nov. 1693.

Vacante ecclesia parochiali oppidi Carentini ob privationem Hortentii Faa de mandato Sacrae Congregationis S. Officii, ut ex sententia privationis, ob quamplurima assassinii et alia patrata in Marchiones de Moschenis parum distans a dicta terra feudum possidentibus, qua sententia non obstante dictus Faa praepotens, et viris facinorosis circumseptus ac armatus, ausus continuare in exercitio curae et fructuum perceptione, instantibus illis de Moschenis, deveniri ad concursum coram Emo Archiepiscopo Mediolanen. allegato prius suspecto Ordinario Alexandrino, die 8 martii 1692

[1] Cf. N. 2127, 3151, 3154.

rescriptum fuit: « Emo Archiepiscopo, qui amoto Parocho iam privato et Parochiae adhuc insistenti iniungat Alexandrino, ut quanto citius Oeconomum apponat et concursum ad eamdem parochialem coram Eminentia Sua faciendum indicat et de omnibus S. C. certioret »; ac eadem sub die 20 septembris dicti anni censuit, causam describendam in folio et Emus Archiepiscopus certioretur de diffamationibus, de quibus testabantur Moscheni et habita notitia concurrentium tam ante quam post concursum habitum die 7 iunii dicti anni insteterunt reiiciendum esse Iacobum Philippum Bugattum, tamquam adhaerentem antecessori Faa privato, consocium criminis dicti Faa, malis moribus instructum, sed habito concursu, tam eiusdem Iacobi Philippi Bugatti, quam Bartholomei Salii sacerdotum, primi de Dioecesi Mediolanen. annorum 28, et secundi de Dioecesi Alexandrina annorum 36, fuit praeelectus, ut asseritur, et magis dignus denunciatus Bugattus ab omnibus tribus examinatoribus, alter vero a duobus tantum, ac repetentibus Moschenis exceptiones contra Bugattum ob publicam diffamationem malae vitae et morum, Emus Archiepiscopus mala valetudine affectus, ac ex post praedefunctus, delegatas informationes capere non potuit, ac ideo Vicario Generali Capitulari eaedem facultates tributae fuerunt die 14 febr. 1693, quibus transmissis cum aliis iuribus circumferendis, utraque parte informante dignentur EE. VV. decernere:

1. *An constet de diffamatione Bugatti?* Et quatenus Affirmative:
2. *An instituendus Salius, vel indicendus novus concursus?*

Die, etc. Sacra, respondit ad 1. Affirmative.
Ad 2. censuit praeeligendum esse Salium.
[Liber 43 Decretorum, p. 586, 587].

2940.

S. C. C., *Forolivien.*, 16 ian. 1694.

Caesar Maria Buratta civis in quodam praedio suae proprietatis sito in Villa Franca, distante per unum milliare cum dimidio circiter a Parochiali S. Mariae in Lampio a fundamentis erexit die 9 iunii 1693 oratorium publicum, cuius opere vix coepto per Parochum nunciatum fuit novum opus, et coram Vicario inhibitum, qui die 15 eiusdem data cautione de demoliendo in casu succumbentiae mandavit procedi ad ulteriora per me Secretarium confirmatum die 10 septembris eiusdem anni per acta Notarii Sacrae Congregationis. Sed redintegrata inhibitione per Episcopum met die 4 augusti, Caesar Maria fundator recursum habuit ad S. C., quae extraditis litteris pro informatione Episcopo, eidem die 20 iunii iniunxit, ut praefixo termino parti ad deducenda iura interim consuleret indemnitati oratoris, ne aedificium incoeptum pluviis obrueretur, dummodo altius non attolleretur. Episcopus informare iussus negat distantiam praedicti Oratorii a Parochiali, dotem eiusdem, et fuisse iacta fundamenta absque Ordinarii licentia. De dote et distantia docetur expresse ex instrumento

publico. Quare ex iuribus utrimque circumferendis, parte citata et informante, dignentur EE. VV. decernere:

An concedenda sit licentia celebrandi Missam in oratorio, de quo agitur.

Die, etc. Sacra, etc. respondit Affirmative, sine praeiudicio iurium parochialium.

[Liber 44 Decretorum, p. 4].

2941.

S. C. C., *Ianuen.*, 16 ian. 1694.

Universitas et homines Villae Vallettae ob intersectionem torrentis Vari ab eorum Matrice ecclesia de Communelia longe distantes per duo milliaria cum dimidio circiter, et excrescentibus saepius aquis perdifficili ad eamdem accessu, assignata piorum eleemosynis ecclesiae S. Annae in loco dictae Villae existenti dote Libr. 300 annua, ac disrupto ponte transitum ad Matricem prohibente, insteterunt iudicialiter coram Archiepiscopo praevia dismembratione ab ecclesia S. Petri pro erectione in Parochialem ecclesiae S. Annae, prout erecta fuit, audito Parocho Communeliae iuxta decretum per manus circumferendum, quatenus propriis expensis Parochus pontem reficere et manutenere nollet, ac interim Cappellanum deputaret, alias nunc pro tunc eandem ecclesiam S. Annae in Parochialem erexit. Appellante Parocho ad Apostolicam Cameram, et causa ab Auditore SSmi ad hanc Sacram Congregationem remissa decernendum venit:

An in casu, de quo agitur, sit locus erectioni novae Parochialis?

Die 12 decembris 1693 Sacra, etc. distulit resolutionem.

Dilata huiusmodi causae resolutione in postrema Congregatione, partibus citatis et informantibus, non graventur EE. VV. folium tunc transmissum reassumere, et benigniter respondere:

An in casu, de quo agitur, sit locus erectioni novae Parochialis?

Die, 16 ianuarii 1694 Sacra, etc. respondit, Affirmative, servatis servandis de iure.[1]

[Liber 43 Decretorum, p. 621 et Liber 44 Decretorum, p. 5].

2942.

S. C. C., decr. 24 iul. 1694.

Instantibus Procuratoribus Generalibus Religiosorum Ordinum pro moderatione decretorum de apostatis et eiectis editorum a Sacra Congregatione Concilii et sanctae memoriae Urbano Papa VIII anno 1624[2] confirmatorum, ut facilior modus incorrigibiles eiiciendi praescribatur, Sacra Congregatio a Sanctissimo Domino Nostro Innocentio Papa XII super

[1] Cf. N. 2947.
[2] Cf. N. 2454.

praemissis peculiariter deputata Em̃orum S. R. E. Cardinalium Carpineti, Casanate, Mariscotti, Norfolcia, de Lauraea, de Aguirre et Colloredi, perpensis eorumdem Procuratorum Generalium votis, ne consortio morbidarum pecudum caeterae corrumpantur, et remedia hucusque ad sanitatem oblata male affectis officiant magis, quam prosint, maturo examine, zelo regularis disciplinae conservandae censuit, statuit et auctoritate eiusdem Sanctissimi Domini Nostri sibi specialiter attributa, haec in posterum servanda decrevit.

1. Quod firmis, ac in suo robore semper manentibus praedictis decretis de apostatis etiam secundum eam partem, ubi agitur de eiectis et eiiciendis, tamquam Sacris Canonibus, et communiori SS. Patrum menti conformibus quoad eiectos, eadem serventur, quae in alio simili decreto hac praesenti die emanato de apostatis et fugitivis statuta sunt et indulta; quodque ad praescriptam legem sanctae mem. Gregorii IX in cap. final., *de reg.* annuatim fugitivi requirantur et respective cogantur ad claustra reverti.

2. Quod annus integer, qui in praedictis decretis anni 1624 praescribitur in poenitentia et ieiunio ad eiiciendos incorrigibiles, ad sex tantum menses continuos in posterum coarctetur et restringatur.

3. Quod facultas Generalibus Ordinum de consilio et assensu sex ex gravioribus Religiosis in singulis Capitulis et Congregationibus Generalibus ad causas eiiciendorum eligendis attributa, extendatur etiam ad quoscumque Provinciales, qui, electis pariter in Congregationibus Provincialibus sex gravioribus de propria Provincia Religiosis a Generali confirmandis, de illorum consilio et assensu causas huiusmodi cognoscant, et ad effectum eiiciendi incorrigibiles suae Provinciae, et eiectionem pronuntiandi, accedente approbatione Generalis definiant, salva semper Sanctae Sedis et Sacrae Congregationis Concilii in csau recursus et appellationis auctoritate.

4. Quod in posterum processus conficiatur iuxta Regulas, Constitutiones, Ordinationes et Stylum cuiusque Ordinis et Religionis, donec aliter fuerit a S. Congregatione provisum.

5. At quia nimia sine delectu facilitas recipiendi quoscumque Religionis ingressum petentes, et a Religione forsan alienos, duram satis tractu temporis necessitatem parit eosdem e Claustris eiiciendi, ne huiusmodi semina, quae a principio ad fructum faciendum cadunt in terram bonam, paulatim contaminata inordinatis moribus usque ad incorrigibilitatem succrescant in paleas, eadem Sacra Congregatio annuente Sanctissimo Domino Nostro sub interminatione divini iudicii, nec non privationis vocis activae et passivae, ac dignitatum et officiorum obtentorum, cum inhabilitate ad eadem in posterum obtinenda, quibuscumque praedictorum Ordinum Superioribus districte praecipit et mandat, omnia et singula decreta san. mem. Clementis VIII registrata post decretum san. mem. Urbani VIII de apostatis et eiectis, incipien. *Regularis*,[1] *Sanctissimus*,[2] et

[1] Cf. N. 183.
[2] Cf. N. 186.

Nullus,[1] una cum aliis subsequentibus decretis, provisionibus, ordinationibus et respective moderationibus bis in anno legi, eadem ad unguem servari, poenas in eisdem contentas innovari, et Capitibus Ordinum intimari, ne huiusmodi decretorum transgressores, qui in lege gloriantur, per praevaricationem legis Deum inhonorent, et ne militiae Christi adscripti tam de facili fiant desertores et profugi. – C. Card. Mariscottus, Pro-Praefectus.

[Ferraris, V. *Eiecti a Religione*, n. 3].

2943.

S. C. C., *Insularum Canariae*, 31 iul. 1694.

Pluribus affecti gravaminibus a Clero saeculari Regulares, ideoque editis ab hac et aliis Sacris Congregationibus decretis adhaerentes, in unum collectis et circumferendis, ab oraculo EE. VV. declarari supplicant:

4. An Parochis associantibus defunctorum cadavera ad ecclesias Regularium debeatur aliqua praecedentia in via, et dictas ecclesias ingredi possint cum stola aut alio signo, vel potius teneantur dare ultimum vale in ianuis dictarum ecclesiarum?

Die, etc. Sacra, etc. ad 4. respondit Affirmative quoad primam partem, et Negative quoad secundam, posse tamen dare ultimum vale in ianuis ecclesiae.[2]

[Liber 44 Decretorum, p. 355].

2944.

S. C. C., *Tolentinaten.*, 11 sept. 1694.

Ad dirimendam controversiam super iure administrationis Sacramentorum subortam inter Parochum Monasterii S. Catervi Ordinis Canon. Regul. Later. ex una et Capitulum ac Canonicos Cathedralis ex altera, contendentibus istis in vim consuetudinis immemorabilis administrandi Sacramenta Canonicis Cathedralis sub quacumque Parochia degentibus, eorumque cadavera sepeliendi in Cathedrali, et in ad id designato Canonicorum sepulchro, quare remissa ex decreto R. P. Auditoris SSm̃i causa ad hanc Sacram Congregationem, dignentur EE. VV. utraque parte informante decernere:

I. *An infirmis Canonicis Cathedralis, quae et Parochialis existit, degentibus intra fines alterius Parochiae, Sacramentorum administratio spectet ad Parochum Cathedralis, seu potius ad Parochum domicilii?*

II. *An eidem Parocho domicilii debeatur quarta funeralis a Canonico in eiusdem Parochia defuncto?*

[1] Cf. N. 187.
[2] Cf. N. 2945.

III. *An existente sepulchro pro Canonicis in dicta Ecclesia Cathedrali, si sepulturam non elegerint, Canonicorum cadavera sint tumulanda in dicto sepulchro, sive potius in Parochia domicilii?*

Die, etc. Sacra, etc. ad I., II. et III. censuit danda esse decreta in Tiburtina, iuris administrandi Sacramenta et funerandi, die 12 maii 1685.[1]

[Liber 44 Decretorum, p. 444 a tergo, sq.].

2945.

S. C. C., *Insularum Canarien.*, 13 nov. 1694.

Ad preces Regularium proposita fuerunt in Sacra Congregatione habita die 31 iulii proxime praeteriti infrascripta dubia: [2]

At cum dicti Regulares... duo alia de novo addunt, deprecantur responderi:

3. *An Regulares non vocati teneantur accedere ad processiones publicas Corporis Christi et similium?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 3.: Teneri praecedente generali indictione.

[Liber 44 Decretorum, p. 522, 564, 565].

2946.

S. C. C., *Novarien.*, 13 nov. 1694.

Die 10 iulii 1693 resolutum fuit Canonicos Collegiatae Ecclesiae S. Gaudentii, « teneri ministrare in Ordine Acolytali, nisi eligant ministrare in Sacerdotali ». Quare cum Canonicus Carolus Tonus supplicasset tamquam emeritus ex laudabili servitio quadraginta annorum sibi iubilationem concedi, Sacra Congregatio die 13 februarii 1694, audito Episcopo, benigniter indulsit in forma commissaria eidem Episcopo, qui illam exequutus fuit. At Capitulum reclamans asserit non constare de laudabili servitio ex ipsa Episcopi relatione ibi: « dictus Tonus laudabiliter inservivit tam in choro, quam extra, munus Acolyti, urceolos in Missae sacrificiis ministrando, et ceroferarios ferendo usque ad annum 1677; postmodum vero Choro tantum interfuit existimando indecorum esse Canonicis Clericorum ministeriis fungi, et id sibi ex Canonicorum permissione licuisse ». Quamobrem ex iuribus circumferendis decernendum superest:

An constet de laudabili servitio quadraginta annorum quoad effectum petitae et obtentae iubilationis?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Liber 44 Decretorum, p. 520 a tergo et 521].

[1] Cf. N. 2886.
[2] Cf. N. 2943.

2947.

S. C. C., *Ianuen.*, 18 maii 1695.

Obtenta ab EE. VV. per Communitatem Communeliae die 12 martii 1695 nova audientia circa causam die 16 ianuarii 1694 decisam [1] non retardata exequutione decreti, sive erectione novae Parochiae, dignentur benigniter reassumere folium et iura dicta die transmissa, et parte utrimque informante decernere:

An sit standum, vel recedendum a decisis dicta die 16 ianuarii 1694?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis.

[Liber 45 Decretorum, p. 277 a tergo].

2948.

S. C. C., *Ebredunen.*, 25 iun. 1695.

Erecto invalide, ut asseritur, in oppido Falconii Conventu PP. Trinitariorum Excalceatorum Galliae, infrascriptae inter ipsos et Parochum eiusdem loci subortae sunt dissensiones, ad quas dirimendas mutuo partium consensu R. P. Auditor SSmi Sacram Congregationem audiri mandavit. Quamobrem ex iuribus utrimque circumferendis, concordatis dubiis dignentur EE. VV. benigniter respondere:

2. An heredes defunctorum teneantur vocare ad funus praeter Parochum totum Clerum, vel potius sit relinquendum eorum arbitrio?

5. An, et quae Crux deferenda sit, quando cadavera tumulantur in ecclesia dictorum Patrum?

6. An spectet ad Parochum determinare viam, intonare psalmos et functiones agere usque quo cadaver pervenerit ad ecclesiam regularem?

9. An liceat Parocho per viam deferre stolam, pluviale et aspersorium?

10. An liceat eidem cum dictis indumentis ingredi ecclesiam Regularium, dummodo nullas ibi functiones expleat?

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 2. Arbitrio heredum.

Ad 5. Censuit danda esse decreta a S. C. Episc. et Regul. emanata die 19 septembris 1687, tenoris sequentis: *Sacra Congregatio Emorum et Rmorum S. R. E. Cardinalium negotiis et consultationibus Episcoporum et Regularium praeposita attentis narratis censuit, Oratori dandam esse infrascriptam declarationem alias desuper editam, nempe: Unicam tantum Crucem elevandam esse, illius videlicet ecclesiae, ad quam cadaver tumulandum defertur.*

Ad 6. Affirmative.

Ad 9. Affirmative.

Ad 10. Negative, nisi adsit consuetudo in contrarium.

[Liber 45 Decretorum, p. 358 a tergo et 359].

[1] Cf. N. 2941.

2949.

S. C. C., *Civitatis Plebis*, 16 iul. 1695.

Ludovicus Mannus, donatione facta, scutatorum 2100 favore Communitatis, eidem onus imposuit distribuendi singulis annis duas dotes scutatorum 25 pro unaquaque, data praelatione descendentibus a familia de Mannis, in quam primarium executionis munus expresse contulit addendo tamen: « che Monsignore Vescovo, o suo Vicario pro tempore tanto di città della Pieve etc. non possa mai in alcun modo, ne sotto qualsivoglia pretesto e causa ingerirsi, nè ad effetto di eseguire, esortare, e persuadere, nè ad altro effetto nelle cose contenute nella presente donazione, disposizione et instrumento, ma il tutto sia esente dalla sua giurisdizione ordinaria, e delegata, e dalla legge Diocesana, che con questa condizione espressa il detto Donatore dichiara aver fatta, e voler fare donazione, et altrimenti non l'avrebbe fatta, nè vorrebbe averla fatta, mentre questi potessero ingerirsi ».

Precibus autem Puellarum nomine S. Congregationi oblatis et Episcopo pro informatione remissis, innotuit Executores negligere, et distributionem praescriptam non facere, ideoque donationis particula in relatione die 16 iulii proxime praeteriti tunc per summarium non exhibita, rescriptum fuit: *Episcopo, qui uti Executor legatorum piorum utatur iure suo et cogat, quos de iure, ad redditionem rationis fructuum hucusque perceptorum, et de executis quo ad utrumque Sacram Congregationem certioret.*

Verum contra huiusmodi rescriptum insurgentes Canonicus Ludovicus Mannus, aliique Executores dictae piae dispositionis obtenta nova audientia ex iuribus utrimque circumferendis supplicant decerni:

An sit standum, vel recedendum a decisis?

Die 10 decembris 1695 Sacra, etc. stetit in decisis iuxta tamen modum et formam in cap. Tua Nobis, de testam.

[Liber 45 Decretorum, p. 633 a tergo, sq.].

2950.

S. C. C., *Novarien.*, 27 aug. 1695.

Praetendente Capitulo Cathedralis sibi vigore asserti statuti capitularis Apostolica Auctoritate, ut asseritur, a s. m. Innocentio VIII confirmati, competere ius privativum administrationis Sacramentorum Canonicis infirmis in quacumque Parochia degentibus, Parochi ad hanc Sacram Congregationem recurrentes, Episcopo audito, et Canonicis informantibus, ac compulsoriales ad probandum dictum statutum, quatenus opus sit, petentibus, supplicant decerni:

1. An ius administrandi Sacramenta Canonicis infirmis spectet ad Parochos privative quoad Capitulum?

Die 27 augusti 1695: Non proposita.

Die 17 septembris 1695 Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

[Liber 45 Decretorum, p. 475 a tergo, et 509 a tergo].

2951.

S. C. C., *Thelesina*, 17 mart. 1696.

Oppidum Faicchii plures in pagos distinctum, quinque retinet Parochias, quarum prima et matrix iuxta assertum indultum Eugenii IV reputatur Archipresbyteralis B. M. V. Assumptionis intra oppidum sita, quia de anno 1621 ruinam, ut asseritur, minante, Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum et Sacramentalia fuerunt auctoritate Episcopi translata ad Ecclesiam S. Ioannis Baptistae in suburbiis inibi exercita per Archipresbyterum unacum duodecim Sacerdotibus choro et curae inservientibus usque ad 1688, quo terrae motu concussa cum universa dioecesi praedicta Ecclesia S. Ioannis Baptistae, Sacramentum Eucharistiae tantum translatum fuit ad praedictam Archipresbyteralem B. M. V. multis abhinc annis restauratam, relictis aliis Sacramentis in Ecclesia S. Ioannis Baptistae. Nuper autem, quia modernus Episcopus decreverat existentiam Sanctissimi Eucharistiae Sacramenti, et olei infirmorum una cum deputatione unius ex praedictis duodecim Sacerdotibus loco et vice Oeconomi ad nutum amovibilis ad effectum illa administrandi in dicta Ecclesia S. Ioannis Baptistae: Archipresbyter et alii suburbani de Clero inserviente id aegre ferentes post lapsum trium mensium a die facti decreti, unanimiter, et de facto fontem baptismalem, vasa olei infirmorum ad Ecclesiam S. Mariae transportarunt, ut refert Caiacensis; hinc adhaerentes Ecclesiae S. Ioannis Baptistae initis inter eos comitiis pro restitutione, et reintegratione ob spolium passum insteterunt coram Apostolica Camera, sed causa per R. P. Auditorem Sanctissimi remissa ad hanc Sacram Congregationem, et datis Thelesino et Caiacen. litteris pro informatione circumferendis, placeat EE. VV. decernere:

An Ecclesia S. Ioannis Baptistae sit reintegranda de Sacramentis, et Sacramentalibus, sive potius eadem sint retinenda in Ecclesia Assumptionis?

Die 11 febr. 1696 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 17 martii 1696 Sacra, etc. respondit: Negative, et esse retinenda Sacramenta in Ecclesia Sanctissimae Assumptionis.

[Liber 46 Decretorum, p. 63 et 97].

2952.

S. C. C., *Sabinen.*, 14 apr. 1696.

Ordinata per Bartholomeum Miccinellum erectione Archidiaconatus in Cathedrali Ecclesia Sabinen. cum assignatione annui redditus scutorum 70, ortaque controversia: An erectio praedicta facienda esset ab Ordinario

sive a Dataria Apostolica, Sacra haec Congregatio die 26 novembris praeteriti rescripsit: faciendam esse ab Emo Ordinario, in cuius rescripti executionem sequuta erectione ad favorem Alexandri Attillii Palutii a testatore nominati Capitulum et Canonici de illius nullitate dixerunt ex eo, quia expleta fuerit spreto Capitulo ac illius consensu non requisito, delataque controversia ad hanc Sacram Congregationem, dignabuntur EE. VV. super infrascriptis dubiis inter partes concordatis eorum prudentissimum oraculum proferre:

1. *An erectio Archidiaconatus facta sine consensu Capituli sustineatur?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Negative, et erectionem sine consensu Capituli non substineri.*

[Liber 46 Decretorum, p. 161 a tergo et 162].

2953.

S. C. C., *Fulginaten.*, 7 iul. 1696.

Distat ecclesia parochialis S. Nicolai Villae Belfloris ab habitationibus eiusdem Villae per medium milliare, intermedio torrente, qui hiemali tempore adeo solet excrescere, ut valde difficilis et periculosus reddatur accessus ad praedictam ecclesiam pro sacro audiendo in diebus festivis. Adest e contra intra eandem Villam ecclesia seu publicum Oratorium S. Mariae de Prato, in qua plura reperiuntur facta legata cum onere Missarum, signanter in diebus festivis. Verum praetendente Parocho celebrationem Missae in dicto Oratorio permitti non posse diebus festivis in praeiudicium et diminutionem concursus suae ecclesiae Parochialis, et e converso praetensionem Parochi impugnantibus hominibus dictae Villae, delata est controversia ad hanc Sacram Congregationem, super qua Episcopus requisitus ita refert:

« Insurgunt unanimiter ad praesens homines Universitatis Belfloris, adducentes causam distantiae Parochialis, immersionis periculum in dicto torrente tempore pluviarum, scandalum mulierum et virginum discalceandarum ultra genua pro transitu eiusdem torrentis mihi notificatum et per testes probatum, et quod aegrotantes, adolescentes, senes et similes non audiunt Missas de praecepto ob incommodum accessum ad Parochialem. Quibus omnibus mature perpensis etc. animi mei sententia est permittendi celebrationem Missarum occurrentium in die festivo in praefata ecclesia S. Mariae Prati post tamen Missam Parochialem hora competenti, et ab Ordinario determinanda ».

Quare ex iuribus utrinque deducendis Emi Patres definire dignabuntur:

An liceat Parocho S. Nicolai Villae Belfloris prohibere celebrationem Missarum diebus festivis in ecclesia S. Mariae eiusdem Villae in casu, etc.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, salvis iuribus parochialibus, et in reliquis ad mentem.

[Liber 46 Decretorum, p. 274].

2954.

S. C. C., *Calaguritana*, 22 sept. 1696.

Episcopus Calaguritanus supplicat pro declaratione infrascripti dubii: An Episcopus ob grave aliquod impedimentum accessum personalem retardans, possit per Procuratorem legitimum professionem fidei ab iis, qui de ea tenentur, accipere?

Die, etc. Sacra, etc. censuit, iniungendum, prout praesentis decreti tenore iniungit Episcopo Oratori, ut novos provisos ad fidei professionem non admittat, nisi per se ipsos eamdem fidei professionem emittant.

[Liber 46 Decretorum, p. 420].

2955.

S. C. C., *Romana*, 17 nov. 1696.

N. Romanus, postquam expressam professionem emiserat inter Conversos Tertii Ordinis S. Francisci, ac per plures annos in dicta Religione uti professus permanserat, ex abrupto dimisso habitu fugam arripuit, praetendens se nulliter professum tum ex interrupto anno novitiatus, attento quod pernoctasset non semel extra Conventum, tum ex defectu 4 mensium ad complendam aetatem annorum 21 requisitam ex decretis generalibus f. m. Clementis VIII [1] in huiusmodi Conversis, adeoque credens se solutum a vinculo Religionis, uxorem duxit. Sed praetendente Religione praefatas nullitates nullo modo subsistere, ex eo quia pernoctatio extra claustra cum habitu et licentia Superiorum non sit Conversis interdicta, et decretum s. m. Clementis VIII praescribens huiusmodi Conversis aetatem 21 annorum ad profitendum nullam habeat clausulam annullativam, cum ceteroquin satis sit ad validitatem professionis aetas sexdecim annorum a Sacro Concilio [2] praefinita. Hinc professo in carceribus detento et asserta uxore ab Urbe profuga resolvenda proponuntur in praesenti Congregatione sequentia dubia:

1. *An constet de praetensa nullitate professionis?*
2. *An matrimonium, ut supra, contractum fuerit validum?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad utrumque: Negative.

[Liber 46 Decretorum, p. 437].

2956.

S. C. C., *Hispalen.*, 15 dec. 1696.

Petente Iosepho Fuentes de Lorica revocationem suspensionis sibi inflictae ab Archiepiscopo eo sub fundamento, quod fuerit ab alieno Episcopo ad SS. Ordines promotus:

[1] Cf. N. 189.
[2] Sess. XXV, *de regularibus*, c. 15.

Die, etc. Sacra, etc. censuit Oratorem esse irregularem, et quoad suspensionem ab eo recurrendum ad Archiepiscopum. [1]

[Liber 46 Decretorum, p. 535].

2957.

S. C. C., *Vercellen.*, 15 dec. 1696.

Extat in Cathedrali Ecclesia Collegium duodecim beneficiatorum, qui ex lege fundationis tenentur continuo inservire Ecclesiae cum cantu Gregoriano in diebus ferialibus, et cum figurato in festivis et solemnibus, quorum redditus consistentes in distributionibus quotidianis, dividuntur in fine anni inter praesentes tantum, et ascendunt ad annua scuta sexaginta monetae Romanae pro quolibet.

Ad titulum huiusmodi beneficiatuum ob penuriam Presbyterorum, qui musicam calleant, promoti fuerunt ad Sacros Ordines Io. Baptista Baraccha et alter Io. Baptista Bonadellus, sed ambo paullo post, Ecclesia derelicta, alio se contulerunt sine licentia et litteris dimissorialibus Episcopi, a quo, licet pluries paterne moniti, et deinde etiam suspensi, adhuc tamen in contumacia perseverant, iactantes privationem beneficiatorum non timere, tanquam ad illorum titulum promotos, quinimo primus, post lustratam etiam sine habitu clericali totam pene Italiam, a biennio et ultra, Venetiis residens theatris publicis operas suas locat. Alter vero, post praestitam anno 1695 similem operam in theatro Laudae, abinde citra Patavii moratur.

Quocirca ad consulendum tam gravi absurdo, et detrimento servitii Ecclesiae, supplicavit Capitulum declarari ipsos, uti absentes ex causa omnino illicita, atque Ordini Sacerdotali iniuriosa, incurrisse poenam privationis beneficiatuum. Cumque post auditam desuper relationem Vicarii Capitularis, supradicta omnia confirmantis placuerit EE. VV. die 22 septembris praeteriti demandare, ut causa haec describeretur in folio, citata parte: hinc citationibus ad valvas Ecclesiae Cathedralis ac Domi ultimae eorum habitationis exequutis, non gravabuntur EE. VV. decernere:

1. *An sit locus privationi beneficiatuum in casu, etc.?*

Die, etc. Sacra, etc. censuit: Ad 1. esse locum privationi ad formam Sacri Concilii et Sacrorum Canonum.

[Liber 46 Decretorum, p. 511 a tergo et 512].

2958.

S. C. C., decr. 23 nov. 1697.

Textus huius decreti refertur in Innocent. XII, const. *Nuper*, 23 decemb. 1697. – Cf. N. 260.

[1] Cf. N. 2975.

2959.

S. C. C., *Calaguritana*, 11 ian. 1698.

Cum Abbas et Monachi insignis Monasterii S. Mariae de Herrera Ordinis Cisterciensis Calaguritanae Dioecesis, ob magnam reddituum diminutionem, quam passi fuerant ex ingruentibus temporum calamitatibus, congruam substentationem non haberent, fel. recor. Martinus V anno 1435 ad eorumdem Abbatis et Monachorum supplicationem per suum speciale Breve univit et incorporavit eidem Monasterio ecclesiam Parochialem loci Galbattulo, subiectam alternatim, vigore concordiae, iurisdictioni Ordinariorum Calaguritani et Burgen. una cum omnibus illius fructibus, redditibus et decimis, quas eidem Pontifici narratum fuit usurpatas fuisse per quosdam laicos, onere tamen iniuncto eidem Monasterio subministrandi nedum congruam Rectori, sed etiam annuam pensionem, quae posset *iura episcopalia solvere, aliaque iura sibi incumbentia supportare*, prout latius in eodem Brevi, per manus EE. Vestrarum a partibus distribuendo.

Huius unionis vigore, debitae executioni iam demandatae, excitaverat Abbas antiquis temporibus praetensionem non solum deputandi Rectorem ad exercitium curae animarum, absque ulla dependentia et approbatione Ordinarii, verum etiam visitandi saltem cumulative eamdem Ecclesiam, tanquam sibi pleno iure subiectam, eoque sub praesupposito, quod usque de anno 1539 per quemdam Apostolicum Delegatum lata fuisset sententia favorabilis Monasterio super quasi-possessione praetensae visitationis, quae tamen, uti de veritate suspecta, acriter impugnatur pro parte utriusque Ordinarii, curavit successivis temporibus, et signanter ab anno 1640 usque in praesens, in huiusmodi possessione se confovere, Episcopis licet reclamantibus et contradicentibus.

At, cum tribus abhinc annis idem Abbas in quadam Cappela, seu oratorio existente in Grancia Monasterii nuncupati de Teruero, baptisterium, seu baptismalem fontem pro subditorum commoditate de facto collocari fecisset, arrepta hinc occasione, Ordinarii Burgen. et Calaguritanus recursum habuerunt ad hanc Sacram Congregationem, etiam super alia controversia circa ius visitandi, datisque litteris ad Episcopum Oxomen uti viciniorem, cum facultate recipiendi examen testium, aliaque iura super his utrimque producenda, examinati fuerunt coram Commissario ab eo specialiter deputato plures testes, una cum compulsatione plurium iurium utriusque partis, transmissoque ad Urbem processu desuper compilato, subscripta fuerunt infrascripta dubia, super quibus dignabuntur EE. VV. utraque parte monita et informante definire:

1. *An, et ad quem spectet visitare Ecclesiam Parochialem de Galbattulo?*
2. *An Sacerdos pro exercitio curae animarum deputandus, possit exercere curam absque licentia et approbatione Ordinariorum?*
3. *An licuerit Abbati in Cappella Teruero fontem baptismalem constituere absque licentia Ordinarii Calaguritani?*

Die 7 decembris 1697 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 11 ianuarii 1698 Sacra, etc. respondit ad 1. spectare ad Ordinarios et Abbatem cumulative ad formam decretorum Sacrae Congregationis.

Ad 2. et 3. Negative.

[Liber 47 Decretorum, p. 549 a tergo, sq. et Liber 48 Decretorum, p. 2 et 471 a tergo].

2960.

S. C. C., *Neapolitana,* 26 apr. 1698.

Intuitu cappellae sub titulo Sanctissimae Trinitatis de anno 1556 a Monachis Olivetanis Civitatis Neapolis concessae Isabellae Columnae Principissae Sulmonae, assignaverat ista pro illius dote annuos ducatos 150 cum onere duarum Missarum in singulis diebus, et successive de anno....... alios ducatos annuos 330 legaverat eidem cappellae, seu Monasterio Pompeius de Lanoya eiusdem Principissae filius, adiecta lege eos distribuendi singulis annis pro subsidio dotali sex puellarum ad rationem ducatorum 50 pro qualibet, remanentibus reliquis ducatis 12 ad commodum Monasterii pro Missa solemni celebranda in die distributionis dictarum dotium.

Pro satisfactione huiusmodi piarum dispositionum assignati fuerunt a Regio Consilio nonnulli redditus fiscales super bonis et locis hereditariis dictae Principissae, tunc ascendentes ad annuos ducatos 480, videlicet ducati 150 pro legato Missarum, et reliqui 330 pro sex subsidiis dotalibus, ut supra; sed sequuta postmodum devolutione feudorum Familiae de Lanoya ad Regiam Cameram, ob eiusdem Familiae extinctionem, intra breve tempus redditus fiscales, ut supra, assignati talem passi fuerunt diminutionem, ut de anno 1669 redacti fuerint ad annuam summam ducatorum 230 tantum.

Et licet Monachi potuissent illos retinere ad commodum Monasterii, saltem pro rata ducatorum 162 in satisfactionem utriusque legati Missarum, quas nunquam satisfacere omiserunt, illos nihilominus integre erogarunt singulis annis in satisfactionem subsidiorum dotalium, ad rationem tamen ducatorum 30 pro quolibet.

Cum autem huiusmodi erogatione non obstante molestati fuerint a Rev. Fabrica pro integra solutione dictorum subsidiorum ad rationem ducatorum 50 pro quolibet ad formam legati Principis Pompei, et ad huiusmodi vexationes redimendas coacti fuerint tenuem subire compositionem ducatorum 100 pro subsidiis praeteritis sub conditione recurrendi ad hanc Sacram Congregationem pro reductione in futurum, exinde iidem Monaci supplicarunt pro reductione subsidiorum ad ratam reddituum cum hoc tamen, quod prius ex annuis ducatis 230 deducatur rata ducatorum 150 pro celebratione Missarum Principissae Isabellae, necnon alii ducati 12 pro celebratione Missae solemnis ordinatae per Principem filium, residuum vero erogetur in solutionem unius vel plurium subsidiorum dotalium, suspensa tamen illorum distributione in futurum, donec satisfacta fuerint

18 subsidia iam distributa et adhuc non persoluta, et successive Monasterium fuerit etiam reintegratum de eleemosyna duarum Missarum quotidianarum hucusque celebratarum ascendente ad ducatos 2500 circiter, ad eamdem rationem ducatorum 150 quolibet anno.

Hinc in praesenti Congregatione iisdem Patribus supplicantibus dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An sit locus reductioni onerum, ita tamen, ut prius detrahenda veniat annua summa ducatorum 150 pro legato Missarum Principissae Isabellae?*

Et quatenus affirmative:

2. *An, et in quam causam, et qua methodo eroganda sit summa residualis?*

Die 12 aprilis 1698 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 26 aprilis 1698 Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative; 2. remisit arbitrio Eñi Sacripantis, Praefecti eiusdem Sacrae Congregationis.

[Liber 48 Decretorum, p. 160 a tergo et 183].

2961.

S. C. C., *Panormitana,* 26 apr. 1698.

Ortis nonnullis dissidiis inter Balthaxarem de Chiara, virum facinorosum et consanguineos Sacerdotis Sebastiani Famae oratoris, post breve tempus praefatus Balthaxar homicidium patravit in personam Caroli Canuti eiusdem Sebastiani affinis. Cumque ex hac causa idem Balthaxar transmissus fuisset ad triremes, vix expleta poena, maiora facinora aggressus, a magna Curia Criminali contumax in poenam capitis damnatus fuit.

Post dictum bannum acrius familia oratoris ad arma excitata fuit ob continuas minas et insidias praedicti Balthaxaris. Cumque quadam die anni 1677 relatum fuisset oratori praefatum Balthaxarem duobus scopulis et archibusio armatum incidisse in eiusdem oratoris fratrem, ipse post frustra quaesitos, ut asserit, officiales Curiae ad illum vel capturandum, vel saltem deterrendum, sclopum contra eumdem Balthaxarem explosit, ex quo vulneratus et occisus remansit.

Carceratus orator propter huiusmodi excessum per sententiam Archiepiscopi irregularis declaratus fuit, et post diuturnam carcerationem, reportata pace a matre occisi, sub levi poena libertatem recuperavit. Successive institit apud Sanctissimum et Sacram hanc Congregationem pro dispensatione ab incursa irregularitate, sed diversis temporibus negotio per summarium relato pluries reiectus fuit, diebus nempe 6 aprilis 1683, 12 maii 1685, 19 ianuarii 1686, 27 septembris 1687, 16 iulii 1689 et 14 ianuarii 1690, addita etiam clausula: *lectum, et amplius.*

Lapsis modo annis supra viginti a die commissi delicti, ad ultimam senectutem redactus Urbem personaliter petiit, perquisitisque actis Sacrae Congregationis in spem venit consequendi toties petitam gratiam dispensationis, sive quia ob praecedentem capitalem inimicitiam delatio armorum ab oratore praesumenda esset ad solam necessariam defensionem, sive quia

altera qualitas homicidii voluntarii plurimum diminuta remaneat ob iustum conceptum timorem mortis fraternae, sive demum quia insubsistens hodie detegatur in facto ea circumstantia, quod orator post explosionem sclopi, pugione nudato inimicum pluribus vulneribus confecisset usque ad mortem, dum in eodem processu alias coram Sacra Congregatione exhibito reperta fuit recognitio cadaveris ipsius occisi per Curiam facta nullum aliud vulnus habentis praeter inflicta per pilas plumbeas.

Quapropter reiteratis per oratorem precibus, repetitaque favorabili relatione Archiepiscopi una cum pluribus attestationibus super laudabili eius vita, ad officia pietatis continuo intenta, iterum ab EE. VV. humiliter exquiritur:

An petitae dispensationi sit annuendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius huiusmodi causam non proponi mandavit.

[Liber 48 Decretorum, p. 185].

2962.

S. C. C., *Asculana*, 7 iun. 1698.

Tres adsunt Parochiae in terra Acumuli, quae non habent designatos fines, sed distinguuntur per certum numerum familiarum, Parochia autem S. Pauli una ex dictis tribus gerens, ut asseritur, vicem plebis ultra numerum familiarum sibi assignatarum reperiri praetendit in possessione fere immemorabili administrandi privative Sacramenta omnibus incolis proximarum villarum Illicae et Fontis Campi prope praefatam terram existentium.

Hinc cum Dominicus quidam Sanctis, qui prius erat subditus ecclesiae Parochialis S. Petri anno 1695 se contulisset ad habitandum in domo uxoris, quam duxerat in praedicta villa Fontis Campi, orta est illico controversia, ad quem ex Parochis spectaret administratio Sacramentorum facienda eidem Dominico eiusque familiae. Cumque de facto Parochus S. Petri in maiori hebdomada illius anni accessisset ad illius domum positam in praefata villa, eamque uti Parochus benedixisset, Dominicus Pasqualonus Parochus seu Plebanus S. Pauli ad tuendam suam possessionem recursum habuit ad hanc Sacram Congregationem, quae praevia relatione Episcopi causam remisit ad eumdem Episcopum, prout de iure decidendam. Episcopus vero ad evitanda scandala, quae inter dictos Parochos, pendente lite, oriri possent, praeceptum utrique iniunxit, ne ullus eorum baptizaret filios ex dictis coniugibus nascituros, sed per modum provisionis, et sine praeiudicio iurium ambarum partium Sacramentum Baptismi ministraretur a Parocho S. Laurentii.

Non obstante hoc praecepto, Parochus S. Petri nedum baptizavit primum et secundum filium praefati Dominici, sed ulterius alterum eorum vita functum sepulturae in sua ecclesia tradere non dubitavit. Quare delata iterum controversia ad hanc Sacram Congregationem, auditoque pro secunda vice etiam Episcopo, dignabuntur EE. VV. decernere, utraque parte informante:

An, et cui ex praefatis Parochis competat administratio Sacramentorum in casu, de quo agitur?

Die, etc. Sacra, etc. censuit praefatam administrationem competere Plebano S. Pauli.

[Liber 48 Decretorum, p. 251 a tergo et 252].

2963.

S. C. C., *Urbinaten.*, 7 iun. 1698.

In civitate Urbini ea viget consuetudo alias ab hac Sacra Congregatione probata, quod ius deputandi Concionatorem in Ecclesia Cathedrali spectet pro duobus annis ad Communitatem, et pro tertio ad Archiepiscopum. Ad formam igitur istius consuetudinis pro Quadragesima currentis anni Communitas nominaverat in Concionatorem Fratrem Ioannem Antonium Bonaveri, Ordinis S. Augustini, sed cum iste superventum sibi ex morbo impedimentum die 15 praeteriti mensis ianuarii per epistolam Communitati denunciasset, eadem Communitas statim devenit ad subrogationem alterius Concionatoris, et expeditis solitis litteris patentalibus die 25 eiusdem mensis eas de more transmisit ad Eminentissimum Legatum, cuius auctoritate subrogatio deducta fuit ad notitiam Vicarii Archiepiscopalis.

Praetendens autem Archiepiscopus electionem huiusmodi ad ipsum devolutam fuisse eo sub fundamento, quod nominatio primi Concionatoris infra tempus a constitutionibus synodalibus praefinitum sibi notificata non fuisset per exhibitionem litterarum patentium in actis Curiae Archiepiscopalis, elegit in Concionatorem pro eadem Quadragesima P. Magistrum Cyriacum eiusdem Ordinis S. Augustini, et successive ad obviandum scandalis, imminente iam eadem Quadragesima, recursum habuit ad hanc Sacram Congregationem, quae die 8 praeteriti mensis februarii ita decrevit: *Interim vero, ne fidelium animae Evangelicae praedicationis pabulo remaneant destitutae, quatenus Publicum, seu Communitas intra legitima tempora Concionatorem non nominaverit ad praescriptum Sacri Concilii in cap. 4, Sess. 24, de reform., Nos per modum provisionis et sine praeiudicio iurium ambarum partium, tam in petitorio, quam in possessorio decrevimus et respective mandavimus, ut in imminenti Quadragesima praedicare debeat Verbum Dei in ista Cathedrali per Concionatorem ab Amplitudine tua deputatum.* Intimato hoc decreto Communitati, illius Procurator protestatus fuit in actis non esse locum alicui provisionali deputationi, attento quod pro parte Communitatis nedum tempore debito fuerat nominatus Concionator, sed eo postea legitime impedito deventum fuerat ad subrogationem alterius iam Vicario Generali insinuatam per litteras Eminentissimi Legati. Sed his non attentis placuit Archiepiscopo praedicationem demandare Concionatori per eum deputato, et successive munere expleto interpellare Communitatem ad praestationem solitae eleemosynae. Quare ad

istius instantiam partibus utrinque monitis et informantibus exquiritur hodie ab EE. VV.:

1. *An pro proxima praeterita Quadragesima fuerit devolutum favore Archiepiscopi ius deputandi Concionatorem in Ecclesia Cathedrali?* Et quatenus negative:

2. *An Concionatori deputato per Archiepiscopum adhuc debeatur eleemosyna ex solitis assignamentis destinatis pro praesenti anno?*

3. *An Communitas in futurum teneatur praesentare in Cancellaria Archiepiscopali nominationem Concionatoris tempore praescripto a constitutionibus synodalibus?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. et 2. censuit eleemosynam ex assignamentis Communitatis praesentis anni deberi Concionatori deputato a Sacra Congregatione.

Ad 3. respondit: Affirmative.

[Liber 48 Decretorum, p. 252].

2964.

S. C. C., *Syracusana*, 19 iul. 1698.

In Civitate Syracusana tres ab antiquo tempore extant Parochiales ecclesiae, altera sub titulo Divi Georgii, quae praetenditur Matrix, altera S. Ioannis Baptistae, et tertia demum Divi Thomae. Ista, prout altera Divi Georgii habent suum proprium Rectorem, sive Parochum, et alia S. Ioannis Baptistae admnistrari consuevit per Cappellanos a Rectore S. Georgii deputatos.

Cum autem inter Parochianos Ecclesiae S. Georgii et inter illos S. Ioannis Baptistae antiquae arderent dissensiones ob praetensam Matricitatem, et subiectionem respective, ad illas submovendas Rerum Saecularium Moderatores occasione infausti terraemotus anni 1693, cuius excidio Civitas in maiori parte solo aequata remansit, praevio Regio assensu eamdem Civitatem diviserunt in duas partes, sive duas Civitates penitus separatas, *Antiquam* et *Novam* denominatas cum distinctis Magistratibus, ac cum diversis et separatis legibus.

Illius temporalis divisionis exemplo etiam Episcopus cupiens radicitus evellere causas dictarum dissensionum, in actu visitationis peractae die 28 novembris 1696 quoad spiritualia sequentia edidit decreta:

1. Quod non obstante Civitatis divisione, utriusque Civitatis Parochus sit, prout antea erat Rev. Paulus Ferrantes, ad quem omnia iura et emolumenta parochialia de caetero spectent, prout antea spectabant, quando erat una Civitas, sub hac tamen lege, quod unaquaeque ecclesia S. Georgii et S. Ioannis Baptistae sit independens ab alia.

2. Quod neutra in functionibus et processionibus possit suos limites excedere.

3. Quod liberum sit Parocho eligere pro sua residentia unam ex dictis Civitatibus, et quod pro alia eligatur ab Episcopo Oeconomus, sive V. Rector ad nutum amovibilis, qui praesit dictae ecclesiae cum debita subordinatione Parocho.

4. Quod pro mercede dicti Oeconomi seu V. Rectoris solvantur unciae 18, novem ab Universitate illius Civitatis, in qua ipse inserviet, et reliquae a Procuratoribus Sancti Ioannis Baptistae.

5. Denique, quod cum stante divisione iam vocentur duae Civitates, sicut Ecclesia S. Georgii Mater est suae Civitatis, ita et ecclesia S. Ioannis Mater sit novae Civitatis. Ideoque in unaquaque independenter ab alia divina officia peragantur; et haec decreta durare debeant, usquequo duraverit Civitatum divisio.

Ab huiusmodi decretis, utpote iuribus ecclesiae S. Georgii laesivis, appellavit Parochus ad hanc Sacram Congregationem, in qua post auditam Episcopi omnia confirmantis relationem, non gravabuntur EE. VV. ex iuribus hinc inde uberius deducendis definire:

1. *An dismembratio, seu separatio facta ab Episcopo de ecclesia Parochiali S. Ioannis Baptistae ab ecclesia S. Georgii substineatur?*

2. *An eidem ecclesiae S. Georgii unienda sit ecclesia Parochialis S. Thomae fere diruta in casu etc.?*

Die, etc. Sacra, etc. ad utrumque respondit: Negative.

[Liber 48 Decretorum, p. 336].

2965.

S. C. C., *Nullius Nonantulana*, 30 aug. 1698.

Cum praecepto divino iis, quibus animarum cura commissa est, mandatum sit pro ovibus suis sacrificium offerre, saepe alias S. C. C. censuit Parochos teneri pro parochianis Sacrificium applicare, et signanter in dubio applicationis Sacrificii proposito et respective resoluto sub die 10 maii 1692. [1]

Ac proinde idem nunc respondendum esse censuerunt Emi PP. quoad Parochos Nonantulanae Dioecesis addentes insuper, quod Eminentia Vestra [2] pro suo pastorali zelo detrectantes Parochos compellere non gravetur.

[Liber 49 Decretorum, p. 92].

2966.

S. C. C., *Burgi S. Sepulcri*, 20 sept. 1698.

Ad dirimendas controversias alias pendentes inter Episcopum Burgi S. Sepulcri et Abbatem Monasterii S. Mariae de Balneo Ordinis Camaldulen. tam super iurisdictione quasi episcopali in Castro et territorio S. Mariae, quam super iure conferendi ecclesias in eodem territorio existentes prodiit anno 1635 laudum duorum Eminentissimorum Cardinalium

[1] Cf. N. 2929.
[2] Scil. Abbas *Nullius Nonantulanae*.

Pamphilii et Sacchetti successive a partibus emologatum et per sa. me. Urbanum VIII etiam confirmatum.

Cum autem anno praeterito occasione visitationis ab Episcopo peractae plura emanaverint decreta, in quibus prae caeteris prohibuit Abbati, ne attestationes traderet super statu libero nubere volentium; Parochis, ne confessiones exterorum recipiant, neque illas parochianorum suorum audiant extra limites propriae Parochiae; et Presbyteris, ne se absentare praesumant absque ipsius Episcopi testimonialibus super vita et moribus, aliaque similia praeceperit in sequelam suae ordinariae iurisdictionis: sumpta hinc per Abbatem occasione novorum iurgiorum, praevio recursu ad hanc Sacram Congregationem subscribi obtinuit infrascripta decem dubia, super quibus, utraque parte informante, grave non erit EE. VV. earum sapientissimum oraculum proferre.

1. *An licitum sit Abbati S. Mariae in Balneo eiusque Vicario dare attestationes super statu libero nubentium praevio examine testium in eius Cancellaria?*

3. *An Episcopus possit prohibere Parochis, et Vicariis Parochialium ecclesiarum tam saecularibus, quam Regularibus, ne extra eorum Parochias audiant confessiones suorum parochianorum?*

4. *An possit prohibere eisdem Parochis et Vicariis, ne in eorum Parochiis audiant confessiones non suorum parochianorum?*

Die 30 augusti 1698 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 20 septembris 1698 Sacra, etc. ad 1. Instantiam remisit ad Sacram Congregationem S. Officii.

Ad 3. respondit Negative, uti et ad 4.

[Liber 48 Decretorum, p. 428 a tergo, sq. et 470].

2967.

S. C. C., *Aprutina*, 15 nov. 1698.

Ob maximum numerum Sacerdotum saecularium et Regularium existentium in Dioecesi Aprutina inextimabile Sacrificium Missae adeo vilescit, ut non desint Sacerdotes, qui oneribus etiam perpetuis satisfaciant recepta eleemosyna obulorum quatuor cum dimidio. Unde Episcopus ad providendum huiusmodi abusui supplicat pro declaratione infrascriptorum dubiorum:

1. *Quanta esse debeat eleemosyna Missarum manualium?*
2. *Quanta esse debeat pro perpetuis non taxatis a fundatoribus?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. et 2. censuit attendendam esse consuetudinem loci, vel legem Synodalem, quatenus adsit, sin minus, statuendam esse per Episcopum eleemosynam competentem eius arbitrio.

[Liber 48 Decretorum, p. 548].

2968.

S. C. C., *Pistorien. et Praten.*, 14 febr. 1699.

Cum Parochi ecclesiarum Pistorien. et Praten. inter varias opiniones Doctorum involuti negligant in dies celebrationem et respective applicationem Sacrificii pro populo iuxta dispositionem Sacrorum Canonum et Concilii Tridentini, [1] Episcopus ad consulendum nedum propriae, verum etiam dictorum Parochorum conscientiae supplicat declarari:

An dicti Parochi teneantur omnibus diebus festis applicare Sacrificium pro populo, sive habeant congruam, sive non?

Die, etc. Sacra etc. censuit, dandas esse resolutiones alias hac de re editas, et signanter in Nullius Nonantulana Eñio Abbati 30 augusti 1698. [2]

[Liber 49 Decretorum, p. 92].

2969.

S. C. C., *Leodien.*, 2 maii 1699.

Capitulum saecularis et Collegiatae Ecclesiae S. Dionysii corrigendo antiquam consuetudinem, qua quilibet Canonicus in admissione sua dabat convivium, statuit anno 1650, ut loco convivii deinceps solverentur 50 Imperiales, seu 25 ducati ad utilitatem fabricae. Cumque huiusmodi statutum observatum usque ad annum 1695, nonnulli ex iunioribus modo impugnent, eiusque observantiam detrectent sub praetextu constitutionis SSmi D. Nostri editae de mense septembris dicti anni 1695, [3] et propterea fabrica caeteroquin oneribus gravata non leve sentiat detrimentum, ideo Decanus et Capitulum praedictum supplicant declarari, quod stante dicta applicatione in pios usus, praefata Bulla non afficiat, neque prohibeat dona illa pecuniaria, quae a Canonicis, et alia dona eiusdem naturae, ornamentum scilicet, vel pro eo 125 ducati, quae a Praepositis et Decanis in suis admissionibus fabricae conferuntur; quodque praedicta Capitularis ordinatio non adversetur declarationibus s. m. Pii V, [4] aut Sacri Concilii Tridentini [5] per dictam constitutionem SSmi D. Nostri renovatis et confirmatis.

Die, etc. Sacra, etc. attenta relatione Vicarii Generalis Leodien. censuit praefatam constitutionem in casu, de quo agitur, non obstare, dummodo vere praedicta donaria erogentur in usum fabricae. [6]

[Liber 49 Decretorum, p. 170].

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 1.
[2] Cf. N. 2965.
[3] Cf. N. 259.
[4] Cf. N. 134.
[5] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 14.
[6] Cf. N. 3016.

2970.

S. C. C., *Amalphitana*, 18 iul. 1699.

De pluribus conquesti fuerunt apud Sacram Congregationem Episcoporum et Regularium contra Archiepiscopum eiusque Officiales Clerus, Parochi et Universitas oppidi Tramontis, datisque infrascriptis dubiis, cum illorum resolutio remissa fuerit ad hanc Sacram Congregationem, grave non erit EE. VV. partibus utrinque monitis et informantibus sapientissime declarare:

1. *An Archiepiscopus teneatur saltem occasione visitationis administrare Sacramentum Confirmationis in locis suae Dioecesis, quos visitat?*

2. *An occasione dictae administrationis Sacramenti Confirmationis in visitatione potuerit et possit in futurum procurationem ab Universitatibus laicis exigere, et an exactas restituere teneatur?*

Die 27 iunii 1699 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 18 iulii 1699 Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. Negative quoad primam partem, et Affirmative quoad secundam.

[Liber 49 Decretorum, p. 230 a tergo et 252].

2971.

S. C. C., *Narnien.*, 26 sept. 1699.

Defuncto in aedibus paternis existentibus intra limites ecclesiae Parochialis S. Mariae spectantis ad PP. Dominicanos Io. Baptista Pellegrino Canonico Ecclesiae Cathedralis absque electione sepulturae, Capitulum Cathedralis sub praetextu immemorabilis consuetudinis illius cadaver irrequisito Parocho asportavit ad eamdem Ecclesiam Cathedralem, ibique peractis funeralibus exequiis ecclesiasticae tradidit sepulturae.

Contendentibus autem PP. Dominicanis totum id nulliter gestum fuisse in praeiudicium ecclesiae Parochialis, adeoque sibi debitam esse restitutionem tam cadaveris, quam omnium emolumentorum funeralium, habitus fuit hinc inde recursus ad hanc Sacram Congregationem, in qua, post auditam Episcopi relationem, quaeritur hodie ab EE. VV. partibus hinc inde informantibus:

1. *An Canonico Ecclesiae Cathedralis decumbenti in domo propria et distincta ab aedibus Canonicalibus, administranda sint Sacramenta a Parocho Ecclesiae Cathedralis, vel potius a Parocho illius habitationis et domicilii?*

2. *An idem Canonicus, nulla facta electione sepulturae, sepeliri debeat in Ecclesia Cathedrali, vel potius in Parochiali?*

3. *An Capitulo sive Parocho Ecclesiae Cathedralis licuerit cadaver praefati Canonici Pellegrini asportare ab illius domo ad eamdem Ecclesiam Cathedralem, Parocho domicilii irrequisito?* Et quatenus negative:

4. *An cadaver et omnia emolumenta funeris sint restituenda eidem Parocho domicilii?*

5. *Denique, quatenus licita fuerit tumulatio in Ecclesia Cathedrali, an Parocho domicilii debeatur saltem quarta funeralis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. censuit danda esse decreta in Tiburtina, iuris funerandi, 12 maii 1685 [1] *et Tolentinaten., iurium parochialium, 11 septembris 1694.* [2]

Ad 2. censuit, sepeliendum esse in Ecclesia Cathedrali, ubi adest sepulchrum.

Ad 3. respondit, Negative, irrequisito Parocho.

Ad 4. et 5. censuit deberi quartam Parocho.

[Liber 49 Decretorum, p. 342].

2972.

S. C. C., *Nullius Montis Virginis*, 14 nov. 1699.

Occasione visitationis peractae per Abbatem Generalem Montis Virginis in terra Mercuriani eius ordinariae iurisdictioni subiecta, compertum fuit ecclesiam S. Antonii Viennen., cuius Rector est Sacerdos Antonius Renna, gravatam esse annuo onere plurium Missarum absque eo quod appareret de illarum satisfactione. Quamobrem Abbas inter alia decrevit quod Renna titularis degens in Civitate Neapolis, teneretur sub poena suspensionis imposita in novissima constitutione Sanctissimi Domini Nostri super celebratione Missarum, [3] exhibere infra spatium quindecim dierum distinctam notulam satisfactionis dictorum onerum una cum illorum tabella.

Verum quia elapso termino assignato ad docendum de adimplemento nemo comparuit, Abbas praefixis aliis tribus terminis, primo nempe et secundo cum spatio decem dierum pro quolibet, et tertio peremptorio trium dierum, illisque tandem elapsis Rennam in sua contumacia persistentem declaravit incursum in poenam suspensionis, et successive mandavit affigi cedulones.

Audita istorum publicatione Renna asserens se Vicarium Basilicae Lateranen. in Dioecesibus Grigentina, Compsana et S. Agathae Gothorum, et sic exemptum a iurisdictione ordinaria (*licet eius deputatio longe prius revocata fuisset a Reverendissimo Capitulo Lateranen.*) non solum deaffigi fecit praefata edicta, seu cedulones suspensionis, sed etiam illorum loco affigi et subrogari curavit alios cedulones, in quibus declarabat excommunicatos praefatum Abbatem Generalem eiusque Ministros sub praetextu turbatae iurisdictionis Basilicae Lateranen.

[1] Cf. N. 2886.
[2] Cf. N. 2944
[3] Cf. N. 260.

Interposito per Abbatem recursu ad hanc Sacram Congregationem, demandata fuit suspensio censurarum per tres menses cum praefixione competentis termini eidem Rennae ad deducenda iura sua in Sacra Congregatione, quo iam praefixo et effluxo, monitoque saepius Procuratore praedicti Rennae ad informandum, Vestrum erit, Eminentissimi Patres, quid iustitiae ac prudentiae consentaneum existimabitur super infrascriptis dubiis sapientissime decernere:

1. *An suspensio Antonii Rennae a divinis facta per Abbatem Generalem Montis Virginis substineatur?*

2. *An licuerit eidem Rennae excommunicare praefatum Abbatem Generalem et Ministros Curiae Abbatialis?* Et quatenus negative:

3. *An, et qua poena pro praemissis omnibus puniri debeat idem Renna in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. censuit: incurrisse.

Ad 2. respondit: Negative.

Ad 3. iniungendum censuit, prout iniungit Abbati, quatenus conficiat processum et procedat ad poenas, prout de iure. [1]

[Liber 49 Decretorum, p. 380].

2973.

S. C. C., *Senen.*, 28 nov. 1699.

Cum in Provincia Senen. per integrum fere spatium unius saeculi celebratum non fuisset Provinciale Concilium, modernus Archiepiscopus volens proprio muneri satisfacere, illud solemniter indixit ad diem 27 praeteriti mensis septembris. Postquam vero Episcopi Suffraganei, aliique Ordinarii ad interessendum vocati accesserant ad Civitatem Senarum, et fuerant ab Archiepiscopo saepius invitati ad interveniendum Congregationibus praeliminaribus et praeparatoriis, recusarunt ex variis causis illis intervenire, coactusque proinde Archiepiscopus Concilium dissolvere, rei seriem ac statum detulit huic Sacrae Congregationi in qua cum die 14 currentis mensis recitatae fuissent illius litterae, et e converso, cum Suffraganei aliique Ordinarii plura deducerent ad eorum excusationem, placuit EE. VV. prudentissime demandare, ut communicarentur Memorialia hinc inde, et causa describeretur in folio. Quibus adimpletis, Archiepiscopus iterum hodie consuluit EE. VV.

An, et quomodo super praemissis sit providendum?

Die, etc. Sacra, etc. rescripsit: Archiepiscopum bene processisse, et procedat ad novam indictionem Concilii Provincialis tempore sibi beneviso.

[Liber 49 Decretorum, p. 411].

[1] Cf. 2981.

2974.

S. C. C., *Giennen.*, 16 ian. 1700.

Ex antiquissima consuetudine per antiquas sententias Rotales canonizata Episcopus Ecclesiarum Giennen. et Beacen. invicem unitarum potitur amplissima facultate transferendi et mutandi Canonicos unius Cathedralis ad aliam ad sui libitum, etiam nulla assignata causa huiusmodi mutationis. Et quamvis Capitulum Giennen. petiisset nuper in hac Sacra Congregatione et subinde in Tribunali Sacrae Rotae, ad quod causa remissa fuit, imponi desuper aliquam moderationem Episcopo, nihil tamen innovandum esse responsum fuit, ut ex decisione per manus distribuenda.

Ad formam igitur huiusmodi facultatis, et resolutionum, mutatis et translatis ultimo loco per Episcopum Archidiacono, et aliis quatuor Canonicis Ecclesiae Giennen. ad Ecclesiam Beacen., postquam isti mandatis Episcopi obtemperarunt, excitata fuit praetensio, num Canonici ita translati, durante tempore vacationum a statutis Ecclesiae praescripto, redire possent ad Civitatem Giennen. etiam non obtenta ipsius Episcopi licentia.

At impugnante Promotore Episcopali nedum huiusmodi praetensionem, sed etiam statuta, tamquam Apostolica confirmatione destituta, et decretis Sacri Concilii [1] non conformia, exquiritur hodie ab EE. VV. partibus utrimque monitis et earum iura deducentibus:

1. *An statuta Cathedralis Ecclesiae Giennen. circa vacationes sint observanda?* Et quatenus affirmative:

2. *An durante tempore dictarum vacationum liceat Capitularibus abesse a loco residentiae etiam sine licentia Episcopi in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit Negative, mandavitque servari dispositionem Sacri Concilii in cap. 12, Sess. 24, de ref.

Ad 2. respondit: Affirmative, dummodo tamen tempore vacationis duae ex tribus partibus Capitularium Ecclesiae semper inserviant, et omnes tempore Adventus et Quadragesimae, aliisque festivitatibus solemnioribus, et in Octava SSmi Corporis Christi, nec non in aliis festivitatibus et diebus, quibus Episcopus sit pontificalibus celebraturus, choro et Officiis divinis personaliter intersint et inservire teneantur.

[Liber 50 Decretorum, p. 1 et 2 a tergo].

2975.

S. C. C., *Hispalen.*, 6 febr. 1700.

Cum Archiepiscopus Hispalen. praetensionem excitaverit, Clericum Iosephum Fuentes de Lorica addictum obsequiis Episcopi Samen. Vicarii Generalis Oppidi de Benamixi Nullius Dioecesis in Hispania, utpote ab

[1] Sess. XXIV, *de ref.* c. 12,

eodem promotum ad Sacros Ordines sine litteris commendatitiis, et ad titulum insufficientis beneficii contra praescriptum Sacri Concilii Tridentini,[1] ipso iure fuisse suspensum, et per Ordinum exercitium incidisse in irregularitatem: praefatus Ioseph die 15 decembris 1696[2] preces per summarium porrexit huic Sacrae Congregationi, ut declarare dignaretur se non esse irregularem, vel saltem in casu contrario ab irregularitate dispensaretur, ac suspensionis absolutio committeretur Eminentissimo Urbis Vicario. Verum, quia prodiit resolutio: *esse irregularem, et quoad absolutionem recurrat ad Archiepiscopum*, iterato dictus Orator suis comprobatis iuribus, ab Eminentiis Vestris, petit responderi:

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 15 decembris 1696 in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 50 Decretorum, p. 33].

2976.

S. C. C., *Ventimilien.*, 20 mart., 24 apr. 1700.

Celebrato sub die 30 aprilis 1693 in faciem ecclesiae, ac servata forma Sacri Concilii Tridentini,[3] matrimonio inter Ioannam Victoriam Trucchi et Horatium Levamen., ad istius instantiam fuit de anno 1696 instructum iudicium in Curia Episcopali Ventimilien. super nullitate eiusdem, uti contracti ob vim et metum sibi a Curia Laicali illatum vigore cuiusdam assertae Apocae promissionis de illud contrahendo, inductisque testibus ad effectum probandi se ita coactum, non obstantibus protestationibus praecedenter emissis, seque semper a cohabitatione cum dicta Ioanna Victoria abstinuisse, eadem quoque illius petitioni libentissime adhaesit, instando pro dissolutione vinculi matrimonialis, uti ad illud praeter consensum, et ad solam Genitoris instigationem illigata. Quibus stantibus, Promotor Fiscalis ex officii munere, verens, ne inter partes in re tam gravi aliqua suborta esset collusio, praevia admissione ad causam quaedam exhibuit interrogatoria, super quibus institit interrogari testes, qui successive examinati, deposuerunt, fuisse quidem dicto Horatio incussum timorem authoritate laicali, mediantibus arrestis, ac poenarum comminatione, ipsumque aliquas praemisisse protestationes quoad eius dissensum, immo recusata confessione sacramentali in actu desponsationis, dolore, lacrimis ac maestitia repletum, alienum annulum sibi accommodatum porrexisse sponsae, eidem faciem, ac terga vertendo, addentes tamen de auditu a pluribus, et in loco Mentoni communiter receptum, eundem praecedenter exarasse Apocam, de ducenda in matrimonium dicta Ioanna

[1] Sess. XIV, *de ref.*, c. 2; sess. XXI, *de ref.*, c. 2; sess. XXIII, *de ref.*, c. 8.
[2] Cf. N. 2956.
[3] Sess. XXIV, *de ref. matrim.*, c. 1.

Victoria, ac postea de mandato dictae Curiae Laicalis cum ea sponsalia contraxisse, nunquam vero cum eadem cohabitasse. Cum igitur Ordinarius de se huiusmodi quaestionem decidere noluerit, ac successive acceptis precibus Horatii per hanc S. Congregationem sibi de more remissis, eiusdem facti seriem cum praenarratis non discordem retulerit, terminum partibus praefixerit, necnon addiderit, dubium fore, an matrimonium hoc declarari valeat nullum, attenta praeambula promissione in scriptis dicti Horatii de illud contrahendo iuxta dictos testes de auditu, quasi quod timor exinde fuerit iuste incussus, supplex ideo dictus Orator enixe EE. VV. exorat pro resolutione:

An matrimonium sit validum in casu?

Die 20 martii 1700 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 24 aprilis 1700 Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 50 Decretorum, p. 118 et 184 a tergo].

2977.

S. C. C., *Sardiniae*, 3 et 24 apr., 15 maii 1700.

Episcopi et Metropolitani Regni Sardiniae supplicem porrexerunt libellum infrascripta dubia continentem Sanctissimo Domino Nostro adversus Iudicem Delegatum Apostolicum in causis appellationum dicti Regni tanquam excedentem limites propriae iurisdictionis, et occupantem ea, quae ad ipsos de iure spectant, eoque autem ad Sacram hanc Congregationem remisso EE. VV. respondere non dedignabuntur:

1. An quando Ordinarii ad evitanda scandala procedunt non citata parte, nec adhibita causae cognitione in causis Visitationis, aut correctionis morum, possit iudex Delegatus Apostolicus appellationem simpliciter admittere?

2. An ab interlocutoria, vel alio quocumque gravamine, quod tamen potest reparari per sententiam diffinitivam, valeat appellationem admittere?

3. An quando appellatur a gravamine, quod per diffinitivam reparari nequit, ut carcerationis, torturae, aut excommunicationis, possit appellationem admittere, aut inhibitionem vel aliam provisionem concedere non visis actis, ex quibus evidenter appareat de gravamine?

6. An ab executione decretorum Sacri Concilii Tridentini valeat appellationem admittere?

8. An valeat appellationem recipere, nisi per publica documenta (quae realiter exhibeantur) prius constiterit appellationem a sententia diffinitiva, vel habente vim diffinitivae, aut a gravamine, quod per diffinitivam sententiam reparari non possit, in casibus a iure non prohibitis per legitimam personam et intra debita tempora fuisse interpositam, ac prosequutam?

10. An valeat appellationes in secunda instantia recipere a decretis seu sententiis Suffraganeorum, omisso medio Curiae Metropolitanae?

11. An in causis de sui natura appellabilibus, in quibus dictus Iudex processit, valeat appellationem quoad effectum suspensivum denegare?

Die 3 aprilis 1700 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 24 aprilis 1700 Sacra, etc. censuit proponendam esse causam in prima etiam unica, et per Delegatum exhibendas esse litteras suae deputationis.

Die 15 maii 1700 Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative quoad effectum suspensivum.

Ad 2. Negative.

Ad 3. pariter Negative quoad cognitionem causae in gradu appellationis tantum, et Affirmative quoad brevem supersessoriam.

Ad 6., 8., 10. et 11. respondit: Negative.

[Liber 50 Decretorum, p. 148, 185 et 224].

2978.

S. C. C., *Mexicana*, 24 apr. 1700.

Renuente quodam Canonico Cathedralis Ecclesiae de Antequera moderno Vicario et Officiali Generali Dioecesis de Oaxaga, dimissorias ab Episcopis Indiarum Occidentalium in mortis articulo concessas post eorum obitum infra annum sedis vacantis expedire, Capitula Cathedralium earumdem partium, huiusmodi freta fundamentis EE. VV. suadere conantur quod videlicet longaeva, ut asserunt, observantia vigeat hasce dimissorias intra annum sede vacante executioni semper fuisse demandatas, atque Dioecesum vastitas signanter in hoc Episcopatu Oaxagano, in quo viginti duo linguarum genera dinumerantur, idipsum necessario exquirat, ne populi diu careant ministrantibus Sacramenta, qui eorum callentes idiomate perrari sunt, ita ut alias perniciosum animabus foret viciniorem adire Episcopum tercentum milliaribus, ut aiunt, distantem, per loca fere inaccessibilia, montibus crebrisque fluminibus referta, vel post tres, aut quatuor annos novum viduatae Ecclesiae perventurum Antistitem maximo cum fidelium detrimento expectare. His igitur praemissis EE. VV. respondere non dedignabuntur:

An dimissoriae Episcoporum Indiarum Occidentalium concessae in mortis articulo nominatim aliquibus subditis promovendis, et generaliter omnibus aliis subditis, qui eas postulabunt, etiam intra annum sedis vacantis post eorundem Episcoporum mortem durent, ita ut possint a Capitulis intra dictum annum expediri in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative quoad subditos, quibus nominatim Episcopus, licet aegritudine detentus, concesserit dimissorias. In reliquis: Negative.

[Liber 50 Decretorum, p. 184].

2979.

S. C. C., *S. Agathae Gothorum*, 24 apr. 1700.

Postquam per plures menses Vincentius Lettieri de Arentio carceribus mancipatus una cum Mario fratre ex supposito raptu Constantiae de Alonso, comminatione pluries passa nunquam consequendi libertatem, nisi per matrimonium ab eo etiam inviso cum eadem ineundum, coactus tandem fuit ad hunc effectum mandatum a Procurae Cancellario carceris et Curiae Cerreti prius apposite paratum et extensum relicto in albis nomine Procuratoris subscribere, pluries tamen repetita protestatione in praesentia dicti Cancellarii, testium et custodum ante et post mandati subscriptionem se ad illam devenire coacte ac per vim et metum et ad recuperandam eius libertatem. Cuius mandati vigore die 22 februarii 1688 media persona quadam Falgioni Procuratoris in mandato Procurae appositi contractum fuit matrimonium cum eadem Constantia pariter invita, et Genitoris minas perhorrescente; et sic Vincentius, licet libertati restitutus, numquam tamen cohabitare voluit cum sponsa, sed eadem nocte fugam Neapolim arripuit. Immo post paucos menses patrato homicidio in personam illius patrui, arrepta fuga, ad Urbem se contulit, ubi proprio simulato nomine, secundum matrimonium celebravit cum N. N., ex qua etiam prolem suscepit.

In hoc rerum statu idem Vincentius sponte comparuit coram Tribunali Sanctissimae Inquisitionis, et ad se tuendum a crimine polygamiae deduxit nullitatem primi matrimonii tanquam initi per vim et metum, et absque libero utriusque contrahentis assensu, fabricatoque desuper processu coram Iudice a dicto Sacro Tribunali specialiter delegato, hoc ipsum confirmarunt tam eadem Constantia praetensa uxor, quam nonnulli alii testes, quorum depositionibus ibidem relatis causa quoad validitatem seu invaliditatem primi matrimonii fuit huic Sacrae Congregationi pro decisione remissa, eaque bis proposita, ac resolutione dilata, primo videlicet in Congregatione habita die 19 iulii 1698, in qua responsum fuit, *quod coadiuventur probationes iuxta instructionem ab Urbe transmittendam;* et secunda vice sub die 2 martii anni 1699, in qua post compilatum processum remissorialem ad formam instructionis iterum iniunctum, *quod examinarentur Parochus, Notarius et testes, qui interfuerunt tam matrimonio, quam mandato Procurae viri in carceribus constituti.*

Confectus et successive remissus fuit novus processus cum examine sex testium, trium nempe, qui interfuerunt mandato Procurae, et trium, qui interfuerunt matrimonio, licet Notarius et alii testes a Parocho nominati propter eorum obitum examinari non potuerint. Parochus vero simplicem attestationem explevit et postmodum examinatus, habuit se mere remissive ad priorem attestationem in processu exaratam. Cumque sub die 12 decembris proxime praeteriti, iterum proposita causa, orta fuerit difficultas: an videlicet popter reditum, quem Vincentius de Neapoli fecit ad Arentium habitando in eius propria domo cum matre ratum ha-

bere potuerit matrimonium et cognoscere Constantiam in eadem domo de mandato Curiae permanentem, rescriptum fuit: *Iniungendum esse Episcopo, ut novum processum conficeret iuxta instructionem*, quae executioni demandata non extitit, ex quo tam ex primo, quam ex ulteriori processu praetendatur nedum plene constare de metu et violentia sponsis incussa, ac de utriusque dissensu, verum etiam de recognitione et inspectione corporis dictae Constantiae facta ab obstetricibus, quae eam virginem invenerunt, prout ex iuribus noviter circumferendis. Idcirco iterum prudentissimo EE. VV. iudicio decidendum proponitur:

An matrimonium contractum inter Vincentium et Constantiam fuerit validum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 50 Decretorum, p. 185 a tergo et 186].

2980.

S. C. C., *Anagnina*, 15 maii 1700.

Praetendente Iacobo Zancato Canonico Theologo Ecclesiae Cathedralis non teneri nec per se, nec per alium ad lecturam Sacrae Scripturae ex pluribus rationibus infirmitatis nempe: quia de praebenda ad mentem S. Concilii [1] nunquam fuit provisus, et ulterius, quia ad obtinendas quotidianas distributiones obtinuit ab hac S. Congregatione indultum iubilationis, attento servitio per 43 annos eidem Ecclesiae praestito, ad dirimendam controversiam tam Promotor fiscalis Curiae Episcopalis, quam ipse iubilatus Canonicus cum libello per manus EE. VV. circumferendo supplicat declarari:

An dictus Canonicus Theologus praemissis non obstantibus teneatur ad lectionem S. Scripturae?

Die, etc. Sacra, etc. censuit, Canonicum Theologum teneri per se ipsum, quando non sit legitime impeditus, et isto casu supplere debere per alium, lectioni S. Scripturae. [2]

[Liber 50 Decretorum, p. 241].

2981.

S. C. C., *Nullius Montis Virginis*, 26 iun. 1700.

Obtenta adversus resoluta in causa *Nullius Montis Virginis*, die 14 novembris 1699 [3] per Rennam nova audientia, ex iuribus noviter deducendis EE. VV. respondere non gravabuntur:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis in omnibus.

[Liber 50 Decretorum, p. 321].

[1] Sess. V, *de ref.*, c. 1.
[2] Cf. N. 2987.
[3] Cf. N. 2972.

2982.

S. C. C., *Portugallien.*, 15 et 29 ian. 1701.

Cupiens Episcopus Portucalen. Conciliare decretum [1] quoad visitationem Dioecesis iuxta suum pastorale munus exequi, nec infirmitate detentus, valens personaliter ecclesias visitare, deputavit in Visitatorem ecclesiarum Parochialium civitatis Portucalen. suum in spiritualibus et temporalibus Vicarium Generalem, Sacerdotem Carolum de Rocca Pereira, Doctorem, et Canonicum Cathedralis, qui cum ad valvas dictae ecclesiae solita affigi mandaverit edicta ad praefatum effectum visitandi: Capitulum et Canonici dictae deputationi quoad visitationem Cathedralis in spiritualibus sese opposuerunt, contendentes illam privative ab Episcopo fieri debere. Hinc adita pro parte eiusdem Episcopi hac Sacra Congregatione, obtentisque litteris Nuncio Apostolico Ulyssiponen. directis pro informatione et voto, eo iam auditis partibus, pervento, ut ex illius relatione per manus circumferenda EE. PP. resolvendum proponitur:

1. *An Episcopo, concurrente legitimo impedimento, liceat per eius Delegatum visitare propriam Cathedralem et totum corpus Capituli nedum in temporalibus, verum etiam in spiritualibus?* Et quatenus affirmative:

2. *An circa impedimentum standum sit soli assertioni Episcopi, an vero teneatur assignare causam legitimi impedimenti?*

3. *An impedimentum debeat esse continuum, videlicet durante toto tempore a Sacro Concilio praescripto pro visitatione facienda, vel potius sufficiat, quod sit temporale?*

Die 15 ianuarii 1701 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 29 ianuarii 1701 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative quoad primam partem et negative quoad secundam.

Ad 3. respondit: Negative quoad primam partem et quoad secundam remisit conscientiae Episcopi.

[Liber 51 Decretorum, p. 1 a tergo et 63].

2983.

S. C. C., *Caurien.*, 23 apr., 7 maii, 4 iun. 1701.

Adsunt in Ecclesia Cathedrali Caurien. aliquae Dignitates, quae habent fructus distinctos a mensa Capitulari, quorum certa pars assignata fuit in distributionibus quotidianis iuxta dispositionem Sacri Concilii Tridentini in cap. 3, Sess. 22, *de reformat.*, nude propositum fuit in hac Sacra Congregatione dubium: *An huiusmodi distributiones, quae amittuntur ab iis, qui competens servitium non praestiterint, necessario fabricae*

[1] Sess. VI, *de ref.*, c. 4; sess. XXIV, *de ref.*, c. 3.

Ecclesiae (applicandae) quatenus indigeat, an vero sit in facultate Episcopi, stante etiam indigentia dictae Ecclesiae, illas alteri pio loco pro eius arbitrio applicare? Et sub die 6 novembris 1621 Sacra Congregatio respondit: *has distributiones esse primo applicandas fabricae Cathedralis Ecclesiae, quatenus indigeat, ac nisi indigeat, tunc demum esse in facultate Episcopi illas alteri pio loco suo arbitrio applicare?* [1]

Cum autem distributiones quotidianae, quae amittuntur etiam a Canonicis, et Praebendatis eiusdem Ecclesiae non residentibus neque interessentibus, non accrescant caeteris residentibus, sed subsint dispositioni S. Concilii Tridentini in dicto cap. 3, Sess. 22, *de reform.*, praetendente moderno Episcopo illas ad sui libitum applicare locis piis et pauperibus Dioecesis: Capitulum dictae Cathedralis, attenta fabricae necessitate, de qua deponunt duo testes formiter examinati, enixe supplicat declarari:

An distributiones quotidianae, quae amittuntur a non interessentibus seu non residentibus, debeant vigore dicti cap. 3, Sess. 22 applicari fabricae Cathedralis, vel alteri pio loco arbitrio Episcopi in casu?

Die 23 Aprilis 1701 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 7 maii 1701 Sacra, etc. distulit resolutionem.

Die 4 iunii 1701 Sacra, etc. censuit applicationem in casu proposito esse faciendam fabricae Ecclesiae, et quoad assertam superfluitatem expensarum iniungendum censuit Episcopo, prout praesentis, etc., ut provideat etiam cum auctoritate S. Congregationis.

[Liber 51 Decretorum, p. 209 a tergo, 236 et 304].

2984.

S. C. C., *Troiana*, 7 et 21 maii 1701.

Exortis nonnullis controversiis usque de anno 1648 inter Canonicos Sanctae Mariae Civitatis Foggiae ex una et Regulares Iesus Mariae eiusdem Civitatis ex altera partibus super modo ducendi defunctorum cadavera ad tumulandum, ac explendi super illis exequias, sedatae postea fuerunt per publicam transactionem, qua de communi consensu declaratum extitit supradicta cadavera recto tramite deferri debere ad ipsorum Regularium ecclesiam, si inibi exequiae expleri contingerent. At cum modo inter Canonicos et Regulares supradictos, iisdem etiam renovatis controversiis, plurimae aliae exortae sint contentiones pariter circa defunctorum funera: porrectus fuit huic Sacrae Congregationi per praefatos Regulares supplex libellus pro resolutione infrascriptorum dubiorum; quo de more ad Ordinarium pro informatione remisso, iste partibus hinc inde auditis, omnibusque eorum probationibus receptis processum ad Sacram Congregationem transmisit. Unde ex iuribus circumferendis EE. VV. non dedignabuntur decernere:

[1] Cf. N. 2427.

1. *An licitum sit Canonicis, Capitulo et aliis Parochis dictae Civitatis deducere funus per publicas plateas, quae non est recta via ducens ad ecclesiam funeris, et praesertim Regularium?* Et quatenus affirmative:

2. *An eisdem Capitulo, Canonicis et Curato propter hoc aliquod stipendium accipere seu exigere liceat?*

3. *An sit licitum dictis Capitulo et Canonicis ducere cadaver alicuius de Regimine Civitatis prius in Ecclesia Collegiata ad officiandum, et deinde ab illa transferre ad ecclesiam funeris?*

Die 7 maii 1701 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 21 maii 1701 Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. Negative.

Ad 3. Negative, nisi aliter disposuerit defunctus, vel eius heredes. [1]

[Liber 51 Decretorum, p. 237 a tergo et 268 a tergo].

2985.

S. C. C., *Senogallien.*, 4 iun. 1701.

Speciali edicto decrevit Episcopus Senogalliae Congregationes Confraternitatum laicalium alias in posterum fieri non debere, nisi cum interventu suimet ipsius vel eius Vicarii Generalis sub poena invalidationis et nullitatis eorum, quae in eisdem Congregationibus decerni contingerent. Cum autem Confratres Sanctissimae Assumptionis et Rosarii dictae Civitatis in precibus huic Sacrae Congregationi porrectis exposuerint praefatum Episcopi edictum praeter consuetudinem fore, ipsumque praebere velle duo suffragia in eorum Congregationibus, ac privative quoad Gubernatores et Officiales dictae Societatis deputare Cappellanos in casu discrepantiae votorum, prout de facto Cappellanum deputavit anno 1694. De his omnibus requisitus Episcopus retulit, Confraternitates omnes laicales suae Dioecesis semper congregari consuevisse cum interessentia Vicarii Foranei, fuisseque pariter ab eodem Episcopo petitam convalidationem ex defectu duorum suffragiorum, imo confirmationem praefati Cappellani emanasse mediantibus duobus votis sibi in disco argenteo exhibitis, nedum non contradicentibus, sed ultro rogantibus pluribus Confratribus, et seipsos sponte subiicientibus executioni suorum decretorum. Quibus praenarratis EE. VV. erit declarare:

1. *An Episcopus, seu Vicarius Generalis interveniens Congregationibus Confraternitatis laicalis Sanctissimae Assumptionis et Rosarii possit votare, et duplex ferre suffragium?*

2. *An temporalis deputatio Cappellanorum in discordia Confratrum spectet ad Episcopum, vel potius ad Gubernatorem et Officiales dictae Confraternitatis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative in casu, de quo agitur.

Ad 2. censuit: spectare ad Episcopum post tertium scrutinium.

[Liber 51 Decretorum, p. 305 a tergo et 306].

[1] Cf. N. 2995.

2986.

S. C. C., *Calaguritana*, 18 iun. 1701.

Abbas Ven. Monasterii B. Mariae de Naxera Ordinis S. Benedicti Congregationis Hispaniarum habet in Civitate Naxera iurisdictionem ordinariam et ius visitandi ecclesiam Parochialem S. Crucis, et ecclesiam S. Michaelis, earumque Clericos et Cappellanos privative quoad Episcopum Calaguritanum. In reliquis vero habet iurisdictionem ordinariam cumulative cum eodem Episcopo, ut constat ex antiqua sententia lata usque ab anno 1412 per Sedem Apostolicam confirmata, necnon ex mandato de manutenendo obtento de anno 1606 a S. Rota coram R. P. D. Ottembergo.

Volens autem supradictus Abbas de anno proxime praeterito visitare dictam Parochialem ecclesiam S. Crucis plenarie et subiective suo Monasterio unitam, et cuius ipse est verus Parocus administrans animarum curam per Vicarios a se deputatos, et divina officia per Clericos et Cappellanos ibidem existentes, ut plenissime firmatum fuit in decis. 53, 67 et 77 coram Ubald., tom. 3, et in *Nullius seu Calaguritanae, quartae funeralis de Naxera*, 11 ianuarii 1692, et 13 februarii 1693 coram bon. memor. Emerix, requisivit ad hunc effectum etiam sub poena censurarum in casu recusationis, exhibitionem librorum Anniversariorum Cappellaniarum et Operum piorum, illorumque computa, et instrumenta fundationum a praefatis Clericis et Cappellanis, qui requisitos libros exhibere resusantes, habuerunt recursum ad Regium Tribunal, ex cuius rescripto coactus fuit dictus Abbas ab ulteriori progressu in visitatione desistere; aditaque successive per eosdem Clericos et Cappellanos Signatura Iustitiae pro commissione appellationis, sub die 4 martii 1700 prodiit rescriptum: *Nihil*. Cum vero postmodum ex decreto R. P. Auditoris Sanctissimi huiusmodi causa remissa fuerit ad hanc S. Congregationem, ideo proponuntur infrascripta dubia ab EE. VV. de more resolvenda:

1. *An Cappellani ecclesiae S. Crucis teneantur in actu visitationis exhibere libros antiquos et recentes continentes legata et bona relicta eidem ecclesiae?*

2. *An teneantur exhibere libros continentes Anniversaria aliaque onera et Opera pia in dicta ecclesia fundata?*

3. *An teneantur exhibere libros continentes fundationes beneficiorum et Cappellaniarum, earumdemque fundationum instrumenta?*

4. *An teneantur exhibere libros continentes computa reddit的 et exituum ecclesiae, eorumque solidationes?*

7. Quatenus affirmative: *An censurae relaxatae per Abbatem de Naxera contra dictos Cappellanos in actu visitationis pro praemissorum exhibitione substineantur in casu?*

Die 4 iunii 1701 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 18 iunii 1701 Sacra, etc. a 1. usque ad 4. respondit: Affirmative. Ad 7. censuit Abbatem posse uti remedio censurarum.

[Liber 51 Decretorum, p. 306, 338].

2987.

S. C. C., *Anagnina*, 30 iul. 1701.

Iacobo Zancato, Canonico Theologo Ecclesiae Cathedralis resolutioni *Anagnina*, 15 maii 1700 [1] non acquiescente, modoque informante, ex iuribus circumferendis EE. VV. sapientissime de more definient:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis, et censuit teneri supplere per alium, quando adsit diuturnum impedimentum.

[Liber 51 Decretorum, p. 415].

2988.

S. C. C., *Lancianen.*, 20 aug., 3 sept., 26 nov. 1701.

Praetendente Dominico Crognali Archipresbytero Castrinovi Dioecesis Lancianen. Leonardum de Virgiliis eiusdem loci carnaliter cognovisse Magdalenam Crognalem, sororem amitinam, viduam ac tribus filiis onustam, die 20 aprilis anni 1698 circa mediam noctis horam pervento dicto Leonardo una cum Bernardino Crognali, fratre eiusdem Archipresbyteri ad propriam ipsorum domum, ubi aderat Thomas de Lauro seu Peccio, praefatus Archipresbyter coepit acriter conqueri de dicta praecedenti carnali copula cum eodem Leonardo, exposcendo ab eo, ut dictam Magdalenam in uxorem duceret, et sic honorem toti familiae de Crognalibus ablatum restitueret. At cum Leonardus constanter negasset huiusmodi delictum commisisse, et consequenter dictum matrimonium contrahere, maximam passus fuit vim et metum a dictis fratribus de Crognalibus et dicto Thoma de Lauro. Archipresbyter enim dictam desponsationem demandabat et properabat, Bernardinus vero frater prae manibus habens cultrum elevatum ad occidendum, et Thomas de Lauro sclopum ad explodendum aptatum, quisque Leonardo imminentem minabatur mortem, nisi Magdalenam desponsaret, ita ut coactus fuerit exclamare se velle confiteri, dicens: *Io non l'ho fatto, e per tale effetto non la voglio sposare, et in tal'atto domandava confessione*, ut uno ore deponunt quatuor testes formiter examinati in Archiepiscopali Curia Lancianen. in omnibus contestes.

Successive tres ex iisdem testibus, altero non contradicente, subdunt, ipsis tunc existentibus domi dicti Archipresbyteri circa mediam noctis horam diei 20 Aprilis dicti a. 1698, fuisse de illius ordine vocatum Silvestrum Canigliam eiusdem Economum, istumque postea accessisse, eoque pervento et praesente, nullum solitum verbum, nullumque signum expressivum matrimonii, seu liberi simultanei consensus ipsos audivisse, seu

[1] Cf. N. 2980.

conspexisse, praeter applicationem manus Leonardi prope manum Magdalenae a dicto Caniglia Economo peractam, et osculum dictae mulieri impictum, ita eo dicente iuxta depositionem primi testis: *Voi volete che io lo faccia per forza, così dicendo l'uno baciò l'altra, e l'altra l'uno*, et iuxta depositionem tertii, cum quo caeteri concordant: *a questo il Cappellano seu Economo di detto Arciprete per nome D. Silvestro Caniglia prese la mano di Leonardo, e la pose vicino alla mano di detta Maddalena, dicendo: Bernardino, baciala, baciala, dandole urti alle spalle, al che l'uno baciò l'altra e l'altra l'uno, e Bernardino poi baciò il detto Leonardo, tu mi sei cognato adesso, et esso all'incontro senza corrispondere si stette quieto, senza parlare, e così partì.*

His expletis, una cum Economo supradicto propriam domum reversus est Leonardus, qui successive habuit recursum ad Archiepiscopum Lancianen., ut super exposita violentia et metu sibi incusso ad effectum contrahendi matrimonium informationes caperet, receptisque ad hunc effectum depositionibus dictorum quatuor testium formiter examinatorum dictam facti seriem concludentium, ad eam submovendam dictus Archipresbyter et Thomas de Lauro, qui metum incussit, asseruerunt, matrimonium fuisse celebratum coram dicto Economo ipsis dumtaxat praesentibus, antequam dicti quatuor testes accessissent ad domum dicti Archipresbyteri, nempe circa vigesimam tertiam horam cum dimidio vel paulo post diei 20 aprilis dicti anni 1698, et sic ante metus incussionem, quam aiunt fuisse sequutam ob renitentiam Leonardi non adimplendi solemnia quoad immissionem annuli, aliasque extrinsecas functiones ecclesiasticas, licet idem Economus deponat se fuisse vocatum circa mediam horam noctis: *verso mezz'ora di notte in circa di detto giorno, etc. trovandomi nella casa di mia solita abitazione, etc. venne Cintio Crognale, fratello dell'Arciprete, che mi voleva D. Domenico, onde mi portai alla casa di detto D. Domenico dicendo in che la devo servire*, etc.

Hic vero Economus deponit pariter hoc matrimonium libere fuisse coram eo contractum ante dictam metus incussionem praesentibus dictis Archipresbytero et Thoma de Lauro, ipsumque mutuo eorum consensu intellecto dixisse: *Ego vos coniungo. In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti*, et paulo post pervenisse dictos quatuor testes formiter examinatos, qui tamen, ut dictum est, concorditer deponunt dictum Economum accessisse domum dicti Archipresbyteri ipsis omnibus ibidem existentibus.

Declarata deinde nullitate huius actus, seu asserti matrimonii ab ipsomet Archipresbytero coram pluribus, fuit Leonardus vigore depositionum dictorum testium absolutus a Regia Audientia Theatina a subministratione alimentorum petita per Magdalenam, et Archiepiscopus Lancianensis praevio voto exquisito ab Episcopo Verde, per sententiam declaravit matrimonium fuisse et esse nullum tanquam factum per vim et metum dicto Leonardo incussum, devolutaque causa in gradu appellationis interpositae a dicta Magdalena ad hoc Supremum Tribunal Leonardo consentiente sequens dubium EE. VV. partibus utrinque monitis et informantibus decidendum proponitur:

An constet de matrimonio eiusque validitate in casu?

Die 20 augusti 1701 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 3 septembris 1701 Sacra, etc. distulit resolutionem.

Die 26 novembris 1701 Sacra, etc. censuit nullum adesse matrimonium, et iniungendum Ordinario, prout praesentis decreti etc., quatenus procedat, prout de iure tam contra Archipresbyterum, quam contra Oeconomum et alios culpabiles.

[Liber 51 Decretorum, p. 455 a tergo, 483 a tergo et 529].

2989.

S. C. C., *Salamantina*, 17 dec. 1701.

Suborta anno 1689 contentione occasione ludi litterarii inter clericum Iosephum Martinum Nieto et Iosephum Carmona ambos scholares, Ioseph Nieto orator agens annum 18, reversus domum, arreptoque cultello invitavit dictum Carmona ad pugnam pro nocte sequenti. Hinc iterum instaurata contentione orator cum prius e manibus et pugnis adversarii aufugerit, in ipsum cultellum distrinxit absque tamen ulla laesione, et Carmona in oratorem saxa iniecit. Et ecce quod cum orator factum hoc enarrasset Matthiae Conca, suo amico et condiscipulo, iste arrepto parvo sclopo et cultello, sub motivo ineundae pacis, oratorem pariter parvum sclopum gestantem ad redeundum ad scholam coegit, ibique dum iterum Carmona oratorem aggressus fuisset eundemque capillis retentum pugnis affligeret, cum cultello in parte retro graviter sanciatus fuit a Matthia, ex quo vulnere post paucas horas occubuit, et orator etiam liberatus a manibus adversarii vulnerati suum sclopum arripuit.

His praemissis cum orator per seipsum implere optaret onera beneficii, quod possidet, pluries Episcopo preces porrexit ad effectum, ut ab illo promoveretur ad Sacros Ordines, sed semper reiectus, *supplicat hodie declarari nullam incurrisse irregularitatem, et promoveri posse.*

Die, etc. Sacra, etc. audita relatione Episcopi Salamantini censuit Oratorem esse irregularem, et non esse dispensandum. [1]

[Liber 51 Decretorum, p. 625 a tergo et 626].

2990.

S. C. C., *Sulmonen.*, 17 dec. 1701, 14 ian., 4 febr. 1702.

Suo viduata Pastore Ecclesia Cathedrali Sulmonen. sub die 20 ianuarii labentis anni, legitime convocato Capitulo, Canonici eiusdem Ecclesiae devenerunt ad electionem Vicarii Capitularis, servata solita forma secreti scrutinii, quo aperto, publicatisque suffragiis, recognitum fuit, quod ex undecim Capitularibus in dicta electione suffragantibus tres votum tule-

[1] Cf. N. 2992, 3007, 3012.

rant favore Canonici Lucae Antonii de Vecchis, Doctoris utriusque iuris, unus favore Canonici Ignatii de Lecto, pariter in utroque iure laureati, reliqui vero septem favore Canonici Pauli de Sanitate Decani, in Sacra Theologia dumtaxat Doctoris.

Itidem apertis schedulis, compertum est, quod ex dictis septem suffragiis tria lata fuerunt a Canonicis dicto Paulo coniunctis, quos ut plurimum caro movet et sanguis, reliqua vero quatuor, inter quae connumeratur etiam votum eiusdem, destituta erant nomine et cognomine eligentium. Unde post votorum publicationem caeteri tres Canonici confirmantes electionem factam favore dicti Lucae Antonii, cui et ipse adhaesit, emissa etiam protestatione super nullitate alterius electionis, appellationem interposuerunt ad hanc Sacram Congregationem, qua non obstante praefatus Paulus de Sanitate ab aliis in sui favorem suffragantibus, confirmationem pariter suae electionis reportavit.

Delata exinde causa ad hanc Sacram Congregationem, iniunctum fuit Episcopo Marsorum viciniori, quod deputato in Vicarium Capitularem per modum provisionis dicto Paulo, acta Capitularia nec non schedulas electionis clausas et sigillatas transmitteret, prout de facto transmisit, illisque utraque parte monita reclusis ac iuxta superius exposita recognitis, sequens dubium EE. VV. decidendum proponitur:

An, et quae electio substineatur in casu?

Die 17 decembris 1701 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 14 ianuarii 1702 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 4 februarii 1702 Sacra, etc. censuit electionem Pauli de Sanitate sustineri.

[Liber 51 Decretorum, p. 588 a tergo et Liber 52 Decretorum, p. 1, 39].

2991.

S. C. C., *Barcinonen.*, 1 apr. 1702.

Cum ecclesia Parochialis S. Mariae Virginis oppidi Mataronae, quae antiquitus regebatur per solum Rectorem et paucos Presbyteros, indigeret maiori numero Presbyterorum pro necessaria Sacramentorum administratione, de anno 1600 tunc temporis Rector decrevit, praevia auctoritate Episcopi Barchinonen. admittere ad participationem omnium emolumentorum decem Presbyteros naturales eiusdem loci Mataronae, qui actualiter residere ac actuale servitium eidem ecclesiae praestare deberent, remanente tamen penes eundem administratione omnium reddituum, necnon dicta facultate admittendi ipsos Presbyteros.

At praetendente postmodum dicto Rectore ad sui libitum removere, et admittere Presbyteros, de anno 1615 occasione visitationis dictae ecclesiae Ordinarius inter alia decretum edidit, quod nullus ex admissis posset per dictum Rectorem removeri, seu alius denuo admitti, etiam legitima concurrente causa, nisi eadem prius recognita per ipsummet Ordinarium. Et de anno 1628 inita fuit concordia per dictum Ordinarium approbata, quod

Presbyteri residentes, Rectore, caeterisque omnibus comprehensis, deberent esse vigintiduo dumtaxat. Et denique de anno 1665 pariter in actu visitationis aliud editum fuit decretum, quod admitti non possent inter residentes, nisi promoti ad sacrum Ordinem, nec ad perceptionem distributionum, nisi actu residentes.

Huiusmodi decretis minime attentis adhuc Rectores pro tempore existentes continuarunt in libertate tam admittendi et removendi Presbyteros, quam administrandi redditus ad eorum libitum; nam Rector praeteritus de anno 1683 ob diversas causas malae administrationis iudicialiter fuit condemnatus ab Ordinario Barchinonen. ad solutionem certae summae pecuniarum, ut ex sententia *Processu primo, Presbyterator., fol. 22;* modernus vero Rector similiter se gerit regulando numerum dictorum Presbyterorum pro eius arbitrio, iuvenes ac etiam pueros ad distributionum participationem admittendo, ecclesiae redditus male administrando, ita ut multi census minus caute per ipsum reinvestiti deperierint, multae pecuniarum summae otiosae remanserint, et nomina debitorum effecta fuerint non solvendo. Insuper dictus Rector redditus ecclesiae in distributiones, prout sibi videtur, dispensat, accipiendo pro se integram ipsarum portionem, etiamsi divina munera non expleat. Quapropter plurimi ex dictis Presbyteris usque de anno 1697 recursum habuerunt ad sa. me. Innocentium XII, ut stantibus supradictis dignaretur erigere in dicta ecclesia Communitatem; remissaque causa pro voto ad hanc Sacram Congregationem, datae fuerunt litterae pro informatione tunc Vicario Capitulari, qui examinatis tredecim testibus, ac fabricato processu, illum transmisit una cum secreta informatione per ipsum recepta a pluribus viris fide dignis, ex quibus omnibus constat vera esse omnia superius recensita.

His igitur praemissis partibus utrinque monitis et informantibus EE. VV. infrascripta dubia proponuntur resolvenda:

1. *An sit concedenda erectio in Communitatem?* Et quatenus negative:

3. *An Beneficiati et Presbyteri perpetuo residentes ratione eorum interesse possint compellere singulis annis Rectorem ecclesiae ad redditionem rationum bonorum, reddituum et reinvestimentorum, et quomodo?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative.

Ad 3. Affirmative respondit, coram Epicopo, quoad omnia respicientia eorum interesse tantum.

[Liber 52 Decretorum, p. 131, 132].

2992.

S. C. C., *Salamantina*, 13 maii 1702.

Proposita quaestione: An standum vel recedendum sit a decisis in *Salamantina*, 17 decembris 1701,[1] Sacra, etc. respondit: *In decisis et amplius.*[2]

[Liber 53 Decretorum, p. 374 a tergo].

[1] Cf. N. 2989.
[2] Cf. N. 3007, 3012.

2993.

S. C. C., *Sypontina*, 29 apr. 1702.

Praetendente Capitulo Ecclesiae Cathedralis Sypontinae fructus Archipresbyteratus consistere in solis distributionibus quotidianis, et propterea denegare Ianuario Paschali Archipresbytero eiusdem Ecclesiae fructus sibi debitos ab anno 1698 usque ad praesens, eo quia addictus fuit servitio Archiepiscopi Sypontini, cui adhuc actualiter inservit, praedictus Archipresbyter preces porrexit huic Sacrae Congregationi, ut dignaretur declarare sibi deberi fructus supradictos etiam in distributionibus quotidianis consistentes, amissa dumtaxat tertia parte earundem; quibus ad eundem Archiepiscopum pro informatione remissis, iste citato Capitulo, ad deducendum sua iura, eoque non comparente, suam transmisit relationem, in qua ait dictum oratorem 20 abhinc annis et ultra esse suum familiarem, a biennio Archipresbyterum Cathedralis, qui est secunda dignitas, nec non Magistrum Caeremoniarum, ac per annos tredecim iam Canonicum, semperque lucratum fuisse integram portionem sui Canonicatus, dum penes eum moratus fuit ab anno scilicet 1680 usque ad 1698 ad formam dispositionis Sacri Concilii Tridentini [1] et decretorum huius Sacrae Congregationis, idemque observatum fuisse tempore suorum praedecessorum quibus duo Canonici Cathedralis inserviebant. Quo vero ad redditus Ecclesiae, inquit, ipsosmet Canonicos ignorare, an consistant in massa communi, vel in distributionibus quotidianis, licet dicti Canonici existiment illos in distributionibus consistere; et demum superaddit, quod, quidquid sit de hoc, pluries ab hac Sacra Congregatione declaratum fuit, Canonicos familiares Archiepiscopi vel Episcopi lucrari omnes fructus, quando sunt de massa communi, quando vero sunt de distributionibus quotidianis, eas pariter lucrari, dempta tertia parte earumdem. Quapropter praefixo per eundem Archiepiscopum termino 20 dierum praefato Capitulo ad deducendum sua iura, iuxta mandata huius Sacrae Congregationis, eoque nihil adhuc deducente, sequens dubium EE. VV. proponitur resolvendum:

An et quae distributiones quotidianae, sive fructus debeantur oratori in casu?

Die, etc. Sacra, etc. censuit, danda esse decreta, et signanter in Fesulana, 4 iunii 1633, [2] *Aversana, 10 martii 1635,* [3] *et Dubium participationis, 23 septembris 1669.*

[Liber 52 Decretorum, p. 160 a tergo].

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 12.
[2] Cf. N. 2552.
[3] Cf. N. 2572.

2994.

S. C. C., *Cortonen.*, 13 et 27 maii 1702.

Adversus constitutiones Synodi Dioecesanae Cortonensis a moderno Episcopo promulgatas de anno 1697 reclamante ad hanc S. Congregationem Capitulo et Clero Civitatis ac Dioecesis Cortonensis, duo pro parte ipsius opponuntur, primum scilicet, quod illae omnes sint nullae, tanquam conditae non requisito consilio eiusdem Capituli; secundum vero, quod plurimae ex illis nullam executionem mereantur, tanquam bono regimini Ecclesiae et dispositioni SS. Canonum adversantes. Commissa autem totius Synodi revisione Eminentissimo Radulovico, ac ipsius voto super singulis decretis synodalibus exquisito, ipse partibus hinc inde auditis, votum suum aperuit, existimans, quoad primam exceptionem datam pro parte dicti Capituli et Cleri eam retardare non debere petitam Synodi confirmationem, prout alias observatum fuit in *Vigilien., Synodi*, die 30 maii 1699 ab EE. PP. pro Congregatione particulari deputatis. Quo vero ad aliam exceptionem, quae respicit particulare examen supradictarum constitutionum, dictus Eminentissimus Relator super singulis quae impugnantur, particulariter etiam votum suum praebuit, ut ex copia eiusdem per manus EE. VV. circumferenda. Quamobrem EE. VV. non gravabuntur parte utraque monita et informante sapientissime declarare:

An decreta Synodalia impugnata per Capitulum et Clerum Civitatis et Dioecesis Cortonen. sint servanda, vel potius reformanda iuxta votum Eminentissimi Relatoris in casu?

Die 13 maii 1702 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 27 maii 1702 Sacra, etc. censuit supradicta decreta moderanda, approbanda et respective declaranda esse, prout in folio impresso, et in calce huius Sacrae Congregationis alligato.

[Liber 52 Decretorum, p. 191, 210].

2995.

S. C. C., *Troiana*, 17 iun. 1702. [1]

Praetendentibus Canonicis, Parochis, aliisque Presbyteris Civitatis Foggiae occasione funerum ingredi ecclesias Regularium, ibique super cadaveribus exequias peragere, sub praetextu immemorabilis consuetudinis, ut asseritur, Regulares dictae Civitatis huiusmodi immemorabilem impugnantes, parte pluries monita, et adhuc non comparente, ab EE. VV. declarari supplices exposcunt:

An liceat Canonicis aliisque Curatis ac Presbyteris occasione funerum

[1] Cf. N. 2984.

ingredi ecclesias Regularium, ibique super dictis funeribus exequias peragere in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative quoad primam partem: Negative quoad secundam.

[Liber 52 Decretorum, p. 238 a tergo et 239].

2996.

S. C. C., *Mediolanen.*, 8 et 28 iul. 1702.

Auctoritate solius Principis laici erectum fuit usque de anno 1556 in Civitate Mediolani Collegium nomine testatoris vocatum *Taegio* pro alendis et erudiendis pueris sub regimine unius Sacerdotis, et aliorum trium virorum; quod, cum propria habitatione careret, fel. rec. Pius IV eidem univit Praeposituram et domum SS. Simonis et Iudae dictae Civitatis, Ordinis Humiliatorum, intra limites Parochiae S. Laurentii Maioris existentem, et per liberam resignationem tunc vacantem, una cum illius fructibus, ac proventibus, nec non cum certo onere unius Missae quotidianae, solemniterque celebrandi festivitatem eorumdem SS. Simonis et Iudae, ut ex Bulla data de anno 1563.

Stabilita igitur in praedicta domo puerorum habitatione, quoties ibidem inscio Parocho praefatae ecclesiae S. Laurentii contingebat obitus alicuius ex ipsis, Rector praedicti Collegii clam, ut asseritur, et mercenariis dumtaxat Presbyteris convocatis, defuncti cadaver in propria ecclesia tumulabat; si vero ad notitiam dicti Parochi perveniebat, iste palam, nullisque contradicentibus illud ad sepeliendum in ecclesia Parochiali deferebat. Sequuto autem anno 1689 obitu famulae Rectoris dicti Collegii ibi pariter degentis, illius corpus per eundem Rectorem sepultum extitit in sua ecclesia. Unde controversia desuper excitata per Parochum saepedictae ecclesiae S. Laurentii coram Ordinario Mediolanen. super restitutione dicti cadaveris, de anno 1698 emanavit sententia pro illius exhumatione ac delatione ad dictam ecclesiam Parochialem, nisi temporis diuturnitas obstaret; quae quidem sententia fuit confirmata in secunda instantia per Iudicem delegatum Apostolicum de proxime praeterito anno 1701. Delata vero causa in praesenti ad hanc Sacram Congregationem, etiam ex rescripto speciali Auditoris Sanctissimi ad instantiam Parochi, tam super dicto iure funerandi, quam super totali exercitio iurium parochialium, Eminentissimus Archiepiscopus Mediolanen. de suo voto ab EE. VV. requisitus, facti seriem in totum comprobans, ait praefatam domum SS. Simonis et Iudae nunquam fuisse conventualem, ac demum concludit, quod attenta tam assistentia iuris, quam observantia Civitatis, favore Parochi supradicti controversia huiusmodi definiri debeat. Quibus stantibus EE. VV. decernere non gravabuntur:

An ius administrandi Sacramenta collegialibus, servientibus et habitantibus in Collegio dicto de Taegi, ac faciendi functiones parochiales in eodem

Collegio seu eius ecclesia, nec non sepeliendi cadavera defunctorum in dicto Collegio privative spectet ad Parochum insignis Collegiatae S. Laurentii Maioris cum facultate prohibendi Rectori dicti Collegii et alteri cuicumque exercitium praedictum in casu et ad effectum?

Die 8 iulii 1702 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 28 iulii 1702 Sacra, etc. respondit: Affirmative in omnibus.

[Liber 52 Decretorum, p. 267, 296].

2997.

S. C. C., *Salernitana*, 8 et 28 iul., 19 aug. 1702.

Erecto usque et ab anno 1691 quodam Conservatorio puellarum Oblatarum sub titulo Sanctissimae Conceptionis, et instituto S. Clarae in Cafali Pentae terrae S. Severini, ac intra limites ecclesiae Parochialis S. Mariae Capitis sola auctoritate Ordinaria, necnon praevio consensu praestito per Lucium Petronum Rectorem eiusdem ecclesiae sine tamen praeiudicio iurium parochialium, eodem anno, per tunc Vicarium Capitularem deputatus fuit in locum Vincentii Ansaloni iam Cappellani dicti Conservatorii ipsemet Petronus, qui usque ad annum 1700 in tali munere continuavit, exercendo interim, uti Parochus, omnia iura parochialia in Conservatorio praefato. De dicto autem anno 1700 modernus Cappellanus per Archiepiscopum deputatus praetendere coepit eadem parochialia iura ibidem exercere, videlicet Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, Oleumque sanctum in ecclesia retinere, illaque administrare, nec non cineres et palmas benedicere ac dispensare puellis Oblatis in dicto Conservatorio dumtaxat existentibus, caeterasque similes functiones explere, et solutionem decimarum praefato Parocho denegare. Quamobrem habito per dictum Patronum recursu ad hanc Sacram Congregationem, exquisitaque informatione Archiepiscopi, parte monita et informante supplex exorat ab EE. VV. declarari:

1. *An omnia iura parochialia in ecclesia et in Oblatis aliisque mulieribus degentibus in Conservatorio Sanctissimae Conceptionis Capitis Pentae sint exercenda per proprium Parochum S. Mariae, intra cuius limites degunt, sive per illarum Cappellanum?*

2. *An eaedem Oblatae possint in earum ecclesia asservare Sanctissimum Sacramentum, et Sacrum Oleum infirmorum sine licentia Sacrae Congregationis et consensu Parochi?*

3. *An in dicta ecclesia valeat earum Cappellanus pro suo arbitrio Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum publice adorandum exponere?*

4. *An praedictae Oblatae et mulieres morientes sine electione sepulturae sint tumulandae in ecclesia Parochiali, et quatenus sepulturam eligant in earum ecclesia, debeantur Parocho emolumenta funerum?*

6. *Ad quem spectet benedictio candelarum in die Purificationis, Cinerum et Palmarum?*

Die 8 iulii 1702 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 28 iulii 1702 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 19 augusti 1702 Sacra, etc. citra approbationem Conservatorii ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. censuit, non posse sine licentia S. Congregationis.

Ad 3. respondit: Negative, nisi cum licentia Episcopi.

Ad 4. Affirmative quoad utramque partem.

Ad 6. Spectare ad Cappellanum.

[Liber 52 Decretorum, p. 269 a tergo, 296 a tergo, 321].

2998.

S. C. C., *Comen.*, 19 aug., 9 sept. 1702.

Usque, et ab anno 1689 post alias leves inquisitiones, quas passus fuerat Antonius Gattus, Sacerdos Comen., accusatus extitit coram Ordinario de tentata pudicitia cuiusdam Catharinae, istaque examinata per Curiam Episcopalem, de mense februarii sequentis anni 1690, ab eadem Curia emanavit praeceptum contra praedictum Sacerdotem, de personaliter comparendo infra terminum sex dierum sub poena scutorum 100 et in iuris subsidium suspensionis a divinis. Comparuit per Procuratorem dictus Gattus, opponens de calumniosa querela, exposita ad instigationem Archipresbyteri Mandelli eius inimici, proindeque instetit praestari fideiussionem per querelantem de refectione expensarum et damnorum, quatenus innocens repertus fuisset. Et his minime attentis, Curia supradicta, praevia praefixione termini ad dicendum causam, quare non deberet condemnari in poenis in praefato praecepto contentis, eo quod non comparuerit iuxta illius tenorem, sub die 13 maii in contumaciam relaxavit mandatum exequutivum pro dictis scutis centum. Adversus quod per binas vices interposita appellatione per Procuratorem eiusdem Sacerdotis ad tunc Eminentissimum Patriarcham Aquileiensem Metropolitanum, illaque semel atque iterum a dicta Curia Episcopali reiecta, tandem expeditum fuit mandatum supradictum, ac deinde sub fundamento, quod illud neque realiter, neque personaliter exequi potuisset, sub die 22 iunii nullis praecedentibus diligentiis, praefatus Sacerdos Gattus declaratus extitit suspensus a divinis, mediante etiam affixione Cedulonum.

Adversus huiusmodi suspensionem, tanquam latam post interpositam appellationem protestando de nullitate et attentatis, sub die 1 iulii comparuit Procurator dicti Gatti ac praesentavit inhibitionem vigore appellationis usque et sub die 14 mensis iunii a dicto Eminentissimo Metropolitano reportatam, qui quidem Eminentissimus postea ad purgationem attentatorum procedendo, die 2 septembris eiusdem anni 1690 per suum decretum revocavit suspensionem, ut supra, promulgatam, ac proinde dictus Sacerdos absque ulla sui Praesulis contradictione Missae Sacrificium celebravit. Postmodum vero examinata causa in contradictorio iudicio die 20 aprilis anni 1697 sententiam absolutoriam protulit favore eiusdem Gatti, qui in eadem celebratione continuavit.

Post haec modernus Antistes dictae Civitatis Comen. praetendens eumdem Sacerdotem Antonium Gattum evasisse irregularem ob Missae celebrationem, non obstante suspensione supradicta, illum sub gravibus poenis monuit ad personaliter comparendum, sed interposita ab eo nova appellatione ad praefatum Eminentissimum Metropolitanum, reportataque inhibitione cum litteris compulsorialibus, sub die 23 augusti anni 1699 illas praesentare fecit Promotori fiscali Curiae Episcopalis, quibus tamen non obstantibus sub die 24 octobris non sine gravi scandalo deventum fuit ad illius carcerationem; et interim porrectis precibus huic Sacrae Congregationi sub ipsius nomine, ut praetenditur, per Agentem Episcopi pro dispensatione a dicta supposita irregularitate, postremo liberatus remansit e carceribus (in quibus per spatium 18 mensium catenis circumdatus, detentus fuerat) cum praecepto tamen de non discedendo e Civitate sub poena scutorum 100 et in subsidium suspensionis a divinis.

Praefatus autem Sacerdos Gattus in libertate constitutus, inhaerendo appellationi antea interpositae, iterato recursum habuit ad modernum Metropolitanum, a quo aliam inhibitionem cum litteris compulsorialibus obtinuit, quibus praesentatis, ministris Curiae Episcopalis, isti semper renuerunt acta exhibere, licet pluries fuerint requisiti etiam cum oblatione mercedis. Tandem dictus Metropolitanus sub die 23 augusti anni praeteriti in contumaciam, per suum decretum revocavit omnia per Episcopum gesta, tanquam nulla, et attentata, habilitando eundem Sacerdotem ad libere commorandi in Dioecesi Comensi. Appellavit Curia Episcopalis ab huiusmodi decreto ad hanc Sacram Congregationem, et quamvis saepedictus Sacerdos Gattus reportaverit ab Apostolica Camera monitorium super executione dicti decreti sui Metropolitani, nihilominus causa super omnibus ad EE. VV. remissa ex decreto R. P. Auditoris Sanctissimi, sequentia dubia modo proponuntur resolvenda:

1. *An constet de irregularitate Gatti ob celebrationem Missae non obstante suspensione ac illius notificatione etiam per affixionem cedulae suspensionis?*

4. *An sententia seu decretum latum, seu factum a Metropolitano Aquileiensi substineatur in casu et ad effectum?*

Die 19 augusti 1702 Sacra, etc. distulit resolutionem ad primam Congregationem omnino super eisdem dubiis.

Die 9 septembris 1702 Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative.

Ad 4. Affirmative.[1]

[Liber 52 Decretorum, p. 321 a tergo sq., 343].

[1] Cf. N. 3013.

2999.

S. C. C., *Firmana*, 30 sept. 1702.

Michael Cuccius Canonicus insignis Collegiatae Ecclesiae S. Mariae in Via Lata Urbis, in suo testamento, sub quo decessit de mense maii proxime praeteriti, instituta herede universali ecclesia S. Michaelis Archangeli ab ipso aedificata prope Castrum S. Elpidii Morici eius patriae, Firmanae Dioecesis, voluit, quod ex eius bonis intra terminum duorum mensium erigerentur ibidem sex Cappellaniae perpetuae cum dote locorum 100 montium, quarum nominatio pro prima vice ad ipsum spectaret, et si ab ipso facta non fuisset, fieri deberet a Capitulo dictae Ecclesiae Collegiatae, et successive ab eisdemmet Cappellanis superstitibus pro tempore, et duobus aliis Parochis. Ius autem conferendi et instituendi privative quoad quoscumque superiores, reliquit eidem Capitulo S. Mariae, quod nominavit quoque in administratorem omnium bonorum hereditariorum, declarando ulterius dictas Cappellanias nunquam fore subiectas Regulis Cancellariae, aliisve reservationibus et affectionibus - *ma*, sunt verba testamenti, *che debbano sempre considerarsi, come iuspatronato laicale per averle dotate de' miei propri beni.*

Exoptans vero praefatum Capitulum S. Mariae in Via Lata dictas Cappellanias erigere in beneficia ecclesiastica, cum reservatione iuris instituendi ad favorem sui ipsius iuxta tenorem dicti testamenti, libello ad hunc effectum Sanctissimo porrecto, ac petitioni se opponente Eminentissimo Archiepiscopo Firmano, praetendente institutionem ad se spectare non obstante contraria testatoris voluntate, iuxta dispositionem Sacri Concilii Tridentini in cap. 12, Sess. 14, *de reform.*, Sanctitas Sua preces huic Sacrae Congregationi remittere dignata fuit, ut ab EE. VV. utraque parte informante dubium infrascriptum decidatur:

An sit signanda supplicatio ex gratia in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 52 Decretorum, p. 372 a tergo].

3000.

S. C. C., *Amalphitana*, 30 sept., 2 dec. 1702.

Parochialem ecclesiam S. Mariae ad Mare Oppidi Maioris in Collegiatam erexit san. mem. Iulius II per suas litteras Apostolicas de anno 1505 expeditas cum omnibus insigniis et privilegiis Collegialibus, et cum erectione unius Praepositurae, octo Canonicatuum, et quatuor perpetuorum beneficiorum Diaconalium, cuius Praeposito indulsit quoque, ut certis anni festivitatibus baculo, mitra aliisque Pontificalibus uti, ac solemnem benedictionem populo impertire valeret. Ulterius omnes praedictos Canonicos, beneficiatos et Presbyteros ab ordinaria iurisdictione

Archiepiscopi Amalphitani exemit, illosque Sedi Apostolicae immediate subiecit. Et demum eidem Praeposito concessit facultatem exercendi omnem episcopalem iurisdictionem in supradictas personas Capitulares.

Post expeditionem dictarum litterarum idem Pontifex ad supplicationem Archiepiscopi Amalphitani illas suspensas declaravit, cum clausula: *dummodo suum effectum sortitae non fuissent;* et postmodum illius Successor Leo X easdem omnino revocavit. Quapropter inter Archiepiscopum et Praepositum tunc temporis de anno 1514 deventum fuit ad quamdam transactionem ab eodem Leone X confirmatam, qua postea de anno 1516 per dictum Pontificem fuit rescissa et annullata. Demum ad dirimendas omnes lites et controversias de sequenti anno 1517 ad novam concordiam devenit Archiepiscopus cum dicto Praeposito et Canonicis, qua cautum fuit, *primo*, quod dicta Ecclesia Sanctae Mariae remaneret Collegiata cum suis Canonicis et Praeposito, qui certis anni temporibus uti posset insigniis Pontificalibus in absentia tamen Archiepiscopi; *secundo*, quod Canonicatus et beneficia Diaconalia essent de libera collatione eiusdem Archiepiscopi; et *tertio*, quod dictus Archiepiscopus haberet omnimodam ac plenariam iurisdictionem tam super ecclesiis et beneficiis, quam super Ecclesiasticis quibuscumque in omnibus et per omnia, prout habebat ante bullam Iulii II; quae quidem concordia, ut asseritur, usque ad praesens semper extitit observata; immo de anno 1680, cum Praepositus tunc temporis exercere voluerit usum Pontificalium, Sacra haec Congregatio die 23 novembris eiusdem anni mandavit eidem, ut se a praedictorum gestatione et aliis abstineret, et commisit Archiepiscopo Amalphitano, ut illum cogeret ad abstinendum. [1]

Verum, quia defuncto novissime Archiepiscopo, Praepositus modernus, germanus frater illius, praetendere coepit exemptionem a iurisdictione Archiepiscopali, ac exercitium iurisdictionis activae in personas dicti Oppidi, et ultimo loco reiecit Concionatorem a Vicario Capitulari deputatum, iste pro defensione iurium Archiepiscopalium nonnullos ex dictis Canonicis excommunicatos declaravit, qui tamen, ut supponitur, adhuc non abstinuerunt a celebrando; et quamvis postea reportaverint ab hac Sacra Congregatione absolutionem per mensem, nihilominus eo iam elapso, nec curantes de ulteriori prorogatione dictae absolutionis, pariter continuant in exercitio suorum munerum: unde dictus Vicarius Capitularis citato Procuratore eorundem Canonicorum, ab EE. VV. oraculo declarationem expectat:

1. *An Praepositus, Canonici aliaeque personae ecclesiasticae tam Collegiatae Ecclesiae terrae Maioris, quam eiusdem Oppidi sint subiectae iurisdictioni Archiepiscopi Amalphitani in casu?*
2. *An Praepositus dictae Ecclesiae uti possit Pontificalibus in casu?*
3. *An censurae latae per Vicarium Capitularem substineantur, et an ob earum spretum Canonici inciderint in irregularitatem in casu?*

Die 30 septembris 1702 Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

[1] Liber 31 Decretorum, p. 283.

Ad 2. Negative.
Ad 3. Affirmative.

Impetrata autem nova audientia per Praepositum dictae Ecclesiae Collegiatae, contendentem habere ad sui favorem antiquam consuetudinem, ut ex iuribus circumferendis, parte utraque monita et informante rediit causa ad examen sub consueto dubio:

An sit standum vel recedendum a decisis in casu?

Die 2 decembris 1702 Sacra, etc., stetit in decisis in omnibus.

[Liber 52 Decretorum, p. 372, 427 a tergo].

3001.

S. C. C., *Neapolitana*, 13 et 27 ian. 1703.

Dotavit quondam Paulus Ruggerius usque de anno 1607 Cappellam Sanctissimae Annunciationis in Ecclesia PP. Minorum de observantia S. Didaci Civitatis Neapolis annuo reditu ducatorum 20, cum onere tamen quatuor Missarum pro qualibet hebdomada et unius Missae solemnis quotannis festo Sanctissimae Annunciationis. In executionem huius dispositionis de anno 1619 Franciscus Antonius dicti Pauli filius et heres assignavit praefatae Cappellae dictum annuum reditum ducatorum 20 super arrendamento Plateae maioris Civitatis Neapolis una cum aliis decem Carolenis pro comparanda cera in servitium eiusdem Cappellae.

Anno autem 1622 volentes dicti Patres in ampliorem formam eorum Ecclesiam redigere, cum consensu eiusdem Francisci alienaverunt praefatum annuum reditum ducatorum 21, et pretium erogatum extitit in emptionem tot domorum pro Ecclesia amplianda iuxta consensum praestitum a dicto Francisco qui tamen expresse voluit, quod semper et in perpetuum celebrarentur dictae Missae pro anima praefati eius Genitoris.

Continuarunt Patres supradicti in celebratione dictarum Missarum usque ad annum 1639, quo porrecto supplici libello huic Sacrae Congregationi pro reductione omnium onerum, quibus Conventus premebatur, et inter quae aderat dictum onus Pauli Ruggerii, eadem S. Congregatio indulsit, ut omnibus oneribus Missarum tribus anniversariis qualibet hebdomada satisfieri posset, qua reductione, ut asseritur, pacifice gavisi fuere dicti Patres usque ad annum 1691. Instante vero tunc Ioanne Ruggerio praefati Pauli nepote pariter huic Sacrae Congregationi pro dictarum Missarum celebratione, iniunctoque cl. me. Eminentissimo Archiepiscopo, ut ipse tanquam Delegatus procederet, illius Vicarius Generalis pronunciavit eosdem Patres teneri ad celebrationem Missarum, eosque condemnavit ad reintegrandam dotem Cappellae, ut supra, alienatam; a qua tamen sententia habito recursu per saepedictos Patres ad EE. VV., iidem modo supplicant declarari:

1. *An reductio Missarum a Sacra Congregatione usque de anno 1639 concessa comprehendat etiam onus iniunctum ex contractu per quondam Paulum Ruggerium?* Et quatenus negative:
2. *An sit locus novae concessioni, seu reductioni ex gratia in casu?*

Die 13 ianuarii 1703 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 27 ianuarii 1703 Sacra, etc. respondit: Negative ad utrumque.

[Liber 53 Decretorum, p. 2, 39].

3002.

S. C. C., *Ferrarien.*, 27 ian., 3 mart. 1703.

Anno 1348 Calamellus de Calamellis duas in Ecclesia Cathedrali Ferrarien. fundavit Cappellanias, et ultra onus Missae quotidianae mandavit praecise (sunt verba dicti testatoris), *quod Cappellani et quilibet ipsorum concurrant cum aliis Ministris in Ecclesia Ferrariae praedicta ad omnes horas Canonicas nocturnas et diurnas corporali necessitate cessante, seu iusto impedimento et iusta causa, quae patens videatur Officialibus et Officiales, qui scribunt aliorum absentias, qui ad horas praedictas non veniunt, ipsorum Cappellanorum absentias scribere teneantur, et voluit eos eodem modo et forma puniri, quibus puniuntur alii Cappellani Ferrariensis Ecclesiae, quas poenas mandat eis auferri, si auferuntur aliis Cappellanis, ipsasque poenas applicari sacristiae Ferrariae ad usum ipsius sacristiae, et non ad alium usum, scilicet pro paramentis, libris et aliis ornamentis necessariis.*

Praefatae Cappellaniae successivis temporibus tam a personis extra dictam Civitatem degentibus, quam a Canonicis illius Cathedralis possessae fuerunt, prout de praesenti alteram possidet Iacobus Antonius Cosmus, praefatae Cathedralis Canonicus, alteram vero Franciscus Serra, Parochus ecclesiae Sanctissimi Salvatoris ad Pontem Senatorium de Urbe, cui, licet absenti, cl. mem. Eminentissimus Cerrus in visitatione habita anno 1689 nullum aliud onus praeter fundationem imposuit. Verum quia Vicarius Capitularis in actu visitationis peractae anno 1695 assignavit eidem Francisco terminum duorum mensium ad effectum personaliter residendi, et interessendi sub poena privationis Cappellaniae, habitoque exinde recursu per dictum Serram ad hanc Sacram Congregationem, sub die 10 decembris dicti anni 1695 rescriptum extitit: *exhibeatur visitatio Cardinalis Magalotti 1629 et doceatur de qualitate Cappellaniarum;* et deinde Vicarius Generalis Eminentissimi Paulutii, tunc Episcopi de anno 1699 suam transmittens relationem per manus circumferendam, de statu dictarum Cappellaniarum EE. VV. certiorat, et ita concludit: *Cappellani vero in hac Cathedrali obtinentes Cappellanias, et divinis non interessentes officiis pro omnibus horis unius diei, etiamsi una tantum non interfuerint, punctantur; requisita tamen residentia dictorum Cappellanorum in eadem Ecclesia non videtur praecisa, sed causativa ex observantia et omnium consuetudine, quia non interessentes divinis praedictis non privantur Cappellaniis, nec ullus ex pluribus absentibus fuit unquam privatus, quod sciatur et fuerit adinventum, quo casu residentia diceretur praecisa, sed tantum carent distributionibus quotidianis pro tempore absentiae, quapropter residentia praedictis Cappellaniis causativa censetur.*

His stantibus, cum occasione novae visitationis factae ab Eminentissimo del Verme, idem Serra adstrictus reperiatur ad residendum cum praefixione termini, exquisita pariter fuit relatio eiusdem Eminentissimi, qui tamen censet tales Cappellanias iuxta legem fundationis requirere personalem residentiam sub poena saltem amissionis distributionum et fructuum, non attenta contraria observantia, utpote contra expressam testatoris voluntatem, et semper controversa in visitationibus antecedentibus. Unde orator supradictus enixe EE. VV. supplicat declarari:

1. *An Cappellania, de qua agitur, sit praecise residentialis, ita, ut sit incompatibilis cum alio beneficio residentiali, seu Parochia?* Et quatenus negative:

2. *An, et quibus emolumentis Cappellanus non residens privandus sit in casu?*

Die 27 ianuarii 1703 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 3 martii 1703 Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative.

Ad 2. censuit, privandum esse distributionibus applicandis sacristiae.

[Liber 53 Decretorum, p. 40, 73].

3003.

S. C. C., *Ferrarien.*, 2 iun. 1703.

Excitatis nonnullis controversiis inter modernum Rectorem ecclesiae Parochialis S. Gregorii Civitatis Ferrariae et Confratres Sodalitatis S. Mariae de Laureto, erectae in ecclesia S. Antonii Abbatis, quae sita est intra limites dictae Parochialis, super exercitio quorumdam iurium parochialium, habitoque recursu per eundem Rectorem ad hanc Sacram Congregationem, datae fuerunt solitae litterae pro informatione Eminentissimo Episcopo, qui refert Confratres praedictos renuere exerceri functiones infrascriptas per Parochum, sub praetextu privilegiorum concessorum a s. m. Sixto V Collegio Montis Alti Civitatis Bononiae, quibus gaudere contendunt etiam Confraternitatem, tamquam membrum emphyteutam dicti Collegii; subdit autem, quod visis omnibus hinc inde deductis, comperiit dicta privilegia, licet extendibilia ad quascumque emphyteutas et possessores bonorum locorumque Collegii, non perinde eximere loca et bona ipsa a subiectione erga Parochum; immo quod in concessione facta de anno 1623 per s. m. Urbanum VIII praedictae ecclesiae ad usum perpetuum favore dictorum Confratrum, nil aliud his traditum fuit et respective ablatum Rectori, quam oblationes, quae fiunt in die festivitatis S. Antonii, et per consequens in reliquis remansisse illaesa iura Parochi, prout, uti talia, absque ulla contradictione exercita fuerunt per Rectores antecessores, et solum controversa quinque ab hinc annis circiter. Quibus stantibus censet iustam esse Rectoris instantiam circa exercitium iurium parochialium, nullatenus obstante asservatione Tabernaculi, cum vacuum dumtaxat retineatur, et pro custodienda Sanctissima Eucharistia usque ad consumptionem faciendam de mane subsequenti diem expositionis,

quae semper fit praevia Ordinarii licentia, cui ecclesia ipsa est in omnibus subiecta. His itaque praehabitis ex iuribus per utramque partem deducendis EE. VV. definient:

1. *An Confraternitati D. Mariae Lauretanae liceat exponere in eius ecclesia sub invocatione S. Antonii Abbatis Sanctissimum Sacramentum cum sola licentia Episcopi, absque licentia vel consensu Parochi?* Et quatenus affirmative:

2. *An huiusmodi expositiones et benedictiones expleri debeant a Parocho, vel ab aliis Sacerdotibus de eius licentia?*

4. *An dicta expositio in ista ecclesia Confraternitatis fieri possit illis diebus, in quibus fit expositio in ecclesia Parochiali S. Gregorii?*

Die, etc. Sacra, etc. distulit resolutionem, et censuit coadiuvandas esse probationes circa exemptionem. [1]

[Liber 53 Decretorum, p. 245 a tergo et 246].

3004.

S. C. C., *Pientina*, 16 iun. 1703.

Instante Promotore Synodi Dioecesanae Pientinae pro declaratione, an Superiores parvorum Conventuum teneantur accedere ad Synodum Dioecesanam, quatenus fuerint vocati ab Episcopo, tanquam Sedis Apostolicae Delegato, datae fuerunt litterae pro informatione Ordinario, qui retulit Guardianum Minorum Conventualium S. Quirici ad Synodum Dioecesanam die 24 septembris proxime elapsi accersitum, comparuisse per Procuratorem, asserendo se non teneri accedere, eo quia Fratres Minores Conventuales obstringi non poterant legibus Synodalibus; Priorem vero Servorum B. M. Virginis se excusasse per epistolam, ex quo dietim visitationem generalem sui Coenobii expectabat; denique P. Guardianum Conventualium Civitatis Pientinae absque ulla haesitatione Synodo interfuisse. Unde EE. VV. exorat, ut ne Superiores huiusmodi parvorum Conventuum subiectionem suae iurisdictioni quodammodo excutiant, licet in iis quae respiciunt visitationem et correctionem ad tenorem decreti s. m. Innocentii X, incipientis: *Ut in parvis*, [2] semper suam exercuerit facultatem, declarare dignentur illos teneri ad Synodum accedere mediante resolutione infrascriptorum dubiorum:

1. *An Priores, Guardiani, caeterique Superiores parvorum Conventuum teneantur accedere ad Synodum Dioecesanam, quatenus fuerint vocati ab Episcopo tanquam Sedis Apostolicae Delegato?* Et quatenus affirmative:

2. *An casu, quo vocati non interveniant, subiacere debeant mulctae in praedicta Synodo Dioecesana adversus contumaces comminatae?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. pariter affirmative arbitrio Ordinarii, excepta mulcta pecuniaria.

[Liber 53 Decretorum, p. 267 a tergo].

[1] Resolutionem vide infra, die 16 maii 1705. – Cf. N. 3031.

[2] Die 10 febr. 1654. – Bull. Rom., tom. 6, III, p. 270, 271.

3005.

S. C. C., *Leodien.*, 7 iul. 1703.

Instante coram Vicario Generali Episcopi Leodiensis Ioanne Dominico Doignies, Parocho Oppidi Marienburgensis pro declaratione, quod puellae educandae existentes in Monasterio Monialium Sepulchrinarum tenerentur sumere Sacramenta in sua Parochia, atque sibi solvere iura funeralia pro illis puellis ibidem decedentibus, dictus Vicarius instantiam admisit, nisi infra mensem ex parte Monialium doceretur de privilegio contrario. Quapropter probata per dictas Moniales contraria consuetudine, idem Vicarius die 30 martii demandavit standum esse consuetudini, quod decretum comprobavit etiam Archidiaconus Famennae die 4 februarii 1697, sub cuius iurisdictione dicta Parochia Marienburgensis existit; et subinde successor dicti Vicarii eidem Doignies inhibuit, ne ullas functiones in ecclesia dictarum Monialium perageret.

Verum vexante Parocho praedicto easdem Moniales pluribus modis, et signanter praevio recursu habito ad Iudicem laicum Marienburgensem ac ad Parlamentum Tornacense, petendo executionem primi decreti, die 27 iunii anni 1700 monitus extitit a dicto Vicario Generali ad comparendum sub poena suspensionis a divinis, eoque recusante, iterum monitus fuit extraiudicialiter per Parochum Fagnellae, quas tamen monitiones non curante, denique die 17 ianuarii expeditum eidem fuit speciale monitorium intimatum die prima februarii, cum termino novem dierum assignatorum pro tribus terminis canonicis; quibus elapsis et dicto Parocho adhuc comparere renuente, praefatus Vicarius die 28 dicti mensis februarii tulit contra eundem sententiam declaratoriam suspensionis a divinis, qua quidem illi intimata, et nullatenus attenta, divina officia celebrare non omisit.

Post haec varios habuit recursus dictus Parochus, tum scilicet ad Nuntium Apostolicum, tum etiam ad S. Sedem, a qua per Breve commissionem appellationis directam Archiepiscopo Cameracensi et Episcopis Tornacensi ac Laudunensi, subreptitie, ut asseritur, obtinuit. Tandem remissa per R. P. Auditorem Sanctissimi causa ad EE. VV., Procuratore praedicti Parochi saepius ad informandum monito et non comparente, ad instantiam Promotoris fiscalis Curiae Episcopalis Leodien. sequentia dubia decidenda proponuntur:

1. *An censurae latae per Vicarium Generalem Leodiensem sustineantur in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An fuerit incursa irregularitas ob illarum contemptum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. pariter Affirmative, constito coram Ordinario, quod Parochus ministraverit in Ordinibus.

[Liber 53 Decretorum, p. 298 a tergo et 299].

3006.

S. C. C., *Thelesina*, 7 iul. 1703.

Redditus et bona ecclesiae Parochialis sub titulo Assumptionis Beatissimae Virginis Castri Puglianelli ob istius depopulationem anno 1662 Episcopus in actu visitationis univit Ecclesiae S. Leonardi Oppidi Cerreti (quae subrogata extitit in locum Cathedralis Thelesinae) illiusque Canonicalibus praebendis, cum onere celebrare faciendi nonnullas Missas in praedicta ecclesia Parochiali ad commodum colonorum, ut ex copia decreti dictae unionis per manus circumferenda. Attamen, cum, ut asseritur, in praesenti Baro dicti Castri Puglianelli praetendat dictam Parochialem esse de iurepatronatus suae familiae, proindeque ipsius unionem absque Patronorum consensu nullo pacto posse substineri, ad dirimendam huiusmodi controversiam Capitulum supradictae Cathedralis ad EE. VV. recursum habuit pro resolutione infrascriptorum dubiorum; et ad probandum non constare de asserto iurepatronatus dictae ecclesiae Parochialis, exhibet inter alia litteras collationis eiusdem anno 1627 et 1645, in quibus nulla fit mentio dicti iurispatronatus, ex quibus aliisque deducendis, Barone praefato ad informandum monito, supplex petit ab EE. VV. responderi:

1. *An ecclesia sub titulo Assumptionis B. Mariae Virginis loci Puglianelli, olim Parochialis, sit de iurepatronatus Baronis dicti loci Puglianelli?* Et quatenus negative:

2. *An unio redditinum, bonorum praedictae ecclesiae facta usque de anno 1662 ab Episcopo Thelesino favore Capituli Cathedralis Ecclesiae Thelesinae ob omnimodam depopulationem dicti loci Puglianelli sustineatur in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit negative ad utrumque. [1]

[Liber 53 Decretorum, p. 299 a tergo].

3007.

S. C. C., *Salamantina*, 18 aug. 1703.

Ioseph Martinus Nieto sub fundamento, quod in suae causae propositionibus [2] nullae fuerint allatae rationes ad suorum iurium defensionem, exhibet quamdam consultationem Arium Doctorum Universitatis Salamantinae, qui censent dictum Oratorem non incurrisse, et in omnem casum esse dispensandum, quorum auctoritatibus, aliisque iuribus circumferendis innixus, iterum supplex ab EE. VV. declarationem exposcit:

1. *An constet de irregularitate?* Et quatenus affirmative:

2. *An sit locus dispensationi, cum retentione beneficii in casu?*

[1] Vide infra, *Thelesina*, 9 aug. 1704. – Cf. N. 3024.
[2] Cf. N. 2989, 2992.

Die, etc. Sacra, etc. censuit exquirenda esse ab Ordinario meliorem informationem. [1]

[Liber 53 Decretorum, p. 374 a tergo].

3008.

S. C. C., *Vercellen.*, 18 aug. 1703.

Per suas litteras EE. VV. transmissas Vicarius Capitularis Vercellen. exponit, Sacerdotem Ioannem Antonium Burocchum in Curia Episcopali inquisitum ob querelam porrectam a Ioanne Baptista Raccha de alapa sibi a dicto Burocco inflicta, cum in iudicio constitutus debitis interrogatoriis respondere audacter renuisset, in Palatio Episcopali de sui mandato detentum fuisse, et inde propriam domum remissum, ut in ea loco carceris permaneret; interpositaque postmodum appellatione per eundem ad Metropolitanum, ac reportatis consuetis litteris citatoriis adversus Promotorem dictae Curiae, violato arresto ad se accessisse ad effectum notificandi dictas litteras obtentas, et idcirco se eidem Burocco praecepisse, ut remitteret litteras patentales concessas pro confessionibus audiendis, ne huiusmodi facultate imposterum uti valeret; sed illo hoc facere renuente, praesentibus testibus eundem a divinis suspendisse. Post biduum vero praesentatis praedictis citatoriis litteris dictae Curiae, ausum fuisse ulterius Sacrum celebrare et confessiones cum totius populi scandalo audire; postea tamen, cum sponte se in carceres constituisset, tanquam resipiscentem, post duos dies tantum dimissum remansisse; deindeque licet monitum de irregularitate incursa iuxta sententiam plurium Theologorum, qui casum huiusmodi mature perpensum resolverunt, adhuc Missam publice celebrare continuasse. Unde EE. VV. oraculum exposcit:

An dictus Burocchus inciderit in irregularitatem in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Liber 53 Decretorum, p. 375].

3009.

S. C. C., *Novarien.*, 6 oct. 1703.

Carceribus Curiae Episcopalis Novarien. mancipato Francisco Antonio Florentino Parocho Oppidi Altii ob nonnulla supposita carnis delicta, initiataque desuper processus compilatione, Curia praedicta opportunum duxit, ut dictus Florentinus suam Parochialem permutaret cum aliqua Cappellania, relinquendo ulteriorem processus prosequutionem, eundemque in omnibus et per omnia absolutum dimittendo, prout de facto hac conditione permutationis prolata fuit sententia absolutoria die 24 decem-

[1] Vide resolutionem die 26 ian. 1704. – Cf. N. 3012.

bris 1701. Emissa autem die antecedenti per dictum Florentinum protestatione coram Notario de nullitate permutationis faciendae, quatenus ad eam ab Episcopo cogeretur, eademmet die 24 decembris ad se, ut asserit, eximendum a molestiis Curiae supradictae, consensum praestitit stipulationi instrumenti permutando Parochialem cum Cappellania, reservata ulterius super eadem Parochiali ad sui favorem pensione scutorum 20 ad hoc, ut de sufficienti congrua provisus remaneret.

Postmodum vero non adepta, ut ait, dictae Cappellaniae possessione, recursum habuit idem Florentinus ad Sanctissimum Dominum Nostrum, supplicando sibi restitui Parochialem dimissam, praevia declaratione nullitatis permutationis; precibusque ad hanc Sacram Congregationem remissis, exquisita fuit consueta Episcopi relatio, qui ait supradictum Oratorem pluribus carnis criminibus implicitum reperiisse usque et ab anno 1694, et contra ipsum plures processus compilatos fuisse illorum summarium transmittendo, et propterea concludit, se melius existimasse ad consulendum tam ecclesiasticae dignitati dicti Oratoris, quam etiam spirituali animarum saluti praefati Oppidi, illum ab exercitio curae eo decentius, quo fieri potuit, modo removere, mediante scilicet permutatione recensita, ut plenius habetur in eius relatione per manus circumferenda. E contra vero dictus Florentinus plurimas exhibet attestationes super vita et moribus ad se expurgandum a criminibus supradictis. Quibus omnibus perpensis aliisque iuribus pro parte Oratoris deducendis EE. VV. supplicantur pro declaratione:

1. *An permutatio, de qua agitur, sustineatur?* Et quatenus negative:
2. *An sit locus regressui ad Parochialem in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative.

Ad 2. rescripsit, quod Florentinus redeat ad carceres, et apponatur Oeconomus.

[Liber 53 Decretorum, p. 443 a tergo et 444].

3010.

S. C. C., *Aesina*, 15 dec. 1703.

Triangularis exorta est controversia inter PP. Sancti Dominici Civitatis Aesinae, Curatum Ecclesiae Cathedralis ac Plebanum S. Mariae Plani, super iure sepeliendi cadaver Sacerdotis Sanctis Primaverae nuperrime defuncti. Cum etenim dictus Sacerdos e domo paterna rurali in Parochia S. Mariae Plani sita dictam Civitatem studiorum causa profectus, aliam domum sub Parochia Cathedralis Ecclesiae positam pariter paternam inhabitaverit per aliquos annos, inibi Sacramenta recipiendo, postmodum vero ad Sacros Ordines promotus atque in Cappellanum Choristam eiusdem Cathedralis adscitus, intra limites Parochiae S. Mariae obierit, Patres supradicti praetenderunt illius cadaver in eorum ecclesia sepulturae tradi debere privative quoad alios, eo quia inibi adest sepulchrum suorum maiorum. Plebanus autem S. Mariae Plani, licet dederit

manus victas quoad sepulturam, adhuc tamen suam praetensionem restrinxit quoad portionem canonicam, seu quartam, uti Parochus originarius defuncti, sub cuius ditione obiit, necnon adest domicilium genitorum, qui ab eo Sacramenta percipiunt, ipsique decimas persolvunt, non attenta ultima habitatione praefati Sacerdotis filii familias, alimentaque a patre recipientis, licet seorsim ab eo commorantis. Curatus denique Cathedralis neutrum sibi obstare autumando instetit, quod supradicti cadaveris tumulatio in sua Ecclesia facienda foret, eo quia domicilium sumi debet ex domo ultimae habitationis, attento etiam animo in posterum illic habitandi declarato, ex onere suscepto Cappellaniae eiusdem Cathedralis Chori diurnam assistentiam habentis, atque Missarum obligationem, ita ut Sacerdos praedictus tamquam de corpore eiusdem Ecclesiae Cathedralis in proprio Sacerdotum et Clericorum sepulchro designato sepeliendus esset ad normam Ritualis Romani.[1]

Delata igitur huiusmodi controversia ad Curiam Episcopalem, Vicarius Generalis per modum provisionis, et sine praeiudicio iurium partium, decrevit cadaver tumulari in sepultura Sacerdotum in Cathedrali, facta tamen per sacristam descriptione oblationum ad effectum recognoscendi in fine litis, cui, et quaenam canonica portio debita esset. Habitoque postmodum recursu per Patres praefatos ad hanc Sacram Congregationem, auditaque relatione Episcopi, supradicta omnia confirmantis, EE. VV. erit decernere:

An cadaver quondam Sanctis Primaverae sit transportandum ab Ecclesia Cathedrali Aesii, ubi fuit per modum provisionis sepultum, ad ecclesiam PP. S. Dominici Civitatis, ad effectum illud tumulandi in sepultura maiorum, et una cum cadavere sint etiam dictis Patribus restituendae res funerariae et oblationes in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative quoad primam et negative quoad secundam partem, soluta quarta, cui de more.

[Liber 53 Decretorum, p. 542].

3011.

S. C. C., *Ferrarien.*, 15 dec. 1703, 12 ian. 1704.

Praeceperat per suum speciale edictum novissime promulgatum Eminentissimus Ordinarius Ferrariensis, ut omnes Confessarii infra terminum unius mensis deberent sese novo examini subiicere, novamque approbationem ad confessiones excipiendas ab ipsomet recipere, praevia revocatione omnium facultatum antea concessarum. Huiusmodi autem edicto unice parere renuit Dominicus Ghirardinus Cappellanus Arcis Ferrariensis sub fundamento omnimodae exemptionis ab Ordinaria iurisdictione, ac subiectionis Eminentissimo Legato, continuando ulterius in militum confessionibus audiendis, qui tempore Paschali ab eodem Cappellano et in ecclesia dictae Arcis confessionis et Sanctissimae Eucharistiae Sacramenta susceperunt. Quapropter Parochus S. Blasii, intra cuius limites Ferrariensis Arx sita reperitur, praetendere coepit milites supradictos praecepto Paschali nequaquam satisfecisse, tum quia illud non expleverunt in ecclesia Parochiali, tum etiam, quia Sacramentorum administrationem habuerunt a Cappellano praedicto ab Ordinario non approbato, habitoque recursu per dictos milites ad hanc Sacram Congregationem pro declaratione, quod ipsi Paschale munus adimplevissent, requisita fuit consueta relatio ab Eminentissimo Ordinario, qui post facti seriem recensitam ait, Cappellanum praefatum iuxta dispositionem Sacri Concilii Tridentini in cap. 15, Sess. 23, *de reform.* suae ordinariae iurisdictioni esse immediate subiectum, ac proinde ab eo dumtaxat facultatem confessiones audiendi recipere posse, nisi doceat de speciali Sedis Apostolicae indulto; quod comprobat etiam ex decreto de voto Sacrae Congregationis Episcoporum emanato a san. mem. Innocent. X, 30 septembris 1650, quo prohibitum fuit Eminentissimo Legato Bononiensi, ne se ingereret quoad spiritualia a Sacro Concilio Tridentino Episcoporum curae demandata; quibus addit Cappellanos antecessores indistincte Poenitentiae Sacramentum administrasse praevia Ordinarii approbatione. Et denique quoad Sacramentum Sanctissimae Eucharistiae pariter asserit ius assistere praefato Parocho S. Blasii, et de facto in Paschate Resurrectionis proxime praeterito omnes fere mulieres puerosque in Arce commorantes in Parochiali ecclesia praecepto ecclesiastico satisfecisse, ubi ceteroquin omnia munia parochialia explentur, matrimoniaque eorumdem militum contrahuntur.

Quibus stantibus sapientissimum EE. VV. responsum expectatur: An milites praefati, eorumque mulieres et alii, qui Sacramenta susceperunt a dicto Cappellano et in ecclesia Arcis, satisfecerint praecepto ecclesiastico Paschali in casu?

Die 17 novembris 1703 Sacra, etc. distulit propositionem.

Post descriptionem praesentis causae in folio postremae Congregationis, exhibita fuerunt tria sequentia dubia inter Procuratores utriusque Eminentissimi, Episcopi scilicet, et Legati Ferrarien. concordata. Quamobrem EE. VV. erit definire:

1. *An ecclesia Fortalitii seu Arcis Ferrariae subsit iurisdictioni et visitationi Eminentissimi Episcopi?*

2. *An Cappellanus dictae Arcis in eadem ecclesia possit audire confessiones Sacramentales absque approbatione Eminentissimi Episcopi, et de licentia tantum Eminentissimi Legati, a quo deputatur?*

3. *An milites aliique degentes in dicta Arce teneantur explere praeceptum annuae Communionis Paschalis in ecclesia Parochiali S. Blasii, et etiam ipsius Parocho subesse debeant circa curam animarum et administrationem Sacramentorum in casu?*

Die 1 decembris 1703 Sacra, etc. distulit resolutionem ad primam Congregationem, etiam unica, et mandavit interim, quod Cappellanus Arcis abstineat ab exercitio confessionis.

[1] Tit. VI, c. 1, *de exsequiis*, n. 10.

Die 15 decembris 1703 Sacra, etc. distulit propositionem ad primam Congregationem omnino post Reges, etiam unica, citato Cappellano Fortalitii Ferrariae.

Die 12 ianuarii 1704 Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. Negative.

Ad 3. Affirmative.

[Liber 53 Decretorum, p. 484, 518, 540, et Liber 54 Decretorum, p. 1].

3012.

S. C. C., *Salamantina*, 26 ian. 1704.

Super precibus Iosephi Martini Nieto supplicantis declarari vel ipsum non esse irregularem, vel saltem cum eo esse dispensandum ob homicidium patratum a quodam eius socio, placuit EE. VV. die 18 augusti anni proxime praeteriti [1] meliorem exquirere informationem ab Ordinario, qui se remittens ad primam relationem, existimat Oratorem praefatum petita dispensatione dignum, cum nec ipse interfecerit, neque ex actibus recensitis homicidium appareat voluntarium. Unde ab EE. VV. responsum exquiritur:

1. *An constet de irregularitate?* Et quatenus affirmative:
2. *An sit locus dispensationi, cum retentione beneficii in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. Negative, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 54 Decretorum, p. 24].

3013.

S. C. C., *Comen.*, 1 mart. 1704.

Reclamante Sacerdote Antonio Gatto adversus iniustam carcerationem, ut aiebat, passam in carceribus Curiae Episcopalis Comen. de ordine Episcopi ex capite irregularitatis incursae ob Missae celebrationem ab eodem Sacerdote peractam, non obstante suspensione, qua innodatus existebat, nulla reportata absolutione, ut praetendebat Promotor fiscalis dictae Curiae Episcopalis, praefatus Sacerdos quatuor dubia cum Procuratore dicti Promotoris concordata disputari curavit. Quibus sub die 9 septembris 1702 responsum prodiit. [2]

Renovata successive instantia per eundem Promotorem pro nova audientia, proponitur iterum hodie causa utraque parte monita et informante sub consueto dubio:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis in omnibus.

[Liber 54 Decretorum, p. 65].

[1] Cf. N. 3007.
[2] Cf. N. 2998.

3014.

S. C. C., *Ferentina*, 1 et 15 mart. 1704.

Statum propriae Ecclesiae de more huic Sacrae Congregationi referendo Antistes Ferentinus anno 1700 inter caetera enarravit ex negligentia Officialium et Administratorum locorum piorum, signanter terrae Proxeudi in exigendis pecuniis et creditis non sine capitalium quoque deperditione, plures et considerabiles summas pecuniarum ad multa milliaria ascendentes inexactas remanere. Cum itaque curaverit debitores in sua Curia conveniri, Iudex laicus dictae terrae insurrexit, praetendens Officiales locorum piorum non posse contra dictos debitores laicos iudicialiter agere, nisi in suo Tribunali privative, ac monitorium cum inhibitione ab Apostolica Camera reportatum praesentavit, qua tamen inhibitione minime attenta Sacra haec Congregatio die 24 aprilis dicti anni mandavit eidem Episcopo, ut ad ulteriora procederet. Exinde autem iidem Officiales et Procuratores locorum piorum curaverunt novis inhibitionibus impedire Promotorem fiscalem Curiae Episcopalis aliosque ministros, ne procederent ad ulteriora, sed habito per eundem recursu ad EE. VV. die 16 iunii proxime praeteriti iniunctum fuit Episcopo, ut procederet non obstantibus quibuscumque inhibitionibus, nisi manu Sanctissimi signatis. Et postremo recurrentibus iisdem Officialibus ad S. Congregationem Episcoporum et Regularium, haec die 7 decembris anni elapsi rescripsit Episcopo, ut pro suo arbitrio executioni demandaret rescripta huius Sacrae Congregationis.

His stantibus Priores et Officiales Confraternitatum terrae supradictae novissime insteterunt declarari, esse in eorum electione convenire laicos debitores vel in laicali, vel in ecclesiastico Tribunali, iuxta vulgatam regulam, quod actor sequi debeat forum rei; auditoque desuper Episcopo, iste facti seriem recensendo ait, fere omnes incolas dictae terrae esse Confratres earumdem Sodalitatum et debitores, qui redditus et bona ipsarum commodius in proprium usum converterunt, et ad instar bonorum propriorum de iisdem temere disposuerunt contra dispositionem SS. Canonum et S. Concilii Tridentini, [1] ideoque nolle conveniri in Curia Episcopali, quam usque ad praesens molestarunt, cum intelligentia Archipresbyteri et Gubernatoris eiusdem terrae, adeo ut per plures bannitos in dicta terra degentes incutere curaverint timorem Cancellario et Birruariis Curiae Episcopalis illic transmissis. Unde relata instantia in S. Congregatione habita die 16 ianuarii proxime effluxi, prodiit rescriptum: *Episcopus cogat iuris remediis etiam per carcerationem.* His adhuc non attentis praefati Officiales asserentes ulterius Episcopum velle se ingerere in administratione oeconomica dictarum Confraternitatum, enixe supplicant EE. VV. pro declaratione infrascriptorum dubiorum:

[1] Sess. XXII, *de ref.*, c. 8; sess. XXIV, *de ref.*, c. 20.

1. *An Officiales Confraternitatum laicalium agendo contra debitores earumdem, possint illos convenire tam in foro ecclesiastico, quam in foro laicali?*

2. *An Episcopus possit se ingerere in administratione oeconomica bonorum Confraternitatum laicalium reluctantibus eisdem Confraternitatibus, vel earum Officialibus in casu?*

Die 1 martii 1704 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 15 martii 1704 Sacra, etc. ad 1. censuit recurrendum esse in casibus particularibus.

Ad 2. respondit: Negative, salvo iure revidendi computa, et exercendi, quae per S. Concilium [1] *reservantur Episcopo.*

[Liber 54 Decretorum, p. 67 a tergo, 93 a tergo].

3015.

S. C. C., *Novarien.*, 1 et 15 mart. 1704.

Occasione obitus cuiusdam infantis filii Hieronymi Camossae, tumulati a PP. reformatis S. Francisci in eorum ecclesia S. Montis Varalli, vigore electionis sepulturae, ut praetenditur, factae a dicto illius genitore, plures exortae fuerunt controversiae tum super modo tumulandi cadavera eorum, qui vel elegerunt sepulturam in dicta ecclesia PP. reformatorum, vel habentes proprium sepulcrum in eadem ecclesia, absque illius electione decesserunt, tum etiam super iurisdictione praetensa per Episcopum in dictos Patres, quorum ecclesiam ex causa supradictae tumulationis, ut aiebat, clandestine peractae et turbatae iurisdictionis, interdicto supposuit iuxta facti seriem et eiusdem Episcopi relationem descriptam in folio Congregationis habitae die 15 decembris superioris anni. Efformatis itaque per supradictos Patres super singulis controversiis, infrascriptis dubiis, praevia monitione Procuratoris Episcopi subscriptis, aliisque reservatis ad instantiam Episcopi ad sequentem Congregationem, eodem Procuratore ad informandum citato, grave non erit EE. VV. praevia benigna reassumptione folii sub dicta die 15 decembris distributi definire:

1. *An cadavera impuberum oppidi Varalli debeant ex aliqua speciali consuetudine sepeliri in sepultura designata existente in ecclesia Parochiali; vel potius licitum sit parentibus tam ante, quam post mortem illorum ea tumulare facere in proprio sepulchro maiorum in ecclesia Reformatorum existenti?* Et quatenus affirmative ad secundam partem:

2. *An dicta cadavera deferri possint ad dictum sepulchrum maiorum absque associatione Parochorum et Cleri saecularis, post eorum monitionem ad interveniendum funeri, et recusantium?*

9. *An in praetensa associatione cadaverum sint per heredem defuncti in aequali numero convocandi tot Sacerdotes saeculares, quot convocantur Fratres Reformati?*

Die 1 martii 1704 Sacra, etc. distulit propositionem.

[1] Sess. XXII, *de ref.*, c. 8, 9.

Die 15 martii 1704 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative quoad primam partem; Affirmative quoad secundam.

Ad 2. Affirmative.

Ad 9. Negative.

[Liber 54 Decretorum, p. 66, 93].

3016.

S. C. C., *Leodien.*, 5 apr. 1704.

Ad preces Decani et Capituli saecularis et Collegiatae Ecclesiae Sancti Pauli Leodien.

Die, etc. Sacra, etc. censuit dandum esse decretum editum sub die 2 maii 1699,[1] praefatam nempe constitutionem in casu, de quo agitur, non obstare, dummodo vere praedicta donaria erogentur in usum fabricae.

[Liber 54 Decretorum, p. 145 a tergo et 146].

3017.

S. C. C., *Theatina*, 5 apr. 1704.

Heredibus universalibus institutis propriis filiis eorumque filiis usque ad quintam generationem Ioannes Bernardinus Contantonii, iisdem substituit Capitulum Ecclesiae Cathedralis Theatin. cum onere celebrandi ex fructibus tot Missas annuas ad rationem duorum Carolenorum pro qualibet. Exoptans autem primus heres assem hereditarium multo aere alieno, ut asserit, gravatum, sibi liberum acquirere, obtulit per viam transactionis Capitulo supradicto ducatos quatuorcentum, dummodo istud suo iuri cedat super dicta hereditate, quod dictum Capitulum autumans in sui utilitatem fore cessurum, facere non renuit. Verum quia emergit dubitatio, an in huiusmodi acceptatione seu transactione opus sit beneplacito apostolico, ideo EE. VV. oraculum expositur:

An dictum Capitulum in huiusmodi transactione indigeat beneplacito Apostolico?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Liber 54 Decretorum, p. 120].

3018.

S. C. C., *Burgi S. Domnini*, 19 apr. 1704.

Consuetum iubilationis indultum obtinuit ab hac Sacra Congregatione Ioannes Iacobus Razzinus, Canonicus Ecclesiae Cathedralis post quadragenarium servitium continuo ac laudabiliter expletum, quod tamen Capi-

[1] Cf. N. 2969.

tulum et Canonici impugnant putantes eidem Razzino suffragari non debere indistincte quoad omnes distributiones, sed dumtaxat quoad ordinarias, non autem extraordinarias, quas intelligunt eas esse, quae per decretum bon. mem. Episcopi Pallavicini de anno 1666 assignatae reperiuntur pro qualibet hora Canonica, et interessentibus tantum debentur, ut ex copia dicti decreti per manus circumferendi. Habito igitur ad hanc Sacram Congregationem recursu per Canonicum Razzinum supplicando declarari omnes indistincte distributiones sibi deberi, cum virtute praefati indulti iubilationis in omnibus censeri debeat, ac si vere praesens esset, auditoque desuper Episcopo dictam copiam decreti anni 1666 unice transmittente, assignatus fuit competens terminus Capitulo praedicto ad deducendum sua iura, eoque iam elapso, et Procuratore eiusdem Capituli ad informandum monito, praefatus Canonicus Orator enixe supplicat ab EE. VV. declarari:

1. *An indultum iubilationis concessum Razzino sub die 29 aprilis 1702 suffragetur pro participatione omnium fructuum et distributionum etiam extraordinariarum et contentarum in decreto bon. mem. Episcopi Pallavicini?* Et quatenus affirmative:

2. *An dictae distributiones veniant per Canonicos restituendae a die intimati indulti in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative ad utrumque.

[Liber 54 Decretorum, p. 148 a tergo et 149].

3019.

S. C. C., *Caesenaten.*, 19 apr. 1704.

Ab onere solutionis taxae noviter indictae ab Episcopo super omnibus fructibus beneficiorum Dioecesis pro Seminario Civitatis Cesenaten. ad praescriptum S. Concilii Tridentini [1] exemptos se praetendentes RR. PP. Nicolaus de Arcanis, Raynaldus de Albicis et Hyacinthus de Pilastris, licet beneficia simplicia in dicta Dioecesi possideant, in vim assertorum privilegiorum, primus nempe, tanquam unus ex Episcopis assistentibus in Cappella Pontificia, alii vero duo tanquam Praelati Domestici a Pontificibus antecessoribus declarati. Remissa controversiae decisione per R. P. Auditorem Sanctissimi ad EE. VV., non gravabuntur utraque parte ad informandum monita, sapientissime de more definire:

An praefati RR. PP. Nicolaus de Arcanis, Raynaldus de Albicis et Hyacinthus de Pilastris teneantur ad solutionem taxae Seminarii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. distulit resolutionem quoad R. P. D. de Albicis. [2] *Quo vero ad R. P. D. Nicolaum de Arcanis et Hyacinthum de Pilastris respondit: Affirmative.*

[Liber 54 Decretorum, p. 149 a tergo].

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 18.
[2] Cf. N. 3034.

3020.

S. C. C., *Arianen.*, 19 apr., 17 maii 1704.

Quamvis ab antiqua consuetudine, ut praetenditur, Canonici Cathedralis Arianen. nunquam adstricti fuerint ad praestandam assistentiam Antistiti privatim celebranti usque ad annum 1689, ab eo vero tempore bon. mem. Episcopus Bonavilla ob eius infirmitates, ut asseritur, consuevit Missam privatam in sui palatii sacello celebrare cum assistentia duorum Canonicorum. Renuentibus autem modo Canonicis dictam assistentiam moderno Episcopo privatim celebrare volenti in Cathedrali praestare, idem Episcopus desuper auditus retulit praefatum eius praedecessorem ab anno 1689 semper fuisse in quasi possessione exigendi a Canonicis servitium assistentiae in Missis privatis nedum in Cathedrali verum etiam in privato sacello, et ipsummet quoque, in Cathedrali tamen celebrantem, per cursum quatuor annorum et ultra continuasse in eadem quasi possessione nemine reluctante, qua attenta consuetudine petit ab EE. VV. illius observantiam demandari pro manutentione dictae eius quasi possessionis. E contra vero Canonici asserentes dictam assistentiam gratis praestitam fuisse a duobus dumtaxat praefati Episcopi Bonavilla familiaribus, et tempore, quo divina officia non celebrabantur; idcirco enixe EE. VV. deprecantur pro declaratione:

1. *An Canonici etiam tempore divinorum officiorum teneantur assistentiam praestare Episcopo Missam privatam celebranti in Ecclesiae Cathedrali?*

2. *An Canonici assistere volentes Episcopo in dictae Missae celebratione tempore, quo divina officia celebrantur, sint punctandi?*

Die 19 aprilis 1704 Sacra, etc. distulit resolutionem, et mandavit proponi omnino in prima.

Die 17 maii 1704 Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative.

Ad 2. Affirmative.

[Liber 54 Decretorum, p. 150, 187].

3021.

S. C. C., *Compsana*, 31 maii 1704.

Oratorium in aula palatii Baronis Castri novi situm sacra visitatione perlustrans anno 1695 Vicarius Generalis Archiepiscopi, cum causa terraemotus iam fere dirutum reperiretur, demandavit illud non reaedificari, neque Sacrosanctum Missae Sacrificium ibi celebrari, nisi docto de legitima facultate Apostolica, eo sub fundamento, quod nempe publicus ad ipsum non patebat accessus, ac intra septa palatii positum existebat, ita ut privatum, et non publicum dici deberet. Ac similiter in alia visitatione peracta anno 1698 sub eodem motivo decretum fuit inibi nequaquam posse celebrari Sacrum, nisi eo in pristinum restituto, ac de ex-

pressa licentia Archiepiscopi, exceptis tamen solemnioribus festivitatibus, in quibus nullatenus licita esse deberet Missae celebratio.

His tamen non obstantibus praefatum oratorium reaedificatum extitit et Sacrum quoque inibi habitum fuit. Qua de re Archiepiscopus die 4 iulii anni praeteriti eiusdem demolitionem praecepit ecclesiastico interdicto illud supponendo, ac suspendendo a divinis Sacerdotes Scipionem de Martino Baronis filium et Angelum Ricciullum, qui ibidem celebrarunt; a quo tamen decreto appellantibus Barone praefato ac dicto Scipione filio ad Apostolicam Cameram, praetendentibus oratorium praedictum esse publicum, ex quo habet fixum altare marmoreum et campanile cum campana pro convocatione populi ad audiendum Sacrum, dicatum sit S. Ioanni Baptistae, qua die solemne festum celebratur, cum totius Cleri assistentia, ibidem erectum reperiatur beneficium sub eodem titulo S. Ioannis Baptistae de iure patronatus Baronum praefati Castri, ad quod Rectores a Patronis praesentati institutiones ab Archiepiscopis pro tempore reportarunt ac demum pro eo exigatur procuratio pro visitatione; allegata ulterius per praefatos appellantes ignorantia decretorum dictarum visitationum remissa fuit per R. P. Auditorem Sanctissimi huius controversiae decisio ad EE. VV., quae proinde partibus utrinque monitis et informantibus definire non gravabuntur:

1. *An interdictum emanatum per visitatorem sub fundamento, quod oratorium sive cappella, de qua agitur, sit privata, et non publica, sustineatur?* Et quatenus affirmative:

2. *An demolitio novae fabricae tanquam factae post interdictum demandata per Archiepiscopum sustineatur?*

3. *An censurae latae contra Scipionem de Martino et Cappellanum sustineantur?*

4. *An celebratio Missarum in dicta cappella sive oratorio post dicta decreta Visitatoris induxerit in celebrantes irregularitatem in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1., 2., 3. et 4. respondit: Negative.

[Liber 54 Decretorum, p. 216].

3022.

S. C. C., *Camerinen.*, 28 iun. 1704.

Ecclesiam S. Martini terrae Calderolae auctoritate Apostolica usque de anno 1590 in Collegiatam erigendo clar. mem. Cardinalis Pallotta, unum Praepositum constituit, cui cura animarum incumberet, assignando eidem omnes fructus et emolumenta alterius Parochialis S. Martini praedictae Ecclesiae unitae, nec non etiam sex Canonicos Presbyeros et quatuor beneficiatos Subdiaconos vel Diaconos, quibus praebendae ex propriis bonis dicti Cardinalis stabilitae fuerunt — *ad hoc ut omnes* (sunt verba bullae erectionis) *tum Praepositus, tum Canonici, tum Beneficiati horas canonicas, Missas et alia divina officia tam diurna quam nocturna celebrarent*. In constitutionibus autem pro bono Chori et Ecclesiae regimine

ab eodem Fundatore conditis, statutum legitur — *quod Praepositus cantare debeat Missas conventuales in quibusdam praescriptis solemnioribus diebus, Canonici in singulis diebus festis de praecepto, et aliis e devotione designatis, duo vero Beneficiati, quos Sacerdotes voluit, in ceteris diebus ferialibus* — qui duo Beneficiati fuerunt post erectionem Collegiatae adaucti ab ipsomet Cardinali Pallotta.

His itaque praeter alia per Fundatorem determinatis, omnes celebrarunt Missas conventuales ad formam sibi praescriptam, neutri tamen nec eamdem conventualem, nec etiam parochialem Missam pro populo applicarunt. Demandata autem per modernum Antistitem earumdem applicatione pro populo, supradicti Praepositus, Canonici et Beneficiati recursum habuerunt ad hanc Sacram Congregationem, supplicantes declarari ipsos non teneri ad dictam applicationem, ex eo praecipue, quia Collegiata erecta fuit a particulari benefactore, qui nullum aliud onus eisdem imponere voluit praeter duo anniversaria celebranda quolibet anno pro ipsius anima, suorum parentum et consanguineorum eoque magis, attenta consuetudine non applicandi usque adhuc observata. Ordinarius vero desuper informans, ait Collegiatam praedictam non absolute erectam fuisse a particulari benefactore, sed etiam ex fructibus ecclesiae Parochialis, ut supra, unitae, et propterea hoc non obstante censet nedum Missae parochialis, verum etiam conventualis applicationem fieri debere pro populo iuxta alia decreta huius S. Congregationis, signanter *in Forosempronien., celebrationis Missarum*, 7 augusti 1683 [1] et *in Feretrana*, 25 septembris 1694,[2] in quibus demandata fuit dicta applicatio non obstante consuetudine immemorabili, ac tenuitate praebendarum. Quibus attentis EE. VV. supplicantur pro declaratione:

An praefati Praepositus, Canonici et Beneficiati teneantur applicare Missam parochialem et respective conventualem pro populo in casu?

Die, etc. Sacra, etc. censuit, Praepositum, Canonicos et Beneficiatos teneri ad applicationem Missae parochialis et conventualis pro populo et benefactoribus respective. [3]

[Liber 54 Decretorum, p. 264].

3023.

S. C. C., *Florentina*, 28 iun. 1704.

Impetrato per Clericum Mariam Mannelli a munificentia Augustissimi Imperatoris ad effectum suscipiendi Sacros Ordines quodam titulo (ut aiunt) mensae pro sua condecenti substentatione duraturo, quousque provisus fuerit de sufficienti beneficio, vel aliunde vivere queat, praesentavit idem Mannellus proprio Ordinario Florentino diploma, expostulans

[1] Liber 33 Decretorum, p. 250.
[2] Liber 44 Decretorum, p. 495.
[3] Cf. N. 3133.

Sacrorum Ordinum collationem. Quia tamen is nullo dato responso dubitavit, num hic titulus mensae admitti possit loco patrimonii praescripti a S. Concilio Tridentino,[1] Clericus praedictus supplex expetiit declarari dictam assignationem et titulum mensae constituere sufficiens patrimonium ad effectum ordinationis, datisque de more litteris pro informatione ad Archiepiscopum, iste referens inspexisse originale dicti diplomatis precibus conformis, subdit: *sed quia agitur* (sunt verba relationis) *de concessione extraordinaria et rarissime contingibili in Clericis huius dioecesis, quibus haud facile adaptari posse videtur assignatio mensae huiusmodi, in dubium veni, an titulus ille sit pro eis habilis ad praescriptum effectum.* Quocirca ad supradicti Oratoris preces EE. VV. declarare dignentur:

An Orator licite et valide ordinari possit ad titulum supradictae mensae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 54 Decretorum, p. 265 a tergo].

3024.

S. C. C., *Thelesina*, 9 aug. 1704.

Impetrata nova audientia in causa *Thelesina*, 7 iul. 1703[2] instante Capitulo eiusdem Cathedralis, ab EE. VV. opportune quaeritur:

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 7 iulii anni proxime elapsi 1703?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis.

[Liber 54 Decretorum, p. 321 a tergo et 322].

3025.

S. C. C., *Anglonen.*, 15 nov. 1704.

Quamvis in terra Claramontis Anglonen. Dioecesis extet ecclesia Parochialis sub titulo S. Ioannis Baptistae, quae regitur ab Archipresbytero et novem Coadiutoribus in tota eadem Parochia Sacramenta alternatim ministrantibus, et ulterius eadem ecclesia habeat aliam filialem sub invocatione S. Thomae, cui unus Rector aliique tres simplices Sacerdotes inservire dicuntur, ut deponunt plures testes de praedictis omnibus informati: in visitatione tamen Reverendissimus Episcopus novam Parochiam, novumque Parochum constituit in Casali nuncupato Fardellae sito intra limites eiusdem Parochiae, et a praedicta terra Claramontis longe ultra duo milliaria distante, in quo antea Archipresbyter, Coadiutoresque praefati Sacramenta ministrabant, decimasque et emolumenta funeralia percipere consueverant, ut iidem testes referre conantur.

[1] Sess. XXI, *de ref.*, c. 2.
[2] Cf. N. 3006.

Aderat enim in eodem Casali oratorium seu ecclesia sub invocatione S. Antonii pia incolarum devotione superioribus annis constructa, et hanc idem Episcopus visitans propter distantiam a dicta terra Claramontis, incommoditatemque itineris et numerositatem populi ducentas circiter animas constituentis in novam Parochialem erexit, dismembrando dictum Casale et ecclesiam ab antiqua Parochiali ecclesia Sancti Ioannis Baptistae eiusdem terrae Claramontis, et in novum Parochum instituendo alterum ex praefatis novem Coadiutoribus cum assignatione competentis congruae ex decimis et emolumentis ipsis funeralibus, ut reddendo causas erectionis ac dismembrationis praedictae ipsemet Episcopus in sua relatione affirmat.

Sentiens propterea praefatus Archipresbyter dictae terrae Claramontis ex hac recenti erectione alterius Parochialis intra limites antiquae, ac dismembratione dicti Casalis maximum sibi suaeque ecclesiae praeiudicium irrogari, cum isti caeteroquin carenti redditibus sufficientibus ad necessariam Parochi et tot Coadiutorum substentationem, prout pariter deponunt testes, detrahatur quidquid novo Parocho Reverendissimus Episcopus in congruam assignavit, monito itaque eodem Episcopo, ab EE. VV. decerni supplicat:

1. *An Episcopo Anglonen. licuerit dismembrare ab Ecclesia Matrice S. Ioannis Baptistae Claramontis Ecclesiam seu oratorium sub titulo S. Antonii Casalis Fardellae, et illam erigere in novam Parochiam?* Et quatenus affirmative:

2. *An pro dote eiusdem novae Parochiae licuerit assignare decimas, quae prius solvebantur dictae Ecclesiae Matrici a personis eiusdem Casalis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. distulit resolutionem ad secundam Congregationem.[1]

[Liber 54 Decretorum, p. 415 a tergo].

3026.

S. C. C., *Venusina*, 15 nov. 1704.

Inter plura legata, quae ad pias potissimum causas reliquit clar. mem. Cardinalis et immortalis nominis Vir Ioannes Baptista de Luca pro augmento montis frumentarii a se in patria Civitate Venusina, dum vixerat, erecti, ducatos mille erogari mandavit in emptionem frumenti, quod massariis, et agricolis pro semine in mutuum mere gratuitum traderetur, eidemque monti duos de Capitulo, totidemque viros de Universitate praedicta in administratores perpetuo praefecit.

Si quid autem caeteris persolutis praelegatis ex hereditate sua superesset, sub eorundem administratorum sollicitudine et cura pauperibus virginibus subsidia dotalia constitui, adolescentibus operam studio daturis subventiones assignari, et inter honestas demum atque indigentes familias

[1] Cf. N. 3028.

eleemosynas distribui iussit, prout praedictis administratoribus melius, magisque opportunum fore videretur.

In visitatione, quam superiori anno peregit Reverendissimus Episcopus, statuendum esse existimans aliquem supradictae distributioni modum, plura edidit decreta, quae postea de consilio ipsorum administratorum reformare non recusavit, adeo ut deputati de Capitulo ultro acquiescentes ea sic reformata in universum sese approbare declaraverint.

E contra vero Universitas, eiusque deputati appellationem ad Apostolicam Cameram ab illis interposuerunt, sed per R. P. D. Auditorem Sanctissimi remisso praedictorum decretorum examine ad hanc Sacram Congregationem, pluries monito Procuratore dictae Universitatis, recto sapientissimoque EE. VV. iudicio infrascripta dubia subiiciuntur:

1. *An Episcopus potuerit in visitatione ordinationes condere et leges praescribere in legato, de quo agitur?* Et quatenus affirmative:

2. *An, et in qua parte decreta super modo conferendi dotes sint exequenda?*

3. *An, et in qua parte decreta super modo praestandi subsidium adolescentibus propter studia sint exequenda?*

4. *An, et in qua parte decretum super modo distribuendi eleemosynam pauperibus sit exequendum?*

5. *An, et in qua parte decretum super monte frumentario sit exequendum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit, provisum in sequentibus.

Ad 2., 3. et 4. respondit: Negative, et censuit servandam esse praecise formam praescriptam a testatore.

Ad 5. censuit servandam esse bullam Leonis X.[1]

[Liber 54 Decretorum, p. 416 a tergo et 417].

3027.

S. C. C., *Aprutina*, 29 nov. 1704.

Comitissa Aurelia de Guiderocchis scriptis sibi in testamento heredibus Iulia et Portia neptibus septem instituit Cappellanias cum onere unius Missae quotidianae pro qualibet, quarum quatuor in ecclesia Sanctae Mariae Pietatis, duae in ecclesia Sancti Pauli in Castro Montis Sancti Pauli, una vero in ecclesia Beatae Mariae Charitatis Civitatis Asculi quotidie celebrarentur, et pro earum dote assignari mandavit scuta septem mille in tot bonis stabilibus, vel in pecunia, in censibus tamen investienda, quorum fructus inter Cappellanos viritim dividerentur, dempta prius rata scutorum viginti, quae Florido de Floridis primo inter caeteros a se Cappellano nominato ultra virilem eius portionem antea tradi deberet, reservato ipsis heredibus iurepatronatus et praesentandi Cappellanos pro tempore futuros.

[1] *Inter multiplices*, 4 maii 1515. - Bull. Rom., tom. 3, III, p. 408, 409.

Postquam igitur heredes praedicta bona a testatrice relicta in dotem earumdem Cappellaniarum assignarunt, illas authoritate Ordinarii erigi curarunt; sed Ordinarius in limine erectionis septenarium numerum Missarum quotidianarum reducendo statuit quinque tantum a primo Cappellano, tres vero pro quolibet ab aliis esse in hebdomada celebrandas, habita ratione ad fructus ex bonis assignatis per eos percipiendos. Et quia bona dotalia unicuique Cappellano divisim et inaequaliter assignata fuisse comperiit: idcirco provide iniunxit, ut eadem divisione non obstante fructus omnes dictorum bonorum, dempta prius dicta rata scutorum 20 primo Cappellano ultra virilem suam tradenda, aequaliter inter singulos distribuerentur.

Cum vero aequalis haec fructuum distributio servata postea non fuerit, sed iuxta primaevam potius, licet inaequalem assignationem Cappellani bona possidere studuerint, factum est, ut ob tenuitatem reddituum spatio annorum 35 una ex eisdem Cappellaniis in Curia vacaverit, eaque tandem a Sede Apostolica per simplicem signaturam collata Francisco Micarellio, iste protinus pro reductione trium Missarum iuxta decretum Episcopi in limine fundationis conditum a se celebrandarum huic Sacrae Congregationi supplicaverit, quae tamen audito Episcopo, et inspecta lege fundationis sub die 29 Aprilis 1702 eamdem reductionem denegavit, et Episcopo commisit, ut prout iuris esset, heredes ad supplendam summam deficientem tam pro praeterito, quam pro futuro tempore omnino compelleret.

Hinc Episcopus detecta ex agrimensorum publicorum mensuratione et aestimatione insufficientia bonorum pro dote dictae Cappellaniae Micarelli assignatorum tam respectu proprietatis, quam fructuum, in visitatione successive peracta iterum decrevit fructus omnium bonorum in massam communem esse conferendos, ut dempta prius dicta rata scutorum 20, quatenus primo Cappellano praedicti Floridi successori pro antiparte deberetur, aequaliter inter singulos Cappellanos postea dividerentur iuxta dispositionem testatricis, et decretum fundationis, demandando ulterius sequestrum apponi super fructibus omnium bonorum hereditariorum fundatricis per Iosephum de Lentis in specie possessorum, ut ducto calculo suppleretur celebratio Missarum, et in futurum, et in praeteritum de tempore scilicet vacationis dictae Cappellaniae Micarelli, quo ipse Ioseph de Lentis illius fructus percepisse dicebatur, reservato iure agendi pro huiusmodi supplemento etiam contra alios heredes.

Appellavit idem Lentus una cum aliis interesse habentibus ad Apostolicam Cameram, sed per decretum R. P. D. Auditoris Sanctissimi remissa ad hanc Sacram Congregationem causae cognitione quoad reductionem et suppletionem Missarum, concordata desuper fuerunt infrascripta dubia a summa prudentia et iustitia EE. VV. partibus informantibus resolvenda:

1. *An reductio numeri Missarum facta ab Episcopo in limine fundationis substineatur?* Et quatenus negative:

2. *An sit confirmanda, seu de novo concedenda?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: *Negative in casu, de quo agitur.*
Ad 2. rescripsit, ut ad proximum.[1]
[Liber 54 Decretorum, p. 451].

3028.

S. C. C., *Anglonen.*, 20 dec. 1704.

In causa *Anglonen.*, 15 nov. 1704[2] pro parte Episcopi exhibitis opportune pluribus documentis ad probandam nedum distantiam dictae terrae Claramontis ab eodem Casali ultra duo mille et septingentos passus, et viarum asperitatem hiberno potissimum tempore ultra modum intolerabilem adeo, ut hac de causa plures infantes sine baptismo et infirmi sine Sacramentis aliquando etiam decessisse testes deponant, sed etiam curam animarum in Ecclesia Matrice dictae terrae Claramontis soli Archipresbytero incumbere, ab eoque negligi, non vero illam quoque exerceri ab aliis assertis Coadiutoribus, qui absque ulla obligatione ex motivo tantum caritatis Sacramentum Poenitentiae aliquando in eadem ecclesia ministrare supponuntur, ut ipsimet asserti Coadiutores affirmant una cum aliis testibus, qui ulterius referunt testes ab Archipresbytero ad probandum contrarium inductos esse illius affines et coniunctos: ad dubia alias proposita et non resoluta EE. VV. partibus informantibus respondere hodie dignabuntur.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative ad utrumque; censuitque futuras collationes faciendas esse per concursum ad formam Concilii,[3] *facta annua recognitione Ecclesiae Matrici in signum honoris mediante traditione candelae unius librae.*

[Liber 54 Decretorum, p. 473].

3029.

S. C. C., *Nullius seu Calaguritana*, 24 ian. 1705.

A censuris per Abbatem Monasterii Naxarensis Ordinis Sancti Benedicti in visitatione latis contra Clericos et Beneficiatos ecclesiae Parochialis Sanctae Crucis eidem Monasterio unitae, ex eo quod nonnullos libros, et instrumenta, fundationem, iura atque administrationem dictae ecclesiae respicientia exhibere renuebant, neglectis etiam decretis sub die 15 iunii 1701 et sub die 9 septembris 1702 super obligatione et modo faciendae huiusmodi exhibitionis editis, iidem Clerici et Beneficiati appellationem ad Nuncium Apostolicum Hispaniarum interposuerunt, qui tamen illam reiecit.

[1] Cf. N. 3030.
[2] Cf. N. 3025.
[3] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 18.

Habito igitur successive ad hanc Sacram Congregationem recursu, eodem Abbate minime citato pro informatione, Episcopo Calaguritano rescribi obtinuerunt reportata interim absolutoria cum reincidentia ad quatuor menses, quae deinde ad alios quatuor menses usque sub die 15 novembris 1703 prorogata extitit. Cumque Beneficiati praedicti contenti, quod visitationis prosequutionem ita suspenderint, instantias suas ulterius non prosequantur, neque commissam informationem transmitti curent, licet Abbas praefatus omnia dictae visitationis acta hactenus facta eidem Episcopo informare debenti protinus exhibuerit, hinc ut visitatio, quae longiorem dilationem non patitur, quanto citius absolvi possit, instante dicto Abbate EE. VV. declarare rogantur:

An censurae substineantur, et sit procedendum ad ulteriora in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.[1]

[Liber 55 Decretorum, p. 25].

3030.

S. C. C., *Aprutina*, 2 maii 1705.

Reproposita causa *Aprutina*, 29 nov. 1704[2] sub hac forma: *An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 29 novembris 1704 in casu?*

Die, etc. Sacra, etc., praevio recessu a decisis, censuit, locum reductioni ad manualem.

[Liber 55 Decretorum, p. 141].

3031.

S. C. C., *Ferrarien.*, 16 maii 1705.

Reproposita causa *Ferrarien.*, 2 iun. 1703,[3] *die 16 maii 1705 Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.*

Ad 2. Negative.

Ad 4. Arbitrio Ordinarii.

[Liber 55 Decretorum, p. 175 a tergo].

3032.

S. C. C., *Nullius seu Calaguritana*, 16 maii 1705.

Iterum proposita causa sub hac forma: *An sit standum vel recedendum a decisis sub die 24 ianuarii 1705?*[4]

[1] Cf. N. 3032.
[2] Cf. N. 3027.
[3] Cf. N. 3003.
[4] Cf. N. 3029.

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 55 Decretorum, p. 175 a tergo et 176].

3033.

S. C. C., *Sarnen.*, 16 maii, 27 iun. 1705.

Cum Episcopus praevia solutione duorum Carolenorum Cancellario suo facienda, quae longe mitior esse dicitur antiqua mercede, cum antea Caroleni quatuor solverentur, in reinvestiendis tum Capituli, tum aliorum piorum locorum pecuniis assensum suum vel sui Vicarii adhibendum esse, Procuratorem ad recipiendas eleemosynas Missarum in Cathedrali celebrandarum non a Capitulo, sed a se deputandum, Sacerdotes nullum habentes beneficium ad collectam pro Corona solvendum teneri, Canonicis pro processionibus qualibet tertia mensis Dominica peragendis nullum certum stipendium deberi, eosque demum ad interessendum eisdem cogi posse contendat, ut latius in eius relatione continetur. Capitulum idcirco... omnia, quae, ut praefertur, ab Episcopo praetenduntur, impugnans, monito ipsius Episcopi Defensore EE. VV. infrascripta dubia resolvenda proponit:

2. *An in investiendis pecuniis locorum piorum requiratur assensus Episcopi aut eius Vicarii Generalis?* Et quatenus affirmative:

3. *An sit concedendus gratis?*

5. *An Sacerdos nullum habens beneficium ecclesiasticum, teneatur quotannis solvere in manibus Episcopi collectam, ut dicitur pro corona?*

Die 16 maii 1705 Sacra, etc. distulit resolutionem.

Die 27 iunii 1705 Sacra, etc. ad 2. et 3. censuit danda esse, et in futurum servanda decreta in Amalphitana, sub die 18 iulii 1699 [1] *et 6 februarii 1700.*

Ad 5. respondit: Negative, nec praetenditur ab Episcopo.

[Liber 55 Decretorum, p. 177, 233].

3034.

S. C. C., *Caesenaten.*, 27 iun. 1705.

Ut negotium, de quo in *Caesenaten.*, 19 apr. 1704 [2] quoad omnes integre decidatur, reliquum est, ut etiam quoad R. P. D. Raynaldum de Albicis EE. VV. definire dignentur:

An R. P. D. Raynaldus de Albicis teneatur ad solutionem taxae Seminarii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Liber 55 Decretorum, p. 235].

[1] Liber 49 Decretorum, p. 230 a tergo et 252.
[2] Cf. N. 3019.

3035.

S. C. C., *Aliphana*, 18 iul. 1705.

In visitatione, quam nuperrime instituit Episcopus, inter caetera comperiit, quod redditus ecclesiarum Sanctae Catharinae et Sanctae Mariae Novae ab Universitate illis antiquitus assignati ex incuria vel culpa administratorum in destinatos usus erogati non fuerant, et ab administratoribus ipsis, qui rationem nunquam reddiderant, in maxima quantitate retinebantur; quodque dicta ecclesia S. Catharinae a terraemotu olim penitus eversa reaedificari coeperat, sed a pluribus annis inceptae reaedificationis opus negligebatur; hospitale eidem annexum pro peregrinis in hospitium recipiendis ad eum statum redactum erat, ut portis fenestrisque careret, nec peregrinis excipiendis paratum instructumque esset, sed inferiores illius aedes pro custodiendis animalibus locarentur. Altera vero ecclesia Sanctae Mariae Novae omnibus pene sacris supellectilibus denudata ab antecessoribus Episcopis in visitatione saepius interdicta fuerat, sicuti plures testes examinati deposuerunt et ex antecedentium visitationum actis apparuit.

Propterea decretis antecessorum suorum in visitatione similiter factis idem Episcopus inhaerendo iterum decrevit, quod ab Oeconomis et Administratoribus supradictarum ecclesiarum sub poena excommunicationis ipso facto incurrendae libri rationum intra terminum trium mensium in Curia ecclesiastica exhiberentur, confirmando praeceptum alias iniunctum, ne ultra summam scutorum duorum absque ipsius licentia impendere ipsi praesumerent.

Et insuper innovando edictum alias evulgatum, rursus prohibuit, ne Oeconomi novi eligi aut veteres confirmari possent, nisi propriae administrationis rationem illi prius reddidissent, et nisi ab ipso Episcopo deinde approbarentur, iuramentumque de fideliter administrando praestarent, prout speciali constitutione in Synodo Provinciali per Eminentissimum et Reverendissimum D. Cardinalem Ursinum Metropolitanum condita expresse cavetur, et responsis suis pro casuum contingentia redditis haec ipsa Sacra Congregatio identidem sanxit.

Licet autem Administratores et Oeconomi praefati a decretis huiusmodi appellationem ad Apostolicam Cameram interposuerint, nihilominus R. P. D. Auditor Sanctissimi causam remisit ad hanc Sacram Congregationem, in qua infrascriptis dubiis pro rei exigentia compositis EE. VV. respondere dignabuntur:

1. *An Oeconomi et Gubernatores ecclesiarum S. Catharinae et S. Mariae Novae a Civitate electi ab Episcopo approbari et iuramentum de fideliter administrando praestare debeant?*

2. *An iidem Gubernatores seu Oeconomi teneantur reddere rationem eorum administrationis Episcopo?*

3. *An in faciendis legitimis sumptibus etiam extraordinariis pro bonificatione, melioratione et reparatione bonorum ecclesiarum excedentibus ducatos duos, requiratur licentia Ordinarii?*

4. *An censurae sustineatur in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. et 2. respondit: Affirmative.

Ad 3. Negative.

Ad 4. censuit censuras esse nullas, et huiusmodi causam amplius in omnibus non proponi mandavit.

[Liber 55 Decretorum, p. 261 a tergo et 262].

3036.

S. C. C., *Aprutina*, 18 iul. 1705.

Indictae per Episcopum visitationi personali se se subiicere recusantes nonnulli ex Canonicis, aliique de Clero, nedum appellarunt, appellationemque ac protestationes cum clamore et strepitu in via publica ipsi Episcopo praesentarunt, sed et per urbem miserunt, qui Presbyteros omnes seducerent, ne dictae personali visitationi se se submitterent.

Insuper ne visitatio Ecclesiae Cathedralis per ipsum Episcopum expleretur, ad illum praescripta die excipiendum a Conventu PP. Cappuccinarum, in quo ob concussum quassatumque a terraemotu palatium episcopale degere cogebatur, accedere et ad eamdem Cathedralem associare noluerunt, adeo ut cappa magna indutus per plures horas pomeridianas frustra expectaverit, sicuti per testes distincte refertur.

Adeundo itaque hanc Sacram Congregationem idem Episcopus rogavit, ut pro sua prudentia modum aliquem contra inobedientes et contumaces statuere dignaretur; eaque pro informatione et voto rescripsit Episcopo Asculano, qui recepto examine plurium testium, praemissa omnia confirmantium, iuxta illorum depositiones exposita per Episcopum vera esse retulit, Canonicos visitationem personalem subire detrectantes opportunis iuris et facti remediis compellendos esse existimans. Sacra itaque Congregatio eosdem Canonicos audiendos esse respondit, praefato quoque Episcopo Asculano iniungendo, ut congruum terminum ad iura sua deducenda illis praefigeret.

Quapropter monitis et informantibus partibus, ab EE. VV. modo statuendum erit:

An sit cogendum Capitulum ad se subiiciendum visitationi personali ab Episcopo indictae, et sub quibus poenis?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, et sub poenis etiam censurarum et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 55 Decretorum, p. 263].

3037.

S. C. C., *Tholosana*, 18 iul. 1705.

Soror Catharina de Guillermin a SS. Sacramento nuncupata post regularem habitum in Monasterio S. Catharinae Senensis Ordinis S. Dominici Tolosae susceptum ibidem etiam usque de anno 1675 professionem emisit, per vim tamen ac metum a Ioanne patre, Regio Tholosae Consiliario, sibi incussum, ut ipsamet Soror Catharina nedum per suspiria et gemitus, sed etiam per conquestiones et reclamationes extraiudiales palam omnibus continuo declaravit, adeo ut indulgente Antonia matre ad allevandos assiduos filiae maerores, propter quos in adversam valetudinem illa incidisse videbatur, ipsisque etiam Monialibus consentientibus ad aliud Monasterium eiusdem Ordinis, disciplinae tamen aliquanto laxioris, nuncupatum Mansi Agennen., Dioecesis Condomensis, de licentia Archiepiscopi Tholosani anno 1688 traducta fuerit, ubi sequuto licet interim de anno 1692 obitu patris, usque ad annum tamen 1694 permansit; inde vero matre pariter annuente et commiserante ad aliud Monasterium eiusdem quoque Ordinis, sed laxioris pariter observantiae in loco Des Iunies Dioecesis Cadurcensis traducta est, ubi usque ad annum 1697 moram traxit, et rursus ad aliud Bernardinarum de Salengues Tholosae translata, usque ad annum 1702 ibi morari non renuit, nunquam religioso statu contenta, sed opem ipsius matris semper implorans, ut e Religione egredi permitteretur, sicuti plures Moniales in praedictis Monasteriis degentes, tres Confessarii, quorum alter iam mortuus est, Parochus dicti loci Des Iunies Dioecesis Cadurcen. una cum aliis testibus deponere conantur. Ultra quos etiam praefata mater dictae Sororis Catharinae idem testatur in gemina insuper declaratione ad propriae conscientiae exonerationem a se emissa, altera nimirum de anno 1703 et altera de mense februarii currentis anni, expresse profitens et confirmans, quod Theologorum et Confessariorum monitis atque hortationibus saepius consulta, recedendo a verborum blanditiis, quibus filiae animum hactenus emollire studuit, conatum omnem adhibere, omnemque viam tentare promisit, ut illa habitus regularis dimissione legitime obtenta, in viam salutis, de qua maxime periclitari videtur, per libertatem revertatur.

Pro obtinenda igitur adversus lapsum quinquennii restitutione in integrum eadem Soror Catharina preces Sanctissimo porrexit, quibus ad hanc Sacram Congregationem remissis ista Ordinario, ut probationes super praemissis reciperet, de more rescripsit, sicuti citata et audita Priorissa et Subpriorissa locali receptae, iterumque Sacra Congregatione mandante pinguius auctae fuerunt. Nunc itaque processu transmisso una cum relatione et voto Vicarii Generalis Tholosani Oratricem ad petitam restitutionem admittendam esse censentis, monitoque non semel Procuratore Monasterii, ad EE. VV. decernere spectat:

An sit locus restitutioni in integrum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative; proindeque attenta relatione Vicarii Generalis Tholosani censuit, si Sanctissimo D. N. placuerit, supplicationem signari posse. [1]

[Liber 55 Decretorum, p. 264].

3038.

S. C. C., *Amalphitana*, 5 sept. 1705.

Sub poena librarum 25 cerae albae elaboratae, piis usibus applicanda, praecepit Archiepiscopus Parochis et Beneficiatis terrae Tramontis, ut cathedraticum ad rationem duorum solidorum Oeconomo mensae Archiepiscopalis annuatim in futurum et de praeterito non solutum infra mensem a die scientiae dicti praecepti omnino persolvant.

Quoniam vero iidem Parochi et Beneficiati a dicto praecepto ad hanc Sacram Congregationem recursum interposuerunt, ab EE. VV. utraque parte informante quaerere contingit:

An Parochi et Beneficiati terrae Tramontis teneantur singulis annis solvere cathedraticum favore mensae Archiepiscopalis Amalphitanae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, ad rationem tamen Carolenorum septem, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit. [2]

[Liber 55 Decretorum, p. 326].

3039.

S. C. C., *Ianuen.*, 13 mart., 8 maii 1706.

Postquam Leonardus Cattaneus Grillus, qui propter vitium immedicabilis Phimosis requisita ad copulam, generationemque aptititudine destitui dicebatur, incisioni eiusdem Phimosis, sicut haec Sacra Congregatio praeceperat, sese subiecisse docuit, ista sub die 14 iunii 1704 consulta, an petitae per Hieronymam Serram dicti Leonardi uxorem, dissolutioni matrimonii locus esset, resolutionem differendam censuit.

Cumque abscissa Phimosi impedimento naturalis ac perpetuae frigiditatis praefatum Leonardum adhuc laborare proponeretur, ad dignoscendam huiusce asserti impedimenti qualitatem sub die 20 septembris et 15 novembris eiusdem anni 1704 Sacrae Congregationi respondere placuit: *Pro electione peritorum, ad effectum recognoscendi et adhibendi fomenta, praefixo termino unius mensis.*

Praehabita deinde peritorum relatione in aliis duabus causae repropositionibus successive habitis, sub die nimirum 14 novembris superioris anni et sub die 6 februarii nuper elapsi, semel iterumque dilationi indulsit. Ab EE. igitur VV. hodie definiendum erit:

An sit locus dissolutioni matrimonii in casu?

[1] Cf. etiam N. 3056.
[2] Cf. etiam N. 3049.

Die 13 martii 1706 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

Sed obtenta per eumdem Leonardum adversus resolutionem huiusmodi nova audientia, et facti circumstantiis altius repetitis, novisque in iure fundamentis adductis, hodie monitis et informantibus partibus EE. VV. respondere dignabuntur:

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 13 martii 1706?

Die 8 maii 1706 Sacra, etc. stetit in decisis, ac huiusmodi causam amplius non proponi mandavit. [1]

[Liber 56 Decretorum, p. 78, 149].

3040.

S. C. C., *Massanen.*, 17 apr. 1706.

Michael Pacinus, Plebanus Portus Ferrarii, cadavera defunctorum, qui sepulturam sibi elegerunt in ecclesia PP. Minorum S. Francisci de Observantia, non posse statim efferri, sed in ecclesia sua Parochiali deponenda esse praetendens, cum vigore monitorii Auditoris Camerae super executione nonnullorum decretorum Sacrae Congregationis Rituum inhibitus fuerit, causam per R. P. D. Auditorem Sanctissimi ad hanc S. Congregationem remitti obtinuit, quae pro consueta informatione Episcopo rescripsit.

Ille autem refert, in ea Dioecesi decreto synodali caveri, ne absque interventu et licentia Parochi cadavera domibus efferantur, aut ecclesiasticae sepulturae tradantur, asserens praeterea, quod licet per eosdem Regulares consuetudo exponendi cadavera in propria ecclesia adducta fuerit, ex fidibus tamen coram se productis illa potius dicto Plebano assistere videatur, cum sub protestatione ac expressa praeservativa iurium Parochialium ipsum licentiam ad id utplurimum concessisse cognoverit.

Idem idcirco Episcopus utrique parti aequaliter indulgeri posse censet, declarando nimirum, quod cadavera, quae statim domibus efferuntur, in ecclesia Parochiali usque ad horam humationis deponantur, nisi morientes in dicta ecclesia PP. Sancti Francisci statim exponi se velle declaraverunt. Reliquum ergo est, ut EE. VV. modo statuere dignentur:

1. *An cadavera in ecclesiis Regularium sepelienda, antequam ad eas deferantur, asportari debeant ad Parochialem?* Et quatenus affirmative:

2. *An, et pro quo tempore ibi retineri debeant in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative.

Ad 2. rescripsit: Provisum in 1., ac huiusmodi, causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 56 Decretorum, p. 121 a tergo].

[1] Cf. tamen N. 3047.

3041.

S. C. C., *Sutrina*, 19 iun. 1706.

In supremis, cum quibus decessit, tabulis Franciscus Bruscia demandavit duorum Canonicatuum seu Clericatuum erectionem in ecclesia Collegiata SS. Petri et Catharinae his verbis expressam: *Item per ragion di legato, et in ogn'altro miglior modo lascio la vigna in Contrada i Cappucini Vecchi per un Canonicato o Chiericato, e l'integro Grosseto dal Signor Capitan Francesco de Plattis, con peso di due Messe la settimana, et in detta vigna vi è il peso di uno scudo l'anno, e questo lo lascio a D. Domenico Zaffini. Item lascio per un altro Canonicato o Chiericato la vigna al Piano con tutto l'integro appresso Paolo Paoluzzi e D. Maddalena Bertozzi con le quattro stanze comprate da Gostino Butirone, e Nibale di Capranica, confinante a Antonio Butirone, et a me con peso di due Messe la settimana e detti Canonicati o Chiericati risiedono nella Chiesa di SS. Pietro e Catarina di Ronciglione, e se li signori Canonici non volessero accettarli, si risieda detti Canonicati o Chiericati nella chiesa e Parocchia di S. Andrea di Ronciglione, il qual Canonico o Chierico, oltre le dette due Messe, come sopra, siano tenuti all'edomada, ed altri pesi, che hanno gli altri Canonici.*

Praeterea inibi per caput tamen separatum, ex toto asse haereditario, quod superextaret post obitum Lucretiae, uxoris, quam heredem usufructuariam instituerat, demandavit quoque erectionem consimilis Canonicatus et Clericatus, ubi erant tunc erigendi alii praememorati duo, cum consimilibus oneribus hisce etiam verbis explicatam: *E morta che sarà la detta Lucretia, di tutta la mia heredità voglio, che se n'erigga l'altro Canonicato o Chiericato, dove eretti l'altri due, con il peso, oltre l'eddomada et altri pesi della chiesa di tre Messe la settimana.*

Erectis autem duobus primis Canonicatibus in supradicta ecclesia Collegiata, praevia Canonicorum acceptatione, supervenit obitus Lucretiae, quapropter factus est locus erectioni tertii Canonicatus seu Clericatus. Sed renuentibus iisdem Canonicis illum acceptare, Isidorus Faustus Benignus, testatori sanguine coniunctus, supplex habuit recursum ad hanc Sacram Congregationem, humiliter petens declarari, an valeat ille erigi sine onere chori in supradicta ecclesia Parochiali, a qua iam fuit acceptatus non obstante, quod in aliqua parte sit contra voluntatem testatoris.

Episcopus vero censet esse erigendum hunc tertium Canonicatum seu Clericatum in titulum simplicis beneficii de residentia in ecclesia Collegiata, ubi erecta reperiuntur duo priora, cum solo onere duarum Missarum in hebdomada; cumque honoribus Canonicorum frui hic tertius Beneficiatus nequeat, stante Capituli dissensu, pari iustitia onere Canonicali chori eos exonerari putat, supponens iniuncta onera esse tantum Canonicatui, non autem Clericatui, quod tamen ex verbis dictae fundationis erit exquirendum. Dignentur itaque PP. EE. decernere:

An sit locus erectioni Beneficii, et quomodo in casu?

Die, etc. Sacra. etc. censuit, exquirendam esse meliorem informationem, praefixo termino Canonicis et Substitutis ecclesiae, ad deducendum eorum iura in S. Congregatione. [1]

[Liber 56 Decretorum, p. 199].

3042.

S. C. C., *Geruntinen. et Cariaten.*, 11 sept., 2 oct. 1706.

Indicta dioecesana synodo per Episcopum Geruntinen. et Cariaten. habenda in Civitate Cariaten. ad diem 31 maii 1705, propositisque poenis in edicto contra non comparentes a sacris canonibus comminatis, aliisque arbitrariis, Capitulares et reliqui de Clero Geruntinen. sese gravatos sentientes, ad eam accedere non curarunt: tum ob itineris incommodum, quod praedictae Cathedrales longo triginta milliarium intervallo inter se distent, tum quoque, quod eaedem Ecclesiae dicantur accessorie unitae, reservata tamen praeeminentia Geruntinen., quam deducere autumant ex priori eiusdem denominatione, quae videtur inesse in subscriptionibus Episcoporum et in actis Concistorialibus, quodque exinde convocatio Synodi facienda esset in Ecclesia Geruntinen. Eaque de re protestationem emiserunt coram Episcopo sub eadem die 31 maii paulo ante Synodi convocationem, instantes servari decreta Sacrae Congregationis emanata pro Dioecesibus unitis, et de recursu habito ad hanc Sacram Congregationem, a qua litteras pro informatione obtinuerunt datas eidem Episcopo sub die 16 maii eiusdem anni, de quarum tamen praesentatione non liquet. Quibus nihilominus posthabitis, Episcopus devenit ad declarationem suspensionis ab officiis et beneficiis contra Capitulares, qui Synodo interesse renuerunt, ut liquet ex copia cedulonum, in quibus exprimitur eos fuisse citatos per edictum. Qui quidem inde excitati alia praetensa gravamina in medium afferre curarunt, iuribus desuper adductis in eorum summario recensitis, super quibus, concordatis infrascriptis dubiis, humiliter petunt ab EE. VV. declarari:

1. *An Synodus ab Episcopo celebrata in Cathedrali Cariaten. substineatur?* Et quatenus affirmative:

2. *An liget Dioecesim Geruntinam?*

6. *An in Cathedrali Geruntina erigenda sit praebenda Poenitentiariae, vel saltem deputari Canonicus cum facultatibus Poenitentiarii?*

Die 11 septembris 1706 Sacra, etc. distulit resolutionem ad primam Congregationem, suspensis censuris.

Iterum hodie eadem dubia proponuntur decidenda, eo superaddito ex nonnullis relationibus Episcopi ad hanc Sacram Congregationem iampridem transmissis et novissime repertis, quod in Cathedrali Cariati fuerint celebratae nonnullae Synodi, nempe de annis 1594 a Propertio Resta, 1641 a Francisco Gonzaga, et 1681 a Hieronymo Barzellino Episcopis

[1] Decisionem vide infra, die 26 mart. 1707. – Cf. N. 3051.

praedecessoribus, nullamque in his temporibus reperiri Synodum habitam in Civitate Gerentiae, licet non addat vigore illarum Synodorum fuisse unquam Geruntinenses coactos. Hinc superest, ut EE. VV. definiant.

Die 2 octobris 1706 Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. Negative.

Ad 6. Affirmative ad formam Concilii. [1]

[Liber 56 Decretorum, p. 309, 332].

3043.

S. C. C., *Comen.*, 20 nov. 1706.

Cum conquereretur Episcopus Comen. de praetenso usu excessivo facultatum, quas fertur exercere in sua Dioecesi Commissarius Nuntiaturae Lucernae in praeiudicium episcopalis iurisdictionis, humilem habuit recursum ad hanc Sacram Congregationem, quae sub die 10 iulii pridem elapsi rescripsit: *Ad secundam Congregationem omnino, concordatis dubiis, et Commissarius Nuntiaturae pro nunc abstineat ab audiendis confessionibus.* Atqui ex impedimentis notissimis haud proponi valuit causa in secunda tum destinata Congregatione, modo autem in praesenti proponitur, concordatisque dubiis, ac monita parte, non gravabuntur EE. VV. decernere:

I. An Reverendissimus Nuncius Apostolicus apud Helvetios possit concedere facultatem audiendi confessiones personarum saecularium vel etiam regularium, imo et monialium in Dioecesi Comen. sine licentia et approbatione Ordinarii loci?

II. An idem Reverendissimus Nuncius Sacerdotibus non approbatis ab Ordinario ad audiendas confessiones concedere possit facultatem absolvendi in foro interno ab haeresi, censuris, etc.?

III. An possit concedere facultatem generalem absolvendi a casibus Ordinario reservatis? *Et quatenus affirmative:*

IV. An expediat adhiberi aliquod moderamen in huiusmodi facultatum communicatione tam circa numerum, quam circa qualitates personales eorum, quibus conferuntur?

V. An possit concedere suis Commissariis subditis Dioecesis Comen. facultatem eligendi sibi Confessarium etiam non approbatum ab Ordinario?

VII. An Commissarii Nunciaturae accedere possint ad Monasteria Monialium easque alloqui etiam citra necessitatem officii absque licentia Ordinarii?

VIII. An iidem Commissarii concedere possint aliis ad eos recurrentibus licentiam alloquendi moniales sine licentia Ordinarii?

X. An idem Reverendissimus Nuncius concedere possit dictis Commissariis licentiam retinendi famulas, quamvis non annosas, cum derogatione quarumcumque ordinationum per Ordinarios locorum quomodolibet factarum?

[1] Vide etiam N. 3061.

XI. An concedere possit facultatem exorcizandi independenter ab Ordinario?

XII. An eiusdem Commissarii concedere possint licentiam laborandi in diebus festis?

XIII. An iidem Commissarii punire possint etiam in prima Instantia festorum violatores, blasphematores, aliosque contra Dei et Sanctae Matris praecepta temere agentes?

Die, etc. Sacra, etc. distulit resolutionem ad secundam omnino, etiam unica, ac etiam non concordatis dubiis, et censuit exhibenda esse praetensa indulta per D. Nuncium, ac interim censuit iniungendum eidem D. Nuncio, ut se abstineat quoad ea, quae respiciunt confessiones et accessum ad moniales. [1]

[Liber 56 Decretorum, p. 354 a tergo].

3044.

S. C. C., *Asculana*, 18 dec. 1706, 15 ian. 1707.

Ex Archidiacono unica Dignitate, et duodecim Canonicis Capitulum Cathedralis componitur, omnesque in stabilibus praebendas suas distinctas possident participando ulterius de massa quoque distributionum quotidianarum, quae per sua puncta singulis horis et Missis Conventualibus ac votivis applicatur. Eadem massa ex pluribus conflatur effectibus, et praesertim ex fructibus quorumdam bonorum stabilium, quae cla. me. Cardinalis Bernerius olim Episcopus comparavit, ut ex eorum redditu solis interessentibus Matutino distributiones assignarentur.

Die 8 maii 1706 proposita in hac S. Congregatione praeter alias quaestione, an Canonici absentes tempore vacationis ultra fructus suarum praebendarum lucrentur etiam distributiones quotidianas, eadem S. Congregatio tunc distulit resolutionem.

Nuper vero Canonicus Constantinus novis adductis iuribus per manus circumferendis, humiliter supplicat pro resolutione:

2. *An absentes tempore vacationis ultra fructus suorum praebendarum lucrentur etiam distributiones quotidianas?*

Die 18 decembris 1706 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 15 ianuarii 1707 Sacra, etc. ad 2. respondit: Negative, et huiusmodi dubium amplius non proponi mandavit.

[Liber 56 Decretorum, p. 149, 405 et Liber 57 Decretorum, p. 1].

[1] Resolutionem vide infra, die 26 febr. 1707. – Cf. N. 3050.

3045.

S. C. C., *Nullius Farfen.*, 15 ian., 26 mart. 1707.

Coniectus in carceres Abbatialis Curiae Farfen. Ioannes Franciscus de Angelis de Castro Podii Myrteti Nullius Farfen. Dioecesis, praevia delatione sibi facta a Catharina Victoria Simonetta de Castro Cantalupi in Sabinis eo praetextu, quod ab eodem fuerit constuprata, ex tribus sibi datis optionibus a Vicario Generali Farfen., quod aut mulierem desponsaret, aut 400 scutorum dotem eidem constitueret, aut demum ad remum ipsum dari, quoad viveret, pateretur: primam optionem delegit, hinc e carceribus eductus de mense iunii 1705 coniugium iniit in aula palatii abbatialis Farfae coram Canonico Cretonio, de loco Farae, eiusdem Nullius Farfen. Dioecesis ad hunc effectum specialiter substituto ab Archipresbytero et Parocho eiusdem loci, necnon de permissione praefati Vicarii Generalis, ut liquet ex exhibita particula de libro matrimoniorum extracta, praevia quoque eiusdem dispensatione a consuetis denunciationibus.

Post haec vero novi sponsi incontinenti iter habuerunt versus Podium Myrtetum, sed priusquam ad constitutum pervenissent locum, cum nullam alioquin post matrimonium constet inter eos intercessisse copulam aut alios actus coniugales, Io. Franciscus inopinato, dimissa sponsa, Urbis iter fuit aggressus, ad hanc S. Congregationem humiliter recurrens pro declaratione nullitatis praedicti matrimonii, hinc eadem S. C. sub fine 8 augusti praelibati anni rescripsit Eminentissimo Abbati Farfen., ut desuper mandaret confici processum, qui sane constructus per Vicarium Abbatiae S. Salvatoris Maioris ab Eminentia Sua specialiter deputatum, transmissus iam fuit ad eamdem S. Congregationem.

Nullitatis autem motiva ex eo potissimum Orator contendit deducere, quod ad enunciatum ineundum connubium carcerum triremiumque vi et metu atque plena carens libertate, fuerit adactus, nullo tamen documento usque modo adducto super iustitia vel iniustitia carcerationis; tum quod in illius celebratione proprius contrahentium Parochus minime fuerit adhibitus, qualem non esse autumat Parochum Farae, neque Canonicum ab eodem substitutum; quodque tandem Vicarius Generalis Eminentissimi Abbatis Farfen. alteri Presbytero matrimonio interessendi facultatem facere non potuerit.

Super quibus et aliis ab utraque parte informante deducendis, non erit grave EE. VV. declarare:

An constet de validitate matrimonii in casu?

Die 15 ianuarii 1707 Sacra, etc. distulit propositionem.

Exhibito autem processu criminali constructo in Curia ecclesiastica Farfen. super stupro et praegnantia Catharinae Simonettae, constat ex depositionibus septem testium in eo examinatorum de publica fama, post tamen carcerationem Io. Francisci de Angelis exorta, ipsum Io. Franciscum constuprasse ac praegnantem reddidisse dictam Catharinam, eumdemque alias frequens carceribus mancipatum extitisse causa inhonesti commercii cum mulieribus habiti, dictamque Catharinam, quo tempore famulam agebat domi eiusdem Io. Francisci, communiter existimatam fuisse vita et moribus probam, licet unus eorum dumtaxat ex dicto cuiusdam Picentini referat mulieris inhonestatem: eamdemque tormento sibilorum cruciatam per spatium dimidiae horae, absente tamen Io. Francisco, fortiter perstitisse in confessione sese ab eodem stuprum et praegnantem ventrem cum filia tum pridem suscepta reportasse, quae tamen omnia dictum Io. Franciscum in eius constituto, pariter absente Catharina, denegasse liquet.

Binae praeterea attestationes, singulares tamen et extraiudicialiter conditae, nuper fuerunt exhibitae pro parte Io. Francisci, altera nempe Iosephi Quatrini, referentis inhonestam vitam dictae Catharinae cum pluribus personis, imo et cum ipso referente exercitam, alteram vero Theresiae Boccanerae, famulae Catharinae Angelinae asserentis in loco Ponzani sese de sero semel vidisse praefatam Catharinam turpia perpetrantem cum Angelo Angelino.

Hinc iterum hodie proponitur EE. VV. ex his, et aliis utrinque deducendis resolvendum:

An constet de validitate matrimonii in casu?

Die 26 martii 1707 Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 57 Decretorum, p. 2, 97 a tergo et 98].

3046.

S. C. C., *Boven.*, 29 ian., 12 febr., 9 apr., 7 maii 1707.

In una eademque ordinatione habita mense decembri anni mox defluxi, Episcopus Boven. contulit nedum duos ultimos minores Ordines, sed et Subdiaconatum Mario Turco, Sancto Angelico et Dominico Chrisofullio Clericis subditis Archimandritae Sambuci Nullius Dioecesis, atque munitis literis dimissorialibus ad omnes Ordines proprii Ordinarii, necnon Apostolicis indultis dispensationem praeferentibus tum super dictorum Ordinum susceptione extra tempora a iure statuta, tum quoque super interstitiis, errore sane deceptus, quod sibi id licuisset ex dicta pontificia dispensatione, sed potissimum ductus sententia Vasquez, in 3 par., tom. 5, disp. 246, cap. 5, num. 47.

Quamvis vero ex post facto animadvertisset ex aliorum Doctorum censura oppositam opinionem forsan esse communiorem, at nihilominus Orator existimat eam minus applicabilem praesenti casui tum respectu Ordinatorum, quorum ausus temerarius abest a susceptione Ordinum, tum respectu ipsius Episcopi ordinantis, in quem irrogatur poena suspensionis ab Ordinum collatione, quatenus eodem die conferat duos sacros Ordines, non autem minores.

Cum autem tam idemmet Orator, qui haec edisserit, quam ordinati post factum sese abstinuissent respective a collatione et exercitio Ordi-

num, pro maiori eorum cautela supplices adierunt hanc Sacram Congregationem pro beneficio absolutionis, quae an sit largienda ad cautelam dumtaxat iuxta declarationem S. C. apud Pignatelli, *tom. 1, consult. 319*, vel simpliciter, summo EE. PP. iudicio relinquitur declarandum sub hoc dubio:

An, et quomodo sit danda absolutio in casu?

Die 15 ianuarii 1707 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 29 ianuarii 1707, Sacra, etc. distulit resolutionem, et rescripsit ad mentem.

Proposita hac causa in Congregatione diei 12 februarii elapsi, fuit dilata eius resolutio, et rescriptum, ut doceatur de facultatibus praetensi Archimandritae Sambuci. Unde fuerunt transmissa ab Episcopo infrascripta iura, nempe documentum publicum literarum testimonialium Vicarii Generalis Archimandritae Messanen. Ordinarii Sambuci, non autem dimissorialium Archimandritae Sambuci, ut in antecedenti folio ex erronea assertione Episcopi fuerat dictum; necnon copia Brevis Apostolici ad instar cuius refert Episcopus adesse alia Brevia aliorum per ipsum ordinatorum. In quo asseritur lite adhuc indecisa inter Archiepiscopum Messanen. viciniorem, et dictum Archimandritam super facultate concedendi literas testimoniales suis subditis, ut liceat dictis subditis ordinari a quocumque alio, quem maluerint, Catholico Antistite, ut per extensum praefatae literae testimoniales et sumptum Brevis in summario dantur. Unde cum hac facti dilucidatione Episcopus iterum supplicat EE. VV. pro declaratione:

An, et quomodo sit danda absolutio in casu?

Die 9 aprilis 1707 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 7 maii 1707 Sacra, etc.: quoad ordinatos dandam esse absolutionem, praevia salutari poenitentia arbitrio Episcopi vicinioris; et quoad ordinantem rescripsit ad mentem.

[Liber 57 Decretorum, p. 23 a tergo, 43, 126 a tergo, 156].

3047.

S. C. C., *Ianuen.*, 12 febr., 9 apr. 1707.

Recurrente ipsomet viro ad Signaturam Sanctissimi pro nova revisione causae,[1] eo praesertim sub motivo, quod post Phimosis incisionem passam debuissent coniuges rursus convenire ad novam cohabitationem triennalem, vel saltem ad aliquod tempus benevisum, antequam matrimonium dissolutum declararetur, prodiit a summa Sanctissimi D. N. clementia in re tum gravi rescriptum, ut haec Sacra Congregatio iterum audiret. Modo pro parte mulieris infrascriptum proponitur dubium, quod ex deducendis ab utraque parte iustitiae et aequitati EE. PP. subiicitur definiendum:

[1] *Ianuen.*, 13 mart., 8 maii 1706. – Cf. N. 3039.

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 13 martii et 8 maii 1706 in casu?

Die 12 februarii 1707 Sacra, etc. stetit in decisis.

Viro sua iura in hac propositione deducente dubium praedictum iterum ad examen revocatur.

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die 9 aprilis 1707 Sacra, etc. stetit in decisis, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 57 Decretorum, p. 44, 124].

3048.

S. C. C., *Turritana et Algaren.*, 12 et 20 febr. 1707.

Eo sub obtentu, quod Georgius Cugurra die 20 maii an. 1704 violentas iniecisset manus in personam Sacerdotis Petri Michaelis Satta loci Oruni, tunc permanentis in Oppido Novi, praevio processu informativo, ac instante substituto Promotoris fiscalis Curiae Episcopalis Algaren. die 21 maii immediate sequentis citatus cum praefixione termini sex horarum ad videndum declarari sese excommunicatum, a qua citatione, etsi extraiudicialiter appellationem interposuisset, fuit tamen ipsomet die excommunicatus a Vicario Foraneo mox dicti Oppidi.

Successive eadem pariter die appellavit Cugurra ad ipsum Episcopum Algaren., qui die 23 praefati mensis admissa appellatione cum clausula, *si et in quantum*, iniunxit praefato Vicario actorum transmissionem, utque interim nihil innovaret.

Verumtamen antedictus Cugurra sub praetextu, quod Episcopus neglecta quadam praevia illius protestatione deputasset Commissarium sibi infensum pro repetitione testium receptorum a Vicario Foraneo, necnon et ipsi denegasset absolutionem ad cautelam, aliave gravamina intulisset, die 17 iunii 1704 aliam interposuit appellationem ad Curiam Metropolitanam Turritanam, in qua eademmet die editum fuit decretum eiusmodi: *Inferantur producta, et attentis expositis, dicat Venerabilis Promotor fiscalis Curiae Episcopalis Algaren. intra quatuor, et interim circa praemissa nihil innovetur; pariter mandetur Secretario dictae Curiae, quatenus intra terminum eumdem transmittat ad hanc Metropolitanam copiam procedimentorum istius causae in forma probanti, ad hoc, ut illa visa, possit haec Curia instrui et informari, necnon eius Secretarius salarium procedimentorum taxare.*

At idem Promotor fiscalis pertaesus causam ab ea Curia avocari, priusquam fuisset definita, quod praetenderet ex negligentia Cugurrae exitum usque tum non attigisse, recursum habuit die 9 augusti 1704 ad Canonicum Sanna, Subdelegatum, indeque die 12 iunii et 13 iulii 1705 ad Gavinum de Aquena in regno Sardiniae gravaminum et appellationum Iudicem Delegatum Apostolicum, tum recens ad Episcopatum Bosanen. evectum, quorum uterque appellatione admissa, inhibuit ulteriorem processum Archiepiscopo et Officialibus Metropolis Turritanae iniungendo

copiae actorum transmissionem, ea perpensa suppositione, quod Cugurra quasdam egisset instantias coram dicto Iudice Delegato.

At vero renuens Archiepiscopus eam transmittere, fuit ingressu Ecclesiae a praememorato Iudice Delegato interdictus, mox vero turbatae iurisdictionis praetextu declaratus incidisse in excommunicationem contentam in Bulla Coenae Domini.

Appellavit Promotor fiscalis necnon et idem Archiepiscopus Turritanus tam ab omnibus hisce praeceptis, quam a censurarum promulgatione ad S. Sedem Apostolicam, delataque causa ad hanc Sacram Congregationem, ac proposito dubio: *An interdictum et censurae latae ab Episcopo Bosanen. contra Archiepiscopum Turritanum substineantur?* Sacra eadem Congregatio sub die 5 iunii prope elapsi resolvit: *Negative*, et rescribendum iussit Episcopo Bosanen., ut consuleret conscientiae suae.

Cum autem haec resolutio non deciderit causam principalem controversae iurisdictionis, unde promanarunt censurae, fuit proinde concordatum infrascriptum aliud dubium, super quo partes hinc inde informantes, et in eorum summariis alia deducentes, humiliter quaerunt ab EE. VV. declarari:

An, et ad quem spectet cognitio causae dicti excessus commissi a Georgio Cugurra contra praedictum Sacerdotem Petrum Michaelem Sattam in casu?

Die 12 februarii 1707 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 20 februarii 1707 Sacra, etc. censuit spectare ad Episcopum Algaren., et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 57 Decretorum, p. 45, 67].

3049.

S. C. C., *Amalphitana*, 26 febr. 1707.

Cum super resolutione causae *Amalphitanae*, 5 sept. 1705[1] oborta fuerit difficultas, contendentibus praedictis Parochis et Beneficiatis cathedraticum non deberi, nisi a die supra emanati rescripti, necnon illud fore dissolvendum ratione Parochiae, non autem ratione beneficiorum Parochiis unitorum, rursus adierunt partes hanc Sacram Congregationem, ac concordatis infrascriptis dubiis, hodie ex iuribus circumferendis, humiliter quaerunt ab EE. VV. declarari:

1. *A quo tempore cathedraticum debeatur?*

2. *An cathedraticum sit solvendum a Parochis ratione Parochiae tantum quam possident in titulum, vel potius ratione etiam beneficiorum eisdem Parochiis unitorum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. censuit, deberi a die adeptae possessionis.

Ad 2. respondit: Affirmative, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 57 Decretorum, p. 67 a tergo et 68].

[1] Cf. N. 3038.

3050.

S. C. C., *Comen.*, 26 febr. 1707.

Hodie reassumpto benigniter folio causae *Comen.* die 20 nov. 1706[1] distributo, nulla facta usque adhuc instantia, neque scripturis exhibitis per D. Nuncium, reverenter exquiritur ab EE. VV., ut decernatur.

Die, etc. Sacra, etc. ad I. respondit: Negative.

Ad II. Negative.

Ad III. pariter Negative.

Ad IV. rescripsit, satis provisum in superiori.

Ad V. respondit Negative.

Ad VII., VIII., X., XI., XII. et XIII., respondit Negative.

[Liber 57 Decretorum, p. 69 a tergo et 70].

3051.

S. C. C., *Sutrina*, 26 mart. 1707.

Super causa *Sutrina*, 19 iunii 1706[2] datis Episcopo litteris, hic obsequendo EE. VV. mandatis, nuper significavit, annuum redditum bonorum relictorum a Francisco Bruscia ad effectum erigendi tertium Canonicatum non excedere scuta 3145 ut ex transmissa peritorum fide constare fecit. Fatetur insuper nullos alios Clericatus de residentia adesse in supradicta Ecclesia Collegiata SS. Petri et Catharinae; denique refert se praefixisse terminum octo dierum iamdiu effluxorum Canonicis mox dictae Ecclesiae Collegiatae, necnon et Clericis substitutis Parochialis ecclesiae S. Andreae, caeterisque interesse habentibus ad eorum iura deducenda in Sacra Congregatione.

Exhibitae praeterea desuper fuerunt binae attestationes, altera nempe duorum Canonicorum saepe memoratae Ecclesiae Collegiatae contestantium annuos proventus Canonicatuum illius alios esse scutorum circiter 50, alios 40, nonnullos 30 vel 35, reliquos tandem 25 vel etiam minoris summae; altera vero Iosephi Alviti Clerici Beneficiati dictae ecclesiae Parochialis S. Andreae referentis in dicta ecclesia ultra Rectoratum extare quinque Beneficiatos, quorum quilibet per turnum Missarum hebdomadam, receptis emolumentis persolvit, omnesque interesse functionibus solemnibus aliisque per annum fieri consuetis in ecclesia praedicta.

Reiterat igitur preces Orator EE. VV. sub dubio alias proposito, ut declaretur:

An sit locus erectioni beneficii, et quomodo in casu?

[1] Cf. N. 3043.
[2] Cf. N. 3041.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et iniungendum censuit, prout praesentis etc. iniungit Episcopo, quatenus cogat Canonicos ad erectionem tertii Canonicatus ad formam testamenti.

[Liber 57 Decretorum, p. 99].

3052.

S. C. C., *Ferrarien.*, 26 mart. 1707.

In supremis tabulis conditis anno 1289, sub quibus decessit Canonicus Ferrarinus Civitatis Ferrarien., plerisque bonis relictis Cappellaniae tum pridem ab eodem institutae sub invocatione S. Ioannis Baptistae in illa Ecclesia Cathedrali, elegit in ea Cappellanum Iacobum Archipresbyterum Plebis S. Mariae de Cinixelis eiusdem Ferrarien. Dioecesis cum ea lege, ne umquam amoveri possit, nisi forte illicita commiserit vel sponte renunciaverit, faciensque eidem ac in dicta Cappellania successoribus facultatem congruis temporibus, quocumque opus fuerit, pergendi, causa procurandi Cappellaniae negotia, absque Capituli Ecclesiae Ferrarien. licentia, nisi forsitan sese ab ipsa perperam absentaret.

Ius autem eligendi Cappellanum futuris temporibus reservavit Capitulo eiusdem Cathedralis, voluitque in casu remotionis vel obitus dicti Iacobi deligendum in Cappellanum vel Guidum vel Antonium utrumque mansionarium Ecclesiae Ferrarien. cum ea conditione, ut quamprimum Sacerdotio initiaretur, ac tandem Cappellano pro tempore onera quaedam hisce verbis expressa iniunxit: *Item volo et iubeo, quod quicumque per tempora in ipsa Cappellania fuerit Cappellanus, teneatur et debeat interesse divinis officiis, singulis horis Canonicis, nisi esset absens iusta de causa, vel nisi manifesta infirmitate corporis gravaretur, et debeat dicere Missam pro defunctis et pro animabus D. Bernardini quondam patris mei, et D. Mariae matris meae, et D. Octaviani quondam Cardinalis, et pro anima mea primo et principaliter. Item volo et iubeo, quod idem Cappellanus teneatur semper facere ardere unam lampadem ante figuram S. Ioannis Baptistae in Vesperis, Matutinis et Missis.*

Cum autem praefatam Cappellaniam usque ab anno 1690 obtinuisset a Sede Apostolica Bartholomaeus Chellinus, mansionarius dictae Ecclesiae Cathedralis, Eminentissimus Episcopus, quo praestat divini cultus zelo, dubitare coepit de residentia dicti Cappellani, an illa foret praecisa vel causativa, attento servitio Chori, ut supra, a fundatore demandato, anve incompatibilitatem induceret cum mansionaria, quam is Cappellanus possidebat. Sed recurrente dicto Chellino ad hanc Sacram Congregationem, eoque subinde morte intercepto ulteriorem progressum non habuit, modo instaurata occasione, qua saepedictam Cappellaniam nuper assecutus fuit Marcus Antonius de Falcettis, Eminentissimus Episcopus in relatione, usque tum pro Chellino requisita, quam nuper transmisit in summario danda, tradit huius Cappellaniae redditus ad scut. 70 circiter ascendere, quosque maiores fuisse credi tempore fundationis, ac pro Missae quotidianae stipe ad rationem manualis atque lampadis oneribus scuta 50 satis esse existimari. Cumque videatur testator consuluisse maiori cultui, ac pinguiori Ecclesiae servitio per augmentum plurium personarum Canonicas horas explentium, dubitari posse credit Eminentia Sua de incompatibilitate talis Cappellaniae cum mansionaria eiusdem Ecclesiae.

Viceversa Orator de Falcettis observantia fretus ad excludendum onus residentiae praecisae binas exhibuit eiusdem Cappellaniae provisiones, uti de simplici beneficio factas, alteram de anno 1683 in personam Ioannis Baptistae Piccinnini, alteram de anno 1686 in personam Iosephi Masii utriusque mansionarii illius Ecclesiae Cathedralis. Quamobrem reverenter supplicat pro declaratione:

An Cappellania, de qua agitur, sit residentialis praecise, vel causative, ita ut Cappellanus non residens sit illa privandus, vel potius distributionibus in casu?

Die, etc. Sacra, etc. censuit Cappellaniam esse residentialem causative tantum, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 57 Decretorum, p. 98].

3053.

S. C. C., *Milevitana*, 9 apr. 1707.

Coacta Dioecesana Synodo anno 1703 per modernum Episcopum Melevitanum, Capitulum, Regulares, Moniales, Rector S. Mariae della Melleca, necnon Promotor fiscalis Curiae laicalis, seu Magistratus sese respective gravatos sentientes a constitutionibus in ea conditis, appellationem interposuerunt ad S. Sedem Apostolicam, specialiter impugnante Capitulo Synodi validitatem, inter alias praetensas nullitates, ex capite non requisiti eius consilii.

Resoluto primo dubio super validitate Synodi in praeterita Congregatione,[1] dilata fuit alterius propositio. Unde partibus hinc inde scribentibus, hodie illud proponitur una cum folio ultra transmissum et nunc reassumendum nonnullarum constitutionum synodalium ex plerisque impugnatis, adiuncto voto Eminentissimi Acciajoli, ut dignentur EE. PP. super eisdem vel earum aliquibus, prout libuerit, suum iudicium proferre.

An, et quae constitutiones sustineantur, seu potius sint reformandae vel moderandae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. quoad primam constitutionem censuit substineri, et quoad Canonicos non interessentes tempore Adventus, et Quadragesimae in concionibus, sub poenis a S. Congregatione alias praescriptis.

[Liber 57 Decretorum, p. 124].

[1] Liber 57 Decretorum, p. 3, 95.

3054.

S. C. C., *Ripana*, 21 maii 1707.

Communitas Oppidi Cryptarum ad Mare, quae ius habere praetendit nominandi in eodem Oppido Concionatorem temporibus Adventus et Quadragesimae, iam pro Quadragesima mox elapsa nominavit quemdam P. Capuccinum, illumque coram Episcopo cum literis patentibus nominationis praesentavit.

Qui sane Episcopus, retentis in eius Cancellaria praefatis nominationis literis alias quidem pro eodem Concionatore a Communitate nominato, deputationis literas expediri iussit cum verbis: *eligimus et deputamus*, prout antecedenti anno pariter egisse fertur.

Id autem aegre ferens Communitas, quod nempe satius duceret licere Concionatori cum solis suae nominationis literis patentibus, obtenta dumtaxat Episcopi benedictione et licentia verbum Dei annunciare, quominus in concionem prodiret praefatus P. Capuccinus effecisse supponitur: quin et ulterius progressa, renuens solvere consuetam eleemosynam Concionatori prope decursi Adventus, compulsa ab Episcopo, appellationem interposuit ad Metropolitanum.

In hoc statu delata causa ad hanc S. Congregationem ex decreto R. P. D. Auditoris Sanctissimi, fuerunt concordata infrascripta dubia, quae hodie instante Episcopo, ac monito Procuratore Communitatis EE. VV. resolvenda proponuntur:

1. *An Episcopus valeat literas patentes tradendas Concionatori nominando a Communitate singulis Quadragesima et Adventu retinere in Cancellaria Episcopali, et deinde alias gratis expedire, et apponere verba: eligimus et deputamus?*

2. *An Communitas teneatur tradere consuetam eleemosynam Concionatori nominando et respective eligendo et deputando, ut supra, ab Episcopo in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative, censuitque danda esse decreta in Sutrina, 8 maii 1688. [1]

Ad 2. respondit: Affirmative.

[Liber 57 Decretorum, p. 183].

3055.

S. C. C., *Pragen.*, 23 iul., 3 dec. 1707.

Introducto iudicio in Curia coram Auditore Camerae Vincentino inter Magnum Priorem Bohemiae Religionis Hierosolymitanae ex una, et Archiepiscopum Pragensem ex altera partibus super exemptione a iurisdictione

[1] Cf. N. 2906.

Ordinaria, quam vigore Apostolicarum concessionum praetendit habere praefata Religio eiusque Ministri, occasione arrepta quod Franciscus Tauffer Administrator ecclesiae Prioralis B. Mariae sub Catena Micro Pragae nuncupatae, neglecta dicti Archiepiscopi approbatione et licentia, animarum curam in memorata ecclesia fuerit aggressus, exinde primodictus Archiepiscopus contrariam passus fuit sententiam, quae per extensum in summario exhibetur.

Habitus propterea desuper fuit recursus per saepedictum Archiepiscopum ad R. P. D. Auditorem Sanctissimi, qui per bina decreta causam huiusmodi quoad concernentia animarum curam, remisit ad hanc Sacram Congregationem. Hinc concordatis infrascriptis dubiis, ac monito Procuratore praememorati M. Prioris, EE. VV. statuendum proponitur:

1. *An pro exemptione a iurisdictione Ordinaria sufficiat sola praesentatio Clericorum saecularium ad beneficia curata in ecclesiis Ordinis S. Ioannis Hierosolymitani, quamvis ex causa non admitteretur, sive potius requiratur admissio, ac etiam concessio licentiae pro administratione Sacramentorum, et exercitatio curae animarum?*

2. *An praesentati ad dicta beneficia curata teneantur examen subire, professionem fidei emittere, et iuramentum in forma consuetum in ordine ad curam animarum et administrationem Sacramentorum debite obeundam in manibus Archiepiscopi seu apud eius consistorium praestare?*

Die 23 iulii 1707 Sacra, etc. distulit resolutionem ad secundam Congregationem omnino etiam unica.

Die 3 decembris 1707 Sacra, etc. distulit propositionem. [1]

[Liber 57 Decretorum, p. 277, 441 a tergo].

3056.

S. C. C., *Tholosana*, 23 iul. 1707.

Expedito circa restitutionem in integrum concessam die 18 iulii 1705,[2] consueto Brevi Ordinario Tholosano directo, eoque eidem pro exequutione exhibito ac citatis plerisque consanguineis Oratricis nihil hucusque opponentibus, nihilominus idem Ordinarius perperam exinde detulit appellationi interiectae ab eisdem monialibus tanquam ab abusu, ad Parlamentum Aquense. Quapropter Oratrix revolavit ad hanc S. Congregationem, quo dignaretur causam ad se avocare; hinc placuit EE. VV. exquirere super praemissis eiusdem Ordinarii informationem, eidemque demandare, ut acta transmitteret, ac terminum praefigeret partibus ad deducendum iura sua in Sacra Congregatione.

Cuius quidem iussis obtemperando Ordinarius refert, quod auditis praefatis monialibus denuo hae repetierint supra enunciatam appellationem, ob idque profitetur se non posse super causa amplius manus appo-

[1] Resolutionem vide infra, die 14 ian. 1708. – Cf. N. 3059.
[2] Cf. N. 3037.

nere; subdit vero se praefixisse terminum duorum mensium tum dictis monialibus, tum Oratrici ad deducendum iura sua in hac Sacra Congregatione. Quo sane termino iam elapso eadem Oratrice humiliter efflagitante Sacra Congregatio sub die 7 maii proxime effluxi rescripsit, quod causa ponatur in folio, citata parte.

Cumque nuper ipsa Oratrix de licentia tum Ordinarii Tholosani, tum Aquen. in summario exhibita ad Urbem pervenerit, et sperat obtinere licentiam ab Eminentissmo Vicario ingrediendi claustra Monasterii, a quo iam fuit acceptata, humiliter proinde exposcit huius causae determinationem, quam favorabilem sperat, sub infrascripto dubio concordato, innixa probationibus factis et deductis, quo tempore obtinuit ab hac S. Congregatione restitutionem in integrum, tum ex aliis attestationibus in summario nuperrimo transcriptis, adeo ut monialium adversariorum Procuratore monito superest, ut EE.VV. non graventur definire:

An constet de nullitate professionis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, proindeque praedictam Catharinam Oratricem restituit in integrum adversus lapsum quinquennii, ac decrevit professionem ab ea in Monasterio S. Catharinae Senen. Ordinis Sancti Dominici Tholosae emissam esse nullam, irritam et invalidam, ipsamque Catharinam nullatenus fuisse et esse Religioni adstrictam, neque alligatam, et propterea facultatem deserendi Religionem et Claustra, regularem dimittendi ac saecularem habitum et statum reassumendi, necnon utendi omnibus iuris effectibus, perinde ac si praedictam professionem non emisisset, eidem Catharinae Oratrici benigne impertita est.

[Liber 57 Decretorum, p. 279].

3057.

S. C. C., *Lamacen.*, 13 aug. 1707.

Alias praetendentes Abbates Cistercien. Ordinis S. Benedicti Regnorum Portugalliae habere iurisdictionem quasi episcopalem, necnon usum baculi et mitrae; atque vigore Apostolicarum constitutionum gaudere privilegiis, quibus fruuntur Abbates Benedictini, supplices adierunt hanc Sacram Congregationem pro declaratione infrascriptorum dubiorum: I. *An dispensationes matrimoniales, litterae in forma* Significavit, *et similes debeant ipsis Abbatibus quoad eorum subditis committi?* II. *An iidem Abbates possint suis subditis saecularibus Ordines minores conferre, seu litteras dimissorias ad huiusmodi Ordines suscipiendos concedere?* Et Sacra Congregatio sub die 7 augusti 1649 [1] respondit ad I. *supradictas dispensationes matrimoniales, litteras in forma* Significavit, *non posse dictis Abbatibus committi.* Ad II. *Huiusmodi Abbates non posse suis subditis saecularibus Ordines minores conferre, nec litteras dimissoriales ad huiusmodi Ordines suscipiendos concedere.*

[1] Cf. N. 2698.

Iam vero eamdem excitarunt praetensionem moderni Abbates Cistercien. eiusdem Ordinis, nempe S. Mariae das Salzedas, D. Ioannis de Tarouca, et D. Petri das Aguias in eisdem Regnis. Unde de anno 1703 desuper obtinuerunt a SS. D. Nostro Commissionem in forma Brevis directam Apostolico Nuncio Lusitano. Sed causa subinde avocata ab R. P. D. Auditore Sanctitatis Suae, remissa fuit ad hanc Sacram Congregationem, quo EE. PP. dignentur, monito Procuratore in Curia, ex deducendis dubium infrascriptum declarare:

An decretum anni 1649 comprehendat modernos Abbates Ordinis Cisterciensis S. Mariae das Salzedas, D. Ioannis de Tarouca, et D. Petri das Aguias in Regnis Portugalliae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. distulit resolutionem, et mandavit, quod interim Abbates abstineant in omnibus. [1]

[Liber 57 Decretorum, p. 313].

[1] Resolutionem vide infra, die 26 ian. 1709. – Cf. N. 3073.

3058.

S. C. C., *Posnanien.*, 19 nov., 3 dec. 1707.

Saepe usu contingit in illis partibus, ut Parochi unius Dioecesis soleant Parochos aut alios Sacerdotes saeculares approbatos in aliena Dioecesi, invitare ad audiendas confessiones in Dioecesi, ubi non sunt approbati, eo quod huiusmodi approbatio facile haberi nequeat ob locorum distantiam, et e contra urgeat necessitas dictos Presbyteros accersendi ratione magni concursus populi. Hinc Episcopus Suffraganeus et Administrator Ecclesiae Posnanien. humiliter imploravit in praemissis oraculum huius Sacrae Congregationis. Ideo alias relata causa per summarium, demandatum fuit, ut poneretur in folio; hinc proponuntur sequentia dubia resolvenda:

1. *An Curati unius Dioecesis vocati a Parochis alienae Dioecesis possint in ista audire confessiones tam suorum subditorum, quam alienorum, absque licentia Episcopi loci?*

2. *An Sacerdotes approbati ad confessiones audiendas in una Dioecesi, vocati a Parochis alterius Dioecesis possint in ista audire confessiones quorumlibet absque approbatione Episcopi loci?* Et quatenus negative ad utrumque:

3. *An, et quomodo in casibus praedictis sit consulendum, si agatur de magno concursu populi, et magna distantia adeundi pro approbatione Episcopum Dioecesanum in casu?*

Die 19 novembris 1707 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 3 decembris 1707 Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative quoad subditos; Negative quoad reliquos.

Ad 2. respondit: Negative.

Ad 3. rescripsit: arbitrio et prudentiae Ordinarii.

[Liber 57 Decretorum, p. 421, 440].

3059.

S. C. C., *Pragen.*, 14 ian. 1708.

In hac causa proposita sed non resoluta diebus 23 iulii et 3 decembris 1707,[1] hodie *Sacra etc. ad* 1. *respondit: Negative quoad primam, et Affirmative quoad secundam partem.*

Ad 2. *Affirmative quoad examen et professionem fidei ad formam Sacri Concilii.*[2]

[Liber 58 Decretorum, p. 1].

3060.

S. C. C., *Caputaquen.*, 28 ian., 11 febr. 1708.

Per binas epistolas supplex indoluit apud hanc S. C. Episcopus Caputaquen., quod Patres Carthusiae S. Laurentii prope Oppidum Padulae illius Dioecesis, cum caeteroquin anteactis temporibus semper consueverint accedere ad Episcopum Dioecesanum pro suscipiendis Ordinibus, nihilominus postquam fuit ipse ad illam Sedem Episcopalem evectus, binis habitis Ordinationibus generalibus in Oppido Salae existente prope eandem Carthusiam, praefati Patres de industria ad illum accedere non curaverint, sed cum exinde abiisset idem Episcopus ad Oppidum Cilenti ad habendam tertiam generalem Ordinationem, Superior supradictae Carthusiae requisiverit ab eo facultatem, ut nonnulli sui religiosi insigniri potuissent Ordinibus ab Episcopo Policastren. At cum renuerit Episcopus Caputaquen. talem facultatem impertiri promptum se exhibendo eisdem religiosis per seipsum manus imponere: eo tamen non attento idem Superior dimiserit suos Monachos cum literis dimissorialibus ordinandos ad praefatum Episcopum Policastren., a quo iam fuerunt Ordinibus initiati, et nuperrime de mense decembri anni 1706 alium religiosum pariter ordinandum dimiserit ad Episcopum Marsicen. iam vita functum, contra praescriptum decreti huius Sacrae Congregationis de mandato s. m. Clementis VIII editi sub die 15 martii 1596.[3] Quocirca idem Episcopus, qui haec recenset, supplicavit humiliter pro remedio opportuno.

Exquisita desuper relatione Vicarii Capitularis Marsici, idem retulit superioribus annis permultos monachos Monasterii S. Laurentii prope Padulam fuisse promotos a diversis Episcopis Marsici praedefunctis ad Ordines Sacros cum literis dimissorialibus Prioris illius Carthusiae, in quibus tamen vel attestatus est Episcopum Caputaquen. fuisse absentem, vel impeditum ad Pontificalia exercenda, quo casu produxerint etiam literas testimoniales mox dicti Episcopi super impedimento praedicto, quas omnes literas servari, ait, in archivo illius Curiae Episcopalis per ipsum informantem recognitas; solumque reperisse, subdit, Gabrielem Busce Neapolitanum eiusdem Carthusiae monachum promotum per Episcopum Marsicen. praedefunctum ad Presbyteratus Ordinem de mense decembri 1706 cum solis literis dimissorialibus sui Prioris, in quibus nulla fit mentio de Episcopo Caputaquen.

[1] Cf. N. 3055.
[2] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 11.
[3] Cf. 2294.

Auditus insuper fuit Procurator Generalis Ordinis Carthusiani in Urbe, qui retulit, Priorem praememoratae Carthusiae de mense maii 1706 nonnullos suos religiosos ordinandos dimisisse ad Episcopum Policastren., quo tempore Episcopus Caputaquen. ordinationem habuit in Conventu Minorum Observantium Oppidi Cilenti, distante a terra Padulae quadraginta circiter milliaribus per vias difficiles et impervias, ut ex exhibita attestatione Syndici et Electorum Universitatis iam dictae terrae; ac successive de mense decembri eiusdem anni nullam ordinationem habente praefato Episcopo Caputaquen., quamvis in Dioecesi praesente, ut ex simili attestatione exhibita eorundem Syndici et Electorum, pariter dimisisse quendam suum regularem ordinandum ad Episcopum Marsicen. Porro in litteris testimonialibus Ordinum collatorum praedictis religiosis ab Episcopo Policastren. nulla mentio fit de impedimento seu absentia Episcopi Caputaquen. circa ordinationes habendas. Reliquum igitur est, ut EE. VV. libratis his, et aliis, quae hinc inde adducentur, non graventur resolvere infrascripta dubia concordata:

1. *An monachi Carthusiani S. Laurentii terrae Padulae Caputaquen. Dioecesis promoti ad Ordines tam sacros quam minores ab Episcopo Policastren. et Marsicen. sint licite ordinati?* Et quatenus negative:

2. *An, et quas poenas incurrerint ipsimet ordinati et eorum Superiores in casu?*

Die 28 ianuarii 1708 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 11 februarii 1708 Sacra, etc. ad 1. *respondit: Negative.*

Ad 2. *censuit Superiores incurrisse poenas contentas in decreto s. m. Clementis VIII, sed ex gratia esse absolvendos.*

[Liber 58 Decretorum, p. 30 a tergo, 53].

3061.

S. C. C., *Geruntinen. et Cariaten.*, 11 febr. 1708.

Proposita quaestione: *An, et in quibus sit standum vel recedendum a decisis sub die 2 octobris 1706*[1] *in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. *stetit in decisis.*

Ad 2. *praevio recessu a decisis respondit: Affirmative.*

Ad 6. *stetit in decisis.*

[Liber 58 Decretorum, p. 53].

[1] Cf. N. 3042.

3062.

S. C. C., *Viterbien.*, 17 et 31 mart. 1708.

Eminentissimus Episcopus quo praecellit singulari zelo, percupiens, ut in Ecclesia Cathedrali aliisque Collegiatis suae Dioecesis quilibet iniuncto sibi muneri satisfaciat, infrascripta bina dubia decidenda ad hanc S. C. reverenter transmisit:

1. An Parochi Cathedralium et Collegiatarum, qui sunt Primae dignitates vel membra earumdem, excusentur ab applicatione Sacrificii diebus Dominicis et festis per Missam Conventualem, quae in Choro quotidie canitur, ita ut ultra praedictam Conventualem, Parochi supradicti teneantur celebrare et applicare suprascriptis diebus pro parochianis?

2. An, quando per turnum ad supradictos Parochos spectat Missam Conventualem canere dictis Dominicis et festis, teneantur iidem celebrare facere pro parochianis aliam Missam propriis sumptibus?

Die 17 martii 1708 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 31 martii 1708 Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative quoad primam partem et Affirmative quoad secundam.

Ad 2. respondit: Affirmative.

[Liber 58 Decretorum, p. 98 a tergo, 118].

3063.

S. C. C., *Amerina*, 17 et 31 mart. 1708.

Castro Guardeae constituto in sublimis ac praerupti montis culmine, derelicto ab universo populo, qui sedes antiquas ad planitiem sub eiusdem montis radicibus transtulit, derelicta itidem fuit ecclesia Parochialis, ad quam, ut in editiori parte praefati Castri sitam, populus conscendere negligens, Sacrum interim audire perrexit in ecclesia S. Aegidii in ima parte Montis consistente, circum quam novas habitationes construere iam coepit. Parochus autem, qui solus in dicta Parochiali remanserat, ob difficultatem ministrandi Sacramenta suis parochianis per milliare et ultra distantibus, supplicavit Sacrae Congregationi pro translatione SS. Sacramenti ab antedicta Parochiali ad praefatam ecclesiam S. Aegidii; et S. C. sub die 8 maii 1706 ad dubium tunc propositum: *An sit locus petitae translationi*, respondit: *Affirmative ad novam ecclesiam aedificandam, et interim per modum provisionis, omnia munia parochialia censuit exercenda esse in ecclesia S. Aegidii*, ut in folio dicta die distributo.

In executionem praelibati rescripti translata iam Sacra Synaxi ad dictam ecclesiam S. Aegidii, ac studia sua vertente populo ad exaedificationem novae Parochialis, hinc Ioseph Canalis, modernus Parochus, nuper adiit S. C. pro declaratione, an post antiquae Parochialis demolitionem liceat eiusdem caementis uti in constructionem novae, quemadmodum et idem declarari petiit de sacello S. Catharinae de iurepatronatus laicorum ab eadem antiqua Parochiali parum distante; necnon an ossa defunctorum sint transferenda ab antiquo coemeterio ad novum aedificandum. Et S. C. rescripsit Episcopo pro informatione, praevia competentis termini praefixione interesse habentibus ad deducendum iura sua in eadem S. C. Quapropter idem Episcopus parendo mandatis, sane retulit se praefixisse terminum unius mensis iamdiu elapsi tum Agenti Domini in temporalibus dicti Castri praetensi patroni ecclesiae S. Catharinae, tum pariter eiusdem Castri Communitati, subditque primum libenter assentiri translationi capellae S. Catharinae ab antiqua eius ecclesia ad capellam in nova Parochiali aedificandam, cum hisce tamen reservationibus, quod nempe nova Parochialis sit construenda prope palatium supradicti Domini temporalis; quod capella S. Catharinae subrogetur in locum antiquae cum omnibus iuribus, atque in ea sit collocanda Icona cum aliis supellectilibus spectantibus ad antiquam capellam; Communitatem vero, inquit informans, pariter assensum praestitisse in consilio, ut postquam incepta fuerit fabrica novae Parochialis, antiqua demoliatur, eiusque materialia applicentur in constructionem novae, ac insuper minime contradicere translationi cadaverum defunctorum, uti latius ex documentis in summario exhibendis. Hinc hodie idem Parochus infrascripta dubia EE. VV. resolvenda proponit:

1. *An liceat Communitati pro construenda nova ecclesia uti caementis et materialibus antiquae Parochialis et Capellae S. Catharinae?*

2. *An ossa defunctorum sint transferenda ab antiquo ad novum coemeterium construendum in casu?*

Die 17 martii 1708 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 31 martii 1708 Sacra, etc. respondit: Affirmative ad utrumque.

[Liber 58 Decretorum, p. 98 a tergo, 118 a tergo].

3064.

S. C. C., *Aquen.*, 5 et 19 maii 1708.

Aegre ferens Io. Franciscus Stranius modernus Praepositus et Parochus loci Incisae quosdam praetensos abusus fuisse invectos a PP. Carmelitis eiusdem loci in praeiudicium suorum iurium parochialium, ad hanc S. C. recursum habuit, a qua de more requisita informatione Episcopi, Vicarius Generalis illius iussu relationem Parocho undequaque favorabilem in summario exhibendam transmisit. Quocirca dubiis pluribus iam concordatis, et partibus hinc inde scribentibus, infrascripta dumtaxat in praesenti proponuntur, reiectis reliquis ad sequentes Congregationes, unde exquiritur hodie EE. VV. sapientissima decisio:

1. *An PP. Carmelitae in Rogationibus possint ad processionem accedere sine cappis albis?*

2. *An in solo numero duorum religiosorum Cruce praecedente?*

3. *An teneatur Praepositus, qui est etiam Parochus, in publicis generalibus processionibus fieri consuetis monitos facere dictos PP., ut ad processionem accedant, et quomodo?*

Die 5 maii 1708 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 19 maii 1708 Sacra, etc. ad 1. et 2. respondit: Negative.

Ad 3. Affirmative respondit, sive per nuncium sive per schedulam.

[Liber 58 Decretorum, p. 161, 174].

3065.

S. C. C., *Nucerina Paganorum*, 19 maii 1708.

Postquam Matthaeus Angelus Scalfati, Rector Parochialis ecclesiae S. Felicis huius Civitatis de iurepatronatus laicali, per plurium annorum spatium usque ab anno 1677, quo fuit de dicta Parochiali provisus, summa sollicitudine et pietate animarum curae incubuerit, a multis tamen ab hinc annis, sumpto praetextu, quod dicta cura sit habitualis, quodque actualis exerceri debeat per quatuor alios Concuratos, exindeque ipse non teneatur residere, a praefata ecclesia abesse coepit, et assiduam fere moram in Civitate Neapolis usque modo perduxit. Hinc Episcopus instante Communitate laica antedictae Civitatis decrevit appositionem Oeconomi pro exercitio curae animarum, a quo decreto, interposita appellatione ad Auditorem Camerae per supradictum Rectorem, ac recurrente contra ipsum eadem Communitate ad hanc S. C., fuit ad eandem subinde causa remissa a R. P. D. Auditore Sanctissimi.

Requisita autem desuper informatione Episcopi, idem post confirmatam eiusdem Rectoris sedulitatem in anteactis annis in exercitio curae, constanter asserit eandem curam actu semper fuisse in Rectoribus eiusdem ecclesiae. Et licet tempore procedente fuerint eidem adiuncti quatuor Coadiutores Curati, qui sustentantur partim ex redditibus ab ipsa Rectoria dismembratis, partim vero sumptibus dictae Communitatis, propter excretum animarum numerum usque ad 4500: nihilominus, subdit informans, neutiquam reperiri sive ex indulto Apostolico sive ex consuetudine, fuisse unquam dictam curam abdicatam a proprio Rectore et totam translatam in dictos Concuratos. Quapropter indubitanter censet modernum Rectorem fore ad residentiam compellendum. Partibus itaque monitis, superest, ut EE. VV. ex deducendis non graventur decidere bina infrascripta dubia concordata:

1. *An Rector Parochialis ecclesiae S. Felicis Universitatis Paganorum teneatur ad residentiam ad formam S. Conc. Trid., Sess. 23, cap. 1, de refor., vel quomodo?*

2. *An decretum emanatum a Reverendissimo Episcopo super appositione Oeconomi pro exercitio curae animarum in absentia moderni Rectoris a praefata ecclesia sustineatur in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. pariter Affirmative et iniungendum censuit, prout, etc. iniungit Episcopo, ut procedat ad formam Concilii, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 58 Decretorum, p. 175].

3066.

S. C. C., *Marsicana*, 9 iun. 1708.

Possidet familia de Berardis in ecclesia receptitia S. Mariae Novae terrae Giojae tria iurapatronatus laicalia, Missarum oneribus obnoxia, duo nempe ex dispositione Vespasiani de Berardis de annis 1651 et 1689 respective, tertium vero ex fundatione Nicolai germani fratris dicti Vespasiani de anno 1656 cum institutione Episcopi.

Cum autem de anno 1669 Ioseph de Berardis homicidium admisisset in personam Sulpitii Mascitelli unius ex Sacerdotibus Capitulum constituentibus in antedicta ecclesia receptitia, fuit exinde declaratus excommunicatus, subindeque pace obtenta a consanguineis occisi, absolutus vigore Brevis Sacrae Poenitentiariae de anno 1672, hac tamen conditione specialiter adiecta: *quod nequaquam absolutio prosit, quominus si ipse aliquod feudum seu iuspatronatus ab Ecclesia, in qua dictus Sacerdos forsan intitulatus erat, obtinet, eiusque heredes perpetuo illis sint privati, et ne minus vindictae quam excessus memoriae prorogentur, ipse eiusque liberi propter hoc inhabiles censeantur ad beneficia ecclesiastica in futurum obtinenda, nisi cum illis fuerit super hoc misericorditer dispensatum.*

Porro occasione vacationis per obitum Sacerdotis Dominici nuper sequutae unius ex memoratis Capellaniis in altari Sanctissimi Rosarii, humillimas fuderunt preces Sanctissimo D. N. ad hanc Sacram Congregationem remissas Aegidius eiusque fratres minores filii Nicolai iunioris nati ex Iosepho occisore et Margarita Mascitelli, nepte ex fratre Sulpitii occisi, coniugibus, pro gratia dispensationis, seu rehabilitationis tum activae tum passivae ad omnia praemissa tria iurapatronatus, non solum ipsorum favore, sed etiam suorum successorum in infinitum, cuiusmodi praesentatus de anno 1695 ad eandem Capellaniam modo vacantem rehabilitatus fuit a sa. me. Innocentio XII, praevio voto huius Sacrae Congregationis praefatus Sacerdos Dominicus filius eiusdem Iosephi occisoris. Et quidem Oratores gratiam non desperant, nedum sub motivo pacis et coniunctionis hinc inde inter heredes occisoris et occisi iamdiu sequutae, verum etiam eorum maximae inopiae, qui pro ascensu ad SS. Ordines nullum patrimonium possident praeter memorata iurapatronatus. Episcopus desuper informans praenarrata comprobando, censet pauperum Oratorum precibus indulgendum etiam quoad Capellanias in posterum vacaturas sine praeiudicio eas obtinentium et respective compatronorum.

Relata huiusmodi instantia per summarium sub die 7 maii 1707, rescriptum extitit: *Recurrant in casibus particularibus.* Quocirca Oratores ipsi preces renovantes pro admissione ad praememoratam Cappellaniam

vacantem, aliasque vacaturas, illud pariter exorant perpendi, quod ipsi fuerint inhabilitati ad institutionem dumtaxat passivam, non autem ad praesentationem activam, exindeque infrascriptum dubium efformarunt sapientissime ab EE. VV. resolvendum:

An, et quomodo petitis sit annuendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. censuit, si Sanctissimo D. N. placuerit, per suas litteras apostolicas in forma Brevis Ordinario Marsicano committi posse, ut veris existentibus narratis Aegidium Oratorem ad Cappellaniam vacantem tantum obtinendam pro suo arbitrio et conscientia gratis habilitet.

[Liber 58 Decretorum, p. 198 a tergo, 201 a tergo].

3067.

S. C. C., *Ostunen.*, 7 et 28 iul. 1708.

Cum modernus Antistes ad Syndicatum accersiri iusserit Josephum Marinum Sandalarium Thesaurarium Cathedralis Ecclesiae, iam Vicarium Capitularem in ea Dioecesi, iniuncto eidem praecepto de non discedendo a Dioecesi, necnon illum cogendo ad residentiam, habitus fuit recursus per dictum Thesaurarium ad hanc S. C., unde concordatis dubiis ex iuribus hinc inde circumferendis, Promotor fiscalis humiliter exorat pro eorum resolutione:

1. An, et quomodo Thesaurarius Cathedralis Ostunen. cogi possit ad residentiam?

2. An emolumenta iurisdictionis Sede vacante spectent ad Vicarium Capitularem, seu potius sint reservanda pro Episcopo successore?

3. An, et in qua summa dicto Vicario Capitulari debeatur salarium?

8. An Ioseph Marinus Sandalarius possit molestari ex causa Syndicatus ita, ut praeceptum ab Episcopo factum de non discedendo sustineatur in casu?

Die 7 iulii 1708 Sacra, etc. distulit resolutionem ad primam Congregationem omnino etiam unica.

Die 28 iulii 1708 Sacra, etc. respondit: Affirmative ad formam Concilii, Sess. 24, cap. 12, *de ref.* quoad 1.

Ad 2. Negative.

Ad 3. censuit deberi iuxta solitum illius Ecclesiae.

Ad 8. respondit: Negative; et iniungendum censuit Episcopo, ut procedat ad formam Concilii [1] pro redditione rationis tantum.

[Liber 58 Decretorum, p. 244 a tergo, 266].

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 16.

3068.

S. C. C., *Ruben.*, 28 iul., 18 aug. 1708.

Prolato edicto per Episcopum in visitatione peracta de anno proxime praeterito demandante omnibus Ecclesiasticis habitus talaris delationem tam in ingressu, quam in egressu ab ecclesia, ac in exercitio propriorum Ordinum, aliisque functionibus ecclesiasticis, poena iniuncta suspensionis ipso facto a divinis sibimet reservata adversus Sacerdotes caeterosque in Sacris Ordinibus constitutos, quo vero ad reliquos inferioribus dumtaxat Ordinibus insignitos, sub poena denegationis collationis Ordinum superiorum, necnon assequutionis beneficiorum, etiam de iurepatronatus laicali, aliisque arbitrariis, Canonici illius Cathedralis sub praetextu, quod loci qualitas et Ecclesiasticorum inopia neutiquam ferre sinant eiusdem edicti observationem, recursum habuerunt ad hanc Sacram Congregationem pro eius moderatione.

Desuper Episcopus informans transmittit praefati edicti exemplar, quod in summario dabitur, eiusdemque observationem comprobare nititur, nedum, ut asserit, accomodam amoenitati loci, verum etiam Ecclesiasticorum facultatibus. Quocirca dignentur EE. VV. monito Procuratore Capituli resolvere infrascriptum dubium inter partes concordatum:

An edictum super delatione habitus talaris in ecclesiis, illarumque ingressu et egressu substineatur in casu?

Die 28 iulii 1708 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 18 augusti 1708 Sacra, etc. censuit, sustineri, moderatis poenis arbitrio Eminentissimi Praefecti; qui poenas ita moderabatur: Nos ad mentem eiusdem S. Congregationis nobis expressam declaramus a supradicto edicto Episcopi delendas esse contra inobedientes, videlicet: quoad Sacerdotes poenam suspensionis ipso facto incurrendae; quoad Clericos poenam quod non possint promoveri ad Ordines sacros, nec admitti ad beneficia, quamvis de iurepatronatus; et quoad Sacristas poenam suspensionis, et respective quoad Clericos poenam interdicti ab ingressu ecclesiae. Et loco praedictarum poenarum mulctandos esse in quinque libris cerae albae laboratae, et in subsidium suspensionis et interdicti ferendae sententiae respective. – B. Card. Panciaticus. Praef.

[Liber 58 Decretorum, p. 267 a tergo, 288, 289 a tergo].

3069.

S. C. C., *Suessana*, 28 iul., 18 aug. 1708.

Sub eo obtentu, quod in hac Cathedrali deesset tabella horaria pro divini officii recitatione, modernus Episcopus eam confici iussit similem alteri iam confectae in Cathedrali Cathacen. tempore eius Praesulatus, et approbatae ab hac S. C. de anno 1703. Ac pro eius observatione Promotor fiscalis Curiae Episcopalis Suessanae recursum habuit ad eandem

S. C. pro dictae novae tabellae approbatione. Informans desuper praefatus Episcopus antedictam tabellam nuper typis impressam transmisit, atque alios praetensos abusus in eadem Cathedrali introductos super servitio Chori et distributionum quotidianarum perceptione corrigendos exoravit, ut ex eius relatione in summario danda. Ex adverso autem iidem Canonici antiquam tabellam exhibuerunt ab olim Episcopis, ut asseritur, approbatam et diu observatam, consonam quoque tabellae Ecclesiae Metropolitanae aliarumque Cathedralium finitimarum, nullosque abusus in servitio Chori introductos contendunt. Quapropter fuerunt concordata infrascripta dubia, quorum resolutio ab utraque parte informante humiliter exquiritur:

1. *An tabella horaria ab Episcopo praescripta sit servanda a Canonicis Ecclesiae Suessanae, seu potius sit servanda tabella antiqua horaria dictae Ecclesiae?*

3. *An Canonici praefati, qui per sexaginta dies continuos vel interpolatos quolibet anno ad eorum arbitrium non festivos de praecepto abesse possunt a servitio Chori, frui possint distributionibus quotidianis in dictis diebus eo modo, quo gaudent praesentes?*

Die 28 iulii 1708 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 18 augusti 1708 Sacra, etc. ad 1. remisit ad Eminentissimum Sperellum pro nova confectione tabellae ex integro.

Ad 3. Negative.

[Liber 58 Decretorum, p. 267, 288].

3070.

S. C. C., *Nucerina Paganorum*, 1 et 15 dec. 1708.

Residentiae debitum detrectante Philippo Pignatario Abbate Curato Collegiatae et Parochialis ecclesiae terrae Angri, quae componitur ex ipso Abbate tanquam Capite et quatuor aliis Canonicis Concuratis, Sacra haec Congregatio sub die 26 februarii 1707 ad bina dubia tunc proposita respondit, dictum Abbatem teneri ad residentiam, et nonnisi ad praescriptum S. Concilii Tridentini, Sess. 23, cap. 1, *de ref.* posse singulis annis abesse. Novam autem excitavit controversiam dictus Abbas super administratione Sacramentorum et exercitio functionum parochialium, praetendens eas ad sui libitum exercere posse. Sed obnitente ex adverso Promotore fiscali Curiae Episcopalis, controversia deducta fuit coram R. P. Auditore Sanctissimi, qui eam dirimendam reiecit ad eandem S. Congregationem, in qua citatis partibus, praefatis Canonicis, necnon Assistentibus dictae Collegiatae, ac Procuratore in Curia primodicti Abbatis, fuerunt in contumaciam subscripta infrascripta dubia etiam circa recitationem divini officii in Choro, applicationem Missarum Conventualis et Parochialis respective, necnon *insignitatem* dictae Collegiatae. Quocirca, partibus monitis, humillime rogantur EE. PP., ut ex deducendis decernant:

4. *An, et quomodo Abbas, Canonici et Assistentes dictae ecclesiae teneantur Choro interesse ad recitandas horas canonicas?*

5. *An itidem teneantur quotidie, vel quibus diebus canere, et respective applicare Missam Conventualem pro benefactoribus?*

6. *An, et ad quem spectet onus applicandi Missam lectam Parochialem pro populo in casu?*

Die 1 decembris 1708 Sacra, etc. distulit resolutionem ad primam Congregationem omnino etiam unica.

Die 15 decembris 1708 Sacra, etc. ad 4. et 5. censuit servandum esse solitum; ad 6. censuit spectare ad Abbatem.

[Liber 58 Decretorum, p. 395, 415].

3071.

S. C. C., *Civitatis Plebis*, 15 dec. 1708.

Cleopatra Thiani in ultimo, cum quo decessit, testamento anno 1680 instituto herede Canonico Ludovico Desiderio suam dispositionem prosequitur, ut infra: *E perchè detta Testatrice vuole, che li sudetti beni stabili doppo la morte d'esso Sign. Canonico Ludovico erede tendino onninamente alla dispositione fattane altre volte dal quondam Pier Gentile Thiani suo fratello carnale lasciata in un suo testamento, benchè imperfetto, quale si trova presso il sudetto suo erede, volendo per quanto ella puole darli effetto, havendoli così promesso, mentre il sudetto Pier Gentile viveva; di qui è, che detta Testatrice dà piena facoltà al detto Canonico Ludovico suo erede, di poter disporre di detti beni stabili, che sopravanzaranno alli già stabiliti ne' sudetti legati etc. prima in erezzione d'un Officiatura o Cappella col quotidiano Sacrificio, se sarà possibile d'appoggiarsi all'altare di S. Anna nella chiesa di S. Maria de servi di Perugia, e di dichiarare il Cappellano pro tempore, etc.*

In executione praefatae dispositionis praedictus Ludovicus heres in eius testamento devenit ad erectionem praefatae Cappellaniae, nominando in primum Cappellanum Sacerdotem Pompilium Corsettum, et quoad onus Missarum ita disposuit: *Item di più, che il Cappellano pro tempore per commodo delle raccolte e bonificazioni per mantenimento delli sudetti beni o case, o a causa di qualche particolare divozione habbia vacanza di due mesi all'anno, e non più, e possa dire le sudette Messe in altri luoghi, dove si troverà li giorni delli sudetti mesi, che potrà prendere o tutti, o pochi giorni alla volta, e ciò etiam in caso di malatia possa farle dire, etc.*, prout latius ex particula utriusque dispositionis in summario danda. Dubitans autem praefatus Pompilius Cappellanus nominatus, an vigore dictarum dispositionum teneatur, necne per seipsum celebrare, supplicat pro declaratione.

Episcopus desuper auditus supradicta confirmans, censet ex defectu clausulae *per seipsum*, sive alterius aequipollentis in dispositione, recte satisfieri testatoris menti per celebrationem faciendam per alium, sed

relata causa per summarium sub die 17 novembris prope transacti, iussum fuit, ut poneretur in folio, prout hodie parendo EE. VV. mandatis proponitur sub dubio ex deducendis ab Oratore resolvendo:

An Cappellanus teneatur ad celebrandas Missas per seipsum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative. [1]

[Liber 58 Decretorum, p. 415].

3072.

S. C. C., *Ferrarien.*, 15 dec. 1708, 12 ian. 1709.

Super controversiis vertentibus inter Rectorem ecclesiae Parochialis S. Gregorii Civitatis Ferrariae ex una et Confratres Sodalitatis S. Mariae de Laureto erectae in ecclesia S. Antonii Abbatis, quae sita est intra limites dictae Parochialis ex altera partibus, super exercitio quorundam parochialium iurium, quod eadem Confraternitas praetendit habere uti membrum et emphyteuta Collegii Montis Alti Civitatis Bononiae amplissimis privilegiis decorati a s. m. Sixto V, Sacra haec Congregatio die 16 maii 1705 [2] ex septem dubiis tum propositis quinque dumtaxat resolvit, et reliquorum duorum, quae sunt infrascripta, distulit resolutionem et iussit scribendum esse stricte super exemptione. Hodie itaque ex parte Confraternitatis, monito Procuratore Parochi, humillime ex deducendis, petitur declarari:

1. *An permittendum sit Confratribus Confraternitatis B. Mariae Lauretanae, existentis in ecclesia S. Antonii Abbatis, ius explendi funeralia vel exequias cadaverum in eadem ecclesia sepeliendorum, absque licentia Parochi vel Viceparochi?*

2. *An dicti Confratres occasione dictorum funerum aliquid valeant recipere in casu?*

Die 15 decembris 1708 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 12 ianuarii 1709 Sacra, etc. distulit resolutionem, censuitque audiendos esse Eminentissimum Episcopum et Parochum.

[Liber 58 Decretorum, p. 417, Liber 59 Decretorum, p. 1].

3073.

S. C. C., *Lamacen.*, 26 ian. 1709.

Proposito infrascripto dubio in Congregatione habita sub die 13 augusti 1707 [3] inter Episcopum Lamacen. ex una et modernos PP. Ordinis Cistercien. in Regnis Portugalliae ex altera partibus, iuxta seriem facti exaratam in folio dicti diei hodie reassumendo, visum fuit EE. VV. rescribere: *Dilata, et interim abstineant in omnibus.* Instante eodem Episcopo

[1] Vide tamen N. 3086.
[2] Cf. N. 3003, 3031.
[3] Cf. N. 3057.

reproponitur modo idem dubium, praemonito Procuratore ex adverso, ut ex deducendis ab EE. VV. sapienter decidatur:

An decretum anni 1649 comprehendat modernos Abbates Ordinis Cistercien. S. Mariae das Salzedas, D. Ioannis de Tarouca et D. Petri das Aguias in Regnis Portugalliae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative. [1]

[Liber 59 Decretorum, p. 17 a tergo].

3074.

S. C. C., *Vercellen.*, 27 apr. 1709.

De anno 1677 Marchionissa Claudia Ferreria postremo condito elogio, reliquit Patribus S. Philippi Nerii annuas libras 200 detrahendas ex annua maiori summa cuiusdam iuris nuncupati *Focaggio* sibi debiti a Communitate Candeli, adiecto onere celebrandi Missam unam quotidianam perpetuam, ut ex copia testamenti authentica in summario danda. Huiusmodi legatum acceptare renuerunt praefati PP. mediante scriptura renunciationis. Hinc Marchio Emmanuel Felix, filius et heres antedictae testatricis a. 1678 per publicum instrumentum deputavit pro celebratione dictarum Missarum Sacerdotem Ioannem Matthaeum Saxum in Capellanum ad vitam, cum facultate praeeligendi ad tempus sequuti sui obitus itidem in Capellanum unum ex propriis nepotibus de familia Saxo eorum vita durante, atque ulterius pro celebratione dictae Missae quotidianae fecit augmentum aliarum librarum 50 annuarum similiter debitarum eodem iure *Focaggii* ab eadem Communitate, et exigendarum per supra deputatum Capellanum. Defuncto dicto Marchione Emmanuele, Marchio Mauritius eius frater et successor in hereditate per publicum conventionis instrumentum rogatum de anno 1696 cessit et renunciavit in perpetuum ius nominandi ad dictam Capellaniam supradicto Ioanni Matthaeo Saxo, illiusque heredibus et successoribus, quam facultatem Marchio Emmanuel restrinxerat ad vitam tantum eiusdem Io. Matthaei eiusque nepotum. Et viceversa idem Io. Matthaeus creditor notabilis summae librarum 2037 pro quibusdam servitiis praestitis tam viventi Marchioni Emmanueli, quam post eius mortem, attenta cessione facultatis nominandi Capellanum perpetuum et augmento adhuc perpetuo librarum 50 annuarum, cessit et renunciavit praefatam sui crediti summam dicto Mauritio, eumque liberavit, cassando instrumentum et obligationes desuper confectas, uti fusius ex proxime enunciato instrumento pariter in summario dando, in quo enunciatur aliud supra memoratum instrumentum, ac refertur renunciatio Patrum.

In hoc rerum statu, defuncto Marchione Mauritio, relictis liberis in pupillari aetate, ac defuncto pariter Io. Matthaeo, qui ob dubium simoniae obtinuisse fertur absolutionem in foro conscientiae, Sacerdos Ioseph

[1] Cf. N. 3129.

Antonius, Carolus Felix, et Dominicus Saxi nepotes et heredes saepedicti Io. Matthaei exoptantes ius nominandi ad dictam Capellaniam futurum perpetuum penes ipsos eorumque successores, ad tenorem recensiti instrumenti conventionis, humiliter supplicarunt Sanctissimo D. N. precibus ad hanc S. C. remissis pro beneplacito apostolico, quod sane Vicarius Capitularis informare iussus, qui praemissa confirmavit, remisit arbitrio huius S. C., dummodo tamen pro tutiori praemissorum adimplemento canonice erigatur iniuncta Capellania. In propositione huius causae per summarium in Congregatione proxime praeterita demandatum fuit, ut poneretur in folio, quemadmodum hodie paritum extitit, sub dubio:

An, et quomodo, beneplacitum sit concedendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 59 Decretorum, p. 119 a tergo].

3075.

S. C. C., *Salisburgen.*, 11 maii 1709.

Pervetustus inolevit mos in ecclesiis sitis intra Statum Bavaricum, ut redditus et eleemosynae ad earumdem ecclesiarum fabricam pertinentes administrentur per Deputatos laicos, qui de eorum administratione rationem reddere consueverunt Parocho ecclesiae et Gubernatori seu Officiali laico uniuscuiusque loci. Sic itaque sub Comitatu Burgusiano praedicti Status, in loco nuncupato Vogtareith, quaedam extat ecclesia Parochialis, quae suum habet Rectorem seu Parochum deputari solitum ab Archiepiscopo Salisburgen. Ordinario, ac in eodem loco residet Officialis laicus, quem nuncupant Praepositum deputatum pro administratione iustitiae populo laico per Abbatem S. Emerani Ratisbonen. Ordinis S. Benedicti, qui iure feudi possidet Hoffmarchiam seu Baroniam in eodemmet loco. In suscipiendis porro ratiociniis de redditibus et eleemosynis fabricae primodictae Parochialis ecclesiae suborta contentio extitit usque ab anno 1699 inter Michaelem Demelmagr Parochum ex una, et Sebastianum Strobl, eoque defuncto, Ferdinandum Ieremiam itidem Strobl Praepositum laicum praeindicati loci in Vogtareith ex altera super praecedentia in assidendo, subscribendisque ratiociniis, vel ad dexteram vel ad sinistram. Introducta huiusmodi causa coram Concistorio Archiepiscopali Salisburgen. constructus fuit processus, in quo quatuor praecepta seu monitiones fuerunt iniunctae dicto Praeposito Ferdinando Ieremiae Strobl, quatenus sub poena censurarum ratiocinia suscipere et praecedentiam Parocho cedere deberet. Sed renuente Strobl hisce monitionibus parere, Concistorium Archiepiscopale sub die 15 maii 1705 illum excommunicationis sententia irretivit cum subsequuta eius publicatione. Gravatus Strobl condolens de insubsistentia censurarum, humillimum habuit recursum ad Sanctissimum D. N. precibus ad hanc S. C. remissis, a qua demandata extitit actorum transmissio, quibus iam transmissis, una cum relatione

eiusdem Concistorii, ex quibus supra enarrata facti series fuit eruta, concordata fuerunt infrascripta dubia, quae hodie, partibus utrinque scribentibus et plura in summariis deducentibus, resolvenda sunt ab EE. VV. sapientissimo iudicio:

1. *An censurae sustineantur?*
2. *An, et cui debeatur praecedentia in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative.

Ad 2. censuit: deberi Parocho.

[Liber 59 Decretorum, p. 145].

3076.

S. C. C., *Bononien.*, 1 iun. 1709.

In ultimo testamento iam olim condito de anno 1399 Ioannes de Captaneis loci de Monterono disposuit, ut propriis filiis masculis quandocumque decedentibus sine liberis, fundaretur Capellania in Ecclesia Collegiata Castri S. Agathae, certa quaedam bona pro illius dote specifice assignando, cuius iuspatronatus adiudicavit Friderico suo fratri et illius filiis masculis, hisque deficientibus ad Communitatem dicti Castri S. Agathae deferri voluit, atque eius Capellano id onus iniunxit: *quod ad ipsam Capellaniam semper eligatur Sacerdos idoneus et sufficiens, qui continuam faciat et facere debeat residentiam in Castro S. Agathae praedictae et ad ipsum altare et in dicta ecclesia celebrare divina officia et Missas debitis modis et temporibus*. Hinc facto casu obitus filiorum testatoris sine liberis, deventum fuit de anno 1407 ad fundationem dictae Capellaniae auctoritate Ordinaria erectae in beneficium ecclesiasticum sacerdotale sub invocatione SS. Matthaei et Antonii, et onus Capellano iniunctum fuit per haec verba: *quod Capellanus praesentandus et instituendus ad dictum altare sit Sacerdos iam ordinatus, qui in dicta Plebe S. Agathae residere teneatur, et quod singulis diebus, iusto impedimento cessante, celebrare teneatur et debeat Missas et divina officia in dicta ecclesia S. Agathae ad altare praedictum*, ut latius ex instrumento fundationis exhibito cum inserta forma testamenti.

Obtinet modo id beneficium Petrus Maria Sibiranus, qui expertus aërem loci S. Agathae propriae saluti obnoxium, humillime supplicavit huic S. C. sibi indulgeri, ut saltem pro sex mensibus aestivis periculosioribus satisfacere possit per alium sibi iniuncto Missarum oneri.

Eminentissimus Archiepiscopus desuper informare requisitus refert, quod testator devinxerit beneficiatum ad servitium Chori, quo tempore dicta ecclesia erat Collegiata, atqui cessata ab immemorabili tempore Collegialitate, nulloque iamdiu servitio chori existente, hoc beneficium evaserit simplex absque onere residentiae et celebrandi per seipsum, quemadmodum simplicia evasere caetera beneficia et Canonicatus in ea existentes. Sed quatenus iudicetur remansisse obligationem celebrandi per se ipsum, adhuc censet Eminentissimus Relator Oratoris precibus annuen-

dum ob illius loci aërem insalubrem saluti ipsius Oratoris aestivo tempore infensum. Haec causa relata per summarium in Congregatione diei 12 ianuarii praeterlapsi, iussum fuit, ut poneretur in folio, quemadmodum hodie proponitur sub dubiis ab EE. VV. sapienter decidendis:

1. *An Capellanus teneatur residere et per seipsum Missas celebrare?* Et quatenus affirmative:

2. *An sit indulgendum, ut celebret per alium saltem per sex menses anni in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. benigne indulsit Oratori, ut veris, etc. pro quatuor mensibus aestivis et per biennium proximum tantum, pro arbitrio et conscientia Ordinarii praefatas Missas celebrari facere per alium possit et valeat.

[Liber 59 Decretorum, p. 172].

3077.

S. C. C., *Algaren. seu Turritana*, 6 iul., 3 aug. 1709.

Creberrimae exardescunt controversiae inter Episcopum Algaren. Suffraganeum et Archiepiscopum Turritanum Metropolitam in materiis concernentibus admissionem appellationum et concessionem testimonialium seu dimissorialium Ordinandorum, quarum pleraeque causae inter diversas personas et cum diversis circumstantiis in eorum Antistitum Curiis agitatae, devolutae sunt ad hanc Sacram Congregationem, quarumque facta, ex quibus eruta et pridem inter partes concordata fuerunt infrascripta dubia, in summariis dabuntur, ut EE. VV. pro earum summa prudentia, deprecante Episcopo Algaren. pro resolutione dictorum dubiorum, et Procuratore Archiepiscopi in Curia saepius monito, resolvere dignentur:

1. An Archiepiscopus Turritanus potuerit admittere appellationem et concedere inhibitionem in causa ad Curiam Episcopalem Algaren. devoluta in gradu appellationis interpositae a Licentiato Francisco Flori et operario ecclesiae Putifigan. contra Antonium Soro in casu?

2. An idem Metropolitanus Turritanus potuerit admittere appellationem ad instantiam Michaelis Ruiz Saniento in causa pendente in eadem Curia Algaren. in casu?

3. An idem Metropolitanus potuerit admittere appellationem et concedere inhibitionem ad instantiam Antonii Oddo in causa pendente in dicta Curia Algaren., quam dictus Antonius Oddo in eadem Curia Algaren. introduxerat contra Salvatorem Datori in casu?

4. An idem Metropolitanus potuerit admittere appellationem ad ipsum interpositam pro parte Antonii Soro Officialis saecularis in causa, in qua Rector dicti oppidi processit, uti Delegatus Episcopi Algaren. omisso medio ipsius Episcopi delegantis in casu?

5. An Archiepiscopus praefatus potuerit se ingerere in causa in prima instantia in eius Curia Turritana introducta pro parte Licentiati Io. Antonii Mulas Meloni contra Rosaliam Quersa, Petrum Paulum Manunta de Villa Saluarii ac Doctorem Franciscum Maggio in casu?

Die 6 iulii 1709 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 3 augusti 1709 Sacra, etc. ad 1. 2. 3. 4. et 5. respondit: Negative.

[Liber 59 Decretorum, p. 229, 258].

3078.

S. C. C., *Neapolitana*, 3 aug. 1709.

Renuentibus Presbyteris ecclesiae S. Iacobi Hispanorum huius Civitatis praetextu suorum privilegiorum accedere ad processionem prope peractam Sanctissimi Corporis Christi, Curia Archiepiscopalis eorum nonnullos suspensione a divinis irretivit. Sed iisdem reclamantibus apud hanc Sacram Congregationem, praeacceptaque relatione Eminentissimi Archiepiscopi, proposita fuit causa per summarium in Congregatione proxime decursa, et rescriptum extitit: *Transmittantur acta quamprimum, et proponatur causa omnino in prima, firma remanente suspensione.* Actis itaque transmissis, iuxta demandata, causa hodie proponitur, ut ex deducendis hinc inde a partibus monitis, dignentur EE. VV. resolvere infrascripta dubia inter easdem concordata:

1. *An Clerus ecclesiae S. Iacobi Nationis Hispanorum Neapolis teneatur accedere ad processionem Sanctissimi Corporis Christi?*

2. *An suspensio a divinis lata a Curia Archiepiscopali Neapolitana contra Capellanos et Clericos dictae ecclesiae sustineatur in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. et 2. respondit: Affirmative.

[Liber 59 Decretorum, p. 259].

3079.

S. C. C., *Troiana*, 3 et 24 aug. 1709.

Prope et extra moenia Civitatis Foggiae Troianae dioecesis sita est ecclesia S. Ioannis Baptistae, in qua viget laicorum Confraternitas sub invocatione Sanctissimae Annunciationis, cumque pridem de anno 1704 Io. Baptista Lombardus dictam Confraternitatem ex asse heredem instituerit, relicta hereditatis administratione illius Praefecto et Assistentibus, ut ex particula testamenti danda in summario, exinde factum est, ut occasione redditionis rationum hereditariarum, exorirentur controversiae inter Episcopum Troianum et Commendatores Galluccium et Queraltum praetendentes tam dictam ecclesiam quam Confraternitatem esse ab Ordinario exemptas, et subiectas iurisdictioni Religionis Hierosolymitanae, quae recurrerunt in altera occasione electionis Officialium Confraternitatis factae de anno 1708 coram Deputato ab Episcopo in personam Martini de Arco eiusque Collegarum, volente ex adverso Commendatore Queralto sustinere electionem Carmini de Sanctis et aliorum; qua de re factis utrin-

que quamplurimis actis, sub die 18 ianuarii praelibati anni ab asserto Conservatore privilegiorum Religiosis prolata fuit excommunicatio adversus dictum de Arco eiusque Collegas ex eo, quia noluerunt suis parere mandatis, et vice versa ab Episcopo, praevio edicto lato sub die 20 februarii eiusdem anni adversus gesta pro parte Religionis fuit pariter incussa excommunicatio in Carminum de Sanctis suosque Officiales, ob renitentiam reddendarum rationum hereditatis Io. Baptistae Lombardi. Habitus propterea fuit ex utraque parte recursus ad diversa Tribunalia, sed tandem a R. P. Auditore Sanctissimi causa reiecta fuit ad hanc S. C., in qua concordatis infrascriptis dubiis, humiliter petitur eorum resolutio ex documentis et iuribus hinc inde deducendis:

1. *An Cappella seu Ecclesia S. Ioannis Baptistae extra moenia Foggiae Troianae Dioecesis sit exempta a iurisdictione Ordinarii?* Et quatenus affirmative:

2. *An huiusmodi exemptio suffragetur etiam Confratribus laicis Confraternitatis Sanctissimae Annunciatae existentis in dicta Ecclesia?*

3. *An tam Ecclesia praedicta, quam Confraternitas valeat visitari ab Episcopo iure ordinario vel delegato?*

4. *An, et quomodo teneantur Ministri Confraternitatis reddere rationem administrationis?*

8. *An liceat Societati publice infra annum exponere in eadem Ecclesia Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum in ultimis tribus diebus bacchanalium, diebus Iovis, Quadragesimae et die anniversarii omnium defunctorum?*

Die 3 augusti 1709 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 24 augusti 1709 Sacra, etc. ad 1. et 2. respondit: Negative.

Ad 3. Iure ordinario.

Ad 4. Ad formam Concilii. [1]

Ad 8. respondit: Affirmative praevia licentia Episcopi.

[Liber 59 Decretorum, p. 262, 294].

3080.

S. C. C., *Anconitana*, 24 aug. 1709.

Ecclesiam B. Mariae Gratiarum extra Castrum Augugliani huius Dioecesis usque de anno 1608 praevio Ordinarii decreto in visitatione peracto cum promissione iurispatronatus quondam Bartholomaeus Rufinus propriis sumptibus construxit et de mense augusti 1613 sub reservatione iurispatronatus eam annuo redditu scutorum 50 dotavit pro sustentatione Rectoris, pro cuius pariter commoditate prope dictam ecclesiam domos aedificavit, subindeque de mense novembris mox dicti anni idem Ordinarius per sententiam latam praefato Bartholomaeo eiusque heredibus perpetuum iuspatronatus reservavit nominandi et praesentandi Rectorem Sacerdotem saecularem cum obligatione residendi in dicta ecclesia, in eaque

[1] Sess. XXII, *de ref.*, c. 9.

celebrandi omnibus Dominicis et festivis diebus, ac insuper ter in qualibet hebdomada Missae sacrum, uti latius patet ex exhibito instrumento dotationis et sententia antedicti Ordinarii in summario dandis. Obtinuit nuper id beneficium Ioannes Rufinus, qui tamen post illud obtentum pariter assecutus fuit Canonicatum in Ecclesia Cathedrali Anconae. Exindeque dubitans, cl. me. Cardinalis de Aste Episcopus Anconitanus de incompatibilitate huiusmodi beneficiorum, iniunxit antedicto Ioanni, ut intra certum terminum recurreret ad hanc S. C. pro declaratione, quemadmodum idem Ioannes humiliter supplicavit, praetendens alioquin nullam inesse incompatibilitatem, sub eo motivo, quod in recensito instrumento dotationis beneficii nullum fundator residendi onus apposuerit, quodque tamen paucis inde post mensibus adiectum fuerit a Vicario Generali in praenotata sententia. Comprobavit iam haec idem praedefunctus Cardinalis Episcopus nullo tamen pandito voto, ut ex eius informatione itidem in summario exhibenda. Qua de re, citato Marchione Ioanne Rufino moderno patrono, fuerunt inter partes concordata infrascripta dubia, quae proponuntur hodie sub censura EE. VV., ut ex deducendis declaretur:

1. *An constet de incompatibilitate Canonicatus et Capellaniae, de qua agitur?* Et quatenus affirmative:

2. *An sit locus praesentationi alterius Capellani in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. distulit resolutionem. [1]

[Liber 59 Decretorum, p. 296].

3081.

S. C. C., *Suessana seu Catacen.*, 28 sept. 1709.

Postquam bo. me. Franciscus Gori, Episcopus Cathacen. undeviginti annorum cursu eidem Ecclesiae praefuit, translatus subinde fuit ex benignitate Sanctissimi D. N. ad Ecclesiam Suessanam, cuius quidem possessionem nactus anno 1706, brevi emenso spatio, diem suum clausit extremum anno 1708. Eius obitus delata notitia ad Capitulum Cathacense, adiit istud hanc S. C. excitando praetensionem ex bulla *Inscrutabili* s. m. Innocentii XII, promulgata sub die 28 ianuarii 1694 [2] omnia mobilia relicta ab eodem Antistite, argenta nimirum, libros, pecunias, caeteraque non exigui valoris supellectilia deberi primodictae Ecclesiae Cathedrali Cathacen., tanquam ex illius fructibus comparata, et ad Ecclesiam Suessanam a praememorato Praesule transportata. Unde rescribi obtinuit Nuncio Apostolico Neapolitano, quatenus per personam ab eo subdelegandam procederet ad confectionem inventarii omnium supradictorum bonorum, eaque consignarentur binis Capitularibus Suessanis a Capitulo approbandis, cui pariter praefigeretur terminus ad deducenda eius iura in eadem S. C. Quibus omnibus executis, constructoque inventario ad Urbem

[1] Resolutionem vide infra, die 30 aug. 1710. – Cf. N. 3092.
[2] Bull. Rom., tom. 9. p. 342-344.

transmisso, curarunt Ministri Camerales huius causae cognitionem spectare ad eorum Tribunal, sed Auditor Sanctissimi eam definiendam reiecit ad hanc S. C., in qua post concordata inter partes infrascripta dubia, fere in limine impressionis folii institit per supplicem libellum pro suo interesse ad causam admitti Sylvius Gori eidem Episcopo coniunctus, eoque admisso, contingit hodie iuxta mandata EE. VV. eandem causam proponi, ut ex deducendis a partibus ipsis monitis sapienter declaretur:

1. *An bona mobilia, libri, pecuniae caeteraque, praeter sacra paramenta, inventa tempore obitus bo. me. Francisci Gori, Episcopi Suessani, prius Episcopi Cathacen. apud ipsum, spectent ad Ecclesiam Cathacen., vel potius ad Ecclesiam Suessanam?*

2. *An paramenta et ornamenta sacra ad usum capellae reperta, ut supra, debeantur Cathedrali Cathacen., vel potius Suessanae?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. censuit bona acquisita ex fructibus Ecclesiae Cathacen. spectare ad eamdem.

Ad 2. servandam esse censuit bullam B. Pii V.[1]

[Liber 59 Decretorum, p. 330 a tergo et 331].

3082.

S. C. C., *Assisien.*, 16 nov. 1709.

Ultra sesquisaeculum recoluntur controversiae inter Capitulum Ecclesiae Cathedralis et Curatae Civitatis Assisi ex una, eiusdemque Ecclesiae Priorem, qui inibi dicitur Prima Dignitas ex altera, ad quemnam eorum cura animarum tum habitualis tum actualis pertineat, quorum unus in alterum eam reiicere consuevit adeo, ut ex pluribus decretis provisionalibus decursis temporibus factis ab Episcopis Praedecessoribus nunquam eius status firmari valuit ad haec usque tempora, non sine maximo animarum detrimento, eo quod solitum fuerit curam ipsam regi a Capellanis amovibilibus negligenter eam pertractantibus. Ut rem hanc solide stabiliret modernus Episcopus in visitatione peracta de anno 1706 decrevit Capitulum eligere debere Vicarium Curatum, qui Sacramenta administraret tanquam ipsius Ecclesiae Pastor actualis, quodque alias ipse Episcopus providisset electionem a se faciendam. Id vero Canonici detrectantes recursum habuerunt ad Auditorem Camerae, a quo monitorium et successive mandatum manutentionis reportaverunt in possessione eligendi Capellanos amovibiles pro exercitio curae. Sed pro parte Episcopi recursu habito ad R. P. Auditorem Sanctissimi, hic causam remisit ad hanc S. C. pro deputatione Vicarii perpetui ad formam resolutionum eiusdem S. C. Unde concordatis infrascriptis dubiis, et partibus monitis, proponitur modo causa EE. VV., ut ex deducendis declaretur:

[1] Cf. N. 123; vide etiam infra, die 25 ian. 1710. – Cf. N. 3084.

1. *An cura animarum habitualis et actualis Ecclesiae Cathedralis et Parochialis S. Rufini Assisii pertineat ad Capitulum et Canonicos eiusdem Cathedralis, vel potius ad eius Priorem?* Et quatenus pertineat ad Capitulum:

2. *An valeat deputare duos Capellanos amovibiles pro exercitio curae praedictae, vel potius teneatur eligere unum Curatum principalem?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative quoad primam, Negative quoad secundam partem, et huiusmodi dubium amplius non proponi mandavit.

Ad 2. respondit pariter affirmative quoad primam partem, dummodo approbentur ab Episcopo, et Negative quoad secundam partem.

[Liber 59 Decretorum, p. 364 a tergo].

3083.

S. C. C., *Placentina*, 11 ian. 1710.

Ad preces Fabii Agosti Sacerdotis Placentinae Dioecesis petentis dispensari ab irregularitate incursa ob duarum Missarum celebrationem eadem die peractam, Sacra haec Congregatio, ex quo processus in contumaciam Oratoris desuper fabricari coeptus in Curia Episcopali Placentina non fuisset adhuc terminatus, sub die 9 iunii 1708 ad infrascripta dubia tunc proposita rescripsit: *Expectetur exitus causae, et Episcopus Placentinus procedat ad terminationem illius*, uti latius in folio sub eadem die distributo, benigniter hodie reassumendo. Vigore cuius rescripti Vicarius Generalis Placentinus sententiam diffinitivam in contumaciam Oratoris protulit sub die 9 februarii 1709 in hunc tenorem: *Sententiamus, etc. ipsum R. Fabium de Augustis processatum, citatum, et contumacem, attenta eius contumacia etc. respectu delicti celebrationis duarum Missarum eadem die Nativitatis B. M. V., 8 septembris 1706, condemnandum, etc. prout condemnamus in poenam carceris per biennium ita, quod si ullo unquam futuro tempore in fortiis iustitiae pervenerit, detineatur in carceribus huius Curiae per dictum tempus biennii et ulterius ex causa eiusdem delicti, declaramus eundem R. Fabium incidisse in irregularitatem. Respectu vero delationis sclopi ac inhonesta consuetudine cum Rosa Campana, ut in actis, etc. condemnamus in poenam ducatorum 300, quam poenam fisco Episcopali applicamus et mandatum, etc.*, uti latius ex authentico exemplari eiusdem sententiae transmisso ab Episcopo Placentino una cum eius relatione, qui supra contenta comprobavit, solumque addidit eiusmodi poenas pecuniarias consuevisse ab Episcopis moderari iuxta facultates delinquentium. Repetit igitur modo easdem preces Orator impotens informare ob eius paupertatem, pro resolutione dubiorum alias propositorum:

1. *An Orator incurrerit in irregularitatem?* Et quatenus affirmative:

2. *An sit dispensandus in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative in casu, de quo agitur.

Ad 2. censuit supplicandum esse post expletam poenam.

[Liber 60 Decretorum, p. 4].

3084.

S. C. C., *Suessana seu Catacen.*, 25 ian. 1710.

Resolutioni huius causae die 28 septembris 1709 datae[1] quoad primum dubium non acquiescens Capitulum Suessanum, novam adversus eam obtinuit audientiam, ac reproposita causa die 16 novembris eiusdem anni sub consueto dubio, dilata fuit eius resolutio. Hinc hodie reproponitur EE. VV. dictum dubium ultimo loco propositum, ut praevia reassumptione folii praefatis diebus distributi resolvatur:

An, et quomodo sit standum vel recedendum a decisis sub die 28 septembris 1709 in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 60 Decretorum, p. 27].

3085.

S. C. C., *Amerina*, 15 mart. 1710.

Extitit provisus usque de anno 1697 de Canonicatu et Praebenda Theologali Ecclesiae Cathedralis Amerinae Nicolaus Lancea, et in literis apostolicis provisionis addita fuit haec clausula: *Volumus autem, quod dictus Nicolaus Sacram Scripturam legere omnino teneatur, alioquin ipso in hoc deficiente, primodicti Canonicatus et Praebenda vacent eo ipso.* Post adeptam possessionem dictae Praebendae coepit Lancea suo muneri satisfacere, sed mox, ut dicitur, eo deficiente, signanter de anno 1706 per plures menses plures omittendo lectiones, nihil proficientibus monitionibus per Episcopum factis, Promotor fiscalis illius Curiae Episcopalis sub praetextu, quod factus fuerit locus vacationi eiusdem Praebendae vigore clausulae in praememoratis literis apostolicis appositae, recursum habuit ad Sanctissimum D. N. precibus ad hanc S. C. remissis pro declaratione. Unde citato praefato Lancea, fuerunt concordata infrascripta dubia, etiam super loco, tempore et modo habendi lectiones Sacrae Scripturae, in quibus quoque praetenditur Lanceam defecisse. Hinc hodie partibus monitis causa proponitur, ut ex deducendis hinc inde in eorum summariis, placeat EE. VV. declarare:

1. *An constet de deficientia Canonici Nicolai Bonaventurae Lanceae in legendo Sacram Scripturam?* Et quatenus affirmative:

2. *An ob talem deficientiam Canonicatus et Praebenda ab eodem obtenti vacaverint eo ipso iuxta decretum appositum in literis apostolicis?* Et quatenus negative:

3. *An lectio Sacrae Scripturae sit facienda publice in Ecclesia, an vero in Sacristia?*

[1] Cf. N. 3081.

4. *An modus, tempus et hora ac materia, super qua Lector Sacrae Scripturae legere debeat, et quantitas lectionum pendeat ab arbitrio Episcopi?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. et 2. ex deductis respondit: Negative.

Ad 3. Affirmative quoad primam et Negative quoad secundam partem.

Ad 4. respondit: Arbitrio Episcopi.

[Liber 60 Decretorum, p. 97 a tergo et 98].

3086.

S. C. C., *Civitatis Plebis*, 15 et 29 mart. 1710.

Adversus resolutionem diei 15 decembris 1708[1] noviter audiri obtinuit Pompilius Cappellanus, qui hodie ex aliis deducendis humiliter rogat pro favorabili resolutione consueti dubii:

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 15 decembris 1708 in casu?

Die 15 martii 1710 Sacra, etc. stetit in decisis.

Cumque die 15 martii idem Cappellanus Orator inopinato impedimento detentus parata iam antea sua iura distribuere nequiverit, hodie humillime supplicat EE. VV., iis perpensis, pro recessu a decisis sub dubio:

An sit standum vel recedendum a decisis sub die 15 decembris 1708 et 15 martii 1710 in casu?

Die 29 martii 1710 Sacra, etc. stetit in decisis, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 60 Decretorum, p. 96, 124].

3087.

S. C. C., *Neapolitana*, 12 apr. 1710.

Adiacent ecclesiae S. Ioannis ad Mare nuncupatae, pertinenti ad Religionem Hierosolymitanam porticus, quas intra incolunt diversae seu personae seu familiae saeculares, praetenditque Vicarius dictae ecclesiae peragere benedictiones domorum existentium intra easdem porticus in Sabbato Sancto, atque exercere in eis caetera iura parochialia. Sed ex adverso contendens Rector ecclesiae Parochialis S. Eligii, intra cuius parochiam fertur sitam esse dictam ecclesiam S. Ioannis, praefata iura ad ipsum spectare innixus quibusdam sententiis et iudicatis Curiae Archiepiscopalis, recursum habuit ad hanc S. Congregationem pro declaratione, in qua, concordato inter partes infrascripto dubio, reverenter illud hodie proponitur EE. VV. ex deducendis a partibus, ipsis monitis, definiendo:

An, et ad quem spectet benedicere domos in Sabbato Sancto, et exercere caetera iura parochialia intra porticus S. Ioannis ad Mare in casu?

Die, etc. Sacra, etc. censuit: spectare ad Parochum. [2]

[Liber 60 Decretorum, p. 151 a tergo].

[1] Cf. N. 3071.

[2] Cf. etiam N. 3099.

3088.

S. C. C., *Recineten.*, 12 apr. 1710.

In postrema visitatione ab Episcopo peracta sub die 13 maii anni superioris ecclesiae Parochialis S. Mariae Montis Morelli, multa fuerunt iniuncta illius Rectori concernentia restaurationem dictae ecclesiae et sacrorum utensilium, ac caetera inter demandatum fuit eidem, ut renovaret trabeam seu pluviale album ex holoserico cum ornamento decenti, necnon lampadem ex aurichalco congruentem, apponendam ante altare maius Sanctissimi Sacramenti. In omnibus sese promptum exhibuit Rector, praeterquam quoad specificata utensilia lampadis et pluvialis, autumans vel iisdem ecclesiam non indigere, vel eorum onus non ad ipsum, sed ad Confraternitatem spectare, unde recurrit ad hanc S. C., a qua sub die 1 iunii mox dicti anni consuetas literas Episcopo pro informatione directas reportavit.

Exinde sub die 15 augusti praefati anni Vicarius Generalis compertiens inexecutum primodictum decretum, assignavit Rectori terminum peremptorium ad illud adimplendum aliorum dierum 15, quibus elapsis, et non docto de adimplemento, ex tunc condemnavit eundem Rectorem in scutis 25, applicandis, etc. Sub die 30 eiusdem mensis comparuit Rector coram Episcopo instans desuper non molestari, et in casu contrario petiit recursum ad hanc S. C., et interim nihil innovari. Nihilominus praesente et opponente Promotore fiscali, Episcopus intimari mandavit Rectori monitorium sub poena suspensionis ipso iure incurrendae ad solvendum scuta 25 ob non adimplementum decretorum visitationis. Quo quidem decreto intimato Rectori sub die 14 septembris subsequentis, idem Rector sub die 17 eiusdem mensis reproducendo instantiam alias factam, exhibuit Episcopo supradictas literas S. C. pro informatione obtentas, denuo instans nihil interim innovari, nisi certiorata ipsa Sacra Congregatione. Sed ex adverso opponente et instante Promotore fiscali, Episcopus eademmet die stetit in decretis quoad monitorium sub poena suspensionis sibi reservatae ob recensitum non adimplementum. Sequuta intimatione huiusmodi decreti, Rector sub die 3 octobris exhibuit in Curia Episcopali novas literas huius S. Congregationis, ac deposuit penes Cancellariam Episcopalem scuta 25 non amovenda, nisi ad nutum eiusdem S. C., ac institit removeri suspensionem contra eum inflictam. Quod cum consequi ab Episcopo nequivisset, absolutionem cum reincidentia pluries reportavit ab Eminentissimo Praefecto. Tandem advenerunt binae epistolae informativae Episcopi, in quibus praemissa confirmantur, addiditque Relator decretorum adimplementum ad ipsum Rectorem spectare, non autem ad Confraternitatem, prout Rector praetendit, eidemque Informanti nullam supersessoriam a S. C. fuisse demandatam, quominus procedere potuisset ad infligendam suspensionem praefatam, uti fusius ex eisdem relationibus in summario dandis. Quapropter transmissis actis desuper con-

structis, et monito Promotore fiscali Curiae Episcopalis, concordata fuere infrascripta dubia, quorum decisio ex deducendis hinc inde, pendet ab eximia EE. VV. prudentia:

1. *An substineantur censurae?*
2. *An decretum visitationis super renovatione pluvialis et lampadis ante altare maius sit exequendum?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative.

Ad 2. Affirmative.

[Liber 60 Decretorum, p. 151].

3089.

S. C. C., *Larinen.*, 10 maii 1710.

Exarato testamento anno 1688, sub quo decessit Marcus del Vecchio terrae Morroni huius Dioecesis, in eoque instituto herede universali Modesto del Vecchio eius nepote, id legatum condidit: *Dichiara esso Testatore, come da molti anni per sua divozione ha al Glorioso S. Nicolò, l'ha intestati molti animali vaccini, pecorini, ecc., quali attualmente si trovano dati dal detto Testatore in società a diversi cittadini di questa terra di Morrone, quali animali vuole, che doppo la sua morte la Ven. Cappella del detto Glorioso Santo Nicolò eretta dentro la venerabile Chiesa Matrice di detta terra ne sia Padrona di tutti detti animali, e quanti se ne trovaranno doppo la morte di detto Testatore, quale dichiara haver fatto molti benefici alla detta Cappella di S. Nicolò per indoratura del quadro, ecc., quale Cappella fù della quondam Angela di Iorio, moglie di detto Testatore, della quale Cappella esso Testatore se ne trova al presente in possesso, ecc. E detta Cappella o altare si habbia da governare et amministrare da detto suo herede, e suoi heredi di detta sua Casa del Vecchio in infinitum, senza darne conto a nessuna persona del mondo, e dell'usufrutto, che ne perverrà da detti animali, se ne debbia mantenere primieramente detta Cappella, e di quello avvanzerà, se ne debbia far celebrare in detto altare o Cappella dalli Sacerdoti, che saranno di Casa del Vecchio in infinitum una Messa letta la settimana per suffragio dell'anima di detto Testatore, e quello, che avvanzerà si debba ponere in aumento di detta Cappella, ecc.*

Iam vero praetendente nuper Promotore fiscali illius Curiae Episcopalis Modestum del Vecchio administratorem dictorum animalium teneri rationes reddere Episcopo Larinen. suae administrationis, necnon eorundem animalium conficere inventarium, eoque tamen renuente, recursus fuit habitus ad hanc S. C. pro declaratione etiam super taxatione eleemosynae pro supradicta Missa hebdomadali. Requisitus desuper informare praefatus Episcopus, praemissa confirmando, censuit nihil suffragari administratori prohibitionem reddendi rationes a Testatore factam, utpote nulla Apostolica vel Ordinaria auctoritate roboratam, adeoque eum teneri ad talem redditionem, et inventarii confectionem a die obitus Testatoris. Verum attenta probitate et legalitate dicti heredis administratoris, exi-

stimat Relator, eundem non teneri ad poenas omissi inventarii, nec ad rigorosam redditionem rationis, sed tantum, ut patefaciat medio eius iuramento animalia legata commixta cum propriis ipsius heredis, atque declaret eorum fructus. Taxationem vero eleemosynae pro Missis credit faciendam ad rationem duorum carolenorum pro qualibet, iuxta praescriptum Synodi Dioecesanae, uti fusius ex eadem relatione in summario pariter exhibenda. Concordatis itaque inter partes infrascriptis dubiis, humiliter quaeritur ab EE. VV. ex deducendis declarari:

1. *An, et quomodo Modestus del Vecchio, Administrator animalium legatorum a quondam Marco del Vecchio favore Cappellae S. Nicolai terrae Morroni teneatur ad redditionem rationis praefatae administrationis?*

2. *An itidem teneatur conficere inventarium dictorum animalium legatorum?*

3. *An, et ad quam rationem taxari debeat eleemosyna Missarum a Testatore ordinatarum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. *respondit. Affirmative ad redditionem extraiudicialem tantum rationis.*

Ad 2. *censuit, teneri tradere notulam iuratam.*

Ad 3. *respondit, ad rationem eleemosynae manualis.*

[Liber 60 Decretorum, p. 183 a tergo et 184].

3090.

S. C. C., *Senogallien.*, 24 maii 1710.

Recursum nuper habuit ad S. C. Episcoporum, precibus deinde a R. P. Auditore Sanctissimi ad hanc S. C. Concilii remissis Ioannes Cortellonus, quod modernus Rector Parochiae nuncupatae *Del Portone*, sitae extra moenia Civitatis Senogalliae occasione funerum suorum parochianorum praetendat pro eorum quolibet, etiamsi contumulentur in aliena ecclesia, ultra consuetam quartam funeralem Iulios quinque, et velum quoddam, seu illius vice Iulium unum pro erigenda Cruce, ac insuper aliud velum, aut loco illius alterum Iulium pro delatione imaginis SS. Crucifixi, quam relinquit infirmis post administratam eis Sacram Unctionem, quemadmodum eundem Rectorem practicasse subdidit in funere matris ipsius Oratoris consepultae in ecclesia PP. Reformatorum Sancti Francisci; unde exoravit pro declaratione exactiones huiusmodi non deberi. Episcopus Senogallien. informare requisitus haud inficiatur praedictas Parochi exactiones et manutentionem ei desuper concessam a Vicario Generali (ipso Episcopo tunc absente in Urbe) cum ea specificatione, ut si cadaver associetur cum duobus luminibus, solvantur Iulii quatuor, si cum pluribus, Iulii quinque, ex quo, inquit Relator, alios parochianos gravatos ad eum recurrisse, ut omne id insinuaret huic S. C. Quapropter censuit, ut aboleta velorum praetensione, observetur taxa Innocentiana et decreta Sacrarum Congregationum circa funera pauperum. Respectu vero personarum divitum putat posse Parochos iuxta illius regionis con-

suetudinem observatam etiam in Cathedrali, exigere medium Iulium pro quolibet lumine quod defertur, ac ulterius consuetas ceras pro ipso et eius Clero, si tamen cadavera sepeliantur in Parochia; sin autem extra, itidem deberi praedictas ceras ultra solitam quartam luminum, quae accenduntur circa cadaver, uti fusius ex eius relatione in summario danda. Concordatis itaque infrascriptis dubiis, et partibus monitis, rogantur EE. VV. resolvere:

1. *An, et quae emolumenta debeantur Parocho Portoni occasione funerum, quae fiunt tam in eius Parochia, quam extra?*

2. *An debeatur velum seu illius pretium in administratione Olei Sancti in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. *iniungendum censuit, prout etc. Episcopo Senogallien., quatenus auditis interesse habentibus, conficiat taxam, eamque transmittat ad eamdem Sacram Congregationem.* [1]

Ad 2. *respondit: Negative, neque a sponte dantibus.*

[Liber 60 Decretorum, p. 207].

3091.

S. C. C., *Frisingen.*, 14 iun. 1710.

Ad consulendum indigentiis, quibus vehementer premitur Monasterium SS. Uldarici et Afrae Civitatis Augustanae Ordinis S. Benedicti, cum eius annui redditus notabiliter decreverint ob bellorum tumultus in illis regionibus exardescentes, Abbas et Monachi eiusdem Monasterii quotidie elaborantes in cura et salute animarum, ac religione catholica propaganda, cuperent, ut praefato eorum Monasterio perpetuo uniretur Parochialis ecclesia S. Michaelis Archangeli Oppidi seu loci de Pfaffenhofen Frisingen. Dioecesis cum ei annexa filiali ecclesia S. Martini Episcopi, loci in Unterumbach praedictae Dioecesis, dum per obitum moderni Rectoris aut alias vacaverit, cuius quidem nominatio et praesentatio personae idoneae ab Ordinario loci instituendae cessantibus reservationibus et affectionibus Apostolicis, ad Abbatem et Monachos praedicti Monasterii spectat et pertinet, cuiusque annui redditus 114, una vero cum incertis 300 ducatos auri de Camera non excedunt, ea tamen conditione, ut antedicti Abbas et Monachi cedant ad favorem Episcopi Frisingen. pro tempore ius praesentandi, quod habent ad Parochialem ecclesiam S. Mariae Magdalenae loci in Obermaurbach Augustanae Dioecesis, praevio tamen Episcopi Augustani consensu, quem asserunt Oratores obtinuisse, et cum facultate eidem Abbati oratori deputandi in primodicta ecclesia S. Michaelis Archangeli unienda unum Monachum ad eius nutum amovibilem, et ab Ordinario Frisingen. approbandum pro exercitio curae animarum. Qua de re Oratores ipsi supplicationem ad Datariam dederunt pro gratia dictae unionis obtinendae ad hanc S. C. remissam.

[1] Cf. etiam N. 3103.

Episcopus Frisingen. desuper informare requisitus supra petitam unionem apprime utilem Monasterio commendat, una cum Capitulo eius Cathedralis, reservata tamen iurisdictione ordinaria, aliisque iuribus episcopalibus, examine et approbatione Religiosi exponendi cum praescitu ipsius Episcopi toties, quoties avocari contigerit, necnon pro accommodando loco dicti Regularis alii Clerico saeculari, et ideo non aliter, quam firmis remanentibus hisce cautelis et praeservativis favore Ordinarii Frisingen. pro tempore, necnon consensu Episcopi Augustani, quem testatur Oratores obtinuisse super cessione iuris praesentandi ad praedictam aliam Parochialem: censuit Oratorum precibus annuendum, imo pro effectu praemissorum enixissime supplicavit, uti latius ex eius relatione in summario danda. In Congregatione proxime praeterita demandatum fuit, ut haec causa poneretur in folio, hinc modo proponitur et exorantur EE. VV. etiam ex aliis deducendis, ut declarare dignentur:

An, et quomodo Oratorum precibus sit annuendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 60 Decretorum, p. 235 a tergo et 236].

3092.

S. C. C., *Anconitana*, 30 aug. 1710.

Praesentis causae resolutio dilata fuit sub die 24 augusti 1709[1] super incompatibilitate necne Canonicatus et Capellaniae, quos obtinuit Ioannes Rufinus, unde modo partibus monitis reproponuntur infrascripta dubia, ut EE. VV. reassumpto folio tunc distributo resolvere non graventur:

1. *An constet de incompatibilitate Canonicatus et Capellaniae, de quibus agitur?* Et quatenus affirmative:

2. *An sit locus praesentationi alterius Cappellani in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. *respondit: Affirmative, et huiusmodi dubium amplius non proponi mandavit.*

Ad 2. *censuit, praefigendum esse terminum duorum mensium ad eligendum alterutrum, eoque elapso respondit: Affirmative.*

[Liber 60 Decretorum, p. 334].

3093.

S. C. C., *Lancianen.*, 20 sept. 1710.

Plures dudum subortae fuerunt controversiae inter Archiepiscopum Lancianen. et Confraternitatem Mortis sitam in ecclesia S. Iosephi eiusdem Civitatis, quae asseritur aggregata Archiconfraternitati Mortis Urbis usque ab anno 1608 (cuius aggregationis originale non fuit exhibitum) tam super facultate quaestuandi tum intra tum extra Civitatem, et libere

[1] Cf. N. 3080.

disponendi de redditibus et eleemosynis sine licentia Ordinarii, quam super itidem libera electione Officialium et cassatione Confratrum in albo descriptorum, necnon super erectione et administratione Montis Frumentarii citra eiusdem Ordinarii licentiam. At porro increbuere dissidia circa redditionem rationum, etenim recurrentibus nonnullis ex Confratribus ad hanc S. C., quo cogerentur Administratores Confraternitatis ad redditionem rationum, sub die 28 iulii 1708 rescriptum fuit Archiepiscopo, quatenus desuper, prout iuris fuerit, procederet. Quo quidem rescripto attento, Archiepiscopus sub die 14 augusti eiusdem anni praeceptum tulit adversus Praefectum aliosque quatuor Officiales Administratores Confraternitatis praedictae, ut sub excommunicationis poena intra terminum peremptorium trium dierum exhiberent lucidas rationes una cum literis eorum administrationis Rationali ad hunc effectum deputato, ac eo termino elapso in eodem praecepto ex tunc assignavit eisdem horas 24 per trinam dilationem distributas et cum unica pro trina canonica monitione, ad dicendam causam, quare non debuissent declarari excommunicati, et cedulones contra ipsos affigi. Ab huiusmodi praecepto veluti gravati supradicti Administratores sub die 18 mox dicti mensis interposuerunt appellationem in Curia Episcopali ad Tribunal Auditoris Camerae opponentes privilegia eorum Confraternitatis, utpote aggregatae Archiconfraternitati Urbis, necnon monitorium cum inhibitione eiusdem Auditoris Camerae notificatum eidem Curiae usque de anno 1707 pro conservatione suorum iurium a molestiis praedictae Curiae, signanter super redditione rationum. Qua quidem appellatione non obstante, Vicarius Generalis innixus memorato rescripto huius S. Congregationis, instante Promotore fiscali, sub die 23 saepedicti mensis Augusti decrevit, praefatos Officiales esse excommunicandos, et cedulones contra ipsos relaxandos, quemadmodum eademmet die cedulones relaxavit, eosque affigi iussit in locis publicis Civitatis. Recursus exinde habitus fuit per Confraternitatem ad Auditorem Camerae, sed avocata ab eo causa per R. P. Auditorem Sanctissimi, fuit remissa ad hanc S. C., ad quam transmissis actis desuper constructis, concordata inter partes fuerunt infrascripta dubia, quae hodie ex hinc inde deducendis, resolvenda proponuntur EE. VV.:

1. *An constet de legitima aggregatione Confraternitatis Mortis Lanciani Archiconfraternitati Mortis Urbis, ita ut fruatur privilegiis dictae Archiconfraternitatis, et possit uti Statutis eiusdem?*

2. *An Confratres dictae Confraternitatis Mortis Lanciani possint libere quaestuare tam intra ecclesiam, quam extra per Civitatem eiusque territorium et districtum absque licentia Curiae Archiepiscopalis?*

3. *An possint libere disponere de introitibus, effectibus, et eleemosynis eiusdem Confraternitatis absque licentia Curiae Archiepiscopalis?*

4. *An dicti Confratres occasione electionis novorum Officialium valeant se congregare absque interventu et assistentia Vicarii Generalis contra formam edicti Reverendissimi Archiepiscopi id demandantis?*

5. *An electio aliter facta substineatur?*

6. *An in electione Officialium eiusdem Confraternitatis requiratur confirmatio Reverendissimi Archiepiscopi?*

7. *An iidem Officiales potuerint delere ex Tabella Confratrum aliquos ex eisdem Confratribus, non servata forma Statutorum eiusdem Confraternitatis?*

8. *An liceat eisdem Confratribus absque licentia Reverendissimi Archiepiscopi erigere Montem frumentarium, et de illo ad libitum disponere?*

9. *An Officiales dictae Confraternitatis teneantur reddere rationem eorum administrationis introituum, effectuum et eleemosynarum eiusdem Confraternitatis Reverendissimo Archiepiscopo?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. ex deductis respondit: Negative.

Ad 2. pariter Negative.

Ad 3. Affirmative respondit, exceptis eleemosynis, in quibus censuit servandam esse dispositionem bullae s. m. Clem. VIII. [1]

Ad 4. respondit: Negative in casu, de quo agitur.

Ad 5. Negative.

Ad 6. Affirmative.

Ad 7. et 8. Negative.

Ad 9. Affirmative.

[Liber 60 Decretorum, p. 366 a tergo, sq.].

3094.

S. C. C., *Ordinis Capuccinorum*, 15 nov. 1710.

Iam usque de anno 1708 recursum habuit ad Sanctissimum D. N. precibus ad hanc S. C. remissis Fr. Sylvester de Tursio Dioecesis Anglonen. Capuccinus Professus et in Ordine Diaconali constitutus, exponens sese ad Subdiaconatus Ordinem iam antea inauguratum fuisse ante aetatem legitimam, et non suscepto Confirmationis Sacramento. Exoravit proinde a quacunque censura absolvi et secum in praemissis dispensari. Requisitus informare desuper Procurator Generalis Capuccinorum in Curia retulit ex binis epistolis eiusdem Fr. Sylvestri sibi datis ad ipsius Informantis requisitionem id responsum se accepisse, quod ipse Fr. Sylvester scrupulo agitetur, an Sacro Chrismate sit revera inunctus, quodque a parentibus, quibus caret, nequeat de veritate certificari, necnon quod Subdiaconatum susceperit ab Episcopo Potentino iam defuncto, per mensem ante aetatem a Sacro Concilio [2] praescriptam, ac deinde ad Diaconatus Ordinem initiatus fuerit ab item defuncto Episcopo Acernen. in aetate legitima, sed adhuc ad Presbyteratum non ascenderit, certificans ulterius nunquam publice eorundem Ordinum munia se exercuisse. Retulit insuper idem Procurator Generalis, quod ex literis responsivis hac de re acceptis a P. Provinciali de partibus nihil amplius recenseatur, quam

[1] Cf. N. 192.

[2] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 12.

commendationes ad favorem Oratoris pro resolutione causae, adhaerendo in hoc ipsimet Oratori; subdendo dumtaxat ipse Provincialis se non posse concedere dimissorias Oratori, nisi post acceptum huius S. C. oraculum, ac nuper exhibuit attestationem eiusdem Provincialis fidem facientis nunquam Oratorem exercuisse Diaconatus Ordinem.

Exquisiti itidem fuerunt informare Vicarii Capitulares Potentin. et Acernen., quorum primus retulit Oratorem initiatum fuisse ad Primam Clericalem Tonsuram et quatuor Minores Ordines ab Episcopo de Rubeis, praeviis dimissoriis illius Provincialis expeditis sub die 2 aprilis 1704 et cum similibus dimissoriis sub datum diei 6 decembris eiusdem anni ad Subdiaconatus Ordinem ab eodem Episcopo promotum; neutiquam vero constare, inquit, de caeteris requisitis, cum Fratres Capuccini ea relinquere soleant in manibus suorum Superiorum, ac ideo ob illorum deficientiam recognosci non potuisse, an promotus fuerit per mensem ante praescriptum tempus, et Chrismate non delibutus. Alter vero Vicarius Capitularis Acernen. recensuit ex regesto Curiae Episcopalis constare dictum Fr. Sylvestrum praeviis literis dimissoriis sui Superioris Diaconatum suscepisse a b. m. Episcopo Ventriglia de anno 1707. Requisita insuper fuit informatio Ordinarii Anglonen., ut diligentias faceret pro reperiendis partitis Baptismatis et Confirmationis, quas facile esset reperire in Oppido Tursii, in quo Orator natus est. Qui sane transmisit authenticam partitam dumtaxat Baptismatis ab Oratore suscepti sub die 20 ianuarii 1684. Eam vero Confirmationis, diligentiis adhibitis in libro Confirmatorum, non fuisse repertam, ait; verum subdidit, quod interrogati cives et coniuncti ipsius Oratoris responderint, nullum eorum vidisse eum confirmatum. Illud tamen addidit, quod in libro quodam memoriae genitorum eiusdem Oratoris reperta fuerit adnotatio, quod Orator fuisset confirmatus ab Episcopo Consentino Anglonen., de qua adnotatione transmisit ad hanc S. C. attestationem factam a Sacerdote Leone Orlando, fratre germano ipsius Oratoris. Qui hodie humillimas repetit suas preces pro absolutione seu dispensatione super praemissis defectibus, ad effectum, ut ad Presbyteratus Ordinem ascendere queat, sub hoc dubio:

An, et quomodo Oratoris precibus sit indulgendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. omnibus supradictis mature perpensis benigne commisit Episcopo Anglonen., ut Oratorem sub conditione confirmet, eumdem a suspensione absolvat, ac cum eo super irregularitate dispenset ad cautelam.

[Liber 60 Decretorum, p. 409 a tergo, 412 a tergo].

3095.

S. C. C., *Andrien.*, 29 nov. 1710.

Episcopus Andrien. obsequi volens dispositioni Sacrorum Canonum, et praesertim S. C. Trid., cap. 16, Sess. 23, *de ref.*, promulgavit edictum de mense octobris anni prope defluxi 1709, in quo sub poena suspensionis a divinis ipso facto incurrenda praecepit omnibus Sacristis ac aliis, ad

quos spectaret, ecclesiarum tam saecularium quam regularium, ne ullus eorum auderet admittere in suis respective ecclesiis Sacerdotes exteros absque ipsius Episcopi expressa licentia in scriptis obtenta. Huic edicto obstitit Abbas Monasterii S. Mariae de Miraculis, Congregationis Cassinensis eiusdem Civitatis, vetans illud affigi ad valvas ecclesiae dicti Monasterii sub praetextu, quod ad ipsum, non autem ad Episcopum spectaret recognitio literarum commendatitiarum, quas exteri Sacerdotes in eadem ecclesia celebraturi secum gessissent, vigore indulti specialis s. m. Sixti V, cuius exemplar exhibitum haec inter alia habet:... *vobis, ut quoscumque peregrinos seu quomodolibet extraneos Sacerdotes, qui vota reddituri, aut alias devotionis fervore accensi ad istam ecclesiam accesserint, si eiusdem Monasterii pro tempore Superiori per legitima documenta ostenderint se Sacerdotes esse, nec ullo suspensionis aut excommunicationis laqueo adstrictos existere, ad celebrandum in eadem ecclesia Sacrosanctum Missae Sacrificium, nullius requisita licentia admittere libere et licite valeatis, utque Monachi in dicta ecclesia pro tempore ad confessiones audiendas deputati quoscumque fideles advenas et peregrinos nullam certam habitationem habentes, ac praesertim pecudum custodes et pastores, dummodo ex Dioecesi Andrien. non fuerint, omnesque alios externos solo devotionis affectu incensos eo ad confitendum eorum peccata, et non in fraudem suorum Ordinariorum accedentes, ab omnibus criminibus et excessibus etiam Ordinariis locorum a iure reservatis, iniuncta illis eorum arbitrio aliqua salutari poenitentia, in foro conscientiae absolvere possint... apostolica authoritate tenore praesentium perpetuo concedimus et indulgemus*. Confirmato deinde praefato indulto ab alio simili s. m. Clementis VIII, quarum exemplaria in summario dabuntur. Quare de re Promotor fiscalis Curiae Episcopalis recurrit ad hanc S. C. pro declaratione. Unde requisitus Episcopus informare, retulit ad promulgationem memorati edicti sese devenisse ad tollenda scandala et indecentias, quae inoleverant in ea Civitate in admittendis huiusmodi Sacerdotibus exteris et vagantibus, atque additis aliis motivis, quae luculentius pro parte Promotoris fiscalis S. C. exponentur. Hinc concordata fuerunt infrascripta dubia concernentia nedum enunciatam Presbyterorum admissionem, verum etiam edictorum episcopalium affixionem ad valvas ecclesiae praefati Monasterii, necnon facultatem absolvendi a casibus et excessibus reservatis impartitam Monachis eiusdem Monasterii in recensito indulto Sixtino. Quae hodie partibus monitis proponuntur ex deducendis definienda a rectissimo EE. VV. iudicio.

1. *An, et intra quot dies eorum permanentiae in Civitate Andriae Sacerdotes exteri valeant celebrare Missas in ecclesia S. Mariae de Miraculis Ordinis Cassinensium eiusdem Civitatis absque licentia Episcopi Andrien. in vim brevis Sixti V?*

2. *An edictum Episcopi prohibens sacristis ecclesiarum admissionem Sacerdotum exterorum non comprehensorum in dicto brevi ad celebrandum absque licentia eiusdem Episcopi afficere valeat etiam sacristas dictae ecclesiae?*

4. *An et a quibus casibus seu excessibus Monachi in dicta ecclesia ad confessiones deputati absolvere possint exteros ad praefatam ecclesiam accedentes, vigore dicti brevis Sixtini in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative; et quoad praefinitionem temporis iterum proponendum esse censuit. [1]

Ad 2. respondit: Affirmative.

Ad 4. censuit, non posse absolvere a casibus contentis in Bulla Coenae Domini, neque a sex casibus contentis in decreto Clementis VIII, [2] *neque a casibus reservatis ab ipsis Ordinariis.*

[Liber 60 Decretorum, p. 444].

3096.

S. C. C., *Salisburgen.*, 29 nov. 1710, 10 ian. 1711.

Moniales S. Clarae Civitatis Graecii huius Dioecesis subiectae regimini PP. Reformatorum S. Francisci cum nuper de mense februarii proxime praeteriti devenissent ad electionem earum Abbatissae, accesserunt ad crates Monasterii Superior Regularis dictorum Patrum necnon Deputatus ab Archiepiscopo ad praestandam eorum assistentiam huiusmodi electioni. Qua quidem peracta praefatus Superior Regularis fas sibi duxit ingredi clausuram Monasterii, et in refectorio monialium promulgare electionem Abbatissae, eamque per traditionem clavium, sigilli et Regulae confirmare, ac exhortationem ad ipsas moniales habere. Id porro resciens Concistorium Archiepiscopale Salisburgense, reputansque tales actus repugnare salutaribus ac rigorosis clausurae legibus, signanter indictis per S. Concilium Tridentinum, cap. 7, Sess. 25, *de regul.*, ac per constitutionem 18, quae incipit *Inscrutabili* s. m. Gregorii XV, [3] recursum habuit ad hanc S. C. pro declaratione. A qua requisitus desuper informare Procurator Generalis supradictorum Patrum in Curia degens retulit difficultatem non verti super actu electionis, in quo vetatur ingressus eidem electioni Praesidenti per dispositionem praelaudati Sacri Concilii et bullae Gregorianae, sed agi de actibus diversis, publicationis nempe et confirmationis Abbatissae electae, de quibus autumat non loqui Sacrum Concilium, nec bullam praedictam, eoque magis concurrente consuetudine immemorabili vigente, ut ait, in eo Monasterio, uti latius ex eius relatione danda in summario. Hinc concordato inter partes infrascripto dubio, illud hodie, ipsis monitis, proponitur EE. VV. ex deducendis prudenter resolvendum:

An Superior Regularis Monasterii monialium S. Clarae Civitatis Graecii ingredi possit clausuram dicti Monasterii post electionem Abbatissae ad peragendam exhortationem et publicandam dictae Abbatissae electionem monialibus in casu?

Die 29 novembris 1710 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 10 ianuarii 1711 Sacra, etc. respondit: Negative, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 60 Decretorum, p. 445 a tergo, Liber 61 Decretorum, p. 1].

[1] Cf. N. 3097.
[2] Cf. N. 177.
[3] Cf. N. 199.

3097.

S. C. C., *Andrien.*, 24 ian. 1711.

In causa Andrien., die 29 novembris 1710 decisa [1] impartita nova audientia utrique parti, respective non acquiescenti huiusmodi resolutionibus, proponitur infrascriptum primum dubium consuetum, et quatenus placeat persistere in decisis quoad primam partem primi dubii, reproponitur alterum dubium quoad secundam partem eiusdem primi non resoluti. Super quibus, ex deducendis expectatur humiliter definitio EE. VV.:

1. *An, et in quibus standum, vel recedendum sit a decisis sub die 29 novembris 1710 in casu?* Et quatenus in decisis quoad primam partem primi dubii:

2. *Intra quot dies eorum permanentia in Civitate Andriae Sacerdotes exteri valeant celebrare Missas in ecclesia S. Mariae de Miraculis Ordinis Cassinensium eiusdem Civitatis, absque licentia Episcopi Andrien. in vim brevis Sixti V in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. quoad primum dubium, et secundum stetit in decisis; quoad quartum pariter stetit in decisis ad formam bullae Clementis X, Superna. [2]

Quoad 2. dubium, scilicet quoad secundam partem primi dubii alias propositi censuit, posse celebrare per quinque dies.

[Liber 61 Decretorum, p. 34 a tergo et 35].

3098.

S. C. C., *Comen.*, 14 mart. 1711.

Iam inde ab anno 1001 Leutegerius Episcopus in erectione Ecclesiae Collegiatae S. Euphemiae de Insula huius Dioecesis hanc inter caeteras legem Canonicis praescripsit: *Accensus amore coepit corde disponere, ut si fieri possit ad laudem Dei etc. ibi aliquam Canonicam vellet componere, saltem duobus temporibus in anno, Adventus Domini et Quadragesima etc. Et dulcia verba dicendo, taliter inquit, Vos Fratres volo, annuente Domino in unum congregari, et instantius Domino servire et pro omnibus orare.* Quam quidem legem apostolico diplomate confirmavit sa. me. Alexander III, uti latius ex dictis documentis in summario exhibendis.

Cum autem de anno 1700 Archipresbyter dictae Collegiatae deprehenderit illius Canonicos deflexisse a recta ratione servitii Chori et residentiae, recursum habuit ad hanc S. C., in qua partibus contradicentibus sequentia dubia fuerunt discussa, et resoluta: I. *An portiones decimarum Canonicis concessae cum reliquis distributionibus debeantur dumtaxat interessentibus?* II. *An ad participandas decimas et distributiones huiusmodi requiratur coniunctim residentia in Canonica Ecclesiae contigua, et quotidiana interessentia in Choro?* Quibus quidem S. C. sub die 26 iunii praelibati anni respondit: *Ad I. Affirmative. Ad II. censuit quoad residentiam in Choro ad formam fundationis.*

[1] Cf. N. 3095.
[2] Cf. N. 246.

Quibus sane resolutionibus sic stantibus, nuper ad eandem S. C. recurrerunt Communitas et homines primodicti loci Insulae, condolentes, Canonicos praedictos adhuc aberrare a debito Chori servitio tempore Adventus et Quadragesimae, ac diebus festivis iuxta praescriptam fundationis legem, ex eo asserto motivo, quod in certis quibusdam dicti servitii diebus eos oporteat interesse stationibus in aliis ecclesiis, inibi Missarum oneribus aliisque officiis, quibus sunt obnoxii, persolvendis, propterea autumant, iis diebus sese exemptos esse a residentia Chori in praefata Collegiata, quodque ulterius sibi fas ducunt gaudere in annum trimestre conciliari, [1] necnon residere extra dictum locum Insulae. Quapropter Oratores rogarunt imponi eisdem Canonicis modum opportunum ad eorum pensum exolvendum. Ac insuper exorarunt cogi antedictos Canonicos subire certas praetensas expensas occurrentes pro quibusdam functionibus in anno peragendis in saepedicta Collegiata. Iussus in praemissis informare Vicarius Capitularis, praetensiones Canonicorum tantum retulit nullumque votum aperuit, ut ex eius relatione pariter danda in summario. Concordatis itaque infrascriptis dubiis, contingit hodie causam proponi, ut ex deducendis utrinque a partibus monitis, EE. VV. resolvere non graventur:

3. *An, et sub quibus poenis teneantur praedicti Canonici singulis diebus Quadragesimae et Adventus nedum interesse omnibus horis canonicis, sed etiam canere Missam Conventualem?*

4. *An praefati Canonici gaudere possint vacatione trium mensium?*

12. *An, et quo tempore omnes Canonici dictae Collegiatae teneantur residere in Plebe Insulae?*

13. *An, et quas poenas incurrerint RR. Canonici Insulae praedictae adhuc absentes post praecepta Vicarii Capitularis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 3. Affirmative respondit, sub poenis a iure inductis; et in reliquis censuit audiendum esse novum Episcopum. [2]

[Liber 61 Decretorum, p. 114, 115].

3099.

S. C. C., *Neapolitana*, 14 mart. 1711.

Non acquiescens resolutioni die 12 aprilis 1710 [3] factae supradictus Vicarius noviter adversus eam audiri obtinuit. Hinc partibus monitis, ac

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 12.
[2] Cf. N. 3110, 3113, 3116.
[3] Cf. N. 3087.

reassumpto folio dicto die distributo, revocatur causa ad examen sub consueto dubio ab EE. VV. ex deducendis definienda:

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 12 aprilis 1710 in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 61 Decretorum, p. 112].

3100.

S. C. C., *Romana*, 28 mart. 1711.

De anno 1614 s. m. Paulus V apostolicis literis in forma commissaria directis cl. mem. tunc Urbis Vicario, ad instantiam Archiconfraternitatis existentis in ecclesia Parochiali S. Mariae de Planctu, praefatam Parochialem ecclesiam filialem Collegiatae S. Laurentii in Damaso Urbis, supprimendam, in eaque perpetuam Vicariam erigendam mandavit pro uno Vicario perpetuo Presbytero saeculari: *qui* (sunt verba dictarum literarum) *apud eam residere, curamque animarum parochianorum praedictarum exercere, ac illis Sacramenta et onera Parochialia ipsi Parochiali ecclesiae nunc et pro tempore quomodolibet incumbentia subire et adimplere, inibi singulis festivis et Sabbati diebus ad minus Missam celebrare teneatur*, etc. Ac pro congrua sustentatione dicti Vicarii curati pro tempore, et pro onerum sibi incumbentium supportatione ultra domum pastoralem iussit Pontifex ab eadem ecclesia Parochiali singulos illius fructus, redditus et proventus in censibus, proprietatibus ac bonis stabilibus consistentibus dismembrari et separari, sicque separatos applicari et appropriari eidem Vicario Curato; exceptis tamen omnibus oblationibus, eleemosynis, iuribus et emolumentis incertis tam ratione curae animarum, quam mortuariorum, funeralium, sepulturarum, anniversariorum ac aliorum undecumque provenientium, necnon quibuscumque donationibus et relictis eidem Parochiali ecclesiae de caetero quandocunque faciendis; quae omnia voluit pleno iure spectare ad Archiconfraternitatem praedictam, convertenda ab illius Officialibus et Confratribus in usum sacristiae et fabricae ac utilitatem et necessitatem saepedictae Parochialis ecclesiae regendae et gubernandae ab iisdem Confratribus, reservatis tantummodo eidem Vicario in funeralibus parochianorum, viatico et fasciculo candelarum, necnon stipendio pro manutentione unius Clerici, qui ei deserviat in concernentibus exercitium curae, uti latius ex iisdem literis roboratis decreto irritante, atque clausulis derogatoriis, aliisque in summario exhibendis. Subindeque insequenti anno 1615 eaedem apostolicae literae a Vicesgerente Urbis fuerunt per sententiam executioni demandatae, uti liquet ex copia eiusdem sententiae itidem danda in summario.

Cum autem Officiales et Confratres dictae Archiconfraternitatis nuper adverterint ab Antonio Pervenantio moderno Vicario antedictae ecclesiae fuisse hactenus neglectum onus celebrationis seu applicationis supradictarum Missarum, hinc recursum habuerunt ad hanc S. C. pro declaratione eundem teneri ad celebrationem earundem Missarum cum applicatione Sacrificii pro populo ad instar aliorum Curatorum, pariterque petierunt declarari, an is sit excusandus, quominus teneatur supplere Sacrificia praetermissa.

Comprobando praemissa, existimavit Eminentissimus Acciajolus Protector, praefatum Vicarium teneri omnibus diebus festis de praecepto, non vero Sabbatis, nisi aliquod in eos tale festum incidat, Sacrificium applicare pro populo, deducendo eiusmodi obligationem tum ex dispositione Sacri Concilii, cap. 1, Sess. 23, *de refor.*, tum pariter ex recensita lege erectionis Vicariae, qua Vicarius devincitur subire omnia onera parochialia ecclesiae incumbentia. Quod vero non teneatur Sabbatis applicare pro populo, elicuit ex plerisque allatis resolutionibus huius S. C. applicationem praedictam dumtaxat diebus festis de praecepto exigentibus. Ex quo arguit Eminentissimus Relator, nullo pacto Archiconfraternitatem ad id teneri, proptereaque praedictum Vicarium, cum sit Parochus, nequaquam excusari ab adimplendis Sacrificiis praetermissis, adeoque cogendum ad ea supplenda saltem a die motae huius controversiae, cum ab inde citra nulla bona fides, si qua daretur, eidem favere possit, uti latius ex relatione in summario exhibenda. Cumque viceversa praetendat Vicarius ad id onus teneri Archiconfraternitatem, fuerunt inter partes concordata infrascripta dubia, quae ipsis monitis, proponuntur hodie, ex deducendis hinc inde, ab EE. VV. sapientissime resolvenda:

1. *An Antonius Pervenantius, uti exercens curam animarum in ecclesia B. Mariae de Planctu, teneatur celebrare et applicare pro populo Sacrificium singulis festivis diebus; vel potius tale onus spectet ad Archiconfraternitatem mediantibus eius Capellanis in casu?*

2. *An, et quibus diebus, ultra festivos cuiuscumque hebdomadae idem Pervenantius, uti exercens dictam curam, teneatur celebrare et applicare Sacrificium pro ecclesia; vel potius spectet ad dictam Archiconfraternitatem modo quo supra?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative quoad primam et Negative quoad secundam partem.

Ad 2. censuit, teneri Pervenantium in diebus Sabbati ad celebrationem, non autem applicationem.

[Liber 61 Decretorum, p. 144, 145].

3101.

S. C. C., *Lauden.*, 2 maii 1711.

Multiplices obstrepuere controversiae inter Parochos Civitatis Laudae et PP. Carmelitas Discalceatos Conventus S. Marci eiusdem Civitatis, praetendentibus illis occasione associationis cadaverum contumulandorum in ecclesia dicti Conventus, eam ingredi cum Cruce, et intra eandem dare ultimum vale, ac ulterius exigere quartam funeralem, non obstante praetensa exemptione praefatorum Regularium. Qua de re antedicti Patres

recursum habuerunt ad hanc S. C. pro declaratione praemissorum, conquerentes insuper de impedimentis, quae dicuntur praestari a praefatis Parochis, quominus eligatur sepultura in eorum ecclesia, ac idcirco petierunt sibi restitui cadaver cuiusdam Ioannis Pozzuoli, vel saltem emolumenta eius funeris, quem asserunt elegisse sepulturam in eorum ecclesia, consepultum tamen a Parocho S. Geminiani in sua Parochiali. Requisitus Episcopus desuper informare, retulit assertam consuetudinem ingrediendi ecclesias Regularium occasione associationis cadaverum non extendi ultra duos vel tres passus, intra quos subsistere debet Parochus cum suo Clero et dare ultimum vale cadaveri in ecclesiam introducto, dicendo submissa voce unicum *Pater*, et recitando consuetos versiculos cum Oratione *Absolve, etc.* intactam relinquendo Regularibus decantationem Officii, de quibus transmisit quasdam extraiudiciales attestationes. Quo vero ad quartam funeralem, ait Informans, eam Parochis non deberi, quatenus PP. Carmelitae acquiescant laudabilibus consuetudinibus Ecclesiae Lauden., uti fusius ex eadem relatione danda in summario una cum aliis documentis in ea recensitis. Hinc inter partes concordata fuerunt haec dubia, quae hodie ex deducendis a partibus, ipsis monitis, resolvenda sunt a summa EE. VV. sapientia:

1. *An liceat Parochis in associatione cadaverum ingredi ecclesiam PP. Carmelitarum Discalceatorum cum stola et Cruce elevata, et intra ecclesiam dare ultimum vale; vel potius eisdem Parochis liceat dare ultimum vale extra ecclesiam, eam, ut supra, non ingredientibus?*

3. *Quibus poenis sint puniendi dicti Parochi, quatenus impedirent electionem sepulturae in dicta ecclesia?*

4. *An pro funere defuncti, eligentis sepulturam in dicta ecclesia, debeatur Parocho quarta funeralis; vel potius obstet exemptio praetensa a dictis Patribus dictam quartam non solvendi?*

5. *An sit restituendum cadaver Ioannis Pozzuoli; seu saltem emolumenta funeris percepta a Parocho S. Geminiani, ad favorem dictorum Patrum?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. *respondit: Negative quoad primam, et Affirmative quoad secundam partem.*

Ad 3. *Prout de iure.*

Ad 4. *Negative quoad primam, et Affirmative quoad secundam partem.*

Ad 5. *Negative.*

[Liber 61 Decretorum, p. 202].

3102.

S. C. C., *Ripana*, 2 maii 1711.

Cum modernus Episcopus Ripanus de mense septembris 1709 edictum typis mandaverit super observantia dierum festorum, in quo signanter illud praescripsit § 2. *Le fiere, che soglion farsi in alcune feste determinate dell'anno si tolerano doppo celebrata la Messa maggiore. Ma i mercati, che si fanno in giorno fisso della settimana, cadendo in questo qualche festa, si trasferiscano nel giorno antecedente o susseguente non festivo, secondo la disposizione di tutti i Sinodi Diocesani da nostri Antecessori stampati, sotto le infrascritte pene, ecc.* Nihilominus Civitas et homines Ripani ad impediendam eiusdem edicti promulgationem ex asserta immemorabili consuetudine habendi mercatum in die Sabbati, etiamsi in eum incidat dies festus, obtinuerunt ab Auditore Camerae monitorium super manutentione cum inhibitione. Sed R. P. Auditoris Sanctissimi decreto causa remissa fuit ad hanc S. C., in qua concordato infrascripto dubio, contingit hodie ex deducendis hinc inde a partibus monitis ab EE. VV. illud resolvi:

An liceat Communitati et hominibus Ripae habere mercatum die Sabbati intus vel extra Civitatem, quando occurrat, quod sit dies festivus in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 61 Decretorum, p. 203 a tergo].

3103.

S. C. C., *Senogallien.*, 2 maii 1711.

In executionem rescripti de die 24 maii 1710 [1] confecit iam taxam Episcopus, eamque transmisit in summario exhibendam, atque addidit Parochum a se vocatum omnia iura, sua fundare super consuetudine et solito exigendi, quam tamen, uti insubsistentem, et merum abusum, improbat ipse Relator. Hinc concordato inter partes infrascripto dubio, iisque monitis, proponitur illud hodie sapienter decidendum ab EE. VV.:

An sit servanda taxa, seu potius concedenda remissoria in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative quoad primam, et negative quoad secundam partem, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 61 Decretorum, p. 205].

3104.

S. C. C., *Brictinorien.*, 5 sept. 1711.

In ecclesia Beatissimae Virginis nuncupata de Lacu, distante a Civitate Brittonorii uno circiter milliario, colitur eiusdem SS. Virginis Imago, ad quam frequentibus miraculis illustrem, circumadiacentes populi cum eleemosynis et oblationibus confluere consueverunt. Haec porro ecclesia pluribus abhinc saeculis reperitur sub regimine et cura Abbatis et Monachorum Monasterii S. Mariae de Urano, Ordinis Camaldulensium eiusdem Civitatis, qui ad eam crebro accedere solent ad solemnia celebranda, aliasque functiones obeundas, in eaque detinentur Capellani et Sacrista, Clerici saeculares, pro Missarum celebratione et servitio ecclesiae. Sub eo autem praetextu, quod tam eleemosynae, quae a fidelibus offeruntur dictae

[1] Cf. N. 3090.

Sacratissimae Imagini, quam aliae, quae eiusdem nomine colliguntur per Civitatem et Dioecesim, non converterentur a Patribus in beneficium memoratae ecclesiae de Lacu, recursum habuerunt ad hanc S. C. Consules laici Magistratus Civitatis praedictae, ut praemissis consuleretur per deputationem personarum tam Cleri quam Civitatis, quae superintendant rectae eleemosynarum erogationi. Requisitus desuper Episcopus informare, exposita ulterius comprobando retulit sese pridem ad occurrendum huiusmodi abusui in patentibus expeditis pro Collectore eleemosynarum praedictae ecclesiae addidisse clausulam in fine, quod de collectis eleemosynis ratio reddenda esset Revisoribus deputatis in Synodo Dioecesana. Verum Abbas et Monachi ad animum id revocantes inhibuerunt Collectori, ne ulterius quaeritaret. At vero Episcopus, ne fideles merito eleemosynarum fraudarentur, mandavit eleemosynas pro eadem ecclesia colligi, ut prius, ac in earum Depositarium elegit quendam Civem Brittonorien., necnon quatuor probos viros, binos nempe ecclesiasticos de gremio Capituli Cathedralis, totidemque laicos de Primoribus Civitatis deputavit, qui una cum Depositario coram ipso Episcopo in recta eleemosynarum corrogatione insistant, quemadmodum latius in relatione in summario danda.

Iam vero inter haec maior increbuit controversia inter Promotorem fiscalem Curiae Episcopalis Brittonorii et Monachos praedictos, his quippe praetendentibus antedictam ecclesiam de Lacu, uti regularem, omnimoda exemptione potiri a iurisdictione et visitatione Episcopi, vigore instrumenti donationis factae ab olim Episcopo Populiensi (cuius sedes translata deinde fuit Brittonorium) primodictis Monachis et Monasterio de Urano, confirmatae in forma specifica ab Alexandro IV de anno 1228, cuius authentica copia exhibita fuit, cuiusque legalitas ex adverso impugnatur. Sane quidem in eodem instrumento tam dicta ecclesia de Lacu, quam aliae duae eodem contextu donatae enunciantur Parochiales et curatae, uti fusius ex tenore eiusdem instrumenti similiter dando in summario. Atqui e converso contendente Promotore fiscali saepedictam ecclesiam de Lacu, uti saecularem, una cum domo eidem adnexa esse subiectam iurisdictioni et visitationi Episcopi, et quoad iura parochialia subesse Parocho S. Christophori de Bassano, fuerunt a S. C. concessae hinc inde literae remissoriales necnon compulsoriales ad extrahendos actus visitationis Episcopi in ecclesia de Lacu, ac demandatum, ut exhiberentur libri introitus et exitus eiusdem ecclesiae, et per modum provisionis iniunctum, ut eleemosynae nomine B. Virginis colligendae deponantur in arcibus sacris illarum Civitatum, in quarum Dioecesi quaeritabuntur. Quibus adimpletis inter partes concordata sunt dubia infrascripta, quae iisdem monitis, proponuntur hodie, ut ex deducendis EE. VV. non graventur resolvere:

1. *An ecclesia S. Mariae de Lacu cum domo annexa sit exempta a iurisdictione et visitatione Episcopi in casu?*

2. *An Parochus S. Christophori in Bassano possit in eadem ecclesia et domo annexa exercere actus seu functiones parochiales, et administrare Sacramenta in casu?*

Die, etc., Sacra, etc. distulit resolutionem, censuitque extrahendam esse formiter donationem. [1]

[Liber 61 Decretorum, p. 410 a tergo, sq.].

3105.

S. C. C., *Tolentinaten.*, 5 sept. 1711.

Tolentinum iam olim Oppidum Dioecesis Camerinen. s. m. Sixtus V sua constitutione incipiente *Super universas* in ordine 51 Bullarii nov., tom. 2 erexit in Civitatem, eiusque antiquam Ecclesiam Collegiatam in Cathedralem cum Dignitate, Sede, et iurisdictione Episcopali, quam sane novam Cathedralem sic erectam univit cum Ecclesia Cathedrali Maceraten., ita ut Episcopus Maceraten. sit ambarum Ecclesiarum unitarum huiusmodi Episcopus. Cui quidem in § 6 eiusdem constitutionis id iniunxit: *Teneaturque retinere unum Vicarium in dicta Civitate Tolentin., qui non recognoscat Superiorem, nec ab eo habeatur recursus ad Vicarium dictae Civitatis Maceraten., sed tantum ad ipsum Episcopum.* Cum autem modernus Episcopus praetenderit ad se advocare causas in prima instantia vertentes inter Ecclesiasticas personas Dioecesis Tolentini, quod plurium milliarium itinere distat a Civitate Maceratae, ubi idem Episcopus residet, Communitas Tolentinaten. autumans id vergere in praeiudicium iurisdictionis Vicarii Tolentini et in incommodum et dispendium litigantium illius Dioecesis, obtinuit a Tribunali Auditoris Camerae monitorium cum inhibitione intimatum Promotori fiscali Curiae Episcopalis Maceratae super observatione praelaudatae constitutionis Sixtinae, signanter dictae § 6. Qua sane inhibitione non obstante et in illius spretum fertur Episcopum praedictum iudicialiter advocasse ad Civitatem Maceratae Monasterium monialium S. Agnetis Civitatis Tolentini; qua de re eadem Communitas institit in praefato Tribunali Auditoris Camerae pro purgatione attentatorum et circumscriptione gestorum. Sed recurrente Episcopo ad R. P. Auditorem Sanctissimi, hic causam remisit definiendam ad hanc S. C., in qua concordatis inter partes infrascriptis dubiis, iisque subinde monitis, ex utrinque deducendis EE. VV. sapienter definient:

1. *An Episcopus Maceraten. et Tolentini procedere valeat in prima instantia in causis Tolentinatorum ac Dioecesis Tolentini, dum residet in Civitate et Dioecesi Maceraten. in casu?*

2. *An constet de attentatis, ita ut acta gesta coram dicto Episcopo in dictis causis sint circumscribenda in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. censuit dandum esse decretum in Civitatis Castellanae et Hortanae, 8 iunii 1624, ad 5. dubium. [2]

Ad 2. respondit: Negative, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 61 Decretorum, p. 404].

[1] Cf. N. 3108.
[2] Cf. N. 2451.

3106.

S. C. C., *Senogallien.*, 3 oct. 1711.

Clericus Maria Salvatorius e Castro Roncitellorum, obtentis literis dimissorialibus sui Ordinarii, ad Minores Lectoratus et Exorcistatus Ordines, per saltum ordinatus fuit ad ordinem Acolitatus ab Episcopo Fanen., non accepto Lectoratu, atque successive in Ordinibus receptis se exercuit. Supplicat proinde pro opportuna absolutione sive dispensatione, ut promoveri possit ad dictum Ordinem Lectoratus et respective ad Sacros Ordines.

Die, etc. Sacra, etc. attenta relatione Episcopi Fanen. benigne commisit Episcopo Senogallien., ut veris, etc. Oratorem pro suo arbitrio et conscientia gratis absolvat, cum eo super irregularitate dispenset, ac eundem ad exercitium sumptorum et ad praefatum Ordinem Lectoratus et reliquos Sacros suscipiendos rehabilitet.

[Liber 61 Decretorum, p. 480 a tergo et 481].

3107.

S. C. C., *Aquilana*, 28 nov. 1711.

Paschalis Gioja ad praesens Sacerdos et Parochus S. Mariae de Paradiso terrae Pizzoli, monitus ab Archipresbytero Ordinario eiusdem terrae de incursu in irregularitatem ob homicidium ab eo patratum in personam Io. Dominici de Castellone usque de anno 1701, dum esset in statu simplicis Clerici, quem sane incursum idem Parochus praetexebat sub motivo patrati homicidii ad sui defensionem, vim vi repellendo, necnon mortis dicti Io. Dominici ex imperitia chirurgi sequuta post quadraginta dies ab accepto vulnere, exindeque nullo facto dubio irregularitatis Sacros Ordines et animarum curam susceperit. Nihilominus habito recursu ad hanc S. C. pro dispensatione sub die 11 ianuarii 1710 demandata fuit transmissio processus, quodque Orator abstineret a celebratione. Exhibito itaque processu desuper constructo in Curia Archipresbyterali terrae praedictae de dicto anno 1701 in eo quidem primo loco reperiuntur examinati duo chirurgi super corpore delicti, deponentes sese observasse dictum Io. Dominicum in lecto cubantem penetranti vulnere affectum supra caput ex parte sinistra occipitis cum effusione sanguinis, quod vulnus credidere factum cum stipite vel alio simili instrumento contundente, quodque ex tunc non diiudicabant lethale. Postmodum examinatus fuit idem Io. Dominicus, tanquam principalis, qui iuratus haec fassus fuit: *Hieri su le 21 hore, ritrovandomi nella Terra di S. Maria, che tengo in affitto a pascolare li miei bovi, e poco lontano si trovava una mia figliola, che guardava un somaretto, et in questo mentre venne il Chierico Pasquale Gioja, incominciò a maltrattare la sudetta mia figliola con schiaffi, et io dissi al*

sudetto Chierico, se perchè maltrattava detta figliola, e lui disse, gli haveva fatto andare le bestie nel grano, et io dissi, che non era la verità, e lui m'incominciò ad ingiuriare con brutte parole, et essendomi offeso di havermi detto il medesimo cornuto, ne feci atto di volermeli mettere appresso con una subbia, che teneva in mano, et essendo io passato di là del fiume, il medesimo si mise in fuga, ma poscia ritornatosi, e preso un bastone in terra, venne verso di me, et incominciandomi di nuovo ad ingiuriare, li dissi, vattene per amor di Dio, ma lui persistendo in detta lite, me si accostò, et alla parte di dietro mi diede una bastonata in testa con quel palo, et io per il dolore cadei subito in terra, et non so quanto stetti fuor di me, ecc.

Successive deventum fuit ad examen testium, quorum primus, scilicet mulier quaedam haec deposuit: *Come Domenica su le 21 ore, ritrovandomi io a cogliere la cicoria nel mio prato, ecc. poco lontano stava Gio. di Gio. Domenico in una sua terra tiene in affitto a pascolar li suoi bovi di là dal fiume, vidi di quà il Chierico Pasquale Gioja, quale assieme stavano contendendo con parole, e di più l'uno tirava de' sassi verso l'altro, uno stava da una parte et l'altro dall'altra parte del fiume, e doppo il detto Chierico se n'andò via in su, e dopo un certo spatio di tempo vidi, che il sudetto Giovanni havea passato il fiume, e vidi il medesimo Chierico ritornare in dietro, et accostatosi al medesimo raccolse un certo palo in terra, quale alzò, e lo diede in testa al medesimo Giovanni, che se li era accostato per prenderlo, quale subbito cadde in terra et un po' doppo vidi, che si rialzò et il medesimo Chierico se ne fuggì, ecc.*

Altera mulier examinata retulit: *qualmente Domenica su le 21 ore ritrovandomi dove si dice la Cona ecc. con altre donne, venne verso di noi il Chierico Pasquale Gioja, che stava turbato e colerico, al quale dissi io, et anche le altre, se che avea fatto, che stava così in collera, il quale disse, che li era stato di necessità bastonare Castellone, che così chiamamo noi un certo Giovanni di Gio. Domenico, e disse a Santa figlia del quondam Giuliano Gioja sua cugina, quale stava con noi, va, e pigliami il ferrajolo, perchè me ne voglio andar via, dicendo di più a noi, che andassimo a vedere, se il medesimo era morto, e guardando giù noi dove stava il medesimo Gio., lo vedessimo assettato sopra terra, et il medesimo Pasquale se ne andò via, ecc.* Cum depositione huius secundae mulieris concordant aliae duae similiter duarum mulierum examinatarum.

Interea vero post quadraginta dies vita functo eodem Ioanne, Ordinarius antedictus ad instantiam Promotoris fiscalis resumpsit informationes processus, ac denuo subiecit examini duos praefatos chirurgos, qui recognito cadavere Ioannis asseverarunt eum ob negligentem curationem periisse.

Hinc proposita causa per summarium sub die 10 maii 1710, rescriptum prodiit, ut expectetur novus Episcopus; sed renovante instantiam Oratore pro gratia dispensationis sub diebus 2 augusti 1710 et 24 ianuarii proxime praeteriti, semel et iterum *Lectum* decretum fuit. Hodie itaque novis congestis iuribus obtinuit Orator causam describi in folio, cuius resolutionem expectat favorabilem a benignitate EE. VV. sub consueto dubio:

An sit standum in decisis sub diebus 2 augusti 1710 et 24 ianuarii 1711, vel potius sit concedenda dispensatio ab irregularitate in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis.

[Liber 61 Decretorum, p. 530 a tergo, sq.].

3108.

S. C. C., *Brictinorien.*, 12 dec. 1711.

Proposita causa *Brictinorien.* in folio diei 5 septembris 1711 [1] libuit EE. VV. differre eius resolutionem, ac demandare, ut extraheretur formiter donatio. Exhibito itaque modo instrumento extractionis in summario dando, contingit causam reproponi cum iisdem dubiis mox dicta die propositis, ut EE. VV. reassumpto folio praefata die distributo ex utrinque deducendis a partibus monitis definire non graventur.

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. *respondit: Affirmative, exceptis mansionibus inservientibus pro colonis.*

Ad 2. *respondit: Negative, exceptis mansionibus, ut supra, pro colonis.*

[Liber 61 Decretorum, p. 544 a tergo et 545].

3109.

S. C. C., *Murana*, 12 dec. 1711.

Conquesti sunt penes hanc S. C. Capitulum et Canonici Cathedralis Ecclesiae Muranae, quod modernus Episcopus nullo praerequisito ipsius Capituli consensu, nulloque iuris ordine servato, de mense maii prope defluxi devenerit ad erectionem trium Canonicatuum in praefata Cathedrali de iurepatronatus Familiae Galellae, assignata dote cuiusdam Capellaniae relictae et fundatae ab Alexandro Galella in ecclesia PP. Minorum Conventualium S. Francisci antedictae Civitatis, ac deputaverit in Canonicos Matthaeum, Martinum et Clementem de Galellis antea possessores Capellaniae praedictae, tributis eisdem insigniis Canonicalibus ad instar aliorum Canonicorum ibi existentium, necnon assignato stallo in Choro post omnes alios Canonicos, sed ante Mansionarios; ac ulterius subinde pari modo instituerit quartum Canonicatum de Familia Jasilla. Attendentes autem Oratores nedum eorum praeiudicium, verum etiam nullitatem actus, tum ob dictum defectum consensus Capituli, tum pariter ob commutationem factam propria auctoritate supradictae Capellaniae fundatae a dicto Alexandro Galella in dicta ecclesia PP. Conventualium in tres praefatos Canonicatus, exorarunt, pro revocatione omnium praemissorum. Requisitus Episcopus informare, non videtur praenarrata inficiari, verum retulit, ad consulendum neglecto Ecclesiae servitio sese fuisse adductum ad praedictorum quatuor Canonicatuum erectionem extra numerum de iurepatronatus, cum onere inserviendi diebus dumtaxat festivis, eo quod ex viginti quatuor Capitularibus quotidianum divinorum pensum persolvere obstrictis saepius vix quatuor aut quinque intersint, sine metu punctaturarum, sine amore distributionum, quas collusive sibi remittunt. Quo vero ad commutationem Capellaniae inquit, Patres Conventuales renuisse praestare locum et commodum celebrandi in eorum ecclesia, proptereaque cautum fuisse pro celebratione Missae quotidianae adimplenda a tribus substitutis. Quo demum ad Capituli consensum haec ait: *Neque de consensu, neque de evidenti necessitate servitii cum Canonicis conquerentibus defuimus*. Ac denique subiecit se prohibuisse, ut ullus pro ipso hac in re causam dicat, quam in summa EE. VV. prudentia reponit, ut latius in relatione danda in summario. Unde subscriptis infrascriptis dubiis notificatis Procuratori in Curia ipsius Episcopi, necnon citatis supradictis quatuor provisis de novis Canonicatibus, causa proponitur, ut ex deducendis definiatur:

[1] Cf. N. 3104.

1. *An erectio trium Canonicatum supra numerum Ecclesiae Cathedralis de iurepatronatus laicorum Familiae Galellae noviter facta ab Episcopo cum dote simplicis Capellaniae, quam erigi demandavit quondam Alexander Galella, substineatur in casu?*

2. *An itidem substineatur erectio alterius Canonicatus iurispatronatus laicorum Familiae Iasillae pariter facta ab Episcopo?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. *et* 2. *respondit: Negative.*

[Liber 61 Decretorum, p. 545 a tergo et 546].

3110.

S. C. C., *Comen.*, 9 apr. 1712.

Relato controversiae themate inter Canonicos Collegiatae S. Euphemiae et Communitatem loci Insulae in folio Congregationis diei 14 martii anni prope effluxi [1] benigniter reassumendo, ex tredecim dubiis tunc propositis tria solummodo discussa et resoluta fuere. In reliquis vero rescriptum fuit: *Audiendum esse novum Episcopum*. Datis igitur literis Episcopo tum pridem assumpto, sed responsione nondum reddita, autumans eadem dicta Communitas novam facti dilucidationem frustra in tribus sequentibus dubiis expectari, sub die 3 octobris praelibati anni reproponi curavit: I. *An praefati Canonici gaudere possint vacatione trium mensium?* II. *An imposterum regulandus sit punctaturae modus iuxta decretum visitationis Episcopi anni 1707, vel quomodo?* III. *An, et quo tempore omnes Canonici dictae Collegiatae teneantur residere in Plebe Insulae in casu?* Quibus equidem EE. PP. in Congregatione diei 14 novembris subsequentis, ad quam omnino etiam unica dilata fuit resolutio, responderunt: *Ad I. Negative. Ad II. Affirmative. Ad III. Expectandam esse relationem Episcopi*. Huiusmodi vero resolutionibus minime acquiescentes Canonici,

[1] Cf. N. 3098.

nuper enixam renovarunt instantiam pro nova audientia super omnibus praedictis sex dubiis, quam obtinuerunt conditione adiecta, ut interim pareant decretis Sacrae Congregationis. Itaque etiamnum procrastinante Episcopo responsum literis Sacrae Congregationis, iam diu transmissis, ut tandem huic controversiae finis imponatur, Communitas praefata humiliter exorat EE. VV., ut parte saepius monita, iustitiam praemissarum resolutionum sapientissime iterum librare dignetur sub consuetis dubiis:

1. *An, et in quibus sit standum, vel recedendum a decisis sub die 14 martii 1711 in casu?*

2. *An, et in quibus sit standum, vel recedendum a decisis sub die 14 novembris anni 1711 in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. distulit resolutionem ad tertiam Congregationem omnino, non retardata omnimoda executione decretorum Sacrae Congregationis. [1]

[Liber 62 Decretorum, p. 110 a tergo et 111].

3111.

S. C. C., *Sarnen.*, 11 iun. 1712.

A fundamentis restituta Cathedrali Ecclesia Sarnensi, quae temporum iniuria iam fatiscebat, obsequens se praebuit Episcopus Castelblancus enixis precibus Oeconomorum Sacelli Sanctissimi Sacramenti, quod in antiqua Ecclesia consistebat, ipsis concedendo mediante pretio ducatorum 100 ampliorem Capellam ex parte dextera in novo aedificio excitatam, situmque propinquiorem pro sacrario extruendo cum facultate etiam effodiendi sepulchrum, pro cadaveribus eorum arbitrio tumulandis absque tamen praeiudicio mensae Episcopalis.

Successive de anno 1697 quidam in numero fere quinquaginta, sub nomine Confratrum Sanctissimi Sacramenti supplices exprimentes eorum Confraternitatem antiquissimam pene abiectam torpere adeo, quod vix remanerent Crux, Vexillum atque Mozettae, ut sane ad animarum subsidium revivisceret, supplicabant pro situs concessione prope saepe dictam maiorem Capellam, ubi aedificari posset Oratorium pro spiritualibus exercitiis peragendis. Libens quidem precibus annuit tunc Episcopus Tura, qui subinde de anno 1699 quasdam Confratribus ipsis praescripsit regulas sub Congregationis titulo, quae in summario exhibentur. Construi itaque asserti Confratres curarunt Oratorium cum coemeterio, cuius ianua cuicunque pervia respondere asseritur in via publica iuxta descriptionem absque citatione partis exaratam, quod subinde benedictum eiusque altare consecratum fuit, in eaque Sacra peragi coeperunt etiam ex piis fidelium relictis. In eiusmodi rerum statu modernus Episcopus in visitatione peracta de anno 1708 quaedam edidit decreta, quae assertis Confratribus summopere praeiudicialia asseruntur, potissime ex

[1] Cf. N. 3113, 3116.

eo quod eorum Capellanus sermocinari et celebrare absque Episcopi licentia prohibetur, Confratres quoque nonnisi ipso annuente quaestuare atque Officiales eligere inhibentur, eorum tandem sepulchrum interdicto supponitur. Quin etiam de anno prope effluxo, exponente Oeconomo et Capellano Sacelli SS. Sacramenti, quod saepe dicti asserti Confratres nunquam de legitima eorum Societatis erectione docuissent, quemadmodum infra biduum adacti fuerunt sub diebus 2 et 21 iulii 1710, Episcopus praelibatus ad erectionem novae Confraternitatis Ssm̃i Sacramenti in praefata maiori Capella processit, regulas ipsi constituit atque Confratres in Tabella describi fecit; cum vero post haec exquiri idem Episcopus curasset sodales praetensae antiquae Confraternitatis, num Societati tum recens erectae sese coniungi eiusque regulis subesse vellent, ipsi quidem expresse abnuerunt, autumantes perperam innovatum fuisse, cum ex visitationum particulis aliisque documentis satis constaret de antiqua eorum Confraternitate in Ecclesia Cathedrali, priusquam etiam ab Episcopo Castelblanco renovaretur, erecta, cuius administrationem pacifice semper gesserunt, quod tandem iam dictum Oratorium publicum et cuicumque pervium sit. Verum Promotore fiscali acriter contendente, quod Episcopus Tura Congregationem potius cum Oratorio privato ad spiritualia exercitia peragenda constituerit, quam Confraternitatem, quae sub proprio vexillo publicis interesse valeat functionibus, ex plerisque concordatis dubiis dignabuntur EE. PP. sapienter definire:

1. *An constet de legitima antiqua Confraternitate Ssm̃i Sacramenti, ut praetenditur, facta, et in quo loco in casu?*

2. *An constet de legitima erectione Confraternitatis Ssm̃i Sacramenti, ut praetenditur, facta a moderno Episcopo in Capella eiusdem tituli intus Ecclesiam Cathedralem in casu?*

5. *An electio Oeconomi seu Administratoris pro gubernio et administratione bonorum, eleemosynarum et oblationum Confraternitatis spectet ad Episcopum, vel ad Confratres in casu?*

6. *An electio tam Oeconomi seu Administratoris pro gubernio et administratione bonorum, eleemosynarum et oblationum dictae Capellae Sanctissimi Sacramenti, quam Capellani Confraternitatis, spectet ad Episcopum vel potius ad Confratres in casu?*

10. *An Confratres possint in eorum Oratorio facere celebrari unam vel plures Missas absque licentia Episcopi in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative in Capella Ssm̃i Sacramenti.

Ad 2. respondit: Negative.

Ad 5. et 6. censuit spectare ad Confratres cum approbatione Episcopi.

Ad 10. respondit: Affirmative quoad utramque partem, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit. [1]

[Liber 62 Decretorum, p. 195, 196].

[1] Cf. N. 3115.

3112.

S. C. C., *Marsicana*, 25 iun., 16 iul. 1712.

Autumantes Sacerdotes Ioachim Arquatus et Silvester de Philippis
beneficia, Canonicatus nuncupata, asserti annui proventus ducatorum 10,
quae respective obtinent in ecclesia Parochiali terrae Capistrelli, nullo
residentiae onere affecta esse, nuper in causa fuerunt, quod Communitas
et homines iam dicti Oppidi supplicem recursum ad SS. D. N. haberent,
precibus ad Sac. Congregationem reiectis, quo Sanctitas Sua ecclesiae
servitio ab ipsis pessumdato prospicere dignaretur, utque tandem iam
dicti Beneficiati divinum pensum, aliaque ecclesiastica munia praesentes
obirent iuxta praetensum antiquum morem. Profecto in hac eadem sen-
tentia consentit Episcopus, qui adversus praenominatos Ioachim et Silve-
strum non residentes sequestrum apposuit super eorundem Beneficiorum
fructibus, potissimum quibusdam visitationum decretis innixus, iam olim
editis ab Episcopo Peretto de anno 1626, eiusque successore Episcopo
Columna de anno 1636, in quibus sane sub expressa mulcta Abbati
et Canonicis eiusdem ecclesiae onus iniungitur Sacrum in aurora faciendi,
tradendi pueris prima Christianae fidei rudimenta, statis horis saltem die-
bus festis divina officia celebrandi, et praesertim in visitatione praelau-
dati Episcopi Columnae saepedictis Canonicis inhibetur, ne solemnitates
alibi celebraturi accederent, propriae ecclesiae servitium negligendo, sub
unius ducati poena, ut latius ex Episcopi relatione, aliisque iuribus in
summario exhibendis. Verum iam dictis duobus Praebendatis pro liber-
tate eorum respective Beneficiorum insistentibus atque proclamantibus,
sequestrum non minus iniuste, quam nulliter relaxatum a Curia Episco-
pali fuisse absque praevia citatione. Hinc concordatis inter partes infra-
scriptis dubiis, humiliter quaeritur ab EE. VV. sapienter declarari:

1. *An Beneficiati terrae Capistrelli Canonici nuncupati teneantur resi-
dere?* Et quatenus affirmative:

2. *An sequestrum relaxatum ab Ordinario super fructibus Beneficiorum
sit validum, vel potius revocandum veniat in casu?*

Die 25 iunii 1712 Sacra, etc. distulit propositionem.

*Die 16 iulii 1712 Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative quoad residen-
tiam causativam pro servitio ecclesiae ad formam decreti Episcopi.*

*Ad 2. Negative quoad primam, et Affirmative quoad secundam partem,
ac huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.*

[Liber 62 Decretorum, p. 240, 265].

3113.

S. C. C., *Comen.*, 6 aug., 3 dec. 1712.

Super controversia vertente inter Communitatem loci Insulae et Canonicos Collegiatae S. Euphemiae, die 9 aprilis 1712 [1] placuit EE. VV. differre resolutionem. Non dedignentur itaque nunc, partibus ipsis monitis, dubia tunc proposita sapienter definire.

Die 6 augusti 1712 Sacra, etc. stetit in decisis, et rescripsit nihil de remissoria, ac huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

Reproposita iterum causa, ac dubiis, quae in folio diei 14 martii 1711 [2] erant duodecimum et decimumtertium, *die 3 decembris 1712 Sacra, etc. ad 12. Affirmative respondit. Ad 13. censuit, incurrisse in poenas a iure praescriptas.* [3]

[Liber 62 Decretorum, p. 293 a tergo, 441, 445 a tergo].

3114.

S. C. C., *Barcinonen.*, 17 dec. 1712, 21 ian. 1713.

De mense februarii anni prope defluxi, cum ad extremum vitae periculum devenisset Franciscus Rocca Pistor, qui incolebat in atrio muris circumdato Monasterii Monialium Benedictinarum SS. Antonii et Clarae, non dubitavit earum Hebdomadarius sive Capellanus Sacramenta obeuntium ipsi ministrare, spiritum agenti assistere, eiusque cadaver, elata Cruce, in Sanctimonialium ecclesia inferri curavit, quod funere expleto in sepulchro conditum fuit. Hinc Vicarius atque operarius Parochialis ecclesiae Sanctae Mariae de Mari, intra cuius fines iam dictum atrium iacet, desuper querelam instituit in Curia Episcopali Barchinonen. exindeque cadaveris exhumationem reportavit, quod sane cum reductum fuisset ad proprias aedes, eodem Vicario funus prosequente reductum fuit ad liminare praefatae ecclesiae Monialium, in qua sepulcrum electum fuisse asseritur; verum Capellanum iterum eum excipere renuente, depositum tandem extitit in praememorata ecclesia Parochiali. Interea acre suscitata fuit iurisdictionalis controversia inter Antonium de Brudis Priorem Collegiatae Ecclesiae S. Annae, quem Moniales sub die 10 aprilis subsequentis Iudicem Conservatorem nominarunt, et Promotorem fiscalem Curiae Episcopalis, comminatis invicem censuris et poenis per simplices literas monitoriales, quatenus alter actus, ut supra, gestos cassaret ac pro irritis haberet; tandem vero huiusmodi litigium aequa partium gratia ita compositum fuit, ut Sacrae huius Congregationis oraculum

[1] Cf. N. 3110.
[2] Cf. N. 3098.
[3] Cf. N. 3116.

desuper exquireretur. Hinc reportata huiusce facti relatione ab Officiali Barchinonen., qui processum formiter constructum transmisit, in summario partium pro opportunitate recensendum, reliquum est, quod EE. PP. rimata etiam observantia, quae utrinque allegatur, pro eorum sapientia decernant:

1. *An Hebdomadarius, Clericus, Pistor, Olitor et Spenditrix, habitantes in Cortili Monasterii Monialium SS. Antonii et Clarae Ordinis S. Benedicti, habeant requisita Concilii* [1] *in casu?*

2. *An iidem exempti sint ab exercitio iurium parochialium Parochi ecclesiae S. Mariae de Mari in casu?*

3. *An exhumatio cadaveris Francisci Rocca ab ecclesia dictarum Monialium sustineatur, et restituenda sint Parocho emolumenta funeralia, sive potius dictum cadaver sit restitutuendum ecclesiae Monialium in casu?*

4. *An electio Conservatoris facta in casu, de quo agitur, fuerit legitime expleta in casu?*

Die 17 decembris 1712 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 21 ianuarii 1713 Sacra, etc., ad 1. et 2. respondit: Negative, et amplius non proponi mandavit.

Ad 3. Affirmative respondit quoad primam, et Negative quoad secundam partem. [2]

Ad 4. Negative, et amplius non proponi mandavit.

[Liber 62 Decretorum, p. 468 a tergo, sq., Liber 63 Decretorum, p. 1 a tergo].

3115.

S. C. C., *Sarnen.*, 21 ian. 1713.

Reproposito huius causae 6 dubio die 11 iunii 1712 resoluto [3] sub consueta forma:

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 11 iunii 1712 quoad 6 dubium in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 63 Decretorum, p. 1 a tergo].

3116.

S. C. C., *Comen.*, 1 apr. 1713.

In controversia iamdiu vigente inter Canonicos Collegiatae S. Euphemiae et Communitatem loci Insulae, resolutis quinque ex tredecim dubiis, postremo in Congregatione diei 3 decembris anni prope effluxi [4] septem,

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 11.
[2] Cf. N. 3119.
[3] Cf. N. 3111.
[4] Cf. N. 3113.

quae superfuerunt, proposita ac resoluta fuere. Hisce vero resolutionibus minime acquiescentes praelibati Canonici novam audientiam demisse efflagitarunt, quam ab EE. PP. obtinuerunt, ea adiecta conditione: *Non retardata executione decretorum Sacrae Congregationis.* Itaque ad enixas preces Communitatis Insulae causa reproponitur, ut EE. VV. iustitiam praemissarum resolutionum sapientissime iterum librare dignentur sub consueto dubio:

An, et in quibus sit standum, vel recedendum a decisis sub die 3 decembris 1712 in casu?

Die etc. Sacra etc. ad 12. stetit in decisis, tempore tamen servitii.

Ad 13. stetit in decisis et amplius non proponi mandavit.

[Liber 63 Decretorum, p. 118, 121 a tergo].

3117.

S. C. C., *Amalphitana*, 1 et 29 apr. 1713.

Binae comperiuntur in Oppido Atrani principaliores ecclesiae, Parochialis una ac Collegiata sub invocatione S. Mariae Magdalenae, altera simplex sub titulo SS. Salvatoris. In utraque asservatur SS. Eucharistiae Sacramentum, fons vero baptismalis et Sacra Olea in ecclesia dumtaxat SS. Salvatoris retinentur. Caeterum Praepositus iam dictae Collegiatae, cui totius Oppidi animarum cura incumbit, parochialia quaeque munera ibi explet, praeter doctrinam Christianam, quam in secundo dicta ecclesia docet, exindeque etiam Extrema Unctio ac Sacra Synaxis infirmis defertur, exceptis iis, qui circum Collegiatam procumbunt. Verum sacris Canonibus omnino inconsonum reputans Archiepiscopus Amalphitanus, quod in simplici ecclesia SS. Salvatoris divinum Sacramentum et Sacra Olea custodirentur, saepe Praepositum monuit, ac tandem decrevit, ut species Eucharisticae inibi conservatae consumerentur, nullisque futuris temporibus reponi possent. Hinc pro parte iam dicti Praepositi expedito coram Auditore Camerae monitorio super manutentione in possessione vel quasi, Sacramenta ministrandi, ac retinendi in secunda dicta ecclesia, subindeque a R. P. Auditore Sanctissimi remissa cognitione huiusce controversiae ad hunc Sacrum Consessum, impraesentiarum Archiepiscopus enixe contendit ecclesiam S. Mariae Magdalenae totius Oppidi Parochialem dumtaxat existere, quae nuper de anno 1707 in Collegiatam erecta fuit, propterea que in ipsa Sacramenta quaelibet ministranda ac respective conservanda esse, eaque omnino retineri non posse in ecclesia SS. Salvatoris, quae parochiali qualitate destituitur, quemadmodum satis liquere asserit ex instrumento iam de anno 1579 stipulato, in quo expresse enunciatur ecclesiam saepedictam SS. Salvatoris simplicem esse, ibique propter unicam tantum parochianorum commoditatem Divini Sacramenti ac Sacri Olei custodia permittitur ita, ut nullo unquam tempore animarum cura ob id inducta censeatur. Caeterum iam dictus Archiepiscopus pluribus inficiatur quamlibet assertam causam et consuetudinem a Praeposito forte allegandam,

eo praesertim quia Eucharisticum Sacramentum extra Parochialem ecclesiam asservari nequeat absque apostolico indulto, quam plurima etiam minus probanda, quae exinde oriuntur, idem exaggerat. Quoniam vero saepedictus Praepositus in antiqua consuetudine rationabiliter, ut inquit, inducta, enixe insistit, ulterius contendens, quod Parochus prohiberi nequeat, quin Sacramenta ministret in quibuscumque ecclesiis, quae intra fines Plebaniae iacent. Idcirco infrascriptum dubium inter partes concordatum fuit, quod ex utrinque deducendis dignabuntur EE. VV. sapienter definire:

An Sanctissimum Sacramentum Eucharistiae, fons Baptismalis et Oleum Sanctum debeant retineri et asservari in ecclesia S. Mariae Magdalenae loci Atrani, vel potius liceat etiam illa retinere in alia ecclesia SS. Salvatoris dicti loci in casu?

Die 1 aprilis 1713 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 29 aprilis 1713 Sacra, etc. respondit: Affirmative quoad primam, et Negative quoad secundam partem.

[Liber 63 Decretorum, p. 121, 160 a tergo].

3118.

S. C. C., *Pennen.*, 29 apr., 13 maii 1713.

Percupiens Dominicus Antonius de Felicibus beneficium erigere sub invocatione SS. Triadis in Oppido Planellae, publicum dotationis instrumentum exaravit sub his conditionibus, videlicet: I. Iuspatronatus familiare sibi eiusque descendentibus praeservavit. II. Patroni vero pro eorum libito valeant Rectorem amovere. III. At si Clericus ex Familia de Felicibus ad huiusmodi beneficium assequendum animum adiiciat, is perpetuo praesentari debeat. IV. Rectores, sive Beneficiati, in minoribus Ordinibus constituti, adstricti sint dumtaxat B. Virginis Officium quotidie persolvere. V. Pro eorum vero conscientiae serenitate expresse iam dictus fundator adiunxit, quod expletis indictis oneribus, reliquum ex fructibus, utcumque ipsi vellent, disponerent, perinde ac si essent patrimoniales redditus. VI. Huiusmodi Beneficii idoneus etiam habeatur Clericus septennis, dummodo B. Virginis Officium calleat. VII. Caeterum hoc dictum Beneficium obnoxium numquam sit devolutionibus, neque apostolicis affectionibus, sive reservationibus, etiam per vacationem in Curia, sed iuspatronatus semper illibatum patronis praeservetur. VIII. Nullamque pluralitatem vel incompatibilitatem beneficium huiusmodi inducere possit, etiam, ut dicitur, sub eodem tecto. IX. Facultatem sibi ipsi eiusque successoribus pius disponens reservavit transferendi beneficium ad quodcunque altare sive ecclesiam benevisam. Subindeque iniuncto Beneficiatis onere trium Missarum hebdomadalium cum aliis tribus solemnioribus quolibet anno, primum saepedicti beneficii possessorem nominavit, quemadmodum latius ex instrumento in summario recensendo.

Quoniam vero Episcopus Pennen. huiusmodi conditionum quartam, sextam, septimam et octavam nullatenus admittendas censeat absque

beneplacito apostolico, tanquam iuri repugnantes, ut iuribus et rationibus coacervatis enixe contendit in relatione pariter circumferenda: hinc praelaudatus Dominicus Antonius supplex nunc agit, quo beneficium ex integra animi sui sententia erigi valeat. Eminentissimus Barberinus, qui pro informatione et voto desuper requisitus fuit, re accuratissime pertractata, censet, perperam Episcopum conditionibus praeindicatis refragantem se praebere, eo vel maxime, cum fundatores possint conditiones etiam iuri contrarias in limine erectionis beneficiorum statuere. Caeterum Eminentissimus idem Relator sedulo animadvertit, quintam conditionem, cui iamdictus Praesul libens adstipulatur, vel penitus reiiciendam, vel saltem opportuna declaratione moderari oportere, quandoquidem contra beneficii substantiam ibi cavetur, quod eius redditus Deo dicati in profanos usus erogari licite possint, ut latius ex relatione, quae in summario dabitur. His itaque praecognitis, aliisque uberius adducendis, remanet, quod EE. VV. sapienter dubium definiant:

An, et quae conditiones in erectione beneficii, de quo agitur, sint approbandae in casu?

Die 29 aprilis 1713 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 13 maii 1713 Sacra, etc. censuit, esse approbandas omnes conditiones praeter quintam; et quoad nonam esse permittendam translationem cum consensu Ordinarii pro tempore, prout de iure.

[Liber 63 Decretorum, p. 161 a tergo, 190].

3119.

S. C. C., *Barcinonen.*, 13 maii 1713.

Repropositio 3. dubio iam resoluto die 21 ianuarii 1713, [1] cum moniales noviter audiri obtinuerint, dignabuntur EE. VV. consuetum dubium sapienter definire:

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 21 ianuarii 1713 super 3. dubio in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis, et huiusmodi dubium amplius non proponi mandavit.

[Liber 63 Decretorum, p. 193 a tergo].

3120.

S. C. C., *Anagnina*, 27 maii 1713.

Ut primum sacris infulis decoratus fuit Episcopus Anagninus, suae conscientiae moderatorem ac Theologum selegit Sacerdotem Camillum Pascuccium, cui subinde Cathedralis Ecclesiae Canonicalem praebendam contulit. Quoniam vero sub anno 1710 mox dictus Pascuccius per trime-

[1] Cf. N. 3114.

stre Episcopi lateri adhaesit in Oppido Acuti, plerique ex Canonicis in dubium revocare coeperunt, num huiusce absentiae tempore lucrifacere ipse possit eiusmodi praebendae proventus, qui ex quotidianis distributionibus integre constituuntur. Quare praelaudato Pascuccio ad Auditorem Camerae provocante super exequutione decreti emanati in *Anagnina*, diei 17 aprilis 1706,[1] quo iam decisum perhibetur, Canonicum familiarem Episcopi in sui absentia percipere posse distributiones, amissa dumtaxat tertia parte, Capitulum et Canonici exaggerantes resolutionem praeiudicatam, unica tantum parte informante, tum emanasse, controversiam huiusmodi ad hunc Sacrum Consessum decidendum reiici obtinuerunt. Expeditis itaque consuetis literis pro informatione, Episcopus eo quo par est obsequio morem gerendo, facultatem, ut inquit, sibi ex iuris dispositione competentem, propugnat, ut binos Canonicos assumere in sui obsequium valeat, praesertim in pastoralibus muneribus explendis, qui hoc interim tempore tanquam praesentes in Choro haberi debeant, quod si praebendarum proventus integre consistant in quotidianis distributionibus, tum solummodo deperdere debent tertiam earum partem. Hinc summo EE. VV. iudicio definienda proponuntur concordata dubia, ex uberius utrinque adducendis:

1. *An Canonico Camillo Pascuccio familiari et commensali Episcopi et per eumdem in sui Theologum assumpto et apud eumdem Episcopum tempore aestivo degentem in terra Acuti debeantur distributiones quotidianae, et pro qua parte in casu?*

2. *An Episcopus visitare volens Civitatem vel Dioecesim, aut alia episcopalia munera obire, assumere possit unum vel duos Canonicos, et pro quanto tempore in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. *respondit: Affirmative, amissa tertia parte.*

Ad 2. *Affirmative quoad visitationes, et quousque duret visitatio; quoad vero alia munera censuit, esse explicanda, audito Episcopo.*

[Liber 63 Decretorum, p. 218].

3121.

S. C. C., *Frequentina seu Abellinen.*, 27 maii 1713.

Quam demisse exponebatur in folio Congregationis diei 18 sept. 1688, quod inter Frequentum in cacumine montis positum eiusque Casalia, quae ad radices iacent, unius milliarii intervallum existeret itineris ita asperi difficilisque, ut hyemali praesertim tempore vix peragi possit, proptereaque cum eorum incolae in numero tercentum circiter saepesaepius infeliciter deperirent spiritualibus subsidiis haud praemuniti: pietatis zelo accensus Dominicus Carracciolus utilis dominus, ecclesiam sub invocatione SS. Dominici et Francisci in meditullio Casalium proprio aere construi curavit, eamque in Parochialem erigi cum assignatione

[1] Liber 56 Decretorum, p. 120 a tergo et 121.

congruae portionis ex fructibus ecclesiae Archipresbyteralis suppliciter egit. Iudiciali processu transmisso super praemissorum veritate, suasque adiiciente preces Episcopo pro expetita dismembratione, propositum fuit dubium: *An procedendum sit ad petitam erectionem dictae ecclesiae in Parochialem cum assignatione congruae pro Parocho ex fructibus ecclesiae Archipresbyteralis arbitrio Episcopi detrahendae?* Cui negativum responsum prodiit, sed EE. PP. censuerunt, quod Episcopus, quatenus opus esset, aliis mediis, prout de iure, provideret. Decennio iam evoluto insurrexit Antonius Pascuccius Archipresbyter Curatus, autumans expetitam Parochialis erectionem nullatenus permittendam esse, prae ceteris attenta tenuitate reddituum praebendae Archipresbyteralis, ac iniungi Eminentissimo Beneventano Archiepiscopo supplicavit, ut invalescens rursus novandi consilium prorsus eliminaret; quatenus vero diiudicaretur necessarium, iugiter retineri posse, addidit, in ecclesia S. Michaelis Archangeli in districtu Casalium iam inde a priscis temporibus erecta, Vicarium Curatum, eorundem incolarum sumptibus; quibus relatis precibus sub die 29 novembris 1698 Sacra Congregatio eas benigne remisit praelaudato Eminentissimo Cardinali Archiepiscopo, qui desuper procederet, prout de iure. Assumpta huiusce causae cognitione, maturoque examine, ut perhibetur, discussa, tandem Eminentissimus ipse Cardinalis Archiepiscopus sub die 17 martii 1701 definitive pronunciavit super erectione primodictae ecclesiae SS. Dominici et Francisci in Parochialem, eius Rectori assignata annua praestatione ducatorum 30 ab incolis Casalium suppeditanda una cum ducatis 20 ex decimis Capitulo solvi consuetis detrahendis, cui annuatim Parochus offerret cereum quatuor librarum pro subiectionis inditio, ut latius ex transumpto sententiae in summario describendo. Statim quidem Archipresbyter ab huiusmodi iudicato reclamavit, ac tandem deducta controversia ad Sacram Congregationem, contingit in praesenti ad trutinam revocari dubium inter partes concordatum sapienter ab EE. VV. definiendum:

An sententia super erectione Parochialis SS. Dominici et Francisci sit exequenda in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 63 Decretorum, p. 220].

3122.

S. C. C., *Romana seu S. Agathae Gothorum*, 27 maii 1713.

Percupiens Archangelus Tramazzi Clericus Romanus Sacris Ordinibus initiari ad titulum duorum simplicium Beneficiorum, quae obtinet in Agathensi Dioecesi, literas testimoniales ab Eminentissimo Urbis Vicario expetiit, easque de anno 1711 obtinuit ea adiuncta clausula: *monentes tandem dictum Archangelum Tramazzi de observantia dictae consti-*

tutionis Innocentianae [1] *ac declarationum Sacrae Congregationis Concilii* in Ariminen. Ordinationis, 10 ianuarii, *et praesertim in* Alatrina, 9 iulii 1701 *circa congruam more romano, sub poenis in eadem constitutione contentis.*

Ad Sacros itaque etiam Presbyteratus Ordines Orator promotus fuit ad titulum nedum simplicium Beneficiorum, quae supra fuerunt indicata, verum quidem Capellaniae cum onere diurni servitii in Choro ab ipso detentae in ecclesia SS. Annunciationis praelibatae Civitatis. Nuper vero cum dictus Tramazzus rei familiaris componendae causa ad Urbem accesserit, facultatem celebrandi consequi nequivit eo sub obtentu, quod more Romano inspecto, minus sufficienti congrua esset provisus, proptereaque humilem recursum habuit ad Sacram Congregationem, ut decernere dignaretur, an promeritam suspensionis censuram lueret. Hinc reportata Eminentissimi praelaudati Urbis Vicarii relatione, qui sub praemissa facti narratione in EE. PP. iudicio votum suum reposuit, in Congregatione diei 28 novembris 1711 responsum prodiit: *Incurrisse suspensionem, et pro absolutione et dispensatione ad annum, et interim curet provideri de supplemento patrimonii iuxta taxam romanam.*

Iterum vero audiri obtinuit Orator autumans Sacri huius Consessus praeiudicatas resolutiones sibi locum dumtaxat vindicare, cum quis Romanus ad titulum simplicis Beneficii in altera Dioecesi sacris Ordinibus initiatur; at ipse ad titulum Capellaniae promotus quoque fuit, quam obtinet cum onere personalis residentiae et quidem praecisae, quemadmodum satis liquere praetendit ex documentis, quae in summario dabuntur. Requisitus igitur informare Episcopus S. Agathae, praemissis confirmatis, saepedicti Oratoris sensibus adstipulatur, eique prompto animo literas dimissoriales iam concessisse, subdit, cum satis compertam haberet eius mentem perpetuo commorandi in sua Dioecesi, tum ex iudiciali expressa declaratione coram testibus ab ipso prolata, cum etiam ex acceptatione Capellaniae residentialis, quam dimittere nunquam poterit, cum sit titulus suae Ordinationis. Postremo praelaudatus Relator subtexit, quod in praeindicata ecclesia SS. Annunciationis Capellani numero sexdecim, inter quos Orator, quotidie in Choro psallunt, divina solemniter celebrant, punctaturis subiacent, Episcopo Pontificalia exercenti praesto sunt, et in sacris supplicationibus sub proprio vexillo incedunt. Quibus equidem praecognitis, aliisque uberius adducendis, restat, quod EE. VV. decernere non dedignentur consuetum dubium:

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 28 novembris 1711 in casu?

Die, etc. Sacra, etc. praevio recessu a decisis, censuit, Oratorem non incurrisse, praestito iuramento per eumdem de permanendo in Dioecesi Sanctae Agathae.

[Liber 63 Decretorum, p. 219 a tergo et 220].

[1] Cf. N. 258.

3123.

S. C. C., *Balneoregien.*, 8 iul. 1713.

In Dioecesana Synodo Balneoregien. sub anno 1710 coacta, prae ceteris laudabiliter statutis pro ecclesiastica disciplina custodienda, sedulo iniungitur, quod in tabella onerum Missarum, quae in unaquaque ecclesia haberi debeat, primum describatur Missa Conventualis pro benefactoribus et fundatoribus applicanda, non obstantibus tenuibus redditibus, atque consuetudine. Parochialium vero ecclesiarum Rectores quibuscumque Dominicis aliisque festivis diebus Sacrificium pro ovibus sibi ipsis creditis offerre debeant, etiamsi congrua destituantur; quod si uberes fructus percipiant, singulis diebus Missam Parochialem applicare teneantur. Huiusce Synodalis constitutionis effectum diversimode eludere contendentibus Canonicis Cathedralis, nuper Promotor fiscalis recursum habuit ad hanc Sacram Congregationem pro declaratione plurium emergentium difficultatum, quibus eliminatis, Synodalia edicta ad executionem re ipsa deduci possint. Super his precibus informare iussus Episcopus prae caeteris insinuat, quod iam pridem bina Canonicorum Collegia in Balneoregiensi Civitate comperiebantur; nuper vero apostolica intercedente auctoritate utrisque simul iunctis, unicum Capitulum coaluit in Cathedrali Ecclesia, cuius omnes praebendae ex unione plurium Beneficiorum cum Missarum oneribus constant; animarum vero curam in ea Urbis regione *Civita* vulgo nuncupata obire tenetur alter ex Canonicis, qui pro eius libito in ecclesia S. Donati procul a Cathedrali sita residentiam explere, in eaque Missarum onera praebendae annexa adimplere potest cum integra participatione quorumcumque emolumentorum et distributionum canonicalium, ut latius ex forma apostolici diplomatis in summario exhibendi. In altera vera Civitatis parte, quae *Rota*, dicitur, parochiale onus duobus Canonicis incumbit, quorum praebendis auctoritate Sacrae Congregationis fuit annexum. Caeterum Canonici Missas Parochiales et Conventuales unanimi consensu offerre recusant, tum innixi assertae consuetudini, cum ex praetensa tenuitate reddituum, tum quia onera huiusmodi in erectione minime decernantur; quin etiam benefactorum suffragio satis consultum autumant ex anniversariis in tabella descriptis, quae a Kalendis Septembris ad Kalendas Ianuarias, quibuscumque diebus non impeditis ex festo duplici, diebus Dominicis, ac defunctorum exequiis ita celebrari debent, ut in prima hebdomada pro Episcopis vita functis offerantur, in secunda pro Canonicorum animabus, in reliquis vero pro benefactorum suffragio. Addit praeterea Canonicus, qui Parochi officio fungitur in regione *Civitae*, his omnino praegravari non posse, cum a Chori servitio auctoritate apostolica sit exemptus, atque ideo a celebratione Missae Conventualis alteriusve pro populo, quae per turnum in Cathedrali Ecclesia celebrari debent. Verum enim vero Promotor fiscalis has Capituli exceptiones retundere contendit ex iuribus circumferendis;

reliquum est, quod EE. VV. consultissimum oraculum proferant super dubiis concordatis, parte saepius monita:

1. *An Canonici Ecclesiae Cathedralis et Parochialis Balneoregii teneantur applicare quotidie Missam Conventualem pro fundatoribus et benefactoribus in casu?*

5. *An ultra Missam Conventualem sit celebranda et applicanda diebus festivis Missa Parochialis a Canonicis per turnum, sive potius a Canonicis Curatis in casu?*

7. *An, quatenus Missa Parochialis sit celebranda in diebus festivis a Canonicis Curatis in Parochia Contradae Rotae, sufficiat celebratio et applicatio unius Missae pro populo, seu potius ambo Canonici Curati teneantur ad applicationem supra dictae Missae in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. distulit resolutionem. [1]

[Liber 63 Decretorum, p. 281, 282].

3124.

S. C. C., *Ruben.*, 8 et 28 iul. 1713.

Sibi vindicante Capitulo Cathedralis Ecclesiae Rubensis ius celebrandi Missas et exequias, necnon anniversaria recolendi praecipue, quae vulgo dicuntur *Terzi*, *Settimi* et *Trigesimi*, in quibuscumque ecclesiis tam Regularium, quam Confraternitatum ex piorum disponentium voluntate peragenda, praetereaque funerum occasione eorum ecclesias subeundi, Crucis vexillo erecto, ibique parentalia sacra persolvendi: prae caeteris insurrexerunt PP. Dominicani eiusdem Civitatis, ac deducta controversia ad Sacram Congregationem, eius praesidium implorarunt, ne praetensa eorum iura et privilegia a Clero saeculari sic in propriis ecclesiis pessundentur. Desuper informare requisitus Episcopus Rubensis, cum ex huiusmodi funeribus, quae in Regularium ecclesiis peragi debent sibi quartam deberi contendat, eius votum aperire praetermisit, ne pro domo sua perorasse videretur. Receptis vero plurium testium depositionibus aliisque compilatis actis, accurate incubuit, quod tam mensae episcopalis rationes, quam Capituli, ac denique praememoratorum Patrum modo pateant, ut ius suum, si quod competat, cuique tribuatur. Porro ex processiculo transmisso iis neglectis, quae pro Episcopo adducuntur, in altero EE. PP. consessu opportune recensenda, tam pro parte Capituli, quam pro saepedictis Patribus enixe propugnatur controversum ius funerandi, ac anniversaria peragendi ex diuturna observantia constabilitum, quemadmodum ex iuribus uberiori calamo in summario utrinque adducendis. Hinc ad enixas eorundem Patrum preces non gravabuntur EE. VV., qua pollent sapientia, infrascripta dubia definire, partibus semel iterumque monitis:

1. *An PP. Dominicanis Civitatis Ruben. liceat in propria ecclesia celebrare Missas, Exequias et Anniversaria vulgo Terzi, Settimi, et Trigesimi*

[1] Cf. N. 3126.

tam pro his, qui tumulati reperiuntur in dicta ecclesia, quam extra, nec non alia et quaecumque Anniversaria, et pro his eleemosynam recipere; sive potius haec omnia privative spectent ad Capitulum illius Cathedralis in eadem ecclesia PP. Dominicanorum in casu?

2. *An liceat Capitulo dictae Cathedralis occasione associationis et tumulationis cadaverum in ecclesia dictorum PP. Dominicanorum eam ingredi cum stola et Cruce erecta, ibique facere funus circa cadaver in casu?*

Die 8 iulii 1713 Sacra, etc. distulit resolutionem ad primam Congregationem omnino etiam unica.

Die 28 iulii 1713 Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative quoad primam et Negative quoad secundam partem.

Ad 2. quoad Crucem respondit: Affirmative; in reliquis: Negative; et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 63 Decretorum, p. 279 a tergo, 308].

3125.

S. C. C., *Ratisbonen.*, 28 iul. 1713.

Supplices exposuerunt Sanctissimo D. N. Abbas et Monachi Coenobii in Waldsassen, Ordinis Cisterciensium, quod apostolica Bonifacii IX et Sixti IV auctoritate intercedente quamplures iamdicto Monasterio perpetuo unitae extiterunt Parochiales ecclesiae, praesertim in Tursenreut, Beuthel, Wondreb, et Falkenbergh cum expressa facultate eas moderandi per Monachos ad nutum amovibiles, sive per saeculares Sacerdotes. At Consistorio Episcopalis Ecclesiae Ratisbonensis modo in controversiam revocante huiusmodi libertatem praeficiendi Monachos animarum curae, eosque pro animi sententia removendi: praelibati Abbas et Monachi Sanctissimum eundem D. N. apostolicarum constitutionum Vindicem exoptarunt, contendentes nullimodo ab Episcopo perturbari posse in iure deputandi Parochos amovibiles etiam ex praelibati Monasterii Regularibus, proindeque liberum quoque sibi ipsis esse collapsam assertam prioralem domum in Civitate Tursenreut a fundamentis restituere pro uberiori animarum beneficio. His itaque precibus ad Sacrum hunc Consessum reiectis, expeditae fuerunt consuetae literae pro informatione Ordinario Ratisbonensi, qui nuper, ut par est, obsequendo mandatis, redditis literis, unionem praelibatarum Parochialium minime inficiatur, prae caeteris vero subtexit, quod ab immemoriali tempore eis praeesse solent saeculares Sacerdotes tanquam Vicarii perpetui, qui ad Abbatum praesentationem ordinaria auctoritate instituuntur, licet, ut Relator ipse prosequitur, retroactis temporibus omnes explorati fuerint aditus subinferendi Monachos ad nutum amovibiles, nulla unquam illuxit ratio morem immutandi. Hinc Consistorio Ratisbonensi apostolicarum sanctionum dispositionem satis eludere contendente, eo praesertim, quia nullatenus effectum sortitae fuerint, dignabuntur EE. VV. ex his aliisque latius utrinque adducendis, pro eorum sapientia decernere:

1. *An Vicarii deputandi ab Abbate Monasterii Waldsassen Parochiis,*

de quibus agitur, sint deputandi perpetui, seu potius temporanei? Et quatenus affirmative quoad secundam partem:

2. *An sit liberum Abbati deputare in praedictos Vicarios temporaneos etiam Monachos sui Monasterii in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. *respondit Negative quoad primam, et Affirmative quoad secundam partem.*

Ad 2. *Affirmative.*

[Liber 63 Decretorum, p. 311].

3126.

S. C. C., *Balneoregien.*, 19 aug. 1713.

Non dedignentur ad enixas Promotoris fiscalis preces, altera parte saepius monita, dubia die 8 iulii 1713 proposita [1] definire.

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. *respondit: Affirmative.*

Ad 5. *Negative quoad primam et affirmative quoad secundam partem.*

Ad 7. *censuit: sufficere unicam celebrationem et applicationem.*

[Liber 63 Decretorum, p. 349 a tergo et 350].

3127.

S. C. C., *Bambergen.*, 30 sept. 1713.

Prae caeteris membris Abbatiae Fuldensis, cuius visitationem instituerat de expresso mandato SS. D. N. Eminentissimus Bussius, tum Nuntius ad tractum Rheni, iam de anno 1710 perlustravit Praeposituram Cellensem, ipsique deprehendit animarum curam incumbere, quam Sacerdos saecularis obibat, deputatus a Christophoro Ernesto de Guttemberg, Praeposito, Monacho professo in praememorata Abbatia Fuldensi Ordinis S. Benedicti; at huiusce praepositurae ecclesiam iam fatiscentem perspexit, in eaque nullum decorem; quare haec aliaque minus probanda exinde oriri pro certo habens, ex quo iamdictus Praepositus residentiam ibi non faciat, cum alteram obtineat Abbatiam Monasterii S. Michaelis Bambergae. Hinc praelaudatus Eminentissimus visitator apostolica auctoritate eum sedulo monuit, quatenus intra sex mensium curriculum, quorum duo pro primo, duo pro secundo, reliqui vero pro tertio et peremptorio termino computarentur, Abbatiam vel Praeposituram dimitteret, alias dicto termino elapso, eandem Praeposituram alteri committendam decrevit, prout latius patet ex transumpto decreti in summario exhibendo. In obsequium apostolicae visitationis transactis sex mensibus praestitus statim Abbas Fuldensis Praepositum Cellensem nominavit Adolphum de Dehalberg, quo excitatus praenominatus Christophorus Ernestus sup-

[1] Cf. N. 3123.

plex praesidium imploravit Supremi huius Consessus, prae caeteris autumans, supradicti Monasterii regimen obtinuisse a s. m. Alexandro VIII cum expressa facultate simul retinendi saepedictam Praeposituram, eiusque possessores nunquam in ipsa residentiam fecisse contendit ex documentis, quae pariter in summario dabuntur. At Promotore fiscali visitationis apostolicae insistente, quod simul incompatibilis censeri debeat retentio Abbatiae et Praepositurae, ac apostolicum diploma subreptionis et obreptionis vitio inficiatur, superest, quod EE. VV., qua solent, sapientia decernant:

An Christophorus Ernestus de Guttemberg, Monachus Abbatiae Fuldensis simul retinere possit Praeposituram in Cella una cum Abbatia Monasterii S. Michaelis Bambergen. in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative. [1]

[Liber 63 Decretorum, p. 419].

3128.

S. C. C., *Veronen.*, 18 nov., 2 dec. 1713.

Infausto concitato bello Cretensi, sanctae memoriae Clemens IX benigne in subsidium attribuit Reipublicae Venetiarum pretium bonorum tum pridem suppressae Congregationis S. Hieronymi de Fesulis in eius dominio existentium. Hinc sub hasta exposito Monasterio S. Zeni extra moenia Veronae tandem deliberatum fuit PP. Somaschis Provinciae Venetae pretio ducatorum 4300, prae caeteris sese obligantibus omnia Missarum onera integre adimplere suppressae Congregationi incumbentia, quae tum computata fuere in quatuor Missis quotidianis ultra alias 245 annuatim, necnon anniversariis 53, pro quibus sane oneribus assignati fuerunt tot annui redditus oneribus correspondentes in summa lib. 2942, exindeque additum fuit: *con obligo ad essi PP. Somaschi e successori di pagare le gravezze, che per essi livelli si pagano a segno però, che non possono esser astretti a pagamento alcuno in somma maggiore ecc., così che siccome li Padri saranno tenuti sempre all'adempimento della celebratione delle messe, anniversarii e notturno, come è detto di sopra, senza diminutione veruna;* atque infra additum fuit: *di più resta dichiarato, che in ogni caso fossero affrancati tutti o parte de livelli, non perciò s'intendi diminuirsi in conto alcuno l'obligatione delle Messe et anniversarii sudetti, ma debbi sempre continuarsi la celebratione nel numero come sopra, che così li sudetti Rev. Padri in detto nome si obligano in ogni più ampla forma, renunciando ad ogni e qualunque beneficio, che quovis modo potessero pretendere di redutione di essa celebratione di messe a numero minore, o per alteratione circa l'elemosina, e stipendi, o per ogni altra qualsivoglia ragione e causa, che in qualunque tempo e sotto qualsisia pretesto potesse fare a suo pro, volendo et espressamente convenendo, che siano in perpetuo celebrate le sudette messe et*

[1] Cf. etiam N. 3132, 3141.

anniversarii, come sopra, senza alcuna diminutione, e ciò per patto speciale et espresso, senza il quale non sarebbe detto Monsig. Nunzio delegato devenuto alla stipulatione del presente istrumento, ecc.

Quoniam vero ex annuis redditibus assignatis aliqui nunquam exigi potuerunt, alii itidem succedentibus temporibus inexigibiles effecti fuere ex decoctione debitorum; cumque etiam nonnullis capitalibus restitutis iuxta nostrorum temporum conditionem pecuniae implicari nequiverint, nisi ad rationem quatuor vel quinque pro quolibet centenario: his adamussim computatis deperiisse asseruntur annui redditus in annuis lib. 623. Ulterius ex praelibata summa 2942 in contractu assignata, detractis diversimodi oneribus ac vectigalibus in lib. 409, quae supervenerunt, impraesentiarum libera tantum superest summa lib. 1910 circiter, quemadmodum latius in libello circumferendo exponitur. Porro huiusmodi redditum diminutione perspecta nuper iamdicti Patres Somaschi humiles exposuerunt preces pro onerum consentanea reductione; exquisitaque Episcopi Veronensis informatione, qui uberius praelibatam facti seriem recenset in literis, quae in summario dabuntur: in Congregatione diei 30 Aprilis superioris anni reiecta fuit Oratorum instantia per summarium relata, qui minus acquiescentes, causam in folio modo describi curarunt, propitiumque oraculum ab EE. PP. exposcunt sub dubio:

An, et quo modo sit locus reductioni Missarum in casu?

Die 18 novembris 1713 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 2 decembris 1713 Sacra, etc. respondit: Negative.

[Liber 63 Decretorum, p. 459 a tergo, 504].

3129.

S. C. C., *Lamacen.*, 16 dec. 1713.

Iam olim Abbatibus Ordinis S. Benedicti Regnorum Portugalliae opinantibus iurisdictione quasi-episcopali cum territorio separato potiri, in Congregatione diei 7 augusti 1649 [1] bina proposita fuere dubia, super quibus prodiit resolutio *Negativa*. Atqui priscam controversiam restaurantibus tribus modernis Abbatibus Cistercien., nempe S. Mariae de Salzedas, S. Ioannis de Tharauca et S. Petri de Aguias, sub die 13 augusti 1707 [2] datum fuit dubium, cuius resolutio protracta fuit cum clausula: *interim abstineant ab omnibus;* repropositoque subinde eodem dubio in Congregatione diei 26 ianuarii 1709, EE. PP. placuit respondere: *Affirmative.* [3] Eo autem sub obtentu, quod mox dicti Abbates in pristina mente perseverantes, huiusmodi decretis sibi ipsis intimatis haud morem gerant, quin etiam Abbas S. Mariae de Salzedas sub saepius repetito praetextu territorii separati assertam Synodum Dioecesanam cogere ac publicare

[1] Cf. N. 2698.
[2] Cf. N. 3057.
[3] Cf. N. 3073.

ausit, summoque iure Ordinario usque nunc utatur: Episcopus Lamacensis autumans Sacri huius Consessus iurisdictionem ita ab ipsis eludi, dubium infra positum super attentatis subscribi curavit; e converso autem Abbates praedicti in eorum praetensis iuribus insistentes adversus resolutionem editam de anno 1709, noviter audiri obtinuerunt. Hinc modo ad trutinam revocatur mox dicta resolutio, ac dubium super praetensis attentatis, super quibus ex utrinque late deducendis EE. VV. consultissimum oraculum pandere non dedignentur:

1. *An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 26 ianuarii 1709 in casu?*

2. *An constet de attentatis, ita sit illa sint, et quomodo purganda in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. quoad Ordines et dimissoriales stetit in decisis; in reliquis distulit resolutionem, censuitque dandas esse remissoriales et compulsoriales Abbatibus, et interim abstineant.

Ad 2. respondit: Negative.

[Liber 63 Decretorum, p. 525].

3130.

S. C. C., *Viglevanen.*, 13 et 27 ian. 1714.

Puerorum Seminarium iam pridem ab Episcopo Mauritio Petra in Civitate Viglevanensi erectum, congruisque subsidiis instructum ad formam cap. 18, Sess. 23, *de refor.* de anno 1614 a piae me. Episcopo Odescalcho curae Patrum Congregationis Somaschae commissum asseritur. Cum vero succedentibus temporibus deterius prolaberetur, ut primum Episcopale onus assumpsit Petrus Marinus Sormannus, animum adiecit ad idem Seminarium restituendum iuxta praescriptam formam Sacri Concilii Tridentini, ac reipsa sub anno 1693 electis deputatis tam Capituli, quam Cleri, cum ipsis colloquium habuit super fabricae elevatione, exindeque praevia assignatione quorundam bonorum solemniter convenit cum praememoratis Patribus Somaschensibus super instruendis pueris in pietate et bonis artibus, quae conventio apostolica auctoritate communita fuit a s. m. Innocentio XII, expeditis literis in forma Brevis. At de anno 1702 aliis redditibus assignatis in summa lib. 3256 praelaudatus Episcopus Sormannus disposuit, quod super oeconomica administratione in quibusdam expressis casibus Patres ipsi procederent cum consensu Episcoporum pro tempore atque addidit, quod ubi viginti alumni in Seminario non manuteneantur, tum redditus eidem numero correspondentes deponerentur apud idoneam personam ab Episcopo approbandam. His constitutis, alumni sub disciplina remanserunt in Seminario, eousque vigil incubuit saepe dictus Episcopus Sormannus; eodem vero e vivis erepto, unanimi consensu adierunt Capitulum Cathedralis Ecclesiae, facultatemque implorarunt, ut extra Seminarium literarum studia prosequi possent, expletisque autumnalibus feriis intra eius septa revertere noluerunt adeo, ut iam a decennio clausum idem Seminarium remaneat, assertis protestationibus a praelibatis Patribus opportune intermissis ab anno usque 1704. Huic itaque

intolerabili absurdo occurrere satagentes Capitulum ac Deputati mox dicti Seminarii nuper confugium habuerunt ad EE. PP. pro resolutione dubiorum, quae cum PP. Somaschensibus suscitata fuerunt, praesertim quoad assertam iurisdictionem Episcopi ac Deputatorum Seminarii, necnon etiam super eiusdem bonorum oeconomica administratione; propthereaque consuetis literis pro informatione expeditis, Episcopus morem gerendo, luculentam facti seriem exposuit, quae in summario recensebitur. Partibus itaque eorum iura late prosequentibus, quid desuper decernendum sit, summae EE. VV. sapientiae et prudentiae relinquitur:

5. *An PP. Somaschenses teneantur reddere rationem de administratu Episcopo cum assistentia Deputatorum Seminarii in casu?*

6. *An liceat Episcopo cum assistentia, ut supra, quoties voluerit, visitare Seminarium tam in spiritualibus, quam in temporalibus in casu?*

7. *An idem, cum assistentia, ut supra, licitum sit Capitulo, seu Vicario Capitulari sede vacante, in casu?*

Die 13 ianuarii 1714 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 27 ianuarii 1714 Sacra, etc. ad 5., 6. et 7. respondit: Affirmative.

[Liber 64 Decretorum, p. 4, 29].

3131.

S. C. C., *Ruben.*, 3 mart. 1714.

Inquisitione instituta praetensi raptus puellae Caesareae Fucilae de mense ianuarii anni prope elapsi, plures testes formiter in Curia Episcopali interrogati desuper fuerunt, qui univoce deposuerunt summo mane diei 30 decembris 1712 iter faciente iamdicta puella cum eius matertera, Roccum Sanctem Pellegrinum repentino eam abripuisse ac domum suae sororis asportasse. Interea, ut testes ipsi prosequuntur, praenominata matertera magnos clamores edidit, puella vero nec verbum quidem perturbati animi protulit. Monitione itaque expedita sub die 7 ianuarii, quatenus infra tres dies, quorum singuli pro primo, secundo ac ultimo respective termino computarentur, idem Roccus iudicio sisteret ad allegandam causam, quare censuris obnoxius declarari non deberet, quae contra raptores comminantur in Sacra Tridentina Synodo, cap. 6, Sess. 24 *de reform. matr.* incusataque contumaciali absentia semel, iterum ac tertio sub diebus 9, 10, et 11 praefati mensis, postridie excommunicationis edicta affixa fuere. Statim iamdictus Roccus confugium habuit ad Sacram Congregationem pro opportuna absolutione, ut coniugii foedus inire posset cum dicta puella, at EE. VV. placuit rescribere Episcopo, ut procederet, prout de iure, ad declarationem praetensi impedimenti raptus. Hinc Orator ipse coram Iudice se constitutit, ac ingenue fassus fuit raptum commisisse consensiente, quin etiam proponente puella, quo libere exoptatum matrimonium contrahere possent vel invitis ipsius consanguineis qui tractatum sponsalium constanter reiecerant. Subinde apud honestam matronam puella collocata fuit, ut omnimoda libertate perfrueretur, ac iureiurando interrogata deposuit, quod

nuptiarum amore percita Oratorem induxit, ut se ipsam subduceret, proindeque nullatenus raptui restitit. Quibus sane perspectis Vicarius Generalis definitive tandem pronunciavit nullum inter Roccum et Caesaream intercedere impedimentum raptus, quo matrimonium prohiberi inter eos valeat. Verum enim vero super censuris fulminatis mox dictus Vicarius interloquutus non fuit, iterum Orator supplex rediit ad hanc Sacram Congregationem pro reportanda declaratione super earum insubsistentia. Quapropter exhibito actorum processu concordatisque binis dubiis, superest, quod EE. VV. sapienter decernere non graventur:

1. *An obstet praetensus raptus ad contrahendum matrimonium in casu?*

2. *An censurae sustineantur in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. censuit, obesse.

Ad 2. committendum censuit, prout praesentis decreti tenore benigne commisit Episcopo Ruben., ut Oratorem a censuris praemissa de causa forsan incursis absolvat ad cautelam.

[Liber 64 Decretorum, p. 61].

3132.

S. C. C., *Bambergen.*, 28 apr. 1714.

Non acquiescens Christophorus Ernestus in decisione sub die 30 septembris 1713,[1] noviter audiri obtinuit; unde partibus monitis, hodie exquiritur ab EE. VV. prudentissimum iudicium sub consueto dubio:

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 30 septembris 1713 in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.[2]

[Liber 64 Decretorum, p. 167 a tergo].

3133.

S. C. C., *Camerinen.*, 9 iun. 1714.

Devitare contendentes Praepositus, Canonici et Beneficiati Collegiatae Ecclesiae S. Martini Oppidi Caldarolae, cui animarum cura incumbit, onus applicandi Missam Parochialem et respective Conventualem, in Congregatione diei 28 iunii 1704 describi curarunt in folio id dubium: *An praefati Praepositus, Canonici et Beneficiati teneantur applicare Missam Parochialem et respective Conventualem pro populo in casu?* Cui responsum prodiit *affirmativum.*[3] Sicut anteactis temporibus nunquam Missam Conventualem applicarunt, ita quidem minime rescripto acquieverunt praeli-

[1] Cf. N. 3127.
[2] Cf. tamen N. 3141.
[3] Cf. N. 3022.

bati Praepositus, Canonici et Beneficiati; cum vero ab Episcopo assidue interpellarentur, ut tandem eorum muneribus non deessent, noviter audiri iampridem obtinuerunt. Superest itaque, quod ex late adducendis, citato Promotore fiscali Curiae Episcopalis, EE. VV. sapientissimum oraculum proferant super consueto dubio:

An, et in quibus sit standum, vel recedendum a decisis sub die 28 iunii 1704 in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 64 Decretorum, p. 218].

3134.

S. C. C., *Patavina*, 9 iun. 1714.

Emerito quadraginta annorum laudabili servitio in Cathedrali Ecclesia, Canonicus Antonius Maria de Lazara beneficium iubilationis ab hac Sacra Congregatione promeruit sub die 16 ianuarii praelapsi anni, consueta adiuncta dispositione: *ut quamvis in posterum non inserviat, nihilominus fructus omnes et distributiones quotidianas sui Canonicatus percipere possit, perinde, ac si Choro et Officiis divinis personaliter interesset*. Huiusce indulti causa inter Capitulares dubitari coepit, nunquid iamdictus Canonicus aliique iubilationis privilegio cohonestati praeter distributiones quotidianas fieri participes debeant anniversariorum fixorum, quae a piis testatoribus instituta fuere absque expressa lege, quod distribuantur inter praesentes; anve iidem Canonici iubilati a Civitate absentes percipere possint distributiones ac anniversaria praefata intra et ultra tres menses vacationis permissos a Sacro Concilio Tridentino,[1] etiamsi e Civitate digrediantur Adventus ac Quadragesimae tempore, aliisque festivitatibus expresse enunciatis in apostolicis literis sa. mem. Gregorii XIII, qui trium mensium vacationem Capitularibus est elargitus clausula adiuncta: *dummodo vere resideant in toto Adventu et tota Quadragesima, et in festivitatibus solemnibus Nativitatis etc*. Siquidem Capitulum, licet iudicialis contradictoris partes sustinere in hac controversia nolit, rationes dubitandi quoad memorata anniversaria Eminentissimo Episcopo exposuit, quia in iubilationis indultis tantum de distributionibus disponitur, nullaque fit anniversariorum mentio, cumque sub nomine quotidianarum distributionum, ut inquit, anniversaria nunquam intelligantur, nulla est ratio, cur in huiusmodi privilegiis comprehendi debeant, quae stricte asseruntur interpretanda. Bona tamen fide Capitulares fatentur, quod anniversaria haec tum infirmis, cum etiam aliis legitime absentibus, qui ad participandas distributiones admittuntur, ex immemorali consuetudine elargiuntur. Quoad vero alteram partem dubitationis propositae id ipsum Capitulum causam ambigendi proponit, cum in iubilationis rescriptis non absolvatur Canonicus

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 12.

a residentia in Civitate, sed tantum ab interessentia in Choro, urgente praesertim immemorabili asserta consuetudine, qua Canonici infirmi absentes a Civitate ultra tres menses vacationis, a participatione quotidianarum distributionum excluduntur, nisi sint expresse a Sacra Congregatione privilegiati. Remissis itaque precibus Eminentissimo Episcopo, qui iura hinc inde coram ipso deducta transmisit, restat, quod ex latius in summario adducendis EE. VV. sapienter definire dignentur:

1. *An ultra distributiones quotidianas taxatas in Ecclesia Cathedrali Patavina in summa scutorum trium millium, admittendus sit Canonicus iubilatus ad participationem Anniversariorum fixorum, in quibus non adest conditio dividendi inter praesentes tantum in casu?*

2. *An Canonicus iubilatus absens a Civitate intra et ultra tres menses vacationis concessos a Sacro Concilio Tridentino, Sess. 24, de ref., cap. 12, percipere debeat distributiones quotidianas et Anniversaria praedicta in casu?*

3. *An Canonicus iubilatus easdem distributiones et Anniversaria percipere debeat, licet absens a Civitate tempore Adventus, Quadragesimae, aliisque festivitatibus contentis in literis s. m. Gregorii XIII in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1., 2. et 3. respondit: Affirmative.

[Liber 64 Decretorum, p. 216 a tergo et 217].

3135.

S. C. C., *Firmana*, 7 iul., 4 aug. 1714.

Iam pridem laicalis Confraternitas sub invocatione Sanctissimi Rosarii erecta in Conventu parvo Minorum Conventualium Sancti Francisci Oppidi S. Elpidii praetensionem excitare coepit super exemptione ab Ordinaria iurisdictione, potissimum quoad liberam absolutamque proventuum ac piorum legatorum administrationem. Hinc instaurato iudicio in Tribunali Auditoris Camerae super exequutione et observatione constitutionis 86 S. Pii V, incip. *Consueverunt*, § 5,[1] in qua sancitur huiusmodi Confraternitates licite et libere posse in pios earum usus convertere oblationes et legata quaecunque etiam Ordinarii loci licentia desuper minime petita, iamdicta Confraternitas sententiam favorabilem reportavit, unica eadem parte informante. His excitatus Promotor fiscalis Curiae Archiepiscopalis Firmanae recursum suppliciter habuit ad R. P. Auditorem Sanctissimi D. N., qui causam eiusmodi ad Sacrum EE. PP. Consessum reiecit. Impraesentiarum itaque Promotor ipse fiscalis enixe contendit, quod praememorata societas nullatenus constabilire possit praetensam exemptionem et libertatem, potissimum quoad visitationem et bonorum administrationem inter alia sedulo attenta praetensa observantia super iurisdictione exercita nedum quoad Confraternitatem, sed quidem in ipso parvo Monasterio. Considerandum itaque superest, num Archiepiscopus et quonam iure, ordinario nempe, vel delegato, iurisdictionem explicare possit tum in visitatio-

[1] Die 17 sept. 1569. – Bull. Rom., tom. 4, III, p. 71, 72.

nibus huiusce Confraternitatis, cum etiam in administratione, sive exactione rationum ipsius bonorum, sub infrascriptis concordatis dubiis, quae sapienter resolvere EE. VV. dignabuntur ex latius utrinque adducendis:

1. *An Archiepiscopus Firmanus possit visitare Confraternitatem SS. Rosarii erectam in Conventu PP. Minorum Conventualium S. Francisci Terrae S. Elpidii in casu?*

2. *An Confraternitas praedicta possit administrare omnes proventus dictae Confraternitatis absque assensu Ordinarii in casu?* Et quatenus affirmative:

3. *An Confraternitas teneatur reddere rationem de dicta administratione praefato Ordinario in casu?*

Die 7 iulii 1714 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 4 augusti 1714 Sacra, etc. in omnibus respondit Affirmative, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 64 Decretorum, p. 276 a tergo, 303].

3136.

S. C. C., *Neapolitana*, 1 sept. 1714.

Maria Rocca annos triginta circiter nata, quae in praesentiarum servitio est addicta nobilis matronae Hieronymae Paganae Civitatis Neapolis, cupiens saeculares nuptias inire, ex eo praepediri contingit, cum Baptismi fidem neque indicare possit. Etenim, ut ipsa exposuit, puellula consignata fuit Annae Rocchae in Civitate Barchinonensi ab homine quodam, qui eam expositurus pergebat ad Hospitale. Supplex itaque eadem Maria Rocca EE. PP. oraculum imploravit, quatenus ex praenunciato defectu fidei Baptismi libere Matrimonium contrahere nequeat, ut benigne decernatur, quomodo sit ipsi consulendum. Eminentissinus Archiepiscopus, cui remissae fuerunt preces pro consueta informatione, veritatem expositorum sibi liquere asseruit ex iurata attestatione iam dictae Annae Rocchae Barchinonensis, subindeque addidit, oratricem vitam pie vivere, ac Sacramenta Poenitentiae et Eucharistiae frequentare consuevisse. Caeterum votum suum aperire praetermisit.

Hisce relatis precibus per summarium sub die 17 iunii praeterlapsi anni placuit EE. PP. rescribere, quod servatis servandis examen exciperetur Annae Rocchae, subindeque causa describeretur in folio; quibus supremis mandatis obsequendo, praeviis interrogatoriis, praedicta Anna Barchinonensis recensuit bene sibi cognitam esse Mariam Roccam, eamque tanquam filiam nutrivisse, at de eius Baptismo nihil certi deponere posse, quandoquidem per vicum transeunte quodam homine, qui praedictam Mariam tum infantem dierum sex ad Hospitale expositorum ducebat, eadem ipsa Anna, recens filio orbata, sibi consignari requisivit puellulam, quatenus lactis copia se exonerare posset. At voti compos effecta, credens puellam sacris aquis expiatam fuisse, interrogare desuper praetermisit hominem. Materno deinde affectu eam nutrire coepit, quam Mariam nuncupabat, eique proprium cognomen indidit, neque praetermisit christianae religionis praecep-

tis ac pietate ipsam imbuere. Ulterius eadem Anna Rocca interrogata super regionis more circa tempus collationis Baptismi, respondit, infra terminum dierum octo pueros sacris aquis regenerari solere, ut plurimum vero in secundo, tertio vel quarto die ab eorum nativitate. Hinc subtexuit, quod Maria Rocca, quae puella sex dierum ad eius manus pervenit, tum poterat esse baptizata, ut sibi persuasum habuit, et adhuc in huiusmodi credulitate perseverat. Nihilominus id certo asseverare non posse, inquit, tum quia praememoratum hominem interrogare praetermisit, cum etiam quia nullum signum Baptismi recepti secum puella habebat. Caeteroquin vero syngrapham collo appensam indicantem Baptismi collationem infantes expositi in his regionibus portare solent. His itaque praelibatis, oratrix ipsa preces renovat, quo sibi benigne consulatur, ut possit Matrimonium contrahere, non obstante defectu fidei Baptismi. Dignabuntur itaque EE. PP. solita prudentia et sapientia decernere:

Quomodo Oratricis precibus sit annuendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. censuit, Oratricem esse baptizandam sub conditione ac secreto, et deinde procedi posse ad contractum matrimonii, servatis servandis.

[Liber 64 Decretorum, p. 345].

3137.

S. C. C., *Reatina*, 1 et 22 sept. 1714.

Inde ab anno 1634 supremis conditis tabulis Petrus Falconettus heredes usufructuarios sibi adscivit Dominicum et Ursulam fratrem et respective sororem, iisque vita functis sub hac verborum periodo Capellanias ex integro asse erigi iussit: *Ne istituisca tante Capellanie ad nutum di detta communità del Castello di S. Giovanni in Valle Reatina amovibili, quanto saranno sufficienti i frutti di detta heredità, quali Capellani debbano celebrare la Messa in giorni non impediti per l'anima di esso Testatore, et quali Capellani debbano havere scudi cinquanta per ciascheduno.*

Iam pridem de anno 1705 Capellaniarum huiusmodi, quae primo vacabunt, medietatem obtinuerunt Clerici Regulares Matris Dei Scholarum Piarum pro fundatione eorum Collegii in Civitate Reatina, benigna intercedente auctoritate Sanctissimi D. N. Cumque alteram ex dictis Capellaniis possideat Virgilius de Virgiliis laudatus in Urbe Causarum Patronus, qui sub anno 1709 ad saeculares nuptias convolavit, in eisque adhuc perseverat, praelibati Clerici Regulares supplices exposuerunt preces in hoc Sacro Conventu, quo EE. PP. decernere dignentur factum iam esse locum vacationi eiusce Capellaniae a die contracti Matrimonii. Precibus pro consueta informatione remissis Episcopo Reatino, idem ipse iura utrinque sibi exhibita recenset, et quidem pro parte Capellaniae possessoris prattendi asserit, quod huiusmodi Capellaniae habeantur mere legata pia, quorum nedum capaces esse autumat Clericos uxoratos, sed etiam feminas et infantes. Qualitatem legati pii comprobari, inquit, tum quia bona, ex quibus Capellaniae constant, sunt laicalia ac Patroni sunt mere laici, tum

etiam ex quo Capellaniae sunt absque titulo, nullumque designatum comperitur altare, ubi Missarum onera exequi debent, ac tandem certius, cum nulla interposita fuerit Ordinarii auctoritas in erectione, quae a simplici exequutore laico peracta extitit, neque Capellani Episcopi institutionem exposcunt. At e converso sibi ipsis non deesse idem Relator asserit, praelaudatos Clericos Regulares, qui enixe contendunt huiusmodi Capellanias, etsi non sint Beneficia, reputari non debere legata mere pia, cum onere Missarum celebrandarum a Sacerdotibus a legatario conductis, in qua hypothesi militare asserunt auctoritates, quae capacitatem laicorum et mulierum astruunt. Sed quidem iidem Patres inquiunt, in terminis hic versari Capellaniarum Ecclesiasticarum, quarum fructus integre spectant ad Capellanos cum onere Missarum, adeo ut laici, qui sub nomine Capellanorum venire profecto non possunt, partem in huiusmodi Capellaniis habere nequeunt; adstipulante ulterius observantia, qua attenta, semper Sacerdotes, vel saltem Clerici caelibes ad eas nominati comperiuntur. Quibus rationibus ab Episcopo indicatis pro parte utriusque collitigantis, latius ab ipsis partibus reassumendis, summa EE. PP. sapientia diiudicabit:

1. *An Capellania, de qua agitur, vacaverit per subsequens Matrimonium Virgilii de Virgiliis in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An, et a quo tempore debeatur restitutio fructuum dictae Capellaniae in casu?*

Die 1 septembris 1714 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 22 septembris 1714 Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. a die motae litis in casu, de quo agitur. [1]

[Liber 64 Decretorum, p. 347, 387].

3138.

S. C. C., *Carniolen.*, 22 sept. 1714.

Ab humanis erepto Antonio della Marra, Episcopo Carniolensi, sub die 16 maii ultimo elapsi, tredecim Canonici Cathedralis consilium inierunt super electione Vicarii Capitularis, deputatoque Scrutatore, eorum octo suffragati fuere Primicerio Francisco Antonio Sasso; quinque vero in partibus steterunt Marci de Laurentio Decani. Ita quidem publicata electione, mox dictus Primicerius Sassus literas patentes excepit, munusque exercere coepit. At Decanus de Laurentio contendens nulliter omnino assumptum eum fuisse, tanquam non decoratum laureola doctorali, minusque habilem, ac se ipsum Doctorem praeelegi debuisse, recursum habuit ad Curiam Metropolitanam Capuanam, ex qua idem Decanus de Laurentio ex integro Vicarius Capitularis deputatus fuit, cassata electione Capitulari. Appellatione interposita, deductaque huiusmodi controversia ad Sacrum hunc Consessum, literae pro consueta informatione datae fuerunt Eminentissimo Archiepiscopo Neapolitano ac Vicario generali

[1] Cf. etiam N. 3140.

Capuano; et quidem Eminentissimus praelaudatus Archiepiscopus, exposita facti serie praenarrata, tantum addit, quod memoratus Primicerius Sassus doctoralem gradum assumpsit sub die 29 eiusdem mensis Maii; ceteroquin vero eum laudibus commendat ab integritate, doctrina et prudentia, quarum specimen dedit cum semel functus fuit Officio Vicarii Generalis, ac iterum Visitatoris Generalis Dioecesis. Verum excitata controversia super huiusmodi electione, quemadmodum idem Eminentissimus Relator prosequitur, Vicarius Generalis accessum fecit ad Dioecesim Carniolen., in qua sumptibus saepe dicti Decani de Laurentio moram duxit, eumque nedum Vicarium Capitularem constitutit, sed nihil attenta appellatione interposita, in possessionem eiusdem muneris immisit; merita vero causae sapientissimo EE. VV. iudicio idem Eminentissimus Relator remisit.

At Vicarii Generalis relatione perspecta, praeter exposita, eruitur, quod Decanus de Laurentio privilegio doctorali sit ornatus, quod Collegium Protonotariorum Participantium distribuere solet; electionem vero in eius personam ab ipso factam protegit eo sub motivo, quod in dubium revocata electorum a Capitulo idoneitate, utrosque accersiri curavit, quo in examine eorum scientia comprobaretur; cumque Primicerius Sassus praesens sistere detrectaverit, promeruit Decanus idoneus repertus decretum deputationis, qui Vicarius Generalis praedefuncti Episcopi laudabiliter, ut inquit, fuit. Sub his prosequitur praememoratus Vicarius Generalis, quod Primicerius exclusus remansit ex alio ac summo relevanti motivo (sunt eius verba) communicato R. P. Archiepiscopo, et forsan oretenus exprimendo EE. VV. per defensores Decani, quoniam non paucis innotescit, quod tamen scriptis mandare aequum minime censuit. Postremo praelibatus Vicarius subtexuit, alterum in Vicarium eligere voluisse, posthabitis duobus concurrentibus, verum neminem idoneum in Capitulo perspexisse, ut latius ex relatione in summario danda. Sibi ipsi itaque in praesenti non deest mox dictus Primicerius, prae caeteris exaggerans, quoad peritiam examinatum et formiter licentiatum fuisse in Universitate Neapolitana sub die 27 martii praeterlabentis anni, ac boni nominis testimonium habere a laudatis viris in summario exhibendum. Hinc superest quod EE. PP. non graventur sapienter concordata dubia resolvere Procuratore Decani de Laurentio saepe citato:

1. *An electio Vicarii Capitularis facta a Capitulo in personam Francisci Antonii Sassi Canonici Primicerii sustineatur in casu?* Et quatenus negative:

2. *An deputatio facta a Curia Metropolitana in personam Canonici Marci de Laurentio sustineatur in casu?* Et quatenus negative:

3. *Quomodo sit providendum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. circumscriptis omnibus gestis in Curia Archiepiscopali Capuana, respondit: Affirmative.

Ad 2. Negative respondit.

Ad 3. Satis provisum.

[Liber 64 Decretorum, p. 389 a tergo et 390].

3139.

S. C. C., *Romana*, 1 et 15 dec. 1714.

Ad enixas preces Ven. Archiconfraternitatis Peregrinorum Urbis, pluribus expositis per summarium, ac resolutis dubiis, super reductione onerum Missarum, quibus impares comperiuntur redditus, Sacra Congregatio rescripsit, quod IV, V, et XVI describerentur in folio. Supremis itaque iussibus, ut par est, obsequendo, nunc primum exponi contingit quod sub anno 1619 Mathaea Alberi in publicis tabulis asseruit, dedisse ad censum vitalitium scut. 400 eidem Archiconfraternitati cum onere post eius obitum celebrari faciendi Missas duas hebdomadales in perpetuum. Hinc ipsa mulier percupiens quantitatem complere, scut. 1000 numeravit reliquam summam scut. 600 constituendo censum vitalitium adamussim scut. 1000 onere adiuncto Missae quotidianae, quemadmodum Officiales sese obligarunt; interim vero, quo ipsa in humanis ageret, fructus recensiti capitalis solvere promiserunt ad rationem scutorum sex pro quolibet centenario, et anno.

Subsequitur aliud onus proveniens ex altero censu vitalitio annuorum scut. 16, quem Deputati Ven. Archiconfraternitatis sub anno 1620 vendiderunt Hortensiae Catignanae pretio scutorum 200, conventione inter partes inita, quod post eiusdem decessum perpetuo celebraretur unica Missa hebdomadalis.

Tandem anno 1575 Deputati saepedictae Ven. Archiconfraternitatis alterum imposuerunt annuum censum vitalitium, scut. 18, quem pretio scut. 200 vendiderunt Sylviae de Tanis, eademque e vivis erepta, perpetuo Deputati ipsi offerri promiserunt bina Sacrificia in qualibet hebdomada; in supremo autem vitae limine sub anno 1580 conditis ultimis tabulis pia mulier censum, ut praefertur, constitutum Ven. Archiconfraternitati legavit, nulla facta oneris mentione, quemadmodum latius ex documentis in summario exhibendis.

His praehabitis, Ven. Societatis Ministri enixe contendunt, quod exposita onera deleri debeant, praesertim, quia ex natura contractus vitalitii pecunia post mortem emptoris praesumitur consumpta adeo, ut nullimode creditum sustineri deinceps possit. Insuper Oratores quoad onus Sylviae Tani alterum motivum exaggerant, videlicet quod ipsa in legato census absque onere exarato voluerit libere pecunias ad Archiconfraternitatem pervenire; quatenus vero EE. VV. decernere placeat, quod praememorata onera adhuc exequi debeant, iidem Deputati preces addunt pro eorum reductione iuxta redditum quantitatem, quae in praesenti retrahi posset. Consueta itaque super praemissis exquisita informatione, Eminentissimus Protector benigniter refert, pecuniarum quantitatem provenientem a Mathaea Alberi et Hortensia Catignana nequaquam implicatam fuisse in stabilibus, sed sensim in quotidianos usus erogatam fuisse. Recensitis vero Doctorum opinionibus super reductione onerum valde gravantium, quae ex

contractibus inter vivos proveniunt, Eminentissimus ipse Relator Sacrae Congregationis iudicio se remisit. Caeterum ex motivo adducto nequaquam delendum censet onus Sylviae Tani, cum expressa eius remissio in legato nequaquam fuerit facta, sicque census relictus praesumitur cum suo onere. Quibus praelibatis, dignentur EE. VV. tria resolvere infrascripta dubia, ex latius in summario adducendis:

1. *An onus Missarum Mathaeae Alberi sit delendum in futurum, vel potius sit reducendum, et quomodo in casu?*

2. *An onus Missarum Hortensiae Catignanae sit delendum, vel potius sit reducendum, et quomodo in casu?*

3. *An onus Missarum Sylviae de Tanis sit delendum in futurum, vel potius sit reducendum, et quomodo in casu?*

Die 1 decembris 1714 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 15 decembris 1714 Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative in omnibus.

Ad 2. respondit, ut supra.

Ad 3. Negative respondit quoad deletionem, et Affirmative quoad reductionem ad manualem, habito respectu fructuum ad rationem scutorum quatuor pro centenario.

[Liber 64 Decretorum, p. 464, 485].

3140.

S. C. C., *Reatina*, 9 febr. 1715.

Minime acquiescens Virgilius de Virgiliis resolutionibus sub die 22 septembris 1714 [1] datis, noviter desuper audiri obtinuit; quare in praesenti proponitur consuetum dubium sapienter ab EE. VV. resolvendum:

An, et in quibus sit standum, vel recedendum a decisis sub die 22 septembris 1714 quoad utrumque dubium in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis in omnibus, ac huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 65 Decretorum, p. 56].

3141.

S. C. C., *Bambergen.*, 23 febr. 1715.

Renovatis precibus coram Sanctissimo D. N. circa resolutiones sub diebus 30 septembris 1713 [2] et 28 aprilis 1714, [3] cum Sanctitas Sua benigne Oratori indulserit, quod eius iura iterum proponerentur in Sacra Congregatione, et quatenus minus propitium intentum habeant, alterum examina-

[1] Cf. N. 3137.
[2] Cf. N. 3127.
[3] Cf. N. 3132.

retur dubium, num ex gratia saltem sit locus dispensationi: hinc humiliter ab EE. VV. modo declarari petitur:

1. *An sit standum, vel recedendum a decisis sub diebus 30 septembris 1713 et 28 aprilis 1714 in casu?* Et quatenus in decisis:

2. *An sit locus dispensationi in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. stetit in decisis.

Ad 2. respondit: Negative, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

Liber 65 Decretorum, p. 79 a tergo].

3142.

S. C. C., *Ugentina*, 23 febr., 16 mart. 1715.

Iurisdictionalis haec controversia exordium habuit sub die 7 maii ultimo elapsi anni 1714, quo Promotor fiscalis Curiae Episcopalis exposuit, in oppido Murciani parvum Conventum Carmelitarum existere obnoxium dispositioni notissimae constitutionis s. m. Innocent. X, incipientis, *Instaurandae*, [1] eumque incolere tres vel quatuor Regulares, cum tribus laicis, quorum, ut asseruit, scandalosa vita populum universum offendebat, proindeque instetit, ut ad effectum iamdicta dispositio reduceretur. Episcopus itaque iure tam ordinario quam delegato decrevit, quod infra tres dies pro tribus peremptoriis terminis, Prior memorati Conventus causam allegaret, quare subiici non deberet personali ac locali visitationi, ecclesia interdicto supponi nequiret, ac bona dimittere iuxta formam constitutionis *Instaurandae*, quatenus restitutionis gratiam non fuerit consecutus ex decreto: *Ut in parvis*. [2] Successive contumacia iamdicti Prioris incusata, sub diebus iuridicis, nona, undecima et duodecima eiusdem mensis plures testes formiter interrogati fuerunt super Regularium eiusdem Conventus numero, qui deposuerunt, duodecim praesertim abhinc annis aliquando quatuor vel tres Sacerdotes ac tres laicos ibi commorari; postquam vero exposita monitio Priori facta fuit, quatuor supervenisse in dicto Monasterio Regulares studentes; plura quoque iidem testes exposuerunt super publica diffamatione Prioris. Instante igitur Promotore fiscali sub die 14 tum currentis Maii super his monitis tam saepedicto Priore, quam duobus Regularibus quatenus ipsi iudicio sisterent infra tres dies, quorum singuli pro primo secundo et ultimo respective termino computarentur, subindeque die 15, 16, et 17 iterum accusata contumaciali absentia, ultima dicta die decimaseptima, Episcopus, visis actis, tanquam delegatus Apostolicus, ecclesiam locali interdicto supposuit, Conventum declaravit suppressum, Regulares voce activa et passiva privatos, ac censuris obnoxios in constitutione *Instaurandae* comminatis, eo sub obtentu, quod reintegrationem dicti Conventus

[1] Cf. N. 233.

[2] Die 10 febr. 1654. – Bull. Rom., tom. 6, III, p. 270, 271.

ipsi non exponebant, ac in Curia Episcopali constabat, ut inquit, multis abhinc annis infra numerum sex Religiosorum saepedictum Conventum parvum constitui. Ulterius idem Episcopus declaravit Regulares ipsos alio anathemati subiectos, ex quo noluerunt visitationi locali ac personali se submittere, servata forma decreti, *Ut in parvis*, quarum censurarum subinde publice exposita fuerunt edicta. His perculsi iidem Prior et Patres statim appellationem interposuerunt ad Sanctissimum D. N., subindeque opportuna inhibitione reportata a Tribunali Auditoris Camerae, suspensionem interdicti ac absolutionem a censuris obtinuerunt cum reincidentia ad quatuor menses.

Verum enimvero intercedente decreto R. P. Auditoris Sanctissimi D. N. huiusmodi controversiae decisio remissa fuit supremo huic Consessui; instante Promotore fiscali Curiae Episcopalis consuetae literae datae fuerunt Episcopo Ugentino, qui transmisso pingui actorum processu, contestatur omnia praedicta, ac praesertim rumorem invaluisse non solum in eodem pago, sed per totam Dioecesim super Prioris diffamatione; nec praetermisisse pastorali zelo eum commonere ac increpare, quin etiam Superioribus Regularibus notitiam deferre, privatim datis literis; tandem vero iudicialiter desuper procedere opportunum duxisse, prout de iure. Instauratur itaque modo iudicium ad enixas preces saepedicti Prioris aliorumque Regularium memorati Conventus, contendentium nulliter omnino Episcopum processisse ad fulminationem censurarum, tum quia praeventive sub die 14 maii protestationem cum appellatione in manibus Vicarii Generalis ante Capellam S. Francisci dicti Oppidi Murciani praesentarunt; verum etiam cum eorum Conventus tempore editae constitutionis nequaquam suppressus remanserit, proindeque quaestionem in praesenti suscitari nequibat super legitimo ipsius regulari statu; addunt quoque ipsi Religiosi neque dispositioni decreti, *Ut in parvis*, Monasterium eiusmodi subiacere pluribus adductis rationibus, exponentes continuo in ipso habitasse octo et ultra Religiosos, immo vero in praesenti connumerari duodecim Regulares, quemadmodum liquere asserunt ex simplicibus depositionibus in summario exhibendis. Quae vero obiective adversus Priorem cumulata fuerunt in processu, nullius momenti reputari unice contendunt, cum Episcopalis Curia absque iurisdictione processerit. Saepe igitur lacessito Procuratore Promotoris fiscalis, proponuntur modo tria dubia, qua solent prudentia et sapientia, ab EE. VV. resolvenda ex latius in summario adducendis:

1. *An suppressio Conventus Sanctissimae Annunciationis ab Episcopo facta sustineatur in casu?* Et quatenus negative:

2. *An Episcopo competat ius visitandi dictum Conventum, Ecclesiam et Religiosos in casu?*

3. *An excommunicatio et interdictum ab eodem Episcopo latum, aliaque per ipsum gesta sustineantur in casu?*

Die 23 februarii 1715 Sacra, etc. distulit resolutionem ad primam Congregationem, etiam unica.

Die 16 martii 1715 Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative.

Ad 2. Negative, dummodo adsint sex Religiosi ad formam decreti, Ut in parvis.

Ad 3. pariter Negative, et huiusmodi causam in omnibus amplius non proponi mandavit.

[Liber 65 Decretorum, p. 81, 109].

3143.

S. C. C., *Ripana*, 16 et 30 mart. 1715.

Inde ab anno 1642 Confratres SS. Rosarii Civitatis Ripanae animo volventes non eo, quo decebat, cultu, observari Beatissimae Virginis imaginem in angusto eorum oratorio venerationi expositam, unanimiter duxerunt ampliandum fore Capellam Societatis praedictae in ecclesia S. Dominici a parte retro existentem, signanter in loco per eosdem designato. Hinc PP. Praedicatores eiusmodi desiderio obsequentes concesserunt ipsis Confratribus situm et locum a parte retro Capellae moxdictae SS. Rosarii ad effectum fabricandi, eamque Capellam ampliandi, reservato canone Iuliorum quinque annuatim, ita tamen, quod Confratres teneantur propriis sumptibus aedificium construere, idemque manutenere; omnes insuper eleemosynae, exceptis Sacrificiis, quae in futurum in praedicta Capella pervenire, ut dicitur, poterint, sint eiusdem Societatis liberae et exemptae; hanc postremo cessionem Patres ipsi fecisse declararunt, cum Confraternitatis Deputati loculum sive antiquae Capellae situm eis retrocesserint, ut latius ex documento in summario dando. In eiusmodi itaque Oratorio constabilita saepedicta Societate Sanctissimi Rosarii, quae sacram aram habere asseritur in ecclesia iamdictorum Patrum Praedicatorum, iampridem Promotor fiscalis Curiae Episcopalis praesidium imploravit Sacri huius Consessus pro opportuna declaratione, quod Prior praememoratae Religionis praesidere nequeat congregationibus Confratrum, quae in dicto Oratorio fiunt, neque Ordinarius praepediri possit in exigendis rationibus bonorum Confraternitatis, etiam in ipso Oratorio, ac ulterius Missarum satisfactionem exquirere, altare Sanctissimi Rosarii in ecclesia Patrum visitare, in quo nequeant absque ipsius Episcopi licentia Augustissimum Sacramentum publicae adorationi exponere, neque ipsi Patres possint processionem Sanctissimi Rosarii, eadem non impetrata licentia, per Civitatem ducere; nullatenus etiam valeant sine venia Episcopi quaestuare per ecclesiam tempore, quo Rosarium recitatur, vel expositum veneratur Sanctissimum Sacramentum; caeteroquin vero eiusmodi eleemosynae, ut pariter oblationes, quae ex fidelium pietate offeruntur tam altari, quam imagini Sanctissimae Virginis Rosarii, in Monasterii utilitatem converti non possint, sed omnimode ad Confraternitatem spectent.

Super his Episcopus pro consueta informatione requisitus enixe ordinarium ius propugnat quoad huiusmodi laicorum societatem tum in Oratorio, ut inquit, prorsus a Monasterio separato, cum in altari in ecclesia

Regulari existente, ex eo potissimum, quod sumptibus Societatis ornatur, ut latius ex rationibus, quae in iuribus circumferendis ex parte Promotoris fiscalis reassumuntur. Quamplura vero idem Relator minus probanda exaggerat, quae in congregationibus, praesidente iamdicto Priore, expedite committuntur tum quoad legatorum piorum repudiationem sine causa, cum quoad reinvestimentum minus tutum pecuniarum, ac quoad taxationem eleemosynarum Missarum, caeteraque, quae exponuntur in relatione in summario circumferenda, adeo ut Ordinarium in eiusmodi congregationibus praesidere, ut inquit, summopere expediat. Enixe vero praelaudatus Episcopus contendit, eo minus cumulativam praesidentiam iamdicti Prioris comprobari posse, ne Confraternitatis corpus biceps fiat, sicque dissensiones et simultates potius confoveantur. Monitis idcirco partibus, quae latius eorum respective iura prosequuntur, non dedignentur EE. VV. super infrascriptis dubiis solita sapientia et prudentia oraculum proferre:

1. *An assistentia et praesidentia in congregationibus, quae fiunt a Confratribus Sanctissimi Rosarii in Oratorio, spectet privative ad Episcopum, seu eius Vicarium Generalem, vel potius privative ad Priorem Conventus, aut saltem cumulative ad utrumque in casu?*

2. *An Episcopus seu eius Vicarius Generalis possit exigere redditionem rationis bonorum Confraternitatis privative quoad Priorem dicti Conventus?*
Et quatenus affirmative:

3. *An id agere valeat revidendo libros administrationis in ipso Oratorio Confraternitatis in casu?*

7. *An liceat Patribus dicti Conventus absque licentia Episcopi facere expositionem Sanctissimi Sacramenti in altare Sanctissimi Rosarii in casu?*

8. *An eisdem Patribus liceat sine licentia Episcopi peragere per Civitatem processiones tam in prima dominica Octobris, quam in aliis temporibus in casu?*

9. *An eisdem Patribus liceat sine licentia Episcopi quaestuare per ecclesiam tempore, quo recitatur Sanctissimum Rosarium, vel quo adest expositum expensis eiusdem Confraternitatis Sanctissimum Sacramentum pro 40 horis in casu?*

Die 16 martii 1715 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 30 martii 1715 Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative, sed censuit posse per Episcopum seu per eius Vicarium in casibus tantum particularibus et gravibus.

Ad 2. et 3. respondit: Affirmative.

Ad 7. Negative.

Ad 8. Negative, exceptis processionibus Sanctissimi Corporis Christi et Rosarii in prima Dominica octobris.

Ad 9. Affirmative.

[Liber 65 Decretorum, p. 115, 133, 137 a tergo et 138].

3144.

S. C. C., *Amalphitana*, 13 apr. 1715.

Iampridem sanctam visitationem prosequens Archiepiscopus Amalphita-
nus in Ecclesia Collegiata et Curata S. Mariae ad Mare Oppidi Maiori,
prae ceteris tria decreta edidit, in quorum primo omnibus Capitularibus
iniunxit continuam Missae Conventualis applicationem; in altero decrevit,
quod in celebrandis anniversariis omnes cum Praeposito intervenirent, neque
in iis alternativae beneficio frui deberent; in tertio tandem districte mandavit
Praeposito, quod curam animarum obiret, et quidem per se ipsum ita, ut
substitutum vel coadiutorem assumere nullatenus posset inconsulta Archie-
piscopali Curia, quemadmodum latius ex documento, quod in summario
dabitur. Haec quidem parum liberaliter excepta fuerunt a Capitularibus, plu-
ribus allegatis exceptionibus; hinc Promotor fiscalis, ut quaeque certa fiant,
octo dubia exponere censuit in hodierno EE. VV. Conventu, quae sub-
scripta fuere, citato Procuratore praememorati Capituli, in eisque sciscitatur,
cuinam iucumbat animarum cura, ac super onere Missae Conventualis et
Parochialis, necnon quoad servitium exhibendum in celebratione anniversa-
riorum. Cumque in Congregatione diei 9 iunii ultimo elapsi rescriptum
prodierit, quod interim, quo haec multiplex controversia definiretur, Archiepi-
scopus sine praeiudicio iurium partium Oeconomum deputaret pro exercenda
cura animarum unum ex Canonicis, cum assignatione congruae solvendae
a quo de iure, alterum in praesenti proponitur dubium super eiusce con-
gruae praestatione. Restat igitur, quod EE. VV. ex latius adducendis resol-
vere non dedignentur infrascripta dubia, saepe monito Procuratore Capituli:

3. *An Praepositus et caeteri omnes de Capitulo dictae Parochialis et Colle-
giatae Ecclesiae teneantur celebrare et applicare quotidie Missam Conventualem
pro benefactoribus in casu?* Et quatenus affirmative:

4. *An teneantur satisfacere Missas Conventuales adhuc non applicatas?* Et
quatenus affirmative:

5. *A quo tempore, et intra cuius temporis spatium Missas non applicatas
celebrare et applicare debeant in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 3. et 4. respondit: Affirmative.

Ad 5. a die adepti Canonicatus.

[Liber 65 Decretorum, p. 159].

3145.

S. C. C., *Spoletana*, 13 apr. 1715.

In Congregatione diei 22 iunii 1686 supplex exposuit Parochus Villae Lapidiae, quod priscis temporibus animarum curam eius antecessores obibant in asserta Parochiali ecclesia sub invocatione S. Michaelis Archangeli, eadem vero collapsa, ab inde citra functiones parochiales exequi coeperunt

in ecclesia seu oratorio, ut asserebat, Confraternitatis S. Bernardini. Quoniam vero fidelibus concurrentibus ad B. Virginis Iconem in antiqua Parochiali depictam cum abundanti eleemosynarum copia, aedificium praememoratae ecclesiae S. Michaelis decore instauratum et mansiones contiguae decenter constructae fuerunt, praetensionem idem Parochus excitavit super iure exercendi animarum curam in ecclesia noviter restaurata sive aedificata, habitandi domum annexam, atque oblationes praelaudatae Iconi elargitas, ac imposterum exhibendas ministrandi. Reportata itaque diffusa Episcopi tum temporis relatione, quae modo in summario describitur, tria exposita fuerunt dubia ad enixas preces Parochi tantum informantis videlicet: *I. An dicto Parocho ius competat exercendi curam animarum, caeterasque functiones parochiales in dicta ecclesia S. Michaelis restaurata. II. An eidem ius competat habitandi domum contiguam, illiusque commoditate fruendi. III. An eidem debeantur oblationes factae et faciendae praedictae Imagini B. Mariae Virginis.* Super quibus responsum prodiit: *An I. et II. Affirmative; ad III. dentur decreta.*

Iterum vero isthaec controversia revocata fuit ad trutinam in Sacra Congregatione ea tantum in folio addita notabili facti expositione, quod subinde partes transigere duxerunt adeo, ut Parochus promiserit Sacramenta ministrare, functionesque ecclesiasticas explere in ecclesia S. Bernardini, loco alterius S. Archangeli Michaelis a Sacra Congregatione contemplatae. Sub die igitur 26 februarii anni 1695 partibus utrinque informantibus, bina proposita fuere dubia: *I. An concordia facta inter modernum Parochum et Parochianos die 4 iunii 1689 sit observanda? Et quatenus Negative : II. An, et in qua parte sit standum vel recedendum a decisis sub die 22 iunii 1686?* Dilataque resolutione, sub die 12 martii tum subsequentis placuit EE. PP. respondere: *Ad I. Negative, et quatenus adsit necessitas, iniungendum esse Episcopo, ut desuper provideat, prout de iure. Ad II. In decisis.*

Sub his tum temporis Episcopus Spoletanus sententiam protulit, quod attenta insuperabili difficultate Parochianorum recipiendi Sacramenta in ecclesia S. Michaelis, itineris difficultate et locorum intercapedine, Parochus teneatur Sacram synaxim, necnon Oleum sanctum in ecclesia S. Bernardini retinere, ac per seipsum, vel per unum ex Capellanis dictae ecclesiae S. Michaelis omnibus diebus festis de praecepto in eadem ecclesia S. Bernardini celebrare, ibique doctrinam christianam exponere, exceptis solemnioribus quibusdam expressis festivitatibus, in quibus Parochiani incruento sacrificio interesse deberent in ecclesia S. Michaelis, ibique Sacramenta percipere. Praeterea Parochus, vel Capellanus habitare debeat, vel saltem continuo pernoctare in aliqua domo, si quae sit, in dicta ecclesia S. Bernardini, vel prope ipsam, dummodo Communitas dicti loci sufficientem praestet commoditatem expensis propriis. Huic sententiae partes minus acquieverunt, sed diu eius executione neglecta subinde appellatione interposita ad Auditorem Camerae litigium acriter instauratum fuit, tandem vero deducta controversia ad Sacram Congregationem, Sanctesii Villae Lapidiae recessum praestolantur a decisis sub die 22 iunii 1686 et 12 martii 1695 eo sub obtentu, quod moxdictae ecclesiae S. Michaelis nunquam animarum cura incubuit, vel cer-

tius quia iam inde a priscis temporibus ad ecclesiam S. Bernardini translata fuit. Consueta itaque super novis precibus requisita informatione modernus Episcopus ecclesiam S. Bernardini ab anno 1572 curatam fuisse et populo commodam cum domo parochiali asserit. Hinc censet cogendum esse Parochum, ut ibi residentiam faciat. At moderno Parocho exaggerante, summo iure definitam iam fuisse hanc controversiam a Sacra Congregatione, ac rite recteque provisum extitisse ab Episcopo Praedecessore, superest, quod ex utrinque adducendis sapiens EE. VV. oraculum prodeat:

1. *An sit standum vel recedendum a decisis quoad primum et secundum dubium sub die 22 iunii 1686 et 12 martii 1695 in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An Parochus teneatur retinere continuo Vice-curatum seu alium Sacerdotem et Capellanum ad exercendam curam in ecclesia S. Bernardini intus Villam Lapidiam eius propriis sumptibus et expensis, seu potius sit servanda sententia Episcopi in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. distulit resolutionem, et rescripsit ad mentem. [1]

[Liber 65 Decretorum, p. 160, 161].

3146.

S. C. C., *Romana*, 18 maii, 1 iun. 1715.

Tribus resolutis dubiis in Congregatione proxime acta [2] super exequutione nonnullorum piorum onerum in ecclesia S. Mariae Magdalenae Urbis, Clericorum Regularium Ministrantium Infirmis, totidem remanent, super quibus sapiens EE. VV. oraculum in praesentiarum exquiritur:

5. Clericis Regularibus huiusce domus S. Mariae Magdalenae celebrari curantibus in ecclesia domus professae Civitatis Neapolis Missam quotidianam pro Bernardino Rosato, duas qualibet hebdomada pro anima Viviani Venantii in ecclesia Regulari Viterbii, aliam singulis pariter hebdomadis pro Margarita Gallerata in ecclesia Ianuensi, et tres alias quolibet mense iuxta dispositionem Deiphebi Balistrocchi in ecclesia Civitatis Suessae, R. P. Visitator districte ordinavit, quod omnia exposita Sacrificia offerri deberent in hac ecclesia S. Mariae Magdalenae Urbis, cui legata et respective onera a piis nominatis benefactoribus relicta fuere. In dubium itaque revocantibus iisdem Oratoribus, an morem continuare possint exequi faciendi praedicta onera extra Urbem, Eminentissimus Cardinalis S. Clementis Relator animi sensum aperuit, quod Missae ex dispositione Balistrocchi celebrari omnino debeant in ecclesia Urbis, cum idem testator locum ipsum expresse designaverit, ut ex documento recensito in secundo dubio; reliqua vero Sacrificia in alia quavis eiusdem Ordinis ecclesia offerri possint, cum disponentes onus tantum ipsis Oratoribus iniunxerint, nullumque verbum addiderint quoad altare vel ecclesiam ubi Sacra operari deberent, quemadmodum latius ex singulis dispositionibus sedulo in relatione descriptis. Dignentur itaque

[1] Resolutionem vide infra die 16 nov. 1715. – Cf. N. 3148.
[2] Liber 65 Decretorum, p. 188 a tergo, sq.

EE. VV. ex latius in commendata relatione adductis, aliisque ab Oratoribus exponendis, sapiens oraculum de more proferre:

5. *An, et quae onera Missarum, nempe Rosati, Venantii, Galleratae et Balistrocchi adimpleri possint in aliis ecclesiis eiusdem Ordinis in casu?*

Die 18 maii 1715 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 1 iunii 1715 Sacra, etc. ad 5.: excepto onere Balistrocchi, quod debet adimpleri in ecclesia Patrum, quoad reliqua affirmative respondit.

[Liber 65 Decretorum, p. 215 a tergo, 238].

3147.

S. C. C., *Mediolanen.*, 22 iun., 24 aug. 1715.

Functiones parochiales et solemnes explicare contendente Ioanne Antonio Canobio Parocho S. Silvestri in ecclesia, sive loco pio S. Ioseph intra fines iamdictae Parochiae existenti, eiusdem Prior et Deputati supplicem habuerunt recursum ad Sacram Congregationem, exponentes insignem praedictam ecclesiam sive locum pium munificis sumptibus iam olim erectum fuisse a principalibus Civitatis Nobilibus, qui deinde eius regimen assumpserunt deputato Sacerdote sub Rectoris nomine ad Sacra peragenda. Nihil igitur attenta Parochi praetensione decerni enixe ab EE. PP. expetierunt quod Rector ipse, sive alius benevisus Sacerdos solemnes Missas ibi celebrare possit. Eadem retenta ratione contendunt, quod Rector approbatus ab Ordinario fidelium confessiones excipere possit atque Eucharistiam ministrare in memorata ecclesia, excepto tantum infirmitatis casu et Paschali solemnitate parochiali iuri praeservatis. Postremo declarandum esse ipsi contendunt, quod Rector praedictus in Matrimonio coniungere possit sponsos eisque benedictionem nuptialem impartiri, accedente licentia sive facultate Parochorum, quibus ipsi sponsi subsunt ad formam Sacri Concilii Tridentini, cap. 1, Sess. 24, *de ref. matrim.*

Super multiplici hac controversia informare requisitus fuit Ordinarius Mediolanensis, qui laudibus primum extollit memoratum locum pium sive ecclesiam, consuevisse asserit solemnia sacra ibi peragere Fratres Minores Observantes, qui et hisce temporibus recensitas in summario functiones exequuntur. Subinde idem Relator rationum momenta recenset, quibus iamdictus Parochus innititur, ac praesertim super parochiali iurisdictione sibi, ut asserit, competenti in omnibus ecclesiis, sive oratoriis eius districtus, eoque certius concurrente dispositione Synodi dioecesanae 35 Dec. 30, cuius documentum in summario describitur. Perspecta itaque tam particulari huiusce ecclesiae, quam generali Civitatis observantia, super qua partes non conveniunt, non dedignentur EE. VV. definire infrascripta dubia, quae saepe monito Parochi Defensore, sapientissimo eorum iudicio subiiciuntur:

2. *An Capellanus, licet approbatus ab Ordinario, possit in eadem ecclesia administrare Sacramentum Poenitentiae et Eucharistiae absque expressa licentia Parochi in casu?*

5. *An possit Capellanus praedictus cum licentia Ordinarii sive Parochorum, cui subsunt sponsi, in matrimonium illos coniungere, illisque benedictionem dare in casu?*

Die 22 iunii 1715 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 24 augusti 1715 Sacra, etc. ad 2. quoad Sacramentum Poenitentiae, arbitrio Ordinarii; et quoad Eucharistiam, affirmative respondit, excepto tempore Paschali.

Ad 5. respondit affirmative.

[Liber Decretorum, p. 268, 367].

3148.

S. C. C., *Spoletana*, 16 nov. 1715.

Exposito huiusce controversiae themate in Congregatione die 13 aprilis ultimo elapso,[1] placuit EE. PP. resolutionem differre ad mentem, videlicet, quo aliud eodem contextu proponeretur dubium: *An, et in qua ecclesia ex praedictis Parochus teneatur residere, seu potius possit residere in alterutra in casu?* Obsequendo igitur, ut par est, supremis iussibus, iterum proponuntur dubia, quae alias in folio descripta fuerunt cum altero adiuncto, ut sapiens pateat Sacrae Congregationis resolutio:

1. *An sit standum, vel recedendum a decisis quoad primum et secundum dubium sub diebus 22 iunii 1686 et 12 martii 1695 in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An, et in qua ecclesia ex praedictis Parochus teneatur residere, seu potius possit residere in alterutra in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. censuit recedendum esse a decisis.

Ad 2. respondit: in ecclesia S. Bernardini.

[Liber 65 Decretorum, p. 447].

3149.

S. C. C., *Mantuana*, 16 nov, 7 dec. 1715.

Emenso probationis tempore in Conventu S. Ioannis Evangelistae Ordinis Benedictini nobilis puella Margarita ab Austria de Corregio, regularia vota nuncupavit de mense Februarii 1694, ut liquet ex particula professionis exhibita; decurrente vero anno 1714 supplicem recursum habuit ad Sanctissimum D. N. precibus ad Sacram Congregationem remissis pro gratia restitutionis in integrum adversus quinquennii lapsum, quo professio per vim metumque, ut inquit, emissa, nullius effectus declarari possit. Iniunctum itaque fuit Episcopo Mantuano, ut servatis servandis processum desuper construeret ac transmitteret. Hinc pluribus formiter interrogatis testibus, monitisque tam Superiorissa Monasterii ac Theresia et Isabella, sororibus

[1] Cf. N. 3145.

Oratricis, diu inter partes depugnatum fuit in Curia Episcopali. Etenim moxdictae sorores plures exceptiones proposuerunt circa processum compilatum, ac prae caeteris subtexuerunt nullatenus exaudiendam esse Oratricem, quae libenti animo non solum professionem expressam emisit, sed etiam tacite ratificavit mediante asserta petitione augmenti livelli sibi constituti, exhibitis in processu quamplurimis schedulis super receptione pecuniarum, quemadmodum latius pro parte memoratarum sororum in summario patet.

At vero ex testium formiter examinatorum depositionibus concludenter desumitur, quod Princeps Gibertus ab Austria de Corregio, Oratricis pater, violentae, quinimo ferocis indolis fuerit, qui neque inter domesticos parietes truculentos spiritus remittebat, ita vero invehisse in Oratricem ipsam prae caeteris testibus recensuit Barbara de Ganzerla, quod saepe saepius eam contundebat, et aliquando usquequo baculus perfringeretur directo, ut regularia vota in Monasterio etiam invita emitteret, ac renunciationem omnium bonorum favore unici eius filii ederet; praeterea in quadam mansione ipsam cohibuit, ex qua egrediendi libertatem prohibuit. Cumque ipsa puella adhuc his violentiis resisteret, asseverans nunquam Religioni nomen dare velle, de anno 1692 sive 1693 genitor sub tertia noctis hora furens domesticum carcerem adivit parvo sclopo et pugione nudato armatus et spiculo inferto eam minatus fuit, ut tandem ad Religionem se determinaret, nisi praesentem mortem subire vellet, quocirca perterrita Oratrix promisit morem gerere. Super quibus testis deponit de visu et ex certa scientia, tanquam addicta servitio eiusdem nobilis puellae; super his violentiis testimonium quoque perhibent alii testes, plerumque vero ex auditu domesticorum et ex publica voce et fama, ut latius ex summario liquet. Postquam vero Oratrix religiosum habitum assumpserit et regularia vota emisit eodem dicto anno 1694, quotquot testes examinati opportunitatem habuerunt eam libere alloquendi, deponunt, semper lamentationes audivisse super vi metuque incusso, et quoad aegreferentiam regularis status. Has quoque conquestiones confirmant tres moniales sub interrogatoriis examinatae, quae addunt, nunquam Oratricem se reputasse monialem; obedientiam parvifecisse, at Choro servitium declinasse, officia vero aliosque actus regulares nunquam libenti animo exercuisse, quin etiam in actu professionis neque sponte subscribere voluisse schedulam, ut solet, ita ut una ex monialibus interrogata subdat, quod alterius manu calamum regere oportuit. Quoniam vero saepedictus Princeps Gibertus genitor ultimum clausit diem de anno 1707, ut ex documento, quod in processu interseritur, eadem Oratrix articulari curavit, nequequam deinde reclamare potuisse adhuc vivente Principe Camillo eius filio et respective fratre, et sorore Sigismunda Amita, moniali professa in eodem Monasterio. Super quibus aliqui testes eodem ore deposuerunt difficultatem, quam habuerunt faciendi opportunas attestationes, dum in humanis erat praelibatus Camillus. Quoad vero sororem Sigismundam testes examinati et praesertim moniales subdunt, quod ipsa summopere animum intendebat, ne Oratrix iudicium nullitatis professionis instituere posset, proindeque eius lateri adhaerebat, epistolas ipsi directas surripiebat, acces-

sumque ad Monasterium iis prohibebat, qui praesidium eidem ferre poterant. His accedit depositio Angeli de Mozzis, qui requisitus per tres vices colloquium habuit cum ipsa Oratrice, at soror Sigismunda id exploratum habens, expresse idem prohibuit, ne deinceps Oratricem alloqueretur sub vitae periculo, adeo ut testis examinatus neque ad Monasterium accedere postea voluerit. Caeteroquin nullibi in processu docetur de obitu Principis Camilli, ac tempore illius; sororem vero Sigismundam obiisse desumitur de anno 1713, licet documentum obitus pariter desideretur. Contra quae plura opponuntur ex parte sororum, ad quas incumbit, ne Oratrix ad saeculum redeat. Ex his itaque aliisque uberius utrinque adducendis in summario, EE. VV. erit sapienter decernere consuetum dubium:

An sit locus restitutioni in integrum in casu?

Die 16 novembris 1715 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 7 decembris 1715 Sacra, etc. respondit: Affirmative. [1]

[Liber 65 Decretorum, p. 447 a tergo, sq., 479].

3150.

S. C. C., *Sutrina*, 7 dec. 1715.

Imminente sancta visitatione in Castro Roncilionis, Societas Disciplinatorum monitorium coram Auditore Camerae expediri curavit super praetensa exemptione Oratorii et Hospitalis, cuius administrationem gerit, ab Ordinarii iurisdictione. At Promotore fiscali Curiae Episcopalis instante, cum praefata inhibitio nullius effectus habita fuerit, neque tamen praelibatae Societatis Officiales ab eorum praetensione decesserint, ex communi partium consensu isthaec causa deducitur ad supremum EE. PP. iudicium, ut tandem definiatur. Equidem Praesul Sutrinus ordinariae iurisdictioni subesse contendit tam Oratorium, quam Hospitale, ut inquit, ecclesiasticum; proindeque visitationem in ipsis instituere posse autumat: Confratres nequire Officiales eligere absque assistentia Vicarii Foranei iuxta formam synodalium constitutionum; Administratores vero deputatos pecunias iamdictorum piorum locorum profundere non posse in causas non descriptas in tabella absque licentia Congregationis et Ordinarii, ac teneri annuatim rationem administrationis reddere etiam extra actum visitationis, pluribus documentis exhibitis, ut asseritur, ecclesiasticam qualitatem denotantibus, ac super praetensa antiqua consuetudine. Officiales vero praelaudatae Confraternitatis contra Episcopi praetensionem insurgentes, sibi ipsis non desunt, pluribus adductis, et potissimum apostolico diplomate s. m. Iulii II, sub data anni 1508, ut Confratres Hospitale huiusmodi libere et licite regere eiusque bona administrare valeant, neque idem Hospitale sub titulo ecclesiastici beneficii per quemquam impetrari possit. Reliquum itaque est, quod EE. VV. ex uberius adducendis decernere dignentur:

[1] Cf. etiam N. 3153, 3161.

I. *An liceat Episcopo Sutrino visitare Hospitale et Oratorium Disciplinatorum Roncilionis in casu?* Et quatenus affirmative:

II. *An iure ordinario, vel potius delegato in casu?*

V. *An officiales teneantur Episcopo rationem reddere eorum administrationis in casu?* Et quatenus affirmative:

VI. *An sit facienda dicta redditio rationis quolibet anno, seu in actu visitationis tantum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad I. respondit: Affirmative.

Ad II. Iure ordinario.

Ad V. Affirmative.

Ad VI. censuit, faciendam esse quolibet anno, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 65 Decretorum, p. 480].

3151.

S. C. C., *Narnien.*, 8 febr. 1716.

Cum in hac causa sub diebus 6 aprilis 1574 et 8 augusti 1693 resoluta [1] Communitati concessa fuisset nova audientia, demum Sacra Congregatio sub die 29 ianuarii 1701 rescripsit: Praevio recessu a decisis, servetur decretum Sacrae Congregationis anni 1693. Hinc proponuntur infrascripta dubia sapientissime ab EE. VV. resolvenda:

1. *An, quomodo sit standum vel recedendum a decisis sub diebus 6 aprilis 1574, 8 augusti 1693 et 29 ianuarii 1701?* Et quatenus affirmative:

2. *An huiusmodi decreta concernentia visitationem, sint intelligenda de visitatione quoad spiritualia tantum, vel etiam quoad temporalia in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. distulit propositionem. [2]

[Liber 66 Decretorum, p. 57].

3152.

S. C. C., *Ugentina*, 14 mart. 1716.

Archipresbyter Alexander Protopapa, et Leonardus Pizzolanti in visitatione moniti fuerunt ab Episcopo, ut in statuto tempore horarum viginti quatuor sub poena excommunicationis exhiberent omnes libros rationum dati et accepti Montium Pietatis et Frumentarii, et aliorum locorum piorum tam Confraternitatum, quam Fabricae et Hospitalium. Et quamvis citati, praevia protestatione in actis emissa, non esse Administratores, neque Detentores librorum, comparuerint, nihilominus omissa omni alia citatione nulloque producto per fiscum documento, libros esse penes dictos Protopapam et Pizzolantem, post biduum perpenderunt cedulones denunciantes

[1] Cf. N. 2127, 2937.
[2] Resolutionem vide infra, die 28 mart. 1716. – Cf. N. 3154.

illos excommunicatos ob non exhibitos libros, quos penes certos et designatos Administratores existere comprobant. Eadem die 15 martii elapsi affixionis dictorum cedulonum citati fuerunt saepedicti Protopapa et Pizzolanti aliique quatuor Sacerdotes et unus clericus ad comparendum personaliter intra triduum in terra Speclae sub poena ducatorum tercentum pro quolibet, et in subsidium excommunicationis, ut causam dicerent, quare non essent denunciandi incursi in censuras latas in canone *Si quis suadente*, 17, quaest. 4, ratione tumultus in ecclesia excitati et in Bulla Coenae contra resistentes vi publica Episcopis et Visitatoribus. Citati comparuerunt per Procuratorem, qui allegata nullitate citationis et iudicii, protestatus fuit de innocentia principalium, de mala valetudine Archipresbyteri Protopapa et Pizzolanti, aliisque legendis in summario. His omnibus neglectis Episcopus decrevit etiam absque nova citatione mandata contra omnes uti contumaces, pro poena ducatorum tercentum, cunctosque denunciavit affixis cedulonibus excommunicatos. De praetenso tumultu iniuriisque verbis et percussionibus illatis Ioanni Lecce Oeconomo, deponunt ipsemet Ioannes Lecce atque alii quinque testes a fisco examinati, antequam praetensi rei essent citati. Verum ipse Ioannes Lecce conscientiae stimulis impulsus plenam facit fidem malis artibus inductum subscripsisse fidem seu folium sibi neque ostensum neque lectum, nullumque adfuisse tumultum nullamque sibi re aut verbis illatam fuisse iniuriam uberrime testatur. Consonat similis depositio sindici, electorum et sexaginta civium terrae Morciani. Et demum omnia comprobat relatio a Reverendissimo Nuncio Neapolis Sacrae Congregationi Episcoporum transmissa. Quare dictus Archipresbyter Protopapa alias ab Episcopo suspensus a divinis ac ab officio et beneficio, et ab EE. VV. reintegratus, necnon alii quinque Sacerdotes una cum ipso excommunicati et alias a Curia Episcopali carcerati et per sententiam Metropolitanae Curiae excarcerati, *uti non culpabiles neque de iure punibiles*, humillime supplicant EE. VV. non solum pro resolutione sequentium dubiorum, sed etiam pro aliqua prudenti provisione, qua sarta tecta eorum patrimonia et sacerdotalis dignitas conserventur.

1. *An, et quae censurae substineantur in casu?*
2. *An mandata poenalia sint revocanda in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. *respondit: Negative.*

Ad 2. *Affirmative, et huiusmodi dubia amplius non proponi mandavit, ac censuit ulterius acriter monendum esse Episcopum ab Eminentissimo Praefecto.*

[Liber 66 Decretorum, p. 90].

3153.

S. C. C., *Mantuana*, 28 mart. 1716.

Hac causa iam decisa sub die 7 decembris 1715 [1] reproposita sub hac formula:

An sit standum vel recedendum a decisis, seu potius sit locus admissioni articulorum. et repetitioni testium in casu?

[1] Cf. N. 3149.

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit, proindeque censuit, si Sanctissimo D. N. placuerit, per suas litteras apostolicas in forma Brevis Episcopo Mantuano committi posse, ut coniunctim cum Superiore locali Oratricem adversus lapsum quinquennii in integrum restituat, ac subinde super praetensa nullitate professionis, prout iuris fuerit, procedat ad formam Sacri Concilii, cap. 19, sess. 25, *de regular.* [1]

[Liber 66 Decretorum, p. 131, 134].

3154.

S. C. C., *Narnien.*, 28 mart. 1716.

Hac causa, cuius propositionem S. C. die 8 februarii 1716 [2] distulerat, Episcopo supplicante benigne reassumpta:

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. *stetit in decisis.*

Ad 2. *respondit: Affirmative etiam quoad temporalia, salva administratione penes Rectores.*

[Liber 66 Decretorum, p. 131 a tergo].

3155.

S. C. C., *Burgi S. Domnini*, 2 et 16 maii 1716.

Clemens VIII anno 1601 Oppidum S. Domnini in Civitatem, illiusque Collegiatam et Parochialem Ecclesiam cum cura animarum exercita per Praepositum, qui Prima erat Dignitas, in Cathedralem erexit; certoque designato numero Dignitatum et Canonicorum, qui Capitulum constituerent, Praeposituram extinxit, et *unam Vicariam perpetuam pro uno perpetuo Vicario, qui curam animarum praefatam ibidem exerceat, instituit*. Vicariae huiusmodi ex bonis suppressae Praeposturae et in mensam episcopalem translatis scuta centum destinavit ultra emolumenta ratione curae animarum provenientia. Episcopus Linatus anno 1607 deveniens ad assignationem dictorum scutorum centum pro exequutione dictae Bullae Clementis VIII, eam inter alias praescripsit legem, ut *dictus Vicarius obligatus sit canere et dicere singulo die Missam Conventualem, perinteresse et adiuvare divinis officiis, cessante tamen impedimento curae*. Et successive in Statutis Ecclesiae ab Ordinario approbatis decernitur Missam Conventualem in festis primae classis celebrandam esse a Dignitatibus, in reliquis festis et diebus Dominicis a Canonicis, et in feriis a Vicario perpetuo, eoque impedito vel a Sacrista, vel a Sacerdote deputato a Chori Praefecto, prout hactenus servatum fuit, nulla tamen facta applicatione pro benefactoribus.

In hoc rerum statu modernus Episcopus occasione s. visitationis per Dignitates, Canonicos et Vicarium decrevit applicari pro benefactoribus

[1] Cf. N. 3161.
[2] Cf. N. 3151.

Missam Conventualem, et pro illius distributione persolvi Iulium unum a Thesaurario Capituli ex redditibus mensae Capitularis, qui supersunt ordinariis oneribus dimissis. Necnon decrevit iuxta Missalis Rubricam [1] in Quatuor Temporibus et Vigiliis duas celebrari Missas Conventuales, et *augeri distributionem quotidianam pro Missa ad rationem unius solidi tam pro quolibet Canonico, quam pro quolibet residente, et pecuniam sumendam esse ex introitibus mensae Capitularis, qui supersunt.*

Ex relatis decretis cum plures ortae sint controversiae inter Episcopum et Canonicos, qui etiam, et praecipue Canonicus de Rubeis, reclamant a mandatis et exequutione consumata pro distributione Missae Conventualis ad commodum Vicarii, hinc summae EE. VV. sapientiae decidenda sequentia dubia, ex iuribus latius hinc inde deducendis, proponuntur:

1. *An sit onus Capituli Ecclesiae Cathedralis quotidiana applicatio Missae Conventualis in casu?*

4. *An dicta eleemosyna pro Missa Conventuali Dignitatibus, Canonicis et Vicario perpetuo solvenda sit ex redditibus Capituli ad formam decreti Reverendissimi Episcopi in casu?*

Die 2 maii 1716 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 16 maii 1716 Sacra, etc. ad 1. respondit Affirmative.

Ad 4. Affirmative.

[Liber 66 Decretorum, p. 177 a tergo, 223].

3156.

S. C. C., *Casertana*, 4 iul., 8 aug. 1716.

In Ecclesia Cathedrali Casertae anno 1641 Antonius Ricciullus tunc temporis Episcopus pro exercitio curae animarum, quae dictae Ecclesiae inerat, perpetuam Vicariam erexit *pro Canonico seu Presbytero saeculari providendo per concursum servata forma Concilii*, [2] eidemque Vicariae sic institutae et erectae certos assignavit redditus, successive auctos ex piis legatis, et praecipue ex unione eidem facta anno 1654 Rectoriae Conventus S. Augustini suppressi ex notissima Bulla *Instaurandae* Innocentii X, [3] quae est annui redditus ducatorum 225 ultra alios ducatos 80 difficilis exactionis, cum sola pensione ducatorum centum favore Seminarii, et onere celebrationis nonnullarum Missarum. *Quibus Missarum oneribus* (ut Episcopus testatur in sua relatione, quam edere de partium consensu inquit) *ac pensione item deductis, quatenus habeatur ratio summae ducatorum 67, quae de facto tantum praestatur pro dicta pensione ratione difficilis exactionis dictorum ducatorum 80, remanerent plane solvibiles ducati 89, qui in unum coacti cum aliis ducatis 24 propriis, Vicariae remanerent liberi ducati 113, et quatenus respiciatur ad summam ducatorum 100 a Seminario praetensam, adhuc implerent summam ducatorum 80;* notandumque occurrit alios ducatos 21 ultra praedictam summam reddere Vicariam deductos ex praemisso calculo ratione oneris Missarum biscentum et decem. Hac Vicaria semper collata in titulum, et per concursum, anno 1702 provisus fuit Franciscus Farina, qui cum successive elapso anno provisus fuerit cum decreto, ut dimitteret Vicariam, de satis pingui Canonicatu annui redditus, ut testatur Episcopus, ducatorum centum et octo, comprehensis distributionibus, non autem aliis incertis, nihilominus exhibuit in Dataria supplicationem pro facultate retinendi et Vicariam et Canonicatum aut ratione praetensae compatibilitatis aut assertae tenuitatis reddituum Vicariae et Canonicatus. Cumque preces per Eminentissimum Datarium remissae sint ad hanc Sacram Congregationem, illisque acriter se opponat Capitulum Cathedralis, maxime attenta congrua huiusmodi Vicariis perpetuis taxata a S. Pio V, in const. 67 Bullar. nov., tom. 2, [1] addito testimonio novem Parochorum Casertae redditus eorum Parochialium esse ducatorum 50 aut ad summum 80. Hinc ab EE. VV. exquiritur:

1. *An Vicaria perpetua, de qua agitur, sit compatilis cum Canonicatu in eadem Cathedrali?* Et quatenus negative in casu:

2. *An sit locus indulto apostolico dictam Vicariam una cum Canonicatu retinendi in casu?*

Die 4 iulii 1716 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 8 augusti 1716 Sacra, etc. ad 1. et 2. respondit: Negative; et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 66 Decretorum, p. 307 a tergo, 343 a tergo].

[1] Tit. *Rubricae generales missalis*, c. III, *de feria et vigilia*.
[2] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 18.
[3] Cf. N. 233.

3157.

S. C. C., *Polinianen.*, 8 aug. 1716.

Sacerdos Ioannes Baptista Mastrochirico, Parochus Cathedralis Ecclesiae, obtinuit nuper a Sanctissimo D. N. provideri de Canonicatu in eadem Ecclesia cum decreto tamen vacationis Parochiae. Verum attentis tenuitate reddituum utriusque Beneficii, et quod commode animarum cura exerceri possit, supplicat pro dispensatione retinendi etiam Parochialem.

Die, etc. Sacra, etc. audita, etc. instantiam reiecit. [2]

[Liber 66 Decretorum, p. 377 a tergo et 378].

3158.

S. C. C., *Monasterien. seu Paderbornen.*, 5 sept. 1716.

Bodò ab Alten., Brunsvicensis vir nobilis, sed sectae Lutheranae alumnus, adhuc minor, nec sui iuris, matrimonium contraxit primum cum Iuditha Elisabeth Cran eiusdem sectae, alterum autem cum Sidonia de Fenessen.,

[1] *Ad exequendum*, 1 nov. 1567. – Bull. Rom., tom. 4, II, p. 401, 402.
[2] Cf. N. 3163.

pariter Lutherana. Tribunalia acatholica primum matrimonium per duas sententias nullum ex defectu consensus matris et legitimorum tutorum dicti Bodò, et secundum exequendum et servandum esse pronunciarunt, maxime quia Iuditha declaraverat, nolle amplius cum dicto Bodò cohabitare. Ex filio huius secundi matrimonii natus est Everardus Orator, qui primus suae gentis post haeresim Lutheri nomen dedit catholicae fidei, et ducta uxore catholica Paderbornae commoratur, et ut ipse Equestri Ordini adscribi eiusque filii et descendentes recipi valeant in Cathedralibus Germaniae Capitulis, supplicat EE. VV. declarari filios dictorum Bodò et Sidoniae legitimos ea praecipue ratione, quia primum matrimonium, uti celebratum in Dioecesi Colonien., ubi publicatum fuit decretum *de reform. matrim.*, cap. 1, Sess. 24, non servata illius forma, sit nullum etiam inter haereticos, non autem ita sit de secundo contracto Brunsvicci, ubi nunquam dictum decretum fuit promulgatum. Praeterea urget pro legitimitate filiorum bona fides Sidoniae ignarae primi matrimonii in *Terris exteris* (ut refert Episcopus) contracti ad text. in cap. *Ex tenore, qui filii sunt legitimi*. Et satis etiam esse praetendit auctoritas Iudicis, quamvis nulliter et iniuste procedentis ad declarationem nullitatis primi matrimonii ex cap. *Perlatum*, eodem titulo, maxime quia filius et Everardus nepos semper, uti legitimi, paternam et avitam possederunt hereditatem, text. in cap. *Pervenit*, eodem titulo. Quibus omnibus accedit, ut animadvertit Episcopus Monasteriensis, quod *si pati postmodum deberent innocentes proles, plurimos a vera fide amplectenda id utique averteret, eo quod grande dannum quoad praerogativam nobilitatis paterentur apud Catholicos, quod penitus non acciperent, si acatholici permanerent*. Quare supplex exorat ab EE. VV. declarari:

An filii nati ex Bodone ab Alten. et Sidonia de Fenessen. legitimi haberi debeant ad effectum, de quo agitur in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Liber 66 Decretorum, p. 390 a tergo].

3159.

S. C. C., *Murana*, 14 nov. 1716.

Sacerdos Vitus Malanca die 17 iulii 1715 in ecclesia Parochiali Oppidi Bellae absente Parocho baptizavit puellam eadem die natam *propter imminens periculum vitae absque debitis ceremoniis*, ut probatur ex schedula ab ipsomet conscripta et Parocho consignata. Successive die 21 eiusdem mensis de licentia Parochi iterum eamdem puellam in eadem Parochiali ecclesia baptizavit, ut ex altera eius schedula resultat, et plenius ex depositione quatuor testium a Curia Episcopali examinatorum, quorum duo deponunt de primo Baptismo collato ob vitae periculum, cum monitione, ut in casu superviventiae puellam iterum ad ecclesiam Parochialem deducerent, *per farla battezzare solennemente*. Duo autem alii ex dictis testibus deponunt, Sacerdotem Malancam secunda vice non adhibuisse tantum ceremonias Ecclesiae, sed iterum verum Baptismum contulisse denuo adhibita forma

et materia Sacramenti. Hinc Episcopus ipsum declaravit irregularem. Orator autem praetendit irregularitatem ex cap. *Ex litterarum, de apostat. et reiterant. Baptism.* esse partialem et impeditivam ascensus ad Ordines, non autem privare usu et exercitio SS. Ordinum iuxta deducta per Del Bene, *de Offic. Sanct. Inquis.*, part. 1, dubit. 91, sect. 1, num. 3; sed in contrarium urget authoritas Card. Tolet., *in summ.*, lib. 1, cap. 65, num. 4, ubi censet Sacerdotem rebaptizantem uti non posse Ordinibus, si crimen notorium sit ex irregularitate non speciali, sed communi omni publico delicto ad text. in cap. *Quaesitum, de tempor. ordin.* Verum, etsi aeque eodemque canone *Dictum, de consecrat.*, distinct. 5 prohibita sit iteratio Baptismi et Confirmationis, nihilominus nulla reperitur in iure Canonico expressa et specialis decreta irregularitas pro illis, qui etiam scienter bis Confirmationis Sacramentum vel susceperint vel contulerint ea forsan de causa, quia in iteratione Baptismi urget suspicio haeresis Donatistarum vel Anabaptistarum, ideoque si haec longe abest ab Oratore, qui ex crassa et mera ignorantia ad iterationem Baptismi processit, summae erit sapientiae EE. VV. dispicere, an grave scelus commiserit, et decernere:

1. *An Orator incurrerit irregularitatem ex iteratione Baptismi*. Et quatenus affirmative in casu:

2. *An sit locus dispensationi in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad utrumque: Affirmative, proindeque censuit, si Sanctissimo D. N. placuerit, per suas litteras apostolicas in forma Brevis Episcopo Murano committi posse, ut veris etc., et peractis per Oratorem exercitiis spiritualibus, cum eo super irregularitate praefata pro suo arbitrio et conscientia gratis dispenset.

[Liber 66 Decretorum, p. 480 a tergo, 482 a tergo].

3160.

S. C. C., *Casertana*, 30 ian., 27 febr. 1717.

Ioseph Iaquinto annorum tresdecim, et in tertio consanguinitatis gradu coniunctus Constantiae Farinae, die 2 aprilis superioris anni *coram Parocho et testibus per dolum* (ut refert Episcopus) *in propria domo tunc adductis, dispensationibus super gradu prohibito et super defectu aetatis minime obtentis, denunciationibus praetermissis*, matrimonium cum dicta Constantia contrahere praesumpsit, comparente, et stipulante nomine eiusdem Constantiae Dominico Russo, asserto Procuratore, qui praetensum mandatum procurae exhibuit in parva schedula nullis testibus munitum, tribus distinctis conscriptum characteribus et tot tantisque vitiis refertum, ut Episcopus testetur de nullitate et falsitate eiusdem non ambigi, et addit: *Constantia iureiurando affirmabat schedulam assertae procurationis a se minime subscriptam, quod aliis scripturis itidem convicebat, ac proinde conscriptores, si qui fuerint comperti, aliosque qui eo mandato usi fuerint, uti falsos rigorose puniendos fortiter instabat, prout et scriptis in actis instare non destitit.* Ulterius idem Ioseph Iaquinto seu eius pater et patruus literas pro informatione huius Sacrae

Congregationis immediate post praetensum matrimonium Episcopo praesentarunt obtentas super supplici libello, inscripto nomine Catherinae Lombardo, matris dictae Constantiae, recursus et instantiae omnino ignarae. In hoc rerum statu cum Petrus Lombardus et praefata Constantia Farina in tertio consanguinitatis gradu coniuncti signari supplicationem dispensationis obtinuerint, ut rite et valide matrimonium contraherent, expeditioni dictae dispensationis se opposuit dictus Ioseph Iaquinto, et Eminentissimus Pro-Datarius remisit controversiam EE. VV. decidendam. Ioseph Iaquinto vim metumque inferri Constantiae Farinae conqueritur, sed Episcopus testatur *in praesenti facto tam abesse, quod potius ad libertatem tuendam ipsam iuvenem inexpertam, ne dote pro sui conditione superfluente, minus congruo pretio iniquitatis intercedente nuptui traderetur, paterne fuisse tutatam*. Praefata insuper Constantia solemniter constituit Procuratorem ad impugnandum praetensum matrimonium cum dicto Iaquinto et ad obtinendam dispensationem cum Petro Lombardo contrahendo, hancque eius esse liberam et determinatam voluntatem, plenissime Episcopus testatur, ut ex eius informatione in summario exhibenda. Quare ab EE. VV. exquiritur:

1. *An constet de valido matrimonio inter Constantiam Farinam ac Iosephum Iaquintum?* Et quatenus negative:

2. *An, et ad cuius favorem sit relaxanda dispensatio in casu?*

Die 30 ianuarii 1717 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 27 februarii 1717 Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative.

Ad 2. Affirmative favore Lombardi.

[Liber 67 Decretorum, p. 29 a tergo, 57].

3161.

S. C. C., *Mantuana*, 30 ian., 27 febr. 1717.

Ad formam et tenorem resolutionum sub diebus 7 decembris anni 1715[1] et 28 martii anni 1716[2] expedito Brevi apostolico pro restitutione in integrum, et delegatione cognitionis causae super nullitate professionis directo Episcopo Mantuano et Superiori Regulari et locali Ordinis, plures coram dictis Iudicibus in processu causae ortae sunt controversiae inter dictam monialem et eius sorores Annam et Theresiam ab Austria, praecipue super admissione articulorum et repetitione testium iam formiter examinatorum ipsis citatis, et sub interrogatoriis Monasterii, ideoque ab admissione articulorum et repetitione testium reclamante dicta Olimpia, eius instantiae extra ordinem propositae die 3 octobris novissimi EE. VV. rescripserunt: *Episcopus abstineat a repetitione testium; in reliquis procedat, prout de iure*. Verum pendente recursu testes sub novis interrogatoriis reconducti et auditi plene in primo examine testata confirmarunt, et consequenter reducta controversia

[1] Cf. N. 3149.
[2] Cf. N. 3153.

ad solam admissionem articulorum, cum plures ex illis Iudices resecassent, sorores ab Austria appellarunt, et Auditor Sanctissimi causam etiam super nullitate professionis EE. VV. absolvendam delegavit, quarum summa sapientia sub sequenti dubio, monito Procuratore Annae et Theresiae ab Austria dispiciet:

An constet de nullitate professionis in casu?

Die 30 ianuarii 1717 Sacra, etc. rescripsit, quod proponatur in prima etiam unica.

Die 27 februarii 1717 Sacra, etc. respondit: Affirmative, proindeque decrevit professionem a supradicta Olimpia in saeculo Margarita ab Austria Oratrice in Monasterio S. Ioannis Evangelistae Ordinis Benedictini Civitatis Mantuae emissam esse nullam, irritam et invalidam, ipsamque Oratricem nullatenus fuisse et esse Religioni adstrictam, neque alligatam, ac propterea facultatem deserendi Religionem et Claustra, regularem dimittendi ac saecularem habitum atque statum reassumendi, necnon utendi omnibus iuris effectibus, perinde ac si praedictam professionem non emisisset, Oratrici praefatae benigne impertita est.

[Liber 67 Decretorum, p. 30, 57, 59 a tergo].

3162.

S. C. C., *Papien.*, 13 mart., 10 apr. 1717.

Subversa et absorpta a Pado flumine de anno 1630 Parochiali ecclesia Glarae, parochiani illius homines Villae Veruvae, ut Ecclesiae Sacramenta reciperent, propinquiori Parochiae Oppidi Mezzani sese adscripserunt. Aucto autem populo dictae Villae Veruvae anno 1653 etiam ratione incommodi itineris facultatem ab Ordinario erigendi in territorio eorum Cappellam seu Oratorium ad solam Missae celebrationem obtinuerunt. Successive anno 1693 flumen Padi, mutato antiquo cursu et alveo, territorium Veruvae ab illo Mezzani separavit, ita ut populus Veruvae non sine incommodo et periculis, quin etiam cum impensa nauli traiicere navigiis omnino illud debeat, ut ad ecclesiam Parochialem accedat. Hinc ab anno 1703 Oratores praetensionem dismembrationis excitarunt, quae composita fuit cum deputatione Cappellani Coadiutoris, ea inter caeteras apposita conditione, quod liceret partibus a transactione resilire, et cum Ordinarii consensu variare iuxta exigentiam maioris divini cultus et animarum salutis. Quare dicti Veruvae populares cum oblatione integre assignandi novo Parocho congruam, pro dismembratione supplicant, dum concurrit utraque causa a Concilio[1] desiderata: distantia nempe trium et ultra milliariorum comprobata cum accessu Vicarii Generalis et mappa periti cum suis geometricis dimensionibus confecta, item difficultas itineris non solum cum maximo incommodo, sed cum evidenti vitae periculo in necessaria traiectione fluminis Padi, cum venti perflant et flumen aquarum copia abundat. Praeterea traiecto Pado flumine

[1] Sess. XXI, *de ref.*, c. 4.

iter dirigendum est per quatuor valles, quae frequentissime ex redundantibus et excrescentibus Padi aquis ita operiuntur, ut neque pedestri itinere, neque remigiorum ope populares valeant illas pertransire. His accedit, quod Villa Veruvae de tempore accidentalis et voluntariae unionis Parochiae Mezzani quatuor tantum familiis constabat nunc autem excrevit ad 179, earumque animae ad numerum 958 ascendunt, ita ut etiam post Cappellani coadiutoris deputationem plures sine Sacramentis decesserint. Quae omnia aliaque uberius a partibus informantibus enarranda ex relatione Vicarii Generalis praevio cum perito iudiciali accessu facta et ex testibus formiter examinatis plene comprobantur et enixe populares Veruvae pro resolutione sequentis dubii EE. VV. exorant:

An sit locus dismembrationi, et erectioni novae Parochialis in loco Veruvae in casu?

Die 13 martii 1717 Sacra, etc. distulit propositionem.

Die 10 aprilis 1717 Sacra, etc. respondit Affirmative, assignata congrua novo Parocho arbitrio Eminentissimi Episcopi, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 67 Decretorum, p. 90 a tergo, 121].

3163.

S. C. C., *Polinianen.*, 19 iun. 1717.

In hac causa die 8 augusti 1716 discussa [1] Vicarius Capitularis testatur curam animarum ad numerum mille et septingentarum non pertingentium commode cum canonicatu exerceri posse, prout alii eiusdem Ecclesiae Canonici et Dignitates licet manualiter et ad nutum exercuerunt; redditus Canonicatus summam sex ducatorum auri de Camera, Parochiae vero similium ducatorum 24 refert non excedere, et demum lato calamo Oratorem commendat, eumdemque caeteris omnibus in exercitio curae animarum magis idoneum et dignum existimat. Verum ex supplici libello nomine Sacerdotum dictae Civitatis exhibito exponitur EE. VV. Parochiam esse annui redditus scut. 60, et comprehensis redditibus, quos percipit Parochus, uti Sacerdos gremialis eiusdem Cathedralis Ecclesiae, ad scuta 80 ascendere. Canonici ultra fructum praebendae consistentem in enunciatis ducatis sex participant de distributionibus, quae omnibus adscriptis seu, ut inquiunt, gremialibus Sacerdotibus communes sunt, ut plene ex fide Canonici Procuratoris Capituli resultat.

Nunc Sacerdos Ioannes Baptista Mastrochirico denuo gratiam dispensationis humillime ab EE. VV. praevio recessu a decisis exorat:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. stetit in decisis, et huiusmodi causam amplius non proponi mandavit.

[Liber 67 Decretorum, p. 251].

[1] Cf. N. 3157.

3164.

S. C. C., *Fanen.*, 21 aug. 1717.

Ludovicus Ramazzottus ad Ordines sacros promotus fuit ad titulum Cappellaniae iuris patronatus laicorum onus habentis Missae quotidianae et cum supplemento patrimonii sacri a Ioanne Baptista patre constituto super quadam eius domo valoris scutorum 300 monetae Urbini, et annui redditus scutorum 12. Successive dictus Sacerdos reportata die 13 decembris 1707 a Ludovico Maruscellio Romano cessione cuiusdam asserti crediti fructiferi scutorum in sorte 409 et provenientis ab instrumento stipulato anno 1645, in subrogationem sui patrimonii sine licentia Ordinarii consensum praestitit, ut eius pater domum, ut supra, assignatam distraheret, prout de facto die 3 ianuarii 1708 vendidit. Hinc instante Promotore fiscali pro nullitate venditionis dictae domus, et pro celebratione Missarum ab anno 1705 usque in praesens fere penitus a dicto Sacerdote omissa, ut ex calculo EE. VV. in summario exhibendo, Auditor Sanctissimi utramque controversiam EE. VV. delegavit. Ideoque monitis dicto Sacerdote Ramazzotto et domus possessore, humillime Promotor fiscalis instat declarari:

1. *An alienatio domus in supplementum patrimonii sacri assignatae sustineatur in casu?*

2. *An Sacerdos Ludovicus Ramazzottus teneatur celebrare Missam quotidianam tam pro praeterito, quam in futurum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative; et amplius non proponi mandavit.

Ad 2. Affirmative respondit ad rationem eleemosynae manualis, inspecto regionis more a die compositionis, ac iniungendum censuit, prout praesentis decreti, etc. Episcopo Fanen., ut prout iuris fuerit, procedat contra Ramazzottum; itidemque huiusmodi dubium amplius non proponi mandavit.

[Liber 67 Decretorum, p. 339 a tergo et 340].

3165.

S. C. C., *Tolentina*, 2 oct. 1717.

Instantiae Archidiaconi Porcelli propositae per summarium die 10 iulii novissimi rescriptum fuit: *Episcopo Lauretano pro informatione auditis partibus; et dentur literae urgentiores Episcopo Maceratensi.* Ex informationibus utriusque Episcopi et altera Archiepiscopi Firmani extra controversiam est Prosperum Ascentianum subditum esse ratione originis et domicilii Archiepiscopi Firmani, a quo die 16 martii 1715 Clericali Tonsura fuit insignitus, sed post consequutionem Canonicatus in Cathedrali Ecclesia Maceratensi ab illius Episcopo absque ullis testimonialibus Archiepiscopi Firmani die 25 mensis iulii eiusdem anni ad minores Ordines, die 28 subsequenti ad Subdiaconatum et inde ad Diaconatum et Sacerdotium promo-

tus fuit, et S. Missae Sacrificium usque ad diem octavam iunii nuper elapsi celebravit. Idem Prosper Ascentianus, cum in principio superioris anni deputatus fuisset in Vicarium Generalem Ecclesiae Tolentinae Maceratensi unitae, die 5 iunii dicti anni, posthabitis tribus iudicialibus protestationibus ab Archidiacono Porcello factis, dimissorias pro Clericali Tonsura et Ordinibus minoribus concessit Angelo Nicolao Brigitti, nato in Urbe Tolentini anno 1694 occasione, qua eius pater per aliquos annos in ea commoratus fuit. Sed anno 1697 ad Oppidum Calderolae Camerinen. Dioecesis cum tota familia se transtulit, ibique etiam dictus Angelus Nicolaus continuum habuit domicilium, et anno 1701 ab Episcopo Camerinen. Sacramentum Confirmationis recepit. Contentio etiam est inter partes, an Franciscus Massi cum sufficienti beneficio, et Stephanus Rilli cum congruo patrimonio a dicto Ascentiano dimissorias ad Sacros Ordines (spretis pariter iudicialibus protestationibus Archidiaconi petentis communicationem processus super sufficientia beneficii et patrimonii) consequuti fuerint. Archidiaconus enim docet, hanc in provisione beneficii facta Massio post diuturnam eiusdem vacationem et per solam signaturam adesse expressionem: *cuius fructus deductis oneribus nulli sunt*, quod fide affictuarii bonorum beneficii confirmat. Quo vero ad Rillum probat eius patrimonium pro rata scutorum duodecim in petiolo terrae dotali matris, pro reliquis scutis viginti quatuor in obligatione personali Stephani Silverii solvendi hanc annuam summam consistere. E contra Ascentianus duos testes deponentes beneficium esse annui redditus scutorum triginta novem producit, et obligationem personalem suffragari pro sacro patrimonio contendit. Super quibus aliisque a partibus deducendis EE. VV. definient:

1. *An ordinatio Vicarii Ascentiani sit contra formam constitutionis Innocentianae?* [1] Et quatenus affirmative:

2. *An, et in quas poenas dictus Vicarius inciderit in casu?*

3. *An dimissoriales a dicto Vicario concessae Brigitto sint contra formam dictae constitutionis?*

4. *An, et in quas poenas dictus Vicarius inciderit in casu?*

5. *An constet de sufficienti patrimonio Massi et Rilli?*

6. *An dictus Vicarius teneatur dicta patrimonia de proprio supplere in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. ad 1. respondit: Affirmative.

Ad 2. censuit incurrisse in poenas suspensionis et irregularitatis.

Ad 3. Negative respondit ex deductis.

Ad 4. Provisum in 3.

Ad 5. Negative ad utrumque.

Ad 6. Committendum censuit prout praesentis, etc. commisit Archiepiscopo Firmano, qui procedat, prout de iure, tam quoad ordinatos, quam contra quos de iure pro supplemento patrimonii et cum facultatibus Sacrae Congregationis.

Et huiusmodi causam quoad 1, 2, et 5 dubia amplius non proponi mandavit.

[Liber 67 Decretorum, p. 406].

[1] Cf. N. 258.

3166.

S. C. C., *Neapolitana seu Vici Equen.*, 12 febr., 12 mart. 1718.

Benedictus Manellus cupiens prima Clericali Tonsura initiari, aliosque successive Ordines ab Episcopo Vici Equensi, tanquam a suo Ordinario suscipere, petiit ab Eminentissimo Archiepiscopo Neapolitano litteras testimoniales, ex quo longo temporis spatio moratus fuerat in dicta Civitate, et Eminentissimus Archiepiscopus eas denegavit sub obtentu, quod ordinatio Benedicti ad se, et non ad Episcopum Vici Equensem pertineret.

Habito per Benedictum recursu ad hanc Sacram Congregationem, exquisita fuit primo informatio Eminentissimi Archiepiscopi, et subinde datae sunt litterae ad Episcopum Vici Equensem, et ab utroque nedum opportunae responsiones habitae fuerunt, sed ulterius transmissi sunt processiculi una cum necessariis documentis.

Contendit Eminentissimus Archiepiscopus, ordinationem Benedicti ad se spectare. Licet enim Nicolaus eius pater natus sit in Civitate Vici, certum nihilominus est, quod a quinque supra triginta annis se transtulit ad Civitatem Neapolitanam, in qua moratus est et moratur exercendo artem argentariam et gemmariam, uti nedum ex testibus examinatis, sed ex confessione iudiciali ipsius Nicolai desumitur. Additur, quod uxorem duxit in eadem Civitate, in eadem quoque liberos procreavit, quodque notabilius est, ex documentis insertis in processu Curiae Archiepiscopalis habetur, Benedictum de cuius agitur ordinatione, Neapoli natum fuisse, Neapoli Sacramentum Confirmationis recepisse, et in denunciatione facta per Parochum circa eius liberum statum, tanquam Neapolitanum denunciatum fuisse. Ita ut applicabilis videatur dispositio Bullae 44, quae incipit: *Speculatores*, s. m. Innocentii XII [1] ibi: *at si pater in alieno loco, ubi eius filius natus est, tamdiu, ac eo animo permanserit, ut inibi vere domicilium de iure contraxerit, tunc non origo patris, sed domicilium per patrem legitime, ut praefertur, contractum, pro ordinatione eiusdem filii attendi debeat.*

Episcopus contra Vici Equensis asserit, sui iuris esse ordinationem Benedicti. Nicolaus etenim illius pater Vici natus est, Vici possidet bona stabilia, in hac eadem Civitate solvit onera communitativa, in hac ipsa Urbe admissus est, tamquam civis ad Syndici electionem. Ad hanc demum Urbem saepius rediit, relinquendo in propria domo uxorem et liberos; cumque ad Civitatem Neapolitanam iverit, exercendi gratia mercaturam sive artem aurificam et gemmariam, nec apothecam fixam et stabilem habuerit, nec bona stabilia emerit; et interrogatus a Promotore fiscali Curiae Archiepiscopalis, dixerit se semper habuisse et adhuc habere animum redeundi ad Civitatem, in qua natus est; quod ipsum confirmatur a testibus, qui et hanc Nicolai declarationem et alia referunt in superioribus recensita. Hinc iuxta sensum Episcopi Vici Equensis infertur, ad se, tanquam ad Ordinarium, spe-

[1] Cf. N. 258.

ctare ordinationem Benedicti, multoque magis, cum in citata Bulla Innocentiana habeantur haec verba: *Caeterum subditus ratione originis is tantum sit ac esse intelligatur, qui naturaliter natus est in Dioecesi, in qua ad ordines promoveri desiderat, dummodo tamen ibi natus non fuerit ex accidente, occasione nimirum itineris, officii, legationis, mercaturae, vel cuiusvis alterius temporalis morae seu permanentiae eius patris in illo loco, sed vera tantum et naturalis patris origo erit attendenda;* et paulo post: *subditus autem ratione domicilii ad effectum suscipiendi ordines is dumtaxat censeatur, qui licet alibi natus fuerit, illud tamen adeo stabiliter constituerit in aliquo loco, vel per decennium saltem in eo habitando, vel maiorem rerum ac bonorum suorum partem cum instructis aedibus in locum huiusmodi transferendo, ibique insuper per aliquod considerabile tempus commorando satis superque suum perpetuo ibidem permanendi animum demonstraverit, et nihilominus ulterius utroque casu se vere et realiter animum huiusmodi habere iureiurando affirmet.*

Addit Benedictus impossibilem sibi esse Sacrorum saltem Ordinum susceptionem in Civitate Neapolitana, cum ibi pater bona stabilia non habeat, et iuxta eius curiae leges patrimonium pro ordinatione constitui non possit, nisi in bonis stabilibus in Dioecesi Neapolitana existentibus.

Dignabuntur itaque EE. VV. decernere:

Ad quem spectet ordinatio Oratoris in casu?

Die 12 februarii 1718: Non proposita.

Die 12 martii 1718 Sacra, etc. respondit: Spectare ordinationem ad Episcopum Viciequen. cum testimonialibus Emi Archiepiscopi Neapolitani, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 18, 26].

3167.

S. C. C., *Tudertina*, 12 febr., 12 mart. 1718.

Anno 1686 Confratres Societatis Beatissimae Virginis de Lilio Terrae Aquaspartae Dioecesis Tudertinae post factam nonnullorum bonorum assignationem, Cappellaniam perpetuam instituerunt, reservando sibimetipsis ius nominandi sive praesentandi, et onere Cappellano imposito celebrandi certum numerum Missarum, et alias quasdam sacras functiones pro Confraternitate peragendi; et pro prima vice in Cappellanum perpetuum nominaverunt Clericum Carolum Stephanum Gentilem.

In Episcopali Cancellaria non reperitur decretum institutionis huiusce iuris patronatus, sed de eo non videtur dubitari posse, uti refert modernus Episcopus Tudertinus in sua informatione ad hanc Sacram Congregationem transmissa.

Facta nova nominatione a Confratribus in personam Clerici Caietani Corsetti cum superadditione nonnullorum aliorum onerum, quorum nulla mentio habetur in Cappellaniae institutione, et signanter audiendi confessiones Confratrum et Sororum, uti legi potest in actu nominationis transmisso et relato in summario scripturae circumferendae, Eminentissimus Dominus

Cardinalis Gualterius, tunc Episcopus Tudertinus, nominationem a Confratribus factam admisit; sed cum honoribus et oneribus in fundatione et erectione expressis, uti desumitur ex eiusdem litteris authenticis expeditis anno 1714 in secretaria huius Sacrae Congregationis exhibitis.

Adepta per Clericum Caietanum Corsetti possessione Cappellaniae, fuit ab eodem excitata praetensio, se videlicet non teneri, nisi ad onera in fundatione expressa, tum quia nominatio a Confratribus facta dicto modo, fuit admissa ab Eminentissimo Gualterio, tum quia non erat in facultate Confratrum nova onera superaddere, quae in fundatione non fuerant apposita, et ulterius simul et semel huic Sacrae Congregationi supplicavit pro declaratione, ut ad titulum saepe memoratae Cappellaniae perpetuae Sacris Ordinibus initiari valeret. Cumque ex informatione moderni Episcopi Tudertini colligatur, eundem iuxta legem fundationis Cappellaniae esse obligatum ad celebrationem tercentum circiter Missarum quolibet anno, et Cappellaniae redditus consistere in scutis quinquaginta circiter, ita ut dempto Missarum onere vix eidem supersint scuta viginti, et ipse se promptum exhibeat ad supplendum de proprio alia decem scuta annua, quae unita cum aliis viginti, quae supersunt, detractis oneribus Missarum, constituunt annuum redditum scutorum triginta, quae est summa praefixa et statuta pro suscipiendis Sacris Ordinibus in Civitate et Dioecesi Tudertina, sive quis ordinetur ad titulum Beneficii, sive ad titulum patrimonii, sive ad titulum partim Beneficii et partim patrimonii, uti testatur modernus Episcopus Tudertinus in aliis suis litteris signatis die 18 ianuarii 1718 et in Secretaria exhibitis.

Dignabuntur EE. VV. citata, et non comparente Confraternitate Beatissimae Virginis de Lilio Terrae Aquasparte, decernere:

1. *An Clericus Caietanus Corsetti teneatur ad onera de novo apposita in nominatione de se facta a Confratribus, et non memorata in fundatione?*
2. *An idem ordinari possit ad titulum eiusdem Cappellaniae, superaddito ex bonis patrimonialibus annuo redditu scutorum decem?*

Die 12 Februarii 1718: Non proposita.

Die 12 Martii 1718 Sacra, etc. ad 1. respondit: Negative et amplius.

Ad 2. Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 20, 26].

3168.

S. C. C., *Gurgen.*, 19 febr. 1718.

A Iacobo Maximiliano Episcopo Civitatis Gurck Norici in Carintia petitur, ut sibi habitare permittatur praeter tres menses Conciliares [1] aliis tribus mensibus in quodam palatio a se cum aliis bonis empto, quod dicitur *Mayoreffen*, quodque est suae Dioecesi conterminum, licet situm sit in Dioecesi Archiepiscopi Salisburgensis.

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 1.

Ut autem instantiae merita perpendantur, operae pretium est nonnulli de ordinario Episcoporum Gurgentium residentiae loco, et nonnulla alia de hoc novo extraordinario loco referre, quae in supplici Oratoris libello legun- tur. Ordinaria Episcoporum Gurgentium residentia sita est in quodam Castro supra montem fabricato, ad quod hyberno tempore vix prae nivis et gelu impedimento accedi potest, et quod aestivo tempore tutum et securum non est propter fulgura et tempestates. Haec eadem etiam residentia distat ab Ecclesia Cathedrali pariter unius horae, et ab aedificiis ferri et mineralium, ex quibus episcopales redditus exiguntur, per iter trium horarum. Novus vero et extraordinarius residentiae locus situs est in loco aeris clementioris. Adhaeret illis aedificiis ferri et mineralium, nec distat, nisi per trium hora- rum spatium ab Ecclesia Cathedrali, et est propior ecclesiis Parochialibus Episcopo subiectis et aliis mensae episcopalis praesidiis.

Ab hac autem novae residentiae situatione infert Orator, aequum esse, ut sibi facultas indulgeatur in ea manendi tribus mensibus hybernis et tribus mensibus aestivis, Primo quia ad hunc locum facilior erit subditorum accessus; secundo quia feliciori fruetur valetudine propter aeris temperiem, si in dicto loco dicto tempore sibi habitare permittatur; tertio quia proprior erit aedificiis caeterisque Ecclesiae bonis, quorum omnium cura diligentior hisce temporibus est necessaria, quibus gravissimae exiguntur contributio- nes; quarto quia facillime pro obeundis ecclesiasticis functionibus (ad Eccle- siam Cathedralem) accedere poterit. Praeter haec addit idem Orator circum- stantias facti et iuris: testatur enim se habere intentionem relinquendi Ecclesiae pro commodo suorum in Episcopatu successorum palatium et alia bona, quae dicuntur *Mayoreffen;* et profitetur se, ut sarta tecta permaneant iura Metropolitani Salisburgensis, exercere nolle actus iurisdictionis ordina- riae in novo loco, sed se in suam Dioecesim esse ingressurum, quotiescum- que se offeret occasio eos exercendi. Succedit mox narratis facti circum- stantiis iuris ponderatio, quod stante vicinitate loci, in quo petit habitare, vicinitate inquam ad suam Dioecesim, dici semper poterit, quod est mora- liter praesens iuxta ea, quae referunt Doctores allegati per Dianam in *edi- tione coordinata*, tom. 3, tract. 3, resol. 71, num. 4.

In hoc itaque rerum themate dignabuntur EE. VV. decernere:

An, et quomodo Oratoris precibus sit annuendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Non esse locum; et ad mentem: et mens est, ut recurrat ad Sanctissimum in casibus particularibus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 24, 25].

3169.

S. C. C., *Canarien.*, 26 mart., 9 apr. 1718.

Anno 1653 Servus Dei Petrus de Betancur, de cuius beatificationis causa introducenda agitur in Sacrorum Rituum Congregatione, in Civitate Guati- malae, auctoritate Ordinaria intercedente, quamdam Religiosam Congrega- tionem instituit, quae Bethlemitarum dicta est, pro exercendis erga proxi-

mos in hospitalibus praecipue degentes, ferventiores christianae charitatis actus. Factae etiam fuerunt huius Congregationis Constitutiones, quae die 26 martii 1687 fuerunt approbatae a Venerabili Dei Servo Innocentio XI per suas litteras apostolicas in forma Brevis. Congregatio haec Religiosa, quae tractu temporis excrevit, et plures domos in variis Civitatibus acqui- sivit, vulgo habita fuit pro vera Religione; et consequenter pro veris reli- giosis habiti sunt illi, qui ei nomen dederunt. Sed cum in Brevi supra me- morato Congregatio Bethlemitica nomen habeat Confraternitatis hominum piorum, nec unquam in eodem Brevi sermo fiat vel de Congregatione in Religionem erigenda, vel de votis expressis et perpetuis a Confratribus emittendis, quaestio excitata fuit, an praedicta Congregatio esset, nec ne vera Religio.

Ad tollendam de medio hanc controversiam, annis praeteritis accessit ad Urbem Frater Michael a Iesu Maria sufficienti instructus mandato pro- curae, ut a Sede Apostolica obtineret declarationem, quod Congregatio esset vera Religio, vel ad minus obtineret, ut Congregatio in veram Religionem erigeretur. Pro hoc negotio discutiendo fuit deputata Congregatio particu- laris cl. me. Cardinalium S. Clementis, Gabrielli, et Eminentissimi Parac- ciani, a qua perpensis perpendendis, sequens prodiit decretum: *Sacra Con- gregatio Eminentissimorum et RR. DD. Cardinalium S. Clementis, Gabrielli et Paracciani, per Sanctissimum D. N. specialiter deputata, visis et mature perpensis suprascriptis precibus, censuit, si Sanctitati Suae placuerit, posse per litteras apostolicas in forma Brevis praedictam Congregationem Bethlemiticam in Indiis Occidentalibus erigi in veram Religionem cum votis solemnibus emitten- dis ex integro etiam ab iis, qui hactenus vota emiserunt in eadem Congregatione, ita tamen, ut emittentes nova vota prius certiorentur de inefficacia praecedentium votorum ad constituendos eos vere Religiosos. Romae, 8 octobris 1709.* Et cohae- renter ad haec fuit anno 1710 expeditum Breve a Sanctissimo Domino Nostro.

Habita huiusce rei notitia a Matthia Gonzalez de Olivera de Terra de la Ortova Insulae Tanerifae Canarien., qui in Congregatione Bethlemitica professionem emiserat, habitum ipse dimisit, et indutus veste saeculari ubique incedere coepit, videntibus et non reclamantibus Fratribus Bethle- miticis. Cumque coram Episcopo Insularum S. Iacobi Cuben. Iamaicae et Floridae die 4 octobris 1714 comparuisset, et declarari petiisset se esse per- sonam liberam, nullo Matrimonii vel Religionis vinculo innodatam, et peti- tam declarationem obtinuisset, ab Indiis ad Insulas Canarienses rediit, et exhibita praedicta declaratione coram Ordinario, licentiam ab eodem die 18 iunii 1715 reportavit contrahendi Matrimonium, quod et subsequenter contraxit cum Maria Emanuela Peniche.

Post contractum Matrimonium Matthias Sanctissimo supplicavit pro declaratione validitatis eiusdem, eiusque instantia inniti posse videtur se- quenti fundamento, quod vota ab eo praecedenter emissa sunt vota simplicia, non solemnia, solumque votum solemne in Religione approbata impedit matrimonium contrahendum et dirimit contractum iuxta textum in cap. *Meminimus* et in cap. *Insinuante*, *Qui clerici vel voventes*: exceptis votis sim-

plicibus, quae post biennium novitiatus in Societate Iesu emittuntur, quorum vigore impeditur matrimonium contractum ex constitutione Gregorii XIII, edita anno 1583, quae incipit: *Quanto fructuosius*, [1] et ex alia eiusdem Pontificis, edita anno 1584, quae incipit: *Ascendente Domino*, [2] ita ut dubitari tantum valeat in foro conscientiae, an Orator citra dispensationem possit exigere debitum ab uxore, licet reddere teneatur, iuxta doctrinam D. Thomae in *4 Sent.*, dist. 38, quaest. 1, art. 2, quaestiunc. 2, ad 3 et ad 4. Cum autem Matthiae Gonzalez de Olivera preces fuerint a Sanctitate Sua ad hanc Sacram Congregationem remissae, dignabuntur EE. VV. decernere:

An matrimonium, de quo agitur, sit validum in casu?

Die 26 martii 1718: Non proposita.

Die 9 aprilis 1718 Sacra, etc. respondit: Matrimonium esse validum, sed illicitum.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 36, 42].

3170.

S. C. C., *Papien.*, 21 maii 1718.

N. N. dum erat constitutus in decimo quinto suae aetatis anno, et dum cum alio iuvene ludebat, eum parvo cultro percussit, et percussus seu vulneratus intra quadraginta dies et ex causa vulneris mortuus est. Delictum non fuit notorium, nec unquam deductum fuit ad forum contentiosum, et moraliter est impossibile, ut modo ad forum contentiosum deducatur, tum quia omnes propinqui illius, qui occisus est, nunc mortui sunt, tum quia elapsi iam sunt anni decem et octo; cumque dictus N. N. velit sacris Ordinibus initiari et ad Sacerdotium ascendere, et habuerit recursum ad Emum Ordinarium pro obtinenda ab illo dispensatione super commisso homicidio, non intendit Eminentissimus Ordinarius aliquid agere, nisi audito sensu huius S. Congregationis.

Clara est lex S. Concilii Tridentini, sess. 24, *de reformat.*, cap. 6, in qua dicitur licere Episcopis dispensare in omnibus irregularitatibus et in omnibus suspensionibus ex delicto occulto provenientibus, excepta ea, quae oritur ex homicidio voluntario et exceptis aliis deductis ad forum contentiosum; quae dispensatio tamen prodest in foro conscientiae. Quocirca cum versemur in homicidio, et in facto exposito supponatur, illud fuisse et esse occultum, nec unquam deductum fuisse ad forum contentiosum, et hic et nunc moraliter esse impossibile, ut ad dictum forum deducatur, totus difficultatis punctus erit in hoc constituendus, an in casu, et ad effectum, de quo agitur, homicidium dici valeat voluntarium.

Adversus qualitatem homicidii voluntarii facit, quod in pluribus mors non sequitur ex vulnere per parvum cultrum illato, iuxta doctrinam Caietani, in *Comment. ad 2-2 Divi Thomae*, quaest. 64, art. 8, ad tertium: *Homi-*

[1] Cf. N. 150.
[2] Cf. N. 153.

cidium non inter casualia, sed voluntaria computandum videtur, quoniam in promptu ratio est, ut actus ipse occisio sit, quoniam talis actus in pluribus natus est facere abortum, casuale autem est, ut in paucioribus.

Pro qualitate vero homicidii voluntarii, et signanter ad effectum, de quo agitur, facit, quod homicidium voluntarium est non solum, quando occidens explicite vult occidere, sed etiam, quando eius voluntas tendit in eum actum, ex quo de per se in immediate mors sequitur non per accidens, uti contingit in eo, qui alium percutit, volens ei iniuriam irrogare, sed non occidere: si enim ex percussione mors sequatur, dicitur homicida voluntarius, cum voluntas percutientis feratur in percussionem et in omne id, quod immediate et per se, non per accidens, ex eo fuit secutum, et sic in homicidium ex percussione per se et immediate secutum, uti probat textus in cap. ult., *de homicidio*, in 6, et late exornat Govar. in *Comment. ad Clementinam*, *Si furiosus, de homicidio*, part. 2, sub num. primo, ubi etiam § primo, sub num. 2 observat, quod habens facultatem dispensandi in homicidio casuali et non in voluntario, non potest in dicto homicidio taliter commisso dispensare.

His autem stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An Ordinarius dispensare valeat in irregularitate ex homicidio contracta in casu et ad effectum, de quo agitur?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 65].

3171.

S. C. C., *Romana*, 21 maii 1718.

Gullielmus Melfort, qui obtinet Archipresbyteratum in Collegiata Ecclesia Sancti Eustachii, debet ex causa dicti beneficii ad Sacros Ordines ascendere, sed nonnullis indiget dispensationibus, ut ex sequenti facti serie desumitur.

Gullielmus, origine Scotus, Londini natus est anno 1686 ex genitoribus conspicuae et nobilissimae familiae, sed haeresis labe infectis, qui tamen haeresim abiurarunt, et catholicam religionem subinde amplexi sunt, dum ipse erat in aetate annorum duorum, et postquam ab Administro Ecclesiae Anglicanae Baptismum receperat. Tempore, quo gloriosae memoriae Iacobus Secundus Angliae Rex e Regno fuit expulsus, ipse cum suis genitoribus Gallias et deinde Flandriam petiit et in Universitate Duacensi suorum studiorum cursum explevit, et ab Episcopo Attrebatensi Confirmationis Sacramentum suscepit, et post haec, cum Gallias reversus fuisset, fuit ab Episcopo Nivemiensi ad primam Tonsuram et ad quatuor Ordines Minores promotus. Duobus abhinc annis Romam venit, et a Sanctissimo Domino Nostro dictum Archipresbyteratum S. Eustachii obtinuit.

In hoc itaque rerum statu primo videndum est, an Orator sit irregularis propter Baptismum ab haeretico receptum. Porro ab haereticis baptizati sunt irregulares: textus in can. *Ventum est*, in fine, prima, quaest. 1, et sola difficultas in hoc consistit, utrum haec irregularitas incurratur ab eo,

qui in adulta aetate fuit ab haeretico baptizatus. Pro irregularitate contrahenda etiam ab infante facit textus in can. *Qui in qualibet*, prima, quaest. 7; opinionem tuetur Majol., *de irregularitate*, lib. 3, cap. 12; pro irregularitate vero contrahenda solum ab illo, qui in adulta aetate baptizatur, facit textus in can. *Placuit* et in can. *Qui apud Donatistas*, prima, quaest. 4; et hanc opinionem tuetur Glossa in can. *Qui in qualibet*, in verbo *Baptizati*, prima, quaest. 7, et fuse prosequitur Suarez, *de censuris*, disput. 42, sect. 1, ubi docet, crimen esse fundamentum huius irregularitatis, et crimen consistere in voluntaria susceptione Baptismi ab haeretico.

Orator quoque fuit, uti diximus, prima Tonsura et quatuor Minoribus Ordinibus ab Episcopo Niverniensi initiatus. Cumque in hac ordinatione non adfuerint litterae dimissoriales sui Ordinarii, examinandum est, an remanserit suspensus ab exequutione ordinum susceptorum, quamdiu pro Ordinario videbitur expedire, iuxta Concilium Tridentinum, sess. 23, cap. 8, *de reformatione*, absque eo, quod suffragari possit ratio domicilii per Oratorem in Galliis contracti, quia non sunt probata requisita domicilii ad effectum Ordines suscipiendi ad tramites Bullae *Speculatores*, § *Subditus*, quae est la quaranta quattro in Bull. parvo san. mem. Innocentii XII.[1]

Omnia itaque in unum colligendo, onus erit EE. VV. sequentibus dubiis respondere:

1. *An Orator sit irregularis, ex quo Baptismum ab haeretico recepit?*

4. *An remanserit suspensus a susceptorum Ordinum exequutione, ex quo eos recepit sine dimissoriis proprii Episcopi?* Et quatenus affirmative:

5. *An haec suspensionis poena de medio tollenda sit per apostolicam dispensationem, non obstante quod sui Ordinarii consensus deficiat?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.

Ad 4. et 5. Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 60-62].

3172.

S. C. C., *Caietana*, 2 iul. 1718.

Gubernatores et Deputati, qui a Civitate Caietae, ad quam pertinet iuspatronatus Cappellae Sancti Erasmi, eliguntur, ut invigilent tam super fabrica et ornatu eiusdem, quam super conservatione et erogatione redditruum ad illam pertinentium, huic Sacrae Congregationi supplicarunt pro declaratione, quod duae statuae argenteae et quod alia quaedam argentea ornamenta essent de libero dominio Civitatis, quae de illis disponere posset ad proprium usum etiam et commodum in casu necessitatis absque eo, quod ullum ius unquam Cappellae acquireretur, etiamsi praedicta argenta eidem commodarentur; requisitoque Episcopo pro informatione et voto, Sacra Congregatio die 6 iulii 1716 post habitam dictam informationem iussit, quod causa poneretur in folio.

[1] Cf. N. 258.

Capitulo comparere recusante, licet Cappella in eius Ecclesia Cathedrali sita sit, Episcopus existimavit, ad suum pertinere officium praedictae Cappellae iura prosequi et exorare pro causae resolutione. Ad merita causae deveniendo contendit Episcopus, quod candelabra, crux et alia argentea ornamenta sint de dominio Cappellae, tum quia asserit fuisse conflata ex votis et lampadibus eiusdem, tum quia eorum residuum fuit solutum ex pecuniis, quas habebant Deputati fabricae, quaeque ad Cappellam pertinebant. Contendit ulterius idem dicendum esse de duabus statuis argenteis iam confectis, non solum, quia dicit fuisse constructas ex pecuniis Cappellae, a Procuratore Deputarorum persolutis, sed etiam, quia calculus ostendit, quod ad manus Deputatorum devenerunt ducati 22704. Et quia alias a Deputatis opponebatur, quod maior pecuniarum quantitas fuerat habita ex assignatione nonnullarum gabellarum, quae a Civitate facta fuerat Cappellae, quodque vel hae assignationes non subsistebant ex defectu assensus Regii, vel pecuniae ab his assignationibus retractae, fuerant erogatae in fabricam et ornatum Cappellae, hinc inferendo, quod argenta et statuae non potuerunt esse confectae ex pecuniis ad Cappellam pertinentibus, sed ex aliis pecuniis a Civitate subministratis. Respondet Episcopus, quod iuxta Statutum Civitatis Caietae potuerunt fieri dictarum gabellarum assignationes favore Cappellae, et quod solutiones factae a Deputatis absque ulla expressione, quod fierent ex pecuniis a Civitate subministratis, censeri debent factae ex pecuniis propriis Cappellae, et multo magis, quia quando solutiones factae sunt ex pecuniis a Civitate subministratis, id fuit in solutionibus expressum.

Contendit praeterea idem Episcopus se cogere posse Deputatos ad redditionem rationis, cum id descendat ex dispositione Sacri Concilii Tridentini.[1]

His ergo stantibus dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An, et quale ius competat Civitati et Deputatis super Candelabris, Cruce et aliis ornamentis argenteis, quae a triginta annis citra semper inservierunt pro ornatu Cappellae S. Erasmi, vel potius illa libere spectent ad dictam Cappellam in casu?*

2. *An, et quale ius competat eisdem Civitati et Deputatis super duabus statuis argenteis iam factis et super pecuniis exactis et exigendis ex gabellis et aliis effectibus assignatis dictae Cappellae per Consilium Civitatis, vel potius eaedem statuae libere spectent ad dictam Cappellam in casu?*

3. *An, et quo iure Episcopus cogere possit Deputatos et Gubernatores dictae Cappellae ad reddendam rationem pecuniae ad eos perventae ex redditibus et legatis dictae Cappellae, necnon ex gabellis et aliis effectibus assignatis eidem Cappellae per Consilium Civitatis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Argenta, de quibus agitur, libere spectare ad Cappellam, eorum vero tantummodo custodiam ad Deputatos.

Ad 2. Statuas et pecunias, de quibus agitur, libere spectare ad Cappellam,

[1] Sess. XXII, *de ref.*, c. 9.

custodiam vero statuarum et administrationem redditum tantummodo spectare ad Deputatos.

Ad 3. Affirmative ad formam Concilii Tridentini, Sess. 22, cap. 9, de reform.
Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 79-81].

3173.

S. C. C., *Milevitana*, 13 aug. 1718.

Ioannes Baptista Simon Vivier, natus a patre et matre turcis, Sacramentum Baptismi recepit in infantili aetate, et omnibus Sacris Ordinibus, non excluso Presbyteratu, fuit initiatus ab Episcopo Milevitano, qui suae originis perfectam notitiam dicitur habuisse. Assumptus etiam fuit ad officium Substituti Cancellariae Curiae Episcopalis, et ab Ordinario fuit provisus de Beneficio ecclesiastico iurispatronatus laicorum. Cumque Sedes Apostolica alterum eidem Beneficium contulerit, et eius nomine quaesitum fuerit ab hac Sacra Congregatione, an indigeret absolutione cum rehabilitatione ad Ordines, necnon nova provisione Beneficiorum, relata fuit eius instantia inter summaria precum, et Emus D. Cardinalis Pro-Praefectus iussit, ut in folio describeretur.

Quoad absolutionem cum rehabilitatione ad Ordines inventa fuit in Archivio Sancti Officii epistola scripta ab Episcopo Milevitano de anno 1696, in qua fuit eidem data facultas conferendi Ioanni Baptistae Simoni Vivier Ordines Sacros, non excluso Presbyteratu. Praeterquam quod irregularitas descendens a neophytatu iuxta canones a Gratiano relatos dist. 48 sibi vindicat locum in eo, qui fuit baptizatus in adulta aetate, et qui novus est in Baptismate, ut ponderat Suarez, *De Censuris*, disput. 43, sect. 3, conclus. 2, n. 5, et non applicatur illis, qui in infantili aetate constituti Baptismum receperunt, quemadmodum nec procedit quoad eos, qui, licet Baptismum in adulta aetate receperint, post aliquod nihilominus temporis intervallum et experimentum idonei ab Ordinario reputantur pro Sacrorum Ordinum receptione, uti ponderat Gibalin., *de Irregul.*, cap. 3, proposit. 3; Diana in *editione coordinata*, tom. 5, tract. 5, resolut. 47; Suarez, loco cit., num. 6 et 7; Sanchez, in *praecept. Decal.*, lib. 2, cap. 28, n. 11.

Quoad novam vero Beneficiorum provisionem in iure statutum est, quod filii haereticorum sint incapaces Beneficiorum ecclesiasticorum: textus in cap. *Quicumque*, § *Haeretici, de haeret.*, in 6; et in iure pariter statutum est, ut promovendi ad Episcopatum debeant esse nati a parentibus catholicis, uti habetur in constitut. 6 Gregorii XIV, § 9, Bull. tom. 2.[1] Formula dispensationis quoad beneficia, loquendo de illis, qui a parentibus Mahomettanis ortum habuerunt, impressa est apud Corrad. in *praxi dispensat.*, lib. 3, cap. 7, num. 5. E contra vero, cum hic et nunc non agatur de nato a parentibus haereticis, nec quaestio sit de promovendo ad Episcopatum, sed versemur in terminis eius, qui natus a parentibus turcis Sacerdotio iam est

[1] Cf. N. 171.

initiatus, nulla videtur esse necessaria dispensatio quoad consequenda Beneficia, Ricciul., *De Neophit.*, cap. 4.

Adeoque onus erit EE. VV. decernere:

1. *An Orator indigeat absolutione cum rehabilitatione ad Ordines?*
2. *An indigeat nova provisione beneficiorum?* Et quatenus affirmative:
3. *An eidem indulgenda sit absolutio cum rehabilitatione ad Ordines, et cum nova beneficiorum provisione.*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.
Ad 2. Negative.
Ad 3. Satis provisum in duobus praecedentibus dubiis.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 97].

3174.

S. C. C., *Novarien.*, 3 et 24 sept. 1718.

Occasione, qua Confratres Societatis Orationis et Mortis loci Praedarii iuxta ipsorum laudabile institutum propriis humeris deferendi, exemplo Tobiae, corpora pauperum et miserabilium personarum decedentium, eaque sepulturae mandandi, cadaver cuiusdam viatoris occisi in loco *detto la Cremosina*, sepelire volebant in ecclesia Parochiali Sancti Petri loci Pogni, per unum milliare distantis a terra Praedarii, inter ipsos ex una, et Gasparem Franciscum Tarlottum dictae ecclesiae Parochum ex altera partibus exorta est controversia, contendentibus Confratribus, quod ille teneretur ad aperitionem ianuae ecclesiae, et Parocho excipiente se ad id non teneri.

Aperta his minime obstantibus fuit ecclesiae ianua, sed porrecta a Parocho querela adversus Confratres coram Episcopo Novariensi super violentia sibi, ut asserebat, illata pro obtinenda ianuae aperitione, expeditum fuit a Confraternitate monitorium in Tribunali Auditoris Camerae super observantia et executione privilegiorum sibi a Summis Pontificibus concessorum. Post haec remissa fuit causae cognitio ad hanc Sacram Congregationem, et a meo Praedecessore fuerunt subscripta dubia mox referenda.

Adnotasse interea fas sit, quod privilegia Archiconfraternitatis Orationis et Mortis in Urbe institutae, quae Confraternitatem terrae Praedarii aggregavit, enarrantur in constit. 22 Pii IV, Bullar. tom. 2,[1] et in literis in forma Brevis Urbani VIII, relatis in summario Confraternitatis, num. 1. Rursus quod famigerata decreta Urbis et Orbis Congregationis Sacrorum Rituum circa iura parochialia et functiones et praeeminentias inter Parochos et Confraternitates laicorum eorumque Officiales sunt impressa in fine libri 12 *decis. Rotae Romanae* in Mantissa post Card. De Luca.[2]

His positis dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Confraternitas aggregata gaudeat solum Indulgentiis, vel potius etiam privilegiis Archiconfraternitatis aggregantis in casu?*

[1] *Divina disponente*, 17 nov. 1560. – Bull. Rom., tom. 4, II, p. 53-55.
[2] Cf. S. R. C., Decr. Authent., n. 2123.

9. *An Confraternitas possit facere suas congregationes absque licentia et interessentia Parochi in casu?*

10. *An, et quando Parochus est paratus ad sepelienda cadavera pauperum defunctorum seu occisorum, possit ea sepelire Confraternitas Mortis in casu?*

11. *An Parocho dicta cadavera sepelire et ianuas ecclesiae aperire recusante, possit eadem Confraternitas ea sepelire in ecclesia Parochiali, eamque aperire per vim in casu?*

Die 3 septembris 1718: Non proposita.

Die 24 septembris 1718, Sacra, etc. respondit ad 1. Gaudere Indulgentiis et privilegiis Archiconfraternitatis aggregantis.

Ad 9. Affirmative.

Ad 10. Negative.

Ad 11. Affirmative ad formam Bullae, et ad mentem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 108-111].

3175.

S. C. C., *Casalen.*, 24 sept. 1718.

Sacerdos Petrus Iacobus Rampini contendit se non incurrisse irregularitatem, non obstante occisione Angeli Mariae Colletti, et quatenus irregularis ex dicto homicidio evasisset, supplicat pro dispensatione.

Contendit autem, se non incurrisse irregularitatem, non obstante occisione Angeli Mariae Colletti, tum quia hic erat fur nocturnus, qui se abdiderat in horreo Advocati Vasini, in cuius domo Sacerdos habitabat, in quo rerum themate urget illud Exodi, cap. 22. *Si effringens fur domum, sive suffodiens fuerit inventus, et accepto vulnere mortuus fuerit, percussor non erit reus sanguinis; quodsi orto sole hoc fecerit, homicidium perpetraverit et ipse morietur*, urget et illud duodecim tabularum, uti habetur in l. 4, § 1 ad l. Aquil. ibi: *Lex duodecim tabularum furem noctu deprehensum occidere permittit, ut tamen idipsum cum clamore testificeretur. Interdiu autem deprehensum ita permittit occidere, si is se telo defendat;* urget denique concordans autoritas Sancti Augustini relata in cap. *Si perfondiens*, 3, tit. *de homicidio.* Tum quia non ante Sacerdos sclopum explosit, ex cuius explosione Angelus remansit sauciatus et mortuus, quam hic fur infelix lumen extinxisset, quod deferebatur a Catharina ancilla Vasini domini domus, quae etiam exclamaverat: *è qui il ladro;* in his quippe circumstantiis aut Angeli homicidium secutum dici debet et factum ad propriam defensionem ita ut exclusa censenda sit quaecumque irregularitas iuxta textum in Clementina unica, *de homicidio*, vel ad minus erit admittendum, quod ignorabatur, an occisus accessisset, ut alios occideret, vel tantum ut fureretur, quod facit, ut aptabilis sit doctrina allegata Sancti Augustini, quaest. 84 in Exodum, ibi: *Intelligitur ergo tunc non pertinere ad homicidium, si fur nocturnus occiditur. Si autem diurnus, pertineret. Hoc est enim, quod ait, si orietur sol super eum, poterat quippe discernere, quod ad furandum, non ad occidendum venisset, et ideo non deberet occidi.*

Supplicat deinde Petrus Iacobus Sacerdos in hypothesi, in qua fuisset effectus irregularis, pro benigna dispensatione, primo, quia non versamur in promovendo, sed in promoto; secundo, quia res est de homicidio secuto per accidens, et praeter intentionem, in quo post peractam poenitentiam homicida non impeditur, quominus in susceptis ministret ordinibus, et ad maiores valeat promoveri iuxta textum in cap. *Significasti*, 15, *de homicidio.*

Haec et alia consimilia referuntur in eiusdem supplici libello per manus circumferendo. Quia vero illius instantia relata inter summaria precum non fuit ab hac Sacra Congregatione admissa, licet pluries fuerit proposita, operae pretium esse existimavi fundamenta exponere, propter quae Sacra Congregatio non annuit petitis, ut tutum efformari valeat iudicium, et statui, an hic et nunc sit admittendum, quod alias non fuit admissum.

Et in eo quidem, quod attinet ad punctum dispensationis, homicidium secutum fuit mense maii anno 1716, adeoque iuxta praxim et disciplinam Sacrae Congregationis existimatum est, quod modicum tempus esset elapsum ad effectum dispensandi, licet non agatur de promovendo, sed de promoto. In eoque quod spectata ad irregularitatem, si Angelus repertus est in horreo, si extincto lumine, quod a Catharina deferebatur, Sacerdos sibi vitaeque suae cavere potuisset absque sclopi explosione, aut tacendo, aut se non movendo et forte sensim fugiendo, homicidium licet furis nocturni evadit culpabile iuxta textum in l. *Furem* ad l. Cornel. *de Sicariis*, ibi: *Furem nocturnum si quis occiderit, ita demum impune feret, si parcere ei sine periculo suo non potuit;* et occidens excusari nequit ab irregularitate, ut in terminis Presbyteri occidentis furem, qui comprehendi poterat absque occisione, probat textus in cap. *Interfecisti, de homicidio;* et in terminis occidentis furem nocturnum, quem videbat se accingentem ad solvenda vincula, quibus tenebatur ita, ut de propria occisione timeret, probat textus in cap. *Suscipimus*, 10, tit. *de homicidio*, ubi Glossa observat homicidium fuisse culpabile, quia occidens aliter evadere poterat.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An constet de irregularitate, et quatenus affirmative: an sit locus dispensationi in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative quoad primam partem, et negative quoad secundam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 117-119].

3176.

S. C. C., *Asten.*, 19 nov. 1718.

Audinus Cagna in suo ultimo, cum quo decessit, testamento, condito die 18 aprilis 1692 inter caetera disposuit, quod singulis annis distribueretur pauperibus Oppidi S. Victoriae eleemosyna librarum 50, quod solverentur librae 100 pro eleemosyna Concionatoris Quadragesimalis dicti Oppidi, et quod solverentur quinque dotes librarum 100 pro qualibet quinque puellis eiusdem Oppidi cum praelatione tamen favore suarum consanguinearum.

Scriptisque subsequenter heredibus universalibus Patribus S. Philippi Civitatis Taurini, alia ediecit onera, celebrationis videlicet perpetuae duarum Missarum quotidianarum, et quod superextantes redditus suae hereditatis in alia opera pia impenderentur, reservata tertia parte summae superextantis pro eleemosyna Patrum Cappuccinorum loci de Brà, et non adimplentibus Patribus S. Philippi onera imposita, substituit cum iisdem gravaminibus Patres Praedicatores Conventus S. Vincentii eiusdem loci de Brà.

Secuto testatoris obitu, Patres S. Philippi renuntiarunt hereditati, eademque delata fuit ad Patres Praedicatores, qui eam adiverunt cum beneficio legis et inventarii, habitoque recursu ad Vicarium Generalem Astensem, ab eodem obtinuerunt die 2 aprilis 1696 sententiam, in qua declaratum fuit, quod stante reddituum insufficientia pro oneribus adimplendis, tenerentur ipsi quidem ad integram celebrationem duarum Missarum, sed in eo, quod attinet ad dotes relictas in summa librarum 100 pro qualibet, tenerentur ad solas libras 50, et in eo, quod spectat ad eleemosynam librarum 50, tenerentur tantummodo ad eleemosynam librarum 30; cumque non obstante huiusmodi reductione iidem Patres Praedicatores pro nova reductione institerint coram eodem Vicario, et Communitas Oppidi S. Victoriae, de cuius interesse agebatur, se huic novae opposuerit reductioni, deventum fuit die 23 aprilis 1715 ad transactionem.

Factis hisce inter partes conventionibus in publicum instrumentum redigendis post obtentum Beneplacitum Apostolicum, supplicatum fuit huic Sacrae Congregationi pro eius concessione, et negotii cognitio fuit remissa ad Eminentissimum Alterium, qui die 16 martii 1716 fuit in voto, quod Beneplacitum denegaretur, et quod partibus potius suaderetur, quod deficientibus redditibus instarent pro onerum reductione, et Sacra Congregatio die 2 maii eiusdem anni respondit *transactionem non esse confirmandam, nec esse locum Apostolico Beneplacito*. Cumque adversus hanc resolutionem supplicantes novam obtinuerint audientiam, novaeque subsequenter datae fuerint litterae Ordinario pro informatione et voto, tandem die 15 ianuarii huius anni 1718 demandatum fuit, quod causa poneretur in folio.

Causa in folio descripta ad tramites mandati Sacrae Congregationis, iterum instant Patres pro confirmatione concordiae et pro concessione Beneplaciti Apostolici, et putant non obesse primam difficultatem alias excitatam, quod non potuerit Ordinarius onera reducere, quandoquidem asserunt, nullam factam fuisse onerum reductionem, sed Ordinarium tantummodo calculatis fructibus hereditatis declarasse dotes et eleemosynam esse in tali quantitate persolvendas.

Quocirca dignabuntur EE. VV. decernere:

An transactio sit confirmanda, et locus sit interpositioni Beneplaciti Apostolici in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et cassata reductione facta per Curiam Episcopalem, Patres instent in S. Congregatione pro reductione.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 128-130].

3177.

S. C. C., *Derthonen.*, 19 nov., 3 dec. 1718.

In Oppido Novarum Derthonen. Dioecesis adsunt ecclesiae Parochiales SS. Petri, Andreae et Nicolai, et adest etiam Ecclesia Collegiata. Cumque inter Parochos harum ecclesiarum et Archipresbyterum memoratae Ecclesiae Collegiatae nonnullae exortae sint contentiones circa exercitium iurium parochialium, et ab Auditore Sanctissimi fuerit earum resolutio demandata huic Sacrae Congregationi, ex iuribus ab utraque parte dudecendis onus erit EE. VV. decernere:

10. *An accedente Capitulo dictae Ecclesiae Collegiatae ad funus, debeatur praecedentia Parocho, seu potius Archipresbytero Collegiatae?*

15. *An Canonicus Ecclesiae Collegiatae habitans in domo sita intra fines alterius Parochiae, ex quo dicta Ecclesia Collegiata caret aedibus Canonicalibus, teneatur in ultima infirmitate recipere Sacramenta ab Ecclesia Collegiata, vel potius a Parocho domicilii?*

16. *An idem Canonicus decedens, non electa sibi sepultura, debeat sepeliri in Ecclesia Collegiata, vel in Parochia domicilii?*

Die 19 novembris 1718: Non proposita.

Die 3 decembris 1718 Sacra, etc. respondit ad 10. Negative ad primam partem; Affirmative ad secundam.

Ad 15. Affirmative quoad primam partem; Negative quoad secundam.

Ad 16. Affirmative, dummodo adsit sepulcrum Canonicorum. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 130-133].

3178.

S. C. C., *Cassanen.*, 3 dec. 1718.

Sub obtentu antiquae et immemorabilis consuetudinis vigentis in receptitia ecclesia Sanctae Mariae Maioris Civitatis Maratheae, Dioecesis Cassanensis, de qua plerique testes deponunt, licet ad perpetuam examinati, quicumque Sacerdos, antequam admittatur ad numerum Sacerdotum participantium, solvit unicuique ex illis decem Carolenos, ex quo praedicti Sacerdotes participantes tulerunt, et actu ferunt onus emendi paramenta, vasa sacra et alia necessaria pro sacristia. Cum autem occasione admissionis Sacerdotis Salvatoris Mariae Ursumandi ad numerum Sacerdotum participantium exorta fuerit controversia, de validitate dictae consuetudinis, eademque fuerit ad hanc Sacram Congregationem delata, de eius propterea viribus subsistentia in praesenti est inquirendum.

Porro regula iuris est, quod hae similesque consuetudines, licet immemorabiles, iuxta quas aliquid persolvitur occasione possessionis Canonicatus et

[1] Cf. N. 3217.

Praebendae, non sunt attendendae tanquam irrationabiles, si id quod exigitur, seu persolvitur, cedit in utilitatem et privatum commodum aliorum Canonicorum sive Sacerdotum, aliorumve Ecclesiae Ministrorum, secus autem, si id quod exigitur, seu persolvitur, erogatur in usus pios, uti probat textus in cap. *Iacobus, de Simonia*, et habetur in cap. 14, sess. 24, *de reform.*, et in bulla 104 Sancti Pii V, Bull., tom 2, [1] et fuit resolutum ab hac Sacra Congregatione in *Polignanen.*, anno 1584 [2] et in *Avenionen.*, anno 1586, [3] Lib. 4 Decret., pag. 9 et pag. 189, et in *Segobien.*, 11 iulii 1590 apud Garz., *de Benef.*, 3 parte, cap. 2, num. 198, et *Tudertina*, 19 februarii 1633, [4] Lib. 14 Decret., fol. 709.

His stantibus onus erit EE. VV. decernere:

An consuetudo vigens in Ecclesia Matrici Sanctae Mariae Maioris Civitatis Maratheae exigendi a quolibet Presbytero admittendo ad participationem massae communis eiusdem Ecclesiae Carolenos decem, sit servanda in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, dummodo fiat depositum in capsa sacristiae, et quoad depositum erogetur in usum eiusdem sacristiae tantum, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 135].

3179.

S. C. C., *Aliphana*, 3 et 17 dec. 1718.

Contendit Curia Episcopalis Aliphana, quod Presbyteri ecclesiae S. Antonii extra Partem nuncupati terrae Pedemontis teneantur ad redditionem rationis bonorum et reddituum ad eamdem ecclesiam pertinentium, et quod ulterius non sit valida electio Procuratoris seu Administratoris ab ipsis facta, bonorum et reddituum spectantium ad cappellam Beatae Mariae de Monte Carmelo erectam in memorata ecclesia Sancti Antonii, sed quod valida sit et sustineatur deputatio Procuratoris seu Administratoris bonorum et reddituum dictae cappellae a se facta in persona Sacerdotis Francisci Bojani.

Fundamentum praetensionis, redditionis rationis bonorum et reddituum ad ecclesiam Sancti Antonii spectantium potissimum constituitur in cap. 9, sess. 22, *de reform.*, in qua derogatur consuetudinibus et privilegiis, quae in contrarium allegari possent. Fundamentum praetensionis, quod non sustineatur electio Procuratoris seu Administratoris bonorum et reddituum cappellae Beatae Mariae de Monte Carmelo a dictis Presbyteris facta, sed quod potius sit valida illa, quam idem Episcopus fecit in persona Sacerdotis Bojani, reponitur in hoc, quod in electione a Presbyteris facta non fuit servata forma decreti editi a Curia Episcopali, quod Administrator videlicet seu Procurator huius cappellae non eligatur, nisi ille, qui esset facultatibus idoneus, vel

[1] Cf. N. 134.
[2] Cf. N. 2135.
[3] Cf. N. 2164.
[4] Cf. N. 2549.

qui sufficientem praestaret cautionem, quod item electio fieret per secreta suffragia, quod pariter ab Administratore praestaretur iuramentum de fideliter administrando, et quod non eligeretur, qui debitor remaneret in praecedenti administratione.

Adversus haec Sacerdotes excipiunt, quod ecclesia Sancti Antonii fuit a suis praedecessoribus fundata cum reservatione iuris patronatus ab Episcopo tunc temporis approbata, et quod semper a se et a suis praedecessoribus fuit electus Administrator seu Procurator, qui rationem reddidit in manibus Sacerdotum eligentium, facta ab anno 1653 usque in praesens divisione fructuum et reddituum inter ipsos. Et in eo, quod attinet ad electionem Procuratoris seu Administratoris bonorum cappellae Sanctae Mariae de Carmelo, Sacerdotes asserunt electionem a se factam in personis Iacobi Natalitii et Ioannis Baptistae de Roma esse validam et sustineri, non obstante decreto Episcopi, tum quia facultas eligendi unum vel plures Procuratores a Iulio Antonio Ciccarello, qui bona cappellae reliquit, delata fuit ad ipsos, tum quia ipsi se agnoscunt obligatos ad redditionem rationis, ita ut superflue remaneant quaecumque cautiones et cautelae ab Episcopo in suo decreto quoad Administratorem praescriptae. Nullatenus urgente approbatione facta a nonnullis Sacerdotibus de persona Bojani ab Episcopo electa, quia horum Sacerdotum consensus non fuit datus capitulariter seu collegialiter, uti praescribitur in Constitutionibus.

His stantibus onus erit EE. VV. decernere:

1. *An decretum Episcopi seu illius Vicarii Generalis super redditione rationis fructuum et reddituum ecclesiae Sancti Antonii Castri Pedemontis sustineatur in casu?*

2. *An decretum super electione Procuratoris seu Administratoris bonorum cappellae Sanctae Mariae de Carmelo factum ab Episcopo sustineatur, seu potius sustineatur electio facta a Sacerdotibus dictae ecclesiae in casu?*

Die 3 decembris 1718: Non proposita.

Die 17 decembris 1718 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative quoad redditus, quibus est aliquod onus annexum; Negative quoad redditus, qui libere dividi debent inter Presbyteros.

Ad 2. Deveniendum esse a Presbyteris ad novam electionem Administratoris iuxta decretum Episcopi quoad qualitates eligendorum iuxta modum. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 137, 141].

3180.

S. C. C., *Bononien.*, 3 et 17 dec. 1718.

Antonius Boaterius in suo testamento condito a. 1542 legavit Patribus Sanctae Mariae Servorum libras 400 cum onere sequentibus verbis expresso: *dicendi et celebrandi in dicta ecclesia ad altare Annunciationis, cui prope fuit et est sepulcrum subterraneum ipsius Domini testatoris et suorum antecessorum*

[1] Cf. N. 3184.

pro animabus sua suaeque coniugis ac suorum praedecessorum singulis diebus in perpetuum, durante saeculo, unam Missam planam et semel in anno in die obitus ipsius Domini testatoris seu alia immediate sequenti, si causa intervenerit legitima, propter quam differri debeat, unam Missam solemnem mortuorum in cantu cum suis responsoriis, et Officium mortuorum, quam Missam in cantu et Officium mortuorum dictus Dominus testator voluit et mandavit debere dici et celebrari, ac fieri singulis annis in perpetuum, donec coelum et terra durabunt.

Quoad perpetuam celebrationem Missae solemnis et anniversarii nulla fuit excitata difficultas, solaque disputatio redacta est ad Missam planam singulis diebus recitandam, de hac etenim quaesitum est, an eius onus durare deberet ultra saeculum, hoc est ultra metam centum annorum, vel potius, elapsis centum annis, cessare debuerit. Exquisita fuit iuxta morem informatio Eminentissimi Archiepiscopi, qui fuit in sensu, quod post centum annos non adesset amplius obligatio celebrandi Missam planam; sed proposita instantia inter summaria precum, eadem fuit reiecta in Congregatione habita die 25 ianuarii 1716. Obtenta vero nova audientia una cum descriptione in folio, de viribus resolutionis modo est agendum.

Pro oneris perpetuitate ultra centum annos facit primo, quod quando versamur in legato pio et signanter in legato Missarum, verba *in perpetuum* non restringuntur ad centum annos, sed ad quodcumque tempus extenduntur, uti late probant Pancirol., *consil.* 175 per totum, Gratian., *decis.* 22 per totam, Ciarlin, *Controvers.*, lib. 2, cap. 143 per totum. Facit secundo, quod vox *saeculum* non solum est apta nata ad exprimendum spatium centum annorum, sed etiam ad denotandum mundum iuxta illud *venturus est iudicare saeculum per ignem*, quo stante idem erit dicere durante saeculo, ac durante mundo.

Plura e contra sunt, quae suadent, onus Missae planae non se extendere ultra metam centum annorum, tum quia quando vox *saeculum* usurpatur ad denotandum tempus et mensuram temporis, spatium significat tantummodo centum annorum, tum quia non desunt magni nominis Auctores, qui censent legatum pium relictum cum verbis perpetuitatem denotantibus, ad centum annos restringi, uti late videri potest apud Vivium, *decis.*, lib. 3, decis. 406, num. 18 et 19, et tandem, quia quando testator voluit perpetuitatem absolutam et indefinitam, eam expressit verbis clarissimis, uti colligitur ex legato Missae solemnis et anniversarii *singulis annis in perpetuum donec coelum et terra durabunt*. Hinc etenim inferre licet, quod quando in legato Missae planae singulis diebus celebrandae usus est illis verbis *in perpetuum durante saeculo*, intellexit de perpetuitate limitata ad tempus centum annorum, multoque magis, cum verba illa *durante saeculo* non praecedant, sed subsequantur haec alia *in perpetuum*, in hoc quippe rerum statu verba priora *in perpetuum* restringuntur a sequentibus *durante saeculo*. Accedit, quod agitur de tenui legato librarum 400, quod si insufficiens est pro adimplemento oneris limitati ad centum annos, a fortiori damnosum Patribus evaderet, si onus ultra centum annos extenderetur. Ad hoc ergo absurdum evitandum concludendum esse videtur, quod onus Missae planae non

excedat tempus centum annorum, cum legatum de sui natura debeat esse lucrosum.

His stantibus, onus erit EE. VV. decernere:

An onus Missae planae duret ultra spatium centum annorum, vel potius transacto dicto termino, remanserit extinctum?

Die 3 decembris 1718: Non proposita.

Die 17 decembris 1718 Sacra, etc. respondit: Ad primam dubii partem affirmative; ad secundam negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 139, 141].

3181.

S. C. C., 17 dec. 1718.

Licet in iure Canonico cautum non reperiatur, quod Canonicus sive Beneficiatus, qui Ecclesiae inservivit spatio 40 annorum, frui debeat exemptione a servitio, et hoc minime obstante sit admittendus ad participationem fructuum et distributionum, uti bene ponderat Navar., *cons.* 12, lib. 3, *de Clericis non residentibus*, ex quo fortasse infirmitas Canonicorum et Beneficiatorum, aut gravis eorundem aetas remedium habent coadiutoriae aut indulti vacandi a Choro durante infirmitate, quemadmodum prosequitur Card. de Luca, *de Can. discurs.* 15, num. 6 et seqq.: in Cathedralibus nihilominus et Collegiatis Ecclesiis, in quibus adsunt Statuta, vacationem a Choro, quae iubilatio dicitur, concedentia Canonicis et Beneficiatis post servitium annorum 40 iam resolutum est, eadem non esse improbanda, sed toleranda, et Sacrae Congregationis resolutio a Summo Pontifice Gregorio XIII confirmationem obtinuit iuxta plene relata apud Garziam, *de Beneficiis*, par. 3, cap. 2, § 1, num. 344.

In formula iubilationis indulgetur, ut iubilatus abesse possit a servitio Chori, et interim frui fructibus et distributionibus. Si Ecclesiae servitium et cultus divinus detrimentum patiatur, disputatum fuit et resolutum in hac Sacra Congregatione die 27 septembris 1659, quod Episcopus cogere poterat iubilatos ad serviendum, uti videri potest in *Aquilana*, 27 septembris 1659, ad tertium dubium, Lib. 21 Decretorum, et in *Sabinen.*, 2 octobris 1717, Lib. 67 Decretorum, et facit textus in cap. *Cum ad hoc, de clericis non residentibus*, in quo Gregorius Nonus statuit, quod privilegiati super absentia, redire cogantur, si Ecclesia patitur ministrorum defectum.

Demum quoad punctum, an iubilati teneantur ad residendum, licet non teneantur ad interessendum, adinventae fuerunt binae resolutiones huius Sacrae Congregationis: altera in causa *Sancti Angeli in Vado*, 15 april. 1690, fol. 256, Lib. 4 Decretorum, in qua dictum fuit, Canonico iubilato deberi distributiones, nec ad residentiam localem teneri; altera in causa *Patavina iubilationis*, 9 iunii 1714,[1] Lib. 64 Decretorum, fol. 217, in qua similiter

[1] Cf. N. 3134.

dictum fuit deberi Canonico iubilato distributiones, et eum non esse obligatum ad residendum.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

4. *An, non obstante iubilationis indulto, iubilatus cogi possit ad inserviendum, si divinus cultus detrimentum patiatur?*

5. *An, non obstante iubilationis indulto, iubilatus teneatur ad residendum, licet non teneatur ad interessendum?*

Die 24 septembris 1718 Sacra, etc. respondit: Dilata, et proponatur in secunda post aquas.

Die 17 decembris 1718 Sacra, etc. respondit ad 4. Affirmative.

Ad 5. Negative iuxta decreta.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 111, 144].

3182.

S. C. C., *Fanen.*, 4 et 18 mart. 1719.

Laurentius Daniellius in ultimo, sub quo decessit, testamento demandavit Papirio suo filio et heredi, ut intra sex menses emeret cappellam S. Ioannis Baptistae sitam in ecclesia S. Petri Patrum Congregationis S. Philippi Nerii Civitatis Fanen., et ut ulterius eam congrue dotaret, ut Missa quotidiana in eadem celebrari posset pro suffragio animae suae. Et Papirius cappellam emit pretio scutorum 550 et insuper adimplevit celebrationem Missae quotidianae, et nedum ipse, sed etiam Alavolinus successor Cappellanos elegit, qui Missas celebrarunt. Exortaque deinde controversia inter memoratum Alavolium et Patres super iure deputandi Cappellanum, post obtentas a Patribus binas super hoc puncto sententias favorabiles, alteram a Curia Episcopali Fanensi, alteram ab Auditore Camerae, deventum subinde fuit ad transactionem anno 1687, in qua Alavolinus nominavit in perpetuum Cappellanum cum obligatione nunquam variandi nec revocandi Patrem Praefectum Sacristiae pro tempore ecclesiae S. Petri, excepto solo casu, in quo inter suos filios, nepotes et pronepotes aliquis reperirietur Sacerdos idoneus, qui dictam cappellam vellet obtinere. In eadem quoque transactione conventum fuit, ut pro dotatione Cappellaniae, seu pro eleemosyna Sacerdotis celebrare debentis solverentur scuta 40 monetae Urbini, et alia scuta 2 eiusdem monetae pro solitis utensiliis sacristiae. Sed cum anno 1715 Episcopus Fanensis eleemosynas Missarum auxerit a Iulio uno monetae Urbini ad Iulium unum monetae Romanae, nova exorta est controversia inter Alavolinos et Patres tam super validitate transactionis, quam super augmento dotis, seu reductione Missarum.

Contendunt autem Patres transactionem non sustineri: primo, quia defuit beneplacitum apostolicum, tam de iure, quam ex voluntate contrahentium requisitum; secundo quia non obstantibus sententiis favorabilibus obtentis, uti diximus, et prolatis favore Patrum, fuit concessum Alavolino ius passivum pro suis filiis, nepotibus et descendentibus, quatenus inter eos aliquis idoneus Sacerdos reperirietur; tertio, quia ad tramites testamenti

dotanda erat Cappellania in censibus aut in rebus consimilibus, quo stante, non erat permissum Alavolino suscipere in se onus solvendi scuta 40 monetae Urbini; quarto tandem, quia cum ageretur de Cappellania perpetua, stipendium non poterat taxari ad rationem eleemosynae manualis; et in eo quod attinet ad supplementum dotationis, contendunt iidem Patres, debere esse locum supplemento et non reductioni Missarum. Si enim testator voluit, quod Cappellania congruenter dotaretur, statim ac congrua dotatio facta non fuit, non potest esse locus reductioni Missarum, sed supplemento dotis.

Contendunt e contra Alavolini, quod transactio sustineatur; de existentia siquidem litis non videtur dubitari posse, sicuti nec de spe probabili obtinendi revocationem praecedentium sententiarum, cum quaestio esset super possessorio, et ipsi praecedenter devenissent ad nominationem Cappellanorum; cumque utilitas Patrum ex transactione proveniens consistat in iure per eosdem acquisito circa perpetuam deputationem Praefecti Sacristiae in Cappellanum, inferunt nihil aliud requiri pro validitate transactionis, etiamsi defuerit beneplacitum apostolicum, tum quia fuit reservatum in casu, in quo esset necessarium, tum quia beneplacitum requiritur in transactione, in qua fit alienatio stabilium, et non in transactione, in qua Patres acquisiverunt ius passivum perpetuae Cappellaniae. Addunt Alavolini, non esse locum reductioni Missarum nec augmento dotis, tum quia in Civitate Fani adsunt aliae Cappellaniae perpetuae cum simplici eleemosyna scutorum 36 monetae Urbini, ita ut per consequens iusta et proportionata a fortiori reputanda sit dos, de qua nunc agitur, utpote constituta in scutis 42 eiusdem monetae, tum quia punctus reductionis Missarum vel augmenti dotis discuti posse videtur cum contingit deterioratio fundorum assignatorum, secus autem, quoties, prout in casu, nulla accidit deterioratio, cum eadem semper vigeat obligatio persolvendi annua scuta 42, absque eo quod quidquam referat edictum Episcopi augens eleemosynam Missae a Iulio uno monetae Urbini ad Iulium unum monetae Romanae, quandoquidem edictum loquitur de Missis manualibus et non de Missis perpetuis.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An transactio sustineatur?* Et quatenus affirmative seu negative:

2. *An sit locus augmento dotis, vel reductioni Missarum in casu?*

Die 4 martii 1719: Non proposita.

Die 18 martii 1719 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative, et partes utantur iure suo ad litem.

Ad 2. Teneri ad dotationem, prout de iure.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 164, 169].

3183.

S. C. C., *Ferrarien.*, 4 et 18 mart. 1719.

In pastorali visitatione expleta ab Emo D. Cardinali Rufo Episcopo Ferrarien. fuerunt ab Eminentia Sua edita nonnulla decreta, et signanter, quod in Cathedrali Ecclesia Missa Conventualis pro benefactoribus applicetur, et

quod Capitulum teneatur eleemosynam elargiri Cappellanis illis, qui iuxta consuetudinem Missas celebrant Conventuales. Cumque adversus haec decreta habitus fuit a Capitulo recursus ad hanc Sacram Congregationem, examinanda idcirco proponuntur dubia infra exponenda.

Putat autem Capitulum nullam sibi impositam esse obligationem applicandi Missam Conventualem pro benefactoribus, tum quia ab immemorabili nunquam facta fuit dicta applicatio, tum quia quolibet mense a Capitulo prima die non impedita recitatur Nocturnum a Mortuis cum Laudibus, et Missa de Requiem pro benefactoribus decantatur ultra Missam a rubricis praescriptam, uti legitur in cap. 27 Statuti apostolica auctoritate roborati a Summo Pontifice Clemente VII.

Adversus haec autem excipit Eminentissimus Episcopus in sua informatione; et loquendo de Missa Conventuali, ait, certum esse, quod eadem est applicanda pro benefactoribus iuxta resoluta ab hac Sacra Congregatione in *Caesenaten.*, *Missae Conventualis*, 24 maii 1661, impressa apud Crispin. in sua *Visit. Pastor.*, part. 2, § 20, n. 37, non obstante quacumque consuetudine contraria, ut in specie resolutum fuit ab hac Sacra Congregatione in *Tusculana*, 16 nov. 1652, Lib. 19 Decret., fol. 210.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Dignitates, Canonici, Mansionarii et Cappellani Capituli, qui omnes ex usu et consuetudine tenentur celebrare in Cathedrali Ecclesia Missas Conventuales, teneantur ad easdem applicandas pro benefactoribus?* Et quatenus affirmative:

2. *An celebrantibus et applicantibus Missas Conventuales solvenda sit eleemosyna a Capitulo?* Et quatenus affirmative:

3. *An pro eleemosyna dictarum Missarum Conventualium teneantur contribuere omnes constituentes corpus Capituli, sive sint Sacerdotes, sive Diaconi, sive Subdiaconi, et sive participent, sive non participent de massa distributionum?*

Die 4 martii 1719: Non proposita.

Die 18 martii 1719 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative.

Ad 3. Affirmative, sed ex massa distributionum.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 167, 170].

3184.

S. C. C., *Aliphana*, 18 mart. 1719.

Reproposita causa *Aliphana*, 17 dec. 1718 [1] sub hac formula:

An, et quomodo sit standum vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius, et fideiiussio approbetur ab eisdem Presbyteris eligentibus eorum risico et periculo.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 169].

[1] Cf. N. 3179.

3185.

S. C. C., *Ordinis S. Francisci*, 18 mart. 1719.

Provinciae reformatae S. Francisci Familiae Cismontanae exponunt, quod a suis Syndicis Apostolicis res ipsis relictae vilissimo pretio venduntur, vel quia Syndici eas vendunt favore propinquorum, vel quia contractus faciunt cum personis potentibus, quibus resistere non possunt; auditoque Procuratore generali praedicta omnia confirmante, quaeritur in praesenti, quodnam remedium parandum sit adversus hoc malum, quod non est habendum tanquam malum parvi momenti.

Proponi posset, quod Syndici in posterum non procederent ad bonorum alienationem, nisi petito et obtento apostolico beneplacito, ut fit in alienatione caeterarum rerum ad alias ecclesias et loca pia pertinentium. At loquendo de hoc temperamento, non levis urget difficultas, et praescindendo a necessitate vendendi et alienandi, ut Fratrum indigentiis succurratur, cum qua necessitate non videtur compatibilis obligatio recurrendi ad Sedem Apostolicam pro obtinendo beneplacito, Syndici huius Ordinis habent a Summo Pontifice facultatem alienandi mobilia et immobilia Fratribus sub modo licito relicta.

Absque eo, quod in his alienationibus apostolicum requiratur beneplacitum, quia alienatio fit ex necessitate iuris, ut in puncto firmat Fagnan. in cap. *Nulli*, num. 27 et 28, *de reb. Eccles. non alien.*, vel quia bona dici nequeunt Monasteriis incorporata propter incapacitatem eorumdem, quemadmodum relata huius Sacrae Congregationis resolutione ponderat Lantusc. in *Theatr. Regul.* in verbo: *bona temporalia*, num. 7; Corrad. in *praxi dispens.*, lib. 9, cap. 1, n. 13; Donat. in *praxi regul.* tom. 1, tract. 14, quaest. 67.

Excluso hoc temperamento, reliquum est, ut videatur, an praecipiendum sit, ut Syndici ad alienationes non procedant, nisi praevia edictorum affixione; quidquid enim sit, an haec solemnitas ab aula recesserit, quando agitur de alienatione rerum ad pupillos et minores pertinentium, hoc unum certum est, quod cautela praedicta demandatur ab hac Sacra Congregatione, quando conceditur licentia locandi vel concedendi in emphitheusim bona ecclesiastica.

His stantibus, onus erit EE. VV. decernere:

An, et quale temperamentum sit capiendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. censuit: Quoad mobilia pretiosa Ecclesiae incorporata esse necessarium beneplacitum apostolicum; quo vero ad omnes alias res in posterum non posse Syndicos procedere ad venditionem, nisi praevia edictorum affixione, et venditio fiat maiori oblatori.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 172].

3186.

S. C. C., *Aquaependen.*, 18 mart., 1 apr. 1719.

Propter continuum et laudabile quadraginta annorum servitium concessum fuit Canonico Seraphino indultum iubilationis sub consueta clausula: *ut quamvis in posterum non inserviat, nihilominus fructus omnes et distributiones quotidianas sui Canonicatus percipere valeat, perinde ac si Choro et Officiis Divinis personaliter interesset*, exortaque subinde controversia inter ipsum et caeteros Canonicos Collegiatae Ecclesiae terrae Canini super participatione punctaturarum, quae *fallentiae* dicuntur, necnon emolumentorum, quae adventitia dici valent, cum desumantur ex anniversariis et associationibus cadaverum, in hypothesi, in qua Canonicus Seraphinus nec Choro, nec anniversariis, nec praedictis associationibus cadaverum intersit, resolvenda idcirco proponuntur dubia infra exponenda.

Quoad punctaturas seu fallentias Sacra haec Congregatio alias resolvit, eas non deberi Canonico iubilato, si Choro non intersit, uti habetur in *Romana distributionum*, Lib. 30 Decret., fol. 16 et 36 a tergo.[1] Quoad anniversaria Sacra haec eadem Congregatio censuit, eorum emolumenta deberi Canonico iubilato in hypothesi, in qua non fuerat a testatoribus apposita conditio quod inter praesentes dividerentur et in hypothesi, in qua immemorabilis fuerat introducta consuetudo, ut participantes de distributionibus participent etiam de anniversariis, et in his terminis procedit resolutio in causa *Patavina*, 9 iunii 1714, Lib. 64 Decret.[2]

E contra in casu, in quo praedictae deficiebant circumstantiae, et in quo concessum fuerat consuetum iubilationis indultum cum facultate percipiendi omnes fructus una cum distributionibus quotidianis, perinde ac si iubilatus Choro interesset, Sacra Congregatio censuit, non esse iubilatum admittendum ad participandum de emolumentis anniversariorum, non obstante, quod anniversaria videantur aequiparari distributionibus iuxta textum in c. unico, *de Cler. non resid.*, in 6, et in his terminis procedit resolutio *Bituntina Anniversariorum*, 1 iulii 1679, Lib. 30 Decret.[3]

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Canonicus Seraphinus vigore indulti iubilationis, si Choro non intersit, participare debeat de punctaturis seu fallentiis in casu?*

2. *An idem participare debeat de emolumentis adventitiis anniversariorum et associationum cadaverum, si functionibus non intersit in casu?*

Die 18 martii 1719 Sacra, etc. respondit : Dilata, et proponatur in prima.

Pro adaequata huius causae resolutione mihi fuit ab EE. VV. in proxime praeterita Congregatione demandatum, quod praeter decreta in folio dictae Congregationis benigne reassumendo allegata perquirerem, an alia in Regestis huius Sacrae Congregationis reperirentur, quae ad rem facere possent.

[1] Cf. N. 2844.
[2] Cf. N. 3134.
[3] Cf. N. 2849.

Quoad punctum itaque Canonici, qui obtinuit indultum iubilationis, an, si Choro non intersit, participare debeat de punctaturis seu fallentiis, invenio, quod in quadam causa *Reatina, distributionum* iniunctum quoque fuit tunc temporis Secretario, ut praecedentia decreta uniret, factaque decretorum unione et proposito dubio: *An Canonico iubilato debeantur fallentiae Canonicorum absentium, si choro non intersit*, responsum fuit *affirmative, dummodo non obstent constitutiones particulares et consuetudo Ecclesiae*, uti videri potest in cit. *Reatina, distributionum*, 19 aprilis 1692, fol. 241 a tergo, Lib. 42 Decret.[1] Invenio quoque, quod in alia causa *Aquipendii Iubilationis*, quae proposita fuit in Congregatione habita die 2 martii 1697, et resoluta in subsequenti Congregatione habita die 23 eiusdem mensis et eodem anno, tria fuerunt dubia disputata: primum, *An Canonicus iubilatus teneretur vel per se, vel per alium ad celebrationem Missae Conventualis per turnum*, et huic dubio responsum fuit *negative*. Fuit ulterius propositum secundum dubium, *An idem Canonicus teneretur facere depositum tertiae partis fructuum praebendae pro distributionibus quotidianis, sicuti faciunt alii Canonici*, et huic dubio responsum fuit *affirmative;* tertium denique dubium propositum fuit, *An idem Canonicus participare posset de distributionibus, quas ponunt in massa caeteri Canonici, sive ipse sit praesens, sive absens a choro*, et huic dubio responsum fuit *affirmative etiam quoad fallentias, nisi obstet statutum seu consuetudo*, uti videre est p. 85, p. 111, Lib. 47 Decret.

Quoad alium vero punctum, an Canonicus iubilatus participare debeat de emolumentis adventitiis anniversariorum et associationum cadaverum, si functionibus non intersit, invenio, quod in quadam causa *Novarien. iubilationis*, quae fuit proposita die 2 octobris 1677, disputatum fuit, *an duo Canonici iubilati Collegiatae S. Gaudentii Civitatis Novariae frui deberent emolumentis anniversariorum, quae fiunt intra annum, licet non assisterent*, et ad dubium responsum fuit *affirmative;* cumque in quadam causa *Bituntina anniversariorum*, 1 iulii 1679[2] Sacra haec Congregatio respondisset, iubilatum non esse admittendum ad participandum de emolumentis anniversariorum, uti relatum fuit in alio praecedenti folio, novus a Capitulo Collegiatae S. Gaudentii Novariae habitus est ad hanc Sacram Congregationem recursus, allegatoque causae Bituntinae exemplo, iterum propositum fuit dubium, an Canonici iubilati frui deberent emolumentis anniversariorum, quae fiunt intra annum, quamvis non assistant, ita ut standum esset, vel recedendum a decisis, et Sacra Congregatio die 29 novembris 1681 stetit in decisis *quoad anniversaria fixa, et in quibus non est cautum a testatoribus, ut interessentes tantum participare deberent*, quemadmodum habetur Lib. 22 Decret., fol. 44.

His stantibus Sacra, etc. die 1 aprilis 1719 respondit ad 1. Affirmative, et amplius.

Ad 2. Affirmative ad primam partem, dummodo non obstet voluntas testatoris vel dantis; ad secundam partem negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 170, 174].

[1] Cf. N. 2927.
[2] Cf. N. 2849.

3187.

S. C. C., *Tarantasien.*, 1 et 22 apr. 1719.

Occasione cuiusdam saluberrimae aquae, quae a quodam monte scaturire coepit in finibus Ducatus Sabaudiae, et signanter in Comitatu Tarantasiae, ad cuius aquae potum finitimarum gentium factus est et fit concursus, constructum fuit quoddam Oratorium Beatae Mariae Virgini dicatum. Cumque subinde actum fuerit de eodem in Ecclesiam ampliando, necnon de erigendo Hospitali, quod certo esset maximopere proficuum, ut in illud exteri et peregrini se recipere possent, contingit enim aliquando, ut nivibus et glacie homines illis in locis opprimantur, et vita priventur: exorta est controversia inter Communitatem et homines Pagi Peysei, et dicti Pagi Parochum tum super oblationibus, tum super erectione Hospitalis, causaque ad hanc Sacram Congregationem devoluta, dignabuntur EE. VV. decernere:

3. *An Universitati Peysei cum dictis oblationibus pro commodo peregrinorum et exterorum ad dictum Oratorium confluentium liceat erigere Hospitale, etiam dissentiente Parocho in casu?*

4. *An pro celebratione Missae quotidianae in dicto Oratorio in Ecclesiam erigendo et pro inserviendo dicto Hospitali liceat eidem Universitati deputare Cappellanum independenter a Parocho in casu?*

Die 1 aprilis 1719: Non proposita.

Die 22 aprilis 1719 Sacra, etc. respondit ad 3. Dilata.

Ad 4. Negative, et Sacerdos deputetur ab Ordinario.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 180, 181].

3188.

S. C. C., *Antequexen.*, 22 apr. 1719.

Episcopus Antequexen. in Indiis Occidentalibus litteras dedit Sanctissimo Domino Nostro, in quibus exposuit, quod ad maiorem Dei gloriam, adhibito consilio et consensu Capituli Cathedralis Ecclesiae et Magistratuum, praecepit ut dies Expectationis Beatissimae Virginis Mariae, qui magna cum celebritate recolitur, habeatur et sit festivus de praecepto. Cumque Episcopus Summum Pontificem exoraverit pro horum omnium confirmatione, et a Sanctitate Sua fuerint preces remissae ad hanc Sacram Congregationem, in praesenti agendum est, an gesta ab Episcopo sint auctoritate apostolica confirmanda.

Quoad diem itaque festum de praecepto Expectationis Beatae Mariae Virginis, pro quo a Sacrorum Rituum Congregatione concessum fuit nonnullis Dioecesibus Officium particulare, de iure communi, sicuti potest Summus Pontifex festum indicere de praecepto in universa Ecclesia, ita potest Episcopus hoc ipsum facere in sua Diocesi accedente consensu Cleri et populi, uti probat textus in can. *Pronunciandum, de consecrat., dist. 3*, et

in cap. *Conquestus, de feriis;* et licet nonnulli Doctores dicant, consensum populi de consuetudine amplius non requiri, omnes tamen agnoscunt necessitatem consensus Capituli: Azor., *instit. moral.*, tract. 27, lib. 1, cap. 26, quaest. 1 et 2; Diana, in *edit. coordinat.*, tom. 3, tract. 3, resolut. 89, num. 2; et quoad Bullam 291 Urbani VIII, in qua dies festi statuuntur,[1] non prohibetur Ordinariis aliorum festorum indictio, sed tantummodo iidem admonentur, ut a dicta indictione novorum festorum de praecepto studeant, quantum fieri potest, abstinere.

His positis, dignabuntur EE. VV. decernere:

An, et quomodo precibus sit annuendum?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 183].

3189.

S. C. C., *Vercellen.*, 9 maii 1719.

Ioannes Petrus Ferrarius ex Oppido S. Agathae Dioecesis Vercellen. matrimonium contraxit in faciem Ecclesiae per verba de praesenti cum Anna Maria Pramaiori e loco Dorzani eiusdem Dioecesis, praemissis denunciationibus in Ecclesia Parochiali memorati Oppidi S. Agathae, iisdemque omissis in Parochiali Dorzani de consilio Parochi, qui reputavit, eas non esse necessarias in loco originis, ex quo Anna Maria moram in memorato Oppido traxerat per decennium, durante vita primi sui mariti. Cum autem post contractum matrimonium compertum fuerit, quod inter coniuges aderat impedimentum affinitatis in tertio gradu, iidemque fuerint subinde separati, recursus habitus est ad Datariam pro obtinenda dispensatione; sed excitata ab Officiali Matrimoniorum difficultate, quod admitti non poterat supplicatio cum expressione matrimonii ignoranter contracti, servata forma Concilii Tridentini,[2] tum quia faciendae erant publicationes in loco etiam originis mulieris, tum quia ex omissione denunciationum matrimonium dicendum est clandestinum: fuit a Sanctissimo D. N. commissum harum difficultatum examen huic Sacrae Congregationi, quae iuxta morem audire voluit Vicarium Capitularem Vercellensem, qui factum supra recensitum in omnibus et per omnia dicit habere subsistentiam.

Quoad casum, in quo aliquis per longum tempus habitaverit in loco, in quo matrimonium contrahit, an necessariae sint denunciationes in loco originis, facit antiqua resolutio huius Sacrae Congregationis, Lib. 2 Decret., p. 184, in qua cum quaedam mulier nomine Meridiana familia Paganella, et origine Romana, matrimonium contrahere vellet in terra Guastaldi, in qua habitaverat spatio septem aut octo annorum, et Vicesgerens Archipresbyteri dicti loci contenderet, denunciationes esse etiam faciendas in loco originis, memorata mulier huic Sacrae Congregationi supplicationem exhi-

[1] Cf. N. 226.

[2] Sess. XXIV, *de ref. matrim.*, c. 1.

buit, et huic supplicationi sic respondit Sacra Congregatio Concilii: *censuit, nihil obstare, quominus Oratores possint matrimonium contrahere.*

Quoad punctum denique, an matrimonium contractum, omissis denuntiationibus, dicendum sit clandestinum, facit resolutio huius Sacrae Congregationis in *Hieracen.*, anni 1587, de qua Lib. 5 Decr., pag. 30, in qua cum quaereretur, an matrimonium dicendum esset clandestinum, utpote contractum omissis denunciationibus, et multo magis, cum in Constitutionibus Synodalibus contra sic contrahentes imposita esset poena excommunicationis, Sacra Congregatio dubio sequentibus verbis concepto: *an omissis edictis huiusmodi, matrimonium dicatur clandestinum, prolesque illegitima, veluti sine testibus et Parocho contraheretur*, sic respondit, *Congregatio Concilii censuit non dici, sed contrahentes incidere in poenam excommunicationis in Constitutionibus Synodalibus propositam.*

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An necessariae essent denunciationes in loco originis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Negative.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 192-194].

3190.

S. C. C., *Ianuen.*, 20 maii 1719.

Anna Maria Pallavicina die 13 iunii anno 1713 matrimonium contraxit cum Ioanne Iacobo Imperiali, et postquam cum eodem cohabitavit spatio triginta trium mensium, se recepit in domum Ioannis Baptistae Spinulae sui avunculi et Sacri Ordinis Hierosolymitani Bajulivi, in qua eadem domo degebat Comitissa de Flisco soror praedicti Bajulivi, et nullitatem matrimonii ex capite impotentiae viri iudicialiter proposuit coram Eminentissimo Archiepiscopo Ianuensi.

Avocata causa, iam in dicta Curia introducta, in sequelam rescripti Congregationis Signaturae gratiae, eademque delata ad hanc Sacram Congregationem, Anna Maria Sanctissimo D. Nostro supplicavit pro dispensatione super matrimonio rato et non consummato, a se, uti dictum fuit, contracto cum praedicto Ioanne Iacobo Imperiali, precibusque a Sanctitate Sua remissis ad hanc Sacram Congregationem, Annaque Maria iam Monasterium monialium ingressa, ut debitam huius Sacrae Congregationis mandato obedientiam praestaret: agitur in praesenti, an sit Sanctissimo consulendum pro dicta dispensationis gratia.

Informantes matrimonii non consummationis probationem constituunt primo in confessione iurata ipsius Annae Mariae, de qua contendunt habendam esse rationem, cum aliorum propinquorum nobilitate insignium accedant iuratae depositiones, in quibus asserunt se credere veram esse, seu veritati innixam Annae Mariae confessionem.

Secundo in confessione extraiudiciali ipsius Ioannis Iacobi, necnon Silviae eiusdem matris, de qua nonnulli testes deponunt, huiusque pariter confessionis contendunt informantes pro Anna Maria habendam esse ratio-

nem, cum adminiculum recipiat a medicamentis, et exorcismis, aliisque continuatis diligentiis pro avertenda impotentia, et cum confessio haec ab illis processerit, qui stare intendunt pro validitate matrimonii, et qui se eius opponunt dissolutioni.

Tertio in iudicio medicorum et chyrurgorum Civitatis Ianuensis, qui perpensa constitutione corporis Ioannis Iacobi, necnon medicamentis frustra adhibitis, cum iuramento affirmarunt, se non dubitare de ingenita et perpetua ipsius impotentia.

A probatione non consummationis matrimonii transitum faciunt informantes ad causas pro concessione dispensationis; et illas reponunt tum in necessitate, in qua seclusa dispensatione Anna Maria constituetur perpetuam servandi virginitatem, tum in odiis et inimicitiis nedum inter coniuges, sed etiam inter nobiles utriusque partis consanguineos exortis, quae etiam in Civitate libera prorumpere possent in perniciem publicae tranquillitatis, allatis exemplis, in quibus concessae fuerunt dispensationes super dissolutione matrimonii rati et non consummati, ut odia et inimicitiae sedarentur.

Alia plura ab informantibus pro Anna Maria afferuntur, quae in ipsorum scriptura per manus circumferenda legi possunt. Cumque ipsi optime noverint dissensum Ioannis Iacobi gratiae petitae opponi posse, congestis undique auctoritatibus Theologorum et Canonistarum, necnon Summorum Pontificum exemplis, probant, Summum Pontificem dispensare posse et aliquando dispensasse in matrimonio rato et non consummato, altero etiam ex coniugibus invito et reluctante, cum pontificia potestas nec pendeat nec promaneat a placito privatorum atque consensu, sed a suprema auctoritate, quae Papae est tradita a Deo pro regimine Ecclesiae, pro maiori fidelium bono et pro salute animarum.

His positis, dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione matrimonii rati et non consummati in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 198-200].

3191.

S. C. C., *Regien.*, 20 maii, 17 iun., 8 iul., 5 aug. 1719.

Alphonsus Gonzaga Comes Novellariae obtinuit a S. Pio V, anno 1597, quod nova ecclesia propriis sumptibus a se aedificanda sub invocatione et titulo S. Stephani erigeretur in Collegiatam, praevia fundatione octo Canonicatuum et Archipresbyteratus, cui tamquam Primae Dignitati, animarum cura commissa fuit. Fuerunt subinde in hanc ecclesiam introductae et receptae duae Confraternitates, altera sub titulo SSmi Sacramenti, altera sub instituto SSmi Rosarii; exortisque controversiis inter Canonicos Ecclesiae Collegiatae ex una, et Archipresbyterum et Confratres SSmi Rosarii ex

[1] Cf. N. 3199.

altera partibus, concordata fuerunt sequentia dubia, ex iuribus circumferendis, ab EE. VV. resolvenda:

4. *An Confraternitas possit de licentia et consensu Parochi exponere infra annum in Cappella Rosarii publicae venerationi Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, sive potius requiratur licentia Ordinarii?*

11. *An praedicti Archipresbyter et Canonici teneantur applicare Missam Conventualem pro benefactoribus in casu?*

Die 20 maii 1719: Non proposita.

Die 17 iunii 1719: Non proposita.

Die 8 iulii 1719: Non proposita.

Die 5 augusti 1719 Sacra, etc. respondit ad 4. Negative ad primam partem, Affirmative ad secundam, et amplius.

Ad 11. Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 205, 209, 217, 219].

3192.

S. C. C., *Panormitana*, 30 sept., 18 nov. 1719.

Catharina Bonfilio, quae die 13 dec. anni 1693 per vim et metum a patre incussum, de quo testes deponunt, matrimonium contraxit in faciem Ecclesiae cum Francisco Alvarez barbitonsore, cum eodem invita cohabitavit spatio quatuor mensium ita, ut idem Alvarez sequens exhibuerit testimonium die 21 iulii 1715: *Confesso, qualmente dalla prima ora, che ci congiungessimo, sino a quando mi allontanai da essa, non solo mai volse detta Caterina Bonfilio esercitare volentieri l'atto matrimoniale, non ostante minacciarla, e venire continuamente alle percosse, ma ogni qual volta si chiedeva il debito, mi rispondeva di non volere, a causa di non aver voluto mai esser mia moglie.*

Alvarez desperatione adductus discessit a Civitate Panormitana, ut militiam in triremibus exerceret; cumque anno 1702 percrebuerit fama, ortum habens ex partita descripta in libris defunctorum in magno nosocomio Panormi, quod idem mortuus fuisset, Catharina die 29 aprilis 1708 collocata fuit in matrimonium cum Ignatio Colli, ex quo quatuor filios suscepit; et Alvarez, qui mortuus reputabatur, die 15 ianuarii 1707 in Civitate Lillae uxorem duxit Claudiam Calvinianam post haeresim ab eadem abiuratam.

In hac facti specie fuit actum in Curia Archiepiscopali Panormitana super validitate primi matrimonii; cumque ab eadem fuerit pro eius validitate pronunciatum, de iustitia dicti iudicati agendum est in praesenti. Pro validitate facit textus in cap. *Ad id, de sponsalibus*, in quo matrimonium per vim contractum, statuitur, quod cohabitatione convalescat. Et licet hic textus loquatur de cohabitatione per annum cum dimidio, id tamen non fuit in textu statutum taxative, sed demonstrative, ita ut ad officium Iudicis pertineat circumstantias ponderare suadentes, an ex cohabitatione purgatus fuerit metus, non obstante, quod cohabitatio non fuerit protracta ad annum cum dimidio, uti ponderat Abbas in citato cap. *Ad id*, n. 4, *de sponsal. et matrim.* Pro nullitate vero primi matrimonii facit, quod post Concilium Tridentinum, quod novam formam induxit in contrahendo matrimonio, praesentiam videlicet Parochi et duorum testium, [1] non solum matrimonium est nullum, si fuerit contractum per vim et metum, sed ulterius non convalidatur, nisi iterum contrahatur, adhibita forma Concilii, licet intercesserit cohabitatio una cum copula iuxta resolutiones huius Sacrae Congregationis, et signanter in *Hispalen.*, 20 iunii 1609, Lib. 11 Decretor, fol. 58 a tergo; [2] et concordat alia resolutio in *Constantinopolitana*, 16 decembris 1634, Lib. 15 Decretor., fol. 140 a tergo. [3]

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An constet de nullitate primi matrimonii in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An secundum matrimonium contractum cum Ignatio Colli sit validum ita, ut Catharina cum eodem cohabitare teneatur in casu?*

Die 30 septembris 1719: Non proposita.

Die 18 novembris 1719 Sacra, etc. respondit: Dilata, et separentur Catharina et Ignatius, necnon Alvarez et eius praetensa uxor, et coadiuventur probationes iuxta instructionem. [4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 240, 253].

3193.

S. C. C., *Sicula*, 18 nov. 1719.

Propter praeteritas et notas Regni Siciliae aerumnas plures contigere casus, in quibus a Regularibus habita sunt Capitula Provincialia nullitatis vitio laborantia; et a nonnulis religiosis diversorum Ordinum emissae fuerunt professiones coram Superioribus illegitimis, ita ut exhibitis Sacrae particulari Congregationi Immunitatis precibus pro sanatione et revalidatione omnium praedictorum, fuerit harum precum examen commissum huic Sacrae Congregationi, quae opportuna, prout opus erat, non destitit suppeditare remedia.

In Congregatione siquidem habita die 21 augusti 1717 nonnulli Patres Discalceati Redemptionis Captivorum Beatae Mariae Virginis de Mercede Provinciae Siculae ingenue admittentes, quod solemnem emiserant professionem post nullitatem Capituli Provincialis, quae tamen ipsis non innotuerat, supplicarunt pro opportuno remedio, auditaque relatione Archiepiscopi Panormitani, responsum fuit, quod professiones dicto modo emissae ratificarentur cum novo professorum consensu in manibus legitimi Superioris deputati seu deputandi, et cum praerogativa antianitatis a primo die emissae professionis.

In Congregatione quoque habita die 11 iunii 1718, cum Pater Provincialis Carmelitarum Discalceatorum Siciliae exposuisset Sacrae Congrega-

[1] Sess. XXIV, *de ref. matrim.*, c. 1.
[2] Cf. N. 2378.
[3] Cf. N. 2567.
[4] Resolutionem vide infra, die 8 iun. 1720. – Cf. N. 3210.

tioni particulari Immunitatis Ecclesiasticae, quod ante suum exilium septem Clericos admiserat ad habitum suae Religionis cum consuetis formis et solemnitatibus praescriptis ab Ordinis Constitutionibus, quodque Patres Vocales, qui septem novitiis dederant approbationes, fuerant admissi in familiam Conventus novitiatus ex ordine et mandato Provincialis intrusi, quodque demum iidem novitii professionem emiserant in manibus illegitimi Superioris, et quod hunc actum nonnulli ex illis expleverant, ut rem gratam facerent Ministris laicae potestatis, remissa huius instantiae cognitione ad hanc Sacram Concilii Congregationem, die et anno supra indicatis responsum fuit: *Professiones esse ratificandas cum novo consensu professorum in manibus Superioris legitimi et cum dispensatione quoad alia, quae in Constitutionibus praescribuntur, et quoad antianitatem, eius initium ex gratia, esse desumendum a die primae professionis, licet nullae, et quoad eos, qui essent ad professionem admittendi, eadem Sacra Congregatio rescripsit, quod Superior uteretur iure suo.*

In postrema demum Congregatione habita die 30 septembris huius eiusdem anni 1719, cum fuerit expositum, quod in Provincia Messanen. Ordinis Minimorum, praeteritis annis celebrata fuerant nonnulla illegitima Capitula, necnon electi illegitimi Superiores, qui novitios ad professionem admiserant, rescriptum fuit, quod novus Provincialis eos admitteret ad emissionem novae professionis, notificata tamen ipsis nullitate primae professionis, et quod nova professio quoad antianitatem caeterasque praerogativas suum robur habere deberet non ex nunc, sed ex tunc.

Post edita hucusque recensita rescripta, id quod non contigit in Patribus Redemptionis Captivorum nec in Patribus Minimis, contigit in Patribus Carmelitis Discalceatis. Lecto siquidem in ipsorum Capitulo supra recensito decreto, cum quatuor, qui fuerant admissi ad professionem ex mandato Provincialis intrusi, et eandem emiserant in manibus illegitimi Superioris, se promptos et paratos exhibuerint ad eam ratificandam in manibus legitimi Superioris, Pater Prior praetensionem excitavit, quod in hac ratificatione exquirenda essent suffragia Vocalium, et iisdem replicantibus, se posse libere professionem ratificare absque ulla nova Vocalium approbatione, habitus fuit de hoc dissidio sermo in postrema Congregatione inter summaria precum, et responsum fuit, quod instantia poneretur in folio.

Pro praetensione Patris Prioris militare videtur ius commune, et pugnare etiam videntur verba decreti, et in eo quidem, quod attinet ad ius commune, res expedita esse videtur, si enim in ratificatione novus requiritur professorum consensus, nova etiam requiri videtur et esse necessaria approbatio Vocalium, cum professionis vinculum consistat in mutuo profitentis et Religionis consensu. Simileque iudicium ferendum esse videtur de verbis decreti, in illo quippe sic legitur, uti supra fuit expositum: *quo vero ad eos, qui sint ad professionem admittendi, eadem Sacra Congregatio rescripsit, quod Superior utatur iure suo;* et ex horum tenore verborum infertur, necessariam esse novam approbationem Vocalium in admissione ratificationis professionis, cum in hac re consistat ius Superioris, quod est in decreto reservatum. Crescit discursus, quandoquidem in terminis, uti dicitur, terminantibus ratificationis professionis, quod novus Capituli consensus requiratur ad

instar carnalis Matrimonii, quod si fuit irritum ob inhabilitatem contrahentium, novum, ut convalescat, exquirit utriusque coniugis consensum, una cum scientia nullitatis matrimonii, ut caeteris allegatis late docet Donat. in *praxi rerum Regul.*, tomo 2, tract. 8, quaest. 7 per totam.

Magna e contra aequitas assistere illis videtur, qui putant, se esse ad ratificationem professionis admittendos absque novo Vocalium consensu, magnaeque ulterius adsunt circumstantiae, quarum omnium rerum ope contenditur esse locum auctoritati Summi Pontificis, qui novum utcumque necessarium consensum suppleat Vocalium et Religionis. Quod autem magna assistat aequitas illis, qui se admittendos dicunt ad professionis ratificationem absque novo Vocalium consensu, patet, quia statim ac novus requiritur consensus, possibilis est casus, quod instantes non admittantur ad ratificationem professionis, in quo rerum themate nemo est, qui non videat, non solum iniuriam illis irrogari, sed quod magis est, eosdem ad miserabilem statum induci, cum Sacris fuerint Ordinibus initiati ante decretum Sacrae Congregationis, eorumque ordinatio non fuerit facta ad titulum beneficii vel patrimonii, sed ad titulum paupertatis, uti fit in religiosis professis. Quod vero magnae ulterius adsint circumstantiae, dignoscitur, statim enim ac via aperitur, quod illi novis teneantur subiici Vocalium suffragiis: intra breve temporis spatium Siciliae Regnum repleri poterit religiosis ad statum Clerici seu Presbyteri saecularis redactis magno cum incommodo familiarum, et cum Ordinis Clericalis dedecore, ex quo potissimum Ordines fuerunt ab illis suscepti ad titulum paupertatis, ut supra dictum est. Quod denique hisce concurrentibus locus esse videatur auctoritati Summi Pontificis, qui novum utcumque necessarium consensum suppleat Vocalium et Religionis, ponitur in claris: Papa etenim est omnium Ordinum Regularium Pater et Dominus, ita ut absque ulla difficultate Vocalium et Religionis consensum magna et iusta concurrente causa supplere possit, nec ulla videtur esse causa maior et aptior ad rem, de qua agitur, ea quae mox fuit exposita, quaeque respicit tum privatum, tum publicum bonum. Absque eo quod obstare dici possint verba decreti Sacrae Congregationis, cum verba illa: *et quoad eos, qui sint ad professionem admittendi, Superior utatur iure suo*, non respiciant eos, qui professionem ratificare debebant, sed alios, qui in novitiatu forte existebant, et erant ad professionem admittendi.

His stantibus, onus erit EE. VV. decernere:

1. *An in ratificatione professionis novus requiratur Vocalium consensus in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An sit consulendum Sanctissimo, ut dictorum Vocalium consensum suppleat in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative in casu, de quo agitur, et amplius.

Ad 2. Affirmative, et amplius. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 249-252].

[1] Cf. N. 3198.

3194.

S. C. C., *Mediolanen.*, 2 dec. 1719.

In Oppido Civitatis Mediolanensis Dioecesis Coenobium extat monacorum Montis Oliveti, cuius Abbatia commendata est Eminentissimo Cardinali Odescalco Archiepiscopo. Penes Abbatem Commendatarium stare dicitur cura habitualis: ecclesia etenim Coenobii est Parochialis; et cura actualis exercetur a perpetuo Vicario; inter monacos et Vicarium iurgia et contentiones saepius exortae sunt. Cum autem die 26 mensis ianuarii anni praeteriti 1718 Livius Bazza Vicarii munere fungens percussus fuerit a duobus monacis, ab Antonio videlicet Petragrossa Sacerdote et ab Alexandro Fumagallo laico converso, nonnulla acta in Curia Archiepiscopali gesta fuerunt, de quorum validitate in praesenti est disputandum, uti desumitur ex primo dubio mox referendo et ex caeteris inter partes concordatis; cumque hinc inde scripturae distribuantur, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An acta hactenus facta per Curiam Archiepiscopalem Mediolanensem contra Rev. Patrem Antonium Petragrossa et Fr. Alexandrum monacos sustineantur in casu?*

2. *An liceat eidem Curiae Archiepiscopali declarare, vel saltem denunciare excommunicatos in vim canonis, Si quis suadente,* [1] *dictos monacos in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative, excepto monitorio expedito die 14 februarii 1718, necnon excepta citatione expedita die 2 iunii eiusdem anni.

Ad 2. Licere (renovata tamen citatione iuxta Instructionem) declarare Fratrem Alexandrum, necnon P. Antonium, quatenus delictum habeatur pro notorio; et quatenus habeatur tantum pro publico, licere denunciare, id est praecipiendo suis Parochis et subditis universis, ne eos admittant intra ecclesias sibi subiectas, et non conversentur cum iisdem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 258].

3195.

S. C. C., *Ipren.*, 2 et 16 dec. 1719.

Maximilianus Carolus de Coupigni, vir nobilis ex Dioecesi Iprensi, cum esset constitutus in aetate annorum 21, Subdiaconatus Ordinem recepit anno 1711, cumque SSmo D. N. supplicaverit pro dispensatione super voto continentiae sub obtentu, quod Ordinem receperit per vim et metum a matre illatum, scriptum fuit iuxta morem Officiali Iprensi pro informatione et voto.

Respondit Officialis, exposita in facto subsistere, et nonnullas attestationes transmisit, in quibus refertur, Comitissam Oratoris matrem, quae erat vidua et usufructuaria bonorum, necnon indolis et naturae admodum violentae, et vehementis, eidem minatam fuisse, quod ipsum esset omnino derelictura, si Sacros Ordines suscipere recusasset; accedit ipsius Maximiliani examen, in quo praedicta omnia exponit, addendo, quod ab Episcopo Ambianensi recepit Ordinem Subdiaconatus virtute dimissorialium Episcopi Iprensis sui Ordinarii, quae fuerunt a matre ad se transmissae una cum litteris comminatoriis. Eques etiam de Coupigni frater natu maior suum libentissimum praestat pro dispensatione assensum, et Reverendissimus Nuntius Galliarum sibi constare asserit, quod revera Maximilianus per vim et metum a matre incussum Subdiaconus factus est.

[1] C. 29, C. XVII, q. 4.

Supplicationis fundamentum in vi praedicta et metu constituitur; licet enim magna sit inter Doctores disputatio, an sicuti recipiens Ordinem Subdiaconatus per coactionem non absolutam, sed conditionalem, non praecisam, sed causativam, vere recipit characterem: ita etiam teneatur ad continentiam, ex quo votum continentiae est Sacro Ordini annexum, uti videri potest in binis magistralibus decisionibus, prima videlicet et secunda Caesaris de Grassis, tit. *de his, quae vi metusve causa fiunt*, in quibus decisionibus auctoritates et rationes hinc inde pugnantes afferuntur, hoc unum tamen certum esse videtur, quod metus, licet conditionalis, praestat Pontifici iustam causam dispensandi a voto continentiae, quod est annexum Subdiaconatui.

His stantibus, onus erit EE. VV. decernere:

An sit locus dispensationi super voto continentiae in casu?

Die 5 augusti 1719 Sacra, etc. respondit: Dilata, et coadiuventur probationes.

Instructio fuit exarata et transmissa tam ad Nuncium Galliarum, quam ad Officialem Iprensem pro coadiuvandis probationibus tam super praedictis vi et metu, quam super aetate matris de tempore, quo metum incussit, et super quantitate bonorum paternorum Oratoris, ex eo, quia in libello dicti Maximiliani exponitur, quod eius mater, quae metum incussit, erat vidua et usufructuaria bonorum. Cum etenim metus ad effectum, de quo agitur, debeat esse cadens in constantem virum: talis in praesenti casu esse posset, si Maximilianus Orator vel per longum tempus vivente matre, vel etiam post illius obitum fuisset ad paupertatem redigendus, quatenus imperio matris de suscipiendo Subdiaconatu non paruisset.

Supervenerunt, documenta transmissa tam a Nuncio Galliarum, quam ab Officiali Iprensi; cumque iterum Maximilianus Carolus supplicet pro gratia, ut ex eius supplici libello per manus circumferendo, dignabuntur EE. VV. decernere.

Die 2 decembris 1719 Sacra, etc. respondit: Dilata.

Die 16 decembris 1719 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 221, 255, 264].

3196.

S. C. C., *Lucana*, 2 et 16 dec. 1719.

Sacerdos Andreas Valentinus praesentationem Patronis, ad quos pertinet ius praesentandi, obtinuit ad Praeposituram Petrae Sanctae, quae est Oppidum in temporalibus subiectum magno Duci Hetruriae, et in spiritualibus Episcopo Lucano; cumque se examini exhibuisset, fuit ab Examinatoribus

reiectus tanquam inhabilis. Supplicavit Valentinus Episcopo Lucano, ut se ad novum examen admitteret; dixit enim se in primo examine fuisse inopino timore perculsum, et sic se apte respondere nescivisse, et sub obtentu, quod ab Episcopo sibi fuisset denegata admissio ad novum examen, appellationem interposuit ad Tribunal Nuntiaturae Florentinae, quae in causa procedendo novos deputavit Examinatores, qui Valentinum idoneum et aptum esse censuerunt, et sententiam tandem protulit, in qua eum declaravit idoneum et capacem, et mandavit Episcopo Lucano sive eius Vicario Generali, et in subsidium Vicario Foraneo, ut appellantem in Praepositura Petrae Sanctae institueret.

In executionem huius sententiae Valentinus instetit coram Vicario Generali Lucano pro institutione, sed allegante Promotore fiscali Curiae Episcopalis recursum ab Episcopo factum ad Sanctissimum super hac causa, eiusque remissionem ad hanc Sacram Congregationem, non fuit institutio concessa, et in praesenti de viribus sententia Nuntiaturae Florentinae disputari contingit ad tramites dubii infra referendi.

Putat autem Promotor fiscalis Curiae Episcopalis Lucanae sententiam Nuntiaturae Florentinae plurimis nullitatibus laborare.

Prima est, quia Nuntius non habet iurisdictionem in Dioecesi Lucana, in qua Oppidum nuncupatum Petra Sancta situm est; et licet illud pertineat ad dominium temporale Magni Ducis Hetruriae, cum tamen antiquitus fuerit sub ditione Reipublicae Lucanae, contenditur illud semper remansisse sub iure spirituali Episcopi Lucani, et sic semper fuisse exemptum a iurisdictione Nuntiaturae Florentinae, cum a dominio et iurisdictione temporali non valeat illatio ad dominium et iurisdictionem spiritualem.

Secunda est, quia Nuntius Florentinus non habet iurisdictionem in causis beneficialibus, qualis dicitur ea, de qua nunc agitur.

Tertia est, quia Nuntiatura processit per viam appellationis, adeoque indigebat actorum transportatione, quae tamen facta non asseritur.

Quarta tandem est, quia sententia prolata fuit contra Promotorem fiscalem Curiae Lucanae, absque eo quod fuerit ipse citatus; nec enim satis esse dicitur citatio per affixionem ad valvas, cum haec sibi vindicet locum, quando non datur tutus accessus.

Excipit e contra Sacerdos Andreas Valentinus, quod sententia ad sui favorem prolata a Nuntiatura Florentina nedum est iusta, utpote innixa relationi Examinatorum, aliisque documentis suam idoneitatem et probitatem demonstrantibus, sed quod ulterius est valida, ex quo allegatae a Promotore fiscali nullitates non subsistunt.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An iudicatum et sententia Reverendissimae Nuntiaturae Florentinae favore Sacerdotis Andreae de Valentinis sustineatur in casu?

Die 2 decembris 1719: Non proposita.

Die 16 decembris 1719 Sacra, etc. respondit: Negative, ex defectu tamen citationis et transportationis actorum, et Valentinus accedat ad Urbem ad se subiiciendum novo examini.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 259, 264].

3197.

S. C. C., *Placentina*, 16 dec. 1719.

Dum Sacerdos Carolus Lagurius die prima currentis anni 1719 Festivitatis Circumcisionis Domini Nostri Iesu Christi aderat in altari maiori Parochialis ecclesiae loci Rivergarii Missam celebraturus, post iam factam oblationem Hostiae recessit Clericus Missae inserviens ad effectum accipiendi urceolos vini et aquae, cumque post elapsum quadrantem horae reditum minime fecisset, idem Sacerdos ira percitus, relicto imperfecto Sacrificio Missae ab altari recessit dicens: *Io adesso non posso più dir Messa, non sono più in stato; non voglio fare un sacrilegio;* relictisque super altari calice, velo et corporali, ad sacristiam se contulit, exutisque vestibus sacris ab ecclesia recessit non sine magno scandalo et admiratione populi, qui Missae interfuerat.

Fabricato processu per Curiam Episcopalem, praetendit fiscus, Sacerdotem Lagurium in suspensionem incurrisse ipso facto in vim dispositionis can. *Nullus Episcopus 57, de consecr.*, dist. I. Cumque Sacerdos penitus ignorans de incursu in suspensionem Missam postmodum celebraverit, humiliter modo supplicat tum pro absolutione a suspensione, tum pro dispensatione ab incursa irregularitate.

Die, etc. Sacra, etc. attenta relatione Episcopi Placentini censuit, per Oratorem nullam fuisse incursam suspensionem, nec consequenter irregularitatem, ac proinde committendum, prout praesentis decreti tenore benigne commisit eidem Episcopo, ut imposita Oratori praedicto aliqua salutari poenitentia, eum ad altaris ministerium iterum admittat. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 158].

3198.

S. C. C., *Sicula*, 16 dec. 1719.

Adversus resolutionem datam in causa *Sicula*, 18 novembris 1719 [2] petita fuit a Procuratore Generali Ordinis Carmelitarum Discalceatorum nova audientia sub obtentu potissimum, quod iuxta Constitutiones Ordinis non potest ullus novitius, licet a Capitulo approbatus, ad professionem admitti sine licentia Provincialis, qui eam hic et nunc dare non intendit ex causis in scripturis deducendis, et quod repugnante rationabiliter Superiore Religionis, congruum esse non videtur, quod Summus Pontifex eius suppleat consensum, uti docet, Less., *de iustit. et iure*, lib. 2, c. 41, dub. 7, n. 67; Pellizar in *Manual. Regul.*, tom. 1, tract. 3, cap. 5, sect. 2, num. 59. Cumque

[1] Eodem modo resoluta fuit consimilis causa *Iuvenacen.*, 3 dec. 1735. – Cf. Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 155-159.

[2] Cf. N. 3193.

dicto Patri Procuratori Generali fuerit ab Eminentissimo Praefecto concessa nova audientia, in praesenti iterum disputanda proponuntur sequentia dubia:

1. *An in ratificatione professionis novus requiratur Vocalium et Provincialis consensus in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An sit consulendum Sanctissimo, ut dictorum Vocalium et Provincialis consensum suppleat in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Pariter affirmative; et quoad Fratrem Ioannem Dominicum dilata, et scribatur Ordinario pro informatione.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 264].

3199.

S. C. C., *Ianuen.*, 27 ian. 1720.

Circa hanc causam in Congregatione habita die 9 septembris 1719 propositum fuit dubium: *An sit standum, vel recedendum a decisis die 20 maii 1719.*[1] Et rescriptum fuit: *Dilata, et examinetur uterque coniux cum iuramento et interrogatoriis, examinato prius Ioanne Iacobo super circumstantiis expressis ante secundum iuramentum a peritis, et exprimat in dicto examine nomen peritorum, quos prima vice consuluit, qui etiam formiter examinentur; necnon examinentur etiam formiter testes deponentes de confessionibus extraiudicialibus Io. Iacobi, et etiam Petrus Gentilis et Carolus Spinola, et committatur examen Eminentissimo Archiepiscopo Ianuen. iuxta instructionem, praefixo termino trium mensium.*

Post haec Anna Maria se exhibuit promptam et paratam ad canonicum experimentum inspectionis sui corporis, ut de sua virginitate et de non consummato matrimonio nulla esse amplius posset difficultas; propositaque hac eius instantia in Congregatione habita die 30 septembris anni praeteriti, rescriptum fuit: *Praevio recessu a decisis die 9 septembris 1719 et loco probationum, quae fieri debebant in sequelam rescripti editi dicta die, Sacra Congregatio admisit probationem faciendam per inspectionem corporis Annae Mariae, iuxta instructionem Eminentissimi Praefecti.*

Instructio fuit exarata et ab Eminentissimo Praefecto fuit accurate considerata atque correcta, et in eadem fuerunt inserta ea omnia, quae fuerunt ab EE. PP. ponderata, necnon alia sunt addita, ut maiori qua fieri posset diligentia canonicum fieret experimentum. Cumque eadem subinde sigillis clausa, fuerit ad Eminentissimum Cardinalem Cusanum Episcopum Papiensem transmissa, in eius executionem deventum est ad inspectionem, et subinde transmissus est ad Sacram Congregationem processiculus, in quo depositiones obstetricum et alia, quae gesta sunt, luculenter continentur.

Adeoque dignabuntur EE. VV. in praesenti Congregatione decernere:

An sit standum, vel recedendum a decisis die 20 maii 1719?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 277].

[1] Cf. N. 3190.

3200.

S. C. C., *Mantuana*, 24 febr. 1720.

Propter notas controversias inter Ordinarium Brixien. et Archipresbyterum Asulae Sacra haec Congregatio alias decrevit, quod territorium Castri Gofredi Dioecesis Brixien. per modum provisionis subiectum remanere deberet Episcopo Mantuano tanquam Sacrae Congregationis Delegato.

Vacavit in dicto Castro de mense martii et anno 1717 quoddam beneficium simplex sub titulo S. Crucis de iurepatronatus Familiae de Simbenis, nec Patroni ullum potuerunt Clericum reperire, qui illud acceptare voluerit, propter reddituum tenuitatem et onerum exorbitantiam: redditus etenim annui sunt in scutis octo monetae Romanae, et Beneficiatus tenetur ad celebrandum et applicandum Sacrificium quocumque die festo. Ne beneficium suo Rectore careret, memorati Patroni intra quadrimestre sibi datum ad praesentandum, supplicarunt Episcopo Mantuano defuncto, ut de beneficio disponeret, nec ullum Episcopus invenire potuit Clericum, qui dictum acceptaret beneficium, uti testatus est Cancellarius, qui ulterius deposuit de diligentiis ab Episcopo peractis; iidemque Patroni intra citatum quadrimestre protestati sunt de diligentiis peractis, ne beneficium sine Beneficiato remaneret.

Post lapsum fere duorum annorum inventus est Clericus, qui est paratus et promptus ad acceptandum beneficium; cupit enim ad eius titulum promoveri cum debito patrimonii augmento. Cumque saepe memorati Patroni illum Vicario Capitulari praesentaverint, Vicarius antequam praesentationem admitteret, oraculum Sacrae Congregationis requirere voluit, ad eamdem transmittendo omnia documenta, ex quibus notitia facti in superioribus expositi fuit desumpta; cumque in Congregatione habita die 17 martii 1719 dictum fuerit, quod causa poneretur in folio, proponitur in praesenti disputandum dubium infra referendum.

Putant Simbeni Patroni, suam praesentationem esse admittendam, cum enim tota difficultas insistat in lapsu temporis, a iure statuti ad praesentandum, nullum ex dicto temporis lapsu praeiudicium sibi illatum fuisse contendunt, stantibus diligentiis peractis, ut Clericum invenirent, qui beneficium acceptaret; devolutio siquidem supponit culpam et negligentiam inexcusabilem Patroni, Murga, *de Benef.*, quaest., 3, § 10, sect. 1, num. 480, et pro regula datur a Doctoribus et a Tribunalibus, quod unumquodque non improbabile impedimentum praeservat iura Patroni a devolutione ad Superiorem.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit admittenda praesentatio in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 280].

3201.

S. C. C., *Ulixbonen.*, 16 mart. 1720.

Ioanna Agnes de Almada Carnide, ut propriae consuleret existimationi, quam labefactatam esse sciebat, vel ex defloratione, quam passa fuerat a Ludovico Quifel Barberino, ut ipse exposuit in precibus exhibitis huic Sacrae Congregationi, vel ex nimio tantum ad suam domum accessu, qui per aliquod temporis intervallum ab eodem Ludovico est habitus, ut ipsa Ioanna Agnes confessa est in apoca mox memoranda, apocam proprio charactere subscripsit die 6 maii anno 1718 sequentibus verbis conceptam: *quantunque il Signor Ludovico Quifel Barberini non deva cosa alcuna al mio onore, con tutto ciò come l'opinione di questo è persa per la facilità e continuazione, colla quale i miei genitori lo conducevano alla mia casa, dimandando io al detto risarcisse questo mio discredito, ricevendomi per sua moglie, li prometto dal giorno, in che ciò succeda, di eleggere dentro quindici giorni un Convento e professare immediatamente nel fine dell'anno lo stato di Religiosa, o in questo Convento della Rosa, o in altro, e di non usare mai del Matrimonio, nè consumarlo, per il che al presente per allora rinunzio ad ogni ius, che possa io avere nella persona del detto Signore, il che faccio di molta mia libera volontà, senza violenza, e mancando io ad alcuna di queste condizioni, non ho dubio, che il detto Matrimonio sia, e si giudichi, come se non fosse mai stato fatto, per il che al presente per allora do il mio e costante consentimento;* et cum hac mutua intelligentia, quae fuit testibus matrimonialibus notificata, contractum fuit Matrimonium inter Ioannam Agnetem et Ludovicum, illudque dicitur nunquam fuisse consummatum.

De huius matrimonii validitate actum fuit tam coram Iudice primae instantiae, quam coram Auditore Nuntiaturae; et Iudex primae instantiae sententiam protulit pro matrimonii validitate, et Auditor Nuntiaturae eam sententiam revocavit.

Conditiones turpes aut impossibiles, sed quae Matrimonii bonis non adversantur, vitiantur, sed non vitiant matrimonium iuxta textum in cap. *Quicunque*, ibique Gloss., *de condit.*, *appos.*, secus autem se habet res, si conditiones apponantur, quae matrimonii substantiae, aut bonis sint adversativae: tunc quippe non vitiantur, sed vitiant matrimonium, illudque reddunt nullum, iuxta textum in cap. *Si conditiones*, cit. tit., *de condit. appos.*

Quoad conditionem in matrimonio appositam, ut liceat ingredi Religionem, et in ea profiteri ante consummationem matrimonii certum est Matrimonium ab ea non vitiari, cum dicta conditio de iure insit, iuxta textum in cap. *Ex publico*, et in cap. *Ex parte*, *de conversione coniugatorum*. At difficultas est, an matrimonium vitietur ex conditione apposita, ut non solum liceat alteri ex coniugibus ingredi Religionem ante consummationem matrimonii, sed quod alter ex eis teneatur id facere; haec quippe conditio, cum de iure non insit, et sit adversativa substantiae matrimonii, vitiare videtur ipsum matrimonium, et multo magis, cum praedicta conditio in

casu praesenti fuerit ab utroque coniuge acceptata, iuxta firmata in his terminis per Sanchez, *de Matrimonio*, lib. 5, disput. 10, num. 6, et disput. 13, num. 1 et 5.

Absque eo quod urgeat instantia, dari scilicet posse verum matrimonium, etiam praecedente voto servandae virginitatis, ut ex matrimonio Beatissimae Virginis cum Sancto Iosepho aliisque matrimoniis initis praevia promissione servandi virginitatem inferunt Theologi; Theologi etenim communiori calculo admittunt votum virginitatis non conditionatum, sed purum et absolutum fuisse a Beatissima Virgine Maria emissum. Subdunt iidem verum fuisse inter ipsam et Sanctum Iosephum matrimonium, et in eo, quod attinet ad concordiam matrimonii cum voto virginitatis in antecessum emisso, asserunt Beatissimam Virginem antequam nuberet S. Iosepho, divino afflatu et certa revelatione fuisse admonitam, Iosephum tradita sibi in corpus ipsius potestate nunquam usurum, nunquam debitum petiturum, seu quod votum virginitatis nuncupaturus esset et ipse, seu quod Deus mentem eius a petendo debito esset aversurus ita, ut Deipara certior facta revelatione divina, consenserit in traditione iuris ad copulam coniugalem, quod ad substantiam matrimonii satis fuit, et non consenserit in usum iuris illius, quem sibi voto castitatis interdixerat, quemque nunquam secuturum certissime noverat. Et recepta quoque inter Theologos est sententia, matrimonium esse validum, etiamsi contrahatur post conventionem initam abstinendi a quolibet actu coniugali, cum dominium distinguatur ab usu, et verum dominium subsistere valeat cum obligatione seu conditione non utendi re ipsa, uti caeteris allegatis late prosequitur Clericat., decis. 3, *de matrim.*, per totam a num. 21 et seqq., ex quibus tamen non videtur inferri posse ad validitatem matrimonii contracti cum conditione, quod alter tantum ex coniugibus ante consummationem Religionem ingrediatur, et in ea profiteatur, et cum renunciatione nedum usui, sed etiam iuri seu dominio corporis alterius coniugis.

Alii e contra censent validum esse matrimonii contractum sub conditione, quod alter ex coniugibus se obliget ad professionem in Religione emittendam, ex quo conditio haec non repugnat substantiae matrimonii, quia non repugnat proli: contrahentes etenim non se obligant ad impediendam prolem per media illicita; non fidei, quia contrahentes non se obligant ad communicandum corpus alieno; non indissolubilitati, cum matrimonium adhuc sit indissolubile, uti caeteris allegatis late prosequitur Bonacin., *Oper. Moral.*, tom. 1, quaest. 2, *de matrimon.*, puncto 10, proposit. 2, num. 13.

Haec dicta sint ad ornatum materiae; ex supplici autem libello per manus circumferendo, onus erit EE. VV. decernere:

An constet de nullitate Matrimonii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et examinentur formiter Parochus, uterque coniux, et testes Matrimonii, quatenus non fuerint examinati formiter. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 292].

[1] Resolutionem vide infra, die 8 iul. 1724. – Cf. N. 3278.

3202.

S. C. C., *S. Marci*, 16 mart., 13 apr. 1720.

Pro recto suae Ecclesiae regimine Episcopus S. Marci nonnulla adim- plenda praescripsit, quae Canonicis Ecclesiae Cathedralis visa sunt nimis gravosa. Habito itaque ab iisdem recursu ad hanc Sacram Congregationem, exquisita fuit iuxta morem Episcopi informatio, cumque ea supervenerit, Sacra haec Congregatio demandavit, quod audiretur etiam Metropolitanus. Cum autem Episcopus S. Marci sit exemptus et immediate Sedi Apostolicae subiectus, de communi partium consensu subrogatus fuit Episcopus Bisi- nianensis, tamquam vicinior. Proposuit Episcopus Bisinianensis nonnulla temperamenta, quae fuerunt approbata ab Episcopo S. Marci, sed non ab eius Capitulo; quocirca ex iuribus circumferendis dignabuntur EE. VV. sequentibus dubiis respondere:

2. *An in accessu Reverendissimi Episcopi ad Ecclesiam Cathedralem, et in illius recessu versus palatium episcopale ipse associari debeat a Canonicis, et quomodo?*

6. *An Capitularibus sit iniungendum novum onus Cantus Gregoriani in reci- tandis Horis Canonicis?*

Die 16 martii 1720: Non proposita.

Die 13 aprilis 1720 Sacra, etc. respondit ad 2. Affirmative, et Episcopum esse associandum a Canonicis habitu Canonicali indutis ab aula palatii ad Eccle- siam et ab Ecclesia ad aulam, dummodo Episcopus sit Cappa indutus.

Ad 6. Affirmative, iuxta modum insinuatum ab Episcopo Bisinianen.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 293, 296].

3203.

S. C. C., *Firmana*, 13 apr. 1720.

Curia Archiepiscopalis Firmana confectionem assumpsit criminalis processus, sub obtentu illicitae negociationis contra Nicolaum Picininum Canonicum Ecclesiae S. Victoriae; exortaque idcirco controversia inter Curiam praedictam et Promotorem fiscalem Abbatialis Curiae Farfensis, qui contendit, ad se dicti processus confectionem pertinere, controver- siae cognitio ab Auditore Sanctissimi ad hanc Sacram Congregationem remissa fuit.

Fundamentum Promotoris Curiae Abbatialis in hoc potissimum residet, quod a Summo Pontifice Urbano VIII Monasterium S. Victoriae fuit saecularizatum, erectaque monasteriali ecclesia in Collegiatam, dispositum: *easdem vero Collegiatas Ecclesias, ac earum futuros Priores, Canonicos, Sa- cristanos, Clericos aut alios eisdem inservientes cum eorum rebus, bonis, iuri- bus et pertinentiis universis, visitationi, correctioni et omnimodae iurisdictioni dicti Francisci Cardinalis, ac pro tempore existentis Commendatarii Farfen. et*

S. Salvatoris Monasteriorum supponimus et subiicimus; quodque in iisdem Ecclesiis universa et singula, quae locorum Ordinarii in propriis Ecclesiis facere possunt seu debent, idem Franciscus Cardinalis et successores Commendatarii facere possint et debeant, perpetuo decernimus et declaramus.

Haud urgente, quod hic et nunc non agitur de delicto commisso intra septa Collegiatae, sed extra Collegiatam, quasi quod hinc inferri possit, confectionem processus pertinere debere ad Curiam Archiepiscopalem Firmanam, tum quia iuxta antiquiores Summorum Pontificum consti- tutiones et signanter iuxta illam Gregorii IX Archiepiscopus Firmanus nullam potest exercere iurisdictionem in ecclesiis Farfensibus, et in earum personis, tum quia procedendo ad tramites erectionis Mona- sterii S. Victoriae in Collegiatam, si Canonici remanent subiecti omni- modae correctioni et iurisdictioni Abbatis Farfensis, si iidem amplissima fruuntur personali exemptione, confectio processus ad alium spectare non potest, quam ad Eminentissimum Abbatem, cum haec intercedat diffe- rentia inter exemptionem localem et exemptionem personalem, quod in primo casu delinquens extra locum punitur ab Ordinario, secus autem se habet res in secundo casu, cum in hoc nec ratione delicti commissi, aut contractus initi, aut rei sitae extra locum exemptum, exemptus conve- niri valeat coram Ordinario, ut interpretando textum Innocentii Quarti in cap. *Volentes, de privilegiis*, in 6, innovatum a Concilio Tridentino, sess. 7, cap. 14, *de reform.* bene adnotarunt Franc. in citato cap. *Volentes*, num. 2, Barbosa, num. 3, Passerin., num. 7 et 8, *de privilegiis*, in 6. Multoque magis, cum Curia Abbatialis processus aliquando confecerit criminales adversus Canonicos huius eiusdem Collegiatae propter delicta extra Col- legiatam commissa.

Excipit e contra Curia Archiepiscopalis Firmana, quod licet Canonici Ecclesiae Collegiatae sint in sequelam Bullae Urbani VIII exempti ab ordi- naria Archiepiscopali iurisdictione, debent nihilominus in casu contractus, vel delicti commissi extra ambitum Ecclesiae, et sic in loco non exempto, sed in loco suae iurisdictioni supposito coram se conveniri et a se puniri, urgente videlicet allegata constitutione Innocentii Quarti in cap. *Volentes, de privilegiis*, in 6; dictae etenim Innocentianae constitutionis dispositio sibi vindicat locum in exemptione concessa personis propter locum, et in quacumque alia exemptione, licet amplissimis verbis concepta, uti ex sensu huius Sacrae Congregationis firmavit Rota. Ad partes positis actibus in contrarium allegatis a Curia Abbatiali Farfensi, cum Curia etiam Archie- piscopalis pluries ratione delicti extra Collegiatam commissi processerit adversus Canonicos Ecclesiae Collegiatae, et in conflictu actuum praeva- lere debeant illi, qui gesti sunt ab Archiepiscopo, aliis, qui ab Abbatibus pro tempore facti sunt.

Ex his autem et caeteris a scribentibus hinc inde afferendis, dignabuntur EE. VV. decernere:

An Reverendissimus Archiepiscopus Firmanus possit procedere et iuris- dictionem ordinariam exercere contra personas et Canonicos Collegiatae Ecclesiae S. Victoriae subiectae Abbatiae Farfen., in casu contractuum et

delictorum factorum et commissorum respective extra septa dictae Collegiatae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 301].

3204.

S. C. C., *Sagonen.*, 13 apr. 1720.

Frater Dominicus Franciscus de Lama natus die 8 iulii anno 1691 professionem regularem emisit in Religione Minorum Reformatorum S. Francisci die 10 decembris 1706, quam etiam ratificavit die 8 decembris 1711. Cumque alias in hac Sacra Congregatione institerit pro concessione restitutionis in integrum, deprehensum fuit, quod licet nulla esset difficultas quoad nullitatem professionis, utpote emissae ante decimum sextum annum completum contra literam Sacri Concilii Tridentini, sess. 25, c. 15, *de Regul.*, non ob hoc tamen esse poterat locus restitutioni in integrum, ex quo accesserat ratificatio cum positiva scientia in ratificante, quod professio erat nulla ratione aetatis ad terminos textus in cap. *Significatum, de Regularibus*.

Ad removendum obstaculum ratificationis Frater Dominicus Franciscus probationem assumpsit, quod ratificatio nulla fuerat, utpote emissa propter vim et metum cadentem in constantem virum, sibique incussum a Laurentio fratre, qui pugione ad pectus admoto ipsum induxit ad ratificandum. Cumque in huius facti comprobationem allatum fuerit ipsius Laurentii testimonium, qui stimulis conscientiae et exhortationibus missionariorum permotus rem totam aperuit, non obstante, quod, ut ipse inquit, sciret sibi futurum esse praeiudicialem egressum fratris Dominici a Religione propter divisionem bonorum paternorum, quam ille post egressum praetendere posset, aliique duo testes superadderentur deponentes de auditu: propositum fuit in Congregatione habita die 4 februarii 1719 consuetum dubium, *an sit concedenda restitutio in integrum in casu?* Et responsum fuit: *Dilata, et coadiuventur probationes, et Episcopus procedat, prout de iure contra Laurentium, fratrem Oratoris.*

Supervenerunt litterae praedicti Episcopi, una cum serie actorum ab eodem gestorum. Porro ex illis habetur: primo, quod citatus fuit Laurentius, illique fuit assignatus terminus dierum novem ad comparendum et ad deducendam causam, quare non deberet declarari excommunicatus ob violentiam exercitam adversus fratrem Dominicum ad effectum extorquendi ab eodem ratificationem religiosae professionis. Secundo, quod Laurentius intra terminum sibi assignatum comparuit suumque peccatum exposuit: *d'avere esso constituito forzatamente anche con mano armata violentato in compagnia di Fra Valentino Laico Riformato suo cugino carnale*, qui iam defunctus est, *Fra Domenico Francesco suo fratello di detta Religione de' Riformati a dover' esso ratificare nel termine delli cinque anni la professione del suo noviziato*, et post

[1] Cf. N. 3213.

deductam et allegatam ignorantiam, quod imposita esset excommunicationis poena adversus eos, qui cogunt aliquem ad emittendam professionem regularem, sic concludit: *e quando fosse caduto in alcuna censura, supplica dell'assoluzione di essa, con aver commiserazione, di non esser caduto volontariamente in alcuna offesa contro la sua anima.*

Adduntur depositiones ad perpetuam trium aliorum Religiosorum, qui die 31 octobris 1719 retulerunt, se pluries audivisse Fr. Dominicum conquerentem de nullitate tam professionis, quam ratificationis, quinimo alter ex eisdem subdit se violentiae lamentationes intellexisse ab ore Fratris Dominici die immediate sequenti.

Haec sunt in causa, adeoque dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit concedenda restitutio in integrum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 297-299].

3205.

S. C. C., *Herbipolen.*, 27 apr. 1720.

Episcopus Herbipolensis mandavit Abbati Monasterii S. Michaelis Ordinis S. Benedicti extra moenia Bambergae, quod ad Monasterium revocaret Patrem Bonifatium, sub obtentu, quod male exerceret curam animarum in ecclesiis Parochialibus Ezelskirchen et Gremsdorff, et quod idoneum loco illius clericum saecularem praesentaret; sed respondente Abbate, se Patrem Bonifatium esse revocaturum, dummodo sibi daretur facultas praesentandi alium monachum, Patrem videlicet Idelphonsum: exorta est inter eosdem controversia, eademque ad hanc Sacram Congregationem delata, disputandum in praesenti proponitur dubium ad calcem huius restrictus referendum.

Contendit Episcopus, memoratas ecclesias Parochiales esse beneficia saecularia, admissamque fuisse praesentationem ab Abbatibus factam in personis suorum monachorum ab anno tantum 1660, quo tempore propter acatholicorum invasiones et bellum Suevicum magna aderat penuria Clericorum saecularium, in quo rerum statu infert, non esse nunc liberum Abbati praesentare Regulares sui Ordinis, sed debere praesentare Curatos, qui sint Presbyteri saeculares, quique ab Episcopo pro tempore institutionem debeant reportare, cum regularia regularibus, saecularia saecularibus sint conferenda iuxta cap. 10, sess. 14, *de refor.*

Et quia ab Abbate responsum fuit, quod Parochiales ecclesiae suo sunt unitae Monasterio, item, quod semper ad easdem monachus fuit praesentatus, et tandem, quod vigore praescriptionis ius acquisivit monachos praesentandi: ab Episcopo respondetur, nullum ex dictis fundamentis subsistere. Non primum unionis, quandoquidem instrumentum concambii facti a S. Henrico Imperatore anno 1015, ex quo desumitur unio, non fuit exhibitum in forma probante, et quatenus in forma probante exhiberetur, non concluderet unionem, quia potestas laica non potest facere unionem beneficiorum. Non alterum, cum constet, Presbyteros saeculares fuisse prae-

sentatos usque ad annum 1660. Non ultimum denique praescriptionis, in tantum siquidem Episcopi ab eo tempore usque in praesens admiserunt praesentationes monachorum, in quantum id de necessitate fieri debebat, stante penuria Clericorum saecularium.

His stantibus dignabuntur EE. VV. decernere:

An Abbas Monasterii S. Michaelis extra moenia Bambergae, Ordinis Benedictinorum teneatur praesentare Rectores seu Curatos ad ecclesias Ezelskirchen et Gremsdorff, qui sint Presbyteri saeculares ab Episcopo instituendi, vel potius liberum eidem sit praesentare regulares sui Ordinis in casu?

Die, etc. Sacra etc. respondit: Dilata, et coadiuventur probationes hinc inde, et Episcopus exhibeat institutiones. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 311].

3206.

S. C. C., *Romana seu Tusculana*, 27 apr. 1720.

Dominicus Antonuccius e Civitate Tusculana oriundus anno 1663 Romam se contulit, ubi primum domum conduxit, quam etiam successive una cum aliis bonis acquisivit. Contraxit idem Dominicus anno 1680 Matrimonium in Urbe cum Hieronyma de Parentibus, et ex hoc Matrimonio anno 1685 in Urbe natus est Franciscus Antonuccius, qui Sacramenta Baptismatis et Crismatis in Sacrosancta Lateranensi Basilica recepit. Vicarius Curatus Parochiae Sanctorum Quirici et Iulittae testatus est, dictos de Antonuccis ab anno 1663 in sua Parochia domicilium habuisse, et in eadem singulis annis praecepto annuae communionis satisfecisse; et Franciscus post emensum in Collegio Romano et Archigymnasio Sapientiae studiorum curriculum, uti Romanus fuit prima Clericali Tonsura insignitus et dictae Parochiali ecclesiae adscriptus, et successive ad Minores Ordines, et deinde ad Maiores promotus est.

Sub obtentu, quod Tonsuram et Minores et Maiores Ordines idem Franciscus in Urbe recepisset sine litteris Eminentissimi Episcopi Tusculani, instante Promotore fiscali praedictae Ecclesiae, fuit eidem ab Eminentissimo Episcopo demandatum, ut se a celebrando abstineret; habitoque per Franciscum recursu ad hanc Sacram Congregationem, iuxta morem responsum fuit, quod audirentur Eminentissimi Episcopus Tusculanus et Vicarius Urbis, et successive demandatum est, quod causa poneretur in folio.

Prima quae supervenit informatio, fuit illa Eminentissimi Vicarii, in qua inquit, fuisse Franciscum in Urbe Prima Tonsura, minoribus Ordinibus et deinde maioribus insignitum nullis requisitis litteris Emi Episcopi Tusculani; licet enim Dominicus pater in Civitate Tusculana natus esset, eius tamen permanentia in Urbe dici non potuit temporalis, occasione videlicet itineris, officii, legationis, mercaturae aut alterius temporalis morae, uti loquitur constitutio Innocentiana mox alliganda, sed permanentia ad quin-

[1] Resolutionem vide infra, die 17 sept. 1722, 16 ian. 1723. – Cf. N. 3246, 3252.

quaginta et ultra annos protracta talis fuit, ut in eius sequelam verum de iure contraxerit domicilium, in quo rerum statu sibi vindicat locum dispositio bullae 44, quae incipit *Speculatores* [1] s. m. Innocentii XII, ubi sic legitur: *at si pater in alieno loco, ubi eius filius natus est, tamdiu, ac eo animo permanserit, ut inibi vere domicilium de iure contraxerit, tunc non origo patris, sed domicilium per patrem legitime, ut praefertur, contractum, pro ordinatione eiusdem filii attendi debeat.*

Tum quia, cum tota difficultas in eo consistere videatur, quod una cum domicilio in Urbe acquisito Dominicus pater retinuit etiam in Civitate Tusculana domicilium, nulla ex facti circumstantia ortum habere potuit necessitas requirendi litteras testimoniales Eminentissimi Episcopi Tusculani; primo, quia si Franciscus aliquando Civitatem petiit Tusculanam, id fecit more Romanorum ad animum alleviandum, secundo, quia testimoniales litterae in constitutione Innocentiana requiruntur in ordinando ratione beneficii, absque eo quod Innocentiana constitutio testimoniales exposcat epistolas illius Episcopi, in cuius Dioecesi, licet pater retineat domicilium, aliud tamen in alio loco domicilium acquisivit, ubi et filium procreavit, in hac quippe facti specie, cum filius subditus sit Episcopi, in cuius Dioecesi natus est, tum ratione originis, tum ratione domicilii, nullum sibi videntur vindicare locum litterae testimoniales Episcopi illius loci, in quo pater natus est et in quo adhuc retinet domicilium.

Supervenit deinde informatio Eminentissimi Episcopi Tusculani, in qua praemisso quod Dominicus Francisci pater Tusculi natus est ibique adhuc retinet domicilium et maiorem partem bonorum, et publica Communitatis munia exercet, et quod Franciscus, licet in Urbe natus, per notabile tempus Tusculi permansit usque videlicet ad aetatis annum 14, concludit, non potuisse eum ordinari prima Tonsura et minoribus atque maioribus Ordinibus sine litteris dimissorialibus, et in omnem durissimum casum sine litteris testimonialibus sui Tribunalis.

Quod autem Franciscus non potuerit licite ordinari sine suis litteris dimissorialibus, in citata demonstratur informatione, quoties etenim Dominicus pater est originarius Civitatis Tusculanae, et in ea habet domicilium, filius, qui sequitur originem patris, non poterat initiari sine litteris dimissorialibus Episcopi Tusculani. Absque eo quod quidquam referat domicilium subinde a patre acquisitum in Urbe, in qua etiam, uti dictum est, filius natus est, quando quidem saepe memorata Bulla Innocentiana non requirit tantum, ad effectum contrahendi domicilium pro suscipiendis Ordinibus decennalem habitationem in loco, translationem maioris partis bonorum, una cum instructis aedibus, quae satis erant de iure communi, sed ulterius praescripsit, quod deberet adesse iuramentum indicativum animi domicilium contrahendi, uti habetur in § *Subditus*, ibi: *si vere et realiter animum huiusmodi habere iureiurando affirmet*, quasi quod non exhibito a Dominico patre iuramento, domicilium ab eodem in Urbe nunquam contractum dici valet. Et cum hoc themate procedendo concordatur § Bullae incipiens: *at si*

[1] Cf. N. 258.

pater cum § eiusdem Bullae incipiente: *subditus*. Primum etenim § statuens attendendum esse domicilium a patre acquisitum et non originem patris, ut filius sit ordinandus, loquitur de domicilio per patrem legitime contracto, modusque legitime acquirendi domicilium exprimitur in subsequenti §, in quo ultra alia requisita a iure communi inducta pro domicilio contrahendo, additur in Bulla et illud iuramenti. Quod vero in omnem durissimum casum Franciscus non potuisset ordinari sine litteris saltem testimonialibus Curiae Episcopalis Tusculanae, patet, quia idem in ea Civitate permansit usque ad aetatem, in qua canonicum potuerat contrahere impedimentum.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An Franciscus licite fuerit prima Tonsura, minoribus et maioribus Ordinibus initiatus in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 308-311].

3207.

S. C. C., *Asculana*, 11 maii 1720.

Episcopus Asculanus in sua visitatione peracta anno 1712 restaurari iussit quamdam parvam ecclesiam S. Francisci de Capradoxo, sitam in Dioecesi Asculana, in qua Scipio de Boncompagnis quoddam simplex retinet Beneficium.

Putat autem Scipio, non esse locum restaurationi huius parvae ecclesiae, licet eadem sit diruta et omnibus supellectilibus destituta, et absque tecto, tum quia necessaria esset impensa scutorum 185 et obul. 50, quando adimpleto onere Missarum sibi non supersunt sex scuta annua, tum quia caeteri praedecessores Episcopi eam habuerunt pro derelicta, remittendo, ut Missae, quae in eadem essent celebrandae, celebrarentur in Parochiali ecclesia S. Luciae, prout factum fuit a quadraginta annis citra, et tandem quia concurrente inopia ecclesiae, quae dote caret, concurrente inopia Rectoris, qui suam ex Beneficio non recipit congruam substentationem, aliisque omnibus remediis deficientibus, Concilium Tridentinum, Sess. 21, cap. 7, *de reform.* statuit, quod ecclesiae dirutae ad matrices seu viciniores ecclesias transferantur, et convertantur in prophanos usus, sed non sordidos, erecta cruce in loco, in quo erant.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit reaptanda et supellectilibus instruenda ecclesia S. Francisci de Capradoxo, et quatenus affirmative: ad quem spectet in casu?

Die, etc. Sacra etc. respondit: Dilata, et scribatur Episcopo iuxta instructionem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 319].

[1] Resolutionem vide infra, die 21 iun. 1721. – Cf. N. 3226.

3208.

S. C. C., *Comen.*, 11 maii 1720.

Exortis controversiis inter Communitates Ussutii et Spurani et Confraternitatem Sanctissimi Sacramenti Plebis Insulae ex una et Archipresbyterum et Canonicos Collegiatae S. Euphemiae Insulae ex alia partibus, subscripta et concordata fuerunt anno 1714 a R. P. D. Petra tum huius Congregationis Secretario dubia mox referenda, pro quorum resolutione supplices EE. VV. porriguuntur preces:

1. *An Capitulum et Canonici Collegiatae S. Euphemiae Insulae teneantur applicare Missam Conventualem pro fundatoribus et benefactoribus?*

5. *An occurrente, quod Archipresbyter Parochus celebret Missam Conventualem, vel alias legitime absit, seu sit impeditus tam in diebus festivis, quam ferialibus Quadragesimae, teneatur celebrare facere per alium Missam Parochialem pro populo?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 5. Affirmative, sed cum applicatione diebus festis tantum.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 321].

3209.

S. C. C., *Interamnen.*, 11 maii 1720.

Clar. mem. Cardinalis Rappacciolus Episcopus Interamnen. in Synodo habita anno 1653 et in executionem Sacri Concilii Tridentini [1] devenit ad fundationem et institutionem Seminarii; pro eius manutentione ad taxam etiam devenit *ad rationem duorum scutorum de paulis 10 pro scuto pro quolibet centenario scutorum*, tam super fructibus mensae episcopalis, quam super fructibus aliorum Dioecesis Beneficiorum.

Taxa haec fuit pacifice exacta, sed contendentibus nunc nonnullis Beneficiatis ab eius integra solutione se subtrahere, instante Rectore Seminarii deventum fuit ad sequestrationem fructuum, et expeditis per Beneficiatos, nonnullis inhibitionibus vigore appellationum coram Auditore Camerae, facta fuit ab Auditore Sanctissimi causarum avocatio, eaedemque fuerunt remissae ad hanc Sacram Congregationem, in qua modo dubium infra referendum disputari debet.

Fundamentum Seminarii constituitur in cap. 18, Sess. 23, *de ref.*, absque eo quod suffragari valeant maiores Seminarii divitiae, quae post taxam supervenisse referuntur, tum quia id non subsistit in facto, uti refert Ordinarius in sua informatione, tum quia ut obiectum suam haberet vim, et efficaciam, oporteret firmare statum Seminarii, qua pendente discussione solutio retardari non potest.

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 18.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An Parochi, Beneficiati, Confraternitates, caeterique omnes comprehensi in taxa Seminarii Conciliaris Interamnae facta de anno 1653 per clar. mem. Cardinalem Rappacciolum Episcopum, cogendi sint coram Curia Episcopali dictae Civitatis ad solutionem eiusdem taxae pro terminis decursis et decurrendis, quacumque appellatione suspensiva et quibuscumque inhibitionibus Urbis non obstantibus in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 318].

3210.

S. C. C., *Panormitana*, 8 iun. 1720.

In hac causa die 18 novembris 1719 dilata [1] a S. Congregatione data fuit instructio, primo, quod formiter et cum interrogatoriis a Promotore fiscali Curiae Archiepiscopalis Panormitanae exhibendis examinaretur Parochus, coram quo matrimonium fuit contractum cum Ioanne Francisco Alvarez; tertio, quod etiam formiter examinarentur testes, qui matrimonio interfuerunt; et quarto, cum in anteacta causae propositione nonnulli testes fuerint producti, deponentes de violentiis exercitis in ipsa ecclesia coram Parocho, qui non videbantur formiter examinati, quod formiter examinarentur sub interrogatoriis Promotoris fiscalis.

Cum autem causa modo cum iisdem dubiis reproponatur, dignabuntur EE. VV. decernere.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1: Constare.

Ad 2. Satis provisum in 1.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 324].

3211.

S. C. C., *Imolen.*, 8 et 22 iun. 1720.

Eminentissimus Cardinalis Gozzadinus in relatione status suae Ecclesiae Imolensis, cuius est Episcopus, ad hanc Sacram Congregationem transmissa, exposuit, quod ad succurrendum animarum saluti expediebat Parochiam ruralem S. Bernardini in Silva nuncupatam in duas dividere; et eidem Eminentissimo Domino rescriptum fuit, quod uberiorem super hoc facto exhiberet informationem, antequam procederet ad actualem divisionem, et quod a suo Promotore fiscali praefigeretur terminus interesse habentibus ad sua iura deducenda in hac Sacra Congregatione.

Praedictus Dominus Cardinalis Gozzadinus in executionem praedicti decreti novam et uberiorem transmisit informationem, in qua summatim haec continentur: primo, quod Parochia S. Bernardini in sui longitudine extenditur ad quinque vel sex milliaria, et in sua latitudine ad tria millia-

[1] Cf. N. 3192.

ria circiter. Secundo, quod praedictam Parochiam interfluit flumen Santerni, quod hyemali praesertim tempore est impervium. Tertio, quod parochiani vel propter magnam distantiam, vel propter viarum difficultatem pro maiori parte anni ad dictam Parochialem ecclesiam accedere non possunt, qua de causa factum est, ut nonnulli pii benefactores Oratoria construxerint pro commoditate et necessitate parochianorum, qui diebus festis Missam alias non audirent. Quarto, quod attenta distantia, necnon attenta viae difficultate, quae ad Parochiam ducit, nonnulli parochiani non sunt sufficienter instructi in rebus fidei, et aliquando sine Sacramentis decesserunt. Quinto, quod se hortante quidam Sacerdos Franciscus Belletti aere proprio a fundamentis extruxit Ecclesiam sub invocatione S. Ioseph una cum commoda domo pro novi Parochi residentia. Sexto, quod idem Sacerdos paratus est assignare tot bona stabilia fructifera pro annuo redditu scutorum 60, et quod alia adsunt scuta 25 relicta ab alio benefactore, et eroganda in celebratione Missarum in dicta ecclesia adimplenda. Septimo, quod novae huic Parochiae centum dumtaxat focularia assignari possent, remanentibus tercentum foculariis pro antiqua Parochia S. Bernardini, concludendo, quod in hisce circumstantiis sibi videtur in Domino expedire, quod ad huius Parochiae erectionem deveniatur. Additur in scriptura Promotoris fiscalis per manus circumferenda, quod Parochus S. Bernardini habet annuum emolumentum scutorum 200, et quod ad reparandum quodcumque damnum, quod idem pati posset ex privatione perceptionis primitiarum a familiis dismembrandis, Eminentissimus Episcopus esset in sensu, quod novus Parochus illi consignaret septem aut octo corbas frumenti quolibet anno, quae summa fere ascendit ad medietatem corbarum frumenti, quam idem novus Parochus percipere posset a familiis sibi assignatis.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit locus dismembrationi et erectioni novae Parochiae in casu?

Die 8 iunii 1720: Non proposita.

Die 22 iunii 1720 Sacra, etc. respondit: Dilata, et scribatur Eminentissimo Episcopo pro nova informatione. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom 1, p. 328, 332].

3212.

S. C. C., *Aquen.*, 13 iul. 1720.

Aquenses Praesules ab antiquo tempore exoptarunt, ut in Oppido Saxelli erigeretur nova Parochia, eo sub fundamento, quod Parochialis ecclesia S. Io. Baptistae ab eo distat per mille passus et ultra, ita ut ad ipsam oppidani senes, pueri aliique debilitate laborantes non sine magna difficultate et incommodo accedere possint.

Porro hanc novae Parochialis erectionem Parochus sive Archipresbyter S. Ioannis Baptistae praetendit non esse faciendam, tum quia post antiquiora Episcoporum decreta ecclesia S. Io. Baptistae et altera Sanctissimae Trini-

[1] Decisionem vide infra, die 21 iun. 1721. – Cf. N. 3227.

tatis Oppidi Saxelli habitae fuerunt tanquam unitae, et Archipresbyteri ab utraque fuerunt provisi a Sede Apostolica, tum quia itineris incommoditas, quae adesse dicitur quoad oppidanos Saxelli erga ecclesiam S. Ioannis Baptistae, procedit etiam quoad alios in domibus rusticalibus parvisque pagis degentes, qui novae erigendae Parochiali assignarentur, et tandem, quia ipse in ecclesia SS. Trinitatis retinet Coadiutorem oppidanis Sacramenta ministrantem, in quo rerum statu non est locus erectioni novae Parochiae, cum erectio sit subsidiarium remedium.

Communitas e contra Saxelli, cui etiam adhaeret Episcopus in sua informatione, contendit esse locum erectioni novae Parochialis, cum de distantia et de magna populi incommoditate quoad receptionem Sacramentorum nulla valeat esse difficultas, in quo rerum statu ad novae Parochiae erectionem est deveniendum, uti probat textus in cap. *Ad audientiam, de eccles. aedif.*, ibi: *non possint Parochiani sine magna difficultate ipsam adire;* et concordat Concil. Trident., Sess. 21, cap. 4, *de ref.* Haud urgente, quod indigentiae oppidanorum succurri potest per deputationem Coadiutoris, seu Vicecurati in ecclesia SS. Trinitatis, qui in eadem Sacramenta administret: deputatio etenim Coadiutoris sibi locum vindicat, quando populus ita numerosus est, ut unus Rector non possit sufficere ecclesiasticis Sacramentis ministrandis, secus autem, quando propter loci distantiam vel accedendi difficultatem parochiani sine magno incommodo ad percipienda Sacramenta et divina officia audienda ad Parochiam venire non possunt, tunc quippe ad novae Parochiae erectionem est deveniendum, uti satis aperte desumitur ex allegato cap. 4, Sess. 21, *de reform.*

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An sit locus praetensae dismembrationi ecclesiae SS. Trinitatis sitae in loco Saxelli ab altera ecclesia Parochiali S. Ioannis Baptistae, cui reperitur unita ita, ut illa erigi debeat in novam et distinctam Parochiam?* Et quatenus negative:

2. *An Parochus pro tempore earumdem ecclesiarum cogi debeat in alterutra ex ipsis retinere Coadiutorem pro administratione Sacramentorum propriis sumptibus et expensis in casu?*

Die 13 iulii 1720: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 346-348].

3213.

S. C. C., *Firmana*, 3 aug. 1720.

Impetrata ab Archiepiscopo nova audientia, post reassumptum Congregationis diei 13 aprilis 1720 [2] folium, dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. censuit: Recedendum a decisis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 351].

[1] Cf. N. 3225. Resolutionem vide infra, die 2 aug. 1721. – Cf. N. 3229.
Cf. N. 3203.

3214.

S. C. C., *Cremonen.*, 7 sept. 1720.

Quatuor portionarii Parochi ecclesiae SS. Firmi et Rustici Oppidi Caravaggi Dioecesis Cremonen. contendunt erectionem ecclesiae Parochialis SS. Firmi et Rustici in Collegiatam nullatenus sustineri, cum facta fuerit auctoritate Ordinaria, quae ad dictum effectum non sufficit, cum Apostolica requiratur; ut enim caetera praetereantur, disputato in hac Sacra Congregatione in quadam causa *Catanien. erectionis Collegiatae*, 1 sept. 1691, [1] dubio: *An erectio Collegiatae facta per Episcopum in actu visitationis in ecclesia S. Antonii Oppidi S. Philippi de Argyra sustineatur*, responsum fuit: *Negative*, cum aliis resolutionibus et auctoritatibus collectis apud R. P. D. Petram, *ad Const. Apostolicas*, tom. 3, pag. 69.

Absque eo quod urgere valeat, quod iuxta antiquiorem opinionem poterant Ordinarii devenire ad erectionem Ecclesiarum Collegiatarum, et quod ab hac opinione non est recedendum, quando agitur de Collegiatis erectis tempore quo praedicta opinio vigebat; quandoquidem Ordinarius Cremonensis devenit ad erectionem Collegiatae die 19 dec. 1617, reservato expresse Beneplacito Apostolico et cum clausula, *nec alias, aliter, nec alio modo*, quae reservatio cessare facit propositam exceptionem. Minusque suffragante praesumptione obtenti deinde Apostolici Beneplaciti, quia Cardinalis Camporeus Episcopus Cremonae anno 1637 terminum praefixit ad reportandum Apostolicum Beneplacitum, et praesumptio, quae de iure communi pro Apostolico Beneplacito derivabat ex lapsu triginta aut sexaginta annorum, sublata dicitur ex constitutione Urbani VIII, edita anno 1641, quae est 56 Bull., tom. 4, et quam per compendium refert Fagnan. in cap. *Consuetudine*, n. 60 et seqq., *de consuetudinibus*, in qua constitutione centenaria tantummodo praeservatur, uti habetur apud Adden. ad Panfil., dec. 153, n. 14.

Et quia Eminentissimus Dominus Cardinalis Imperialis, dum Legati de latere munere fungebatur apud Caesaream Maiestatem, insignem declaravit dictam Collegiatam, respondetur a Portionariis, id non officere, ex quo non potest dici insignis Collegiata, quae non fuit legitime erecta.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An sustineatur erectio Collegiatae SS. Firmi et Rustici in Oppido Caravaggi Cremonen. Dioecesis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom, 1, p. 373].

3215.

S. C. C., *Vercellen.*, 1 oct. 1720.

Extat in Cathedrali Ecclesia Vercellen. Collegium duodecim Beneficiatorum, qui continuo tenentur Ecclesiae inservire cum cantu Gregoriano in diebus ferialibus, et cum figurato in festivis et solemnibus.

[1] Cf. N. 2922.

Ad titulum horum beneficiorum ob penuriam Presbyterorum, qui musicam callerent, fuerunt alias ad Sacros Ordines promoti Ioannes Baptista Baracca et Ioannes Baptista Bonadellus, qui paulo post Ecclesia derelicta ad alias se contulerunt regiones; primus enim post lustratam sine habitu clericali totam pene Italiam, a biennio et ultra Venetiis residens, theatris publicis operas suas locavit, et alter post praestitam anno 1695 similem operam in theatro Laudae, ab inde citra Patavii moratus est.

An consulendum detrimento servitii Ecclesiae et ad occurrendum scandalo publico Capitulum Cathedralis Ecclesiae Vercellen. declarari supplicavit, quod dicti absentes ex causa omnino illicita atque Ordini Sacerdotali iniuriosa poenas incurrissent privationis beneficiorum, ac die 15 decembris 1696 responsum fuit: *esse locum privationi ad formam Sacri Concilii et Sacrorum canonum.* [1]

Ab anno 1696 usque in praesens multi alii casus contigerunt, in quibus Beneficiati se ab Ecclesiae servitio fecerunt absentes; cumque a Capitulo novae preces fuerint huic Sacrae Congregationi exhibitae, in quibus petebatur, quod ad coercendam hanc Beneficiatorum absentiam, adversus absentes statim procedi posset ad poenam privationis, utpote adversus ipsos ipso iure in Statuto impositam, nisi causa absentiae fuisset a Capitulo approbata, dictum fuit, quod causa poneretur in folio, citatis dictis Beneficiatis.

Porro Beneficiati Cathedralis Ecclesiae Vercellen. ultro admittunt, quod procedatur adversus absentes, sed ad formam Concilii et Sacrorum Canonum iuxta ea, quae fuerunt resoluta ab hac Sacra Congregatione die 15 decembris 1696, uti supra dictum est. Absque eo, quod vindicare valeat locum adversus absentes poena privationis ipso iure inflicta, uti praetenditur a Capitulo; tum quia Sacrum Concilium Tridentinum, sess. 24, cap. 12, *de ref.* praescripsit, quid in primo anno, quid in secundo et quid in tertio absentiae fieri debeat, quae trium annorum dilatio poenae privationis ipso iure incurrendae adversatur, tum quia Statutum, ex quo haec poena desumitur, non fuit a Sede Apostolica confirmatum.

Canonici e contra putant poenam privationis ipso iure Concilio Tridentino non adversari, tum quia valent Statuta circa privationem ipso iure ob non residentiam, et multo magis, quando expectatio triennalis tantum abest, quod absentes coerceat, quod experientia teste constat, nihil ad dictum effectum prodesse; tum quia Conciliaris dispositio, quae procedit in Canonicis et Beneficiatis, non videtur applicabilis hypothesi praesenti, in qua agitur de Beneficiatis musicis, ex quorum absentia contingit, quod Ecclesia careat musica.

Dignabuntur ergo EE. VV. decernere:

An, et quomodo sit procedendum adversus Beneficiatos non residentes in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Procedendum adversus non residentes ad tramites Concilii Tridentini, et quoad Beneficiatos in theatris canentes Ordinarius nomine Sacrae Congregationis imponat poenas privationis eisdem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 378-380].

[1] Cf. N. 2957.

3216.

S. C. C., *Colonien.*, 16 nov. 1720.

Colonien. Archiepiscopus et Elector Coloniae in quodam suo edicto, quod publicavit die 26 maii 1715, nonnullos casus reservavit, seu magis apte loquendo, declarationem fecit nonnullorum casuum, qui in sua Archidioecesi erant reservati; et inter caetera addidit: *Nos pro hac Archidioecesi statuimus complicem criminis carnalis externi mortaliter peccaminosi extra mortis periculum a Confessario complici ab eodem peccato carnali sacramentaliter absolvi non posse, iurisdictione cuilibet tali, quoad hoc, licet in approbationibus hucusque expeditis concessa fuerit, a tempore harum publicationis per nos prorsus adempta.*

Cumque Regulares praetendant se habere facultatem absolvendi a praedictis casibus reservatis, et Regulares Confessarii monialium sibi subiectarum contendant se esse a dictis reservationibus exemptos, et se per consequens easdem moniales absolvere posse: praedictus Archiepiscopus et Elector Sanctissimo Domino Nostro supplicavit pro declaratione, quod Regulares absolvere nequeant a casibus in sua Dioecesi reservatis, et quod ab iisdem casibus Confessarii Regulares monialium, eas absolvere non possint, licet ab Ordinarii iurisdictione exemptas et sibi subiectas.

Quoad Fratres Praedicatores et Minores constitutiones adsunt Ben. XI et Clementis V, in quibus iisdem prohibetur, absolvere a casibus Episcopo reservatis, uti habetur in cap. 1, *de privilegiis*, inter extravag. commun., et in Clementina, *Dudum*, § Per huiusmodi. Concilium ipsum Tridentinum, sess. 14, cap. 7, *de poenitentia*, postquam pluribus firmavit potestatem Ordinariorum in casibus reservandis, excepto mortis articulo, inquit, quod extra dictum articulum Sacerdotes nihil possunt in casibus reservatis, sed quod debent poenitentibus persuadere, ut ad Superiores et legitimos Iudices pro beneficio absolutionis accedant. Cumque Regulares sub obtentu suorum privilegiorum, quorum confirmationem post Concilium Tridentinum obtinuerant, assererent se potiri facultate absolvendi a casibus Episcopo reservatis, Sac. Congregatio Episcoporum et Regularium, accedente Summi Pontificis Clementis VIII auctoritate, anno 1601 et anno 1602 declaravit, [1] eosdem dicta non potiri facultate, derogando omnibus constitutionibus et privilegiis, quae in contrarium facere possent. Et haec decreta fuerunt anno 1617 ab eadem Congregatione, annuente Paulo V, confirmata. [2] Transeundo ad moniales et earum Confessarios: si moniales sunt subiectae Episcopo, nonnulli censent ipsas non esse sub casuum reservatione comprehensas, nisi fuerint specialiter nominatae, at alii magis communiter volunt moniales Episcopo subiectas esse comprehensas in casibus et censuris, quas Ordinarius sibi generaliter reservavit; si moniales vero sunt exemptae ab Ordinario, sed immediate subiectae Sedi Apostolicae, tunc quia earum

[1] Cf. N. 1596, 1616.
[2] Cf. N. 1684.

Monasteria gubernanda sunt ab Episcopis tanquam delegatis Sedis Apostolicae, eaedem utique remanebunt subiectae casibus ab Episcopo reservatis; quodsi moniales sunt ab Ordinario exemptae, et non immediate subiectae Sedi Apostolicae, sed Praelatis Regularibus, licet Confessarii Regulares quomodocumque exempti, tam ordinarii quam extraordinarii, excipere non possint confessiones monialium suae Religioni subiectarum, nisi prius fuerint ab Episcopo approbati, sequens tamen quoad casuum reservatorum absolutionem sibi videtur distinctio locum posse vindicare. Aut agitur de casibus ab Episcopo reservatis, sed non in ordine ad easdem moniales, cumque in praesenti sermo sit de monialibus ipsis Regularibus subiectis, possunt eaedem absolvi per suos Confessarios a casibus Episcopo modo praedicto reservatis; aut demum agitur de casibus ab Episcopo specialiter reservatis quoad moniales, et in materia spectante ad iurisdictionem delegatam sibi in Monasteriis monialium, licet exemptis, competentem, vel in sequelam sess. 25, cap. 5, *de Regul. et Monial.*, vel in sequelam bullae Gregorii XV,[1] quae est 18 Bull., tom. 4, et in hac facti specie nequeunt Confessariis easdem absolvere, nisi habita ab Episcopo facultate.

Adeoque dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Confessarii Regulares possint saeculares extra mortis periculum absolvere a casibus Ordinario reservatis in casu?*

2. *An Confessarii monialium exemptarum et Praelatis Regularibus subiectarum possint easdem etiam extra mortis periculum absolvere a casibus Episcopo reservatis in casu?*

3. *An supposito edicto supra recensito, Confessarius Regularis extra mortis periculum absolvere possit saecularem complicem criminis carnalis externi mortaliter peccaminosi secum commissi in casu?*

4. *An supposito pariter eodem edicto, Confessarius Regularis monialium exemptarum absolvere possit monialem complicem criminis carnalis externi mortaliter peccaminosi secum commissi in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.

Ad 2. Affirmative, praeterquam quoad casus, quos Episcopus sibi reservaverit in materia clare spectante ad iurisdictionem delegatam.

Ad 3. Negative.

Ad 4. Affirmative, quatenus non sit violata clausura.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 391-393].

3217.

S. C. C., *Derthonen.*, 7 dec. 1720.

Reproposita hac causa[2] sub forma consueti dubii: *An, et in qua parte sit standum vel recedendum a decisis die 3 decembris 1718?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: quoad 10, in decisis, id est praecedentiam deberi potius Archipresbytero, quam Capitulo; quoad 15, examinentur testes

[1] Cf. N. 199.
[2] Cf. N. 3177.

formiter, et interim servetur sententia anni 1649; ad 16, in decisis etiam quoad Cappellanos et inservientes, dummodo sepultura Canonicorum sit eis communis, vel habeant sepulturam pro seipsis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 1, p. 399].

3218.

S. C. C., ep. 10 ian. 1721.

Textus huius ep. refertur in Bened. XIV, ep, encycl. *Cum illud*, 14 dec. 1742, § 7. – Cf. N. 333. – Cf. etiam Codicis Iuris Canonici Docum. IV.

3219.

S. C. C., 14 ian. 1721.

In Congregatione particulari a SS. Domino Nostro die 3 augusti 1718 specialiter deputata EE. DD. Iudice, Vallemani, Paracciani Praefecti Sac. Cong. Episcoporum et Regularium, Corradini Praefecti Sac. Cong. Concilii Tridentini Interpretis, Scotti Praefecti Signaturae Iustitiae, necnon RR. PP. DD. Petrae praedictae Sac. Cong. Episcoporum et Regularium Secretarii, Lancettae Sacrae Rotae Romanae Decani, Cerri eiusdem Rotae Auditoris, Ansidei Assessoris Sanctissimae Inquisitionis, et mei infrascripti Secretarii memoratae Cong. Concilii Tridentini Interpretis, et huius quoque Particularis Cong. Secretarii, ut in ea videlicet examinaretur, an ad tramites Sacrorum Canonum, Sacrique praesertim Concilii Tridentini, possit inferior Praelatus territorium separatum et iurisdictionem Ordinariam quasi episcopalem in Clerum et populum cum ipsius Episcopi exclusione in aliquo speciali loco acquirere per quadragenariam praescriptionem una cum titulo colorato: praedicti Eminentissimi Domini et RR. PP. particularem Cong. constituentes insimul congregati in aedibus Eminentissimi Iudice die 3 ianuarii huius anni 1721 post maturum et diligentisssimum materiae examen unanimiter responderunt, non posse, sed pro acquisitione territorii separati praedictaeque iurisdictionis omnino requiri, aut clarum et undequaque subsistens Apostolicum privilegium, aut consuetudinem immemorabilem cum suis omnibus requisitis rite probatam, per quam Apostolicum privilegium de iure praesumi valeat.

An autem admisso vero Apost. privilegio de sui natura apto ad separationem territorii et concessionem iurisdictionis Ordinariae quasi-episcopalis in Clerum et populum cum exclusione Episcopi in aliquo determinato loco, sed aliquam rationabilem dubietatem seu disputationem admittente, subsequens uniformis quadragenaria, aut per aliud legitimum tempus continuata observantia favens Praelato Inferiori in qualibet actuum specie Ordinariae quasi-episcopalis iurisdictionis deservire valeat pro dicti Apostolici privilegii interpretatione, praedicti Eminentissimi Domini et RR. PP. dixerunt, id dependere a singulis casuum et factorum circumstantiis, et sic dandum esse

responsum a suis Iudicibus super hac re in casibus particularibus. Factaque per me praedictorum omnium Sanctissimo Domino Nostro relatione die 14 ianuarii hoc anno 1721, Sanctitas Sua approbare dignata est, et praesens decretum publicari mandavit. *Prosper de Lambertinis, Sacrae Congregationis Particularis Secret.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 366, 367].

3220.

S. C. C., *Parisien.*, 25 ian. 1721.

Carolus de Coetlogon, vir nobilitate conspicuus, cuiusque Familia inter Britaniae antiquiores adscripta consanguinitatis et affinitatis vinculo coniuncta est cum illustrioribus Regni Franciae Familiis, Sanctissimo D. N. exposuit, se per vim et metum a patre incussum Subdiaconatum et Diaconatum recepisse, enixe supplicando pro dispensatione super voto continentiae; et a Sanctitate Sua preces fuerunt remissae ad hanc Sacram Congregationem.

Ad probationem autem metus descendendo, Carolus inquit se eam fecisse eo modo quo fieri potest iuxta praxim Galliarum, et hisce potissimum turbulentissimis temporibus, affertque epistolam Sanctitati Suae scriptam ab Eminentissimo Domino Cardinale de Bissi, quae in summario exhibetur, et in qua praeter caetera in ipsa legenda continentur haec, quae sequuntur:

Dicit Eminentia Sua in citata epistola, primo se audivisse Patrem de Tournemine Religiosum Societatis Iesu et Sanctitati Suae bene cognitum, Carolique Oratoris nepotem, qui asseruit, sibi constare, Marchionem de Coetlogon suum magnum avunculum violentae admodum naturae minatum fuisse Carolo filio exhaeredationem, ni sacros Ordines Subdiaconatus et Diaconatus suscepisset, eumque utpote spatio sex annorum Ordines recipere recusantem, spoliasse annuo redditu duarum millium centum et amplius librarum Turonensium ipsi assignatarum, et Carolum denique manifesta semper inditia dedisse suae aversionis a Sacrorum Ordinum susceptione.

Refert secundo, se audivisse Ludovicam de Coetlogon Caroli Patruelem, quae post redditam attestationem de violenta memorati patris natura addidit notorium toti familiae fuisse, Oratorem per vim et metum sibi a patre incussum fuisse Sacris Ordinibus initiatum, patremque voluisse, ut ille a Seminario S. Sulpitii exiret, ex quo Superiores, qui eius aversum animum bene noverant, nolebant, quod ad Sacros Ordines promoveretur.

Refert tertio, se audivisse Sacerdotem Laurentium de la Garde, caeremoniarum magistrum in Parochia et Seminario S. Sulpitii, virum tum aetate tum moribus gravem, quique a patre electus fuit, ut filii curam haberet et eum induceret ad statum ecclesiasticum, dictumque Sacerdotem narrasse, se pluries patri notificasse, quod filius nolebat Ordinibus Sacris initiari, et quod ad eos vocatus non erat, quodque pater obduratus respondit, ad se et non ad alios pertinere iudicium ferre de vocatione filii sui, addendo, Carolum aliquando noluisse suum nomen inscribi in Albo Ordinandorum,

nec se eum unquam vidisse subdiaconalia aut diaconalia munera exercentem, quae circumstantia fuit etiam exposita a Ludovica secunda teste.

Refert quarto, se audivisse Io. Sourdrille civem Parisiensem, qui per multum temporis spatium cellerarii officium exercuit in domo Marchionis de Coetlogon, qui inquit ab eo fuisse Carolum filium bis e domo eiectum, et pluries percussum propter aversionem, quam habebat a statu ecclesiastico, et a Sacris Ordinibus, fuisse ulterius a patre spoliatum annuo reditu duarum mille centum et triginta quinque librarum, ita ut Carolo ad miseriam reducto, ipse pietate motus, nummos pro substentatione aliquando subministraverit.

Quibus proinde concurrentibus, onus erit EE. PP. decernere:

An sit locus dispensationi super voto continentiae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et coadiuventur probationes iuxta instructionem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 11-13].

3221.

S. C. C., *Montis Falisci*, 25 ian., 8 febr. 1721.

In ultimo, cum quo decessit, testamento condito anno 1628 Lucia Portici de Valentano Dioecesis Montis Falisci haeredem instituit Sacerdotem Fiditium Cardarelli, eumque gravavit onere quoadusque viveret celebrandi quatuor Missas quolibet mense, secutoque eius obitu, demandavit, ut ex omnibus suis bonis erigeretur Beneficium cum onere perpetuae celebrationis quatuor pariter Missarum quolibet mense pro anima sua suaeque Matris et suorum cognatorum.

Anno 1632 Fiditius haeres comparuit in Curia Episcopali Montis Falisci, et exposuit, se nolle expectare ultimum vitae spiritum, et sic se in honorem SS. Trinitatis erigere velle perpetuum ecclesiasticum Beneficium de dictis bonis haereditariis. Cumque iuxta ea, quae fuerant a Lucia demandata, quatuor tantum Missae essent quolibet mense celebrandae, uti supra dictum est, ipse addidit onus alterius Missae qualibet hebdomada pro anima sua et suorum, nec non onus quoque imposuit Beneficiato personalis residentiae in ecclesia maiori Valentani et servitii in divinis in eadem ecclesia, prout Archipresbyter et Canonici eiusdem ecclesiae residere et interesse tenentur. Et Episcopus Beneficium erexit Canonicatum nuncupatum cum oneribus a Fiditio expressis, et ad eius nominationem instituit Clericum Ioannem Naldium.

Clericus hic aliique duo in Beneficio successores onera imposita in erectione impleverunt; at anno 1718 delato Beneficio ad Clericum Ferdinandum Scaglionum, cum hic recursum habuisset ad hanc S. Congregationem, exorando pro declaratione, se non teneri ad residentiam, nec ad Missas a

[1] Resolutionem vide infra, die 12 iul. 1721. – Cf. N. 3228.

Fiditio superadditas, sed tantum ad quatuor Missas a Lucia ordinatas, iuxta morem scriptum fuit Ordinario pro informatione.

Retulit Ordinarius exposita in facto subsistere, sed Canonicos Collegiatae asserere, quod attenta longaeva observantia octoginta octo et amplius annorum nequeat ecclesia servitio, nec anima fundatoris Missarum suffragiis fraudari; propositaque instantia inter summaria precum die 1 octobris 1720, rescriptum fuit, quod praefigeretur terminus Canonicis ad sua iura deducenda in S. Congregatione.

Fundamentum in hoc consistit, quod Beneficium fuit erectum ex bonis tantum haereditariis Luciae; cumque ipsa quatuor tantum ordinaverit Missas quolibet mense, et in Beneficii erectione non meminerit nec locuta sit de onere residentiae, non erat in facultate Fiditii, qui nihil de suo contribuebat, onera superaddere praeter ea, quae fuerunt a fundatrice expressa, multoque magis, cum non agatur de pingui Beneficio, sed de Beneficio non excedente annua scuta 46.

His stantibus, onus erit EE. VV. decernere:

An, et ad quae onera Clericus Ferdinandus Scaglionus teneatur in casu?

Die 25 ianuarii 1721: Non proposita.

Die 8 februarii 1721 Sacra, etc. respondit: Iterum proponatur.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 14, 19].

3222.

S. C. C., *Neapolitana seu Caputaquen.*, 25 ian., 8 febr. 1721.

Franciscus dello Schiavo, oriundus ex terra S. Ioannis Dioecesis Caputaquen., natusque in Civitate Neapolis occasione, qua Caesar suus pater in ea commorabatur, et in qua etiam hodie commoratur, cupiens prima Clericali Tonsura initiari, petiit, sed obtinere non potuit a Curia Archiepiscopali literas testimoniales, ut primam Tonsuram recipere posset ab Episcopo Caputaquen., in cuius Dioecesi pater habebat et habet bona, et solvebat et solvit onera. Cumque in Congregatione habita die 20 sept. 1715 eius instantia fuisset proposita inter summaria precum, S. Congr. habitis relationibus tam Em̃i Archiepiscopi Neapolitani, quam Episcopi Caputaquen., censuit Ordinationem spectare ad praedictum Eminentissimum Archiepiscopum Neapolitanum; impetrataque subinde nova audientia, una cum descriptione in folio, modo quaeritur, an sit standum, vel recedendum a decisis.

Em̃us Archiepiscopus Neapolitanus in sua informatione tunc transmissa sensit ordinationem ad se spectare, non obstante, quod Francisci genitor in dicto oppido S. Ioannis natus fuerit: contraxit etenim matrimonium in Civitate Neapolitana, et ab eo tempore usque in praesens domum et Familiam in eadem Civitate retinuit ita, ut applicabilis sit dispositio Bullae 44 s. m. Innocentii XII.[2]

[1] Resolutionem vide infra, die 31 maii 1721. – Cf. N. 3224.
[2] Cf. N. 258.

Adversus haec excipit Franciscus dello Schiavo, Caesarem patrem nedum natum fuisse in oppido S. Ioannis, sed semper in eodem retinuisse domum apertam, in dicto oppido plura stabilia possidere, persolvisse et persolvere onera, et suffragium dedisse in electione Syndici et aliorum Officialium; accessisse ulterius ad Civitatem Neapolitanam ut cuidam liti suae assisteret, in quo rerum themate sua nativitas in Civitate Neapolitana fuerit accidentalis: concludit, suam ordinationem pertinere ad Episcopum Caputaquen., etiam procedendo cum allegata Bulla Innocentii XII. Nec Franciscus sibi putat obesse posse longam patris permanentiam in Civitate Neapolitana, quia pro contrahendo domicilio non sufficit habitatio decennalis, sed requiritur transportatio maioris partis bonorum una cum iuramento, in quo declaretur animus perpetuo manendi in loco, uti cavetur in saepe cit. Bulla 44, quando nec transportatio maioris partis bonorum in casu est verificata, nec animus adfuit patris contrahendi domicilium, et tam a se, quam a suo patre iam emissum est iuramentum de voluntate redeundi ad oppidum S. Ioannis.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die 25 ianuarii 1721: Non proposita.

Die 8 februarii 1721 Sacra, etc. respondit: Recedendum a decisis, et ordinationem spectare ad Episcopum Caputaquen. cum literis testimonialibus Eminentissimi Archiepiscopi Neapolitani.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 16, 19].

3223.

S. C. C., *Nullius Farfen.*, 8 febr. 1721.

Ecclesia Parochialis S. Petri in Penna, quae est in Civitate Firmi, et quae uti membrum Abbatiae Farfensis, subiecta est iurisdictioni Em̃i Abbatis, reparatione indiget et restauratione tam in tecto, quam in aliis partibus. Cumque Beneficia existentia in ecclesia Parochiali S. Salvatoris, quae erat etiam membrum Abbatiae, quaeque auctoritate apostolica fuit concessa PP. Societatis Iesu, fuerint translata ad praedictam ecclesiam S. Petri una cum suis titulis, iuribus, oneribus et honoribus: instante Promotore fiscali, Visitator ad restaurationem condemnavit Parochum aliosque beneficiatos, habentes sua Beneficia in dicta ecclesia, ad ratam proportionem reddituum; reque delata ad hanc S. Congregationem, eadem die 11 septembr. 1717 negocium remisit ad Em̃um Abbatem, qui provideret et procederet, prout de iure.

Non potuit Em̃us Abbas opportune cogere Beneficiatos ad necessariam reparationem, cum iidem sint extra Dioecesim Farfensem; habitoque idcirco iterato recursu ad hanc S. Congregationem, disputandum proponitur dubium infra referendum.

Quod Parochus, caeterique habentes Beneficia in ecclesia Parochiali adstringi debeant ad eius reaptationem, probari dicitur ex cap. 7, Sess. 21,

de ref. Quod pariter huic oneri subiecti sint Beneficiati, licet eorum Beneficia fuerint fundata in alia ecclesia, dummodo translata sint ad eam, quae indiget reparatione, resolutum fuit ab hac Sacra Congregatione die 24 martii 1657 in quadam causa *Narnien.* [1]

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An, et a quibus sit contribuendum in reaptatione ecclesiae Parochialis Sancti Petri in Penna Firmanae Dioecesis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Esse contribuendum a Parocho et Beneficiatis ad ratam redditium, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 19].

3224.

S. C. C., *Montis Falisci*, 8 mart., 31 maii 1721.

Proposita fuit haec causa diebus 25 ianuarii et 8 februarii 1721, sed propter scissuram suffragiorum responsum fuit, quod iterum proponeretur. [2]

Adeoque dignabuntur EE. VV. decernere:

Die 8 martii 1721: Non proposita.

Die 31 maii 1721 Sacra, etc. respondit: Clericum Ferdinandum Scaglionum teneri ad onera tantum praescripta a testatrice.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 23, 31].

3225.

S. C. C., *Aquen.*, 31 maii. 1721.

Cum in hac causa proposita iam die 13 iulii 1720 [3] a Sac. Congregatione fuerit demandatum, ut literae ad Episcopum Aquen. darentur, ut ille praevio testium examine Sacram Congregationem edoceret circa distantiam Villarum ab ecclesia S. Ioannis Baptistae, circa qualitatem viarum, et numerum animarum in dictis Villis degentium, et quod ulterius notos faceret fines, qui utrique Parochiae statui possent, demandata ad hunc effectum efformatione planctae, eademque ad Sac. Congregationem subinde transmissa, et iam supervenerint Episcopi Aquensis responsiones, dignabuntur EE. VV. dubia die 13 iulii 1720 proposita decernere.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Mappa per manus transmittatur. [4]

[Thesaurus Resolutionum, tom 2, p. 32].

[1] Cf. N. 2749.
[2] Cf. N. 3221.
[3] Cf. N. 3212.
[4] Resolutionem vide infra, die 2 aug. 1721. – Cf. N. 3229.

3226.

S. C. C., *Asculana*, 21 iun. 1721.

In hac causa proposita die 11 maii 1720 [1] dictum fuit, quod scriberetur Episcopo iuxta instructionem.

Primum caput instructionis fuit, ut Episcopus referret super redditibus Beneficii, et ipse respondet libera pro Rectore remanere scuta sex annua cum dimidio. Secundum caput est, ut referret super impensa necessaria pro instauratione, et Episcopus respondet esse necessaria scuta centum et ultra. Tertium caput est, quoad tempus, quo incepit necessitas restaurandi ecclesiam, et Episcopus respondet, quod ex visitatione facta anno 1672 habetur, quod ecclesia indigebat reparatione in tecto, et quod si anno 1673, quo Scipio obtinuit Beneficium, dictae reparationi vacasset, non corruissent parietes ecclesiae, uti subinde contigit.

Concludit tamen Episcopus, quod si fructus, quos ipse posuit sub sequestro ab anno 1712 pro ecclesiae restauratione applicentur, ipse absque alia impensa Scipionis modum inveniet construendi de novo ecclesiam, quae ecclesiae aedificatio multum proderit ad excitandam fidelium devotionem.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Episcopus mandet reaptari ecclesiam cum fructibus usque adhuc sequestratis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 43].

3227.

S. C. C., *Imolen.*, 21 iun. 1721.

In conformitate cum responsione huius S. C. data die 22 iunii 1720 [2] Emus D. Card. Gozzadinus uberiorem transmisit informationem. Et in eo quidem, quod attinet ad interesse primitiarum a domibus dismembrandis percipi solitarum, dicitur totum interesse consistere in scutis 26 et obulis 60. In eoque, quod spectat ad subministrationem auxilii pro aliis domibus in plancta exhibita descriptis, subditur, sic rem componi posse, assignando novae Parochiae centum et quinquaginta focularia, concludendo, vel quod reliqua focularia non ita distant ab ecclesia S. Bernardini, vel si quae sunt distantia, non esse in tali numero, ut iisdem in casu indigentiae a novo Parocho succurri non possit, et quominus homines in dictis dominibus degentes tempore hyemali accedere ad novam Parochiam, licet alienam, valeant, vel ut functionibus intersint ecclesiasticis vel ut doctrinam ediscant christianam.

[1] Cf. N. 3207.
[2] Cf. N. 3211.

Quocirca dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An sit locus dismembrationi, et erectioni novae Parochiae in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Affirmative, dummodo Oratorium della Pianta remaneat sub antiqua Parochiali.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 35-37].

3228.

S. C. C., *Parisien.*, 12 iul. 1721.

In hac causa S. C. die 25 ianuarii 1721 [1] respondit: *Dilata, et coadiuventur probationes iuxta instructionem.* In instructione autem ad Eñum D. Cardinalem de Bissi transmissa dictum fuit primo, quod Eminentia Sua curaret, ut super unoquoque capite testes deponerent, et quod ulterius sublatio assignamenti coadiuvaretur ex documentis et partitis aedis publicae. Secundo, quod praecisum tempus obitus Marchionis patris Sacrae Congregationi notificaretur. Tertio, quod minarum tempus statueretur, an illae praecesserint tantum receptionem Subdiaconatus, an vero fuerint repetitae inter Subdiaconatum et Diaconatum. Ultimo tandem insinuatum fuit, quod testium depositiones in scriptis reducerentur et iuramento confirmarentur.

Receptis una cum instructione literis huiusce Sacrae Congregationis, Eñus D. Cardinalis de Bissi manum statim admovit, ut quaesitis satisfaceret et adimplenda adimpleret; novam etenim transmisit epistolam una cum documentis, quae parari potuerunt. Ad primum itaque instructionis caput dicitur in secunda epistola, moraliter esse impossibile plures reperire testes contestes super eodem facto seu super eodem actu, cum agatur de factis non palam, sed intra domus penetralia secutis; nec pariter possibile esse coadiuvare ex documentis et partitis aedis publicae sublationem assignamenti, cum in vim Regii diplomatis edit. anno 1713 antiqui contractus fuerint suppressi et de medio sublati. Ad secundum instructionis caput dicitur in eadem epistola, Caroli patrem mortuum fuisse anno 1712, uti etiam desumitur ex fide Parochi; sed tanti temporis acquiescentiam non videri, quod obsit Oratori, primo, quia notorium est, quod ille statim post obitum patris exuit habitum Clericalem, secundo, quia bini iam sunt anni elapsi, ex quo promovit instantiam pro dispensatione, et demum, quia habita ab expeditore notitia expensae ascensurae ad non exiguam nummorum quantitatem pro dispensatione obtinenda, coactus fuit petitionem ad tempora opportuniora differre. Ad tertium dicitur minas Subdiaconatum praecessisse et fuisse ante Diaconatum repetitas. Transmissae ulterius fuerunt a saepe memorato D. Cardinali receptae et iuratae testium depositiones, quae videri possunt in summario.

Quocirca dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit locus dispensationi super voto continentiae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 47-49].

[1] Cf. N. 3220.

3229.

S. C. C., *Aquen.*, 2 aug. 1721.

In hac causa proposita diebus 13 iulii 1720 [1] et 31 maii 1721, [2] dignabuntur EE. VV. iisdem dubiis respondere.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Negative pro nunc.*

Ad 2. *Affirmative, facta per Parochum obligatione in forma valida retinendi propriis sumptibus Coadiutorem ab Episcopo approbandum in altera ex ecclesiis ab Episcopo designanda.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 56].

3230.

S. C. C., *Elboren.*, 2 et 23 aug. 1721.

Excitavit difficultatem Episcopo Patarensi, Suffraganeo, seu Auxiliatori Episcopatus Elboren., et resolutio ab hac Sacra exquiritur Congregatione, an ut satisfactum dici possit Bullae *Speculatores* Innocentii XII, [3] quae ad effectum proprium sortiri ordinationis Episcopum exposcit in eius Dioecesi Beneficium talis redditus, ut ad congruam sufficiat substentationem, satis sit, quod aliquis habeat Coadiutoriam Canonicatus cum futura successione et cum assignatione congruae, cuius ope ali possit, usquequo per obitum Coadiuti Canonicatum eiusque redditus acquirat.

Pro parte affirmativa facit, quod licet quis non possit ad Sacrum Ordinem promoveri ad titulum Coadiutoriae etiam cum futura successione, id tamen fallit, quando, hoc interim, Coadiuto fuit assignata congrua portio. In hoc enim rerum statu ille, qui sic ordinatur, dicitur ordinari ad titulum pensionis, ut in puncto firmant Garzias, *de Benef.*, *tom.* 1, parte 2, cap. 5, n. 132, Pirhing, *ad lib. I Decretalium*, tit. 11, *de tempor. ordinat.*, sect. 1, § 4, n. 69, etc., titulusque pensionis ecclesiasticae est titulus sufficiens, ut quis possit Sacros Ordines recipere, uti habetur Sess. 21, *de reformat.*, cap. 2.

Pro parte vero negativa facit, quod in terminis iuris communis, iuxta quod, uti supra dictum est, proprius Episcopus ad effectum ordinationis ille est, in cuius Dioecesi ordinandus obtinet Beneficium, proprius Episcopus ad eumdem effectum non dicitur ille, in cuius Dioecesi ordinandus habet pensionem, cum pensio sive detur in stipendium, sive detur in titulum, nunquam veniat appellatione Beneficii, uti probat text. in cap. *Quamvis, de praebend.*, in 6, adeoque si quis non efficitur subditus ratione pensionis in terminis iuris communis, multo minus subditus pro ordinatione

[1] Cf. N. 3212.

[2] Cf. N. 3225.

[3] Cf. N. 258.

effici poterit in terminis Bullae *Speculatores*, quae ex supradictis est restrictiva iuris communis.

Ultra dubium, de quo usque adhuc habitus est sermo, succedit alterius dubii discussio, an in hypothesi, in qua ad tramites Bullae *Speculatores* subditus non efficiatur ille, qui habet Coadiutoriam cum futura successione, et congruae assignatione, subditus tamen evadat ratione domicilii, quasi quod habita possessione Coadiutoriae perpetuae animum demonstraverit perpetuo inhabitandi.

Porro affirmativa responsio suadetur, ex quo Bulla *Speculatores* ad rem, de qua agitur, acquisitionis domicilii, exposcit animum patefactum perpetuo habitandi. Negativa autem sententia comprobatur, quia distincti sunt tituli subiectionis, originis videlicet, Beneficii et domicilii; titulusque Coadiutoriae referendus videtur non ad domicilium, sed ad Beneficium.

Ultimum superest dubium discussioni propositum ab eodem Episcopo Patarensi Suffraganeo, sive auxiliatore Episcopatus Elborensis, et est, an ipse teneatur inquirere circa illos, qui sibi ab Ordinario seu a Capitulo dimittuntur ordinandi, an habeant requisita Bullae *Speculatores*, sede enim vacante Capitulum intra annum a die vacationis concedit dimissorias arctatis, uti habetur Sess. 7, cap. 8, *de ref.*

Iuxta idem Concilium, Sess. 23, cap. 3, *de ref.*, Episcopi, qui subditos suos dimittunt ordinandos ad alium Episcopum, debent eos dimittere probatos et examinatos, et cohaerenter ad haec invaluit opinio, quod Episcopus, cui facta est commissio, non tenetur inquirere, an dimissi sint idonei, et an habeant sufficientem titulum pro ordinatione, uti habetur apud Fagnan., in cap. *Cum secundum*, num. 52, *de praebendis et dignit.*, licet inquirere possit, si velit, iuxta resolutionem huius Sac. Congregationis in una *Nullius*, 16 ianuarii 1593, Lib. 7, Decr., pag. 80 a tergo,[1] et 17 ianuarii 1693.[2]

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Coadiutor cuiusdam Canonicatus cum futura successione et assignata congrua, alias exterus, eo ipso dici possit subiectus Capitulo Elboren. ad effectum suscipiendi Ordines, absque alia dimissoria Episcopi suae originis?*

2. *An supradicta Coadiutoria sufficiat saltem, ut talis Coadiutor dicatur habere domicilium requisitum a constitutione san. mem. Innocentii XII, incipien. Speculatores, ad effectum suscipiendi Ordines, ex eo, quod ex possessione talis Coadiutoriae perpetuae videtur sufficienter demonstratus animus perpetuo permanendi?*

3. *An idem Episcopus Auxiliaris teneatur inquirere, utrum circa illos, qui sibi ab Ordinario seu Capitulo proponuntur seu dimittuntur ordinandi, satisfactum sit supradictae constitutioni Speculatores, non obstante, quod ipsi non competat habilitare et expedire ordinandos, sed Provisori Capituli, a quo non in genere, sed expressae personae habiles et expeditae proponuntur?*

Die 2 augusti 1721: Non proposita.

[1] Cf. N. 2253.
[2] Cf. N. 2934.

Die 23 augusti 1721 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Satis provisum in 1.

Ad 3. Non teneri inquirere, sed posse et debere iusta subsistente causa se abstinere ab ordinatione.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 65, 69].

3231.

S. C. C., *Theatina*, 23 aug., 13 sept. 1721.

Nicolaus de Vito an. 1705, uti Procurator constitutus a Francisco Cotogno suscepit in Sacro Baptismali Fonte Antoniam de Benedicto. Cum autem matrimonium cum ipsa modo contrahere velit, et Ordinarius eidem licentiam concedere nolit, sub obtentu impedimenti cognationis spiritualis, habito a Nicolao recursu ad hanc Sacram Congregationem, dictum fuit die 12 iunii 1721, quod eius instantia poneretur in folio.

Tres sunt in hoc proposito Doctorum opiniones. Prima asserit, in hac facti specie cognationem spiritualem non contrahi nec a mandante, quia non tangit baptizandum, nec a Procuratore, quia nomine proprio baptizatum non suscipit. Navar., *Consil.* 6, lib. 4, tit. *de cognatione spirituali.* Secunda sustinet cognationem spiritualem non a mandante, sed a Procuratore contrahi propter contactum, uti argumentatur Covar., in secunda parte *Epitomes quarti libri Decretalium*, cap. 6, § 4, n. 6. Tertia, quae communior esse videtur, docet, cognationem spiritualem a mandante, non a Procuratore contrahi, qui enim per alium facit, per se ipsum facere videtur; et hanc sententiam amplexa est Sacra haec Congregatio in una *Nullius*, 15 martii 1631.[1]

His stantibus dignabuntur EE. VV. decernere:

An impedimentum cognationis spiritualis obstet Nicolao, quominus matrimonium contrahere valeat cum Antonia de Benedicto in casu?

Die 23 augusti 1721: Non proposita.

Die 13 septembris 1721 Sacra, etc. respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 75-77].

3232.

S. C. C., 13 sept. 1721.

Vicarius Capitularis Scardonae quaesivit a S. C. de Propaganda Fide, an sibi permissum esset facere visitationem Civitatis et Dioecesis, necnon visitationem personalem Capitularium. Cumque examen dubii fuerit a dicta Sac. Congregatione ad hanc remissum, operae pretium est de praedicto dubio in praesenti habere sermonem.

Cum sede vacante Capitulum succedat in Episcopi iurisdictione, dicunt Doctores posse ab illo visitationem Civitatis et Dioecesis expleri, dummodo tamen elapsus sit annus a die ultimae visitationis ab Episcopo factae. Cum-

[1] Cf. N. 2529.

que Concilium Tridentinum, Sess. 23, cap. 16, *de ref.* decreverit, quod Episcopo mortuo Capitulum deveniat ad electionem Vicarii ita, ut sublata fuerit dispositio iuris communis, qua attenta poterat Capitulum mortuo Episcopo non devenire ad electionem Vicarii, sed per seipsum iurisdictionem exercere: ea quae dicta sunt de facultate Capituli quoad visitationem Civitatis et Dioecesis, sibi debent vindicare locum in Vicario Capitulari, ut in terminis visitationis resolutum fuit ab hac Sac. Congr. in *Salernitana*, anno 1589, Lib. 6 Decret., pag. 81, in *Asculana visitationis*, 8 maii 1683 et in *Ostunen.*, 28 iulii 1708, Lib. 53 Decret., pag. 266, ubi proposito dubio: *An, et quando Vicarius Capitularis possit visitare*, rescriptum fuit, *Affirmative, post lapsum anni.*

Quoad visitationem vero Capituli et quoad visitationem personalem Capitularium Sacra haec Congregatio resolvit debere Vicarium Capitularem procedere cum adiunctis, si Episcopus id facere consueverat, secus autem, si hoc ab Episcopo non fiebat, uti habetur apud Garz., *de benef.*, par. 5, cap. 7, n. 23.

His positis dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Vicarius Capitularis Scardonen. facere possit visitationem Civitatis et Dioecesis?*

2. *An facere possit visitationem personalem Capitularium in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Affirmative, dummodo elapsus sit annus a die ultimae visitationis factae ab Ordinario.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 77-79].

3233.

S. C. C., *Romana*, 2 oct. 1721.

Antonius Maria Lancianus die 26 ianuarii anno 1715 haeredem sibi scripsit Philippum Maruffum, et inter caetera disposuit, *per l'anima mia e remissione de' miei peccati voglio ed ordino, che nella chiesa*, sermo est de ecclesia Sacrorum Stigmatum, *si celebrino ogni anno con i frutti di dieci luoghi di Monte, cioè cinque di S. Pietro seconda erezione e cinque Restorato terza erezione, tante messe, quante v'entreranno a ragione d'un giulio l'una, detratti scudi tre l'anno per la sacristia della detta chiesa per i paramenti ed altri utensili per le dette messe e le solite mancie, incaricando al mio erede di far voltare detti luoghi di Monte in faccia della mia eredità con il detto peso e colla riserva de' frutti a suo favore per erogarli come sopra.*

Die 23 mensis decembris eiusdem anni Antonius Maria tres ex dictis locis montium S. Petri resignavit, et die 2 ianuarii anni 1716 deposuit in sacro monte Pietatis scuta 357, provenientia ex pretio locorum montium alienatorum, et die 23 eiusdem mensis et anni ex hac vita decessit.

Secuto testatoris obitu, sola septem loca montium in eius hereditate reperta sunt. Cumque Philippus Maruffus haeres contendat Missas esse celebrandas ex fructibus dictorum septem locorum montium, nec se ad ullam suppletionem teneri, fuit eius instantia de more remissa ad Eminen-

tissimum Cardinalem Archiconfraternitatis Sacrorum Stigmatum Protectorem, qui censuit eam esse reiiciendam.

Porro nonnulla sunt, quae suadent Philippum esse obligatum ad supplendum, nec eum propriae satisfacere obligationi, si Missas celebrare faciat ex fructibus septem tantummodo locorum montium; et primo quidem, quia licet ex alienatione voluntaria rei legatae ad differentiam alienationis necessariae, legatum extinguatur aut minuatur, iuxta textum in l. *Rem legatam*, et in l. *Legatum*, § *Pater*, ff., *de adimendis legatis*, dicta tamen regula non procedit in legatis piis, sed tantum in legatis prophanis, cum in legatis piis propter animae favorem ex alienatione rei legatae nec extinguatur nec minuatur legatum; secundo, quia testator vendidit quidem loca montium, sed pretium deposuit in monte Pietatis. Depositum hoc etenim pretii ostendit eum a priori voluntate non recessisse, et sic totum et integrum legatum deberi, licet aliqua portio legati fuerit alienata, uti probat apertus textus in l. *Fideicommissa*, § *Si rem suam*, ff., *de legatis 3*.

Alia e contra sunt, quae suadent Philippum non esse obligatum ad supplendum, et ipsum propriae satisfacere obligationi, si Missas celebrare faciat ex redditibus septem tantummodo locorum montium, vel quia iuxta veriorem et receptiorem sententiam ex alienatione voluntaria rei legatae pium etiam legatum extinguitur aut imminuitur, absque eo quod quidquam relevet exposita circumstantia, quod testator videlicet pretium deposuit, illa quippe procedit in themate, in quo testator pretium recepit, quod recusare non potuit, secus autem quoties, prout hic, in tantum pretium recepit, in quantum nullo impellente vendere noluit loca montium, uti desumitur ex allegato textu in l. *Fideicommissa*, § *Si rem suam*, ff., *de legatis 3*, vel quia in una eademque oratione testator tam loca montium, quam onus Missarum complexus est, in quibus circumstantiis loca montium stare dicuntur taxative, non demonstrative.

His positis, onus erit EE. VV. decernere:

An Missae in futurum celebrandae sint cum fructibus tantummodo septem locorum montium, vel potius esse debeat locus supplemento?

Die 13 septembris 1721: Non proposita.

Die 2 octobris 1721 Sacra, etc. respondit: Ad primam dubii partem negative; ad secundam affirmative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 80, 85].

3234.

S. C. C., *Ulixbonen. Occident.*, 22 nov. 1721.

Visitator Patriarchatus Ulyxbonen. Occidentalis ad tramites constitutionis Alexandri VII [1] et decretorum huius Sacrae Congregationis [2] nonnulla edidit in sacra visitatione decreta, in quibus prohibuit Confessariis Regularibus habitare in mansionibus, quae sitae sunt in atriis Monaste-

[1] Cf. N. 240.
[2] Cf. N. 2885, 2928.

riorum monialium eorum iurisdictioni subiectorum, quae atria sunt muro circumvallata et contigua Monasteriis, et portam habent, quae clauditur; ulterius declaravit, famulos intra atrium vel cortile Monasteriorum degentes teneri ad praeceptum paschale adimplendum in ecclesia Parochiali, et ad Parochum spectare illis Sacramenta tempore infirmitatis administrare, et eos ad sepulturam associare. Cumque a recitatis decretis, reclamaverint Patres Ordinis Minorum S. Francisci, et Visitator Patriarchatus in hac Sacra Congregatione insteterit pro eorum observantia, iuxta morem dictum fuit, quod audiretur Procurator Generalis.

Auditus fuit Procurator Generalis; et in eo quidem, quod attinet ad mansiones in atriis monialium sitas, in quibus famulae et Confessarius degunt, licet existimet Bullam Alexandri VII non egredi fines Italiae, nihilominus libenter admittit, quod si aliquod in dictarum domorum contiguitate adest, quod vergat in praeiudicium clausurae monialium, illud omnino reparetur. At in eo, quod attinet ad receptionem et administrationem Sacramentorum, loquendo de famulis et famulabus, quae monialibus inserviunt, et in saepe memoratis mansionibus habitant, contendit eam non pertinere ad Parochum, sed ad Confessarium; primo, quia moniales fruuntur iisdem privilegiis et gratiis, quibus fruuntur regulares, quibus ipsae subiectae sunt, et Regulares Ord. Min. S. Francisci privilegia habent tam Clementis IV, quam Xysti IV Sacramenta suis famulis et familiaribus administrandi, eosque in suis coemeteriis sepeliendi, *ut iis, qui in vestris immorantur obsequiis, cuncta libere ministrare possitis ecclesiastica Sacramenta, et ipsos cum decedunt in vestris coemeteriis sepelire*, uti legitur in *Monumentis Ordinis Minorum*, secundae impressionis, fol. 140, concess. 3; secundo, quia in terminis monialium suae Religioni subiectarum extat Breve Nicolai V in *Monumentis Ordinis Minorum*, fol. 45 secundae impressionis, ubi sic legitur: *Confessor vero monialium vel alius frater eiusdem Ordinis ad hoc pro tempore deputatus moniales absolvere possit, necnon ipsas servitrices, eisque Eucharistiae, seu Extremae Unctionis Sacramenta ecclesiastica ministrare libere et licite valeat, Dioecesanorum locorum ac Rectorum Parochialium ecclesiarum et cuiuscumque alterius licentia super hoc nullatenus requisita;* tertio, quia in dictis famulis concurrunt requisita Concilii Tridentini, Sess. 24, *de ref.*, cap. 11.

His stantibus dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An liceat Confessariis Regularibus monialium iisdem subiectarum habitare in mansionibus sitis in atriis monasteriorum muro circumvallatis, et quae sunt contigua monasteriis et habent portam, quae clauditur in casu?*

2. *An famuli et famulae monialium saeculares in iisdem mansionibus degentes teneantur recipere Sacramentum Eucharistiae tempore paschali a Parochis, in quorum Parochiis monasterium seu mansiones sitae sunt in casu?*

3. *An ad dictos Parochos spectet Sacramenta dictis famulis et famulabus ministrare in casu ultimae infirmitatis, in casu?*

Die 22 novembris 1721: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 104-106].

[1] Resolutionem vide infra, die 17 sept. 1722. – Cf. N. 3247.

3235.

S. C. C., *Bitecten.*, 22 nov., 6 dec. 1721.

Episcopus Bitecten. huic Sacrae Congregationi exponit, quod sub obtentu consuetudinis vigentis in Provincia Barensi, cuius ipse est Suffraganeus, absque ulla dispensatione apostolica Clerici retinent secundum Beneficium de iurepatronatus laicorum, licet primum sit sufficiens ad eorum congruam sustentationem, et quod ulterius retinent tertium, quartum et alia ulteriora Beneficia de iurepatronatus laicorum, absque dispensatione apostolica, si prima duo ad congruam substentationem non sufficiunt; praetenditur enim, quod Sacrum Conc. Trident., sess. 24, cap. 17, *de reform.* non habeat locum in Beneficiis de iurepatronatus; et quaerit, an hoc sit admittendum.

Quoad Beneficia de iurepatronatus non videtur esse pacificum inter Doctores; nonnulli etenim affirmative respondent, ex quo Concilium loco citato loquitur de collatione, non de institutione; alii e contra censent cit. cap. 17, sess. 24, *de ref.*, sibi vindicare locum etiam in Beneficiis de iurepatronatus, et hanc sententiam secuta est Sacra Congregatio in *Bovinen.*, 13 novembris 1629, relata in voto bon. mem. Paulutii, olim Secretarii huius Sacrae Congregationis impress. apud Barbos., lib. 3, cap. 13, *Iuris Eccles. universi*, num. 189; concordant aliae resolutiones, altera apud Gallemart. ad dictum cap. 17, sess. 24, *de ref.*, altera in una *Aquilana*, 14 augusti 1632. [1]

Et in eo, quod attinet ad praxim, sive ad observantiam, non videtur in ea constitui posse fundamentum, cum dispositio S. Concilii facta sit ad impediendam ecclesiastici ordinis perturbationem, uti colligitur ex eius verbis.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An obtinens primum Beneficium sive liberae collationis, sive de iurepatronatus laicorum ad sui substentationem sufficiens, possit absque dispensatione apostolica retinere secundum de iurepatronatus laicorum in casu?*

2. *An obtinens duo Beneficia sive liberae collationis, sive de iurepatronatus laicorum minime sufficientia ad congruam substentationem, possit retinere tertium et quartum de iurepatronatus laicorum absque dispensatione apostolica in casu?*

Die 22 novembris 1721: Non proposita.

Die 6 decembris 1721 Sacra, etc. respondit ad 1. **Negative.**

Ad 2. *Negative, et ad mentem.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 98, 107].

[1] Cf. N. 2545.

3236.

S. C. C., *Sorana*, 20 dec. 1721.

Mortuo die 23 septembris anno 1717 R̃mo Matthaeo Galliano Episcopo Sorano, Canonici Cathedralis Ecclesiae devenerunt ad confectionem inventarii omnium et singulorum bonorum in eius palatio existentium. Cumque Marchio Pompilius Galliani defuncti Episcopi nepos ad Civitatem Soranam se contulisset et praetensionem excitasset, quod omnia et singula bona descripta in inventario, uti patrimonialia, vel ex patrimonialibus acquisita, ad se suosque fratres, uti haeredes ab intestato, de iure pertinerent, et e contra Canonici exciperent, quod omnia et singula ornamenta et paramenta et vasa aliaeque res sacrae spectarent ad Ecclesiam Cathedralem iuxta Bullam 42 S. Pii V,[1] et quod caetera alia essent de iure eiusdem Ecclesiae iuxta Bullam 23 san. mem. Innocentii XII, in qua Archiepiscopos et Episcopos Regni Neapolitani exemit a spoliis, quae in beneficium Ecclesiarum applicavit; deventum fuit inter eosdem ad transactionem, in qua relictis Ecclesiae paramentis trium mansionum et quibusdam supellectilibus argenteis, et signanter cruce pectorali, annulo Episcopali aliisque certis mobilibus, caetera omnia fuerunt Marchioni dimissa, eidemque cessa iura super omnibus rebus, quae tractu temporis ad defunctum pertinere dignoscerentur, ut latius ex ipso tenore transactionis colligi potest.

Post initam praedicto modo consumptionem, inventum fuit Episcopi Galliani testamentum, in quo post enarrationem suorum bonorum et redituum patrimonialium, in quibus Pompilium Gallianum nepotem eiusque fratres sibi scripsit haeredes, disposuit et ordinavit, quod omnia et singula mobilia et caetera existentia in suo palatio episcopali, praevio inventario, consignarentur duobus Canonicis a Capitulo eligendis, qui ea deinde Episcopo successori in commodum et beneficium Cathedralis Ecclesiae tradere deberent. Habitaque a Capitulo huiusce testamenti notitia, fuit ab ipso institutum iudicium contra Philippum aliosque fratres de Gallianis, in quo ad computum ex decreto Regii Consilii Civitatis Neapolitanae consignationem liberam reportarunt ducatorum 130.

Secuta successoris Episcopi electione, cum ab eius Promotore fiscali ponderatum fuisset, quod nullum intercesserat apostolicum beneplacitum, nec illud fuerat reservatum in transactione supramemorata, nedum de illius nullitate, sed etiam de incursu contrahentium in censuras praetensionem excitavit, de cuius viribus nunc est agendum.

Porro Promotor fiscalis asserit transactionem nullitate laborare, signanter propter defectum apostolici beneplaciti omnino necessarii, quando agitur de bonis et iuribus ad Ecclesiam pertinentibus. Quoad incursum in censuras ait, eum sibi clarum videri, tum propter iuris dispositionem,

[1] Cf. N. 123.

tum quia ex ipsa transactione dignoscitur, quod Canonici habuerunt notitiam Bullarum S. Pii et Innocentii XII. Excipiunt e contra Canonici, validam fuisse transactionem non obstante defectu beneplaciti apostolici, et non obstante, quod mobilium et aliarum rerum in palatio episcopali existentium pertinentia ad Cathedralem Ecclesiam hodie sit indubitata, id enim provenit ex testamento, quod erat ignotum tempore transactionis, suaeque Ecclesiae iura ipsa prosequi non desistunt in Tribunalibus Civitatis Neapolitanae iuxta ea, quae supra dicta sunt; et in eo quod attinet ad defectum beneplaciti apostolici et ad incursum in censuras, iidem Canonici ponderandum proponunt, quod actus gestus revera non potuit dici transactio, sed potius quaedam bonae fidei recognitio in ordine ad res quae ad Ecclesiam et alias res, quae ad haeredes saeculares spectare poterant, in quo rerum statu beneplacitum apostolicum non est necessarium. Suam ulterius exaggerant in actu gesto bonam fidem, cum eorum unica intentio ad aliud non respexerit, quam ad eximendam et liberandam Ecclesiam a litibus et controversiis iudicialibus, qua bona fide concurrente incursus in censuras dicitur exclusus.

His stantibus, onus erit EE. VV. decernere:

1. *An sustineatur instrumentum celebratum die 1 octobris 1717 inter Canonicos Ecclesiae Cathedralis et DD. de Gallianis?* Et quatenus negative:

2. *An contrahentes incurrerint in censuras?* Et quatenus affirmative:

3. *An, et quomodo sint absolvendi in casu et ad effectum?*

Die 20 decembris 1721: Non proposita.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 113].

3237.

S. C. C., *Florentina*, 17 ian. 1722.

Anna Maria Theresia Medicea divina inspirante gratia iudaicam perfidiam abiuravit et die 29 octobris anni elapsi 1721 una cum quatuor filiis S. Baptismum recepit. Dum Anna erat in statu infidelitatis, matrimonium contraxerat cum Abrahamo Barda Hebraeo, a quo tamen iuxta ritum Iudaeorum usque de anno 1710 libellum habuerat repudii. Cumque Anna praedicta promptam habeat occasionem nubendi cum Antonio Cecchio milite Christiano, et periculum sit in mora, et Abraham in longinquis degat regionibus, absque eo quod sciri tuto possit, in quo loco versetur, exorta est Florentiae disputatio, an Abraham praedictus sit de iure interpellandus; et quatenus affirmative, an concurrentibus circumstantiis possit Anna matrimonium facere cum milite Christiano, omissa, ex Superiorum indulgentia, memorata interpellatione; et a Vicario Capitulari Florentino, qui omnia praedicta in sua informatione refert, huiusce Sacrae Congregationis oraculum exposcitur.

[1] Resolutionem vide infra, die 14 mart. 1722. – Cf. N. 3239.

Ducto initio ab interpellatione, ab Apostoli verbis in prima ad Corinthios, cap. 7, deducitur, quod per conversionem ad fidem unius ex coniugibus tunc tantum solvitur matrimonium quoad vinculum, quando alter remanens in infidelitate non vult converti vel non vult habitare sine contumelia Creatoris, uti perpendit Innocentius III in cap. *Quanto, de divortiis*. Ita infertur, coniugem fidelem debere de necessitate coniugem infidelem interpellare, an velit converti, et cohabitare sine contumelia Creatoris, ad effectum, ut ad alia vota sibi liber aditus esse debeat. Haud urgente, quod usque de anno 1710 Abraham vir miserat ad mulierem, de qua agitur, libellum repudii, ita ut ipsa remanserit in libertate alium ducendi virum, uti habetur in Deuteronom., cap. 24. Cum enim Christus Dominus Matth. cap. 19, dixerit Moysem ad duritiam cordis permisisse Iudaeis, ut uxores dimitterent, sed ab initio sic non fuisse, et hoc ipsum iterum dixerit Marci cap. 10, concludendo: *quod ergo Deus coniunxit, homo non separet*, docent communiter Theologi, hodie Iudaeis non esse permissum uxores suas repudiare, et per repudium non solvi vinculum matrimonii; Christus enim Dominus illud reduxit ad suum primaevum statum, hoc est ad indissolubilitatem, non statuendo novam legem, sed auferendo dispensationem, quae circa dictam indissolubilitatem fuerat concessa. Et licet hisce minime obstantibus etiam hodie inter Hebraeos scientibus et tolerantibus Superioribus Ecclesiasticis vigeat praxis repudii, adhibitis nonnullis solemnitatibus, haec tamen et similia poterunt ad summum sibi locum vindicare in repudio inter infideles misso, et iisdem in infidelitate permanentibus, secus autem, quoties, prout hic, alter ex eis ad fidem conversus est, uti probat textus Innocentii III in cap. *Gaudemus, de divortiis*.

Transitum faciendo ad punctum, an stantibus circumstantiis ex Superiorum indulgentia omitti possit in casu interpellatio, refert Vicarius Capitularis primo, periculum esse in mora, si interpellatio facienda sit, et si ante matrimonium expectandus sit lapsus temporis in interpellatione praefigendus; secundo, elapsum esse tempus undecim annorum a die repudii ab Abraham missi absque eo, quod ille unquam de uxore et filiis requisiverit; tertio, libellum repudii esse conceptum verbis adeo iniuriosis, ut nullum spei vestigium supersit reditus viri ad uxorem repudiatam; ultimo denique, ignorari, an Abraham sit vivus, an mortuus, nec ullam a die discessus habitam fuisse notitiam loci, quem ipse petiit. Concurrentibus autem consimilibus circumstantiis, nonnulli putant, posse iure suo coniugem fidelem, omissa interpellatione viri infidelis, transire ad alia vota, Sanchez, *de matrim.*, lib. 7, disput. 74, num. 14 et 15; e contra alii censent, quod etiam concurrentibus circumstantiis de iure sit locus interpellationi, sed quod si graves sint, haberi debeat recursus ad Summum Pontificem, cuius est in eo rerum statu indulgere, ut omissa interpellatione, coniux fidelis ad alia vota transire possit, Pontius, *de matrim.*, lib. 7, cap. 48, num. 22.

His stantibus dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An de iure necessaria sit interpellatio in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An stantibus circumstantiis, indulgenda sit dispensatio ab interpellatione in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad utrumque: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 116-119].

3238.

S. C. C., *Lucana*, 17 ian., 7 et 28 febr., 14 mart. 1722.

Licet in testamentis anno 1720 factis Angela Staggi et Ioanna Marini loci Petraesanctae Dioecesis Lucanae demandassent, quod sua cadavera sepelirentur in ecclesia PP. S. Francisci Minoris Observantiae eiusdem loci, Nicolaus tamen Bendinus Parochus ecclesiae S. Martini, in cuius Parochia Angela et Ioanna decesserunt, voluit, ut earum cadavera in sua Parochiali ecclesia permanerent, quoad usque, expletis funeribus, hora sepeliendi advenisset.

Ex hoc facto PP. S. Francisci maximopere commoti sunt, eodemque delato ad hanc Sac. Congregationem, scriptum fuit iuxta morem Episcopo pro informatione et voto; cumque Episcopus in sua informatione se relative habuisset ad informationem sibi datam ab eodem Parocho Nicolao Bendino, qui est etiam Vicarius foraneus loci Petraesanctae, et in qua asseruit expositionem cadaverum in ecclesia Parochiali ab antiqua consuetudine processisse, in Congregatione habita die 11 ianuarii 1721 dictum fuit, quod Episcopus Parocho et Patribus terminum praefigeret unius mensis ad sua iura deducenda in Sacra Congregatione.

A Sacris Congregationibus, et signanter Episcoporum et Regularium, necnon Rituum saepius responsum fuit, quod cadavera defunctorum sepelienda in Fratrum ecclesiis, ab aedibus defunctorum ad eorundem Fratrum ecclesias recto tramite deferantur, monito prius et requisito et expectato proprio defunctorum Parocho, a quo benedictionem et ultimum vale recipere possint, quo venire expresse recusante, possint iidem Fratres etiam ipso invito dicta cadavera ad suas ecclesias transportare, licet haeredes defunctorum contradicerent, et vellent, quod prius deferrentur ad ecclesiam Parochialem, uti videri potest in *consult.* 48, num. 7, et sqq., tom. 3, Pignatell. Iuxta easdem resolutiones excipitur immemorabilis consuetudo contraria legitime probata.

Cumque hanc Fratres in hypothesi deficere contendant, onus erit EE. VV. decernere:

1. *An cadavera defunctorum sepelienda in ecclesia Patrum Minorum Observantiae terrae Petraesanctae antequam ad eorum ecclesiam deferantur, debeant prius asportari ad Parochialem, et eorum ibi debeat fieri expositio usque ad horam sepulturae?* Et quatenus negative:

2. *An Parochus teneatur restituere ceram et alia emolumenta percepta occasione associationis et expositionis in sua ecclesia cadaverum Angelae et Ioannae in casu?*

Die 17 ianuarii 1722: Non proposita.

Die 7 februarii 1722: Non proposita.
Die 28 februarii 1722: Non proposita.
Die 14 martii 1722 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.
Ad 2. Affirmative.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 125, 129, 137, 138].

3239.

S. C. C., *Sorana*, 17 ian., 7 et 28 febr., 14 mart. 1722.

Haec causa relata in folio Congregationis diei 20 decembris 1721,[1] sed tunc non proposita, pluries adhuc ad alias Congregationes remissa fuit. Videlicet:

Die 17 ianuarii 1722: Non proposita.
Die 7 februarii 1722: Non proposita.
Die 28 februarii 1722: Non proposita.
Die 14 martii 1722 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.
Ad 2. Pro absolutione ad cautelam.
Ad 3. Provisum in praecedentibus, et amplius, et ad mentem.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 119, 127, 136, 137].

3240.

S. C. C., *Spoletana*, 7 et 28 febr., 14 mart. 1722.

Felix Alexandra Becchelli anno 1709 ingressa est Monasterium monialium Beatae Clarae de Montefalco, et in eodem professionem regularem emisit anno 1710. Cumque eadem, quae modo est constituta in aetate annorum triginta, paucis abhinc diebus enarrasset Priori Ecclesiae Collegiatae S. Bartholomaei, suo fratri germano, se ermafroditam evasisse, sexumque virilem in se praevalere, praedictus Prior operae pretium esse censuit rem totam Episcopo Spoletano manifestare. Episcopus suum in Urbe negotiorum Gestorem admonuit, ut opportunum caperet super praedicta re consilium; cumque fuerit eidem a me insinuatum, quod in similibus facti circumstantiis necessarium erat peritos deputare, qui una cum assistentia matronarum magna cum circumspectione monialem recognoscerent, et quod in hypothesi, in qua ex peritorum relatione deprehenderetur exposita esse vera, monialis debebat vel honestae matronae vel suis cognatis consignari, ut penes eos caute custodiretur, retento interim habitu monachali, usquequo transmissis ad Sacram Congregationem necessariis documentis, ipsa decerneret, quid esset agendum, et an esset necne a vinculo professionis absolvenda: Episcopus insinuationi exactissime morem gessit; factaque a peritis, assistentibus binis matronis, necessaria recognitione, illisque unanimiter referentibus Sororem Felicem Alexandram evasisse

[1] Cf. N. 3236.

ermafroditam, ne hoc interim aliquod scandalum, quod usque adhuc divina favente gratia in Monasterio non contigit, contingeret in futurum, dictam monialem consignavit Priori supra memorato Ecclesiae Collegiatae S. Bartholomaei germano fratri Sororis Felicis, apud quem modo supradicto caute custoditur.

His expletis, cum ab Episcopo ad hanc Sac. Congregationem transmissus sit processiculus recognitionis et una cum processiculo exhibitus fuerit supplex libellus memorati Prioris Ecclesiae Collegiatae, in quo nedum petitur declaratio nullitatis professionis emissae a Sorore Felice, sed ulterius promovetur instantia pro restitutione dotis olim Monasterio solutae, quaeritur in praesenti, an petitis sit annuendum.

Sermonem itaque habendo de recognitione Sororis, fuit illa expleta a Bernardo de Amicis, medico terrae Montisfalchi, necnon a Ioanne Antonio Ciardello eiusdem terrae chirurgo, assistentibus duabus matronis ex honestioribus dictae terrae, Baptista videlicet de Valentibus et Agatha Bontadosia; et utriusque periti iudicium fuit, quod Soror Felix esset ermafrodita et capax coeundi tamquam vir cum qualibet muliere: *riferisco essere detta Suor Felice Alessandra ermafrodita, e capace à coire come uomo colle donne;* et in eo, quod attinet ad fundamentum, cui peritorum iudicium innixum fuit, nedum illud constitutum est in signis ut plurimum extrinsecis et aliquando aequivocis, hoc est pilorum tam in pectore et labio superiori, quam in maxillis, in voce sonora, in mammillis nullatenus turgescentibus, in defectu, multo ab hinc tempore, menstruorum, in stimulis concupiscentiae, quibus octo ab hinc annis se in occursu mulierum commoveri sentit, sed etiam in signis intrinsecis et certioribus, hoc est in extrinseca apparitione omnium virilium genitalium, consistentibus tamen in suo primaevo statu pudendis muliebribus, uti ex dicta peritorum relatione plenius desumitur, in qua plura alia oretenus exponenda describuntur, quae pudor vetat scriptis aperire.

Plura de his ermafroditis videri possunt apud Scottum, in sua *Phisica curiosa*, lib. 1, cap. 31, lib. 3, cap. 10, at in eo, quod attinet ad professionem religiosam, binae sunt in iure propositiones; prima est, quod si ermafroditus praevaleat in sexu virili, valida est professio, si ab eodem fuerit inter viros emissa, secus, si inter mulieres, et e contra, si praevaleat sexus foemineus, valida est pofessio ab eodem emissa, si fuerit emissa inter mulieres, secus, si inter viros, uti late ostendit Donat, in *praxi rerum regul.*, tom. 2, tract. 3, quaest. 22, num. 5; altera est, quod si uterque sexus in ermafrodito sit aequalis, dantur enim ermafroditi adeo perfecti in utroque sexu, ut possint agere et pati in venereis, licet non possint generare cum aliis, et concipere in seipsis, iuxta late deducta apud Clericat., dec. 43, *de Sacram. Poenit.*, n. 12, et legitur apud S. Augustinum, *de Civitate Dei*, lib. 16, cap. 8, ibi: *Androgini, quos etiam ermafroditos nuncupant, quamvis admodum rari sint, difficile est tamen, ut temporibus desint, in quibus sic uterque sexus apparet, ut, ex quo potius debeant accipere nomen, incertum sit;* et hi profiteri valide non possunt, nec in Religione virorum, nec in Religione mulierum, et quatenus in alterutra professionem

emiserint, professio nulla est, Bonacin., *de clausura*, quaest. 2, punct. 10, § 5, n. 2.

Haec quoad professionem; nunc transeundo ad dotis restitutionem, sicuti moniali de uno ad aliud Monasterium transeunti dos a primo Monasterio restituitur, et hoc ipsum contingit, quando monialis exit e Monasterio propter nullitatem professionis iuxta deducta apud Tondut., *quaest. benef.*, c. 14, n. 5 et 6: sic hoc ipsum videtur statuendum esse in hypothesi, in qua professio nullitate laborat, ex quo mulier facta est ermafrodita sive androgina, ut in terminis mulieris professae in virum conversae et e Monasterio hac de causa exeuntis consuluit Cappon., *discept.* 220, n. 44, tom. 3.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An professio irrita sit in casu? Et quatenus affirmative:*
2. *An dos sit Sorori Felici restituenda in casu?*

Die 7 februarii 1722: Non proposita.

Die 28 februarii 1722: Non proposita.

Die 14 martii 1722 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 127, 136, 138].

3241.

S. C. C., *Taurinen.*, 14 mart. 1722.

Iacobus Antonius Riverius offert summam scutorum 2400 monetae Romanae, ut in Ecclesia Collegiata Montiscalerii Dioecesis Taurinen. erigatur praebenda Theologalis cum onere, ut Canonicus Theologus nedum choro de more intersit, sed etiam omnibus festis de praecepto concionem habeat ad populum, et semel in hebdomada Clerum edoceat theologiam moralem. Praedictam quoque summam scut. 2400 memoratus Iacobus Antonius uniri petit massae capitulari ita tamen, ut Canonicus communes distributiones cum caeteris Canonicis ex aequo participet; nec Capitulum huic abnuit petitioni. Transeundo ad ius praesentandi, Iacobus illud sibi in primis reservat, et post suum obitum illud vult deferri ad masculos familiae a se nominandae, post quorum omnium obitum vocat Capitulum. Canonicatum praeterea nulli vult reservationi vel affectioni esse subiectum; et ius instituendi firmiter et constanter intendit ad dictum Capitulum deferri privative ad quemlibet alium. Deducuntur haec omnia ex relatione Vicarii Capitularis, humillime instantis, ut petitio Iacobi Antonii admittatur, ne Clerus et populus assiduo moralis theologiae et evangelicae praedicationis pabulo destituatur.

Quoad exclusionem cuiuscumque reservationis vel affectionis pacifica hodie esse videtur opinio in Tribunalibus recepta, quod eadem in limine fundationis admitti possit. Difficultas ergo est in reservatione institutionis favore Capituli. Sacrum etenim Concilium Tridentinum, sess. 14, cap. 12 haec habet: *in casu autem fundationis aut dotationis huiusmodi institutio*

Episcopo et non alteri inferiori reservetur; et licet idem Concilium, sess. 25, cap. 9 supponat institutionem ad inferiores pertinere ibi: *quod si ad inferiores institutio pertineat*, et hoc ipsum admissum videatur in cap. 13, sess. 7 ibi: *praesentati seu electi vel nominati quibusvis ecclesiasticis personis:* recepta nihilominus hodie videtur opinio, quod fundator in limine fundationis post Concilium Tridentinum non possit alteri reservare institutionem, quam Episcopo, vel alteri habenti iurisdictionem ordinariam. Haec quoad ius. Quia vero in praesenti habetur recursus ad Sedem Apostolicam pro gratia, testatur Corrad. in *praxi benef.*, lib. 4, cap. 3, num. 26, institutionem etiam post Concilium Tridentinum a Summis Pontificibus fuisse reservatam inferioribus Ordinario. In hac Sacra Congregatione habita die 30 septembris 1702 disputatum fuit, an esset signanda supplicatio erectionis sex Cappellaniarum in Ecclesia S. Michaelis Archangeli Dioecesis Firmanae cum conditione, ut institutio spectaret ad Capitulum S. Mariae in Via Lata de Urbe; et se opponente Archiepiscopo Firmano responsum fuit negative. [1]

His stantibus dignabuntur EE. VV. decernere:

An, et quomodo petitioni sit annuendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et ad mentem: nullam scilicet esse difficultatem quoad exclusionem reservationum, sed quoad exclusionem reservationis favore Episcopi.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 140-142].

3242.

S. C. C., *Caiacen.*, 23 maii 1722.

Ioannes Baptista Palazzescus Canonicus Cathedralis Ecclesiae Caiacen. huic Sacrae Congregationi supplicavit pro dispensatione ab irregularitate contracta propter homicidium Canonici Pompilii Giannelli, et pro absolutione a censuris; et Sacra haec Congregatio die 28 februarii proxime praeteriti rescripsit: *lectum* quoad irregularitatem, et quoad absolutionem pro gratia ad sex menses cum reincidentia. Cumque memoratus Canonicus Palazzescus supplicaverit pro descriptione suae causae in folio, disputanda ex integro proponuntur dubia ad calcem huius restrictus referenda.

Porro in eo, quod attinet mortem Canonici Pompilii Giannelli et totum huiusce causae processum, nonnulla ab Episcopo referuntur in sua informatione, quae operae pretium est EE. VV. exponere, cum eius informatio in scriptura exarata pro Canonico Palazzeschi non fuerit exibita, sed extet inter acta Secretariae.

Habetur itaque primo in dicta relatione, quod existentibus die 3 decembris 1717 in eodem eiusdem domus cubiculo Canonicis Pompeio Lamperio, Pompilio Giannello et Ioanne Baptista Palazzesco, necnon Angela, Helena, Fulvia et Iudith sororibus de Novello, exorta est rixa, in qua cum

[1] Cf. N. 2999.

Canonicus Palazzescus sclopum accepisset, quem Canonicus Giannellus secum detulerat, et in angulo mansionis deposuerat, et eum direxisset contra praedictum Giannellum, qui se retro Lamperium abscondebat, capta demum temporis opportunitate sic eum exoneravit, ut dictus Canonicus Giannellus in femore dextero et in crure sinistro cum magna sanguinis effusione et ossium fractura vulneratus, die 26 mensis decembris anno 1717 mortuus sit.

Habetur secundo, praedictum Canonicum Palazzescum evaginato stylo irruisse adversus Canonicum Giannellum, qui ex praecedenti vulnere sclopi in terra iacebat, et impeditum fuisse a Catharina matre vulnerati.

Habetur tertio, compilatum fuisse a Curia Ecclesiastica processum, et in eo ultra Canonicum Giannellum fuisse examinatas praedictam Catharinam occisi matrem, nec non Angelam, Helenam et Fulviam, sorores consobrinas occisi, et ex earum depositionibus in substantia concordibus probatum fuisse factum supra recensitum, et non modicum accessisse adminiculum ex publica voce et fama et fuga a Canonico Palazzesco arrepta.

Habetur quarto, Palazzescum se subinde in carceribus constituisse, et deventum fuisse ad repetitionem testium, praedictasque mulieres in repetitivo suas revocasse depositiones, homicidium referendo ad casuale infortunium, nec eas potuisse torqueri, ut videretur, in quo dicto persisterent.

Habetur quinto, Canonicum Palazzescum per definitivam sententiam fuisse declaratum irregularem, et condemnatum ad quinquennalem relegationem in Conventu S. Petri de Alcantara, firma remanente excommunicatione, in quam propter delictum incurrerat.

Habetur ultimo, interpositam fuisse a Canonico Palazzesco appellationem ad Curiam Metropolitanam Capuanam, et ab ipsa fuisse commutatam relegationem quinquennalem in quinquennale exilium.

Cumque scriptura a Canonico Palazzesco exhibeatur per manus circumferenda, in qua pro casualitate homicidii multa referuntur, onus erit EE. VV. decernere:

1. *An constet de irregularitate?* Et quatenus affirmative:
2. *An sit concedenda dispensatio?*
3. *An censurae sustineantur in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.
Ad 2. Negative.
Ad 3. Affirmative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 179].

3243.

S. C. C., *Ulyxbonen.*, 13 iun. 1722.

S. m. Clemens Papa XI Civitatem Ulixbonensem aequaliter divisit in duas partes, orientalem scilicet et occidentalem, relicta parte orientali sub antiquo Archiepiscopatu Ulixbonensi tunc et usque in praesens vacante, et assignata parte occidentali novo Archiepiscopatui cum Patriarchali denominatione erecto, et ad hanc Metropolitanam seu Patriarchalem ecclesiam in sua primaeva erectione tunc vacantem Sanctitas Sua transtulit Thomam de Almeida Episcopum Portugallensem.

Procurator Curiae Patriarchalis Ulixbonen. Occidentalis huic S. Congregationi exposuit nonnullos Clericos Patriarchatus origine et domicilio subditos petiisse promotionem ad Sacros Ordines ad titulum patrimonii, et fuisse reiectos, ipsosque subinde habito recursu ad Capitulum Ulixbonen. Orientale et Episcopum Tagassen. Vicarium Capitularem, fuisse Sacris Ordinibus initiatos ad titulum nonnullarum Cappellaniarum existentium in ecclesiis Dioecesis Ulixbonen. Orientalis. Rursus idem Procurator exposuit, quod ante divisionem Dioecesum, orientalis scilicet et occidentalis, passim Clerici ordinabantur ad titulum dictarum Cappellaniarum non tamquam Beneficia, sed tanquam patrimonia, iuxta decisionem 189 Themud., qui per plures annos fuit Vicarius Generalis Archiepiscopatus Ulyxbonen., nec enim, inquit, Beneficia ecclesiastica esse possunt, tum quia dos illorum numquam transivit in dominium Ecclesiae, sed remansit in potestate et dominio Administratorum, qui Cappellanis solverunt et solvunt eleemosynam Missarum, tum quia in illarum fundatione non intervenit auctoritas Episcopi. Denique memoratus Procurator institit, ut illicitae declarentur ordinationes clericorum origine et domicilio subditorum Patriarchatus Occidentalis ad titulum memoratarum Cappellaniarum, existentium in Dioecesi Orientali, ut sic ordinati declarentur suspensi, et per exercitium Ordinum irregulares; et quod demum ad avertendas consimiles ordinationes in futurum procedatur, prout de iure, adversus Ordinantem.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An illicitae fuerint ordinationes in casu?* Et quatenus affirmative:
2. *An sic ordinati remanserint suspensi, et per exercitium Ordinum irregulares?*
3. *Quibus poenis obnoxius remanserit Episcopus Tagassen., qui Ordines contulit in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et audiatur Ordinarius Ulixbonensis Orientalis, qui interim abstineat ab ordinatione ad titulum harum Cappellaniarum tanquam ad Beneficia. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 186].

3244.

S. C. C., *Tudertina*, 4 iul. 1722.

Francisca quondam Rugerii de Gregoriis de terra Massae Dioecesis Tudertinae mortua est die 28 maii 1721, exortaque circa tumulationem cadaveris controversia inter Archipresbyterum terrae, in cuius Parochia mulier decessit et Conventum et PP. Tertii Ordinis S. Francisci sub obtentu, quod in eorum ecclesia fuisset a praedicta muliere electa sepul-

[1] Resolutionem vide infra, die 5 et 26 iun. 1723. – Cf. N. 3265; itemque die 20 novembr. 1723; 8 et 28 iul., 19 aug. 1724. – Cf. N. 3271, 3280, 3283.

tura, Vicarius Generalis demandavit, ut cadaver loco depositi tumularetur in alia ecclesia, sed Archipresbyter illud in sua sepelire fecit, et omnia funeris emolumenta recepit. Delata huius controversiae decisione ad hanc Sacram Congregationem et animadverso, quod hinc inde testes ad perpetuam deponentes afferebantur, dictum fuit die 13 augusti anni praeteriti, quod testes formiter hinc inde examinarentur. Examinati fuerunt testes duo pro Conventu et PP. deponentes, sed fertur Archipresbyterum noluisse suos examinari facere. Cumque ex dictis duorum testium pro Patribus examinatorum desumatur, Franciscam elegisse sepulturam in eorum ecclesia, et horum testium dictum fulciatur attestatione Confessarii: *sempre mi ha detto, e mi diceva di su propria bocca, che venendo a morte, voleva che il suo cadavere fosse sepellito nella chiesa della Madonna Santissima della Pace, e con questa disposizione è morta*, sequentia in praesenti dubia disputanda proponuntur:

1. *An constet de electione sepulturae in casu?* Et quatenus affirmative:
2. *An sit locus exhumationi et restitutioni cadaveris, de quo agitur, et quae emolumenta sint restituenda a Parocho in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Affirmative.*

Ad 2. *Affirmative, etiam quoad omnia emolumenta, et amplius, et ad mentem. Et mens est, quod cadaver exhumari non debeat.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 202].

3245.

S. C. C., *Ariminen.*, 8 et 29 aug. 1722.

Ioseph Belluccius Clericus Ariminen., qui in Urbe commoratur, anno 1719 obtinuit ab Emo D. Cardinali Barberino Abbate Farfen. Beneficium seu Cappellaniam perpetuam sub titulo S. Mariae Angelorum, erectam in ecclesia Parochiali Castri Novi, annui reditus scut. 36 et obul. 35, cum onere tamen ducentarum triginta quinque Missarum lectarum et aliarum trium cantatarum, necnon unius anniversarii. Cumque praedictus Ioseph ad titulum dictae Cappellaniae cupiat Sacris Ordinibus initiari, et ab Emo Episcopo Ariminen. litteras dimissoriales obtinuerit cum clausula: *dummodo Beneficium seu Cappellaniam pacifice possideas et ad congruam tui substentationem sufficiens sit*, exorta est in Secretaria Emi Urbis Vicarii controversia, an Cappellania, de qua nunc agitur, sit habenda pro sufficienti, non quia scuta annua 36 non sint satis iuxta taxam Farfen. et Ariminen. pro sacris Ordinibus suscipiendis, sed quia onus Missarum non est ab ipso Cappellano per se ipsum de necessitate adimplendum: in quo rerum themate nonnullae adsunt resolutiones huiusce Sac. Congregationis, in quibus decernitur onus Missarum esse a valore Cappellaniae detrahendum ad differentiam casus, in quo Missae essent per se ipsum a Beneficiato seu Cappellano celebrandae. Auditus fuit Eminentissimus Abbas, qui in sua informatione inquit, articulum indigere declaratione, et alias a Sac. Congregatione fuisse demandatum, quod super eo scri-

beretur. Idem quoque Eminentissimus Abbas haec subdit in allegata informatione: *duo autem addenda in praesenti casu putavi, unum, quod plurimi promoti sunt ad titulum dictae Cappellaniae, non detractis oneribus supradictarum Missarum; alterum, quod si promoveri non poterunt, etiam in futurum difficillimum erit reperiri, qui Cappellaniam acceptare velit in maximum eiusdem Cappellaniae praeiudicium, quae destituta Rectore diu vacabit, redditusque et credita ad ipsam spectantia, in quibus fere integer redditus consistit, inexigibilia evadent.*

Adeoque dignabuntur EE. VV. decernere:

An Clericus Ioseph Belluccius Sacris Ordinibus initiari possit ad titulum Cappellaniae in casu?

Die 8 augusti 1722: Non proposita.

Die 29 augusti 1722 Sacra, etc. respondit: Dilata, et scribatur pro veritate per D. Fiscalem Curiae Eminentissimi Vicarii et per alium eligendum ab Eminentissimo Praefecto. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 213, 221].

3246.

S. C. C., *Herbipolen.*, 17 sept. 1722.

Facta fuit in hac causa, proposita die 27 aprilis 1720, [2] hinc inde coadiuvatio probationum, et reliqua demandata sunt adimpleta. Quocirca ex iuribus circumferendis, dignabuntur EE. VV. decernere:

An Abbas Monasterii S. Michaelis extra Moenia Bambergae, Ordinis Benedictinorum teneatur praesentare Rectores seu Curatos ad ecclesias Ezelskirchen et Gremsdorff, qui sint Presbyteri saeculares ab Episcopo instituendi, vel potius liberum eidem sit praesentare regulares sui Ordinis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative ad primam, et negative ad secundam dubii partem. [3]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 227].

3247.

S. C. C., *Ulixbonen. Occident.*, 17 sept. 1722.

Proposita fuit haec causa in Congregatione habita die 22 novembris 1721, [4] nec ulla fuit capta resolutio. Dignabuntur itaque EE. VV. dictae Congregationis folium reassumere et iisdem dubiis respondere.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Negative.*

Ad 2. *Affirmative.*

Ad 3. *Affirmative, et amplius in omnibus.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 230].

[1] Resolutionem vide infra, die 15 maii, 17 iul. 1723. – Cf. N. 3261, 3266.
[2] Cf. N. 3205.
[3] Cf. N. 3252.
[4] Cf. N. 3234.

3248.

S. C. C., *Turritana*, 21 nov. 1722.

Secuto obitu bonae memoriae Gasparis Fuster Archiepiscopi Turritani die 28 aug. 1721, Capitulum Ecclesiae Metropolitanae devenire curavit intra terminum a Sacro Concilio praefixum [1] ad electionem Vicarii Capitularis. In prima sessione, in qua processum fuit per secreta suffragia, nullus Canonicorum fuit electus a maiori parte, et sic electio haberi non potuit. Simili modo res se habuit in secunda sessione, licet in ea processum fuerit per publica suffragia; sed in tertia tandem sessione Decanus habuit pro se medietatem Canonicorum publice suffragantium, et ipsemet adhaerendo aliorum suffragiis in sui favorem latis, praetendere coepit, se habuisse pluralitatem suffragiorum, et se rite et recte fuisse electum in Vicarium Capitularem; novem enim, computando proprio suffragio, quo aliis se eligentibus adhaesit, uti dictum est, habuit suffragia, et Canonicus Villa septem pro se habuit.

Exorta controversia super validitate huius electionis eademque delata ad Episcopum Bosanen., tanquam Suffraganeum antiquiorem, et tunc unicum, et viciniorem Episcopum Provinciae Turritanae, fuit ab ipso prolata sententia super nullitate dictae electionis, tum quia facta fuerat per publica suffragia contra decreta huius Sacrae Congregationis, tum quia Decanus ab Archiepiscopo defuncto, uti reus criminum, fuerat ex informata conscientia suspensus a divinis, et causa in hac Sac. Congregatione pendebat, et tandem quia iunior erat et illiteratus; idemque Episcopus Bosanensis utendo iure sibi dato a Concilio Tridentino, deputavit Vicarium Capitularem Ioannem Baptistam Sequi, Metropolitanae Ecclesiae Canonicum, virum sexagenarium, Iuris utriusque Doctorem et S. Theologiae Magistrum.

Ab hac Episcopi Bosanensis sententia Decanus illique adhaerentes appellationem interposuerunt ad Iudicem Delegatum Apostolicum in Regno Sardiniae; et licet Canonicus Sequi protestatus fuerit de incompetentia, ex quo non poterat ad eum appellatio interponi a sententia, quae lata fuerat ab Episcopo Bosanensi, tanquam Apostolico Delegato, et ulterius dixerit, non subsistere rationem a Decano et aliis ei adhaerentibus allatam, et in eo consistentem, quod devolutio ad Suffraganeum antiquiorem non poterat sibi locum vindicare, ex quo Capitulum Turritanum intra terminum elegerat, inquit enim, idem esse non eligere, ac nulliter eligere: Iudex nihilominus Delegatus Apostolicus Regni Sardiniae revocavit sententiam saepe memorati Episcopi Bosanensis, et Capitulo Turritano concessit, ut intra spatium octo dierum procederet ad electionem Vicarii Capitularis per secreta suffragia, factaque per secreta suffragia nova electione, electoque iterum in Vicarium Capitularem Decano, ex iuribus circumferendis dignabuntur EE. VV. decernere:

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 16.

1. *An electio Reverendi D. Gavini de Liperis, Decani Ecclesiae Metropolitanae Turritanae in Vicarium Capitularem eiusdem Ecclesiam facta die 3 sept. 1721 sustineatur?* Et quatenus negative:

2. *An Episcopus Bosanen., antiquior ex Suffraganeis, legitime deputaverit Reverendum D. Canonicum Ioannem Baptistam Sequi in Vicarium Capitularem praedictae Ecclesiae?* Et quatenus negative:

3. *An secunda electio eiusdem Decani facta ad praedictum officium Vicariatus vigore sententiae Iudicis appellationum Regni Sardiniae fuerit valida, vel potius nulla et attentata in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.

Ad 2. Affirmative.

Ad 3. Negative, et amplius. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 236].

3249.

S. C. C., *Legionen.*, 5 dec. 1722.

In Collegio PP. Societatis Iesu Civitatis Legionen. sex de praesenti vix degunt Sacerdotes, et ad scholas vix centum accedunt adolescentes, quando tempore praeterito in praedicto Collegio septem Societatis Presbyteri degebant, ut pio exercitiorum spiritualium instituto incumberent, quinque praeterea aderant Magistri pro instruendis octingentis et ultra adolescentibus ad scholas accedentibus, et tandem duodecim in eodem Religiosi alebantur, qui tertium probationis annum explebant. Cum autem mutatio haec, quae maximopere cedit in diminutionem divini cultus, causam habuerit a decremento reddituum ob notorias temporum calamitates; et ad reparanda huiusmodi damna supplicatum fuerit Sanctissimo D. N. pro unione duarum ecclesiarum Parochialium eidem Collegio facienda, quarum altera sita est in Dioecesi Legionensi, et altera in Dioecesi Astoricensi, et a Sanctitate Sua fuerint preces remissae ad hanc S. Congregationem, bina in praesenti examinanda dubia proponuntur, quorum alterum pertinet ad punctum unionis, et alterum spectat ad qualitatem Vicariorum in dictis ecclesiis Parochialibus constituendorum, an videlicet debeant esse perpetui vel ad nutum amovibiles.

Utraque ex dictis Parochialibus est de iure patronatus laicorum ex fundatione et dotatione, et Patronorum non deest assensus; et quia illa, quae sita est in Dioecesi Legionensi, est vacans, et altera Dioecesis Astoricensis de praesenti obtinetur a Sacerdote Alphonso Galego, supplicatur quidem pro utriusque unione, sed cum distinctione inter primam et secundam, cum secunda sit suum effectum habitura, postquam per cessum, vel decessum, praedicti Alphonsi Parochia Astoricensis vacaverit. Scriptum praeterea fuit pro informatione utrique Episcopo, et uterque respondit, exposita in facto subsistere, et unionem cessuram esse in maiorem Dei cultum,

[1] Cf. N. 3270.

et publicam iuventutis educationem, et in eo quod attinet ad deputationem Vicarii ad nutum amovibilis, Episcopus Legionensis censet, id in Domino expedire ex rationibus in eius informatione perlegendis; et Episcopus Astoricensis nonnulla ponderat in sua informatione pro amovibilitate, et alia nonnulla pro perpetuitate Vicariorum, et se tandem submittit iudicio huius Sac. Congregationis, ut in praedicta eius informatione legi potest.

Quoad Parochiales unitas Cathedralibus, Collegiatis, Monasteriis, Collegiis aut aliis piis locis Conc. Trid., sess. 7, *de ref.*, cap. 7 statuit, quod Episcopi solicite providere procurent: *ut per idoneos Vicarios etiam perpetuos, nisi ipsis Ordinariis pro bono ecclesiarum regimine aliter expedire videbitur, animarum cura laudabiliter exerceatur*, et haec Concilii verba sic a Doctoribus explicantur, ut appositio Vicarii sive perpetui sive temporalis pendeat ab arbitrio Ordinariorum ex circumstantiis regulando. E contra pro perpetuitate Vicariorum facit S. Pius V in sua const. 139, Bull., tom. 2, in qua Vicarios perpetuos constitui vult in Parochialibus ecclesiis, quae sunt unitae Capitulis Urbis.[1]

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An sit locus unioni Parochialium, de quibus agitur, Collegio PP. Iesuitarum Civitatis Legionen. in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An Vicarii pro exercitio animarum curae debeant esse perpetui, seu amovibiles ad nutum in casu?*

Die 5 decembris 1722: Non proposita.[2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 248].

3250.

S. C. C., *Spoletana*, 5 et 19 dec. 1722.

Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Petri Civitatis Spoletanae, quibus ab Episcopo in ultima sua visitatione demandatum fuit, ut quotidie Missam Conventualem applicarent pro benefactoribus, nedum in sequelam iuris communis, et resolutionum huius S. Congregationis, sed etiam ad tramites praecepti Card. cl. mem. Vice-Comitis Episcopi Spoletani, disputanda proposuerunt dubia infra recensenda, concludendo pro exemptione saltem ab applicatione Missae Conventualis diebus non festivis de praecepto, et in eo quod attinet ad tenuitatem reddituum, subdunt, eos totaliter consistere in distributionibus, et eas non excedere annua sc. 19 circiter, licet antiquiori tempore ascenderent ad ann. sc. 26; scriptura per manus circumfertur; quocirca dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Canonici Collegiatae S. Petri Civitatis Spoleti teneantur quotidie Missam Conventualem celebrare?* Et quatenus affirmative:

2. *An teneantur quotidie dictam Missam Conventualem applicare pro benefactoribus?* Et quatenus affirmative:

[1] Const. *Etsi omnibus*, 5 nov. 1571. – Bull. Rom., tom. 4, III, p. 183, 184.

[2] Resolutionem vide infra, die 24 apr. 1723. – Cf. N. 3258.

3. *An, et quae exemptio sive a celebratione, sive ab applicatione Missae Conventualis iisdem, attenta praebendarum tenuitate, sit indulgenda in casu?*

Die 5 decembris 1722: Non proposita.

Die 19 decembris 1722 Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Affirmative.

Ad 3. Pro gratia quoad applicationem tantum, ut in Veliterna, 14 martii 1722.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 251-253].

3251.

S. C. C., *S. Marci*, 19 dec. 1722, 16 ian. 1723.

Exortis nonnullis controversiis inter Promotorem fiscalem Curiae Episcopalis S. Marci et Clerum terrarum S. Ginneti et Roggiani, subscripta fuerunt sequentia dubia, pro quorum resolutione supplices preces exhibentur EE. VV., et iura hinc inde circumferuntur.

1. *An Episcopus S. Marci possit per seipsummet quotannis visitare omnes ecclesias, omniaque loca suae Dioecesis, et an intra annum possit plures facere visitationes?*

6. *An eidem Episcopo visitanti possit praefigi numerus dierum, quibus permanere debet in visitatione loci visitandi?*

Die 19 decembris 1722: Non proposita.

Die 16 ianuari 1723 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative quoad primam, et secundam partem pariter affirmative, sed absque ulla procuratione.

Ad 6. Arbitrio et conscientiae Episcopi ad formam Concilii[2] *et ad mentem.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 257, 261].

3252.

S. C. C., *Herbipolen.*, 16 ian. 1723.

Proposita fuit haec causa in Congregatione habita die 27 aprilis 1720,[3] ac resoluta die 17 septembris 1722;[4] impetrataque nova audientia ab Abbate, quaeritur in praesenti:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 263].

[1] In hac resolutione ad 3. respondebatur: Posse indulgeri Canonicis Collegiatae Ecclesiae Oppidi di Core, ut attenta praebendarum tenuitate Missas Conventuales applicarent diebus tantum festis de praecepto. – Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 139.

[2] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 3.

[3] Cf. N. 3205.

[4] Cf. N. 3246.

3253.

S. C. C., *Valentina*, 16 et 30 ian. 1723.

Vacante Canonicatu Lectorali Metropolitanae Ecclesiae Valentinae, Capitulum et Canonici ad normam literarum apostolicarum sa. me. Innocentii XI devenerunt ad affixionem edicti, in quo demandarunt, ut Opponsitores subire deberent examen super expositione textus S. Scripturae, nonnullisque Graduatis seu Licentiatis in iure canonico et civili sese opponentibus, sub obtentu, quod examen quoad ipsos fieri non deberet super textu Scripturae, sed super legali facultate, ex rescripto Auditoris Sanctissimi, causa ad hanc S. Congregationem delata est.

Fundamentum edicti constituitur apostolicis literis memoratae sa. me. Innocentii XI, in quibus decernitur, quod pro tempore existens Canonicus Lectoralis singulis diebus, exceptis festivis, Sacram Scripturam legere et interpretari, aliaque omnia et singula, quae similes Canonici ex Concilii decretis facere, exequi et exercere debent et tenentur, etiam facere, exequi et exercere debeat. Additur, quod in aliis literis ab eodem Pontifice Capitulo scriptis ipse spem concipit « fore, ut is, qui a vobis praevio accurato examine ad S. Scripturae lectionem approbatus fuit, iudicio et expectationi vestrae non sine Ecclesiae fructu apprime respondeat », et in concursu immediate post erectionem habito pro collatione praebendae lectoralis examen inter oppositores institutum fuit super expositione Sacri textus.

Plura ad rem, de qua agitur, afferuntur in informatione tam facti, quam iuris pro Capitulo. Cum Sacrum Concilium, sess. 5, cap. 1, expresse loquatur de lectione S. Scripturae, et ab hac Sacra Congregatione iam fuerit resolutum, Doctorem in Iure Canonico obtinere posse praebendam theologalem, uti in *Asten.*, 3 febr. 1646:[1] haec tamen et similia, quae supponunt capacitatem Doctoris Iuris Canonici pro obtinenda praebenda lectorali, non excludunt in dicto Doctore examen super Sacra Scriptura, nec ei dant facultatem, omissa Sacra Scriptura, legendi ius canonicum, ut colligitur ex decreto edito ab hac Sacra Congregatione in *Vigilien.*, 27 septembris 1681.[2]

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An edictum pro concursu a Capitulo promulgatum sustineatur?* Et quatenus negative:

2. *An, et quomodo sit reformandum in casu?*

Die 16 ianuarii 1723: Non proposita.

Die 30 ianuarii 1723 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Provisum in primo.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 264-266].

[1] Cf. N. 2664.
[2] Cf. N. 2861.

3254.

S. C. C., *Vratislavien.*, 16 et 30 ian. 1723.

Cum Abbas Lubensis Ordinis Cisterciensis sibi arrogare contenderet ius approbandi Confessarios pro sanctimonialibus Monasterii Trebinicensis suo Ordini subiectis, licet Monasterium situm esset in Dioecesi Vratislaviensi, habitus fuit ab Episcopo recursus ad Sedem Apostolicam, et causa ex rescripto Auditoris Sanctissimi delegata fuit huic Sacrae Congregationi cum voto Rotae.

Prodierunt Rotales decisiones Episcopo favorabiles, quaeque ab eodem exhibentur; cumque Abbas Summo Pontifici supplicasset pro facultate sibi ex gratia concedenda dictos Confessarios approbandi, responsum fuit a Summo Pontifice, quod sua iura deduceret in hac S. Congregatione, quatenus existimaret decisiones Rotales adversum se editas esse insubsistentes, et multo magis, cum causa fuerit huic S. Congregationi delegata non de voto, sed cum voto Rotae, ita ut sit in facultate S. Congregationis amplecti aut reiicere decisiones Rotales.

Fundamentum Episcopi, late exornatum in decisionibus Rotalibus, constituitur in Bulla 18 Gregorii XV.[1] In dictis quoque decisionibus firmatur, non prodesse allegata Abbatis privilegia, nec consuetudinem immemorabilem esse probatam, addique posset ultra deducta in decisionibus, quod immemorabilis, quatenus esset probata, non relevaret: in Bulla etenim 7 Clem. X[2] statuitur idipsum, quod fuit statutum in Bulla Gregoriana, et in hac Bulla Clementina continetur derogatio consuetudini etiam immemorabili, uti legitur § 9.

Adeoque onus erit EE. VV. decernere:

An votum Rotale sit exequendum in casu?

Die 16 ianuarii 1723: Non proposita.

Die 30 ianuarii 1723 Sacra, etc. respondit: Approbationem Confessariorum pro monialibus pertinere ad Episcopum.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 263, 266].

3255.

S. C. C., *Anglonen.*, 30 ian. 1723.

Episcopus Anglonensis petit a Clero terrae Carbonis cathedraticum, cum ex resolutionibus huius Sacrae Congregationis habeatur, terram Carbonis esse in et de Dioecesi Anglonen., nec idem Episcopus sibi obesse putat contrariam consuetudinem, tum quia praedicta iura in Dioecesi Anglonen. persolvuntur, tum quia ante declarationes huius Sacrae Congregationis super subiectione terrae Carbonis suae Dioecesi, non est curan

[1] Cf. N. 199.
[2] Cf. N. 246.

dum, quid in ea gestum fuerit, et demum, quia in ordine ad cathedraticum consuetudo etiam immemorabilis contraria non suffragatur, uti revocata formiter ad examen resolutione *Albinganen.*, 2 dec. 1644,[1] fuit resolutum in *Lavellen. Cathedratici*, 6 iunii 1693, Lib. 43 Decret., p. 261: *An Cathedraticum Episcopo debeatur, non obstante immemorabili in contrarium?* Huic etenim dubio responsum fuit: *Affirmative ad formam iuris, ab Ecclesiis et Beneficiatis.*

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Episcopo debeatur cathedraticum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 272].

3256.

S. C. C., *Fulginaten.*, 30 ian. 1723.

Episcopus Fulginatensis exposuit huic Sacrae Congregationi, duas in sua Dioecesi reperiri Parochiales ecclesias, alteram S. Aegidii Villae Buronum, alteram contiguam Villae nuncupatae *Tenne*, et primae subditas esse circiter centum animas, et eius redditum in scutis annuis viginti circiter consistere, et secundam subiectas habere tantum duas familias, et sic duodecim circiter animas, eamque non habere in redditu, nisi circiter sc. decem et septem Romana, dictasque duas Parochiales per quartam partem tantum milliarii inter se distare, et se haec omnia in comperto habere, tum ex personali visitatione, tum ex testibus examinatis.

Exposuit insuper, alias duas in eadem Dioecesi reperiri Parochiales ecclesias, alteram S. Petri *Villae Cerviae*, alteram S. Antonii Abbatis *Villae Particani*, easque inter se distare per medium milliare, et primam habere subditas animas octuaginta, et in annuo redditu scuta quadraginta circiter, non deductis expensis, et secundam subditas habere quinquaginta circiter animas, et in annuo redditu scuta viginti circiter, demptis expensis, et se haec omnia in comperto habere ex personali pariter visitatione et testium examine.

Exposuit denique, in Parochiali ecclesia S. Aegidii non asservari Sanctissimum Sacramentum Eucharistiae, et Parochum prae nimia indigentia non posse adigi ad residendum, et similia contingere in ecclesia Villae nuncupatae *Tenne*, in qua ulterius non adest sepulchrum pro parochianis, et in aliis duabus supra memoratis ecclesiis Parochialibus aliquando, et non semper, asservari SS. Eucharistiam, et utrosque Parochos nimia paupertate laborantes non posse executioni mandare decreta, quae fiunt in visitatione pro reparandis supellectilibus et aliis rebus consimilibus peragendis, seque idcirco statuisse devenire ad unionem Parochiae S. Aegidii cum Parochia Villae *Tenne*, et Parochiae S. Petri cum Parochia S. Antonii. Episcopus negotium unionis in Capitulo proposuit, et ab eo

[1] Cf. N. 2653.

tale responsum prodiit, ut tam ipse, quam Cancellarius pro rogitu accitus crediderint consensum praestitum fuisse. At exhibito subinde a Canonicis quodam folio, in quo theoriae quaedam generales exponebantur circa uniones, quae sine iusta causa et magna fieri non debebant, folium ipsum fuit ab Episcopo ad hanc Sac. Congregationem transmissum, propositaque inter supplices libellos instantia pro unione, die 21 novembris 1722 rescriptum fuit pro facultate. Antequam decretum extraderetur, Procurator nomine Capituli protestatus est suos Principales audiri velle, et momenta rationum Sacrae Congregationi exhibere pro unione impedienda, dataque Procuratori facultate novum habendi recursum ad Sacram Congregationem, de hac eadem re actum fuit in Congregatione habita die 19 decembris 1722, et instantibus Dignitatibus et Canonicis Ecclesiae Cathedralis, necnon parochianis ecclesiarum uniendarum, responsum fuit, quod causa proponeretur in folio in secunda post Reges omnino etiam unica.

Fundamentum pro unione constituitur in cap. 5, Sess. 21, *de reform.*, in quo datur facultas Episcopis etiam tanquam Sedis Apostolicae Delegatis faciendi uniones perpetuas Beneficiorum curatorum cum curatis propter eorum paupertatem; et Sacra haec Congregatio usque de anno 1577 Episcopo, qui tunc Ecclesiam Fulginatensem administrabat, requirenti, an posset unire duas Parochiales propter earum paupertatem, respondit, posse Episcopum facere hanc unionem, si modo unus Rector valeat omnibus illis ecclesiis inservire, habita ratione vicinitatis locorum et numeri parochianorum, uti habetur Lib. 2. Decr., p. 160.

Onus erit EE. VV. declarare:

An sit locus unioni in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 266-268].

3257.

S. C. C., *Volaterrana*, 30 ian. 1723.

Exorta controversia inter Patres Minores Conventuales terrae Montis Aerei et Archipresbyterum dicti loci, eademque de communi partium consensu delata ad Vicarium Generalem Volaterranum, fuit ab ipso prolata sententia plurium capitum complexiva, et in aliquibus relativa ad quandam praecedentem transactionem initam tempore Episcopi de Rubeis, ut ex eius tenore per extensum exhibendo colligi potest.

Appellarunt Patres ad Sacram Congregationem Episcoporum et Regularium, et Archipresbyter appellationem interposuit ad Nuntium Florentinum: sententia enim utrique collitiganti displicuit; causaque ad hanc S. Congregationem delata, quae iussit Nuntio, ut se abstineret et causam ad Urbem remitteret, et Episcopo Volaterrano demandavit, ut informaret, ex iuribus circumferendis dignabuntur EE. VV. sequentibus dubiis respondere:

5. An Archipresbyter dicti loci possit ingredi cum cruce et stola eccle-

siam, et super cadaveribus defunctorum ibidem tumulandorum officium peragere?

11. An liceat PP. Conventualibus exponere in eorum ecclesia Ven. Eucharistiae Sacramentum, et populo benedicere?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et scribatur Episcopo iuxta instructionem, et testes formiter examinentur. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 269].

3258.

S. C. C., *Legionen.*, 30 ian., 6 mart., 10 et 24 apr. 1723.

Ponebatur haec causa in folio Congregationis diei 5 decembris 1722,[2] verum tunc proponi non potuit.

Die 30 ianuarii 1723 iterum: Non proposita.
Die 6 martii 1723: Non proposita.
Die 10 aprilis 1723: Non proposita.
Die 24 aprilis 1723 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.
Ad 2. Provisum in 1.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 266, 293, 296, 302].

3259.

S. C. C., *Sorana*, 24 apr. 1723.

PP. Carmelitae terrae S. Donati Dioecesis Soranae, praetendunt Flaminium Marinum sepulturam elegisse in sua ecclesia, et hoc minime obstante eius cadaver fuisse sepultum in ecclesia Matrici eiusdem terrae, et cohaerenter ad hanc electionem petunt exhumationem cadaveris, eius restitutionem, et alia quaecumque emolumenta ad ecclesiam tumulantem spectantia; licet enim exhumatio et restitutio cadaverum non ita de facili fiant, id tamen non procedit, quando pars, prout hic, instat formiter pro restitutione, iuxta textum in cap. *Animarum, de sepult.*, in 6: *ad restitutionem tam sepultorum corporum, si petantur, quam etiam omnium, quae occasione sepulturae illorum pervenerint quomodolibet ad eosdem infra decendium integraliter faciendam ipsos obligatos esse censemus*, et multo magis, quia instantibus iisdem Patribus, repositum fuit cadaver in vim decreti provisionalis in capsa separata, ita ut restitutio, quatenus de iure competat, facili negotio valeat expleri.

Redacta itaque difficultate ad electionem sepulturae in ecclesia Patrum, eadem desumitur ex dictis quatuor testium formiter examinatorum, inter quos unus est Sacerdotali charactere insignitus, quando ad rem, de qua agitur, duo testes sufficiunt iuxta resolutionem S. Congregationis in *Nea-*

[1] Resolutionem vide infra, die 23 febr., 16 mart. 1726. – Cf. N. 3313.
[2] Cf. N. 3249.

politana, Electionis sepulturae, 13 febr. 1666.[1] Et quia adversus dictorum testium testimonia nonnulla opponuntur, praeter responsiones unicuique datas oppositioni, quae videri possunt in scriptura Patrum, iidem addunt aliorum testium dicta ad perpetuam. Afferunt attestationes, quod Presbyteri Matricis ecclesiae occasione funeris dixerunt se in sua ecclesia velle facere functiones super cadavere, sed illud deinde Patribus velle restituere. Ponderant praeterea, quod Flaminius, de cuius cadavere est controversia, et Franciscus eius pater propriis sumptibus erexerunt altare in ecclesia Carmelitarum, et quod Franciscus, qui pendente lite mortuus est, in eadem ecclesia habuit sepulturam.

Iura circumferuntur; unde onus erit EE. VV. decernere:

1. *An constet de electione, sepulturae facta per Flaminium Marini in ecclesia PP. Carmelitarum?* Et quatenus affirmative:

2. *An sit locus exhumationi et restitutioni cadaveris, et emolumenta ad ecclesiam tumulantem spectantia sint restituenda in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Affirmative in casu, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 304].

3260.

S. C. C., *Veliterna*, 24 apr. 1723.

Cum Emus D. Card. Tanarius S. Collegii Decanus possessionem cepisset Episcopatus Veliternensis, et Seminarium in statu vere deplorabili invenisset, ut oneri sibi imposito a S. Concilio Trident. satisfaceret, animum adiecit ad eius reparationem, tam augendo numerum alumnorum et Professorum, et Praefectorum, quam curriculum studiorum instituendo ad effectum, ut alumni, qui ab eo exire non debent, nisi sacerdotali charactere insigniti, tempore exitus in eo gradu reperiantur, ut Dioecesi in obeundis sacerdotalibus ministeriis utiles esse possint: et quia haec praestari non poterant cum propriis Seminarii redditibus, Eminentia Sua ad taxam devenit Beneficiorum et locorum piorum Civitatis et Dioecesis ad rationem trium pro quolibet centenario et anno, non exempta a solutione mensa sua episcopali, quam taxavit in annuis scutis nonaginta, et sic in summa fere adaequante medietatem taxae, quae ascendit ad annua scuta 200.

Collegium S. Bonaventurae Ord. Min. Convent. S. Francisci Urbis, cui a Xysto Papa V unitum fuit simplex Beneficium sub invocatione Conceptionis seu Nativitatis B. M. V. in Cathedrali Veliterna erectum, praetensionem excitavit exemptionis a dictae taxae solutione, cumque huic praetensioni Promotor fiscalis Curiae Episcopalis se opposuerit, ambarum partium consensu controversiae decisio remissa fuit ad hanc S. Congregationem.

Fundamenta Collegii pro exemptione referre non possum, cum pluries insteterim pro communicatione scripturae, et usque adhuc obtinere non

[1] Cf. N. 2799.

potuerim. Nec Promotor fiscalis putat sibi obesse, quod Mendicantes sunt a dicta solutione exempti, uti habetur in cap. 18, Sess. 23, *de ref.* S. Concilii Trident.; quandoquidem exemptio mendicantium a contributione Seminarii non prodest pro Beneficiis, quae Mendicantibus unita sunt, licet in eorum Monasteriis habeantur lectiones Grammaticae et Casuum conscientiae. Consimilis generis Promotor fiscalis putat esse obiectum centenariae libertatis a solutione taxae, cum stricte videndum sit, non quid ante taxam, quae anno praeterito publicata est, gestum fuerit, sed an Collegium S. Bonaventurae, cui Beneficium unitum fuit, ius habeat se eximendi a solutione, licet taxa anno tantum praeterito facta sit. Denique saepe memoratus Promotor ait, non posse Collegio suffragari exceptionem, de qua in cit. cap. 18, ubi eximuntur *Seminaria discentium, vel docentium ad commune Ecclesiae bonum promovendum*, quasi quod inter haec sit enumerandum Collegium S. Bonaventurae; vel quia hoc intelligitur de bonis propriis Collegii, non de Beneficiis Collegio unitis, quaeque idcirco in illud cum suo onere transire debent; vel quia hoc procedit in Seminariis in ipsa Dioecesi erectis, allato exemplo Collegii Romani, quod ex fructibus Abbatiae Clarevallis sibi unitae ex resolutione huius S. Congregationis solvit taxam Seminario Camerini. Addi posset, quod allata verba Concilii Trid. respiciunt Collegia *saecularia*, non *regularia;* neque exemptio in Bulla Xysti V respectu Collegii S. Bonaventurae fuit apposita. Quo stante remanet decernendum:

An Beneficium Beatissimae Virginis erectum in Cathedrali Ecclesia Veliterna, ac per Xystum V unitum Collegio S. Bonaventurae Urbis, sit subiectum taxae favore Seminarii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 302-304].

3261.

S. C. C., *Ariminen.*, 15 maii 1723.

De hac causa in folio S. Congregationis die 8 et 29 augusti 1722 descripta, [1] sed nondum resoluta *S. C. hodie censuit: Proponatur in alia.* [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 309].

3262.

S. C. C., *Monasterien.*, 15 maii 1723.

Christophorus Bernardus Schedelich Canonicatum obtinens in Collegiata Ecclesia S. Mauritii extra moenia Civitatis Monasterien. petit sibi a Capitulo consignari tam fructus, quam distributiones, non obstante, quod a servitio Ecclesiae abfuerit. Et in eo quidem, quod attinet ad fru-

[1] Cf. N. 3245.
[2] Resolutionem vide infra, die 17 iul. 1723. – Cf. N. 3266.

ctus, instantia Canonici fundatur in hoc, quod ipse ab Episcopo Monasterien. anno 1712 transmissus fuit ad Urbem, ut Dioecesis Monasterien. et Paderbornen. negocia tractaret. Et in eo, quod spectat ad distributiones, idem probat se binis vicibus ex commissione dicti Episcopi visitasse Limina Apostolorum anno scilicet 1712 et 1717 ita, ut quoad hoc tempus distributiones sibi non valeant denegari, quod ipsum contendit post annum 1718, quo tempore Capitulum eidem controvertere coepit participationem fructuum Canonicalium: huiusmodi quippe litigium sibi ait iustam suppeditasse absentiae causam, qua concurrente nedum praetendit se admittendum ad fructus sed etiam ad distributiones.

Adversus haec opponitur a Capitulo, Canonicum ab an. 1709 a sua Ecclesia abesse, nec aliud hoc tempore intermedio egisse, quam Sacrorum Liminum visitationem an. praed. 1712 et 1717. Addit, quod Canonicus absens pro interesse particulari Episcopi nedum excluditur a distributionibus, sed etiam a fructibus, et demum, quod Sacra haec Congregatio Canonico Christophoro Bernardo die 31 maii 1713 indulsit, ut titulo visitationis Sacrorum Liminum fructus et distributiones per quatuor menses habere deberet, et quod imposterum per alios tres menses abesse posset amissa tertia parte, inferendo ex his omnibus non bene a Canonico peti universi temporis fructus et distributiones sub obtentu litis introductae usque ab anno 1718.

Quoad Canonicos absentes a choro, ut sui Episcopi servitio vacent, iidem admittuntur ad participationem fructuum, sed non ad participationem distributionum, uti saepius resolutum fuit a S. Congregatione, et signanter in *Avenionen.*, 13 ianuarii 1635. [1] Quoad Canonicos absentes et missos ab Episcopo ad visitanda Limina Apostolorum, iidem admittuntur ad participationem tam fructuum, quam distributionum, uti fuit saepius resolutum a S. Congregatione, et signanter in *Culmen.*, 23 ianuarii 1627, [2] et in *Regien.*, 18 decembris 1627, Lib. 13 Decr., fol. 362 a tergo ibi: *Sacra, etc. alias censuit Canonico a suo Episcopo ad visitanda Beatorum Apostolorum Limina misso, pro toto tempore, quo ob dictam causam abfuit, distributiones quotidianas deberi.* Quoad Canonicos denique absentes, ut assistant liti suos Canonicatus respicienti, nonnulli censent deberi fructus et distributiones. Aliquando fuit facta distinctio inter negocium, quod commode per Procuratorem tractari potest, et negocium, quod personalem requirit assistentiam Canonici ita, ut in secundo casu debeantur distributiones, non in primo. Aliquando denique habita fuit distinctio inter litem super titulo Beneficii et litem super praeteritis distributionibus, denegando in hoc secundo casu admissionem ad distributiones pro tempore absentiae iuxta resolutionem huius S. Congregationis in *Aquilana*, 23 maii 1626, Lib. 13 Decr., pag. 5, ibi: *Sacra, etc. censuit, distributiones petitas pro tempore, quo prosequitur litem in Curia pro consecutione aliarum distributionum ei debitarum, non deberi.*

[1] Cf. N. 2568.
[2] Cf. N. 2477.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An, et pro quo tempore Canonico Schedelich debeantur fructus canonicales cum distributionibus quotidianis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Fructus deberi usque ad diem 23 iulii 1718, distributiones vero deberi per quatuor menses anni 1712, et per unum mensem anni 1718. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 312-314].

3263.

S. C. C., *Cremonen.*, 5 iun. 1723.

Plures controversiae exortae inter Praepositum Parochialis ecclesiae S. Leonardi Casalis maioris et Confratres mortis et orationis, oratorium habentes intra limites dictae Parochiae, fuerunt examinatae et resolutae die 23 ian. 1706, ut ex folio dictae Congregationis colligi potest. Aliqua tamen dubia indecisa remanserunt, et signanter, an Confratres celebrantes festum Nativitatis B. M. V. in suo oratorio, invitare tenerentur Praepositum S. Leonardi, et quatenus affirmative, an dictus Praepositus teneretur per se ipsum in dicto festo Missam solemnem celebrare, et quatenus esset impeditus, teneretur deputare Cappellanum dicti oratorii, vel potius deputare valeret alium Sacerdotem sibi benevisum.

Adeoque facta horum dubiorum nova propositione in Congregatione habita die 31 iulii 1717, nulla pariter fuit capta resolutio, sed dictum fuit, quod interim per modum provisionis et sine praeiudicio iurium partium Praepositus invitaretur ad celebrationem festi, ipsoque renuente vel impedito, Confratres procederent ad electionem Sacerdotis sibi benevisi, et hoc ipsum fuit confirmatum in decreto provisionali edito die 21 maii 1718. Provisionalia haec decreta, quae pro obiecto habuerunt pacem et concordiam inter Praepositum et Confratres, novis dissidiis viam habuerunt, contendentibus videlicet confratribus, se absque licentia Praepositi facere posse processionem die festo Nativitatis B. M. V., dicto Praeposito S. Leonardi invitato et renuente, aut impedito processioni intervenire, seque ulterius dictam processionem facere posse cum interventu Cappellani aut alterius Sacerdotis a se, et non a Praeposito eligendi, et controversiis controversiis addendo, promota fuit a memoratis Confratribus praetensio, quod Praepositus, qui insimul est Confrater Confraternitatis, duo suffragia habere non possit, sed unum dumtaxat in congregationibus, quae fiunt.

Excipit e contra Praepositus, non esse licitum Confratribus sine sua positiva licentia processiones ducere extra ambitum proprii oratorii sive ecclesiae iuxta resolutiones SS. Congregationum, Constitutiones Synodales, et observantiam; et in casu renitentiae vel impedimenti ad se pertinere facultatem deputandi pro interventu Sacerdotem sibi magis benevisum; haud urgentibus supramemoratis provisionalibus decretis, cum eadem,

[1] Cf. N. 3287.

utpote loquentia de functionibus intra ambitum faciendis; et in eo quod spectat ad duplex in congregationibus suffragium, Praepositus ait, se esse in possessione, et duplex suffragium fuisse suo antecessori concessum. Relatio Episcopi favet Praeposito; quocirca onus erit EE. VV. decernere:

1. *An Praeposito S. Leonardi invitato et renuente aut impedito intervenire processioni occasione Festi Nativitatis Beatae Mariae Virginis adhuc Confratres mortis Oppidi Casalis maioris illam facere possint absque licentia dicti Praepositi in casu?*

2. *An dicti Confratres facere possint eandem processionem cum interventu Cappellani aut alterius Sacerdotis per ipsos, non autem per Praepositum destinandi in casu?*

3. *An Praeposito S. Leonardi et simul Confratri dictae Confraternitatis competant duo suffragia, vel unum dumtaxat in congregationibus eiusdem Confraternitatis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative intra ambitum proprii oratorii, extra vero ambitum negative, nisi Episcopi licentia accedat.

Ad 2. Affirmative.

Ad 3. Negative quoad primam partem, et affirmative quoad secundam. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 326].

3264.

S. C. C., *Fanen.*, 5 et 26 iun. 1723.

Extat in Civitate Fanensi quoddam Collegium fundatum a Vincentio de Nolphis, et in hoc Collegio aluntur duodecim nobiles adolescentes, quorum octo studiis Iuris Canonici et Civilis, et alii quatuor medicinae incumbere debent. Inter huius Collegii Constitutiones una reperitur, in qua sic legitur: *I Superiori del Collegio dovranno essere sempre il Vescovo di Fano, il Rettore della Congregazione di S. Pietro ed il più antico Dottore del Consiglio.* Cumque antiquior Doctor inter consiliarios esset Ioseph de Dionysiis, sed doctoratus gradum in publica Universitate non recepisset, e contra Pompeius Zagarellus non esset antiquior in Collegio, sed Doctor, qui gradum doctoratus in publica Universitate receperat, exorta est controversia, cui ex ipsis superioritas Collegii Nolphi esset deferenda.

Scriptum fuit Episcopo pro informatione et voto; cumque idem utriusque collitigantis iura audivisset, et fuisset in sensu favorabili pro Zagarello, reproposita inter summaria precum in Congregatione habita *die 19 sept. 1722 Sac. Congregatio censuit praelationem deberi Pompeio Zagarellio;* impetrataque a Dionysio nova audientia, quaeritur in praesenti: *An sit standum vel recedendum a decisis.*

Quoad Beneficia et Dignitates ecclesiasticas certum est, Doctoratum non receptum in publica Universitate non suffragari iuxta constitutionem 60

[1] Cf. N. 3316.

S. Pii V, [1] Bullar., tom. 2, et resolutionem huius Sac. Congregationis confirmatam a Clemente X, et relatam per extensum apud bo. me. R. P. D. de Zaulis ad Stat. Favent., l. 1, rub. 20, n. 10.

At licet hic non agatur de Dignitate vel Beneficio ecclesiastico, contendit tamen Zagarellus, non posse Dionysio suffragari Doctoratum non receptum in publica Universitate, tum quia consimilia Doctoratus privilegia, utpote sine examine concessa non attenduntur, tum quia maximopere convenit, ut Collegii superioritas deferatur Doctori publicae Universitatis, cum Collegium sit institutum ad erudiendos iuvenes pro consequenda Laurea Doctorali, et tandem quia a principio usque in praesens Collegii superioritas semper fuit delata Doctori publicae Universitatis, excepto ultimo casu, qui nec fuit pacificus, cum motae fuerint controversiae contra Doctorem ex privilegio, et ignoretur, qua de causa suam prosecutionem non habuerint.

Excipit e contra Dionysius se habere omnia requisita pro obtinenda superioritate, cum sit antiquior inter Consiliarios et sit Doctor, et ulterius pluribus aliis muneribus functus sit, non attento Doctoratu ex privilegio, cum immediatus praedecessor fuerit Doctor eodem modo, et fundator non requisiverit Doctoratum Universitatis.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit standum vel recedendum a decisis?

Die 5 iunii 1723: Non proposita.

Die 26 iunii 1723 Sacra, etc. respondit: Praevio recessu a decisis, superioritatem deberi Dionysio.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 328, 333].

3265.

S. C. C., *Ulyxbonen.*, 5 et 26 iun. 1723.

Actum fuit de hac re in Congregatione habita die 13 iunii 1722, [2] cuius folium poterit ab EE. VV. benigne reassumi. Admonitus fuit Ordinarius Ulixbonen., ut sua iura deduceret, et conclamante Procuratore Curiae Patriarchalis, ut finis tandem huic controversiae imponatur, et eo fortius, cum ordinati modo praedicto in celebratione Missarum prosequantur, onus erit EE. VV. decernere.

Die 5 iunii 1723: Non proposita.

Die 26 iunii 1723 Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Affirmative.

Ad 3. Remansisse obnoxium poenis impositis a Sacro Concilio Tridentino [3] et a Bulla Speculatores, [4] et ad mentem. [5]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 327, 333].

[1] Const. *Quamvis*, 1 iun. 1568. – Bull. Rom., tom. 4, III, p. 15, 16.
[2] Cf. N. 3243.
[3] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 8.
[4] Cf. N. 258.
[5] Cf. etiam N. 3271, 3280, 3283.

3266.

S. C. C., *Ariminen.*, 17 iul. 1723.

Fuit proposita haec causa in Congregationibus habitis die 8 et 29 augusti 1722, [1] necnon die 15 maii 1723. [2] Dignabuntur itaque EE. VV. folium et scripturas reassumere et sequentibus dubiis respondere:

1. An a Beneficio, seu a Cappellania, ad cuius titulum quis intendit ad Sacros Ordines promoveri, detrahenda sint onera Missarum eidem adiecta, quando Beneficiatus non tenetur eas per seipsum celebrare, vel potius oneribus Missarum non detractis, sive illae celebrandae sint per seipsum, sive possint celebrari per alium, faciendus sit calculus omnium fructuum pro constituenda summa a Synodali Constitutione, vel Regionis more requisita pro Sacris Ordinibus suscipiendis?

2. An Clericus Ioseph Belluccius Sacris Ordinibus initiari possit ad titulum Cappellaniae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Esse relinquendum arbitrio et conscientiae Ordinariorum.

Ad 2. Provisum in 1.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 338].

3267.

S. C. C., *Albinganen.*, 28 aug., 18 sept. 1723.

Cum in mense Apostolicae Sedi reservato vacasset ecclesia Parochialis Sanctorum Nazarii et Celsi loci Mari, indictusque fuisset de more concursus die 12 septembris 1722, et tres essent Examinatores Synodales, omnium trium vota conspirarunt favore Vicarii Generalis Albinganensis et Sacerdotis Nicolai Antonii Marualdi, Sacerdosque Bernardus Cascionus duo habuit vota favorabilia et unum contrarium; cumque Vicarius Generalis renuntiasset cuicumque iuri sibi ex concursu quaesito, resque redacta esset inter Marualdum et Cascionum, Episcopus secum reputans maiorem idoneitatem ex sola scientia non desumi, sed magis idoneum pro Parochiali esse posse illum, qui est simpliciter inter approbatos quoad litteraturam, sed aliis excellentius fruitur qualitatibus maxime necessariis pro exercenda cura animarum, magis idoneum pro Parochia declaravit Sacerdotem Cascionum, et appellatione interposita a Sacerdote Marualdo, non potuit esse locus eidem, nisi in devolutivo, ita ut relaxatis a Dataria Bullis, Sacerdos Cascionus possessionem obtinuerit Parochialis, et Sacerdoti Marualdo ius tantummodo remanserit prosequendi devolutivam appellationem, et proponendi in hac Sacra Congregatione dubium super praetenso irrationabili Episcopi iudicio.

[1] Cf. N. 3245.
[2] Cf. N. 3261.

Scribens pro Sacerdote Marualdo contendit eum nedum esse doctum, sed etiam Doctoris privilegio decoratum, esse omnibus acceptissimum, et a parochianis summopere exoptatum, esse insigni prudentia praeditum; et e contra Sacerdotem Cascionum esse Clero et populo invisum, esse vilibus parentibus ortum, esse prae paupertate incapacem ad subveniendum necessitati ecclesiae Parochialis, non esse humilem, non prudentem, nec bona quoad mores fama praeditum, tum quia ex altari praedicavit, sola contritione posse indulgentias acquiri, tum quia suspectas habuit cum mulieribus amicitias. Scribensque pro Sacerdote Casciono eius qualitates extollit, cum sit maior aetate, cum sit antiquior in Sacerdotio, cum usque ab anno 1715 fuerit approbatus ad audiendas confessiones, et curam animarum exercuerit tamquam Oeconomus, et quidem cum magna laude, cum sit denique teste Episcopo virtutibus humilitatis et prudentiae insignitus; in nihilum urgentibus vel suspecta amicitia, cum mulier esset persona honestissima et optimae famae, vel exaggerata imprudentia, cum ad lucrandam indulgentiam per modum suffragii pro defunctis non sit necessaria confessio nec communio, sed actus contritionis sufficiat cum proposito quamprimum peccata confitendi, uti asserit Scribens pro saepe memorato Casciono.

His positis, dignabuntur EE. VV. decernere:

An constet de irrationabili iudicio Episcopi in casu?

Die 28 augusti 1723: Non proposita.

Die 18 septembris 1723 Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 358, 369].

3268.

S. C. C., *Milevitana*, 18 sept. 1723.

Vacante sede episcopali Melevitana, electoque in Vicarium Capitularem Dominico Xiberras, tunc Coadiutore Archidiaconi, exorta est controversia circa ius et facultatem convocandi Capitulum, et alios nonnullos actus gestos a Vicario Capitulari. Quocirca habitis prius de more necessariis informationibus, deventum fuit ad subscriptionem infrascriptorum dubiorum.

Primum dubium respicit facultatem Decani Cathedralis super iure convocandi Capitulum sede episcopali vacante, nulla petita a Vicario Capitulari licentia. Promotor fiscalis Curiae Episcopalis Melevitanae contendit, necessariam esse praedictam licentiam: quidquid enim sit de iure communi, iuxta Constitutionem Synodalem in hac S. Congregatione discussam et approbatam non potest Capitulum in Cathedrali Melevitana convocari a Canonicis sine licentia Episcopi ex consuetudine ibidem recepta; cumque Vicarius Capitularis succedat in iuribus Episcopi, etiam si haec acquisita sint ex consuetudine vel praescriptione, hinc Promotor infert, quod si vivente Episcopo petenda erat ab ipso licentia, hoc ipsum, mortuo Episcopo, fieri debet erga Vicarium Capitularem, et multo magis, cum

non probetur, quod in aliis sedibus vacantibus facta fuerit convocatio Capitulorum sine licentia Vicarii Capitularis. Decanus e contra praetendit, dictam licentiam non requiri, tum quia de iure convocatio Capituli libera est, nec requiritur licentia Episcopi, et in tantum dicta licentia est necessaria in Dioecesi Melevitana, in quantum viget pro Episcopo consuetudo, quae cum non militet pro Vicario, hinc est, intactam remanere iuris communis censuram tempore sedis vacantis favore Capituli, tum quia septem Canonici antiquiores amplissime testantur, nunquam in praeteritis convocationibus Capitulorum petitam fuisse a Vicario Capitulari licentiam.

Secundum dubium respicit facultatem convocandi Capitulum, si Decanus absit vel sit impeditus, an eadem, inquam, devolvatur ad successivas Dignitates et Canonicos gradatim, exclusis eorum Coadiutoribus. Promotor fiscalis super hoc dubio non se opponit, cum illud non respiciat iura Episcopatus, nec minus Vicarii Capitularis; Decanus e contra stat pro devolutione ad Dignitates et Canonicos, exclusis Coadiutoribus, cum Coadiutores sint improprie et ficte Canonici, et titulum non habeant in Canonicatu, et assertioni Decani ex iisdem rationibus adhaeret Capitulum Cathedrale in sua scriptura.

Iura tum Promotoris fiscalis, tum Decani, tum Capituli circumferuntur; quocirca onus erit EE. VV. decernere:

1. *An Decanus Cathedralis Ecclesiae, ad quem spectat convocare Capitulum, teneatur sede episcopali vacante petere licentiam a Vicario Capitulari pro convocandis Capitularibus in casu?*

2. *An ipso Decano absente, renuente, aut alias quomodolibet impedito, facultas convocandi Capitulum devolvatur ad successivas Dignitates et Canonicos gradatim, exclusis eorum Coadiutoribus in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.

Ad 2. Affirmative quoad primam partem, et quoad secundam habebitur ratio in casibus particularibus, visis litteris Coadiutoriarum.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 371-374].

3269.

S. C. C., *Tirasonen.*, 18 sept., 2 oct. 1723.

Maria Theresia Marchionissa de Falces amore capta erga Marchionem de Camarena, Matrimonium per verba de praesenti cum eodem contraxit anno 1713, assignata marito pinguissima dote, cuius fructus ascendere dicuntur ad annuos ducatos 100.000. Tempore contracti Matrimonii Marchionissa erat in florida aetate annorum 19, et licet osculis et amplexibus et assumpta etiam aliquando veste plebeia, Marchio etenim asserebat se plebeias diligere, et nobiles mulieres odio habere, ipsum ad copulam et Matrimonii consummationem excitasset, Matrimonium tamen ex viri impotentia consummari non potuit. Tres et ultra anni a die contracti Matrimonii elapsi sunt, absque eo, quod potuerit Matrimonium consum-

mari, et absque eo, quod opportunae diligentiae fuerint a Marchionissa omissae. Cumque eadem amplius hanc infelicem vitam ducere non valeret, et conscientiae scrupulis vexaretur, et se a violentiis immunem non esse videret, Marchio etenim manibus et digitis aliquando tentaverat eius claustra virginalia disrumpere: consulentibus Theologis et Directore spirituali se anno 1718 recepit in Monasterium monialium Excalceat. Ord. S. Augustini, et iudicium introduxit super nullitate Matrimonii in Curia Episcopali Tirasonensi.

Introducta causa in praedicta Curia Ecclesiastica, post emissam ab utroque coniuge iuratam depositionem de Matrimonio triennii spatio non consummato, prolata est anno 1717 a Iudice sententia, in qua mandatum fuit, ut Marchionissa accederet ad cohabitandum cum viro, et quod triennalis experientia a S. Canonibus demandata in cap. *Laudabilem, de frigidis et maleficiatis*, non a die contracti Matrimonii, sed a die executionis sententiae initium haberet, iuxta late firmata per Sperell., *dec.* 141, num. 59 et 60; et ad praecavendas Marchionis violentias voluit idem Iudex, ut Marchionissa secum duceret omnes famulas, quas habebat in Monasterio, et quod duae ex iisdem in cubiculo propinquiori dormirent alteri, in quo coniuges dormiebant. Accessit Marchionissa ad novam cohabitationem, novasque adhibuit diligentias, ut virum ad Matrimonii consummationem excitaret, sed cum haec spatio trium et ultra mensium in cassum cecidisset, et Marchio iterum manibus et digitis tentaverit id, quod alias tentaverat, Iudex anno 1717, die 30 nov. decrevit, ut coniuges separarentur, causaque nullitatis Matrimonii nullatenus derelicta, electae sunt septem obstetrices, deventumque fuit ad examen septimae manus propinquorum, et Marchionissa intacta et virgo reperta est, superventisque hoc interim apostolicis literis sa. me. Clem. Papae XI, quibus Iudici committebatur, ut quatenus Matrimonium ob viri impotentiam intra triennium consummari non potuisset, procederet ad ulteriora, prout de iure, absque alio triennali experimento, die tandem 3 iulii 1720 prolata est a Iudice sententia pro nullitate Matrimonii propter impotentiam naturalem Marchionis.

Appellatione a Marchione interposita ad Tribunal Archiepiscopi Toletani, cum Marchionissa viderit se ad eum redigi statum, ut sua prius vita, quam lis, esset absolvenda, recursum habuit ad Ssmum D. N. eidem supplicando pro dispensatione Matrimonii rati et non consummati, et a Sanctitate Sua preces fuerunt remissae ad hanc Sacram Congregationem, datisque iuxta morem literis ad Episcopum Tirasonen., ut informaret, et terminum utrique parti praefigeret ad sua iura deducenda in hac S. Congregatione, adimpleta fuerunt ab Episcopo omnia, quae adimpleri debebant, cumque ut magis instructam redderet hanc S. Congregationem, servatis servandis Marchionissam iusserit in balneo reponi, et referentibus obstetricibus, quod eadem intacta reperta sit perinde, ac si esset puella novem annorum, disputandum in praesenti proponitur dubium ad calcem huius restrictus referendum.

Quoad Summi Pontificis in dissolvendo Matrimonio rato et non consummato potestatem nulla, iuxta veriorem et in praxi receptam senten-

tiam videtur esse difficultas, etiamsi prius actum fuerit iudicialiter de nullitate Matrimonii ex capite impotentiae, et etiamsi vir dissolutioni obsistat, dummodo eius resistentia sit irrationabilis.

In Matrimonio, de quo nunc agitur, pro eius dissolutione afferuntur scandala, iurgia, et dissensiones inter coniuges et eorum propinquos. Iura circumferuntur. Quocirca onus erit EE. VV. decernere:

An sit Sanctissimo D. N. consilium praestandum pro dispensatione Matrimonii rati et non consummati in casu?

Die 18 septembris 1723: Non proposita.

Die 2 octobris 1723 Sacra, etc. respondit: Esse locum dissolutioni Matrimonii.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 374, 378].

3270.

S. C. C., *Turritana*, 20 nov. 1723.

In hac causa die 21 novembris 1722 [1] rescripta S. Congregationis prodierunt informante solum Ioanne Baptista Sequi; impetrataque subinde a Decano nova propositione causae, ex iuribus circumferendis, dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit standum, vel recedendum a decisis die 21 novembris 1722?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 388].

3271.

S. C. C., *Ulyxbonen.*, 20 nov. 1723.

Agebatur de hac causa diebus 13 iunii 1722, [2] itemque 5 et 26 iunii 1723; [3] petita et obtenta ab Ordinario Orientali nova audientia, eodemque usque adhuc differente causae propositionem, et in Congregatione habita die 2 octobris proxime elapsi, instante Promotore Occidentali responsum est, *quod causa proponeretur in prima post aquas etiam unica.*

Ex iuribus itaque circumferendis, dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit standum, vel recedendum a decisis die 26 iunii 1723?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et coadiuventur probationes tam super qualitate singularum Cappellaniarum, quam super qualitatibus singulorum Ordinatorum. [4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 389].

[1] Cf. N. 3248.
[2] Cf. N. 3243.
[3] Cf. N. 3265.
[4] Cf. N. 3280, 3283.

3272.

S. C. C., *Pampilonen.*, 20 nov., 4 dec. 1723.

Communitas Villae Casedae, Dioecesis Pampilonen., Sanctissimo D. N. exposuit, erecta reperiri in ecclesia Parochiali tredecim Beneficia cum alio dimidio, quorum redditus cum sint maximopere imminuti, et imminutus pariter sit Villae populus, eadem Communitas humillime exoravit, ut Beneficia ad numerum septenarium reducerentur, et a Sanctitate Sua preces fuerunt remissae ad hanc Sacram Congregationem.

Iuxta morem exquisita fuit informatio Episcopi, quae supervenit, et in qua censet, annuendum esse petitis. Exhibentur ulterius capitula in hac reductione statuta atque servanda, quoties accesserit Apostolicum Beneplacitum. Non deest consensus Patronorum laicorum necnon Beneficiatorum, qui actu possident Beneficia, et demum dignitatis Hospitalariae Cathedralis Ecclesiae Pampilonen., ad quam dignitatem pertinet ius conferendi dicta Beneficia. Causa unionis constituitur in maiori servitio Parochialis ecclesiae, cui Beneficiati, utpote carentes congrua substentatione, inservire non curant. Scriptura una cum enunciatis documentis per manus transfertur.

Quocirca onus erit EE. VV. decernere:

An sit locus gratiae suppressionis et respective unionis in casu?

Die 20 novembris 1723: Non proposita.

Die 4 decembris 1723 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 395, 400].

3273.

S. C. C., *Urbis*, 18 dec. 1723, 15 ian. 1724.

Parochus S. Spiritus in Saxia huius Almae Urbis supplicem exhibuit S. Poenitentiariae libellum, in quo retulit, praeter infantes recenter natos ad Archihospitale eiusdem S. Spiritus saepissime etiam infantes deferri duorum, quatuor vel sex, aut decem mensium, et etiam unius anni cum dimidio, absque ullo certo signo Baptismatis recepti; et ne ex una parte suo muneri in re tanti momenti deficiat, Baptismum omittendo, et ex alia parte Baptismum conferendo, se exponat periculo irregularitatis impositae rebaptizantibus, ad terminos textus in cap. *Ex litterarum, de apostatis*, humillime quaesivit, quid a se esset agendum; et a Sacra Poenitentiaria supplex libellus ad hanc Sac. Congregationem remissus est.

Plures adsunt canones a Gratiano collecti *de consecratione*, dist. 4, quibus cavetur, parvulos et infantes esse baptizandos, quando certa non afferuntur documenta de eorum Baptismo, sic in can. *Parvulos*, in can. *Placuit*, in can. *Cum itaque*, sic denique legitur in can. *Si nulla*. In Decretalibus autem Summus Pontifex Innocentius III in cap. *Veniens, de Presbytero nondum baptizato*, celebreque est pariter in iisdem Decretalibus Alexandri III responsum in c. 2, *de Baptismo*.

Cohaerenter ad haec in terminis puerorum expositorum distinguunt Doctores inter eos, de quibus omnimode ignoratur, an fuerint baptizati, nec ullam habent pro Baptismo coniecturam, et inter alios, qui collati Baptismatis coniecturam habent, puta schedulam collo vel alteri corporis parti appensam, in qua scriptum sit eos esse baptizatos; et dicunt Baptismum in primo casu esse absolute conferendum, et in secundo esse sub conditione ministrandum, et confert resolutio huius Sac. Congregationis in *Neapolitana Matrimonii*, 1 septembris 1714.[1] Alii e contra censent, puerum inter catholicos natum, licet expositum, censendum esse baptizatum, nec esse sub conditione rebaptizandum, nisi forte concurrerent aliquae circumstantiae, quae suspicionem ingererent, puta si in loco essent infideles aut anabaptistae, qui filios suos non baptizant. Alii putant, hoc dictum non subsistere, quia mulieres etiam catholicae ad scelus tegendum partum occulte effundunt parum sollicitae de spirituali salute infantis, sed sustinent, non esse locum Baptismo, quamvis sub conditione, si infans reperiatur cum schedula teste Baptismi.

Stantibus his, dignabuntur EE. VV. decernere:

Quomodo se gerere debeat Parochus Sancti Spiritus in Saxia in collatione Baptismatis infantibus, qui ad Archihospitale deferuntur, sive iidem habeant schedulam de Baptismo testantem, sive non habeant, et etiam si ex colore et caeteris corporis qualitatibus deprehendatur, eosdem esse constitutos in aetate sex, aut decem mensium, vel unius anni cum dimidio?

Die 18 decembris 1723: Non proposita.

Die 15 ianuarii 1724 Sacra, etc. respondit: Esse baptizandos sub conditione in omnibus casibus expositis iuxta instructionem, et instructio est, quod excipiatur a baptismo sub conditione casus schedulae, quae haberet certitudinem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 2, p. 412, tom. 3, p. 2].

3274.

S. C. C., *Vratislavien.*, 12 febr. 1724.

Abbas Luben. Visitator et Vicarius Generalis Ordinis Cisterciensis tam suo, quam aliorum Provinciae Abbatum nomine recursum habuit ad hanc Sac. Congregationem, exposuitque Episcopum Vratislavien. nolle conferre Maiores Ordines Monachis Cisterciensibus, qui Minores Ordines a suis Abbatibus receperunt, adversus sui Ordinis privilegium et inveteratam consuetudinem.

Auditus fuit Procurator Generalis Ordinis, qui respondit, facultatem conferendi Ordines Minores certam esse in Abbatibus sui Ordinis, et Episcopum idcirco Vratislaviensem immerito denegare ascensum ad Maiores

[1] Cf. N. 3136.

Ordines monachis illis Cisterciensibus, qui Minores a praedictis Abbatibus receperunt, eoque fortius, cum privilegia praedicta sint in viridi observantia.

Subinde datae sunt literae ad Episcopum, ut informaret; cumque ex documentis nomine Officialis scriptis desumatur, totam Episcopi difficultatem in hoc consistere, quod Abbates praedicti benedictionem recipiunt a suo Generali vel ab eius Delegatis et non ab Ordinario, seque unice ab hac Sacra Congregatione scire velle, an Abbates regulares ab Episcopo non benedicti conferre possint suis subditis regularibus Ordines Minores, onus erit EE. VV. decernere:

An Abbas Lubensis caeterique eiusdem Provinciae Abbates Presbyteri, non benedicti ab Episcopo, sed a Suo Patre Generali, vel eius subdelegatis, possint Tonsuram et Minores Ordines suis subditis regularibus conferre, ita ut, nisi aliud ordinatis obstet canonicum impedimentum, teneatur Ordinarius illis conferre Ordines Maiores in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, et amplius.

Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 19].

3275.

S. C. C., *Bononien.*, 12 febr., 10 iun. 1724.

Exortis controversiis inter Archipresbyterum Vicarium Foraneum terrae Medicinae et Confraternitatem Beatae Mariae Salutis, Humilitatis et Subsidii eiusdem Castri, subscripta fuerunt sequentia dubia, quae disputanda proponuntur:

9. *An liceat Confraternitati Salutis sepelire in propria ecclesia cadavera Confratrum et Consororum, qui ibidem elegerint sepulturam; et an eiusdem Cappellanus, absente Parocho, valeat Officium aliasque functiones super iisdem cadaveribus explere in casu?*

10. *An eidem Confraternitati liceat associare Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum et cadavera defunctorum cum aliis Confraternitatibus, atque cum ipsis interesse processionibus in casu?*

Die 12 februarii 1724: Non proposita.

Die 10 iunii 1724: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 22, 27].

3276.

S. C. C., *Mediolanen.*, 10 iun. 1724.

Hieronymus Antonius Bonacina Clericus Mediolanen. et constitutus in aetate annorum 23, cupit Sacris Ordinibus initiari, supplicatque pro dispensatione ab irregularitate forsan contracta, ex quo quatuor abhinc

[1] Resolutionem vide infra, die 8 et 28 iul. 1724. – Cf. N. 3279.

annis fuit energumenus sive arreptitius vel a daemone obsessus; duo enim iam anni elapsi sunt, quorum decursu nullam Deo dante passus est a daemone vexationem, quae circumstantia nedum in eius supplici libello exponitur, sed etiam confirmatur ex informatione Emi Cardinalis Archiepiscopi, in qua haec habentur: *cum itaque irregularitas in causa per Oratorem proprio delicto aut defectui non sit adscribenda, iure meritoque sperare potest gratiam, pro qua supplicat; maxime cum iam labatur biennium, quo omnino liber ab omnibus reputatur, cum nullum recidivae signum dederit, fidem de praemissis facientibus de credulitate publicis Exorcistis.*

Scribentes de hac materia in varias dividuntur opiniones. Nonnulli putant, eum, qui a daemone obsessus fuit, si a vexatione liberatus est, posse ad Ordines promoveri, nisi ex memoria morbi remanserit aliqua infamiae nota et occasio offensionis. Alii e contra putant, ad Ordines promoveri non posse illum, qui fuit energumenus, etiamsi liberatus sit, posse tamen in Ordinibus susceptis ministrare, si per spatium unius anni non fuerit a daemone vexatus, et Episcopus eum dispensaverit. Nec desunt admittentes, quod obsessus olim a daemone, licet liberatus, ad ulteriores Ordines ascendere non possit, si sermo sit de ascensu ad Ordines Maiores, secus autem, si quaestio sit de ascensu ad Ordines Minores, contendentibus aliis, praeclusam esse arreptitio, quamvis liberato, viam ad Ordines ulteriores, sive sermo sit de ascensu ad Ordines Maiores, sive ad Ordines Minores. Postremam hanc opinionem Sacra haec Congregatio amplexa est in *Panormitana, Dispensationis*, 10 aprilis 1683. [1]

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Orator sit de iure irregularis quoad Ordines suscipiendos in casu?*

Et quatenus affirmative:

2. *An ei sit concedenda dispensatio in casu?*

Die 10 iunii 1724: Non proposita. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 37].

3277.

S. C. C., *Novarien.*, 10 iun., 8 iul. 1724.

In Oppido Burgi Manerii Dioecesis Novarien. aderat Parochialis ecclesia S. Bartholomaei, quae olim administrabatur ab uno Parocho et tribus in animarum cura Coadiutoribus; eademque Parochialis ecclesia anno 1681 erecta fuit in Collegiatam, et in Bulla erectionis dispositum fuit, ut Rector assumeret titulum Praepositi et primae dignitatis, alii tres Sacerdotes Coadiutores una cum aliis Beneficiatis numerum duodenarium complentibus titulum assumerent Canonicorum, et quod a Praeposito et tribus Canonicis Coadiutoribus curatis functiones parochiales, ut antea, privative quoad alios Canonicos explerentur, uti habetur in Bulla erectionis. Res feliciter se ha-

[1] Cf. N. 2868.

[2] Resolutionem vide infra, die 2 dec. 1724. – Cf. N. 3289.

buerunt plurium annorum spatio, sed cum celebrante Praeposito Missam Conventualem, fuerit ab ipso facta quaedam denunciatio Matrimonii, et in Missis etiam Conventualibus concionem ipse ad populum habuerit, contentiones inter dictum Praepositum et Canonicos exortae sunt, contendente Praeposito, sibi licere denunciationes Matrimoniorum, caeterasque parochiales functiones explere in celebratione Missae Conventualis, etiam Capitulo contradicente, eodemque Capitulo e contra sustinente, praedicta a Parocho esse peragenda in celebratione Missae Parochialis; et contendente ulterius Praeposito, sibi licere absque consensu Capituli concionem habere ad populum diebus Dominicis et festis inter solemnia Missae Conventualis, et e contra asserente Capitulo, conciones dicto modo ad summum haberi posse temporibus Quadragesimae et Adventus, aut saltem e suggestu, et re prius Canonicis communicata.

Delata huius controversiae cognitione ad hanc Sacram Congregationem, exquisita fuit iuxta morem informatio Eminentissimi Episcopi, qui post relata hinc inde iura, sic in sua concludit informatione: *Ego summam hanc quaestionis sub Iudice vix futuram arbitror, quatenus facessant emulatio et invidia; neque enim denunciationes ad populum, sive monitiones cuiuscii generis a Praeposito dixerim ex condicto referendas in Missam Conventualem, quatenus expleri valeant in Missa parochiali, neque e contra eidem vinculum iniiciendum, quin iustis et rationabilibus de causis aliquando forsan inopinato supervenientibus utique perficiantur, praecipue dum actu non celebrat. Concionari vero quenquam aptius e suggestu, quam ab ipso altari, ac citra semper cavillationem et discrete, ut supra, sive in Conventuali Missa, sive quandocumque nequaquam arcendum censerem Praepositum, virum sane egregium opere et sermone potentem exhortari etiam iuxta contingibilem plus vel minus populi affluentiam, quae sane maior, ut plurimum, est in ultima dicta Missa, quam in alia parochiali, licet in hoc quoque diversa utrinque testimonia afferantur.*

Atque hinc descendendo ad iura Capituli, quae fusius exponuntur in scriptura per manus circumferenda, primum desumitur ex cap. 1, Sess. 23, *de ref.*, ubi Parochis mandatur Missam celebrare et applicare pro populo; cumque Sess. 24, cap. 1, *de ref. matrim.* statuatur, denunciationes matrimoniales fieri debere inter Missarum solemnia, hinc utrumque caput coniungendo infertur, denunciationes esse faciendas in Missa, quae a Parocho celebratur, et sic in Missa parochiali, et non in Missa Conventuali. Secundum constitutitur in decreto facto ab Odescalcho Episcopo Novarien. in visitatione anni 1663, ubi etiam ante erectionem Parochialis ecclesiae in Collegiatam, cum duplex Missa in eadem celebraretur, Parochialis videlicet et Conventualis, statutum legitur, quod publicatio edictorum et alia quaecumque spectantia ad munus parochiale, in Missa parochiali, et non in Conventuali explerentur. Tertium reponitur in praxi et consuetudine nedum Collegiatae Ecclesiae S. Bartholomaei, de qua nunc agitur, sed etiam aliarum vicinarum Collegiatarum, quae insimul sunt parochiales.

Succedunt iura Praepositi, quae pariter in scriptura per manus circumferenda fuse exponuntur. Et in eo quidem, quod attinet ad denunciationes

Matrimoniorum, caeterasque parochiales functiones, quidquid sit de decreto Episcopi Odescalchi, utpote edito, antequam Parochialis esset erecta in Collegiatam, urgent disposita in Synodo 11 Dioecesana Mediolanensi sub S. Carolo Borromaeo inter Acta Ecclesiae Mediolanen., pag. 341, ubi sic legitur: *denunciationes matrimoniorum, dierum festorum, vigiliarum, seu ieiuniorum et huiusmodi parochialia officia omnia intra Missae Conventualis solemnia praestentur, ubi Collegiatae Ecclesiae sunt Parochiales.* In eoque quod spectat ad conciones, cum in Parochiali et Collegiata S. Columbani Oppidi Blandrati Dioecesis Vercellen. exorta esset controversia inter Parochum et Praepositum et Canonicos super praedicatione tempore potius Missae parochialis, quam Conventualis, Sacra haec Congregatio die 14 nov. 1711, Lib. 61 Decret., pag. 498 a tergo, respondit, Praepositum esse manutenendum in quasi-possessione Evangelium explicandi tempore Missae Conventualis, quod ipsum fuit confirmatum die 27 maii 1713, pag. 221, Lib. 63 Decr.

Hisque stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An denunciationes Matrimoniorum, et Ordinandorum, aliaeque similes functiones parochiales faciendae sint in celebratione Missae Parochialis, quae celebratur in Parochiali et Collegiata Burgi Manerii, seu potius liceat Praeposito et Parocho eiusdem Collegiatae illas facere in celebratione Missae Conventualis, contradicente Capitulo in casu?*

2. *An liceat eidem Praeposito et Parocho habere conciones ad populum in diebus Dominicis et festivis inter celebrationem dictae Missae Conventualis absque consensu Capituli in casu?*

Die 10 iunii 1724: Non proposita.

Die 8 iulii 1724 Sacra, etc. respondit ad 1. Arbitrio Parochi.

Ad 2. Affirmative, dummodo fiant e suggestu, et non excedant medietatem horae.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 34, 47].

3278.

S. C. C., *Ulixbonen.*, 8 iul. 1724.

Proposita hac causa die 16 martii 1720,[1] nulla fuit capta resolutio, sed responsum: *dilata, et examinentur formiter Parochus, uterque coniux et testes, quatenus non fuerint formiter examinati.* Cohaerenter ad haec transmissa fuit ad Civitatem Ulixbonen. consueta epistola huius Sacrae Congregationis, et Ludovicus hic in Urbe citata parte, se examini subiecit. Cumque a S. C. fuerit die 20 novembris anni praeteriti rescriptum, quod causa proponeretur in Congregatione ab Eminentissimo Praefecto destinanda, disputandum in praesenti proponitur dubium: *an matrimonium sit nullum in casu?*

Praetensae vero nullitatis matrimonii fundamentum stat in Decretali

[1] Cf. N. 3201.

Summi Pontificis Gregorii IX, quae incipit: *Si conditiones, de conditionibus appositis*. Distinguit in hoc textu Pontifex conditiones contra substantiam matrimonii a conditionibus, quae sunt turpes aut impossibiles. Et licet idem Pontifex inter conditiones pugnantes contra substantiam matrimonii eas referat: prolem evitandi, vel cum alia contrahendi, aut adulterium permittendi, haec tamen e. g. dicta censeri debent, quo stante idem dicendum erit in omnibus aliis conditionibus, quae substantiae matrimonii adversantur. Cumque pactum emissum ante matrimonium, ingrediendi videlicet Religionem et in ea profitendi, abstinendi insuper ab usu et consummatione matrimonii una cum renunciatione cuicumque iuri, quod mulieri competere posset super corpore viri, superaddita expressione, quod in casu non adimplementi, matrimonium haberetur, ac si nunquam factum fuisset, multa contineat contra fidem, prolem et Sacramentum quae sunt tria bona nuptiarum, et sic substantiae matrimonii adversetur: ex hoc infertur ad nullitatem matrimonii, iuxta doctrinam divi Thomae, in 4 *Sententiarum*, dist. 28, qu. unica, art. 4. Haud urgente, quod conditiones saepe memoratae non fuerunt in actu matrimonii expositae, si etenim apocha, in qua conditiones continentur, fuit instante muliere ab Advocato composita, si die 6 maii apocham conditionibus repletam et supra relatam subscripsit; si a viro quoque consulti fuerunt Theologi super apochae validitate, si proprius contrahentium Parochus credidit, se non posse huic matrimonio, utpote conditionato, assistere, si paulo ante matrimonium vir et Parocho et testibus aperuit, se matrimonium contrahere relative ad apocham et iuxta tenorem ipsius: omnia haec simul iuncta ostendunt, imperceptibile esse, quod in actu matrimonii ab hisce conditionibus recedere voluerit, et eo fortius, cum iuxta supradicta, nocte diei 6 mensis maii apochae manifestatio facta sit Parocho et testibus, et die sequenti hora 10 contractum sit matrimonium, absque eo, quod ullum fuerit datum a muliere signum recedendi ab apocha, quam ipsa procuraverat et die immediate praecedente subscripserat; et deficiente verisimilitudine recessus, non videtur dubitandum de nullitate matrimonii. Minus refragante, quod vir habuisse dicitur copulam cum muliere, hinc inferendo recessum a protestationibus et conditionibus; copula haec siquidem debet subsequi matrimonium, ut per eam dici valeat recessum fuisse a conditonibus, et huius subsequentis copulae nulla fit mentio in binis sententiis de partibus, in quibus momenta rationum afferuntur pro supposita matrimonii validitate.

Unde onus erit EE. VV. decernere:

An Matrimonium sit nullum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Ex hactenus deductis Matrimonium esse nullum in casu.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 39-44].

3279.

S. C. C., *Bononien.*, 8 et 28 iul. 1724.

Agebatur de hac causa iam diebus 12 febr. et 10 iun. 1724, [1] verum tunc proponi non potuit in S. Congregatione.

Die 8 iulii 1724: Non proposita.

Die 28 iulii 1724 Sacra, etc. respondit ad 9. Affirmative ad primam partem, et quoad secundam negative, nisi Parochus vocatus renuat, vel alium Sacerdotem non substituat.

Ad 10. Affirmative, dummodo sit invitata.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 46, 56].

3280.

S. C. C., *Ulyxbonen.*, 8 et 28 iul. 1724.

Proposita fuit haec causa die 13 iunii 1722, [2] resolutio vero data die 26 iunii 1723. [3] Verum Ordinarius Orientalis petiit et obtinuit novam audientiam, disputatoque in Congregatione habita die 20 novembris eiusdem anni 1723, [4] responsum fuit: *Dilata, et coadiuventur probationes tam super qualitate singularum Cappellaniarum, quam super qualitate singulorum Ordinandorum*. A die huius rescripti plures elapsi sunt menses absque eo quod ab Ordinario Orientali aliquid exhibitum fuerit super qualitate singularum Cappellaniarum; cumque ad imponendum tandem finem huic controversiae Promotor fiscalis Patriarchatus Ulixbonen. Occidentalis in scriptura per manus circumferenda strenue probare conetur, eos, qui ordinati fuerunt ab Ordinario Orientali, et qui subditi erant Patriarchatus Occidentalis, ordines recepisse sine literis testimonialibus Patriarchae, et insuper Cappellanias, ad quarum titulum fuerunt ordinati, non esse vera ecclesiastica beneficia; onus erit EE. VV. decernere:

An sit standum, vel recedendum a decisis die 26 iunii 1723?

Die 8 iulii 1724: Non proposita.

Die 28 iulii 1724: Non proposita. [5]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 51, 57].

[1] Cf. N. 3275.
[2] Cf. N. 3243.
[3] Cf. N. 3265.
[4] Cf. N. 3271.
[5] Resolutionem vide infra, die 19 augusti 1724. – Cf. N. 3283.

3281.

S. C. C., *Savonen.*, 28 iul. 1724.

In Constitutionibus Synodalibus Dioecesis Savonen. editis anno 1627, haec habentur: *in oratoriis autem, in quibus concessa fuerit licentia generaliter celebrandi Missam, nunquam intelligatur concessa in diebus solemnibus, scilicet Nativitatis Domini, Epiphaniae, Paschatis Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, Assumptionis B. Mariae Virginis, Omnium Sanctorum et Patroni ecclesiae Parochialis in districtu cuius dicta oratoria sita sunt.* Consimilia habentur in Constitutionibus Synodalibus anni 1667, in quibus haec alia verba adduntur: *sicut nec etiam in triduo Passionis Domini Nostri; quod si in aliquo ex his diebus quis ausus fuerit celebrare, oratorium quidem ipso facto ecclesiastico subiaceat interdicto, Sacerdos vero, qui celebraverit, suspensionis poenam ipso facto incurrat.*

Sub obtentu, quod Sacerdos Petrus Pratus Cappellanus ecclesiae S. Mariae de Areneto, qui anno 1723 abstinuerat a celebranda Missa in praedicta ecclesia Feria V maioris Hebdomadae, Missam in eadem ecclesia celebraverit, nulla obtenta licentia, in proxima festivitate Paschatis Resurrectionis, Episcopus Savonen. eum declaravit suspensum a divinis, et ecclesiam S. Mariae de Areneto ecclesiastico supposuit interdicto, et quia tutus ad praedictam ecclesiam non dabatur accessus, ut in eius portis affigi posset interdictum, idem Episcopus demandavit Parochis loci Varazzae, ut illud inter Missarum solemnia publicarent, et in portis suarum ecclesiarum affigerent.

Appellatio fuit a Sacerdote, necnon a Senatore Ambrosio Imperiali, ad quem dicta pertinet ecclesia, interposita ad Tribunal Auditoris Camerae, causaque subinde remissa ab Auditore Sanctissimi ad hanc Sacram Congregationem, datae fuerunt iuxta morem literae ad Episcopum, ut informaret.

Episcopus in sua informatione retulit, se ad suspensionem et interdictum devenisse in executionem Constitutionum Synodalium in superioribus relatarum, et praecipue, cum dubitari non possit, quod ecclesia S. Mariae de Areneto sit sub illis comprehensa; licet enim antiquioribus temporibus iuxta communiorem opinionem fuerit ecclesia monialium, monialibus tamen saeculo XIV ad alium locum translatis, transiit ad laicos, et nunc pertinet ad Senatorem Imperialem, concludendo, quod quidquid esset de statu antiquo, in statu certe praesenti reputari non potest ecclesia, sed oratorium, cum antiqua ianua, per quam patebat aditus in viam publicam, modo sit clausa, cum ulterius versus medium eadem ecclesia sit quodam muro divisa, et demum in latere ipsius ecclesiae aperta modo sit quaedam porta, per quam patet aditus non in viam publicam, sed ad atrium seu *cortile* palatii Senatoris Imperialis, quod est muris circumdatum ita, ut ingressus a via publica ad ecclesiam non detur, nisi mediante ostio praedicti atrii sive *cortilis*. Circumstantia haec facti maximopere ponderatur a scribentibus pro Promotore fiscali, qui contendunt, nec oratorium publicum, multoque minus ecclesiam dici posse illam, quae sita est in atrio alicuius palatii muris circumdato.

Scribens e contra pro Senatore et pro Sacerdote Cappellano plura congerit ad suadendam nullitatem tum suspensionis tum interdicti. Hinc transeundo ad probationes, quae afferuntur ad effectum suadendi, quod aedes sacra S. Mariae sit publica ecclesia, et non oratorium privatum; prima constituitur in statu antiquo, quo attento, si aedes sacra erat ecclesia monialium, eadem utique esse non poterat oratorium privatum, sed publica ecclesia; secunda est, quod eadem aedes sacra fuit per unctionem chrismatis in muris consecrata, uti desumitur ex crucibus, quae adhuc existunt in eius lateribus; tertia est, quia adhuc hodie prope eam adest campanile cum campana fusa usque de anno 1011; quarta est, quia in ea existunt quatuor altaria. Ad partes posito, quod ecclesia versus medium sit quodam muro divisa et quod clausa fuerit antiqua ianua, per quam patebat aditus ad viam publicam, et aperta modo reperiatur quaedam ianua ecclesiae, quae tendit ad atrium palatii Senatoris, quod atrium est muris circumdatum: loquendo quippe de muro, dicitur illum elevatum fuisse non ad tollendam communicationem ecclesiae cum via publica, sed ad sustinendum tolum, cuius imminebat ruina; et sermonem habendo de reliquis, subditur, antiquam ecclesiae ianuam, quae modo clausa est, numquam habuisse immediatum aditum ad viam publicam, sed ad atrium sive plateam antiqui monasterii, quae erat muris circumdata. Addunt Scribentes pro Senatore, praesentem ecclesiae ianuam non distare ab antiqua, nisi per viginti passus, et accedentes ad ecclesiam posse in eam ingredi absque eo, quod palatium Senatoris ingrediantur, nec locum situm ante ecclesiam et muris circumdatum appellari posse *cortile* palatii, sed esse potius denominandum ecclesiae plateam.

Quocirca onus erit EE. VV. decernere:

1. *An aedes Sacra S. Mariae de Areneto sit ecclesia publica, vel oratorium privatum in casu?*

2. *An constet de nullitate et iniustitia interdicti et respective suspensionis a divinis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et fiat planta iudicialis, et addatur dubium iuxta mentem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 53-55].

3282.

S. C. C., *Mutinen.*, 19 aug. 1724.

Anna de Ambreville musicae artis peritissima, uti fertur, femina instat pro declaratione nullitatis matrimonii a se per verba de praesenti contracti die 4 februarii 1720, omissis de licentia Ordinarii publicationibus, cum Annibale Traerio in oratorio domus Comitis Annibalis de Saxis coram ipso

[1] Resolutionem vide infra, die 9 sept. 1724. – Cf. N. 3285.

et eius filio tanquam testibus et coram Parocho S. Vincentii habilitato ab eodem Ordinario ad assistendum Matrimonio, cum non esset contrahentium Parochus; eademque Anna instat pro nullitate, non obstante, quod de mense iulii 1722 a Vicario Generali Mutinen. fuerit pronuntiata sententia super obligatione praestationis erga Annibalem obsequiorum matrimonialium, parum urgentibus eo usque deductis pro invaliditate Matrimonii, quae Iudex declaravit non obstitisse, nec obstare.

Fundamentum Annae constituitur in hoc, quod Matrimonium ab ipsa contractum cum Annibale fuit simulatum, in quo rerum themate non est obligatorium iuxta textum in cap. *Tua nos, de sponsalibus*, et quia ad effectum probandi in foro fori simulationem, doceri debet de causa simulandi et de coniecturis et circumstantiis simulationem suadentibus. Causa simulandi reponitur in hoc, quod cum per quatuor menses Anna fuisset detenta in Fortalitio Mutinae, ne matrimonium contraheret cum quodam nobili iuvene, qui eius erat amore captus, eidemque fuisset notificatum, quod egressum e Fortalitio nunquam esset consecutura, nisi aut cum alio viro non disparis sed aequalis conditionis Matrimonium de praesenti contraheret, vel professionem regularem inter Moniales emitteret: alius sibi non supererat modus libertatem consequendi, quam Matrimonium simulando, et illud de facto contrahendo, sed ficte tantum et apparenter et absque animo se obligandi. Transeundo ad coniecturas sive circumstantias, prima desumitur ex epistolis ab Anna ante Matrimonium conscriptis et Mediolanum ad Abbatem Maggium transmissis, et ex eiusdem Abbatis responsionibus, ex quibus colligitur, mulierem ab Abbate requisivisse, ut virum callidum inveniret, qui aptus esset ad simulationem, eidemque subinde notificasse, quod Annibalem Traerium invenerat, cum quo erat Matrimonium simulatura, quod consilium ab Abbate fuit approbatum. Secunda eruitur ex ipsa lectura capitulorum matrimonialium, quae ante matrimonium concordata fuerunt; in illis etenim conventum est, quod futuri coniuges deberent in separatis domibus degere, unusquisque propriis expensis usque ad proxime futurum mensem maii: ex hoc quippe insolito pacto ad simulationem arguitur. Tertia est, quod teste etiam Episcopo, praedictum pactum executioni mandatum fuit; cumque die 15 februarii facile fuerit mulieri iuxta Abbatis Maggi consilium una cum Annibale accedere sub praetextu cuiusdam necessitatis ad Civitatem Mantuae, sic res disposita fuit, ut uno die citatis equis iter perficeretur, nec sub eodem tecto insimul pernoctarent; quinimmo cum statim ac Anna ad Civitatem Mantuae pervenit, accesserit ad Principem Gubernatorem, eique coram Annibale totam rei seriem aperuerit, et statim apud honestam matronam se receperit et deinde ingressa sit Conservatorium S. Francisci Tertii Ordinis, et in foro ecclesiastico protestationem emiserit de nullitate Matrimonii ex capite simulationis, non una, sed multiplex dicitur in hoc rerum complexu adesse simulationis coniectura. Quarta tandem infertur ex attestatione ipsius Annibalis Traerii exarata die 26 decembris 1723, in qua praevio iuramento asserit: primo, se ante Annae carcerationem in Fortalitio Mutinensi cum ea locutum non fuisse; secundo, se in Fortalitium

ingressum fuisse, ut instrumentum musicale aptaret; tertio, se mulieri notificasse, quod non erat e carcere egressura, nisi Monialis fieret aut Matrimonium contraheret, eamque idcirco requisivisse, ut se in maritum duceret; quarto, fuisse ab Anna responsum, se nolle verum matrimonium contrahere, sed illud fingere velle, ipsiusque auxilium hac de causa implorasse.

Fundamento simulationis aliud pro nullitate matrimonii superadditur fundamentum a Defensoribus Annae, quod videlicet contractum fuit propter metum cadentem in constantem mulierem, ut ipsa videlicet e carcere liberaretur; parum urgente, non fuisse ipsam adactam ad contrahendum matrimonium cum determinata persona, quia iuxta veriorem sententiam laeditur libertas matrimonii, illudque idcirco nullum est, sive quis compellatur ad illud contrahendum cum una determinata persona, sive absolute et simpliciter adigatur ad illud ineundum, relicta ineundi libertate cum indeterminata persona.

Porro tres extant extraiudiciales attestationes, quibus deferendum non est. His positis, onus erit EE. VV. in praesenti decernere:

An Matrimonium sit nullum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et examinentur testes formiter, et coadiuventur probationes iuxta instructionem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 66-68].

3283.

S. C. C., *Ulyxbonen.*, 19 aug. 1724.

Reproposita hac causa, de qua diebus 8 et 28 iulii 1724 [2] sub consueta forma: *An sit standum vel recedendum a decisis die 26 iunii 1723:* [3]

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Quoad 1. et 2. pro nunc in decisis quoad Valentinum Pereiram et Emanuelem Nunes Colares; et quoad 3. praevio recessu a decisis, Episcopus Tagasten. consulat conscientiae suae.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 69].

3284.

S. C. C., *Montis Politiani*, 19 aug., 9 sept. 1724.

Tarusinus Salimbeni in ultimo, cum quo decessit, testamento demandavit, ut omnes et singuli fructus suae hereditatis, detractis prius expensis et nonnullis oneribus, multiplicarentur et investirentur in bonis stabilibus, usquequo ex eorum redditibus aut solis aut cum additamento aliorum relictorum, quae fierent a benefactoribus, erigi posset Conservatorium, in quod pauperes puellae periculis expositae reciperentur, et in quo alerentur,

[1] Resolutionem vide infra, die 9 iun. 1725. – Cf. N. 3299.
[2] Cf. N. 3280.
[3] Cf. N. 3265.

usquequo occasio ipsis daretur aut matrimonium contrahendi aut profitendi in Religione. Assumpta ab Administratoribus deputatis hereditatis administratione, eademque plurium annorum spatio continuata, habitus fuit anno 1703 recursus ad san. mem. Clementem XI, expositaque insufficientia reddituum pro adimplenda voluntate testatoris, nec non operis inutilitate in Civitate Montis Politiani, et quod satius futurum esset hereditatem applicare Monasterio monialium S. Bernardi, quod paupertate laborabat, cum obligatione tamen, ut unam pauperem puellam ab ipsis Administratoribus nominandam absque ulla dote reciperent, examen negotii fuit a Sanctitate Sua ad hanc Sac. Congregationem remissum.

Scriptum fuit iuxta morem Episcopo tunc temporis pro informatione et voto; eodemque attestante, vera esse omnia, quae ab Administratoribus fuerant exposita una cum transmissione status hereditarii, Sacra haec Congregatio die 12 ianuarii 1704 censuit, si Sanctitati Suae placuisset, Ordinario committi posse, ut superextantes fructus hereditatis, tam decursos, quam decurrendos Monasterio assignaret, ita tamen, ut Monasterium et eius Officiales in forma iuris valida sese obligarent de recipiendo gratis tres educandas, status et conditionis a testatore praescriptae, uti habetur Lib. 54 Decret., fol. 14. Post lapsum nonnullorum annorum sub obtentu, quod Monasterium S. Bernardi hereditatem praedictam cum relato onere acceptare noluisset, habitus fuit ad hanc Sac. Congregationem iteratus recursus, et supplices preces exhibitae sunt pro hereditatis applicatione favore Seminarii Montis Politiani, sed cum ab hac Sac. Congregatione responsum fuisset, quod terminus praefigeretur Monasterio pro acceptanda vel repudianda hereditate, moniales intra terminum praefixum acceptarunt; quocirca die 26 ianuarii 1709 demandatum fuit, ut procederetur ad executionem rescripti alias editi die 12 Ianuarii 1704, uti, habetur Lib. 59 Decret., pag. 23.

Ab anno 1709 Monasterium est in possessione hereditatis Salimbeni. Cumque moderno Reverendissimo Episcopo in mentem venerit, non absolute et simpliciter exorare ut Monasterium dicta hereditate privetur, sed instare, ut eiectis tribus puellis alias introductis, Monasterium libere hereditate fruatur ad tempus determinatum, ut hoc interim deveniendum sit ad erectionem Conservatorii a testatore demandati: disputanda proponuntur duo dubia ad calcem restrictus referenda. Huiusce petitionis momentum stat in obreptione et subreptione, quarum ope supponitur impetrata fuisse a Monasterio praecedentia pro applicatione rescripta: suppositum quippe fuit Sacrae Congregationi, quod fructus hereditarii vix ascenderent ad annua scuta centum, a quibus essent demenda staria octuaginta frumenti et scuta septem quolibet anno Canonicis persolvenda, quando iuxta statum firmatum a moderno Episcopo annui redditus deductis memoratis oneribus ascendunt ad scuta 180 monetae Romanae, a qua summa demenda tantum dicitur partita scutorum duodecim. Rursus suppositum fuit Sacrae Congregationi, quod nec saeculi decursu fabrica aptari potuisset pro puellis recipiendis, stante reddituum hereditariorum tenuitate, quando modica impensa duae domus hereditariae possunt dictae habitationi aptari. Demum suppositum

fuit, quod inutile erat futurum hoc Conservatorium in Civitate Montis Politiani, quando nedum utilitas, sed necessitas Conservatorii, ne pauperes puellae periclitentur, evidentissima esse videtur. Adversus haec autem Monasterium S. Bernardi excipit asseritque, duram admodum esse provinciam a se hereditatem avocare, qua non oscitanter, sed praeviis duobus rescriptis huius Sacrae Congregationis fuit cum onere enunciato applicata.

Unde ex iuribus circumferendis, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An commutatio piae voluntatis quondam Tarusini Salimbeni facta ad favorem Monasterii S. Bernardi vigore decretorum Sac. Congregationis emanatorum sub diebus 12 ianuarii 1704 et 26 dicti 1709 sustineatur in casu?* Et quatenus negative:

2. *An idem Monasterium restituere teneatur omnia et singula bona hereditaria dicti Tarusini Salimbeni ad effectum erigendi ex illis Conservatorium puellarum ab eodem Tarusino ordinatum in casu?*

Die 19 augusti 1724: Non proposita.

Die 9 septembris 1724 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Satis provisum in 1.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 70-72].

3285.

S. C. C., *Savonen.*, 9 sept. 1724.

Impetrata nova audientia in controversia, de qua sub die 28 iulii 1724,[1] disputandum in praesenti proponitur dubium:

An sit standum vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Praevio recessu a decisis, ecclesiam esse publicam, facta tamen per Senatorem Imperialem in publico instrumento declaratione, se nullum ius habere in area sita ante ecclesiam, necnon quod claves tam ecclesiae quam areae praedictae retineantur a Cappellano, et ad D. Secretarium cum Sanctissimo, pro declaratione, quod area non gaudeat immunitate; et quoad secundum affirmative et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 72].

3286.

S. C. C., *Amalphitana*, 30 sept. 1724.

Iuxta Constitutiones Synodales in Ecclesia Metropolitana Amalphitana Hebdomadarii octo esse debent. Cum autem per turnum isti deservirent, et nonnulli ex his essent inhabiles, Archiepiscopus cum consensu, ut asseritur, sui Capituli, ne Ecclesiae servitium damnum aliquod pateretur, augendum decrevit numerum Hebdomadariorum, diviso in duos quolibet Hebdomadariatu in casu vacationis. Mortuo uno Hebdomadario,

[1] Cf. N. 3281.

fuerunt de Hebdomadariatu provisi Philippus Cimini et Constantius Porpora, qui sub obtentu, quod redditus non sint servitio coaequales, insteterunt, ut medietas alterius Hebdomadariatus vacantis alteri ipsorum conferretur, ex quo potissimum praedicta divisio Hebdomadariatuum obstat Constitutionibus Synodalibus. Scriptum fuit Archiepiscopo pro informatione et voto, qui die 29 aprilis 1723 retulit, divisionem factam fuisse, ut servitio Ecclesiae consuletur; rescriptumque fuit die 20 novembris eiusdem anni pro nova informatione super natura Hebdomadariatuum, an videlicet sint vera Beneficia, firma interim remanente Hebdomadariatuum divisione per Episcopum facta cum consilio et assensu Capituli.

Contendunt Philippus Cimini et Constantius Porpora, quibus ceteri Hebdomadarii consentiunt, Hebdomadariatus esse vera Beneficia, cum Hebdomadarii sint de gremio Capituli, habeant in illo vocem activam et passivam, et stallum in choro, et insignia gerant, hoc est almutiam, non sint amovibiles ad nutum, et ipsemet Archiepiscopus in actu proportionato Hebdomadariatus appellaverit et habuerit pro veris Beneficiis, tum quia sic eos nominavit in attestationibus ad Datariam transmissis, tum quia nonnullos ordinavit in Sacris ad titulum eorundem. Contendunt praeterea Hebdomadarii, non potuisse fieri super memoratam divisionem ex quo si integra portio uniuscuiusque Hebdomadarii est in scutis 25, nemo est, qui non videat, quod facta divisione huius summae in binos Hebdomadarios, neuter ex illis habet modum, quo vivere possit.

Archiepiscopus in prima informatione ait, quod si iuxta Constitutiones Synodales Hebdomadarii debent esse octo, ita ut hic numerus non sit alterandus, debebunt Hebdomadarii non alternatim per hebdomadas, sed quotidie choro inservire, cum hoc ipsum in iisdem Constitutionibus Synodalibus praescribatur, eaedemque non partialiter, sed totaliter sint observandae, quatenus observari debeant. Idem Archiepiscopus in alia sua informatione scripta die 11 februarii 1724 ait, Hebdomadariatus conferri ab Archiepiscopo ad nominationem Capituli sexaginta abhinc annis, et ignorari, quomodo haec praesentatio ad illud pertineat. Idem addit, hos Hebdomadarios olim appellatos fuisse Presbyteros Capituli, et nomen Hebdomadariorum illis impositum fuisse in Synodo Dioecesana anni 1639, et idcirco se opinari, eos non esse veros Beneficiatos, sed Ministros Ecclesiae inservientes.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Hebdomadariatus Ecclesiae Metropolitanae Civitatis Amalphi sint Beneficia ecclesiastica, sive potius Officia in casu?*

2. *An divisio eorumdem facta per Reverendissimum Archiepiscopum sustineatur in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative quoad primam, et negative quoad secundam partem.

Ad 2. Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 88].

3287.

S. C. C., *Monasterien.*, 30 sept. 1724.

Proposita fuit haec causa et resoluta die 15 maii 1723;[1] verum obtenta nova audientia die 9 septembris 1724,[2] consuetum dubium: *An sit standum, vel recedendum a decisis*, tunc proponi non potuit; quare onus erit EE. VV. in praesenti decernere.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et fructus deberi Canonico usque ad praesentem diem, et Canonicus omnino redeat ad suam residentiam, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 83].

3288.

S. C. C., *Auximana*, 18 nov., 2 dec. 1724.

Communitas Cinguli et Rectores Beneficiorum, caeterique Sacerdotes Missam celebrantes in Collegiata Ecclesia dicti loci contendunt, se non teneri ad contributionem utensilium favore Capituli.

Huius praetensionis fundamenta desumuntur: primo ex constructione ipsius Ecclesiae Collegiatae; cum etenim Communitas obtinuerit ab illis de Simonettis facultatem demoliendi ecclesiam SS. Salvatoris, quae ad eosdem pertinebat, ut novam amplam Collegiatam construere posset, inter caetera conventum fuit, ut in Ecclesia construenda illi de Simonettis novam haberent cappellam, additis his aliis verbis: *che li Signori Preposto e Canonici siano obligati somministrare per officiare, e dir Messa nella Cappella, che hanno detti Signori Simonetti nella nuova Chiesa, tutti li paramenti necessari per li Sacerdoti celebranti, conforme somministrano e hanno somministrato per le altre Cappelle;* secundo, ex quo Cardinalis Verospius Episcopus Auximanus mandavit, ut Cappellani obligati ad celebrandum in Collegiata Ecclesia, et non celebrantes, solvant quinque obulos pro qualibet Missa, quam diebus ferialibus non celebrabunt, et iulium unum pro qualibet Missa, quam diebus festivis de praecepto omittent, et mulctas has applicavit pro supellectilibus eiusdem Ecclesiae Collegiatae; tertio, ex quo sufficientes habet Ecclesia Collegiata proventus; quarto denique ex consuetudine tum in hac Collegiata, tum in aliis loci Ecclesiis practicata, ad cuius tramites asseritur, utensilia a celebrantibus nec in praeteritum fuisse soluta, nec solvi in praesenti.

Ex adverso, Praepositus et Canonici asserunt, celebrantes in sua Ecclesia eximi non posse a solutione utensilium, tum quia exactio haec est iuri consona, tum quia est confirmata a decretis editis in visitatione huiusce

[1] Cf. N. 3262.
[2] Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 76.

Dioecesis a clar. mem. Cardinali Bichio Episcopo Auximano, et a clar. pariter mem. Cardinali de Abdua, Visitatore Apostolico, quae decreta suam habuerunt executionem, et demum quia in aliis ecclesiis Cinguli passim fit.

His stantibus dignabuntur EE. VV. decernere:

An Rectores Beneficiorum, Cappellani, aliique celebrantes in Ecclesia Collegiata Cinguli teneantur solvere utensilia Capitulo dictae Ecclesiae, et pro qua summa in casu?

Die 18 novembris 1724: Non proposita.

Die 2 decembris 1724: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 97, 101].

3289.

S. C. C., *Mediolanen.*, 2 dec. 1724.

Descripta fuit haec causa in folio Congregationis diei 10 iunii 1724,[2] sed tunc proponi non potuit. Proposita vero in praesenti sub iisdem dubiis:

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Pro nunc negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 100].

3290.

S. C. C., *Auximana*, 16 dec. 1724.

Descripta fuit haec causa in folio Congregationis diei 18 novembris et 2 decembris 1724,[3] verum tunc proponi non potuit. Proposita autem in praesenti sub eadem dubii formula:

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Expectetur novus Episcopus. [4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 105].

3291.

S. C. C., *Lauretana*, 16 dec. 1724.

Clericus Dominicus Curtius praesentari a patronis obtinuit ad unum ex quatuordecim Beneficiis residentialibus ecclesiae Parochialis Castri Fidardi; et Episcopus noluit eum instituere. Interpellatus Episcopus de causa recusationis, respondit, Clericum Dominicum non esse integrae probitatis, esse in litteris imperitum, natalibus obscurum, et ecclesiam indigere Sacerdote, nec eum propter aetatem, in qua est constitutus, caeterosque

[1] Cf. etiam N. 3290; resolutionem vide infra, die 23 febr. 1726. – Cf. N. 3312.
[2] Cf. N. 3276.
[3] Cf. N. 3288.
[4] Resolutionem vide infra, die 23 febr. 1726. – Cf. N. 3312.

defectus supra recensitos posse ad Sacerdotium ascendere, seque idcirco patronos monuisse, ut alium idoneum praesentarent.

Recepta hac Episcopi informatione, relataque inter summaria precum instantia Dominici petentis, ut Episcopo demandaretur, quod se ad Beneficium institueret, in Congregatione habita die 26 iulii 1723 rescriptum fuit: *Lectum;* sed impetrata ab eodem nova audientia, proponuntur in praesenti discutienda bina dubia ad calcem restrictus referenda.

Primum dubium respicit naturam Beneficii, an videlicet dicendum sit Sacerdotale, necne; et Clericus Dominicus contendit, non esse Sacerdotale, cum id non colligatur ex fundatione, ipsumque fuerit alias collatum simplicibus Clericis, et signanter Ioanni Francisco de Philippis, per cuius obitum idem actu vacat. Secundum dubium respicit institutionem, an ea videlicet sit eidem Dominico danda; et ipse exorat pro concessione, cum nullum determinatum delictum sibi opponatur; et imperitia litterarum sit exclusa ab attestationibus, quas affert pro sua idoneitate, et defectus aetatis ad rem, de qua agitur, non subsistat, cum sit constitutus in vigesimo anno suae aetatis.

E contra Promotor fiscalis excipit, et quoad naturam Beneficii asserit, illud esse Sacerdotale, cum ex fundatione habeatur, illud una cum aliis fuisse institutum, ut Beneficiatus opem ferret Parocho in Sacramentis administrandis; et in eo quod attinet ad institutionem aliis, licet non Sacerdotibus ad hoc Beneficium concessam, subdit, id contigisse vel quia agebatur de Clericis, qui intra annum poterant ad Sacerdotium ascendere, vel quia agebatur de Compatronis; et in eo quod spectat ad petitam a Clerico institutionem, ait quoad mores esse deferendum informationi Ordinarii, et quoad litterarum Magistro Scholae, qui favorabiliter non est testatus favore Oratoris.

Iura hinc inde circumferuntur; quocirca onus erit EE. VV. decernere:

1. *An Beneficium de quo agitur, sit Sacerdotale, necne in casu?* Et quatenus negative:

2. *An praesentatus sit instituendus in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Satis provisum in 1.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 106].

3292.

S. C. C., *Turritana*, 16 dec. 1724, 13 ian. 1725.

Archiepiscopatus Turritanus vacat, et Decanus Capituli suscepit administrationem spolii et fructuum dicti Archiepiscopatus vacantis, accedente fideiussione quinque personarum, et signanter Ioannis et Simonis de Ryo. Durante adhuc administratione, Ioannes et Simon iudicium introduxerunt coram Vicario Capitulari pro liberatione a fideiussione supra memorata, vocatoque ad causam Capitulo, Oeconomus Capituli cedulam exhibuit recusationis personae Vicarii Capitularis ex motivis et rationibus suis

tempore et loco discutiendis coram arbitris. Cumque hoc minime obstante Vicarius Capitularis ad ulteriora processerit, et propositam recusationem reiecerit ad devolutivum, interposita fuit appellatio ad Delegatum Apostolicum appellationum in Regno Sardiniae, et ab hac facti serie ortum ducit prima controversia inter Capitulum et Vicarium Capitularem. Praeter controversiam mox memoratam aliae etiam insurrexerunt inter Vicarium et Capitulum. Capitulum quippe contendit, sibi competere facultatem recipiendi recusationes Vicarii Capitularis propositas et proponendas a dioecesanis, et ad se pertinere deputationem arbitrorum pro admittendis seu reiiciendis recusationum causis, et in sequelam huiusce facultatis se rite et recte recepisse recusationes et suspiciones contra Vicarium propositas ab illis Parochis Ecclesiarum Parochialium de Ossi et de Osilo.

Quando contra Iudicem legitima suspicionis causa assignatur, arbitri sunt eligendi, qui de causis suspicionis cognoscant, ita ut causa suspicionis coram Iudice sit alleganda, sed eius cognitio ad arbitros sit deferenda, qui de ea cognoscere debent intra terminum competentem iuxta textum in cap. *Secundo requiris*, § *Tertio postulas*, et in cap. *Cum speciali, de appellationibus*, et in cap. *Legitima*, eodem titulo, in 6; si Vicarius autem Episcopi allegetur suspectus, causa recusationis coram Episcopo probanda est, nisi causa suspicionis ipsum etiam Episcopum respiciat, in quo rerum statu recurrendum erit ad arbitros iuxta textum in Cap. *Si contra unum, de offic. iudicis delegati*, in 6; et in terminis Vicarii Capitularis, qui suspectus allegetur, nonnulli asserunt, ad Capitulum pertinere electionem arbitrorum, qui cognoscant de causis suspicionis, et alii sustinent, non posse Capitulum hos arbitros deputare, sed debere per seipsum de causis suspicionis cognoscere.

Dignabuntur itaque EE. VV. ex iuribus circumferendis decernere:

1. *An Vicario Capitulari Turritano liceat procedere in causis Canonicorum Ecclesiae Metropolitanae tam in communi, quam in particulari, non obstante illius suspicione seu recusatione per eosdem Canonicos seu Capitulum alligata in casu?*

2. *An competat Capitulo Metropolitano Turritano facultas recipiendi recusationes Vicarii Capitularis per dioecesanos Turritanos propositas seu proponendas, et respective deputandi arbitros pro admittendis seu reiiciendis causis earundem recusationum in casu?*

3. *An praefato Capitulo Ecclesiae Metropolitanae licitum fuerit recipere suspiciones seu recusationes eiusdem Vicarii coram ipso propositas per Rev. D. Antonium Murgiam Rectorem ecclesiae Parochialis de Ossi et Rev. P. Antonium Franciscum Serram Plebanum ecclesiae Parochialis de Osilo in casu?*

Die 16 decembris 1724 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. et 3. Affirmative.

Impetrata autem a Vicario Capitulari nova audientia, dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit standum vel recedendum a decisis die 16 decembris 1724?

Die 13 ianuarii 1725 Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. In decisis.

Ad 3. Recedendum a decisis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 107-109, 115].

3293.

S. C. C., *Asculana*, 3 et 24 mart. 1725.

Cum a Confraternitate Sanctissimi Suffragii erecta in ecclesia Sanctissimae Trinitatis terrae Offidae Dioecesis Asculanae expeditum fuisset monitorium Auditoris Camerae adversus Promotorem fiscalem Curiae Episcopalis super nonnullis assertis iuribus ipsam eximentibus ab Ordinarii iurisdictione, instante Curia Episcopali, causa ab Auditore Sanctissimi remissa fuit ad hanc Sacram Congregationem, et sequentia dubia disputanda proponuntur, et iura utriusque partis circumferuntur. Et in eo, quod attinet ad primum dubium, Episcopus protestatur se non praetendere, quod Confratres habere non possint suas Congregationes sine sua licentia et interventu, sed se tantummodo praetendere, quod possit, si velit, intervenire Congregationibus vel per se vel per suum Vicarium, ut in secundo dubio, subditque, quod in hypothesi, in qua interveniat vel per se, vel per alium, nullam habere praetensionem circa suffragii praestationem, ut in tertio dubio; cumque in quinto dubio quaeratur, an Officiales teneantur reddere rationem administrationis Ordinario sive in actu visitationis, sive alio tempore, Confraternitas, quae se exemptam asserit, admittit nihilominus, suos Officiales teneri ad redditionem rationis Episcopo, tanquam Delegato Sedis Apostolicae.

Iura circumferuntur; quocirca onus erit EE. VV. decernere:

1. *An liceat Confratribus Confraternitatis Sanctissimi Suffragii terrae Offidae convocare Congregationes tam generales, quam particulares, ac devenire ad electionem Officialium, aliaque negotia Confraternitatis proponere ac determinare absque licentia et assistentia Reverendissimi Episcopi, seu Vicarii Foranei, aut alterius personae per Reverendissimum Episcopum deputandae?* Et quatenus affirmative:

2. *An saltem Reverendissimus Episcopus in aliquo casu per se vel per alium ab ipso deputandum possit intervenire dictis Congregationibus generalibus?* Et quatenus affirmative:

3. *An Episcopus, seu persona per eum deputanda possit suffragium ferre?*

4. *An liceat Reverendissimo Episcopo removere Officiales et Ministros a Confratribus electos, quatenus non sint idonei, et graves exceptiones patiantur?*

5. *An Officiales teneantur reddere rationem eorum administrationis Ordinario, sive in actu visitationis, sive alio tempore, et in quo loco?*

6. *An Officiales sive Confratres possint acceptare legata, et pecunias relictas a testatoribus investire, vel in usus a testatoribus destinatos, sive in alios erogare absque licentia Ordinarii?*

Die 3 martii 1725: Non proposita.

Die 24 martii 1725 Sacra, etc. respondit ad 1., 2. et 4. Affirmative.

Ad 3. Negative.

Ad 5. Affirmative, tam in actu visitationis, quam extra, et in loco ab Episcopo designando, in terra tamen Offidae.

Ad 6. Negative, et quoad legata pure lucrativa, et erogationem in usum a testatoribus designatos, affirmative, sed cum participatione Episcopi.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 135, 137].

3294.

S. C. C., *S. Marci*, 3 et 24 mart. 1725.

Sacrum Concilium Tridentinum, Sess. 21, cap. 5, *de ref.*, decrevit, ut Episcopi etiam tamquam Sedis Apostolicae Delegati, possent facere uniones perpetuas quarumcumque ecclesiarum Parochialium et aliorum Beneficiorum curatorum, vel non curatorum cum curatis propter paupertatem Parochiarum et ut illis subveniatur. Ad tramites huius sanctionis Theodorus Fantonus Episcopus S. Marci anno 1657, cum in actu visitationis sumptis debitis informationibus cognovisset, Parochialem ecclesiam S. Petri terrae Roggiani paupertate laborare, eidem univit Beneficium simplex Sanctae Mariae de Constantinopoli, instante Fabio Scaramuzza Parocho, et insimul dicti Beneficii simplicis possessore, praeservatis tamen oneribus Missarum eidem Beneficio annexis, quae a Parocho et eius successoribus voluit adimpleri, imposito ulterius eisdem onere personaliter quolibet anno comparere in Cathedrali die festo S. Nicolai, Episcopo praesentandi quatuor libras cerae albae in signum reverentiae.

Ab inde citra quinque numerantur Parochi, qui Parochiam et Beneficium uti Parochiae unitum possederunt; cumque in collatione Parochiae ultimo loco facta ab Episcopo Sacerdoti Thomae Lippo dismembratum ab ea fuerit Beneficium S. Mariae de Constantinopoli cum enunciativa, quod non constabat per legitima documenta de bono iure et possessione Parochorum, et quod hoc Beneficium unire intendebat Praebendae Theologali aut Poenitentiarii, quaestio exorta est inter memoratum Sacerdotem Lippum et Promotorem fiscalem super hac dismembratione.

Contendit autem Sacerdos, dismembrationem non sustineri, cum de unione facta favore Parochiae constet ex ipso authentico actu facto a Theodoro Fantono Episcopo S. Marci usque de anno 1657, uti supra dictum fuit, et ulterius certa sit paupertas ecclesiae Parochialis, quae non habet in redditu, nisi scuta octo monetae Romanae, et Beneficium unitum, demptis oneribus, non excedat summam ducatorum novem monetae Neapolitanae.

Excipit e contra Promotor fiscalis, ignorari, quo iure potuerit Episcopus Fantonus unire Beneficium Parochiae, cum Beneficium esset de corpore reddituum mensae episcopalis. Addit, cessasse paupertatem Parochialis ob legata eidem facta, et concludit, in Cathedrali deesse Praebendas Theologalem et Poenitentiariam, et earum erectionem fuisse specialiter Episcopo commissam tunc, cum san. mem. Clemens Papa XI eidem Episcopo contulit Episcopatum.

Iura circumferuntur; unde onus erit EE. VV. decernere:
An dismembratio sustineatur in casu?

Die 3 martii 1725: Non proposita.
Die 24 martii 1725 Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 136, 138].

3295.

S. C. C., *Bononien.*, 14 apr. 1725.

Anno 1691 Soror Laura Maria Margharita Vinciguerra assumpsit habitum Sororum Tertiariarum S. Mariae Servorum Civitatis Bononiae, et ante professionem facta fuit Collegio Sororum solutio consuetae dotis librarum mille, quae a dicto Collegio datae fuerunt Augustinae de Fabris matri memoratae Sororis Laurae Mariae Margharitae Vinciguerrae, quae super suis bonis extradotalibus censum imposuit, venditque Collegio pretio annuarum librarum sexaginta, reservatis fructibus seu redditibus favore Sororis Mariae Laurae, quoadusque viveret, et reservatis Collegio tam fructibus quam capitali post obitum eiusdem. Saepe memorata Soror Laura Maria vitam cum morte commutavit anno 1722, sibique scripsit heredem Augustinam matrem, dicti census debitricem; introductoque a Sororum Collegio iudicio pro fructibus census decursis et non solutis, excitata fuit ab Augustina controversia de labe simoniaca, quae in assignatione librarum mille iuxta suam praetensionem contigerat, et quae totum idcirco inficiebat contractum; et pro hac sua praetensione adstruenda et confirmanda duplex proposuit fundamentum: alterum quod in Regulis Collegii approbatis a Summo Pontifice Martino V non fuerat ulla solutio praescripta; alterum, quod Sorores istae Tertiariae vivunt de proprio, nec aliquid a Collegio recipiunt, in quo rerum themate, subdidit, non esse dubitandum de labe simoniaca in solutione librarum mille ante professionem, cum cesset titulus alimentorum, per quem simonia in dictis solutionibus emittatur.

Iudex, coram quo causa pendebat, substitit; delataque articuli cognitione ad hanc Sac. Congregationem, datae fuerunt litterae ad Eminentissimum Ordinarium pro informatione et voto, et in eius responsione haec continentur: 1. quod census legitime impositus fuit et cum omnibus requisitis famigeratae Bullae S. Pii V;[1] 2. quod solutio librarum mille non solum Bononiae persolvitur Collegio harum Sororum, antequam aliqua in eo emittat professionem, sed etiam caeteris Tertiariarum Collegiis, quae multiplicia sunt in dicta Bononiae Civitate; 3. quod Collegium suis Sororibus plura subventionum commoda exhibet tempore infirmitatis et mortis, quoad medelas videlicet, sepulturam, suffragia et alia communia servitia, dum vivunt.

Caeterum in eo, quod spectat ad articulum simoniae vel illicitae exactionis in casu dotium, quae a monialibus persolvuntur Monasteriis occasione professionis, communissima et recepta esse videtur sententia, quod vera committatur simonia, quando fit pactio dandi dotem vel aliquid aliud

[1] Const. *Cum onus*, 19 ian. 1569. – Bull. Rom., tom. 4, III, p. 52-54.

Monasterio sive diviti sive pauperi, tamquam pretium ingressus in Religionem, vel professionis, sed quando fit pactio dandi dotem vel aliquid aliud Monasterio in causam alimentorum ingredientis vel profitentis, tunc si Monasterium est opulentum, pactio redolet speciem simoniae et avaritiae, secus autem, quando Monasterium est inops: tunc quippe pactio permissa est et a totius Ecclesiae consuetudine approbata. Cumque in praesenti casu moniales vivant de proprio, et a Collegio tantum recipiant medelas tempore infirmitatis, et tempore mortis sepulturam, suffragia et alia communia servitia, dum vivunt, et de paupertate Monasterii constet ex his, quae supra dicta sunt, onus erit EE. VV. resolvere:

An in casu, de quo nunc agitur, adsit simonia, vel aliquid illicitum, ita ut Monasterium sive Collegium agere non valeat pro fructibus decursis et non solutis census impositi anno 1691?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Non esse simoniam, et Monasterium agere posse pro fructibus census decursis et non solutis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 153-155].

3296.

S. C. C., *Gnesnen.*, 14 apr. 1725.

Cum Archiepiscopatus Gnesnensis vacasset anno 1721, et iuxta morem, convocato Capitulo electi fuissent in Administratores bonorum mensae archiepiscopalis nonnulli Canonici, unus videlicet pro administratione nonnullorum bonorum, et alii pro aliis bonis administrandis, et ad Archiepiscopatum promotus subinde fuisset anno 1724 Theodorus Potochj, idemque urgere coepisset pro redditione rationis, et recusantibus Canonicis Robertson et Drialynski, qui bona Archiepiscopatus administraverant, comparere, sub obtentu potissimum, quod Archiepiscopus procedere non poterat ad exigendam dictam rationem sine adiunctis: novus Archiepiscopus ad censuras processit, exortaque inter ipsum et dictos Canonicos controversia, ea fuit ab Eminentissimo Auditore Sanctitatis Suae ad hanc Sac. Congregationem remissa, cum advertentia tamen, quod in praesenti tantum agitur de memoratis duobus Canonicis, et non de Vitekosalcki, qui fuisse dicitur Administrator Generalis, et modo est Episcopus Culmensis, de quo particulariter suis loco et tempore videndum erit.

Contendit autem Archiepiscopus, se rite et recte processisse ad censuras, cum de administratione bonorum nulla esset dubitatio, et certa esset contumacia Administratorum in non comparendo, et omnia de iure et praxi Regionis necessaria servata fuerint, antequam ad censuras deventum sit. Et in eo, quod attinet ad exigendam rationem sine adiunctis, ponderandum esse videtur: primo, quod Sacrum Concilium Trid., Sess. 24, cap. 16, *de ref.*, decernit, Episcopum promotum exigere debere ab Officialibus et Administratoribus a Capitulo deputatis, etiamsi sint ex eodem Capitulo, rationem administrationis, et posse eos punire, si in administratione deliquerint, etiamsi iidem absolutionem aut liberationem a Capitulo

reportassent; secundo, quod idem Concilium Sess. 25, cap. 6, *de ref.* decernit, quod si Episcopus extra visitationem adversus aliquem ex Canonicis procedere velit, teneatur id facere cum duobus adiunctis ex gremio Capituli, et quia hoc cap. 6, Sess. 25, *de ref.* est consecutivum ad caput 4, Sess. 6, *de ref.*, in quo sermo fit de Capitulis exemptis, hinc inolevit opinio innixa resolutionibus huius Sacrae Congregationis, quod cap. 6, Sess. 25 sibi vindicat locum in Capitulis tantum exemptis ab Episcopi iurisdictione; et tertio demum, quod in Capitulis exemptis non tenetur Episcopus ad tramites capituli 6 Sess. 25, *de ref.*, procedere cum adiunctis quando vult exigere rationes administrationis a Canonicis Officialibus deputatis a Capitulo sede vacante, nisi in casu, quo vellet ad eorum punitionem et correctionem procedere iuxta resolutionem huius Sacrae Congregationis apud Garz., *de Benef.*, par. 5, cap. 7, n. 23 in fine, et apud Barbosa, ad cap. 6, Sess. 25, n. 24.

Quae sint iura Canonicorum, ignoro, cum ad me delata non fuerint; quocirca onus erit EE. VV. decernere:

1. *An Archiepiscopus Gnesnen. potuerit procedere ad exigendam redditionem rationis absque adiunctis in casu?*

2. *An censurae relaxatae per eumdem Archiepiscopum sustineantur in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 158].

3297.

S. C. C., *Neapolitana*, 14 apr. 1725.

Cum Domus Sanctissimae Annunciationis Civitatis Neapolitanae multis Missarum oneribus in praeteritum non celebratarum et in posterum celebrandarum esset maximopere gravata, et eiusdem Officiales recursum habuissent ad Sedem Apostolicam pro aliquo opportuno remedio, san. mem. Clemens VIII demandavit, ut pro satisfactione praedictorum onerum quatuor erigerentur Cappellaniae perpetuae et inamovibiles cum dote ducatorum sexaginta pro qualibet, quae quatuor Presbyteris essent conferendae, qui deberent personaliter residere, et singuli eorum per se ipsos in altari privilegiato S. Ioannis Baptistae quotidie celebrare, ita tamen, ut si aliqua die cuiusvis hebdomadae legitime impediti fuissent, facultatem haberent suum munus explendi per alios Sacerdotes. Secutaque post multam temporis intercapedinem, anno videlicet 1707 decoctione famigerati Banci memoratae Domus Sanctissimae Annunciationis, habitoque ab Administratoribus novo recursu ad san. mem. Clementem Papam XI pro aliqua provisione capienda super oneribus Missarum, quae supervenerant, et non fuerunt adimpleta, Summus ille Pontifex demandavit, ut aliae quatuor erigerentur Cappellaniae cum eodem proventu pro quolibet Cappellano, et cum aliis legibus et conditionibus expressis in citato Brevi sui Praedecessoris Clementis VIII. Cumque pro recta horum Brevium

Apostolicorum executione et pro fideli adimplemento eorum, quae in memoratis Brevibus demandata fuerunt, nonnullae fuerint exortae controversiae inter Administratores et Cappellanos, et super eis advenerit petita informatio Eminentissimi Ordinarii, recursus habetur ad EE. VV. super his, quae sequuntur:

Primum: An Cappellani possint obtinere Beneficia curata vel oeconomias ecclesiarum Parochialium, aut incumbentias excipiendi confessiones monialium, aut alia onera incompatibilia cum celebratione Missarum, eas tamen adimplendo per substitutum. Et super hoc puncto censent Administratores, esse negative respondendum, tum quia iuxta Breve Clementis VIII debent Cappellani personaliter residere apud ecclesiam et quotidie Missas per seipsos celebrare, in quo rerum themate non videtur, quod ab ipsis assumi possint onera, quae dictam personalem residentiam et celebrationem Missarum per seipsos impediunt; tum quia si in citato Brevi Clementino solummodo Cappellanis indulgetur, ut si aliqua die cuiusvis hebdomadae fuerint legitime impediti, munus hoc adimpleant per alios Sacerdotes, restrictiva haec excludit quodcumque aliud voluntarium impedimentum, quod sit vel perpetuum vel ad longum tempus.

Et e contra excipitur a Cappellanis, affirmative super praedicto primo dubio esse respondendum, et praecipue, quia Breve Clementinum non procedit ad privationem Cappellaniae in casu non residentiae, in quo rerum statu residentia non est praecisa, sed causativa, et sic minus apta ad inducendam incompatibilitatem; eoque fortius, quia unaquaeque Cappellania non habet in redditu, nisi quinque ducata quolibet mense, qua tenuitate concurrente infertur ad residentiam causativam.

Secundum, quod disputandum proponitur, consistit in videndo, an Cappellani, qui pro aliqua die cuiuslibet hebdomadae sunt legitime impediti, quique ad tramites Brevis Clementini satisfacere possunt per alium Sacerdotem, debeant huic persolvere ratam stipendii unicuique Cappellano assignati, vel potius eleemosynam manualem. Et super hoc puncto dicunt Cappellani, se non teneri, nisi ad eleemosynam manualem, cum ipsorum Cappellaniae sint Bullatae, et Administratores, qui bene callent dispositionem decretorum generalium Urbani VIII, in quibus statutum fuit, *satis esse, ut Rector Beneficii, qui potest Missam per alium celebrare, tribuat Sacerdoti celebranti eleemosynam congruam secundum morem Civitatis vel Provinciae, nisi in fundatione ipsius Beneficii aliud cautum fuerit*, contendunt, haec sibi debere vindicare locum in hypothesi, in qua legitimum concurrat impedimentum in hebdomada ad tramites Brevis Clementis VIII, secus autem, quando Cappellani extra dies et casus Brevis Clementini celebrare vellent per alios: in hac quippe facti specie dicunt, non posse eosdem dare celebranti eleemosynam manualem, et reliquum pro se retinere, ne commodum videlicet percipiant ex actu illicito.

Iura circumferuntur; quocirca onus erit EE. VV. decernere:

1. *An Cappellani, de quibus agitur, possint obtinere Beneficia curata, vel Oeconomias ecclesiarum Parochialium, aut incumbentias excipiendi confessiones*

monialium, vel alia onera cum celebratione Missarum incompatibilia acceptare, satisfaciendo per substitutos oneri praedictarum Missarum?

2. *An Cappellani pro aliqua die cuiuslibet hebdomadae legitime impediti, qui Missarum celebrationi per alium Sacerdotem satisfaciunt, debeant huic Sacerdoti persolvere stipendium pro Cappellanis statutum, vel solam eleemosynam manualem?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Negative, hoc est, quoad incompatibilia cum celebratione Missarum per seipsos.*

Ad 2. *Negative quoad primam partem, affirmative quoad secundam.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 149-152].

3298.

S. C. C., *Civitaten.*, 9 iun. 1725.

Cum tempore Iulii Papae II facta fuerit unio duarum Dioecesium Ampurien. et Civitaten., et destructa subinde Urbe Civitaten., ita ut solum in oppido de Tempio remanserit Capitulum cuiusdam Ecclesiae Collegiatae, resolutum fuit, quod in casu vacationis ius deputandi Vicarium Capitularem spectaret ad Metropolitanum Turritanum, et de facto, cum anno 1717 ex hac vita migrasset Episcopus praedictarum Dioecesum Ampurien. et Civitaten., facta est a Metropolitano Turritano deputatio in Vicarium Capitularem Dioecesis Civitaten. quidam Sacerdos Petrus Gabriel Doctor in utroque iure et Decanus et prima Dignitas Ecclesiae oppidi de Tempio.

Sacerdos in Vicarium Capitularem electus munus sibi commissum per spatium fere trium annorum pacifice exercuit; sed cum Metropolitanus, qui eum elegerat, subinde mortuus fuerit, et in Vicarium Capitularem Metropolitanae electus fuerit Decanus Gavinus Delyperi, hic devenit ad remotionem Sacerdotis a Metropolitano electi ab officio Vicarii Capitularis Civitaten., et Vicariatum contulit Gavino Pes Valentino simplici Presbytero, qua stante nova deputatione, exorta est inter Gabrielem et Gavinum Valentinum controversia, pro cuius definitione subscriptum fuit dubium ad calcem restrictus referendum.

Quae sint iura Valentini, ignoro, cum ad me delata non fuerint, licet saepius eius Procurator fuerit citatus; sed in eo quod attinet ad Sacerdotem Gabrielem, plura ab ipso deducuntur in scriptura per manus circumferenda, et signanter, quod ipse sine ulla causa fuit remotus a Vicariatu, uti colligitur ex epistola ipsius Vicarii removentis, ibi: *essendo in mio arbitrio e volontà il rimovere V. S. da Vicario e deputare un'altro, senza che in ciò habbia preteso offenderlo in cosa alcuna, mi è parso conveniente alla mia libera volontà rimoverlo, e deputare per Vicario il molto Rev. Nobile Don Gavino Pes Valentino*, quando Vicarius Capitularis amoveri non potest sine iusta causa iuxta decreta Sacrarum Congregationum apud Monacell., *in formul. legal.*, part. I, tit. 1, formul. 2, n. 14, absque eo quod quidquam relevet responsio, quod haec procedunt in Vicario electo a Capitulo, et non in Vicario electo a Metropolitano, tum quia distinctio haec innititur

cuidam decreto huius Sacrae Congregationis, quod ab Auctoribus allegatur, sed in regestis non reperitur, tum quia una eademque urget ratio, dedecoris videlicet, sine causa non inferendi Vicario, sive hic sit electus a Capitulo, sive a Metropolitano.

Dignabuntur itaque EE. VV. decernere:

An remotio Rev. D. Decani Petri Gabriel a Vicariatu Civitaten., et deputatio respective R. D. Gavini Pes Valentini facta per R. D. Decanum Delyperi sustineatur, sive potius D. de Gabriel sit reintegrandus in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Ad primam dubii partem negative, ad secundam affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 170].

3299.

S. C. C., *Mutinen.*, 9 iun. 1725.

Actum fuit de hac causa in Congregatione habita die 19 augusti 1724,[1] nec ulla fuit capta resolutio, sed dictum, quod testes formiter examinarentur et probationes coadiuvarentur. Cumque haec iam fuerint adimpleta, et inter ceteros Abbas Maggius fuerit formiter examinatus, et consimili modo Annibal novum examen subierit, et ex Abbatis depositione tota simulationis tela in aperto posita sit, et ex dictis Annibalis desumatur, quod sibi revera ab Anna fuerat dictum, quod intendebat simulate Matrimonium contrahere, sed quod ipse sperabat tractu temporis eam a simulatione esse recessuram: ex his et aliis fuse in summario legendis, et in scriptura, quae circumfertur, onus erit EE. VV. decernere:

An Matrimonium sit nullum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 161-163].

3300.

S. C. C., *Vigilien.*, 23 iun., 13 iul. 1725.

Agitur de matrimonio contracto inter Marcum Brunum et Ioannam Soldani, et quaeritur, an illud sit nullum, necne.

Porro ex attestatione extraiudiciali, et formali examine Abbatis Oratii Borelli, qui tanquam Parochus dicto praestitit assistentiam Matrimonio, et ex testibus matrimonialibus et aliis probationibus fuse legendis in summario Marci haec habentur: primo, quod ipse Parochus, dum erat in publica Civitatis Vigilien. platea, vocatus fuit a Nicolao Soldano sub obtentu, quod eius pater, qui e fabrica quadam cecidisse dicebatur, confessionem sacramentalem, instante mortis periculo, facere volebat; secundo, quod domum, ad quam vocatus fuerat, ingressus, invenit Nicolai fratres armis

[1] Cf. N. 3282.

stipatos, et in quodam obscuro cubiculo Marcum Brunum vulneratum et sanguine undique manante conspersum; tertio, quod Marco Bruno implorante Parochi auxilium et exponente, se fuisse iniuste vulneribus confossum, Nicolaus ipsi Parocho demandavit, ut Marcum cum Ioanna sua sorore matrimonio coniungeret; quarto, quod Marco adversus hoc Matrimonium fortiter reclamante et saepe Parochum interrogante, an esset necne futurum validum, si illud in eo statu contraheretur, res eo devenit, ut Parochus memoratus, instante mortis periculo ab ipso obtinuerit, ut sacramentaliter confiteretur; quinto, quod expleta confessione Marcum matrimonio coniunxit cum Ioanna coram tribus eiusdem fratribus et tribus mulieribus in eodem cubiculo existentibus; sexto, quod excitata a fratribus Ioannae quaestione, an propter interessentiam testium consanguineorum dubitari posset de validitate Matrimonii, eorum opera vocati fuerunt bini Sacerdotes, coram quibus Marcus coactus fuit et etiam coram Parocho iterum Matrimonium cum Ioanna contrahere.

Ad horum omnium comprobationem afferuntur depositiones medici et chirurghi, qui de multiplicitate vulnerum et quidem mortalium Marco Bruno illatorum plenum testimonium reddiderunt, et aliorum, qui testati sunt, fratres de Soldanis et eorum etiam mulieres, secuto facto statim ad ecclesiam confugisse, et ab his omnibus aliisque pluribus in scriptura et summario legendis infert Marcus, matrimonium a se contractum cum Ioanna nullum esse, utpote contractum propter vim et metum cadentem in constantem virum. Et quia idem Marcus nonnulla praevidet sibi a Ioanna opponenda: primo videlicet, quod eius domum fuerat ingressus, ut secum copulam haberet, et quod a suis fratribus pro vindicanda iniuria percussus obtulerit se eam in uxorem ducturum; et secundo, quod ante Matrimonium contractum fuerat ab ipso stuprum passa sub spe legitimi coniugii; et tertio demum, quod post contractum Matrimonium ad eius domum iterum accessit, plura in facto et in iure deducit ad haec obiecta de medio tollenda.

Et in eo quidem, quod attinet ad factum, memoratas omnes circumstantias, inquit, inniti nonnullorum testium assertioni, qui magnas patiuntur in personis et in dictis exceptiones in eius scriptura fuse legendas. Et in eo, quod spectat ad ius, quidquid sit de quaestione speculativa, an videlicet valeat Matrimonium ab eo contractum, qui a consanguineis mulieris deprehensus se eam obtulit in uxorem ducturum, ut minas mortis evaderet sibi illatas non ad praecisum finem, ut Matrimonium contraheretur, sed ad effectum iniuriam ulciscendi, inquit, in praxi et in foro fori Matrimonia haec nullitatis vitio laborare statim ac constat, fuisse contracta post metum ab armatis illatum, et eo fortius post mortalia vulnera inflicta. Suppositum quoque antecedens stuprum sustinet in iure non relevare, etiamsi Matrimonii promissio accessisset, cum attenta disparitate inter se et Ioannam tam ratione natalium, quam ex causa divitiarum, potuisset iuxta communem Doctorum assertionem bene cognoscere promissionem Matrimonii factam fuisse, ut stuprum extorqueret et sine animo eam exequendi; et loquendo demum de novo ad domum accessu post contractum

Matrimonium, concludit, eum in puncto iuris nullam constituere relevantiam: supposito quippe metu, et quod Matrimonium contractum fuerit dependenter a metu cadente in constantem virum, subsequens cohabitatio illud validum efficere non potest, nisi novus accedat consensus, adhibita forma a Concilio Trid. praescripta, iuxta resolutionem huius Sac. Congregationis in Hispalen., 20 iunii 1609. [1]

Quae alia esse possint iura Ioannae, ignoro, cum eius scripturae ad me delatae non fuerint; et sic nihil aliud superest, quam ut visis videndis, dignentur EE. VV. decernere:

An constet de nullitate matrimonii in casu?

Die 23 iunii 1725 Sacra, etc. respondit: Proponatur in prima etiam unica, et distribuantur scripturae omnibus Eminentissimis.

Die 13 iulii 1725 Sacra, etc. respondit: Affirmative. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 173, 185].

3301.

S. C. C., *Cosentina*, 13 iul. 1725.

Sacerdos Bernardinus Lopes Oppidi Phileni Cosentinae Dioecesis ex casu quodam accidentali talem in brachio dextero passus est laesionem, ut in eo flexibilitatis usum amiserit, ita ut brachium quidem elevare possit, sed quando vult se signare signo s. crucis, id facere non possit, nisi intercedente distantia unius circiter palmi a fronte, a pectore, ab utroque humero et ab ore, et Missam celebrando Sacram Hostiam et Sanguinem sumere non possit, nisi ope brachii et manus sinistrae, licet caeteras Missae caeremonias rite et recte adimpleat. Cumque praedictus Sacerdos recursum habuerit ad hanc Sacram Congregationem pro facultate Missam dicto modo celebrandi, et iuxta morem datae fuerint literae ad Archiepiscopum Cosentinum, idemque retulerit omnia exposita in facto subsistere, et facto experimento coram Magistro caeremoniarum deprehensum fuisse, quod Orator Missam celebrare poterat, et omnes bene facere caeremonias, excepto signo crucis, quod facere non potest, nisi modo in superioribus insinuato, et excepta sumptione Sacri Corporis et Sanguinis, quam facere non potest, nisi ope manus sinistrae, bina in praesenti dubia examinanda proponuntur, quorum alterum respicit irregularitatem, alterum dispensationem.

Quoad punctum irregularitatis, irregularis dicitur ille, qui vel caret membro, vel illud habet ineptum ad opus perficiendum; et licet manus dexterae defectus in sumptione Eucharistiae posset per alium adstantem Sacerdotem suppleri, prolatis a celebrante verbis, et sumpta ope adstantis Sanctissima Eucharistia, divisio haec tamen officii non admittitur; quocirca Sacerdos habens manum impeditam de iure dicitur irregularis, ita

[1] Cf. N. 2378.
[2] Cf. N. 3305.

ut Missam celebrare non possit, licet reliqua Sacerdotii ministeria perficere valeat, uti esset confessiones excipere, praedicare et similia peragere iuxta theoricam Abbatis in cap. 2, *de Clerico aegrotante*.

Transeundo ad dispensationem, cum non agatur de promovendo, sed de promoto, quaerunt Doctores, an Papa possit dispensare, ut Sacerdos, qui una caret manu, Missam celebret, et affirmative respondent, et nonnulli ex illis referunt se vidisse regularem, qui ob morbum habebat manum impeditam, a Summo Pontifice dispensatum, ut Missam celebraret, assistente sibi Sacerdote, Henriquez, lib. 14, cap. 8, n. 4, lit. Q. Ad rem, de qua agitur, ponderari posset, quod Sacerdotes Sacri Ordinis Praedicatorum in Missae celebratione sinistra manu sumunt Eucharistiam, quae omnia indecentiam excludunt in sumenda ope manus sinistrae Eucharistia. Unde videndum erit, an id viam aperire possit miserabili Sacerdoti, ut ipse videlicet per dispensationem obtinere possit facultatem Missam celebrandi, licet ex inculpato defectu brachii dexteri Eucharistiam sumere non possit, nisi manu sinistra.

Quibus stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Sacerdos sit irregularis?* Et quatenus affirmative:
2. *An eidem sit concedenda dispensatio, ut Missam celebrare possit in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Arbitrio novi Archiepiscopi.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 192].

3302.

S. C. C., *Reatina*, 13 iul. 1725.

Cum die 11 novembris 1710 ex hac vita migrasset Catharina, uxor Amici de Federico, idemque exoptasset ad alia vota transire cum Beatrice de Luce terrae S. Anatoliae Dioecesis Reatinae, recursum habuit ad Sacram Poenitentiariam pro obtinenda dispensatione super impedimento affinitatis ex copula illicita, ex quo antecedenter rem habuerat cum matre praedictae Beatricis; obtentoque Brevi, non potuit illud executioni demandari propter consuetam clausulam *si occultum*, quae apponitur Brevibus dicti Tribunalis, copula quippe cum matre Beatricis erat publica et notoria. Denegata praedicto brevi executione, Amicus Summo Pontifici pro dispensatione supplicavit per organum Datariae, uti fieri debet, quando impedimentum est publicum; et breve dispensationis obtinuit expeditum die 13 aprilis 1711, sed nec istud potuit executioni demandari, cum tempore intermedio habita fuerit notitia aliorum duorum impedimentorum impedientium et dirimentium: adulterii videlicet ab ipso commissi cum Beatrice, tempore, quo Catharina prima uxor vivebat, cum promissione eam ducendi in uxorem post huius obitum, et etiam veneni praedictae primae uxori propinati, ut matrimonium cum memorata Beatrice contrahere posset.

Pertaesus Amicus longioris morae Matrimonium de facto contraxit cum Beatrice coram Parocho et testibus, et cum ea cohabitavit et ab ea tres liberos habuit. Cumque admonitus a Sacerdote Gregorio della Pezza Congregationis Piorum Operariorum, qui Missionem faciebat annis praeteritis in Castro S. Anatoliae de necessaria separatione, et de infelici statu animae suae, recursum habuit ad Sacram Congregationem Episcoporum et Regularium, et ab eadem facta fuerit remissio ad hanc Sacram Congregationem, iuxta morem datae fuerunt literae ad Episcopum Reatinum pro informatione, eidemque fuit etiam iniunctum, ut processum compilatum transmitteret. Item D. Florello, Locumtenenti criminali Auditoris Camerae iussum, ut votum suum pro veritate subderet.

Transmissa Episcopi relatio et D. Florelli restrictus in eo, quod attinet ad impedimentum proveniens ex adulterio cum promissione ducendi adulteram in uxorem post obitum verae coniugis tunc viventis, concordant in hoc, nullam videlicet adesse difficultatem de adulterio commisso, cum Amicus illud ingenue fateatur, sed difficultatem consistere in promissione ducendi adulteram in uxorem; promissio haec etenim non innititur nisi cuidam revelationi, quam Parochus sibi factam fuisse dixit a Victoria adulterae matre, se videlicet fuisse ab Amico adhuc cum Catharina uxorato requisitam de assensu pro contrahendis ab ipso sponsalibus cum Beatrice filia, sibique reluctanti assensum praestare, fuisse ab Amico dictum: *havemo fatto senza di voi, stantechè ci havemo promesso*, cumque eadem Beatricis mater ad examen formale subinde vocata etiam iuramento interposito dixerit, se nihil scire de promissione, nec unquam eam Parocho revelasse, hinc tam ab Episcopo in sua relatione, quam a D. Florello in suo restrictu dicitur, sufficientem non adesse huiusce impedimenti probationem.

Transeundo ad aliud impedimentum, propinati videlicet veneni Catharinae uxori: infirma admodum haec exhibiti veneni per testes probatio existimatur tam ab Episcopo in sua relatione, quam a D. Florello in suo restrictu. Et cum omnes alii testes examinati concordent, praedictam Catharinam fuisse delicatae naturae, et pati consuevisse quolibet anno dolores colicos, et febres, iisdemque fuisse vexatam in ultima aegritudine, et Parochus S. Anatoliae et alius Sacerdos eiusdem loci non solum in hoc concordent, sed etiam superaddant, nullam contigisse in cadavere Catharinae mutationem, nec ullum in eo apparuisse veneni signum, hisce de causis concludit Episcopus in sua informatione, probationes propinati veneni esse debiles et aequivocas, et sic sibi videri annuendum esse petitis, facultati videlicet contrahendi matrimonium.

Quatenus probationes impedimenti criminis insufficientes esse videantur ad rem, de qua nunc agitur, ita ut iisdem minime obstantibus Sacra haec Congregatio sit in sensu, quod possit esse locus executioni dispensationis super alio impedimento ex copula illicita, discutiendum remanebit, an necessaria sit renovatio consensus coram Parocho et testibus, quando etenim impedimentum, prout hic, ex copula illicita est publicum, consensus renovatio dicitur necessaria coram Parocho et testibus, etiamsi durante impedimento matrimonium fuisset contractum in facie Ecclesiae, et coram

testibus et Parocho, ad differentiam casus, in quo haec facta fuisset, sed in terminis impedimenti occulti iuxta praxim Sac. Poenitentiariae et resolutiones huius Sac. Congregationis apud Fagnan., in cap. *Is, qui fidem*, n. 14, *de sponsal. et matrim.*

Dignabuntur itaque EE. VV. ex his, quae hucusque deducta sunt, sequentibus dubiis respondere:

1. *An sit procedendum ad executionem Brevis Datariae super impedimento affinitatis ex copula illicita in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An consensus contrahentium sit renovandus coram Parocho et testibus in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Affirmative, obtenta dispensatione per Secretarium a Sanctissimo super falsa imputatione praetensorum impedimentorum, de quibus agitur.*

Ad 2. *Affirmative.*

[Thesaurus Resolutionum, tom 3, p. 189-192].

3303.

S. C. C., *Gravinen.*, 1 sept. 1725.

Die 31 maii 1711 contractum fuit Matrimonium coram Parocho et testibus inter Gratiam Mariam Cicalam, et Iosephum Moscam; cumque exorta controversia super eius validitate, Vicarius Capitularis pro nullitate pronuntiasset, delata causa ad hanc Sac. Congregationem, facta fuit actorum transportatio, et exquisita fuit informatio Episcopi hoc interim ad Ecclesiae regimen assumpti, qui sensit Matrimonium validum esse, et in praesenti proponitur dubium ad calcem restrictus referendum.

Per multum temporis spatium familiaris intercesserat et secreta conversatio inter Gratiam et Iosephum, et scribens pro Gratia contendit, eam fuisse a Iosepho stupratam, et filiam edidisse, et licet Nuntius Cicala, Gratiae frater, qui pluries Iosephum admonuerat et admoneri fecerat, ne ad eius domum accederet, hora secunda noctis una cum tribus aliis sociis domum ingressus Gratiam et Iosephum insimul conversantes invenisset, vocatoque Parocho fuerit coram eo et testibus matrimonium contractum, rem tamen totam sic se dicitur habuisse, ut nullus fuerit incussus metus, ita ut de validitate matrimonii rationabiliter dubitari possit, refertur etenim, Nuntium placidis et suavibus verbis et absque ullo armorum strepitu, et minis Gratiam et Iosephum hortatum fuisse, ut proprio consulerent honori, si carnale commercium inter se habuissent, et quod nihil ab ipsis praetendebat, si honestam inter se habuissent conversationem: hinc inferendo, quod si Ioseph commercium illicitum confessus est, et subinde devenit ad celebrationem matrimonii, dici nunquam valeat, quod illud contraxerit per vim, et metum; negando etenim commercium illicitum, potuisset liber evadere et a contractu matrimonii abstinere. Et quamvis ab aliquo ex adstantibus nonnulla verba increpatoria fuerint prolata, et aliqui ex eis prae manibus baculos haberent, respondetur nihilominus,

metum gravem ex verbis non inferri, et baculos non ad alicuius offensam, sed ad ornatum personarum eos habentium gestatos fuisse.

Cumque Iosephi iura ad me delata non fuerint, ea referre non possum, nihilque aliud superest, quam ut ex iuribus circumferendis dignentur EE. VV. decernere:

An matrimonium sit validum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 212].

3304.

S. C. C., *Turritana*, 22 sept. 1725.

Die 13 ianuarii anni 1725 Franciscus Maria Sigue, Canonicus Turritanus tanta violentia et impetu irruit in Sacerdotem Ioannem Andream Sacajoni Officialem Rationarium Cathedralis Ecclesiae, ut eum in humum proiecerit, idemque aliquo temporis spatio sanguinem ex ore expuens veluti exanimis permanserit. Contigit hoc in publico atrio Ecclesiae et coram pluribus personis, expositaque a Sacerdote Ioanne Andrea querela, Vicarius Capitularis una cum duobus Canonicis Adiunctis sibi a Capitulo assignatis devenit ad testium examen.

Inceptum fuit examen, sed excitata ab Adiunctis consueta exceptione, quod Vicarius non poterat in hac causa procedere, ex quo fuerat a Canonicis in suspectum allegatus tam pro causis in communi, quam in particulari, et respondente Vicario, quod Adiuncti accederent ad interessendum examini, et quod alias ipse solus in causa procederet, res eo devenit, ut Vicarius solus continuantibus Adiunctis in sua renitentia, examen testium prosequutus sit, et processum transmiserit, et causam ad Sac. Congregationem remiserit. Cumque Sacerdos Ioannes Andreas insteterit, ut Canonicus Franciscus Maria declaretur excommunicatus propter violentam percussionem in sui persona factam, et ulterius declaretur irregularis, ex quo Missam subinde celebravit, et tam ex informatione Ordinarii, quam ex decem testibus in processu examinatis desumeretur concludens probatio tum percussionis, tum celebrationis Missae, facta huiusmodi relatione inter summaria precum:

Die 22 septembris 1725 Sacra Congregatio respondit: quod Vicarius quatenus opus esset, auctoritate etiam eiusdem Sacrae Congregationis declararet Canonicum Franciscum Mariam Sigue excommunicatum et ab omnibus evitandum, nec non irregularem, et ad mentem: quae fuit, ut scriberetur Vicario, quod quatenus instaret pro absolutione, eum absolveret ab excommunicatione, satisfactis parti et fisco. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 297].

[1] Cf. N. 3315.

3305.

S. C. C., *Vigilien.*, 22 sept. 1725.

Proposita fuit haec causa die 23 iunii atque decisa die 13 iulii 1725; [1] in praesenti vero proponitur consuetum dubium:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 217].

3306.

S. C. C., *Ordinis Praemonstraten.*, 1 et 15 dec. 1725.

Continua abstinentia ab esu carnium, quae in Ordine Praemonstratensi vigore particularium Statutorum fuerat introducta, nonnullas moderationes et explicationes tractu temporis a Summis obtinuit Pontificibus. Caeteris enim praetermissis Iulius Papa II Bullam edidit, in qua disposuit, quod servaretur abstinentia in Adventu et a Dominica Septuagesimae usque ad Pascha Resurrectionis, necnon qualibet Feria IV ultra ieiunium Feriae VI per hebdomadam, et haec Iuliana constitutio in nonnullis Comitiis Generalibus Ordinis fuit tamquam Regula admissa, et eius observantia demandata fuit.

Quae in praesenti excitatur controversia, pertinet ad facultatem dispensandi in esu carnium temporibus anni prohibitis in memorata constitutione Iuliana, cum nonnulli Abbates huius Ordinis et Congregationis Suevicae contendant nedum suum P. Vicarium Generalem posse in universum pro aliquo Monasterio concedere dispensationem, sed etiam hoc ipsum fieri posse ab Abbatibus in Monasteriis eorum regimini subiectis.

Auditus fuit P. Abbas Generalis Ordinis, qui sensit, praedictam facultatem nullatenus competere, cumque pariter auditus fuerit Nuntius Apostolicus apud Helveticos, ille pariter fuit in eodem sensu, et signanter, quia agitur de lege papali, cui inferior derogare non potest, et quia res est de dispensatione favore integri Monasterii. Pro qua re facere fortasse posse videtur, quod iuxta receptam in hac Curia sententiam facultas dispensandi pro esu carnium iusta subsistente causa tempore Quadragesimali, quae competit Episcopis super omnibus et singulis ipsorum iurisdictioni subiectis, non extenditur ad concessionem dispensationis pro universa Civitate vel Dioecesi, etiamsi causa universam Civitatem vel Dioecesim respiciat: dispensatio quippe in his circumstantiis est Summo Pontifici reservata, uti pluries fuit resolutum a S. Congregatione SS. Inquisitionis.

Praeter dubia, quae respiciunt dispensationem pro Monasteriis, alia

[1] Cf. N. 3300.

quoque dubia proponuntur super dispensatione. His stantibus dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An P. Vicario Generali Provinciae Suevicae Ordinis S. Norberti competat facultas dispensandi in universum pro aliquo Monasterio in esu carnium certis anni temporibus per constitutionem san. mem. Iulii II prohibito?*

2. *An eadem facultas competat singulis Abbatibus eiusdem Provinciae in Monasteriis eorum regimini commissis?* Et quatenus negative:

3. *An saltem possint dispensare pro uno die solemnis festivitatis in communi refectorio vel in aula hospitum, in qua discumbant Abbas et Canonici commorantes in Monasterio?*

4. *An saltem dispensare possint quoad aliquos Canonicos in casibus particularibus?*

5. *Et an quoad Canonicos extra Monasterium in Parochiis ex obedientia degentes, et expositos in casu?*

Die 1 decembris 1725: Non proposita.

Die 15 decembris 1725 Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Negative.

Ad 3. Negative quoad utramque partem.

Ad 4. Affirmative iusta subsistente causa.

Ad 5. Negative, nisi adsit iusta causa, et dispensationem posse concedi ab Abbate Monasterii.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 240, 243].

3307.

S. C. C., *Aquinaten.*, 12 ian. 1726.

Cum duobus et ultra abhinc annis Sacerdos Franciscus Carnevale sermonem haberet de rebus domesticis cum Sacerdote Theodoro Carnevale, suo ex fratre nepote, tales inter ipsos contentiones insurrexerunt, ut Theodorus calce percusserit Franciscum et statim manus admoverit ad sclopum, qui in cubiculo reperiebatur. Franciscus timens, ne Theodorus sclopum adversus se exploderet, manum ad aliud sclopum admovit, cumque eum globulis onustum exploserit, Theodorus in oculo sinistro vulnus passus est; et licet subinde convaluerit, nec ulla deformitas in eodem supersit, debilitatem nihilominus visus in eo passus est, et quae etiam durat, nec unquam forte cessabit.

Sacerdos Franciscus ab eo tempore usque in praesens voluntarie abstinuit a celebratione Missae; cumque reperiatur constitutus in aetate annorum 77 et absolutionem a censuris et a criminalitate praevia remissione seu pace obtenta a Theodoro reportaverit, et Sacrae huic Congregationi supplicaverit vel pro declaratione, quod nullam incurrerit irregularitatem, vel pro dispensatione, quatenus existimetur, quod factus fuerit irregularis, iuxta morem datae fuerunt literae ad Episcopum pro informatione, qui omnia superius exposita, uti veritati innixa confirmavit.

Occidens aut mutilans membrum efficitur irregularis, iuxta textum in cap. 1, *de Cler. pugn. in duello*, et in Clementina unica, *de homicidio*. Prae-

scindendo autem a controversia, an privans aliquem visu in oculo, absque eo quod illum eruat, fiat irregularis: vis maior constitui posse videtur in hoc, quod aliud est mutilatio, aliud debilitatio, et quod a mutilatione ad debilitationem non valet in casu praesenti argumentum, uti post Abbatem, Felinum et Navarrum bene firmat Suarez, *de censuris*, disp. 44, sect. 2, n. 5.

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Sacerdos Franciscus incurrerit irregularitatem in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An eidem sit concedenda dispensatio in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Pro dispensatione ad cautelam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 259].

3308.

S. C. C., *Urbanien.*, 12 ian. 1726.

Sacerdos Carolus Christinus e loco S. Angeli in Vado degebat in Civitate Ulyxbonensi et Serenissimo Portugalliae Regi inserviebat; cumque in Civitate Ulyxbonensi quaedam mulier Isabella Britti degeret, memoratus Sacerdos existimavit sibi et familiae suae expedire, quod eadem in Matrimonium traderetur Paschali Christino suo fratri absenti, et in loco S. Angeli in Vado commoranti; introductoque super hac re negotio, sponsalia primum contracta fuerunt, et deinde initum est Matrimonium de praesenti coram Parocho Ecclesiae Sanctissimi Sacramenti et duobus testibus inter Isabellam et Paschalem, per Procuratorem ab eo constitutum, qui Oliverius appellatur, quo stante Isabella in quadam pagina liberi transitus, vulgo *passaporto* expedita a Nuncio Apostolico dicitur uxor Paschalis Christini.

In supradicta Civitate Ulyxbonensi degebat alius Sacerdos Laurentius Christini frater Paschalis et alterius Sacerdotis Caroli; cumque ipse provinciam assumpsisset transvehendi in Italiam uxorem fratris sui, pro ea et se locum invenit in quadam Anglica triremi, cuius erat Dux quidam Riccardus Anglus; et post longum iter et multas in mari passas tempestates navis tandem devenit ad portum Liburni. Paschalis Isabellam uxorem expectabat in patria, hoc est in saepe memorato loco S. Angeli in Vado. Cumque occasione permanentiae in eadem navi Capitaneus Riccardus amore Isabellae correptus fuisset, eandemque adhuc degentem in Civitate Liburni, ut portum et alia eius Civitatis loca videre commode posset, saepe inviseret, et e domo exeuntem una cum aliis mulieribus, ut moris est, comitaretur, res eo tandem devenit, ut eam una cum aliis eius domesticis invitaret ad convivium seu ientaculum in sua navi sumendum. Oblatio haec, quae urbana reputabatur, fuit ab invitatis prompte acceptata, cunctisque invitatis ad navem accedentibus, post horae circiter lapsum a momento ingressus in navim, Isabella sive vere sive ficte se a mari agitatam seu turbatam praesetulit et quasi deliquio proximam, cumque cubiculum Capitanei ingressa fuerit, et in eius cubili se collocaverit, Capitaneus mansionem clave obseravit. Sacerdos Laurentius caeterique eius comites tam

viri quam mulieres gesta Capitanei Riccardi iocosa existimarunt, sed cum vergente sole ad occasum hora advenisset redditum faciendi ad Civitatem Liburni, et pro licentia instetissent ad eam etiam reducendi Isabellam, iocus in serietatem et dolorem conversus est, Capitaneo asserente, Isabellam esse suam uxorem, nec se unquam permissurum esse, ut e navi exiret, nisi suum ipsa praestaret assensum. Cumque Sacerdote Laurentio et aliis cubiculum ingressis, in quo erat Isabella, eamdemque obiurgantibus, ut ad Civitatem rediret, et socios non derelinqueret, nullum unquam a callida femina responsum datum fuerit, sed immobilis ad instar sensu carentis perstiterit, tragoediae tandem finis advenit: assumptis etenim a Capitaneo et a nautis igneis tormentis, Sacerdos Laurentius et omnes, qui cum eo ad navim venerant, in parvam cimbam descenderunt et Liburnum sine Isabella redierunt.

Immediate post reditum ea omnia, quae contigerunt, fuerunt a Sacerdote Laurentio iudicialiter et non sine magno strepitu Tribunalibus denunciata, sed quo fato factum sit, ignoratur, quod omnes diligentiae suo tunc caruerunt effectu. Capitaneus etenim Riccardus pluribus post factum diebus cum sua nave perstitit e conspectu portus Liburni, nec e loco se movit, nisi suis, propter quae advenerat, expletis negotiis; post quae tandem expleta, cum ab ora Liburnensi solverit, secum duxit Isabellam, quam dicitur ritu Anglicano subinde Gibilterrae sibi desponsasse, compilatoque adversus ipsum contumaciali processu, prolata est a Tribunalibus sententia, in qua condemnatus est ad Isabellae restitutionem et ad subeundam poenam perpetui carceris in Castro Volaterrano, firmo quoque et aperto remanente processu adversus nautas.

Cumque praedictus Paschalis supplicem SS. Domino Nostro libellum exhibuerit, ad hanc S. Congregationem deinde remissum, in quo exoravit, ut suo miserabili statui sua suprema auctoritate et paterna charitate providere dignaretur, dispensando super Matrimonio a se per procuratorem contracto cum Isabella, tanquam rato et non consummato, addita protestatione, quod quatenus per impossibile Isabella ad secum cohabitandum instaret, suum nunquam ipse praestiturus esset assensum, quaeritur in praesenti, quid sit respondendum.

Ad rem, de qua agitur, tria videntur esse adnotanda. Primum est, tam ante, quam post Concilium Tridentinum, validum esse Matrimonium contractum per procuratorem, dummodo tamen contrahatur coram Parocho et testibus. Secundum est, nullam de potestate Summi Pontificis moveri posse quaestionem in eo, quod attinet ad dispensandum super Matrimonio rato et non consummato. Tertium denique est, causam esse necessariam pro dispensatione.

His stantibus dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit Sanctissimo Domino Nostro consilium praestandum pro dispensatione super Matrimonio tanquam rato et non consummato in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, et committendum in forma commissoria Archiepiscopo Pisanen. iuxta instructionem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 252-254].

3309.

S. C. C., *Nullius Montis Cassini*, 26 ian. 1726.

Exorta controversia inter Capitulum et Presbyteros Ecclesiae Matricis et Parochialis S. Mariae Collis Terrae Peschi Constantii et Universitatem dicti loci, opus fuit devenire ad subscriptionem infrascriptorum dubiorum, in ordine ad quae ponderandum esse videtur, quod prima quatuor proponuntur a Communitate, et Presbyteri iis non sese opponunt, cum respiciant ius Ordinarii, qui fuit citatus, ut sua iura deduceret; cumque iura circumferantur, onus erit EE. VV. decernere:

1. *An pro exercenda cura actuali Ecclesiae Collegiatae receptitiae Parochialis terrae Peschi Constantii sit deputandus Vicarius actualis?* Et quatenus affirmative:

2. *An debeat esse perpetuus, vel amovibilis, et a quo sit nominandus?*

3. *An et quomodo sit approbandus ab Ordinario Cassinen.?*

II. *An Presbyteri tumulare gratis teneantur cadavera personarum miserabilium, quaeque dicendae sint personae miserabiles?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1, 2. *et* 3. *esse ab Ordinario deputandum Parochum perpetuum praevio concursu.*

Ad II. *Servetur Synodus Dioecesana.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 260-262].

3310.

S. C. C., *Cathacen.*, 26 ian., 9 febr. 1726.

Quaerit Episcopus Cathacen., an fidei professio sit emittenda tam a Canonicis Cathedralis, quam Collegiatarum, an eadem fieri possit per procuratorem, quomodo eadem sit explenda, an coram Canonicis capitulariter congregatis, et deinde coram Episcopo, quibus denique poenis subiaceant, qui eam vel non emittunt, vel debito modo non emittunt.

Sacrum Concilium Tridentinum, Sess. 24, cap. 12, *de ref.* decrevit, ut provisi de Canonicatibus et Dignitatibus facere teneantur fidei professionem ad minus intra duos menses a die adeptae possessionis, et forma fidei professionis ab his emittenda statuta fuit a Summo Pontifice Pio IV.[1] Quia vero Concilium loquitur de provisis *in Ecclesiis Cathedralibus*, Sacra haec Congregatio saepe respondit, non teneri ad emittendam fidei professionem, provisos de Canonicatibus et Dignitatibus in Collegiatis Ecclesiis.

Quoad punctum, an eadem emitti possit per procuratorem, nonnulli affirmative respondent, Navar., lib. 2, consil. 11, *de iureiuran.*, n. 2; alii negative respondent, et huic opinioni adhaesit Sacra haec Congregatio in *Valentina*, 1610, Lib. 11 Decret., p. 91 ibi: *Congregatio Concilii censuit*

[1] Cf. N. 108.

professionem fidei per procuratorem emitti nullo pacto potuisse, nec emissam suffragari.

Transeundo ad modum emittendae dictae professionis, disputatum fuit die 7 augusti 1683, et rescriptum fuit: *eam esse emittendam coram Canonicis capitulariter congregatis*, [1] et iuxta literam Concilii cit. Sess. 24, cap. 12 provisi tenentur emittere professionem non solum in Capitulo, sed etiam coram Episcopo, sive eius Vicario Generali, et iuxta praxim, si fiat coram Vicario etiam Episcopo non impedito aut in Capitulo, in quo sit praesens Episcopus vel Vicarius, satisfactum dici debet obligationi fidei professionem emittendi, et concordat resolutio huius S. Congregationis in *Sarzanen.*, 14 ianuarii 1679. [2]

Demum in eo, quod attinet ad poenas quoad eos, qui non emittunt, vel debito modo non emittunt fidei professionem, cum Concilium loquatur de fructibus, sub hac censura non comprehenduntur distributiones, uti habetur in *Nullius*, 1595. [3]

His stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An professio fidei sit emittenda tam a Canonicis Cathedralis, quam Collegiatarum?*

2. *An eadem emitti possit per procuratorem?*

3. *An sit emittenda coram Episcopo, aut eius Vicario, et deinde coram Canonicis capitulariter congregatis?*

4. *Quibus poenis subiaceant non emittentes, vel debito modo non emittentes professionem fidei?*

Die 26 ianuarii 1726: Non proposita.

Die 9 februarii 1726 Sacra, etc. respondit ad 1. Esse emittendam a Canonicis Cathedralis, et non Collegiatarum.

Ad 2. Negative.

Ad 3. Emittendam esse coram Episcopo aut eius Vicario, et etiam coram Canonicis capitulariter congregatis; sufficere tamen, si emittatur coram Capitulo, cui Episcopus vel Vicarius Generalis intersit.

Ad 4. Non facere fructus suos, sed distributiones lucrari pro horis, quibus intersunt.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 268-271].

3311.

S. C. C., *Lancianen.*, 9 febr. 1726.

Archiepiscopus Lancianen. per suas literas tam Eminentissimo Praefecto, quam mihi Secretario conscriptas exposuit, se quaerere oraculum huius S. Congregationis super nonnullis dubiis, quae ipsi occurrunt occasione executionis literarum apostolicarum super resignationibus beneficiorum, ad quorum titulum renunciantes fuerunt ordinati. Dubia autem

[1] Cf. N. 2871.
[2] Cf. N. 2847.
[3] Cf. N. 2286.

ab eodem Archiepiscopo proposita consistunt in sequentibus punctis: an Ordinatus ad titulum Beneficii teneatur in illius resignatione individualiter exprimere, se fuisse ad titulum eiusdem ordinatum, an dicta individua expressio, quatenus requiratur, suppleatur per assertionem *forsan ordinatus*, an constare debeat per probationes concludentes, resignantem habere, unde commode vivere possit, an haec probatio censeatur adimpleta per solam confessionem resignantis, et an resignans teneatur post secutam resignationem aliud Beneficium possessum vel alia bona subrogare.

Sacrum Concilium Tridentinum, Sess. 21, cap. 2, *de ref.* loquens de Beneficio, ad cuius titulum aliquis est ordinatus, haec habet: *id vero beneficium resignare non possit, nisi facta mentione, quod ad illius beneficii titulum sit promotus, neque resignatio admittatur, nisi constito, quod aliunde vivere commode possit, et aliter facta resignatio nulla sit;* et S. Pius V in sua constitutione 58, in qua enumeravit resignationes, quae admitti possunt per Episcopos et alios Collatores, § 3 inquit: *sed nec horum ullus Sacro Ordini mancipatus, nisi Religionem ingressurus, valeat ullo modo Beneficium vel Officium ecclesiasticum resignare, nisi aliunde ei sit, quo in vita possit commode sustentari.* [1]

In eo, quod attinet ad textum Concilii Tridentini, quaerunt Doctores, an individua expressio, quod resignans fuerit ad eius titulum ordinatus, sit necessaria, vel sufficiat expressio per aequipollens; et communior et vera opinio esse videtur, quod individua expressio sit necessaria. Et Sacra haec Congregatio alias respondit, individuam mentionem esse necessariam, et non sufficere per aequipollens. Et in eo, quod spectat ad Bullam S. Pii V, communis opinio esse videtur, duo esse in hisce resignationibus exprimenda, hoc est, quod resignans fuerit ad titulum Beneficii ordinatus, et quod habeat aliunde, quo vivere possit.

Supposito, quod resignans debeat exprimere et habere, quo aliunde commode vivere possit, clara videtur litera Concilii Tridentini in ordine ad necessitatem probationis concludentis super praedicta circumstantia. Concilium etenim vult, quod constet; et non potest dici constare de aliqua re, si eadem non sit probata per concludentes probationes, idque operatur, ut confessio ipsius resignantis etiam iurata non sufficiat.

Ultimus remanet punctus circa subrogationes alterius Beneficii vel aliorum bonorum loco Beneficii resignati, nec huius puncti sensus disputabilis alius esse posse videtur, quam hic qui sequitur: an scilicet declaratoria requiratur super subrogatione, ad hoc, ut super Beneficio de novo obtento vel super bonis, quibus resignans imposterum vivere debet, impositum censeatur onus, quod erat super primo Beneficio, quod ex dispositione Concilii Tridentini resignari non poterat, nisi facta mentione ordinationis ad eius titulum receptae, et commoditatis aliunde vivendi, uti supra dictum est, ad evitandas etiam fraudes, quae sine praedicta cautela contingere possunt. Sacrum Concilium Tridentinum de memorata cautela non loquitur. Cum saepe parentes patrimonia filiis constituant cum

[1] Cf. N. 125.

clausula, donec et quousque fuerint de aliquo Beneficio ecclesiastico provisi, vel aliunde habeant, quo commode vivere possint, disputatum fuit in hac Sac. Congregatione die 12 iulii 1687.[1] Subrogatio facienda per Episcopi declaratoriam, de qua in his decretis, procedit in casu alienationis patrimonii, sed an eadem sit extendenda ad casum resignationis Beneficii, statuendum videtur ab hac Sacra Congregatione, quae est privative interpres S. Concilii Tridentini in punctis pertinentibus ad disciplinam.

Adeoque dignabuntur EE. VV. resolvere:

1. *An ordinatus ad titulum Beneficii teneatur in illius resignatione individualiter exprimere, se fuisse ad eius titulum ordinatum?*

2. *An haec individua expressio suppleatur per assertivam: forsan ordinatus?*

3. *An constare debeat per probationes concludentes, resignantem habere, quo commode vivere possit?*

4. *An haec probatio censeatur adimpleta per solam confessionem iuratam resignantis?*

5. *An resignans teneatur aliud Beneficium habitum, vel alia bona subrogare Beneficio resignato?*

6. *An haec subrogatio facienda sit per Episcopi declaratoriam in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Negative, et ad mentem, et mens est, quod haec resolutio habeat locum in futuris resignationibus.

Ad 3. Affirmative.

Ad 4. Negative.

Ad 5. et 6. Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 271-273].

3312.

S. C. C., *Auximana*, 23 febr. 1726.

Descripta est haec causa in folio Congregationis diei 18 novembris et 2 decembris 1724,[2] proposita vero die 16 decembris 1724,[3] verum tunc responsum fuit: *Expectetur novus Episcopus*. Quoniam vero iam supervenit novi Eminentissimi Episcopi informatio, quae circumfertur, onus erit EE. VV. idem dubium resolvere.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Rectores Beneficiorum, Cappellanos perpetuos, Canonicos obtinentes ultra Canonicatum Cappellanias perpetuas, et ipsum Capitulum pro rata onerum perpetuorum teneri ad solutionem utensilium sacristiae ad rationem unius obuli pro qualibet Missa, exceptis tantum a solutione utensilium Missis adventitiis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 279].

[1] Cf. N. 2901.
[2] Cf. N. 3288.
[3] Cf. N. 3290.

3313.

S. C. C., *Volaterrana*, 23 febr., 16 mart. 1726.

Proposita fuit haec controversia die 30 ianuarii 1723, sed tunc S. C. respondit: *Dilata, et scribatur Episcopo iuxta instructionem, et testes formiter examinentur.*[1] Instructio fuit, ut Episcopus referret numerum Religiosorum in dicto Conventu degentium, et an iidem sint exempti a sua iurisdictione, vel potius sibi subiecti. Et Episcopus respondit, quod tres, et aliquando quatuor Religiosi Sacerdotes cum uno laico degunt in dicto Conventu, et quod Conventus et illius Religiosi sunt suae iurisdictioni ordinariae subiecti. Aliqui testes fuerunt formiter examinati; quocirca ex iuribus circumferendis dignabuntur EE. VV. decernere.

Die 23 februarii 1726: Non proposita.

Die 16 martii 1726 Sacra, etc. respondit ad 5. Negative.

Ad 11. Affirmative, accedente consensu Ordinarii, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 285, 289].

3314.

S. C. C., *Spoletana*, 16 et 30 mart. 1726.

Prior et Camerarius Collegiatae Ecclesiae terrae Trebii denunciati fuerunt a Vicario foraneo, qui procedebat, tamquam Delegatus Episcopi Spoletani, et suppositi ecclesiastico interdicto, ex quo requisiti recusaverant consignare duodecim rubra frumenti, quae Curia Episcopalis sibi debita praetendebat titulo decimarum, et facere depositum alterius rubri frumenti iuxta decretum editum ab eodem Vicario foraneo.

Capitulum autem contendit, Episcopum non posse cogere Canonicos ad praestationem decimarum sub poena interdicti, vel aliarum censurarum, quia Iudex ecclesiasticus abstinere debet a censuris, et interdicto, quando potest, prout hic, devenire ad executionem realem vel personalem iuxta cap. 3, Sess. 25, *de ref.* Contendit pariter idem Capitulum, se non teneri, nisi ad medietatem decimarum, quas exigit a parochianis, et hanc medietatem non posse esse iuxta praetensionem Curiae Episcopalis in rubris frumenti 13, cum non exigat, nisi annua rubra 17, et quia quaestio non stat solum in quantitate, sed etiam in qualitate frumenti, idem Capitulum sustinet, servandam esse constitutionem synodalem, editam ab Episcopo Castruccio, in qua statuitur, frumentum pro decimis esse praestandum nec bonum nec malum, et quia demum in praeteritum supponitur excessivam fuisse decimarum solutionem, urget pro repetitione indebiti, cum titulus exigendi redactus fuerit ad non titulum.

Iura circumferuntur; quocirca onus erit EE. VV. decernere:

[1] Cf. N. 3257.

1. *An Episcopus possit cogere Capitulum et Canonicos ad praestationem decimarum sub poena interdicti vel aliarum censurarum in casu?*

2. *An, et in qua quantitate et qualitate debeatur Episcopo decima frumenti in casu?*

3. *An constet de excessiva solutione, seu praestatione decimae in praeteritum, ita ut sit locus repetitioni in casu?*

Die 16 martii 1726: Non proposita.

Die 30 martii 1726 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative, servatis servandis.

Ad 2. Pro concessione remissoriae et compulsoriae, praefixo termino duorum mensium.

Ad 3. Non esse locum repetitioni.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 292, 297].

3315.

S. C. C., *Turritana*, 30 mart. 1726.

Proposita ac resoluta fuit haec quaestio die 22 septembris 1725.[1] Cumque praedictus Canonicus ad Urbem accesserit et insteterit pro descriptione causae in folio, ex iuribus circumferendis dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit standum, vel recedendum a decisis die 22 septembris 1725?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Incurrisse in censuram, et esse irregularem, et datur facultas Vicario Capitulari absolvendi et dispensandi, attenta remissione partis, et ad mentem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 297].

3316.

S. C. C., *Cremonen.*, 13 apr. 1726.

Proposita fuit haec causa atque resoluta die 5 iunii 1723;[2] in praesenti vero iterum proponitur sub consueta forma:

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 5 iunii 1723 quoad secundum dubium?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 301].

3317.

S. C. C., *S. Marci*, 13 apr. 1726.

Licet Confratres Confraternitatis Sanctissimi Crucifixi, olim S. Mariae Pietatis Belvederii Dioecesis S. Marci tam ex Constitutionibus ab Ordinario approbatis, quam ex antiqua consuetudine et possessione suos eligant Officiales, spatio quatuor mensium duraturos, Episcopus nihilominus S. Marci sub obtentu negligentiae Confratrum in eligendo, ita ut ius eligendi ad se devolutum fuisset, devenit ad electionem Officialium, qui ad annum durarent, et decrevit, eos per Confratres esse recipiendos; et quia memorati Confratres devenerunt ad electionem aliorum Officialium ad normam Constitutionum: Promotor fiscalis Curiae illis mandavit, assignato congruo termino, ut comparerent ad dicendam causam, quare non deberent excommunicari, ex quo in spretum mandatorum Curiae sub poena excommunicationis, ausi fuerunt devenire ad electionem Officialium. Et quamvis die 7 ianuarii 1724 interposita fuisset appellatio, Episcopus nihilominus die 18 eiusdem mensis declaravit et denunciavit excommunicatos excommunicatione maiori sibi reservata nonnullos Confratres in cedulonibus expressos, ex quo iudicialiter moniti sub poena excommunicationis maioris noluerunt desistere ab exercitio Officiorum, et noluerunt obedire Officialibus a se, uti supra, electis.

[1] Cf. N. 3304.
[2] Cf. N. 3263.

Confratres die 29 eiusdem mensis et anni habuerunt recursum ad hanc Sac. Congregationem, quae illis impertita est absolutionem cum reincidentia ad tres menses, saepius subsequenter prorogatam, et scripsit Episcopo pro informatione et transmissione actorum, cumque multum tempus elapsum sit, nec aliquid usque adhuc, quod sciam, fuerit ab Episcopo transmissum, instantibus Confratribus opus fuit devenire ad subscriptionem dubiorum, et ad eorum propositionem in folio.

Contendunt itaque Confratres, ad Confraternitatem pertinere ius eligendi Officiales, absque eo, quod Episcopus possit se in dicta electione ingerere, tum quia ita de iure est, tum quia sic statutum fuit in Constitutionibus, et demum, quia sic semper per antecessum factum est. Contendunt quoque iidem Confratres, non fuisse ius eligendi devolutum ad Episcopum, primo quia non probatur ulla Confratrum negligentia in eligendo, tum quia non est in iure scriptum, quod intret devolutio in favore Episcopi in casu, quo Confratres in primo, secundo aut tertio scrutinio non sint in electione concordes. Contendunt denique iidem Confratres, censuras non sustineri, tum propter iniustitiam, tum propter nullitatem, et signanter, quia Curia teneretur appellationi deferre.

Iura Confratrum circumferuntur; quocirca onus erit EE. VV. decernere:

1. *An ius eligendi Officiales Ven. Confraternitatis, olim S. Mariae Pietatis, nunc vero SS. Crucifixi Belvederii privative spectet ad dictam Confraternitatem in casu?*

2. *An dictum ius fuerit devolutum ad Episcopum in casu?*

3. *An censurae sustineantur in casu?*

Die 30 martii 1726: Non proposita.

Die 13 aprilis 1726 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Praefigatur ab Episcopo terminus Confratribus ad eligendum, et quatenus non concordent in tertio scrutinio, deveniat ad electionem Officialium, qui durent ad quatuor menses.

Ad 3. Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 300-302].

3318.

S. C. C., *Papien.*, 4 et 18 maii 1726.

Sacerdos Ioannes Maria Lenti die 5 aprilis 1724 occidit Franciscum Hieronymum Lenti suum fratrem germanum; et in praesenti disputandum proponit dubium, an contraxerit irregularitatem, et quatenus affirmative, supplicat pro dispensatione. Et factum ita se habuit, uti colligitur ex accuratissima moderni Episcopi informatione, quam transmisit, et desumpsit ex processu in Curia Episcopali confecto sub Eminentissimo Cusano suo Antecessore:

Franciscus Hieronymus contendebat, sibi deberi a Sacerdote Ioanne Maria fratre nonnullas pecunias, qua de causa eum iniuriis affecit, percussit in facie, ad terram deiecit, declaravitque se velle illi mortem inferre, nisi quod volebat, praestitisset; sed accurrentibus Parocho et alio fratre et quadam muliere cognata, Sacerdos e manu fratris irati ereptus est, et in suum cubiculum se recepit una cum Iulia communi matre.

Dum Sacerdos in dicto cubiculo permanebat, Franciscus Hieronymus illud malo spiritu ductus ingressus est, ut ex verbis iniuriosis ab eo prolatis colligi potuit. Cumque Sacerdos fugere tentasset, et a fratre, qui eum violenter aggressus est, fuisset impeditus, res eo tandem devenit, ut Sacerdos cultro fratrem vulneraverit, idemque ex vulnere mortuus sit, sed modo, qui sequitur: Franciscus Hieronymus in praedicta secunda aggressione violenter arripuit et una manu compressit genitalia Sacerdotis, et alia manu ad crumenam extensa, tentavit pecuniam vel clavim capsae ab ea subtrahere. Dumque Sacerdos eam libenter exhiberet, et simul clamaret pro auxilio, et aggressorem exoraret, ut se dimitteret, ex violenta etenim et tenaci suorum genitalium apprehensione et compressione se mori sentiebat: ut e manu fratris evaderet et mortem sibi imminentem evitaret, cultrum domesticum, vulgo *da tavola* arripuit, qui erat super mensam contiguam, et in ventrem fratris aggressoris iniecit, qui ex ictu in terram corruit, et paulo post expiravit.

Constant haec omnia ex processu, ex quo etiam habetur mala qualitas occisi, qui per annos quatuordecim a patria exulaverat bannitus in poenam capitis ob homicidium patratum; habetur etiam bona qualitas Sacerdotis, qui fuit semper bonae vocis et famae, non rixosus, non criminosus, nec arma solitus deferre, in quo eodem processu depositiones habentur matris communis et communium fratrum, qui declararunt occisionem fuisse necessariam ad propriam defensam. Cumque Sacerdos occisor se in carceribus episcopalibus constituisset, relaxatus fuit et dimissus, receptaque ad cautelam partis remissione, liberatus et absolutus est, ita tamen, ut per annum exularet a loco secutae occisionis, ne manus fraterno sanguine pollutae et adhuc madentes conspicerentur, reservato iure Episcopo praedictum tempus exilii moderandi et reducendi, et in eo, quod attinet ad irregularitatem, facta est remissio ad Sedem Apostolicam, quatenus Sacerdos eam contraxisset.

Quoad eum, qui mortem aliter vitare non valens, suum occidit invasorem, non sit irregularis, triplex erat antiquorum opinio; et ille dicitur non posse aliter mortem vitare, nisi suum occidat vel mutilet invasorem, qui est sic arctatus, ut fugere non possit, nec se iuvare clamore. Quoad ius autem inductum a Sacro Concilio Tridentino, legitur Sess. 14, *de ref.*, cap. 7. Ponderari quoque posset circumstantia facti, hoc est, an occisio fuerit secuta pro vitae conservatione, vel potius pro rerum suarum, in quo rerum statu de irregularitate dubitandum non esset iuxta textum in cap. *Suscepimus, de homicidio;* sed cum ex relatione Episcopi habeatur, Sacerdotem exhibuisse aggressori pecuniam et clavim capsae, non videtur, quod in hac circumstantia fundamentum constitui valeat.

Quibus proinde stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An Orator sit irregularis in casu?* Et quatenus affirmative:
2. *An ei sit indulgenda dispensatio?*

Die 4 maii 1726: Non proposita.

Die 18 maii 1726 Sacra, etc. respondit: Pro dispensatione ad cautelam [Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 317, 321].

3319.

S. C. C., *Lavellana seu Romana*, 8 iun., 6 iul. 1726.

Sacerdos N. N. de nefando scelere accusatus, fuit a Curia Eminentissimi Urbis Vicarii die 31 augusti 1718 damnatus ad triremes per septennium, et licet fuerit transmissus, nunquam tamen remigavit, cum toto tempore dictae condemnationis fuerit addictus servitio Hospitalis S. Barbarae, uti habetur ex attestatione Prioris dicti Hospitalis. Expleto tempore poenae, et praestito laudabili servitio memorato Hospitali, Sacerdos habuit recursum ad Sanctissimum D. Nostrum pro facultate Missam celebrandi, et a Sanctitate Sua preces fuerunt remissae ad hanc Sac. Congregationem.

Sanctae mem. Urbanus VIII die 4 ianuarii 1635 sequens edidit decretum:[1] *ut inposterum tam presbyteri saeculares, quam cuiuscumque Ordinis Regulares damnati ad triremes perpetuo vel ad tempus, et qui cum effectu fuerint in eisdem triremibus remiges, finito tempore dictae poenae, nunquam habilitentur ad exercitium suorum Ordinum.* De hoc decreto nonnulli dicunt, illud non esse declarativum iuris communis, nec esse eidem conforme, et locum sibi non vindicare extra Tribunal Sancti Officii, cum a Summo Pontifice fuerit editum in Congregatione Sanctissimae Inquisitionis. Aliqui censent, damnatum ad triremes effici infamem infamia iuris ex genere poenae et per consequentiam irregularem. At opinio hodie recepta est, quod ex simplici damnatione aut transmissione ad triremes quis non efficitur infamis, nec irregularis, nisi vel actu remigaverit, vel fuerit transmissus propter delictum, quod de iure habeat annexam infamiam; et

[1] Impressum apud Corrad, in *addit. ad tract. de dispens.*, n. 55, pag. 31.

concordat resolutio huius Sac. Congregationis in *Comen. dispensationis* pro Presbytero Iosepho Cataneo, qui ad triremes damnatus et transmissus ob armorum delationem, absque eo quod remigaverit, supplicavit pro rehabilitatione ad Ordines, et S. Congregatio, si Sanctitati Suae placuisset, censuit, ut constito quod non remigasset, esse eum per litteras apostolicas ad exercitium suorum Ordinum rehabilitandum et restituendum, uti resolutum fuit die 14 martii 1671, et habetur Libro 27 Decretorum, pag. 54.

His positis, nonnulla sunt, quae faciunt contra petitionem Oratoris, et signanter, quod sodomiae crimen annexam habet infamiam, tam de iure civili, quam de iure canonico, dummodo sit notorium notorietate iuris vel facti, uti plene habetur apud Thesaurum, *De poenis ecclesiasticis*, par. 2, cap. 1, in verbo *sodomiae*.

E contra pro Oratore faciunt nonnullae facti circumstantiae latius expressae in informatione Eminentissimi Urbis Vicarii, in qua post admissam limitationem supradictam, quod transmissus ad triremes, licet non remigaverit, efficiatur infamis et irregularis, si crimen, propter quod condemnatus habebat de iure annexam infamiam, haec habentur: *talis tamen limitatio applicabilis non videtur in casu praesenti, ubi crimen, pro quo Orator fuit damnatus, non aliunde probatum remansit, quam ex dicto eorum, qui socios eiusdem criminis se fecerunt et quidem non coacte, sed ultronee, et qui ultra hanc nobilem exceptionem, ob quam eorum dictum, nullis praesertim concurrentibus adminiculis, nullam prorsus fidem facit, alios insuper patiebantur defectus: nedum enim erant vilis conditionis, sed etiam plura deposuerunt inverosimilia, in aliquibus contrarii inter se deteguntur. Addito etiam quod in processu nec praesumptiones, neque coniecturae ullae relevantes afferri potuerunt adversus inquisitum, immo eius favore militabat qualitas sacerdotalis cum quotidiana celebratione Missae, gravis sexaginta et ultra annorum aetas, ac solitum retinendi iugiter apertam ianuam eius cubiculi, etiam de tempore, quo ibi visi fuerant pueri, quemadmodum concorditer deposuerunt tres testes repetiti ad instantiam fisci.*

His stantibus dignabuntur EE. VV. decernere:

An petitis sit annuendum, nec ne?

Die 8 iunii 1726: Non proposita.

Die 6 iulii 1726 Sacra, etc. respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 334, 341].

3320.

S. C. C., *Trivicana seu Tricaricen.*, 8 iun., 6 iul. 1726.

In constitutione Innocentii XII, quae est vigesima tertia in suo parvo Bullario, nihil statutum fuit quoad casum Episcopi, qui ab una Ecclesia auctoritate apostolica ad aliam transiret, cuius videlicet Ecclesiae commodo spolia cedere deberent, an primae videlicet, an secundae; cumque anno 1708 contigisset obitus Episcopi Gorii, qui ab Ecclesia Cathacensi fuerat trans-

latus ad Ecclesiam Suessanam, S. C. die 28 septembris 1709 respondit, *quod bona quaesita ex fructibus Ecclesiae Cathacen. spectabant ad eamdem*, [1] repropositoque eodem dubio die 25 ianuarii 1710, S. C. *stetit in decisis*. [2] In memorata Bulla Innocentiana praeservata fuit dispositio Bullae 42 S. Pii V, in qua decretum fuit, quod ornamenta et paramenta et res aliae, et alia bona ad usum et cultum divinum spectantia applicari debeant Ecclesiis, quibus Episcopi praefuerint. [3]

Consimilis supradictae controversiae excitatae inter Ecclesiam Cathacensem et Suessanam, excitatur in praesenti controversia inter Ecclesiam Tricaricensem et Trivicanam propter obitum videlicet Episcopi Viglini, translati ab Episcopatu Trivicano ad Episcopatum Tricaricensem, postquam primam Ecclesiam per annos decem et septem et ultra administraverat, et postquam paucorum mensium spatio secundae praesedit Ecclesiae. Contendit enim Capitulum Trivicanum, ad se spectare debere mobilia, libros, pecunias, argenta et alia bona reperta tempore obitus Episcopi Viglini, utpote quaesita ex fructibus suae Ecclesiae. Item ad eamdem Ecclesiam pertinere paramenta, vasa sacra et alia supellectilia ad cultum divinum designata, necnon quaedam alia argenta et mobilia, quae erant Episcopi Praedecessoris, et quae fuerunt memorato Episcopo commodata, quaeque ipse secum detulit ad Ecclesiam Tricaricensem.

Iura circumferuntur; quapropter onus erit EE. VV. decernere:

1. *An mobilia, libri, pecuniae, argenta, aliaque bona (praeter Sacra paramenta) bon. mem. Simonis Viglini prius Episcopi Trivicani et postea Tricaricen. reperta tempore eius obitus, spectent ad Ecclesiam Trivicanam, vel potius ad Ecclesiam Tricaricen. in casu?*

2. *An paramenta et vasa sacra aliaque argenta et supellectilia ad usum Cappellae, et ad cultum divinum destinata, reperta, ut supra, debeantur Ecclesiae Trivicanae, vel potius dictae Ecclesiae Tricaricen. in casu?*

3. *An argenta et mobilia, aliaque bona ab Ecclesia Trivicana commodata dicto bon. mem. Episcopo Viglino, tunc Episcopo Trivicano, debeant eidem Ecclesiae Trivicanae restitui in casu?* Et quatenus affirmative:

4. *An et a quo, et ex quibus bonis, illis non extantibus, debeat solvi illorum pretium in casu?*

Die 8 iunii 1726: Non proposita.

Die 6 iulii 1726 Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Pertinere ad Ecclesiam Trivicanam.

Ad 3. Affirmative.

Ad 4. Solvenda esse ex hereditate Episcopi.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 333, 341].

[1] Cf. N. 3081.
[2] Cf. N. 3084.
[3] Cf. N. 123.

3321.

S. C. C., *Florentina*, 27 iul. 1726.

Ricca Esther, dum erat Iudaea, matrimonium contraxit cum Abraham Hebraeo, et illud consummavit. Post aliquod temporis spatium Ricca Florentiae Iudaicam perfidiam abiuravit et ad Catholicam religionem conversa est, relicto Abraham post canonicam consuetam monitionem in sua Iudaica perfidia.

Ricca ad alia vota non transivit, et adhuc remanet innupta, sed Abraham anno 1721 aliam Hebraeam, nomine Blancam duxit in uxorem, et matrimonium consummavit. De praesenti Abraham et Blanca unanimi consensu cupiunt Catholicam religionem amplecti, et catechismo subiiciuntur, sed vellent post Baptismum receptum perseverare, quatenus liceret, in matrimonio inter ipsos, uti supra, contracto, et Ricca suum praestat assensum, cum nullo modo velit redire ad Abraham etiam post abiuratam ab ipso Iudaicam perfidiam, et conversionem ad nostram sanctam religionem.

Super hac facti specie controversiae exortae sunt in Civitate Florentina, eaedemque remissae ad hanc Sacram Congregationem. Secretarius facilioris studii gratia nonnulla adnotavit ad calcem folii, quibus solita maturitate perpensis, dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An adhuc subsistat matrimonium in Iudaismo contractum inter Riccam et Abraham?* Et quatenus affirmative:

2. *An Abraham post suam et Blanchae conversionem teneatur ad redeundum cum Ricca, et Blancam relinquendam?* Et quatenus affirmative:

3. *An Ricca cogi possit ad cohabitandum cum Abraham ad fidem converso?* Et quatenus affirmative:

4. *An Summus Pontifex dispensare possit, ut Abraham conversus permaneat in matrimonio in infidelitate, uti supra, contracto cum Blanca?* Et quatenus affirmative:

5. *An consilium praestandum sit Sanctissimo Domino Nostro pro concessione dictae dispensationis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *et* 2. *Affirmative; in reliquis dilata, et scribant Theologi et Canonistae, et perquirantur exempla, et ad mentem.*[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 346, 350-355].

3322.

S. C. C., *Giennen.*, 11 et 25 ian. 1727.

Exortis nonnullis controversiis inter Episcopum et Capitulum Giennen. super modo celebrandi Sacras publicas Ordinationes, concordata fuerunt dubia infra exponenda; cumque in ultima Congregatione habita die 28 septembris 1726 Episcopus insteterit pro aliqua provisione capienda, et Capitulum protestatum fuerit, se nullam velle facere oppositionem, sed

[1] Cf. N. 3324.

solummodo expectare responsum super dubiis iam subscriptis et infra referendis, praedicta die editum fuit sequens decretum: *Episcopus celebret Sacram Ordinationem ad altare maius, vocatis et praesentibus Canonicis; et SSmum Eucharistiae Sacramentum pro ea die transferatur ad aliud altare, et Missa solemnis ab Episcopo celebranda deservire possit pro Missa Conventuali.*

Haec sunt, quae hucusque gesta sunt in hoc negotio. Ex iuribus autem circumferendis dignabuntur EE. VV. decernere:

1. An Episcopus Giennen. vigore dispositionis Sacri Concilii Tridentini, Sess. 23, *de ref.*, cap. 8 et constitutionis san. mem. Innocentii XIII, incipien. *Apostolici ministerii*,[1] et alterius Sanctissimi Domini Nostri illius confirmatoriae,[2] possit vel debeat temporibus a iure statutis celebrare functionem Ordinum generalium ad altare maius Ecclesiae Cathedralis? Et quatenus affirmative:

2. An occasione praedicta, possit ibidem pontificaliter celebrare Missam Conventualem ad Sabbatum designatam loco illius, quae celebrari a Capitulo deberet cum adsistentia omnium Praebendatorum et aliorum de Choro? Et quatenus negative:

3. An ob dictam functionem Ordinationum in praedicto altari explendam possit cogere Capitulum, ut horam consuetam pro Horis Canonicis et Missa Conventuali anticipet vel postponat, ita tamen, ut ultra horas debitas neutra ex dictis functionibus protendatur?

4. An possit celebrare dictam functionem Ordinationis ad altare maius, non obstante quod iuxta consuetudinem vigentem in omnibus Cathedralibus in Hispaniarum Regnis ad altare maius sit tabernaculum, in quo asservetur Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum? Et quatenus negative:

5. An possit compellere Capitulum et Canonicos, ut pro explenda Ordinatione aliisque functionibus pontificalibus transportari faciant Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum ad aliud altare Ecclesiae?

9. An Episcopus ad formam supradictae Conciliaris dispositionis, sive Ordinationem celebret ad altare maius ante vel post Horarum celebrationem, sive ad aliquam ex Cappellis, sive in sacristia Cathedralis, possit cogere integrum Capitulum et omnes Canonicos ad assistendum functioni Ordinationis generalis, et quibus poenis; seu potius contentus esse debeat assistentia illorum, qui in functionibus pontificalibus eidem Episcopo ex praescripto Caeremonialis,[3] vel ex consuetudine Ecclesiae assistere debent?

Die 11 ianuarii 1727 Sacra, etc. respondit: Ad Dominum Secretarium cum Sanctissimo iuxta mentem.

Die 25 ianuarii 1727 Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post Agnos, non retardata interim executione decreti provisionalis usque ad exitum causae.[4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 3, 9.].

[1] Cf. N. 280.
[2] Cf. N. 283.
[3] L. I, c. XV; l. II, c. VIII.
[4] Cf. N. 3328. – Resolutionem vide infra, die 2 aug. 1727, 19 iun. 1728. – Cf. N. 3332, 3341.

3323.

S. C. C., *Eugubina seu Perusina*, 25 ian. 1727.

Licet regula iuris sit, actum valere, qui per procuratorem legitimum adimpletur, licet hic tempore actus gesti fuisset a suo principali revocatus, dummodo revocatio ad eius notitiam non devenisset, iuxta textum in cap. *Ex parte 33, de rescriptis* et in Clementina unica, *de renunciatione:* fallit tamen haec regula in procuratore constituto ad contrahendum matrimonium; cum etenim de eius essentia sit consensus utriusque contrahentis, si alter ex his mandatum revocavit, matrimonium est nullum, licet revocatio non fuerit delata ad notitiam procuratoris vel alterius contrahentis, iuxta Decretalem Bonifacii VIII in cap. finali *de procuratoribus*, in VI.

Ad tramites huius limitationis contendit Elisabeth de Ghirardis, matrimonium a se per procuratorem contractum cum Hieronymo de Raphaelibus nullitate laborare, ex quo videlicet antequam illud contractum fuisset, mandatum a se fuerat revocatum, licet id tunc non fuisset deductum ad notitiam procuratoris. Addit aliam nullitatem consistere in hoc, quod fuit contractum coram Parocho Cathedralis Ecclesiae, quando ipsa, utpote degens in Monasterio Sancti Benedicti educationis gratia erat de Parochia Sancti Secundi, intra cuius fines praedictum Monasterium situm est, et quando Hieronymus de Raphaelibus degebat in Parochia S. Petri eiusdem Civitatis. Certum etenim est, matrimonium non contractum coram Parocho vel mulieris vel viri, nullitate laborare iuxta cap. 1, Sess. 24, *de ref. matrim.* Spreta responsione, quod Hieronymus erat Clericus, et quod in Civitate Eugubina iuxta consuetudinem et Constitutiones Synodales Clerici, licet habitantes in aliis Parochiis, subsunt ecclesiae Parochiali, quandoquidem asserit id procedere posse ad alios effectus, sed non ad effectum Matrimonii.

E contra Hieronymus se opponit, et probare conatur, mandatum revocationis contigisse post Matrimonium contractum, et revocationem non fuisse spontaneam, sed coactam; et ulterius Parochum Cathedralis in Civitate Eugubina esse Parochum omnium Clericorum ad omnes effectus, etiam ad effectum Matrimonii.

Iura circumferuntur; unde onus erit EE. VV. decernere:

An constet de nullitate Matrimonii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et puella caute transportetur ad aliquod Monasterium Civitatis Castelli, in quo exploretur eius voluntas ab Episcopo iuxta instructionem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 15].

[1] Resolutionem vide infra, die 5 iul. 1727. - Cf. N. 3329.

3324.

S. C. C., *Florentina*, 29 mart. 1727.

Proposita fuit haec causa die 27 iulii 1726, [1] atque duo priora dubia *affirmative* resoluta, quia communissima hodie est Theologorum et Canonistarum sententia, quod Matrimonium quoad vinculum dissolvatur tunc, cum coniux fidelis aliud contrahit Matrimonium. Hinc quoad reliqua dubia tunc nondum resoluta in praesenti optimo iure ponderatum fuit, quod si Ricca conversa nullum adhuc contraxit Matrimonium post conversionem, subsistere de necessitate debebat Matrimonium per eam in Iudaismo contractum cum Abraham; et sic per consequens, quod Abraham post suam et Blanchae conversionem tenebatur ad redeundum cum Ricca, et Blancam relinquendam, et eo fortius, cum auditis Theologis et articulo formiter examinato, et accedente Summi Pontificis approbatione in consimili prorsus casu fuerit eodem modo responsum ab hac Sacra Congregatione in alia causa *Florentina*, 1 iulii 1679. [2]

Quibus perpensis ad dubia nondum resoluta *die 29 martii 1727 Sacra, etc. respondit: Scribatur iuxta instructionem.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 30-46].

3325.

S. C. C., *Tiburtina*, 26 apr. 1727.

Procedendo ad tramites Sacri Concilii Tridentini, Sess. 25, *de regul.*, cap. 6, Episcopus praeesse deberet electioni Abbatissae, quae fit a monialibus ei subiectis, et Praelatus Regularis praeesse deberet electioni, quae fit a monialibus sibi subiectis et exemptis a iurisdictione Episcopi. Sed aliter res se habet post Constitutionem 18 Gregorii XV, in qua cautum est, ut in Monasteriis exemptis Episcopus una cum Superioribus Regularibus per se vel per alium interesse valeat et praesidere electionibus Abbatissarum, citra tamen ullam Monasteriorum impensam. [3] Post quam constitutionem resolutum fuit a S. C. Ep. et Reg., 19 iun. 1671, [4] in electionibus Abbatissarum in Monasteriis Regularibus subiectis non posse Episcopum adnotare suffragia, cum id non pertineat ad ipsum, nec ad eius Vicarium Generalem, neque ad eius Cancellarium.

Hisce minime obstantibus, cum Episcopus Tiburtinus in sequelam antiquae consuetudinis praetendat electionibus Abbatissarum praeficiendarum Monasteriis subiectis Ordini Minorum Observantium suum Cancellarium assistere debere, non quidem, ut adnotet vota, vel ea audiat, sed longe a

[1] Cf. N. 3321.
[2] Cf. N. 2850.
[3] Cf. N. 199.
[4] Cf. N. 1806.

loco scrutinii, et prope ianuam ecclesiae eo modo, quo alii adstant Fratres ultra Provincialem, vel Superiorem Regularem, et Disquisitores, et huic praetensioni se opponat P. Provincialis Provinciae Romanae, ex iuribus circumferendis dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An in electionibus Abbatissarum in Monasteriis sub disciplina Regularium Minorum de Observantia possit Episcopus secum conducere Cancellarium?* Et quatenus affirmative:

2. *An liceat eidem Cancellario interesse ac assistere scrutiniis ac electionibus Abbatissarum, quae fiunt in Monasteriis Monialium Ordinis Minorum de Observantia Tiburis?* Et quatenus negative:

3. *An saltem dictus Cancellarius durante scrutinio permanere possit intra ecclesiam in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Negative.

Ad 3. Nec Cancellarium, nec Fratres, exceptis Superiore et Scrutatoribus, permanere posse intra ecclesiam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 47-49].

3326.

S. C. C., *Valven. seu Sulmonen.*, 10 maii 1727.

Constructa est ex piorum eleemosynis, uti supponitur, ecclesia Sanctae Mariae Liberatricis in Terra Scanni, eademque Episcopi auctoritate benedicta, Archipresbyter et Clerus dictae Terrae in nova ecclesia Sacrificia celebrare et Sacramenta ministrare coeperunt; sed habito a nonnullis laicis recursu ad Regia Tribunalia Civitatis Neapolitana, et facta coram illis expositione, quod ex propriis substantiis aedificaverant atque dotaverant ecclesiam, et quod in ea fuerat erecta Confraternitas laicorum, diploma editum est receptionis sub regia protectione tam ecclesiae, quam Confraternitatis; et post haec a praedictis laicis invitati fuerunt Patres Minores Conventuales, ut in ecclesia Sacrificia celebrarent. Cumque ex his contentiones exortae sint, ex iuribus circumferendis dignabuntur EE. VV. decernere:

1. An ecclesia noviter constructa in Terra Scanni sub invocatione S. Mariae Liberatricis sit subiecta iurisdictioni Episcopi Valven. et Sulmonen., et respective Parocho ecclesiae Matricis eiusdem Terrae, ita ut liceat Parocho et Clero ecclesiae Matricis exercere actus iurisdictionales, et gerere functiones sacras absque dependentia a laicis?

2. An liceat in eadem ecclesia habere sepulchra, et respective possint cadavera tumulari absque licentia Parochi, et in praeiudicium iurium parochialium?

3. An PP. Conventuales Terrae Scanni vocati a Prioribus et Officialibus laicis ecclesiae constructae in dicta Terra sub invocatione S. Mariae Liberatricis ad celebrandum Missas easque canendum in dicta ecclesia, atque

alia similia peragendum, possint impediri et prohiberi; et quatenus, etc., pro quibus actibus, et a quo, in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Ecclesiam esse subiectam Episcopo quoad iura episcopalia, et Parocho quoad iura parochialia, caeterasque sacras functiones posse in ea fieri a Parocho et Clero, volente Episcopo, absque ulla dependentia a laicis.

Ad 2. Licere habere sepulchra, accedente licentia Episcopi, et posse in eis cadavera tumulari, si eligatur sepultura, absque licentia Parochi, sed salvis iuribus parochialibus.

Ad 3. Affirmative, et doceatur de legitima erectione Confraternitatis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 59].

3327.

S. C. C., *Burgi S. Domnini*, 24 maii 1727.

Ioannes Philippus Carafini in ultimo, cum quo decessit, testamento in executores testamentarios nominavit Franciscum Valerium et post eius obitum Hieronymum, eius filium, et Alexandrum Gardinum, et post eius obitum Antonium Alexandrum, eius filium; heredem vero usufructuarium sibi scripsit Luciam Scalvi, suam uxorem, qua defuncta ad hereditatem vocavit Moniales Discalceatas Carmelitas Civitatis Cremonae, nonnullis impositis perpetuis oneribus, et signanter erectionis duorum Beneficiorum; Beneficiatos adstrinxit ad celebrationem Missae quotidianae, et loquendo de erectione Beneficiorum, haec verba habuit: *lasciando però a medemi,* hoc est executoribus testamentariis, *quanto alle sudette Reverende Madri Scalze un ampla facoltà di far erigere detti Beneficii alli sudetti due altari, ed assegnare respettivamente a medesimi due altari tanta porzione de beni posti in zibello di raggione d'esso testatore, o pure tanto capitale respettivamente in contanti, che possa essere sufficiente per sostenere l'obbligo perpetuo della celebrazione di dette due Messe continue da celebrarsi a detti due altari.*

Lucia uxor mortua est, et consolidato usufructu cum proprietate, moniales comparuerunt in Curia Episcopali Burgi S. Donnini; cumque se promptas obtulissent ad subministrandam summam pecuniariam sufficientem pro erectione Beneficiorum, Episcopus pronunciavit libras vigintiquatuor mille imperiales esse summam congruam ad effectum, de quo agitur, et mandavit, eam deponi ad effectum investiendi, et ulterius mandavit, solvendas esse alias libras imperiales mille sexcentum implicatas sive implicandas in tot stabilibus, ut ex eorum fructibus solvi possent expensae necessariae pro manutentione paramentorum et aliorum utensilium pro celebratione Missarum.

Displicuit haec sententia Alexandro Gardino, executori testamentario, et patrono Beneficiorum, habitoque per eum recursu ad hanc Sac. Congregationem, disputanda proponuntur dubia ad calcem restrictus relata.

Scribens pro Monasterio et monialibus dicit primum et secundum dubium parum conferre ad decisionem controversiae, quia quidquid sit in

abstracto loquendo, an pro dote beneficiorum sint assignanda bona stabilia, seu census perpetui, si testator dedit optionem, seu liberam facultatem assi- gnandi pro dote Beneficiorum *tanta portione di beni posti in Zibello di rag- gione d'esso testatore, o pure tanto capitale respettivamente in contanti, che possa esser sufficiente per sostenere l'obligo perpetuo delle celebrazioni di dette due Messe continue:* eius voluntati satisfactum dici debebit statim, ac fuerit a monialibus tanta oblata pecunia, quanta sufficit pro duarum perpetuarum Missarum celebratione, sive investimentum fiat in stabilibus, sive in censi- bus. Adeoque redacta controversia ad sufficientiam pecuniae oblatae, scribens pro monialibus inquit, Beneficia erigenda non habere onus residentiae, sed tantum celebrationis Missarum, et sic sufficientem esse summam oblatam.

Adversus haec excipit Alexander Gardinus, et contendit primo, non esse in facultate monialium offerre bona stabilia vel pecuniam, sed oblatio- nem fieri debere in stabilibus, uti constare probatur verbis testatoris supra relatis. Secundo idem Alexander, quatenus sufficeret oblatio pecuniae, ait, oblationem factam non esse ad rem, cum pecunia sit investienda in stabi- libus, et ita redditum exigendum non adaequare eleemosynam duarum Mis- sarum perpetuarum, et in eo quod attinet ad utensilia taxata, taxam non esse sufficientem.

Iura circumferuntur; quocirca onus erit EE. VV. decernere:

1. *An pro dote Beneficiorum vel Cappellaniarum cum perpetuo onere Missarum erigendarum sint assignandi fructus terrarum fructiferarum, vel potius annui census?*

2. *An dato praecepto testatoris erigendi Beneficia cum perpetuo onere Mis- sarum vel cum dote terrarum, vel cum dote pecuniae numeratae, detur pro assi- gnanda dicta dote electio terrarum?* Vel quatenus negative:

3. *An tanta danda sit ab herede summa pecuniarum, ut in terrenis investita constituantur fructus congrui pro substentatione onerum?*

4. *An et in qua summa constituendi sint fructus pro substentatione oneris Missae quotidianae in perpetuum?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et firmetur status hereditarius.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 67-69].

3328.

S. C. C., *Giennen.*, 7 iun., 5 iul. 1727.

Proponebatur haec causa diebus 11 et 25 ianuarii 1727,[2] verum tunc resolutio differri debuit. Reproposita autem causa:

Die 7 iunii 1727 Sacra, etc. respondit: Dilata, et proponatur omnino in prima etiam unica.

Die 5 iulii 1727 Sacra, etc. respondit: Dilata, et proponatur omnino in prima etiam unica.[3]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 71, 81].

[1] Resolutionem vide infra, die 30 aprilis 1729. – Cf. N. 3346.
[2] Cf. N. 3322.
[3] Resolutionem vide infra, die 2 aug. 1727, 19 iun. 1728. – Cf. N. 3332, 3341.

3329.

S. C. C., *Eugubina seu Perusina*, 5 iul. 1727.

Proposita fuit haec causa die 25 ianuarii currentis anni.[1] Ad mentem responsionis tunc datae transportatio fuit executioni mandata, et facta est ab Episcopo voluntatis exploratio iuxta instructionem, repropositaque causa die 26 aprilis currentis, nulla fuit capta resolutio; cumque hodie causa pro tertia vice proponatur, ex iuribus circumferendis dignabuntur EE. VV. decernere:

An constet de nullitate Matrimonii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 80].

3330.

S. C. C., *Acerrarum*, 5 iul., 2 et 23 aug. 1727.

Exortis pluribus controversiis inter Promotorem fiscalem Curiae Episcopalis Civitatis Acerrarum et Dignitates et Canonicos eiusdem Ecclesiae, opus fuit devenire ad subscriptionem infrascriptorum dubiorum. Ex iuribus itaque circumferendis dignabuntur EE. VV. decernere:

X. *An dicti Canonici ultra Missam Conventualem teneantur quoque celebrare Missam de feria, et an dictam Missam Conventualem teneantur applicare pro benefactoribus, sive potius sit servanda consuetudo?*

XV. *An praefati Canonici teneantur inservire eorum Ecclesiae alternative et per hebdomadam, sive potius quotidie?*

Die 5 iulii 1727: Non proposita.

Die 2 augusti 1727: Non proposita.

Die 23 augusti 1727 Sacra, etc. respondit ad X. Affirmative quoad primam et secundam partem, et negative quoad tertiam.

Ad XV. Negative ad primam partem, affirmative quoad secundam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 87, 97, 104].

3331.

S. C. C., *Veliterna*, 5 iul., 2 et 23 aug. 1727.

Cum Cathedralis Ecclesia Veliternensis reparatione indigeret, et clar. mem. Cardinalis Tanarius multa in dictam causam de proprio contulisset, per organum huius Sac. Congregationis impetravit a san. mem. Innocentio XIII suspensionem collationis primi Canonicatus vacaturi, ut cum

[1] Cf. N. 3323.

illius redditibus solvi possent fructus et extingui capitale unius census scutorum mille, imponendi pro constructione fornicis Ecclesiae. Et fundamentum huius gratiae repositum fuit in hoc, quod ultra Beneficiatos aderant tresdecim Canonici, nec ullum erat excogitabile praeiudicium Datariae, cum semper unus ex Cardinalibus sit Episcopus Veliternensis.

Secuta vacatione primi Canonicatus, suspensa fuit eius collatio, et gratia suum habuit effectum, sed post aliquam annorum intercapedinem, delato Episcopatu ad Eminentissimum Barbarinum, cum Canonici recursum habuissent ad hanc Sac. Congregationem pro facultate inveniendi Sacerdotem, qui tamquam Canonicus gratis Ecclesiae inserviret, cum conditione tamen, ut primum Canonicatum vacantem obtinere deberet, et tunc fructus et distributiones eiusdem Canonicatus percipere, de more exquisita fuit informatio Eminentissimi Episcopi, qui retulit, se habere in promptu plures Sacerdotes hanc conditionem acceptaturos, et censuit, annuendum esse petitis propter imminens praeiudicium cultus divini, cum tres ex Canonicis habeant indultum iubilationis, et alter fuerit assumptus ad Episcopatum in partibus infidelium.

Actum fuit de hac re inter summaria precum die 25 ianuarii currentis anni, et tres excitatae fuerunt difficultates: prima fuit, quod non imminebat praeiudicium cultus divini, cum Canonicus assumptus ad Episcopatum in partibus infidelium debeat interesse choro, et iubilati, imminente dicto periculo, possint ad servitium revocari; secunda fuit reposita in possibili damno Successoris in Episcopatu; tertia fuit, quod Sacrum Concilium Tridentinum abrogavit expectativas, uti habetur Sess. 24, cap. 19, *de ref.* Adeoque dicta die 25 ianuarii rescriptum fuit, quod *exquirentur exempla.* Cohaerenter ad haec exquisita fuerunt, sed non inventa exempla.

Hisce minime obstantibus Capitulum Ecclesiae Veliternensis institit pro causae descriptione in folio, eamque obtinuit, et ex iuribus circumferendis dignabuntur EE. VV. decernere:

An sit Eminentissimo Ordinario concedenda facultas conferendi Canonicatum sine participatione fructuum et distributionum a Summo Pontifice Innocentio XIII ad tempus applicatorum pro debito extinguendo, cum conditione, quod taliter provisus obtinere debeat primum Canonicatum vacaturum; et quatenus negative: *an sit eidem Eminentissimo Ordinario concedenda facultas conferendi praedictum Canonicatum sine praedicta conditione?*

Die 5 iulii 1727: Non proposita.

Die 2 augusti 1727: Non proposita.

Die 23 augusti 1727: Sacra, etc. respondit: *Ad primam dubii partem negative; ad secundam affirmative, emissa tamen valida obligatione de residendo et inserviendo Ecclesiae ad formam suae obligationis.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 86, 96, 104].

3332.

S. C. C., *Giennen.*, 2 aug. 1727.

Proposita, [1] ac pluries dilata [2] fuit haec causa; in praesenti vero propositis iisdem dubiis, *Sacra, etc. respondit ad 1. Posse et debere, nisi adsit rationabilis causa arbitrio Episcopi iudicanda,*

Ad 2. Affirmative.

Ad 3. Posse, dummodo non excedat spatium unius horae ultra horas consuetas.

Ad 4. et 5. Servetur Caeremoniale.

Ad 9. Dilata. [3]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 95].

3333.

S. C. C., *Florentina*, 2 et 23 aug. 1727.

Sacerdos Ioannes Niccoli, Parochus S. Romuli in Villamagna Dioecesis Florentinae, cum visus debilitatem pateretur, anno 1720 consuetam ab hac S. Congregatione obtinuit licentiam celebrandi diebus festis et duplicibus Missam votivam Beatae Mariae Virginis, et diebus ferialibus Missam defunctorum cum solitis clausulis, quod videlicet non esset omnino caecus, memoriter non recitaret, data insuper Ordinario commissione denegandi licentiam celebrandi, quatenus ipse omnino caecus evasisset. Crescente aetate, postquam Sacerdos Ioannes devenit ad annum septuagesimum, caecus omnino factus est; habitoque per eum recursu ad Summum Pontificem pro facultate continuandi in celebratione Missae, instantiae remissio facta est ad hanc Sacram Congregationem, quae iuxta morem scripsit Archiepiscopo Florentino, ut informaret, facto prius experimento coram Magistro Caeremoniarum. Factum fuit experimentum coram praedicto Magistro, qui in scriptis retulit, Oratorem esse gratia dignum, cum tali peritia polleat, non obstante caecitate, ut nullum sit irreverentiae periculum, si Missam celebret. Archiepiscopus hoc ipsum confirmavit in suis litteris, in quibus pro motivo gratiae addidit, Oratorem nedum esse Sacerdotem optimae famae, et Parochum, qui semper suum munus diligenter adimplevit, sed etiam paupertate laborare.

De promoto ad Sacerdotium certum est, quod si ille caecus evadat, non habet executionem Ordinis quantum ad ea, quae visum requirunt, uti est Missae celebratio, teste Divo Thoma, tert. part., quaest. 82, art. 10, ad 3. Punctus itaque est, an ex gratia a Summo Pontifice concedi possit, et aliquando concessum sit Sacerdoti caeco, ut Missam celebraret, et si-

[1] Cf. N. 3322.
[2] Cf. N. 3328.
[3] Resolutionem vide infra, die 19 iun. 1728. – Cf. N. 3341.

gnanter cum assistentia alterius Sacerdotis. In Synodo Tricassina secunda habita anno Christi 878 coram Ioanne VIII Romano Pontifice, Hincmarus Laudunensis ad Pontificem adductus, oblato libello Pontifex facultatem concessit Missae celebrandae, uti refert Aimoinus in *Actis* dictae *Synodi*. De Episcopo, qui in Synodo Tridentina Missam caecus celebrabat ex pontificia dispensatione, mentio habetur apud Sotum, *in 4 Dist.*, quaest. 1, art. 2; et Auctores passim testantur, fuisse a Summo Pontifice dispensatum cum Sacerdotibus caecis, ut Missam celebrarent cum assistentia alterius Sacerdotis. Et ipse testari possum, a Sanctissimo Domino Nostro concessam fuisse Sacerdoti professo Ordinis S. Dominici, qui caecus factus est, facultatem Missam celebrandi cum assistentia alterius Sacerdotis.

Quibus stantibus, dignabuntur EE. VV. decernere:

An, et quomodo petitis sit annuendum in casu?

Die 2 augusti 1727: Non proposita.

Die 23 augusti 1727 Sacra, etc. respondit: Pro gratia, cum assistentia alterius Sacerdotis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 101, 106].

3334.

S. C. C., *Romana*, 20 sept. 1727.

Bon. mem. Gaspar Turcus in ultimo, sub quo decessit, testamento sic disposuit: *item voglio, che subito seguita la mia morte, li miei eredi debbano assegnare luoghi 20 de' miei monti S. Pietro 6 erezione per dote e fondo dotale d'una Cappellania perpetua, da chiamarsi la Cappellania Turchi, quale debba reputarsi et esser mero e puro legato pio laicale et non beneficio ecclesiastico, e però non soggetto all'Ordinario, nè alla Dataria, e nominando io in vita qualche Sacerdote o Chierico per primo Cappellano, voglio non possa rimoversi, ma durante la sua vita debba godere gl'intieri frutti di detti luoghi de monti col peso di celebrare o far celebrare Messe 300 l'anno di Requie in suffragio dell'anima mia e dei miei; gli altri Cappellani poi, che elegeranno gli infrascritti miei eredi, doveranno esser amovibili ad nutum. Et essendovi tra detti eredi e tra nostri parenti e congiunti persona abile a detta Cappellania, quella sia preferita.* Atque a iure passivo testator transitum faciendo ad ius activum, sic locutus est: *in mancanza di detti miei eredi e loro discendenti ed altri sopra chiamati a detto fideicommisso voglio, che detto ius si divolva alla Chiesa e Padri Carmelitani della Santissima Madonna di Monte Santo di Roma, quali siano tenuti nominare quelli, che si trovaranno parenti e congiunti a detti miei eredi ed altri chiamati, che siano abili a detta Cappellania... ed ora nomino il primo Cappellano il Sign. Felice Gallucci mio nipote, e non volendo, o non potendo, ovvero mancando quandocumque detto signor Felice, li sostituisco il Signor Giuseppe Pediconi figlio del Signor Antonio Pediconi mio medico con lo stesso ius de Cappellania perpetua.*

Tam Felix nepos primo loco vocatus, quam Ioseph post eum substitutus clericali charactere erant insigniti, sed dum Felix se promoveri curabat ad Sacerdotium, vitam cum morte commutavit, delataque Cappellania ad Ioseph, cum hic Matrimonium contraxerit, exorta est dubitatio, an ipse retinere possit Cappellaniam, de qua nunc agitur, in statu coniugali. Pendet resolutio ab examine mentis testatoris, an videlicet ita clericalem qualitatem voluerit in vocatis ad suam Cappellaniam, ut eos voluerit actu, vel in potentia Sacerdotes, et quatenus haec fuerit eiusdem voluntas, an ea fuerit restricta ad ingressum in Cappellaniam, vel etiam se extenderit ad progressum. Iura circumferuntur, unde onus erit EE. VV. decernere:

An Cappellania, de qua agitur, retineri possit in statu coniugali per Cappellanum a testatore nominatum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 120].

3335.

S. C. C., *Placentina*, 22 nov., 6 dec. 1727.

Angelus Maria de Bottis spatio sexdecim et ultra annorum curam animarum exercuit in ecclesia Parochiali loci Grazzani; cumque adversus ipsum variae querelae fuerint delatae tam Episcopo Placentino Ordinario, quam Patri Abbati Monasterii Sancti Sepulchri, ad quem pertinet ius deputandi et nominandi in dicta ecclesia Rectorem, deventum fuit ad privationem seu remotionem eiusdem a Rectoria, delataque causa ad hanc Sacram Congregationem, ex iuribus circumferendis dignabuntur EE. VV. decernere:

An sustineatur remotio Rectoris, seu Vicarii loci Grazzani in casu?

Die 23 novembris 1727: Non proposita.

Die 6 decembris 1727 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 134, 138].

3336.

S. C. C., *Caesenaten.*, 6 dec. 1727.

Marchionissa Lelia Maria Fava, vidua Marchionis Nicolai de Albritiis, die 14 aprilis 1726 Matrimonium per verba de praesenti contraxit cum Aurelio Versalia praevia dispensatione super proclamationibus et super tempore Quadragesimali, coram Sacerdote Cappellano Parochialis ipsorum ecclesiae S. Ioannis Evangelistae et coram duobus testibus, qui Sacerdos Cappellanus in Libro Matrimoniorum adnotavit, se Matrimonio interfuisse ex speciali Parochi licentia.

Matrimonio adhuc non consummato, cum denunciationes fieri coepissent, aegre ferentibus tum filiis Leliae ex primo Matrimonio, tum caeteris eius consanguineis, quod eadem ad secunda vota convolasset cum memorato Aurelio, res eo devenit, ut Sanctissimo Domino Nostro preces fuerint exhibitae pro dispensatione et dissolutione Matrimonii tanquam rati et non consummati. Factaque precum remissione ad hanc S. Congregatio-

nem, post superventam Ordinarii informationem rescriptum fuit, quod causa poneretur in folio.

Instantia haec suum habuit progressum; instanteque subinde Aurelio pro declaratione validitatis Matrimonii et cohabitationis cum uxore, causa fuit remissa ad Episcopum, ut procederet, prout de iure. Cumque Episcopus satius esse duxerit se hac causa spoliare, ex quo Aurelius est germanus frater sui Vicarii Generalis, disputanda in praesenti et resolvenda proponuntur sequentia dubia:

I. *An constet de validitate Matrimonii contracti per verba de praesenti?* Et quatenus affirmative:

II. *An locus sit communi sponsorum cohabitationi, mutuaeque corporum traditioni?*

Die 6 decembris 1727: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 141].

3337.

S. C. C., *Calaritana*, 21 febr. 1728.

In Dioecesi Calaritana et aliis Regni Sardiniae Episcopatibus magnus est numerus Clericorum coniugatorum, et ex his plerique aut facinora committunt, aut viles artes exercent, non tam in dedecus Ordinis Clericalis, quam in perturbationem iurisdictionis ecclesiasticae, ut eorum immunitatem tueatur.

Plerique ex Episcopis Sardiniae usum alias habuerunt conferendi una eademque die Ordines minores et Subdiaconatum iisdem personis. Cumque Calaritanus Archiepiscopus putet methodum hanc futuram esse aptam natam ad evellendos expositos abusus, ex quo videlicet si statim ac eodemque contextu, quo Ordinandi primam Tonsuram et Minores Ordines recipiunt, recipiant etiam Subdiaconatum, non amplius Ordinatis supererit reassumendi habitum laicalem et se convertendi ad exercendas artes clericali charactere indignas, supplicat pro facultate conferendi primam Tonsuram, minores Ordines et Subdiaconatum iisdem personis una die, hoc est in Quatuor Temporibus, in Sabbato *Sitientes* et in Sabbato Sancto. Secretarius ad calcem folii nonnulla adnotavit.

Quocirca onus erit EE. VV. decernere:

1. *An sit indulgendum petitioni in casu?* Et quatenus negative:
2. *Quid sit in casu statuendum pro abusibus supradictis eradicandis?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.

Ad 2. Archiepiscopus utatur iuris remediis, et signanter statutis in cap. 6, Sess. 23, de ref., et aliis indicatis in constitutione 16 impressa post Synodum Romanam, § 1, 2, 4 et 6. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 156, 162-166].

[1] Secundum Pallottini, V. *Matrimonium*, § XVI, n. 18, S. C. die 20 decembris 1727 ad I. respondit *Affirmative*, unde iam provisum est etiam ad II.

[2] Cf. N. 283.

3338.

S. C. C., *Mediolanen.*, 17 apr. 1728.

Ioannes Baptista Leuco Canonicus Ecclesiae Collegiatae Sancti Laurentii maioris Civitatis Mediolanen. accessit ad Urbem praevia licentia Eminentissimi sui Ordinarii et sub fundamento assistentiae liti, quam habebat in Sacro Rotae Auditorio super quodam Beneficio sub titulo Sanctorum Ambrosii et Catharinae, ad quod fuerat a patronis praesentatus, praevia semper attestatione Curialis indultum obtinuit ab hac Sacra Congregatione abessendi a residentia et participandi de omnibus fructibus sui Canonicatus amissis distributionibus, et cum solita clausula, quod si fructus omnes in distributionibus consisterent, vel si redditus Praebendae tertiam partem distributionum non attingerent, duas ex tribus partibus distributionum vel Praebendae ac distributionum insimul cumulatarum respective perciperet, amissa tertia, quae inservientibus accresceret; cumque similia indulta pluries repetita, fuerint iuxta modum semper remissa arbitrio et prudentiae Eminentissimi Ordinarii, Eminentia Sua eadem approbavit et confirmavit.

His minime obstantibus, cum Canonici controversiam moverint super consignatione emolumentorum sub obtentu potissimum, quod maior pars eorundem proveniunt ex piis testatorum dispositionibus, de quorum proinde natura et indole est, quod inter solos praesentes et interessentes dividantur, et e contra Canonicus praecipue insistat in observantia praeterita, iuxta quam a praedictis emolumentis non fuerunt absentes exclusi, quando eorum absentia fuit legitima, disputandum in praesenti proponitur sequens dubium:

An Canonico Ioanni Baptistae Leuco debeantur fructus sui Canonicatus pro toto tempore suae absentiae, et in qua rata in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Eminentissimo Archiepiscopo, qui procedat ad formam indulti.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 177].

3339.

S. C. C., *Bononien.*, 17 apr., 15 maii 1728.

Societas Sanctae Mariae de Libertate propriam habet ecclesiam sive oratorium intra limites tamen ecclesiae Parochialis Sancti Mamantis, cumque inter Parochum et Confratres nonnullae exortae sint controversiae, disputanda in praesenti proponuntur dubia sequentia:

1. *An Parochus pro tempore ecclesiae S. Mamantis debeat esse Pater Spiritualis Confraternitatis S. Mariae de Libertate, vel potius ius eligendi sibi Patrem Spiritualem amovibilem pertineat ad eamden Confraternitatem?*

6. *An Confraternitas independenter a Parocho explere possit quascumque functiones in propria ecclesia?*

Die 17 aprilis 1728: Non proposita.

Die 15 maii 1728 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative quoad primam partem, affirmative quoad secundam cum approbatione tamen Ordinarii.

Ad 6. Affirmative, dummodo non sint prohibitae a decretis generalibus et constitutionibus synodalibus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 178-181].

3340.

S. C. C., *Theanen.*, 15 maii, 19 iun. 1728.

Anno 1596 Curia Metropolitana Capuana, ad quam facta fuerat remissio causae Episcopi Theanen. Suffraganei, quam habebat cum Universitate Conchae super electione Praedicatoris in ecclesia Sanctissimae Annunciationis Fratrum Praedicatorum, decretum protulit, in quo declaravit, ius eligendi Praedicatorem ex Ordine Fratrum Sancti Dominici in ecclesia Sanctissimae Annunciationis praedicti Ordinis pertinuisse et pertinere ad Universitatem Conchae, et Universitatem esse manutenendam in electione praedicti Praedicatoris, facta iuris reservatione favore Episcopi circa ius eum benedicendi.

Anno 1685 cum Communitas deveniret ad nominationem dicti Praedicatoris ultima die Baccanalium, re delata ad hanc Sacram Congregationem, responsum fuit, quod nominatio fieret per duos menses ante initium Quadragesimae, ut posset Episcopus se informare de eius moribus et qualitatibus. Anno 1726 Universitas recursum habuit ad Curiam Metropolitanam instando pro observantia decreti per eam editi anno 1596, et ab hac Curia decretum editum fuit tum super benedictione per Concionatorem ab Episcopo petenda, tum super nominatione per Universitatem explenda per duos menses ante Quadragesimam. Cumque in praesenti Curia Episcopalis contendat ius nominandi Concionatorem ad Episcopum, et non ad Universitatem spectare, nec ullo modo obesse antiquam sententiam Curiae Metropolitanae, quam in suis scripturis nullam asserit et iniustam, opus fuit devenire ad subscriptionem dubiorum, de quibus infra.

Sacrum Concilium Tridentinum, Sess. 24, cap. 4, *de ref.*, decernit, nullum aut saecularem aut regularem praedicare posse etiam in ecclesiis suorum Ordinum Episcopo contradicente. S. Pius V in sua constitutione statuit, quod Fratres Ordinis Sancti Dominici in suis ecclesiis libere praedicare possent, etiamsi Episcopus contradiceret, etiamsi se Episcopo non praesentassent et etiamsi benedictionem ab eodem Episcopo non obtinuissent, [1] sed haec constitutio Piana fuit a Gregorio XIII redacta in sua constitutione 9 ad terminos iuris communis et Sacri Concilii Tridentini. Gregorius XV in sua constitutione 18 statuit: non posse Regulares praedicare in ecclesiis, quae non sunt suorum Ordinum, sine Episcopi licentia, et in ecclesiis suorum Ordinum non petita illius benedictione; [1] et Clemens Pp. X in sua constitutione 7 haec omnia confirmavit, et addidit: Regulares praedicare posse in ecclesiis suorum Ordinum petita, licet non obtenta, benedictione, excepto casu, quo Episcopus non solum benedictionem non concedit, sed contradicit. [2] Anno demum 1728 prodiit constitutio Sanctissimi Domini Nostri, quae incipit *Pretiosus*, et in qua innovantur et confirmantur privilegia Ordinis Praedicatorum, et in § 24 haec verba habentur: *Confirmamus facultatem praedicandi verbum Dei ad normam tamen Concilii Tridentini, Sess. 24, cap. 4, et declarationis S. Pii V in constitutione* Etsi mendicantium, *quam declarationem intelligendam esse volumus, ubi pro habendis ad saeculares concionibus Episcopus non contradicat alicui determinato Fratri propter particularia motiva.* [3]

¹ Const. *Etsi mendicantium*, 16 maii 1567, § 1, 2; const. *Ad hoc Nos*, 23 sept. 1571, § 8. – Bull. Rom. tom. 4, II, p. 373-387.

Specialis, quae urget in casu, circumstantia est, quod Praedicator electus ex Ordine Dominicano non solum praedicat in ecclesia sui Ordinis, sed etiam in aliis saecularibus ecclesiis, in quo rerum themate contendit Episcopus, extraneas esse regulas de Praedicatore Regulari praedicante in ecclesia sui Ordinis, uti videri potest in eius scriptura.

Iura circumferuntur. Quocirca onus erit EE. VV. decernere:

1. *An ius nominandi Concionatorem Quadragesimalem ex Ordine S. Dominici spectet Universitati Conchae, seu potius Episcopo Theanen.?* Et quatenus affirmative quoad primam partem:

2. *An dicta Universitas teneatur per duos menses ante initium Quadragesimae exhibere Episcopo nominationem dicti Praedicatoris in casu?*

3. *An Praedicator, ut supra nominatus ex Ordine S. Dominici, et a suis Superioribus Regularibus approbatus, teneatur reportare ab Episcopo licentiam et literas patentales, seu potius petere solam benedictionem in casu?*

Die 15 maii 1728: Non proposita.

Die 19 iunii 1728, Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative quoad primam, negative quoad secundam partem.

Ad 2. et 3. Affirmative. [4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 187, 195].

3341.

S. C. C., *Giennen.*, 19 iun. 1728.

In postrema huius causae propositione die 2 augusti anni proxime elapsi [5] edita est resolutio omnium dubiorum, excepto nono, cuius decisionem placuit EE. DD. differre. Denunciatisque Capitulo Cathedralis Ecclesiae Giennen. eorumdem dubiorum resolutionibus, illud se paratum exhibuit reverenter Sacrae Congregationis oraculo acquiescere propositis

¹ Cf. N. 199.
² Cf. N. 246.
³ Bull. Rom., tom. 12, p. 201-217.
⁴ Cf. N. 3347.
⁵ Cf. N. 3332.

tantummodo nonnullis difficultatibus super modo exequendi declarationes secundi et tertii dubii. Cumque Eminentissimus Cardinalis Belluga rogatus ea de re suam sententiam dicere, disertissimum votum ediderit, quod distribuitur, et in quo enucleantur etiam ea, quae ad noni dubii decisionem pertinent, EE. VV. erit decernere, an iuxta dictum votum sit respondendum.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 2. In decisis iuxta resolutionem noni dubii.

Ad 3. Praevio recessu a decisis, arbitrio et prudentiae Ordinarii.

Ad 9. Posse cogi iuris remediis integrum Capitulum una cum omnibus de Clero Cathedralis, ut assistat Episcopo solemniter cum cantu Missam Ordinationum ad altare maius celebranti, et ad mentem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 194].

3342.

S. C. C., *Bergomen.*, 19 iun., 10 iul. 1728.

Petrus de Agazzis in supremis tabulis scriptis anno 1592 heredi suo mandavit, ut perpetuo celebrari curaret Missam quotidianam, scilicet sex mensibus in ecclesia Sanctae Clarae, aliis sex mensibus in ecclesia Sanctae Mariae vulgo nuncupatae *dello spasimo*. Antonius Platus heres Petri anno 1658 ex pretio nonnullorum bonorum hereditariorum persolvit PP. Congregationis Somaschae ducatos mille octingentos, ut erogarentur in solutionem partis pretii Conventus et bonorum adiacentium ecclesiae Sancti Leonardi, quae tunc sub hasta vendebantur, ea inita conventione, quod PP. Congregationis onus susciperent celebrationis eiusdem Missae perpetuae in ecclesiis a testatore designatis, ita ut quatenus redditus bonorum emptorum non aequarent valorem oneris suscepti, id cederet in commodum vel damnum Congregationis, pacto etiam adiecto, quod PP. neque petere, neque uti possent ulla oneris reductione, utque cautius ageretur, additum fuit, quod portio bonorum emptorum aequivalens summae ducatorum mille octingentorum censeretur acquisita nomine et commodo Platti heredis, et operis pii adimplendi. Cum vero Praepositus Generalis Congregationis Somaschae anno 1724 obtinuisset a san. mem. Innocentio XIII facultatem reducendi onera perpetua Missarum ad scuta sexaginta pro qualibet Missa quotidiana, onus praefatum reduxit ad Missas 202.

At reclamantibus fratribus de Plattis heredibus Petri, et petentibus ab hac Sacra Congregatione declarari, reductionem non valere, placuit EE. VV. die 2 augusti 1727 rescribere: *Dilata, et scribatur Eminentissimo Episcopo pro informatione iuxta instructionem, non retardata interim per PP. celebratione omnium Missarum*. Clar. mem. Cardinalis Priolus Episcopus respondit, pecunias erogatas fuisse in emptionem tum Conventus tum bonorum, redditusque dictae portionis emptae tam tempore emptionis, quam in praesenti excedere annua scuta sexaginta monetae Romanae, quamvis longe minor esset redditus, si praesenti tempore eadem summa ducatorum mille octingentorum in emptionem bonorum erogaretur.

Ex facto itaque sic exposito contendunt fratres de Plattis validam non esse reductionem factam a Praeposito Generali, tum quod redditus bonorum emptorum superant summam scutorum sexaginta annuorum, tum quod facultates moderandi numerum Missarum non comprehendunt onera in contractibus suscepta. Contra vero PP. asserunt, redditum esse longe minorem scutis sexaginta, si a bonis emptis separentur meliorationes magnis sumptibus ab ipsis factae, praeterea contendunt, conventiones supra expositas non obstare reductioni, quia Sacra Congregatio pluries censuit, illas quoque comprehendi in eiusmodi facultatibus.

Postquam Sac. Concilium Tridentinum, Sess. 25, *de ref.*, c. 4, concessit Episcopis et Generalibus Ordinum, ut in prima Synodo et in Capitulis Generalibus moderari possent onera Missarum, ac subsequentibus temporibus Summi Pontifices nonnullis Episcopis et Generalibus eamdem facultatem concesserunt, pluries contigit in Sacra Congregatione disputare, utrum in eiusmodi facultatibus comprehenderentur etiam onera provenientia ex contractu, et quamquam alias negativam sententiam amplexa fuerit, attamen postremis temporibus non semel affirmative respondit. Stante autem hac Sacrae Congregationis sententia, rursus superest sapientissimo EE. VV. oraculo decidendum, an ea admitti debeat etiam in casu, quo initus fuerit contractus praeexistente iam onere, quod in sui origine et ante contractum nulli periculo moderationis erat obnoxium, eo quod testator non designato certo fundo, simpliciter heredi mandavit adimplementum, aut potius eo casu contrarium sit decernendum, ne abundantibus adhuc bonis hereditariis fraudetur voluntas testatoris, qui iniungens simpliciter heredi omnium Missarum celebrationem, satis consuluisse videtur pleno suae voluntatis implemento, cui quidem, examinandum est, an praeiudicium inferri potuerit ex subsecuta conventione inter heredem et PP. Congregationis.

Iura utriusque partis circumferuntur; unde onus erit EE. VV. decernere:

1. An reductio Missarum sustineatur in casu?

2. An Missae sint celebrandae in ecclesiis designatis per testatorem, et sub qua poena in casu?

Die 19 iunii 1728: Non proposita.

Die 10 iulii 1728 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.

Ad 2. Affirmative sub poenis arbitrio Ordinarii, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 196-199].

3343.

S. C. C., *Caesenaten.*, 11 et 25 sept. 1728.

Capitulum Ecclesiae Cathedralis Cesenae anno 1719 exposuit Episcopo, adeo tenues esse Praebendas Canonicorum, ut nonnullarum redditus impares essent oneribus Missarum, aliarum vero nonnisi scuta decem, viginti aut triginta constituerent, paucis exceptis, quae eamdem quanti-

tatem excederent; distributiones vero quotidianas minimas esse, et ex iis ne scuta quidem sex annua singulos Canonicos lucrari: ideoque eidem Episcopo, dum Ecclesiae suae visitationi incumberet, supplicavit, ut ad sustinendum decentem Canonicorum gradum unum ex septemdecim Canonicatibus supprimeret, eiusque proventus reliquarum Praebendarum distributionibus quotidianis adiungeret. Annuit Episcopus Canonicorum desiderio, atque Canonicatum et Praebendam, quam obtinebat Canonicus Vincentius Faberius, citra tamen ullum ipsius praeiudicium, perpetuo suppressit, et ad augendas distributiones quotidianas reliquis Praebendis univit.

Defuncto Episcopo, qui suppressionem decreverat, ac septem annis elapsis, reclamavit Faberius ad hanc Sacram Congregationem, quae novum Episcopum requisivit, ut de iuribus utriusque partis certiores faceret EE. PP., et sententiam suam diceret. Transmisit Episcopus iura ab utraque parte deducta, et in litteris ad Sac. Congregationem datis animi sui sensum aperuit, quo censet, suppressionem sustineri.

In dubium non revocatur ius Episcopi in supprimendis Praebendis Canonicorum, accedente consensu Capituli, ut unico decreto definivit Sacrum Concilium Tridentinum, Sess. 24, cap. 5, *de ref*. Verum tria ad suppressionis validitatem requisivit Concilium: primo, quod adeo tenues sint redditus, ut sustinendo decenti Canonicorum gradui non sufficiant; secundo, quod reddituum tenuitati occurri non possit unione Beneficiorum simplicium; tertio, quod tot supersint Praebendae, ut divino cultui ac dignitati Ecclesiae commode valeant respondere.

Ex hisce conditionibus nonnisi primam in controversiam revocat Canonicus Faberius. Quod itaque pertinet ad reddituum tenuitatem, illam Capitulum quinque testium depositionibus confirmavit. Contra vero Canonicus Faberius ex publicis libris Civitatis et ex ipsorum Canonicorum solemnibus confessionibus contendit, longe maiores esse redditus singularum Praebendarum, ideoque divinum cultum non esse suppresso Canonicatu minuendum.

Iura utriusque partis circumferuntur; ac proinde EE. VV. erit decernere:

An suppressio Canonicatus et respective incorporatio aliis Praebendis Canonicalibus pro augmento distributionum quotidianarum sustinentur in casu?

Die 11 septembris 1728: Non proposita.

Die 25 septembris 1728 Sacra, etc. censuit: Suppressionem sustineri.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 220, 224].

3344.

S. C. C., *Chien.*, 12 mart. 1729.

Episcopus Chien. consuluit Sacram Congregationem de Propaganda Fide super sequenti casu, prout ex eius epistola sub die 26 octobris 1728, tenoris sequentis: *L'ultimo del mese di gennaio del 1726 fu contratto Matri-*

monio secondo le formole del Sacro Concilio Tridentino tra Giuseppe Odiber et Angelica Molin oriundi francesi et abitanti in questa Città. Il Matrimonio non fu mai consumato, nè i coniugi cohabitarono, anzi lo sposo mancò per molti mesi da questa Città. Tornato nel mese di Novembre del medesimo anno, ad istanza della sposa lo feci richiedere per mezzo del Curato D. Francesco Bavestrelli, perchè non cohabitasse con la suddetta, con la quale da tanti mesi prima aveva contratto il Matrimonio. Rispose al medemo curato in presenza di degni testimoni: Io non la voglio, mentre sono stato ingannato, e coll'inginocchiarsi avanti di voi in chiesa non ho mai creduto di dover restar legato con la mia volontà, che perciò son maritato in Tine, ed ho consumato il Matrimonio; anzi se mai fossi sforzato di cohabitare con la prima, il seguente giorno l'abbandonerei e partirei da questa Città. Fede autentica altresì ricevei da Monsignor Cigala Vescovo di Tine, la quale attesta, aver il detto Odiber contratto ivi Matrimonio secondo li ordini del Sacro Concilio di Trento alli 18 Agosto del medesimo 1726 con la Signora Gaetanula Aliprandi et aver cohabitato con la medema. La prima sposa ha aspettato fin al presente giorno; ora insta e supplica, stante la mancanza del consenso interno dello sposo esser dichiarata libera. Eadem Sacra Congregatio de Propaganda Fide rem tam gravem pro decisione remisit huic S. Congregationi. Dignabuntur itaque EE. VV. eorum sapientissimum oraculum proferre sub dubio transcribendo in fine restrictus.

Duae principales quaestiones videntur examinandae in praesenti casu: altera nempe, an primum Matrimonium sit validum? alia vero, an data illius validitate, urgeat causa pro dispensando super eodem, quod supponitur ratum et non consummatum.

Quoad primam, ratio dubitandi oritur ex eo, quod sponsus asserit, se fuisse deceptum, nec vere consensisse in faciem ecclesiae coram Parocho, sed ficte et simulate; super qua, licet verum sit, quod per fictum et simulatum consensum unius de contrahentibus Matrimonium sit omni iure irritum: hoc tamen procedit, quando concurrit et plene probatur causa simulandi ac adsint coniecturae et circumstantiae simulationem suadentes, prout in *Mutinen. Matrimonii*, sub die 9 iunii 1725.[1] In praesenti vero vir simpliciter asserit, se fuisse deceptum, ac non habuisse animum se obligandi; non specificat tamen, minusque probat, quaenam fuerit causa deceptionis, ob quam fuit inductus ad contrahendum in faciem ecclesiae et ad contrahendum ficte et simulate, hinc eidem ita asserenti nullo modo deferendum venit in foro externo, etiamsi medio iuramento id affirmaret, cum verisimilius sit, modo mentiri, quam in contractu principali, ut probat textus in cap. *Consultationi, de sponsal.* Porro in casu praesenti, licet asseratur virum post contractum Matrimonium non cohabitasse cum uxore, ac post aliquos menses ad secundas nuptias migrasse, ignoratur tamen, an post dictum Matrimonium illico reclamaverit, an statim vel quanto tempore ex post e Civitate discesserit, cuius vitae et qualitatum, indolis ac naturae sit, quibus moribus imbutus et similium, ex quibus certum iudicium efformari posset.

[1] Cf. N. 3282, 3299.

Quo vero ad secundam inspectionem: an scilicet data validitate dicti primi Matrimonii rati et non consummati locus esse possit eiusdem dispensationi? Istius decisio dependet a pondere causarum, quae iuxta opinionem omnium Canonistarum in cap. *Ex publico, de convers. coniug.* debent esse urgentissimae. Tres causae allegari possunt in praesenti: prima est, quod vir asserit, se fuisse deceptum, nec habuisse animum contrahendi et se efficaciter obligandi; altera causa est, quod vir nullo modo induci potuit ad praestandum verum consensum et ad cohabitandum cum prima uxore; tertia demum est, quod vir secundum Matrimonium contraxit et consummavit; nam etsi primum Matrimonium ratum rite contractum non possit dissolvi per secundum cum alia contractum et consummatum, attamen ad evitanda scandala, infamiam secundae mulieris, ac innumera peccata, quae inde sequerentur, iustam et rationabilem causam esse pro dispensando super primo Matrimonio rato probat in specie de Iustis, *de dispensat.*, lib. 2, cap. 10, num. 32 et 33. Et eo magis haec urgere videretur, si cum aliis prioribus causis, ut par est, insimul iungatur.

EE. PP. nunc erit ea, qua pollent, sapientia decernere:

An, et quomodo sit providendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Ad D. Secretarium cum Sanctissimo iuxta mentem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 267-271].

3345.

S. C. C., *Caputaquen.*, 2 apr. 1729.

Episcopus Caputaquen. in visitatione suae Dioecesis de mense maii 1726 visitavit etiam iure delegato ecclesiam Parochialem terrae Centulae exemptam, et post peractam visitationem realem vocavit ad examen Dominicum Gabrielem Parochum seu Oeconomum dictae ecclesiae, istoque accedere renuente ac etiam latitante, sub die 14 dicti mensis maii de mandato Episcopi citatus fuit per affixionem ad valvas ecclesiae, quatenus sub poena suspensionis ab officio infra triduum exhiberet litteras patentales suae Oeconomiae ac se submitteret formali examini. Non comparuit Parochus infra triduum sibi praefixum, et Episcopus post incusatas tres contumacias illum declaravit suspensum ab exercitio curae, et ad hunc effectum expediri mandavit cedulones in forma sub poena excommunicationis latae sententiae ipso facto incurrenda, prout sequenti die expediti et affixi fuerunt ad valvas praedictae ecclesiae Parochialis. Comparuit subinde Parochus sub die 18 dicti mensis maii, exhibuitque suas litteras patentales, protestans, non teneri se submittere dicto examini, quia tamquam Parochus, habere dicebatur iurisdictionem ordinariam ad audiendas Confessiones sacramentales, ac etiam, quia iam semel approbatus fuerat ab Episcopo antecessore, et in casu non admissionis istius protestationis appellabat ad S. Sedem.

Post haec continuavit idem Parochus in exercitio curae, ac insimul expedivit coram Auditore Camerae inhibitionem una cum monitorio super manutentione in possessione exercitii dictae curae. Remissa tamen causa per Auditorem Sanctissimi ad hanc Sacram Congregationem, sub die 6 septembris 1726 admissa fuit appellatio in devolutivo tantum, et concessa facultas Episcopo, ut nomine Sacrae Congregationis et sine praeiudicio iurium partium deputaret Oeconomum ecclesiae Parochiali, prout in sequelam istius rescripti deputatus fuit.

Episcopus deinde sub die 21 martii 1727 aliam citationem exequi fecit contra saepedictum Parochum ad dicendam causam, quare non deberet declarari incidisse in irregularitatem ob contraventionem suspensionis, illoque non comparente, sub die 1 aprilis eumdem declaravit irregularem. Praetendens vero Parochus, declarationem suspensionis et irregularitatis vitio nullitatis et iniustitiae laborare, proponi hodie curat tria infrascribenda dubia.

Circa punctum, an Parochi semel approbati possint ad novum examen revocari: communis distinctio est, quod aut agitur de Parocho approbato ab eodem Episcopo, et in hoc casu non potest iste novo examini illum subiicere, nisi nova supervenerint indicia, quamvis extraiudicialia, de eiusdem insufficientia et imperitia, ut habetur ex cap. *Accepimus* 15, *de aetat. et qualit.*; aut vero de Parocho approbato ab Episcopo antecessore, et tunc pro libito potest successor, cui de illius doctrina et moribus nunquam constitit, eumdem ad novum examen vocare, pro maiori conscientiae suae quiete, etiam sine nova causa et absque alio indicio vel diffamatione eius inhabilitatis vel imperitiae, nec aliqua iniuria eidem infertur, cum Episcopus utatur iure suo, et consulere intendit ac praecavere bono gregis sibi commissi, quod est bonum publicum anteponendum semper privato bono Parochi, ita ut isto renuente huic novo examini se subiicere, possit ab Episcopo suspendi ab officio et exercitio curae iuxta const. 183 S. Pii V, § 2.[1]

Circumferuntur iura partium, ex quibus dignabuntur EE. VV. respondere:

1. *An suspensio sustineatur?* Et quatenus affirmative:

2. *An Dominicus Antonius Gabrieli incurrerit irregularitatem?* Et quatenus affirmative:

3. *An sit locus absolutioni et dispensationi?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Affirmative.

Ad 3. Pro gratia Episcopo in forma commissoria, constito tamen sibi de omnimoda paritione, et peractis exercitiis spiritualibus per quindecim dies in loco ab eodem Episcopo designando, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 280].

[1] Cf. N. 139.

3346.

S. C. C., *Burgi S. Domnini*, 2 et 30 apr. 1729.

Proposita hac causa die 24 maii 1727, dilata fuit resolutio, et iniunctum, quod *firmaretur status hereditarius.* [1] Subdelegato ad normam istius rescripti Iudice a partibus, ad effectum firmandi hunc statum, ille nunc refert assem hereditarium deductis aere alieno omnibusque aliis oneribus, etiam legato vitalitio sororis Victoriae Constantiae Carafinae (quod tamen ista defuncta hereditati devolvebatur) *remanere in libris 41338 et solidis 9 constituentibus scuta bismille ducentum nonagintasex et Iulios sex, annui vero redditus de praesenti librarum mille quinque centum viginti et solidorum septem, constituentium scuta octuaginta quatuor et Iulios quatuor et bonon. 9 monetae praedictae, non considerato novennio pro casibus fortuitis, quod secundum consuetudinem huius Dioecesis considerari solet, necnon reparationibus domorum et constructionibus aggerum fluminis Padi*, ut sunt eius verba.

Die 2 aprilis 1729: Non proposita.

Die 30 aprilis 1729 Sacra, etc. respondit: Assignanda esse tot bona stabilia hereditaria, quae aestimata iuxta morem regionis quotannis redderent in fructu annua scuta 70 monetae Romanae tam pro eleemosyna Missarum, quam pro expensis necessariis pro illarum celebratione, et erectionem esse aciendam expensis heredis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 282, 285].

3347.

S. C. C., *Theanen.*, 30 apr. 1729.

Concessa adversus resolutionem huius causae die 19 iunii 1728 captam [2] nova audientia PP. Dominicanis, redit hodie causa ab EE. PP. sapienter de more decidenda sub dubio:

An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 19 iunii 1728?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 288].

3348.

S. C. C., *Cusentina*, 30 apr. 1729.

Xaverius Misurelli, natus die 19 augusti 1693 in terra Rendae, Cusentinae Dioecesis, receptus fuit a Definitorio Fratrum Minorum de Observantia sub die 23 maii 1713 ad habitum regularem in statu laici seu Con-

[1] Cf. N. 3327.
[2] Cf. N. 3340.

versi, et sub die 2 augusti eiusdem anni habitum suscepit in Conventu praedictae terrae Rendae sub nomine Fr. Ioannis, ac deinde die 21 augusti 1714, expleto probationis anno, solemnem professionem emisit, ut constat ex processu originali. Post dictam professionem, scilicet die 12 martii 1725 idem Xaverius, dimisso Religionis habitu, Matrimonium contraxit hic in Urbe per verba de praesenti et in faciem ecclesiae cum Anna Mela eiusdem terrae, et in hoc statu matrimoniali per plures annos permansit.

Introducta subinde causa in Sacra Congregatione Supremae Inquisitionis super hac polygamia similitudinaria, cum ibi contenderet Xaverius suam professionem fuisse nullam, atque ita valide, licet illicite Matrimonium contraxisse: dictum Tribunal super hoc puncto validitatis vel nullitatis professionis cognitionem remisit huic Sacrae Congregationi. Expeditis propterea consuetis litteris Archiepiscopo Cusentino *pro confectione processus audito Superiore locali*, eoque confecto et nuper transmisso, proponitur dubium in fine restrictus.

Ex triplici capite praetendit Xaverius suam professionem fuisse nullam: primo ex defectu aetatis, quia iuxta Constitutiones Ordinis requiritur aetas viginti annorum completorum in laicis seu conversis recipiendis, et ipse de tempore, quo fuit receptus a Definitorio, nondum expleverat annos viginti; secundo, quia professio emissa fuit ob metum, minas et violentias sibi incussas a genitoribus et a germano fratre maiore tunc Religioso eiusdem Ordinis; et tertio, quia de tempore receptionis et professionis laborabat morbo gallico, ob quem irritari professionem declarant eaedem Constitutiones.

Quoad primum defectum notandum venit, quod dictae Constitutiones requirentes aetatem viginti annorum in *recipiendis* laicis non deberent intelligi de receptione impropria, quando scilicet laici ex decreto Definitorii recipiuntur ad Monasterium vel ad habitum regularem, *sed de receptione propria et vera*, quae fit per professionem. Constat tamen in facto, quod Xaverius vigesimum primum aetatis annum excedebat, quando professionem emiserat. Quo vero ad secundum fere omnes testes formiter examinati concordant super totali aversione Xaverii a statu regulari; nonnulli vero, prae ceteris P. Guardianus tunc temporis in Conventu Rendae deponunt, quod dicti Xaverii parentes ac germanus frater eum coegerant ad suscipiendum habitum regularem sub spe, quod ipse resipiscere posset a vita perdita et pessimis moribus, quibus erat imbutus, eumque renuentem deterrebant ac respective minabantur, quod alimenta denegassent ac a paterna domo eum expellerent. Demum circa tertium duae inspectiones occurrunt: altera in facto, an scilicet Xaverius revera esset infectus morbo gallico ante receptionem et professionem, ad quem effectum plures adducuntur probationes examinandae, altera vero in iure, an nempe morbus ille in vim Constitutionis Ordinis irritet professionem. Iam Constitutio continere videtur decretum irritans in cap. 2, § 1, num. 6: *Singulis autem ante habitus receptionem protestetur, quod si lepra, morbo gallico, vel caduco, aut alia contagiosa infirmitate laboraverint et ante professionem id ipsum cela-*

verint, eorum receptio ac etiam professio nulla censeatur. Verum superest difficultas, quod in processu non constat, an receptioni seu professioni Xaverii praecesserit interrogatio ac protestatio Religionis. Deficiente autem protestatione seu interrogatione, professionem factam ab infectis validam esse putat Capon., discept. 53, tom. 1, num. 34.

Religio non se opponit. Non gravabuntur itaque EE. VV. ea maxima, qua pollent sapientia, definire:

An professio Ioannis Misurelli laici sit nulla in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et coadiuventur probationes, et ad mentem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 291-293].

3349.

S. C. C., *Maceraten.*, 14 maii 1729.

Extat in ecclesia regulari PP. Minorum Conventualium Montis Milonis altare privilegiatum sub invocatione nominis Dei. Anno 1677 bon. mem. Episcopus Cinus sub motivo paupertatis Conventus illiusque sacristiae et ad supplicationem Regularium decrevit, quod quilibet Sacerdos celebrans in dicto altari privilegiato obulos duos solvere teneretur: unum pro consumptione paramentorum et alium pro cera. Reclamantibus tamen Presbyteris saecularibus dictae terrae ad hanc Sacram Congregationem, sub die 14 aprilis 1685 hoc edidit rescriptum: *Sacra, etc. censuit, quoad Sacerdotes habentes officiaturam in ecclesia praedictorum Fratrum servandam esse ultimam Synodum bon. mem. Cini decernentem obulum unum pro cera et medium obulum pro consumptione paramentorum; quo vero ad Sacerdotes accedentes ad eandem ecclesiam pro eorum mera devotione, Fratres praedictos nihil praetendere vel exigere posse pro huiusmodi consumptione.*

Praetendentes modo PP. Conventuales, quod etiam Sacerdotes celebrantes in dicto altari recepta eleemosyna manuali seu adventitia, solvere teneantur ceram et consumptionem paramentorum, eodem modo, quo iuxta dictum decretum tenentur celebrantes titulo officiaturae: iudicium introduxerunt in Curia Episcopali contra Sacerdotes Paulum et Nicolaum de Palmeggianis. Expedito tamen pro istorum parte ac totius Cleri saecularis Montis Milonis monitorio coram Auditore Camerae super observatione ac executione praefati decreti huius Sac. Congregationis, causaque subinde remissa per Auditorem Sanctissimi ad eandem Sac. Congregationem, proponuntur hodie infrascripta dubia, utraque parte iura sua deducente:

1. *An ad tenorem resolutionis captae die 14 aprilis 1685 Sacerdotes saeculares celebrantes recepta eleemosyna in ecclesia PP. Minorum Conventualium Montis Milonis teneantur solvere ceram et consumptionem indumentorum sacrorum?* Et quatenus affirmative:

[1] Resolutionem vide infra, die 3 sept. 1729. – Cf. N. 3353.

2. *An dicti Sacerdotes saeculares scribere teneantur in libro in sacristia asservato ipsos celebrasse vel pro eleemosyna vel pro mera eorum devotione?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative, et servetur constitutio san. mem. Innocentii XII super celebratione Missarum, [1] *et amplius.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 299].

3350.

S. C. C., *Nucerina*, 3 iul. 1729.

Nicolaus Lipsi terrae Gualdi Nucerinae Dioecesis die 6 novembris 1714 regularem habitum suscepit in Conventu Ordinis Heremitarum S. Augustini existente Fulginei, ibique sub die 8 novembris sequentis anni 1715 post completum probationis annum solemnem professionem emisit, retento eodem nomine Nicolai.

Anno 1718, dum ipse morabatur in Conventu eiusdem Ordinis in Civitate Nuceriae, intentare meditans iudicium super nullitate suae professionis coram Ordinario et Superiore locali ad formam Concilii, in Sess. 25, cap. 19, *de ref.*, dubitans vero, de quo Ordinario et Superiore loqueretur Concilium, an scilicet loci habitationis, an vero emissae professionis, recursum habuit ad Sacram Congregationem pro declaratione, quae sub die 24 septembris eiusdem anni mandavit, ut procederet Ordinarius Fulginaten. una cum Superiore locali.

Coram istis comparuit Orator, deducens suam professionem fuisse nullam, uti emissam per vim et metum sibi a patre incussum, et ad hunc effectum servatis servandis examinari curavit formiter in terra Gualdi a Iudice deputato octo testes, inter quos aderat Ioannes Baptista Lipsi eius germanus frater; qui omnes deposuerunt de ferocia patris, quod ipse pluries adstrinxerit filium ad ingrediendum in Religionem nedum verbis asperis, sed etiam immanibus factis, eum nempe eiiciendo a domo paterna, denegando alimenta, verberando, et aliquando armata manu ictus vibrando usque ad necem, quodque ad incutiendum timorem filio usus quoque fuerit opera alterius eius filii, praedicti scilicet Ioannis Baptistae, et cuiusdam Angeli Calafati, hominis facinorosi. Iidem etiam testes testantur, quod Nicolaus Orator pluries protestatus fuerit ante professionem, se ingredi in Religionem, et professionem emittere ob tot violentias sibi illatas a patre, eandemque protestationem repetiisse post emissam professionem. Alter ex praefatis testibus, nempe Ioannes Baptista Lipsi inconstans fuit in suo dicto: nam post praedictam formalem depositionem cum geminis epistolis scriptis Episcopo Fulginei se retractavit, asserens, falsam fuisse suam formalem depositionem et falsas etiam depositiones aliorum septem testium, tamquam subornatorum a Fratre Oratore. Postmodum vero cum alia declaratione facta die 29 ianuarii 1726 confirmavit primam suam depo-

[1] Cf. N. 260.

sitionem, et quod posteriores declarationes emiserat ob interesse bonorum, quae ex validitate professionis eidem spectabant.

Exceptiones a Procuratore fiscali adductae sunt sequentes: prima, quod de tempore emissae professionis, scilicet quatuor diebus ante illam obierat pater atque ita cessaverit causa metus, et quod de illius morte notitiam ante professionem ipse Orator habuerit; secunda exceptio in eo consistit, quod posita etiam nullitate dictae professionis, adhuc ea ratificata seu inducta fuerit tacita professio ex subsequenti et plus quam annali delatione habitus ac exercitio actuum professis competentium, et fortius ex susceptione Sacrorum Ordinum ad titulum religiosae paupertatis.

Re tandem plene discussa, Ordinarius Fulginei una cum Superiore locali sententiam pro validitate professionis contra Oratorem protulit, a qua interposita appellatione ad hanc Sacram Congregationem, contingit disputari:

An constet de nullitate professionis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 317].

3351.

S. C. C., *Cremonen.*, 23 iul., 13 aug. 1729.

Chrostophorus Benzius fundavit anno 1702 simplex Beneficium perpetuum sub titulo SS. Caroli et Aquilini in oratorio publico per eum prius constructo in loco Cassani Cremonen. Dioecesis, cum pluribus oneribus iniunctis Cappellano seu Titulari pro tempore, et signanter celebrare faciendi duas Missas qualibet die, etc. et demum manutenendi et reparandi ecclesiam ac providendi sacristiam de paramentis, supellectilibus sacris, cera, aliisque necessariis pro dicta celebratione Missarum. Praedictam autem quotidianam Missarum celebrationem adeo enixe exoptavit, ut expresse praeceperit, illas nunquam praetermittendas esse, nec ex causa infirmitatis, nec ex titulo honestatis, sed in hoc casu supplendas esse per alios Sacerdotes eligendos ab ipso Titulari.

Pro dote vero istius Beneficii assignavit diversa bona stabilia, quae sufficientia ac exuberantia ipse putavit nedum pro adimplemento praescripti oneris duarum Missarum quolibet die, sed etiam pro sufficiente annuo redditu favore Titularis. Anno 1709 mortuo fundatore ab intestato, illius opulenta hereditas devenit ad Paulum eius fratrem, qui in suo ultimo testamento condito sequenti anno 1710 in praefatis bonis quatuor sibi scripsit heredes pro aequali portione, nempe Paulum et Pompeium fratres de Cantiis (quorum primus est modernus Cappellanus supradicti Beneficii) ac Ambrosium et Angelum Mariam fratres de Medicis.

Agnoscens dictus Paulus Cappellanus bona pro dote relicta imparia esse non tantum pro condigno ipsius annuo redditu, sed etiam pro exequendis

[1] Cf. N. 3447.

oneribus iniunctis a fundatore, recursum habuit ad Sacram Congregationem pro dictorum onerum reductione; et exquisita desuper informatione Episcopi, hic distincte recensendo supradicta onera, exposuit redditum bonorum assignatorum neutiquam sufficere pro adimplemento eorumdem onerum, et denique censuit, non esse locum reductioni, sed cogendos esse heredes ad supplementum dotis. Cappellanus non amplius insistit pro reductione onerum, sed instat pro supplemento dotis sub motivo, quod bona pro dote assignata non dicuntur stare *taxative* sed *demonstrative*, et quatenus starent *taxative*, adhuc esse locum praedicto supplemento, ex quo fundator enixe et determinate voluerit implementum praescriptorum onerum. Et ad hunc effectum ipse obtulit proportionabilem contributionem pro sua quarta parte hereditatis, et similem contributionem pro alia quarta parte offert etiam Pompeius frater alter coheres.

Huiusmodi instantiae se opposuerunt alii duo coheredes, sed cum non adhuc iura sua deducere curaverint, in eorum contumaciam proponitur sequens dubium ab EE. VV. sapientissime de more decidendum:

An sit locus reductioni onerum, seu potius supplemento dotis, et in qua summa in casu?

Die 23 iulii 1729: Non proposita.

Die 13 augusti 1729 Sacra, etc. censuit: Non esse locum reductioni, et quoad supplementum: dilata, et scribatur Episcopo iuxta instructionem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 332-335].

3352.

S. C. C., *Brugen.*, 13 aug., 3 sept. 1729.

In Cathedrali Ecclesia Brugen. in Belgio viget immemorabilis consuetudo, qua quilibet Cappellanus noviter provisus tenetur post adeptam possessionem Beneficii ad praestandum caeteris aliis Cappellanis convivium, vulgo nominatum *symbolum gratulatorium*, seu *proficiat*, dictaque consuetudo, uti laudabilis, approbata etiam reperitur in Capitulis Civitatis. Proviso nuper de maiori Custodia seu Cappellania in dicta Cathedrali Cornelio Hyacintho de Vos, eoque immisso in pacificam possessionem, fuit pro parte Cappellanorum iudicialiter institum apud Decanum et Canonicos Capituli, ut eum compellerent ad parandum solitum convivium; renuens tamen provisus ex obligatione praestare hoc convivium, uti prohibitum de iure communi in cap. *Iacobus, de Simon.* ac etiam ex dispositione Concilii in Sess. 24, cap. 14, *de ref.*, recursum habuit ad Sacram Congregationem pro declaratione, an expostulatum convivium licite peti et dari possit, et an laudabilis sit, et observanda praedicta immemorabilis consuetudo.

Ultra Concilium Tridentinum in dicta Sess. 24, cap. 14, *de ref.* adsunt constitutiones 104 S. Pii V, [2] et 51. san. mem. Innocentii XII [3] improban-

[1] Cf. N. 3400, 3444, 3481.
[2] Cf. N. 134.
[3] Cf. N. 259.

tes omnia, et quaecumque statuta seu consuetudines quantumvis immemorabiles, per quas noviter provisi teneantur pro institutione, collatione, provisione, vel admissione ad possessionem aliquid tradere, quod non in usus pios converteretur, sed in utilitatem et commodum Capitularium cederet, etiamsi dulciaria praestarentur. Concilium et praedictae duae constitutiones loquuntur de praestatione danda ob possessionem vel in ingressu; sed textus in dicto cap. *Iacobus* loquitur etiam de prandio a Canonico noviter iam recepto, et ibi omnes Canonistae tenent, textum istum improbare convivia, aut alias temporales praestationes, quae non sponte, sed coacte dantur a Canonicis recipiendis ac etiam a Canonicis receptis.

Dignabuntur itaque EE. VV. summa, qua pollent, sapientia declarare:

An toleranda sit consuetudo immemorabilis de praestando convivio per Cappellanum noviter receptum, seu potius improbanda in casu?

Die 13 augusti 1729: Non proposita.

Die 3 septembris 1729 Sacra, etc. respondit: Negative quoad primam partem, et affirmative quoad secundam, et ad mentem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 336, 342].

3353.

S. C. C., *Cusentina*, 3 sept. 1729.

Proposita hac causa die 30 aprilis 1729,[1] responsum fuit: *Dilata, et coadiuventur probationes, et ad mentem;* et mens fuit, *quod examinaretur formiter dictus Fr. Ioannes a S. Marco.*

Datis itaque opportunis litteris Reverendissimo Nuntio Neapolis, ubi dictus religiosus moram trahit, fuit servatis servandis examinatus coram Auditore Nuntiaturae, et in hoc examine in omnibus ipse confirmavit et ratificavit, quae extraiudicialiter deposuerat in praecedenti attestatione, ut ex utriusque tenore, quae dantur impressae. Exhibet etiam Orator depositiones iuratas Annae Melae eius uxoris, Petri Melae istius germani fratris ac aliorum trium testium deponentium de fide matrimonii data ab ipso Oratore Annae Melae, antequam Religioni nomen daret, et quod P. Vicarius, frater Oratoris, ne sequeretur huiusmodi Matrimonium, illum induxerat ad suscipiendum habitum regularem.

His praehabitis non gravabuntur EE. VV. ad idem dubium tunc non resolutum benigne respondere, videlicet:

An professio Fr. Ioannis Misurelli laici sit nulla, nec ne in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, et ad mentem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 343].

[1] Cf. N. 3348.

3354.

S. C. C., *Tridentina*, 3 et 24 sept. 1729.

Carolus Ferdinandus ex Comitibus e Lodron cum possideret Canonicatum et Praepositura in Cathedrali Ecclesia Tridentina, insimul cum Parochiali ecclesia Villae Langarinae eiusdem Dioecesis, dispensationem apostolicam de voto huius Sacrae Congregationis obtinuit, ut per sex menses cuiuslibet anni abesse posset a residentia Parochiae, relicto ibi idoneo Vicario pro cura animarum, dummodo tamen residentiam servaret quoad Canonicatum in dicta Cathedrali Tridentina. Provisus deinde fuit a Sancta Sede de alio Canonicatu in Ecclesia Salisburgensi cum priorum retentione, ac indulta ei fuit in iisdem litteris provisionis licentia abessendi per reliquos sex menses a supradicta ecclesia Parochiali. Denunciato tamen de anno 1719 san. mem. Clementi XI, quod Canonicus praefatus praedictam Parochiam omnino deseruerat, ac nunquam in ea resederit, idem Summus Pontifex cum eius motu proprio expedito 5 kalendas martii eiusdem anni revocavit dictum posterius indultum, et mandavit, ut dictus Canonicus per sex menses cuiuslibet anni tantum abesse posset a Parochia ad formam rescripti huius Sacrae Congregationis, dummodo tamen resideret in prima dicta Ecclesia Tridentina; et quoties supradictum rescriptum adamussim non adimpleverit, rescriptum ipsum nullum et revocandum pariter esse voluit.

Ut omnimoda executio eidem motui proprio daretur, transmissus fuit per organum Secretariae Status Episcopo Tridentino. Munus sibi iniunctum adimplevit Episcopus: transmisit enim ad Comitem Viennae tunc degentem eidemque praesentari curavit die 26 aprilis 1719 coram Notario et testibus praefatum motum proprium propriamque epistolam adiunxit, qua pastorali caritate illum ad residentiam revocabat cum praefixione termini trium mensium. Adhuc tamen insordescente Comite, quinimmo se iactante novum habuisse recursum ad Sanctam Sedem, Episcopus ut tutius procederet, consulendum duxit Eminentissimum Secretarium Status et hanc Sacram Congregationem, quomodo se gerere deberet, et responso ab utroque accepto, ut eum cogeret ad residendum ad tramites dispositionis Sacri Concilii, Sess. 23, cap. 1, *de ref.*, sub die 22 aprilis 1720 eumdem personaliter citari curavit, quatenus intra terminum dierum sex ad Parochiam se conferret, et alia similis citatio repetita fuit sub die 7 iulii 1721.

Comes vero ad colorandam propriam contumaciam et effugiendum iudicium Episcopi, istum in suspectum allegavit, addens se multis litibus distractum residere non posse in dicta Parochiali ecclesia, maxime quia ibi decens habitatio non aderat, nec id ratio suae valetudinis ferebat. At vero Episcopus his minime attentis, ac utendo arbitrio sibi tributo a Sacro Concilio in Sess. 23, cap. 1, *de ref.* procedendi scilicet ab initio ad privationem Beneficii absque eo quod experiri prius teneretur alia remedia censurarum, et subtractionis fructuum, sub die 20 septembris 1724 sen-

tentiam pronunciavit, qua Comitem Beneficio Parochiali privatum, eumdemque teneri ad restitutionem fructuum per ipsum perceptorum a die sibi intimati motus proprii Summi Pontificis declaravit, ac deinde deputavit Vicarium pro exercitio curae et Oeconomum pro collectione fructuum, appellationemque desuper a Comite interpositam quoad effectum suspensivum reiecit. Sed quia idem Comes sub obtentu appellationis interpositae tum ad Tribunal Nuntiaturae, tum ad Auditorem Camerae turbare non destitit Vicarium in exercitio curae, ac Oeconomum in exactione fructuum, habito per Promotorem fiscalem Curiae Episcopalis recursu ad Auditorem Sanctissimi, iste causam remisit ad hanc Sacram Congregationem cum facultate purgandi hinc inde praetensa attentata. Quare resolvenda proponuntur EE. VV. sequentia dubia:

I. *An sententia privationis ecclesiae Archipresbyteralis Villae Lagarinae sustineatur in casu?*

II. *An constet de attentatis hinc inde, et an, et quomodo sint purganda in casu?*

Die 3 septembris 1729: Non proposita.

Die 24 septembris 1729 Sacra, etc. respondit: Dilata, et ad mentem.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 347-349].

3355.

S. C. C., *Nullius Montis Cassini*, 24 sept. 1729.

Antonius Tregua in testamento condito de anno 1665 mandavit, ut omnia credita ac etiam pecunia numerata, quae de tempore sui obitus reperiretur, investirentur in capitalibus fructiferis, istorumque fructus erogarentur in tot subsidia dotalia ad rationem ducatorum quinquaginta pro quolibet, distribuenda a P. Guardiano Cappuccinorum Civitatis S. Germani secundo die festo Paschatis Resurrectionis favore puellarum commorantium in eadem Civitate ac duobus Oppidis adiacentibus, exclusis exteris, praeferri tamen semper voluit puellas, quae sibi consanguinitate vel affinitate attinerent proximiores in gradu. Sacra Congregatio Episcoporum et Regularium sub die 28 septembris 1696 ad supplicationem Ordinarii Casinensis, ac inhaerendo eius antiquis decretis declaravit PP. Cappuccinos esse incapaces hoc munere distribuendi dotes, illudque spectare ad praedictum Ordinarium.

In vim huius decreti consuevit Curia Casinensis easdem dotes distribuere praevia affixione edictorum, exindeque consideratis requisitis puellarum concurrentium. Sub praetextu tamen, quod Ordinarii Casinenses eorumque Ministri abusi fuerint et abutantur huiusmodi facultate, distribuendo nempe dotes puellis extraneis in exclusionem consanguinearum et affinium testatoris, plures ex istis recursum habuerunt ad Sacram Congregationem pro opportuno remedio imposterum, et pro restitutione subsidiorum dotalium usque adhuc distributorum contra expressam mentem eiusdem testatoris. Audito Ordinario, cuius relatio dabitur impressa, ac subscriptis tribus sequentibus dubiis, ea proponuntur, partibus iura sua deducentibus, ab EE. VV. sapientissime de more decidenda:

[1] Resolutionem vide infra, die 3 decembris 1729. – Cf. N. 3358.

I. *An subsidia dotalia praestanda sint consanguineis testatoris recurrentibus privative quoad personas extraneas?* Et quatenus affirmative:

II. *Quomodo et a quo imposterum sint distribuenda caeteris consanguineis?*

III. *An sit locus restitutioni subsidiorum dotalium per Ordinarios Casinenses distributorum personis extraneis contra expressam mentem testatoris?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative, comprehensis etiam affinibus ad formam testamenti.

Ad II. Distribuenda esse ab Officialibus Confraternitatis Sanctissimi Sacramenti heredis, praevio edicto, consanguineis et affinibus, servata gradus praerogativa, et in casu aequalitatis gradus, per extractionem, iis vero deficientibus distribuenda modo, quo supra, aliis extraneis, servata forma testamenti.

Ad III. Dilata, et coadiuventur probationes.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 350].

3356.

S. C. C., *Nucerina Paganorum*, 24 sept., 19 nov. 1729.

In Oppido Angriae Nucerinae Dioecesis adest quaedam Cappella sub titulo S. Nicolai Barensis, in qua ultra particularia legata cum certis Missarum oneribus relicta ab Antonia de Robertis et Theresia de Conciliis, erectum quoque reperitur simplex Beneficium de iure patronatus de Risis annui redditus ducatorum triginta circiter, cuius modernus possessor est Sacerdos Dominicus Mazziotti. Ex pluribus decretis factis per Episcopos in visitationibus resultat Rectorem huiusmodi Cappellae seu Beneficii habere onus celebrandi Missam unam singula hebdomada solumque in visitatione de anno 1692 facta ab Episcopo Perisio, ipse enunciavit, nullum in praedicta Cappella adesse onus Missarum, et tantummodo decrevit, Beneficiatum teneri ex dispositione iuris ad celebrandam festivitatem et Missam in die festo Sancti titularis. Cum autem hodiernus Episcopus in prima sua visitatione invenisset, dictum Sacerdotem praefato oneri Missarum in antecedentibus visitationum decretis enunciato non satisfecisse, fructus Beneficii sequestrari mandavit, quousque de adimplemento constaret. Cappellanus vero, quamvis ad effectum evitandi sequestrum curaverit pro annis 1723 et 1724 Missas celebrari facere per Sacerdotem Franciscum Limodii, ut ex istius fide, quae datur ad partes, ac etiam promiserit adimplere in futurum, deinde existimans nullatenus teneri ad huiusmodi onus, confugium habuit ad Auditorem Camerae praevio moni-

[1] Cf. N. 3360.

torio super observantia dicti decreti visitationis anni 1692, et per contradictas sententiam absolutoriam a praedicto onere obtinuit.

Remissa tandem causa per Auditorem Sanctissimi ad hanc Sacram Congregationem, acriter contendit Cappellanus, se praeter Missam celebrandam in die festo S. Nicolai, aliasque iniunctas in dictis legatis de Robertis et de Conciliis ad nullum aliud onus teneri, innixus dicto decreto visitationis anni 1692. Episcopus vero in relatione transmissa eiusque Promotor fiscalis existentiam huius oneris Missarum desumunt ex dictis decretis visitationum, nec attendendum esse putant contrarium decretum Episcopi Perisii de anno 1692, quia idem Episcopus melius postea edoctus in posteriori visitatione facta de anno 1695 relative se habens ad antiqua decreta suorum praedecessorum, hanc eandem celebrationem Missarum demandavit; minusque obstare credunt adductum instrumentum fundationis, quia est copia copiae, et inverisimilia continet.

His praehabitis, non gravabuntur EE. VV. decernere:

1. *An, et usque ad quem numerum Rector Beneficii S. Nicolai teneatur celebrare Missas?* Et quatenus affirmative:

2. *An ultra particularia legata de Robertis et de Conciliis teneatur etiam celebrare unam Missam singulis hebdomadis seu diebus Dominicis, vel tantummodo in festivitate S. Nicolai in casu?*

Die 24 septembris 1729: Non proposita.

Die 19 novembris 1729 Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Teneri ad unam Missam qualibet hebdomada die benevisa a Rectore, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 356, 360].

3357.

S. C. C., *Cusentina*, 19 nov., 3 dec. 1729.

Extra moenia Terrae Rendarum Cusentinae Dioecesis adest quaedam ecclesia sub titulo S. Sebastiani cum unica Cappella seu altari. Anno 1627 Dianora de Stephano irrevocabiliter donavit nonnulla bona stabilia annui redditus ducatorum 10 pro reparatione et fabrica eiusdem ecclesiae, et de huiusmodi redditibus ac eleemosynis Cappellani pro tempore, obsequentes mandato Episcopi, rationem reddiderunt coram Vicario foraneo dicti Loci. In eadem ecclesia introducta reperitur usque de anno 1658 quaedam Congregatio fidelium seu Confraternitas sub titulo S. Mariae Constantinopolis.

Exortis nuper nonnullis controversiis inter Sacerdotem Iosephum Gatto, modernum Cappellanum ecclesiae et Confratres praedictos, institit ille anno elapso coram Sacra Congregatione pro expulsione dictae Confraternitatis a sua ecclesia, veluti erectae sine requisitis praescriptis in notissima constitutione 115 san. mem. Clementis VIII, [1] et praecipue sine licentia Ordinarii. Confraternitas enim contendit, oblationes, eleemosynas aliaque donata in futurum donanda praefatae Congregationi, administranda esse

[1] Cf. N. 192.

ab eius Praefecto, independenter ab ecclesiae Rectore, reservato solum Ordinario iure revidendi computa.

Dignabuntur itaque EE. VV. sapientissime de more definire:

2. *An possit expelli seu removeri Confraternitas sub titulo S. Mariae Constantinopolis in dicta ecclesia S. Sebastiani?*

3. *An Reverend. Dominus Ioseph Gatto Rector seu Beneficiatus dictae ecclesiae teneatur ad redditionem rationum omnium et singulorum redditituum, oblationum et eleemosynarum eidem ecclesiae factarum?*

4. *An oblationes, eleemosynae et supellectilia donata et respective data et in futurum donanda et danda dictae Venerabili Confraternitati administrari possint et debeant per Praefectum eiusdem Confraternitatis independenter a Rectore seu Beneficiato eiusdem ecclesiae in casu?*

Die 19 novembris 1729: Dilata.

Die 3 decembris 1729 Sacra etc. respondit ad 2. Negative.

Ad 3. Affirmative.

Ad 4. Affirmative, ita tamen, ut ratio reddi debeat Ordinario.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 361, 370].

3358.

S. C. C., *Tridentina*, 3 dec. 1729.

Proposita fuit praesens causa die 24 septembris 1729, [1] verum tunc resolvi non potuit. Dignabuntur itaque EE. VV. iisdem dubiis respondere.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative, et ad mentem.

Ad II. Provisum in primo.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 371].

3359.

S. C. C., *Vratislavien.*, 3 dec. 1729.

PP. Carmelitae Oppidi Bidgostiensis Vratislavien. Dioecesis obtinuerunt sub die 17 iulii 1727 a S. Sede Breve Indulgentiarum pro Confraternitate sub titulo Divinae Providentiae erigenda, illudque admitti et approbari meruerunt sub die 10 aprilis 1728 a Vicario foraneo dicti Oppidi, qui certos dies destinavit, in quibus Confratres describendi Indulgentias lucrari deberent, ac insuper facultatem concessit dictum Breve publicandi in aliquo die Dominico vel festo coram populo ad divina audienda convocato. Consimile Breve pro erectione Confraternitatis sub eodem nomine Divinae Providentiae obtinuerunt Patres Iesuitae eiusdem Oppidi sub die 16 aprilis 1728, et sub die 17 maii eiusdem anni admissionem et approbationem Brevis reportarunt a praedicto Vicario foraneo, qui etiam diem festum San-

[1] Cf. N. 3354.

ctissimae Trinitatis, quae cadebat sub die 23 eiusdem mensis maii, destinavit pro introductione Confraternitatis.

PP. Iesuitae, quamvis Breve, eiusdemque approbationem ultimi reportarunt, illud tamen primi publicaverunt, scilicet die sequenti 18 maii, quae erat Feria III Pentecostes, et sub die 23 eiusdem mensis in Festo Sanctissimae Trinitatis solemnem introductionem, invitatoriis ad ecclesiarum valvas affixis, intimarunt; PP. vero Carmelitae eorum Breve publicarunt die 19 eiusdem mensis, quae erat ferialis, et in sequenti die, quae pariter ferialis erat, cum ea possibili pompa, et solemnitate, quae fieri poterat in die feriata, introductionem fecerunt, non obstante inhibitione ipsis facta a Vicario foraneo.

Cum autem ex notissima constitutione 115 san. mem. Clementis VIII[1] prohibeatur in eodem loco erectio Confraternitatis sub eadem invocatione, sub qua prius alia reperiretur erecta: PP. Carmelitae recursum habuerunt ad Auditorem Sanctissimi pro circumscriptione Brevis per PP. Iesuitas posterius obtenti, sed remissa causa huic Sac. Congregationi, cum inhibitione utrique parti, ne adscribendi seu aggregandi essent novi Confratres usque ad exitum litis; auditus fuit Episcopus, qui supradicta in facto exposita confirmans subiungit, omnia successisse sine eius scientia, neutram ex partibus realem erectionem Confraternitatis obtinuisse, sed dumtaxat introductionem, eo forsan motus, quia deficiunt litterae testimoniales Ordinarii, quibus Confraternitatis erigendae pietas et christianae caritatis officia, quae exerceri deberent, commendatae essent, ac pro forma validae erectionis requiritur in dicta constit. 115 san. mem. Clementis VIII. Insinuat praeterea, ut pro decore sui Officialis et iuxta desiderium Civitatis et Magistratus potius promovenda sit erectio Confraternitatis in ecclesia PP. Iesuitarum, quae nullam aliam Confraternitatem habet, et in publico foro et facili omnium aditu constructa reperitur, quam in ecclesia PP. Carmelitarum, quae iam aliam habet Confraternitatem, et est extra Locum sita. Ac postea per haec verba concludit: *caeterum ad avertenda scandala non esset incongruum, si tam extra Civitatem Carmelitae, quam in Civitate PP. Societatis gauderent hac Confraternitate, praevia tamen ad me vel Officialem meum Generalem remissione pro facienda et determinanda dispositione devotionis praedictae, ne una alteram impediat.*

Quoad ultimum punctum insinuatum in relatione Episcopi, alias haec Sac. Congregatio, prout aliae Episcoporum, et Rituum, indulserant et tolerarunt erectionem seu existentiam duarum Confraternitatum sub eodem nomine et invocatione in uno eodemque loco, attenta locorum qualitate, numerositate populi, more regionis, distantia unius ab alia, aliisque circumstantiis, totum remittendo arbitrio Ordinarii. In summario PP. Carmelitarum datur depositio testium, asserentium, ecclesiam Iesuitarum distare ab Ecclesia Carmelitarum 125 passibus geometricis, et Oppidum Bidgostiense adeo parvum esse per hostiles incursiones continue demolitum, ut vix inibi una cum suburbiis biscentum domus inhabitentur et incolae parum supra quingentum.

[1] Cf. N. 192.

Dignabuntur itaque EE. VV. in conflictu partium iura sua deducentium decernere:

An, et quae Confraternitatis erectio sustineatur in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Neutram sustineri, et Episcopus utatur iure suo, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 4, p. 372].

3360.

S. C. C., *Nullius Montis Cassini*, 14 et 28 ian. 1730.

Agebatur de hac causa die 24 septembris 1729.[1] Verum Ordinarius Cassinensis reclamans adversus resolutionem II. dubii in ea parte, qua distributio subsidiorum dotalium demandata fuit Officialibus Confraternitatis Sanctissimi Sacramenti heredis, contendit, sibi decernendam esse praefatam distributionem, prout hactenus distribuere consuevit sub motivo, quod posita incapacitate P. Guardiani Cappuccinorum, cui speciatim commissa fuerat a testatore praefata distributio subsidiorum, eadem devolvenda sit ad legitimum Executorem, qualis in causis piis est Episcopus, vel Praelatus habens quasi-episcopalem iurisdictionem, excluso penitus herede scripto, quem semper exclusum praesumitur voluisse testator eo ipso, quod alium certum destinavit Executorem, istiusque industriam elegit.

Dignabuntur itaque EE. VV. eorum sapientissimum oraculum proferre tum super dubio resoluto, ac etiam super III. tunc non resoluto, super quo hodie exhibentur nova iura ex parte puellarum, videlicet:

I. *An, et quomodo sit standum vel recedendum a decisis quoad II. dubium?*

II. *An sit locus restitutioni subsidiorum dotalium per Ordinarios Cassinenses distributorum personis extraneis contra expressam mentem testatoris in casu?*

Die 14 ianuarii 1730: Non proposita.

Die 28 ianuarii 1730 Sacra, etc. respondit ad I. In decisis, ut Ordinarius seu ab eo deputatus assistat, et omnia faciat loco P. Guardiani Cappuccinorum, servata forma testamenti, et fiant gratis.

Ad II. Ad Eminentissimum Praefectum iuxta mentem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 2, 8].

3361.

S. C. C., *Mechlinien.*, 28 ian. 1730.

Albertina Tilly, quae iuncta est Matrimonio cum Ioseph Ruiz de Castro a consiliis Catholicae Maiestatis Hispaniarum Regis et eius Auditore in regia audientia Regni Granatae, contendit se esse legitimam, utpote natam

[1] Cf. N. 3355.

ex Matrimonio, si non in se valido, saltem putative habito, ut tali, et contracto die 17 octobris 1702 inter Principem Albertum Octavium de Serclaes Tilly et Principissam Alexandrinam Sucre de Bach in privata Cappella eiusdem Principis Alberti coram Sacerdote Cappellano exercitus Regis Catholici, praeviaque speciali licentia Ordinarii Mechliniensis, et adstantibus tribus testibus. Porro in eo, quod attinet ad qualitatem Matrimonii putative validi, ultra testes examinatos, qui deponunt de Matrimonio contracto coram praedicto Sacerdote, et praevia licentia Ordinarii: Albertina exhibet epistolas a Principe Alberto Octavio scriptas Alexandrinae matri, in quibus eam agnoscit ut suam legitimam uxorem. Affert probationes de communi existimatione tam in Belgio, quam in Hispaniis, quod Alexandrina esset uxor vera memorati Principis Alberti Octavii, et quod ipsamet Albertina esset eorum filia legitima. Et quia Eminentissimus Zonzedarius, dum erat Hispaniarum Nuntius, laudum protulit, in quo censuit, Principem Albertum Octavium esse obligatum ad contrahendum Matrimonium cum Principissa Alexandrina inter triginta dies, sin minus, ad eam congrue dotandam, et ad alimenta subministranda Albertinae ab ipso et Alexandrina progenitae, idemque Princeps Albertus Octavius, vivente adhuc Alexandrina, Matrimonium contraxit praevia apostolica dispensatione cum Maria Magdalena de Serclaes Tilly sua nepte, subdit Albertina, haec suae intentioni obesse non posse, tum quia laudum prolatum fuit ab Eminentissimo Arbitratore, tempore quo non potuerunt haberi probationes, quae modo habentur et exhibentur, tum quia secundum Matrimonium contractum fuit in evidentem spretum litis pendentis super primo, et in sequelam dispensationis subreptitie obtentae, uti latius videri potest in scripturis exaratis pro dicta Albertina, quae solae ad me delatae fuerunt.

Obvia est in decretalibus materia legitimationis prolis ex Matrimonio publice et bona fide contracto, licet ob latens impedimentum postea deprehendatur esse nullum, ut in textu cap. *Cum inter, qui filii sint legitimi,* et comprobatur ex cap. *Laudabilem, ut lite pendente,* ex cap. final., *de clandestina desponsata;* et legitimam esse prolem, si secunda uxor ignorat impedimentum ligaminis, quo vir laborat, uti patet ex cap. *Ex tenore, qui filii sint legitimi.* Cumque ad effectum bonae fidei sive in utroque sive in altero ex coniugibus oporteat, quod ipsi non fuerint affectatores ignorantiae, ad rem, de qua agitur, necesse est, quod Matrimonium non fuerit clandestine contractum, hoc est sine denunciationibus. Si enim sine illis contractum fuisset, et impedimentum adfuisset, licet a coniugibus ignoratum, filii, qui nascentur, non erunt legitimi, sed illegitimi, nisi forte denunciationes, quae fuerunt omissae, non potuissent ullo modo conferre ad detegendum impedimentum, uti si Matrimonium clandestine contractum fuisset nullum ex defectu consensus interni alterius coniugis, vel ex defectu Parochi communiter talis reputati, quamvis nullum titulum haberet, sed esset intrusus.

Quibus stantibus dignabuntur EE. VV. decernere:

1. *An constet de Matrimonio vero in casu?* Et quatenus negative:

2. *An saltem constet de Matrimonio putativo ad hoc, ut proles sit declaranda legitima in casu?*

Die 6 iulii 1726 Sacra, etc. respondit: Dilata, et proponatur omnino in prima, et ad mentem.

Die 27 iulii 1726: Dilata.

Deinde ad tramites mentis Congregationis facta est expeditio litterarum remissorialium et compulsorialium instante eadem Albertina pro Hispaniis et pro Belgio. Confectoque in Hispaniis processu et ad Urbem transmisso, Procurator Mariae Magdalenae Principissae de Tillys exhibuit articulos et instetit sibi concedi remissoriam pro testibus examinandis. Tunc prodiit rescriptum, quod proponeretur dubium super remissoria una cum negotio principali in secunda post Reges sub hac forma:

3. *An sit locus petitae concessioni remissoriae in casu?*

Die 13 martii 1728: Non proposita.

Die 17 aprilis 1728: Non proposita.

Die 25 septembris 1728 Sacra, etc. respondit: Constare de primo Matrimonio putativo, ita ut proles sit legitima.

In praeterita Congregatione relata fuit inter summaria precum instantia pro parte Principissae de Bach pro remissoria ad effectum examinandi formiter tres testes magis praecise deponentes de vero et reali Matrimonio; prout heredes Principissae de Tilly ad servandam aequalitatem in iudicio contemporanee petierunt nedum remissoriam pro examinandis formiter quinque testibus, quorum extraiudicialis depositio allata fuit in eorum summario, sed etiam compulsoriam specialem ad exhibendas quasdam assertas originales receptas exaratas a praedicta Principissa de Bach in computum dotis assignatae in laudo Reverendissimi tunc Hispaniarum Nuntii, de quarum tamen existentia nullus aderat fumus. At Sacra Congregatio mandavit, ut reponeretur causa super negotio principali cum eisdem scripturis una simul cum praesenti instantia super remissoria.

Causa principalis proposita fuit in Congregatione diei 24 septembris 1729 sub dubio: *An sit standum, vel recedendum a decisis?* Sed tunc nulla capta resolutione dictum fuit: *Iterum proponatur, et exhibeantur epistolae Comitis de Tilly.* Exhibitis itaque dictis epistolis, reproponuntur ab EE. VV. sapientissime de more decidenda sequentia duo dubia, videlicet:

1. *An sit standum, vel recedendum a decisis super negotio principali?*
2. *An sit locus remissoriis hinc inde super Matrimonio vero?*

Die 28 ianuarii 1730 Sacra, etc. respondit ad 1. In decisis, et amplius. Ad 2. Dilata.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 3, p. 339, 344, tom. 4, p. 171, 172, 224, tom. 5, p. 7].

3362.

S. C. C., *Barcinonen.*, 28 ian., 28 iul. 1730.

In atrio delitiosae domus seu turris Familiae de Fontaner constructum reperitur quoddam sacellum seu oratorium dicatum Immaculatae Conceptioni B. Mariae Virginis, ianuam habens prope viam publicam, et campanile cum campanula, ibique Sacrum Missae Sacrificium celebrari, Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum decenter asservari et Christifidelium venerationi palam exponi consuevit. Ultra dictam publicam ianuam aliam quoque particularem habet, per quam ex porticu domus accessus patet ad Cappellam. Anno 1712 Ignatius Fontaner dictae domus possessor, praevia licentia Ordinarii illud in ampliorem formam redigi curavit. De anno 1713 in amicabili concordia reservatis Parocho iurisdictione aliisque iuribus parochialibus, confirmata fuit ampliatio oratorii, Sacrificii Missae aliorumque divinorum officiorum celebratio, ac etiam Sanctissimi Sacramenti asservatio et expositio, necnon retentio campanae, illiusque usus, prout in aliis ecclesiis. Et concordia ista approbata fuit nedum a Vicario Barchinonen. et Reverendissimo tunc Hispaniarum Nuntio, sed etiam a Sacra Congregatione die 6 septembris 1726, expedito Brevi Apostolico.

Anno 1728 modernus Episcopus Barchinonen. in actu visitationis duo condidit decreta: primum, quo mandavit, ne in diebus festis ante celebrationem Missae in dicto oratorio pulsaretur illius campana; et alterum, quo inhibuit Presbyteris tam saecularibus, quam regularibus, ne sub poena excommunicationis Sacrum celebrare auderent in dicto oratorio.

Adversus huiusmodi decreta recursum habuit ad hanc Sacram Congregationem Ioannes Antonius Fontaner actualis oratorii patronus ac instat pro eorundem nullitate et iniustitia ex pluribus fundamentis, adductis in scriptura eius nomine circumferenda. Audito Episcopo, hic refert: Cappella, uti undique atrio circumclusa privatum tantum oratorium censenda est. Concludit demum ipsum in postrema visitatione vicinarum Parochiarum facta de anno 1728 invenisse gravem ignorantiam in populo et iam circa prima erudimenta fidei, cumque istius originem non aliunde oriri agnoverit, quam ex eo, quod per celebrationem Missae diebus festis in saepedicto oratorio et per pulsationem campanae parochiani, ut citius se expedirent a praecepto audiendi Sacrum, illuc accedebant, atque ita a propriis ecclesiis, in quibus doctrina christiana explanatur, distrahebantur: hinc necessarium putavit, ut hoc malum everteret, praefatum decretum edere, ne ante celebrationem Missae dictis diebus pulsaretur campana oratorii.

Circa retentionem et pulsationem campanae in oratoriis communis distinctio est inter oratoria privata et publica, ut in illis minime retineri et pulsari possit, secus vero in istis. Oratorio publico autem non repugnat, quod situm reperitur in aula Baronis, vel in atrio palatii, quando cetera signa publicitatis concurrunt, ut resolutum fuit ab hac Sacra Congregatione

in *Compsana*, 31 maii 1704. [1] Quoad haec oratoria publica facultatem habent Episcopi animadvertere et providere, ne per illa populus nimium abstrahatur a Parochiali ecclesia, et sic incidat in ignorantiam circa credenda et observanda.

Dignabuntur itaque EE. VV. decernere:

1. *An decreta lata ab Episcopo substineantur in casu?*

2. *An, quomodo, et ad quem effectum liceat DD. de Fontaner retinere campanam in cappella, de qua agitur?*

Die 28 ianuarii 1730 Sacra, etc. respondit: Dilata, et proponatur in prima, etiam unica.

Die 28 iulii 1730 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Licere iuxta formam praescriptam et praescribendam ab Episcopo. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 9, 25].

3363.

S. C. C., *Compostellana*, 19 aug. 1730.

Anno 1719 Maria Gonzalez de Don in Curia Archiepiscopali Compostellana exposuit sub fide Matrimonii stupratam fuisse a Hyacinto Andrada, ac instetit, ut ad fidem rite servandam ipse compelleretur. Dum probationes pararentur, et Hyacintus omnia supradicta exposita etiam cum iuramento negaverat, eidem assignata fuit Civitas pro carcere. Examinatis subinde testibus adductis pro parte dictae mulieris, compilatoque processu, Ordinarius mandavit, ut Hyacintus traduceretur ad publicum carcerem, ibique sententiam definitivam audiret. Iste vero ob timorem futuri carceris paratum se obtulit ineundi Matrimonium, dummodo puella accederet ad Civitatem Compostellae, et ibidem certus Parochus designaretur. Perventa puella, designato Parocho, ac destinata die, nempe 21 augusti 1721, qua matrimonium in faciem ecclesiae celebrari deberet, Hyacintus sub dicta die, paucis horis ante celebrationem Matrimonii coram Notario et testibus protestatus fuit, nullam fidem dedisse dictae Mariae, nec eam stuprasse; ideoque Matrimonio de proximo celebraturo non sponte, sed simulate accedere, his verbis: *protesto, che il* Si *esteriore, che in quello pronunciarò, è senza il mio consenso, in riguardo che non ho tal volontà di accasarmi colla nominata sopra, ne giamai l'ho havuta; anzi bensì una totale repugnanza, e così lo giuro à Dio nostro Signore e protesto parimente di giamai acconsentire, nè convenire al Matrimonio, nè nella sua consumatione*. Celebrato paulo post rite et solemniter Matrimonio, dictus Hyacintus illico, nec salutata coniuge, discessit ab ecclesia, et ad propriam Villam seu Parochiam se contulit, ubi semper vixit separatim ab uxore, ut constat ex testibus dandis in summario.

Maria coniux post obitum patris sub die 5 iulii 1727 aliam declarationem per instrumentum publicum emisit, in qua pro exoneratione suae conscien-

[1] Cf. N. 3021.
[2] Cf. etiam N. 3366.

tiae fassa est, querelam ab ea propositam contra Hyacintum super sponsalibus et stupro fuisse factam ad instantiam et de voluntate sui genitoris et consanguineorum; sed revera nec fidem Matrimonii, nec assertum stuprum intercessisse, nec voluntatem habuisse ineundi matrimonium cum Hyacinto, subiungens: *nè gli conveniva per ogni ragione ritrovandosi in tal tempo impic-ciata d'altro soggetto da circa già di due mesi, la qual cosa ha havuto rossore di manifestare, ad detto suo padre e parenti, come ancora il dichiararli la sua volontà in riguardo del sospetto e giusto rumore, che non la maltrattassero, o gli togliessero la vita;* ac etiam, quod consensus externus praestitus Matri-monio fuerit simulatus et fictitius, prout simulatus quoque erat ille prae-stitus a Hyacinto, cum quo a die Matrimonii usque ad praesens numquam tractaverit aut conversaverit, minusque fuerit Matrimonium consummatum; deditque demum mandatum generale ad obtinendam declarationem nulli-tatis praedicti Matrimonii.

Proposito itaque ad instantiam utriusque coniugis in Congregatione die 11 septembris 1728 dubio: *An sit locus declarationi nullitatis Matrimonii?* dilata fuit illius resolutio, et scriptum Archiepiscopo iuxta instructionem, quae fuit: *ut legitimas recipi mandaret probationes super eo, quod inter coniu-ges post contractum Matrimonium copula non fuerit subsequuta, easdemque pro-bationes una cum processu criminali, facto ante contractum Matrimonium trans-mitteret.* In sequelam istius rescripti, servatis servandis, fuerunt examinati septem testes, quorum depositiones una cum alia proprii Parochi fuerunt insertae et transmissae cum dicto processu criminali. Praefati testes ac etiam Parochus unanimiter deponunt, coniuges nunquam insimul convixisse nec cohabitasse, sed quod separate vixerint in duabus Villis seu Parochiis inter se per quatuor leucas distantibus, reddentes causam scientiae, quia nempe erant vicini et quod publica vox et fama sit super non consummatione istius Matrimonii. In eodem processu nullae adsunt adductae probationes vel defensiones ex parte Hyacinti.

His stantibus non gravabuntur EE. PP. sapientissime de iure respondere:

An sit locus declarationi nullitatis Matrimonii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et detur Defensor Matrimonii. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 37-39].

3364.

S. C. C., *Derthonen.*, 19 aug. 1730.

Circa quoddam Beneficium Sacra Congregatio commisit Episcopo, ut ad erectionem eiusdem deveniat, omnesque conditiones approbet atque con-firmet, modificata tamen ea conditione, in qua dicitur, quod primogenitus frui possit Beneficio etiam in statu laicali et coniugali, in hunc modum, videlicet quod primogenitus frui possit fructibus Beneficii vacantis, quous-

[1] Resolutionem vide infra, die 10 martii 1731. – Cf. N. 3371.

que superveniat alius capax de familia, satisfactis interim oneribus Missa-rum per Cappellanum ab eo eligendum.

[Liber 80 Decretorum, p. 224. – Cf. etiam Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 217].

3365.

S. C. C., *Cremonen.*, 9 sept. 1730.

Inter Praepositum Ecclesiae Collegiatae S. Agathae Civitatis Cremonae ac Episcopum Cremonen. plures fuerunt controversiae, et praecipue super iure cognoscendi causas criminales praetenso per Praepositum, et an iste teneretur accedere ad Synodum Dioecesanam? Super quibus haec Sacra Congregatio sub die 15 maii 1574 favore Episcopi rescripsit: *posse prohibere Praeposito ipsius Ecclesiae Sanctae Agathae, ne causas criminales cognoscat, cum haec episcopali tantum examini et iurisdictioni relicta sint a Concilio, Sess. 24, cap. 20; posse quoque cogere Praepositum ad accedendum in Synodum Dioecesanam ex decreto Concilii, Sess. 24, cap. 2.* [1] In relatione Episcopi circa punctum visitationis superadditur, quod in visitatione huius Collegiatae Ecclesiae facta per ipsum Episcopum, Canonici scrutinio non se subiece-runt, computa reddituum et expensarum non exhibuerunt, nec tabellam onerum produxerunt, minusque usque adhuc docuerunt de eorum satisfa-ctione.

His stantibus, non gravabuntur EE. VV. sequentibus dubiis sapientissime de more respondere:

5. *An Episcopus possit procedere ad poenas canonicas contra Praepositum et Capitulum ob non accessum ad Synodum?*

6. *An Episcopus in visitatione possit cogere Capitulum ad redditionem rationis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 49-52].

3366.

S. C. C., *Barcinonen.*, 30 sept. 1730.

Proposita fuit haec causa die 28 ianuarii, resoluta vero die 28 iulii an. 1730. [3] Concessa autem nova audientia praedictis de Fontaner, eadem causa redit ad trutinam sub dubio:

An, et quomodo sit standum, vel recedendum a decisis?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et removeantur ianuae atrii, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 55].

[1] Cf. N. 2128.
[2] Cf. N. 3367, 3387, 3407.
[3] Cf. N. 3362.

3367.

S. C. C., *Cremonen.*, 12 dec. 1730.

Proposita hac causa die 9 septembris 1730,[1] eius resolutio dilata fuit. Supplicantur itaque EE. PP. super iisdem dubiis sapientissimum oraculum proferre.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata.[2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 79].

3368.

S. C. C., *Capritana*, 16 dec. 1730.

Episcopus Capritanus ex causis sibi notis et informata conscientia Franciscum Vassallo ac Sabathum de Stephano, Sacerdotes sibi subditos die 14 iunii praeteriti a celebratione Missae suspendit usque ad novam dispositionem. Interposita per ipsos appellatione ad Metropolitanum, et coram eo productis quibusdam attestationibus super eorum vita ac moribus, eadem Curia Metropolitana sub die 28 eiusdem mensis litteras inhibitoriales adversus Curiam Capritanam expedivit, commisitque appellantium absolutionem cum reincidentia per mensem non ipsi Episcopo Capritano, prout fieri declaravit san. mem. Benedictus XIII in additione ad 12 et 13 Decr. Clem. VIII impress. post Concilium Romanum[3] const. XIII, sed Parocho Francisco Arcuccio; dictaque absolutione sequenti die obtenta, sub alia die 30 eiusdem mensis iidem Sacerdotes in Ecclesia Cathedrali Caprearum publice celebrarunt. Episcopus vero Capritanus, ut proprio honori ac iurisdictioni provideret, eosdem carcerari iussit tanquam contemptores suae suspensionis, et quia celebrarunt non intimato prius eidem Episcopo supradicto Curiae Metropolitanae decreto. Ista dictorum Sacerdotum retentio motivum praebuit Curiae Metropolitanae, quod pro substinenda propria iurisdictione Commissarium transmitteret ad Civitatem Capritanam cum pluribus satellitibus, qui effracto carcere, liberos dimiserunt, eosque associarunt ad publicum oratorium seu cappellam S. Mariae Constantinopolitanae, in qua ab eisdem Sacerdotibus Missa fuit publice celebrata. Deinde praefatus Episcopus ab eodem Commissario citatus fuit, ut compareret in Curia Metropolitana.

Causa tandem ad Urbem devoluta ad instantiam Episcopi Capritani, qui literas inhibitoriales una cum compulsoriis pro transmissione actorum ab Auditore Camerae obtinuit; ac remissa per Auditorem Sanctissimi ad hanc Sacram Congregationem, Sacerdotes praefati petierunt absolutionem cum reincidentia, prodiitque decretum: *firma remanente suspensione, audiatur Archiepiscopus.* Superventis demum relationibus eiusdem Metropolitani ac etiam Episcopi, qui iuxta mandata Sacrae Congregationi propalavit causas suspensionis, perlegendas in dicta sua relatione, sub die 30 septembris praeteriti rescriptum fuit: *Proponatur causa omnino in prima, et quoad absolutionem cum reincidentia arbitrio Episcopi.*

[1] Cf. N. 3365.
[2] Cf. N. 3387, 3407.
[3] Pag. 152-162 (ed. Barbiellini).

Non gravabuntur itaque EE. PP. ad infrascripta dubia sapientissime de more respondere:

1. *An suspensio a celebratione Missae Sacerdotum Francisci Vassalli et Sabathi de Stephano per Episcopum Capritanum lata ex informata conscientia substineatur in casu?* Et quatenus affirmative:
2. *An, et quomodo sint absolvendi in casu?*
3. *An licuerit Curiae Metropolitanae Amalphiis concedere inhibitionem vigore appellationis ab eadem suspensione contra Curiam Capritanam Suffraganeam, et absolutionem cum reincidentia committere Parocho Arcuccio in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Arbitrio Episcopi.

Ad 3. Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 81].

3369.

S. C. C., *Pientina*, 17 febr. 1731.

In Collegiata Ecclesia SS. Trinitatis Terrae Senalongae Pientinae Dioecesis adsunt Canonici secundae erectionis, Praebendas distinctas habentes, a diversis benefactoribus post erectam Collegiatam relictas. Cumque eorum redditus sint admodum tenues, pluraque onera Missarum pro eisdem benefactoribus etiam in qualibet hebdomada adimpleant, mandavit haec Sacra Congregatio, quod Missa Conventualis pro benefactoribus applicaretur diebus tantum Dominicis ac festis.

Adversus dictum decretum recurrunt iidem Capitulares exponentes distinctim onera eisdem infixa ac reddituum tenuitatem, quae in tali gradu sunt, ut non valeant subiici huic gravamini ab hac Sacra Congregatione nuper imposito. Audito desuper Episcopo, preces subsistere affirmat.

Saepius declaravit haec Sacra Congregatio, quod Missa Conventualis, tanquam pars divini officii choralis, debet in Ecclesiis Cathedralibus et Collegiatis quotidie celebrari et applicari pro benefactoribus, ut in *Camerinen.*, 28 iunii 1704,[1] in *Ferrarien.*, 18 martii 1719.[2] Quoties autem Canonicorum Praebendae sint tenues, eadem Sacra Congregatio benigne indulgere consuevit, ut applicaretur tantum in diebus festis de praecepto. Et quatenus dictis Ecclesiis cura animarum immineat, ultra Missam Conventualem celebrari etiam debet Missa Parochialis pro populo, quae provenit ex obligatione pascendi oves, et offerendi Sacrificium pro illis, ex Conc. Trid.,

[1] Cf. N. 3022.
[2] Cf. N. 3183.

Sess. 23, cap. 1, *de ref.*, quia eadem Missa non potest satisfieri duabus obligationibus distinctis, cum unaquaeque illarum obliget ad substantiam Missae ex proprio titulo.

Proponuntur itaque decidenda infrascripta dubia:

1. *An Capitulares secundae erectionis Collegiatae SS. Trinitatis Terrae Senalongae teneantur diebus Dominicis et festis de praecepto ad applicationem Missae Conventualis pro benefactoribus iuxta decretum huius Sacrae Congregationis in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An Dignitates et Canonici dictae Collegiatae, quibus incumbit cura animarum, teneantur ad eandem applicationem dictis diebus festivis, quibus debent applicare pro populo, vel possint applicare simul pro populo et benefactoribus in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative ad primam partem, et negative quoad secundam, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 98].

3370.

S. C. C., *Pientina*, 17 febr. 1731.

Quemadmodum Canonici Ecclesiae Collegiatae Senalongae Pientinae Dioecesis petunt liberari ab applicatione Missae Conventualis ob tenuitatem eorum redditum et propter onera ab ipsis adimplenda: ex eisdem rationibus dictam gratiam obtinere confidunt etiam Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Quirini eiusdem Dioecesis, deducentes quantitatem onerum et respective reddituum. Episcopus Pientinus desuper auditus omnia ab eis exposita confirmat, putans Oratores ad hoc aliud onus pro benefactoribus non esse cogendos, quoties eorum Canonicatus tot oneribus et Missis atque etiam continua chori assistentia absque ullis prorsus vacationibus subiiciuntur. Redditus vero sunt valde tenues, nec valent maiora onera sufferre.

Dignabuntur itaque EE. PP. decernere:

1. *An Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Quirini teneantur diebus Dominicis et festis de praecepto ad applicationem Missae Conventualis pro benefactoribus iuxta decretum huius S. Congregationis in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An Dignitates et Canonici eiusdem Collegiatae, quibus incumbit cura animarum, teneantur ad eamdem applicationem dictis diebus festivis, quibus debent applicare pro populo, vel possint applicare simul pro populo et benefactoribus in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative ad primam partem; et negative ad secundam, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 99].

3371.

S. C. C., *Compostellana*, 10 mart. 1731.

In hac causa die 19 augusti 1730 proposita [1] S. C. distulit resolutionem et Defensorem Matrimonii dari iussit. Hoc munus Defensoris commissum fuit Advocato Ursaya, qui omnes facti circumstantias opportune deducit, ac diversas inspectiones huius causae proponit et luculenter examinat, putans declarationi nullitatis adhuc locum non esse, prout ex eius scriptura circumferenda.

Dignabuntur itaque EE. VV. ea, qua pollent, sapientia decernere:

An sit locus declarationi nullitatis matrimonii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 105].

3372.

S. C. C., *Romana*, 16 iun., 28 iul. 1731.

Ecclesia Monialium S. Silvestri in Capite antiquitus erat Parochialis, sed deinde Parochia fuit unita alteri Parochiali ecclesiae S. Laurentii in Lucina. Plura sepulchra, fortasse condita ante translationem Parochialitatis, nunc etiam existunt in memorata ecclesia S. Silvestri, ex quibus unum pertinet ad Familiam Palumbariam, et in illud se inferri iussit Marchionissa Olimpia Palumbaria, quae anno 1721 obiit in Parochia Collegiatae Ecclesiae S. Mariae ad Martyres. Antequam tamen cadaver funere efferretur, Eminentissimus Urbis Vicarius, instante eiusdem Ecclesiae Capitulo, decrevit per modum provisionis, et salvis utriusque partis iuribus, illud esse tumulandum in ecclesia S. Silvestri, praemissa tamen a Monialibus obligatione *retinendi illud una cum omnibus emolumentis funerariis in forma depositi, ac restituendi ad omne mandatum eiusdem Eminentissimi Domini.* Atque ita factum est.

Causa postmodum discussa R. P. Casonus Iudex ab eo deputatus per sententiam definivit, ea omnia emolumenta restituenda esse Capitulo S. Mariae ad Martyres. Sed appellatione a Monialibus interposita san. mem. Benedictus XIII eiusdem causae cognitionem commisit huic Sacrae Congregationi.

Cadaverum tumulatio in ecclesiis Monialium improbari consuevit. Extat etiam de hac re Statutum Cleri Romani, cap. 3, *de iure eligen. sepult. atque funeran.* Addit Capitulum etiam documenta observantiae. Moniales autem S. Silvestri allegant immemorabilem consuetudinem humandi cadavera in earum ecclesia, indeque inferunt, praesumendum esse apostolicum beneplacitum, cuius ope id sibi liceat. Potissimum vero, tum quia ecclesia illa, ut dictum est, erat olim Parochialis, tum etiam quia decorata est Titulo Cardi-

[1] Cf. N. 3363.

nalitio, quo quidem nomine peculiarem praerogativam circa ius sepeliendi ei competere posse existimant.

Proponitur itaque determinandum:

An emolumenta funeris bon. mem. Marchionissae Palumbariae integre spectent ad ecclesiam Parochialem in casu?

Die 16 iunii 1731 Sacra, etc. respondit: Proponatur in prima.

Die 28 iulii 1731 Sacra, etc. respondit: Affirmative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 150, 165].

3373.

S. C. C., *Passavien.*, 28 iul. 1731.

Vigentibus olim pluribus controversiis inter Episcopum Passavien. et Abbates Monasteriorum in ea Dioecesi existentium circa exercitium curae animarum in Parochialibus ecclesiis, quae erant annexae vel incorporatae ipsis Monasteriis exemptis vel de eorum iure patronatus, novem dubia proposita fuerunt in hac Sacra Congregatione die 1 octobris 1661. Octavum ita se habebat: *An Abbates et alii Praelati Regulares in Parochiis, ubi habent purum iuspatronatus acquisitum vel cessum a laicis, quibus in hoc succedunt, teneantur Dioecesano Episcopo praesentare Sacerdotes saeculares, ut antea laici tenebantur; an vero possint substituere Monachos, eosque pro libito, non salutato D. Ordinario, removere et sic Episcopis iurisdictionem et reliqua iura subtrahere?* Prodiitque responsum: *Teneri, nec posse substituere ad libitum*, ut constat ex Lib. 22 Decret., pag. 663.

Decretis hisce obtemperarunt, ut par erat, Regulares. Conquestus tamen fuit apud Sac. Congregationem Episcopus, quod Abbas, qui nunc praeest Monasterio S. Mariae Alderspachii Ordinis Cisterciensis, contra morem, quem alii Monasteriorum itidem exemptorum Abbates retinent, quique etiam antehac a praedecessoribus suis servabatur: Religiosis eiusdem Monasterii non dubitaret mandare officium Vicarii sive, ut vocant, Cooperatoris ad exercitium curae animarum in Parochialibus ecclesiis ab eo Monasterio dependentibus, nulla obtenta approbatione ipsius Episcopi; itemque eo inscio ab hoc munere illos revocare aliosque sufficere.

Existimat Ordinarius, id repugnare sanctioni Tridentinorum Patrum cap. 11, Sess. 25, *de regular.*, itemque constitutioni 47, § 5 S. Pii V,[1] id quod etiam fusius confirmavit Gregoriis XV in const. 18.[2] Neque vero suffragari Regularibus putat idem Episcopus, quod ii, qui ad memoratum officium ab Abbate deputentur, iam fuerint ab ipso Episcopo approbati per literas, eisdem quippe literis inseri consuevit conditio haec: *ita tamen, ut quando ad aliquam de incorporatis ecclesiis pro Vicario aut Cooperatore exponendus eris, ab eodem Abbate nobis prius per literas praesenteris, et consuetam admissionem in scriptis obtinere tenearis; alioquin ad talem ecclesiam admissus*

[1] Cf. N. 119.
[2] Cf. N. 199.

minime censearis. Quod autem spectat ad remotionem, satis quidem patet ex praedicta constitutione S. Pii V, Vicarios Regulares deputandos in ecclesiis Parochialibus unitis Monasteriis esse debere *ad nutum Superiorum suorum amovibiles*, sed contendit Episcopus, id minime esse faciendum, nisi notum sibi fiat, quis removeatur ab huiusmodi officio, simulque petatur approbatio alterius in eius locum subrogandi. Caeterum inter ea novem dubia, quae sub initium memoravimus disceptata fuisse anno 1661, ultimum hoc erat: *An Episcopus sive eius Officialis possit Religiosos praedictos exemptorum Monasteriorum, ut supra, per censuras ecclesiasticas ad obedientiam in praemissis compellere?* Responsum vero ita fuit: *Affirmative in omnibus, quibus subiiciuntur ob curam animarum, nisi habeant speciale privilegium.*

Iamdiu igitur monito Abbate Monasterii Alderspachii, ut rationes, quae sibi competere possent, Sac. Congregationi proponeret, nunc erit ab EE. VV. declarandum:

1. *An Abbas Monasterii Alderspachii teneatur praesentare Episcopo Vicarios et Parochos, sive regulares, sive saeculares in ecclesiis, quibus imminet cura animarum, eidem Monasterio unitis, seu ab eo dependentibus, vel in quibus habet iuspatronatus; et ii ab eodem Episcopo obtinere debeant approbationem ad curam animarum iuxta decreta Sac. Congregationis edita anno 1661?* Et quatenus affirmative:

2. *An idem servandum sit quoad regulares, qui in ecclesiis praedictis exponuntur ad curam animarum, titulo Pro-Vicarii seu Cooperatoris?* Et quatenus affirmative:

3. *An idem Abbas possit dictos Religiosos Vicarios vel Cooperatores ad libitum removere et alios subrogare in exercitio curae animarum, Episcopo inscio?* Et quatenus negative:

4. *An, et quas poenas incurrant dicti Abbas et Religiosi exercentes curam animarum in praedictis ecclesiis sine Episcopi approbatione?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative.

Ad 3. Affirmative quoad primam partem, certiorato Episcopo, et quoad secundam partem negative.

Ad 4. Episcopum posse procedere iuris remediis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 166-168].

3374.

S. C. C., *Arianen.*, 18 aug. 1731.

Clericus Iosephus Antonius de Philippis cum obtinuisset Canonicatum in Ecclesia Collegiata S. Ioannis Baptistae Civitatis Arianen., impetravit ab Episcopo facultatem non residendi, ut studiis vacare possit. Itaque hac fretus facultate, petiit anno 1729 a Capitulo, ut sibi traderetur portio fructuum singulis Canonicis competens. Repulsam tamen passus fuit, propterea quod dictus Canonicus de Philippis moram fecerat in Oppido Sabiniani Dioece-

seos Beneventanae apud fratrem suum eiusdem loci Archipresbyterum, ibique operam grammaticae tantum dederat. Haec ille postea exposuit s. mem. Benedicto XIII, supplex postulans, ut quamvis non moraretur in publica Universitate, nec Ius Canonicum aut Theologiam moralem condisceret: nihilominus percipere posset fructus Canonicatus tam certos quam incertos non solum deinceps, sed etiam per tempus praeteritum. Prodiit autem die 24 novembris 1729 per Secretariam supplicum libellorum hoc rescriptum: *Sanctissimus annuit petitis; et quatenus opus sit, indulsit posse Oratorem per aequipollens, ut petitur, studere et abesse studii causa, et deberi distributiones et fructus Canonicatus a die captae possessionis, quibuscumque in contrarium non obstantibus*. Et ad huius indulti normam Canonicus de Philippis omnium emolumentorum partem tunc fuit assecutus.

At sequente anno 1730 post memorati Pontificis obitum Capitulum constanter negavit, eum sic absentem posse participare distributiones destinatas Canonicis inservientibus. Indultum quippe ei non suffragari existimat Capitulum, quia non fuerit Pontifici narratum, nullos esse in hac Ecclesia fructus Praebendarum, sed omnes Canonicatuum proventus constare ex distributionibus quotidianis, quae partim conferuntur in massam, cuius partitio fieri solet mense augusto inter eos, qui choro interfuerunt, partim vero traduntur Canonicis praesentibus sub eos ipsos dies, quibus Ecclesiae inserviunt. Addit praeterea Capitulum, multo melius potuisse Canonicum de Philippis operam studiis navare in ipsa Civitate Arianen., ubi existit Seminarium bonis Praeceptoribus instructum, Convictoresque etiam excipiens, quam in Castellis Sabiniani et Zunculi, in quibus moram fecit; proindeque in rem quadrare egregium responsum Caelestini III in cap. *Tuae Fraternitatis* 12, *de cleric. non resid.* Capitulum denique infert, gratiam, quam Canonicus de Philippis obtinuit, censendam esse alienam a mente eiusdem Pontificis, cum repugnet regulae, quae servari in huiusmodi indultis solet: per ea quippe permittitur Canonicis studiorum causa absentibus percipere vel fructus dumtaxat Praebendae, vel si isti nulli sint aut admodum tenues, duas solum partes distributionum, tertia tamen amissa, quae inservientibus accrescit.

Commissa itaque a SS. D. N. huic Sac. Congregationi decisione huiusmodi controversiae, duo proponuntur dubia:

1. *An rescriptum, de quo agitur, sit servandum?* Et quatenus affirmative:
2. *An, et quae distributiones competant Canonico Iosepho de Philippis?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Affirmative pro tempore praeterito tantum.*

Ad 2. *Competere duas ex tribus partibus, amissa tertia, et amplius.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 181].

3375.

S. C. C., 5 oct. 1731.

Congregatio particularis a Sanctissimo deputata super cathedraticis proposito dubio:

5. *An debeatur cathedraticum a Beneficiatis ratione personae, seu Beneficiorum in casu?*

Responsum dedit: Ad 5. *Negative ad primam partem; affirmative ad secundam.*

[Liber 81 Decretorum, p. 655].

3376.

S. C. C., *Eystadien.*, 17 nov. 1731.

Ioannes Baver catholicus in Dioecesi Eystettensi ortus et pannorum textor, cum olim in Saxonia moraretur, rem habuit cum Christina haeretica. Itaque (ut ipse exponit) coactus fuit a Senatu, ut Matrimonium cum ea contraheret, idque fecit coram Ministro haeretico, adiecta tamen exprese hac conditione: *Si Christina mecum se contulerit ad meam patriam catholicam*. Deinde dictus Ioannes per annum ibidem cohabitavit cum Christina, et alium filium ex ea suscepit. Sed cum (ut ipse refert), Christina sobolem interfecisset, tam hac de causa, quam quod ea nollet implere conditionem se conferendi cum viro ad eius patriam catholicam, denunciavit eidem Christinae: *Nolo te amplius in meam, nec teneor ultra ad contractum*. Deinde ab ea discessit, seque recepit domum patrui sui haeretici in eodem loco morantis. Interim rem habuit cum Anna eiusdem patrui filia, denique cum illa aufugit in patriam suam catholicam. Mox per literas interpellavit Christinam uxorem, an vellet satisfacere memoratae conditioni, sed haec ex decreto ministri haeretici obtinuit approbari divortium, et ad secundas nuptias transiit. Ioannes postea, volens Matrimonium contrahere cum dicta Anna consobrina sua, dispensationem ab Ordinario postulavit, sed repulsam passus, cum ea se contulit ad locum haereticum, et coram ministro itidem acatholico Matrimonium contraxit, geminamque prolem suscepit.

Idem Ioannes, ut a Sede Apostolica per S. Poenitentiariam posset obtinere dispensationem super impedimento secundi gradus consanguinitatis, et revalidationis secundi Matrimonii, institit coram Ordinario Eystettensi pro declaratione nullitatis priorum nuptiarum. Curaverat Ordinarius explorare veritatem eorum, quae narrabantur a Ioanne. Sed cum probationes visae fuerint ambiguae, abstinuit a sententia ferenda, et denuntiavit in re tam ardua declarationem esse petendam ab hac S. Congregatione.

Ioannes profert testium depositiones, necnon relationem missam a Vicario Generali Eystettensi. Testes sunt tres, Lutherani, et in Saxonia degentes, qui responsum de scripto et iureiurando interposito dederunt ad interrogata iuxta articulos a Curia Episcopali Eystettensi conceptos et missos ad Oppidum, ubi testes domicilium habebant.

Vicarius autem Generalis in suis literis significat haec esse consideranda: primo, quod clariora documenta ab haereticis et e longinqua regione haberi non possunt; secundo, quod ipse Ioannes iuratus affirmat, se contraxisse priores nuptias quoad exteriorem dumtaxat actionem, ut se liberaret a diuturno carcere, et eo quidem animo, ut si mulier conditionem illam implevisset, de integro Matrimonium cum illa iniret in propria patria catholica; tertio, quod Christina prima uxor iam ad alteras convolavit nuptias, adeoque videtur approbasse nullitatem prioris Matrimonii, quasi pendentis a conditione non adimpleta; quarto demum, quod Anna secunda uxor spondet se eiuraturam haeresim, si ei liceat vivere in Matrimonio cum Ioanne, et alioqui manifestum certumque instat periculum transitus dicti Ioannis cum Anna et duobus filiis ad haereticos, a quibus ad id magnis promissis sollicitatur.

Quantum attinet ad coactionem, testes communiter subscripsere: *Hoc testamur in nostra bona conscientia, quod Ioannes Baver a Magistratu saeculari coactus fuerit ad ducendam Christinam.* Ceterum videtur animadvertendum, quod Ioannes postea per annum cum Christina cohabitavit, alterumque filium procreavit. Ubi vero etiam Matrimonium sit ab initio initum per vim metumve, tamen deinde vel per eius consummationem, per diuturnam cohabitationem censetur sponte ratificatum et confirmatum iuxta textum in cap. *Is, qui fidem* et cap. *Cum ad id, de sponsal.*

Quod autem spectat ad alteram nullitatis causam, quam Ioannes infert ex conditione Matrimonio inserta, in qua ipse perseveravit, nec eam unquam revocavit, a testibus responsum fuit: *Testamur cum certa veritate, quod Christina Wermichin ipsi Antonio Baver promiserit se cum ipso in eius patriam profecturam. Semper audivimus ab Antonio Baver, quod constans permanserit et intentionem habuerit cum ipsa in suam patriam proficiscendi. Possumus testari secundum nostram conscientiam et obligationem, quod semper intentionem habuerit ipse Antonius, quia ipsa promiserat se eum secuturam in patriam, sed his promissis non stetit.* Erit itaque perpendendum, an ex his satis constet de adiecta conditione, et an haec haberet potius naturam modi seu pacti, quae quidem pactio valide potuit apponi, sed eius violatio locum dare nequit irritationi Matrimonii. Praeterea si etiam ageretur de vera et propria conditione, quae ubi sit de futuro contingente, Matrimonii valorem suspendit, videndum esset, an consummato ante eventum conditionis Matrimonio, censeri debeat, fuisse recessum a conditione, et virum absolute in Matrimonium consensisse ad textum in cap. *De illis*, cap. *Super eo* et cap. *Per tuas, de cond. appos.*, potissimum vero in eo loco, in quo ob non factam S. Concilii Tridentini promulgationem servanda non erat forma ab eo praescripta,[1] sed solo contrahentium consensu poterat Matrimonium iniri vel confirmari.

Dignentur igitur Eminentiae VV. declarare:

An constet de nullitate prioris Matrimonii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata.[2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 212-214].

[1] Sess. XXIV, *de ref. matrim.*, c. 1.
[2] Cf. N. 3385, 3393.

3377.

S. C. C., *Lycien.*, 17 nov. 1731.

Sub annum 1723 iussu Curiae Episcopalis detrusus in carcerem fuit Clericus Dominicus Antonius Falconerius, quem post inita sponsalia stuprum commisisse in Annam Theresiam Procacciam contendebatur. Eadem vero Curia pronunciavit Dominicum Antonium debere ei vel dotem constituere, vel nubere.

Cum autem deinde, appellatione interposita, Metropolitanus Hydruntinus decrevisset Matrimonium omnino inter eos esse ineundum, haec S. Congregatio discusso dubio: *An sententia Curiae Archiepiscopalis Hydruntinae sit confirmanda vel infirmanda*, die 12 martii 1729 respondit: *Teneri Falconerium ad contrahendum Matrimonium, et interim retinendum esse in carceribus.* Deinde vero die 14 ianuarii 1730, proposito dubio: *An, et quomodo sit providendum*, prodiit hoc rescriptum: *Scribatur Episcopo, ut constituat dotem iuxta qualitates personarum et circumstantiarum facti, et ea constituta, certioret; et interim Falconerius retineatur in carceribus.*

Episcopus, omnibus accurate perpensis, dotem a Falconerio tradendam praescripsit in summa ducatorum mille. Verum Anna Theresia protestata fuit, se quamcumque dotem semper esse refutaturam, sibique haud satis fore consultum, nisi per nuptias.

Cum itaque Falconerius, cuius animum diuturnitas carceris et litis exasperavit, constanter neget, se in hoc Matrimonium unquam esse assensurum, iterum deliberari ab Eminentiis Vestris oportet:

An, et quomodo sit providendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. censuit: Scribatur Episcopo, qui mandet fieri per Falconerium solutionem; et in casu recusationis, depositum dotis ab eodem Episcopo taxatae ad dispositionem Annae Theresiae; quo facto dimitti mandet Falconerium e carcere, et eum liberum declaret ad contrahendum.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 214].

3378.

S. C. C., *Segovien.*, 17 nov. 1731.

Sacerdos Thomas Martinez Gonzalez in testamento, quod fecit anno 1721, fundari iussit Cappellaniam ecclesiasticam et collativam in titulum, onere imposito Cappellanis celebrandi in certa ecclesia vel per se, vel per alium duas Missas quacunque hebdomada, et aliam die S. Thomae Sacra. Seipsum praeterea voluit esse primum Cappellanum; secundum vero Franciscum Alphonsum Perez, sororis suae filium, addita hac declaratione: *Et in caso, che il sopradetto per alcuna causa, che lo sturbi ad essere Sacerdote, o per non volerlo essere, non si ordinasse per la Messa, è mia volontà e voglio, che goda detta Cappellania e beni di quella per tutti li giorni della sua vita solamente con l'Ordine*

Clericale, col quale si trova, adempiendo alli pesi e Messe di quella, dandole a dire. Biennio post idem Thomas per donationem inter vivos confirmavit fundationem in testamento praescriptam, et assignatis bonis, se velle declaravit fundationem ipsam statim ad effectum perduci, et Cappellaniam conferri in titulum perpetuum memorato Francisco Alphonso Perez. Itaque auctoritate Ordinarii peracta tunc fuit erectio Cappellaniae eiusque collatio iuxta fundatoris vota. Denique anno 1728 codicillos condidit, in quibus facta commemoratione praedictae Cappellaniae, qua iam potiebatur Franciscus Alphonsus Perez, haec verba subiecit: *Per non aver potuto studiare detto Don Francesco per conseguire lo stato di Sacerdote, è sua volontà il permettere, che egli goda la detta Cappellania nello stato, che gli parerà più conveniente per il servizio di Nostro Signore, per tutti li giorni della sua vita; e dopo di quello, e nel caso di mutare stato ed accasarsi, entrino a godere detta Cappellania i suoi figli e discendenti. Ed essendo necessario, domanda e supplica Sua Santità a concedere la dispensa, acciocchè abbia forza e sia valido ciò, che in questa clausula resta disposto.*

De nuptiis ineundis modo cogitans Clericus Franciscus Alphonsus, supplex petiit a Sanctissimo Domino Nostro, ut etiam in tali statu ei liceat frui Cappellania. Preces vero ad hanc Sacram Congregationem remissae fuerunt.

Porro venire in dubium non potest, num agatur de Cappellania, quae naturam non habeat Beneficii ecclesiastici, cuius proinde capaces sint etiam laici. Res enim certe est de Cappellania ecclesiastica et de Beneficio collativo in titulum perpetuum, ut manifestum reddit tum dispositio fundatoris, tum erectio ab Ordinario facta: Beneficium vero ecclesiasticum ipso iure vacat per nuptias. Quamquam vero in codicillis fundator videatur eo fuisse animo, ut Franciscus Alphonsus Cappellaniam retineret, etiamsi Matrimonium ab eo iniri contingeret: haec lex non fuit inserta fundationi. Quamvis autem fundatori permittatur in limine fundationis adiicere conditiones iuri etiam communi repugnantes, non id tamen ei licere videtur ex intervallo post fundationem perfectam. Absonum tamen non est, quod accedente Superioris approbatione Beneficium ecclesiasticum ea lege fundetur, ut etiam laici per aliquod temporis spatium illud possint obtinere, non quidem spirituali titulo Beneficii, sed titulo laicali administrationis cum facultate percipiendi suosque faciendi fructus, necnon satisfaciendi interim per alium oneri celebrationis Missarum. Denique indubitatum quoque est, posse Summum Pontificem indulgere, ut Beneficium ecclesiasticum a Clerico coniugato retineatur.

His itaque perpensis, non graventur Eminentiae VV. declarare:

1. *An Cappellania ecclesiastica, de qua agitur, possit a Francisco Alphonso Perez retineri etiam in statu coniugali?* Et quatenus negative:

2. *An sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione ad eumdem effectum retentionis?*

3. *An potius consulendum sit Sanctissimo pro gratia, ut dictus Franciscus Alphonsus possit Cappellaniam retinere non ex eodem priori titulo Beneficii, sed ex novo titulo administrationis laicalis cum facultate percipiendi fructus et adimplendi onera Missarum per alium, donec aliquis ex eius filiis possit eam obtinere in titulum?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.
Ad 2. Negative.
Ad 3. Affirmative in casu, de quo agitur.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 215-217].

3379.

S. C. C., *Eistetten.*, 1 dec. 1731.

Priscis temporibus in Ecclesiis Collegiatis Dioeceseos Eistettensis plures erant Canonicatus cum annexis Praebendis, sed diminutis ob varias calamitates reditibus, pauciores hodie sunt Canonicatus habentes Praebendam. Quamquam vero per centum fere annos conferri non consuevissent alii antiqui Canonicatus Praebenda destituti, nihilominus Episcopus praedecessor contulit nonnullis Presbyteris tales Canonicatus adhibitis in literis collationis hisce verbis: *sine tamen Praebenda et fructibus*. Ceterum id fecit Episcopus ea mente et consilio, ut tales Canonici deinde assequerentur etiam Praebendas, ubi earum vacatio contigisset per obitum aliorum Canonicorum, qui tunc eas obtinebant. Porro Canonici illi, quasi scilicet supranumerarii, possessionem quidem adierunt, assignato eis subsellio in choro, sed Ecclesiae nunquam inservierunt, cum nihil emolumenti percipere ex servitio possent, quinimo alibi vel Beneficia vel Officia ecclesiastica sunt assecuti. Exquiritur itaque, an hodiernus Episcopus teneatur istiusmodi Canonicis ab Antecessore suo electis conferre Praebendas, quando vacaverint, an vero eas libere conferre possit aliis, quibus maluerit.

In unam partem considerari potest, quod si Praebendae postea vacaturae essent obligatae iis, quibus ab Episcopo praedecessore collati fuerunt Canonicatus, collatio ipsa prae se ferre videretur supplantationem quamdam Successoris, cui adimeretur potestas conferendi Canonicatus habentes annexam Praebendam iis, quos ob virtutem praemio afficiendos vel Ecclesiae utiliores ipse existimet: Potissimum vero, quia Collatio dictorum Canonicatuum, quam fecit defunctus Episcopus, non videtur habuisse ullam iustam causam, cum tales Canonici servitium Ecclesie praestituri non essent, prout reipsa nunquam praestiterunt. Praeterea satis constat validam non esse promissionem Praebendae vacaturae, id enim, quasi alienae mortis votum ingerens, diserte vetitum est a Concilio Lateranensi in cap. *Nulla, de praebend.*, quam constitutionem deinde innovavit confirmavitque Bonifacius VIII in cap. *Detestanda, de concess. praebend.* in VI, ac denique etiam ampliavit Sac. Concilium Tridentinum in cap. 19, Sess. 24, *de ref.*

In alteram vero partem adduci potest, quod hoc ipso, quod factus quis est Canonicus, talem acquirit praerogativam, ut ei debeat conferri Praebenda postmodum vacans, non quidem ex Promissione, quae certe irrita esset, sed ex iuris dispositione, de qua in cap. *Dilectus* 19, *de praebend.*, et in cap. *Si postquam*, et in cap. penult., *de praebend.* in VI.

Declarandum igitur ab Eminentiis VV. erit:

An iis, quibus Episcopus antecessor contulit Canonicatus Praebenda carentes

in Ecclesiis Collegiatis, teneatur hodiernus Episcopus conferre Praebendas vacaturas; vel potius libere eas possit aliis conferre in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative ad primam partem; et affirmative ad secundam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 228].

3380.

S. C. C., *Eugubina*, 12 ian. 1732.

Parochialem ecclesiam S. Martini anno 1513 Leo X Pontifex annexit et incorporavit Monasterio S. Ubaldi Congregationis Lateranensis; et quoad exercitium curae animarum sic in eadem Bulla unionis provisum fuit: *Praeposito et Conventui liceat eidem ecclesiae S. Martini per unum ex Canonicis dicti Monasterii S. Ubaldi, seu alium Presbyterum saecularem ad eorum nutum ponendum et amovendum in divinis deservire et animarum curam illius parochianorum exercere facere, Dioecesani loci et cuiusvis licentia super hoc minime requisita*. Cum autem anno 1552 Innocentius X per constitutionem, quae incipit: *Instaurandae*, [1] suppressisset parva Coenobia Regularium, Congregatio, quae huic negotio praefecta fuerat, per suas literas significavit Episcopo Eugubino comprehendi ea constitutione etiam Grangias Monasteriorum et ecclesias Parochiales illis annexas, ac nominatim praedictam ecclesiam S. Martini. Monuit praeterea eumdem Episcopum, ut in ea Parochiali ecclesia deputaret Presbyterum idoneum in Vicarium sive perpetuum sive amovibilem, prout magis expedire censuisset, nominandum quidem a Praeside Monasterii, cui ecclesia unita fuerat, sed ab ipso Episcopo approbandum, assignata etiam eius arbitrio ad Vicarii substentationem congrua fructuum portione. Vicarius amovibilis, qui memoratae ecclesiae praefuit, quandoque fuit Presbyter saecularis, aliquando vero etiam religiosus ex Canonicis Lateranensibus. Cumque nuper Abbas Monasterii in Vicarium nominaverit Ioannem Baptistam de Venturis, Presbyterum, Episcopus in literis expeditis haec verba adhibuit: *Tibi Nobis per P. Abbatem Monasterii S. Ubaldi nominato et praesentato pro cura animarum exercenda in ecclesia Parochiali S. Martini licentiam et facultatem concedimus Missas Parochiales et alia divina officia in dicta ecclesia celebrandi Teque Vicarium amovibilem dictae ecclesiae sic a Nobis approbatum confirmamus et iuxta mentem Sac. Congregationis super Statu Regularium deputamus*.

Conqueritur Abbas quod ea *deputandi* voce usus fuerit Episcopus. Putat quippe eum solum posse approbare et confirmare nominatum ab Abbate Monasterii, cui incorporata est ecclesia Parochialis. At Episcopus respondet se sequutum fuisse exemplum duorum Antistitum antecessorum, qui deputationis voce usi fuerunt non reclamantibus Abbatibus Monasterii, e cuius familia tunc erant Vicarii sic deputati. Addit quoque, se adhibuisse vocem deputationis non absolute, sed relate ad epistolam et mentem Sac. Congregationis praepositae suppressioni parvorum Conventuum. Sed et alia praeter hactenus expositam occurrit controversia, videlicet circa quantitatem congruae a Monasterio assignandae Vicario.

[1] Cf. N. 233.

Nulla adversus contentionem Abbatis scripta seorsum ab hoc folio afferentur ad Eminentias VV., quae dignabuntur decernere:

1. *An Episcopus in traditione litterarum patentium pro Vicario Curato S. Martini e Colle a Canonicis Regularibus Lateranensibus nominando uti possit verbis deputationem praeseferentibus; vel potius simplici verbo: confirmamus et approbamus in casu?*

2. *An, et in qua annua quantitate et in qua moneta fieri debeat a dictis Canonicis Regularibus Lateranensibus assignatio pro dicto Vicario Curato sive saeculari, sive regulari in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Literas expeditas ab Episcopo non esse mutandas.

Ad 2. Servandum esse ultimum statum, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 248-251].

3381.

S. C. C., *Larinen.*, 26 ian. 1732.

Habita per Episcopum anno 1728 Dioecesana Synodo, de pluribus decretis in ea editis, quasi nimium gravibus, querimoniam detulerunt ad hanc Sac. Congregationem Presbyteri duarum tantum ecclesiarum, videlicet S. Mariae in Sylvis et S. Mercurii, existentium in Oppido vernacule appellato Terra Capriola, ceteris totius Dioecesis ecclesiasticis omnino acquiescentibus. Quaenam vero sint ea, quibus reclamatum fuit, ex subiectis dubiis cognosci poterit. Sed cum die 3 ianuarii 1730 prodiisset hoc rescriptum: *Sanctissimus mandavit servari constitutiones synodales et taxam Beneventanam*, supersederunt reclamantes. Ab humanis autem rebus erepto sa. me. Benedicto XIII, impetrarunt a SS. D. N. facultatem denuo exponendi ea, quae in memoratis decretis moderationem postulare contendunt.

Circa 12 dubium adducitur a reclamantibus decretum a S. C. Episcoporum et Regularium die 11 martii 1728 editum. Cum enim referente Eminentissimo Spinula propositum fuisset dubium: *An omnes ecclesiastici saeculares, seu potius soli Parochi, tam Civitatis, quam Dioecesis S. Marci teneantur emere Synodum factam ab Episcopo*, responsum fuit: *Edictum non substineri*.

Nunc itaque dignentur Eminentiae VV. decidere:

12. *An sustineatur poena ipso facto incurrenda suspensionis a divinis, quoad constitutos in Sacris, et excommunicationis, quoad Clericos, sub qua demandatum fuit omnibus ecclesiasticis emere Codicem dictae Synodi celebratae anno 1728 pretio Carolenorom quinque?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 261-266].

[1] Cf. N. 3391, 3396.

3382.

S. C. C., *Thelesina*, 26 ian., 9 febr. 1732.

Ioannes Angelus Rosatus anno 1708 fundavit Cappellaniam in ecclesia S. Nicolai, quae magna ex parte constructa fuit aere eiusdem pii testatoris. Praeter onus Missae quotidianae aliud quoque imposuit Cappellano his verbis: *Item voglio, che i Cappellani pro tempore di detta mia chiesa di S. Nicolò nel dì della mia morte ogni anno debbano cantare una Messa con Anniversario per l'anima mia. Item voglio, che il giorno festivo del glorioso S. Nicolò si solennizzi con musica la mattina e ne' primi e secondi Vespri.* Ab anno sequenti 1709 usque ad 1730 Archipresbyter et Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Martini solemni ritu Missam cum Officio celebrarunt anniversaria die obitus dicti testatoris in ecclesia S. Nicolai, quae sita est intra Parochiam illius Collegiatae Ecclesiae. Sed cum sub annum 1730 Archipresbyter actione postulasset a Rectore Cappellaniae carolenos triginta ob huiusmodi celebrationem, existimavit Cappellanus, integrum sibi esse alios invitare Sacerdotes, quos adscire maluerit, ad peragendam Anniversarii et Missae celebrationem, tum quia haec functio minime spectet ad ius Parochiale, cui potissimum innititur Archipresbyter, tum etiam quia legem hanc non indixerit fundator, sed Rectori Cappellaniae libere commiserit solemnis Missae et Anniversarii celebrationem, adeoque censendus sit in eius arbitrio posuisse, quibusnam uteretur adiutoribus.

Observantiam sibi non officere putat, propterea quod nonnisi duobus vel tribus abhinc annis Cappellaniam hanc ipse fuerit assecutus. Alter autem Cappellanus praedecessor, cum simul esset Canonicus praedictae Collegiatae, idcirco verisimile fit, Collegis suis gratificari eum voluisse. Quantum vero attinet ad celebrationem Missae solemnis cum primis et secundis Vesperis die S. Nicolao sacra, hactenus nulla petita fuit facultas ab Archipresbytero dictae Collegiatae Ecclesiae S. Martini, minusque eidem functioni interfuit Archipresbyter cum Canonicis.

Episcopus refert, in aliis duabus ecclesiis itidem existentibus intra Parochiam memoratae Ecclesiae Collegiatae S. Martini semper celebrari consuevisse Anniversaria, necnon Missas solemnes in praecipuis earumdem ecclesiarum celebritatibus, nec tamen iis interfuisse Archipresbyterum et Canonicos. Itaque censet potiora esse iura Cappellani ecclesiae S. Nicolai, eumque pro obeundis praedictis functionibus, utpote non parochialibus, posse quoscunque maluerit Sacerdotes invitare.

Quamobrem determinandum proponitur:

1. *An celebratio Missae solemnis pro defunctis cum Anniversario in ecclesia S. Nicolai sita intra limites Parochialis et Collegiatae Ecclesiae S. Martini Civitatis Cerreti spectet ad Archipresbyterum et Canonicos dictae Collegiatae privative quoad omnes; sive potius ad Cappellanum dictae ecclesiae cum facultate assumendi in dicta Missa et Anniversario Presbyteros sibi bene visos?*

2. *An celebratio Missae solemnis cum primis et secundis Vesperis in die*

festo S. Nicolai spectet ad dictum Archipresbyterum, vel potius ad Cappellanum dictae ecclesiae independenter et sine licentia Parochi, et cum facultate assumendi Presbyteros, quos voluerit in casu?

Die 26 ianuarii 1732: Non proposita.

Die 9 februarii 1732 Sacra, etc. respondit ad utrumque: Negative quoad primam partem, et affirmative quoad secundam, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 270, 282].

3383.

S. C. C., *Colonien.*, 9 febr. 1732.

Vacante ecclesia Parochiali pagi in Bergstein Colonien. Dioecesis, a Serenissimo Electore Palatino, ad quem uti Ducem Iuliacensem pertinet iuspatronatus, nominatus fuit P. Franciscus Wernerus Hansen, Religiosus Familiae Cisterciensis, qui subinde dispensationem apostolicam postulavit ad hoc Beneficium Parochiale assequendum, cuius administrationem interim ei commisit Ordinarius, ut animarum curae consultum esset. Sanctissimus vero exquiri hac de re iussit suffragium huius Sacrae Congregationis, quae alias precibus per summarium relatis petitionem censuit reiiciendam. Easdem modo instaurat preces memoratus Religiosus, ut ex proventibus praedictae ecclesiae subsidium aliquod redundare possit in ipsum Coenobium idoneis reditibus non satis instructum.

Obstant sane canonicae sanctiones, quibus vetitum est Beneficia saecularia regularibus et regularia saecularibus conferri, ut in cap. *Cum de Beneficio, de praebend., in* 6, et in cap. *Nullus, de elect., eodem lib.* 6. Itaque cum idcirco necessaria sit apostolica dispensatio, admoneatque Sac. Concilium Tridentinum, cap. 18, Sess. 25, *de ref.* publice expedire, quod legis vinculum non facile saepiusque relaxetur, sed id fiat summa maturitate, causaque cognita, ubi scilicet urgens iustaque ratio dispensationem postulaverit: hinc potissimum videtur inspiciendum, an in eum casum, qui hodie proponitur, huiusmodi ratio et causa concurrat.

Vicarius Generalis Archiepiscopi Coloniensis S. Congregationem instructam reddere iussus respondet, iam alias duas Parochiales ecclesias fuisse incorporatas memorato Monasterio, nec videri permittendum, quod tam facile etiam reliquae Parochiales ecclesiae transeant ad Regulares cum non mediocri iniura ac damno Presbyterorum saecularium, quibus saecularia Beneficia debentur, adeoque dispensationem postulatam putat non esse concedendam. Dispensationi itidem contradicit Sacerdos Ioannes Hilgerius Brever, qui a Sede Apostolica provisionem de eadem Parochiali ecclesia, tamquam devoluta, impetravit.

Dignentur itaque Eminentiae VV. deliberare:

An sit standum vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 283].

3384.

S. C. C., *Mediolanen.*, 9 febr. 1732.

Antiqua Parochialis ecclesia S. Mariae Pedonis a. 1628 a s. m. Urbano VIII aucta fuit titulo et honore Collegiatae cum una Praepositura annexum habente exercitium curae animarum, et sex Canonicatibus. Ex reditibus eiusdem Ecclesiae voluit Pontifex sexaginta annuos ducatos auri de Camera assignari Praeposito praeter emolumenta obventura ex curae animarum exercitio; Praebendam vero singulorum Canonicorum conflari ex viginti quatuor ducatis similibus, ac tandem reliquos proventus in quotidianas distributiones converti. Fridericus Cardinalis Borromaeus Archiepiscopus Mediolanensis curavit pontificiam Bullam executioni mandari. At deinde anno 1633 plures subortae fuerunt controversiae inter Praepositum et Canonicos. Nunc totius rei cognitio est penes hanc S. Congregationem.

Documenta utrinque proferenda perspicient Eminentiae VV., quarum deinde erit decernere:

1. *An cura animarum Ecclesiae Collegiatae et Parochialis S. Mariae Pedonis sit in totum penes Praepositum, vel potius penes Praepositum sit actualis tantum, habitualis vero penes Capitulum?* Et quatenus affirmative ad secundam partem:

4. *An ius peragendi functiones, quae proprie parochiales non sint, et emolumenta ex eis provenientia spectent ad Praepositum privative, vel ad Canonicos una cum Praeposito?*

12. *An ad Praepositum et eius Coadiutorem seu Substitutum spectet retentio clavis Sacri Ciborii etiam privative quoad Canonicum Sacristam?*

16. *An Praepositus possit prohibere ne aliquis Sacerdos extra Clerum dictae Ecclesiae ibidem celebret Missam sine illius consensu, et designare sacras vestes et altaria, in quibus Sacerdotes Missam celebrent, independenter a Capitulo et a Canonico Sacrista?*

17. *An licentia celebrandi Missam novam danda sit per Praepositum privative, vel potius a Capitulo; et ad quem spectent candelae in altari accensae?*

18. *An Praeposito competat ius disponendi de sepulcris constructis et praestandi consensum pro aliorum constructione privative quoad Capitulum?*

19. *An, et cui immineat onus reparandi Ecclesiam?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et proponatur omnino in sequenti.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 279-281].

[1] Resolutionem vide infra, die 26 apr. 1732. – Cf. N. 3389.

3385.

S. C. C., *Eystadien.*, 9 febr., 8 mart. 1732.

Proposita iam fuit gravissima haec causa in Congregatione habita die 17 novembris superioris anni;[1] sed cum dilata fuerit resolutio, ut peculiares quaedam circumstantiae diligentius explorarentur, nunc post allatas alias Episcopi literas totius rei series die 17 novembris exposita complebitur.

Alia nempe nullitatis causa, quae examinanda recurrit, haec est. In Parochia, ubi ortum habuit Ioannes Antonius, Concilium Tridentinum promulgatum fuit et religiose servatur. Quamvis ergo Matrimonium ab eo initum fuerit in Saxonia, ad quam provinciam Tridentinis legibus numquam patuit aditus, non per hoc tamen solutus forsan dici posset Ioannes Antonius ab obligatione contrahendi Matrimonium iuxta normam a S. Concilio praescriptam in cap. 1, Sess. 24, *de ref. matrim.*

Deinde pro certo asseveratur, quod Saxones Lutherani non intendunt Matrimonium contrahere, nisi tantum civilem contractum, et quidem dissolubilem non solum propter adulterium, sed etiam ob alias causas. Ea quippe mente solent contrahere, ut tamdiu Matrimonium constet, quamdiu alter coniux bene se gesserit cum altero. Ergo ex parte Christinae sic eam contraxisse censendum est; idque etiam comprobavit eventus, cum iam facto divortio alteri illa nupserit viro.

Hoc itaque videretur satis esse posse ad Matrimonii nullitatem etiam ex parte Ioannis Antonii: quandoquidem, si conditio ineundi Matrimonium ad tempus sive solubiliter, est contra substantiam Matrimonii, ideoque ab initio illud irritum reddit et vitiat, ut habetur in cap. final., *de condit. apposit.*, ac rursus, si Christina contractum dumtaxat civilem, exclusa omni ratione Sacramenti iniisse censenda est iuxta communem morem ibi vigentem: iam consequens est, quod unum atque idem Matrimonium uniformem utriusque contrahentis consensum exigens, et par utrinque vinculum inducere debens, cum ex parte mulieris non valuerit, subsistere nec etiam possit ex parte viri.

Partes autem erunt EE. VV. definire:

An constet de nullitate prioris Matrimonii?

Die 9 Februarii 1732 Sacra, etc. rescripsit: ad mentem.

Die 8 martii 1732 Sacra, etc. respondit: Iterum proponatur.[2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 271-277, 287-293].

[1] Cf. N. 3376.

[2] Resolutionem vide infra, die 21 iun. 1732. – Cf. N. 3393.

3386.

S. C. C., *Valven. seu Sulmonen.*, 22 mart. 1732.

Ioannes Bernardinus de Fulgentiis ex Oppido Castri Montis Dioecesis Valvensis migravit ad alterum Castellum Catiniani, quod in spiritualibus subest Abbatiae S. Mariae de Casanova *Nullius*, ut ibi pharmacopoeam artem exerceret. Eo loco ex legitima uxore orta in Dioecesi Valvensi anni 1707 suscepit filium, cui nomen Franciscus, quique in libro regeneratorum Sacro Baptismate ita descriptus fuit: *Natus ex Ioanne Bernardino de Fulgentiis a Castro Monte*, Dioecesis scilicet Valvensis. Deinde vero sub annum 1713 reversus fuit pater ad Oppidum Castri Montis et in propriam domum cum Francisco filio ceteraque familia, ibique semper deinceps sedem habuit.

Anno 1715 idem Franciscus initiatus fuit Clericali Tonsura ab Episcopo Valvensi tanquam suo Antistite, itemque anno 1728 ab eo ad duos Minores Ordines promotus fuit. Beneficium simplex in Dioecesi Valvensi anno 1730 obtinuit a Sede Apostolica, et in supplicatione seipsum enuntiavit Clericum Valvensis Dioecesis. Superiore demum anno ex titulo partim memorati Beneficii, ac partim patrimonii cum litteris dimissoriis Vicarii Generalis praedictae Abbatiae S. Mariae de Casanova reliquos Minores Ordines ac etiam omnes Sacros suscepit ab Episcopo Titulari commorante in Civitate Teatina, deindeque statim in Dioecesim Valvensem reversus est.

Cum de re sic gesta conquestus apud hanc Sac. Congregationem fuerit Promotor fiscalis Curiae Episcopalis Valvensis, ad instructam reddendam Sac. Congregationem datae fuerunt literae tum ad Episcopum, qui Ordines contulit, tum ad Vicarium Generalem Abbatiae, qui literas dimissorias tradidit.

Primus paucis se expedivit. Respondit enim se Ordines contulisse Archiepiscopi Teatini permissu. Ceterum ad se minime pertinere disquisitionem eorum, quae sunt cognoscenda a tradente litteras dimissorias.

Vicarius autem Abbatiae inquit, Franciscum vere subditum sibi fuisse ratione propriae originis. Quod autem non ex accidenti contigerit eius nativitas in territorio Abbatiae, demonstrare nititur ex quo Ioannes Bernardinus pater in illud se contulerat cum taberna pharmacaria, quae erat summa suorum bonorum, ibique annis septem et amplius fuit commoratus. Eius vero reditum in patriam casu contigisse subiungit ob subortas acerbas simultates cum nonnullis civibus eiusdem Oppidi, in quo domicilium collocaverat.

Plura igitur sunt inspicienda, ut determinari possit, an Franciscus licite fuerit ad Ordines promotus cum solis dimissoriis praedicti Vicarii. Primum scilicet, an potiretur Abbas sive Vicarius facultate concedendi literas dimissorias pro Ordinibus suscipiendis. Id enim vetitum esse decreto Sac. Concilii Tridentini, cap. 10, Sess. 23, *de ref.*, ideoque, nisi in medium proferatur apostolicum privilegium postea concessum, non posse eas literas dari a Praelato inferiori. Secundo investigandum est, an Francisci nativitas in territorio Abbatiae existimari debeat fortuita. In hac enim hypothesi non esset attendenda naturalis origo filii, sed origo patris, ut sancitum fuit in constitutione Innocentii XII, quae incipit, *Speculatores*.[1] Ne autem ortus Francisci in territorio Abbatiae casu evenisse censeatur, demonstrari oportet, patrem tamdiu ac eo animo permansisse in Castello Catiniani, ut ibi domicilium legitime et ad iuris praescriptum contraxerit, quemadmodum in eadem constitutione declaratur. Tertio est animadvertendum, quod Vicarius Abbatiae literas dimissorias tradidit Francisco sine literis testimonialibus Episcopi Valvensis, in cuius Dioecesi Franciscus per annos fere duodeviginti domicilium habuerat. Postremo, quibus poenis obnoxii fiant, qui in Ordinibus conferendis, vel suscipiendis, aut in concedendis dimissoriis normam per ecclesiasticas leges praescriptam non servaverint, habetur in Sac. Concilio Tridentino, cap. 8 et 10, Sess. 23, *de ref.*, et in dicta Innocentiana constitutione.

Dignentur itaque Eminentiae VV. decernere:

1. *An Franciscus de Fulgentiis fuerit licite ordinatus ab Episcopo Milevitano cum dimissoriis Vicarii Generalis Abbatiae S. Mariae de Casanova?* Et quatenus negative:

2. *An et in quas poenas inciderit tam dictus Franciscus, quam dictus Vicarius Generalis Abbatiae in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative et amplius.

Ad 2. Franciscum esse suspensum, quamdiu Episcopo Valven. videbitur; quo vero ad Vicarium Generalem Abbatiae dilata, et interim se abstineat a concedendis litteris dimissoriis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 310-312].

3387.

S. C. C., *Cremonen.*, 5 apr. 1732.

Bis proposita fuit haec quaestio ac bis dilata eius resolutio, videlicet die 9 septembris ac 12 decembris 1730.[2] Nunc itaque in iisdem dubiis definiendum erit.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 5. et 6. Affirmative et amplius in omnibus.[3]

[Thesaurus Resolutionum, tom, 5, p. 319-321].

3388.

S. C. C., *Montis Regalis*, 5 apr. 1732.

Carolus Bonada anno 1646 fundavit in Ecclesia Collegiata B. M. V. de Bosco binas Dignitates, nempe Archipresbyteratum et Praepositruam, quarum primam perpetuo annexam esse voluit ecclesiae Parochiali B. Mariae

[1] Cf. N. 258.
[2] Cf. N. 3365, 3367.
[3] Cf. N. 3407.

de Plebe Civitatis Cunei; alteram vero Parochiali ecclesiae S. Ambrosii eiusdem Civitatis. Id autem eo consilio fecit, ut dirimeretur controversia, quae circa praecedentiam vigebat occasione processionum inter Capitulum memoratae Ecclesiae Collegiatae et Rectores illarum ecclesiarum.

Fundator nullum proventum assignavit Archipresbytero et Praeposito pro distributionibus quotidianis, sed dumtaxat pro praebenda. Condita a. 1653 approbante Episcopo fuerunt Statuta eiusdem Collegiatae Ecclesiae, atque in iis circa Archipresbyterum et Praepositum ita cautum fuit: *quia habent residentiam parochialem, ideo statuimus, ut possint ad eorum tantum beneplacitum in hac Collegiata divinis officiis interesse. Et si voluerint perfrui distributionibus quotidianis, sicut caeteri Canonici, tenebuntur sive ipsi, sive fundator dictarum Dignitatum, aut heredes assignare Capitulo realiter, et cum effectu remittere fundum fructiferum librarum quinquaginta Ducalium secundum aestimationem pro quolibet. Et quatenus a Sacra Congregatione declaretur, posse ipsos habere Canonicatum in dicta Ecclesia, etiamsi non resideant, et quod postsint esse capaces etiam totius iuris canonicalis, prout caeteri Canonici, tunc pro talibus acceptabuntur.* Fundus pro distributionibus quotidianis percipiendis ad normam dicti Statuti fuit anno 1660 assignatus. Itaque deinceps Archipresbyter et Praepositus distributionibus quotidianis sine ulla controversia potiti sunt.

Anno 1726 Matthaeus Bertolinus et Franciscus Xaverius Vitalis, qui tunc memoratas Dignitates possidebant, postularunt declarari ab hac S. Congregatione, eos, dum animarum cura occuparentur in ecclesiis Parochialibus, perinde esse habendos, quasi divinis officiis interessent in Ecclesia Collegiata, adeoque posse distributiones quotidianas lucrari. Precibus vero per summarium relatis die 8 iunii rescriptum fuit: *S. C. censuit, Oratores esse admittendos ad participationem fructuum et distributionum quotidianarum pro tempore, quo non intersunt Choro divinis officiis, dummodo tamen eodem tempore sint applicati ministerio suarum Parochialium.* Capitulum aegro quidem animo tulit hoc decretum ipso inaudito impetratum, sed tamen annuit, dummodo successoribus hoc exemplum suffragari non posset.

Cum autem per resignationem Matthaei Bertolini Archipresbyteratum, atque annexam Parochialem ecclesiam fuerit assecutus Benedictus eius nepos, Capitulum negavit, posse ei competere quotidianas distributiones. Quare videndum erit, an huic casui conveniat vel decretum S. Concilii Tridentini, quod in cap. 3, Sess. 23, *de ref.* statuit, eum qui in Cathedrali vel Collegiata Ecclesia obtinet Dignitatem, cui sit annexa alia Parochialis ecclesia in Dioecesi, posse, dum in hac residet, percipere fructus ac distributiones, non secus, ac si divinis officiis interesset in alia, vel potius const. 65 S. Pii V, per quam sancitur, eum, qui ex dispensatione apostolica retineat Ecclesiam Parochialem cum Dignitate vel Canonicatu in altera, fructus quidem posse lucrari, dum apud Parochialem residet, non tamen distributiones quotidianas et alia, quae percipi non solent ab absentibus iusta de causa.

Proinde determinandum erit:

An debeat Archipresbyter Bertolinus admitti ad participationem fructuum et distributionum Ecclesiae Collegiatae Cunei pro tempore, quo non intervenit Choro, sed incumbit ministerio suae ecclesiae Parochialis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Episcopo pro meliori informatione iuxta mentem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 321].

3389.

S. C. C., *Mediolanen.*, 26 apr. 1732.

Dilata die 9 februarii 1732 huius causae resolutione, [2] placeat Eminentiis VV. documenta utrinque proferenda perpendere ac definire.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative ad primam partem, et affirmative ad secundam.

Ad 4. Negative ad primam partem, et affirmative ad secundam.

Ad 12. Negative, sed duplicem clavem esse retinendam.

Ad 16. Negative.

Ad 17. Negative; et candelas spectare ad sacristiam.

Ad 18. Spectare ad Capitulum comprehenso Praeposito.

Ad 19. Spectare ad Capitulum, comprehenso Praeposito.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 324].

3390.

S. C. C., *Ulyxbonen.*, 26 apr. 1732.

Simon exposuit se in lucem editum fuisse, dum eius parentes catholici navigarent in Indias, et a Cappellano navis fuisse baptizatum, sed deesse testificationem de collato Baptismo; parentes atque etiam eos, qui tunc in eadem navi versabantur, iam mortem oppetiisse; ipsum denique Simonem catholico ritu in Lusitania semper vixisse, Sacramentis Poenitentiae et Eucharistiae saepius ei ministratis; at nihilominus Parochum ob non probatam Baptismi susceptionem dubio haesisse animo, num ei liceret Matrimonium contrahere.

Die, etc. Sacra, etc. inter summaria precum censuit: Scribendum Vicario Capitulari, ut exquireret, interposito iureiurando, ab eodem Simone, quomodo sciret, se fuisse baptizatum a Cappellano navis in eadem navi, itemque exploraret, tum ex eo, tum aliunde, quot deinde annis superstites fuissent parentes, et an ii christiani vere fuerint, et christiano ritu educaverint filium. Quod si constaret, parentes fuisse christianos, vixisse aliquot annos post filii ortum, eumque educasse iuxta catholicae religionis leges, nec contraria occurrerent argumenta, ex quibus manare posset prudens dubium de non suscepto Baptismo, Ordinarius liberam Simoni faceret potestatem

[1] Cf. N. 3398.
[2] Cf. N. 3384.

Matrimonii contrahendi; si vero compertae esse non possent praemissae circumstantiae, quibus inniti debuisset moralis certitudo de suscepto Baptismate, iuberet eum ante Matrimonium secreto baptizari sub conditione.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 208].

3391.

S. C. C., *Larinen.*, 10 maii 1732.

Proposita fuit haec causa die 26 ianuarii 1732, verum tunc resolutio dilata erat. [1] Interim vero decem ex Presbyteris ecclesiae S. Mercurii adscripti ab intentata lite recesserunt, sed alii septem in impugnatione dictorum decretorum constantes, mandatum confirmarunt. Cum itaque expedire videatur eas quaestiones dirimi, ne leges executione frustrentur, si ea dignae sint, libeat Eminentiis VV. determinare.

Die 10 maii 1732: Non proposita. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 341].

3392.

S. C. C., *Fabrianen.*, 24 maii, 21 iun., 1732.

In Civitate Fabrianensi quatuor existunt ecclesiae Parochiales: prima nimirum Cathedralis S. Venantii, secunda Collegiata S. Nicolai, tertia S. Blasii, quae regitur a monachis Camaldulensibus, et quarta S. Benedicti, cui praesunt monachi Silvestrini. Fons baptismalis superiori tempore erat dumtaxat in Ecclesia Cathedrali et in altera Collegiata, quarum Parochi Sacro Baptismo inaugurare consueverunt infantes in ceteris quoque Parochiis ortos. At anno 1729 monachi Camaldulenses Fontem baptismalem erexerunt in eorum ecclesia S. Blasio dicata. Nova haec res querimonias Capituli Ecclesiae Cathedralis excitavit. Contendit enim, eamdem Ecclesiam S. Venantii matricitatis iure pollere, matricem semper appellari consuevisse, atque omnibus potiri praerogativis, quae ecclesiae proprie matrici conveniunt. Quin etiam satis constare existimat, ecclesiam S. Basilii institutam fuisse parochialem per sectionem Parochiae, cui antiquitus praeerat Ecclesia S. Venantii.

Itaque Capitulum infert, non licuisse monachis fontem baptismalem instituere in sua ecclesia, quamvis Parochiali, cum per hoc laedatur ius competens Ecclesiae matrici, quae ideo talis appellatur, quia sicut mater generat filias, ita haec regenerat homines salutaribus aquis.

Quandoque haec Sacra Congregatio facultatem impertita fuit erigendi fontem baptismalem, sed tamen accedente consensu Episcopi et aliorum, quorum intererat, ut in *Massilien., Ecclesiae S. Stephani,* 7 ianuarii 1640. Lib. 16 Decret., p. 313.

[1] Cf. N. 3381.
[2] Cf. N. 3396.

Impugnant monachi, quod ecclesia S. Blasii sit subiecta Ecclesiae S. Venantii tamquam matrici. Ius vero ministrandi Sacramentum Baptismi, adeoque habendi fontem baptismalem, adstruunt ex ipso parochiali iure. Episcopus confirmat, numquam ante annum 1729 extitisse fontem baptismalem in memorata ecclesia Parochiali S. Blasii.

Sed et in alio vertitur contentio. Etenim, ubi etiam permittendum esset monachis habere fontem baptismalem in dicta ecclesia S. Blasii, putat nihilominus Capitulum Cathedralis Ecclesiae S. Venantii conservandam esse praerogativam, qua potiri consuevit eius Parochus, ut scilicet Sacro profundere possit Lavacro etiam infantes in Parochia S. Blasii aliisque Parochiis natos, quos ultro parentes ad Ecclesiam S. Venantii detulerint. Et sane factum antiquae consuetudinis revocari nequit in dubium, sic etiam testante Episcopo. Quamvis autem regula sit, quod a proprio solum Parocho (excepto necessitatis casu) Sacramentum Baptismi debeat cuique ministrari: non tamen improbatur legitime praescripta consuetudo, per quam alicui ecclesiae quaesitum fuerit ius abluendi piaculari aqua infantes etiam alteri Parochiali ecclesiae subiectos, ut de Sacrosancta Basilica Vaticana iudicatum fuit ab hac Sac. Congregatione in *Romana, Iuris Baptizandi*, 15 maii 1700, Lib. 50 Decret., p. 224.

Definiendum itaque erit:

1. *An erectio fontis baptismalis facta in ecclesia Parochiali S. Blasii sustineatur?*

2. *An liceat Parocho Ecclesiae Cathedralis S. Venantii in ea baptizare natos in alienis Parochiis, etiam fontem baptismalem habentibus; seu potius spectet privative ad unumquemque Parochum habentem fontem in sua ecclesia Baptismum conferre propriis parochianis in casu?*

Die 24 Maii 1732: Non proposita.

Die 21 Iunii 1732 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.

Ad 2. Servetur solitum; et amplius in omnibus. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 354, 361].

3393.

S. C. C., *Eystadien.*, 21 iun. 1732.

Iam semel atque iterum, die scilicet 17 novembris 1731, [2] ac diebus 9 februarii et 8 martii vertentis anni [3] discussa fuit haec quaestio, sed certa decisio prodire nondum potuit. Datis itaque iterum litteris ad Episcopum, plura ei commissa fuerunt ad lumen adhibendum rei, quae hactenus videbatur subobscura.

Respondit nuper Episcopus, omnem se adhibuisse diligentiam; ut a Ministris acatholicis clarius redderetur instructus de modo ac de conditio-

[1] Cf. N. 3401, 3410, 3415, 3417.
[2] Cf. N. 3376.
[3] Cf. N. 3385.

nibus initi Matrimonii inter Ioannem Antonium et Christinam, sed irritum fuisse laborem in id impensum: pervigilant enim (ut inquit) singulari studio, ne quid prodeat documenti, cuius ope nuptiae illae possint de medio tolli, cum ex interposito alteris nuptiis contrahendis impedimento sperent fore, ut Ioannes Antonius cum omnibus liberis ad eorum partes pertrahatur. Nihil igitur aliud efficere potuit Episcopus, quam ut examini subiiceretur Mathias Christophorus, pater memorati Ioannis Antonii. Ipse pater testatur: Antonius et Christina post coactam copulationem sibi libere edixerunt, se sibi invicem promisisse, quod ambo velint in Pleinfeldam reverti et Christinam inibi fidem catholicam amplecti; sed Christinam neutiquam promissis stetisse, immo conatam fuisse, ut filium suum Antonium ad Lutheranam sectam traduceret, hinc etiam impedivisse reditum in patriam catholicam.

Igitur id potissimum videtur investigandum, an satis dici possit constare tum ex iurata confessione ipsius Ioannis Antonii Baver, tum ex priori trium Saxonum ac ex novissima Matthiae Christophori testificatione, tum denique ex ceteris argumentis et adminiculis, quod primum matrimonium contractum fuerit cum expressa conditione dissolubilitatis in eventum, quo Christina comitari noluisset virum in patriam suam catholicam reversurum, eamdemque orthodoxam religionem amplecti; ita quidem, ut conditioni huic affixus fuerit utriusque contrahentis, vel saltem viri consensus, proindeque eadem conditio, utpote naturae matrimonii repugnans, illud omnino vitiaverit irritumque effecerit. Dubium alias propositum et modo decidendum est hoc:

An constet de nullitate prioris Matrimonii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative in casu, de quo agitur.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 356-358].

3394.

S. C. C., *Cingulana*, 19 iul. 1732.

Cum Ecclesiam Cathedralem visitaret Episcopus, comperit, curam animarum in ea exerceri a Canonico Horatio Bellaspica per Capitulum ad id munus electo, nulla tamen obtenta Ordinarii approbatione. Tridentinis sanctionibus [1] hoc repugnare ratus Episcopus interdixit eidem Canonico huius muneris administrationem, donec praevio examine renunciaretur idoneus. Ab hoc Episcopi decreto provocavit Capitulum, contendens, licere sibi curam animarum committere uni ex Canonicis, cui mallet, sine examine et sine approbatione Episcopi, id scilicet deducendo ex Bulla, qua Clemens VII Pontifex Ecclesiam Collegiatam instituit. Interea, ne animarum cura detrimentum caperet, eius exercitium suscepit Philippus de Benvenutis memoratae Ecclesiae Praepositus, sperans fore, ut brevi rebus compositis, Capitulum eligeret Vicarium, qui Parochi officium posset obire, si approbatus ab Episcopo fuisset. At Capitulum, ne subiret incommodum solvendi mercedem Vicario, restitit eius electioni, affirmans hoc onus exer-

[1] Sess. VII, *de ref.*, c. 7; Sess. XXIV, *de ref.*, c. 18.

cendi curam animarum ita addictum esse Praepositurae, ut necessario sit subeundum a Praeposito.

Prior itaque controversia derivata est in aliam, et utraque hodierno est dirimenda iudicio: altera nimirum, an Praepositus se eximere possit ab exercitio curae animarum, et altera, an quicumque ad hoc munus electus fuerit a Capitulo, subire debeat examen coram Episcopo, ut declaretur idoneus.

Praepositus existimat, ius parochiale habitualiter residere penes Capitulum, et Bullam Clementis VII nullum peculiare onus imponere Praeposito circa exercitium curae animarum, sed potestatem facere ipsi Collegio, ut huiusmodi exercitium committat vel uni de ipso Collegio, vel externo Presbytero. Ita plane etiam servatum superiori tempore fuit. Quantum vero attinet ad examen et approbationem Episcopi, nullum posse animarum gubernationem suscipere, neque in eas functiones, quae ad id pertinent, se immittere, nisi eum idoneum esse prius ab Episcopo exploratum iudicatumque fuerit, satis aperte colligitur ex decretis Sac. Concilii Tridentini in cap. 13, Sess. 7, *de ref.*, et cap. 18, Sess. 24, *de ref.* Ita quidem, ut etiam adiutores curae ad breve tempus deputatos examinandos et approbandos ab Episcopo esse definitum a Sac. Congregatione fuerit in *Passavien. Parochialium*, 28 iulii 1731. [1]

Deliberandum itaque erit:

1. *An Praepositus Cathedralis Cinguli habeat annexam Praepositurae curam actualem animarum?* Et quatenus affirmative:

2. *An teneatur eam exercere per seipsum?* Et quatenus negative:

3. *An Capitulum cogi possit ad eligendum Cappellanum seu Vicarium pro exercitio curae animarum etiam extra gremium Capituli?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Negative.*

Ad 2. *Provisum in primo.*

Ad 3. *Affirmative.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 369-371].

3395.

S. C. C., *Firmana*, 9 et 30 aug. 1732.

Laurentius Salustius in testamento, quod fecit anno 1723, fundari iussit Cappellaniam perpetuam in ecclesia Parochiali Castri Horticinii. Iure autem eligendi Rectorem eiusdem Cappellaniae potiri semper voluit Sodalitium SSmi Rosarii ibidem institutum, ea tamen adiecta lege: *con patto però, che volendosi stradare al Sacerdozio e volendo dir Messa Federico figlio di Giuseppe di Giulio e pronipote di esso testatore, sia il medesimo preferito nell'atto, che doverà esser promosso agli Ordini Sagri, o pure essendo Sacerdote, con l'istesso peso di Messe tre la settimana, come sopra, in caso di vacanza, senza venire all'elezione di altro Cappellano.* Archiepiscopo approbante Cappellania erecta fuit a. 1727 iuxta testatoris praescriptum.

[1] Cf. N. 3373.

Die autem 25 ianuarii insequentis anni sodales SSmi Rosarii in Cappellanum elegerunt Sacerdotem Iosephum de Castracanis, hoc tamen pacto, ut si deinceps Fridericus, testatoris pronepos, Presbyter fieri voluisset, teneretur Iosephus Cappellaniam dimittere, ut Fridericus ea potiri posset, quemadmodum in testamento fundatoris cavebatur. At Iosephus institutionem ad huiusmodi Cappellaniam ab Archiepiscopo fuit assecutus libere ac pleno iure, non vero ad tempus, nullaque facta illius conditionis mentione. Nuper dictus Fridericus Iulii iam clericali militiae adscriptus, tertium et vigesimum aetatis annum agens, et Sacris Ordinibus initiari cupiens, petiit a Iosepho, ut se Cappellania abdicaret. Quo tamen recusante, sibique perpetuum ius fuisse quaesitum contendente, dirimenda erit haec controversia hodierno Sac. Congregationis iudicio.

Quamquam satis manifestum sit testatorem ea mente fuisse, ut Fridericus pronepos suus commodo huius Cappellaniae frui posset prae ceteris omnibus: relinquitur tamen dubitandi locus, num huiusmodi praerogativam ei testator conferre senserit dumtaxat, ubi contigerit Cappellaniam esse vacantem, et locum dari electioni novi Cappellani, an autem voluerit Fridericum ita quandocunque esse praeferendum, ut rescindi deberet et retractari collatio iam alteri facta et Cappellaniam dimitti oporteret ab alio quolibet possessore statim ac Fridericus et posset et vellet Sacerdos fieri. Porro si posteriorem hanc significationem verba testamenti haberent, petitio Friderici iusta videri posset, cum fundatori liceat conditiones etiam repugnantes canonicis legibus adscribere accedente Ordinarii approbatione. Sed ex diverso, si ius praelationis a testatore tributum Friderico respiceret dumtaxat casum et tempus ordinariae vacationis Cappellaniae, sequeretur nihil iuris ei competiisse ad Cappellaniam obtinendam anno 1728, quo scilicet tempore carebat aetate ad Sacros Ordines suscipiendos requisita.

Posito, quod tempore vacationis Cappellaniae non esset Fridericus per aetatem aptus ad eam assequendam, consequens etiam esset, debuisse Cappellaniam conferri alteri in titulum perpetuum, ut postulat tum ipsa fundatio, tum etiam ingenita conditio Beneficii ecclesiastici, quod suapte natura perpetuum est. Ex his autem videretur inferendum, quod si Cappellania iam rite fuisset adiudicata Iosepho de Castracanis cum perpetuitate tituli, Fridericus expectare deberet novam illius vacationem.

Quantum vero attinet ad conditionem a sodalibus Ssmi Rosarii insertam electioni Iosephi: certum videtur non posse sine Pontificis auctoritate Beneficium ecclesiasticum ad tempus vel sub certa conditione dari; porro haec conditio abest a litteris collationis sive institutionis ab Ordinario traditae, cum absoluta, prorsusque libera et pura translatione tituli in Iosephum. At vero Beneficiarius proprie acquirit ius in Beneficio non ex nominatione patroni, sed ex collatione vel institutione Episcopi. Ceterum potuisset etiam Fridericus a. 1728 supplicare Summo Pontifici vel ut suspenderetur Cappellaniae collatio, donec ipse ad idoneam aetatem perveniret, subrogato interim aliquo Sacerdote ad Missas celebrandas, vel etiam, ut sibi concederetur dispensatio circa defectum aetatis ad Sacros Ordines suscipiendos. At cum de hoc remedio adhibendo tunc Fridericus minime cogitaverit,

et hodie res non sit integra, restat, ut ad iuris tramites Eminentiae VV. dignentur definire:

An Sacerdos Iosephus de Castracanis teneatur dimittere Cappellaniam, de qua agitur, ut eam obtineat Clericus Fridericus Iulii in casu?

Die 9 augusti 1732: Non proposita.

Die 30 augusti 1732 Sacra, etc. respondit: Affirmative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 382, 388].

3396.

S. C. C., *Larinen.*, 9 et 30 aug. 1732.

Causa haec pluries proposita fuit, ac praesertim die 26 ianuarii et 10 maii vertentis anni, [1] nec tamen resoluta ob dilationem ab Episcopo postulatam. Nunc itaque iterum proponitur, sed aliqua ex parte mutatis dubiis, ut magis cohaereant cum decretis synodalibus.

Dignentur itaque Eminentiae VV. decernere:

12. *An substineatur poena ipso facto incurrenda, hoc est suspensionis a celebratione Missae quoad Sacerdotes, et excommunicationis quoad Clericos et constitutos in sacris, sub qua demandata fuit emptio Codicis Constitutionum Synodalium, soluto pretio Carolenorum quinque?*

Die 9 augusti 1732: Non proposita.

Die 30 augusti 1732 Sacra, etc. respondit ad 12. Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 379, 386].

3397.

S. C. C., *Tusculana*, 22 nov. 1732.

Cum Margarita Cerlua in Civitate Tusculana defuncta se tumulari iussisset in ecclesia Patrum Reformatorum S. Francisci, quae spatio circiter 150 passuum distat a moeniis eiusdem Civitatis, Archipresbyter simulque Parochus Ecclesiae Cathedralis, fretus priscis quibusdam decretis, existimavit, tot Canonicos esse invitandos ad comitandum cadaver, quot funeri interfuturi essent religiosi; itemque deberi eidem Parocho praeter quartam funerariam duplum emolumentum eleemosynae, quam quod tradi soleat, quoties cadavera sepeliuntur in ipsa Civitate. Hac porro occasione duo etiam alia dubia proponi postulavit Archipresbyter, quae mox subiicientur, sed quoad primum declarant PP. Reformati, superfluam esse illius discussionem, cum ii numquam impugnaverint, asportanda ad ecclesiam esse cadavera assentiente et assistente Parocho. Circa secundum dubium confert resolutio huius Sac. Congregationis in *Novarien. Funerum*, 15 martii 1704, ad II.[2]

Placeat itaque Eminentiis VV. decernere:

[1] Cf. N. 3381, 3391.
[2] Cf. N. 3015.

1. *An PP. Reformati, in quorum ecclesia defunctus elegerit sepulturam, possint ducere funus, et cadaver asportare sine consensu et praesentia vel Archipresbyteri vel Canonici Coadiutoris, actualem curam exercentium, eorumdemque interventu?* Et quatenus negative:

2. *An postquam dicti PP. per aliquod temporis spatium expectaverint Archipresbyterum vel illius Coadiutorem, possint absque iisdem asportare cadaver ad eorum ecclesiam?*

Die 22 novembris 1732: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 405-407].

3398.

S. C. C., *Montis Regalis*, 22 nov., 6 dec. 1732.

Proposita fuit haec causa die 5 aprilis vertentis anni, [2] sed visa fuit differenda decisio, ut instructa reddi posset Sac. Congregatio, tum quid fuerit servatum tempore proximo promulgationi statutorum eiusdem Collegiatae, et assignationi fundi pro distributionibus quotidianis factae; tum etiam, quantum pecuniae percipi soleat iure ac titulo distributionum ab aliis Canonicis.

Ad primum rescripsit Episcopus, non satis constare, quid superiori tempore servatum fuerit usque ad annum 1717. Ab hoc tamen anno usque ad 1726 (quo scilicet prodiit decretum Sac. Congregationis in praecedente folio relatum), consuevisse ait *punctari* Archipresbyterum, quoties abesset, tametsi occupatus ministerio ecclesiae Parochialis. Ad secundum vero respondit, singulos Canonicos per totum annum inservientes assequi nunc solere distributionum nomine annuas libras biscentum. Addit praeterea, fundum, qui sub annum 1660 assignatus fuit Capitulo pro distributionibus quotidianis ab Archipresbytero percipiendis, aequasse aestimationem librarum 1793, cum tamen pro dotali fundo distributionum, quibus potituri erant alii Canonici, summa dumtaxat librarum 1000 tradi consuevisset Capitulo. Caeterum distributiones, quae Archipresbytero assignantur, haudquaquam pinguiores sunt iis, quae percipiuntur a Canonicis.

Dignentur itaque Eminentiae VV. decernere.

Die 22 novembris 1732: Non proposita.

Die 6 decembris 1732 Sacra, etc. respondit: Affirmative, quatenus Archipresbyter eodem tempore sit actualiter occupatus ministerio ecclesiae Parochialis; et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 5, p. 407, 418].

[1] Cf. N. 3427, 3430.
[2] Cf. N. 3388.

3399.

S. C. C., *Asculana*, 7 febr. 1733.

Petrus Xaverius de Antoninis clericali militiae a. 1730 ab Episcopo Asculano adscriptus, mense decembris a. 1731 cum litteris dimissoriis eiusdem Episcopi Asculani fuit ab Episcopo Ripano promotus ad Ordines minores, et sub finem eiusdem mensis, tribus diebus festis, ex apostolico indulto, Sacris etiam omnibus Ordinibus initiatus ad titulum patrimonii constituti in bonis, quae pater possidebat in Civitate Montis Alti. Deindeque reversus ad eamdem Civitatem, ubi morabatur, Sacerdotis ministerium exercere coepit.

Conquestus apud hanc Sac. Congregationem fuit Episcopus Montis Alti, quod non servata norma consultissime praescripta a sa. me. Innocentio XII in constitutione, quae incipit: *Speculatores*, [1] Ordinum collatio peracta fuerit absque suis litteris tam dimissoriis, quam testimonialibus. Videndum itaque est, an ad solum Episcopum Montis Alti spectaret Ordines conferre Petro Xaverio, vel saltem necessariae ad licitam ordinationem essent eius litterae testimoniales.

Quae circa id occurrunt consideranda, haec sunt: Patria Iosephi Antonii de Antoninis, qui memoratum Sacerdotem Petrum Xaverium procreavit, fuit Oppidum Appinianum Asculanae Dioecesis. Medicus electus ab Universitate Montis Alti triginta circiter abhinc annis sedem ibi coepit habere; ibi etiam foeminam ex honesta eiusdem Civitatis Familia sibi coniugem adiunxit; anno 1713 domum emit itemque aliam anno 1718 in eadem Civitate. Non tamen ibi semper resedit pater. Ab anno quippe 1705 ad 1712 moram fecit in Dioecesi Firmana. Deinde quinquennium transegit in Civitate Asculana. Postea octo annis iterum mansit in Civitate Montis Alti. Ab anno 1726 ad 1728 substitit Camerini: ubique scilicet conductus ad medicinam faciendam. Anno tandem 1729 Montem Altum rediit, sed cum non satis firma valetudine uteretur, in Appinianum se contulit cum tota familia. Paucis tamen post mensibus Montem Altum repetiit, et adhuc vivit. Praeterea cum etiam rustica praedia comparasset, a. 1718 ex decreto Magistratus fuit factus civis Montis Alti, ac talem se nuncupavit in contractibus initis. Quantum vero attinet ad ipsum Sacerdotem Petrum Xaverium, ortum hic habuit a. 1706 in Oppido Murro Vallium Firmanae Dioecesis; et a Parocho sic fuit in Parochiali Libro descriptus: *Pietro Saverio, figlio del Signor Medico Giuseppe Antonio Antonini Cittadino di Appignano d'Ascoli.*

Contendit Petrus Xaverius rite se fuisse ad Ordines promotum cum litteris dimissoriis Episcopi Asculani, cum esset ei subiectus ex vi paternae originis; quae quidem iuxta Innocentianam constitutionem attendenda erat, quia fortuito ortus in Dioecesi Firmana, perinde erat habendus, ac si natus fuisset in Appiniano Dioecesis Asculanae, quod fuerat natale solum maio-

[1] Cf. N. 258.

rum. Negat vero eius patrem, cum quo vixit, legitimum domicilium contraxisse in Civitate Montis Alti, quia non per decennium continuum ibi habitavit. Accedit, quod in Oppido Appiniano pater domum instructam semper habuit, ac praeter avita bona alia etiam aere suo emit. Civica onera ibidem persolvit. Inter Consiliarios non solum pater ipse locum retinuit, sed etiam ad eorum numerum aggregari curavit a. 1730 eius filium, qui scilicet est praedictus Petrus Xaverius.

Inspiciendum itaque praecipue est, an ad normam const. Innocentii XII pater censeatur legitimum domicilium contraxisse in Civitate Montis Alti. Ac deinde, an saltem impetrandae essent ab Episcopo Montis Alti litterae testimoniales, quia Petrus Xaverius ibidem potuisset impedimentum aliquod contrahere, dum novem circiter annorum spatio fuit commoratus in Civitate Montis Alti. Postremo idem Petrus Xaverius addit, sibi non defuisse testimonium Episcopi Montis Alti saltem per aequipollens, nam edictum, quo Episcopus Asculanus exploravit, an Clericus laboraret aliquo impedimento, fuit etiam publice propositum in Civitate Montis Alti. Episcopus vero Montis Alti affirmat se recusasse facultatem affigendi memoratum edictum valvis suae Ecclesiae Cathedralis, ne scilicet videretur tacite approbare, quod Episcopo Asculano liceret Ordines conferre Petro Xaverio.

Placeat itaque Eminentiis VV. declarare:

1. *An Sacerdos Petrus Xaverius de Antoninis licite susceperit Ordines sine dimissoriis Episcopi Montis Alti?* Et quatenus affirmative:

2. *An licite eosdem Ordines susceperit etiam sine litteris testimonialibus praedicti Episcopi in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Affirmative, et amplius.*

Ad 2. *Negative in casu, de quo agitur. Et quoad suspensionem arbitrio Episcopi Montis Alti iuxta mentem, et amplius.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 25-28].

3400.

S. C. C., *Cremonen.*, 28 mart. 1733.

Agitabatur haec quaestio diebus 23 iulii et 13 augusti 1729, verum quoad dotis supplementum Sac. Congregatio respondit: *Dilata, et scribatur Episcopo iuxta instructionem.* [1] Mandato Sacrae Congregationis morem gerens Episcopus delegit peritum, qui fundos dotales Beneficii inspiceret, et quanti valeant quotque annui redditus inde percipi queant, referret. Peritus retulit pretium praediorum attingere summam librarum 25726, proventus vero ascendere nunc posse ad summam librarum 677. Quantum vero attinet ad annua onera subeunda a Rectore Beneficii, asserit Abbas Paulus Cantius, qui Beneficium possidet, ea ascendere ad aestimationem scutorum 144 monetae Romanae, proindeque onera ipsa excedere annuos redditus in summa circiter scutorum quinquaginta eiusdem monetae.

[1] Cf. N. 3351.

Reproposita itaque quaestione: *An, et in qua summa dos supplenda sit, a quo tempore, et a quibus in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et Episcopus deveniat ad electionem alterius periti iuxta instructionem, non retardata tamen interim celebratione Missarum, salvis iuribus Abbatis. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 68-70].

3401.

S. C. C., *Fabrianen.*, 2 maii 1733.

Proposita fuit haec causa die 21 iunii 1732, responsumque ad 1. *Negative;* ad 2. *Servetur solitum.* [2] Sed cum controversia novae discussioni subiecta fuerit die 22 novembris eiusdem anni, Sac. Congregatio rescripsit ad 1. *Recedendum a decisis;* ad 2. *Dilata.* Quoniam vero in sua quemque Parochia et a proprio Parocho salutaribus aquis initiari consentaneum magis est sacris Ecclesiae legibus innovatis a Tridentina Synodo, cap. 13, Sess. 24, *de ref.*, perpendi hodie oportebit:

1. *An quoad primum dubium sit standum in primo vel secundo loco decisis?*

2. *An ad secundum dubium sit standum vel recedendum a decisis die 21 iunii 1732?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Standum esse in secundo loco decisis, et amplius.*

Ad 2. *Praefigatur ab Episcopo terminus aliis ecclesiis Parochialibus ad deducendum iura sua in Sacra Congregatione.* [3]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 85].

3402.

S. C. C., *Aquilana*, 2 et 16 maii 1733.

Bernardinus de Ludovicis in testamento, quod condidit a. 1707, iussit fundari in Parochiali ecclesia Villae Termini Cappellaniam cum eo Missarum onere, quod executoribus visum esset congruum. Cum porro eandem Cappellaniam primo loco destinasset Antonio Cerasolo, haec subiecit verba: *Sia obbligato a residere in detta mia casa lasciata per detto effetto.* Facta iuxta normam a testatore praescriptam et ab Ordinario approbatam, fundatione Cappellaniae cum declaratione, quod a Cappellano celebrandae essent quatuor Missae unaquaque hebdomada, obtinuit praedictus Antonius Cerasolus eamdem Cappellaniam. Sed cum ipse nuper fuerit assecutus etiam Beneficium Parochiale in Dioecesi Reatina, ii, ad quos pertinet iuspatronatus Cappellaniae, existimantes eam propter iniunctam residentiam in domo fundatoris esse incompatibilem cum Beneficio Parochiali, vi cuius alibi residere

[1] Cf. N. 3444, 3481.
[2] Cf. N. 3392.
[3] Cf. N. 3410, 3415, 3417.

oportet Cerasolum, nominarunt alterum Cappellanum. Huic autem nominationi reclamavit Cerasolus, putans sibi licere utroque Beneficio simul potiri.

Inquit enim, incompatibilitatem adstrui quidem non posse ex onere Missarum, quae celebrari debent in Parochiali ecclesia Villae Termini, cum non fuerit iussus Cappellanus celebrare per se ipsum, adeoque huic oneri recte satisfacere possit per alium. Ex diverso autem non posse ecclesiam Parochialem retineri simul cum Cappellania exigente celebrationem Missarum per se ipsum in diversa ecclesia, rescriptum est in *Neapolitana Cappellaniarum*, 14 aprilis 1725.[1] Quantum vero attinet ad alteram conditionem a fundatore adiectam de residendo in eius domo, contendit Cerasolus, non inde effici Cappellaniam residentialem, nam ecclesia, in qua fundata fuit Cappellania, non est Collegiata, nec iniunctum fuit Cappellano ministerium ullum vel in ecclesia vel in Villa obeundum; ac propterea putat fundatorem eo solum animo fuisse, ut commodum tribueret Cappellano in ea Villa habitare volenti. Ceterum est etiam animadvertendum, quod ad inducendam incompatibilitatem non videtur satis esse conditio residentiae *causativae*, videlicet necessariae ad percipiendum emolumentum destinatum Beneficiario residenti, sed annexam esse oportere residentiam *praecisam*, qua non servata fiat locus amissioni tituli ac privationi, ut in *Ferrarien. Cappellaniae*, 3 martii 1703,[2] et in alia *Ferrarien. Cappellaniae*, 26 martii 1707.[3]

Dicendum igitur erit:

1. *An Beneficium seu Cappellania, de qua agitur, habeat onus residentiae, et quomodo?*

2. *An praedictum Beneficium sit incompatibile cum Parochiali in casu?*

Die 2 maii 1733 Sacra, etc. respondit: Dilata.

Die 16 maii 1733 Sacra, etc. respondit ad 1. Cappellanum teneri residere ad formam testamenti.

Ad 2. Provisum in primo.[4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 88, 93].

3403.

S. C. C., *Callien.*, 16 maii 1733.

Episcopus per suas litteras significavit factum, quod in sua Dioecesi accidit: Parochus pro eius ecclesiae servitio quemdam Clericum minorem, Iosephum Malet Hispanum secum detinens, manu eumdem Clericum in capite semel atque iterum percussit, necnon pluribus contumeliosis verbis magnam denotantibus iracundiam affecit, eo quia iste morem eidem gerere in quodam domestico famulato recusavit, simulque ob talem saevitiam illi amplius inservire nolle, necnon ab illius domo quamprimum velle discedere aliis

[1] Cf. N. 3297.
[2] Cf. N. 3002.
[3] Cf. N. 3052.
[4] Cf. N. 3405.

domesticis affirmavit. Sequenti vero die idem Parochus quaedam in ecclesia disponere dicto Clerico iniunxit, qui respondit, quod se ab illius servitio dimisum reputabat. Qua de re ira succensus Parochus primum pugno, deinde baculo eum verberavit, qui statim e Parochiali domo aufugit. At quia Clericus, ut supra, percussus in suo examine deposuit, se fuisse verberatum a dicto Parocho, tamquam eius Patre et Magistro, et quia Parochus idem ad correctionem illum percussisse iactat, in quo tamen modum excessisse videtur: ideo nunc dubium animum meum pulsat, an in praesenti casu locum habere debeant censurae Can. *Si quis suadente*,[1] quia factum notorium iam evasit non absque aliquo scandalo in populo, et tamen Parochus neque ad cautelam a divinis voluit se abstinere.

Itaque declarari ab hac Sac. Congregatione Episcopus postulat, an Parochus in excommunicationem inciderit.

Magistrum sive alium Superiorem, qui disciplinae vel correctionis causa adolescentem Clericum percutiat, non effici obnoxium anathemati in dicto Canone, plura declarant pontificia rescripta, quae habentur in cap. *Super eo* 1, cap. *Ex tenore* 10, cap. *Cum voluntate* 54 et cap. *Universitatis* 24, *de sent. excom.* Id tamen exigit conditionem, ut castigatio sit moderata, et ecclesiasticae disciplinae modum non excedens.

Perpensis igitur circumstantiis rei gestae expositis in epistola Episcopi, placeat Eminentiis VV. declarare:

An Parochus, in casu, de quo agitur, in excommunicationem inciderit?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 94].

3404.

S. C. C., *Apten.*, 27 iun. 1733.

Honoratus d'Estienne de Caussegros, Dynasta Oppidi de Lioux, multis abhinc annis a Calviniano errore ad Catholicam religionem revocatus sacellum construxit domicilio suo proximum, in quo res divina fieri diebus festis posset. Sed cum nequeat censum constituere congruentem substentationi Sacerdotis ibidem sacrificaturi, impetravit tam a Praedecessore, quam ab hodierno Episcopo tribui Parocho memorati Oppidi de Lioux facultatem celebrandi omnibus diebus festis binas Missas, alteram in Parochiali ecclesia, et alteram in praedicto sacello, ut ecclesiasticae legi tam ipse Dynasta eiusque familia, quam caeteri incolae satisfacere possent. Nunc tamen idipsum per pontificium diploma sibi indulgeri rogat, et hac de re Sanctitas Sua hanc Sacram Congregationem consuluit.

Missam bis eadem die, si id postulet necessitas, celebrari ab eodem Sacerdote posse habetur in can. *Sufficit*, *de cons.* dist. 1, et in cap. *Consuluisti*, *de celebrat. Miss.* Itaque, si ob Sacerdotum penuriam unus praeficiatur duabus Parochiis ita inter se dissitis, ut grex unius Parochiae commode nequeat

[1] C. 29, C. XVII, q. 4.

ecclesiam alterius adire ibique Sacrificio Missae interesse, Parochum posse eadem die in utraque ecclesia, Episcopo id permittente, et approbante sacrificare tradunt Auctores. Extant ad hanc rem aliqua decreta, inter quae in *Paraguarien.*, 1 sept. 1657.[1]

Illud vero in casu, de quo nunc agur, videtur considerandum, minime exponi, quod difficile sit in promptu habere alium Sacerdotem, qui rem sacram faciat diebus festis in publico sacello a Dynasta constructo, sed quod ipse non adeo a re familiari paratus est, ut peculiarem Sacerdotem, qui ibi caelestem Hostiam immolet, constituere queat. Itaque videndum erit, an potius conveniat, ut etiam incolae, in quos redundat quoque commodum audiendi Missam in eodem sacello, aliquid conferre debeant ad stipendium Sacerdoti assignandum. Quibus omnibus perpensis, partes Eminentiarum VV. erunt respondere:

An sit consulendum Sanctissimo pro concessione petiti indulti in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et adhibeantur diligentiae iuxta mentem; necnon scribatur Episcopo iuxta instructionem.[2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 123-125].

3405.

S. C. C., *Aquilana,* 18 iul. 1733.

Proposita fuit haec causa atque decisa diebus 2 et 16 maii 1733;[3] nunc vero deliberandam proponitur consuetum dubium:

An sit standum vel recedendum a decisis?

Die, etc, Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 129].

3406.

S. C. C., *Asculana,* 8 et 29 aug. 1733.

Intra fines Parochiae Oppidi Acumuli situm est publicum oratorium sive ecclesia Deiparae Annunciatae sacra in Villa Tini, et ab ecclesia Parochiali S. Laurentii mille circiter passibus distat. Certant inter se Iosephus Moscatus Parochus et Carolus Nicolaus Organtinus publici illius oratorii Rector, cum Parochus sibi licere putet functiones ad munus suum spectantes pro maiori commodo gregis exercere, quotiescumque libuerit, in eo oratorio, etiam sine assensu Rectoris, qui id impugnat. Vicissim vero Organtinus Rector contendit, iure suo ad se pertinere certas functiones in eo publico oratorio sive ecclesia obeundas; idque negat Parochus, ut ex dubiis mox subiiciendis deprehendi poterit.

[1] Cf. N. 2751.
[2] Cf. N. 3422.
[3] Cf. N. 3402.

Parochus ius suum adstruit ex quo publicum illud oratorium in ambitu Paroeciae situm existat. Consuetudinem quoque ei favere affirmat Episcopus his verbis: *Parochi ecclesiae S. Laurentii a tempore immemorabili tam occasione festivitatis, quam funerum in eo oratorio exercuerunt, et exercent omnes functiones ecclesiasticas, praesertim quia in dicto oratorio erecta reperiuntur nonnulla sepulcra.* At Organtinus Rector obiicit potissimum praerogativam exemptionis, propterea quod ecclesia illa fundata sit in solo Basilicae Lateranensis. Tum et illud addit, functiones in controversiam venientes proprie non esse recensendas inter parochiales, nec in aliena ecclesia ad Parochum eas privativo iure spectare.

Circa priorem articulum a S. Rotae Auditorio definitum fuit exemptionem ad eas tantum pertinere ecclesias et Cappellas, quas demonstretur vere fuisse aedificatas in fundo antea spectante ad Basilicam Lateranensem iure dominii, nec proinde convenire iis ecclesiis, quae post earum constructionem subiiciantur eidem Basilicae cum annui tributi pensatione.

Generatim vero de functionibus, quas possit Parochus explere, in ecclesia intra fines suae Parochiae existente, invito etiam Rectore eiusdem ecclesiae, vel quarum exercitium competat, sive non liceat Rectori talis ecclesiae, videri possunt resolutiones in *Comen. Iurium Parochialium,* 9 iunii 1714, Lib. 54 Decret., p. 214; in *Thelesina Anniversarii et Missae solemnis,* 9 februarii 1732;[1] itemque in *Bononien.,* 15 maii 1728.[2]

Dignentur itaque Eminentiae VV. declarare:

1. *An liceat Parocho ecclesiae S. Laurentii Terrae Accumuli exercere omnia et quaecumque iura parochialia in publico oratorio Beatissimae Annunciationis Villae Tini sito intra limites dictae Parochiae privative quoad Cappellanum seu Rectorem Beneficii erecti in dicto oratorio?*

2. *An Rectori dicti Beneficii liceat celebrare festum Beatissimae Annunciatae, eademque die canere Missam solemnem, sedes confessionales erigere, necnon Sacramentum Poenitentiae administrare seu administrari facere et indulgentias publicare absque licentia, interventu et consensu dicti Parochi?*

3. *An eidem Rectori competat, seu debeatur ulla portio tam cerae, quam aliorum emolumentorum occasione funeris subditorum dictae Parochiae, quos tumulari contingat in dicto oratorio, quacumque consuetudine non obstante?*

Die 8 augusti 1733: Non proposita.

Die 29 augusti 1733 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative quoad celebrationem festi et Missam solemnem eadem die; in reliquis vero negative.

Ad 3. Quartam funeralem dumtaxat competere Parocho; reliqua vero emolumenta funeris spectare ad ecclesiam Sanctissimae Annunciatae tumulantem quoad eos defunctos, qui vel ibi elegerint sepulturam, vel ibi sint tumulandi in sepulchro maiorum.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 155, 163].

[1] Cf. N. 3382.
[2] Cf. N. 3339.

3407.

S. C. C., *Cremonen.*, 8 et 29 aug. 1733.

Agitabatur haec controversia diebus 9 septembris 1730,[1] 12 decembris 1730,[2] 5 aprilis 1732.[3] Cum vero facta fuerit Praeposito potestas experiendi iterum de iure, quod ei competere possit, totus hodie in eo est, ut demonstret Ecclesiam illam Collegiatam cum eius Capitulo potiri praerogativa tum exemptionis ab Ordinarii iurisdictione, tum immediatae subiectionis Sedi Apostolicae. His itaque aliisque copiosius exponendis a litigantium Patronis, accurate, ut mos est, perpensis, deliberandum erit:

An, et in quibus sit standum vel recedendum a decisis die 5 aprilis 1732 in casu?

Die 8 augusti 1733: Non proposita.

Die 29 augusti 1733 Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 153, 161].

3408.

S. C. C., *Pharaonen.*, 19 sept., 14 nov. 1733.

Volens Eminentissimus Pereyra Episcopus interesse electioni Antistitae in Coenobio monialium cisterciensium, quae a religiosis eiusdem Ordinis reguntur, itemque reposcere rationes administrationis bonorum, ac denique examini subiicere et approbare eos, qui excipiendis ipsarum monialium confessionibus destinati sint, contradictores expertus est Praesides eiusdem cisterciensis familiae. Itaque ad hanc Sac. Congregationem controversia delata est.

Quantum ad primum, extat const. Gregorii XV, quae incipit: *Inscrutabili*;[4] itemque S. C. decisiones in *Conimbricen.*, 16 iulii 1639.[5] Quo vero ad explorandam administrationem bonorum ad ipsa monasteria spectantium, eadem Bulla Gregoriana prostat, necnon S. C. explicatio in *Hieracen.*, 26 ianuarii 1692,[6] ita ut merus non usus minime obstet, uti declaratum est in *Neapolitana*, 11 martii 1673.[7] Denique quoad Regulares audiendis confessionibus monialium destinatos iudicium de idoneitate et approbatio Episcopo reservatur in eadem constitutione Gregorii XV, idque etiam edixit Clemens X in const., quae incipit: *Superna*,[8] porro pro Cisterciensibus

[1] Cf. N. 3365.
[2] Cf. N. 3367.
[3] Cf. N. 3387.
[4] Cf. N. 199.
[5] Cf. N. 2608, 2620.
[6] Cf. N. 2925.
[7] Cf. N. 2830.
[8] Cf. N. 246.

S. C. in *Vratislavien.*, 30 ianuarii 1723,[1] ac demum const. sa. me. Innocentii XIII pro Hispanis Regnis edita, quae incipit: *Apostolici ministerii*, § 20.[2]

Pertinet igitur ad Eminentias VV. determinare:

1. *An Eminentissimus Episcopus interesse possit tam per se, quam per alium electionibus Abbatissarum vel Priorissarum Monasteriorum monialium Regularibus Ordinis Cisterciensis subiectarum?*

2. *An liceat eidem petere rationes administrationis bonorum ipsorum Monasteriorum?*

3. *An idem Eminentissimus Ordinarius possit inhibere Regularibus, ne sine praevia eius approbatione excipiant confessiones monialium etiam subiectarum regimini ipsorum Regularium, non obstante asserto Brevi Urbani VIII[3] atque praetensa consuetudine in casu?*

Die 19 septembris 1733: Non proposita.

Die 14 novembris 1733 Sacra, etc. respondit: Affirmative in omnibus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 178, 184].

3409.

S. C. C., *Burgen.*, 14 nov. 1733.

Cum in ruinam prona videretur Parochialis ecclesia S. Martino sacra, quae in Villa de Carriedo existebat, anno 1724 sede episcopali vacante, Vicarius Capitularis annuens votis tum Parochi tum etiam multorum incolarum, potestatem fecit, ut nova ecclesia in alio commodiore eiusdem Parochiae loco extrueretur, ad eamque deinde Parochialis titulus transferretur cum omnibus iuribus veteri ecclesiae competentibus absque ulla mutatione vel detrimento. Absoluta novae ecclesiae aedificatione anno 1727 Archiepiscopus, qui Burgensi Ecclesiae tunc praeerat, obsecundans precibus sibi oblatis nomine Communitatis et incolarum Villae, eam instituit Parochialem cum eius dedicatione in honorem S. Antonii Patavini, necnon facultatem fuit impertitus transferendi ad illam tum Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, tum Fontem Baptismalem et sacram supellectilem. Idque factum reipsa est die 23 augusti 1729.

Reclamatum deinde fuit a pluribus parochianis optantibus in nova Parochiali ecclesia eundem titulum S. Martini, cui dedicata fuerat antiqua. Re itaque ad forum deducta, Vicarius Generalis novi Archiepiscopi die 31 octobris 1729 pronuntiavit redintegrandum esse in memorata nova ecclesia, utpote subrogata antiquae, titulum S. Martini, tamquam Patroni, sublato alio titulo S. Antonii Patavini, sed tamen reservato Communitati et incolis iure impetrandi a Sede Apostolica facultatem eligendi eumdem Sanctum in Compatronum. Nuntius vero Apostolicus, ad quem provocatum

[1] Cf. N. 3254.
[2] Cf. N. 280.
[3] Secundum quod Pontifex asseritur supersedisse executioni memoratae constitutionis Gregorii XV in Lusitano Regno, donec aliter vel a se vel a Successoribus provisum fuisset.

fuit, anno 1730 per decretum declaravit invalida atque irrita ob defectum iurisdictionis, quaecumque antea gesta circa translationem iuris Parochialis a veteri ad novam ecclesiam, et istius dedicationem S. Antonio, sive mutationem Patroni, adeoque in pristinum parochialem statum restituit veterem ecclesiam S. Martini, donec aliter provisum fuisset a S. Rituum Congregatione, quam litigantes adire iussit. Sed Auditor Sanctissimi totius controversiae cognitionem huic S. Congregationi commisit.

Antistite informante, parum difficultatis habere videtur translatio iuris et exercitii Parochialis a veteri ad novam ecclesiam. Sed quod attinet ad titulum vel S. Martini vel Divi Antonii Patavini, considerandum ex una parte est, quod nova ecclesia iam inde a sex annis fuit annuente et approbante Archiepiscopo dedicata Divo Antonio, et in huiusmodi tituli et nuncupationis possessione extitit. Quando autem Parochialis ecclesia aut collapsa aut fatiscens restaurari ob inopiam non potest, adeoque transferenda est vel ad matricem vel ad aliam viciniorem ecclesiam iuxta decretum Sacri Concilii Tridentini in cap. 7, Sess. 21, *de ref.*, non mutatur quidem titulus illius ecclesiae, ad quam fit translatio, sed in ea erigitur altare vel sacellum sub eodem titulo, quo insignita fuerat ecclesia diruta. At ex alia parte animadvertendum est, quod nova illa ecclesia fuit ab initio aedificata haud alio consilio, nec alia mente, quam ut subrogaretur in locum veteris ecclesiae Parochialis S. Martini.

Discutiendum itaque erit:

1. *An translatio ecclesiae Parochialis S. Martini facta a loco nuncupato Conzexil ad locum Postigo e Malgarrida sustineatur?* Et quatenus affirmative:

2. *An titulus S. Martini sit retinendus in dicta Parochiali ecclesia translata, sive potius sit locus mutationi praedicti tituli in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative ad primam partem, et negative ad secundam, et scribatur Archiepiscopo iuxta mentem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 185-187].

3410.

S. C. C., *Fabrianen.*, 14 nov. 1733.

Agebatur de hac causa diebus 21 iunii 1732, [2] atque 2 maii 1733. [3] Nunc vero partim reproposita, quaeritur:

An ad 2. dubium sit standum vel recedendum a decisis die 21 iunii 1732?

Die, etc. Sacra, respondit: Praevio recessu a decisis, negative ad primam partem, et affirmative ad secundam. [4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 185].

[1] Cf. N. 3413.
[2] Cf. N. 3392.
[3] Cf. N. 3401.
[4] Cf. N. 3415, 3417.

3411.

S. C. C., *Brixien.*, 28 nov., 12 dec. 1733.

Conquestus apud hanc Sac. Congregationem est Episcopus, plura ab Abbate Monasterii Stambsensis Ordinis Cisterciensis haud rite legitimeque fieri. Ea vero, quae sint, satis cognoscere Eminentiae VV. poterunt ex dubiis mox proponendis.

Circa III dubium Clemens VIII anno 1596 edixit, ne Regulares quicunque Ordines ab alio susciperent Episcopo, quam ab eo, in cuius dioecesi degunt, praeterquam si iste abfuerit, etc. [1] Respondet Abbas, sibi licere ad quemcunque catholicum Antistitem dimittere Monachos sibi subiectos pro Ordinibus suscipiendis, ex vi Bullae Leonis X, itemque alterius promulgatae a S. Pio V, quae incipit: *Etsi mendicantium*, [2] ac denique Brevis pro Cisterciensibus editi a Clemente VIII, anno 1592. At constitutio illa S. Pii V fuit deinde a Gregorio XIII reducta ad terminos iuris et Sacri Concilii Tridentini. [3] Bulla vero Leonis X et breve Clementis VIII non fuerunt hactenus in medium prolata. Denique profertur ab Episcopo transactio inita anno 1689 cum Abbate Monasterii, in qua declaratum inter caetera fuit monachos Ordinibus maioribus initiandos mitti debere ad Episcopum Brixien.

Ad VI, VII et VIII dubium pertinet decretum Sacri Concilii Tridentini, cap. 10, Sess. 23, *de ref.*, ubi Abbates, utcunque exempti, prohibentur Tonsuram vel minores Ordines conferre cuiquam, qui Regularis subditus eis non sit. Verum ad potestatem conferendi Tonsuram et Minores Ordines Regularibus Abbati subiectis requiri solet, vel quod Abbati benedictionem solemni ritu fuerit impertitus Episcopus, ad normam cap. *Cum contingat*, *de aetat. et qualit. praeficien.*, vel quod a Sede Apostolica obtinuerit privilegium, quo tribuatur facultas faciendi quaecunque agere possunt Abbates benedicti, ut in *Panormitana*, 16 martii 1647, [4] in specie vero quoad Abbates Cistercienses, ut in *Vratislavien.*, 12 febr. 1724. [5] Ceterum, cum potestati conferendi Ordines minores modum posuerit Concilium Tridentinum eam coercendo ad Regulares eidem Abbati subditos tantum, plane sequitur, eos non posse Ordines conferre vel aliis Regularibus sibi non subiectis, vel saecularibus. Sed tamen illicitam, adeoque exercitii iure carentem dumtaxat esse, non vero invalidam ordinationem, quando est facta ab Abbate potestatem habente, quamvis limitatam in usu ad certum genus personarum, uti declaravit S. C. in *Panormitana*, 16 martii 1647, ad 2: *Abbatem non benedictum habentem privilegium, non posse Ordines minores conferre non suis subditis, etiam Regularibus alterius Ordinis. Collatione autem Ordinum supradictis*

[1] Cf. N. 2294.
[2] Cf. Bull. Rom., tom. 4, II, p. 373-379.
[3] Const. *In tanta rerum*, 1 mart. 1573. – Bull. Rom., tom. 4, III, p. 251, 252.
[4] Cf. N. 2671.
[5] Cf. N. 3274.

non suis subditis etiam Regularibus facta, si fuerit de Ordinibus etiam minoribus et dictus Abbas non benedictus non habeat privilegium apostolicum, Ordines collatos remanere invalidos et ordinatos indigere alia ordinatione, si vero Abbas non benedictus habeat privilegium, et Ordines minores tantummodo contulerit suis non subditis, Ordinatos non indigere alia ordinatione, sed tantummodo absolutione et rehabilitatione a Sede Apostolica obtinenda. Lib 18 Decret., p. 311; et in *Conimbricen*, 26 iunii 1655. [1] Quod autem Regulares non subditi vel saeculares, quibus Abbas Ordines minores contulerit, habuerint literas dimissorias vel a suis Superioribus Regularibus, vel a suis Ordinariis, nihil refert ad licitam reddendam Ordinationem.

Definiendum igitur erit:

III. *An liceat Abbati Monasterii Stambsensis Ordinis Cisterciensis dimittere suos monachos ad alium Episcopum pro suscipiendis Ordinibus, sine literis dimissoriis dicti Ordinarii?* Et quatenus negative:

IV. *An monachi sic ordinati cum dispensatione Abbatis in aetate, vel ab alio Episcopo cum solis literis obedientialibus, et sine dimissoriis Episcopi Brixien., sint licite ordinati?* Et quatenus negative:

V. *An, et in quas poenas tam dictus Abbas, quam ipsi monachi taliter ordinati inciderint?*

VI. *An liceat dicto Abbati Tonsuram et minores Ordines conferre non solum monachis sibi subditis, sed etiam aliis Regularibus sibi non subditis?*

VII. *An liceat eidem Abbati Tonsuram et minores Ordines conferre saecularibus aliarum Dioecesum cum dimissoriis sui Ordinarii et sine licentia Episcopi Brixiensis?* Et quatenus negative:

VIII. *An taliter ordinati valide susceperint Ordines?*

Die 28 novembris 1733: Non proposita.

Die 12 decembris 1733 Sacra, etc. respondit ad III. Servetur decretum Clem. VIII a. 1596.

Ad IV. Negative.

Ad V. In poenas canonicas.

Ad VI. Negative quoad non subditos.

Ad VII. Negative.

Ad VIII. Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 199, 213].

3412.

S. C. C., *Ripana*, 12 dec. 1733.

Contigit anno 1730 in Civitatis Ripanae transitu esse hominem quemdam e Germania oriundum, qui appellabatur Iacobus Guilelmus Urciz, et ritu peregrini vagabatur per orbem. Erat cum eo puellula nuncupata Maria Salome, quam aiebat suam esse filiam, et hausisse lucem Confluentiae, ibique salutis aqua respersam. Hanc puellulam sibi pro filia adoptarunt Michael Angelus Iustasius et Catharina coniuges, quibus spopondit peregrinus ille,

[1] Cf. N. 2743.

se missurum intra sex menses documentum de suscepto Baptismate. At nunquam deinceps huiusmodi documentum allatum est ad memoratos coniuges, nec quicquam rescitum de peregrino. Quamobrem ii, quos latet, an Maria Salome vere fuerit Christianae Religionis sacris initiata, postularunt declarari, an puella sit saltem sub conditione inauguranda Baptismo, ut possit admitti ad alia suscipienda Sacramenta, quorum fundamentum est Baptismus, ut inquit Innocentius III in cap. *Venienes, de presbyt. non baptiz.*

Datae a Sac. Congregatione fuerunt literae ad Episcopum Suffraganeum et Vicarium Generalem Archiepiscopatus Trevirensis, cui subest Confluentia, ut diligenter perlustrarentur libri parochiales et indagaretur, an in eos relatum esset nomen praedictae puellae. Responsum, quod ipse dedit, istud est: *Perlustrato diligenter protocollo Baptismi, quod extat Confluentiae in binis dumtaxat Parochiis ad D. Virginem et ad S. Castorem, nihil prorsus reperitur de Maria Salome, nec aliunde notitia super tali baptizata potuit haberi.*

Baptismum esse conferendum iis, quibus nullo certo documento appareat eos iam hoc Sacramentum suscepisse, habetur in Can. *Parvulos*, et in Can. *Placuit*, et in Can. *Cum itaque*, et in Can. *Si nulla, de consecr.* dist. 4. In casu tamen proposito animadvertendum videtur, non satis constare, quo loci et quibus ex parentibus nata fuerit puella, itemque ignorari, num peregrinus ille, qui se eius patrem esse et puellam iam sacro Baptismatis flumine regeneratam asseverabat, vere pater fuerit et fide dignus et catholicae religionis cultor. Sed unica, quae proponitur coniectura suscepti Baptismatis, posita est in hoc, quod puella orthodoxae fidei rudimentis erat instructa.

Ceterum, quando dubitatur, an quis fuerit baptizatus, Baptismus ei est conferendus sub conditione, sic enim respondit Alexander III in cap. 2, *de baptism.* Casus nostro non absimilis fuit in hac Sac. Congregatione examinatus die 1 septembris 1714 in *Neapolitana Matrimonii.* [1] De infantibus expositis, quos incertum esset, an salutaribus imbuti aquis fuissent, agebatur in Sac. Congregatione die 15 ianuarii 1724. [2] Denique consimilis casus resolvebatur in *Ulyxbonen.*, 26 aprilis 1732. [3]

Dignentur itaque Eminentiae VV. declarare:

An Maria Salome baptizari debeat sub conditione in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Esse secreto baptizandam sub conditione, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 206-208].

3413.

S. C. C., *Burgen.*, 9 ian. 1734.

Facti species huius causae una cum decisione relata fuit die 14 novembris 1733. [4] Mens autem Sac. Congregationis fuit, ut retento titulo S. Martini in nova Parochiali ecclesia, tamquam subrogata antiquae, Archiepiscopus

[1] Cf. N. 3136.
[2] Cf. N. 3273.
[3] Cf. N. 3390.
[4] Cf. N. 3409.

pro sua prudentia consuleret tranquillitati dissidentium Parochianorum, vel addendo etiam titulum S. Antonii, vel ei dedicando altare in eadem ecclesia. Cum vero haec decisio hodie novo subiiciatur examini, deliberandum erit:

An sit standum vel recedendum a decisis die 14 novembris 1733 in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis; et novam ecclesiam esse nuncupandam sub titulo SS. Martini, et Antonii et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 216].

3414.

S. C. C., *Colonien.*, 23 ian., 6 febr. 1734.

Pius vir Heymannus Heger fundavit anno 1408 approbante Ordinario Beneficium ecclesiasticum sub titulo S. Catherinae in Parochiali ecclesia Oppidi Rechlinghausen, pluresque adiecit leges circa illud servandas. Voluit etiam a Beneficiario quatuor Missas singulis hebdomadis celebrari in eadem ecclesia per se quidem ipsum, si posset, sin autem, per alium; necnon eum omnibus diebus Dominicis aliisque Festis, nisi aliquo probabili impedimento prohiberetur, divinis officiis in ipsa Parochiali ecclesia interesse. Quodsi a personali residentia ultra duos menses abstinuerit et absentaverit, novem dierum canonica monitione praemissa cadet a iure suo, et ex tunc vacet illud altare. Denique etiam cavit, ut omnes, qui eiusdem Beneficii possessionem essent adepturi, prius interposito iureiurando promitterent, se diligenter servaturos quascumque leges fundationis.

Pluribus abhinc annis Beneficium hoc obtinuit Sacerdos Ioannes Fridericus Weber, qui etiam iuramentum a fundatore iniunctum emisit. Nuper vero, cum fuerit nominatus ad Parochialem ecclesiam, quae spatio sex milliarium distat ab ecclesia, in qua fundatum est memoratum Beneficium S. Catharinae, supplicationem porrexit ad impetrandam Pontificiam dispensationem, ut sibi liceret Beneficium ipsum cum Parochiali ecclesia retinere. Sed contradicentibus petitae dispensationi Patronis eiusdem Beneficii, Eminentissimus Pro-Datarius exquisivit huius Sac. Congregationis suffragium, de quo hodie proferendo agitur.

Ioannes Fridericus Weber contendit Beneficium non habere annexam condictionem praecisae residentiae, nec eam consuevisse a Beneficiariis observari, proindeque non esse Beneficium ipsum incompatibile cum ecclesia Parochiali. Si Pontificia dispensatione opus esset, eam sibi putat indulgendam, tum quia patronatus praedicti Beneficii spectat ad Familiam ipsius Ioannis Friderici Weber, tum etiam, quia, ut refert Vicarius Generalis Coloniensis, *fructus utriusque Beneficii sunt satis exigui, et unum ex iis ad necessariam substentationem vix sufficit.*

At Patroni duo aiunt obstare: alterum, quod fundator ea mente fuerit, ut Beneficio, de quo agitur, potiretur, qui nullum aliud obtineret non solum ante assecutionem, sed nec etiam postea, cum vetuerit quoque, ne Cappellani officium in eadem Parochiali ecclesia is susciperet, qui iam esset

possessor Beneficii S. Catharinae; alterum, quod onus residentiae ex verbis fundationis superius exscriptis haud obscure deducatur, adeoque incompatibile reddat Beneficium ipsum cum ecclesia Parochiali, cuius Rectorem residere oportebit alio in loco sex milliaribus Italicis distante. Proferunt etiam testimonium Plebani in territorio Rechlinghausensi, in quo existit Beneficium, de quo agitur, itemque Parochialis Ecclesia, ad quam Ioannes Fridericus Weber nominatus fuit. Affirmat autem ille, consuevisse possessores Beneficii S. Catharinae per seipsos obire munia a fundatore iniuncta, et annuos redditus eiusdem Beneficii satis esse ad commodam substentationem cuiusque Sacerdotis; necnon idoneis proventibus instructam esse ecclesiam Parochialem, quam Ioannes Fridericus est assecuturus. Concludunt itaque Patroni, non esse derogandum legibus fundationis.

Erit igitur ab Eminentiis VV. declarandum:

1. *An Beneficium S. Catharinae sit incompatibile cum Ecclesia Parochiali, de qua agitur?* Et quatenus affirmative:

2. *An sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione ad effectum retentionis utriusque in casu?*

Die 23 ianuarii 1734: Non proposita.

Die 6 februarii 1734 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Negative, et amplius in omnibus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 228, 238].

3415.

S. C. C., *Fabrianen.*, 6 febr. 1734.

Pluries agebatur de hac causa in Sac. Congregatione, videlicet diebus 21 iunii 1732,[1] 2 maii 1733[2] et 14 novembris eiusdem 1733.[3] Ut vero finem haec quaestio habeat, non graventur Eminentiae Vestrae declarare:

An sit standum in decisis die 21 iunii 1732, vel potius in decisis die 14 novembris 1733 in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Proponatur in secunda.[4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 242].

3416.

S. C. C., *Faventina*, 27 febr. 1734.

Claudia de Scottis anno 1675 heredem fecit Sodalitium S. Mariae Angelorum, quod institutum erat in ecclesia Monachorum Cisterciensium, iussitque vendi praedium, quod habebat, ac ex eius pretio constitui capitale, cuius annuos redditus impendi voluit ad celebrandas perpetuo in eorundem Mona-

[1] Cf. N. 3392.
[2] Cf. N. 3401.
[3] Cf. N. 3410.
[4] Cf. N. 3417.

chorum ecclesia tot Missas, quot ex iis proventibus possent celebrari, nulla facta detractione. Itaque Sodalitatis Officiales anno 1680 vendito praedio, eius pretium collocarunt in emendis duabus ex tribus partibus alterius praedii quas eodem tempore transtulerunt in Monachos, qui reliquam tertiam partem iam proprio iure possidebant. Monachi autem promiserunt se celebraturos quotannis trecentas Missas iuxta mentem testatricis, id quod servatum ab eis fuit in annum usque 1724.

At cum ex indulto s. m. Benedicti XIII facta tunc fuisset Praesidi eiusdem Ordinis potestas moderandi perpetua Missarum onera ad normam eleemosynae constitutae in annuis scutis sexaginta monetae Romanae pro quotidiana Missa, cumque ex libris accepti et expensi compertum fuisset annua solum scuta viginti percipi ex dote Cappellaniae, de qua agitur, idcirco onus, quod ab initio praescriptum fuerat in Missis trecentis, reductum fuit anno 1727 ad centum et sexdecim. Monachi putant rite factam oneris moderationem, quia facultatem a Pontifice traditam de moderandis generatim oneribus Missarum aeque contendunt referri ad onera a legatis proficiscentia ac ad onera per contractum suscepta. Sodales autem negant indultum suffragari pro oneribus Missarum, quorum susceptio per contractum facta fuerit iuxta resolutiones ab hac Sac. Congregatione editas, [1] quarum mentio facta fuit in *Romana Reductionis oneris Missarum*, 18 aprilis superioris anni. [2] Quamobrem Sodales concludunt, rescindi potius debere contractum, cuius legem violare videtur reductio a Monachis facta: recuperato enim fundo, Sodales ipsi curabunt celebrari Missas in eo numero, quem singulis annis ferre poterunt fructus ex eo percipiendi, servata norma eleemosynae manualis.

Pertinet igitur ad Eminentias VV. decidere:
1. *An reductio Missarum sustineatur?*
Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative. [3]
[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 251].

3417.

S. C. C., *Fabrianen.*, 20 mart. 1734.

Differebatur huius causae resolutio in Congregatione diei 6 februarii vertentis anni. [4] Proposito itaque eodem dubio, deliberandum erit.
Die, etc. Sacra, etc. respondit: In secundo loco decisis, et amplius.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 264].

[1] Cf. N. 3342.
[2] Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 74-76.
[3] Cf. N. 3441.
[4] Cf. N. 3415.

3418.

S. C. C., *Asten.*, 20 mart., 3 apr. 1734.

Ioannes Malabaila anno 1693 assecutus fuit Beneficium simplex, ad cuius titulum fuit etiam deinde Sacris Ordinibus initiatus. Parochialem postea ecclesiam fuit assecutus; cumque memorato Beneficio inhaereret onus quotidianae Missae, satius duxit eo se abdicare, proindeque Beneficium ipsum per Procuratorem libere coram Ordinario dimisit anno 1730. Ex nominatione a Patrono facta rite eiusdem Beneficii possessionem adiit Clericus Carolus Antonius Bonjoannes. Mox tamen iudicium adversus eum instituit praedictus Ioannes Malabaila, contendens abdicationem Beneficii invalidam esse, tum quia dolo malo ad eam faciendam fuerit adductus, tum etiam, quia in resignatione non fuerit expressum, ipsum Ioannem factum fuisse Presbyterum ad titulum illius Beneficii, uti statuitur in Tridentina Synodo, cap. 2, Sess. 21, *de ref*. Episcopus tamen pronunciavit, resignationem recte ac legitime factam fuisse, et hanc sententiam confirmavit Metropolitanus.

Non acquiescente Ioanne, controversia haec iuxta decretum Eminentissimi Pro-Auditoris decidenda erit ab hac Sac. Congregatione. Priorem exceptionem satis repelli putat Clericus Carolus Antonius ex ipso mandato ad Beneficium resignandum confecto, in quo tribuitur Procuratori facultas affirmandi iureiurando etiam adhibito, *quod circa eam resignationem non intervenerit quomodolibet dolus, fraus, simoniae labes aut alia quaevis illicita pactio*. Ad alteram vero exceptionem submovendam utitur eodem procurationis mandato, ubi diserte asseruit Ioannes Malabaila, *se aliunde commodum habere vivendi modum*. Sic quoque substineri permutationem Beneficii etiam non facta mentione, quod ad eius titulum fuerit ordinatus, si tamen aliud Beneficium ex permutatione acceptum parem fructum reddat, eiusque possessionem vere fuerit adeptus permutans, censuit haec Sac. Congregatio.

Deliberandum igitur erit:
An constet de nullitate resignationis in casu?
Die 20 martii 1734 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem, etiam unica.
Die 3 aprilis 1734 Sacra, etc. respondit: Negative. [1]
[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 265, 269].

3419.

S. C. C., *Senogallien. seu Maceraten.*, 3 apr. 1734.

Felix Dolci ortus in Oppido S. Elpidii Firmanae Dioeceseos, puer Maceratam venit, ubi domicilium habuit usque ad mensem iunium anni 1729. Senogalliam vero cum deinde se contulisset, sponsalia inivit cum puella

[1] Cf. N. 3425.

Victoria de Luca. Ut Matrimonii contrahendi facultatem a Curia Episcopali obtineret, protulit Felix testificationem Episcopalis Curiae Maceratensis de libero eius statu. At Vicarius Capitularis Senogalliensis oportere putat, quod praeterea doceatur de factis publicis denunciationibus in ea Parochia Civitatis Maceratensis, in qua per annos circiter viginti Felix domicilium habuerat, antequam Senogalliam commigraret, propterea quod quamvis alias nuptias non iniverit iuxta asseverationem testium, quos Curia Episcopalis Maceratensis interrogavit ad docendum de statu libero, nihilominus potuerit ille fortasse in ea Civitate de Matrimonio contrahendo fidem alteri feminae dedisse.

Ex Tridentinae Synodi, cap. 1, Sess. 24, *de ref. matrim.* videri potest dumtaxat praeceptum esse, quod proclamationes in iis fiant Parochialibus ecclesiis, quibus subsint sponsi sub ipsum tempus ineundi Matrimonium, non vero in aliis Parochiis, in quibus antea sedem habuerint. Verum, si quis ex sponsis recenter venerit ad eam Parochiam, in qua Matrimonium est contracturus, plures Doctores existimant, proclamationes fieri etiam oportere in alia ecclesia, in cuius Parochia diuturnius domicilium antea habuerat. Extant de hac re huius Sac. Congregationis resolutiones in *Senogallien.*, 29 ianuarii 1684, [1] et *Vercellen.*, 9 maii 1719. [2]

Declarare itaque dignentur Eminentiae VV.:

An antequam Felici Dolci permittatur celebrare Matrimonium, faciendae sint denunciationes etiam in Parochia Maceratensi in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 272-274].

3420.

S. C. C., *Asculana*, 17 apr. 1734.

Cum Episcopus ad normam novissimi Concilii Romani, tit. 8, cap. 4 solvendum indixerit Cathedraticum, quod ipso communi iure cautum est, deberi Cathedrae Pontificali ab omnibus Beneficiatis in signum honoris et subiectionis iuxta can. *Inter caetera* 11, q. 3, cap. *Pastoralis, de donat.*, cap. *Conquerente, de off. iud. Ordin.*, orta est dubitatio, num in dimetienda eiusdem tributi quantitate detrahi prius debeant onus Missarum et alia quaeque onera super Beneficiis legitima auctoritate imposita. Quae contra opponere intendat Episcopus, nondum apparuere. Ea tamen quum proferentur, poterunt ab EE. VV. de more ponderari, unde mutuo collatis decertantium rationibus consultissime decidatur:

An sint detrahenda onus Missarum, caeteraque onera a Beneficiis in solutione Cathedratici in casu?

Die 17 aprilis 1734: Non proposita. [3]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 284].

[1] Cf. N. 2879.
[2] Cf. N. 3189.
[3] Cf. N. 3424.

3421.

S. C. C., *Bracaren.*, 17 apr. 1734.

Rodericus a Monra Telles, qui post assecutum Canonicatum in Metropolitana Bracharensi Ecclesia novissime obtinuit approbari ab Examinatoribus synodalibus pro ecclesia Parochiali et Abbatiali S. Petri de Maximinos sita in suburbiis eiusdem Civitatis Bracharensis, supplicationem Sanctitati Suae porrexit, qua petit secum dispensari, ut Canonicatum una simul cum Parochia retinere possit. Eius itaque precibus ad hanc Sacram Congregationem pro voto remissis, contendit Rodericus, recensendum se fore inter sublimes et literatas personas, circa quas Innocentius III, cap. *De multa, de praeben.* super retentione Beneficiorum etiam incompatibilium per Sedem Apostolicam dispensari posse declaravit. Binas praeterea exprimit circumstantias, ob quas confidit gratiam petitae dispensationis facilius sibi fore indulgendam: prima nimirum est tenuitas fructuum Canonicatus ab ipso possessi; altera commoditas deserviendi utrique ecclesiae absque divini cultus et animarum detrimento.

Contra vero, ne gratiae petitae dispensationis indulgeatur, obsistunt Clerici Dioecesis Bracharensis residentes in Curia. Et primo quidem tum ob distantiam per mille ferme passus ecclesiae Parochialis a Metropolitana, tum ob ingentem numerum bismille circiter animarum sub illa Paroecia degentium, contendunt, ab uno eodemque viro utrique Ecclesiae deserviri non posse. Negant deinde concurrere in Roderico eam doctrinae excellentiam, cuius ratio pro eiusmodi dispensationibus habenda sit, praecipue attenta ipsius aetate vigesimum quartum annum non excedente. Et demum asserunt, Rodericum iam satis superque aliis redditibus ecclesiasticis provisum esse, quin retentione huiusmodi praebendarum inter se incompatibilium sit amplius ditandus.

Perpensis itaque circumstantiis utrinque deductis, onus erit EE. VV. decernere:

An dispensatio pro retentione Canonicatus Ecclesiae Bracharensis cum Parochiali ecclesia, de qua agitur, sit concedenda in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 277-279].

3422.

S. C. C., *Apten.*, 8 maii 1734.

Cum causa haec proposita fuisset die 27 iunii superioris anni, [1] placuit huic Sacrae Congregationi resolutionem differre, demandando, ut adhiberentur diligentiae iuxta mentem, necnon scriberetur Episcopo iuxta instructionem. Episcopus vero ad singulas quaestiones per haec verba respondit:

[1] Cf. N. 3404.

I. Difficile haberi posse alterum Sacerdotem, qui diebus festis sacrificet in publico oratorio, de quo agitur, cum non sit alius nec in dicto oppido, nec in vicinis locis. II. Ecclesiam Parochialem de Sioux distare circiter duo millia a quibusdam dicti loci villis, viamque esse perdifficilem ob interfluentes torrentes, presertim hyberno tempore. III. Esse circiter centum incolas, qui ad audiendam Missam non possunt commode accedere ad ecclesiam Parochialem. IV. Necessarias fore centum quinquaginta libras, ut alter Sacerdos Missam celebraret in dicto publico oratorio. V. Denique nec Dominum loci eiusmodi eleemosynam subministrare, nec ab incolis aliquid contribui posse.

Omnibus itaque mature perpensis statuere oportet:

An sit consulendum Sanctissimo pro concessione petiti indulti in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 293].

3423.

S. C. C., *Maceraten.*, 8 maii 1734.

Cum in Concilio Romano habito anno 1725, tit. 8, cap. 4 redintegratae fuerint veteres iuris canonici sanctiones de cathedratico Episcopis solvendo, Episcopus Maceratensis credidit ius sibi esse illud exigendi universim a singulis ecclesiis ac Beneficiis sibi subiectis. At contradictoribus sese praebentibus Confraternitate S. Antonii Abbatis Terrae Montis Miloni, Clero et Capitulo Tolentini, necnon Monasterio S. Agnetis et ecclesiis Pacis et Crucis, coactus fuit iura sua deducere in Congregatione particulari habita die 29 aprilis 1731, ubi propositis tribus hisce dubiis: *I. An Cathedraticum debeatur, et in qua summa?* Et quatenus affirmative: *II. An ad illius solutionem teneantur etiam Cappellaniae laicales et ad nutum amovibiles? III. An, et quomodo sit procedendum in eius executione?* Obtinuit rescribi: *Ad I. Affirmative ad formam Synodi Provincialis. Ad II. Negative. Ad III. Ad mentem*, quae fuit, ut scriberetur encyclica iuxta instructionem.

Facta autem reclamantibus adversus hanc resolutionem facultate iterum de suo iure experiendi, eo tamen addito, quod Societas erecta in ecclesia S. Antonii iura sua deduceret praeter motivum eius situationis in solo Lateranensi, postmodum ex decreto D. Cardinalis Pro-Auditoris Sanctissimi causa remissa fuit ad hanc Sacram Congregationem, in qua modo praecedens decisio favore Episcopi edita ad trutinam est revocanda.

Porro, quod attinet ad Societatem, quae nuncupatur: *La Compagnia di S. Antonio del Suffragio*, nititur haec a solutione cathedratici sese eximere triplici fundamento: primo, quod sit Confraternitas mere laicalis, et quidem ob eius inopiam impar huic oneri sustinendo; secundo, quod ab immemorabili tempore reperiatur in possessione pacifica non solvendi; tertio demum, quod sita sit in solo Lateranensi, adeoque tanquam exempta a iurisdictione episcopali, nequeat oneri solvendi cathedraticum subiici.

At Episcopus inquit, se petere cathedraticum a Confraternitate ratione

ecclesiae S. Antonii, cui unita fuit. Ob eiusmodi autem uniones cum Beneficiis seu ecclesiis exigi posse cathedraticum, alias declaravit haec Sacra Congregatio in *Catacen.*, 21 maii 1644,[1] et in *Amalphitana*, 26 februarii 1707.[2] Praeterea contendit, cathedraticum uti reservatum in signum iurisdictionis et Cathedrae honorem, nulla praescriptione, quamvis immemorabili potuisse tolli iuxta Concil. Roman., tit. 8, cap. 4. Et demum quoad situationem in solo Lateranensi opponit, non probari, quod ecclesia S. Antonii sita et erecta fuerit in eo solo ante renovationem privilegii Basilicae Lateranensis a Xisto V factam.

Circa exemptionem, quam sibi asserit Monasterium S. Agnetis, notandum est, quod tametsi Regulares non teneantur solvere cathedraticum de Monasteriis eorumque ecclesiis, ubi ipsi divina peragunt, iuxta textum in can. *Inter caetera* 8, 10, q. 3: attamen quod illud solvere teneantur de ecclesiis et Beneficiis, cappellis et Parochialibus saecularibus, quibus praesunt, etiamsi Monasteriis eorum pleno iure sint incorporatae.

Praecipua demum oppositio Cleri Tolentini in eo residens, quod mensa episcopalis sit dives et opulenta, removeri praetenditur, ex quo cathedraticum praestatur in honorem Cathedrae, non autem in Episcopi subsidium. Sique illud postulatur etiam ab ecclesia rurali S. Rochi et ab altera ecclesia Crucis et Pacis Montis Miloni, id sibi debitum ait Episcopus ab ipsis ecclesiis, utpote congrua dote instructis, minime vero ratione Cappellaniarum laicalium ibi erectarum, quas ipse non vexat.

His igitur aliisque iuribus circumferendis serio ponderatis, definiendum erit:

An et in qua summa debeatur Cathedraticum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Deberi iuxta taxam praescriptam in Concilio Romano.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 290-292].

3424.

S. C. C., *Asculana*, 22 maii 1734.

Sub unico dubio haec causa proposita fuit die 17 aprilis proxime praeteriti.[3] Deinde Promotor fiscalis Curiae Episcopalis efflagitavit, ut praeter dubium illud examini subiicerentur etiam alia tria, quae dudum inter partes concordata fuerunt. Huic itaque petitioni cum annuendum esse videatur, partes erunt Eminentiarum VV. ex iuribus utrinque circumferendis decidere:

I. *An sint detrahenda onus Missarum caeteraque onera a Beneficiis a solutione Cathedratici in casu?*

II. *An ab ecclesiis habentibus redditus per Confraternitates administratos debeatur Cathedraticum in casu?*

[1] Cf. N. 2651.
[2] Cf. N. 3049.
[3] Cf. N. 3420.

III. *An Cathedraticum sit solvendum ab ecclesiis Confraternitatum Laicalium non habentibus Beneficia ecclesiastica in casu?*

IV. *An debeatur Cathedraticum ab ecclesia Sancti Petri in Castello in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Negative.

Ad II., III. et IV. Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 300].

3425.

S. C. C., *Asten.*, 22 maii 1734.

Resolvebatur haec causa in Congregatione diei 3 aprilis proxime praeteriti.[1] Reproposita eadem sub consueto dubio:

An sit standum vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, facto verbo cum Sanctissimo, et facta subrogatione Parochialis per Episcopum, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 300].

3426.

S. C. C., *Pacten.*, 22 maii, 5 iun. 1734.

Ortis dissensionibus inter confratres Societatis sub titulo S. Mariae de Tindaride erectae in ecclesia S. Luciae, quidam ex illis praevio Ordinarii consensu novam construxere ecclesiam duodecim tantum cannis a praedicta S. Luciae distantem, in qua postmodum a Vicario Capitulari benedicta, Societatem ipsam sub eodem titulo S. Mariae de Tindaride stabiliri curarunt. Reclamantibus vero caeteris confratribus ad Congregationem Sacr. Rituum, datisque ab ea literis Ordinario *pro informatione et voto*, cum eius tandem relatio pervenerit, Eminentissimus Pro-Auditor Sanctissimi causam Sacrae huic Congregationi definiendam remisit.

Punctus controversiae versatur super asserta translatione Societatis ad novum oratorium, quam confratres permanentes in ecclesia S. Luciae vel nullo modo, vel non legitime factam fuisse contendunt. Inquiunt enim Societatem sub titulo praemisso S. Mariae de Tindaride anno 1656 Episcopi authoritate fuisse erectam in ecclesia S. Luciae, neque doceri, quod eadem episcopali authoritate intercedente, ea fuerit ad novum oratorium translata, cum tamen pro eiusmodi translationibus ipsius Episcopi authoritas requiratur. Putant siquidem facultatem ab Episcopo datam nonnullis confratribus die 21 februarii 1728 construendi novum oratorium, non praeferre licentiam transferendi in illud Confraternitatem, ipse enim Episcopus die 4 martii eiusdem anni decretum edidit, quo permittens, ut confratres pro sui lubito permanere possent in ecclesia S. Luciae, declaravit, eos pristina anterioritate ibidem frui debere. Caeterum, si translatio utcumque sequuta dici posset,

[1] Cf. N. 3418.

adhuc eam oppugnant, tamquam minus legitime factam, ideoque annullandam esse contendunt ex eo potissime, quod duae Societates in eodem loco et sub iisdem titulo et instituto prohibentur a const. 115 Clementis VIII.[1] Pro confratribus assertae Societatis in novo oratorio constabilitae nihil hactenus allatum est.

Placeat itaque Eminentiis VV. definire:

I. *An Congregatio S. Maria de Tindaride sit translata in novum oratorium in casu?* Et quatenus affirmative:

II. *An huiusmodi translatio fuerit legitime facta in casu?*

Die 22 maii 1734: Non proposita.

Die 5 iunii 1734 Sacra, etc. respondit: Affirmative ad utrumque, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 305, 311].

3427.

S. C. C., *Tusculana*, 5 iun. 1734.

Exponitur haec causa in folio diei 22 novembris 1732,[2] verum eadem tunc proponi non potuit. Reassumpto itaque eodem folio eadem dubia solvenda erunt.

Die 5 iunii 1734: Non proposita.[3]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 312].

3428.

S. C. C., *Bononien.*, 3 iul. 1734.

Fr. Carolus Cocchi laicus iam professus in Ordine Minorum Conventualium S. Francisci percepit semper a suis consanguinesis titulo livelli annuam praestationem scutorum quatuordecim, et propter illius summam diligentiam et aptitudinem commissa eidem fuerant nonnulla Coenobii ministeria, quae illa exercentibus aliquid emolumenti conferebant. Ex hac itaque officiorum administratione atque ex livelli subsidio aliquam pecuniae summam conservavit, quam pro rata scutorum centum quadraginta in constructionem horrei inhaerentis domui ad Coenobium pertinenti erogavit; pro rata vero biscentum vigintiquinque in emptionem domus convertit. Haec vero horrei constitutio et domus acquisitio annuentibus Fratribus in Capitulo congregatis, nomine Conventus facta fuit et dicto Fr. Carolo, quousque viveret, eorumdem bonorum ususfructus reservatus fuit. Hinc praedictus Fr. Carolus in aetate annorum septuaginta octo constitutus petiit facultatem disponendi pensiones domus, ex qua retrahebat quolibet anno scuta viginti, in utilitatem Bibliothecae Conventus Bononiensis, reditus vero horrei, ex

[1] Cf. N. 192.
[2] Cf. N. 3397.
[3] Cf. N. 3430.

quo percipiebat annua scuta sex, in comparanda cera pro sacris functionibus peragendis ad altare Conceptionis Beatae Virginis in ecclesia eiusdem Conventus erectum.

Dubium tamen ortum est, an huiusmodi acquisitionis contractus perfici potuisset a Religioso viro, qui votum paupertatis emiserat, et num de iisdem bonis disponere posset. Proposito itaque dubio:

An, et quomodo sit locus assignationi seu applicationi in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Bona et reditus de iure competere Monasterio, et esse sub legitima Superioris dispositione; et ad mentem.

[Liber 84 Decretorum, p. 323].

3429.

S. C. C., *Firmana*, 24 iul. 1734.

In Congregatione particulari super Cathedraticis pridem a Sanctissimo D. N. deputata quatuor ad instantiam Promotoris fiscalis Curiae Archiepiscopalis Firmanae die 29 aprilis 1731 contra Collegiatam Murri Vallis, totidemque propositis contra Collegiatam S. Elpidii, prodiit rescriptum, quod partim Archiepiscopo favebat. Ad normam istarum resolutionum coeperat Archiepiscopus cathedraticum exigere; sed paulo post, nempe sub initium anni 1732 ab eadem particulari Congregatione deputata datae sunt ei literae, quibus demandatum fuit, ut elenchum omnium ecclesiarum, Beneficiorum, Cappellaniarum, et Confraternitatum totius Dioecesis una cum taxa cathedratici antiqua et moderna transmitteret, interea vero supersederet in eiusdem cathedratici exactione ab illis ecclesiis, quae illud olim non solvebant, quaeque dumtaxat vi memoratae resolutionis taxatae fuerant.

Iussa faciens Archiepiscopus petitum transmisit elenchum, quo recepto Sacra eadem Congregatio ei scribi mandavit: 1. ut pro nunc exigeret cathedraticum ab iis ecclesiis et Beneficiis in nova descriptione indicatis, quorum annui reditus deductis oneribus excederent summam scutorum quindecim; 2. ut respectu Cappellaniarum, quae ante Concilium Romanum et Provinciale respective, cathedraticum non solvebant, illae eidem cathedratico subesse deberent, quatenus haberent propriam et veram naturam Beneficii ecclesiastici, et deductis oneribus, ut supra, gauderent annuis redditibus ultra dictam summam scutorum quindecim; et 3. quod respectu Confraternitatum Sacram Congregationem melius instructam redderet, explicando scilicet, an et quae ex illis erectae essent auctoritate ordinaria, quaenam haberent annexam ecclesiam publicam vel non, ac denique, an earum redditus, qui descripti apparebant in praefato elencho, spectarent ad ipsas Confraternitates, uti tales, vel potius ad ecclesias, quarum administratio reperiebatur penes eadem Sodalitia.

Hisce pariter mandatis obtemperans Archiepiscopus praedictis omnibus postulatis respondere sategit, suis ad hanc Sacram Congregationem sub die 30 augusti 1733 datis literis, quibus cum arbitretur, satis instructam reddidisse eamdem Sacram Congregationem de iis, quae causae decisioni viam

sternere possunt, ut tandem libera sibi fiat potestas exigendi ab omnibus petitum cathedraticum, dubiis infra describendis responderi postulat.

Sane quod attinet ad primum, cum cathedraticum debeatur mensae episcopali in signum honoris et subiectionis iuxta sancita in cap. *Conquerente*, *de Offic. Ordin.*, in can. *Placuit* et in can. *Inter caetera* 10, quaest. 3: non videtur ambigendum, quin etiam Beneficia, quorum redditus non excedunt annua scuta 15, illud solvere teneantur. Ad resolutionem vero subsequentium dubiorum, quae respiciunt Confraternitates ordinaria auctoritate erectas, vel propriam habentes ecclesiam, vel simplicem tantum cappellam in honorem Sancti, sub cuius titulo sunt erectae, conferre posse videntur ea, quae nuperrime ponderata sunt in *Maceraten. Cathedratici*, proposita die 8 maii proxime praeteriti. [1]

Iura Archiepiscopi, cui nemo hactenus contradicit, circumferuntur. Ex his itaque decernendum erit:

I. *An Beneficia, quorum redditus non excedunt annua scuta 15, deductis oneribus, teneantur solvere cathedraticum, et in qua summa in casu?*

II. *An Confraternitates erectae auctoritate Ordinaria, et habentes propriam ecclesiam, teneantur solvere cathedraticum in casu?*

III. *An ad solutionem cathedratici teneantur etiam Confraternitates non habentes propriam ecclesiam, sed simplicem tantum cappellam in honorem Sanctorum, sub quorum titulo sunt erectae in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. et II. Affirmative.

Ad III. Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 335-337].

3430.

S. C. C., *Tusculana*, 24 iul. 1734.

Causa haec descripta primum in folio diei 22 novembris 1732, [2] nuperrime, die 5 iunii proxime praeteriti [3] ob temporis angustiam proponi non potuit. Nunc igitur eadem dubia resolvenda sunt.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.

Ad 2. Affirmative, intimato tamen prius et expectato per horam Archipresbytero vel Canonico Coadiutore.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 332].

[1] Cf. N. 3423.
[2] Cf. N. 3397.
[3] Cf. N. 3427.

3431.

S. C. C., *Fundana*, 21 aug. 1734.

Renuente Capitulo Ecclesiae Collegiatae Sanctae Mariae admittere ad participationem distributionum et reddituum canonicalium Clericum Gasparem Goffredum, qui anno 1732 fuerat ab Episcopo de Canonicatu provisus, obtinuit iste ab Episcopo mandatum de manutenendo in quasi possessione participandi de omnibus et singulis distributionibus ac redditibus canonicalibus ad instar aliorum Canonicorum, et deinde impetravit ab hac Sacra Congregatione indultum non residendi causa studii, amissa de more illorum tertia parte.

Cum autem Capitulum praetendat, Canonicos non Presbyteros suae Collegiatae participare minime posse de redditibus praedictis, tum quia toti coacerventur ex fructibus legatorum piorum cum onere celebrandi Missas, tum quia in eorum Ecclesia vigeat immemorabilis consuetudo non admittendi ad participationem reddituum canonicalium Canonicos in sacerdotali Ordine non constitutos: idcirco praesens controversia ad hunc Sacrum Consessum sapientissimo Eminentiarum VV. iudicio dirimenda conscendit.

At vero cum Canonicus Goffredus excipiat, consuetudinem a Capitulo allegatam nequaquam subsistere, eoque minus verificari, quod toti redditus Ecclesiae constent ex fructibus legatorum piorum cum onere Missarum, atque hoc idem testatur Vicarius Generalis in sua relatione ad Sacram Congregationem transmissa, ex iuribus utrinque circumferendis onus erit Eminentiarum VV. decidere:

An, et quae portio distributionum et reddituum canonicalium competat Canonico Gaspari Goffredo, donec in Minoribus fuerit, et quousque respective ad Ordinem Sacerdotalem ascenderit in casu?

Die 21 augusti 1734: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 352].

3432.

S. C. C., *Leodien.*, 11 sept. 1734.

Ioannes Franciscus Stouppii Magister in Theologia, necnon Rector Lovaniensis Academiae, sub annum 1717 in Cathedrali Leodiensi quemdam assecutus est Canonicatum, in cuius erectione praeter munus legendi Sacram Scripturam, quod ei addidit Sixtus V, cautum fuit, quod nemo deinceps ad aliquam ex Praebendis Presbyteralibus reciperetur, nisi Sacerdos, aut qui intra annum ad Sacerdotium possit et iuret promoveri, itemque iuret continuam residentiam apud ecclesiam facere, et officiis Sacerdotis ad altare maius personaliter in suis septimanis fungi, non obstante quavis quantumvis clausulata dispensatione in contrarium. Subindeque capta eiusdem Canonicatus possessione, solemne emisit iuramentum, se apud eius Ecclesiam assiduam praestiturum residentiam, seque Praeposituram, Decanatum aut Archidiaconatum dignitates haud obtenturum, ne a servitio Ecclesiae, quod sibi incumbit, impediretur, iuxta eam iuramenti formulam, quam Statuta Ecclesiae praescribunt.

[1] Cf. N. 3433.

Verum quia idem Canonicus Stouppii, praestita vix prima residentia, anno 1721 Lovanium rediit, ibique provisus primum fuit de Canonicatu Theologali in Collegiata Ecclesia S. Petri, deinde vero in eadem Ecclesia, praevia apostolica dispensatione, sub annum 1731 Decanatum, cui animarum cura adnexa est, obtinuit, nullam amplius in Ecclesia Leodiensi residentiam peregit, itidemque nonnulli alii Canonici residentiam in dicta Leodiensi Cathedrali prorsus negligebant. Propterea Capitulum, quod pluries tam dictum Canonicum, quam caeteros ad residentiam frustra revocaverat, ut tandem consuleret detrimento divini cultus atque servitii illius Ecclesiae, curavit impetrare a Ssmo D. N. amplissimam constitutionem, in qua, redintegratis Ecclesiae statutis, pluribusque confirmatis decretis, sancitum fuit, ut Canonici obtinentes aliquem ex illis Canonicatibus, quos vocant Presbyterales, deberent spatio sex mensium ad personalem residentiam in dicta Ecclesia sese conferre, ibique sub poena privationis tituli ipso iure incurrenda munia eorum Praebendis adnexa explere.

Saluberrimae huic constitutioni haud acquiescens Canonicus Stouppii supplicem Ssmo porrexit libellum, quo postulavit, ut Sanctitas Sua supremo eius oraculo definiret, se non comprehendi sub constitutione a Capitulo Leodiensi nuperrime obtenta, proindeque se non posse ad residentiam in Leodiensi Ecclesia adstringi. Porro vis defensionis propositae a Canonico Stouppii posita est potissimum in dispositione tum sacrorum canonum, ex quibus cautum habetur, Magistros et scholares sacrae Theologiae aut Iuris Pontificii in publicis studiorum Universitatibus exemptos esse ab onere residendi in eorum Ecclesiis, atque potiri indulto percipiendi etiam in absentia quoscunque Beneficiorum suorum proventus, cap. *Licet, de praebend.*, cap. *Relatum*, cap. *Tuae, de cleric. non resid.*, cap. *Super specula* et cap. ult., *de Magistr.*, tum Sacri Concilii Tridentini, Sess. 5, *de ref.*, c. 1. Nititur praeterea idem Canonicus amplissimis privilegiis, quae Summi Pontifices Martinus V, Eugenius IV et Paulus V tribuerunt Universitati Lovaniensi. Postremo adducit apostolicam dispensationem, quam nuper impetravit, retinendi nimirum Canonicatum Theologalem in Cathedrali Ecclesia Leodiensi, et alium similem Canonicatum una cum Decanatu in Collegiata Ecclesia S. Petri Civitatis Lovanii.

At e converso Capitulum praeter Statuta Ecclesiae et novissimam regnantis Summi Pontificis constitutionem opponit Bullam Clementis X abusum circa Beneficiorum praesertim incompatibilium pluralitatem improbantem, ex qua contendit, quod Magistri itidemque scholares Universitatis Lovaniensis plura obtinentes Beneficia incompatibilia nullo potiantur privilegio, quod eidem Universitati fuerit tributum, subindeque vires in id

potissimum intendit, ut ostendat pontificiam dispensationem quam profert Canonicus Stouppii, irritam atque invalidam, utpote ex multiplici capite obrepticie impetratam.

Caeterum duo potissimum ponderanda sunt. Primo, quod cum agatur de Canonicatu requirente peculiari iure personalem residentiam et servitium Ecclesiae, non videtur sub amplissimis privilegiis Universitatis Lovaniensis comprehensus. Secundo, quod Canonicus obtinens Praebendam Theologalem, ad continuam et praecisam residentiam arctatur, ut per semetipsum et non per substitutum publice legat et doceat Sacram Scripturam, etiamsi illius antecessores eam docere nunquam consueverint, quemadmodum expresse statuit Sacrum Concilium Tridentinum, Sess. 5, *de ref.*, c. 1; et ita pluries rescripsit Sacra haec Congregatio, et signanter in *Bellunen.*, 27 aprilis 1630, [1] *Casalen.*, 12 nov. 1661 [2] et 28 ianuarii 1662. [3]

Num autem ea, quae hactenus fuerunt adnotata memorata Universitatis Lovaniensis privilegia abrogaverint dumtaxat quoad eos, quibus animarum cura incumbit, Iudices erunt Eminentiae VV., quibus definiendum proponitur:

An Canonicus Stouppii, attenta etiam novissima constitutione Sanctissimi D. N., [4] *teneatur residere in Ecclesia Cathedrali Leodiensi, et adimplere per seipsum onera sibi incumbentia in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 354-359].

3433.

S. C. C., *Fundana*, 25 sept. 1734.

Descripta est haec causa in folio Congregationis diei 21 augusti proxime praeteriti, [5] verum tunc proponi non potuit. Proposita itaque hodie eadem causa sub eodem dubio:

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Deberi integram portionem, ad instar aliorum Canonicorum, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 368].

3434.

S. C. C., *Hortana*, 25 sept. 1734.

Dominicus Antonius Menicacci, cuius domiciliare solum est Oppidum Suriani Hortanae Dioecesis, primum ex Ven. Archiospitali S. Spiritus in Saxia Almae huius Urbis suscepit Valentinum infantem expositum, eumque

[1] Cf. N. 2521.
[2] Cf. N. 2770.
[3] Cf. N. 2771.
[4] Cf. N. 289.
[5] Cf. N. 3431.

nutriendum tradidit Portiae eius uxori; deinde vero sub annum 1712 eumdem puerum in aetate annorum duodecim iam constitutum sibi *in eius proprium filium subrogavit et adoptavit*, ut constat ex instrumento, quod inter eumdem Dominicum Antonium et Commissarium Generalem omnium proiectorum dictae Ven. Archihospitalis super asserta adoptione fuit exaratum.

Nuper autem defuncto Valentino, Dominicus Antonius Menicacci exoptans Matrimonium inire cum Angela Bassanelli, quae fuit uxor eiusdem Valentini, ut consulat tum inopiae dictae Angelae et quinque filiorum, quos superstites idem Valentinus reliquit, tum etiam scandalo orto ex publica atque assidua conversatione, quam hucusque habuit cum eadem Angela, postulavit dispensationem ab impedimento cognationis legalis forsan contractae cum Angela, utpote uxore Valentini illius filii adoptivi. At Sacra haec Congregatio, cuius sententiam super petita dispensatione exquisivit Dataria Apostolica, die 3 iulii vertentis anni rescripsit: *Episcopo pro informatione et voto.*

Episcopus refert, veritate niti ea, quae Orator in supplici libello exposuit, subindeque in eam propendens sententiam, quod asserta adoptio sit simplex, ita ut nulla cognatio legalis intercedat inter ipsum Oratorem et Angelam, ita concludit: *Concedenda dispensatio Oratori, qui ex puro motivo charitatis filium proiectum suscepit.*

Porro cognationem legalem iure cuiusdam affinitatis contrahi ab adoptante cum uxore adoptati et vicissim ab adoptato cum adoptantis coniuge, eamque inter ipsos inducere impedimentum dirimens Matrimonii, constat ex sanctione iuris civilis in l. *Quin etiam* et in l. *Adoptivus*, ff., *de rit. nupt.*, quam subinde approbavit ius canonicum et universalis Ecclesiae consuetudo. Certum quoque est, quod cognatio legalis exorta inter adoptantem et uxorem adoptati et e converso inter adoptatum et adoptantis coniugem perpetuo durat, ita ut nullo unquam tempore etiam adoptione per emancipationem aut obitum soluta, inter ipsos, vigente semper quadam pudoris et honestatis ratione, nuptiae valeant celebrari.

At dubitatione non vacat, num cognatio legalis inducatur dumtaxat ex adoptione perfecta, sive adrogatione, qua mediante aliquis sui iuris existens, auctoritate seu rescripto Supremi Principis in filium assumitur, atque transit in potestatem et familiam adoptantis, fitque illius necessarius heres tam ab intestato, quam ex testamento, § 1, *Instit.*, *de adopt.*, l. *Si Paterfamilias*, l. *Adrogato* et l. *Generalis*, ff., *de adopt.;* an autem illa promanet non solum ex arrogatione sive adoptione perfecta, verum etiam ex imperfecta, quae a quolibet competenti Iudice auctorizari potest, illiusque vigore filius adoptivus sub pristina patris naturalis potestate manet, et patris adoptantis necessario heres est dumtaxat ab intestato, § 1, et 2, *Instit.*, *de adopt.* Posteriorem hanc sententiam sectantur, magisque conformem iuri canonico, quod de adoptione indistincte loquitur in can. *Ita diligere*, in can. *Post susceptum*, in can. *Per adoptionem*, 30, q. 3, et in cap. unic., *de cognat. legal.* putant Gloss. in dicto cap. unico. Alteri igitur ex hisce sententiis

adhaerendum erit, si forte iudicetur, adoptionem, de qua agitur, non fuisse perfectam, et illius speciei, quae dicitur arrogatio.

Praemissa pertinent ad decisionem primi ex dubiis infra describendis. Pro eo vero, quod attinet ad petitam dispensationem, de quo agendum erit in secundo dubio, posito quod cognatio legalis se habeat per modum affinitatis legalis, inferri posse videtur, quod in ea non adeo difficile dispensari debeat.

Decernere autem non gravabuntur Eminentiae VV.:

1. *An constet de impedimento cognationis legalis in casu, de quo agitur?*

Et quatenus affirmative:

2. *An sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad utrumque: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 364-368].

3435.

S. C. C., *Constantien.*, 20 nov. 1734.

Magnus Prior Alemaniae Ordinis Hierosolymitani, praevio examine et approbatione Commissarii Curiae Episcopalis Constantiensis in Oppido Friburgi commorantis, curam quinque Parochialium ecclesiarum, quae ad Magnum illius Prioratum spectant, nonnullis Religiosis ex Seraphico Ordine Minorum Conventualium commisit. Verum Episcopus Constantiensis praetendens, dictos Regulares non fuisse legitime approbatos ad curam animarum, iussit eosdem Patres novo subiiciendos esse examini, deinde non obstante appellatione, quam interposuerat Magnus Prior, impetravit ab Austriae Regimine, ut proventus dictarum ecclesiarum manciparentur, praefatique Patres ab earum cura et administratione exularent sub duplici fundamento: primo, quod curae et regimini eiusmodi ecclesiarum praeficiendi sint Presbyteri saeculares, non autem regulares, secundo, quia dicti religiosi non fuerint ab Episcopo examinati et ad curam animarum approbati. In hoc rerum statu Magnus Prior institit coram Nuncio Apostolico pro purgatione attentatorum, et decretum favorabile obtinuit. Episcopus vero, interposita appellatione, curavit iura sua tueri coram Auditore Camerae, qui agnoscens decisionem huiuscemodi controversiae potissimum pendere a quadam resolutione Sacrae huius Congregationis sub anno 1667 edita his verbis: *Baiulivi S. Ordinis Hierosolymitani Cappellanos ad curam animarum exercendam collocare non possunt, nisi praevia Episcopi approbatione, qui, ut eiusmodi cura per Sacerdotes regulares exerceatur, permittere nec potest, nec debet*, censuit, hac de re exquirendum esse oraculum Sacrae huius Congregationis in qua proinde habita iam relatione Episcopi Constantiensis facti seriem supra expositam confirmantis eiusque iura mordicus tuentis, atque acceptis literis memorati Nuncii, qui post relatam eamdem facti speciem, supplicat, ut compellatur Episcopus ad purgandum attentata in spretum suae inhibitionis patrata, modo assumendum est examen dubiorum, quae infra describentur.

Porro quod attinet ad primi dubii decisionem, quae potissimum pendet ab illa inspectione, num et administratio dictarum Parochialium committi possit personis regularibus, statim sese offert vulgatissimum illud axioma, quod Beneficia saecularia saecularibus, regularia regularibus sunt conferenda, iuxta canonicas sanctiones, de quibus in cap. *Cum de Beneficio, de praebend.*, in 6, et in cap. *Nullus, de elect.*, in 6. Immo ex iure novissimo cautum habetur, quod ad Beneficia saecularia etiam curata incapaces existant non solum monachi, verum etiam Canonici regulares. Idemque comprobatur ex praxi Sacrae huius Congregationis, et signanter in *Colonien. Dispensationis*, 9 februarii 1732.[1] Et quamvis regulares praefici possint Parochialibus ecclesiis eorum Monasteriis unitis, id tamen procedit dumtaxat in casu, quo eaedem ecclesiae *subiective*, nimirum tam quoad temporalia, quam quoad spiritualia fuerint dicto Monasterio unitae, arg. *Clement. 1, de excess. Praelat.*, et resolvit Sacra haec Congregatio in *Ratisbonen.*, 28 iulii 1713.[2] Secus autem est in casu, quo unio dictarum ecclesiarum *accessorie* et quoad temporalia tantum facta fuerit, tunc enim, quia in iis constitui debet Rector seu Vicarius perpetuus, ut statuerunt Tridentini Patres, Sess. 7, cap. 7 et Sess. 24, cap. 3, *de ref.*, idcirco ad eas deputari non potest persona regularis, cuius Instituto repugnat Beneficiorum collatio seu institutio in titulum perpetuum, ut respondit haec Sac. Congregatio in *Herbipolen.*, 27 aprilis 1720[3] et 17 septembris 1722.[4] Neque praetermittendum est, quod Beneficia regularia alicuius Ordinis possunt conferri dumtaxat Religiosis illius Ordinis, uti sancivit Sacrosancta Tridentina Synodus, Sess. 14, *de ref.*, cap. 10.

Hisce ita praeiactis Episcopus Constantiensis demonstrare nititur, quod ad curam et administrationum praedictarum ecclesiarum deputari debeant Vicarii perpetui iuxta textum in cap. unic., *de cappell. monach.*, in 6 et Sacrum Concilium Tridentinum, Sess. 7, cap. 7, *de ref.*, indeque infert, earum regimen committi posse dumtaxat Presbyteris saecularibus, minime vero regularibus; atque idcirco sibi licere praedictos religiosos ab earum ecclesiarum cura libere amovere, attento praesertim, quod iidem religiosi ad exercitium curae animarum in memoratis ecclesiis deputati fuerunt nullo praevio examine, nullaque praecedente Episcopi approbatione omnino requisita tam a Sacro Concilio Tridentino, Sess. 25, cap. 11, *de regular.*, quam a constitutione S. Pii V et Gregorii XV,[5] et in specie Vicariorum, qui deputantur ad ecclesias spectantes ad Religionem Hierosolymitanam rescripsit sacra haec Congregatio in *Caesaraugustana*, anno 1581.[6]

At adversus haec Magnus Prior tria opponit. Primo, omnia Beneficia ad Religionem Hierosolymitanam spectantia esse manualia, proindeque Vicarios seu eorum Rectores, utpote ad nutum amovibiles, posse deputari

[1] Cf. N. 3383.
[2] Cf. N. 3125.
[3] Cf. N. 3205.
[4] Cf. N. 3246.
[5] Cf. N. 199.
[6] Cf. N. 2132.

Regulares. Secundo, per lapsum octoginta vel etiam centum annorum dictas ecclesias administrari consuevisse a praedictis Fratribus Franciscanis, ideoque ex vi huiusmodi longaevae consuetudinis statum saecularem earumdem Parochialium ecclesiarum in statum regularem migrasse, cap. *Cum de Benef.* 10, *de praeben.*, in 6. Et tertio demum, quia praedictos PP. examinatos et approbatos fuisse a Commissario Episcopi moram Friburgi trahente. Unde concludit, a cura dictarum ecclesiarum removeri ab Episcopo non potuisse.

Haec sunt praecipua rationum momenta, quae pro resolutione primi ex dubiis infra describendis occurrunt ponderanda. Quae autem pertinent ad secundum, ubi quaeritur de attentatis, ex ipsa facti specie superius exposita facile coniicitur, in quo ea constituantur.

Fusius haec fuerunt exposita, ut quid momenti habeant, Eminentiae VV. commodius expendere possint ac sapientissime determinare:

1. *An sit exequenda resolutio diei 15 ianuarii 1667, ita ut liceat Episcopo Constantiensi amovere Regulares exercentes curam animarum?*

2. *An constet de attentatis, ita ut sint reficienda damna et interesse?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Constare de attentatis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 377-382].

3436.

S. C. C., *Sabinen.*, 18 dec. 1734.

Maria Laurentia Valentini, quae parochiali iure suberat Paulo Lelotio Archipresbytero ecclesiae sub titulo S. Hieronymi erectae in Oppido Cantalupi, circa sui cadaveris tumulationem ita cautum in testamento reliquit: *il di lei corpo poi fatto cadavere, vuole, sia sepellito nella Ven. Chiesa di S. Biagio de'PP. Carmelitani.* Verum quia secuto sub die 5 iulii proxime praeteriti obitu Mariae Laurentiae, memoratus Archipresbyter insciis Patribus Carmelitis, in quorum ecclesia cadaver erat sepeliendum, iussit illud ad suam Parochialem ecclesiam transferri, ibique expleto funere inhumari, non attento, quod tum ab heredibus cum ab aliis personis fuisset ei pluries expositum Mariam Laurentiam in suo testamento sepulturam sibi elegisse in ecclesia Patrum Carmelitarum, ideo Patres praedicti contendentes, cadaver illud esse exhumandum, sibique una cum cera et aliis emolumentis, quae Archipresbyter occasione funeris percepit, restituendum, petitionem hanc promoverunt coram Vicario Generali, qui primo quidem instantiae adhaesit, mox vero opponente Archipresbytero, heredem oretenus sibi asseruisse, quod Maria sepulcrum in Ecclesia Carmelitarum elegerit, testamento non exhibito, neque per testes assertione comprobata, ac sustinente praeterea immemorabilem vigere consuetudinem in Oppido Cantalupi, ut mortuorum cadavera, quae ob sepulcri electionem apud Carmelitas tumulanda sunt, in Parochialem ecclesiam prius asportentur, idem Vicarius Generalis satius

duxit decernere, ut, donec multiplices istae controversiae definitae forent, praefatum cadaver loco depositi in ecclesia Parochiali retineretur.

Ad dirimendas itaque huiusmodi contentiones proponuntur in hoc Sacro Consessu dubia inferius describenda, ad quorum primi decisionem in iure notandum occurrit, cadaverum exhumationem haud facile permitti, ne defunctorum cineres vexentur populoque scandalum generetur, praesertim si bona fide et in confuso cum caeteris cadaveribus in aliud, quam in proprium sepulcrum fuerunt illata, ut in his terminis rescripsit Sacra haec Congregatio in *Aesina*, 15 decembris 1703,[1] in *Lauden.*, 2 maii 1711.[2] At id non procedit, quando eadem cadavera mala fide et in loco seu in capsa distincta recondita sunt, ut ab aliis facile separari possint, uti resolvit Sac. Congregatio in *Sorana*, 24 aprilis 1723.[3]

Quod vero ad secundum dubium attinet, certum est, cadavera non debere prius ad Parochialem ecclesiam asportari, deindeque deferri ad aliam, in qua vel maiorum sepulcrum existat, vel sibi sepulturam dari iusserit defunctus, sed ab aedibus defunctorum recto tramite ad eam ecclesiam debent efferri, in qua sunt tumulanda, nisi in contrarium urgeat consuetudo legitime praescripta, aut aliter defunctus vel heres statuerint, quemadmodum constat ex pluribus decretis tum Sacrae Rituum Congregationis, tum etiam Sacri huius Consessus in *Lucana*, 14 martii 1722.[4]

Rationum momenta, quae Paulo Lelotio patrocinari possunt, hactenus non fuerunt adducta. Ponderatis vero tum iuribus supra expositis, tum et aliis, si qua circumferentur, iudicandum est:

I. *An cadaver Mariae Laurentiae Valentini exhumandum et restituendum sit per Archipresbyterum Parochiae Terrae Cantalupi una cum cera et aliis emolumentis ab eo perceptis Patribus Carmelitis eiusdem Terrae in casu?*

II. *An cadavera defunctorum sepelienda in ecclesia eorumdem PP. Carmelitarum debeant ad illam recto tramite deferri, vel potius, attenta asserta consuetudine, prius asportari et exponi in ecclesia Parochiali in casu?*

Die 18 decembris 1734: Non proposita.[5]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 405-407].

3437.

S. C. C., *Acerrarum seu Matheranen. et Acheruntina*, 18 dec. 1734, 15 ian. 1735.

Promotor fiscalis, necnon Capitulum Cathedralis Ecclesiae Acerrarum in supplici libello Sacrae huic Congregationi porrecto exponunt, Iosephum Mariam Positani, Episcopum Acerrarum, antequam transiret ad Ecclesiam Matheranensem et Acheruntinam, ad quam auctoritate apostolica fuerat

[1] Cf. N. 3010.
[2] Cf. N. 3101.
[3] Cf. N. 3259.
[4] Cf. N. 3238.
[5] Cf. N. 3439.

translatus sub die 30 octobris 1723, solemne confecisse inventarium omnium supellectilium, aliorumque bonorum, quae emerat eo tempore, quo praedictam Acerrarum Ecclesiam rexit; deindeque instant, ut omnia bona descripta in dicto inventario, sibi in vim spolii eidem Acerrarum Ecclesiae debiti restituantur ab utroque Capitulo Ecclesiae Matheranensis et Acheruntinae herede praefati Archiepiscopi.

In constitutione Innocentii XII [1] definitum non fuit, an, quando Episcopus ab una ad aliam Ecclesiam transfertur, spolia in primae vel in secundae commodum cedere debeant; at certum est, bona quaecumque ex fructibus prioris Ecclesiae quaesita ad eandem spectare, ita ut ea sint restituenda ex hereditate defuncti Episcopi iuxta resolutiones ab hac Sacra Congregatione editas in *Cathacen. seu Suessana*, 28 septembris 1709, [2] et in *Trivicana seu Tricaricen.*, 6 iulii 1726. [3] Et quamvis spolia locum non habeant, nisi in iis, quae Episcopo quaesita fuerunt ratione Ecclesiae, non autem in bonis patrimonialibus, attamen Promotor fiscalis una cum Capitulo praedictae Ecclesiae Acerrarum contendit, satis probari, controversa bona Episcopo obvenisse ex fructibus Ecclesiae Acerrarum, tum ex eo, quod praedictus Ioseph Maria Positani erat religiosus Ordinis Praedicatorum, tum quia statim, ac fuit assumptus ad regimen eiusdem Ecclesiae Acerrarum, quae plurium annorum spatio remanserat suo Pastore viduata, illius proventus in notabili quantitate cumulatos percepit, tum demum, quia bona reperta penes Episcopum praesumuntur ex fructibus Ecclesiae illiusque contemplatione comparata, iuxta regulam, de qua Ioann. Andr. in cap. *Ut unus, de pecul. Cleric.*

His itaque perpensis una cum relatione Archiepiscopi Matheranensis et Acheruntini, qui in eo totus est, ut iura suarum Ecclesiarum tueatur, dignabuntur Eminentiae VV. decernere:

An Capitula Ecclesiarum Matheranensis et Acheruntinae teneantur restituere Capitulo Ecclesiae Acerrarum bona descripta et contenta in inventario facto per bon. mem. Episcopum Positanum 30 septembris 1723 in casu?

Die 18 decembris 1734: Non proposita.

Die 15 ianuarii 1735 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 402, tom. 7, p. 1].

3438.

S. C. C., *Assisien.*, 18 dec. 1734, 15 ian. 1735.

Petit Episcopus Cathedraticum ab ecclesia S. Crispoliti sub titulo Abbatiae possessa ab Octaviano Gentili; isto autem contendente, ad illius solutionem non teneri, quia praefata Abbatia, utpote iamdudum spectans ad Monasterium Ordinis S. Benedicti, ab onere cathedratici sit exempta: supremum Sacrae huius Congregationis oraculum ad controversiae decisionem exquiritur.

[1] *Inscrutabili*, 28 ianuarii 1694. – Bull. Rom., tom. 9, p. 342-344.
[2] Cf. N. 3081.
[3] Cf. N. 3320.

Petitio Episcopi fomitem habet a novissimo Concilio Romano, tit. 8, cap. 4, ubi redintegratae sunt veteres iuris canonici sanctiones de cathedratico Episcopis solvendo ab ecclesiis et Beneficiis sibi subiectis. Licet autem Abbatia S. Crispoliti olim esset regularis, et hoc nomine censenda foret a cathedratico immunis, attamen putat Episcopus, statum ipsius fuisse iam pridem immutatum ab innumeris pene apostolicis provisionibus tercentum et ultra annorum spatio de illa factis in Clericos seculares.

At in oppositum Abbas Gentili sustinet, primaevum regularis Abbatiae statum non potuisse immutari, cum ea semper in commendam Clericis secularibus collata fuerit. Haec enim est virtus commendae, ut praeservet Beneficia in eo statu, quo antea reperiebantur, Fagnan. in cap. *Ecclesiis, de cappellis monach., in 6*; visitationes autem ecclesiae ab Episcopis factas non probare transitum Abbatiae a statu regulari ad secularem, quia peragi potuerunt vi apostolicae delegationis, ut statuit Sacrum Concilium Trid., Sess. 7, cap. 8, et loquendo praecise de Abbatiis seu Beneficiis etiam regularibus qualitercumque commendatis decrevit Sess. 21, cap. 8, *de ref.*

Ex his igitur aliisque iuribus utrinque adducendis onus erit Eminentiarum VV. statuere:

An cathedraticum debeatur in casu?

Die 18 decembris 1734: Non proposita.

Die 15 ianuarii 1735 Sacra, etc respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 404, tom. 7, p. 1].

3439.

S. C. C., *Sabinen.*, 29 ian. 1735.

Facti species huius causae refertur in folio Congregationis diei 18 decembris 1734, [1] verum tunc resolutio capta non fuit. Propositis itaque iisdem dubiis:

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Quoad restitutionem cerae et aliorum emolumentorum affirmative, reservata quarta favore Parochi; quo vero ad exhumationem et restitutionem cadaveris, ad Eminentissimum Episcopum iuxta mentem.

Ad 2. Affirmative ad primam partem, negative ad secundam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 8].

3440.

S. C. C., *Augustana*, 29 ian., 12 febr. 1735.

Pluribus acceptis querelis de inhonesta vita Sacerdotis Ioannis Wolfgangi Baumharter, Ordinarius Augustanus cum prius, ut asseritur, paterne monuit, ut a suspecta cum mulieribus consuetudine abstineret; deinde vero intelligens, monita nil profecisse, ad occurrendum scandalis, quae in dies orieban-

[1] Cf. N. 3436.

tur, praecepit Iosepho Keller Decano Parochorum Civitatis Donaverthae, ut super delictis, quorum postulabatur Ioannes, caute inquireret, suamque Episcopalem Curiam instructam redderet.

Ad normam sibi traditae commissionis memoratus Decanus examini subiecit undecim testes, quorum depositiones ad Curiam Augustanam subinde transmisit; cumque ex illis ac ex aliis quibusdam documentis sibi exhibitis putaverit Ordinarius Augustanus, asserta Ioannis crimina satis probari, die 21 aprilis 1729 sententiam protulit, in qua ex causis sibi notis condemnavit Ioannem ad permutandum intra quatuordecim dies simplex Beneficium Primissariatus, quod in Civitate Donaverthae obtinebat, cum altero simplici Beneficio in Liechtenau existente; et postmodum non obstante appellatione, quam Ioannes a praemisso decreto interposuerat ad Curiam Metropolitanam Moguntiae, eum a divinis suspendit.

Verum, quia praefata Curia Metropolitana suspensionis tantum revocata sententia, utpote lata post interiectam appellationem, decretum edidit, quo cassatis appellationis processibus, causam remisit ad Ordinarium Augustanum, idcirco Ioannes, qui, neglecta suspensione praedicta, a celebranda Missa nunquam abstinuit, citationem pro adeunda Signatura Iustitiae expediri curavit, qua pendente, iussu eiusdem Ordinarii Augustani mancipati sunt fructus Beneficii Primissariatus ab eo possessi.

In hoc rerum statu Procurator fiscalis saepedictae Augustanae Curiae obtinuit ab Eminentissimo Pro-Auditore Sanctissimi huius causae cognitionem Sacrae huic Congregationi delegari, quapropter ex iuribus utrinque circumferendis una cum relatione praefati Ordinarii ad eamdem Sacram Congregationem transmissa, definiendum modo proponitur:

1. *An sustineatur iudicatum Curiae Episcopalis Augustanae in casu?*

2. *An suspensio a divinis, et respective incursus in irregularitatem sustineatur in casu?*

Die 29 ianuarii 1735: Non proposita.

Die 12 februarii 1735 Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 15, 16].

3441.

S. C. C., *Faventina*, 12 febr. 1735.

Proposita ac resoluta fuit haec quaestio die 27 februarii anni proxime praeteriti.[1] Huic rescripto acquiescentes Monachi intra terminum sibi praefixum solemniter declararunt, se malle controversum Missarum onus adimplere, quam assertum fundum dimittere. Verum in supplici libello inter summaria precum deinde relato exponentes, proventus memoratae cappellaniae adeo imminutos esse, ut impares sint dictarum Missarum oneri, die 3 iulii anni mox transacti ab hac eadem Sacra Congregatione obtinuerunt Missarum reductionem ad rationem eleemosynae manualis; quam cum Societas,

[1] Cf. N. 3416.

impetrato novae audientiae beneficio, modo impugnet, resumpto folio Congregationis habitae dicta die 27 februarii superioris anni, necnon ponderatis resolutionibus relatis per Monacell., part. 4, num. 466, pag. 83, onus erit Eminentiarum VV. deliberare:

An sit standum, vel recedendum a decisis die 3 iulii 1734 in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 22].

3442.

S. C. C., *Nitrien.*, 12 febr. 1735.

Comes Ioseph Illésházy intra aulam sui palatii in Oppido Dubnicza Dioecesis Nitriensis habet oratorium, quod praevia Episcopi licentia aliquot ante annos fuit benedictum, deindeque ab Episcopo Dorensi Suffraganeo Archiepiscopi Strigoniensis iuxta facultatem sibi ab hodierno Episcopo Nitriensi tributam ecclesiastico ritu consecratum, ita ut pro anniversaria consecrationis die Indulgentiae a Sede Apostolica concedi solitae fuerint etiam impetratae. At post aliquod temporis intervallum contendente Parocho memorati oppidi, in praedicto oratorio Missam celebrari non posse festis solemnioribus, nec pulsari campanas existentes in turri dicti palatii, nisi fundus constituatur pro congrua sustentatione Cappellani, qui ab eodem Parocho debeat dependere, et nisi turris pro campanis ad usum oratorii distincta a turri palatii supra idem oratorium erigatur. Episcopus, ad quem controversia delata fuit, ut certior fieret de statu controversi oratorii eiusque qualitate, Canonicum suae Cathedralis deputavit; qui inspecto tam oratorio, quam loco, ubi illud erectum est, distincte retulit, idem oratorium sacra supellectili abunde instructum, duobus altaribus, sacrario, cathedra, subselliis et organo exornatum, habere ianuam, per quam patet aditus non in viam publicam, sed ad atrium palatii, quod est muris circumdatum, ita ut ingressus a via publica ad oratorium non detur, nisi mediante ostio praedicti atrii; idemque oratorium, licet separatum a cubiculis palatii, habere muros, qui sunt iidem cum muris palatii, et ex choro haberi ingressum ad interiora palatii cubicula.

Cum haec a Canonico accepisset Episcopus, quia nonnulli sentiebant, praedictum oratorium esse publicum et licite consecratum, alii vero putabant privatum esse adeoque non potuisse consecrari, in hoc opinionum conflictu satius duxit exposita facti serie mox recensita Sacram hanc Congregationem consulere, a qua die 3 aprilis superioris anni rescriptum fuit: *Episcopo pro nova informatione, et signanter super circumstantiis ritus servati in asserta consecratione.* In executionem huius rescripti Episcopus Nitriensis literas dedit ad Episcopum Dorensem, qui controversam cappellam consecraverat, eiusque responsum in authentica forma transmisit hisce verbis conceptum: *Refero, me occasione consecrationis cappellae Comitis Illésházy omnem omnino quoad situs loci admiserat, ritum in Pontificali Romano de dedic. seu consecr. Eccles. praescriptum adhibuisse.*

Porro ad incundam deliberationem de eo, quod sit Episcopo super dubiis mox subiiciendis rescribendum, cum neque pro parte Comitis Iosephi, neque pro Parocho, aut ullo alio quidquam in iure circumferatur, operae pretium erit nonnullas Sacrae huius Congregationis resolutiones addere, videlicet in *Vercellen.*, 3 augusti 1675,[1] in *Compsana*, 31 maii,[2] in *Savonen.*, 28 iulii, 9 septembris 1724.[3] Caeterum, quia gravior circumstantia concurrens in hypothesi ea esse videtur, quod cappella de qua agitur, consecrata fuit, uti supra dictum est, ab Episcopo legitimam ad id facultatem habente, propterea, si consecratio rite et valide expleta iudicetur, perpendendum erit, num ista, praecisis etiam reliquis omnibus circumstantiis, sufficiat, ut cappella dicatur publica. Hoc enim est praecipuum discrimen inter oratorium privatum et publicum, ut primum sit absque Episcopi auctoritate erectum ad orandum tantum, secundum vero Episcopo auctorizante ad publicum cultum destinatum, can. *Nemo*, can. *Si quis etiam*, can. *Placuit*, *de consecrat. dist.* 1, can. *Quicumque*, 16, quaest. 1.

Omnibus itaque ponderatis grave non erit Eminentiis VV. respondere:

1. *An constet de valida consecratione Oratorii, de quo agitur in casu?*
2. *An idem oratorium sit publicum, seu potius privatum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Affirmative.*

Ad 2. *Affirmative quoad primam partem et negative quoad secundam; imposita tamen obligatione Comiti Iosepho restituendi apertas fores atrii de die et constituendi cappellam congrue dotatam.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 17-20].

3443.

S. C. C., *Frisingen.*, 18 iun. 1735.

Abbas Monasterii sub instituto S. Benedicti in Augustana Dioecesi iamdudum erecti, et vulgo nuncupati *Benedictibeyern*, exponens idem Monasterium possidere in loco Königsdorff rus quoddam una cum iuribus venandi, piscandi, decimandi atque ligna caedendi, quorum administratio sicuti ob loci distantiam committi hucusque consuevit personis exteris, ita parum emolumenti praestitit Monasterio, quod longe uberius perciperet, si eadem bona et iura ab aliquo ex Religiosis dicti Monasterii ibidem commorante administrarentur, supplex petiit ab Ordinario Frisingensi, ut Parochialem ecclesiam in praefato loco Königsdorff existentem, et hactenus a Presbyteris saecularibus administratam ita Monasterio addiceret, ut bini deputari possent Religiosi, qui eo in loco degentes tum animarum curae, tum rectae dictorum bonorum ac iurium Monasterii administrationi incumberent. Hisce precibus, habito prius consensu Capituli suae Cathedralis, benigne annuit Ordinarius Frisingensis, sub pactis et conditionibus, quod Abbas et Monasterium debeat iuspatronatus quo super Parochiis in Dioecesi Augustana existentibus

[1] Cf. N. 2838.
[2] Cf. N. 3021.
[3] Cf. N. 3281, 3285.

potitur, cedere et renunciare Nicodemo Samuveber Parocho loci Tolz et Patrono dictae ecclesiae Königsdorff, adeo ut tam ipse, quam eius successores in posterum ad eas praesentare valeant Presbyteros saeculares; et demum *quod ecclesia et Parochia vel potius Vicariatus in Königsdorff Domino Parocho in Tolz subiecta remaneat absque eo quod ex parte Monasterii vel ab illo constitutis Vicariis ulla exemptio, libertas vel alia mutatio praetendi valeat, nec ullo unquam tempore idem Abbas illiusque successores curare possint, ut eadem ecclesia Königsdorff praelaudato Monasterio uniatur.*

Rebus ita dispositis Abbas et Monachi dicti Monasterii supplicem Datariae Apostolicae porrexerunt libellum, quo postularunt gratiam sibi, ut supra, concessam pontificia authoritate confirmari. At eorum instantiae sese opponentibus dicto Nicodemo Samuveber et Clero, qui Capitulum, ut aiunt, rurale Dioecesis Frisingensis constituit, Eminentissimus Pro-Datarius cognitionem controversiae hinc exortae super petita concessione apostolici beneplaciti supremo huic Tribunali delegavit.

Praecipua rationum momenta, quibus praefatus Nicodemus propugnat, assertam gratiam ab Apostolica Sede non esse confirmandam, haec sunt: primo, quod iuxta facti speciem mox descriptam agatur de unione Parochialis ecclesiae *subiective* facta praelaudato Monasterio, eaque proinde tamquam iusta causa et necessario Patroni consensu destituta sit omnino irrita et invalida; ut in cap. *Exposuisti* 33, *de praeben.*, in cap. *Pastoralis* 7, *de donat.;* secundo, quod eadem unio utpote stipulata favore Monasterii existentis intra limites alterius Dioecesis nempe Augustanae, nedum adversetur sanctioni Sacri Concilii Trid., Sess. 24, cap. 13, *de ref.;* verum etiam alteri eiusdem Concilii decreto, Sess. 14, cap. 9, *de ref.;* et tertio, quia veteribus quoque canonicis sanctionibus vetitum est Beneficia saecularia, quibus etiam animarum cura adnexa est, personis Regularibus conferre, cap. *Cum de Beneficio, de praebend., in* 6, cap. *Nullus, de elect.* eod. lib. 6, Clement. *Ne in agro, de stat. monach.*, et constat ex pluribus huius Sacrae Congregationis resolutionibus, quae relatae fuerunt in una *Constantien.*, 20 novembris superioris anni.[1]

Verum Abbas et Monachi dicti Monasterii, ne petitum apostolicum beneplacitum sibi denegetur, potissimum eo vires intendunt, ut ob peculiares circumstantias in hypothesi occurrentes controversam permutationem in evidentem utilitatem tam Monasterii, quam ecclesiae Parochialis de Königsdorff, atque in commodum Parochi ecclesiae Tolz et dicti Cleri Dioecesis Frisingensis cessuram esse. At in *Legionen.*, die 24 aprilis 1723 haec Sac. Congregatio similem unionem PP. Iesuitis non permisit.[2]

Ponderatis itaque iuribus in utramque partem afferendis, onus erit Eminentiarum VV. respondere:

An beneplacitum apostolicum sit concedendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 76-79].

[1] Cf. N. 3435.
[2] Cf. N. 3258.

3444.

S. C. C., *Cremonen.*, 20 aug. 1735.

Descripta invenitur haec causa in folio Congregationis diei 23 iulii 1729, resoluta vero die 13 augusti eiusdem anni, [1] ac post novum causae examen die 28 martii 1733. [2] Verum huic ultimae resolutioni non acquiescens praefatus Abbas, impetrato novae audientiae beneficio, allatisque nonnullis documentis, quibus submoveri contendit exceptiones contra dicti periti relationem promotas, ab Eminentiis VV. efflagitat, ut declarare dignentur:

An, et in qua summa dos sit supplenda, a quo tempore, et a quibus, in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decretis sub die 28 martii 1733. [3]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 115].

3445.

S. C. C., *Oritana*, 20 aug. 1735.

Sacerdos Ioannes Donatus de Hyppolito cum Presbyteros quosdam veluti plurium delictorum reos, et alterum ex illis de inhonesta consuetudine cum Caietana Leo apud Episcopalem Curiam criminatus fuisset, die 28 aug. 1733 ab eadem Curia citatus fuit ad personaliter comparendum infra biduum sub poena ducatorum biscentum, et in subsidium excommunicationis, ad informandum super infamia memoratae Caietanae Leo irrogata, necnon super praetensa seductione testium, quos ad probanda delata crimina induxerat. Deindeque sub obtentu, quod intra terminum sibi praefixum non comparuerit, nulla praemissa citatione eius contumaciam incusante, eiusdem Episcopalis Curiae decreto mobilia, pecuniae et alia quaecunque in domo dicti Sacerdotis adinventa sequestro mancipata sunt.

Appellationem ab hisce actis interiecit Ioannes Donatus ad Metropolitanam Curiam Tarentinam, quae pro utroque effectu, tam suspensivo, quam devolutivo illam admisit, inhibuitque Curiae Episcopali, ne ulterius in causa procederet, datis etiam literis compulsorialibus pro transmissione actorum, reiectaque appellatione, quam eadem Episcopalis Curia ad Apostolicam Sedem postmodum interposuerat. At quia Metropolitanae decretis parere detrectans Curia Oritana institit coram hac Sacra Congregatione, ut causam istam ad se spectare declararet, ac interea temporis, nempe sub diem 14 ianuarii superioris anni praecepit, frumentum, mobilia, bona sequestro iampridem mandata, necnon alia subinde invecta e domo dicti Ioannis Donati, extrahi ac venum exponi, conquestus propterea idem Ioannes Donatus, haec omnia veluti commissa in spretum litis pendentiae attentatorum labe infecta esse, proindeque rigorose purganda, obtinuit nonnulla decreta petitioni suae conformia.

[1] Cf. N. 3351.
[2] Cf. N. 3400.
[3] Cf. N. 3481.

Post haec Episcopus Oritanus ex informata, ut aiunt, conscientia per annum a divinis suspendit memoratum Ioannem Donatum, qui modo propugnans, decreta reportata pro attentatorum purgatione confirmanda esse, iniustam vero declarandam suspensionem mox enunciatam, et e contra nullo attentatorum vitio laborare sententiam Vicarii Generalis Curiae Metropolitanae, qua die 25 iunii proxime praeteriti revocatum fuit praecedens Curiae Episcopalis decretum, supplicat responderi:

1. *An constet de attentatis, ita ut sint rigorose purganda in casu?*
2. *An suspensio a divinis lata contra Sacerdotem Ioannem Donatum de Hyppolito per Episcopum Oritanum ex informata conscientia sustineatur in casu?*
3. *An sententia per Vicarium Generalem Tarentinum Iudicem Metropolitanum favore dicti Sacerdotis Ioannis Donati de Hyppolito lata in gradu appellationis a decreto executionis poenarum contumacialium facto per Curiam Oritanam fuerit attentata in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Dilata, et scribatur Episcopo, ut exprimat causas intra mensem omnino.

Ad 3. Negative. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 114].

3446.

S. C. C., *Ianuen.*, 10 sept. 1735.

Cum nomine populi Villae Frassinelli sub annum 1733 porrectus fuisset Archiepiscopo Ianuensi supplex libellus, quo recensitis pluribus defectibus Iacobi Antonii Mutii Parochi eiusdem loci, postulabatur, ut malis inde promanantibus opportunum remedium adhiberetur, Archiepiscopus ei praecepit, ne ab Urbe Ianuae, ubi tunc moram trahebat, sub poena suspensionis a divinis discederet, mandavitque Praeposito terrae Crucis, ut processum super defectibus illi impictis conficeret. Iussa fecit Praepositus, constructumque processum transmisit ad Curiam Archiepiscopalem, in qua memoratus Parochus post varias protestationes interea emissas examini subiectus fuit coram Vicario Generali, cui subinde exponens Ioannem Baptistam Fontana, Lazarum et Angelum Mariam Poirè, quos vocant *Caporali della Villa di Frassinello*, nedum sibi praestitisse impedimentum liberae decimarum primitiarum exactioni, verum etiam istas exegisse, necnon pluribus violentiis tam in ecclesia, quam in domo parochiali perpetratis, ecclesiasticae iurisdictionis exercitium impedivisse: instetit, ut iidem debitis poenis plecterentur. At Vicarius Generalis, intimato prius assertis Caporalibus praecepto, ut liberam statim dimitterent tam ecclesiam, quam domum parochialem, utque primitias ad

[1] Cf. N. 3448.

Parochum spectantes exigere non auderent, eos postea a quibusvis censuris inde forsan contractis *ad cautelam tantum* absolvit, declaravitque, contra *eosdem, tamquam sponte comparentes, non esse ad ulteriora procedendum.*

Post haec idem Vicarius Generalis sub obtentu nimiae aversationis a toto populo Frassinelli adversus dictum Parochum conceptae, sibique pluries expositae, die 19 ianuarii 1734, non obstante appellatione ab eodem Parocho ad Sanctam Sedem interiecta et, uti asseritur, in suspensivo ab Archiepiscopali Curia admissa, primum decrevit, Parochiali ecclesiae deputandum esse Oeconomum, deinde vero subiiciente eodem populo plures errores et defectus a praemisso Parocho admissos fuisse in libris Baptismorum, Nuptiarum et Defunctorum, constructo super his novo processu, sententiam protulit, qua *prohibuit Rectori accessum ad Parochialem, et in eius Oeconomum confirmavit Rev. Chielli; in reliquis mandavit, non esse ad ulteriora procedendum contra Rectorem occasione contentorum in processu, salvo iure procedendi super assertis defectibus libri Parochialis*, neglectaque appellatione rursus a Parocho interposita, portionem fructuum dictae ecclesiae praefato Oeconomo assignavit ea sub lege, quod iste fructus superextantes apud se retineret.

His in facto summatim relatis placeat Eminentiis VV. respondere:

I. *An constet de assertis excessibus admissis a Caporalibus Villae Frassinelli, suisque adhaerentibus tam in usurpatione primitiarum, quam in impedimento praestito earum exactioni ac ecclesiasticae iurisdictioni, necnon de praetensis violentiis patratis in ecclesia atque aedibus canonicalibus?* Et quatenus affirmative:

II. *An iidem Caporales aliique ipsis adhaerentes incurrerint in censuras Summo Pontifico reservatas?* Et quatenus affirmative:

III. *An sustineatur decretum absolutorium a dictis censuris latum ab Ordinario in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata et interim nomine Sac. Congregationis deputetur Oeconomus a Parocho nominandus et ab Archiepiscopo approbandus, assignata eidem congrua lib. 18 in singulos menses; reliqui vero redditus Parochiae, necnon decimae, quae manent titulo depositi penes Praepositum Terrae Crucis, libere et integre consignentur Parocho. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 123-125].

3447.

S. C. C., *Nucerina*, 10 sept. 1735.

Facti series exposita fuit in folio diei 3 iulii 1729. [2] Verum P. Nicolaus Lipsi postulabat, ut praevio recessu a decisis, professio, quam asserebat per metum sibi a patre incussum emisisse, irrita declararetur. Sed quia petitioni Oratoris opponebatur, quod cum eius Pater ante diem professionis obiisset, ac ipse certior iam factus esset de illius morte a P. Ioanne Maria Rossi,

[1] Cf. N. 3468.
[2] Cf. N. 3350.

cessat metus causa, ac proinde libere solemnem votorum formulam conceperit: idem Orator propositi tenax P. Ioannem Mariam in sua depositione mendacem ostendere satagit, metusque causam sibi, licet paternae mortis conscio, haudquaquam cessasse contendit, quippe quia superstites adhuc erant fratres, a quibus una simul cum patre fuerat ille sibi iam pridem incussus. Onus itaque erit Eminentiarum VV. perpensis tum veteribus, tum novis iuribus circumferendis, statuere:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Praevio recessu a decisis, constare de nullitate professionis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 122].

3448.

S. C. C., *Oritana*, 24 sept. 1735.

Discussa fuit haec causa atque resoluta die 20 augusti vertentis anni. [1] Verum quia adversus hanc resolutionem nomine Episcopi Oritani, qui asserta sua iura sub illam diem deducere neglexit, impetratum fuit novae audientiae beneficium: discutiendum proponitur consuetum dubium:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis et ad mentem, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 138].

3449.

S. C. C., *Mediolanen.*, 24 sept. 1735.

Sanctus Carolus Borromaeus in pastorali visitatione sub annos 1583 et 1584 peracta deprehendens, curam populi, qui per diversa et remota loca diffusus subest Parochiali et Collegiatae Ecclesiae S. Victoris in Oppido Rhaudi existenti, non satis recte administrari posse ab illius Praeposito, cui ea incumbit, ut spirituali animarum detrimento inde promananti occurreret, ex nonnullis bonis ad Praepositum spectantibus binos erexit Canonicatus sub onere eumdem Praepositum in eiusdem curae animarum exercitio coadiuvandi; idque in obsequium tanti Erectoris ab omnibus iis, qui enunciatos Canonicatus obtinuerunt, ad haec usque tempora observatum est.

Verum quia Carolus Andreas Fassius et Carolus Ioseph Pirovanus praefatos Canonicatus sub enunciato onere assecuti, coeperunt illud paulatim ita negligere, ut absque memorati Praepositi licentia a Parochiali ecclesia discederent, spiritualibus populi necessitatibus nollent etiam accersiti accurrere, nec eidem Praeposito in iis, quae animarum curam concernunt, obtemperare, idcirco Vicarius Generalis, conquerentibus de huiusmodi negligentia non solum Petro Antonio Brenta perpetuo Coadiutore Gasparis Castellani

[1] Cf. N. 3445.

moderni Praepositi, verum etiam altero ex Sindicis dicti Oppidi: commisit prius Visitatori illius regionis, ut si ea, quae tam a memorato Petro Antonio Brenta, quam ab altero ex dictis Sindicis exposita fuerunt, veritate niti comperiisset, praedictos Canonicos de munere suis Canonicatibus adnexo moneret; subinde vero attenta Visitatoris relatione, praecepit, ut iidem Canonici Coadiutores sive a populo sive a Praeposito vocati ad Sacramenta ministranda aut alias parochiales functiones explendas, debeant sub poena scutorum 25, nulla interposita excusatione, accedere.

Adversus hoc praeceptum provocarunt memorati Canonici ad hanc Sacram Congregationem, cuius supremo iudicio cum hodie discutienda proponantur septem infrascripta dubia, dictus Petrus Antonius proferens relationem eiusdem Vicarii Generalis, exposita facti serie, decretum suum a quavis obiectione vindicare satagentis, eo potissimum conatur, ut ostendat, animarum curam tam actualem, quam habitualem unice residere penes Praepositum, quippe qui sit verus et unicus dictae Ecclesiae Parochus, praefati vero Canonici simplices illius Coadiutores; hoc enim posito, confidit votis compotem fieri posse circa ea omnia, de quibus disceptari contingit in dictis dubiis, quae sunt:

I. *An, et quomodo Canonici Coadiutores Ecclesiae Collegiatae et Parochialis Rhaudi teneantur obedire Praeposito in eo, quod respicit exercitium curae animarum?* Et quatenus affirmative: *quomodo et qua poena multari possint in casu contraventionis in casu?*

II. *An praedicti Coadiutores Canonici vocati pro explenda aliqua functione parochiali teneantur statim accurrere ad Ecclesiam, nisi sint legitime impediti, et quatenus non accurrerent, possint a Praeposito puniri, et qua poena in casu?*

III. *An, vocato Praeposito pro aliqua functione parochiali, ipse possit eam iniungere alicui ex Coadiutoribus etiam in casu, quo non sit legitime impeditus in casu?*

IV. *An in concursu plurium functionum parochialium eodem tempore explendorum possit Praepositus eligere illam, quae sibi magis libuerit in casu?*

V. *An praedicti Canonici Coadiutores possint discedere et abesse a paroecia absque expressa licentia Praepositi?* Et quatenus negative:

VI. *An teneantur praedicto Praeposito allegare causam absentiae et impedimenti in casu?*

VII. *An liceat Canonicis Coadiutoribus edere parochianis aliquam attestationem ad munus parochiale spectantem, inconsulto Praeposito in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, non retardata interim executione decreti Vicarii Generalis. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 137].

[1] Cf. N. 3452.

3450.

S. C. C., *Privernen.*, 24 sept. 1735.

Societas sub titulo Sanctae Mariae de Suffragio erecta in ecclesia S. Ambrosii extra moenia Civitatis Priverni, anno 1646 obtinuit a Capitulo Ecclesiae S. Mariae tunc Collegiatae, nunc vero Cathedralis, facultatem erigendi cappellam in dicta eius Ecclesia, ibique collocandi simulacrum Beatissimae Virginis.

Cum autem numerus Confratrum subinde ita excreverit, ut memorata Ecclesia S. Ambrosii tum ob loci angustiam, tum ob eius situm extra moenia pluribus sacris functionibus piisque exercitiis, quae modo a Societate peragi solent, haud satis apta dignoscatur, Confratres praedicti comparato sibi nuperrime quodam hospitio intra Civitatem posito, statuerunt ecclesiam ibi construere, et ad istam enunciatum simulacrum Beatissimae Virginis ab Ecclesia Cathedrali transferre. At erectioni novae huius ecclesiae, quae a Cathedrali triginta, ut aiunt, cannis distaret, sese opposuit Capitulum, quo postulante, ut meditata constructio, veluti non leve cultui eiusdem Cathedralis Ecclesiae ac iuribus parochialibus detrimentum allatura, prohibeatur, disceptare oportet dubia, quae infra describentur.

Ad eorum itaque decisionem notandum in iure est, oratorium aut ecclesiam Episcopi authoritate, Parocho licet dissentiente, intra limites eius paroeciae construi posse, dummodo iura parochialia in ipsius erectione praeserventur ac illaesa maneant iuxta textus in can. *Quicumque* 16, quaest. 1, can. *Rem*, et can. *Placuit*, *de consecr.* dist. 1, cap. *Ad haec*, *de religios. domib.*, et cap. 2, *de eccles. aedificand.*; itidemque licitum esse absque consensu Parochi in oratorio seu ecclesia recens aedificata quascumque functiones ecclesiasticas expleri Missamque celebrari eo etiam tempore, quo in parochiali ecclesia celebratur, aut divina officia decantantur, nisi Episcopus aliter statuendum censuerit, uti rescriptum fuit a Sacra Congregatione in *Forolivien. Iurium Parochialium*, 18 novembris 1684, ubi proposito hoc dubio: *An Beneficiatus seu Rector in dicta sua ecclesia Sanctae Mariae possit Missam celebrare ante Missam a Parocho celebratam*, responsum fuit: *Affirmative, nisi aliter Episcopus rationabiliter disponat*, ut in Lib. 34 Decr., pag. 389.

Placeat igitur Eminentiis VV. pronunciare:

1. *An sit locus constructioni novae ecclesiae in loco, de quo agitur?* Et quatenus affirmative:

2. *An eodem tempore, quo celebrantur in Cathedrali divina officia, liceat Confratribus in illa explere proprias eorum functiones?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative, de licentia Episcopi, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 135].

3451.

S. C. C., *Perusina*, 19 nov., 1735.

Ad dirimendas contentiones inter Episcopum et Clerum tam urbanum quam suburbanum Civitatis Perusiae super Cathedratici solutione exortas, inspectis iis, quae alias deducta fuerunt in foliis dierum 8 maii superioris anni in *Maceraten. Cathedratici*,[1] 22 eiusdem mensis in *Asculana Cathedratici*,[2] 24 iulii in *Firmana Cathedratici*,[3] 18 decembris dicti anni in *Assisien.*,[4] necnon ponderatis iuribus utrinque circumferendis, dignabuntur Eminentiae VV. respondere dubiis, quae mox indicantur:

1. *An cathedraticum debeatur Episcopo ab ecclesiis existentibus in asserta quasi possessione centenaria vel immemorabili illud non solvendi?* Et quatenus affirmative:

2. *An debeatur iuxta Concilium Romanum et taxam in eo praefinitam, sive potius iuxta asserta decreta Synodalia Cardinalis Torres anni 1632 et Episcopi de Bobus anni 1726?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative quoad primam partem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 150].

3452.

S. C. C., *Mediolanen.*, 3 dec. 1735.

Dilata fuit resolutio horum dubiorum in Congregatione diei 24 septembris anni vertentis.[5] Quare repropositis iisdem

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative ad formam decreti Vicarii Generalis, moderata tamen poena in summa arbitrio Eminentissimi Archiepiscopi praefigenda.

Ad II. Affirmative quoad primam partem; quo vero ad secundam provisum in superiori.

Ad III. Negative.

Ad IV. Affirmative.

Ad V. Negative,

Ad VI. Affirmative.

Ad VII. Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 153].

[1] Cf. N. 3423.
[2] Cf. N. 3424.
[3] Cf. N. 3429.
[4] Cf. N. 3438.
[5] Cf. N. 3449.

3453.

S. C. C., *Leopolien.*, 14 ian. 1736.

Contendens Capitulum Ecclesiae Metropolitanae, nulliter ac illegitime electum fuisse in Vicarium Capitularem Canonicum Samuelem Glouvinski Episcopum Hebronensem, qui pridem fuerat Vicarius Generalis et Suffraganeus Archiepiscopi nuper defuncti, ac una simul exponens, plures ab eo occasione huiusce muneris in dies patrari excessus, illumque prae ceteris non semel admisisse, ut literas dimissorias etiam non arctatis intra annum sedis vacantis concesserit, supplex a Sanctissimo D. Nostro postulavit, ut suprema sua authoritate eumdem Canonicum et Episcopum Samuelem ab officio praedicto removeret. Preces istae Capituli fuerunt a Sanctitate Sua remissae ad hanc S. Congregationem, cui e converso memoratus Samuel Glouvinski supplicem porrexit libellum, in quo refert, se valde metuere, ne ob machinationes Antonii Brzescianski Canonici et Praepositi eiusdem Metropolitanae iamdudum sibi infensi violenter privetur officio Vicarii Capitularis.

Triplici nomine authumat Capitulum irritam fuisse controversam Vicarii Capitularis electionem: primo, quia perperam electus fuerit contra expressam sanctionem Concilii Tridentini, Sess. 24, cap. 16, *de ref.* Samuel Doctoris laurea non insignitus, cum de cetero non deeessent in Capitulo Canonici Doctoratus praerogativa decorati; secundo, quia electio palam et publice peracta fuerit, non autem per secreta suffragia; et tertio, quia electio non processerit a maiore parte Capituli, sed falso ac artificiose extorto quodam electionis instrumento, perinde ac si dictae electionis actus legitime fuisset expletus. Ad haec subiicit plurimos eiusdem Samuelis excessus, quibus concurrentibus, seposita etiam nullitate electionis, contendit, eum esse removendum ab officio Vicarii Capitularis.

Nuncius Apostolicus refert, praefatum Canonicum Samuelem Glouvinski unanimi voto eorum, qui interfuerunt Capitulo, habito die 9 decembris 1733, electum fuisse in Administratorem seu Vicarium Capitularem pro toto tempore sedis vacantis. Cumque idem Canonicus fuerit Vicarius Generalis Episcopi defuncti, et subinde in Episcopum Hebronensem consecratus, censet, illius electionem sustineri, tametsi Doctoratus laurea non sit insignitus, subditque praeterea eumdem Vicarium Capitularem literas dimissoriales infra annum tradidisse dumtaxat Andreae Scibor Subdiacono, et ad Sacerdotium arctato ratione oneris Missas in Cathedrali Ecclesia celebrandi, ac semel dedisse facultatem Episcopo Camenecensi tunc temporis Leopoli commoranti, ut posset Ordines conferre religiosis illis, qui dimissorias a suis Superioribus obtinuerant, proindeque nil relevare decretum Capitulare, quo idem Vicarius fuit ab officio et Beneficio suspensus.

His igitur ob oculos habitis, poterunt Eminentiae VV. deliberare:

I. *An electio Canonici Glouvinski in Vicarium Capitularem Leopoliensem sustineatur?* Et quatenus affirmative:

II. *An sit locus illius remotioni, et quomodo sit providendum in casu?*
Die, etc. Sacra etc. respondit ad I. Affirmative.
Ad II. Negative.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 182-185].

3454.

S. C. C., *Derthonen.*, 14 et 28 ian. 1736.

Incolae Villarum, quae vulgo nuncupantur *Nenno superiore, Nenno inferiore, Ripa, Caserza, Cornareto* et *Canavelle*, quaeque parochiali iure suberant ecclesiae Sanctae Mariae in pago *Vaccarezza* erecta, sub annum 1730 exponentes, praefatas Villas a dicta Parochiali ecclesia longe dissitas esse, viam praeterea non solum arduam, sed etiam periculosam, hyemali praesertim tempore ob nivem et glaciem, quae iter obsidet, et ob torrentem seu rivum, quo ea interscinditur, indeque fieri, ut neque ecclesiastico praecepto Missam audiendi satisfacere, neque fidei rudimenta a Parocho accipere possent, saepiusque etiam sine extrema Sacramentorum expiatione et Parochi assistentia decedere cogerentur: primum coram Episcopo, deindeque remissa ex decreto Episcopi eorum petitione *ad Curiam prout de iure*, coram Vicario Generali supplices insteterunt, ut divulsis a veteri Parochia S. Mariae Villis mox enunciatis, in commodiori loco novam Paroeciam erigeret, eiusque Rectori competentem portionem vel ex reditibus antiquae Parochiae ad congruam utriusque Parochi sustentationem, uti asseruerunt, idoneis constituere dignaretur, vel ad eam constituendam, si necesse foret, populum in praedictis Villis commorantem compelleret.

Cum autem petitae erectioni novae huius Parochiae contradictores se praebuissent Franciscus de Arpe, Rector praefatae Parochialis ecclesiae, necnon Praefecti Societatum, quae ibi institutae reperiuntur, Vicarius Generalis commisit Archipresbytero Rocchaefortis Vicario foraneo, ut super iis, quae ab Oratoribus exposita fuerant, processum conficeret. Cumque idem Vicarius Generalis citato auditoque praefato Parocho Vaccaritiae existimaret, concurrere causas approbatas ab Alexandro III in cap. *Ad audientiam, de eccl. aedific.* et a Sac. Concilio Tridentino, cap. 4, Sess. 21, *de ref.*, sub diem 5 martii 1732 definitiva sententia memoratarum Villarum a Parochia dismembrationem ac pro dicto effectu ecclesiae sub titulo S. Annae loci *Nenni* in novam ecclesiam Parochialem faciendam erectionem pronunciavit. Postmodum vero contendentibus hominibus Villarum *Casertiae et Canavellarum* novam Parochiam erigi debere in ecclesia praefatae Villae *Casertiae*, uti antiquiore et magis commoda, non autem in pago *Nenni inferioris*, memoratus Parochus hac arrepta occasione iterum insurrexit adversus praedictam dismembrationem sub eo obtentu, quod habitatores Villarum *Moglia, Ulmo* et *Sorrive* peractae dismembrationi dissentirent. At Vicarius Generalis in sequelam praecedentis sententiae ex silentio et acquiescentia Parochi, uti asseritur, in rem iudicatam transactae, alteram edidit sententiam, qua constituit tam veteri quam novo Parocho congruam portionem. Postremo

praefati homines in executionem huius sententiae, visitata per antedictum Vicarium Foraneum ecclesia S. Annae, eaque reperta sacris supellectilibus sufficienter instructa, et incolis Villarum, quae fuerant ab antiqua Parochia dismembratae, commoda, praevia obligatione, qua se adstrinxerunt praestare novo Parocho annuas libras 80, novamque Parochiam de omnibus necessariis providere, postularunt, ut novus Parochus deputaretur, quem Episcopus revera deputavit.

Verum quia Franciscus de Arpe inhaerens recursui ad Supremum hoc Tribunal habito sub annum 1733 contendit, enunciatam dismembrationem ex multiplici capite irritam, et iniustam esse, quippe quae facta fuerit absque debitis solemnitatibus et legitima causa, seque inde laesum fuisse tum quia congrua portio in scutis 100 monetae Romanae ei relicta non fuerit, tum etiam quia nullum ius quoad praeeminentias super nova Parochia illiusque Rectore reservatum fuerit: ideoque posthabita non solum litis pendentia, sed etiam Episcopi et huius Sac. Congregationis inhibitione, decimas ab incolis Villarum *Moglia, Ulmo* et *Sorrive* exegit, ibique parochiales functiones peregit, datis propterea semel atque iterum literis Episcopo Derthonensi, ut Sacram Congregationem hac de re instructam redderet, receptaque eius relatione, Eminentiae VV. rogantur, expensis iuribus late in utramque partem circumferendis infrascripta dubia sapientissimo oraculo decidere:

1. *An, et de quibus locis seu Villis sustineatur dismembratio, de qua agitur, facta ab ecclesia Parochiali Vaccaritiae?* Et quatenus affirmative:

2. *An sustineatur erectio in novam Parochialem ecclesiae S. Annae Villae Nenni inferioris, seu potius fieri debeat in ecclesia Villae Casertiae in casu?*

Die 14 ianuarii 1736: Non proposita.

Die 28 ianuarii 1736, Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative de omnibus locis in sententia Ordinarii.

Ad 2. Affirmative quoad primam partem, et negative quoad secundam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 185-188].

3455.

S. C. C., *Augustana*, 3 et 24 mart. 1736.

Anno 1663 Ordinarius Augustanus duo Beneficia in Oppido Gemphing sub onere residentiae ac sub reservatione iurispatronatus favore Monasterii S. Walburgae Eustadii iampridem erecta, quorum alterum *Praebenda*, alterum *Primissaria* nuncupabatur, sub obtentu, quod eorum annui reditus ob temporum iniuriam adeo decrevissent, ut congruae illa obtinentium sustentationi non sufficerent, in administrationem seu oeconomiam concessit Rectori pro tempore Parochialis Ecclesiae ibidem existentis, lege tamen adiecta, ut iuxta assertam consuetudinem Dioecesis Augustanae quolibet anno licentiam ea administrandi ab Episcopali Curia impetrare teneretur.

Haec eadem Beneficia sub annum 1712 Vitus Christophorus Schillingh, Rector praefatae Parochialis, occasione istam cum alia permutandi, cessit Benedicto Grienwald, qui promisit alterum ex dictis Beneficiis *Praebendam*

nuncupatum ad nutum et dispositionem Abbatissae memorati Monasterii veluti eorum patronae intra decennium dimittere. Verum quia elapso iamdudum decennio, pollicitam Beneficii dimissionem Benedictus explere neglexerat, eum Vicarius Generalis in pastorali visitatione anno 1734 peracta dicto Beneficio privavit, subindeque ad praesentationem Abbatissae illud contulit Presbytero Antonio Merckl, qui, licet eius possessionem capere curaverit, nullos tamen fructus, utpote a praefato Benedicto violenter, ut asserit, occupatos, adhuc percipere potuit. Quapropter bina dubia, quae inferius describentur, in hodierno Consessu postulat definiri.

Momentum causae in eo versari videtur, num controversum Beneficium reipsa vacans dici posset eo tempore, quo collatum fuit Antonio Merckl; hoc enim posito, contenditur, valide potuisse a Vicario Generali conferri; Benedictum vero nedum teneri ad restitutionem fructuum decursorum a die collationis seu institutionis habitae ab Antonio, verum etiam ad extradendos illos omnes, quos sibi usurpavit post dictum decennium, veluti mala fide perceptos, iuxta textus in cap. *Cum vos, de offic. Ordinarii*, cap. *Praesenti* et cap. *Quia saepe*, eodem tit. in 6. Duplici autem nomine praetenditur hoc Beneficium tunc temporis vacasse. Primo, quia adnexum habens ex lege fundationis onus residentiae ab eius titulari explendae, foret omnino incompatibile cum alio quocumque Beneficio residentiali, adeoque sine dispensatione apostolica retineri non posset cum ecclesia Parochiali, sed ipso iure vacaverit ex sacrorum canonum sanctione in cap. *De multa, de praebend.* et ex lege Tridentini Concilii, Sess. 7, cap. 4 et Sess. 24, cap. 17, *de ref.* Secundo, quia tempore, quo Benedictus obtinuit Parochialem cum duobus memoratis Beneficiis, istorum annui reditus iam essent eo usque adacti, ut ununquodque eorum ad congruam vitae sustentationem sufficere posset, proindeque Ordinarius, qui non duo tantum, sed tria uni Benedicto contulit Beneficia, nulliter id peregerit, adversante potissimum Tridentino, dicta Sess. 24, cap. 17, *de ref.*, cui consonant Synodales Constitutiones Dioecesis Augustanae, cap. 5, num. 4; praesertim vero, cum Episcopus tertium Beneficium conferre nequeat Clerico possidenti alia duo, licet istorum coniuncti proventus impares sint eius sustentationi, uti decisum fuit ab hoc Supremo Tribunali in *Aquilana*, 14 augusti 1632. [1] Praeterea, ne adversus praemissa excipi possit, Beneficia, de quibus agitur, unita seu incorporata fuisse ecclesiae Parochiali, Promotor fiscalis Curiae Ecclesiasticae, qui collationem *Praebendae* factam Antonio Merckl tueri nititur, quamcumque eorum unionem satis excludi putat, tum quia Parochus antecessor in enunciata permutatione declaravit, se cedere Parochiam cum praedictis duobus Beneficiis *alias non incorporatis*, tum quia ipsemet Benedictus eorum cessionarius sese palam obstrinxit alterum ex eis veluti a Parochia separabilibus libere post decennium dimittere.

At opponit Benedictus agi de Beneficio usque ab anno 1663 Parochiali ecclesiae unito. Ceterum existimat, sibi nequaquam officere, quod in actu praesentationis obtentae ab Abbatissa Monasterii S. Walburgae adiecta

[1] Cf. N. 2545.

fuerit conditio dimittendi intra decennium alterum ex memoratis Beneficiis Parochiali unitis, tum quia huiusmodi lex neque a patrono, neque ab Ordinario apponi potuerit, cum sacri canones vetent Beneficium perpetuum ad certum tempus conferri, tum quia controversa dimissio alterius ex dictis Beneficiis conventa fuerit quoad *Praebendam*, non autem quoad *Primisseriatum*, de quo nunc agitur.

Iura circumferuntur. Onus itaque erit Eminentiarum VV. rescribere:

1. *An institutio Beneficii facta in personam Antonii Merckl sustineatur in casu?*

2. *An, et quinam fructus sint restituendi in casu?*

Die 3 martii 1736: Non proposita.

Die 24 martii 1736 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative, a die institutionis Antonii Merckl, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 204, 209].

3456.

S. C. C., *Tricaricen.*, 24 mart. 1736.

Episcopus Tricaricensis inhaerens decreto Sacri Concilii Tridentini, Sess. 23, cap. 18, *de ref.* consuetos Seminarii Deputatos elegit, oeconomica eiusdem Seminarii administratione ipsis tributa; at cum subinde deprehenderit eosdem Deputatos concredito munere minus recte perfungi adeo, ut iuxta sententiam eius iussu editam a Canonico Nicolao Pagetti comperti fuerint Seminarii debitores in summa ducatorum 1195, 1, 19, ulteriorem ipsius Seminarii administrationem eis interdixit, indeque orta est occasio disceptandi dubia, quae inferius describentur.

Episcopus, cuius tantum iura hactenus allata sunt, propugnat primo, oeconomicam Seminarii administrationem per se ipsum non autem per dictos Deputatos exerceri debere iuxta mentem ipsius Sacri Concilii Tridentini, cit. cap. 18, Sess. 23, *de ref.*; secundo, constare de insufficienti redditione rationis administrationis per dictos Deputatos exercitae, eo quia reliquum pecuniae una cum capsa depositi penes ipsos existentis non restituerint; et tertio denique Canonicum Ioseph Filliucci unum ex prefatis Deputatis ob plures, quos in dicta administratione patravit excessus, ab officio Deputati esse removendum.

Quaedam Sacrae huius Congregationis decreta, quae ad decisionem 1 et 3 dubii nonnihil conferre videntur, praestat innuere, videlicet in *Oscen.*, mense octobris 1585, [1] in *Caurien.*, 5 octobris 1594; [2] itemque in *Salernitana*, mense iulii 1589, [3] in *Papien.*, 7 iunii 1591, [4] in *Sarzanen.*, 25 iunii 1639, [5] denique in *Fundana*, 26 martii 1689. [6]

[1] Cf. N. 2144.
[2] Cf. N. 2274.
[3] Cf. N. 2211.
[4] Cf. N. 2233.
[5] Cf. N. 2606.
[6] Cf. N. 2910.

Placeat igitut Eminentiis VV. rescribere:

1. *An administratio oeconomica Seminarii exerceri debeat per Episcopum, vel potius per Deputatos?*

2. *An constet de sufficienti redditione rationis administrationis exercitae per Deputatos Seminarii?*

3. *An sit locus remotioni Canonici Filliucci Deputati Seminarii in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Administrationem competere Episcopo cum Consilio Deputatorum, praeterquam in exactione, quae spectat ad solum Episcopum.*

Ad 2. *Negative, et Episcopus procedat prout de iure contra debitores.*

Ad 3. *Affirmative.*

[Thesaurus Resolutionum, tom 7, p. 211-213].

3457.

S. C. C., *Nullius Orbetelli*, 28 apr. 1736.

Parochialem ecclesiam S. Mariae loci Orbetelli Prioratum nuncupatam clar. mem. Cardinalis Farnesius, Abbas Commendatarius Monasterii SS. Vincentii et Anastasii ad Aquas Salvias anno 1582 in Collegiatam erexit, eamque constare voluit ex uno Priore Archipresbytero, *qui inibi caput existeret et principaliter curam animarum huiusmodi exerceret*, necnon ex quatuor Canonicis, *qui simul cum dicto Archipresbytero Capitulum eiusdem Ecclesiae constituerent, Horas Canonicas, Missas et alia divina officia celebrare et personalem residentiam facere, ac in animarum curae exercitio eundem Archipresbyterum coadiuvare et deservire tenerentur*. In executionem vero huiusmodi erectionis primum clar. mem. Cardinalis Aldobrandinus, cui post obitum Cardinalis Farnesii Abbatia dicti Monasterii commendata fuit, in visitatione anno 1591 peracta decrevit: *che il Priore debba servire alla detta cura dell'anime per se stesso due settimane, e li quattro Canonici una settimana per uno, cioè di sei settimane due ne tocchino al Priore e quattro alli Canonici, dichiarando, che questo s'intende solo quanto al dar il SS.mo Sacramento agl'infermi, battezar, dar l'estrema unzione, e non quanto al dir delle Messe ecc.* Deindeque Pater Io. Bruno Societatis Iesu a praefato Eminentissimo Abbate deputatus ad visitationem dictae Collegiatae Ecclesiae duo edidit decreta, alterum an. 1592 ita conceptum: *Ciascuno nella Domenica della sua settimana, o nelle Feste principali ecc. faccia il sermone al popolo per incamminarlo nella strada della salute;* alterum vero sub annum 1596 in haec verba: *Li sermoni ordinati si faccino dal Priore e Canonici nei giorni festivi, per espediente il faccia l'Ebdomandario, che dice la prima Messa la mattina, nella quale potrà annunciare le Feste et istruire et esortare il popolo alla pietà.*

Legi in Bulla erectionis adiectae, necnon relato Decreto Eminentissimi Aldobrandini obsequentes memorati Canonici hebdomadis sibi assignatis Archipresbyterum coadiuvantes animarum curam in iis, quae Sacramentorum administrationem concernunt, exercuerunt; at quia Archipresbyter contendit, eos teneri diebus Dominicis aliisque festis de praecepto, quibus animarum cura ab ipsis exerceri debet, inter Missarum celebratione populo praedicare eique catechismum facere iuxta posteriora decreta, ut supra a Visitatore per Eminentissimum Abbatem deputato edita, et e converso iidem Canonici praemittentes in facto animarum curam principaliter incumbere dicto Archipresbytero, seque esse simplices illius Coadiutores, nec ullius roboris esse praedicta sacrae visitationis decreta, tum quia Bullae erectionis et censurae sacrorum canonum adversentur, tum etiam quia constet ea executioni nunquam demandata fuisse: authumant, se minime obligari posse ad subeundum memoratum onus, itidemque contendunt, debitam sibi participationem omnium emolumentorum, quae ex animarum curae administratione percipiuntur. Idcirco, ut animarum detrimento, quod ex dilata huius controversiae decisione facile posset obvenire, occurratur, duo infrascripta dubia sapientissimo huius Sacri Consessus oraculo definienda proponuntur.

Ad ea, quae primum dubium respiciunt, potissime pertinent decreta Sacrosanctae Tridentinae Synodi, Sess. 5, *de ref.*, cap. 2, Sess. 22, cap. 8, *de Sacrific. Miss.* et Sess. 24, *de ref.*, cap. 4, quas porro saluberrimas sanctiones innovavit san. mem. Benedictus XIII in Concilio Romano, tit. I, cap. 4 et 5. Hinc autem communiter receptum esse videtur, quod sicuti Parochi aliique animarum curam habentes tenentur eam in omnibus, quae possunt, nisi legitime fuerint impediti, per seipsos exercere, tametsi retineant Codiutores, uti pluries rescripsit Sacra haec Congregatio, et signanter in *Grossetana*, 16 septembris 1645,[1] ita quoque adstringuntur singulis diebus Dominicis aliisque festis de praecepto, ubi nullo detinentur legitimo impedimento, post lectum Missae Evangelium ad populum habere sermonem, quo vitia declinare et virtutes, quas sectari oporteat, ei denuncient, quod confirmari praetenditur ex nonnullis allatis Sacrae Congregationis resolutionibus, in *Nullius*, 30 iulii 1591.[2]

Quae ad alterum spectant dubium, ex singulis emolumentorum capitulibus iuxta facti circumstantias utrinque proponendis decernere oportet. Omnibus itaque inspectis, onus erit Eminentiarum VV. decernere:

1. *An Prior Archipresbyter Collegiatae Ecclesiae S. Mariae Orbetelli teneatur praedicare et explicare Catechismum per seipsum omnibus diebus festivis; seu potius teneantur quatuor Canonici Coadiutores hebdomadis, quibus ipsi curam animarum exercent in casu?*

2. *An iidem Canonici Coadiutores participare debeant de omnibus emolumentis parochialibus in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Affirmative quoad primam partem, et negative quoad secundam.*

Ad 2. *Servetur solitum, et amplius.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 234-237].

[1] Cf. N. 2660.
[2] Cf. N. 2236.

3458.

S. C. C., *Tarvisina*, 28 apr. 1736.

Inter supplices libellos relatos in Congregatione habita diebus 7 maii et 9 iulii superioris anni primum a Sacerdote Petro Collegari, deindeque nomine Laurae Dolphinae expositus fuit casus, cuius circumstantiae ut accuratius perpendi possint, hic sub eisdem verbis exscribetur. *Petrus Dolphino Tarvisinus in statu libero profectus a patria, prout a fratribus suis asseritur, militaribus copiis Reipublicae Venetae adscriptus Orientem petiit plagam, ibique Matrimonium, ut supponitur, iniit, et procreavit puellam postea Lauram nuncupatam, ut ex epistola infra apposita, quae, quo in loco nata sit, ignoratur. Captus, ut supponitur, in bello Peleponesiano a Turcis, apud ipsos in Tartaria obiit. Laura suprascripta duorum vel trium annorum, ut creditur, aetate constituta a matre, cuius origo, conditio et religio omnino ignoratur, Venetias deferenda traditur cuidam nautae filio Antonii Caligo, octavo Idus Iunias 1717, ut apparet ex dicta epistola, ut aviae suae committeretur, una cum commendatitiis et testimonialibus matris epistolis. Avia, quae mulier Tarvisina erat, quamvis Venetiis moram ageret servitiis addicta nobilis Familiae Cocco, puellam ipsam a nautis acceptam Tarvisium misit enutriendam, et educandam in nosocomio pauperum. Hinc exactis annis pluribus, Laura ipsa iam grandis effecta, viro Tarvisino nupsit, apud quem vixit et vivit moribus ornata christianis, pluribus dubitans vicibus (nihil habens certi, nisi subscriptam epistolam), num lustralibus undis Baptismi fuerit abluta. Consulit itaque Eminentias VV., an denuo pro salute sua debeat saltem sub conditione baptizari?*

Integer autem tenor epistolae superius enunciatae, cuius ferme singula verba ponderanda sunt, sic habet: *Alle mane della Signora Laura Dolfina. - Carissima Signora Madonna, vi saluto. Mi spiace portarli la nova, qualmente nostro Figliolo è morto in Tartaria, e sua figlia raccomandata e consegnata gli lo invio la puttella per il figlio di Antonio Caligo, il quale gli sodisfarete il viaggio, perchè ancor io mi attrovo in miseria, che non posso sodisfar io, e alla puttella il mariner gli fa le spese, che vi prego sodisfarlo, e vi saluto con tutti di casa. Di V. S. Il suo nome della puttella è chiamata Laura Dolfina. Corfù, li 6 Zugno. Affezzionatissima niora Maria Francesca moglie di Pietro Dolfin.*

Ad ineundam deliberationem de eo, quod in hac causa sit rescribendum, de more datae fuerunt literae ad Episcopum, qui cum retulerit, hunc ipsum casum Theologis et Canonistis propositum fuisse, necnon transmiserit formale examen duorum testium, qui ab eadem Laura Oratrice inducti super dubio de eius Baptismo, confirmata facti specie superius descripta, deposuerunt, Lauram, uti a suis consanguineis dicitur, esse filiam dicti Petri Dolphini natam in fortalitio Patrassi tempore obsidionis Civitatis, tantamque post eius adventum Venetias de illius Baptismo apud nobiles viros invaluisse dubitationem, ut ibi sub conditione fuisset baptizata, nisi statim, ab ea avia Tarvisium transmissa fuisset; post Matrimonium vero ab ea initum cum

praefato Dominico Grandi famam coepisse disseminari, quod esset filia illegitima cuiusdam Laurentii Caliman, indeque plura exorta inter coniuges dissidia et contentiones, idcirco receptis Episcopi literis una cum dicto testium examine, Sacra Congregatio die 10 septembris superioris anni praecepit, *ut causa proponeretur in folio, et interim scriberetur Episcopo Tarvisino, ut significaret, qua ratione Laurae permissum fuerit Matrimonium inire non docto de eius Baptismo, necnon an dicta Laura docuerit de suscepto Confirmationis Sacramento, addito etiam, quod trasmitteret vota Theologorum et Canonistarum.*

Mandatis itaque Sac. Congregationis obtemperans idem Episcopus hanc facti seriem summatim recensuit: *Laura Dolphina Oratrix Eminentiarum VV. usque de anno 1717 duorum vel trium annorum circiter aetate constituta Corcyra Venetias transvecta, deinde Tarvisium missa, ut aleretur et educaretur, de anno 1728, 23 maii a me sacro Chrismate delibuta fuit in hac mea Ecclesia Cathedrali, suscepta a Catherina filia quondam Ioannis Mariae Caliman huius Civitatis, de anno vero 1731 nupsit Dominico Grandi, exhibita mihi pro attestatione sui Baptismatis, de quo tunc non dubitabat, epistola Matris in calce illius precum registrata, ex qua satis praesumpsi de Baptismo illi collato, attenta educatione et mora continua dictae Laurae habita in hac pariter Civitate. Ab anno circiter Venetias profecta, et allocuta fratrem Petri Dolfino patris sui, ab eoque in dubium revocato Laurae Baptismate, coepit ipsa quoque de suo Baptismate et de validitate Matrimonii dubitare, et modo nedum Laura, verum etiam alter coniux de validitate Matrimonii inter eos initi dubitant, et in separatione a bimestri circiter perdurant.*

Nihil praeter ea, quae hucusque exposita sunt, nomine Oratricis circumfertur. His igitur ponderatis una cum resolutionibus Sacrae Congregationis allatis in folio diei 12 decembris 1733 in causa *Ripana*, [1] dignabuntur Eminentiae VV. respondere:

An Laura Dolfini baptizari debeat sub conditione in casu?

Die. etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et scribatur Archiepiscopo Corcyrensi iuxta instructionem. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 230-234].

3459.

S. C. C., *Firmana*, 12 maii, 2 iun. 1736.

Bernardinus Perozzi Parochus ecclesiae S. Mariae, et Ioseph Campanella Rector Parochialis SS. Ioannis et Pauli loci Rapagnani exponentes in supplici libello, quem Sacrae huic Congregationi porrexerunt, se hactenus consuevisse solemnes quascumque functiones peragere non solum in Parochialibus suis ecclesiis, verum etiam in aliis omnibus intra earum limites existentibus, petierunt ab eadem Sacra Congregatione decerni ut memoratae fun-

[1] Cf. N. 3412.
[2] Cf. N. 3475.

ctiones nonnisi ab Oratoribus etiam in ecclesia intra fines suarum Parochia-
lium a Sodalitate nuncupata *del Suffragio* recens constructa explendae sint,
subindeque impetrarunt praeceptum, ne sacris ritibus nova ecclesia initia-
retur, donec in hac re, quid iuris fuerit, definitum esset.

Optantes itaque Confratres praedictae Societatis, qui Parochorum peti-
tioni contradictores se praebuerunt, quantocius litem hanc dirimi, tametsi
non inficientur, ecclesiam suam intra limites dictarum Parochialium existere,
quia tamen ex collectis Confratrum aliorumque fidelium oblationibus erecta
fuit in solo a piis quibusdam sodalibus eidem Confraternitati cesso atque
donato, contendunt, Cappellanos aliosque Presbyteros ab ipsis pro servitio
dictae ecclesiae deputandos libere et absque ulla Parochorum licentia in ea
posse Missas solemnes celebrare, publicae fidelium adorationi Sanctissimum
Eucharistiae Sacramentum exponere, populo benedictionem elargiri, necnon
iuxta facultatem ab Archiepiscopo tributam licere quoque cadavera eorum,
qui sepulturam ibidem elegerint, tumulare. Ideoque humillime postulant,
ut quinque infrascripta dubia omnes hasce controversias complectentia ab
Eminentiis VV. sapientissimo, quo solent, iudicio, decidantur:

1. *An Sacerdotes deputandi ab asserta Societate Suffragii possint solemniter
canere Missas in ecclesia seu oratorio sub titulo Suffragii absque licentia Paro-
chi S. Mariae, vel potius Missae solemnes, quatenus in dicta ecclesia seu ora-
torio canendae sint, celebrari debeant ab eodem Parocho, etiam invitis Confra-
tribus?*

2. *An in dicta ecclesia seu oratorio exponi possit Sanctissimum Eucharistiae
Sacramentum publicae adorationi cum sola licentia Ordinarii sine interventu
Parochi praedicti?* Et quatenus affirmative:

3. *An eidem Parocho S. Mariae competat saltem ius benedicendi populum
cum Sanctissimo Sacramento in dicta ecclesia seu oratorio, etiam invitis Con-
fratribus?*

4. *An Parochus SS. Ioannis et Pauli de consensu Parochi S. Mariae possit
dictas functiones explere in dicta ecclesia seu oratorio, etiam invitis Confratribus?*

5. *An cadavera defunctorum tumulari possint in dicta ecclesia seu oratorio,
invitis Parochis, quatenus aliquis elegerit in eodem oratorio tumulari in casu?*

Die 12 maii 1736 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

*Die 2 iunii 1736 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative quoad primam
partem de licentia Episcopi, et negative quoad secundam.*

Ad 2. Affirmative.

Ad 3. et 4. Negative.

Ad 5. Affirmative, salvis iuribus parochialibus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 246, 257].

3460.

S. C. C., *Iuvenacen.*, 2 iun., 7 iul. 1736.

Authumans Episcopus, non posse Administratores Confraternitatum,
quae in Oppido Terlitii erectae reperiuntur, absque eius scientia et consensu
proventus ad easdem Confraternitates spectantes in pios usus erogare, in

pastorali visitatione novissime peracta eos condemnavit in ea pecuniarum
summa, quae in Missarum celebrationem, in eleemosynas pauperibus distri-
butas atque in defensionem iurium suarum ecclesiarum ab ipsis impensa
asserebatur.

Ab hoc decreto reclamant memorati Administratores et triplici nomine
contendunt, se posse libere controversam bonorum administrationem et
curam gerere: primo, quia in iure receptum est, Administratores seu Offi-
ciales Confraternitatum aliorumve piorum locorum obstringi quidem bono-
rum fructus in pios usus a testatibus praescriptos impendere gestaeque admi-
nistrationis rationem Episcopo reddere, nequaquam vero eius praevium con-
sensum pro dictis fructibus erogandis expetere, uti resolvit Sacra Congrega-
tio in *Ferentina Iurisdictionis*, 15 martii 1704,[1] in *Lancianen. Confraternitatis*,
20 septembris 1710,[2] et in *Firmana Iurisdictionis*, 4 augusti 1714;[3] secundo,
quia altera ex dictis Confraternitatibus sub invocatione Sanctissimi Corporis
Christi hac lege erecta fuit: *nelle quali robbe e doti di detta Cappella non ci
abbia da fare Prelato, ne il Coro e Capitolo, ne persona alcuna, ma solum tutto
si abbia da dispensare per li Procuratori di detta Confrateria e Confrati di essa;*
et tertio demum, quia in horum omnium confirmationem concurrit longaeva
consuetudo, iuxta quam proventus dictarum Confraternitatum in Missarum
celebrationem, eleemosynas aliosque pios usus ab Officialibus distribui con-
sueverunt, eorumque distributio subinde fuit ab Episcopis in actu visitationis
approbata.

Haec est summa iurium, quae pro dictis Officialibus circumferentur;
nomine autem Episcopi nihil hactenus deductum est. Onus igitur erit Emi-
nentiarum VV. decernere:

*An administratio proventuum spectantium ad Confraternitates et loca pia
Terlitii pertineat ad Confratres et Officiales cum omnimoda independentia ab
Episcopo, vel potius erogatio dictorum proventuum facienda sit a dictis Con-
fratribus et Officialibus cum scientia et approbatione Episcopi in casu?*

Die 2 iunii 1736: Non proposita.

*Die 7 iulii 1736 Sacra, etc. respondit: Negative quoad primam partem
et affirmative quoad secundam ad formam decretorum bon. mem. Episcopi
Chiurlia.*[4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 265, 269].

3461.

S. C. C., *Neapolitana*, 7 iul. 1736.

Ioannes Baptista Bassand Burgundus, et olim chirurgus cuiusdam legionis
Gallorum militum, Neapoli sub annum 1706 moram trahens, ad evitandas
violentias, quas ei Dux quidam in dies minabatur, ut Genevefam Aloysiam
des Cappelles in domo eiusdem Ducis commorantem scenicamque artem

[1] Cf. N. 3014.
[2] Cf. N. 3093.
[3] Cf. N. 3135.
[4] Cf. N. 3463.

in publicis theatris agentem sibi in uxorem adiungeret, folium quoddam a se, ut asseritur, in albo subscriptum in manibus praefati Ducis reliquit, indeque Taurinum profectus, postquam in ea Civitate aliquo temporis spatio consedit, Viennam progressus est, ubi anno 1715 praemissis consuetis denunciationibus, coram Parocho et testibus Matrimonium iniit cum Maria Catharina Benedettin, et ex ea filiam nomine Mariam Ioannam suscepit, deindeque Maria Catharina defuncta anno 1725 in uxorem duxit Mariam Ioannam Waldener, cum qua adhuc vivere praefertur.

Interea vero memoratus Dux post discessum Ioannis Baptistae e Civitate Neapolis curavit in enunciato folio sibi tradito exarari Mandatum Procurae in personam Ioannis Antonii Sottomajure sui familiaris ad contrahendum Matrimonium nomine dicti Ioannis Baptistae cum praefata Genevefa, quemadmodum reipsa sub diem 9 maii 1706 coram Parocho et testibus contractum fuit. His ita peractis nonnisi circa finem superioris anni, post obitum Genevefae in Xenodochio S. Eligii eiusdem Civitatis Neapolis die 20 iunii 1734 secutum, saepedictus Ioannes Baptista Bassand Viennae adhuc degens supplicem Sacrae huic Congregationi porrexit libellum, quo postulavit, nullum declarari Matrimonium cum Genevefa suo nomine initum, legitimam vero prolem a se ex altero Matrimonio susceptam. Cumque super eius precibus auditi iam fuerint ambo Eminentissimi Archiepiscopi Viennensis et Neapolitanus, contingit modo ad ipsius instantiam bina infrascripta dubia supremo Eminentiarum VV. oraculo definienda proponere.

Porro ad evincendam Matrimonii nullitatem, de qua quaeritur in primo dubio, totus in eo est Ioannes Baptista, ut ostendat enunciatum folium in albo subscriptum non alio prorsus consilio a se traditum fuisse praefato Duci, nisi ut assiduas gravium malorum minas sibi ab eodem Duce intentatas evaderet, cum de cetero nullum unquam habuerit animum constituendi Procuratorem, a quo Matrimonium cum Genevefa suo nomine contraheretur. Id vero satis compertum fieri putat tum ex pluribus circumstantiis, quae in tota facti serie deprehenduntur, tum ex depositione ferme concordi quatuor testium, qui novissime ab eo inducti inter cetera haec habent: *Si avvanzò in tal maniera la gelosia del detto Duca, che in ogni conto voleva, che il detto Giovanni avesse sposata la detta Genevefa, altrimenti l'avrebbe ammazzato, e nell'istesso tempo minacciava anco la sudetta Genevefa... ed un giorno per isfuggire le violenze del detto Duca ed alla richiesta della detta Genevefa sottoscrisse di proprio suo pugno un foglio in bianco per dar soddisfazione al detto Duca;* tum denique ex declaratione per ipsam Genevefam usque ab anno 1718 coram Notario et testibus subscriptam, in qua sic legitur: *Dichiaro io sottoscritta, come il Matrimonio, che qui in Napoli nella chiesa Parrochiale di S. Matteo per procura tra me ed il Sign. Giov. Battista de Bassand fu contratto, non vi fu la sua libera volontà, ma una vera e pura forza e potenza del fu Duca, minacciandolo della vita, se tal'atto non faceva, che però conoscendo io essere detto Matrimonio invalido e nullo, ne fo la presente dichiarazione, affinchè il detto Bassand non resti per tal'effetto in cosa veruna pregiudicato.*

Praeterea cum idem Ioannes Baptista iuxta dictorum testium depo-

sitionem post subscriptum in albo memoratum folium, protestatus expresse fuerit coram amicis, hoc ita egisse ob vim et metum sibi incussos, absque animo ineundi Matrimonium cum Genevefa, hinc promanare contendit, assertum Procurae Mandatum in personam Ioannis Antonii Sottomajure subinde in dicto folio expositum sufficiens minime fuisse pro contrahendo valide Matrimonio, vel quia dici nequeat legitime confectum, vel quia reputari debeat saltem tacite revocatum ex dicta subsequuta protestatione; certum quippe in iure est, mandatum procurae, ut satis sit ad Matrimonium valide contrahendum, fieri debere certae et determinatae personae, atque ad effectum illud contrahendi cum certa et determinata persona, uti per textus expressos in cap. fin. *de procur.*, in 6, et in Clem., *Non potest*, eod. tit., illudque absque scientia et consensu eius, cui traditum est, tacite etiam revocari posse iuxta rescriptum Bonifacii VIII in cit. cap. fin., *de procur.*, in 6. Ceterum, ubi etiam nullitas asserti Matrimonii cum Genevefa satis in aperto posita non censeretur, adhuc iuxta quaestionem in secundo dubio institutam tuetur Ioannes Baptista prolem a se susceptam ex posteriori Matrimonio sub annum 1715 contracto, utpote in faciem Ecclesiae coram Parocho et testibus ac bona fide saltem alterius ex coniugibus celebrato, pro legitima ad omnes iuris effectus habendam esse, ad normam cap. *Cum inter*, cap. *Pervenit*, et cap. *Ex tenore, Qui filii sint legit.*

Decidendum itaque erit:

I. *An constet de nullitate Matrimonii?* Et quatenus negative:

II. *An saltem reputari debeat ad omnes iuris effectus legitima proles suscepta ab altero Matrimonio contracto anno 1715 in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative.

Ad II. Provisum in primo.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 276-279].

3462.

S. C. C., *Taurinen.*, 4 aug. 1736.

Cum Frater Dominicus Chiabrand professionem a se emissam anno 1730 sub Instituto Familiae Dominicanae in Conventu Civitatis Cherii per vim et metum a patre sibi extortam praetenderet, eius nullitatem insequenti anno 1731 coram Ordinario Taurinensi et Patre Magistro Emanuele Rinolfi, praefati Conventus Priore iuxta praescriptum a S. Tridentino Concilio, Sess. 25, cap. 19, *de regular.* proposuit, sed contradicentibus Antonio et Sebastiano de Chiabrand ipsius germanis fratribus, confectus de more fuit processus, quo tandem absoluto binae sub initium anni 1734 a memoratis Coniudicibus inter se pugnantes sententiae prodierunt. In illa enim Ordinarii Taurinensis declaratum fuit: *Non constare de praetensa nullitate professionis.* In alia vero Prioris Conventus dictum est: *Professionem invalidam esse, inefficacem et nullam, utpote emissam per vim et metum cadentem in constantem virum.*

Ad hoc itaque Supremum Tribunal in gradu appellationis devoluta cau-

sae cognitione, suam prosequitur instantiam memoratus Frater Dominicus contendens ex depositione decem et novem testium, quibus constat processus, nedum satis colligi adversum animum, quem ipse iugiter ostendit a statu regulari, cum paulo ante suum ingressum in Religionem sponsalia contraxerit cum Catharina Maria Camussa, et saepe etiam decurrente anno probationis palam fuerit protestatus, se velle uxorem ducere, bonisque sibi iure fideicommissi a Gaspare patruo relictis potiri, nec nisi ficte se professurum, si a patre cogeretur, Religiosum Institutum amplecti; verum etiam plene probari, quod reipsa importunis patris sui persuasionibus, minis, verberibus, aliisque severioribus actibus fuerit ad suscipiendum habitum regularem adactus ita quidem, ut dum aliquando pertinaciter renuebat, ne sarcinator ad corpus suum primae vestis religiosae formam designaret, non erubuerit pater eumdem districto ense persequi, donec ipse necis sibi inferendae minis perterritus paternae cederet voluntati. Proindeque nihil sibi obesse putat, si durante eadem causa metus solemnem emisit professionem, cuius tamen invaliditatem arrepta occasione ultimae infirmitatis paternae iudicialiter quamprimum exposuit. Conatibus Dominici non adversatur Religio, quin imo Fratres Conventus Cherii capitulariter congregati expresse declararunt: *non aver causa, ne ragione da proporre per contradire ed opporre alla proposta nullità di professione fatta dal P. Domenico Chiabrand, come forzato e violentato da suoi parenti.* Num vero Antonius et Sebastianus eiusdem Dominici fratres animum primaevae oppositioni adhuc intendant, ignotum est. Quocirca ex iuribus sive ab utraque, sive ab alterutra tantum parte circumferendis decidendum erit:

An constet de nullitate professionis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 290].

3463.

S. C. C., *Iuvenacen.*, 22 sept., 17 nov. 1736.

Proposita atque sub unico dubio resoluta fuit haec causa in Congregatione diei 7 iulii vertentis anni. [1] Cum autem memorati Officiales Confraternitatum aliorumque piorum locorum Oppidi Terlitii authument, Episcopum non posse ad eius libitum, sed tantum sub finem cuiuslibet anni, si modo dictum Oppidum Terlitii quotannis visitet, redditionem rationis ab eis exigere, propterea ad ipsorum instantiam novae audientiae beneficio adversus dictam resolutionem impetrato utentium duo, quae sequuntur, dubia EE. VV. iudicio discutienda proponuntur:

1. *An sit standum vel recedendum a decisis in casu?*

2. *An redditio rationis proventuum administratorum eorumque erogatio facienda sit a Confratribus seu Officialibus Episcopo in visitatione, seu potius extra ad arbitrium dicti Episcopi in casu?*

[1] Cf. N. 3460.

Die 22 septembris 1736: Non proposita.

Die 17 novembris 1736 Sacra, etc. respondit ad 1. In decisis.

Ad 2. Affirmative quoad utramque partem in loco Terlitii et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 320, 336].

3464.

S. C. C., *Cusentina*, 17 nov., 1 dec. 1736.

In pastorali visitatione sub annum 1733 peracta Archiepiscopus Consentinus deprehendens, Dominicum Perrone, Abbatem curatum Parochialium ecclesiarum Oppidi S. Sixti et Baccaritii, derelicta usque a die 25 novembris 1727 cura animarum sibi commissa, Neapolim se contulisse, ibique moram per spatium quinque vel sex annorum traxisse *per fare il Soffiante, per fare l'Alchimia, il Lapis Philosophorum*, quemadmodum deposuerunt testes de hac re examinati, iussit eumdem Dominicum personali citatione moneri, ut infra terminum trium mensim in Archiepiscopali Curia compareret ad dicendam causam, quare non deberet declarari incidisse in poenas contentas in sacris canonibus et constitutionibus apostolicis et in Sacro Concilio Tridentino ob discessum a sua residentia et supradictis Parochialibus ecclesiis absque licentia Archiepiscopi et propter longam moram in Civitate Neapolis extra suam Parochiam maximo cum detrimento animarum sibi commissarum absque legitima causa per spatium quinque annorum cum dimidio et ultra, necnon causam, quare non deberet cogi et compelli etiam per censuras ad restituendum omnes fructus et emolumenta percepta a dicto Beneficio a die absentiae praedictae in beneficium pauperum et locorum piorum servata forma iuris, et causam, quare non deberet privari et declarari facto suo privatum dicto Beneficio.

At quia memoratus Dominicus Perrone post enunciatam citationem pluries iteratam eique praesentatam adhuc neglexit mandatis Archiepiscopi obtemperare, noluitque in Archiepiscopali Curia sese praesentare, proinde Vicarius Generalis, accusata semel, bis ac tertio per Promotorem Fiscalem contumacia eiusdem Dominici, sub die 16 iunii 1735 edidit definitivum decretum, quo declarat eum incidisse in poenas contentas in sacris canonibus, constitutionibus apostolicis et in Sacro Concilio Tridentino, necnon eumdem privat ac privatum declarat Beneficio curato Parochialium ecclesiarum, S. Sixti et Baccaritii, atque pariter ipsum Dominicum Perrone Parochum excommunicat.

Adversus huiusmodi decretum provocans saepedictus Dominicus primum contendit, illud invalidum esse, non solum ex eo, quod praecesserint quidem nonnullae citationes commonitoriae poenarum, nulla autem praemissa fuerit citatio ad sententiam omnino necessaria, ut Beneficiatus penes suam ecclesiam residere negligens possit Beneficio privari iuxta expressos textus in cap. 8 et seq., *de cleric. non resid.*, verum etiam quia Vicarius Generalis destitutus speciali facultate privandi Rectores suis ecclesiis vel Beneficiis, eum nequiverit dictis Parochialibus ecclesiis destituere, nisi id

sibi specialiter fuerit ab Episcopo commissum, uti sancivit Bonifacius VIII in cap. *Cum in generali* et in cap. *Licet, de Offic. Vicar.*, in 6. Deinde vero idem decretum triplici nomine iniustum quoque esse propugnat: primo nempe, quod ipse non sit vere et proprie Parochus dictarum ecclesiarum, sed ibi Abbatialem obtineat dignitatem, sibique onus curae animarum dumtaxat habitualis, non vero actualis incumbat; secundo quod ipse praevia Archiepiscopi licentia a suarum ecclesiarum residentia discedens Neapolim sese contulerit, ibique pluribus gravibus infirmitatibus conflictatus legitime fuerit impeditus, quominus ad residentiam reverteretur; tertio denique quod Vicarius Generalis eum non solum dictis ecclesiis privatum uno eodemque decreto pronunciavit et ad restitutionem fructuum, quos licet a residentia absens perceperat, obstrinxit, verum etiam maiori excommunicatione innodatum declaravit.

His igitur perpensis ab Eminentiis VV. deliberandum erit:

An decretum Curiae Archiepiscopalis tam quoad excommunicationem, quam quoad restitutionem fructuum et privationem Abbatiae curatae sustineatur in casu?

Die 17 novembris 1736: Non proposita.

Die 1 decembris 1736 Sacra, etc. respondit: Ordinarius procedat ex integro servandis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 336, 340].

3465.

S. C. C., *Elven.*, 1 dec. 1736.

Resolutio septem dubiorum, quae Petrus Lopez de Saà, modernus Vicarius Capitularis ad extinguendas controversias inter ipsum et Capitulum Cathedralis Ecclesiae exortas supremo Sacrae Congregationis oraculo discutienda proponi obtinuit, ex his potissimum pendere videtur:

Primo, quod Capitulum Cathedralis infra octo dies post mortem Episcopi unum dumtaxat Officialem seu Vicarium constituere vel existentem confirmare tenetur, non autem duos aut plures in eadem Dioecesi potest deputare, nisi ibi contraria vigeat immemorabilis consuetudo, uti colligitur ex Sacro Concilio Tridentino, Sess. 24, cap. 16, *de ref.* Secundo, quod in electione Vicarii Capitularis ita obstringitur Capitulum universam illi iurisdictionem conferre, ut nequeat ex facultatibus, quae Vicario Capitulari de iure competunt, ullam sibi reservare, nec potestatem Vicarii Capitularis quoquo modo restringere. Et tertio demum, quod tametsi olim Vicarius Capitularis posset a Capitulo ad certum tempus constitui, et ad libitum quoque amoveri, dummodo alium infra octo dies deputaret, attamen ut recto Ecclesiarum regimini satius consultum sit, eumdem Vicarium Capitularem eligi debere pro toto tempore, quo episcopalis sedes vacua remanet, nec posse, nisi ex iusta causa per Sacram Congregationem Episcoporum et Regularium cognoscenda et approbanda revocari decrevit eadem Sacra Congregatio Episcoporum et Regularium iuxta testimonium Fagnan. in cap. *His quae*, n. 71, sq. *de maiorit. et obed.*

Praemissa etenim triplici hac iuris communis censura, satis inferri posse videtur, memoratum Capitulum Cathedralis Ecclesiae Elvensis non posse post electum Vicarium ad libitum alium constituere, literas testimoniales vel dimissorias ad Ordines suscipiendos aut attestationes circa subditorum vitam et mores tradere, multoque minus ei permissum esse in electionibus, quae in concursibus ad Parochiales ecclesias fiunt, sese immiscere, sed ipsum teneri in deputatione Vicarii Capitularis universam iurisdictionem absque ulla limitatione et restrictione ei conferre ita, ut idem Vicarius Capitularis, tanquam in locum demortui Episcopi suffectus, libere et absque ulla Capituli dependentia omnia ea, quae ad episcopalem iurisdictionem spectant, nec aliunde Episcopi personae sunt reservata, valeat exercere. Ad quae praestat nonnullas Supremi huius Consessus resolutiones adiicere, videlicet in *Derthonen.*, 21 decembris 1591; [1] in *Messanen.*, a. 1581, cum disceptata fuerint duo haec dubia: I. An Capitulum possit alium Vicarium ad visitandam Dioecesim eligere? II. An in Beneficiis vacantibus et vacaturis dictus Vicarius Generalis absque Capitulo possit deputare Vicarios idoneos, donec de eis a Sede Apostolica fuerit provisum, attento, quod ibi non adsunt Examinatores deputati iuxta formam Concilii Tridentini? ita responsum fuit: Ad I. Non posse Capitulum eligere Visitatorem ad visitandam Dioecesim absque Vicario. Ad II. Ad Vicarium spectare obire ea munia, quae ex Concilio pertinent ad Episcopum, occurrente vacatione Parochialis, cap. 18, Sess. 24, ideo ipsemet Vicarius absque Capitulo Parochialibus vacantibus idoneos Vicarios deputabit, proponendo edictum ad concursum, ut in Lib. 3 Decr., pag. 27 et 28.

His igitur perpensis una cum aliis, quae nomine Vicarii Capitularis dumtaxat proponentur, cum pridem elapsus fuerit terminus Capitulo ad deducenda iura sua praefinitus, dignentur EE. VV. statuere:

1. *An possit Capitulum sede vacante post electum Vicarium in spiritualibus et temporalibus deputare alium toties quoties sibi placuerit ad aliquid faciendum in exercitio iurisdictionis translatae, ipsam iurisdictionem reassumendo?*

2. *An possit Capitulum per seipsum dare subditis chartas testimoniales vel reverendas ad Ordines suscipiendos, vel debeant dari per Vicarium Generalem Capitularem?*

3. *An Capitulum possit in deputatione Vicarii Capitularis dare iurisdictionem limitatam, et possit in hoc casu attendi consuetudo Regni Lusitaniae?* Et quatenus affirmative:

4. *An possit reservatam iurisdictionem alicui alteri committere, vel illam debeat per seipsum exercere?*

5. *An possit Capitulum dare subditis attestationes de vita et moribus per seipsum, vel debeant dari a Vicario Capitulari?*

6. *An possit Capitulum iubere Vicario Capitulari, ut det tales attestationes, vel debeat pendere ab arbitrio Vicarii Capitularis?*

[1] Cf. N. 2238.

7. An in concursu Parochialium debeat intervenire arbitrium Vicarii Capitularis, vel debeat pendere ab arbitrio Capituli, facto concursu in praesentia Capituli, vel in absentia, et an debeat attendi consuetudo Regni in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.

Ad 2. Negative quoad primam partem, et affirmative quoad secundam.

Ad 3. Negative.

Ad 4. Provisum in tertio.

Ad 5. Negative quoad primam partem, et affirmative quoad secundam.

Ad 6. Negative.

Ad 7. Affirmative quoad primam partem ad formam iuris; in reliquis negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 349-352).]

3466.

S. C. C., *Civitatis Plebis*, 15 dec. 1736, 19 ian. 1737.

Postulantibus hominibus Oppidi Montis Iovini, ut sibi super oratorio ad honorem Imaginis Beatae Mariae Virginis erecto in Villa S. Martini iuspatronatus concederetur, sub annum 1513 Nicolaus Bonafide Episcopus Clusinae Dioecesis, intra cuius limites tunc temporis existebant dictum Oppidum Montis Iovini et enunciata Villa S. Martini, ut cultus erga dictam Imaginem Beatae Mariae Virginis pluribus miraculis celebrem in dies augeretur, utque pristinus fidelium eam visitantium concursus magis magisque excresceret, eorum petitioni annuit. Postmodum vero, cum iidem homines exoptarent, ut dictum iuspatronatus et cetera omnia, quae ab Episcopo Clusino super dicto Oratorio tributa fuerant, apostolica auctoritate confirmarentur, Summus Pontifex Leo X eorum votis indulsit in suo Brevi eodem anno 1513 edito. Ad normam huiusmodi concessionis ab Episcopo Clusino factae et a Summo Pontifice confirmatae consueverunt praefati homines absque ulla Episcopi contradictione libere deputare Cappellanos, qui in dicto oratorio Missas celebrarent, eosque ad libitum removere, bona et proventus ad idem oratorium spectantes administrare, in pios usus convertere et alia, quae ornatum oratorii et cultum dictae Imaginis concernerent, peragere.

Cum autem modernus Episcopus Civitatis Plebis, cui addictum fuit Oppidum Montis Iovini una cum dicta Villa S. Martini, sub diem 18 novembris 1735 Sacerdotem Thomam Ferri alterum ex Cappellanis memorati oratorii Cappellaniae, a qua Universitas dictorum hominum die 10 Octobris eiusdem anni eum amoverat, restituendum esse decreverit, inhibueritque eidem Universitati, ne sub poena excommunicationis ipso facto incurrendae ac Summo Pontifici reservatae eum a saepedicta Cappellania auderent expellere vel quoquo modo in pacifica illius possessione divexare, aut perturbatae, cumque in pastorali visitatione novissime peracta plura ediderit decreta per extensum relata in Summario Universitatis, n. 10 dicti oratorii administrationem bonorum et proventuum ad illud spectantium, facultatem Cappellanos Deputandi eosque respective amovendi potissimum concernentia: idcirco dicti homines Montis Iovini, contendentes se libera et absoluta potiri facultate Priorem et Cappellanos dicti oratorii absque Episcopi approbatione deputandi eoque inconsulto tam dictum Priorem quam Cappellanos ad libitum amovendi, proindeque praefatum Thomam Ferri, utpote legitime a Prioratu et Cappellania amotum in Cappellani munere neque manuteneri neque ad illud redintegrari deberi, ac praeterea propugnantes, nullum ex iis, qui mense octobris praeteriti anni Administratorum munere fungebantur, affectum fuisse censuris ab Episcopo in memorato decreto diei 18 novembris 1735 comminatis, tametsi eidem decreto renuerint obtemperare: ad extinguendas omnes controversias inde exortas enixe postulant, ut Supremum hoc Tribunal, cui eorum cognitio ex decreto Emi Pro-Auditoris Sanctissimi remissa fuit, quatuor, quae infra describentur, dubia definiat.

Omisso itaque examine 2., 3., et 4. dubii, quorum decisio ex peculiaribus facti circumstantiis in utramque partem exponendis desumi debet, quaeque a 1. dubii resolutione plurimam pendere videtur: quod attinet ad 1. dubium, in quo disceptatur, num Massarii Castri Montis Iovini possint Priorem et Cappellanos memorati oratorii seu ecclesiae sine Episcopi consensu et approbatione eligere eosque ipso inconsulto a munere Prioris vel Cappellani amovere, ex quatuor praesertim fundamentis tuentur Massarii, id sibi independenter ab Episcopo competere: primo ex facultate sibi ob Episcopo Clusino concessa subindeque a san. mem. Leone X confirmata; secundo ex indole et qualitate Cappellaniarum, quae cum non fuerint in titulum ecclesiastici Beneficii Ordinarii authoritate erectae, sed ex pluribus circumstantiis appareant mere laicales, possunt earum Rectores absque ulla iusta causa et ad nutum amoveri, dummodo in ipsorum odium non fiat; tertio ex re iudicata promanante a decreto Apostolicae Camerae, quo sub annum 1611 Universitas manutebatur in sua libera facultate Priorem et Cappellanos eligendi eosque respective amovendi; et quarto demum ex asserta veteri consuetudine.

Nomine Promotoris fiscalis nihil hactenus allatum est. Perpensis itaque iuribus memoratae Universitatis, partes erunt EE. VV. respondere:

1. *An liceat Massariis Castri Montis Iovini eligere Priorem et Cappellanos ven. ecclesiae B. Mariae dicti Castri sine approbatione Episcopi, eosdemque removere dicto Episcopo inconsulto?*

2. *An manutenendus, et quatenus opus, redintegrandus sit ad officium Cappellani Thomas Ferri?* Et quatenus affirmative:

3. *An Massarii exercentes officium Administratorum de mense octobris anni 1735, declarari debeant incursi in censuras ab Episcopo comminatas contra turbantes seu removentes dictum Ferri ab officio Cappellani?*

4. *An, et quae decreta per Ordinarium condita in visitatione habita sub diem 19 novembris proxime praeteriti sustineantur et sint exequenda in casu?*

Die 15 decembris 1736: Non proposita.

Die 19 ianuarii 1737 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative, solum approbatione Episcopi quoad Sacramentorum administrationem, et dummodo remotio non fiat in odium.

Ad 2. Affirmative in casu, de quo agitur.
Ad 3. Negative.
Ad 4. Quoad decreta concernentia Cappellanos dilata, et proponatur, citatis iisdem Cappellanis; quo vero ad reliqua affirmative, salva tamen libera electione facienda a Massariis iuxta decisionem primi dubii. [1]
[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 364-367, tom. 8, Pars. I, p. 2].

3467.

S. C. C., *Spoletana*, 19 ian. 1737.

Exponente Iacobo Pastorelli Rectore plebanae ecclesiae S. Valentini in Castro Lacus erectae: se confectum senio assiduaque corporis aegritudine conflictatum non posse amplius spirituali animarum curae incumbere, propterea in suum Coadiutorem deputasse Sacerdotem Dominicum Felicangeli, qui id oneris esset assumpturus, si postmodum in perpetuum praefatae ecclesiae Plebanus acceptaretur. Praesides Communitatis Castri Lacus, qui in dicta ecclesia obtinent patronatum, memorati Iacobi votis annuentes sub diem 23 februarii 1735 eundem Dominicum in illius Coadiutorem approbarunt sub promissione ipsum Episcopo praesentandi in futurum dicti Iacobi successorem, postquam iste decessisset, quemadmodum stantes promissis, post defunctum die 18 aprilis anni mox elapsi memoratum Iacobum, reipsa in Rectorem dictae ecclesiae elegerunt praefatum Dominicum atque Episcopo praesentarunt, uti constat ex documentis nomine eiusdem Dominici allatis Summario, num. 1 et 9.

At Episcopus reiecta huiusmodi praesentatione, non solum detrectavit petitam institutionem Dominico concedere, sed nuper alium Presbyterum a praefata Communitate postea praesentatum instituit, eam nimirum obtendens causam, quod memoratus Dominicus usque ad annum 1727 de pluribus delictis et excessibus, praeter alios sibi extraiudicialiter notos, in Episcopali Curia fuisset inquisitus, quodque processus super iisdem delictis pridem inchoati non fuerint completi adeo, ut sanior quoque dictae Communitatis pars suas porrexerit preces, ne Parochialis haec ecclesia Dominico conferatur.

Aegre autem ferens huiusmodi reiectionem praefatus Dominicus primum ad Eminentissimum Pro-Datarium pro obtinenda controversa institutione recursum habuit, deindeque non solum, ut adsertam institutionem consequeretur, sed etiam ut sese ab impictis excessibus vindicaret, e re sua censuit Supremum hoc Tribunal adire, confidens, quod cognita ea, qua ipse gloriatur innocentia morumque integritate, responsurum sit, concedendam sibi fore controversam institutionem in vim praesentationis ad sui favorem prius a Communitate factae, uti praesefert dubium, quod ipso flagitante proponitur.

Quae nomine eiusdem Dominici ad ostendendam assertam suam inno-

[1] Cf. N. 3483.

centiam vitaeque integritatem allegantur, quaeque ex contrario tam ab Episcopo in sua relatione, quam a Iosepho Mancini et a nonnullis dicti Castri hominibus adversus eumdem Dominicum proponuntur, aestimare oportet ex documentis in utramque partem afferendis. Ad absolutam vero controversiae decisionem tria haec in iure ob oculos habenda esse videntur: primo, quod licet ex turpi et inhonesta vivendi ratione apud probos et honestos viros species cuiusdam infamiae ita contrahatur, ut ea notatus ab altari arceri debeat et ecclesiastica Beneficia obtinere prohibeatur, ut in cap. *Inter dilectos* 11, *de excess. Praelat.*, attamen si publice et per triennium saltem a pristina vivendi norma resipuerit et in loco, ubi antea delinquere consueverat, probitatis specimen praebuisse dignoscatur, nil vetat, quominus et ad Ordines promoveri et ecclesiastica Beneficia consequi possit, uti colligitur ex can. *Si duo* 35, quaest. 6, et ex can. *Nunquam* 14, dist. 56; secundo, quod ad impediendam Beneficii curati assecutionem non requiritur ea rationabilis populi aversio, quae necessaria est, ut quis post adeptam illius possessionem ab eodem removeatur, sed quodlibet populi odium et malevolentia etiam irrationabilis, nullique iustae causae innixa sufficere posse videtur ex can. *Nullus invitis*, dist. 61 et ex can. *Si forte*, dist. 63; tertio demum, quod Episcopus potest quidem et tenetur praesentato a patrono laico institutionem denegare, si idoneus et dignus repertus non fuerit, uti expresse sancivit Sacrosancta Tridentina Synodus, Sess. 24, cap. 18, *de ref.* et rursus Sess. 25, cap. 9, *de ref.*; si tamen dignus et idoneus a patronis laicis praesentetur, debet in Beneficio institui, cum ipsi ad differentiam patronorum ecclesiasticorum non teneantur digniorem et magis idoneum praesentare.

His enim perpensis grave non erit Eminentiis VV. decidere:

An praesentatio facta per Communitatem Castri Lacus favore Dominici Felicangeli sit exequenda ita, ut dictus Felicangeli veniat instituendus in casu?

Die 19 ianuarii 1737: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. I, p. 7-9].

3468.

S. C. C., *Ianuen.*, 19 ian., 9 febr. 1737.

Proposita fuit haec causa die 10 septembris 1735, [2] verum resolutio ipsius tunc differri debuit. Postulante autem eodem Parocho decisionem, circa quaestionem, an praefati Caporales sibi decimas et primitias usurpantes dictumque Parochum ab earum exactione impedientes censuras Summo Pontifici reservatas incurrerint, praestabit habere prae oculis rescriptum editum in *Ariminen.*, 8 iunii 1679 hisce verbis: *Sacra Congregatio censuit, eos, qui decimas subtrahunt et in rem suam vertunt, aut impediunt, quominus Ecclesiis vel personis, quibus legitime debentur, integre persolvantur, non esse ipso iure excommunicatos, sed excommunicandos, quemadmodum statuitur eiusdem Con-*

[1] Cf. N. 3472.
[2] Cf. N. 3446.

cilii decreto, cap. 12, Sess. 25, de ref., eorumque absolutionem non esse Sedi Apostolicae reservatam, sed plena restitutione sequuta, spectare ad Ordinarium, qui excommunicationis sententiam tulerit. Decretum vero cap. 11, Sess. 22, ad hunc casum non pertinere, ut in Lib. 12 Decr., p. 12.

Placeat igitur Eminentiis VV. eadem dubia resolvere.

Die 19 ianuarii 1737: Non proposita.

Die 9 februarii 1737 Sacra, etc. respondit ad I, II, et III, constare de excessibus, sed non incurrisse censuras Summo Pontifici reservatas, et substineri decretum absolutorium Ordinarii.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. I, p. 6, 11].

3469.

S. C. C., *Urbevetana*, 19 ian., 9 febr. 1737.

Venerabilis Innocentius XI ad preces Camerarii necnon Officialium fabricae Cathedralis Ecclesiae in apostolico eius brevi sub diem 24 iulii 1688 edito praecepit inhibuitque, ne quisquam vasa, calices, candelabra et alia paramenta ecclesiastica, necnon quamcumque supellectilem sacram, praeterquam casu, quo pro tempore existens Episcopus Urbevetanus ad aliam ecclesiam ibi aliquam functionem peracturus se conferret, commodare aut quovis quaesito colore ex dicta Ecclesia seu illius sacristia extrahere et asportare, seu ut commodentur, extrahantur, et asportentur, permittere aut consentire audeat seu praesumat sub excommunicatione latae sententiae per contrafacientes eo ipso absque alia declaratione incurrenda.

Verum, quia modernus Episcopus authumat praefatum Camerarium aliosque Officiales dictae fabricae Ecclesiae Cathedralis teneri sacra paramenta non ex splendidioribus et magis pretiosis, sed ex decentibus et ad honorificum Episcoporum usum destinatis sibi subministrare nedum pro celebranda Missa in domesticis suis cappellis, atque pro ecclesiasticis functionibus ibidem peragendis, verum etiam pro ceteris functionibus, quas debet extra Civitatem occasione pastoralis visitationis explere iuxta veterum consuetudinem plurium testium depositione comprobatam; contra vero Camerarius una cum praelaudatis Officialibus innixus potissimum enunciato brevi Venerabilis Innocentii XI contendit, se non obstringi dicta sacra paramenta Episcopo tradendi, nisi quum in Cathedrali seu alia ecclesia Urbis Veteris Missam celebret aut Pontificalia exerceat, et ad summum etiam pro Missae celebratione, quam in domesticis suis cappellis peragit: ad dirimendam propterea triplicem controversiam inde exortam, cuius decisio ex decreto Eminentissimi Pro-Auditoris Sanctissimi ad Supremum hoc Tribunal remissa fuit, tria infrascripta dubia supremo Eñorum Patrum iudicio discutienda subiiciuntur.

Praetermissis iis, quae circa adsertam consuetudinem, necnon intelligentiam memorati brevis late in utramque partem disseruntur, id unum praestat in iure adnotare, quod licet Episcopus non teneatur de paramentis et sacra supellectili sibi providere, sed Canonici Cathedralis Ecclesiae debe-

ant ea pro Pontificalibus functionibus tam in Cathedrali, quam extra illam obeundis subministrare iuxta sententiam, quam sequuntur Barbat., cons. 26, n. 5, lib. 3, etc., ex resolutionibus tamen relatis per Nicol. in *floscul.*, verb. *Episcopus*, n. 25 elici videtur, praefatos Canonicos teneri quidem sacra paramenta praestare Episcopo in Cathedrali Ecclesia vel in episcopali sacello Pontificalia peragenti, secus vero eidem in alia ecclesia vel cappella pontificaliter celebranti.

His itaque perspectis una cum iuribus utrinque afferendis respondendum erit:

1. *An Camerarius aliique Officiales Rev. Fabricae Sanctae Mariae de Stella Cathedralis Ecclesiae Urbis Veteris teneantur subministrare Episcopo eiusdem Civitatis supellectiles et paramenta sacra necessaria pro celebratione Missae tantum in suis domesticis capellis, seu etiam pro aliis ecclesiasticis functionibus ibidem peragendis in casu?*

2. *An eidem Episcopo sint subministrandae supellectiles et paramenta sacra extra Civitatem Urbis Veteris occasione sacrae visitationis aliarumque ecclesiasticarum functionum explendarum per suam Dioecesim?* Et quatenus affirmative:

3. *Cuius qualitatis debeant esse dictae supellectiles et paramenta sacra in casu?*

Die 19 ianuarii 1737: Non proposita.

Die 9 februarii 1737 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Negative.

Ad 3. Esse debere qualitatis decentis gradui episcopali.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. I, p. 2, 10].

3470.

S. C. C., *Elboren.*, 9 febr., 16 mart. 1737.

Cum Sebastianus Passanha de Torres una cum duobus condiscipulis Elborensis Universitatis sub noctem diei 25 aprilis 1737 lapidibus atque armis a binis facinorosis hominibus impetitus ex eorum manibus tentasset evadere suamque domum properasset, ut sese in tuto reciperet, videns praefatos homines usque ad propriae domus vestibulum minaci vultu ipsum insequentes, sibique necem imminere formidans catapultam explosit, a cuius ictu alter ex aggressoribus percussus interiit. Delata itaque ad Tribunal, quod aiunt, Coronae, huius homicidii fama, praevio testium hinc inde allatorum examine, geminae ab eodem Tribunali prodierunt sententiae; altera nempe, in qua die 28 iulii 1718, expositis iis, quae adversus praefatum Sebastianum homicidam nomine Promotoris fiscalis opponebantur, ita subiungitur: *Supposto, che il reo e suoi compagni potevano chiudere la porta e non servirsi dell'armi da fuoco proibite, nel che si portò (ancorchè in sua difesa) con eccesso. Per il che lo condannano in esilio per tre anni nella Piazza di Marfagao ed al pagamento di scudi 50 da farsi alla parte e scudi 10 per le spese del Tribunale, e pagare le pene pecuniarie, adempirà il suo esilio, e paghi gli atti;* altera vero die 21 augusti eiusdem anni, in qua sic declaratum fuit:

Determinano in relazione, che non ostante l'opposizioni, che non ricevono, attese le sue circostanze la sentenza opposta si adempisca, con dichiarazione, che moderano l'esilio al reo, e la condanna pecuniaria alle parti, che farà solamente di 30 scudi, e paghi la spesa degl'atti.

In executionem postremae huius sententiae memoratus Sebastianus enunciata scuta 30 persolvit partique offensae et fisco ita satisfecit, ut statim sequestrum, quo nonnulla ipsius bona fuerant mancipata, obtinuerit removeri, deindeque semel iterumque sub annum 1719 supplicem Ordinario Elborensi porrexit libellum, quo praemissam facti seriem exponens, nonnullasque adducens causas ad petendam dispensationem ab irregularitate forsan ex patrato homicidio contracta ipsum impellentes, postulavit non solum ad exercitium minorum Ordinum, quibus ante dictum homicidium initiatus fuerat, verum etiam ad suscipiendos maiores Ordines habilitari. Eius autem precibus annuens Episcopus, praevia consultatione Curiae Ecclesiasticae necnon Tribunalis, quod vocant *della Relazione*, die 11 ianuarii 1720 ita decrevit: *Dispensiamo il supplicante dall'irregolarità, nella quale è incorso attese le cause, che allega, acciò possa subitamente esercitare gli Ordini minori e acciocchè passato solamente il corso di un'anno, possa essere promosso agli Ordini Sacri*. Hac igitur obtenta dispensatione coepit illico Sebastianus minores Ordines exercere; cumque post lapsum anni fuerit ad Sacros Ordines promotus, reportata quoque subinde in Conimbricensi Universitate Sacrae Theologiae laurea, qua insignitus cum vellet modo ad ecclesiastica Beneficia et Dignitates, quibus etiam animarum cura annexa sit, data occasione concurrere, metuens, ne sibi ex asserta irregularitate impedimentum aliquod praestetur, serenitati conscientiae suae, ut aequum est, consulturus, Supremum hoc Tribunal adire statuit enixe flagitans, ut duo infrascripta dubia ab Eminentissimis PP. decidantur.

Sane quod attinet ad 1, in quo disceptari contingit, num Orator possit absque apostolica dispensatione ecclesiastica Beneficia et Dignitates obtinere, praecipuus difficultatis cardo in eo sistit, an ipse fuerit valide per Episcopum ab irregularitate dispensatus; in facto enim satis constare videtur eumdem Oratorem haud servato moderamine inculpatae tutelae, alterum ex aggressoribus interfecisse, non solum quia post primam aggressionem non curavit aufugere, seque in tuto recipere, sed et praesertim, quia imminens vitae periculum potuisset evadere, si ianuam suae domus, ad quam confugerat, statim obserasset; in iure autem receptum est, quod hodie nulla irregularitas ab eo, qui aliter vitam suam tueri non valens aggressorem interficit, contrahatur iuxta novissimam iuris canonici sanctionem in Clement., *Si furiosus*, *de homicid.*, attamen in irregularitatem incidit, qui se defendendo ab iniusto aggressore, moderamen, ut aiunt, inculpatae tutelae non servat, quemadmodum ex literali text. in cap. *Ut famae 35, de sent. excom.*, et in cap. *Si vero*, eod. tit. Quibus ita retentis, duo Sacri Concilii Tridentini decreta ad rem, de qua agitur, potissime spectant, alterum scilicet in Sess. 14, cap. 7, *de ref.*, alterum vero in Sess. 24, cap. 6, *de ref.* Ex his quippe Tridentini decretis colligunt Doctores, Episcopum ceteroquin dispensare prohibitum ab irregularitate ex homicidio voluntario contracta, sive illud pu-

blicum fuerit sive occultum, posse quidem dispensationem elargiri, si agatur de homicidio ob vitae defensionem absque moderamine inculpatae tutelae perpetrato, sed eo tantum in casu, quo homicidium ipsum sit occultum; secus vero, si publicum vel ad forum contentiosum fuerit deductum.

Circa 2 vero dubium notandum est in facto, eundem Oratorem non ex industria aut ex insidiis, sed ab aggressoribus ultro impetitum perpetrasse homicidium, non ab eo datam rixae causam, fisco et parti laesae statim edita sententia satisfecisse, post patratum homicidium vixisse laudabiliter, atque ab eo die undeviginti annos iam fuisse praeterlapsos, ita ut eiusdem homicidii memoria prorsus ex temporis diuturnitate evanuerit: concurrentibus quippe huiusmodi circumstantiis, similes dispensationes solent homicidis etiam magis delinquentibus benigne concedi iuxta laudabilem Sacri huius Consessus stilum.

His itaque perspectis una cum Vicarii Capitularis relatione, rescribendum erit:

1. *An Sebastianus Passanha de Torres possit concurrere ad Dignitates et Beneficia ecclesiastica absque dispensatione apostolica?* Et quatenus negative:
2. *An eidem Sebastiano veniat concedenda dicta dispensatio in casu?*

Die 9 februarii 1737: Non proposita.
Die 16 martii 1737 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative:
Ad 2. Affirmative, praevia dispensatione apostolica quoad Ordines.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. I, p. 12, 18].

3471.

S. C. C., *Mantuana*, 16 mart. 1737.

In testamentariis tabulis sub diem 13 martii 1666 conditis Ioannes Romagnoli Praepositus Cathedralis Ecclesiae duo legata reliquit, alterum nempe ita conceptum: *che sieno fatte celebrare nella Chiesa Cattedrale all'altar maggior in perpetuo ogni anno due Messe solenni con musica, nelle quali due Messe solenni sia distribuito l'annuo frutto di ducento Doppie: cinque Doppie cioè per cadauna Messa nella seguente forma, tre lire al Celebrante, venti soldi a ciaschedun Assistente, sei Candele di tre oncie l'una per l'altare, una Doppia e mezza per la musica, e il rimanente sino alla somma delle cinque Doppie voglio che sia distribuito egualmente a tutti quelli, che risiederanno attualmente e formalmente nel Coro nel tempo, che sarà celebrata ciascheduna delle dette due Messe;* alterum vero hisce verbis expressum: *Per ragione, come sorpra, lascio, che il residuo de' frutti, detratte le sudette Doppie dieci et entrata, che annualmente si caveranno da miei beni tanto stabili, quanto denari, sieno questi distribuiti egualmente a tutti quelli, che formalmente ed attualmente assisteranno e risiederanno al Coro in detta Cattedrale a Divini Officii nelli mesi di Agosto e Settembre di ciaschedun'anno.*

Contendente autem Antonio Cappellari memoratae Cathedralis Archidiacono, qui nuper ob servitium continuo et laudabiliter spatio quadraginta et ultra annorum Ecclesiae praestitum Iubilationis indultum ab hac Sacra

Congregatione impetravit sub consueta clausula, quod *quamvis imposterum non inserviat, nihilominus omnes fructus et distributiones sui Archidiaconatui percipere valeat, perinde ac si Choro et Divinis Officiis personaliter interesset,* ea quoque emolumenta sibi deberi, quae ex enunciatis binis Legatis Praepositi Romagnoli ceteris Canonicis obveniunt; et contra authumante Capitulo, ipsum non esse ad illorum participationem admittendum, tum ob contrariam testatoris voluntatem, tum et eo magis, quod Canonici, legitimo licet infirmitatis impedimento detenti, quominus possint solemni dictarum Missarum celebrationi interesse Ecclesiaeque duobus mensibus augusti et septembris inservire, nunquam hactenus ex controversis emolumentis participare consueverunt: delata fuit quaestionis inde exortae cognitio ad hunc Sacrum Consessum, in quo proinde disceptari contingit dubium, quod inferius describetur.

Praecipuum istius controversiae momentum in eo sistere posse videtur, num saepedictus Praepositus Romagnoli ex verbis, ut supra, appositis vetuerit, ne dicta emolumenta tradantur Canonicis illis, qui vel iubilationis indulto muniti, vel legitimo impedimento detenti celebrationi dictarum Missarum non intersunt et mensibus augusti et septembris Ecclesiae servitio non incumbunt. Tametsi enim Canonico iubilationis indultum habenti illud suffragetur non solum ad lucrandas distributiones ordinarias, sed etiam ad percipienda quaecumque alia emolumenta, uti consonant rescripta edita in *Romana Iubilationis*, 29 ianuarii et 5 martii 1678, [1] etc.; attamen id locum sibi non vindicat in Anniversariorum emolumentis aliisque obventionibus, in quibus diversimode fuerit a testatoribus dispositum iuxta resolutiones ab hac Sacra Congregatione editas. Grave non erit Eminentissimis PP. decidere:

An Archidiaconus Antonius Cappellari vigore Indulti iubilationis debeat participare ex emolumentis a Praeposito Romagnoli relictis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars I, p. 21-23].

3472.

S. C. C., *Spoletana*, 16 mart. 1737.

Descripta est facti species huius causae in folio Congregationis diei 19 ianuarii proxime praeteriti, [2] in qua tamen ipsa causa proponi non potuit. Proposita igitur hodie causa sub eadem dubii forma:

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. I, p. 18].

[1] Cf. N. 2844.
[2] Cf. N. 3467.

3473.

S. C. C., *Panormitana*, 30 mart., 13 apr. 1737.

Cum Nicolaus Tarrana inter RR. PP. DD. utriusque Signaturae Referendarios adscriptus post obtentam sub annum 1727 Parochialem ecclesiam nuncupatam S. Antonii Magni in Civitate Panormitana existentem fuerit quoque ad Canonicatum, quem antea in Cathedrali obtinebat, expulso Iacobo Martinez, uti praefertur, iniusto illius detentore, novissime redintegratus, supplicationem Sanctissimo Domino Nostro porrexit ad impetrandam pontificiam dispensationem, ut sibi liceat memoratum Canonicatum cum Parochiali ecclesia retinere. At quia Eminentissimus Pro-Datarius super Oratoris petitione exquisivit huius Sacrae Congregationis suffragium, de quo hodie proferendo agitur, necnon praelaudatus Iacobus Martinez petitae dispensationi subinde contradictorem se praebuit, ad instantiam praefati Nicolai infrascriptum dubium proponitur.

Archiepiscopus Panormitanus iussus Sacram Congregationem super Oratoris precibus instructam reddere, in sua relatione sub annum 1735 transmissa, cui Orator magnopere nititur, rescripsit, proventus dictae Parochialis ad annua scuta 385 monetae Siciliae ascendere eosque cum fructibus dicti Canonicatus unitos non excedere summam scutorum 700; propinquitatem, quae inter Cathedralem et Paroeciam vertitur, facilem Oratori gratiam reddere posse, praesertim quia non solum ut plurimum functiones Chori hora adeo tempestiva absolvuntur, ut Orator possit functiones quoque in Parochiali commode explere, verum etiam quia plures Cappellani istius servitio et Sacramentorum administrationi assidue tenentur incumbere.

Ceterum praestat referre, quod Sacra Congregatio circa similia dispensationum indulta responderit, praecipue in *Casertana*, 8 augusti 1716, [1] in *Polinianen.*, 8 augusti 1716 [2] et 19 iunii 1717, [3] ac recentius in *Bracaren. Dispensationis*, 17 aprilis 1734. [4]

His igitur perpensis una cum iuribus, quibus nomine Oratoris contenditur, praefatum Iacobum Martinez in hac causa legitimum contradictorem non esse, quominus petita dispensatio impetretur, vestrum erit, Eminentissimi PP., statuere:

An sit relaxanda supplicatio super indulto, de quo agitur in casu?

Die 30 martii 1737 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 13 aprilis 1737 Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. I, p. 38, 43].

[1] Cf. N. 3156.
[2] Cf. N. 3157.
[3] Cf. N. 3163.
[4] Cf. N. 3421.

3474.

S. C. C., *Constantien.*, 4 maii 1737.

Franciscus Leontius Cysat, Canonicus Collegiatae Ecclesiae Leodegrarii Lucernae fretus iubilationis indulto, quod in praemium continui et laudabilis servitii spatio quadraginta et ultra annorum Ecclesiae suae, uti exposuerat, a se praestiti sub diem 23 aprilis 1735 ab hac S. Congregatione impetravit consueta clausula: *ut quamvis imposterum non inserviat, nihilominus omnes fructus et distributiones sui Canonicatus percipere valeat, perinde ac si Choro et divinis officiis personaliter interesset*, non solum coepit contendere neque per seipsum neque per quemdam alium Presbyterum quem vocant *Sacellanum Honoris*, amplius teneri Missas solemnes vel privatas tam in altari S. Crucis, quam in altero privilegiato celebrare, multoque minus alias quascumque functiones per turnum in sua hebdomada peragere, verum etiam praeter cetera emolumenta ea quoque sibi deberi, quae *vigiliae* nuncupantur, quaeque ex Officio Defunctorum, quod in Choro singulis diebus ante Anniversariorum celebrationem recitatur, percipi solent. At renuens Capitulum, cuius assensus iuxta conditionem in praefato indulto appositam accedere debet, illius votis acquiescere, in consessu habito sub diem 10 iunii eiusdem anni 1735 capitularem, ut aiunt, conclusionem contrariam edidit.

Ab ista Capituli deliberatione reclamavit Canonicus Cysat ad Supremum hunc Senatum, quo datis Officiali Constantiensi literis, ut de totius controversiae summa Eminentissimos Patres instructos redderet, audito Capitulo idem Officialis momenta utriusque partis invicem disceptantis in sua, quae circumferetur, relatione diligenter exposuit. Cum itaque memoratum Capitulum duo potissime propugnet, alterum, quod saepedictum iubilationis indultum a Canonico Cysat impetratum minime sustineatur, quin imo sit revocandum, alterum, quod ubi etiam sustineretur, adhuc teneatur dictus Canonicus controversas functiones per seipsum vel per Sacellanum Honoris explere, quodque nihil ex emolumentis, quae sub nomine vigiliarum distribuuntur, queat ipse percipere, bina, quae infra describentur, dubia quanto citius decidi efflagitat.

Porro quod attinet ad I, in quo disputari contingit, num toties memoratum Iubilationis indultum sustineatur, innitens Capitulum constanti Sacrae huius Congregationis stylo, iuxta quem eiusmodi indulta iis tantum conceduntur Canonicis, qui Ecclesiae suae continuum et laudabile servitium per quadraginta annos praestiterint, quodque illa debeant revocari, si forte constiterit, a Canonicis, qui spatio quidem quadraginta annorum, sed vel non continuo, vel parum laudabiliter Ecclesiae et choro inservierint, fuisse impetrata, acerrime tuetur, neque spatio quadraginta annorum revera continuum, neque laudabile fuisse servitium a Canonico Cysat Ecclesiae suae praestitum, tum quia pluribus ille ab hinc annis nocturnis horis nunquam, rarissime vero diurnis interfuerit, et per quatuor novissimos annos neque

nocturnis neque diurnis horis ad chorum unquam accesserit, tum quia tempore, quo choro vacavit, praeter alios excessus cauponas cum populi scandalo consueverit frequentare iuxta allatam nonnullorum testium depositionem. Summ. eiusdem Capituli, n. 6 et 7. Putat vero, eidem Canonico suffragari non posse allegatam infirmitatem et linguae impedimentum, quo ipse asserit se iampridem fuisse detentum, primo quia non docet, eam toto tempore, quo a chori Ecclesiaeque servitio abfuit, perdurasse; secundo, quia asserta infirmitatis causa non fuit ab Ordinario approbata, neque ob illam constat ab hac Sac. Congregatione obtentum fuisse consuetum indultum itidem necessarium, ut in hunc finem ratio temporis, quo chori Ecclesiaeque servitio Canonicus vacat, haberi possit, iuxta praxim et resolutionem die 17 decembris 1718, ad 1., ut in Thesauro Reolutionis, tom. 1, p. 111, 144.

Circa II vero dubium, in quo Capitulum sustinet, controversum iubilationis indultum ad summum admitti posse sub duplici enunciata conditione, duo praestat adiicere: primo, quod Canonicus iubilationis indultum assecutus neque per seipsum, neque per alium Missam Conventualem aut alias functiones, ut antea, per turnum obire obstringitur, nisi res sit de Ecclesia, ubi vigeat peculiaris consuetudo vel Statutum praescribens, functiones quasdam debere a Canonicis iubilationis quoque indulto munitis expleri, sed eas tantum Missas, quae Canonicali suae Praebendae reperiuntur adnexae; secundo, quod iubilationis indultum non suffragatur ad percipienda ea emolumenta, quae ex testatorum mente, consuetudine aut peculiari Ecclesiae Statuto inter Canonicos dumtaxat choro interessentes distribuuntur iuxta resolutiones nuperrime relatas in folio diei 16 martii proxime praeteriti in causa *Mantuana*,[1] quibus addi possunt aliae editae in *Reatina Distributionum*, 19 aprilis 1692[2] et 14 februarii 1693,[3] et in *Aquaependen.*, 1 aprilis 1719.[4]

His enim perpensis una cum iuribus, quae nomine Capituli circumferentur, grave non erit Eminentissimis PP. rescribere:

I. *An sustineatur Indultum, de quo agitur?* Et quatenus affirmative:

II. *An, et quas conditiones liceat imponere in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Negative.

Ad II. Provisum in primo.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. I, p. 66-69].

3475.

S. C. C., *Tarvisina*, 4 maii 1737.

Proposita fuit haec causa die 28 aprilis 1736,[5] resolutio vero dilata, iussumque Archiepiscopo Corcyrensi, ut sedulo inquireretur, an asserta Maria Francisca uxor Petri Dolfini et asserta praedictae Laurae mater adhuc

[1] Cf. N. 3471.
[2] Cf. N. 2927.
[3] Cf. N. 2935.
[4] Cf. N. 3186.
[5] Cf. N. 3458.

viveret, sique superstes reperiretur, eam examinari curaret tam super Matrimonio cum memorato Petro Dolfini contracto, quam super controverso praefatae Laurae Baptismo; si vero dicta Maria Francisca iam obiisset, studeret investigare, an tempore, quo ipsa in Civitate seu Insula Corcyrensi moram traxit, catholicae religionis ritum servaret, et an in libris parochialibus legeretur adnotata. Cum itaque literis nuper Archiepiscopus responderit, quod multam quidem adhibuit diligentiam, sed nullam de dicta Maria Francisca notitiam fuerit assecutus, quinimmo facta omni possibili perquisitione, neminem invenit, qui aut ipsam noverit aut de ipsius statu, ritu ac religione deponere vel testari potuerit; in libris vero parochialibus suae Archidioeceseos nulla inventa sit neque ipsius Mariae Franciscae, neque Petri Dolfini sive Baptismi sive Matrimonii occasione facta descriptio, addens praeterea antiquiores curae animarum libros memorati Vici, ubi verisimiliter dictus Petrus Dolfinus habuit domicilium, una cum arce Patrarum in potestatem Turcicarum gentium cessisse: reliquum est, ut Eminentiae VV. dignentur deliberare.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, et secreto, et sine praeiudicio validitatis Matrimonii.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. I, p. 59].

3476.

S. C. C., *Pennen.*, 6 iul. 1737.

Secuto sub diem 26 iulii 1735 obitu puellae Mariae Nolli, quae in Monasterio Sanctae Clarae educationis causa degebat, Praepositus et Canonici Collegiatae et Parochialis Ecclesiae S. Ioannis Evangelistae, intra cuius limites praefatum Monasterium erectum reperitur, supplicem Vicario Generali porrexerunt libellum, quo exponentes, Moniales dicti Monasterii contendere, cadaver eiusdem puellae in ipsarum ecclesia sepeliendum esse, ibique funus a Fratribus Dominicanis expleri debere, postularunt praecipi, ne ab alio sive saeculari sive regulari, quam a suo Capitulo exequiae super dicto cadavere peragerentur, memoratus autem Vicarius Generalis eorum precibus annuens rescripsit. At vero, cum idem Vicarius reclamantibus adversus enunciatum rescriptum praefatis monialibus, postmodum commiserit Religioso Ordinis Praedicatorum, qui vices Confessarii ordinarii earumdem monialium gerebat, ut controversam functionem super dicto cadavere absolveret, atque in executionem huius commissionis memorata puella in ecclesia dictarum monialium, praeviis controversis exequiis fuerit tumulata: memoratus Praepositus una cum praefatis Canonicis modo authumans, dictum cadaver nequivisse in praefata ecclesia sepeliri, ideoque praevia illius exhumatione, Collegiatae suae Ecclesiae, in qua tumuletur, una cum omnibus funerariis emolumentis restituendum esse, duo infrascripta dubia decidi postulat.

Episcopus de more iussus Sacram Congregationem hac de re instructam reddere, praemittens, Praepositum et Canonicos pro tempore dictae Parochialis et Collegiatae Ecclesiae Sancti Ioannis nunquam consuevisse in ecclesia praefati Monasterii aliquod Sacramentum administrare Monialibus et educandis aliisque mulieribus in eius clausura degentibus, imo antiquitus moniales ad persolvendas exequias super demortuarum monialium cadavera semper advocasse Capitulum et Canonicos Cathedralis Ecclesiae, necnon Canonicos antedictae Collegiatae, ita tamen, ut functiones ecclesiasticae a Capitulo Cathedralis explerentur, paucis vero ab hinc annis easdem moniales ab hoc usu recessisse, et exequias a proprio tantum Confessario persolvi curare, factique seriem mox descriptam confirmat et addit: *Praefati Canonici insterunt in hac Episcopali Curia pro iure sepeliendi, eo magis, quia prohibita est electio sepulturae monialium ex pluribus decretis Sacrae Congregationis, sed allegata decreta fuerunt authoritate Doctorum interpretata pro saecularibus personis, et aliis extra clausuram degentibus, non autem pro educandis, ut supra, intra clausuram Monasterii degentibus, quapropter, ne retardaretur cadaveri sepultura, fuit per hanc Curiam interpositum decretum: habere locum electionem sepulturae antedictae puellae et magis, quia sepeliri voluit cum habitu monialium eiusdem Monasterii; unde per sepulturam praedictam nullum fuisse allatum praeiudicium dictis Canonicis praedictae Collegiatae, nec aliquod ius quaesitum ablatum.*

His itaque in facto summatim expositis, onus erit EE. VV. respondere:

I. *An licuerit tumulari cadaver Mariae Nolli in ecclesia monialium S. Clarae Civitatis Pinnae?* Et quatenus negative:

II. *An sit locus exhumationi et respective restitutioni dicti cadaveris, una cum funeris emolumentis favore Ecclesiae Collegiatae et Parochialis S. Ioannis Evangelistae eiusdem Civitatis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative.

Ad II. Provisum in primo, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. I, p. 114].

3477.

S. C. C., *Comen.*, 6 et 27 iul. 1737.

Multiplex contentio inter Capitulum Collegiatae et Parochialis Ecclesiae S. Fidelis et Sodales Confraternitatis iam pridem in ecclesia Sancti Ioannis in Atrio erectae super bonorum ad eamdem Societatem spectantium administratione suscitata discussioni dubiorum, quae mox describentur, occasionem praebet. Quocirca ob oculos habitis, veluti ad materiam 1 et 2 spectantibus alias adnotatis in foliis dierum 2 iunii et 17 novembris superioris anni in causa *Invenacen. Administrationis*, [1] necnon expensis iuribus nomine praefati Sodalitii hactenus tantum allatis, dignabuntur Eminentissimi Patres respondere:

1. *An Confratribus Ecclesiae S. Ioannis Baptistae in Atrio liceat administrare bona et reditus eorum Confraternitatis et Ecclesiae cum sola dependentia ab Episcopo?*

[1] Cf. N. 3460, 3463.

2. *An, et cui de bonis ac reditibus administratis, necnon de oblationibus dictae ecclesiae Confratres teneantur reddere rationem?*

Die 6 *iulii 1737 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.*

Die 27 iulii 1737 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Solum teneri reddere rationem soli Episcopo.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. I, p. 106,118].

3478.

S. C. C., *Nicien.*, 27 iul. 1737.

Indicto sub diem 8 iulii superioris anni concursu ad vacantem Parochialem ecclesiam S. Stephani in loco nuncupato *di Rubione*, habitoque subinde examine, omnibus Examinatorum suffragiis fuit ad animarum curam approbatus Sacerdos Ioseph Audoli. At quia Pro-Vicarius Capitularis aliis quoque conditionibus inspectis in assecutione dictae Parochiae praeferendum iudicavit Iosephum Blanchi, licet in istius approbationem minora confluxerint Examinatorum suffragia, memoratus Ioseph Audoli, interiecta adversus Pro-Vicarii Capitularis iudicium appellatione, recursum habuit ad Sacrum hunc Consessum, coram quo illam prosequens modo instat pro decisione dubii, quod infra describetur.

Summa rationum, quibus enunciatum Pro-Vicarii Capitularis iudicium uti iniustum et irrationabile impugnare nititur praelaudatus Audoli, in his potissimum versari videtur, nimirum, quod ipse inter Competitores in dicto concursu approbatus primum ob maiorem scientiam obtinuerit locum; quod annum secundum supra quinquagesimum agens tum aetatis tum antiquioris Sacerdotii praerogativa longe praecedat Iosephum Blanchi; quod novissime munus Vicarii Curati in controversa Parochiali ecclesia spatio decem annorum, quibus Honoratus Chiamporsin ultimus eiusdem ecclesiae Parochus gravi infirmitate fuit detentus, sedulo et laudabiliter gesserit; et demum, quod ob probatos vitae mores in magna sit apud omnes aestimatione, populoque eiusdem ecclesiae plurimum acceptus. Ex his enim omnibus insimul cumulatis contendit, facile concludi posse et scientia in morali Theologia, et peritia in curae animarum exercitio, et morum integritate consiliique maturitate ita se praecellere Iosephum Blanchi, ut veluti dignior, nequeat illi postponi contra expressam iuris communis et Sacri Concilii Tridentini, Sess. 24, cap. 18, *de ref.* sanctionem.

Verumtamen adversus haec memoratus Ioseph Blanchi, ut controversum Pro-Vicarii Capitularis iudicium a quacumque iniquitatis et iniustitiae nota vindicet, duplicem praemittit iuris censuram: alteram nempe, qua communiter receptum est, eum magis dignum ad animarum curae onus obeundum censeri, qui minori licet scientia instructus alios exemplo, prudentia, morumque honestate praecellit; alteram vero prohibentem, ne animarum cura iis committatur, qui ex turpi et inhonesta vivendi ratione apud probos honestosque viros authoritatem et aestimationem amiserint, uti per textus expressos in cap. *Inter dilectos 11, de excess. Praelat.*, et in cap. fin., *de purgat. can.* Abbas in cap. 10, n. 3, *de iureiuran.*, Reiffenstuel, *in ius can.*, lib. 5, tit. 37, n. 60 etc. Utramque enim hanc regulam sibi censet suffragari, dum propria imprimis recensens merita exponit, se quoque, licet secundo loco, fuisse ab Examinatoribus ad curam dictae ecclesiae approbatum, ab anno 1728 licentiam Sacramentales excipiendi Confessiones ab Episcopo Niciensi reportasse, subindeque in Vice-Curatum controversae Parochiae electum ibidem summa charitate et diligentia in spiritualem populi sibi commissi profectum totis viribus intendisse, ita ut a Sindico et Consiliariis dicti loci *di Rubione* peculiariter commendetur. E converso autem famam Iosephi Audoli subdit, non esse integram, cum in regione constans invaluerit rumor eundem procreasse filiam ex inhonesta consuetudine diu habita cum muliere quadam Anna Maria Uga, ideoque ab Ordinario merito fuisse postpositum, ac repelli omnino debere ab assecutione huius Parochiae, ne grave inde scandalum in populo generetur. Veritatem et pondus oppositae diffamationis tum ex plurium testium depositione, tum ex relatione Pro-Vicarii Capitularis huc nuperrime transmissa et per manus Eminentiarum VV. circumferenda putat satis evinci. Omnibus itaque perpensis deliberandum est:

An constet de irrationabili iudicio Ordinarii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. I, p. 128].

3479.

S. C. C., *S. Severini*, 14 dec. 1737, 11 ian. 1738.

Lucretia Riccardi sub diem 4 octobris superioris anni nupsit Severino Gregoretti; postquam vero coniuges usque ad diem 16 decembris eiusdem anni cohabitarunt, eadem Lucretia tum ad Episcopum S. Severini, tum ad Supremum hunc Consessum proclamavit, exponens, Matrimonium nunquam fuisse consummatum, nec ei consummando idoneum esse praefatum Severinum, postulavitque primum invalidum declarari Matrimonium, deindeque illud cepit consilium supplicandi Summo Pontifici ut super Matrimonio tamquam rato et non consummato, apostolicam dispensationem elargiretur. Sacra vero Congregatio, cui a Sanctitate Sua remissae fuerunt huiusmodi preces, eisdem inter summaria relatis, die 27 iulii proxime praeteriti rescripsit: *Nihil de dispensatione, et proponatur dubium*, quod in calce praesentis restrictus describetur, num scilicet dissolvi modo debeat controversum Matrimonium vel potius illius dissolutioni experimentum triennalis cohabitationis praemitti oporteat.

Inter plurimas decretales super similibus controversiis editas extat praeclarissima sanctio cap. *Accepisti 1, de frigid. et malefic.* Ex hoc autem textu, licet mulieri ad Episcopum vel alium ecclesiasticum Iudicium proclamanti adversus Matrimonium, illudque invalidum asserenti ob naturalem et perpetuam viri impotentiam fides non sit adhibenda, sed credendum potius sit viro affirmanti Matrimonium consummasse iuxta can. *Si quis acceperit 33*, quaest. 1, et cap. *Continebatur, de desponsat. impuber.*, colligunt Doctores

procedendum esse cum distinctione, nimirum ut credatur viro, non autem mulieri, quando ipsa mulier Matrimonii invaliditatem ex praemisso capite perpetuae impotentiae diu distulit proponere; secus vero, si ab initio, vel ante elapsos duos menses a die initi Matrimonii virum super illius nullitate coram Episcopo provocarit.

Hinc itaque ea videtur ex sacrorum canonum praescripto in hisce quaestionibus servanda regula, ut si certo constet ac evidens sit, virum haudquaquam pollere naturali facultate consummandi Matrimonium ob vitium oculis patens, quod nulla valeat arte seu medicina vinci, tunc statim Matrimonium irritum declaretur, ac sine mora et citra ullum aliud experimentum dissolvatur; itidemque promptae dissolutioni locus fiat, si impotentiae signa moraliter certa sint, dummodo utriusque coniugis iuramentum cum septima propinquorum aut vicinorum manu accedat, necnon concors peritorum iudicium super exposita impotentia adstipuletur ad textus literales in cap. *Laudabilem* et in cap. fin., *de frigid. et malefic.*, et consonant resolutiones Sacrae Congregationis in *Ianuen.*, 13 martii et 8 maii 1706,[1] 12 februarii et 9 aprilis 1707.[2] Si vero argumenta assertae impotentiae dubia ac incerta appareant, aut periti desuper consulti sint inter se discordes, in hac hypothesi praemittere consuetum triennalis cohabitationis experimentum ex *lege Iustiniani in novell. 22, de Nupt., cap. 6* inductum, ac subinde a Caelestino III redintegratum in cit. cap. *Laudabilem, de frigid. et malefic.*

Haec sunt, quae in iure sancita habentur. Num autem in praesenti themate ea concurrant signa et argumenta, quae certam reddant assertam praefati Severini impotentiam, ut in hodierno Consessu decerni possit, locum esse petitae Matrimonii dissolutioni, erit tum maxime ab Eminentissimis PP. inspiciendum colligendumque ex iuribus, quae in utramque partem circumferentur. Ubi vero enunciata signa haud satis manifesta comperiantur, sed dubia atque incerta, praesertim ob assertionem Severini, qui Matrimonium consummasse iuravit, proindeque censeatur, exaudiri modo non posse Lucretiam super petita eius dissolutione: tunc deliberandum erit, num saltem eadem Lucretia exaudienda sit in precibus subalternis, quibus postulat ab hac S. Congregatione iuberi, ut conficiatur per Episcopum processus, servatis servandis atque recipiantur formales depositiones testium, necnon recognoscatur ad formam iuris corpus eiusdem Lucretiae, iterumque exploretur corpus Severini per alios peritos deputandos ex officio a Sacra Congregatione, atque idem Severinus teneatur interim intra certum terminum adhibere medicamenta per peritos benevisos praescribenda, vel potius annuendum sit Severino, qui petitioni huic obsistens pro experimento triennalis cohabitationis respondendum esse contendit, ubi mulieris instantia pro Matrimonii dissolutione statim, ut ipse vellet, non reiiciatur.

Placeat igitur Eminentiis VV. statuere:

An sit locus dissolutioni Matrimonii; vel potius experimento cohabitationi triennalis in casu?

[1] Cf. N. 3039.
[2] Cf. N. 3047.

Die 14 decembris 1737: Non proposita.

Die 11 ianuarii 1738 Sacra, etc. respondit: Esse locum experimento cohabitationis, triennalis, et ad D. Secretarium iuxta mentem.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars I, p. 205, tom. 8, Pars. II, p. 3].

3480.

S. C. C., *Marturanen.*, 25 ian. 1738.

Pastoralem visitationem aggressurus Episcopus Marturanensis Canonicis et Dignitatibus suae Cathedralis Ecclesiae numerum duodenarium constituentibus manifestavit consilium a se initum: *di voler eriggere altri quattro o sei Canonicati, ed a due di questi affiggere il titolo della Prebenda Teologale e Penitenziale, ed assegnare a detti nuovi Canonicati quella competente rendita per ora, che la Divina Providenza somministrerà ad esso amorevole Prelato, tanto più, che si trova in punto per dar principio al corso della sua visita, nel quale cercherà con tutto zelo e calore trovar modo sufficiente a poter effettuare una tal santa disposizione;* ut autem posset securius ad optatam Canonicatuum erectionem procedere, dictorum Canonicorum consensum curavit obtinere, quemadmodum re ipsa a decem ex illis praestitus fuit consensus, adiecta tamen conditione, *che detti nuovi Canonici erigendi e successori in futurum, non possino pregiudicare punto l'interesse della mensa Capitolare presente, quale vogliono che resti in pieno ed assoluto dominio e disposizione di essi dodici Dignità e Canonici presenti e loro successori in futurum.*

Sub finem vero memoratae visitationis idem Episcopus die 28 iunii 1736 quatuor erexit Canonicatus, quorum binos titulo Praebendae Theologalis et Poenitentiariae insignivit, iisque omnibus dotem constituit.

At exortis post dictorum quatuor Canonicatuum erectionem eorumque subsecutam collationem inter hos quatuor novissimos Canonicos et alios duodecim iamdudum institutos nonnullis controversiis, veteres isti Canonici ad praecidendum cuiuslibet contentionis germen satius duxerunt litem coram Sacro hoc Tribunali instruere super erectione dictorum recentium Canonicatuum, contendentes, eam sustineri non posse, sive quia fuerit per Episcopum expleta absque legitimo totius Capituli consensu, sive quia idem Episcopus nequiverit iure suo nullaque suffragante iusta causa veterem Canonicorum numerum adaugere in praefata Cathedrali Ecclesia, cuius servitio quatuor Dignitates, octo Canonici totidemque Mansionarii seu portionarii per mediariam, ut aiunt, incumbentes sint satis; aut demum, quia in dotem novorum Canonicatuum fuerint assignati reditus in alium usum destinati; necnon eisdem unita sive incorporata Beneficia oneribus servitium chori non ferentibus obnoxia. Quapropter habita relatione Episcopi controversam validitatem erectionis a se factae propugantis, discutiendum hodie, saepedicto instante Capitulo, proponitur infrascriptum dubium, ad cuius decisionem haec potissimum conferre videntur:

[1] Cf. N. 3530, 3534.

Primo scilicet, Episcopum propria authoritate atque independenter a Capitulo nequire certum Canonicorum numerum in Cathedrali aut Collegiata Ecclesia constitutum augere, sed consensum et votum Capituli exquirere obstringi atque impetrare, uti resolvit Sacra haec Congregatio in *Mazarien.*, 20 septembris 1692 [1] et in *Aquinaten.*, 20 februarii 1677; [2] secus enim erectio sine voto consensuque Capituli expleta non sustinetur iuxta regulam, de qua in cap. *Bonae memoriae* 36, in cap. *Memorabile* 34 et in cap. *Quod sicut* 28, *de elect.* Et quamvis Sacra Congregatio consueverit quandoque supplere consensum, quem praestare detrectet Capitulum, id tamen fieri contingit eo dumtaxat in casu, quo Capitulum irrationabiliter renuat consensum suum praebere.

Secundo, maiorem Canonicorum seu Clericorum numerum non esse in Ecclesiis constituendum, quam qui iuxta eiusdem Ecclesiae facultates possit convenienter sustentari; iuxta expressos textus in cap. 1 et 3, *de instit.*, et in cap. *Quoniam, de vit. et honest. Cleric.* et in cap. unic., *de stat. Regul.*, in 6, necnon resolutiones Sacrae Congregationis in *Sipontina Congruae*, 8 martii 1664, [3] in *Amalphitana*, 30 septembris 1724; [4] idipsum cavetur etiam in veteribus Marturanensis Ecclesiae Statutis.

Tertio, Episcopis non licere, sed soli Romano Pontifici reservatam esse piarum voluntatum commutationem iuxta Clem. *Quia contingit, de relig. domib.*, praeterea nequivisse Episcopum novum Canonicatum supra numerum instituere assignata ei in dotem Cappellania quadam respondit S. C. in *Murana*, 12 decembris 1711. [5]

Postremo circa Praebendas Theologalem et Poenitentiariam, cum Episcopus eas non erexerit ex binis Canonicatibus primo vacaturis, sed Beneficia quaedam simplicia illis addixerit, expendendum erit, num servata dici queat norma a Sacro Concilio Tridentino pro erectione Praebendae Theologalis praescripta in Sess. 5, cap. 1, *de ref.*, et altera, quae circa Poenitentiariam eiusque collationem indicitur cap. 8, Sess 24, *de ref.* Consentanee enim ad hanc Conciliarem sanctionem Episcopum teneri Theologalem et Poenitentiariam Praebendas ex Canonicatibus in Cathedrali Ecclesia existentibus primoque vacaturis erigere, eis autem non posse simplicia Beneficia addicere, nisi Praebendae Canonico Theologo ac Poenitentiario assignatae ita sint tenues, ut congruae eorum sustentationi non respondeant.

His itaque ad peculiares facti circumstantias iuxta pondus documentorum, quae utrinque adducentur, accommodatis, grave non erit EE. VV. decernere:

An erectio quatuor Canonicatuum, de quibus agitur, sustineatur in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 18-22].

[1] Cf. N. 2933.
[2] Cf. N. 2841.
[3] Cf. N. 2792.
[4] Cf. N. 3286.
[5] Cf. N. 3109.

3481.

S. C. C., *Cremonen.*, 8 febr. 1738.

Proponebatur haec causa diebus 23 iulii et 13 augusti 1729, [1] itemque diebus 28 martii 1733 [2] et 20 augusti 1735. [3] Verum quia ob nonnulla extrinseca impedimenta ad iniunctam novi Periti electionem deveniri hactenus nequivit, adeoque ulterior dilatio decisionis causae in grave tam Beneficii, quam dicti Abbatis detrimentum vergeret, idem Abbas septuagenario maior aegre ferens negotii huius definitionem diutius protrahi, enixe flagitat, ut tum ex veteribus, tum ex novis iuribus circumferendis decidatur:

An, et in qua summa dos supplenda sit, et quo tempore, et a quibus in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dotem esse augendam ab omnibus coheredibus pro virili in scutis 130 annuis ultra bona assignata, computandis ab anno 1729, et reintegrato hodierno Abbate de pecuniis ultra fructus perceptos erogatis pro oneribus Beneficii ab anno 1713 usque ad dictum annum 1729, habita ratione fructuum perceptorum in annua summa scutorum 120.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 27].

3482.

S. C. C., *Bisacciarum*, 1 et 15 mart. 1738.

Contendente Capitulo Cathedralis Ecclesiae Bisacciensis, quae sub annum 1513 fuit a fe. me. Leone X alteri Cathedrali S. Angeli Lombardorum unita, non posse Episcopum penes mox dictam Ecclesiam S. Angeli residentem quamdam annuam strenam in summa ducatorum decem, neque cathedralicum et procurationem ab ipso Capitulo Bisacciensi exigere, adeo ut quidquid ille hactenus iure praesertim procurationis recepit occasione pastoralis visitationis anno 1736 peractae, restituere teneatur, inter idem Capitulum et praefatum Episcopum fuerunt inde exortae contentiones, quae sapientissimo Eminentissimorum Patrum iudicio subiiciuntur.

Examen similium quaestionum, quae circa controversam strenae, cathedratici et procurationis solutionem vertuntur, saepius assumptum fuit in Sacro hoc Tribunali. His igitur perpensis una cum facti circumstantiis utrinque latius explicandis, dignabuntur Eminentiae VV. statuere:

1. *An Capitulum Cathedralis Ecclesiae Bisaccien. teneatur singulis annis in Festivitate Nativitatis Sanctissimi Domini Nostri tradere Episcopo strenam in summa ducatorum decem?*

2. *An eidem Episcopo debeatur cathedraticum ab Ecclesia Cathedrali, sive Capitulo Bisacciensi?*

[1] Cf. N. 3351.
[2] Cf. N. 3400.
[3] Cf. N. 3444.

Die 1 martii 1738: Non proposita.
Die 15 martii 1738 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.
Ad 2. Affirmative.
[Thesaurus Resolutionum, tom 8, Pars. II, p. 46, 53].

3483.

S. C. C., *Civitatis Plebis*, 29 mart. 1738.

Descripta invenitur haec causa in folio diei 15 decembris 1736, resoluta vero die 19 ianuarii 1737. [1] Repropositis vero hodie iisdem dubiis sub consueta forma:

An, et in quibus sit standum, vel recedendum a decisis in casu?
Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis in omnibus, et amplius.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars II, p. 61].

3484.

S. C. C., *Zamoren.*, 29 mart., 19 apr. 1738.

Capitulum Insignis Collegiatae Ecclesiae Civitatis Taurentinae, quod ex una Dignitate sub nomine Abbatis, tresdecim Canonicis, totidemque Praebendatis constat, in supplicatione per organum Eminentissimi Pro-Datarii Sanctissimo porrecta exposuit *illius reditus pro substentatione Abbatis, ac Capituli et Canonicorum praedictorum assignati temporum iniuria adeo tenues et exiles existunt, ut cuilibet ex Canonicis praedictis vix centum ducati monetae Hispaniae 33 ducatos auri de Camera constituentes annuatim tantum obveniant cum onere nonnullarum Missarum et Anniversariorum, qui reditus praedicti inter praesentes tantum distribuuntur.* Deinde vero subiungens Abbatis et Canonicorum decenti statui et manutentioni eiusdemque Collegiatae decori aliqua in parte consultum iri, si altera ex duabus Parochialibus ecclesiis loci de Villar Don Diego nuncupati dictae Dioecesis, qui ab eodem dicto primo Oppido per unius leucae spatium distat, et cuius incolae 80 numerum non excedunt, per Sedem Apostolicam perpetuo supprimeretur et extingueretur, illiusque fructus mensae Capitulari dictae Collegiatae Ecclesiae pro usu distributionum quotidianarum etiam perpetuo applicarentur, postulavit, ut eam perpetuo supprimere et extinguere, illaque suppressa omnia et singula iura, fructus etc. mensae Capitulari praedictae Collegiatae Ecclesiae unire dignaretur.

His autem precibus ad Sacrum hunc Coetum pro maturiori petitionis examine remissis, illud modo aggredi oportet. In quem porro finem praeter facti circumstantias in praemissa Capituli supplicatione expositas tria prae oculis habenda sunt S. Concilii Tridentini decreta: alterum editum sub Sess. 24, cap. 13, *de ref.* alterum Sess. 21, cap. 3, *de ref.*, et tertium denique

[1] Cf. N. 3466.

insertum Sess. 24, cap. 15; necnon inspiciendae sunt binae huius S. C. resolutiones, quae super similibus petitionibus prodierunt, altera nempe in *Celsonen.*, 19 ianuarii 1647, [1] altera vero in *Astoricen. Unionis*, 16 maii 1711, ut in Lib. 61 Decret., p. 236.

Omnibus igitur ponderatis, discutere oportet:

An sit consulendum Sanctissimo pro concessione unionis in casu?
Die 29 martii 1738: Non proposita.
Die 19 aprilis 1738 Sacra, etc. respondit: Consulendum Sanctissimo pro suppressione unius ex duobus Beneficiis curatis primo vacaturi cum applicatione favore Capituli omnium redituum, exceptis tamen emolumentis stolae applicandis alteri Parocho cum unione dictae curae.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 67, 74].

3485.

S. C. C., *Vicentina*, 19 apr. 1738.

In supplici libello, quem SSm̃o Dño Nostro porrexit sub annum 1736 Sacerdos Caietanus Pasetti, exposuit, se dudum una cum Ioanne Orphaeo natu maiore iam uxorato ac quinque habente filios solicite studuisse a proposito contrahendi Matrimonium cum quadam muliere neutri eorum satis accepta divertere Iosephum alterum communem fratrem natu minimum, cumque parum ipsorum conatus profecissent, pluribusque insuper collatis fraternae benevolentiae officiis assequi non potuerint, ut ab urgenda paterni assis divisione Ioseph abstineret, tandem eius votis obsecundantes portionem bonorum ex aequo obtingentem illi tradidere. Verum quia detrimentum aliquod bonis aliorum fratrum etiam post secutam divisionem a Iosepho inferebatur, subiunxit, se illum monuisse, ne diutius hanc improvidam agendi methodum prosequeretur; sed eiusmodi monitionem sive correctionem graviter adeo tulisse Iosephum, *che gli si avventò con parole improperie e poi diede mano ad un coltello, e se in quel punto non veniva abbracciato da un domestico, avrebbe forse effettuato il disegno di ferire il fratello Oratore. Ridottasi al termine la divisione de'mobili, restarono per fatalità due Crocifissi da dividersi, quali per riverenza della figura ricusarono gli stimatori farne la stima, dicendo che fra fratelli si accordassero, non ostante ciò voleva l'infelice, che deponessero il loro valore, il che fu sempre da stimatori stessi ricusato; allora l'Oratore gli disse, che non persistesse nella sua ostinazione contro la ragione, ed appena proferte dall'Oratore le parole, detto fratello minore fece un'atto minaccioso colla mano sinistra alla bocca e colla destra alla scarsella, ove teneva il coltello predetto; il che diede motivo all'Oratore di prendere altro coltello seco per preservare se stesso dalle sue barbare risoluzioni. Considerando l'Oratore, che l'insinuazione fattagli di placarsi al giusto non meritava le parole gli dissene li motteggi minacciosi, e ne meno il dar mano alla scarsella del coltello, si sentì un bollimento di sangue circondato dal timore, assalito dalla collera*

[1] Cf. N. 2669.

e furore, che l'acciecarono in quel moto il lume della ragione, diede mano ancor esso al coltello, e lo ferì con una ferita nella parte sinistra, dalla quale puoche ore doppo morì munito de' Santissimi Sagramenti nel giorno 24 luglio 1734.

Quibus ita expositis humillime efflagitabat Orator *a contracta irregularitate ad Ordines et Beneficia* dispensari. Supplex hic libellus fuit de more ad Sacram hanc Congregationem remissus; cumque super eo auditus fuerit Episcopus Vicentinus tunc temporis in humanis degens, qui literis sub diem 29 novembris eiusdem anni 1736 datis nulla animi sui prolata sententia concludit: *dignentur ea decernere, ac declarare, quae magis ad Dei gloriam, Cleri aedificationem, ac popularis cuiuscumque admirationis occasionem removendam expedire videbuntur.* Orator autem confidens, ex circumstantiis morosius enucleandis declarari posse ab hoc Sacro Senatu, irregularitatem non fuisse ab ipso contractam, vel saltem dispensationem ab illa sibi fore facilius concedendam, duo mox subiicienda dubia proponit. Non dedignentur itaque Eminentiae VV. rescribere:

1. *An Sacerdos Caietanus Pasetti per fratricidium, de quo agitur, incurrerit irregularitatem?* Et quatenus affirmative:

2. *An sit locus petitae dispensationi in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Affirmative.*

Ad 2. *Negative.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 78-80].

3486.

S. C. C., *Colonien. seu Leodien.*, 14 iun. 1738.

E vivis erepto sub annum proxime elapsum Patre Nicolao Masin, Abbate Monasteriorum Stabulensis et Malmundariensis ex Congregatione Brustaldensi Ordinis S. Benedicti, electus fuit in novum Abbatem P. Deodatus Drion, Prior Monasterii Malmundariensis, cumque super eadem electione confectus postea de more fuerit processus ab Apostolico Nuncio ad Tractum Rheni, ac subinde relatus in S. Consistoriali Congregatione habita die 26 septembris superioris anni, meruit electio illa pontificia confirmatione digna iudicari, adeoque apostolicae literae in hunc finem, curante memorato Abbate recens electo, fuerunt expeditae, in quibus apposita est prae ceteris clausula, ut possit *Benedictionis munus suscipere a Suffraganeo Archiepiscopi Coloniensis vel Episcopo Leodiensis, quem ipse Abbas maluerit.*

At quia Leodiensis Episcopus, ubi primum accepit, clausulam istam fuisse in praefatis literis insertam, contendens, privativum, ut vocant, sibi ius esse benedicendi Abbatem dictorum Monasteriorum, studuit moras interiici, ne praefatus Abbas enunciata libertate suscipiendi benedictionem sive a Suffraganeo Archiepiscopi Coloniensis, sive ab Episcopo Leodiensi uteretur, hos inter Praesules, quorum unusquisque sibi asserit mox dictum ius privativum, orta est contentio, ad quam dirimendam cum fuerit utrinque implorata suprema Sanctissimi D. N. iudiciaria potestas, placuit Sanctitati Suae eiusdem controversiae definitionem Sacro huic Consessui delegare.

Bina igitur ita petentibus Antistitibus inter se decertantibus oportuit subscribere dubia, alterum scilicet complectens quaestionem super facultate benedicendi hodiernum Abbatem, alterum vero, in quo disceptandum proponitur, cui competat ius benedicendi Regularem alterius Ordinis, quatenus ille foret in Abbatem eorumdem Monasteriorum postulatus et ab Apostolica Sede confirmatus.

Porro quod attinet ad dubium priori loco inferius describendum, et cuius decisionem praecipue urget hodiernus Abbas, fatetur ipse quidem, non posse Abbates a quocumque Catholico Antistite benedictionem licite suscipere, sed illam petere obstringi ab Episcopis, in quorum Dioecesibus Monasteria consistunt, uti per textum in can. *Devotis 20*, quaest. 1, in cap. *Statuimus 1*, *de supplend. negligen. Praelat.*, in cap. *Quoniam*, et in cap. *Cum contingat*, *de aetat. et qualit.*, et novissime id sancitum fuit a san. mem. Bened. XIII, in Concil. Roman., tit. 2, cap. unic., ac in eius constitutione incipien. *Commissi Nobis.*[1] Verum strenue propugnat, praemissam Benedictinae constitutionis sanctionem sibi minime obesse, non solum, quia ibidem nulla fit mentio de Abbatibus Monasteriorum, quae Apostolicae Sedi sunt immediate subiecta, neque de illis, quorum electionis confirmatio iuxta Germaniae Concordata debet a Summo Pontifice impetrari, sed etiam quia constitutio praefata, utpote loquens de Abbatibus uni dumtaxat Monasterio praesidentibus, apta nequaquam sit comprehendere Abbatem, qui duobus, ut in hypothesi, praeest Monasteriis inter se aeque principaliter unitis, et quorum alterum in Dioecesi Leodiensi, alterum intra limites Archiepiscopatus Coloniensis reperitur erectum, ita quidem ut, si in casu isto ad tramites praelaudatae constitutionis procedendum foret, eadem potius sibi faveret quoad libertatem suscipiendi benedictionem vel ab Episcopo Leodiensi vel ab Archiepiscopo Coloniensi, dum per illam temperata quidem fuere antiqua privilegia, quorum praesidio nonnulli ex Abbatibus regularibus poterant benedictionem a quocumque Catholico Antistite suscipere, sed aeque statuta lex fuit, ut eiusmodi Abbates a *Dioecesano tantum Episcopo vel a Metropolitano infra praedictum terminum benedictionem omnino suscipere teneantur.* Quocirca putat, nullo prorsus iure sibi posse ab Episcopo Leodiensi vetari, quominus benedictionem ab Archiepiscopo Coloniae eius Metropolitano iuxta arbitrium sibi in apostolicis literis collatum recipiat. Addit praeterea, assertum ius privativum, quod sibi vindicare nititur Leodiensis Episcopus, elici haudquaquam posse ex eo, quod Abbas antecessor novissime defunctus per ipsum fuerit benedictus, id enim contigisse ait, quia benedictio fuerat illi in apostolicis literis specialiter delegata, dum antiquioribus literarum apostolicarum exemplis contendit alias concessam fuisse Abbati facultatem adeundi quemcumque Catholicum Antistitem sibi bene visum, idque non alia sane ex causa, nisi quia libertas eiusmodi delegationis a voluntate et arbitrio Summi Pontificis omnino dependeat.

[1] Cf. N. 287.

Haec sunt rationum momenta, quae nomine Abbatis circa 1 dubium proponuntur. Iura autem Metropolitani Coloniensis et Episcopi Leodiensis nondum allata fuere. Vestrum itaque erit, Eminentissimi PP., tum ex hactenus expositis, tum ex aliis memoratorum Praesulum nomine adducendis iuribus sapientissime decernere:

1. *An benedictio Abbatis Stabulensis et Malmundariensis competat privative Archiepiscopo Coloniensi, vel Episcopo Leodiensi, seu potius sit in facultate hodierni Abbatis electi et confirmati, se benedicere faciendi ab uno vel ab altero eorum, quem ipse maluerit iuxta eius literas apostolicas in casu?*

2. *An, et a quo benedici debeat Regularis alterius Ordinis, quatenus postulatus et confirmatus fuerit in Abbatem eorumdem Monasteriorum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post proximam. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 122-124].

3487.

S. C. C., *Hortana*, 14 iun., 5 iul. 1738.

Cum intra fines Parochiae Oppidi Suriani plura sint publica Confraternitatum oratoria, Rectores eiusdem Parochiae in solidum, ut aiunt, animarum curam ibidem exercentes, occasione, qua sub annum 1736 in oratorio Confraternitatis S. Euthitii die festo S. Theresiae fuit a Cappellano celebrata Missa solemnis cum Diaconi et Subdiaconi assistentia, assertae consuetudinis praesidio suffulti coeperunt contendere, nullas posse in ecclesiis dictarum Confraternitatum ab earum Cappellanis independenter a se et privative quoad ipsos functiones, etiamsi non parochiales, peragi, minusque licere praefatis Cappellanis Missam solemnem in eisdem oratoriis celebrare.

Hanc itaque controversiam aliasque imposterum facile orituras dirimi cupientes dictarum Sodalitatum Praefecti, supplicem Supremo huic Consessui porrexerunt libellum, quo post expositas suarum ecclesiarum a memorata Parochiali independentiam, multiplicesque Parochorum, quibus vexantur, conatus, petierunt declarari, licitum suis esse Cappellanis tum Missas solemnes, assistentibus Diacono et Subdiacono privative quoad eosdem Parochos explere, tum praesentibus cadaveribus recitare Officium Defunctorum, Missamque ad praescriptum Ritualis ante ipsorum tumulationem canere; e contra vero nullum ius esse praefatis Parochis quascumque functiones sive parochiales, sive non parochiales, et mere ecclesiasticas, inconsultis Confraternitatum Officialibus earumque Cappellanis in ipsorum oratoriis peragendi, ac praeterea non quaelibet intorticia nec ceras omnes, sed quartam funeralem dumtaxat Parochis deberi, quotiescumque in iisdem oratoriis vel ecclesiis tum sodalium, tum aliorum quorumcumque defunctorum cadavera sepeliri contingat.

[1] Cf. N. 3489.

Consentanee ad eiusmodi Confratrum petitionem receptis pridem Episcopi literis, in quibus praemissae controversiae recensentur, quatuor subscripta fuere dubia, quorum decisionem, inspectis pluribus foliis Sacrae Congregationis, et signanter in *Asculana*, 8 et 29 augusti 1733, [1] in *Privernen.*, 24 septembris 1735 [2] et in *Firmana*, 2 iunii 1736, [3] grave non erit Eminentissimis PP. edicere:

1. *An in ecclesiis Confraternitatum laicalium Terrae Suriani expleri possint functiones non parochiales, et signanter celebrationis Missarum cum assistentia Diaconi et Subdiaconi independenter a Parochis in solemnioribus earumdem ecclesiarum festivitatibus?*

2. *An in dictis ecclesiis possint Parochi peragere functiones tam parochiales quam non parochiales, irrequisitis Officialibus et Cappellanis dictarum ecclesiarum?*

3. *An Cappellani dictarum ecclesiarum recitare possint Officium Defunctorum, et canere Missam ad praescriptum Ritualis, antequam sepeliantur cadavera illata in dictis ecclesiis, seu potius privative id spectet ad Parochos?*

4. *An occasione tumulationis defunctorum in dictis ecclesiis debeantur Parochis omnia intorticia et cerae, seu potius debeatur sola quarta funeralis in casu?*

Die 14 iunii 1738 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 5 iulii 1738 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Negative.

Ad 3. Affirmative quoad primam partem et negative quoad secundam.

Ad 4. Servetur solitum ad formam constitutionis sa. me. Benedicti XIII. [4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 121, 125].

3488.

S. C. C., *Florentina*, 5 iul. 1738.

Eques Iulius Orlandini *del Beccuto* in supplici libello Sanctissimo Domino Nostro sub mensem Septembris superioris anni porrecto postulavit indultum aperiendi in pariete ecclesiae S. Mariae Maioris Fratrum Carmelitarum Congregationis Mantuanae fenestram, per quam medio quodam ponte supra viam publicam construendo liceret sibi suaeque Familiae et propinqua domo Missam ceteraque divina officia audire. Cum autem Sanctitas Sua Oratoris preces ad Eminentissimos Patres remiserit, earum cognitionem in hodierno Consessu oportet assumere.

Indultum ab Oratore petitum non consuevisse concedi, nisi vel Patrono, qui ab ipsa fundatione hoc ius sibi quaesitum voluerit, vel ei, qui ob eximia beneficia optime de Ecclesia meritus fuerit, ostendunt Pignatell., consult. 129, num. 17, 25, sq., tom. 2, Card. de Luca, *de servit.*, disc. 16, num. 4, sq., etc.

[1] Cf. N. 3406.
[2] Cf. N. 3450.
[3] Cf. N. 3459.
[4] Cf. N. 284, — Cf. etiam N. 3507.

Generalem hanc canonici iuris censuram praemisit in sua relatione Archiepiscopus Florentinus, iussus Sacram Congregationem instructam reddere super memorato Oratoris petitione; sed postea censuit, haec in facto exponenda esse: primo scilicet, quod Orator ex nobili Familia *del Beccuto* et de *Baruccis patrona asserta in recordiis authenticis dictae ecclesiae S. Mariae Maioris, usque quo inde iura cessa non fuerint annuis regaliis in recognitionem iurispatronatus honorifici*, per rectam lineam descendat, novissime vero cognomen Familiae *Orlandini* in vim cuiusdam pinguis fideicommissi assumpserit sub onere inhabitandi testatoris domum dictae ecclesiae propinquam, ita quidem, ut ratione utriusque praefatae Familiae non tam descendes Patronus, quam etiam ipsius ecclesiae insignis benefactor iure repraesentationis dici possit, eo quia tres ibidem habeat una cum totidem altaribus cappellas, duas nempe proprio aere a maioribus de Familia *del Beccuto* constructas, sive acquisitas, alteram vero de Familia Orlandini ab institutore fideicommissi supra enunciati marmorea structura picturisque magnificis recentius exornatam ingenti impensa scut. 2735, 63, 8; secundo, quod ab ambabus Familiis praedictis fuerint in toties memorata ecclesia erecta plura simplicia Beneficia, necnon perpetuae Officiaturae in Clericorum ibi inservientium alimoniam, populi commoditatem et fundatorum suffragationem institutae; tertio, quod in ipsamet Civitate Florentina plura extent exempla similium indultorum; quarto, quod idem Orator in actis promiserit, titulo maioris in eamdem ecclesiam munificentiae cappellam, in qua fenestram aperiri postulat, in eam formam et ornatum, quo binae aliae cappellae exstructae reperiuntur, redigere; et quinto demum, quod Fratres Carmelitae de mandato Sacrae Congregationis auditi et subinde capitulariter congregati exceptis duobus dumtaxat, sub apostolici beneplaciti reservatione consensum praestiterint.

Verum, quia aliqui ex dictis Fratribus Carmelitis, reticito tamen nomine, Oratoris petitioni sese opposuere, contendentes, memoratum indultum minime concedendum esse ex pluribus rationum momentis, onus propterea EE. VV. erit ponderare, num rationes eiusmodi ex Archiepiscopi relatione et planta ecclesiae ac domus Oratoris aliisque documentis in contrarium circumferendis satis confutentur, ac sapientissimo, quo solent, oraculo decernere:

An Oratoris precibus sit annuendum in casu?

Die 5 iulii 1738: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 134-136].

3489.

S. C. C., *Colonien. seu Leodien.*, 2 aug. 1738.

Dilata fuit huius controversiae resolutio die 14 iunii currentis anni. [2] Nunc itaque resumpto folio supra enunciato circa eadem dubia:

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Ius benedicendi Abbatem neutri competere, sed eidem Abbati competere facultatem suscipiendi benedictionem ab alterutro iuxta formam literarum apostolicarum.*

Ad 2. *Provisum in primo, et amplius.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 142].

[1] Cf. N. 3490.

[2] Cf. N. 3486.

3490.

S. C. C., *Florentina*, 23 aug. 1738.

Descripta invenitur haec causa in folio Congregationis die 5 iulii vertentis anni habitae. [1] Cum autem tunc proponi non potuisset, hodie sub eadem dubiis forma proposita:

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 146].

3491.

S. C. C., *Toletana*, 27 sept. 1738.

Cum nobilis puella Maria *del Prado Avellano* contendens, professionem, quam post exactum probationis annum die 15 novembris 1724 in Monasterio S. Dominici Villae Matritensis sub nomine Mariae Emanuelae emisit, irritam esse, utpote emissam ob vim et metum a Marchione Aloysio Francisco patre sibi incussos, sub annum 1735 postulaverit restitutionem in integrum adversus quinquennium pridem elapsum, Sacra Congregatio, cui istius petitionis examen fuerat delegatum, rogavit clar. mem. Cardinalem de Astorga tunc Antistitem Toletanum, ut processum de more conficeret, auditis interesse habentibus. In huius itaque confectione processus admissae non solum fuere ad causam moniales Conventus S. Dominici, verum etiam Marchio Alphonsus, dictae Mariae Emanuelae germanus frater, eiusdemque noverca Marchionissa Margarita Baillo uti mater, tutrix et curatrix Mariae Annae a praefato Aloysio Francisco habitae, ex quorum oppositione evenit, ut idem processus ad sexcentas et ultra paginas ascenderit.

Summa eorum, quae collecta ex depositionibus decem et octo testium adstipulari potissimum videntur instantiae Sororis Mariae Emanuelae, haec est: quod eius pater vir esset *di rigido ed aspro naturale, di aspetto serio, colerico e niente affettuoso verso li suoi figli, quali trattava con minaccie, e specialmente la detta D. Maria;* et e contra dicta Maria tenerae aetatis puella timidi adeo ingenii ac naturae pusillanimis appareret *a segno, che non ha sperimentato altra Donna di genio tanto timido*, uti deponit primus testis eius Confessarius, cum quo concordant alii, et praesertim decimus sextus, quod delato ad patrem rumore sponsalium, quae Maria secreto contraxerat cum Gregorio Baillo suo consanguineo, necnon apostolicae dispensationis in hunc finem iam impetratae: *chiamolla detto suo padre, ed avendola serrata in una stanza,*

[1] Cf. N. 3488.

le diede molti colpi e schiaffi, quemadmodum prae ceteris instructi referunt testes undecimus et duodecimus, et lacerato memoratae dispensationis chirographo, acri furore percitus eidem filiae suae dixerit: *che non volea che si maritasse, e che se lo faceva, e prendeva stato contro sua voglia, fosse, male-detta da Dio, e giammai lo riconoscesse per padre*, iuxta verba, quae de auditu ab ipsa Maria Emanuela recitavit memoratus eius Confessarius, qui praeterea subiunxit, *che sa, che immediatamente al detto successo il detto Marchese suo padre la mise in una carozza, e seco portolla a questa Corte* (nempe ad Villam Matriti), *dove la pose e serrò nel detto Collegio delle Zitelle di Leganes, in cui vidde, e sperimentò la rigida osservanza, che in detto Collegio prattica-vasi in non permettere, che la detta D. Maria parlasse con altre persone, fuorchè con quelle, che d'ordine del detto suo padre andavano a visitarla per persua-derla ed inclinarla, che prendesse lo stato di monaca*, quod eadem puella semper abhorruit, indeque factum est, ut vix suscepto habitu monastico, *dalla pena di vedersi in quell'abito le sopravvenne un forte accidente, per cui cadette tra-mortita nelle braccia della Superiora*, subindeque per totum probationis annum eadem Maria pandiderit dicto suo Confessario, *che quantunque ella professasse, era per forza ed unicamente per il timore e violenza di suo padre, che la violentava*, additis etiam post professionem declarationibus, *che non si è tenuta mai per monaca, nè ha eseguiti l'oblighi, fuorchè in quelle occasioni, che non ha potuto scansarsi per timore della Superiora.*

Processu tandem ad Urbem transmisso Eminentissimi PP. ex iuribus, quae collitigantium nomine hinc inde deducta fuere, quaeque summatim resumpta sunt in folio diei 9 iulii dicti anni 1735 consueto dubio: *An sit locus restitutioni in integrum in casu*, rescripserunt: *Affirmative, et amplius*, ut in Lib. 85 Decret., p 259.

Exoptato restitutionis in integrum beneficio suffulta Maria Emanuela comparuit coram Locumtenente Vicariatus Villae Matritensis necnon coram P. Priore Conventus S. Mariae de Atocha Ordinis Praedicatorum per P. Provincialem eiusdem Ordinis et Superiorem Monasterii S. Dominici subdelegato, postulans invalidam declarari enunciatam suam professionem. Verum res non successit iuxta eius vota: in locum quippe praefati Locumtenentis suffectus Petrus Clemens Arostegui una cum memorato P. Priore pronunciavit, *non esse locum nullitati professionis praetensae per dictam Dominam Mariam Emanuelam del Prado Avellano et quod professio est legitima a sui principio*, praetereaque ipsam condemnavit, *ut compleat et observet dictam professionem.*

Ab hac igitur sententia cum provocaverit ad hunc Sacrum Consessum Maria Emanuela, requisita denuo fuit informatio Ordinarii, qua nuperrime recepta una cum copia dicti novi processus, rogantur modo Eminentissimi PP., ponderatis tum iuribus in anteacta causae propositione utrinque adductis, cum aliis in praesentiarum afferendis, definire:

An constet de nullitate professionis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 90, tom. 8, Pars. II, p. 182].

3492.

S. C. C., *Nullius Farfen.*, 22 nov. 1738.

Postulanti Iulio Manfredi, Canonico Collegiatae Ecclesiae S. Antonini Terrae Pharae, licentiam commorandi studiorum causa extra residentiam, Sacra Congregatio sub die prima septembris 1736 indulsit, *ut a residentia sui Canonicatus per biennium proximum tantum pro arbitrio et prudentia Eminentissimi D. Cardinalis Barberini Abbatis Commendatarii Nullius Farfen. ex causa praemissa abesse possit, et interim omnes eius fructus percipere, amissis distributionibus. Quodsi fructus omnes ipsis distributionibus constent, vel si redditus Praebendae tertiam partem distributionum non attingant, duas ex tribus partibus distributionum vel Praebendae ac distributionum insimul cumulatarum respective percipiat, amissa tertia, quae inservientibus accrescat.*

Verum quia inter caetera, quae a Capitularibus Constitutionibus memoratae Ecclesiae circa divinum cultum, chorique servitium statuuntur, sub cap. 16 cautum ita habetur: *Poena vero solvenda pro quolibet puncto, cum loco distributionum quotidianarum succedat, quae ad praescriptum Sacri Concilii Tridentini tertiam saltem partem exaequare debent, imposterum erit medietas unius iulii Romani, quae cuiquam ex collusione aut gratia nullatenus remitti aut condonari possit, sed dividatur proportionaliter inter Archipresbyterum et omnes Canonicos etiam adiunctos, qui vere residentes choro inservierint iuxta sacrorum canonum ordinationes:* statutariae huic legi innixum dictae Collegiatae Capitulum contendit, praemissam punctaturarum poenam ita esse loco quotidianarum distributionum, ut consentanee ad indultum praemissum Canonicus Manfredi enunciatae poenae subiacere teneatur, summa vero exinde per ipsum amittenda Canonicis choro inservientibus debeat accrescere; praetereaque authumat, onera Canonicatui dicti Manfredi adnexa non ex tertia fructuum canonicalium parte, quam putat ab illo non acquiri et inter Canonicos interessentes repartiendam, sed ex reliquis duabus eorundem fructuum partibus adimplenda esse. Quocirca iudiciariam super his omnibus actionem coram Vicario Generali Farfensis Abbatiae instituit.

Considerans autem praefatus Vicarius Generalis controversiae diremptionem pendere potissimum a sensu atque ratione, quibus explicari debeat memoratum Sacrae Congregationis indultum, partes inter se decertantes ad eamdem remisit. Pertinet itaque ad Eminentias VV., inspectis iuribus in utramque partem hodie afferendis pronunciare:

1. *An Canonicus absens ex causa studiorum, teneatur ad poenam punctaturarum indictam in Statuto Ecclesiae contra non interessentes divinis officiis?* Et quatenus affirmative:

2. *An eadem poena sit solvenda ex tertia parte fructuum ex indulto relinquenda et repartienda interessentibus?* Et quatenus affirmative:

3. *An onera adnexa Canonicatui sint solvenda per Canonicum absentem*

ex fructibus canonicalibus reliquarum duarum partium, sive potius ex dicta tertia parte in casu?

Die 22 novembris 1738: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 207].

3493.

S. C. C., *Mileten.*, 6 dec. 1738.

Detrectantibus Parochis caeterisque Beneficiatis ac piis Locis Abbatiae Sanctissimae Trinitatis, quae pridem a sa. me. Clemente XI fuit episcopali mensae Miletensi adnexa, taxam Seminario persolvere, Vicarius Generalis sub diem 11 decembris 1732 ad petitionem Canonici Iulii Laquantini eiusdem Seminarii Procuratoris decrevit: *omnia et singula Beneficia et Confraternitates Abbatialis iurisdictionis Sanctissimae et Individuae Trinitatis episcopali mensae pluribus abhinc annis unita teneri ad taxae solutionem pro supplemento manutentionis eiusdem Seminarii, et pro executione praesentis decreti fiat taxa ipsa per Personas a Reverendissimo Capitulo huius Cathedralis Ecclesiae et a Rev. Clero huius praedictae Civitatis deputandas*. Ad tramites huius decreti tam a Capitulo Cathedralis, quam a Clero electi fuere quatuor Periti, qui statuerunt taxam antiqua mitiorem ab antedictis Parochis, Beneficiatis, Locorumque piorum Administratoribus quotannis solvendam esse. At cum ab hoc Peritorum iudicio iidem Parochi et Beneficiati subinde reclamaverint ad Auditorem Camerae, novissime vero Eminentissimus Pro-Auditor Sanctissimi istius controversiae cognitionem Sacro huic Consessui delegaverit, propterea disceptandum hodie est dubium, quod infra describetur. Parochos caeterosque Beneficiatos ex suorum Beneficiorum reditibus teneri taxam Seminario contribuere, expresse sancitum est a Sacrosancta Tridentina Synodo, Sess. 23, cap. 18, *de ref.*, itidemque a s. m. Benedicto XIII in sua constitutione incipien., *Creditae*, [2] ubi praeterea idem Pontifex declaravit, ad eamdem contributionem ex bonis ecclesiasticis teneri quoque Praesides seu Administratores Confraternitatum aliorumque Piorum locorum, quemadmodum multo pridem resolutum fuerat ab hac Sacra Congregatione in *Signina*, 18 novembris 1628. [3]

Quoniam vero saepedicti Parochi et Beneficiati memoratae Abbatiae Sanctissimae Trinitatis praemissam sanctionem in genere ultro admittentes ab ea se immunes contendunt sub fundamento, quod Oppida Abbatialis ditionis nunquam Seminarium habuerint, nec Seminario Miletensi aut cuivis alio aliquid persolverint, antequam Abbatia fuisset episcopali mensae unita et quod Oppida praedicta post unionem et incorporationem eadem retinerent privilegia et iura, quae ante, retinebant: adversus haec nomine Procuratoris Seminarii tria praecipue spectanda proponuntur: primo, quod

[1] Cf. N. 3496.
[2] Cf. N. 288.
[3] Cf. N. 2498.

Oppida omnia Abbatialis ditionis post Bullam s. m. Clem. XI emanatam unita, incorporata et confusa fuerunt cum hac Dioecesi, proindeque privilegia et exemptiones quoad Seminarium minime ad praesens perdurare; secundo, quia Sacrosancti Concilii Tridentini decreto et san. mem. Benedicti XIII constitutione nullus locus privilegiis et exemptionibus datur; tertio, quia post unionem incorporationemque praedictam fuere anno quolibet in Seminario recepti inter ceteros alumnos pueri ex Oppidis praedictis.

Quod vero spectat ad quantitatem taxae, quae in summa a memoratis Peritis praescripta, veluti immoderata ac nimium onerosa a Parochis et Beneficiatis redarguitur, praestat in facto adnotare, eamdem veteri taxa multo mitiorem esse.

Omnibus itaque perpensis, partes erunt EE. VV. decernere:

An, et in qua summa teneantur Parochi, Beneficiati et Loca pia Abbatiae Sanctissimae Trinitatis Mileten. persolvere taxam Seminario in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Teneri pro nunc in summa per Peritos taxata, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 224-226].

3494.

S. C. C., *Troiana*, 6 dec. 1738.

Cum ingens terrae motus, qui Civitatem Fogiam sub annum 1731 concussit, plerasque domos, quarum annui proventus ad Praebendas Collegiatae Ecclesiae S. Mariae spectabant, graviter quatefecerit ac pene prostraverit, ad consulendum Canonicis, qui aut omnino aut magna ex parte luctuosam suorum redituum iacturam subierant, et nihilominus assiduum Ecclesiae servitium praestabant, haec inter Capitulares, Episcopo officia sua prudenter interponente, inita fuit deliberatio, nimirum ut universi reditus, tum qui ex Praebendis percipiuntur, tum qui pertinent ad massam communem distributionibus quotidianis destinatam, in unum conferrentur acervum, indeque primum sumerentur ducati mille in reparationem domorum impendendi, quidquid vero fructuum reliquum esset, detractis necessariis Ecclesiae sumptibus, inter Canonicos, qui divinis officiis intersunt, ex aequo repartiri deberet, donec aedes, quae ruinam passae sunt, reparatae forent. Deliberationem hanc laudavit approbavitque Sacra Congregatio diebus 6 decembris 1732 et 10 ianuarii 1733.

Quia vero decem Canonici maiorem Capituli partem constituentes, quorum Praebendae nullo gravantur pensionis onere, posthabitis tum Sacrae Congregationis resolutionibus, tum Episcopi decreto, curarunt memoratas domus impetu terraemotus concussas restaurari, non quidem ex fructibus omnium Praebendarum simul cumulatis, sed ex pluribus capitalibus censuum in summa ducatorum mille a debitoribus Capituli interea restitutis, deindeque facta aequali divisione, unusquisque Canonicus propriam retinuit Praebendam in annuo reditu ducatorum centum: Canonicus Franciscus Garzillo, perpendens, quod si detrahatur summa ducatorum centum pro cuiusque

Canonici Praebenda, parum aut nihil fructuum superest pro quotidianis distributionibus, Sacrum hunc Consessum adire statuit postulans executioni demandari memoratas resolutiones. Praeterea cum idem Garzillo contendat, non solum sex Canonicos, qui ad hanc litem agendam mandatum procurae exararunt, verum etiam totum Capitulum teneri ad sumptus huiusce litis, sibi vero a tempore, quo e Civitate Fogiae discessit Almam hanc Urbem petiturus, ut eidem liti assisteret, tradi debere quotidianas distributiones, praeter primum dubium concernens dictarum resolutionum executionem, obtinuit duo alia subscribi dubia duplicem subalternam controversiam complectentia.

Placeat igitur Eminentiis VV. pronunciare:

I. *An resolutiones huius Sacrae Congregationis diei 6 decembris 1732 et 10 ianuarii 1733 sint in omnibus exequendae, seu potius asserta divisio noviter facta sustineatur in casu?*

II. *An, et qui teneantur ad expensas huius litis in casu?*

III. *An, et a quo tempore debeantur distributiones quotidianae Canonico Garzillo in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative quoad primam partem, et negative quoad secundam.

Ad II. Expensas, quae fiunt pro executione resolutionum, detrahendas esse ex communi massa capitulari; ad reliquas vero teneri de proprio Canonicos contradictores.

Ad III. Deberi a die discessus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 209-212].

3495.

S. C. C., *Aquilana*, 20 dec. 1738.

Conquerens Episcopus Aquilanus, Praesides Communitatis Terrae Pizzuli post editam ab hac Sacra Congregatione resolutionem, qua sub die 17 Iulii 1695 demandatum fuit, eamdem Communitatem *manutenendam esse in quasi possessione nominandi Concionatorem*, ac post traditas aliquandiu literas patentales Concionatori sub verbis: *nominamus seu praesentamus*, consentanee ad enunciatam resolutionem, subinde coepisse in eisdem literis patentalibus uti verbis: *eligimus et deputamus*, et ab eiusmodi abusu, quamvis saepius monitos, desistere noluisse, quin imo nunc insuper contendere, quod literae patentales a Communitate Concionatori traditae non debeant mense novembris in Episcopali Cancellaria exhiberi, ibique ad publicum documentum nominationis per Communitatem factae relinqui: enixe postulat, ut quatuor infrascripta dubia totum hoc negotium complectentia decidantur.

Binae huius Sacrae Congregationis propius ad rem accedere videntur: altera in *Sutrina*, 8 maii 1688, [1] altera autem in *Urbinaten.*, 7 iunii 1698. [2]

[1] Cf. N. 2906.
[2] Cf. N. 2963.

Nomine Communitatis nihil hactenus allatum est. Vestrum itaque erit, Eminentissimi PP. diiudicare:

1. *An Communitas Terrae Pizzuli in suis literis patentibus nominationis Concionatoris uti debeat verbis N. N. nominamus, proponimus, vel praesentamus, non obstante praetensa quasi possessione et consuetudine etiam immemorabili apponendi verba eligimus et deputamus?* Et quatenus affirmative:

2. *An dictae literae patentes ab eadem Communitate Concionatori tradendae remanere debeant in Cancellaria Episcopali Aquilae pro documento ipsius nominationis?*

3. *An eisdem Concionatoribus per dictam Communitatem nominatis et praesentatis Episcopus debeat tradere suas literas patentes approbationis et electionis, in eis exprimendo, quod ipsi Concionatores fuerint ab eadem Communitate nominati?*

4. *An dictae literae patentes nominationis debeant exhiberi in Cancellaria Episcopali per totum mensem novembris, et quatenus Concionator non sit habilis, debeat eadem Communitas alium nominare per totum mensem decembris, alias, quod pro illa vice ius deputandi Concionatorem libere devolvatur ad Episcopum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In omnibus affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars II, p. 231-233].

3496.

S. C. C., *Nullius Farfen.*, 20 dec. 1738.

Descripta fuit haec causa in folio diei 22 novembris superioris, [1] verum tunc proponi non potuit. Propositis itaque hodie iisdem dubiis:

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Affirmative.

Ad 3. Dilata, et scribatur Eminentissimo Abbati pro meliori informatione iuxta instructionem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 229].

3497.

S. C. C., *Senogallien.*, 20 dec. 1738, 10 et 24 ian. 1739.

Capitulum Cathedralis Ecclesiae, quod animarum curam sibi adnexam per Vicarium Curatum in tota Senogalliae Civitate exercet, authumans, licitum haud esse Societati Sanctissimae Assumptionis et Rosarii cadavera Confratrum in sua ecclesia seu Oratorio absque ipsius Capituli licentia tumulare, tametsi ab iisdem Confratribus sepultura ibidem eligatur, seque non teneri eidem Societati tribuere licentiam sepeliendi in memorato oratorio cadavera eorum, qui Confratres licet non sint, ibi se tumulandos relinquunt; praetereaque contendens, intorticia omnia et caetera quaeque

[1] Cf. N. 3492.

funeralia emolumenta sibi integre tradi debere, non vero quartam dumtaxat, si quis tam ex Confratribus, quam ex aliis quibuscumque in dictae Confraternitatis ecclesia sepeliatur: ad avertendas multiplices contentiones, quae inde passim excitantur, tria dubia inferius describenda ab Eminentissimis PP. decidi postulat.

Sane, quod attinet ad 1, receptum in iure communiter est, unamquamque laicorum Confraternitatem posse in propria ecclesia cadavera Confratrum sepulturam ibidem eligentium tumulare, si modo sepulchra pro suis Confratribus ibi fuerint rite legitimeque, accedente scilicet Episcopi licentia, ac salvis iuribus Parochialibus, extructa, uti patet ex resolutione supremi huius Tribunalis in *Valven. seu Sulmonen.*, 10 maii 1727.[1] Societas ad evincendum ius sibi esse tumulandi in propria ecclesia suorum cadavera Confratrum, proponit primo licentiam seu facultatem ab Episcopo Vigerio eidem Societati sub annum 1568 tributam; secundo sententiam, qua sub annum 1639 fuit ab Auditore Camerae pronunciatum, Confraternitatem Sanctissimae Assumptionis et Rosarii manutenendam esse in quasi possessione humandi cadavera Confratrum in sua ecclesia sepulturam eligentium; et tertio demum antiquissimam observantiam. Contra vero Capitulum excipit, non posse praefatae Societati quidquam suffragari neque licentiam ei ab Episcopo impertitam, neque sententiam Auditoris Camerae tum quia utraque fuerit concepta sub clausulis: *sine praeiudicio iurium Parochialium*, tum quia enunciata licentia concessa fuerit absque Capituli consensu.

Quod autem spectat ad 2 dubium, Capitulum plurimas profert licentias sub hac clausula impertitas: *pro hac vice tantum, dummodo non transeat in exemplum*, ne Societas ex continuata et non interrupta earum concessione posset ius ullum sibi quaesitum afferre. At praestat animadvertere, quod concessio licentiae, qua possint cadavera tumulari in ecclesia ius sepeliendi non habente, ad Episcopum, non autem ad Capitulum aliumque inferiorem regulariter pertinet.

Tandem ad decisionem 3 dubii conferre potissimum videtur iudicium illud prius faciendum, an scilicet saepedicta ecclesia potiatur legitimo iure sepeliendi non solum cadavera Confratrum, verum etiam aliorum, qui sepulturam ibidem eligant: quoties enim oratorio vel ecclesiae Confraternitatis generaliter concessum est ius sepeliendi, tunc sive Confratres, sive alii non Confratres in ea ecclesia tumulentur, Parocho non debetur, nisi quarta funeralis ex omnibus ceris et intorticiis, quae occasione funeris ecclesiae tumulanti obveniunt, uti colligitur ex resolutione S. Congregationis in *Firmana*, 2 iunii 1736.[2] Ubi vero enunciatum ius sepeliendi fuerit Societati concessum quoad cadavera Confratrum dumtaxat, eo casu, si cadaver alicuius non Confratris praevia legitima licentia ibi sepeliatur, non quarta funeralis solum, sed omnia intorticia et emolumenta funeraria ad Parochum pertinere dicuntur, uti cum aliis notant Pirhing, *in ius can.*, lib. 3, tit. 28, num 32, et alii.

[1] Cf. N. 3326.
[2] Cf. N. 3459.

His itaque perpensis una cum facti circumstantiis hinc inde exponendis, partes erunt EE. VV. pronunciare:

1. *An liceat Ven. Societati Sanctissimae Assumptionis et Rosarii Civitatis Senogalliae sepelire sine licentia Reverendissimi Capituli Curati Cathedralis eiusdem Civitatis cadavera Confratrum sibi eligentium sepulturam in ecclesia seu oratorio eiusdem Societatis?*

2. *An Capitulum Curatum dictae Civitatis teneatur concedere licentiam sepeliendi cadavera etiam aliorum, licet non Confratrum, qui sibi sepulturam elegerint in ecclesia Societatis?*

3. *An in quocumque casu sepeliantur in ecclesia dictae Societatis cadavera tam Confratrum quam aliorum non Confratrum, emolumenta cerae, associationis, funeris, ac etiam depositi, integre spectent ad Capitulum Curatum, vel potius in qua rata in casu?*

Die 20 decembris 1738 Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post Reges.

Die 10 ianuarii 1739 Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam.

Die 24 ianuari 1739 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Licentiam petendam esse ab Episcopo.

Ad 3. Pro cadaveribus Confratrum et habentium sepulchrum gentilitium spectare quartam funeralem tantum; pro aliis vero integre omnia emolumenta.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars. II, p. 233, tom. 9, Pars I, p. 1, 9].

3498.

S. C. C., *Marturanen.*, 24 ian. 1739.

In supplici libello sub nomine Cleri et populi sparsim in Villa Sancti Thomae aliisque conterminis pagis nuncupatis Borvoroso, Colla, Vaccarizo, Pirillo et Manelli degentium Sacrae huic Congregationi dudum porrecto expositum fuit: *come per loro disgrazia si ritrovarono aggregati parte alla Parocchia della Terra detta la Motta di S. Lucia, parte a quella di Pedivigliano Scigliano e parte alla Castagna parimenti di detta Diocesi; e di detti Luoghi sopra espressati ve ne sono alcuni lontani dalle dette Parrocchie circa miglia sette; e benchè li Parochi tenessero un Economo Coadiutore, pure sono malamente governati e più delle volte muoiono senza sagramenti, e mai hanno assistenza de' Sacerdoti nel tempo, che sono moribondi, e tutto ciò per non avere il proprio Paroco vicino*, proindeque Eminentissimis PP. supplicatum, ut iuberetur *la separazione da dette Parocchie, desiderando tutti di costituire ed avere il loro proprio Parocho nella chiesa di detto Casale detto S. Tommaso comoda a tutti, dove ancora è il popolo più numeroso e vi sono Sacerdoti dell'istesso luogo.* Ad has autem preces non aliter censuit Sacra Congregatio sub diem 24 martii 1736 respondendum esse, nisi ut *Episcopus procederet ac provideret ad formam Sacri Concilii Tridentini*, Sess. 21, cap. 4, *de ref.* Quocirca idem Episcopus existimans, concurrere causas ab Alexandro III volitas in cap. *Ad audientiam, de eccles. aedific.* et a Tridentino approbatas, providit atque decrevit, *ecclesiam sub invocatione S. Michaelis Archangeli constructam ex pietate fidelium enunciatorum locorum oppidanorum fore et esse instituendam*

in Parochiam et Parochialem, ipsamque de Rectore Curato provideri cum facultate exigendi anno quolibet decimas, obventiones, fructus et emolumenta curae hactenus per incolas praedictorum Locorum dicto Parocho matricis ecclesiae Pedevigliani solvi solita et consueta.

Adversus hoc decretum Thomas Angotti Rector dictae Parochialis ecclesiae SS. Apostolorum Petri et Pauli Civitatis Sciliani Pediveliani statim ad S. Sedem interiecit appellationem, quam modo prosequitur coram Supremo hoc Consessu, irritam contendens memoratam dismembrationem duplici potissimum nomine: primo, quia citatus ipse et auditus non fuerit, antequam Episcopus ad eiusmodi dismembrationis actum procederet; secundo, quia causae in enunciato supplici libello enarratae atque ab ipsomet dismembrationis decreto admissae nequaquam in facto subsistant, praetereaque etiamsi verae forent, iustae tamen atque idoneae ad statuendam novae Parochiae erectionem nequeant aestimari, cum spirituali illius populi necessitati hactenus fuerit satis consultum per constitutionem Cappellani seu Vicarii. Quod sane remedium in similibus circumstantiis adhibendum potius esse, quam alterum, divellendi partem veteris Parochiae et instituendi novam Parochialem Ecclesiam passim definivit Sacrum hoc Tribunal.

Iussus Episcopus super querelis Parochi Sacram Congregationem instruere, inter caetera enarrat: *citatus fuit Angottus et comparuit et mihi dixit se esse Bullatum Parochum, nec ad alium, quam ad unum Oeconomum teneri.* Quo vero ad causas ob quas censuit omnino expedire, ut nova erigeretur Parochia, recenset potissimum spiritualia incommoda, quibus populus ille tum ob eorum Locorum distantiam a supradicta Parochia, tum ob itineris asperitatem ac denique propter negligentiam Vicarii tenui cum stipendio hactenus ibidem deputati fuit obnoxius.

Omnibus igitur ponderatis, onus erit Eminentiarum VV. pronunciare: *An dismembratio ecclesiae Parochialis SS. Apostolorum Petri et Pauli Sciliani Pedevigliani et erectio ecclesiae S. Michaelis Archangeli in Parochialem sustineatur in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et scribatur Episcopo pro meliori informatione iuxta instructionem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars I, p. 10-13].

3499.

S. C. C., *Nolana*, 28 febr., 14 mart. 1739.

In publico instrumento sub annum 1650 exarato Canonici Collegiatae Ecclesiae Oppidi Summae obsecundantes votis fundatorum et Confratrum Societatis et Congregationis *Mortuorum* nuncupatae, usum unius sacelli, in quo pia opera aliaeque functiones possent a dictis Confratribus iuxta proprium institutum peragi, eisdem concessere. Confratres autem polliciti sunt Missas omnes in suffragationem sodalium defunctorum celebrandas

[1] Cf. N. 3525.

Presbyteris dictae Collegiatae et Capituli committere sub eleemosyna unius caroleni pro qualibet Missa. Deinde vero in alio instrumento sub annum 1699 confecto memorati Confratres statuerunt *fondare una Messa quotidiana da celebrarsi in detta cappella di detta Congregazione in detta Chiesa Collegiata colla carità di grana dodici e mezzo per ciascuna Messa, ed anche per aumentare la divozione de' fedeli ed edificare un Cemeterio per conservare la terra per seppellirvi i cadaveri.* Cumque eum in finem supplicassent Capitulo eiusdem Collegiatae, Canonici sese obstrinxerunt, praefatam Missam quotidianam in perpetuum ad rationem granorum duodecim cum dimidio celebrare.

Cum autem novissime Confratres intellexerint Missarum reductionem a Canonicis praedictis in vim indulti a sa. me. Benedicto XIII concessi Episcopis, qui Concilio Romano nuper coacto interfuerunt, fuisse impetratam, putantes, id cedere in detrimentum suffragationis sodalium defunctorum, et cultus sacelli sibi pridem a Capitulo concessi, irritam invalidamque postulant dictam Missarum reductionem ab hoc Supremo Consessu declarari, suamque petitionem duplici nomine satis fulciri contendunt. Alterum est, quod in praesenti themate agitur de Missarum onere non per legatum, sed per contractum suscepto. Sacra etenim Congregatio numquam consuevit Missarum onera, si per contractum suscepta fuerint, reducere, quinimo indulta, quae ab Apostolica Sede fuerunt impertita pro moderandis Missarum oneribus, haudquaquam suffragari ad reducenda onera per contractum suscepta pluries rescripsit, et signanter in *Faventina*, 27 februarii 1734. [1] Alterum in eo versatur, quod pro celebratione saepedictae Missae quotidianae non fuit a memorata Societate assignatus Capitulo certus fundus, cuius reditus progressu temporis imminui potuerit, sed eadem Confraternitas in praemisso instrumento se obligavit eleemosynam granorum duodecim cum dimidio nulli obnoxiam periculo pro unaquaque Missa persolvere, adeoque onus eiusmodi Missae quotidianae nunquam cessurum in dispendium Capituli, nequiverit sub praesidio enunciati indulti ad rationem eleemosynae perpetuae, nimirum scutorum sexaginta reduci.

His itaque ponderatis, quibus Capitulum nihil hactenus reposuit, grave non erit EE. V. rescribere:

An sustineatur reductio Missarum in casu?

Die 28 februarii 1739: Non proposita.

Die 14 martii 1739 Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars. I, p. 29, 34].

3500.

S. C. C., *Tolentina*, 28 febr., 14 mart. 1739.

Cum nuper ad tramites providae constitutionis Benedictinae incipientis: *Pastoralis officii*, [2] unita fuerint Praebendae Theologali Cathedralis Ecclesiae Tolentinae tria simplicia Beneficia, Antonius Magonzelli, qui postmodum dicta Theologali Praebenda obtinuit provideri, ratus se minime teneri

[1] Cf. N. 3416.
[2] Cf. N. 289.

annuum cathedratici censum pro dictis tribus Beneficiis eidem Praebendae unitis Episcopo solvere, Sacrum hunc adiit Consessum postulans ab eiusmodi praestatione sibi dudum Praesulis nomine indicta immunem declarari.

Contendit ille nimirum nihil cathedratici iure posse Episcopum ab ipso exigere supra id, quod collective omnes dictae Cathedralis Canonici eidem ex condicto persolvunt, tum quia praefata tria Beneficia *extinctive* fuerunt Theologali Praebendae *per incorporationem* unita adeo ut unica tantum Praebenda Beneficiaria debeat hodie considerari, tum etiam quia in actu eiusmodi unionis nullum fuerit cathedratici ius super controversis Beneficiis episcopali cathedrae reservatum.

Contra vero Episcopus duplici potissimum titulo arbitratur ex tribus memoratis Beneficiis cathedraticum sibi deberi in summa a Concilio Romano tit. 6, cap. 4 pro eorum unoquoque praefinita: altero scilicet, quia eorumdem Beneficiorum uniones, utpote factae a Vicario Generali Episcopi Antecessoris speciali facultate ad id necessaria destituto, irritae prorsus et invalidae sint, ita ut Beneficia praedicta, ipsorum unione sublata, ut antea, cathedratici oneri adhuc subiaceant; altero autem, quod ubi etiam oppugnatae uniones sustineri velint, nullum quiverint cathedrae episcopali detrimentum afferre, quemadmodum resolvit Sacra Congregatio in *Catacen.*, 21 maii 1644,[1] in *Amalphitana*, 26 februarii 1707,[2] in *Maceraten.*, 8 maii 1734.[3]

His itaque libratis rationum momentis hinc inde latius fortasse exornandis, non graventur Eminentissimi PP. pronunciare:

An, et in qua summa Canonicus Theologus solvere teneatur cathedraticum mensae episcopali etiam pro Beneficiis unitis Praebendae Theologali in casu?

Die 28 februarii 1739: Non proposita.

Die 14 martii 1739 Sacra, etc. respondit: Affirmative in summa praescripta a Concilio Romano, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars. I, p. 28, 34].

3501.

S. C. C., *Asculana*, 11 apr. 1739.

Populus Villae Materae in supplici libello pridem Summo Pontifici porrecto et a Sanctitate Sua ad Sacrum hunc Consessum remisso inter caetera exponens, *ritrovarsi unito alla cura di Quintodecimo molto distante dal proprio luogo, e detta Villa di Matera esser situata in luogo montagnoso e di strada disastrosa, alpestre e impraticabile tanto più nelli quattro o sei mesi d'inverno, ne' quali è coperta di gran copia di nevi, e ghiacci con un fosso in mezzo in forma di una rupe, ove sono caduti e precipitati animali quadrupedi per essere detto fosso impratticabile, et inoltre l'istessa strada sassosa di pietra viva dirupata, per il che esser accaduto molte volte alli poveri abitanti morire senza i Sagramenti necessari, continuamente e generalmente senza assistenza di*

[1] Cf. N. 2651.
[2] Cf. N. 3049.
[3] Cf. N. 3423.

Sacerdote e di restare il popolo tutto senza istruzione nelle cose necessarie della santa fede mancandogli continuamente la Messa, oltre molti accidenti, che sono occorsi nel morire le creature senza Battesimo per la strada nel portarle a Quintodecimo a battezzare, praetereaque subiungens, *che nel consiglio pubblico tenutosi nel 1733 fu risoluto di costituire un nuovo Curato et erigere in Parochiale la chiesa del titolo di S. Benedetto col beneplacito di Mons. Ill.mo Vescovo, cogli assegnamenti dei beni, oltre mezza prebenda di grano per anima ogn'anno, che in tutto il fruttato ascende a scudi trentacinque*, demisse supplicavit *a degnarsi di provvedere alla salute delle anime loro con permettere benignamente la sudetta smembrazione et erezione della sudetta nuova cura.*

Iussus Asculanus Antistes de iis, quae in huiusmodi libello fuerunt exposita, Eminentissimos PP. certiores reddere, suis litteris omnia praedicta confirmavit. Quibus acceptis Sacra Congregatio sub diem 2 novembris 1734 commisit Episcopo, ut ea in re, *prout iuris fuerit, provideret iuxta dispositionem Sac. Concilii Tridentini*, Sess. 21, cap. 4, *de ref.* Quare obsequutus Episcopus, processu coram suo Vicario Generali confecto, auditoque Iacobo Secondi Parocho dictae ecclesiae Quintodecimi sub die 25 martii 1736 edidit decretum: *Villas Materae et Vallecchiae cum oratorio S. Benedicti, hominibus, incolis, familiis et territoriis a Parochiali ecclesia S. Mariae de Plano Quintodecimi separamus, dividimus et dismembramus, et dictam ecclesiam S. Benedicti Villae Materae in Parochialem ecclesiam assignamus et constituimus. Pro substentatione vero et onerum supportatione Rectoris ecclesiae Parochialis S. Benedicti Villarum Materae et Vallechiae et successorum in perpetuum assignamus bona dictae ecclesiae S. Benedicti et Cappellae in ea fundatae et fructus illarum et decimas cuiuscumque generis, etc.*

At provocante adversus eiusmodi decretum praefato Iacobo Secondi, oportet modo ad petitionem saepedicti populi Materae et Vallecchiae tum ex iuribus ipsius nomine circumferendis, tum ex iis, quae circa similes controversias adnotata sunt in *Marturanen.*, 24 ianuarii 1739,[1] declarare:

1. *An dismembratio facta ab Episcopo Asculano sustineatur?* Et quatenus negative:

2. *An sit providendum de Vicario perpetuo, et cuius sumptibus in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Provisum in primo.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars I, p. 39-41].

3502.

S. C. C., *Terracinen.*, 2 maii 1739.

In supplici libello, quem Caesarius Fatigati Promotor fiscalis Episcopalis Curiae tam proprio, quam totius populi Civitatis Terracinae nomine porrexit Eminentissimis PP., exponitur, *qualmente in detta Città lo stato delle anime in pessima positura, per esservi un solo Curato, e questo obligato al coro*

[1] Cf. N. 3498.

della Cattedrale, quale non può in verun conto assistere al numero grande degl'infermi, molti dei quali moiono senza Sagramenti, per non dir nulla di tanti scandali, dei quali è piena la povera Città, proindeque supplicatur ordi*nare a Monsignor Vescovo la reintegrazione della cura nella Chiesa Parocchiale di S. Giovanni, com'era prima, acciocchè con un secondo Curato possa esser assistito il numeroso popolo*. Ut vero facilius petitio ista exaudiatur, haec subiiciuntur rationum momenta: primo, *perchè la Città di Terracina fa presentemente 2495 anime e per sei mesi dell'anno ve ne sono 400 di più di forastieri, onde un solo Curato, che ha il peso d'assistere quotidianamente al coro, non può arrivare;* secundo, *perchè la sudetta Chiesa Collegiata di S. Giovanni è stata Parrocchia et ha avuto sempre Curato distinto per una lunga serie d'anni;* tertio, *perchè in tanto mancò detta cura, in quantochè rovinò quasi tutta la Chiesa ora magnificamente ristorata dal presente Monsignor Vescovo.*

Iussus Episcopus Sacram Congregationem super eiusmodi precibus instructam reddere, confirmat praedicta, sed simul refert erectioni seu restitutioni Parochialis propter pecuniarium quoddam detrimentum Archipresbyterum et Capitulum obsistere. His vero expositis sententiam suam aperiens sic habet: *Maximum loci putarem esse gratiae exoptatae reintegrationis aequis conditionibus EE. VV. benevisis, alteram enim Paroeciam in ea Civitate adeo necessariam video, ut ipse eamdem ecclesiam de opportunis ad curae usum libens instruerem.*

At huic Episcopi sententiae non acquiescentibus praefatis Archipresbytero et Capitulo, ad Eminentias VV. hodie pertinet, expensis iuribus utrinque afferendis, consueta circumspectione decidere:

I. *An sit locus reintegrationis Parochiae in ecclesia Sanctae Mariae in Posterula?* Et quatenus negative:

II. *An sit locus erectioni novae Parochiae in ecclesia S. Ioannis?* Et quatenus negative:

III. *An, et quomodo sit providendum in casu?*

Die 2 maii 1739: Non proposita.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars I, p. 64-66].

3503.

S. C. C., *Montis Falisci*, 16 maii, 6 iun. 1739.

Sacerdos Ioannes Cesari e Monte Falisco Viterbium solemni festiva die Sanctae Rosae 4 septembris 1737 se contulit visitaturus, ut ipse inquit, ecclesiam B. Mariae Vulgo nuncupatam *della Quercia* mille circiter passibus e Viterbii Civitate dissitam. Accidit autem, quod velociter equitans in publica platea *della Rocca* dictae Civitatis Viterbii non modico populi numero referta, nullo, uti mos est, edito vocis sono, quo circumstantes caverentur, ita praeceps in quemdam irruerit hominem, ut is facile in terram pro-

[1] Cf. N. 3505.

stratus in labiis superiorique oculorum supercilio ab equi pedibus vulneratus debuerit ad hospitale asportari, ubi istorum vulnerum cura nondum expleta, post quinque dies febri correptus brevi aliorum trium dierum spatio occubuit.

Delata ad Episcopalem Curiam Montis Falisci huiusce casus notitia, confectus desuper fuit processus, quo absoluto Vicarius Generalis definitiva sententia pronunciavit, dictum Sacerdotem Ioannem Cesari irregularitatem ea de re contraxisse. Cum autem paucos inde post menses praefatus Sacerdos supplicem Sacrae huic Congregationi porrexerit libellum, quo exponens, memoratum hominem non ob vulnera sibi ea occasione inflicta, sed ob veterem morbosam affectionem, qua febrilis calor fuerit in illo excitatus, mortem oppetiisse, contendebat, nullam a se contractam fuisse irregularitatem, vel saltem super ea secum dispensari postulabat, rogatus Eminentissimus Episcopus hac de re eamdem Sacram Congregationem instruere, sub diem 8 ianuarii 1738 retulit: *satis superque, imo ad evidentiam usque constare praefatum Sacerdotem ob praedescriptum culposum homicidium a se commissum irregularitatem incurrisse*. Quibus acceptis, die 25 eiusdem mensis fuerunt illius preces reiectae. Pluribus iamvero postea transactis mensibus supplex is denuo rediit eamdem instaurans petitionem nonnullis tamen antea non exhibitis suffultam documentis, quibus probari authumat, neque sibi culpae vertendum esse, quod equum non suum et freno non parentem nequiverit calcaribus carens divertere, quin hominem illum impeteret, neque eiusdem hominis interitum ictui illi tribui posse, addens praeterea qualemcumque noxam satis a se fuisse redemptam iugi probae ac poenitentis vitae specimine hactenus habito. Quocirca audito iterum super novis hisce precibus Eminentissimo Episcopo, placuit Sacrae Congregationi demandare, ut causa proponeretur in folio sub duobus dubiis, quae ad calcem praesentis restrictus apponentur.

Binae sunt Innocentii III decretales, quae ad rem hanc expendendae occurrunt: altera in cap. *Dilectus, de homicid.*, altera in cap. *Significasti*, eodem tit. Regula autem, quae ex eiusmodi decretalium aliorumque sacrorum canonum praescripto servari solet in ferendo iudicio circa irregularitatem ex homicidio, haec esse videtur, quod si quis dabat operam rei licitae simulque adhibuit diligentiam et cautelam, quam potuit ac debuit, homicidium, quod fortuito et citra eius culpam accidit, eum non reddit irregularem, uti per textus expressos in cap. *Continebatur*, cap. *Ad audientiam* et cap. *Ex literis, de homicid.*, sicuti etiam, si causa remota sit, ac nullo modo ad homicidium ordinata, tametsi quis omnino per accidens daret operam rei illicitae, adhuc non esset irregularis iuxta alios textus in cap. *Exhibita*, eod. tit., in cap. *Quaesitum, de poenit. et remiss.;* contra vero irregularitatem contrahere eum, qui opus illicitum gestit periculum mortis vel mutilationis inducens, praesertim si debitam diligentiam et cautelam non adhibuerit, ne inde homicidium aut mutilatio sequeretur, distinguendo tradunt communiter Canonistae.

Documenta ab Oratore producta quibus, evinci putat, se equo in saepedictum hominem casu prorsus fortuito et ulla absque culpa offendisse, sistunt

potissime in depositione duorum testium. Praeterea cum irregularitas non contrahatur, ubi mors ex alia causa aut naturali morbo, quam ex inflictis vulneribus sequuta probetur, secundum ea, quae docent communiter Canonistae et Theologi, idem Orator ut demonstret, toties memoratum hominem ex naturali morbo, non autem ex supra enunciatis vulneribus obiisse, profert tum relationem chirurgi, qui testatus est, illum invenisse vulneratum *senza pericolo*, tum etiam depositionem medicorum aliorumque chirurgorum, qui iussu Curiae Episcopalis Montis Falisci cum dicti hominis incisum cadaver inspexerint iudicaturi, num illius mors ex dictis vulneribus secuta fuisset, in sua relatione anathomica, testantur praefatum hominem ex inflictis vulneribus spatio quinque dierum prorsus convaluisse.

Omnibus itaque ponderatis, dignabuntur EE. PP. respondere:

I. *An Sacerdos Ioannes Cesari sit irregularis?* Et quatenus affirmative:

II. *An sit locus dispensationi in casu?*

Die 16 maii 1739: Non proposita.

Die 6 iunii 1739 Sacra, etc. respondit: Pro dispensatione ad cautelam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars I, p. 71, 85].

3504.

S. C. C., *Senogallien.*, 16 maii, 6 iun. 1739.

Ioseph Zoppini in testamentariis suis tabulis septem Cappellanias, quas laicales vocant, in Venerabili ecclesia S. Ioannis Evangelistae Terrae Montis Sancti Viti fundari praecepit, earum vero Rectoribus has praesertim indixit leges et conditiones: primo scilicet, *che siano tenuti ed obbligati durante le loro Cappellanie celebrare per se, e non potendo per legitima causa o giusto e ragionevole impedimento per se stessi celebrare, far celebrare da altro Sacerdote tre Messe per ciascheduna settimana;*... quarto, *che a dette Cappellanie possano concorrere tutti li Preti Sacerdoti nativi et abitanti in questa Terra indistintamente, purchè non siano provisti di altre Cappellanie perpetue incompatibili.*

Secuto memorati Iosephi testatoris obitu, Sacerdos Franciscus Menzucchius tertiam ex enunciatis septem Cappellaniis, ad quam fuerat ab ipsomet testatore nominatus, obtinuit, deindeque curavit in Rectorem alterius Cappellaniae in ecclesia S. Amici Castri Murri erectae, quam antea ad triennium obtinuerat, a Sodalitate Sanctissimi Boni Iesu confirmari. Sed quia idem Franciscus mox enunciatam confirmationem fuit assecutus ea sub conditione, *che sia il medemo tenuto ed obbligato offiziare la nostra Chiesa ed adempire gl'obblighi della Cappellania in tutte quelle contingenze solite lui medemo, ne vi possi sotto qualunque pretesto sostituire in qualunque tempo mai altro Sacerdote in sua vece a riserva nel caso d'infermità*, Nicolaus de Zoppinis, unus ex heredibus praelaudati Iosephi testatoris novissime coepit contendere binas, quae a saepedicto Francisco retinentur, Cappellanias, ratione praesertim oneris celebrandi per se ipsum, esse inter se incompatibiles, adeoque eumdem Franciscum ob earum retentionem, si non ab utraque, saltem a

Cappellania per Iosephum Zoppini fundata decidisse. Cumque in idem Nicolai consilium unanimes devenerint alii fratres de Zoppinis, exorant modo Eminentissimos Patres assumere examen dubii, quod infra describetur.

Sacrosancta Tridentina Synodus, inhaerens antiquioribus ecclesiasticae disciplinae institutis, pluralitatem Beneficiorum improbantibus, de quibus in can. *Sanctorum*, dist. 70, cap. 13, 15, 18, 28, et 30, *de praebend.*, et in cap. *Nonnulli, de cleric. non resid.*, hanc sub cap. 17, Sess. 21, *de ref.* saluberrimam constituit regulam: *Imposterum unum tantum Beneficium ecclesiasticum singulis conferatur.* Memorati autem sacri canones atque Tridentini Patres in mox enunciato decreto loquuntur de Beneficiis ecclesiasticis, eorumque dumtaxat pluralitatem prohibent, ita quidem, ut plures laicales Cappellaniae possint licite valideque retineri.

Porro, cum testator inter caetera disposuerit, quod supradictae septem Cappellaniae *siano e debbano essere sempre perpetuamente pure, mere, vere laicali*, videtur inde non posse in discrimen revocari, quin saepedictae duae Cappellaniae, utpote laicales queant a Francisco retineri, nisi residentiales, ac proinde inter se ratione oneris unicuique earum adnexi incompatibiles probentur. Tota igitur praesentis causae inspectio in eo versabitur, num possessoribus earumdem Cappellaniarum impositum fuerit onus Missas per se ipsos celebrandi, proindeque in loco, ubi illae fundatae sunt, residendi; hoc enim posito in iure receptum est, eas, tametsi laicales, ob ipsarum incompatibilitatem simul retineri non posse secundum resolutiones Sacrae Congregationis in *Neapolitana*, 14 aprilis 1725,[1] etc. Quocirca spectat ad EE. VV., perpensa potissimum testamentaria dispositione Ioseph Zoppini superius relata, una cum iuribus circumferendis pronunciare:

An constet de incompatibilitate duarum Cappellaniarum, de quibus agitur, ita ut sit factus locus vacationi utriusque, sive potius alterius, et quae vacaverit in casu?

Die 16 maii 1739: Non proposita.

Die 6 iunii 1739 Sacra, etc. respondit: Affirmative ad primam partem, et alterutram ex Cappellaniis esse dimittendam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars. I, p. 78, 86].

3505.

S. C. C., *Terracinen.*, 6 iun. 1739.

Descripta est haec causa in folio diei 2 maii vertentis anni,[2] verum tunc proponi non potuit. Reproposita autem hodie sub iisdem dubiis:

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. et II. Negative.

Ad III. Pro deputatione alterius Coadiutoris ab Episcopo eligendi cum provisione scutorum 20 de quibus agitur, cum onere occurrendi indigentiis parochianorum, et signanter degentium extra Civitatem, iuxta modum ab eodem Episcopo praescribendum.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars. I, p. 85].

[1] Cf. N. 3297.
[2] Cf. N. 3502.

3506.

S. C. C., *Pragen.*, 4 iul. 1739.

Cum nomine Mariae Constantiae Hlozekin fuerit iamdudum Summo Pontifici supplicatum, ut ei liceret egredi e Monasterio Pontensi S. Mariae Magdalenae de Poenitentia Ordinis S. Augustini, *ex eo quod, etsi habitu Monialium ab anno 1707 induta esset, tamen nunquam pro Moniali canonice acceptata fuerit, nec regularem professionem emiserit, nec officia Monasterii exercuerit, aut sacrum velum susceperit*, Sanctitas Sua petitionem hanc sub clausula: *veris existentibus expositis, una cum facultatibus necessariis et opportunis* remisit arbitrio Archiepiscopi, qui primum impetrata confectione processus super veritate narratorum in memoratis precibus, eo postmodum absoluto, rem examinandam definiendamque delegavit sex Iudicibus in hunc finem electis, quorum unanimi suffragio tandem pronunciatum est, quod Maria Constantia antedicta *nec sit, nec umquam fuerit Religiosa, ut adeo ex Monasterio, dimisso habitu, sibi sit liberum exire*. Hac itaque habita declaratione, Maria Constantia, dimissis vestibus religiosis, Monasterium deseruit, subindeque Viennam Austriae profecta est, ibi commodius impugnatura successionem, quam in hereditate Equitis de Hlozekin de Zambac supremi Scribae Provinciarum Regis Bohemiae sub annum 1737 ab intestato defuncti sibi delatam contendunt Sacer Hierosolymitanus Ordo ex persona Equitis de Mitrovuski et nobilis vir de Schenovitz, qui e contrario ad praecludendum Constantiae aditum huiusce instituendae iudiciariae quaestionis supplicem Sacrae huic Congregationi porrexere libellum, ubi exponentes, minus rite et contra Tridentini praescriptum declaratum fuisse ab Archiepiscopo, quod liceret dictae Constantiae e Monasterio egredi, postulabant illam obstringi religiosum reassumere habitum, atque ad derelicta Monasterii claustra reverti.

Oportet igitur hodie dubium infrascriptum discutere, cuius decisionem magnopere urget sibique propitiam auspicatur Constantia ex pluribus documentis, quorum praesidio satis evinci putat, se nullo unquam tempore legitimam professionem emisisse, aut pro vera moniali fuisse reputatam. Primo scilicet ponderandam exhibet attestationem Ioannis Ritter Canonici Theologi Metropolitanae Ecclesiae Pragensis et Ioannis Frick Canonici Decani antiquissimae Collegiatae eiusdem Civitatis, qui sub annum 1729 cum ex munere sibi commisso visitassent saepedictum Monasterium Pontense, ita exponunt: *Exhibitus nobis fuit liber Monasterii super actibus ingressus, professionis et velationum conscriptus... Si contextum antecitati libri accuratius atque penitius examinassemus, deprehendissemus utique, non esse religiose professam saepedictam Constantiam, quia ex eodem contextu dilucide prodit, sitque clarum et manifestum, quod saepe repetita Constantia eadem die, qua religiosum habitum assumpsit, aliqualem professionem absque consuetis ceremoniis et solemnitatibus, non praemisso probationis anno, emiserit;* secundo profert iuratam depositionem trium nobilium matronarum, quarum binae referunt, quod interrogata olim Constantia coram Antistite Monasterii, quare non sit nigre velata, hoc dederit responsum: *Quia non sum vera religiosa, et semper, si mihi placitum, ex Monasterio exire possum*, quodque idipsum confirmaverit Priorissa; tertia vero asserit, *se nunquam aliter audivisse et percepisse, quam quod Domicella Constantia nulla vera religiosa persona sit ex causa, cum illa nullam regularem professionem deposuerit;* tertio tandem ultra duos testes seculares firmiter asseverantes, se a Priorissa undeviginti abhinc annis defuncta aliisque senioribus monialibus audivisse, *quod Constantia regulariter professa non sit, sed quod qualibet die habitum deponere et ex Monasterio egredi posset.* Ex his vero arbitratur eadem Constantia excludi quoque tacitam professionem, quam forte ipsius collitigantes inductam contenderent sive ex eius mora pene trigenaria in dicto Monasterio, sive ex assidua religiosi habitus delatione, sive demum ex nonnullis obitis muneribus a professis dumtaxat Monialibus exerceri consuetis: sicuti enim statutum in iure est, solemnem et expressam professionem, quae ante expletum novitiatus annum emittatur, invalidam esse, nullamque inducere obligationem, ad praescripta per Tridentinum, Sess. 25, cap. 15, *de regular.*, ita multo minus tacita possit ex quibusvis actibus induci professio, si integer, ut in casu, non praecesserit probationis annus secundum resolutiones Sac. Congregationis in *Lucen.*, 6 augusti 1593 [1] et in *Assisien.*, 24 martii 1612. [2]

Manet itaque deliberandum:

An constet de legitima professione Constantiae Hlozekin ita, ut haberi debeat tamquam monialis in casu.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars I, p. 104-107].

3507.

S. C. C., *Hortana*, 1 aug. 1739.

Proposita fuit haec causa die 14 iunii, resoluta vero die 5 iulii 1738. [3] Cum autem Rectoribus antedictae Parochiae facta postmodum fuerit potestas experiendi iura sua, quae in anteacta causae propositione neglexerunt adducere, oportet hodie, resumpto folio sub memoratam diem 5 iulii distributo, perpensisque rationum momentis eorumdem Rectorum nomine circumferendis, respondere:

An, et in quibus sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die 1 augusti 1739 Sacra, etc. respondit: Dilata, et scribatur Episcopo iuxta instructionem. [4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars I, p. 109].

[1] Cf. N. 2260.
[2] Cf. N. 2391.
[3] Cf. N. 3487.
[4] De Episcopi vero responsione non constat.

3508.

S. C. C., *Baren.*, 21 nov. 1739.

Nicolaus Caesar de Avolos, cum pridem statuisset ecclesiasticum Beneficium de iurepatronatus laicorum fundare in altari maioris ecclesiae Terrae Cyliarum, sub annum 1728 ad illius institutionem deveniens, congruam ei in tot bonis stabilibus assignavit dotem, iniunctoque Rectori onere binas Missas singulis annis celebrandi, hanc circa patronatus praerogativam et exercitium praescripsit legem: *che debbano essere istituiti ordine successivo li figli mascoli di Francesco d'Avolos suo fratello utrinque congionto, et principaliter et primo loco debba essere istituito Nicolò Saverio d'Avolos altro suo fratello germano già novizio, e dopo la morte di detto Nicolò Saverio, debba istituirsi l'altro figlio mascolo di detto Francesco d'Avolos, o pure non essendovi alcuni di detti figli mascoli di detto Francesco, debba istituirsi quello figlio mascolo maggiore nato da discendente da figli mascoli di detto Francesco e così in avvenire debba seguire detta istituzione... e mancando ambedue le linee, in detto iuspatronatus laicorum debba succedere il Rev. Capitolo di detta Terra di Ceglie.*

In executionem eiusmodi fundationis fuit illico authoritate Ordinarii erectum Beneficium, in eoque iuxta placitum fundatoris obtinuit institui Nicolaus Xaverius priori loco vocatus. At isto novissime defuncto, nulloque ex linea sive masculina sive feminina praefati Francisci de Avolos existente, Capitulum seu Rector dictae Terrae Cyliarum authumans factum fuisse locum suae vocationi, postulavit in Archiepiscopali Curia memoratum Beneficium sibi adiudicari. Cumque huic petitioni sese opposuerit Nicolaus Caesar eiusdem Beneficii fundator, contendens licere sibi alium denuo praesentare, lis inde coepit in dicta Archiepiscopali Curia promoveri.

Interea vero Franciscus de Avolos, cuius descendentes, uti praemissum est, in defectum primi Rectoris fuere ad Beneficium vocati, supplicem Summo Pontifici porrexit libellum, quo exponens filios suos masculos fuisse ad controversum Beneficium ordine primogenitali invitatos, se vero adhuc prole carere, utpote nondum uxoratum, demisse efflagitavit facultatem praesentandi ipsum fundatorem, donec aliquis ex filiis suis capax assequendi controversum Beneficium supervenerit, tametsi Rector praefatus ecclesiae Cyliarum ius sibi ad illud ex vi enunciatae substitutionis asserat. Eius autem precibus ad hanc S. Congregationem reiectis, oportet modo bina, quae inferius describentur, dubia disceptare.

Porro quod attinet ad primum, ponderanda imprimis sese offert fundatoris potestas, an ista nimirum tantae virtutis sit, ut valeat idem fundator ad Beneficium a se institutum toties praesentare, quoties illud ipso vivente vacaverit, tametsi alii post obitum primi Rectoris fuerint invitati, praesertim vero si isti sint extranei. Caeterum illud quoque praestat in iure expendere, quod licet in fidei commissis, primogenituris et maioratibus substitutorum vocationi locus non fiat, donec spes est, ut alii priori loco vocati superveniant, in Beneficiis tamen, ne eorum collatio diu protrahatur, eadem regula non procedit, sed ipsorum vacatione secuta, debent haec, posthabita spe, quod personae priori loco ad ea passive vocatae superveniant, conferri iis, qui posteriori loco fuerunt invitati.

Quodsi iuspatronatus controversum censeretur ad Capitulum sive Rectorem Terrae Cyliarum iam delatum, pro eo quod spectat ad secundum dubium, licet Clerici ex saepedicto Francisco sive per lineam masculinam, sive femineam descendentes superveniant, duo ad illius definitionem adnotari possunt: primum, quod fundator nullam imposuit Capitulo seu Rectori legem, qua idem Capitulum obstringatur supervenientibus Francisci filiis Beneficium dimittere; alterum autem, quod scilicet ecclesiasticum Beneficium ex ingenita sua indole et natura ita in titulum perpetuum conferri debeat, ut ab illius Possessore nequeat ulla ratione abstrahi, nec aliqua in eius praesentatione seu collatione possit adiici nova lex, conditio aut onus, unde Beneficii Rector ad certum dumtaxat tempus, vel donec Clericus passive vocatus superveniat, debeat illud retinere, nisi id fuerit explicite ab ipso fundatore sancitum.

His itaque perpensis e conspectu aequitatis, onus erit Eminentiarum VV. deliberare:

I. *An Nicolaus Caesar de Avolos, fundator Beneficii iurispatronatus laicorum, de quo agitur, stante obitu Rectoris ab ipso in fundatione primo loco nominati, valeat iterum alium praesentare, vel supplicare pro seipso; sive potius factus sit locus vocationi ad dictum iuspatronatus favore Capituli Collegiatae Ecclesiae Terrae Cyliarum in casu?* Et quatenus negative ad primam et secundam partem, et affirmative ad tertiam:

II. *An dictum Beneficium competat eidem Capitulo irrevocabiliter etiam in casu supervenientiae descendentium Clericorum Francisci Avolos in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. In casu, de quo agitur, Nicolaum Caesarem posse supplicare pro seipso.

Ad II. Provisum in primo.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars I, p. 164-167].

3509.

S. C. C., *Senogallien.*, 5 et 19 dec. 1739.

Plura postulantibus parochianis Castri Scapezzani adversus Sacerdotem Thomam eorum Plebanum: primo nempe, taxam novissime ab Episcopo confectam super emolumentis ab eodem Plebano occasione associationis cadaverum exigendis non esse executioni demandandam, sed eam debere multiplici in parte reformari; secundo, ad probandam sepulturae electionem haudquaquam requiri testes sub iurisiurandi religione coram Notario deponentes, sed sufficere, ut ii, qui de sepulturae electione testantur, vel coram ipsomet Plebano, vel coram Vicario foraneo oretenus cum iuramento deponant: ad sedandam litem inde obortam fuerant iamdudum in contradictorio

partium subscripta dubia, quae in folio die 11 aprilis proxime praeteriti, ubi status causae refertur, apposita fuerunt.[1]

Hoc igitur ob oculis habito, grave non erit EE. PP. decidere:

1. *An taxa ab Episcopo novissime confecta favore Parochi loci Scapezzani super emolumentis associationis cadaverum sit exequenda, vel potius reformanda, et in qua parte?*

2. *An testes super electione sepulturae deponentes recipi debeant medio iuramento per publicum Notarium, sive potius sufficiat eosdem testes deponere oretenus cum iuramento coram ipsomet Parocho vel Vicario foraneo?*

Die 5 decembris 1739: Non proposita.

Die 19 decembris 1730 Sacra, etc. respondit ad 1. Taxam esse reformandam iuxta modum.

Ad 2. Negative ad primam partem, et affirmative ad secundam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars I, p. 180, 191].

3510.

S. C. C., *Salutiarum*, 3 sept. 1740.

Emmanuel Brozza in istrumento sub diem 27 septembris 1733 exarato annuam pensionem seu praestationem librarum centum et quinquaginta pollicitus est Lucae Peretto plura ob nomina, quibus se illi devinctum asseruit. Lucas vero insequenti die 28 eiusdem mensis simplex fundavit Beneficium sub invocatione Sanctissimi Rosarii in Parochiali ecclesia Loci vulgo nuncupati *Isola bella*, et ad illud nominavit Iosephum Mariam antedicti Emmanuelis filium, ut ipse posset ad eius titulum Clericali militiae nomen dare. Cum autem subinde memoratus Ioseph Maria prima Tonsura fuerit initiatus, ac in vim dictae nominationis enunciatum obtinuerit Beneficium, cuius praeterea dos, ut pro congrua Beneficiati sustentatione sufficeret, ab eodem Luca fundatore fuerat etiam nonnullis aliis bonis adaucta, e contra vero Lucas annuam pensionem sibi ab Emmanuele assignatam nequiverit ad haec usque tempora exigere, suum induxit animum, ut Sacram hanc Congregationem adiret enixe postulans declarari, praemissam Beneficii erectionem et respective Iosephi Mariae nominationem ob Simoniae vitium, quo illae infectae sunt, nulla ratione sustineri posse, proindeque sibi nedum licere variatis conditionibus in anteacta Beneficii fundatione adiectis ad novam eius erectionem procedere, verum etiam de bonis, ut supra, in augmentum dotis successive assignatis libere in aliam causam disponere.

Beneficii erectionem itidemque ad illud nominationem sub pactione, lege aut conditione, quae simoniacam pravitatem quoquo modo redoleat, a sacris canonibus improbari, colligitur ex cap. *Praeterea 9, de transact.* Pactum vero simoniacum intercessisse in enunciatis actibus erectionis et nominationis controversi Beneficii, ex tribus facti circumstantiis potissimum evinci contenditur: primo, quod Lucas tunc temporis, quo saepedictum Beneficium

[1] Cf. Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars I, p. 43-46.

fundavit, plurimo aere alieno reperiebatur onustus et binas habebat in nubili aetate neptes, ita ut inverisimile omnino sit, fundari ab ipso voluisse Beneficium, et ad illud nominare Iosephum Mariam, nisi reciprocae annuae pensionis pollicitatio praecessisset; secundo, quod eadem pensio constituta fuit Lucae in quantitate ita respondente annuo Beneficii reditui, ut tam Emmanuelis, quam Lucae par esset in asserta pactione conditio; et tertio demum quod, idemmet Clericus Ioseph Maria Brozza eiusque frater natu maior ab Episcopo de praemissa conventione interrogati, non fuerint ausi illam, praesente Luca, inficiari. Caeterum praestat adiicere, quod tametsi Clericus Ioseph Maria sub iurisiurandi religione affirmaverit Episcopo, saepedictam nominationem sibi penitus improbae pactionis ignaro fuisse procuratam a patre, nec nisi post aliquod tempus sibi innotuisse, pro eiusdem tamen Beneficii retentione haudquaquam Iosepho Mariae suffragaretur.

Porro superest adhuc ponderandum, an iuxta votum praefati Lucae respondendum sit, ei licere ad novam Beneficii erectionem variatis conditionibus progredi, et libere de bonis in eius dotis augmentum assignatis disponere, cum statutum in iure habeatur, patronum vendentem iuspatronatus, sive pro pretio et re temporali aliquem ad Beneficium praesentantem, iuspatronatus amittere, et ecclesiam effici liberam, ut e cap. *Quia Clerici, de iure patron.* et Tridentin., *de ref.*, Sess. 25, cap. 9.

Omnibus itaque perpensis una cum relatione Vicarii Capitularis, ubi plura, quae ad factum pertinent, merentur adverti, placeat Eminentiis VV. rescribere:

An liceat fundatori procedere ad novam erectionem Beneficii variatis conditionibus, et cum facultate libere disponendi de bonis in augmentum dotationis assignatis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars II, p. 28-30].

3511.

S. C. C., *Ulyssiponen. Oriental.*, 3 sept. 1740.

Contendens Aloysius de Almeida irritam esse solemnem professionem die 21 aprilis 1721 in Conventu B. M. Virginis Gratiarum Ord. Eremitarum S. Augustini a se emissam ob violentias praesertim ab Adriano patre sibi illatas, implorat hodie beneficium restitutionis in integrum a quinquennio iamdudum elapso, ut iura sua adversus eamdem professionem valeat experiri.

Plura utique sunt in processu Sacrae huius Congregationis iussu de more confecto, quae Oratoris petitioni suffragantur, sed haec facile praecipua videri possunt ac validiora: primo nimirum, quod Aloysius invito adversoque animo genitorum votis obsequuturus, teneram adhuc tredecim annorum aetatem agens Religionem fuerit ingressus, vix autem inchoato novitiatus anno et delibata Religionis ac Regulae austeritate coeperit *disgustarsi e dire, che non voleva essere Religioso*, iuxta testimonium, quod P. Carolus a S. Agnete

Provincialis Ordinis et germanus Oratoris frater perhibuit. Secundo, quod
Adrianus eius parens, ubi primum hos filii sensus acceperit, statim ad Con-
ventum se contulit, curavitque eidem a P. Provinciali indici, *che se non segui-*
tasse il suo noviziato, per professare, certamente il genitore lo avrebbe bastonato
molto bene, e dopo mandato all'Indie legato come un birbo e che non lo ricono-
sceria più per suo figliolo, deindeque ipsemet ore proprio nedum coeperit
minacibus verbis eum terrere, sed insuper, quia Orator *seguitava per sempre*
la sua istessa resoluzione, dicendo con gran costanza, che non voleva esser reli-
gioso, ne che aveva da professare, pugnis, colaphis, aliisque verberibus ipsum
pessime habuerit, quodque non semel in ipsum stricto ense insilierit, quem-
admodum de re, cui praesens adfuit, testatur in suo examine Antonius
de Corvaglio, et consonat testimonium Sacerdotis Iosephi de Sylva. Tertio,
quod decurrente probationis anno idem Aloysius sibimet iugiter inquietus,
connovitiis vero summopere molestus plures admiserit excessus fugamque
pluries e novitiatu et conventu arripuerit, nec nisi verberibus ac minis reduci
potuerit, uti pariter habetur ex testibus formiter examinatis. Quarto, quod
Magister novitiorum, antequam is ad professionem admitteretur, veritus
non fuerit palam exponere, quod ipsum Religioni aptum non iudicabat, veluti
in eadem ob apertam suam aversionem minime perseveraturum. Quinto,
quod idem Orator in actu professionis manifesta praebuerit signa suae aver-
sionis et repugnantiae a statu religioso, uti constat ex unanimi depositione
plurium testium. Postremo, quia tacita professionis ratificatio solet impedi-
mentum praestare, quominus petita in integrum restitutio concedatur,
propterea Orator ad excludendam quamcumque speciem tacitae ratifica-
tionis, plures induxit testes, ex quorum depositione habetur, nullum sive
ex minoribus, sive ex sacris Ordinibus a se fuisse susceptum, nec ulla
unquam obita religiosa munera, additis quoque repetitis protestationibus
super nullitate suae professionis.

Religio non obluctatur. Huius itaque perpensis iuribus una cum relatione Ordinarii eidem favente, onus erit EE. VV. decernere:

An sit locus restitutioni in integrum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars II, p. 21-24].

3512.

S. C. C., *Hispalen.*, 24 sept., 3 dec. 1740.

Exoptans Eleonora Lasso della Vega nullitatem solemnis professionis, quam dudum sub instituto S. Clarae in Monasterio Oppidi nuncupati de *Carmona* ob reverentialem metum erga Petrum suum genitorem asserit emisisse, consueta methodo iudiciaria proponere, sub annum 1735, quo idem Petrus obierat, supplex a S. Sede postulavit beneficium restitutionis in integrum, qua ob elapsum iampridem quinquennium indiget, sibi concedi.

[1] Cf. N. 3514.

Eius autem precibus ad Supremum hunc Senatum reiectis, fuit ab isto iuxta morem imperatum Ordinario, ut audita dicti Monasterii Antistite, super asserto metu processum conficeret.

Hoc itaque utens rescripto sategit Oratrix processum servatis servandis ex formali triginta et unius testium examine confici; at eo tandem absoluto, non valens postea ob summam pecuniarum inopiam respondere sumptibus necessariis pro habendo eiusdem processus exemplari, curandaque illius transmissione ad Urbem, institit apud Vicarium Generalem, coram quo processus fuerat compilatus, ut Eminentissimos PP. de iis, quae ex testium examine habentur, literis suis certiores redderet; cumque idem Vicarius Generalis putaverit Eleonorae precibus fore annuendum, ea, quae mox subiicientur, ab exacto, quem transmisit processus restrictu praecipue emergunt.

Primo scilicet, quod memoratus Petrus saepe saepius Eleonorae filiae suae *ad effetto di liberarsi dalle spese, che in altro stato gli avrebbe potuto cagionare*, indixerit, *che era necessario, che le femmine, che nascevano bene et erano povere, entrassero nella Religione*. Secundo, quod tres ex dictis testibus in suo formali examine affirmaverint, se certo scire, *qualmente prima che la Donna Eleonora professasse, essendo in età di 13 anni, gli aveva significato la ripugnanza, che aveva allo stato di Religiosa, e che se trovasse il modo di uscire e di non far disgusto al padre, l'avrebbe messo in esecuzione, e che non voleva professare, perchè questo non doveva essere per forza*. Tertio, quod quintus testis deposuerit, *di aver saputo, che il menzionato suo padre era andato da questa e si era abboccato in un parlatorio con la sopraddetta, la quale gli aveva detto, che non preparasse le cose per la professione, perchè non la voleva fare*, idque ipsum confirmaverit decimustertius testis referens, se ex ore Petri haec audivisse verba: *Questa ragazza ha il Diavolo in corpo, che non vuol essere Religiosa*. Quarto, quod secundus et tertius testis enarrantes ea, quae in actu solemnis professionis evenere, testati sunt, *che nel Monastero era cosa pubblica, che i secolari, i quali erano intervenuti alla funzione, avevano detto, ch'era un peccato ed una compassione l'aver fatto professare per forza quella giovane*, quodque haec omnia comprobata maneant tam ex testimonio Sacerdotis Ferdinandi Barriendos, quam ex depositione vigesimi tertii testis referentis *aver osservato, che quando la suddetta Donna Eleonora fece i voti, aveva creduto, che professava con pena e senza libertà*. Postremo, quod Oratrix ad excludendam tacitam professionis ratificationem plures induxerit testes deponentes, ipsam genitori suo post emissam professionem in haec verba respondisse: *Lei non mi dia consigli che nell'inferno pagherà la pena di avermi collocata in questo stato*, quodque *suo zio l'aveva persuasa non arrischiandosi di consultare il caso coi Confessori della sua Religione*, et tandem quod coeperit iamdiu de methodo instituendi iudicium super invaliditate suae professionis consulere viros quosdam graves et doctos, ita ut preces longe antea pro obtinenda petita in integrum restitutione exposuisset, nisi a patre tunc adhuc superstite fuisset impedita.

Antistita Monasterii nihil obiecit; Promotor fiscalis Curiae ecclesiasticae quidquam sibi non occurrere declaravit, quod contra praefatam

Vicarii Generalis relationem opponeret. Quocirca ad EE. VV. spectat respondere:

An sit locus restitutioni in integrum in casu?

Die 24 septembris 1740: Non proposita.

Die 3 decembris 1740 Sacra, etc. respondit: Ex hactenus deductis negative. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars II, p. 54, 81].

3513.

S. C. C., *Cassanen.*, 3 et 17 dec. 1740.

Sequuta vacatione Parochialis ecclesiae S. Iuliani unius ex quatuor Parochialibus in Civitate Castrivillarum existentibus, Episcopus Cassanensis tria ab illius territorio divulsit loca, nimirum *il Piano della Pera, Rocca poverella,* et *Olivetello,* novamque ex eis Parochiam erexit in ecclesia S. Mariae Constantinopolis et S. Iosephi. Ad sternendam vero semitam novae huic erectioni in decreto, quo praefata loca a Parochiali ecclesia S. Iuliani statuit dismembrari, asseruit, compertum se habere ex documentis sive relationibus quae citatis Oeconomo et Procuratore Cleri eiusdem ecclesiae S. Iuliani fuerunt in Cancellaria Curiae suae congesta: *districtum dictae Parochialis esse tam grandem, ita ut habitatores supradictorum locorum distent a dicta ecclesia per medium milliare, et filianos omnes esse in numero bis mille et octingentorum circiter, et tempore hyemali ac nocturno, praesertim pluviis inundantibus ob distantiam, asperitatem, periculum, et incommoditatem itineris dictam Parochialem petere non posse, non sine permaximo eorumdem spirituali detrimento, necnon permultos filianos dictorum locorum vitam cum morte commutasse vel absque Sacramentis ecclesiasticis, vel absque assistentia in eorum morte ob causas desuper narratas, adesse quoque in dictis locis non paucos habitatores praesertim ex civilibus parentibus ortos tam pauperes, qui abiectis vestibus induti et quasi denudati diebus festivis ad praedictam Parochialem accedere non possunt.*

Non arrisit Clero Parochialis ecclesiae S. Iuliani eiusmodi dismembratio, proindeque statim fuit ab ipso impugnata, sed cum Episcopus noluerit ab ea exequenda supersedere, postulat modo Clerus praedictus, ut ab hoc Sacro Tribunali irrita declaretur. Atque in hunc finem exponit primum, loca superius enunciata non ultra tertiam unius ab ecclesia S. Iuliani milliaris partem distare, nullum unquam ex parochianis ob assertam itineris asperitatem sine Sacramentis decessisse, adeoque parochianos ipsos controversae dismembrationi suum non praestitisse assensum, solumque ab Episcopo requisitos eius probasse consilium deputandi Vicarium seu Coadiutorem. Deinde vero profert attestationem quatuor peritorum, qui deponunt: « che le strade pubbliche delle medesime son così bene costruite e disposte, che il camminare e passeggiare le medesime tanto in tempo di notte, quanto in tempo di giorno non apporta niuno incomodo ».

[1] Cf. N. 3575, 3582, 3589.

His ita in facto propositis addit praeterea memoratus Clerus, in iure non rite ad eamdem dismembrationem fuisse processum, cum enim tunc temporis ecclesia S. Iuliani suo pastore viduata reperiretur, satis non erat illius Oeconomum citare, sed peculiaris ei debuisset deputari Defensor, ut valide ab ipsa avelli possent praefata loca, ut in cap. 1, *de rebus Eccl. non alienan.*, in 6, et in cap. 1, *Ne sede vacante;* minusque vim ullam fieri potuisse in amplificato populi numero, quia non debet vetus Parochia ob populi affluentiam dismembrari, sed obstringendus est Parochus tot sibi Presbyteros in adiutores assumere, quot Sacramentis exhibendis divinoque sufficiant cultui iuxta expressam Tridentini sanctionem, Sess. 21, cap. 4.

Auditus Episcopus super omnibus hisce querelis nomine Cleri S. Iuliani porrectis prolixam dedit epistolam, qua quidquid hac in re a se gestum est, veluti pro divini cultus augmento ac animarum salute dispositum tueri satagit ac propugnare. Perpensis itaque iuribus hinc inde circumferendis, dignabuntur EE. VV. ad dubia controversias hactenus expositas complectentia respondere:

1. *An constet de nullitate dismembrationis ecclesiae S. Iuliani Castri Villarum in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An, et quomodo sit procedendum in casu?*

Die 3 decembris 1740 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 17 decembris 1740 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Deputandum esse ab Episcopo in Coadiutorem alterum ex Presbyteris participantibus, qui resideat penes ecclesiam S. Ioseph, ibique curam animarum exerceat, iuxta modum ab eodem Episcopo praescribendum cum exemptione a servitio chori in ecclesia S. Iuliani. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars II, p. 86, 101].

3514.

S. C. C., *Ulyssiponen. Oriental.*, 17 dec. 1740.

Proposita fuit haec causa die 3 septembris anni vertentis. [2] Cum autem Orator in integrum restitutus ac in Urbe praesens Sanctissimo Domino Nostro demisse supplicaverit, ut cognitionem nullitatis suae professionis huic eidem Sacro Consessui delegaret, Sanctitas vero Sua ob peculiares gravesque causas sibi expositas iustum aequumque duxerit ipsius precibus annuere, rogat ille hodie Eminentissimos PP., ut resumpto folio dictae diei 3 septembris una cum iuribus tunc distributis, quae putat in finem probandi professionis invaliditatem apprime suffragari, atque sufficere, non dedignentur declarare:

An constet de nullitate professionis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Attenta speciali remissione a Sanctissimo D. N. facta, affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 9, Pars II, p. 104].

[1] Cf. N. 3518.
[2] Cf. N. 3511.

3515.

S. C. C., *Olomucen.*, 6 maii 1741.

Hodiernus Olomucensis Episcopus inhaerens synodali decreto pridem edito et novissime a cl. me. Cardinali Schrattenbach illam regente Ecclesiam innovato, quo cautum est, *nullum clericorum, nisi qui in actuali cura animarum saltem integrum biennium sedulo transegerit, ad quodcumque Beneficium curatum promoveri et institui debere*, noluit praesentationem Sacerdotis Augustini Pischelli ad Heralticensem primum, deindeque ad Pirnicensem Parochiales ecclesias ab Antonio Rombaldo Comite de Collalto earumdem ecclesiarum patrono factam admittere eo innixus fundamento, quod idem Augustinus, veluti recens ad Sacerdotium, et quidem ope apostolicae dispensationis super legitimae aetatis defectu promotus, nullo adhuc vel exigui temporis spatio animarum curam exercuerit. Cum autem id secum iniuria fieri ratus fuerit Comes de Collalto, sua utens ad S. Sedem interposita appellatione, supplex modo ab Eminentissimis PP. infrascripti dubii decisionem implorat.

Triplici scilicet nomine putat memoratus Comes, haud obesse synodale decretum supra relatum, quominus Augustinus Pischelli a se praesentatus debeat in Parochiali ecclesia Pirnicensi institui: primo, quia agitur de Beneficio iurispatronatus laicalis, quod a quacumque lege censetur exemptum, nisi de eo explicita fiat mentio; secundo, quia controversa Parochialis ecclesia multo ante enunciatum synodale decretum fuerit erecta, ac proinde libera facultas ex fundationis lege iam patronis acquisita praesentandi personam dignam et idoneam nequiverit adimi, aut quoquo modo ex recensito Synodali decreto restringi, cum legitima patronorum iura tollere aequitati consentaneum non sit, ut inquit Tridentinum ipsum, cap. 9, Sess. 25, *de ref.*; et tertio demum, quod eadem synodalis constitutio iamdiu inoleverit, cum plures Presbyteri in Parochialibus Beneficiis fuerint instituti, licet ea qualitate a synodico decreto praescripta non reperirentur instructi iuxta testimonium, quod Ioannes Gaspar de Thall iuratus perhibuit. Haec autem eo potiori iure locum authumat obtinere, dum Augustinus ex variis, quae adferuntur, documentis comprobatur doctrina, morum integritate, prudentia aliisque praeditus animi dotibus, quae ultro sufficiunt, ut idoneus dignusque ad assequendam Parochialem ecclesiam reputetur. Quamvis enim possit debeatque Episcopus praesentatum a patrono laico, quem praevio examine idoneum non repererit, denegata institutione, reiicere, ut expresse sancivit Tridentina Synodus, Sess. 24, cap. 18, et Sess. 25, cap. 9, *de ref.*; idoneum tamen et dignum tenetur instituere, cum patroni laici ad differentiam patronorum ecclesiasticorum non obstringantur digniorem et magis idoneum praesentare.

Antistes Olomucensis super precibus a Comite de Collalto porrectis Sacram Congregationem instruere iussus in litteris ad eam datis recenset causas, quibus motus cl. me. Cardinalis Schrattenbach toties memoratum synodale decretum innovavit.

Ceterum ultra enunciatas Tridentini sanctiones, quibus potissimum fretus Comes de Collalto existimat retardandam haud esse petitam Sacerdotis Pischelli institutionem, non abs re erit indicare, quod olim Sacer iste Consessus Episcopo Eystettensi sub diem 10 maii 1681 in haec verba respondit: *Quod attinet ad Parochiales ecclesias, quae sunt de iurepatronatus laicorum, cum eas Concilium Tridentinum haud subiecerit concursui, non videtur hodie expedire quidquam novi iuris inducere. Provide autem occurri potest curae animarum admittendo dumtaxat idoneos, et si ii qui praesentantur, non erunt idonei, non admittat*, ut in Lib. 15 Lit. Visit., p. 106 tergo.

Omnibus itaque perpensis dignentur EE. VV. pronunciare:

An obstet statutum dioecesanum ita, ut sit retardanda institutio Sacerdoti Augustino Pischellio in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Statutum non obstare, et quoad institutionem Sacerdotis Pischellii servetur dispositio Tridentini.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 60-63].

3516.

S. C. C., *Caputaquen.*, 10 iun. 1741.

In concursu habito sub diem 21 iunii superioris anni ad Parochialem et receptitiam ecclesiam S. Mariae Graecorum Terrae Pollae duo tantum comparuere competitores, alter Nicolaus de Donato, qui primum fuerat Coadiutor defuncti Parochi, et postmodum dictae ecclesiae Oeconomus, alter vero Bernardus Tramontani. Quum autem tres Synodales Examinatores, coram quibus habitum fuit examen, retulerint, *Nicolaum de Donato Terrae Pollae actualem Oeconomum Parochialis ecclesiae S. Mariae Graecorum dictae Terrae Pollae vacantis esse dignum scientia, aetate, gradibus, filiatione et Cleri ac populi acclamatione*, Bernardum vero Tramontani eiusdem Terrae *dignum scientia*, nulla aliarum eius qualitatum facta mentione, Episcopus Nicolaum de Donato praeferendum esse iudicavit. Id vero secum iniuria factum authumans Bernardus, tam ab Examinatorum relatione, quam ab Episcopi iudicio ad Sacrum hunc Consessum provocavit, urgetque modo decidi duo dubia, quae ad calcem restrictus apponentur.

Prior Bernardi querela contra Examinatorum relationem in eo sistit, quod Nicolaum de Donato non scientia tantum, sed etiam, ut mox expositum fuit, *aetate, gradibus, filiatione et Cleri ac populi acclamatione* dignum renunciaverint, nullum vero de moribus, prudentia atque dexteritate, quibus ipse ad exercendam animarum curam se apprime idoneum pluribus documentis probasse asserit, habuerint verbum. Ob hoc enim suarum qualitatum atque praerogativarum silentium contra leges iustitiae non minus, quam contra mentem Tridentini peccasse putat Examinatores. Ipse nimirum ex Sess. 24, cap. 18, *de ref.* arguit, onus esse Examinatorum non explorandi tantum scientiam uniuscuiusque ex concurrentibus, sed ipsos teneri quoque inquirere de moribus, aetate, prudentia, aliisque animi dotibus, et iuxta

probatum eiusmodi praerogativarum concursum quemlibet dignum et idoneum renunciare.

Iudicium autem Episcopi ex eo potissime iniustum appellat, quod, tametsi plene ipsi innotesceret, se *bona vita, fama et moribus imbutum* esse, neque penes acta Episcopalis Curiae unquam fuisse inquisitum, uti idem Episcopus non renuit testari in literis sub diem 26 iunii 1740 signatis, trahi tamen passus est ad praeeligendum Nicolaum, qui pridem fuerat in eadem Episcopali Curia sub annum 1718 de inhonestis actibus cum Ursula Maurino habitis accusatus, solumque cum clausula *ex hactenus deductis* absolutus, iniuncto etiam illi praecepto non accedendi ad Terram Pollae suae patriae sine praevia Episcopi licentia. Hinc enim contendit Bernardus tantam adhuc infamiae notam haerere Nicolao, ut nedum ipse minime debuisset, se postposito, ad controversae Parochialis assecutionem praeeligi, immo vero ab illa sit omnino arcendus.

Hac super re auditus Episcopus pauca haec in iudicii sui vindicationem subiecit: *Perpensis actis mihi remissis ac requisitis dicti D. Nicolai de Donato et eiusdem gradibus Coadiutoriae et Oeconomatus laudabiliter exercitis aliisque causis digne moventibus et signanter maxima repugnantia Cleri dictae receptivae ecclesiae vacantis in personam praefati Oratoris, fuit, ipso excluso, dictus D. Nicolaus de Donato a me praeelectus ad recensitam Parochialem, cuius possessionem, praevia Bullarum expeditione, est adeptus. De meritis interpositae appellationis vestri erit iudicii, cuius censurae me humiliter submitto.*

Nomine Nicolai de Donato nihil hactenus allatum est. Dubia vero, quae proponuntur decidendae, sunt:

I. *An constet de mala relatione Examinatorum in casu?*

II. *An constet de irrationabili iudicio Episcopi, ita ut ecclesia Parochialis, de qua agitur, sit adiudicanda Sacerdoti Bernardo Tramontani in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Deveniendum esse ad novum concursum.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 70-72].

3517.

S. C. C., *Lauretana*, 10 iun. 1741.

Sub annum 1740 Societas SS. Philippi et Iacobi curavit octo Cappellanias in ecclesia S. Mariae Montis Cassiani, in qua iamdudum erecta reperiebatur, ordinaria Episcopi authoritate institui, Presbyteris, qui eas obtinerent, iniuncto onere divina officia diebus festis de praecepto et quibusdam aliis in tabellas postmodum designatis persolvendi eodem plane modo, quo solent Canonici et Beneficiati choro interesse, Ecclesiisque Collegiatis inservire. Cum autem anno 1720 Canonicus Ioseph Antolini aliam Cappellaniam in eadem ecclesia fundari iusserit, cuius Cappellano praeter caetera iniunxerit: *che detto Cappellano pro tempore sia obbligato di officiare ed assistere alli Offici in Choro nella chiesa matrice di Santa Maria della mia patria nell'istessa forma e cogli stessi pesi, ed obblighi degl'altri Sacerdoti nei medesimi divini Officii;* atque in primum eiusdem Cappellaniae Rectorem nominaverit

Sacerdotem Iosephum Mariam Capponi, Equitem Ordinis SS. Mauritii et Lazari, qui unam ex memoratis octo Cappellaniis a Confraternitate fundatis usque ab anno 1704 possidebat, iste novam hanc Cappellaniam statim post obitum testatoris erectam, priori libere dimissa, est assecutus.

Iam vero in gravi septuaginta circiter annorum aetate constitutus supplicem sa. me. Clementi XII porrexit libellum, quo exponens a triginta sex annis servitium praefatae ecclesiae praestitisse, hebetemque sibi nunc redditam oculorum aciem, Sanctitatem Suam demisse rogavit *a degnarsi sciolierlo e liberarlo dall'obbligo d'officiare detto Coro e Chiesa, obbligandosi invece di esso soddisfare al peso aggionto di cinquanta Messe in qualsivoglia anno sua vita durante.* At precibus ad hanc Sacram Congregationem reiectis, disputandum proponitur, num locus sit petitae iubilationis indulto, commutato onere servitii chori in annuam celebrationem quinquaginta Missarum.

Si iuxta regulas, quibus utitur Sacer iste Consessus, dum gratiam iubilationis indulget, procedi velit, nullo plane nomine blandiri sibi potest Orator, quod eius precibus sit annuendum. Nam praeterquam quod a tempore, quo ipse coepit ecclesiae suae inservire, triginta septem dumtaxat anni in hanc usque diem decurrerunt; accedit notabilis illa circumstantia, quod nunquam voluit Hebdomadarii munus obire, neque Missas, ut alii consuevere Cappellani, per turnum canere. Constans autem est Sacrae huius Congregationis stilus, non impertiendi iubilationis indultum, nisi iis Canonicis sive Beneficiatis, qui ecclesiae suae integrum, continuum et laudabile servitium per quadraginta et ultra annos praestiterint, nulla habita ratione provectae vel decrepitae aetatis, aut habitualis, quo forte laborent, morbi, uti constat ex pluribus resolutionibus et signanter in *Constantien.*, 4 maii 1737.[1] Quocirca ponderandum unice superest, num ab ea praxi praestet liceatque in hypothesi recedere ob annuas quinquaginta Missas, quas Orator loco inserviendi choro offert imposterum celebrare.

Iussus Episcopus EE. PP. super Oratoris precibus instructos reddere, suique animi sententiam, auditis caeteris Cappellanis, aperire, rescripsit, caeteros Cappellanos petito iubilationis indulto contradicere, eo quod Orator ab anno 1720 solum divinis officiis et choro interfuerit, nunquam Hebdomadarii onus supportaverit, minusque Missas per turnum cecinerit, quodque chori servitium nimium imminui contingeret, si petita iubilatio concederetur. Relatis vero Cappellanorum rationibus concludit: *Eminentiarum Vestrarum exorata dignatione Oratori indulgeri poterit, ut quae illum iam pene septuagenarium visuque imbecillem magis onerare noscuntur, per eum dimissis, reliqua tamen faciliora impleantur.*

Deliberandum itaque est:

I. *An sit locus indulto iubilationis a servitio chori, et permutationis eiusdem cum onere Missarum favore Equitis Iosephi Mariae Capponi?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. *Negative in omnibus.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 78-80].

[1] Cf. N. 3474.

3518.

S. C. C., *Cassanen.*, 22 iul. 1741.

Proposita fuit haec causa die 3, resoluta vero die 17 decembris 1740.[1] Adversus hanc resolutionem audiri postulavit Episcopus. Deliberandum idcirco manet:

1. *An sit standum vel recedendum a decisis?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 113-115].

3519.

S. C. C., *Celsonen.*, 22 iul. 1741.

Cum Provincialis Synodus Tarraconen. sub annum 1727 celebrata inter caetera sanciverit, legata ecclesiis aliisque piis locis relicta, quibus onera Missarum et Anniversariorum aliaque id genus annexa sunt, non posse ab earumdem ecclesiarum Rectoribus ac piorum locorum Administris absque Ordinarii licentia acceptari, nec pecunias ex censuum redemptione acceptas in aliorum censuum aut praediorum emptionem converti, Vicarius Capitularis Episcopalis Curiae Celsonen. eiusmodi synodalem constitutionem imposterum observari praecepit. At exorta inde multiplici controversia inter eiusdem Curiae Promotorem ac Communitatem Presbyterorum, aliamque Sodalitatem *Defunctorum* nuncupatam in ecclesia Parochiali S. Eulaliae Loci de Berga erectas, eaque ad Auditorem Camerae delata, protulit iste sub die 20 Aprilis 1739 definitivam sententiam, qua declaravit, praedictas Communitatem et Sodalitatem non posse sine Episcopi licentia haereditates adire, nec legata sibi relicta, pecuniasque in rei frugiferae emptionem investire.

Quum autem Promotor Curiae Episcopalis coram Eminentissimo Cardinali Passeri tunc Pro-Auditore s. m. Clementis XII petierit circumscribi sententiam Auditoris Camerae, causamque ex integro ad hanc S. Congregationem remitti, idem Eminentissimus Pro-Auditor causam S. Congregationi delegavit in gradu appellationis, quam modo prosequentes praefatae Communitas Presbyterorum et *Defunctorum* Sodalitas nedum propugnant, nulla sibi opus esse Episcopi licentia in finem sive acceptandi haereditates et pia legata sibi relicta, sive investiendi in censibus paribusque frugiferis investimentis pecunias, quae ex aliorum censuum retroventitione in arcam depositorum devenerint.

Momenta, quibus saepedictae Communitas et Sodalitas potissimum innituntur, ad haec videntur redigi posse: primo, quod vetustissima ad annum usque 1727 in ipsa ecclesia Parochiali loci de Berga aliisque pluribus praedictae Dioecesis Celsonen. ecclesiis viguerit consuetudo administrandi atque investiendi inconsulto prorsus Episcopo pecunias huiusmodi Communitatum Presbyterorum; secundo, quod nullus omnino memoratae ecclesiae Parochialis de Berga favor atque utilitatis ratio suadeat Ordinarii decretum in iis rebus exquiri, cum satis superque ipsius ecclesiae indemnitati et commodo per consilium Communitatis Presbyterorum numerum tricenario maiorem componentis prospectum videatur, dum ipsorum maxime interest negotium ecclesiae utile gerere, iique statum ipsius ecclesiae ac censualium debitorum facultates apprime noscunt.

[1] Cf. N. 3513.

His itaque perpensis onus erit Eminentiarum VV. rescribere:

1. *An Communitas Presbyterorum et Sodalitas Defunctorum erectae in ecclesia S. Eulaliae Villae Bergae valeant absque licentia Ordinarii acceptare legata aliaque pia relicta sub perpetuo onere Missarum, Anniversariorum et similium?*

2. *An praedicta loca pia possint pariter absque licentia Ordinarii facere investimenta pecuniarum provenientium ex retroventitione censuum in aliis similibus censibus et investimentis?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. et 2. Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 118].

3520.

S. C. C., *Nullius seu Sublacen.*, 22 iul. 1741.

Sequuta sub mensem augusti 1739 vacatione Archipresbyteralis ecclesiae in Castro Serani Abbatiae Sublacensis erectae, per liberam illius resignationem a Blasio Manni possessore factam, Vicarius Generalis Eminentissimi Cardinalis Spinulae moderni Commendatarii dictae Sublacensis Abbatiae consuetum iussit affigi edictum, quo omnes ad illius ecclesiae curam concurrere cupientes excitarentur monerenturque ad se infra decem dies praesentandos suaque nomina, cognomina, aetatem et patriam in actis Curiae Abbatialis describi faciendum, ita ut eo transacto termino posset de doctrina cuiusque ex concurrentibus coram eodem Vicario Generali et Synodalibus Examinatoribus fieri experimentum.

Tres itaque intra terminum ab hoc edicto praefinitum in Abbatiali Curia comparuere, seque pro memorato concursu fecerunt describi, nempe Claudius Amadei Sacerdos, Petrus Proprii et Dominicus Perelli tunc temporis Diaconi. Habitoque sub diem 22 dicti mensis Augusti examine, Sacerdos Amadei fuit a duobus ex tribus Examinatoribus reprobatus, bini vero Diaconi per suffragia duorum Examinatorum approbati fuere. Sed quia actis concursus approbationi factae a duobus Examinatoribus Petri Proprii addita leguntur haec verba: *cum magis*, contendens idcirco praefatus Petrus, ex dictis verbis approbationi suae adiectis satis compertum fieri, se fuisse ab Examinatoribus magis dignum et idoneum prae altero competitore renunciatum, de collatione huius Archipresbyteralis ecclesiae ab Eminentissimo Abbate Commendatario in personam Dominici Perelli subinde facta

statim penes Sacrum hunc Senatum conquestus est, suasque prosequens querelas modo instat pro decisione dubii, quod infra describetur.

Vicarius Generalis Eminentissimi Abbatis in relatione ad Sacram Congregationem transmissa exponit, Examinatores in computatione punctorum, quae concurrentes obtinuerunt, censuisse: *Petrum de Propriis superasse Dominicum Perellum in uno puncto cum dimidio. At cum neuter eorum illam punctorum quantitatem attigerit, quae necessaria iudicabatur pro consecutione trium votorum, Examinatores duo vota utrique attribuerunt, sed Petro de Propriis ratione dicti, etsi minimi excessus, operae pretium duxerunt quoddam veluti distinctivum assignare, adnotari faciendo in actis concursus, illum fuisse approbatum a duobus*, cum magis.

His praemissis idem Vicarius Generalis, ut ostendat perperam de iniustitia redargui iudicium Eminentissimi Abbatis, prosequitur: *Palam est, Examinatores nulla alia ratione illam* (dictionem) *adiicere voluisse ac potuisse, quam ad tali pacto indicandum excessum unius puncti cum dimidio, quem favore Petri calcularunt; nimirum siquidem notum est, ad Ordinarium, non ad ipsos spectare praeelectionem, illius, qui caeteris magis idoneus iudicetur. Unde cum etiam in casu, quo Petrus ab omnibus, Dominicus vero a maiori tantum parte fuisset approbatus, adhuc Eminentissimus Ordinarius valuit praeeligere hunc secundum, inspecta maiore aetate, morum honestate ac gravitate, et prudentia, quibus pollere invenit, eo magis id praestare potuit citra irrationabilitatem, dum unusquisque eorum duo aequaliter vota reportavit.*

Porro, si spectetur sanctio Tridentinae Synodi, Sess. 24, cap. 18, *de ref.*, Examinatorum Synodalium munus est renunciare, quot ex concurrentibus reperti fuerint idonei, non autem quis eorum sit dignior, quum Episcopo reservetur, eum, quem ipse digniorem iudicaverit, eligere, uti declaravit Sacra Congregatio in *Abulen.*, 1 decembris 1593, ubi ad IV dubium respondit: *Examinatores debere denunciare, quot idonei reperti fuerint, non autem, quis eorum dignior, sit; Episcopum autem suo iudicio debere eligere digniorem*, ut in Lib. 7 Decr., p. 139 *tergo*.

Num vero, admissa etiam hac iuris theorica, iustam probet Petrus Proprii hodie Sacerdos querelam suam, dispiciendum erit ab Eminentissimis PP., qui rogantur decidere:

An constet de irrationabili iudicio Eminentissimi Abbatis Commendatarii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et ad Eminentissimum Praefectum iuxta mentem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 116-118].

3521.

S. C. C., *Mazarien.*, 12 aug. 1741.

Parochialis ecclesia S. Laurentii Oppidi Drepani, cui duo Parochi animarum curam ibidem exercentes, decem Presbyteri et quatuor Clerici participantes inserviebant, novissime fuit a s. m. Clemente XII in insignem Collegiatam ex duabus Dignitatibus, una nempe Cantoratu et altera Deca-

natu nuncupatis, atque ex novemdecim Canonicatibus constantem erecta, eidemque tradita fuerunt pro dote non solum haereditaria bona Petri de Messina, aliorumque piorum benefactorum, verum etiam Praebendae seu portiones, quas antea obtinebant dicti duo Parochi, necnon bina Beneficia quae in manibus eiusdem Summi Pontificis per duos ex praefatis Presbyteris fuerunt libere resignata.

In Bulla autem erectionis novae huius Collegiatae, quod peculiariter ad memoratas spectat Dignita es, ita Executori praescribitur, ut in ea constituat *unum Cantoratum, qui inibi principalis illiusque Capituli caput existat, et tam in choro, quam Capitulo, processionibus aliisque actibus et functionibus capitularibus, tam publicis quam privatis praesit et praeeminentiam ac praecedentiam habeat, et unum Decanatum, qui inibi secunda Dignitas etc. existant, etc. quibus omnimoda praedictorum parochianorum Parochialis ecclesiae, etc. eisdem modo et forma, quibus antea per Rectores pro tempore existentes, praefatos peragebatur etc., exercenda cura immineat animarum; et ad quos arcae horarum Canonicarum huiusmodi et aliorum quorumcumque administratio deinceps perpetuis futuris temporibus privative quoad alios quoscunque spectet et pertineat.*

At vix expleta istius Collegiatae erectione, cum statim coeperint Cantor et Decanus liberam sibi et absolutam functionum omnium directionem, totum Ecclesiae regimen, plenam bonorum omnium ad eandem Ecclesiam spectantium administrationem et demum omnimodam animarum curam independenter a Canonicis asserere, plurima hinc inter easdem Dignitates et Canonicos oborta fuere dissidia, quae tandem ut dirimantur, neque diutius languescat Dei cultus Ecclesiaeque servitium ob hasce lites nonnihil imminuta, rogantur Eminentissimi PP. operosum aggredi negotium decidendi sequentia dubia in partium contradictorio subscripta:

1. *An ad Capitulum una cum Cantore et Decano spectet ius dirigendi et gubernandi functiones ecclesiasticas, exceptis parochialibus, in Ecclesia Collegiata peragendas, seu potius ad eosdem Cantorem et Decanum privative in casu?*

2. *An ad integrum Capitulum spectet ius administrandi omnia et quaecumque bona tam dotalia Parochialis, quam caetera quovis titulo et nomine ad Ecclesiam spectantia, et respective exercendi iura spiritualia, nimirum concedendi facultatem Regularibus sive Confraternitatibus ducendi processiones intra limites Parochiae, et similia, seu potius ad Cantorem et Decanum?*

3. *An ex nunc constituenda sit arca communis mensae Capitularis ad asservandos fructus et emolumenta quaecumque, etiam parochialia, singulis Dignitatibus et Canonicatibus respective debita?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Ad Eminentissimum Praefectum cum facultatibus S. C. etiam concordandi. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 121-124].

[1] Cf. N. 3545.

3522.

S. C. C., *Viterbien.*, 12 aug. 1741.

Ad sedandas multiplices controversias inter Canonicos antiquiores Collegiatae Ecclesiae S. Andreae in Terra Vetrallae dudum erectae, necnon alios, quos vocant Canonicos *secundae*, *tertiae* et *quartae erectionis* obortas Episcopus Viterbiensis, cuius iudicio earumdem contentionum definitio fuerat utrinque remissa, sub die 7 maii 1738 decrevit statuitque: *che sotto nome di Capitolo debbano essere compresi tutti indistintamente li Signori Canonici in tutti gl'atti e in tutte le occasioni con la limitazione solamente, se le pie disposizioni vogliono solo li Canonici di prima erezione; e che la suddetta dichiarazione non dia alcun ius alli Canonici di prima erezione di pretendere obbligati gli altri a maggior contribuzione e pagamento di quello che hanno praticato finora, talmente, che questa dichiarazione lascia le cose nello stesso stato, nel quale si trovavano presentemente, non intendendo, che queste dichiarazioni respettivamente fatte abbino d'aver loco nelli casi, che possino avvenire, nelli quali si debba procedere, come sarà di ragione.*

Verum decreto huic non acquiescentes memorati Canonici antiquiores nuncupati *primae erectionis*, quum citatis Canonicis *secundae*, *tertiae* et *quartae erectionis*, obtinuerint iamdudum septem dubia subscribi, rogant modo pro eorum decisione.

Dignetur itaque Eminentissimi PP. respondere:

1. *An Canonici secundae, tertiae et quartae erectionis veniant sub nomine Capituli ita ut una cum Archipresbytero et Canonicis primae erectionis unicum corpus constituant?*

7. *An ab Archipresbytero et a quibus Canonicis debeatur media annata in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et Episcopus mandet praestari patientiam pro extractione partitarum ad causam facientium ex libris capitularibus. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 134-136].

3523.

S. C. C., *Camerinen.*, 9 sept. 1741.

In pastorali visitatione sub finem anni 1737 habita perpendens Episcopus magnos sumptus, quos sacrarium Collegiatae Ecclesiae S. Mariae Oppidi Matelicae pro subministrandis utensilibus ad quotidianam Missarum celebrationem necessariis obstrictum est sustinere, decrevit, *che tutti li Rettori, Cappellani ed altri Sacerdoti, che celebreranno nella detta Chiesa Collegiata per adempimento delli legati perpetui e ad tempus, paghino un baiocco per*

[1] Cf. N. 3544, 3597, 3599.

Messa da applicarsi per mantenimento delle sagre supellettili della sagrestia, non eccettuando alcuno benchè Canonico.

Detrectantibus autem Cappellanis aliisque Sacerdotibus onere celebrandi Missas in dicta Ecclesia gravatis eiusmodi decreto obtemperare, Capitulum e sua re duxit Sacrum hunc adire Consessum, in quo discussis sub die 28 ianuarii proxime praeteriti duobus dubiis ad calcem huius restrictus positis, [1] Eminentissimi PP., dilata eorum decisione, iusserunt scribi Episcopo iuxta instructionem, qua scilicet ei demandaretur, ut firmato statu tam activo quam passivo sacrarii, distinctam una cum utroque praedicto statu transmitteret relationem onerum, reddit.uum et antiquitatis Cappellaniarum, quae in dicta Collegiata reperiuntur erectae.

Cumque id fuerit adimpletum, ex foliis ab eodem Episcopo transmissis apparet, statum activum sacrarii ad annua scuta 128.95; passivum vero ad scuta 187.35 ascendere. Ex alio autem Episcopi folio colligitur, omnibus ferme Cappellanis sive Beneficiatis emolumentum aliquod ultra annualem Missarum eleemosynarum superesse. Capitulum autem contendit evinci, quod annuae sacrarii expensae ipsius reditum in summa scut. 169.45 certo certius excedant.

Quia vero memorati Cappellani et Beneficiati, ut se liberarent ab onere contribuendi pro sacris supellectilibus, nedum opposuere sacrarii opulentiam, sed longaevam quoque et immemorabilem consuetudinem, iuxta quam affirmant, se nunquam enunciato oneri succubuisse, omnibus perpensis onus erit EE. VV. respondere:

1. *An Cappellani et alii Sacerdotes etiam Canonici celebrantes in Ecclesia Collegiata Sanctae Mariae Terrae Matelicae pro adimplendis oneribus Missarum propriis Cappellaniis vel sibi ipsis alio titulo, quam ratione Canonicatus incumbentibus, teneantur contribuere sacristiae dictae Ecclesiae pro sacris supellectilibus?* Et quatenus affirmative:

2. *Quaenam taxa sit servanda in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Affirmative.*

Ad 2. *Servandam esse taxam iuxta morem regionis.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 143-145].

3524.

S. C. C., *Hispalen.*, 9 sept. 1741.

Franciscus Tinoco et Anna Maria della Carrera et Saavedra mutuo capti amore sub diem 16 novembris 1737 secunda circiter noctis hora Matrimonium in Civitate Hispalis contraxerunt coram testibus et Sacerdote Aloysio Maurillo, cui Vicarius Generalis ad preces ipsius Francisci Tinoco licentiam tradiderat, ut eidem Matrimonio, omissis denunciationibus, adsisteret. Id vero ignorans Franciscus della Carrera, Annae Mariae pater, insequenti die Hispali discessit, filiamque secum duxit ad Civitatem Lorae

[1] Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 2, 14.

patriam suam intra fines eiusdem Hispalensis Dioecesis sitam, ubi dicta Anna Maria paternis nutibus morem gerens, alias cum Ioachimo de Mancha iniit nuptias, novoque subinde viro per aliquot dies cohabitavit, donec huius Matrimonii notitia ad Vicarium Generalem delata, fuit ipsius iussu a Ioachimo seiuncta, et die 18 ianuarii 1738 in Monasterium S. Michaelis Civitatis Hispalis, ubi adhuc custoditur, collocata.

Haec facti series exposita fuit in supplici libello sub eumdem annum 1738 s. m. Clementi XII porrecto nomine saepedictae Annae Mariae demisse pro apostolica dispensatione super priori Matrimonio tamquam rato et non consummato exorantis, ut nimirum tam ipsa secundum Matrimonium cum Ioachimo celebratum novo consensu queat convalidare, quam liberum sit memorato Francisco Tinoco ad alias nuptias transire. Cum autem eiusmodi preces fuerint ad hanc S. Congregationem remissae, scriptum est Archiepiscopo Hispalensi, ut, audito Tinoco, processum tam super Matrimonio cum eo contracto, quam super asserta ipsius non consummatione conficeret, praetereaque, ut referens super circumstantiis Matrimonii cum Ioachimo de Mancha peracti, eiusdem Ioachimi animum exploraret, num pro istius Matrimonii revalidatione novum consensum sit praestiturus, quatenus petita dispensatio impertiatur, et demum, ut una cum transmissione processus suam Eminentissimis Patribus aperiret sententiam.

Sedulo mandatis est obsequutus Archiepiscopus, cumque processum, qui ex formali plurium testium de non consummatione primi Matrimonii deponentium examine constat, compilari curaverit, eum postremo cum suis transmisit literis, in quibus haec habentur: « Ex processu certe comperi, Annam Mariam de la Carera factum sincere narrasse. Praeterea, auditus Franciscus Tinoco per iudicialem confessionem perspicue testatus est, Matrimonium, quod publice et in facie Ecclesiae contraxerat, minime consummasse nec umquam cohabitasse cum ipsa. Itemque auditus Ioachimus de Mancha, qui declarat, se denuo praestare consensum paratum esse, idque vehementer exposcit ». Suam vero super petita dispensatione sententiam aperiens ita se explicuit: « Censeo, praeoptatam dispensationem maxime convenire et ex rei contingentia necessariam fore, cum nulla alia via tot malis inde iam ortis valeat commode subvenire. Coniuges prioris Matrimonii graviter dissident inter se, et ad communem vitae consuetudinem nulla ratione possunt adduci. Utriusque periclitatur continentia ». Quibus maximum addit pondus iam sequuta secundi Matrimonii consummatio.

Hoc itaque erit iudicium Eminentiarum VV., quae rogantur respondere: *An sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione super Matrimonio rato et non cosummato in casu, et ad effectum, de quo agitur?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative in casu, et ad effectum, de quo agitur.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 145-147].

3525.

S. C. C., *Marturanen.*, 9 sept. 1741.

Proposita hac causa die 24 ianuarii 1739,[1] decisione dilata, iussum fuit scribi Episcopo pro meliori informatione iuxta instructionem, quae in eo versata est, ut Episcopus Sacram Congregationem certiorem redderet, quaenam quantitas proventuum et emolumentorum Parocho dictae veteris Parochialis sit remansura, qui reditus contingent novo Parocho, et demum quam summam idem novus Parochus tenebitur tradere Oeconomo Curato in nova ecclesia Parochiali iuxta eius decretum retinendo, quatenus erectio istius novae Parochiae sustineatur. At, quum tandem ille rescripserit, se nihil habere, quod priori suae relationi adderet, necesse fuit committere Metropolitano, ut statum activum et passivum dictae ecclesiae SS. Apostolorum Petri et Pauli iuxta enunciatam instructionem formaret. Tandem processiculum confecit, ex quo novissime ad Sacram Congregationem transmissis haec habentur:

Primo, quod reditus omnes veteris Parochialis spatio quatuor annorum percepti ab Oeconomo, qui fuit, absente Parocho, deputatus, longe a sumptibus et debitis absorbentur ita, ut dictus Oeconomus creditor remaneat in ducatis 119; secundo, quod annuus reditus novae Parochiae, si attenditur notula a novo Parocho tradita, ad ducatos 46, onera vero et expensae, inter quas computantur annui ducati 15, qui debent Oeconomo seu Vicario eiusdem novae Parochiae persolvi, ad ducatos 44 ascendunt, adeoque duo tantum ducati novo supersint Parocho; si vero testium depositioni deferatur, dictus annuus reditus ducatos 31 dumtaxat attingit, sicque onera et sumptus annuum reditum in ducatis 13 excedunt.

Onus itaque erit Eminentiarum VV. resumpto folio in Congregatione diei 24 ianuarii 1739 distributo, inspectisque novis circumferendis iuribus idem dubium resolvere.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 141-143].

3526.

S. C. C., *Caesenaten.*, 23 sept. 1741.

In publico instrumento sub annum 1618 exarato cl. me. Cardinalis Tonti, tunc temporis Caesenatensis Episcopus, perpetuam fundavit erexitque Cappellaniam hisce potissimum adiectis oneribus: primo, quod Cappellanus in oratorio S. Petri de Bulgarnò Missam singulis Dominicis diebus aliisque festis de praecepto ibi designatis celebret; secundo, quod celebret duas Missas qualibet hebdomada in perpetuum in Cathedrali Ecclesia ad altare, ubi

[1] Cf. N. 3498.

prius stabat Imago B. V.; tertio, quod in festo S. Andreae quolibet anno in perpetuum teneatur facere Officium, celebrari faciendo in dicto oratorio S. Petri de Bulgarnò tot Missas, quot sunt in Congregatione, sub qua degit dictum Oratorium cum solita eleemosyna; et quarto demum, quod quolibet anno in perpetuum teneatur Missam celebrare in eadem Cathedrali in festo S. Michaelis Archangeli, et in festo S. Chrisogoni, et in festo S. Annae teneatur decantare vel decantari facere unam Missam solemnem in honorem festivitatis dictae S. Annae necnon teneatur similem Missam decantari facere in die, qua fit festivitas Angeli Custodis.

Deinde vero in dotem eiusdem Cappellaniae constituit unum perpetuum annuum censum scutorum decem et octo cum dimidio. In executionem eiusmodi fundationis diu fuerunt a Cappellanis celebratae Missae aliaque onera integre adimpleta. Sed quia annuum stipendium 18.50 scutorum iuxta veterem valorem ab eodem Cardinali designatum non excedit summam scutorum 14.10 monetae Romanae nunc currentis, et alioquin manualis Missarum eleemosyna ad iulium unum excrevit, idcirco Sebastianus Martinelli, istius Cappellaniae Rector, exponens memoratam summam iniunctis Missarum oneribus non respondere, sub diem 10 iunii 1679 obtinuit ab hac Sac. Congregatione Ordinario Caesenatensi committi, *ut praedictum onus Missarum iuxta proportionatam redditum quantitatem ad ratam eleemosynae manualis more regionis inspecto pro suo arbitrio et conscientia moderetur atque reducat, ita tamen, ut si quando augeatur redditus, augeatur etiam proportionabiliter numerus ipse Missarum, quod praesertim in actu visitationis erit inspiciendum.* Cui quidem rescripto obsequens Ordinarius Caesenatensis mandavit praefatum Sebastianum in posterum celebrare seu celebrari facere qualibet hebdomada in Ecclesia Cathedrali Caesenae ad altare S. Annae Missam unam, et in Oratorio SS. Petri et Andreae Bulgarnò celebrare per sex menses cuiuslibet anni ad libitum Missam in quolibet die festivo de praecepto, prout etiam in omnibus Dominicis intra sex menses; ita pariter celebrare seu celebrari facere duas Missas cantatas. In reliquis vero eundem Sebastianum ab oneribus celebrandi Missas liberavit.

At eiusmodi reductionem ad haec usque novissima tempora servatam quum nuperrime veluti a Sebastiano Martinelli subreptitie extortam, apud hanc Sacram Congregationem accusaverit Pater Nicolaus a S. Theresia Ordinis Scholarum Piarum Collegii Nazareni Minister, inquiens nimirum falso fuisse expositum, quod quatuordecim tantum scuta currentis monetae percipiantur a Cappellano, dum praeter illa alia scuta tria singulis annis libera retrahuntur; praeterea quod, ubi etiam locus fuisset alicui Missarum reductioni, earum tantum numerus, quae in Cathedrali Ecclesia celebrantur, debuisset imminui, firmis remanentibus illis, quae diebus Dominicis aliisque festis de praecepto dicendae sunt in oratorio rurali S. Petri de Bulgarnò, quippe quas ibi celebrari provide iusserit piissimus fundator consulturus pauperibus incolis illius Villae alias in discrimine positis saepe saepius non audiendi Missam: imperatum est Episcopo Caesenatensi, ut hac de re Emos PP. instrueret, suamque, audito Rectore Cappellaniae, aperiret sententiam.

Iussa fecit Episcopus; suis quippe in literis ad S. C. datis confirmans facti seriem hactenus expositam, hunc animi sui sensum esse declaravit: primo, quod Rector praefatus emancipari posset ab onere celebrandi per seipsum, quo eum fundator gravavit; secundo, quod Missae, quas idem fundator diebus festis in oratorio S. Petri de Bulgarnò celebrari praecepit, ibidem omnes absque ulla diminutione persolvantur, sic postulante commodo rusticorum illius Villae, absoluto tamen Rectore ab Officio, quod die festo S. Andreae deberet in eodem oratorio expleri, quippe quod summam scutorum trium absorberet; et tertio demum, quod Missae in Cathedrali celebrandae ad unam tantum pro qualibet hebdomada reducantur, liberato Cappellano ab aliis oneribus in eadem Cathedrali persolvendis.

His acceptis Eminentissimi PP. sententiae Episcopi inhaerentes eidem commiserunt die 19 novembris anni 1740, ut iuxta propositam a se normam reductionem perficeret. Cumque iuxta hanc normam Caesenatensis Antistes sub diem 29 decembris eiusdem superioris anni novam reductionem edixerit, statim adversus illam reclamavit hodiernus Cappellaniae Rector Sanctes Bigucci, ad cuius petitionem dubium mox describendum Eminentiis VV. proponitur. Duo scilicet comprobanda assumit praefatus Cappellaniae Rector: alterum, quod Missae omnes tam in Cathedrali, quam in saepedicto oratorio Villae de Bulgarnò, aliaque onera a Cardinali fundatore praescripta debeant integre adimpleri, quodque in hunc finem Collegium Nazarenum teneatur ex bonis haereditariis eiusdem Cardinalis stipendium Cappellano usque ad annua scuta 33 et obulos 60 supplere; alterum vero, quod si petito huic supplemento locum esse non iudicetur, recedendum minime sit a veteri Missarum reductione sub annum 1679 peracta, totque annorum spatio observata.

Onus itaque erit EE. VV. sapientissime statuere:

An, et quae reductio sustineatur, seu potius an, et quomodo sit providendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Celebrandas esse omnes Missas in oratorio Villae de Bulgarnò, deletis prorsus ceteris oneribus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 167-170].

3527.

S. C. C., declar. *Matrimonia*, 4 nov. 1741.

Matrimonia, quae in locis Foederatorum Ordinum dominio in Belgio subiectis iniri solent, sive inter Haereticos ex utraque parte, sive inter Haereticum ex una parte Virum, et Catholicam Foeminam ex alia, aut viceversa, non servata forma a Sacro Tridentino Concilio praescripta, [1] utrum valida habenda sint, nec ne, diu multumque disceptatum est, animis hominum, ac sententiis in diversa distractis. Id quod satis uberem anxietatis, ac periculorum sementem per multos annos subministravit, quum praeser-

[1] Sess. XXIV, *de ref. matrim.*, c. 1.

tim Episcopi, Parochi, atque illarum Regionum Missionarii, nihil certi hac super re haberent, nihil vero inconsulta Sancta Sede auderent statuere, ac declarare. Cum autem, proxime evolutis annis, in tam ancipiti, gravique causa Apostolicae Sedis iudicium vehementius exposceretur, urgeretque id imprimis vigilantissimus Iprensis Episcopus, dum pro debito Officii sui, et sua erga B. Petri Cathedram observantia, de Ecclesiae sibi concreditae statu ad Romanum Pontificem referebat, ponendumque omnino esse tam prolixae dubitationi finem, gravissimis verbis, ac rationibus persuaderet: Clemens XII id temporis Romanus Pontifex, qui rei gravitatem, quanti oportebat, aestimaret, Sacrae Congregationi Eminentiss. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum in mandatis dedit, ut de tota controversia diligenter more suo cognosceret. In re itaque tanti momenti volens eadem Sacra Congregatio quam accuratissime procedere, commissae sibi cognitionis initium ab exquisitis aliorum quoque Belgii Episcoporum Relationibus, atque sententiis, quas desuper explorari sategit, petendum duxit, eodemque tempore audire voluit praestantes aliquot huius Almae Urbis Theologos, quibus iniunxit, ut rem totam ea qua decet, maturitate discuterent, suamque opinionem proferrent.

§ 1. At dum haec maxime agerentur, supersedendum per aliquot Menses fuit ab istiusmodi Causae expeditione, propter viduitatem, quae intercidit Romanae Ecclesiae, donec ad Summum Pontificatum feliciter evectus Sanctissimus D. N. Benedictus XIV inter primas Regiminis suae curas, Causae huius cognitionem repeti iussit a memorata Sacra Congregatione Concilii, quam voluit coram se haberi, ut, auditis Eminentissimorum Patrum Sententiis, ipse demum, quid hac de re tenendum foret, supremo suo pronunciaret oraculo. Cum igitur Congregatio praefata sub die 13 maii currentis anni 1741 coram Sanctitate Sua fuerit habita, idem Sanctissimus D. N. spatio aliquo temporis ad rem secum expendendam accepto, hanc nuper Declarationem, et Instructionem exarari praecepit, qua, veluti certa regula, ac norma, omnes Belgii Antistites, Parochi, earumque Regionum Missionarii, et Vicarii Apostolici deinceps in huiusmodi negotiis uti debeant.

§ 2. Primo scilicet, quod attinet ad Matrimonia ab Haereticis inter se in locis Foederatorum Ordinum dominio subiectis celebrata, non servata forma per Tridentinum praescripta, licet Sanctitas Sua non ignoret, alias in casibus quibusdam particularibus, et attentis tunc expositis circumstantiis, Sacram Congregationem Concilii pro eorum invaliditate respondisse; aeque tamen compertum habens nihil adhuc generatim, et universe super eiusmodi Matrimoniis fuisse ab Apostolica Sede definitum, et alioquin oportere omnino ad consulendum universis Fidelibus in iis locis degentibus, et plura avertenda gravissima incommoda, quid generaliter de hisce Matrimoniis sentiendum sit, declarare; negotio mature perpenso, omnibusque rationum momentis hinc inde sedulo libratis, declaravit, statuitque, Matrimonia in dictis Foederatis Belgii Provinciis inter Haereticos usque modo contracta, quaeque imposterum contrahentur, etiamsi forma a Tridentino praescripta non fuerit in iis celebrandis servata, dummodo aliud non obstiterit canonicum impedimentum, pro validis habenda esse. Adeoque si

contingat, utrumque Coniugem ad Catholicae Ecclesiae sinum se recipere, eodem, quo antea, coniugali vinculo ipsos omnino teneri, etiamsi mutuus consensus coram Parocho Catholico ab eis non renovetur. Sin autem unus tantum ex Coniugibus, sive Masculus, sive Foemina, convertatur: neutrum posse, quamdiu alter superstes erit, ad alias nuptias transire.

§ 3. Quod vero spectat ad ea Coniugia, quae pariter in iisdem Foederatis Belgii Provinciis, absque forma a Tridentino statuta, contrahuntur a Catholicis cum Haereticis, sive Catholicus Vir Haereticam Foeminam in Matrimonium ducat, sive Catholica Foemina Haeretico Viro nubat, dolens imprimis quam maxime Sanctitas Sua, eos esse inter Catholicos, qui insano amore turpiter dementati, ab hisce detestabilibus Connubiis, quae S. Mater Ecclesia perpetuo damnavit, atque interdixit, ex animo non abhorrent, et prorsus sibi abstinendum non ducunt, laudansque magnopere zelum illorum Antistitum, qui, severioribus propositis spiritualibus poenis, Catholicos coërcere student, ne sacrilego hoc vinculo sese Haereticis coniungant; Episcopos omnes, Vicarios Apostolicos, Parochos, Missionarios, et alios quoscumque Dei et Ecclesiae fideles Ministros in iis Partibus degentes, serio, graviterque hortatur, et monet, ut Catholicos utriusque sexus ab huiusmodi nuptiis in propriarum Animarum perniciem ineundis, quantum possint, absterreant, easdemque Nuptias omni meliori modo intervertere, atque efficaciter impedire satagant. At, si forte aliquod huius generis Matrimonium, Tridentini forma non servata, ibidem contractum iam sit, aut imposterum (quod Deus avertat) contrahi contingat; declarat Sanctitas Sua, Matrimonium huiusmodi, alio non concurrente canonico impedimento, validum habendum esse, et neutrum ex Coniugibus, donec alter eorum supervixerit, ullatenus posse, sub obtentu dictae formae non servatae, novum Matrimonium inire. Id vero debere sibi potissime in animum inducere Coniugem Catholicum, sive Virum, sive Foeminam, ut pro gravissimo scelere, quod admisit, poenitentiam agat, ac veniam a Deo precetur, coneturque pro viribus alterum Coniugem a vera Fide deerrantem ad gremium Catholicae Ecclesiae pertrahere, eiusque Animam lucrari, quod porro ad veniam de patrato crimine impetrandam opportunissimum foret, sciens de cetero, ut mox dictum est, se istius Matrimonii vinculo perpetuo ligatum iri.

§ 4. Ad haec declarat Sanctitas Sua, ut quidquid hactenus sancitum, dictumque est de Matrimoniis sive ab Haereticis inter se, sive inter Catholicos, et Haereticos initis in locis Foederatorum Ordinum dominio in Belgio subiectis, sancitum, dictumque intelligatur etiam de similibus Matrimoniis extra fines Dominii eorumdem Foederatorum Ordinum contractis ab iis, qui addicti sunt Legionibus, seu Militaribus Copiis, quae ab iisdem Foederatis Ordinibus transmitti solent ad custodiendas, muniendasque Arces conterminas, vulgo dictas *di Barriera*. Ita quidem, ut Matrimonia ibi praeter Tridentini formam, sive inter Haereticos utrinque, sive inter Catholicos, et Haereticos inita, valorem suum obtineant, dummodo uterque Coniux ad easdem Copias, sive Legiones pertineat. Et hanc declarationem vult Sanctitas Sua complecti etiam Civitatem Mosae Traiectensis, a Republica Foede-

ratorum Ordinum, quamvis non iure dominii, sed tantum oppignorationis, ut aiunt, nomine possessam.

§ 5. Tandem circa Coniugia, quae contrahuntur, vel in Regionibus Principum Catholicorum ab iis, qui in Provinciis Foederatis domicilium habent, vel in Foederatis Provinciis ab habentibus domicilium in Regionibus Catholicorum Principum, nihil Sanctitas Sua de novo decernendum, aut declarandum esse duxit; volens, ut de iis, iuxta canonica iuris communis principia, probatasque in similibus casibus alias editas a Sacra Congregatione Concilii resolutiones, ubi disputatio contingat, decidatur. Et ita declaravit, statuitque, ac ab omnibus imposterum servari praecepit.

[Bened. XIV Bull., tom. 1, p. 87-89].

3528.

S. C. C., *Viterbien.*, 18 nov., 16 dec. 1741.

Ut plura, quae inter Fratres Ordinis Praedicatorum Conventus Civitatis Centumcellarum, cui annexa est ecclesia Parochialis S. Mariae, ac inter sodales Confraternitatis Orationis et Mortis oborta iam pridem fuerant dissidia super iure associandi et tumulandi cadavera, penitus sedarentur, inita fuit sub annum 1703 concordia, qua inter caetera constabilitum est, « che sia « lecito alla predetta Confraternita della Morte a tenore del privilegio con« cessole dall'Eminentissimo Signor Cardinale S. Croce Vescovo di Viterbo « per suo decreto e rescritto fatto li 25 maggio 1702, di seppelire tutti li « cadaveri di quelli, che si avevano eletto la sepoltura in detta chiesa, con « che spetti al Parocho di fare l'esequie funerali sopra il cadavere, ma se « invitato ricusasse di farlo, sia lecito in tal caso al Cappellano di essa Con« fraternita e chiesa della Morte di poterle fare, nè possa il Parocho mandar « altri in sua vece, purchè non fosse infermo o assente da Civita « Vecchia ».

Transactio isthaec diu fuit observata, donec instauratis veteribus, novisque etiam excitatis controversiis, ac earum cognitione ad Vicarium Generalem Viterbiensem delata, sententiam is protulit anno 1739, qua declaravit:

Secundo: « non posse R. P. Curatum mittere Vice-Curatum ad associanda « cadavera eligentium sepulturam in praefata ecclesia Confraternitatis, neque « ad explendum officium funebre super illis, nisi ipso Curato infirmo vel « absente ex legitima causa a Civitate, ita si idem P. Curatus vel Vice-Cura« tus in supradictis duobus casibus infirmitatis et absentiae invitatus recu« saverit, vel expectatus per semihoram, non intervenerit, possint omnia « peragi per R. Cappellanum praedictae Confraternitatis ad formam citatae « concordiae, quam ita esse intelligendam declaravit ».

Quia vero sententiae isti non acquiescentes Fratres Ordinis Praedicatorum Sacrum hunc adiere Consessum, ac ab eo discutienda dubia obtinuerunt subscribi, Praesides memoratae Confraternitatis studio imponendi

quamprimum discordiis omnibus finem, rogant Eminentissimos PP. decidere:

2. *An liceat dictae Confraternitati Orationis et Mortis levare cadavera quomodolibet mortuorum, sive in Civitate, sive in navibus, sive in campestriis, irrequisito Parocho?*

3. *An Confratres eiusdem Confraternitatis requisiti a Parocho, ut eum associent ad levandum et deferendum aliquod ex supradictis cadaveribus, accedere et illum associare teneantur etc. in casu renunciationis?*

Die 18 novembris 1741 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 16 decembris 1741 Sacra, etc. respondit ad 2. Negative ad formam sententiae Ordinarii.

Ad 3. Affirmative ad formam dictae sententiae.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 10, p. 186, 207].

3529.

S. C. C., *Cadicen. seu Hispalen.*, 20 ian. 1742.

Franciscus Iosephus Zuniga post acceptos a Gadicensi Antistite, cui ratione tam originis, quam domicilii subditus erat, primam Tonsuram et quatuor minores Ordines, ad Hispalis Civitatem se contulit, ibique cum petiisset sub annum 1725 a Curia Serenissimi Magni Prioris Hierosolymitani in Regnis Castellae et Legionis literas dimissorias pro Sacris suscipiendis Ordinibus, obtinuit ab eadem Curia committi Priori et Vicario Generali Commendae de Acre sub dicto Magno Prioratu in Civitate Hispalensi existentis, ut super huiusmodi petitionis negotio processum conficeret. Hisce iussibus morem gessit Vicarius; et ex processu apparuit, dictum Franciscum iam inde ab anno 1713 obtinuisse ab Episcopo Gadicensi literas testimoniales de suis genere, vita et moribus, subindeque aliis etiam munitum fuisse literis testimonialibus ab Archiepiscopo Hispalensi perhibentibus contractum ab ipso atque per undecim annos in ea Dioecesi retentum iugiter domicilium, quin ullius canonici impedimenti vinculo fuerit irretitus; constitit praeterea, duo illi collata fuisse Beneficia in Parochiali ecclesia eiusdem Commendae de Acre, quorum alterum a Sacra Religione Hierosolymitana.

Hoc ita confecto processu traditae subinde fuerunt ex decreto Curiae Magni Prioris ab ipso Vicario Generali Commendae de Acre dimissoriales literae Francisco de Zuniga, ut his posset ad Sacros Ordines promoveri; et reipsa sub annum 1726 earum ope ab Episcopo Auxiliario Titulari de Metuan Sacris fuit Ordinibus initiatus. At quum postea in Dioecesim Gadicensem rediisset, Curia haec Episcopalis exercitium Sacrorum Ordinum illi interdixit, veluti susceptorum contra normam a s. mem. Innocentio XII praescriptam in celebri constitutione *Speculatores* [1] confirmata per alteram constitutionem s. mem. Innocentii XIII pro Hispanis Regnis editam, quae

[1] Cf. N. 258.

incipit: *Apostolici ministerii.* [1] Ab eo itaque interdicto reclamavit Franciscus primum quidem coram Nuncio Apostolico, deinde vero coram hac Sac. Congregatione, a qua semel iterumque excitatis tam eodem Apostolico Nuncio, quam Episcopo Gadicensi, ut super eiusmodi controversia Emos PP. instruerent, tandem mense Iulio anni 1730 pervenerunt literae Nuncii. Interea vero defuncto Gadicensi Episcopo, controversiae definitionem urgente Francisco Zuniga, die 8 martii 1732 causa descripta fuit in folio, quin tamen ulla prodierit resolutio.

Post haec Franciscus, qui pridem ab Auditore Sanctissimi impetraverat censurarum suspensionem usque ad eiusdem causae exitum, obtinuit ab Episcopo Civitatensi Canonicatum in ipsius Cathedrali Ecclesia, unaque simul in Vicarium Generalem eiusdem Dioecesis eligi subindeque etiam Archidiaconatus dignitate cumulari. In hoc rerum statu Antonius Mansilla et Petrus Lezzano authumantes, collationem eiusmodi ob illicitam Francisci ordinationem eiusque subsecutam a divinis suspensionem irritam esse, supplicationem in Dataria porrexere pro impetrandis dictis Canonicatu et dignitate Archidiaconatus. At Eminentissimus D. Cardinalis tunc Pro-Datarius sub die prima martii 1738 a qualibet deliberatione supersedendum esse decrevit, donec controversia iamdudum ad hanc Sac. Congregationem delata absolveretur.

Nunc igitur praedicti Antonius Mansilla et Petrus Lezzano una cum Capitulo Cathedralis Ecclesiae Civitatensis supplicant decidi bina dubia, quae inferius describentur, contendentes Franciscum Zuniga haud rite et recte ad Sacros Ordines promotum fuisse, et hanc ob causam merito suspensionis poena fuisse obstrictum. Contra vero Franciscus et Hierosolymitana Religio asserta sua privilegia tueri satagens, sustinent illum recte fuisse ordinatum omnique culpa expertem. Iura, quae in utramque partem late deducta sunt, per manus EE. VV. circumferuntur. Rogantur itaque iis perpensis pronunciare:

I. *An Sacerdos Ioseph Franciscus Zuniga potuerit a quocumque Antistite licite ordinari cum dimissoriis Magni Prioris Religionis Hierosolymitanae Regni Castellae, seu Commendatoris de Acre aut alterius Superioris Ordinarii dictae Commendae, vel potius illicite, ita ut incurrerit suspensionem?* Et quatenus affirmative quoad secundam partem:

II. *An sit locus dispensationi ad cautelam, seu an, et quomodo sit providendum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Sacerdotem Zuniga fuisse illicite ordinatum et incurrisse suspensionem ob non servatam formam Bullae Speculatores, *ac proinde indigere absolutione, et ad Episcopum Gadicensem pro facultate absolvendi eius arbitrio.* [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 2-4].

[1] Cf. N. 280.
[2] Cf. N. 3554.

3530.

S. C. C., *S. Severini*, 7 apr. 1742.

Proposita fuit haec causa die 11 ianuarii 1738, [1] rescriptumque prodiit: *Locum esse experimento cohabitationis triennalis*, quod ipsemet Severinus Gregoretti mulieris petitioni acriter contradicens magna contentione iuberi efflagitaverat. At hic postea mutato consilio coepit triennalis cohabitationis experimentum detrectare, maluitque renunciare liti, suum praebens consensum pro dispensatione ad dissolutionem Matrimonii. His omnibus a Lucretia Sacrae Congregationi expositis, decreverunt Eminentissimi PP. sub diem 2 Augusti eiusdem anni 1738, *ut scriberetur Episcopo pro confectione processus iuxta petita, exanimaretur formiter etiam Severinus Gregoretti et nova eius corporis recognitio fieret a peritis ex officio eligendis, citato in quolibet actu Defensore Matrimonii.*

Processus fuit iuxta Sacrae Congregationis mandatum in Curia Episcopali confectus; formali nimirum examini pluribus subiectis testibus, facta per tres obstetrices ab eadem Curia electas, praevia calidi balnei cautela, inspectione corporis Lucretiae, iisdemque obstetricibus, quae ipsam adhuc virginem esse unanimes deposuerunt, pari sub iudiciaria examinis trutina interrogatis. In Urbe vero examinatus fuit Severinus, itidemque denuo recognitum eius corpus a tribus physicis et duobus chirurgis, qui pariter ad formale examen acciti, de ipsius naturali et perpetua impotentia fere omnes iudicium suum certo protulere.

Post haec Severinus iterum supplicavit Sanctissimo, ut apostolicam dispensationem super Matrimonio ipso tamquam rato et non consummato impartiri dignaretur. Verum Sacra Congregatio, cui preces eiusmodi remissae fuerunt, die 16 iunii 1739 edixit: *Quoad dispensationem in decretis; et proponatur causa super praetensa nullitate Matrimonii ex capite naturalis et perpetuae impotentiae viri.* Causa itaque proposita, Sacra Congregatio denuo rescripsit Episcopo, ut cogeret Severinum ad cohabitationem, subindeque per literas datas die 10 iunii 1741 significavit eidem Episcopo tempus cohabitationis ad sex menses arctandum esse.

Recepta postmodum iurata confessione mulieris, quod per sex integros menses cum viro cohabitasset, ac experimento copulae coniugalis dedisset operam, quin cognosci unquam a viro potuerit, receptisque ad comprobandam cohabitationem sub iurisiurandi religione depositionibus Parochi, ac praesertim duarum mulierum per id tempus Episcopi iussu Lucretiae inservientium, peracta fuit iuxta instructionem a Sacra Congregatione alias Episcopo transmissam nova inspectio corporis Lucretiae per tres obstetrices ab eodem Antistite ex officio electas, quae tandem omnes sub interrogatoriis pariter ex officio datis, consuetoque praestito iuramento non dubitarunt certum de illius virginitate iudicium proferre.

[1] Cf. N. 3479.

Quapropter rogantur modo Eminentissimi PP. ex iuribus, quae hinc inde circumferentur, deliberare:

An sit locus dissolutioni Matrimonii in casu?

Die 7 aprilis 1742: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 41-43].

3531.

S. C. C., *Viterbien.*, 7 apr. 1742.

In Ecclesia Cathedrali Viterbii duae olim aderant Dignitates ac duo supra decem Canonicatus peculiaribus Praebendis, praeter massam omnibus communem ditati. His adiuncti postea fuere nonnulli alii Canonici veteris tamen communis massae haudquaquam participes, sed singuli propria distinctaque dote contenti. Eiusmodi generis est Canonicatus, qui ex reditibus suppressae Parochialis ecclesiae S. Stephani fuit in eadem Cathedrali sub annum 1656 erectus. Hunc autem aliquot ab hinc annis adeptus Christophorus Calabresius, non renuit ille primum cathedratici nomine annuum censum scuti unius cum dimidio ex fructibus suae Praebendae Episcopo solvere, quemadmodum, alii quoque Canonici a praedictae massae consortio seclusi consueverunt illud praestare seorsum ab iis, qui ex eadem massa participant. At postmodum authumans, se nullo iure posse ad separatam singularemque istam cathedratici solutionem compelli, detrectavit eam imposterum persequi; cumque ipsius vestigiis coeperint inhaerere quidam alii Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Angeli eiusdem Civitatis Viterbii, contendentes, se non posse, uti singulos, ad cathedratici solutionem pro suis Praebendis adigi, quamquam istas habeant distinctas, nec ipsi de communi veterum Canonicorum massa participent, oborta inde est controversia, quae sub dubiis inferius apponendis sapientissimo Eminentiarum VV. iudicio decidenda proponitur.

Censet Canonicus Calabresius, qui aliorum quoque Canonicorum in eadem navi versantium iura tueri profitetur, controversam cathedratici exactionem hactenus ab Episcopo factam a censura sacrorum canonum deviare. Inquit enim, non aliud ius Episcopo esse, quam duos solidos ab unaquaque Ecclesia sibi subiecta cathedratici nomine exigere, ad text. in can. *Placuit*, can. *Illud te*, capit. fin. 10, quaest. 3, et cap. *Conquerente, de off. iud. ord.*, neque hac in re innovatum aliquid dici posse a Concilio Romano sub f. m. Benedicto XIII habito. Inde autem colligit, quod sicuti solius Ecclesiae onus est eiusmodi censum in honorem cathedrae episcopalis persolvere, ita nec ipse, neque caeteri Canonici, quamvis de antiqua massa communi nihil participent, ad cathedratici solutionem, uti singuli compelli queant, sed praefatos duos solidos sive duo scuta praestanda esse ab omnibus Canonicis collective sumptis sive antiquis sive aliis, per quos omnes tota Cathedralis Ecclesia repraesentatur.

[1] Cf. N. 3534.

Contra vero Episcopus propugnat, sibi ius esse exigendi cathedraticum a Canonico Calabresio aliisque Canonicis postea adiunctis seorsim ab illis, qui de massa communi participant: primo quidem ex titulo eos omnes indiscriminatim complectente, quia scilicet dum ipsi massae communionem non habent, distinctum quoque ac peculiare debeant subire onus cathedratici, quum Episcopo cathedraticum debeatur ab universis Dioecesis suae Beneficiatis, uti expresse in sacris canonibus superius adductis praescribitur; secundo vero ex ratione peculiariter Calabresium tangente, ab eo nimirum desumpta, quod sicuti Canonicatus per ipsum possessus erectus fuit ex reditibus Parochialis ecclesiae olim collapsae, ita idem Canonicatus adhuc remaneat affectus primaevo cathedratici oneri, cui subiiciebatur ecclesia ipsa Parochialis, ne detrimentum ex ea suppressione dicatur Episcopo illatum.

Partes collitigantes in scripturis circumferendis iura sua exponunt. Iis itaque inspectis grave non erit respondere:

I. *An Canonici possidentes Praebendas distinctas, et non participantes de massa, teneantur contribuere in communi cum Canonicis de massa ad solutionem cathedratici, sive potius uti singuli pro illorum Praebendis cogi valeant ad illius solutionem?* Et quatenus affirmative quoad primam partem, et negative quoad secundam:

II. *An Episcopus teneatur restituere summas hucusque a dictis Canonicis separatim exactas in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Negative ad primam partem, et affirmative ad secundam.

Ad II. Satis provisum in primo.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 52].

3532.

S. C. C., *Feretrana*, 21 apr. 1742.

Quaestio inter Ioannem Angelum Calbinum Archipresbyterum sive Parochum Loci Maceratae Feltriae ac Moniales S. Clarae eiusdem Loci novissime est orta, num licuerit praefatis Monialibus tumulare in ecclesia sui Monasterii cadaver puellae Annae Bartoli Fanensis Dioecesis, quae in eodem Monasterio, dum degebat educationis causa, decessit, vel potius ea sepelienda foret in ecclesia Parochiali, intra cuius limites Monasterium ipsum est situm.

Binis potissime rationum momentis probare nititur memoratus Archipresbyter, nonnisi cum manifesta iurium suorum violatione praefatum cadaver traditum fuisse sepulturae in enunciata Monasterii ecclesia: primo nimirum ex iuris praescripto, quo Monialibus omnino interdictum est quascumque laicas personas in suis ecclesiis sepelire vel pro laicis sepulchra construere, quod adeo verum esse authumat, ut nullius etiam consuetudinis praetextu id ius Moniales queant sibi adsciscere; secundo vero ex *Addit. ad Statuta Cleri Rom.*, in cap. 3, *de iure eligendi sepulturam*, ad § 9, ubi

habetur, quod puellae, sive quaelibet alia persona laica, quae vel famulatus vel alia quacumque causa in Monasteriis sive virorum sive Monialium decedunt tumulandae sint in sepulchro maiorum, si habeant, sin minus, in Parochia, sub qua degit Monasterium.

Contra vero Moniales (iuxta ea, quae ipsis auditis Sacrae huic Congregationi rescripsit Episcopus) adserunt sibi ius tumulandi cadavera puellarum intra Monasterii septa morientium, non solum quia puellae istae aeque ac Moniales, prorsus exemptae sint a quibuscumque iuribus Parochorum, proptereaque non a Parocho, sed a proprio Confessario Sacramenta percipiant, verum etiam quia duplex iamdiu in ipsa ecclesia sepulchrum reperiatur extructum, alterum scilicet pro Monialibus, alterum vero pro puellis, quae ibidem educationis causa commorantes forte decedant. De simili controversia actum fuit in una *Pennen. Sepulturae*, 6 iulii 1737,[1] ubi tamen ea concurrebat peculiaris circumstantia, quod puella sepulturam elegerat in ecclesia Monasterii.

His itaque perspectis, grave non erit Eminentissimis PP. respondere:

I. *An Ven. Monasterio Monialium S. Clarae Terrae Maceratae Feltriae liceat sepelire in eius ecclesia cadavera puellarum educationis causa ibidem commorantium, et in eodem Monasterio decedentium?* Et quatenus negative:

II. *An sit restituendum Parocho eiusdem Terrae cadaver Annae Bartoli educationis causa in dicto Monasterio degentis ibique defunctae et sepultae, sive saltem facienda sit declaratio de ea retinenda nomine Parochiae?*

III. *An eidem Parocho restituenda sint una cum cera integra emolumenta funeris eiusdem Annae Bartoli in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative, constito de electione sepulturae.

Ad II. Negative.

Ad III. Deberi quartam funeralem tantum.[2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 68-70].

3533.

S. C. C., *Firmana*, 21 apr. 1742.

Universitas Castri S. Angeli in Pontano nominare quotannis solet Concionatorem, illique stipendium persolvere, ut alternatim tempore Adventus et Quadragesimae verbum Dei administret in aliqua ex tribus ecclesiis eiusdem Oppidi, videlicet Parochiali sub titulo Sanctissimi Salvatoris, S. Francisci Minorum Conventualium et S. Nicolai Ordinis Eremitarum S. Augustini. In his tamen Regularium ecclesiis non alius ab Universitate ad id munus seligi potest, quam Regularis illius Ordinis, in cuius ecclesia conciones habeantur. Novissime autem, quum ex turni ordine conciones habendae forent in ecclesia Eremitarum S. Augustini, quaedam inter eosdem Fra-

[1] Cf. N. 3476.
[2] Cf. N. 3541.

tres ac Vicarium foraneum eiusdem Oppidi excitatae fuerunt controversiae, quae demum ad hanc Sacram Congregationem delatae sunt.

Promotor Curiae Archiepiscopalis, a quo iura Vicarii Foranei et eiusdem Curiae propugnanda suscipiuntur, illud primum contendit, non aliter Religioso Ordinis Eremitarum S. Augustini ab Universitate electo in ipsorum ecclesia praedictis temporibus Adventus et Quadragesimae concionari licere, quam si approbationem ab Episcopo ferat illamque postea Vicario Foraneo exhibeat. Quamvis enim ex Concilii Tridentini decreto in cap. 2, Sess. 5, *de ref.* Regulares in ecclesiis sui Ordinis praedicare volentes a propriis Superioribus approbari, ab Episcopo vero benedictionem dumtaxat petere debeant, id tamen minime protrahendum esse putat ad eum casum, quo Regulares ipsi in ecclesiis sui Ordinis praedicent pro commoditate populi, a quo stipendium solvatur et quando ad hoc ministerium non ex suorum Superiorum iussu atque destinatione, sed ex alterius nominatione sive delectu assumpti sunt. Addit praeterea, hanc esse Firmanae Dioecesis consuetudinem, et praesertim in Loco S. Angeli constanter hactenus servatam, ut Concionatores etiam Regulares in propriis ecclesiis praedicaturi, postquam ab Archiepiscopo probati fuere, huius approbationis documentum Vicariis Foraneis ostendebant, idque satis probari censet tum ex relatione ipsius Archiepiscopi Firmani ad Sacram Congregationem transmissa, tum ex depositione quorumdam Sacerdotum aliorumque testium.

At e diverso singulis hisce Promotoris fiscalis conatibus sese opponentes Fratres Eremitae S. Augustini sustinent primo: Religiosum conciones habiturum in ecclesia proprii Ordinis nequaquam indigere Archiepiscopi approbatione iuxta sancitum a S. Tridentino Concilio, cap. 2, Sess. 5, *de ref.*, immo vero sufficere, ut Regularis in ecclesia sui Ordinis praedicare volens benedictionem ab Episcopo Dioecesano petat, quamvis eam non obtinuerit, declaratum est ab hac Sacra Congregatione in *Andrien.*, 23 ianuarii 1608;[1] secundo inquiunt, eumdem pariter obstrictum non esse, antequam praedicationis officium subeat, coram Vicario Foraneo se sistere, eique benedictionis sive approbationis ab Archiepiscopo impetratae documentum ostendere, quum id nullo iure cautum esse reperiatur, negantque praeterea, hoc unquam fuisse in Castro S. Angeli servatum.

Iura in utramque partem circumferentur; iis itaque inspectis una cum relatione Archiepiscopi Firmani, rogantur Emi PP. pronunciare:

1. *An Concionatores Ordinis Eremitarum S. Augustini, qui per turnum eliguntur a Communitate in Castro S. Angeli in Pontano, ultra benedictionem teneantur etiam petere approbationem a Reverendissimo Archiepiscopo?* Et quatenus affirmative:

2. *An dicti Concionatores teneantur se praesentare coram Vicario Foraneo locali et docere tam de dicta approbatione, quam de benedictione?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative in casu, de quo agitur.

Ad 2. Affirmative.[2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 63-66].

[1] Cf. N. 2369.
[2] Cf. N. 3539.

3534.

S. C. C., *S. Severini*, 2 et 23 iun. 1742.

Descripta fuit haec causa in folio Congregationis 14 decembris 1737, 11 ian. 1738,[1] et 7 aprilis currentis anni.[2] Quum interea Lucretia curaverit aliis canonicis probationibus iuramentum quoque septimae manus ad plenius avertendas exceptiones a Defensore Matrimonii excitatas superaddi, modo enixe postulat ab Eminentissimis PP. deliberari:

An sit locus dissolutioni Matrimonii in casu?

Die 2 iunii 1742 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

Ad instantiam vero eiusdem Defensoris Matrimonii reproposita causa in forma consueti dubii:

An sit standum, vel recedendum a decisis?

Die 23 iunii 1742 Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 87, 106].

3535.

S. C. C., *Alexanen.*, 23 iun. 1742.

Haec causa agitur inter Episcopum et Canonicos Cathedralis Ecclesiae. Quaenam vero sint controversiae utrinque excitatae, ipsa, quae mox referentur, dubia patefacient. Perspectis igitur iuribus Capituli nomine allatis et aliis, si quae pro parte Episcopi adducentur, placeat Eminentissimis PP. decidere:

9. *An edictum ab Episcopo latum, quo sub variis poenis fuit interdicta anticipata Missarum satisfactio, sustineatur in casu?*

10. *An idem Episcopus possit sibimetipsi applicare multas?* Et quatenus negative:

11. *An Episcopus possit applicare easdem multas fabricae Ecclesiae in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post proximam.[3]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 107].

3536.

S. C. C., *Troiana*, 23 iun. 1742.

Quum modernus Episcopus occasione visitationis Sacrorum Liminum Sacrae huic Congregationi renunciasset anno 1733, servitium Cathedralis Ecclesiae a Clero non tantum negligi, verum etiam penitus detrectari, sic

[1] Cf. N. 3479.
[2] Cf. N. 3530.
[3] Cf. N. 3540.

ei rescriptum est: *Clero urbano impera, ut ex edicto tuo et Sacrae huius Congregationis decreto Cathedrali choro inserviat.* Verum postmodum renuente iterum dicto Clero eidem Cathedrali Ecclesiae famulatum praestare, lis ab Episcopo et a Capitulo ad hanc Sacram Congregationem delata est. Praeter haec duplex altera proponitur quaestio, nimirum, qui debeant huiusmodi litis expensas subire, et num duobus Canonicis, qui eidem liti adsistentiam praestituri huc accessere, tradendum sit indultum, quo licite ab Ecclesiae servitio, eodem perdurante litigio, abesse possint, et quotidianas distributiones lucrari.

Defensor Capituli, cuius tantum iura hactenus allata sunt, propugnat huiusce litis expensas ab Episcopo una cum toto Capitulo sustinendas esse, quia, scilicet utrique intersit, Cathedralis Ecclesiae servitium, eiusque in peragendis sacris functionibus decorem servari; censet praeterea enunciatum indultum binis Canonicis, qui ad prosperos istius causae curandos successus fuerunt ab eodem Capitulo ad Urbem transmissi, denegandum non esse iuxta declarationes ab hoc Sacro Consessu non semel editas, et signanter in *Troiana Praebendarum*, 6 decembris 1738.[1]

Dignentur itaque Eminentissimi PP. respondere:

III. *An, et qui teneantur ad expensas huius litis in casu?*

IV. *An duobus Canonicis ad Urbem transmissis ad effectum assistendi huic liti, debeatur indultum absentiae et lucrandi distributiones in casu?*

Die 2 iunii 1742 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 23 iunii 1742 Sacra, etc. respondit ad III. Expensas detrahendas esse ex massa capitulari.

Ad IV. Affirmative pro tempore a die discessus usque ad hodiernam, et ad alios quindecim tantum post praesentem resolutionem pro reditu.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 93, 105].

3537.

S. C. C., *Neapolitana*, 21 iul. 1742.

Clar. mem. Raynaldus Cardinalis Brancaccius pio suscepto consilio reaedificandi ac dotandi de bonis sibi a Deo collatis vetus Hospitale S. Andreae in Platea seu sede (ut vocant) Nidi Civitatis Neapolis temporum iniuria penitus collapsum, sub annum 1424 ex apostolico diplomate Martini V Summi Pontificis peculiarem obtinuit facultatem praedicti Hospitalis denuo construendi, atque una simul ab eodem Pontifice impetravit, ut Hospitale praefatum, postquam aedificatum et a se dotatum fuisset, personae in eo existentes eiusque Rectores pro tempore a dominio, visitatione et potestate Archiepiscopi Neapolitani et Abbatis saecularis ecclesiae S. Andreae ad Nidum eximerentur et Sedi Apostolicae deberent immediate subesse. Hac itaque potestate sibi facta utens laudatus Cardinalis Brancaccius in quadam schedula Hospitale et Cappellam sub invocatione SS. Angeli et Andreae

[1] Cf. N. 3494.

construi iussit, idemque Hospitale ditare voluit. Extructo deinde Hospitali, duobus illius Hospitalis Rectoribus per Universitatem nominandis imperavit, ut unum quotannis eligerent *honestum Clericum, qui habeat potestatem et iurisdictionem super Presbyteros et Clericos* (Hospitali addictos); ac demum voluit statuitque, quod *Cappellani et Presbyteri eiusdem Hospitalis possint et valeant infirmis ibidem degentibus confessiones audire, Sacram Eucharistiam et Oleum Sanctum ministrare et alia facere, quae circa haec necessaria fuerint et opportuna*.

Nunc vero plura dubia, quae inter Hospitalis Rectorem et Curiam Archiepiscopalem exorta sunt, ad omnes avertendas lites, rogantur Eminentissimi PP. decidere. Porro omnium fere controversiarum resolutio ab ea potissimum inspectione pendere videtur, num Rector, Hospitale et Ecclesia S. Andreae ad Nidum ex verbis privilegiorum eam sibi adserere queant a iurisdictione Archiepiscopi exemptionem, quae adiunctam habeat veram ac propriam qualitatem *Nullius*. Aperte enim statuit Concilium Tridentinum, Sess. 23, cap. 10 et 15, Sess. 24, cap. 2, *de ref.* omnes inferioris classis exemptos quoad ius conferendi Ordines, visitandi ecclesias et personas, approbandi Confessarios et Concionatores, Dioecesano subesse Episcopo. Illud etiam praestat animadvertere, quid in controversiis huiusmodi virium habeat consuetudo et observantia. Nam plures in medium proferuntur actus, ex quibus probari contenditur, Eminentissimum Archiepiscopum quoad omnia ferme ea, quorum hodierna est disceptatio, in Hospitale et ecclesiam SS. Angeli et Andreae eiusque Rectorem et Clericos iurisdictionem exercuisse.

Id autem quum acriter a Gubernatoribus Hospitalis oppugnetur, et de caetero iura distribuantur utrinque cumulatissima, reliquum est, ut Eminentissimi PP. iisdem mature perpensis dignentur ea, qua solent, iudicii gravitate decernere:

4. *An Confessarii pro ecclesia et Hospitali S. Angeli ad Nidum approbandi sint ab Archiepiscopo, sive potius a Sacrista sive Rectore?*

5. *An, et a quo concedi debeat licentia praedicandi in ecclesia exteriori S. Angeli ad Nidum, et benedictio Concionatorum?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 4. *Affirmative ad primam partem, et negative ad secundam.*

Ad 5. *Utrumque spectare ad Archiepiscopum.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 115-120].

3538.

S. C. C., *Eistetten.*, 21 iul., 11 aug. 1742.

Sacerdos Riccardus Antonius Streng, Rector Parochialis ecclesiae Loci Untermessing, sub annum 1730, iterumque anno 1734, uti asseritur, paterne admonitus fuit ab Eystettensi Episcopo, ut ancillas quasdam, de quibus maxima suspicio erat, e propria domo expelleret. Anno autem 1739 plures adversus eumdem Parochum Untermessingensis populi querelae ad Curiam Episcopalem delatae sunt, non modo de inhonesta eius vita, verum etiam de ne-

glecto Pastoris officio in ministrandis Sacramentis, visitandis aegrotis, expiandis aqua regenerationis infantibus, itemque de nimia quadam saevitia in pueros addiscendarum fidei rerum causa ad ecclesiam convenientes, necnon de gravibus conviciis et probris tum in populum tum in singulares personas vix non digito indicatas e publico etiam suggestu invectis; unde omnium animi, ita forent exacerbati, ut ab eo Sacramenta recipere divinisque rebus interesse prorsus recusarent.

Quum vero has ob causas populus ipse exposceret, alium sibi Rectorem constitui, Episcopus, ut lenius quoad fieri posset, huic malo remedium adhiberet, ex Consilii, quod vocant, Ecclesiastici sententia, Religiosum virum ex Ordine Cappucinorum, doctrina et pietate conspicuum ad Oppidum Untermessing misit, qui veluti Parochi Coadiutor, curam animarum gereret, simulque operam daret componendis tam eiusdem Parochi, quam populi animis atque emendandis iis, quae corrigi oporteret. Verum optatis suis exitum non respondere intelligens Episcopus ad avertenda mala, quae ex odio et simultatibus adversus memoratum Rectorem in populo concitatis graviora in dies effici videbantur, decrevit, ut intra quadrimestre tempus de permutanda Parochiali ecclesia Rector ipse sibi consuleret, sin minus, ut permutatio fieret ex officio.

Ab eiusmodi iussione ad Tribunal Auditoris Camerae provocavit memoratus Sacerdos, sed causa ex rescripto Auditoris Sanctissimi ad hanc Sacram Congregationem remissa, iussus fuit Ordinarius de oborta controversia Eminentissimos PP. instruere; et quia nomine Promotoris fiscalis expositum fuerat, quod ea pendente, nisi alter deputaretur Sacerdos, qui Sacramenta ministraret, parochiani illi ad satisfaciendum praecepto paschali nequirent ulla ratione induci, commissum fuit eidem Ordinario, ut pro sua prudentia et prout iuris foret, hac super re provideret. Novum itaque unius atque triginta dierum terminum indixit Episcopus Sacerdoti Streng pro ineunda permutatione Parochialis ecclesiae. At quia consilium istud is capere detrectavit, Nuncius Apostolicus Viennensis ex speciali mandato Sanctissimi Domini Nostri eumdem ab officio curae animarum suspensum fore decrevit, donec ea, quae nunc agitur, quaestio Sacrae Congregationis iudicio foret absoluta.

Iam vero Promotor Episcopalis Curiae urget resolutionem dubii inferius describendi, et duplici praesertim momento innititur, ut probet imperatam ab Ordinario permutationem retractandam non esse: primo, quia ex peculiari tam Eystettensis Dioecesis, quam aliarum Germaniae partium more integrum semper fuerit Episcopis Rectores Parochialium ecclesiarum, iusta aliqua suadente causa, ab uno loco amovere, atque ad alium transferre, eosque ad Beneficii permutationem etiam invitos cogere; secundo, quia Sacerdos iste Riccardus Streng exosum adeo et parochianis invisum sese reddiderit, ut nulla prorsus alia suppetat ratio prospiciendi tum communis pacis et quietis bono, tum spirituali plebis saluti, quam quod dimisso Parochi munere, ex Oppido Untermessingi compellatur abscedere, aliusque animarum Pastor in eius locum subrogetur. Hinc autem Promotor fiscalis aequissimum ait deprehendi permutationis decretum, quum ex iuris praescripto, is qui curam

animarum gerit, tametsi omnino irreprehensibilis et innocens foret, cogendus esset adhuc ab ecclesiae regimine se abdicare alioque congruo Beneficio in prioris vicem commutato contentum esse, si aliter bono pacis et spirituali ovium suarum periculo consuli nequaquam posset, ut text. in cap. *Nisi cum pridem, de renunc.*

Adversus haec Parochus nihil hactenus reposuit. Inspectis itaque iuribus Promotoris nomine circumferendis atque duplici relatione tum ipsius Episcopi, tum eius Vicarii Generalis ad Sacram Congregationem transmissa, decernendum erit:

An iudicatum Curiae Episcopalis Eystettensis sustineatur in casu?

Die 21 iulii 1742: Non proposita.

Die 11 augusti 1742 Sacra, etc. respondit: Affirmative. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 125, 139].

3539.

S. C. C., *Firmana*, 11 aug. 1742.

Proposita atque resoluta fuit haec causa die 21 aprilis anni vertentis. [2] Repropositis vero hodie duobus dubiis sub consueta forma:

An quoad 1 et 2 dubium sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 138].

3540.

S. C. C., *Alexanen.*, 1 sept. 1742.

Dilata fuit resolutio huius causae die 23 iunii currentis anni. [3] Iisdem igitur dubiis propositis:

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 9. Affirmative.

Ad 10. Negative.

Ad 11. Episcopus supplicet in casu indigentiae.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 143].

3541.

S. C. C., *Feretrana*, 1 sept. 1742.

Proposita atque resoluta fuit haec causa die 21 aprilis vertentis anni. [4] Repropositis vero iisdem dubiis sub forma:

An, et in quibus sit standum vel recedendum a decisis in casu?

[1] Cf. N. 3542.
[2] Cf. N. 3533.
[3] Cf. N. 3535.
[4] Cf. N. 3532.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Praevio recessu a decisis, affirmative, attentis circumstantiis.

Ad II. et III. In decisis in omnibus, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 143].

3542.

S. C. C., *Eistetten.*, 22 sept., 1742.

Resoluta hac causa die 11 Augusti proxime praeteriti, [1] Riccardus impetrato novae audientiae beneficio, supplicat hodie responderi consueto dubio:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, ita tamen, ut permutatio per Episcopum fiat cum Beneficio redditus aequivalentis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 156].

3543.

S. C. C., *Lycien.*, 22 sept. 1742.

In civitate Lyciensi tum alia, tum duo speciatim extant Sanctimonialium Coenobia, sub auspiciis alterum Visitationis, alterum Nativitatis Deiparae Virginis, quorum spiritualem curam gerunt Fratres Ordinis Praedicatorum ibidem in Conventu S. Ioannis de Aymo degentes. Quum autem occasione huius regiminis inter istos ac Provincialem eiusdem Ordinis una ex parte, et Curiam Episcopalem ex altera, multae obortae sint controversiae, plura oportuit ad illas dirimendas subscribere dubia, quae summam quaestionum inter collitigantes excitatarum satis aperte exhibent.

Eorum itaque examen rogantur Eminentissimi PP. operoso labore aggredi, ac ex iuribus utrinque circumferendis sapienti, quo solent, oraculo pronunciare:

4. *An Prior Provincialis possit ad formam constitutionis Alexandri VII* [2] *clausuram interiorem visitare, septa Monasteriorum Monialium suae curae subiectarum ingrediendo, absque ulla licentia Episcopi?* Et quatenus affirmative:

5. *An Episcopus saltem debeat certiorari de die et hora talis visitationis, et a quo?*

6. *An Prior Provincialis pro visitatione clausurae interioris possit in Convisitatorem assumere Patrem vicarium earundem Monialium, vel quemlibet alium Fratrem sui Ordinis maturae aetatis absque licentia Episcopi, vel eius certioratione?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 4. Affirmative semel tantum in anno ad formam eiusdem constitutionis.

Ad 5. Episcopum certiorandum esse per Custodem clausurae.

Ad 6. Affirmative, servata forma praedictae constitutionis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 156-158].

[1] Cf. N. 3538.
[2] Cf. N. 240.

3544.

S. C. C., *Viterbien.*, 15 dec. 1742.

Proposita hac causa die 12 augusti 1741,[1] eiusque resolutione tunc dilata, rogantur EE. VV. eadem dubia decidere.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 7. Dilata.[2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 11, p. 179].

3545.

S. C. C., *Mazarien.*, 12 ian. 1743.

Proponebatur haec causa die 12 augusti 1741,[3] et a S. C. responsum prodiit: *Ad Eminentissimum Praefectum cum facultatibus S. C. etiam concordandi.* Sedulam dedit operam laudatus Eminentissimus D. Cardinalis Praefectus dirimendis hisce quaestionibus. Placeat itaque Eminentissimis Patribus resumpto folio praedictae diei 12 augusti 1741 perspectisque iuribus partium decernere:

1. *An cura habitualis spectet ac resideat penes Dignitates, seu potius penes Capitulum?* Et quatenus negative ad primam partem:

2. *An in casu remotionis, suspensionis aut alterius impedimenti, liceat Dignitatibus, seu potius Capitulo eligere substitutos pro exercenda actuali cura animarum?*

3. *An decedente aliqua ex dictis Dignitatibus, liceat Capitulo, praevia approbatione Ordinarii deputare Substitutum pro exercitio dictae curae, donec Dignitas vacans provideatur in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative ad primam partem, et affirmative ad secundam.

Ad 2. et 3. Electionem spectare ad Capitulum, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom, 12, p. 4].

3546.

S. C. C., *Papien.*, 26 ian., 16 febr. 1743.

Series dubiorum, quae mox subnectentur, patefacit controversias inter Superiores Regulares Monasteriorum Monialium vulgo *del Senatore* et *della Pusterla* et Curiam Episcopalem obortas, et ad Sacri huius Tribunalis cognitionem delatas. Iura autem utriusque partis una cum relatione Episcopi circumferentur, ex quibus grave non erit EE. PP. definire:

[1] Cf. N. 3522.
[2] Cf. N. 3597, 3599.
[3] Cf. N. 3521.

1. *An liceat Abbatibus Sanctissimi Salvatoris et Sanctorum Spiritus et Galli Ordinis Cassinensis admitti facere puellas in Capitulo Monialium Monasteriorum SS. Mariae et Aureliani et S. Mariae Theodotae pro acceptatione ad habitum, antequam exploretur ab Episcopo illarum voluntas in casu?*

4. *Quot, et quas personas iidem Abbates secum assumere debeant occasione eorum ingressus intra septa dictorum Monasteriorum pro explenda locali visitatione?*

5. *An dicti Abbates extra casum dictae localis visitationis possint ingredi septa Monasteriorum?* Et quatenus affirmative:

6. *Quot, et quas personas assumere teneantur in socios?*

7. *A quo, vel quibus personis associatus esse debeat Confessarius dictarum Monialium in casibus administrandi Sacramenta Monialibus infirmis et commendandi animas in casu?*

8. *An exceptis dictis casibus administrationis Sacramentorum et commendationis animarum possit dictus Confessarius ingredi intra septa dictorum Monasteriorum in casu?*

9. *An Episcopus possit a Monialibus praedictis exquirere redditiones rationum in casu?*

Die 26 ianuarii 1743 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 16 februarii 1743 Sacra, etc. respondit: Dilata, et proponatur omnino in prima post Cineres, etiam unica, et interim Abbates et Moniales abstineant omnino ab actibus, de quorum facultate quaeritur in dubiis.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 27, 31].

3547.

S. C. C., *Bobien.*, 16 febr. 1743.

Carolus Ulmi Civis Bobiensis Sacrae huic Congregationi supplex exposuit, post contracta de futuro sponsalia inter se ac Hieronymam Ghiliani eiusdem Civitatis puellam, indeque peractam unam ex tribus denunciationibus a Sacro Concilio Tridentino praescriptis,[2] quoddam fuisse ad Episcopalem Curiam eiusmodi nuptiarum delatum impedimentum; quod tamen quale esset, Episcopus, licet ab ipso exoratus, significare sibi noluerit, inquiens ea de re expectare se velle Sanctae Sedis oraculum. Rebus igitur in hoc statu manentibus urget modo Carolus Ulmi decisionem dubii inferius subnectendi, quo disceptatur, num satis constet de impedimento consanguinitatis vel affinitatis in finem vetandi, ne memorati sponsi sese Matrimonio coniungant. Scilicet dubitationis occasio oritur ex suspicione, quod Hieronyma sponsa genita fuerit ex adulterio per eius matrem cum Augustino Ulmi, fratre sponsi commisso, quamvis in libro parochiali Baptismatum adnotatum legatur, eamdem Hieronymam die 31 octobris 1727 ex Carolo Ghiliano et Angela coniugibus natam esse.

Quod autem ex damnato coitu suscepta fuerit Hieronyma, coniici posse contendebatur ex nonnullis testibus in Episcopali Curia examinatis, qui

[1] Cf. N. 3549.
[2] Sess. XXIV, *de ref. matrim.*, c. 1.

deposuerunt, satis vulgatam huiusmet rei famam, ac pravam consuetudinem a dicto sponsi fratre, vivente adhuc eiusdem Angelae viro, cum ipsa habitam, praetereaque recensuerunt tum epistolam quamdam verbis amatoriis plenam ab eodem conscriptam Angelae, atque in Episcopali Curia exhibitam, in qua suam is nuncupabat Hieronymam, tum plures eius iactationes, quibus se patrem Hieronymae dictitabat.

At vero perpendendum erit, num fama isthaec cum aliis etiam adminiculis iuncta aeque sufficiat ad probandum illud, de quo agitur, impedimentum consanguinitatis scilicet sponsi cum sponsa, veluti concepta ex adulterino concubitu fratris ipsius sponsi. Constans enim est iuris praesumptio (nisi contrarium doceatur per manifesta, vel diuturnae absentiae aut impotentiae viri vel alterius similis caussae argumenta) sobolem ex coniugio potius, quam ex adulterio esse procreatam, quamvis certo constet, matrem saepius pollutam fuisse nefariis amplexibus. Idque adeo verum est, ut neque si mater ipsa, vel uterque etiam parens in mortis articulo adseverent, quempiam ex filiis natum esse extra legitimum coniugii usum, ullatenus eis credi oporteat. Id quod praesertim obtinet, si aliae quaedam legitimitati prolis faveant praesumptiones, quarum praecipua est adnotatio in libro parochiali baptismatum. Ad hanc speciem non parum conferre videtur resolutio edita in *Pientina*, 20 martii 1734,[1] ubi agebatur de impedimento consanguinitatis per matrem opposito, ne filia nuptias contraheret cum Francisco Giannino Fabri, ex cuius avunculo mater ipsa per adulterium filiam genuisse adfirmabat. Verum quum constaret matrem cum eius viro cohabitasse per id tempus, quo sequi poterat filiae conceptio, ad propositum dubium: *An Francisco et Lucretiae permitti possit contrahere Matrimonium in casu?* Sacra Congregatio respondit: *Affirmative, et amplius*, quamvis in eo casu concurrerent et inhonesta consuetudo matris cum avunculo sponsi, et nuncupatio filiae per Oppidum fieri solita tamquam illegitimae.

Perpensis itaque omnibus, decidendum erit:

An satis constet de impedimento consanguinitatis seu affinitatis ad effectum impediendi Matrimonium inter Carolum Ulmi et Hieronymam de Ghilianis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 35-37].

3548.

S. C. C., *Brixinen.*, 16 febr., 16 mart. 1743.

Parochialis ecclesia *in Colsass* nuncupata pridem iam reperitur adnexa Monasterio S. Georgii, cuius proinde animarum cura per Vicarium exerceri consuevit, assignata illi congrua redituum portione; atque isthaec Parochialis ecclesia intra sui limites alteram ecclesiam complectitur S. Petro dicatam, ac positam in Monte Werbergi, quem plures incolunt parochianorum familiae. Nuper vero Brixinensis Episcopus ex caussis inferius enar-

[1] Cf. Thesaurus Resolutionum, tom. 6, p. 265-267.

randis permotus cogitavit alterum Sacerdotem curatum sive Vicarium perpetuum instituere in memorata S. Petri ecclesia pro gerenda spirituali ac subsidiaria, ut ipse ait, populi cura. Sed ne ob hanc caussam magna pars redituum veteris Parochialis ecclesiae pauperi Monasterio decederet, statuit ipse in dotem novi Beneficii curati florenos bis mille ex proprio aere conferre, itemque florenos mille supra biscentos in eum finem traditos a pio quodam benefactore sub ea tamen conditione, ut Beneficium istud ad liberam spectet collationem Episcopi.

At erectioni huius Vicariae perpetuae sive Beneficii curati refragati prius sunt Abbas et Monachi S. Georgii, qui semel atque iterum ea de re supplices adiere hanc Sacram Congregationem, donec in precibus eidem postremo oblatis profitentur utique non detrectare se, quod alter in ecclesia S. Petri perpetuus ad regendam animarum curam constituatur Vicarius, quin immo paratos esse eamdem ecclesiam ditare ex redditibus matricis ecclesiae, verum sibi integrum esse debere contendunt ius nominandi praedictum Vicarium propterea quod ecclesia S. Petri dependeat ab altera Parochiali, pleno (ut asserunt) iure ipsorum Monasterio unita.

Laudati Episcopi nomine proferuntur caussae, ob quas decernenda ipse authumat erectionem Vicariae perpetuae, quae ad liberam suam collationem pertineat, nimirum multitudo populi nunc Montem Werberg inhabitantis, qui plus quam nongenta capita, nec etiam parvulis computatis, enumerat, longa per unam et alteram horam eius Montis ab antiqua ecclesia Parochiali distantia, asperitas et difficultas itineris hyberno praesertim tempore, ac denique dos novi Beneficii curati tum ex ipsius Praesulis tum etiam alterius benefactoris largitate constituta, ita ut nihil ex propriis reditibus depereat antiquae Parochiali ecclesiae praeter modica illa emolumenta, quae *Stolae* appellant et quorumdam Anniversariorum sponte iam a Vicario remissa. Consequens hinc esse dicitur, neque ius nominandi Vicarium recens instituendum in ecclesia S. Petri ad Abbatem sive Monasterium S. Georgii spectare posse, quum nullus hic titulus vel fundi vel dotis vel constructionis ecclesiae patronum efficiat Monasterium. Additur etiam facilius denegandum esse Monasterio ius istud nominandi Vicarium, quoniam haud pleno iure Parochialis ecclesia in Colsass eidem fuerit unita, propterеaque non per Vicarium Regularem, qui ad nutum Superiorum amoveri queat, ipsa regatur, sed per Vicarium perpetuum eumdemque Sacerdotem saecularem, quo consentiente erectioni alterius Vicariae curandum minime sit de Monasterii contradictione.

Superest itaque, ut Eminentissimi Patres decernant:

An sit locus erectioni Vicariae perpetuae sive assertae Curatiae in Werberg liberae collationis in casu?

Die 16 februarii 1743 Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post Cineres.

Die 16 martii 1743 Sacra, etc. respondit: Affirmative, servata in provisionibus forma concursus.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 37, 55].

[1] Cf. N. 3551.

3549.

S. C. C., *Papien.*, 16 mart. 1743.

Proposita fuit haec causa diebus 26 ianuarii et 16 februarii vertentis anni, [1] verum ipsius resolutio tunc dari non potuit. Restat igitur, ut Eminentissimi PP. perpensis etiam iuribus, quae tandem Abbatum quoque nomine adferri continget, non graventur hodie respondere.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Negative.*

Ad 4, 5, 6, 7, *et* 8. *Servandam esse omnino in omnibus constitutionem Alexandri VII, incipien.*: Felici. [2]

Ad 9. *Affirmative.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 53].

3550.

S. C. C., *Viglevanen.*, 18 maii 1743.

Improviso morbo correptus Ioseph Frigerius Civitatis Mortarii sub annum 1740 diem suum explevit. Hinc statim nata fuit contentio inter Praepositum Collegiatae Parochialis Ecclesiae S. Laurentii et Fratres Minores Observantes Conventus S. Bernardini eiusdem Civitatis, num defuncti cadaver sepeliendum esset in ea Parochiali Ecclesia, vel potius in altera S. Bernardini. Vicarius Generalis Mortarii idemque Coadiutor Praepositi S. Laurentii pro ipso sententiam tulit, et quamvis ab ea sententia Fratres Minores ad Archiepiscopalem Curiam Mediolanensem provocassent, ille tamen iussit cadaver interea in Ecclesia Parochiali tumulari, quemadmodum ita factum est.

Quum autem deinceps in appellationis iudicio confirmata fuerit Vicarii Generalis sententia, praedicti Fratres una cum Advocato Francisco Antonio Frigerio praemortui Iosephi fratre et herede hanc Sacram Congregationem adierunt. Porro ecclesiae suae restitui debere defuncti Iosephi Frigerii cineres contendunt Fratres Minores eo potissimum freti fundamento, quod quatuor testes coram Vicario Generali examinati, itidemque Iosephus Rovatti Protonotarius Apostolicus atque Rosa Carrotti, defuncti uxor testatum fecerint significatam sibi fuisse ab eodem Iosepho Frigerio, dum in humanis ageret, non semel, sed iterum, ac saepius inter familiares sermones, voluntatem, quod eius cadaver in ecclesia S. Bernardini reconderetur. Praeterea iidem Fratres binas facti circumstantias ob oculos ponunt: primam nempe, quod Iosephus munere fungeretur Apostolici Syndici sive Procuratoris Conventus S. Bernardini, quodque eiusdem avus et pater, hoc ipso Apostolici Syndici officio perfuncti sint, atque in ecclesia S. Bernardini, in qua sepulturam elegere, utriusque cadavera modo quiescant.

[1] Cf. N. 3546.
[2] Cf. N. 240.

Episcopus in sua relatione putat, electionem sepulturae, quam a Iosepho Frigerio factam authumant FF. Minores, non satis probatam esse ex testium dictis, veluti quae imperfectum potius eligendi propositum, quam absolutam electionem praeseferre videantur, praesertim si modus ille vel conditio spectetur, sub qua Iosephus voluntatem suam expressit, nimirum *se poteva testare*.

Dispiciendum itaque manet:

I. *An constet de electione sepulturae, ita ut sit locus exhumationi cadaveris, et transportationi eiusdem ad ecclesiam S. Bernardini in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Negative. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 98-100].

3551.

S. C. C., *Brixinen.*, 22 iun. 1743.

Proposita fuit haec causa die 16 februarii, resoluta vero die 16 martii currentis anni. [2] Verum reclamant hodie praefati Abbas et Monachi S. Georgii, quocirca oportet resumere folium diei 16 februarii, ac denuo perpensis omnibus ibidem expositis una cum iuribus Monasterii nomine recens proferendis deliberare:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 103].

3552.

S. C. C., *Recineten.*, 22 iun. 1743.

Pompeius Hieronymus Mariotti sub annum 1731 testamentum ita scripsit: *Istituisco miei eredi universali Carlo Mariotti mio fratello e Maria Antonia mia sorella... e dopo la morte delli sud. Carlo Mariotti e Maria Antonia adesso per allora istituisco, eriggo e fondo due Cappellanie meramente laicali amovibili ad nutum anche senza veruna causa.* Ius vero perpetuum nominandi Cappellanos hosce ad nutum amovibiles aequis partibus spectare voluit ad proximiorem consanguineum ex stirpe Caroli Mariotti patris sui descendentem et ad Priorem Confraternitatis S. Caroli in ipsa Recineti Civitate erectae, *con dichiarazione però, che se fra li discendenti di Carlo Mariotti mio padre vi sarà qualche Chierico capace di buona vita e costumi, debba esser sempre preferito a qualunque estraneo, benchè Sacerdote con ordine di conferirglisi dette Cappellanie o alcuna di esse sua vita durante per potersi ordinare in Sacris.*

Ex heredibus institutis sola nunc superest praefata Maria Antonia testa-

[1] Cf. N. 3568.
[2] Cf. N. 3548.

toris soror. Quocirca Fr. Dominicus Antonius Lupi ex Maria Catharina altera testatoris Pompeii sorore nepos atque Conventus Recinetensis Ordinis Min. Conventualium Familiae adscriptus, supplicavit SS. D. N., ut Sacrae huius Congregationis arbitrio committere dignaretur dispensationis gratiam, qua ipse, velut Clericus propinquior defuncto testatori cognatus, sublato quocumque Regularis sui status obstaculo, capax fiat obtinendi nomine Recinetensis Conventus prae alio Sacerdote remotioris gradus consanguineo memoratas Cappellanias, ut harum ope suppetias aliquas ferre queat magnae egestati tum eorum, qui et sibi et testatori sanguine coniuncti sunt, tum proprii Conventus nuperrime a terraemotu concussi.

Bina hodierno examini subiiciuntur dubia, quorum uni vel alteri consentaneum suae petitioni responsum ferre sibi blanditur Orator ex eo potissime, quod recitata testamenti verba perspicuam reddant avunculi sui voluntatem erigendi meras Cappellanias laicales, non vero ecclesiastica Beneficia; inde enim putat, haudquaquam officere sibi posse vulgatam illam Pontificii iuris sanctionem, qua cautum est, Regularia Beneficia Regularibus, saecularia Saecularibus debere conferri.

Vicarius Generalis Episcopi Sacram Congregationem, auditis iis, quorum intererat, instructam reddere iussi, dum iste occasione visitationis SS. Liminum in Urbe moram trahebat, relationem suam transmisit, in qua confirmans, quidquid in precibus Oratoris expositum fuerat, apposite memorat, neminem alium sive proximiorem sive aequalem adesse, qui ex linea praedilecta ad Cappellanias vocata possit ecclesiasticae militiae nomen dare, et ad earum alterutrius titulum sacris Ordinibus initiari; attamen non tacet, Recineti degere Simeonem Mucciolini Sacerdotem, qui remotiori licet gradu distet a stirpe per testatorem designato, ei tamen sanguine coniunctus esse comperitur.

Onus erit Eminentissimorum PP. sapientissimo, quo solent, consilio declarare:

1. *An ad effectum succedendi in Cappellaniis erectis a Pompeio Mariotti, obstet Fr. Dominico Antonio Lupi Minori Conventuali qualitas Regularis?*

Et quatenus affirmative:

2. *An eidem sit concedenda dispensatio in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 113-115].

3553.

S. C. C., *Romana seu Narnien.*, 22 iun. 1743.

Puella Maria Constantia Secchioni in vigesimo primo aetatis suae anno Monasterium Virginum Ursulinarum Terrae Stronconii ingressa, transactis duobus et viginti religiosae probationis mensibus, in gravem incidit morbum. Dumque extremum fere ageret vitae spiritum, in Abbatissae manibus (ut ipsa testatur) Monialibus caeteris adstantibus ultro ac sponte

solemnia nuncupavit vota, impetrata prius ad id speciali Episcopi facultate, triduoque post e vita excessit. Per hanc professionem ratae sunt Moniales propria Monasterii effecta fuisse tum ea, quae Bartholomaea puellae mater muliebris mundi nomine iam antea eidem Monasterio tradiderat, tum etiam dotem scutorum tercentum totam fere variis ex locorum piorum subsidiis conflatam, atque ex pacto utrinque convento penes tertium depositam in eum finem, ut Monasterio persolveretur statim, ac puella solemnem professionem emisisset.

Huius propterea dotis vindicandae gratia supplices eaedem Moniales adierunt Sacram Congregationem Episcoporum et Regularium negotiis praepositam. Interea vero Bartholomaea apud Tribunal R. P. D. Vicesgerentis Eminentissimi D. Cardinalis Vicarii Urbis irritam declarari obtinuit religiosam filiae professiom *ad effectum consequendi praedictam dotem.* Deinceps ex rescripto Auditoris Sanctissimi D. N. praesens controversia Sacro huic Senatui remissa est, illudque dispiciendum modo proponitur, num rite recteque facta appareat ea, de qua sermo est, religiosa professio, ita quidem, ut puellae dos pleno iure fuerit Monasterio quaesita. Id porro impugnat Defensor Bartholomaeae ac piorum Locorum, quae subsidia dotalia contulerunt. Inquit enim, ex testimonio solius Abbatissae haud satis idoneam confici probationem initae professionis, vel si haec peracta sit, eam multis nominibus irritam fore, nimirum quod edita fuerit nulla animi exploratione praehabita, in mortis articulo et absque Ordinarii praesentia, quodque magis est, necdum praeterlapso integro probationis biennio, quemadmodum in Constitutionibus Monialium Sanctae Ursulae confirmatis a s. m. Paulo V praescribitur.

Episcopus refert puellam Secchioni Deo se devovisse in eum modum, quem Abbatissa testatur, nihilque illius actus firmitati obstare censet, nec etiam defectum biennii, quoniam istud quidem in Constitutionibus Ordinis praescriptum legatur, non tamen speciatim irrita fiat professio, quam annale dumtaxat probationis tempus antecesserit.

Nondum prolata sunt iura Monialium, quibus, si adferentur, perspectis, una cum iuribus Bartholomaeae matris aliorumque sibi adhaerentium definiendum erit:

An constet de validitate professionis Constantiae Secchioni in Monasterio S. Ursulae Terrae Stronconii etiam ad effectum lucrandi dotem in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Iterum proponatur. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 110].

[1] Cf. N. 3562.

3554.

S. C. C., *Cadicen. seu Hispalen.*, 22 iun., 13 iul. 1743.

Cum resolutioni huius causae die 20 ianuarii 1742 [1] datae non acquieverit praefatus Zuniga, facta fuit illi potestas postulandi recessum a decisis, quem novis quibusdam allatis documentis impetrare sategit. Iam vero preces suas enixe repetente eodem Iosepho Francisco Zuniga, oportet definire:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die 22 iunii 1743 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 13 iulii 1743 Sacra, etc. respondit: Pro absolutione ad cautelam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 119, 120].

3555.

S. C. C., *Feretrana*, 13 iul. 1743.

F. Dominico de Grandis Minori Conventuali veniam a Feretrano Antistite per epistolam exposcenti, quod electus ad obeundum tunc imminentis Adventus tempore Concionatoris munus in Maceratae Feretranae Oppido, ob temporum atque itineris difficultatem se coram sistere non posset, consuetam postulaturus benedictionem, respondit Episcopus, ut proximo quidem festo die muneri suo initium daret, quam primum tamen patentes ad concionandum literas, quas ei ultro exhibebat, ab Episcopali Curia reportare haud negligeret, quemadmodum eas postea Frater Dominicus in alia epistola ad eumdem Praesulem data se recepisse testatus est.

Commoti sunt hac de re plurimum Rectores Universitatis eius Oppidi, qui liberum sibi Concionatoris eligendi ius adserentes, solamque Episcopo facultatem impertiendae benedictionis competere, ex ea literarum patentium traditione iuri suo detractum iri authumabant, unde litigium mox recensendum obortum est. Siquidem ab incepto praedicationis opere cessavit Frater Dominicus; id vero audiens Episcopus contigisse ob minas Rectorum Communitatis, qui protestati fuerant, se consuetum stipendium illi denegaturos, si ex authoritate per enunciatas literas patentes eidem attributa pergeret concionari, gravem inde censuit propriae iurisdictioni iniuriam irrogari, atque instante Promotore fiscali praeceptum dedit Ubaldo Paulini, Secretario eiusdem Communitatis, ut infra triduum personaliter compareret ad exhibendum coram se libros consiliorum haberi solitorum a DD. Publicis Repraesentantibus dictae Terrae ad effectum extrahendi partitam, in qua est adnotata Congregatio facta super asserta electione Concionatoris. Comparuit in Episcopali Curia triduo nondum exacto Ubaldus Paulini, exposuitque Cancellariae claves et libros necdum sibi consignatos fuisse, sed a Secretario antecessore suo adhuc servari. At ratus Episcopus inanem esse excusationem

[1] Cf. N. 3529.

ab Ubaldo propositam, eumdem, nisi infra triduum in praecepto assignatum libros exhibuisset, *nunc pro tunc* denunciavit excommunicatum, deindeque triduo praeterlapso, nec libris exhibitis, promulgata fuere istius excommunicationis edicta.

Contentione ista ad R. P. Auditorem Sanctissimi delata, iussit per modum provisionis Ubaldum Paulini a censuris absolvi cum reincidentia usque ad exitum causae, totius vero negotii cognitionem Sacrae huic Congregationi remisit. De his autem iussus Episcopus Sacram Congregationem edocere, rescripsit, se nunquam cogitasse de vindicanda sibi deputatione Concionatoris independenter ab electione Universitatis, sed unum id contendisse, ut nedum consueta benedictio, verum etiam patentes, quas vocant, literae suae deberent etiam a Concionatore Adventus recipi.

De iure autem eligendi sive approbandi Concionatores a Communitatibus nominari congruaque mercede donari solitos actum nuperrime fuit in *Firmana Concionatoris*, proposita sub diebus 21 aprilis, et 11 augusti 1742. [1] Onus itaque erit EE. VV. perspectis iuribus utrinque facile circumferendis deliberare:

1. *An Concionatores etiam nominati per Communitatem tam tempore Adventus, quam Quadragesimae, teneantur recipere approbationem et literas patentes ab Episcopo pro concionibus habendis?* Et quatenus affirmative:

2. *An in huiusmodi literis patentalibus fieri debeat mentio nominationis?*

Die 13 iulii 1743: Non proposita. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 128-131].

3556.

S. C. C., *Sublacen.*, 13 iul. 1743.

In Parochiali ecclesia Loci Cameratae extat Cappella et Cappellania sub invocatione S. Ioseph, utraque olim a Martio Constantino fundata. De hac quidem Cappellania sive Beneficio perhibent acta visitationis eius Parochialis ecclesiae sub annum 1671, quod annuis quadraginta scutorum reditibus constaret ex fructibus censuum, haberetque onus coadiuvandi Parochum, atque etiam sacrificandi singulis festis diebus. De hoc eodem duplici onere mentionem faciunt acta posterioris visitationis anni 1709, in quibus praeterea legitur, a fundatore ita praescriptum fuisse in testamento die 29 martii 1626. Verumtamen neque in Cancellaria Sublacensis Abbatiae, neque in Episcopali Curia Tyburtina, cui anno 1627 illa suberat, aliquod inveniri potuit eiusdem testamenti aut fundationis Cappellaniae monumentum.

Ad eamdem Cappellaniam sub annum 1707 praesentatus fuit a patronis Clericus Caietanus Castruccius, qui nuper sub annum 1740 renovatis coram hac Sacra Congregatione precibus, liberam declarari postulavit Cappella-

[1] Cf. N. 3533, 3539.

[2] Resolutio data est die 3 augusti 1743, et quidem ad 1. et 2. Affirmative. – Cf. Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 137.

niam a quacumque obligatione sive conferendae in Parochi munus operae, sive Missas celebrandi, quasi neutra haec obligatio indicta fuerit a fundatore. Verum, quum Sacra Congregatio reiecta eiusmodi petitione, Eminentissimo D. Abbati commiserit, ut Oratorem adigeret ad exactum utriusque oneris implementum: Orator novas preces obtulit Sacro huic Senatui, in quibus ab Cappellania, quam possidet, arcere nititur quamcumque adiuvandi Parochi et Missarum obligationem ex iuris praesumptione, quae libertati favet, donec legitimis documentis probetur servitus sive onus Cappellaniae impositum. Neutrum autem recte probari inquit ex actis unius et alterius visitationis, quin potius utrumque satis refelli tum ex actu consulari, quem exhibet, celebrato sub diem 18 martii 1613, tum etiam ex quadam attestatione ab Ioanne Bernardino Fabritio olim Rectore huius Cappellaniae edita sub annum 1670, in qua sibi tradita fuisse adseverat a Cappellaniae patrono tria praediola nullo prorsus onere adiecto. Denique intolerabilem causatur esse obligationem continuae residentiae.

Laudatus Eminentissimus Abbas renunciat pro certo semper habitum fuisse a Visitatoribus atque etiam a Rectoribus Cappellaniae, quod ista duplicem superius enunciatam obligationem secumferret. Veram tamen esse adfirmat imminutionem redituum Cappellaniae ob deperditos complures census absque ulla Oratoris culpa.

Dignabuntur itaque Eminentissimi PP. definire:

1. *An Cappellania S. Iosephi in Terra Cameratae sit simplex vel residentialis?*

2. *An sit locus reductioni onerum in casu?*

Die etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative ad primam partem, et affirmative ad secundam.

Ad 2. Affirmative quoad onus tantum coadiuvandi Parochum, arbitrio Eminentissimi Abbatis, qui mandet celebrari Missas tam pro praeterito, quam pro futuro, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 126-128].

3557.

S. C. C., *Alexanen.*, 13 iul., 3 aug. 1743.

Complures ex sodalibus Oratorii Sanctissimi Rosarii erecti in Conventu FF. Ordinis Praedicatorum Terrae Tricasii sub annum 1729 communi deliberatione in publicum instrumentum redacta certum statuerunt modum persolvendi occasione obitus cuiusque Confratris emolumenta sive Parocho pro adsociatione cadaveris, sive Religiosis eiusdem Conventus tam pro comitatu, quam pro funere et exequiis. *E perchè* (sunt instrumenti verba) *tutto ciò si è fatto con beneplacito di tutti, e trattandosi di libertà di sepoltura, non intendiamo astringere ed obligare niun de Fratelli, se non di loro spontanea volontà, perciò vogliamo, che ogni Fratello, a cui piacerà la detta legge, si sottoscriva o faccia il segno di croce sotto la presente consulta.* Recentius quoque nonnulli alii ex praedictis sodalibus a quodam memorati Conventus Religioso generatim interrogati, ubinam ipsi sepultura donari optarent, scriptis declararunt se velle in eo Conventu post mortem quiescere. Sed Dominicus, et Thomas de Pisano, eorumque uxores, filii et nurus in publico instrumento anni 1734 *per loro stessi respettivamente, e per li di loro figli* sepulturae locum delegerunt in ecclesia nominati Conventus.

Has omnes superius recensitas sepulturae electiones, uti etiam alias a quibusdam pro filis impuberibus factas in FF. Praedicatorum ecclesia irritas esse contendit Archipresbyter Parochialis ecclesiae Tricasii, velut illis suadentibus et procurantibus editas.

Porro ad decisionem dubiorum, quae inter partes disceptantur, plures conferunt iuris theoricae a Doctoribus communiter admissae et nonnullae Sacri huius Senatus resolutiones. Prima quidem est, permitti omnibus Christifidelibus absque ullo discrimine sexus, gradus et conditionis tam in propria Parochiali ecclesia, quam extra illam eligere sepulturam iuxta text. in cap. 1, *de sepult.*; sustineri autem electionem, non solum pro aliquo in individuo, sed etiam pro tota familia factam. Altera est, ad adquirendum ius sepulchri pro se et familia simpliciter requiri, ut Ordinarius loci ad id consentiat. Tertia est, patrem eligere posse sepulturam pro filio impubere extra propriam Parochiam, si tamen ferat loci consuetudo, ut ex cap. *Licet, de sepult.* Quarta est, electionem sepulturae ad suggestionem Clericorum sive Regularium, sive saecularium factam in ipsorum ecclesia nequaquam sustineri, uti statuit Bonifacius VIII in cap. 1, *de sepult.*, in 6. Quinta demum in eo sistit, quod, tametsi Bonifacius VIII in mox enunciata sua decretali statuerit, cadavera defunctorum contra ipsius sanctionem sepulta propriae ecclesiae restitui debere, usus tamen plerumque obtinuit, ut eadem cadavera non exhumentur, nisi forte cadaver loco depositi fuerit alicubi seorsim tumulatum, uti contingit in *Sorana Funerum*, proposita in hac Sacr. Congregatione 24 aprilis 1723.[1]

His itaque ad expositam facti speciem accommodatis, perpensisque caeteris collitigantium nomine circumferendis, pronunciare oportet:

6. *An electio sepulturae per actum publicum expleta die 23 octobris 1729 in ecclesia Fratrum Praedicatorum per sodales Oratorii Sanctissimi Rosarii in eodem actu contentos, illa ante obitum non revocata, sustineatur?*

7. *An electio sepulturae facta in eadem ecclesia per publicum instrumentum seu alium actum ab aliis sodalibus dicti Oratorii in ipsorum respective receptione, et ante obitum non revocata, sustineatur in casu?*

Die 13 iulii 1743: Non proposita.

Die 3 augusti 1743 Sacra, etc. respondit ad 6. Negative.

Ad 7. Negative, et amplius in omnibus, praeterquam quoad 6.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 131, 138].

[1] Cf. N. 3259.

3558.

S. C. C., *Ugentina*, 3 aug. 1743.

Exposuit Frater Bonaventura a Ruffano, Clericus Ordinis Cappuccinorum Provinciae Hydruntinae, se literis dimissorialibus sui Provincialis munitum, ut Clericali Tonsura initiari et ad quatuor Minores Ordines posset ascendere, adiisse Uxentinum Episcopum, cuius Dioecesis Conventum tunc temporis incolebat, ac ab eo petiisse promoveri, dictum vero Praesulem sibi renunciasse, quod una die Primam Tonsuram et altera nonnisi duos priores tantum Ordines volebat illi conferre, quemadmodum reipsa, quum is prima die Sabbathi post Pentecosten sese stitisset coram memorato Episcopo, Clericali dumtaxat Tonsura obtinuit insigniri, mox vero ad eumdem Antistitem reversus die quadam Dominica, qua Praesul ille statuerat plures Ordinandos ad geminos posteriores Ordines promovere, monitus iterum fuit et certior factus ab ipso Episcopo, quod ea die duos tantum primos Minores Ordines erat illi collaturus. Verum primis hisce duobus Ordinibus iam susceptis, Frater Bonaventura audiens se, ut ipse refert, vocatum cum aliis promovendis ad recipiendos geminos alios Minores Ordines, securus accessit et aeque ac caeteri, fuit ordinatus.

Ea autem sacra actione absoluta, quum adverterit Episcopus, Fratrem Bonaventuram sese cum reliquis ad suscipiendos binos posteriores Ordines intrusisse, graviter eum increpavit eidem obtestans, quod sicuti mens sibi fuerat nonnisi duos priores Ordines ei conferendi, ita caveret, ne se opinaretur ad alios valide assumptum; et consentanee ad hanc declarationem Praesul ille in literis exprimentibus Ordines Fratri Bonaventurae collatos nonnisi Tonsuram et duos primos Minores Ordines voluit significari. In hoc itaque rerum statu supplicavit Frater Bonaventura ab hac Sacra Congregatione decerni, num ipse modo queat ad Sacros Ordines ascendere.

Episcopus de hac re iussus Eminentissimos PP. instruere, confirmat pleraque a Fratre Bonaventura exposita, deindeque quomodo res evenerit, prosequitur: *Patres Eminentissimi, qui fieri poterat, ut ego de tot ordinandorum manibus distinguerem atque internoscerem manum Fr. Bonaventurae Cappuccini maxime, quando cucullus eiusdem cinericius albo tegebatur superpelliceo?*

Frequens apud Doctores est quaestio, an irrita sit ordinatio eorum, qui furtim sese intruserint ordinationi, quando Episcopus ante illam protestatus est, se non habere intentionem iis sese ita intrudentibus Ordines conferendi. Putant nimirum aliqui, eos sic ordinatos non recipere characterem ex defectu intentionis ministri; alii vero contrariam tenent sententiam, quia generali intentioni, quam habebat, declaravitque Episcopus de non ordinandis furtim accedentibus, praevaleat subsequens particularis intentio conferendi Ordinem tali homini, qui coram ipso in eum finem se sistit. Ex his tamen nonnulli monent, eumdem Episcopum, si fieri queat, explorandum esse, qua mente fuerit, dum Ordines contulit, sique post hac non levis adhuc supersit occasio dubitandi de valore ordinationis, eam inquiunt sub conditione iterandam.

Perpensis omnibus hactenus expositis, non dedignentur Eminentissimi PP. respondere:

An Ordines exorcistatus et acolytatus modo, quo supra, suscepti a Fratre Bonaventura a Ruffano sint reiterandi in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Praevia poenitentia salutari imponenda per Superiores Ordinis, reiterandos esse sub conditione.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 141-143].

3559.

S. C. C., *Fanen.*, 24 aug. 1743.

Iosephus Bellutius Plebanus seu Rector Parochialis ecclesiae SS. Apostolorum Petri et Pauli Oppidi Carticeti sub annum 1735 supplici libello ad Episcopum dato postulavit, ut exhibendae procurationis onus, quo solus ipse Plebanus antea minus aeque gravari consueverat, inter eos omnes distribueretur, qui sacrae visitationi subessent. Episcopus autem inhaerens (ut ipse ait) declarationibus Sacrae huius Congregationis, decretum protulit, quo singulos visitatos teneri ad contributionem sumptuum antecedentis visitationis ab se eodem anno 1735 peractae pronunciavit. Non tamen decretum istud aliquo donatum fuit exitu. Quamobrem Episcopus iussit exquiri de hac re Sacrae Congregationis oraculum. Hoc itaque postulatur hodie a praefato Plebano, cui contradicunt Officiales Confraternitatum SS. Sacramenti, SS. Rosarii, SS. Suffragii et S. Michaelis atque etiam nonnulli Rectores simplicium Beneficiorum seu Cappellarum, renuentes quidquam persolvere procurationis nomine, propterea quod a tempore quamcumque hominum memoriam excedente solus Plebanus integras eiusmodi impensas sustinuerit.

Porro ad visitationis impensas teneri ecclesias omnes, cappellas, Beneficia, Confraternitates aliave loca pia, itidemque personas quaslibet visitationi subiectas deducitur ex verbis cap. *Procurationes 23, de censib.* ita tamen, ut in contributione expensarum a singulis facienda habeatur ratio tum facultatum cuiuscumque, tum laboris, qui in visitatione pro singulis impenditur. Plures tamen regula superius tradita patitur exceptiones. Nec enim ad solvendam procurationem tenentur laici, nec etiam tenentur Hospitalia et similia loca pro pauperibus aut infirmis instituta. Quid vero consuetudo habeat virium adversus obligationem solvendae procurationis, res est variis subiecta inspectionibus. Siquidem in aliquibus provinciis seu locis eam potuisse induci generalem consuetudinem a singulari unius tantum aut alterius ecclesiae praescriptione distinctam, iuxta quam teneatur Episcopus pastoralem visitationem ita gratis explere, ut nihil omnino queat procurationis nomine a visitatis accipere, perspicuis verbis decrevit Synodus Tridentina, Sess. 24, *de ref.*, c. 3. De praescriptione vero, quae ab aliqua particulari ecclesia allegetur, statutum est in cap. *Cum instantia 17, de censib.*, quod contra procurationem praescriptio sibi locum nequeat vindicare.

Praeterea expendendae sunt resolutiones editae nonnullis in casibus, in

quibus allegabatur antiqua consuetudo praestandae integrae procurationis ab una Collegiata Ecclesia, non vero a Confraternitatibus aliisve piis Locis visitationi subiectis, ut in *Signina*, 2 augusti 1670.[1]

Deliberandum itaque est ab Eminentissimis PP.:

1. *An omnes visitationi subiecti, et signanter Confraternitates, necnon Beneficia simplicia ac Cappellas perpetuas possidentes in Castro Carticeto teneantur per contributum ad procurationem in casu?*

2. *An Plebanus, qui sustinuit totum pondus procurationis in retroactis visitationibus, sit proportionabiliter reintegrandus ab aliis visitatis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative.

Ad 2. Affirmative pro procurationibus praestitis ab anno 1735 citra.[2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 152-155].

3560.

S. C. C., *Praenestina*, 28 sept. 1743.

Ioseph Leonus in supremo suae voluntatis elogio heredem instituit Parochialem sive Archipresbyteralem ecclesiam S. Petri Apostoli Civitatis Praenestis patriae suae *ad effetto, che con la mia eredità venga eretto e fondato in essa Chiesa all'altare del Volto Santo un Benefizio residenziale col titolo di Canonicato*. Voluntatis suae executorem elegit Stephanum Caesarem Mocci, cui potestatem tribuit, si vivens ipse testator Canonicatus erectionem non perduxisset ad exitum, eam perficiendi, declarandique *tutto quello, che parerà, piacerà a lui d'intorno a tale erezzione di Canonicato, e perciò si dovrà stare in questo a quello dirà e dichiarerà esso mio Sign. Esecutore testamentario, come se fusse stato da me detto e dichiarato nel presente mio testamento.*

Desiit testator in humanis agere Canonicatu seu Beneficio nondum erecto. Quamobrem testamentarius executor ex authoritate sibi data in Episcopali Curia petiit expleri fidei suae commissam Beneficii erectionem. At quibus modis et conditionibus probanda haec esset, satius duxit Eminentissimus D. Cardinalis Petra Praenestinus Episcopus ad Sacrae huius Congregationis iudicium deferre. Nunc itaque Advocatus Mocci executor proponit coram Sacro isto Consessu conditiones et pacta, quae vult Beneficio in limine fundationis adiicere. Eorum autem primum hoc est: quod universa bona hereditaria conferantur in dotem Beneficii, integra tamen executori manente facultate non solum prosequendarum litium et agendi, quidquid opus fuerit pro recuperandis reliquis bonis ad hereditatem spectantibus, sed etiam distrahendi, si tamen id suadeat Beneficii utilitas, eadem bona in dotem constituta absque ulla Ordinarii licentia.

Urgente itaque executore testamentario, necdum tamen Archipresbytero Parochialis ecclesiae iura sua deducente, definienda se offerunt dubia:

[1] Cf. N. 2818.
[2] Cf. N. 3585.

III. *An erectio Beneficii in praedicta ecclesia sit facienda iuxta conditiones ab executore testamentario designatas in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et exquiratur votum Eminentissimi Ordinarii.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 176-179].

3561.

S. C. C., *Ravennaten.*, 28 sept. 1743.

Clericus Iacobus Fabbrius paucos abhinc annos minoribus quatuor Ordinibus a praedefuncto Ravennatensi Archiepiscopo initiatus, nunc vero idoneae factus aetatis pro suscipiendis Sacris Ordinibus, sese pro faciendo ob eum finem doctrinae suae experimento coram moderno eiusdem Ravennatensis Ecclesiae Episcopo Administratore atque Examinatoribus una congregatis exhibuit. At eorum animum subiit dubitatio, num revera Clericus Fabbrius Ravennatensi Cathedrae subditus esset ob domicilium in ea Civitate contractum, nam quoad originem natus est in Oppido seu Villa S. Pancratii Foroliviensis Dioecesis, quamquam postridie baptizatus in Metropolitana Ravennae Ecclesia.

Removendae huius dubitationis gratia idem Clericus demissas Sacrae huic Congregationi preces obtulit, exposuitque complura perpetui, quo sive ipse, sive Laurentius pater suus fruuntur domicilii iure in Civitate Ravennae. Nimirum officium Parochi, quo alter Laurentius Fabbrius Oratoris propatruus perfungebatur in ecclesia S. Agathae Maioris eiusdem Civitatis, Sacerdotium ab Archiepiscopo Ferretto Ravennatensi olim Praesule collatum Ioanni Baptistae Fabbrio patruo suo, munera item et privilegia civium, quibus gavisi sunt alter ipsius Oratoris patruus et Laurentius pater. Hic porro instructis sibi Ravennae ad habitandum aedibus, ac sepulchro etiam quadraginta iam abhinc annis sibi posterisque suis comparato, praecipuis anni temporibus eam Civitatem colit, filios omnes ibidem Sacro Baptismatis lavacro tingi voluit, ac in eadem Civitate cum uxore et reliqua sua familia continuo moram trahere, adeo ut ipse Laurentius et filii et uxor non alibi, quam Ravennae Paschatis tempore Sacramenta, percipiant, neque descripti reperiantur in albo animarum Villae S. Pancratii, speciatim vero Orator ipse ab infantia fere in ipsa Civitate semper versatus est.

Super iis precibus tam Administrator Ravennatensis Episcopus, quam Foroliviensis Antistes iussi Sacram Congregationem instruere, significarunt ea, quae ipsos tenent ancipites, uter ex Innocentiana constitutione, quae incipit *Speculatores*,[2] ius habeat conferendi Ordines Clerico Fabbrio. Colligit enim Administrator Episcopus, haud probari constitutum vel a patre vel a filio domicilium ad formam Innocentianae constitutionis. Non quidem a patre, quoniam is e Villa S. Pancratii oriundus, in ea quoque integrum

[1] Cf. N. 3577, 3580.
[2] Cf. N. 258.

fere annum transigere soleat, neque maiorem, sed aliquantulam rerum suarum partem transtulerit ad Ravennae Civitatem. Non etiam a filio, quoniam neque ipse dici possit pleraque bona sua in ea Civitate retinere, neque per decennium ibi commoratum esse. Nam etsi illuc impubes advenerit, non tamen ad perficiendum domicilii tempus computandos esse inquit alios, quam qui post pubertatem excesserunt, aetatis suae annos, quum impuberes domicilium sibi nequeant constituere. Eamdem Foroliviensis quoque Episcopus de patris domicilio movet difficultatem. Nullum vero sibi proprium ab Oratore domicilium adquiri potuisse censet, quod is filius familias sit.

Quae de potestate impuberis seu pupilli ad contrahendum vel per se vel ministerio tutoris aut patris proprium domicilium adstruuntur, putat Clerici Fabbrii Defensor eidem optime accommodari. Patris quoque sedem in Civitate Ravennae positam filio suffragari propugnat. Denique, ut fiat satis Innocentianae constitutionis praescripto, Laurentius pater iureiurando declarat perpetuam suam voluntatem retinendi Ravennae domicilii, quod olim sibi suisque posteris adquisivit. Orator quoque simili iuramento adfirmat eo constanti fuisse animo, atque nunc esse colendae imposterum eiusdem Civitatis.

Omnibus itaque sedulo perpensis deliberare dignentur EE. PP.:

An Clericus Sacerdos Fabbrius licite ordinari valeat ab Ordinario Ravennae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 12, p. 165-168].

3562.

S. C. C., *Romana seu Narnien.*, 25 ian. 1744.

Proposita fuit haec causa die 22 iunii 1743,[1] verum tunc nulla resolutio capta. Paribus deinde distracta suffragiis, cum nunc tertio proponatur, definitionem ab Eminentissimis Patribus tandem expectat.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 13, p. 18].

3563.

S. C. C., *Aquilana*, 25 ian., 8 febr. 1744.

Baretis Oppidum sex Vicis componitur, quos inter unus est S. Viti. Sex illi Vici atque alii duo, qui ad aliud Oppidum Cambiani pertinent, suberant ecclesiae Parochiali S. Pauli Baretis, quae extra Aquilam est, et in qua Vicarius est perpetuus, qui constituitur a Capitulo ecclesiae S. Pauli, quae intra Aquilam est. Omnes octo Vici numerant paulo supra vicanos mille; distant

[1] Cf. N. 3553.

autem ab ecclesia matre et Parochiali, quae extra Aquilam est, alter mille, alter quingentos passus via undique facili, licet nivibus hyeme, ut sub eo caelo contingit, obducta. Gratia tum Vicarii perpetui ecclesiae S. Pauli, tum vicanorum, constitutus fuerat triginta abhinc annis in Vico S. Viti Cappellanus coadiutor, qui populis illorum Vicorum ecclesiastica Sacramenta ministraret. Atque ita res sese habuerunt ad annum usque 1740, quo plures Sacerdotes et Clerici aliique vicani Baretis preces defuncto Aquilae Episcopo obtulerunt, quibus rogabant, ut commoditatis atque utilitatis communis causa divideret et separaret ecclesiam S. Viti ab altera S. Pauli, eamque in Parochiam erigeret authoritate illa, quae Tridentini decreto Episcopis tribuitur.[1] Accesserunt his precibus aliae oblatae nomine Communitatis Baretis, quae tamen a duobus tantum Decurionibus signatae erant. Hinc inceptum iudicium, iubente Episcopo, ut in ius vocarentur omnes, quorum ea postulatio poterat interesse. Vocati sunt Archipresbyter et Canonici Ecclesiae S. Pauli, quae intra Aquilam est, et Iosias Crocentius Rector sive Vicarius ecclesiae S. Pauli Baretis. Hos Episcopus monuit deliberasse ecclesiam S. Viti a Parochiali dividere et separare, proponerent igitur intra biduum, si quae haberent iura, nam die immediate sequenti divisurum se esse duas ecclesias et facturum formalem novae Parochialis erectionem, eosque ob id monitos voluit ad nominandum novum Curatum sive Rectorem. Excepit contra haec Iosias Crocentius et protestationem emisit appellans ad Sanctissimum. Post haec Episcopus mox sententiam tulit, qua divisit ac separavit ecclesiam S. Viti et quatuor alios Vicos ex octo a Parochiali S. Pauli, eamque ecclesiam in Parochialem et Curatam constituit, annuamque congruam novo Rectori assignavit.

Lata haec sententia est die 25 novembris 1740, appellavit autem ab ea Iosias Crocentius die 11 ianuarii anni sequentis; appellarunt demum cives Baretis. His tamen appellationibus spretis Episcopus die 28 augusti 1741 erectionem fecit novae Parochiae, novumque illius Rectorem instituit Sacerdotem Antonium Muscam. Re igitur ad Sacrum hoc Tribunal delata auditus fuit, uti fieri solet, novus Aquilae Episcopus, qui retulit, vicanos omnes Vicorum, quibus Baretis Oppidum componitur, clamasse ipso praesente novo Rectore, nolle antiquam ecclesiam relinquere ob summam populi devotionem erga Divum Paulum et petiisse pluribus propositis rationibus nullam declarari dismembrationem novamque erectionem. Parochum S. Pauli post divisionem et separationem ecclesiarum ministrasse vicanis ecclesiastica Sacramenta; vias quae ad ecclesiam matrem ducunt, nec asperas esse nec praeruptas, nec illas, quae a quinque Vicis divisis et separatis ad eamdem ecclesiam ducunt, flumine intercipi, ut Praedecessori Episcopo suggestum fuerat. Ipse demum Episcopus in ea est sententia, potuisse consuli commoditati vicanorum Cappellano adiutore perpetuo Rectoris S. Pauli.

Nunc itaque postulant Iosias Crocentius et Communitates Baretis et Cambiani, ut Sacri huius Senatus authoritate nulla declaretur divisio. Rationes autem, quibus praecipue nituntur, duobus capitibus conclusae sunt:

[1] Sess. XXI, *de ref.*, c. 4.

alterum est defectus solemnium legitimi iudicii, alterum defectus legitimae causae. Defectus solemnium iudicii duo sunt: alter est, quod sententia lata fuit ab Episcopo non vocatis et citatis Rectore S. Pauli et Capitulo ecclesiae S. Pauli, quae intra Aquilam est. Accedit defectus citationis Vicanorum et incolarum octo Vicorum, quibus Oppidum Baretis componitur; defectus vero legitimae causae sunt: consultum satis fuisse vicanis S. Viti aliorumque finitimorum Vicorum iam inde ab anno 1712, quo Cappellanus adiutor constitutus fuit; nullum quoque obtendi posse colorem huic divisioni vel ex augmento populi, vel ex locorum distantia.

Cognoscant igitur Eminentissimi PP. de binis, quae sequuntur dubiis:

1. *An dismembratio Parochialis ecclesiae S. Pauli Baretis et respective erectio novae Parochiae in Villa et ecclesia S. Viti ab Episcopo expleta sustineatur in casu?* Et quatenus negative:

2. *An et quos fructus, redditus et proventus teneatur restituere novus Parochus iu casu?*

Die 25 ianuarii 1744: Non proposita.

Die 8 februarii 1744 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative, et Episcopus mandet deputari Cappellanum Coadiutorem in ecclesia S. Viti sumptibus Parochi.

Ad 2. Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 13, p. 27, 34].

3564.

S. C. C., *Boianen.*, 18 apr., 9 maii 1744.

Cum dimisso quarto loco receptivae ecclesiae Petrellae a Sacerdote Nicolao Ambrosio, Episcopus Boianensis illum contulisset Sacerdotibus Michaeli Gerardo et Balthaxarri Fantacono, Universitas illa, re isthac cognita, publico actu vetuit Dominico Carissimo Archipresbytero ecclesiae, ne Sacerdotibus illis vacuam possessionem traderet quarti loci, et Archipresbyter publicam de impedimento ab Universitate praestito protestationem emisit: Episcopus alteri iurisdictionem mandavit, qui Sacerdotes illos mitteret in possessionem. Sed populus cognito Delegati huius adventu, ita commotus est, ut agmine facto in ecclesiam irrueret, claves abstulit Archipresbytero, fores occlusit, et nocte tota excubias egit accensis luminibus, ut re infecta coactus fuerit Delegatus e pago discedere.

In mentem venit Episcopo tumultum hunc popularium Petrellae commotum fuisse artificio et calliditate Archipresbyteri, et clam auditis Delegato et novem testibus, qui non de visu aut facto proprio, sed de auditu ab aliis popularibus suis retulerunt, die 24 iunii 1740 Archipresbyterum Dominicum Carissimum *ex informata conscientia* a divinis suspensum declaravit, licet decem fiscales testes dixerint, nihil omisisse Parochum, vel monendo vel obiurgando, ut animum populi leniret et impetum retineret. Non satis haec visa sunt: nova crimina impicta fuerunt Archipresbytero. Instructus fuit processus die 8 octobris eiusdem anni, ut probaretur eum plura uno

die Sacra fecisse. Nihil tamen de hoc crimine actum est per annum. Verum Promotor fiscalis *die* 1 martii 1742 institit, ut cogeretur Archipresbyter ad informandam Curiam in causa Sacrorum dupliciter actorum; *eadem die* data fuit eadem citatio; *eadem die* postulatum est, ut monstraret Archipresbyter implevisse decreta visitationis; *eadem die* editum fuit edictum Episcopi de formatione cathalogi puerorum doctrinae christianae; et demum *eadem die* interpellatus fuit Archipresbyter ad dicendam causam, quare declarari non deberet suspensus. Atque ita una die plurium delictorum processus compilatus fuit usque ad censuras sine ulla actorum probatione. Et licet intra terminum dierum sex ei praefixum edidisset Archipresbyter et Cathalogum et Libros Parochiales, Iudex tamen, decrevit ut *citra praeiudicium poenae incursae* bene dispositum Cathalogum exhiberet intra dies quindecim, interim vero *Statum animarum* Curia retinebat, sine quo non poterant nomina et cognomina puerorum in Libris Parochialibus distincte describi.

Victa hac methodo Archipresbyteri patientia, opem praesidiumque petere coactus fuit ab hoc Sacro Senatu. Nunc igitur de his censuris aliisque a Curia Boianensi actis cognosci postulat Archipresbyter. Rationes nullitatis, iniustitiae et violentiae hic dare inutile est, satis enim sunt, quae ex facto, quod hactenus narravimus, proponuntur. Videant igitur Eminentissimi Patres, quid respondendum sit ad dubium:

An censurae latae per Reverendissimum Episcopum Boianensem substineantur in casu?

Die 18 aprilis 1744: Non proposita.

Die 9 maii 1744 Sacra, etc. respondit: Negative. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 13, p. 111, 115].

3565.

S. C. C., *Tudertina*, 13 iun. 1744.

Obtinuit anno 1726 R. P. D. Albanus Morellius ab optimo sanctissimoque Pontifice Benedicto XIII gratiam Coadiutoriae Prioratus Cathedralis Ecclesiae Tudertinae, quem possidebat Aegidius Antonius Cospanius. Hoc autem defuncto anno 1742 petiit Capitulum Cathedralis Ecclesiae ab eodem R. P. D. Albano solutionem fructuum sex mensium primi anni, quam praestationem vulgo *mediam annatam* appellant. Censuit hic non teneri ad eam solutionem: hinc res ad hoc Sacrum Tribunal delata est, et audito, ut fieri solet, Episcopo, in quaestionem nunc venit, an R. P. D. Morellius ad hanc praestationem sit compellendus.

Intentio Capituli est in diuturno usu et longissima exigendi consuetudine. Inde lata a Sanctissimo Pontifice Pio V anno 1570 constitutione, [2] qua voluit, ut fructus tantum sex mensium exigi possent; ad illius formam exegisse Capitulum, nec longissimo huius temporis spatio repugnasse

[1] Cf. N. 3567.
[2] Cf. N. 134.

quemquam. Quodsi adhuc ambigeretur de authoritate huiusce consuetudinis, tolli omne dubium alia ratione: utraque enim Pontificia et Conciliari [1] dispositione caveri, consuetudines illas esse servandas, quibus provisi solvere compelluntur vel pro Sacrario vel pro fabrica ecclesiae. Cum vero mensa Capitularis oneroso permutationis titulo ius habeat a Sacrario exigendi fructus priorum sex mensium, consequens esse, ut consuetudo isthaec sit servanda, uti servanda esset, si ipsi Sacrario solveretur directo.

Contra R. P. D. Morellius: vetitum esse Capitulis quidquam accipere atque exigere a Dignitatibus, Canonicis aliisque Provisis; solutiones hasce et praestationes uti Simoniaca labe infectas damnari, et quascumque constitutiones et consuetudines etiam immemoriales aperte reiectas et reprobatas fuisse constitutione Piana, Tridentini decreto, aliaque Innocentii XII constitutione. [2] Has vero sanctiones legesque saluberrimas eo amplius in nostra specie custodiendas esse, quod fructus priorum sex mensium non in usus pios, non in fabricae aut Sacrarii beneficium erogari debeant, sed in compendium atque utilitatem Canonicorum. Omnem vero adimere dubitandi rationem Beneficii seu Prioratus naturam, cum enim sit Prima Dignitas, ex regula 4 Cancellariae eius collatio ad Summum Pontificem spectat, et cum agatur nedum de Beneficio reservato, sed etiam de gratia Coadiutoriae, non solvitur fabricae vel Sacrario ecclesiae media annata ad differentiam collationis ab Episcopo factae aut ab alio inferiori Collatore, ut expressum est in Benedicti XIII constitutione. [3] Quodsi secus esset, R. P. D. Morellius, qui fructus priorum sex mensium Datariae Apostolicae solvit, integros unius anni fructus amitteret contra legem expressam Pianae constitutionis.

Atque haec a Capitulo et R. P. D. Morellio proponuntur, ut sapientissimo Eminentissimorum Patrum iudicio definiri possit dubium:

An media annata fructuum, ut praetenditur, exigi solita per Capitulum Tudertinum a noviter provisis debeatur R. P. D. Morellio in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata. [4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 13, p. 127-130].

3566.

S. C. C., *Nullius seu Nonantulana*, 13 et 27 iun. 1744.

Intra fines Parochialis ecclesiae S. Iacobi, quae subest Abbatiae S. Silvestri in Oppido Nonantulae, quaeque exiguum habet territorium quatuordecim rusticorum praediorum, quae triginta incolunt familiae, latifundium et possessiones habet nobilis Familia Bevilaqua, quae ut rusticationis tempore Sacrum commodius audire posset, iuxta atrium amplissimarum aedium anno 1721 oratorium extruxit, impetrata prius venia tum a Iulio Francioso,

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 14.
[2] Cf. N. 259.
[3] Cf. N. 285.
[4] Cf. N. 3569.

qui tunc Rector erat Parochialis ecclesiae S. Iacobi, *acciò possa servire unicamente per commodo tal Cavaliere e sua famiglia di udire Messa in tempo di villeggiatura*, ut est in syngrapha ipsius Rectoris, qua aedificationi Oratorii consensum praestitit, tum ab Amplissimo S. R. E. Cardinali Tanario eiusdem Abbatiae ea tempestate Commendatario, qui illam indulsit *salvis iuribus parochialibus*.

Post hanc oratorii erectionem frequentes ortae sunt controversiae inter Franciosum Rectorem et Cappellanum oratorii: querebatur enim Rector Cappellanum omnia ad se trahere iura parochialia, sed compressae et sopitae controversiae fuerunt decretis Eminentissimi Abbatis Commendatarii, donec vita functo Iulio Francioso et suffecto Innocentio Longhio subortis iterum simultatibus Marchio Bevilaqua preces obtulerit Optimo Sacratissimoque Principi Nostro, quibus petebat omnem huius rei cognitionem amplissimo huic Ordini mandari. Nunc igitur omnia controversiarum capita 13 dubiis collecta prudentissimo Eminentissimorum Patrum iudicio definienda proponunt Innocentius Longhius Parochus sive Rector S. Iacobi et Dominicus Bonettinius Cappellanus Oratorii Gentis Bevilaquae:

1. *An oratorium B. M. V. della Bevilaqua existens intra limites ecclesiae Parochialis S. Iacobi dicendum sit oratorium publicum vel privatum?*

6. *An in dicto oratorio liceat retinere sedes confessionalis pro confessionibus audiendis?*

9. *An Cappellano seu Rectori dicti oratorii liceat capsulas habere in parietibus oratorii pro eleemosynis recipiendis, vel quaestuas peragere per seipsum et per alios?*

10. *An oblationes et eleemosynae, quae fiunt in dicto oratorio, erogandae sint in beneficium eiusdem oratorii, vel potius debeantur Parocho S. Iacobi?*

11. *An administratio earumdem spectet ad Cappellanum dicti oratorii, seu potius ad Parochum?*

12. *An de oblationibus praedictis sive per Cappellanum sive per Parochum reddenda sit ratio Ordinario?*

Die 13 iunii 1744 Sacra, etc. respondit : Dilata ad sequentem omnino.

Die 27 iunii 1744 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam, et amplius.

Ad 6. Negative nisi de licentia Eminentissimi Abbatis.

Ad 9. Affirmative de licentia Ordinarii.

Ad 10. Affirmative quoad primam partem, et negative quoad secundam, et amplius.

Ad 11. Affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam.

Ad 12. Affirmative, et amplius. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 13, p. 125, 131].

[1] Cf. N. 3573.

3567.

S. C. C., *Boianen.*, 27 iun. 1744.

Descripta fuit haec causa in folio diei 18 aprilis, resoluta vero die 9 maii proxime praeteriti; [1] nunc vero iterum proposita sub consueta formula, respondendum est:

An sit standum vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 13, p. 136].

3568.

S. C. C., *Viglevanen.*, 27 iun. 1744.

Proposita atque resoluta hac causa die 18 maii 1743, [2] nunc iterum proponitur sub hac forma:

I. *An sit standum, vel recedendum a decisis quoad electionem sepulturae et exhumationem cadaveris in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 13, p. 134].

3569.

S. C. C., *Tudertina*, 8 aug. 1744.

Proponebatur haec causa die 13 iunii vertentis anni; [3] verum tunc resolutio differri debuit. Repetita igitur illius folii lectione, Amplissimi Patres poterunt respondere:

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 13, p. 151.]

3570.

S. C. C., *Hortana*, 8 et 29 aug. 1744.

Quinque controversiarum capita agit Nicolaus Nuccius Canonicus Parochus Ecclesiae Cathedralis Hortanae contra Capitulum eiusdem Cathedralis et Promotorem fiscalem Curiae Episcopalis: nam Episcopus repente instructo contra eum criminali processu, reum illum egit trium criminum, quorum primum erat omissae applicationis Sacri pro populo omnibus diebus festis. Commovit Nuccii animum Episcopi facinus, qui posthabita sacrorum canonum disciplina et non auditis cognitisque Nuccii rationibus, Canonicum et Parochum criminali processu per ora plebis traduxerat, ut ad vindicandum honorem famosa actione notatum Sacram Congregationem Episcoporum et Regularium adierit, sed prudentissimo Emi Patris consilio transactum est, placuitque Amplissimum hunc Ordinem adire, ut quinque dubiorum, quae nunc, audito iam uti fieri solet Episcopo, proponuntur, certa definitio haberetur.

¹ Cf. N 3564.
² Cf. N. 3550.
³ Cf. N. 3565.

Intendit igitur Nuccius, nulla ratione compelli posse ad applicationem Sacri pro populo singulis diebus festis, sed satis esse Sacrum Conventuale, quod a Capitulo per turnum quotidie pro populo applicatur, et si hoc non satis sit, teneri Capitulum ultra Sacrum Conventuale singulis festis diebus per turnum pro populo facere: pluribus enim propositis monstrat Capitulum non habitualem tantum curam habere, sed promiscue cum Canonico Parocho actualem exercere, namque hic proprio iure et independenter a Capitulo curam non exercet, sed quoad certa tantum munera parochialia, quae agit Vicario nomine ipsius Capituli, cum penes illud sit aliorum munerum et officiorum usus, et emolumentorum atque obventionum perceptio. Quodsi contrarium placeat Eminentissimis Patribus, non posse saltem Capitulum absolvi a praestatione eleemosynae, quae Canonico Parocho praestari debet, si ad novum hoc onus applicationis Sacri pro populo singulis diebus festis compelli posse videatur.

Nihil hactenus a Capitulo datum est, quo rationes suae colligi possent. Decernent itaque Eminentissimi Patres, qua ratione definiri debeat:

1. *An Canonicus Parochus Ecclesiae Cathedralis Hortanae teneatur applicare Missam pro populo omnibus diebus festis, vel potius sufficiat Missa Conventualis, quae a Capitulo per turnum quotidie applicata fuit et applicatur pro populo?* Et quatenus affirmative quoad primam partem, et negative quoad secundam:

2. *An Capitulum ultra Missam Conventualem teneatur per turnum omnibus diebus festis applicare aliam Missam pro populo?* Et quatenus negative:

3. *An Capitulum teneatur praestare Canonico Parocho eleemosynam pro applicatione Missae pro populo?*

Die 8 augusti 1744 Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative ad primam partem, et negative ad secundam.

Ad 2. Provisum in primo.

Ad 3. Dilata.

Reproposita causa die 29 augusti 1744 Sacra, etc. respondit ad 3. Affirmative; in reliquis in decisis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 13, p. 157, 162].

3571.

S. C. C., *Balneoregien.*, 21 nov. 1744.

Collatione facta a populo Castilionis Dioecesis Balneoregiensis, coacta fuit quantitas sortis, quae reddebat annua scuta 30; atque hic redditus erogabatur in Sacrorum eleemosynam, quae agebantur pro defunctis, ut a peccatis solverentur. Pii huius operis administratio erat penes laicum Ministrum, Archipresbyterum duosque Parochos Castilionis. Minister autem ille die prima octobris anni 1727 cum suo tum aliorum Administratorum nomine Balneoregiensem Episcopum adiit, petiitque ut authoritate sua Beneficium simplex ecclesiasticum titulo SSmi Suffragii erigeret in altari Sanctissimi Crucifixi, quod est in Ecclesia Collegiata Castilionis, dato futuris Beneficiatis onere perpetuo duorum Sacrorum qualibet hebdomada agendorum, ex bonis pii operis, quae bona in perpetuam eiusdem Beneficii dotem essent constituenda. Annuit Episcopus postulationi huic, decretoque suo et Beneficium erexit, et Beneficiarium nominavit Franciscum Mariam Antutium, qui in ea possessione Beneficii fuit, nullo contradicente, ad annum usque transactum 1743, nam hoc anno oblatus fuit Amplissimo huic Ordini libellus a populo Castilionis, quo petebat nullam declarari huius Beneficii erectionem.

Eminentissimorum Patrum iudicium erit respondere, qua iuris ratione duo haec capita sint definienda:

1. *An fundatio Beneficii, de quo agitur, substineatur in casu?* Et quatenus negative:

2. *An, et quos fructus teneatur Antutius restituere in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.

Ad 2. Teneri ad restitutionem omnium fructuum perceptorum detractis expensis eleemosynae Sacrorum.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 13, p. 192].

3572.

S. C. C., *Hortana*, 3 apr. 1745.

In mentem venit Parochis Suriani ius ipsis esse exigendi duplex elationis stipendium, cum corpus defuncti hominis sepulturae tradi debet in ecclesia B. M. Virginis de Podio Ordinis Patrum Reformatorum. Hi igitur agnoscentes ob id compendium minui, quod eis obvenire potest ex sepultura defunctorum in eorum ecclesia: fideles enim, ne suos heredes gravioribus onerent impensis, ab electione eorum ecclesiae retrahuntur, preces obtulerunt Amplissimis Patribus contra Parochos, auditoque, ut fieri solet, Episcopo, controversiae huius definitionem expectant.

Non posse Parochos maiorem petere eleemosynam ob delationem cadaverum ad ecclesias Regularium ea, quam percipere solent, cum mortuorum

corpora ad aliam saecularem ecclesiam deferri debent, pluries definitum est ab hoc Sacro Tribunali, ut in *Troiana*, 21 maii 1701, [1] eademque fuit semper alterius S. Congregationis negociis Episcoporum et Regularium praepositae sententia in pluribus decretis, quae constitutione sua probavit confirmavitque Clemens X Pontifex Maximus die 18 ianuarii a. 1672. [2] Nec ob longitudinem itineris (quae tamen in nostra specie non adest, ut Patres asserunt, ad ecclesiam D. Mariae de Podio) maius emolumentum peti atque accipi posse declaratum fuit ab eadem S. C. Episcoporum et Regularium.

Pertinet igitur ad Eminentissimos Patres decernere:

An Parochi saeculares Terrae Suriani praetendere possint ab haeredibus defunctorum maius emolumentum, quando cadavera sepeliuntur in ecclesia S. Mariae de Podio RR. PP. Reformatorum, quam accipiunt, quando tumulantur in ecclesiis saecularibus dictae Terrae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 14, p. 29].

3573.

S. C. C., *Nullius seu Nonantulana*, 3 apr., 8 maii 1745.

Descripta est haec causa in folio diei 13 iunii, resoluta vero die 27 eiusdem mensis anni proxime praeteriti. [3] Istae vero controversiae interum in quaestionem veniunt, ut ab Eminentissimis Patribus respondendum sit:

An sit standum, vel recedendum a decisis quoad dubium 6, 9 et 11 in casu?

Die 3 aprilis 1745 Sacra, etc. respondit. Dilata ad primam.

Die 8 maii 1745 Sacra, etc. respondit ad 6 Praevio recessu a decisis, affirmative de licentia Eminentissimi Abbatis.

Ad 9. et 11. In decisis et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 14, p. 26, 34].

3574.

S. C. C., *Frisingen.*, 7 et 28 aug. 1745.

Moram trahens Augustae Vindelicorum Ioseph Buro negociator et civis Bruxellensis, qui in Societate Mercatorum, quae nuncupabatur *de Chancartier*, receptus fuerat, et ob id nomen acceperat Buronis *de Chancartier*, amore percitus Mariae Theresiae Krauss, viduae Baronis de Leyden, die 21 martii anni 1742 illam, servatis omnibus Ecclesiae solemniis, duxit uxorem. Post nuptias contractas placuit coniugibus Monachium concedere, ubi Ioseph relicta uxore, quae utero ex eodem Iosepho gerebat, Bruxellas repetiit. Maria Theresia viro absente die 20 maii anni 1743 filium enixa est, cui nomen inditum, cum lustralibus aquis lavaretur, Petri Pauli, additumque

[1] Cf. N. 2984.
[2] Cf. N. 248.
[3] Cf. N. 3566.

est libris nominalibus seu baptismalibus Iosephi Burone de Bruxella et Mariae Theresiae de Krauss Tirolensis eius uxoris filius legitimus.

Emenso anni spatio Monachium rediit Buro et uxoris animum abalienatum invenit, quae noluit eum recipere, imo continuo iudicium nullitatis Matrimonii instituit in Curia Frisingae, quod a viro decepta fuerit, qui nobilitatem mentitus sese iactaverat liberum Baronem *de Chancartier*, quo nomine Matrimonium contraxerat, ut e libris nuptiarum constat, et e nobili Gallica Bironia Gente editum, quod etiam asseruit Parocho et testibus, quibus contra Theresia ea lege et conditione Matrimonium inire declaravit, si is esset Ioseph, quem se praeferebat, sin minus, connubio non consensuram. Lite igitur contestata facultas data fuit Mariae Theresiae probationes suas faciendi, utque id facilius praestare illa posset, articulos concepit ediditque; qui cum admissi fuissent, appellavit Buro, inutiles eos et superfluos existimans. Omnem igitur actae rei seriem, ita uti Maria Theresia dicebat, Sacratissimo Principi Nostro Ioseph libello suo narravit, petiitque tamen declarari validum Matrimonium, quod cum illa contraxerat.

Data fuit ab Optimo Maximoque Pontifice huiusce rei cognitio Amplissimis Patribus, quibus nunc, audito iam, ut moris est, Officiali Frisingensi, controversia proponitur a Buro, qui Matrimonium quidem adiecta conditione a muliere, si ipse e nobili Gallica Bironia Gente descenderet, contractum initumque fuisse iuratus fatetur, sed non ob id nullum esse contendit, nam hanc rem *dicis causa* actam fuisse substinet, neve ex imparibus nuptiis splendor nobilitatis Mariae Theresiae obscuraretur, cui tamen cognitissimam fuisse intendit viri conditionem, qui, cum Augustae moram faceret, mercaturae palam studebat, cuius etiam causa Monachio discessit; probatque Theresiae scientiam epistola sua, qua nullam mercaturae monstrat repugnantiam, sociamque sese offert negociis, quae a viro fierent. Addit praesumptione iuris inverisimilem fieri Mariae Theresiae ignorantiam, cum facile certior fieri potuisset, an vir illustri Bironiorum Gente editus est, praesertim cum eo absente filium iusto patris nomine in libris describi permiserit. Atque ob id colligit, non vitiari Matrimonium conditione illa, quae ficta erat et simulata inter virum et uxorem ad conciliandum nuptiis splendorem. His perpensis, quae a viro tantum proponuntur, nam a Maria Theresia nondum libellus datus fuit, Emi Patres respondere debent:

An substineatur Matrimonium in casu?

Die 7 augusti 1745: Non proposita.

Die 28 augusti 1745 Sacra, etc. respondit: Ex hactenus deductis affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 14, p. 70, 73].

3575.

S. C. C., *Hispalen.*, 28 aug. 1745.

Data fuit haec causa in folio diei 24 septembris, resoluta vero die 3 decembris 1740.[1] Die 23 septembris anni 1741 mandata fuit iurisdictio Archiepiscopo Administratori Hispalis, qui ex integro processu rem definiret. Ille

[1] Cf. N. 3512.

causae cognitionem alteri mandavit. Hic vero putans, non probari ab Eleonora vim gravem metumque atrocem, sententiam contra Eleonoram tulit. Appellavit Eleonora ad Amplissimos Patres. Nunc igitur iterum proponitur causa, ut Amplissimi Patres novum, quod subiicimus, dubium dissolvere possint:

An sententia Provisoris Hispalensis sit confirmanda, vel infirmanda in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Sententiam Provisoris esse confirmandam.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 14, p. 73].

3576.

S. C. C., *Embricen.*, 18 sept., 20 nov. 1745.

Cum anno 1638 in Collegiata Ecclesia S. Martini Civitatis Embricae vacaret Canonicatus qui nuncupatur *Sacellanatus*, placuit Canonicis et Capitulo plura statuere quoad eum, qui illum Canonicatum obtineret: haec praecipua fuerunt, ut deinceps voce activa et passiva et iure turni carere deberet, ut ei amplius fas non esset ad Capitulum accedere, nisi accitus a Decano et Canonicis, ut contra onus ferret Sacri festis diebus agendi pro populo curae illius pridem commisso, ut denique curae incumbens et ob id, cum choro interesse non posset, distributionum quotidianarum compendio careret. Duras has leges accepit, qui primus Canonicatum illum obtinuit, acceperunt et alii successores; fidem omnes dederunt eas leges servandi, dedit etiam Henricus Ignatius Oester, qui postremus Canonicatum illum obtinuit anno 1729, sed inde promissa servare negavit, et adactus a Capitulo, ad Sacrum hoc Tribunal confugit. Audito igitur Nuncio Apostolico, qui Coloniae est, causa nunc Amplissimis Patribus definienda proponitur.

Ait Sacellanus certissimi iuris esse, non posse Capitulum statuta legesque concedere, quae contra iuris dispositionem sint, etiamsi Episcopi accedat authoritas. Canonicum, qui in Collegium admittitur, omnibus iuribus, quae alii habent Canonici, uti frui debere iure constitutum esse, ideoque nullam habendam esse rationem decretorum et legum, quae factae fuerunt a Capitulo an. 1638, quod Sacellanus, qui vere et proprie Canonicus est, non poterat iuribus iis, quae apud alios Canonicos erant, privari et ob id voces, locum, ius turni, omnesque alios honores aliorum Canonicorum habere debeat. Quodsi secus esset, ipsa Canonia extingueretur. Onera quoque legibus illis statutisque Capitularibus Sacellanatui data, iniuria superimposita fuisse Henricus contendit, quod Sacrum pro populo agere Capitulum teneatur, cum simplex Sacramentorum administratio penes Sacellanum sit, et Capitulum omnia agat, quae ad curam actualem pertinent et obventiones universas percipiat; omnibus vero iuris regulis adversum esse, quod de quotidianis distributionibus non percipiendis statutum fuit: Canonici siquidem, qui curae animarum dant operam, choro divinisque officiis interesse reputantur, et ob id distributiones accipere debent. Nullam demum legibus his statutisque Capitularibus

[1] Cf. N. 3582, 3589.

vim posse tribuere centenarii temporis fugam, quia constitutione Innocentii XII edita anno 1695, quae in Hollandia promulgata fuit, cuiusque initium est *Ecclesiae Catholicae* [1], generaliter improbatae fuerint hae leges Capitulares, ut intercepta fuerit vis temporis centenarii.

Causae dubia quatuor, quae sequuntur :

I. *An Statuta seu Ordinationes de anno 1638, seu facta per Decanum et Canonicos Embricen. circa Canonicum Sacellanum substineantur in casu?*

II. *An Canonicus Sacellanus gaudere debeat iure turni, ac voce activa et passiva, aliisque praerogativis, prout caeteri Canonici in casu?*

III. *An onus celebrandi Missam Parochialem singulis diebus Dominicis et Festivis spectet ad Canonicum Sacellanum, seu potius ad Capitulum in casu?*

IV. *An Canonico Sacellano occupato in exercitio curae animarum et a choro absenti debeantur distributiones quotidianae in casu?*

Die 18 septembris 1745: Non proposita.

Die 20 novembris 1745 Sacra, etc. respondit: Dilata, et ad mentem, non retardata interim per Sacellanum applicatione Missae pro populo diebus Festis. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 14, p. 86, 90].

3577.

S. C. C., *Praenestina*, 4 dec. 1745.

Proposita fuit haec causa die 28 septembris 1743, [3] verum tunc resolutio differri debuit. Iterum ergo proposita sub iisdem dubiis:

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad III. Iterum proponatur. [4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 14, p. 97].

3578.

S. C. C., *Savonen.*, 18 dec. 1745.

Podagrae morbo detentus Franciscus Xaverius Picconius Savonensis Ecclesiae Canonicus, licet octo abhinc annis choro interesse statis horis non potuisset, quotidianas tamen distributiones perpetuo accepit, ac si veram praestitisset praesentiam, idque permissu universi Canonicorum Collegii. At inde visum est Canonicis quibusdam indulgentiam hanc divino cultui et functionibus ecclesiasticis detrimenti nimium inferre, et ideo distributionum extraordinariorum, et ut vocant, *fallentiarum* compendium, quo dumtaxat qui intersunt, fruuntur, Picconio negarunt. Graviter hoc tulit Picconius, qui ob id ad Amplissimos Patres confugit, auditoque Episcopo, qui duo Capitularium responsa epistolae suae adiunxit, causa nunc definienda proponitur.

[1] Cf. N. 259.
[2] Cf. N. 3596, 3739.
[3] Cf. N. 3560.
[4] Cf. N. 3580.

Ait Picconius: infirmos morboque aut vitio corporis detendos absentium poenas, quae contra eos, qui bene valent, impositae sunt, ferre iniquum esse, ideoque sacris canonum decretis constitutum fuisse, reputandos eos esse, uti praesentes, ut lucrifacere possint distributionum compendia, idque sive res sit de iis distributionibus, quae tribuuntur illis, qui vere intersunt, sive res sit de aliis, quae ob Canonicorum bene valentium absentiam praesentibus accrescunt. Addit, longo in hac Cathedrali Ecclesia usu comprobatam esse consuetudinem, ut Canonici vitio morbove praepediti participes sint omnium distributionum. Ideoque cum ipse morbo praematur, ut testificationem faciunt Medicus et Episcopus, qui etiam de assiduo eius servitio Ecclesiae praestito ante morbum contractum diserte testatur, nihil proponi, cur distributionibus extraordinariis privari debeat.

Contra sex Canonici urgent consuetudinem illam, quae si adesset, a iure improbaretur, non probari a Picconio, imo duobus exemplis exceptis e libris annalium computationum contrarium monstrari.

Contrariis igitur hisce iuribus perpensis, quod sequitur, controversiae caput ab Eminentissimis Patribus definiendum est:

An Canonicus Picconi tempore infirmitatis participare valeat de omnibus distributionibus tam ordinariis, quam extraordinariis ac quibuscumque aliis emolumentis et obventionibus, prout participant caeteri Canonici interessentes in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, exceptis iis, quae sive ex voluntate testatoris, sive ex Statuto et consuetudine Ecclesiae debentur tantum actu interessentibus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 14, p. 109].

3579.

S. C. C., *Colonien.*, 22 ian., 12 febr. 1746.

Impetravit Isabella Baronissa de Merode in Hoffalize professa in Monasterio Ordinis S. Sepulchri Iuliacensis apostolicam commissionem anno 1689, ut causa nullitatis suae professionis cognosceretur in gradu appellationis ab Episcopo et Principe Paderbonensi et a Superiore Ordinis S. Sepulchri specialiter ad hanc appellationis causam a S. Sede delegatis, *remanente illa interim in habitu et tonsura et sub obedientia suorum Superiorum.* Cum in universa Germania superiori nullus esset praedicti Ordinis Superior, speciali commissione eiusdem Episcopi Paderbonensis subrogatus fuit P. Aegidius Aussems, Prior Conventus S. Crucis Leodii in Germania inferiori, qui sententiam tulit nullitatis professionis *tamquam vi et metu extortae.* Delata hac sententia iam scripta ab eodem P. Aegidio cum toto processu et testimonialibus datis ab Episcopo Paderbonensi ad effectum illam publicandi, communi utriusque Iudicis nomine Isabella e Monasterio egressa est de proprii Confessarii consilio, et reputans publicatam fuisse sententiam illam ab Episcopo Paderbonensi, *bona fide* cum nobili viro Matrimonium contraxit. Decessit inde Episcopus, et post illius obitum rescrivit Isabella, omissam

fuisse publicationem eiusdem sententiae, ideoque nihil intactum reliquit apud successorem Episcopum, ut suppleretur defectus publicationis; quid vero actum fuerit, ignoratur, nam ob translationem tabularii sive Archivi Episcopalis omnia acta in hac causa sive amissa sunt sive non reperiuntur, sed Vicarius Generalis Paderbonae requisitus a Nuncio Apostolico ad Tractum Rheni respondit: eadem acta *non modo vidisse, sed et in meis manibus habuisse, imo in iis legisse sententiam nullitatis professionis declaratoriam.*

De his omnibus itaque certior nuper factus Christianus Augustus de Molzfeldd Eques et Liber Baro in Ducatu Cliviae, grave tulit in dubium revocari posse legitimam natalium suorum qualitatem ob defectum publicationis sententiae declarantis nullitatem professionis emissae ab Isabella matre, quae res et sibi et filiis detrimentum inferret, ideoque libellum obtulit Sanctissimo Principi Nostro, qui rei huius cognitionem dedit Amplissimis Patribus, auditoque Nuncio Apostolico ad Tractum Rheni, causa nunc definienda proponitur.

Nullam Christianus ait de validitate Matrimonii Isabella matris, ea viva, ortam fuisse dubitationem, ideoque nullo iure inficiari posse legitimam esse prolem, quae ex eo Matrimonio genita est, quod matre vivente impetitum non fuit iuxta rescriptum Alexandri III in cap. *Causa, Qui filii sint legit.* Ius enim non patitur, ut filii, quorum nulla fuit culpa, detrimento afficiantur etiam dissoluto Matrimonio, sive ii nati essent sive etiam dumtaxat concepti ante Matrimonii dissolutionem, sed reputari debent legitimi, et ius illis est, ut interea ex parentum bonis alantur iuxta aureum Alexandri rescriptum in cap. *Cum inter, Qui filii sint legit.* Quodsi haec locum habent, ubi de Matrimonii validitate utroque coniuge vivente dubitari contingat, etiamsi postea Matrimonium solvatur, longe potiori iure locum habent, ubi nulla quaestio, nullum dissidium exortum est vivis coniugibus, et solum post eorum mortem in discrimen revocatur, an legitima soboles sit, hoc enim casu legitimam pronunciari debere statuit Coelestinus in cap. *Pervenit, Qui filii sint legit.*

Dubium, quod in causa proponitur, est:

An reputari debeat quoad omnes iuris effectus legitima proles suscepta ex Matrimonio celebrato ab Isabella de Merode, non obstante asserto defectu publicationis sententiae latae super nullitate professionis in casu?

Die 22 ianuarii 1746: Non proposita.

Die 12 februarii 1746 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 15, p. 9, 14].

3580.

S. C. C., *Praenestina,* 12 mart. 1746.

Descripta fuit haec causa in folio diei 28 septembris 1743. [1] Dilata vero tunc resolutione, quoad III dubium die 4 decembris 1745 [2] responsum est: *Iterum proponatur*. Idem igitur dubium hic subiicimus, ut ab Eminentissimis Patribus definiatur.

[1] Cf. N. 3560.
[2] Cf. N. 3577.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, excepta reservatione administrationis.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 15, p. 20].

3581.

S. C. C., *Neapolitana,* 26 mart. 1746.

Captus amore Rosae de Caro uxoris Carmeli Malfectoni Raymundus Collocola pluries eam polluit per adulterium, data fide nubendi post obitum viri. Mors continuo maritum occupat die 20 martii 1732, sed Raymundo nonnisi anno 1740 in mentem venit liberandi fidem datam et Matrimonium cum vidua contrahendi. Id ubi resciverunt Ioannes Collocola patruus et duae Raymundi sorores, nihil intactum praetermiserunt, ut has disturbarent nuptias. Rosa coniecta fuit in Monasterium, et in Archiepiscopali Curia iudicium instructum, quo duorum criminum futuri coniuges rei dicebantur: adulterii et mortis viri.

Raymundus igitur et Rosa, ut omnibus occurrerent, petierunt ab Optimo Maximoque Principe Nostro dispensationem ab impedimento adulterii, quam obtinuerunt adiecta ab iis assertione *neutro ex sponsis in mortem mariti machinante*, quae in causa fuit, ut Ioannes Collocola et duae Raymundi sorores in Curia Archiepiscopali subreptitie dispensationem dicerent impetratam, cum studio atque opera uxoris mors viro acciderit. At his spretis Curia decrevit: *non constare de impedimento machinationis et esse exequendum Breve Pontificium ad contrahendum Matrimonium absque ulla mora.* Provocaverunt tamen illi ad hoc Sacrum Tribunal, et audito, ut par erat, Eminentissimo Archiepiscopo, Rosa et Raymundus controversiae definitionem nunc postulant.

Rem omnem eo esse deducendam aiunt futuri coniuges, ut cognoscatur, an probetur crimen machinationis in mortem viri. Sed hoc tolli praesumptione iuris, quae crimen excludit, tolli testificationibus plurium testium, qui narrant Carmelum defunctum virum aneurismate vitiatum guttur habuisse, quos inter plurimum spectandi sunt soror germana Carmeli eiusque vir, et Ianuarius Sanseverinus medicinae Professor, qui eum monuit, ut caute vitam duceret ob vitii gravitatem, quo affecti facile occumbant praepedito sanguinis circulo, ut etiam diserte monent duo alii Medici. Accedit, Carmeli corpus insepultum iacuisse 48 horarum spatio, nullis signis atque indiciis, quae monstrarent evenisse mortem alicuius opera.

Dubium, quod definiendum proponitur, est:

An constet de impedimento criminis in terminis oppositi, seu potius sit locus exequutioni litterarum apostolicarum super dispensatione in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative ad I. partem, et affirmative ad II.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 15, p. 29].

3582.

S. C. C., *Hispalen.*, 26 mart. 1746.

Agitabatur haec causa diebus 28 septembris, 3 decembris 1740,[1] necnon die 28 augusti 1745.[2] Data vero Eleonorae facultate iura sua iterum proponendi, monstrat metu et minis adactam fuisse ad emittendam professionem, quae rescindi debeat. His igitur perpensis poterunt Amplissimi Patres cognoscere:

An sit standum vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et scribatur Archiepiscopo Administratori iuxta instructionem.[3]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 15, p. 28].

3583.

S. C. C., *Polymnianen.*, 26 mart., 30 apr. 1746.

Quae sit huius causae species, quae disputationes, sola monstrare potest lectio XV dubiorum, quibus complexa omnia fuerunt. Dubia, quae memoravimus, haec sunt:

XV. *An praeceptum a Vicario Nullius Castellanae* (sine iusta causa) *editum sub comminatione censuram substineatur in casu?*

Die 26 martii 1746: Non proposita.

Die 30 aprilis 1746 Sacra, etc. respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 15, p. 33, 36].

3584.

S. C. C., *Triventina*, 30 apr., 14 maii 1746.

Inhonesta Anna Innantuono, antequam de nuptiis cogitaret cum Libero Iapaulo, corporis sui potestatem fecit Carolo Fonte, e quo etiam utero gessit; quam infamiam ut tegeret, calumniam machinata est contra Liberum illati sibi violenti stupri. Huius enim criminis reum eumdem detulit ad Baronem Terrae Casalium Cyprani Triventinae Dioecesis, qui officiis circumventus uxoris suae, cui familiaris erat Annae soror, iussit Liberum in carceres detrudi, eumque tribus mensibus detinuit in squallore iacentem, donec oblatam sibi conditionem ducendi stupratam in uxorem, eam Liberus accepit, satius hoc reputans, quam inedia et miseriis intra carceres absumi. Eductus itaque manicis et catenis vinctus recta in Baronale praetorium trahitur, et in aula coram Parocho et testibus consanguineis, superstantibus

[1] Cf. N. 3512.
[2] Cf. N. 3575.
[3] Cf. N. 3589.

Barone et uxore, consensus ab eo exquiritur an extorquetur, incertum, quem miser ille tremula voce et vultu contorto praestitit. Post has nuptias illico ad Iudicem defertur, ut cautio a Libero praestetur de bene tractando sponsam uxoremque, probe prospiciente Barone iustam Liberi contra illam futuram ultionem et maximo cum discrimine vitae permansuram cum viro.

Vix evaserat in libertatem maritus, coepit amicos testari et rogare, ut sibi praesto essent et testimonium referrent illatae vis et metus incussi suaeque huic matrimonio omnino repugnantis voluntatis, quam ne mutatam fuisse censerent, et ne dubium aliquod de ea ingereret cohabitatio, et vitae ac lecti societas, cavit, ne cum uxore esset, eamque alibi depositam rarissime adibat, nec blande cum ea agebat, sed dure ac rigide percutiens illam, verberans et male habens: invenit enim eam actu coniugii foedus violantem cum Carolo amico suo, qui sibi plaudebat absque ullo pudore et reverentia violati thori. Haec patienter tulit infelix maritus, dum inter vivos fuerunt authores et patroni huius connubii Baro eiusque uxor, quibus defunctis et cessato metu, recta perrexit ad Curiam Episcopalem, petiitque nullum declarari matrimonium vi metuque initum, testesque plures numero et dignitate spectandos edidit, quibus ea omnia, quae supra narravimus, probabat. At cum in dies differret iudicium Vicarius Triventinus, nec finem faceret ullum, appellavit Liberus ad Amplissimos Patres, a quibus nunc, quod sequitur, dubium expediendum est:

An constet de nullitate matrimonii in casu?

Die 30 aprilis 1746: Non proposita.

Die 14 maii 1746 Sacra, etc. respondit: Affirmative, et amplius.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 15, p. 42, 46].

3585.

S. C. C., *Fanen.*, 28 maii 1746.

Revocatur ad novum examen definitio huius causae die 24 augusti 1743 facta[2] sub hac forma:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Praevio recessu a decisis, in casu, de quo agitur, Confraternitates comparentes non teneri.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 15, p. 51].

3586.

S. C. C., *Albintimilien.*, 18 iun. 1746.

Suspectum famosi cuiusdam carminis authorem Horatius Rostagnius habens Sacerdotem Petrum Mariam secundum Sinensium, eum per universum Mentoni Oppidum iratus quaerebat, eo, ut creditur, mentis proposito iniuriam illatam ulciscendi, et cum Sacerdotem invenisset hora vigesima

[1] Cf. N. 3588.
[2] Cf. N. 3559.

tertia die 25 novembris 1744, minis, verbisque asperrimis, iniectaque manu in pectus, fuste Sacerdos percussus fuisset, nisi qui praesentes erant, iratum hominem detinuissent. Cum ad hoc facinus populi pars maxima convenisset, re ad Promotorem fiscalem delata, censuit hic postulandum esse in Tribunali Episcopi, ut Rostagnius excommunicatus declararetur. Episcopus rei huius cognitionem dedit Vicario Foraneo eiusdem Oppidi, qui praevio iudiciali processu et auditis testibus, sententiam tulit, qua declaravit Rostagnium incidisse in excommunicationem indictam in can. *Si quis suadente* 17, quaest. 4, ideoque relaxandos esse cedulones, qui iuxta morem ad valvas ecclesiae Parochialis affixi fuerunt.

Appellavit Rostagnius ab hac sententia ad hoc Sacrum Tribunal. Haec summa est libelli, quem dedit: nullitatis vitio infectam esse sententiam, *primo*, defectu iurisdictionis, qua caret Vicarius foraneus, cui gravium causarum cognitio mandari nequit, *secundo*, defectu citationis, quae necessaria est, ut reus iura sua deducere possit etiam in hoc iudicio, in quo si omittatur, nullitas sententiae consequitur. Iniustam quoque sententiam esse, cum non concurrant *iniectio manus, animus iniuriam inferendi et violentia*, quae simul requiri, ut in censuram can. *Si quis suadente*, reus incidat; verbis igitur et conviciis tantum egisse, quae ex animo irato veniebant, et ob id in gravem hanc excommunicationem incidisse non recte a Vicario foraneo pronunciatum.

Contra Promotor fiscalis monstrat iudicii ordinem tuto sperni potuisse a Vicario foraneo, qui non ex querela Sacerdotis, sed ex delatione Fisci extraiudicialiter processisse videtur, eoque amplius, quod facinus illud publicum fuit. Iustitiam denique sententiae manifestam esse, quia Rostagnus non maledicta tantum et convicia fudit, sed violentas in eum manus iniecit, elevato fuste, quo Sacerdotem percuteret, ut plures testes testificationem faciunt.

Omnibus igitur, quae hinc atque inde proponuntur, perspectis, videant Eminentissimi Patres:

An censurae substineantur in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et Episcopus procedat ex integro.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 15, p. 63].

3587.

S. C. C., *Constantien.*, 18 iun., 6 aug. 1746.

Consulti Amplissimi Patres ab Episcopo Constantiensi: *An Confessarii sive saeculares sive regulares Monasteriorum etiam exemptorum, non obstante approbatione ad alias Confessiones audiendas ab Ordinario obtenta, speciali adhuc indigeant approbatione ad audiendas Confessiones monialium*, rescripserunt die 13 iunii 1744, ut servarentur decreta alias edita, praesertim in *Cadurcen.*, 12 iulii 1658 et in *Pharaonen.*, 14 novembris 1733, [1] quibus defi-

[1] Cf. N. 3408.

nitum fuit, non licere Confessariis sine Episcopi approbatione Confessiones audire sanctimonialium, etiamsi subiectae sint regimini Regularium. Episcopus igitur Constantiensis summa ope curavit, ne in Dioecesi sua audiendis Sanctimonialium Confessionibus ulli praeponerentur, nisi probati ad id essent. At cum plures parere renuerent, fortem prae caeteris se praestitit contradictorem Abbas Einsildensis Ordinis D. Benedicti Congregationis Helveticae, qui ut iura sui Ordinis defenderet, expresse declaravit, Sacrum hunc Senatum adire velle. Preces itaque obtulit Amplissimis Patribus, quibus postulabat, ut contradicto iudicio rationum momenta expenderentur, paratus ostendere, nulla opus esse Episcopi Constantiensis approbatione quoad Confessarios trium Monasteriorum Vahara, Augiae et S. Lazari, quae ipsi subiecta sunt. Auditis igitur, ut fieri solet, Episcopo Constantiensi et Nuncio Apostolico apud Helvetas, controversiam definiri nunc petit Episcopus.

Ait, ita constantem fuisse post cognitissimam Gregorii XV Pontificis Maximi constitutionem, cuius initium est: *Inscrutabili*, [1] Sacri huius Senatus sententiam, ut Regulares, qui Sanctimonialium Confessiones excipere debent, ab Episcopo specialiter approbari debeant, licet alias probati sint Confessionibus excipiendis, aut earumdem Sanctimonialium Confessarii fuerint, ut monstrant plura responsa Amplissimorum Patrum, praesertim in *Vratislavien.* definita die 30 ianuarii 1723, [2] et in *Cadurcen.* et *Pharaonen.* Rationes enim, quae a Regularibus proponebantur, tum privilegiorum Ordinis tum contrariae consuetudinis spretae prorsus et reiectae fuerunt et secundum Episcopos controversiae hae definitae.

Pertinent igitur ad Eminentissimos Patres, perpensis iis, quae in libello Episcopi proponuntur, ab Abbate siquidem nihil hactenus habuimus, dubio, quod sequitur, respondere:

An Confessarii electi seu deputati a Reverendissimo P. Abbate Einsildensi ad audiendas Confessiones Monialium Monasteriorum Vahara, Augiae et S. Lazari indigeant speciali approbatione Ordinarii Constantiensis ita, ut decretum editum die 13 iunii 1744 sit exequendum in casu?

Die 18 iunii 1746 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 6 augusti 1746 Sacra, etc. respondit: Ad mentem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 15, p. 62, 75].

3588.

S. C. C., *Triventina*, 27 aug. 1746.

Descripta fuit haec causa in folio Congregationis diei 30 aprilis, resoluta vero die 14 maii vertentis anni. [3] Quia vero implenda est cognitissima constitutio de causis matrimonialibus Sacratissimi Principis Nostri, [4]

[1] Cf. N. 199.
[2] Cf. N. 3254.
[3] Cf. N. 3584.
[4] Cf. N. 318.

ideo causa isthaec iterum proponitur, ut Eminentissimi Patres cognoscere possint:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et ad mentem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 15, p. 82].

3589.

S. C. C., *Hispalen.*, 17 sept. 1746, 28 ian. 1747.

Agitabatur haec causa diebus 28 septembris, 3 decembris 1740,[1] itemque die 28 augusti 1745,[2] ac demum die 26 martii 1746[3] responsum fuit: *Dilata, et scribatur Archiepiscopo Administratori iuxta instructionem*, qua id ei negocii dabatur, *ut recognitis documentis et instrumentis authenticis, referret, an eadem ita, prout exhibita sunt, existant, et quae summa ad Oratricem spectare et pervenire poterat ex haereditatibus tum paterna tum materna*. Implevit ille Amplissimorum Patrum desiderium, ideoque nunc Eleonora Lasso Vega postulat ab hoc Sacro Tribunali causae definitionem, urgens, apertam esse deceptionem dolumque malum, qua timore defectus alimentorum et dotis perducta fuit a patre, patruo, amitisque ad emittendam professionem, eumque vitae et disciplinae statum amplectendum, a quo vehementissime refugiebat. Videant igitur Eminentissimi Patres, re nunc ex facto in lucem redacta:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die 17 septembris 1746 Sacra, etc. respondit: Praevio recessu a decisis, esse locum restitutioni in integrum.

Iudicium itaque nullitatis professionis agi debebat coram Iudice Ordinario, sed a Sacratissimo Principe Nostro gratia indulta fuit, ut ab hoc Sacro Tribunali de nullitate cognosceretur. Causas nullitatis tenent Amplissimi Patres ex priori iudicio restitutionis in integrum, ideoque facile nunc decernere poterunt:

An constet de nullitate professionis in casu?

Die 28 ianuarii 1747 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 15, p. 88, tom. 16, p. 14].

3590.

S. C. C., *Mileten.*, 28 ian., 6 maii 1747.

Est in Oppido Galatri Dioecesis Miletensis ecclesia S. Mariae de Valle, cuius Rector, Cappellani et Confratres substinent esse extructam in solo Lateranensi, ideoque ab omni sive Episcopi sive Parochi iurisdictione immunem esse. Plura hinc egerunt, quae in aliis ecclesiis sine venia Episcopi et

[1] Cf. N. 3512.
[2] Cf. N. 3575.
[3] Cf. N. 3582.

Parochi assensu agi non possent. Contendebant etiam, non posse Episcopum electioni Procuratoris Sodalitii interesse, nec ab eo rationes administrationis petere atque exigere. Cum nova et contra antiquissimum solitum illius ecclesiae haec viderentur Episcopo et Archipresbytero, iudicium moverunt in Episcopali Curia, a qua, ut facile intelligi potest, secundum eos sententiam obtinuerunt. Provocarunt ab ea ad hoc Sacrum Tribunal Rector, Cappellani, Sodales, et causa nunc novem collecta capitibus definienda proponitur:

IV. *An Deputatus ab Episcopo possit nomine ipsius assistere annuae electioni Procuratoris seu Administratoris Confraternitatis in dicta ecclesia erectae?*

V. *An dictus Procurator seu Administrator a Confraternitate electus debeat ab Episcopo approbari?*

VI. *An iste teneatur annuatim reddere rationem Episcopo de administratione per ipsum gesta?*

Die 28 ianuarii 1747 Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post Agnos.

Die 6 maii 1747 Sacra, etc. respondit ad IV, V. et VI. Dilata.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 16, p. 7, 31].

3591.

S. C. C., *Auximana*, 6 et 20 maii 1747.

Latifundium possidet Pius Puccettus in territorio Castri Apignani Dioecesis Auximanae, quod perpetuo incolunt plures coloni. Cum vero distet a Castro et inter latifundium et Castrum fluat quidam fluvius, accidit, ut coloni non huius tantum latifundii, sed aliorum etiam vicinorum, hyemali tempore aliisque anni tempestatibus, quibus pluviae ingruunt, non possint fluvium largis imbribus auctum superare, ut ad audiendum Sacrum aliaque divina officia in ecclesia Parochiali Castri Apignani praesentes sint. Huic malo ut medicinam pararet Pius Puccettus, voluit in suo latifundio publicam aedificare ecclesiam, in qua Cappellanus onus haberet Sacrum singulis diebus agendi, et ne pueri fraudentur fructu christianae catechesis, teneretur eam diebus festis docere. Veniam itaque publicam hanc ecclesiam aedificandi petiit ab Episcopo Auximano, qui noluit concedere.

Confugit ad hoc Sacrum Tribunal, a quo, ut fieri solet, auditus fuit Episcopus. Respondit narrata a Puccetto nullius esse momenti, hinc Amplissimi Patres die 27 augusti anni 1746 Puccetti postulationem reiecerunt. Cum autem ea, quae narrantur a Puccetto, testificationibus plurium testium colonorum, qui latifundia illa accolunt, comprobentur, et charta topographica: dubium nunc ab eodem Puccetto Eminentissimis Patribus proponitur definiendum, postulatque pro facultate aedificandi ecclesiam responderi. Urget enim, nulli esse negandam facultatem aedificandi novam ecclesiam, si Episcopi consensus accedat, et nova antiquae ecclesiae detrimentum non inferat, ut est in can. *Nemo*, can. *Placuit, de consecrat.*, dist. 1, cap. *Ad haec, de religios. domib.* Quodsi Episcopus nulla ratione veniam hanc neget, appel-

[1] Cf. N. 3593.

lari posse ad Iudicem, qui vel aedificandi facultatem dabit, vel Episcopum compellet, ut praestet aedificationi consensum, nullam vero iustam causam ab Episcopo proponi responso illo suo: *narrata nullius esse momenti*, nam, quae facti sunt, testibus probantur, aliisque etiam probationibus vera demonstrari possunt, ideoque rem omnem deducendam esse ad detrimentum veteris ecclesiae seu Parochialis Castri Apignani, quod tamen nullum in casu nostro locum habet.

Dubium est:

An sit permittenda aedificatio novae ecclesiae in casu?

Die 6 maii 1747: Non proposita.

Die 20 maii 1747 Sacra, etc. respondit: Episcopo pro meliori informatione, audito Parocho. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 16, p. 34, 38].

3592.

S. C. C., *Constantien.*, 6 et 20 maii 1747.

Canonicatum Collegiatae Ecclesiae S. Margaritae Waldkirchii Constantiensis Dioecesis obtinuit Godefridus Stapff, Professor publicus in Academia Friburgi Brisgoviae, pactis et conditionibus quibusdam inter eum et Capitulum in actu electionis conventis, et praesertim, ut per Vicarium praestare servitium posset Ecclesiae, exceptis festis diebus solemnioribus, quibus per se ipsum interesse deberet, et confessiones fidelium excipere teneretur. Post quaesitum Canonicatum deiectus deturbatusque fuit Godefridus e cathedra Academiae, et ad eam repetendam Viennam Austriae perrexit, ut ius et honestatem suam tueretur. Sed pendet adhuc post quinquennium lis haec inter eum et Academiam indefinita in Aula Imperiali. Hinc Capitulum Waldkirchii tam diuturnam indignatus absentiam, quae etsi ex iusta causa proveniat, non Ecclesiae tamen, sed personae utilitatem respiciat, absentem Canonicum ad servitium praestandum revocavit.

Godefridus, cum causam deserere neque utile neque sibi honestum putaret, preces obtulit Sacratissimo Principi Nostro, quibus rem omnem narravit, postulavit remissionem personalis residentiae, dum lis penderet, cum servitium Ecclesiae ex pacto convento per Vicarium praestaretur, cum agere-tur de simplici Beneficio, cum iure Canonico data sit Professoribus immunitas a residentia et pro praesentibus habeantur. Data fuit huiusce postulationis cognitio Amplissimis Patribus, auditoque Episcopo Constantiensi, qui errare dixit Godefridum, dum asseruit, Canonicatum esse simplex Beneficium, cum Ecclesia Collegiata curam habeat animarum adnexam, censuitque indulgeri eidem posse gratiam ad annum, quo elapso revocandum esse remediis iuris, responderunt Eminentissimi Patres: *Pro gratia ad annum absque spe ulterioris dilationis*. Cum autem anni terminus urgeat, Godefridus

[1] Cf. N. 3595, 3648.

duo, quae subiicimus, dubia disputanda proposuit, quae contra eum definiri postulat Capitulum Waldkirchii.

Dubia, quae proponuntur, sunt:

I. *An Canonicus Stapff teneatur ad personalem residentiam, seu potius valeat alium substituere in casu?*

II. *An tempore absentiae participare valeat de omnibus distributionibus, tam ordinariis, quam extraordinariis, prout participant caeteri Canonici interessentes, seu quomodo sit providendum in casu?*

Die 6 maii 1747: Non proposita.

Die 20 maii 1747 Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative ad primam partem, et negative ad secundam.

Ad II. Negative extra casus a iure permissos. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 16, p. 33, 38].

3593.

S. C. C., *Mileten.*, 17 iun., 15 iul. 1747.

Proposita fuit haec causa in Congregatione habita die 6 transacti mensis maii, [2] et tribus dubiis, quae erant in ordine IV, V et VI, responsum fuit: *Dilata*. Nunc itaque novo ordine I, II, III eadem dubia proponuntur, ut responsum accipiant.

Die 17 iunii 1747 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 15 iulii 1747 Sacra, etc. respondit: Affirmative in omnibus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 16, p. 45, 51].

3594.

S. C. C., *Constantien.*, 15 iul. 1747.

Species huius causae repetenda est ex folio Congregationis habitae die 6 superioris mensis maii. [3] Cum vero Canonicus Stapff iura sua in illa Congregatione non proposuerit, petiit, et ut par erat, obtinuit audiri; et nunc expendendum erit:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 16, p. 53].

[1] Cf. N. 3594.
[2] Cf. N. 3590.
[3] Cf. N. 3592.

3595.

S. C. C., *Auximana*, 2 sept. 1747.

Dedimus causae huius speciem rationesque omnes in folio Congregationis habitae die 6 maii. Proponi equidem non potuit ea die, sed proposita die 20 eiusdem mensis, Eminentissimi Patres responderunt: *Episcopo pro meliori informatione, audito Parocho.* [1] Id factum est, et causa nunc iterum proponitur, ut idem dubium definiatur.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 16, p. 64].

3596.

S. C. C., *Embricen.*, 23 sept. 1747.

Speciem causae huius repetere poterunt Amplissimi Patres ex folio Congregationis habite die 20 novembris anni 1745. [3] Rescripserunt ea die Eminentissimi Patres: *Dilata, non retardata interim per Sacellanum applicatione Missarum pro populo diebus festis, et ad mentem.* Mens autem cum ea fuerit, ut in nova causae propositione quaestio diligenter ageretur, an Canonicatus, de quo agitur, quem una cum Sacellanatu habet Henricus Ignatius Oester, Capitularis sit, vel nudi honoris et nominis, utque rogaretur Eminentissimus Mechliniae Archiepiscopus, ut hac de re Amplissimos Patres certiores redderet, hisce omnibus nunc impletis causa proponitur, cuius quatuor capita sunt expedienda.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative.

Ad II. Negative.

Ad III. Affirmative ad primam partem, et negative ad secundam.

Ad IV. Affirmative. [4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 16, p. 69].

3597.

S. C. C., *Viterbien.*, 2 dec. 1747.

Descripta fuit haec causa in folio Congregationis diei 12 augusti 1741, [5] verum tunc resolutio capi non potuit; die 15 decembris 1742 [6] sex priora dubia definita fuerunt, septima vero responsum accepit: *Dilata.*

[1] Cf. N. 3591.
[2] Cf. N. 3648.
[3] Cf. N. 3576.
[4] Cf. N. 3739.
[5] Cf. N. 3522.
[6] Cf. N. 3544.

Proponitur nunc itaque idem 7. dubium, ut ab Eminentissimis Patribus definiatur.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post Reges. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 16, p. 81].

3598.

S. C. C., *Ariminen.*, 2 et 16 dec. 1747.

Indicta ab Episcopo Ariminensi visitatione Monasterio et Monialibus S. Sebastiani Civitatis Arimini viventibus instituto Canonicorum Regularium Lateranensium, controversia orta est inter Episcopum et Abbatem ac Canonicos Regulares Monasterii S. Martini eiusdem Civitatis. Omnia autem huius controversiae capita numero tredecim hic subiicimus, ut ab Emis Patribus definiantur:

1. *An Episcopus Ariminen. visitaturus clausuram RR. Monialium Monasterii S. Sebastiani Civitatis Arimini Canonicis Regularibus subiecti, possit ipsas cogere ad subeundum onus visitationis personalis ad crates collocutorii circa ea, quae pertinent ad clausuram in casu?*

2. *An Episcopus in concernentibus clausurae custodiam possit visitare nedum crates et moenia exteriora Monasterii praedictarum Monialium, sed etiam chorum interiorem, dormitoria, cellas omnes inferiores et superiores, aliaque loca in casu?*

3. *An, et quando puniendae sint Moniales vel alii resistentes dictae visitationi aut eam impedientes in casu?*

4. *An Episcopus eiusdem Monasterii clausuram visitaturus possit ingredi stola indutus?*

5. *An teneantur Episcopo, ut supra, visitanti stratum cum pulvinari parare in ecclesia interiori et exteriori in casu?*

6. *An, et a quibus Episcopo accedenti pro eadem visitatione debeantur in ingressu et egressu ab ecclesia honorificentiae et praeeminentiae, actus reverentiales et associatio in casu?*

7. *An Episcopus possit solus cum suis Convisitatoribus ingredi et visitare clausuram dictarum Monialium absque interventu P. Abbatis et Confessarii earumdem, sive aliorum Regularium eiusdem Ordinis in casu?*

8. *An idem Episcopus possit exigere rationem administrationis bonorum praedictarum Monialium ad formam Bullae san. mem. Gregorii XV incipien.* Inscrutabili, [2] *non obstante praetenso eius non usu; et an pro huiusmodi effectu debeant asportari libri administrationis aliaeque scripturae pro rationum revisione necessariae ad eius palatium episcopale, vel potius computa revideri debeant ad crates Monasterii in casu?* Et quatenus affirmative:

9. *An in eadem redditione rationis intervenire debeant Abbas dicti Monasterii aliique Regulares eius Ordinis in casu?*

[1] Cf. N. 3599.
[2] Cf. N. 199.

10. *An praedictis Canonicis Regularibus in illorum Comitiis aut Capitulis liceat ultra Confessarium ordinarium deputare alium Vice-Confessarium ad annum vel ad aliud certum tempus pro administrando Poenitentiae Sacramento eisdem Monialibus, quoties ob absentiam vel infirmitatem Confessarii ordinarii vel aliam iustam causam expedire videatur in casu?*

11. *An huiusmodi Vice-Confessarius debeat pro qualibet vice intra tempus suae deputationis occurrente approbari ab Episcopo, vel potius sufficiat eum semel ab initio approbari in casu?*

12. *An idem Vice-Confessarius possit etiam ab Abbate aut ab eorumdem Canonicorum Regularium Capitulis deputari in Confessarium extraordinarium praedictarum Monialium ad formam Sac. Concilii Trident., Sess. 25, cap. 10, de regul.?*

13. *An pro exercendo munere Confessarii extraordinarii sufficiat pariter quempiam idoneum a Superioribus Regularibus deputari, et ab Episcopo approbari semel per annum, vel potius requiratur approbatio Episcopi pro qualibet vice infra annum occurrente in casu?*

Die 2 decembris 1747 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 16 decembris 1747 Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post Reges.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 16, p. 85, 88].

3599.

S. C. C., *Viterbien.*, 13 ian. 1748.

Ultimo agebatur de hac causa die 2 decembris 1747.[2] Cum tamen tunc resolutio septimi dubii differri debuerit, Eminentissimi Patres, consulto folio illius Congregationis, decernere poterunt.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, exceptis provisis apostolicis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 17, p. 4].

3600.

S. C. C., *Ariminen.*, 27 ian. 1748.

Proposita fuit haec causa ac dilata in Congregationibus die 2 et 16 decembris anni proxime praeteriti.[3] Iterum igitur proposita:

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative, et amplius.

Ad 2. Affirmative.

Ad 3. Affirmative congruis iuris remediis.

Ad 4. et 5. Affirmative.

[1] Cf. N. 3600.
[2] Cf. N. 3597.
[3] Cf. N. 3598.

Ad 6. Affirmative quoad Confessarium, Officiales, aliosque Ministros Monasterii.

Ad 7. Affirmative.

Ad 8. Affirmative ad primam et secundam partem, negative ad tertiam.

Ad 9. Affirmative, et quatenus Abbas opportune monitus non comparuerit sive per se, sive per alium Regularem, revisionem fieri posse a solo Episcopo.

Ad 10. et 11. Affirmative cum approbatione Episcopi, ac certiorato Episcopo in casu impedimenti, et cum eiusdem licentia.

Ad 12. Negative.

Ad 13. Negative ad primam partem, et affirmative ad secundam, et amplius in omnibus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 17, p. 5].

3601.

S. C. C., *Ianuen.*, 27 apr., 22 iun., 13 iul. 1748.

Relicta Parochiali ecclesia S. Ioannis de Quarto, in qua eorum Sodalitium nuncupatum *Mortis et Orationis* fuerat erectum, ad Monasterium Monachorum D. Hieronymi Congregationis Olivetanae eiusdem Oppidi paucis abhinc annis sese sodales contulerunt, et tum ipsi, tum Monachi, qui eorum curam susceperant, plura sibi arrogarunt, quae Parochus putat sua laedere iura. Contendunt enim sodales, posse eorum Cappellanos stolam deferre, dum per Oppidum intra Parochiae fines pompae seu processiones ducuntur, stipemque pro pauperibus extra Monasterium colligere, de qua rationem Parocho, ut ante solebant, reddere recusant.

De his questus est Io. Ambrosius Seminius ecclesiae Parochialis Rector in precibus, quas obtulit amplissimo Ordini. Auditus Archiepiscopus secundum Parochum respondit, et perpensis iuribus hinc inde adductis, censet stolae usum competere non posse Cappellanis Sodalitii extra Monasterium; negat etiam Archiepiscopus, posse sodales stipem cogere pro pauperibus extra Monasterium, nisi prius impetrata venia, uti cautum est cap. 28 Synod. Cardinal. Duratii, ex cuius dispositione teneatur etiam rationem reddere Parocho. Videant igitur Amplissimi Patres, qua iuris ratione, quae sequuntur dubia expediri debeant:

1. *An Rectores seu Cappellani Confraternitatis Mortis et Orationis de Quarto sive saeculares sive regulares, possint stolam deferre extra Monasterium in districtu Parochiae, tam in processionibus funerum, quam in aliis, praesertim praesente Parocho?*

2. *An dicta Confraternitas possit eleemosynas extra dictum Monasterium quaeritare?* Et quatenus affirmative de licentia Archiepiscopi:

3. *An teneatur de recta administratione Parocho rationem reddere?*

Die 27 aprilis 1748 Sacra, etc. respondit: Dilata ad secundam.

Die 22 iunii 1748 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 13 iulii 1748 Sacra, etc. respondit ad 1. Posse in associatione cadaverum iuxta institutum tantum, etiam praesente Parocho.

Ad 2. Affirmative de licentia Archiepiscopi.
Ad 3. Negative, et amplius.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 17, p. 36, 45, 53].

3602.

S. C. C., *Pientina*, 14 sept. 1748.

Disputatio huius causae est, an Praepositus Pierius in Cathedrali Pientina Parochus teneatur inter Sacrum agendum ad Evangelii explicationem, seu potius id incumbat Episcopo. Urget Praepositus sacrorum canonum apertissimam dispositionem, qua cautum est, ut Episcopus *per seipsum* munus hoc explere teneatur, ideoque non posse Parochos Cathedralium poena suspensionis a divinis compelli, ut id agant festis diebus, quibus Episcopus in Cathedrali praesens esse debet. Hac ratione renuit semper obtemperare Pierius.

Hac de re questus est Promotor fiscalis in hoc Sacro Tribunali. Non inficiatur Episcopus hoc sibi munus incumbere, at cum gravioribus curis distentus, quibus pastorale officium carere non solet, praedicationem *per seipsum* explere non potest, teneri Parochum putat, ne desit, qui Sacrum Evangelium explicet. Haec quaestio est definienda. Dubium est:

An Parochus in Ecclesia Cathedrali Pientina teneatur diebus festivis in actu celebrationis Missae Parochialis ad Evangelii explicationem in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 17, p. 85].

3603.

S. C. C., *Mexicana*, 25 ian. 1749.

Saepius in Regnis Indiarum Occidentalium in dubium revocata fuit ratio et modus exequendi erectiones Beneficiorum et Cappellaniarum, quae a piis fundatoribus ita fuerunt relictae, ut primum a Clericis saecularibus retinerentur, quoad viverent, morte vero ab iis obita, ad Regulares eorumque Monasteria spectarent. Dubitatum enim fuit, an conditione obitus adventa, possent Regulares per seipsos, non per Sacerdotes saeculares Sacrorum onera implere, seu potius possent quidem Regulares ius nominandi et praesentandi ad Beneficia et Cappellanias acquirere, Sacra vero non per seipsos, sed per Sacerdotes saeculares agere tenerentur. Causam disputationi huic praebuit testamentaria dispositio Bartholomaei Martin, qui anno 1688 in Civitate S. Iacobi de Queretaro Mexicanae Dioecesis iussit, ut ex suis bonis erigeretur Cappellania cum dote Petiarum auri 1100, datoque onere faciendi Sacra ab executoribus testamentariis designanda; ius vero patronatus primo reservavit gratia Gregorii Rodrigues dato et nominato Cappellano eius filio, ut hoc titulo Cappellaniae Sacris Ordinibus insigniri posset, et interim

Sacra fierent a PP. Carmelitis Discalceatis; hoc vero Cappellano defuncto, iuspatronatus reliquit iisdem Patribus Carmelitis.

Haec dispositio in dubium revocata fuit, et Vicarius Generalis Mexicanus Cappellaniam erexit quidem favore Gregorii Rodrigues et reservavit iuspatronatus favore Patrum Carmelitarum, sed eos exclusos voluit a Sacris agendis, quae post obitum Cappellani agi voluit a Sacerdote saeculari. Re delata ad hoc Sacrum Tribunal die 16 maii 1699, propositum fuit dubium: *An ad Conventum Carmelitarum Discalceatorum spectet non solum patronatus dictae Cappellaniae, sed etiam celebratio Missarum eiusdem Cappellaniae, vel potius dictus Conventus iuxta decretum Episcopi teneatur nominare ad illarum celebrationem Sacerdotem saecularem?* Responditque Sacrum Tribunal: *Affirmative quoad primam, et negative quoad secundam partem.*

Post hoc decretum alii evenerunt casus in Regnis Indiarum, in quibus, cum Episcopi renuerent exequi defunctorum voluntates cum successione Regularium post defunctos Cappellanos saeculares, nec facile sit in tanta mundi illius a nostro distantia ad Sanctam Sedem venire, iidem Patres Carmelitae anno 1713 curarunt, ut novum Sacro huic Tribunali dubium proponeretur. Die itaque 8 iulii eiusdem anni Sacra haec Congregatio non solum confirmavit decretum anni 1699, sed etiam ad huiusmodi controversias praecidendas rescripsit: *Dandum, et servandum esse praefatum decretum in Mexicana sub die 16 mensis maii anni 1699. proindeque iniungendum, prout praeteriti decreti tenore iniungit Ordinariis locorum, quatenus idem decretum, dummodo Cappellaniae de quibus agitur, sint erectae iisdem conditionibus, prout exponitur, debitae executioni demandent.*

Cum nuper in Civitate Mexici obierit Sebastianus Ariburu Arechaga, qui testamento suo iussit, ut erigeretur Cappellania cum dote Petiarum 4000, et ob id eae pecuniae traderentur P. Praesidi Patrum Eremitarum S. Augustini Hospitii S. Thomae de Villanova extra moenia Civitatis Mexici, qui eas novaret et investiret in bonis immobilibus, ex quorum redditu Antonius de Horbegozo posset studiis operam dare, ut Sacerdos fieret et Cappellanus esset, et post obitum huius primi Cappellani, succederent in eadem Cappellania Patres dicti Hospitii: Petrus Franciscus de Escherraria, executor testamentarius Sebastiani, tradidit P. Praesidi ex bonis haereditariis defuncti Petias 4000, quas P. Praeses investivit pro dote Cappellaniae, inde idem exequutor petiit a Francisco Rodrigues, Iudice Ordinario et Visitatore testamentorum, Cappellaniarum et Piorum operum in Mexicana Dioecesi vel facultatem erigendi eamdem Cappellaniam ecclesiasticam cum successione PP. Eremitarum post obitum primi Cappellani, vel facultatem erigendi Cappellaniam laicalem, seu instituendi simplex legatum pium cum onere Sacrorum, ut post obitum Cappellani ad eosdem Patres Eremitas posset devolvi. Iudex tulit decretum die 2 octobris 1747, quo iussit, ut in termino sex dierum procederetur ad erectionem Cappellaniae ecclesiasticae in titulum collativae adiudicandae, prout illam adiudicavit Antonio de Horbegozo primo Cappellano a testatore nominato, et post eius obitum perpetuo exclusos declaravit ab eadem Cappellania eosdem Patres Hospitii, et iuspatronatus eiusdem devolutum ad mensam Archiepiscopalem Mexicanam. Exequutor

testamentarius et P. Praeses appellarunt ab hoc decreto ad Iudicem Delegatum Apostolicum in Civitate Angelopolitana, qui decretum latum a Iudice Civitatis Mexici confirmavit, extra illam decreti partem, qua Patres Hospitii excludebantur a successione in eadem Cappellania post obitum primi Cappellani, nam quoad hanc praefixit Exequutori testamentario et P. Praesidi terminum duorum annorum ad hanc Sac. Congregationem adeundam, impetrandamque specificam et clariorem declarationem decretorum anni 1699 et 1713.

Quia vero Regulares omnes interest, ne ab eiusmodi Cappellaniis excludantur, ideo non solum Exequutor testamentarius et P. Praeses Hospitii Eremitarum, sed caeteri alii Ordines Religiosi, qui in Regnis et Provinciis sunt, trium, quae sequuntur, dubiorum definitionem ab Eminentissimis Patribus expectant:

I. *An Beneficia et Cappellaniae ecclesiasticae sub ea lege per pios testatores ordinatae, ut ad eas primo admittantur Clerici saeculares ad titulum Cappellaniarum huiusmodi ad Sacros Ordines promovendi, et deinde succedant Regulares, sic ad eosdem Regulares transire debeant, ut Cappellanis primo nominatis decedentibus, vel alia quacumque causa Cappellanias huiusmodi non consequentibus, possint per seipsos, non autem per Sacerdotes saeculares ab eis praesentatos et a locorum Ordinariis instituendos, Missas celebrare, aliaque onera adimplere, administrare illarum bona, omnesque fructus percipere, proindeque standum sit in decisis in Mexicana, 16 maii 1699 et 8 iulii 1713 in casu?*

II. *An piis testatoribus mandantibus erectiones Beneficiorum et Cappellaniarum sub praeexpressis conditionibus quod nimirum, primo sint Clericorum et Sacerdotum saecularium et deinde Regularium, Archiepiscopi, Episcopi, aliique locorum Ordinarii et Iudices visitationis testamentorum, piarum dispositionum, ad quos quomodocumque spectat ius approbationis, teneantur omnino approbare huiusmodi erectiones, ita ut impedire nequeant, quominus Regulares per seipsos Missas celebrent, suppleant onera, bona administrent, fructusque percipiant in casu?*

III. *An Cappellania relicta a quondam Sebastiano de Ariburu Arechaga, erigenda sit cum conditione, quod post obitum Antonii de Horbegozo primi Cappellani nominati, transeat ad Patres Eremitarum S. Augustini S. Thomae de Villanova, qui, nulla facta praesentatione Presbyteri saecularis, possint per seipsos Missas celebrare, aliaque implere onera, administrare bona, et fructus percipere ad formam testamentariae dispositionis dicti Sebastiani de Ariburu in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative in omnibus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 18, p. 2-4].

3604.

S. C. C., *Viterbien.*, 1 et 22 mart. 1749.

In antiqua Viterbii Civitate duae priscis temporibus erant ecclesiae baptismales sitae in duobus angulis Civitatis, quae cum essent inter se longe dissitae, graviori erant incommodo Civibus illis, qui in tertio Civitatis angulo habitabant, cum infantes ad unam vel alteram deferre tenerentur, ut sacris undis regenerarentur. Io. Baptista Almadianus Viterbiensis et Familiaris Leonis X, preces obtulit Principi providentissimo, ut in ecclesia S. Ioannis Baptistae, quam tenebant PP. Carmelitae, quaeque sita erat in tertio Civitatis angulo, fons baptismalis erigeretur. Annuit Optimus Princeps, et anno 1517 facultatem concessit fontem baptismalem in ecclesia extruendi, et *per quoscumque idoneos Sacerdotes catholicos saeculares aut cuiusvis Ordinis Regulares in dicta ecclesia S. Ioannis seu apud illam pro tempore degentes baptizandi, ac Sacramentum Baptismatis ministrandi.*

Post hanc Leonis providentiam aliae duae Parochiales ecclesiae in eodem angulo Civitatis sitae in baptismales erectae fuerunt. Prima fuit Parochialis S. Angeli de Spata anno 1586; altera fuit Parochialis et Collegiata SS. Faustini et Iovitae anno 1603; et post has erectiones parochiani harum duarum Parochialium infantes detulerunt regenerandos ad has ecclesias. Plurimi tamen adhuc infantes deferunt ad ecclesiam Carmelitarum S. Ioannis Baptistae; ideoque Prior et Parochus S. Lucae et Canonicus Curatus Ecclesiae Collegiatae SS. Faustini et Iovitae, quae Parochiales his temporibus unitae sunt, videntes hoc vergere in detrimentum spirituale parochianorum, quia neque ipsi suas oves, earumque numerum, neque oves possunt Pastores suos cognoscere: postularunt a Sacratissimo Principe Nostro, ut his incommodis prospiciens, iuberet, ne extra propriam Parochiam infantes deferrentur ad fontem baptismalem in ecclesia Carmelitarum. Data fuit huius postulationis cognitio Amplissimis Patribus, a quibus auditus fuit defunctus, qui tunc Ecclesiae Viterbiensi praeerat, Episcopus. Carmelitae coram eodem Episcopo consuetudinem proponebant et titulum ediderunt privilegii Leonis X. Respondit Episcopus contra Carmelitas, quia dudum cessaverit causa privilegii, erectis in eodem angulo Civitatis aliis duabus Parochialibus ecclesiis in Baptismales. Censuit tamen, impetrandam esse oris aperitionem.

Ad omnem itaque amovendam ambiguitatem Prior et Canonicus Curatus novas obtulerunt preces hac de re Sacratissimo Principi, qui rem delegavit Sacro Tribunali cum omnibus facultatibus. Causa nunc itaque proponitur, et Prior ac Canonicus Curatus neque consuetudinem, neque privilegium spectandum esse disputant; non consuetudinem, quam hac in re non esse spectandam docuit Sacrum Tribunal in celebri *Fabrianen.*, 14 novembris 1733;[1] non privilegium, quia ipso iure cessare debuit cessata dudum causa, ob quam concessum fuit, ut est in cap. *Suggestum, de decimis*, et ideo revocandum sit ab Amplissimis Patribus. Nihil hactenus a Carmelitis habuimus. Unum est causae caput:

An omnes infantes, qui nascuntur in Parochialibus unitis S. Lucae et SS. Faustini et Iovitae sint baptizandi in Ecclesia Collegiata dictorum SS. Faustini et Iovitae, seu potius possint cumulative baptizari tam in dicta Ecclesia, quam in alia S. Ioannis in casu?

Die 1 martii 1749: Non proposita.

[1] Cf. N. 3410.

Die 22 martii 1749 *Sacra, etc. respondit: Negative ad primam partem; affirmative ad secundam.*
[Thesaurus Resolutionum, tom. 18, p. 17, 22].

3605.

S. C. C., *Comen.*, 17 maii 1749.

Publicum oratorium Episcopi authoritate anno 1741 Lovenni prope suas aedes eleganti forma construxit et perpetua auxit Cappellania Comes Io. Baptista Bolza Patricius Comensis. In hoc oratorio actae semper fuerunt ecclesiasticae illae functiones, quae iura parochialia non tangunt. Ut tamen absque ulla cum Parochis controversia in futurum agi possent a Cappellano, Comes Bolza preces obtulit Amplissimo huic Ordini. Auditus de his postulationibus Episcopus censuit Parocho ius non esse prohibendi exercitium functionum, quae sunt simpliciter ecclesiasticae, certum tamen praefiniri posse tempus, quo festis diebus Sacra fierent in oratorio, ne populus a Parochiali retractus Parochum de fide disserentem audire negligeret. Causa nunc proponitur:

2. An Ven. Sacramentum exponi possit in dicta ecclesia, sola impetrata licentia Episcopi, et independenter ab eodem Parocho:

4. An independenter a Parocho extra tempus paschale administrari possit in eadem ecclesia Ven. Eucharistiae Sacramentum?

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 2. Affirmative.

Ad 4. Negative, praeterquam in actu celebrationis Missarum.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 18, p. 44].

3606.

S. C. C., *Asculana*, 5 iul. 1749.

Erecto Seminario ab Episcopo Asculano, cum illius redditus tenues sint, et vix ad ducatos biscentum perveniant, non obstante taxa Beneficiorum Locorumque piorum, atque unione simplicium Beneficiorum, quae hactenus vacarunt, censuit Episcopus Patres Minores Conventuales et Patres Eremitas Ordinis Divi Augustini, qui Monasteria habent, quorum redditus excedunt ducatos annuos septingentos, et septem aut octo in familia numerant personas, cogi posse, ut in causam Seminarii contribuerent. In irritum cessis urbanis omnibus officiis, res ad iudicium Amplissimorum Patrum venit. Officiales Seminarii adigendos esse ad contributionem Patres Conventuales et Eremitas contendunt, quia licet Tridentini dispositione [1] ab hac contributione *Mendicantes* expresse excipiantur, id tamen accipiendum sit pro modo reddituum, qui necessarii sunt, habita ratione alimentorum, fabricae et similium; ubi vero redditus excedant, teneri *Mendicantes* ad contributionem substinent. Ab his Regularibus nihil hactenus habuimus. Dubium autem, de quo disputatur, est:

An Patres S. Augustini Civitatis Asculi in Apulia et Minores Conventuales S. Francisci teneantur ad contributionem favore Ven. Seminarii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 18, p. 59].

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 18.

3607.

S. C. C., *Milevitana*, 20 dec. 1749.

Pia mulier Theresia de Bono Canonicatum Poenitentiarium in Collegiata Ecclesia, quae in insula Gaulos est, anno 1737 bonis suis fundavit ea lege, ut qui Canonicus Poenitentiarius nominaretur, actu esset Sacerdos et Doctor Sacrae Theologiae aut Iuris Canonici. Sed haec Canonicatus Poenitentiarii fundatio excitavit Canonicum Poenitentiarium Cathedralis Ecclesiae Melevitanae, qui iuribus suis aliquid detractum iri reputans erectione huius Canonicatus, adiit hoc Sacrum Tribunal, dicens erectionem Canonicatus Poenitentiarii locum dumtaxat habere in Ecclesiis Cathedralibus, non in Collegiatis. Auditus Episcopus contra Canonicum Poenitentiarium Cathedralis respondit.

Nunc igitur causa proponitur. Quae a Canonico Poenitentiario Cathedralis Ecclesiae ex dispositione Sac. Concilii obiiciebantur, in aequivoco versantur: locus enim ille est, ubi Episcopus velit in Collegiata Ecclesia Praebenda primo vacatura iuxta Tridentini decretum [1] Canonicatum Poenitentiarium erigere; longe secus est in casu nostro, in quo non Episcopus Praebenda primo vacatura, sed pia mulier bonis suis Canonicatum Poenitentiarium fundavit, scitum namque perspectumque omnibus est, posse fundatores eas leges adiicere, quas velint, etiam iuri adversas, dummodo turpes et bonis moribus non sint contrariae. Dubium est:

An erectio Canonicatus substineatur in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 18, p. 111].

3608.

S. C. C., *Liparen.*, 9 maii, 6 iun. 1750.

Testamento iussit Bartholomaeus Russius Liparensis, ut post obitum aedes suae in Hospitale verterentur. Commissarios atque Exequutores et Administratores huius pii operis elegit, iisque facultatem dedit alios successive nominandi, voluitque, *che non siino tenuti detti miei fideicommissari dar conto a niuna persona di quello amministreranno etiam de negligentiis commissis et male administratis, o per altra cosa quomodocumque et qualitercumque,*

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 8.

etiam che sarebbono richiesti a dar conto dal medesimo Prelato. Morte obita a testatore, factum fuit Hospitale, nulla, ut dicitur, authoritate Episcopi interveniente, sine altari, sine cappella, sine aere tinnulo, sine beneficio immunitatis. Hoc Hospitale numquam ab Episcopis visitatum fuit, numquam Episcopi ab Administratoribus rationes exegerunt.

Qui tamen nunc Ecclesiae illi praeest Episcopus et Hospitale visitare voluit, et rationes ab Administratoribus vult exigere. Obstiterunt illi, et re ad hoc Sacrum Tribunal delata, auditus fuit Episcopus; et nunc causa proponitur, disputantibus Exequutoribus testamentariis atque Administratoribus Hospitalis, non posse Episcopum rationes administrationis exigere, quia in ipso limine fundationis Episcopus expresse excludatur, quae una limitatio est ex duabus, quae communiter dari solent dispositioni Tridentini Sess. 22, *de ref.*, cap. 9, ut in *Derthusen.*, 27 maii 1634. [1] Visitationi etiam locum non esse disputant iidem Exequutores testamentarii, quia res sit de Opere pio mere laico, neque ecclesiastica immunitate potiatur. Adduntque demum factum negativum omnium retro Episcoporum, qui Hospitale numquam visitarunt, et numquam rationes ab Administratoribus exegerunt. Duo sunt causae capita:

1. *An Hospitale S. Bartholomaei Liparen. sit omnino exemptum a visitatione Episcopi?* Et quatenus affirmative:

2. *An acta facta a Curia Episcopali Liparensi super visitatione dicti Hospitalis sint delenda?*

Die 9 maii 1750: Non proposita.

Die 6 iunii 1750 Sacra, etc. respondit ad 1. Hospitale non esse exemptum a iurisdictione Episcopi quoad redditionem rationis.

Ad 2. Provisum in primo. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 19, p. 29, 35].

3609.

S. C. C., *Nolana*, 20 iun. 1750.

Archipresbyteralem et Parochialem ecclesiam S. Petri ad Scafatum, quae *Nullius Dioecesis* est, omnes retroactis temporibus visitarunt Nolani Episcopi. Aegre tamen id ferre nunc coepit Thomas Antonius Cortone Archipresbyter et Parochus illius ecclesiae, quia, ut ait Episcopus, in visitatione anni 1748 correptus fuerit, quod Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum ea, qua decebat, observatione non retineret. Visitatores itaque ab Episcopo iustis ex causis impedito delegatos repulit sequenti anno 1749, Sacramque visitationem fieri prohibuit. Excommunicarunt illum Visitatores eique vetarunt, ne deinceps auderet mitra, baculo, cruce, throno aliisque episcopalibus insigniis uti, populo sive in ecclesia sive in Oppido benedicere, Confessarios approbare, facultatem dare concionandi, publicare indulgentias, litteras di-

[1] Cf. N. 2560.
[2] Cf. N. 3610.

missoriales dare ad Episcopos, aliaque agere, quae vel Episcopi dignitatem, vel iura eorum, qui territoria separata habent, solum respiciunt.

Excommunicatione tamen et inhibitione spreta non solum Sacra egit, sed Visitatores serram reciprocando, uti reos turbatae violataeque iurisdictionis excommunicavit. Certiores de his fecit Amplissimos Patres Nolanus Episcopus, et rogatus fuit Emus Neapolitanus Archiepiscopus, ut audito Parocho, animi sui sententiam aperiret. Preces Archipresbyter et Parochus obtulit, quibus petebat absolvi saltem cum reincidentia; rescriptumque fuit ut expectarentur literae Emi Archiepiscopi. Venerunt autem plenae iuris doctrina, quibus Episcopi Nolani et Archipresbyteri rationes diligentissime exposuit.

Causa nunc proponitur. Dubia sunt:

1. *An Episcopus Nolanus sive per se, sive eo impedito per Convisitatores sit manutenendus in possessione visitandi Parochum et ecclesiam Parochialem Terrae S. Petri ad Scafatum in casu?* Et quatenus affirmative:

2. *An substineatur excommunicatio a Convisitatoribus Episcopi Nolani fulminata contra Parochum Thomam Antonium de Cortone in casu?* Et quatenus affirmative:

3. *An dictus Parochus incurrerit irregularitatem in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1., 2. et 3. Affirmative. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 19, p. 43].

3610.

S. C. C., *Liparen.*, 11 iul. 1750.

Non placuit Administratoribus Hospitalis resolutio huius causae die 6 iunii praeteriti data, [2] ideoque nunc dubium proponitur:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 19, p. 49].

3611.

S. C. C., *Burgi S. Domnini seu Cremonen.*, 1 aug. 1750.

Postquam Franciscus Zappieri natus in Oppido Monticellorum Dioeceseos Burgi S. Domnini Clericali militiae adscriptus fuerat ab Episcopo Burgensi non servatis iis, quae constituta fuerunt in ultimo Lateranensi Concilio, tit. 3, cap. 2, rogavit Episcopum, ut non solum minores Ordines ei conferret, sed, ut praevia dispensatione apostolica ad Sacros etiam Ordines eum promoveret. Negavit Episcopus, nisi Franciscus sese in Burgense Seminarium reciperet, Ordines collaturum. Discessit Franciscus e Dioecesi Bur-

[1] Cf. N. 3615, 3618, 3620.
[2] Cf. N. 3608.

gensi, petiit Cremonam, ubi praesentatus fuit ad Beneficium de iure patro-
natus, iterumque rogavit Episcopum Burgensem, ut literis testimonialibus
de sua idoneitate ad assequenda Beneficia testificationem faceret. Desiderio
Francisci obsequens Episcopus testimoniales dedit, quibus dixit Fran-
ciscum *nullo crimine in Curia Burgensi esse irretitum, proindeque habilem*
idoneumque ad assequendum Beneficium simplex personale non requirens resi-
dentiam, addidit autem: *declarantes tamen, quatenus dictus Clericus Zap-*
pieri velit ad Ordines promoveri, nolle nos praesentes nostras literas in
aliquo ei suffragari quoad huiusmodi promotionem. Hisce literis testimo-
nialibus acceptis, Franciscus Beneficium obtinuit eiusque possessionem
nactus est.

Post haec Franciscus, praestito sacramento, domicilium elegit in Civitate
Cremonae, et qui tunc Cremonensi Ecclesiae praeerat Episcopus Alexander
Litta, datis literis, rogavit Burgensem Episcopum, ut literas testimoniales
iuxta cognitissimam constitutionem Innocentianam, cuius initium est *Spe-*
culatores, [1] Francisco concederet. Excusavit sese de his literis testimonialibus
Episcopus Burgensis plures referens causas, ob quas eas literas dare non
posset. Ursit novis literis Episcopus Cremonensis, sed cum nihil profice-
ret, audito voto Syndici et Promotoris fiscalis suae Curiae, mense Octobri
anni 1748 minores Ordines Francisco contulit. Literas inde testimoniales
eidem Francisco concessit, ut a quocumque Episcopo ad Sacros Ordines
promoveri posset; quod factum fuit, ita ut Cremonam reversus Franciscus
primum Sacrum egit. Ut parentes reviseret, Terram Monticellorum, quae
quinto lapide a Cremona distat, reversus est Franciscus, ibique etiam Sacra
egit; quod ut rescivit Episcopus Burgensis, ei denunciavit, ut a Sacris agen-
dis abstineret, cui tamen denunciationi Franciscus non obtemperavit Sacra
agens in privata cappella Cappuccinorum; mox Cremonam repetens publice
Sacra egit atque agit, et Sacro huic Tribunali de irregularitate sibi denun-
ciata querelas proposuit.

Auditi fuerunt et Burgensis et Cremonensis Episcopi; et nunc disputat
Promotor fiscalis Burgensis Franciscum promotum fuisse sine literis testi-
monialibus sui Episcopi ita, ut illegitima fuerit eiusdem ordinatio: scitum
namque omnibus esse, nullum Clericum ab alieno Episcopo ad Ordines
promoveri posse, nisi vel dimissorialibus vel testimonialibus Episcopi sui
literis acceptis. Quidquid enim sit de ordinatione laicorum, in quibus
nullam adhuc Episcopi iurisdictionem adepti sunt,et de quibus Sacrorum
Conciliorum canones et decreta non agunt, Clerici, qui semel uni Episcopo
sese addixerunt, nequeunt ab altero Episcopo caeteris Ordinibus honestari.
Neque ex literis testimonialibus Francisco concessis ab Episcopo Burgensi
impletam dici posse formam constitutionis Innocentianae, cum nihil in
iis fuerit de aetate, de natalibus et moribus ordinandi, cum expressam
habuerint declarationem inefficaciae earum literarum ad effectum promo-
tionis. Quodsi de illegitima Francisci ordinatione constat, constare etiam
debeat de irregularitate eiusdem, ut statutum est in eadem Innocentiana

[1] Cf. N. 258.

constitutione, praesertim cum non obstante denunciatione, ut a Sacris
parceret, Sacra tamen Franciscus agere voluerit. Duo sunt causae capita:

1. *An constet de legitima ordinatione, ita ut non inciderit in poenas Bullae Speculatores?* Et quatenus affirmative:

2. *An constet de irregularitate in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Negative ad primam partem, et incidisse.*

Ad 2. *Affirmative, et amplius.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 19, p. 61-63].

3612.

S. C. C., *Nepesina*, 12 sept., 21 nov. 1750.

Ut ad Sacros Ordines ascendere posset Petrus Guidi, qui patrimonio carebat, sodales *Sancti Ioannis Decollati* Nepetis, quorum ecclesiae erat aedituus, Cappellaniam illi tribuerunt, facta eidem potestate illam assignandi in sacrum patrimonium. Capitulum quoque Cathedralis Ecclesiae, cui incumbit onus agendi annua Sacra centum ob redditus Conventus S. Mariae Mazzani, eumdem Petrum nominavit, ut Sacra haec ageret et ad Sacros Ordines promoveretur, adiecta lege, ut *in omnibus anni festivitatibus et in quibuscumque functionibus Ecclesiae inservire teneretur aliorum Beneficiatorum instar, et ultimam celebraret Missam in omnibus anni festivitatibus, eademque assignatione tamdiu potiretur, quamdiu non esset congrue aliunde provisus, atque accedente Reverendissimi Episcopi consensu:* et assignatis pro hac Cappellania annuis scut. 10. Denique Philippus Cerbellius assignavit eidem Petro annua scut. 9. 20; atque ita compositis rebus, postulavit Petrus ab Episcopo Nepesino, ut titulo patrimonii ad Sacros Ordines admitteretur; edidit in actis instrumenta collationis Cappellaniae S. Ioannis Decollati, alterius S. Mariae Mazzani et assignationis annuae factae a Cerbellio. Proposita fuerunt edicta, ac denique ab Episcopo pronunciatum fuit: *Constare de sufficienti congrua ad formam taxae synodalis, et supradictum Clericum ad Sacrum Subdiaconatus Ordinem ad titulum supradictum Cappellaniarum cum supplemento patrimonii posse promoveri.* Sacerdos factus Petrus Guidi onera utriusque Cappellaniae implevit, donec anno 1738 a Capitulo Cathedralis Ecclesiae aedituus electus fuit et passus est, ut Sacra illa centum a Canonicis agerentur. Cum vero finito aeditui munere vellet eadem Sacra centum Cappellaniae S. Mariae Mazzani per seipsum agere, repulsus fuit a Capitulo, quod censuit, nullam fuisse Cappellaniae illius collationem. Adito igitur Episcopo, consilium hic dedit Capitulo, uti censet Guidius, ut Sacro huic Tribunali Canonicorum nomine preces offerrentur, quibus postularent, ut Guidius *cogeretur ad constituendum sibi sufficiens patrimonium.*

Auditus fuit, ut moris est, Episcopus, qui respondit illicitam fuisse Guidi
Ordinationem, et compellendum esse, ut patrimonium sibi constitueret, ne
suspensus esset. Rescriptum fuit libello Canonicorum: *Episcopo, qui*
procedat, prout de iure; et ille pronunciavit, illicitam fuisse Petri Guidi

Ordinationem, eumque incurrisse suspensionem atque irregularitatem, et Canonicos in eorum possessione esse manutenendos. Appellavit Guidius ad Auditorem Camerae, sed data fuit cognitio huius causae Sacro huic Tribunali, et vocatus fuit in ius Promotor fiscalis Curiae Episcopalis Nepesinae et Capitulum. Agitur enim causa a Guidio tum contra Capitulum, cum quo quaestio est, an illud sit manutenendum et conservandum in possessione Cappellaniae S. Mariae Mazzani, vel sit reintegrandus Guidius; tum contra Episcopum, contra quem Guidius contendit legitimam fuisse Ordinationem, neque incurrisse in suspensionem, licet Cappellaniae manuales essent, quae est potissima ratio Episcopi; quodsi constaret de illegitima Ordinatione, contendit Guidius, teneri Episcopum ad alimenta ei praestanda, donec congruum ei Beneficium tradat. Haec sunt causae capita:

I. *An constet de legitima Ordinatione Sacerdotis Petri Guidi?* Et quatenus negative:

II. *An dictus Sacerdos incurrerit in suspensionem aliasque poenas in casu?*

Die 12 septembris 1750: Non proposita.

Die 21 novembris 1750 Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative.

Ad II. Provisum in primo.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 19, p. 90, 94].

3613.

S. C. C., *Conversana*, 13 mart., 24 apr., 8 maii 1751.

Post controversiam iurisdictionis in Oppido Putignani, quae per duo saecula acta est inter Episcopos Conversanos et Sac. Ordinem Hierosolymitanum, alia orta est controversia inter eumdem Episcopum Conversanum et Monasterium ac Sanctimoniales Ordinis Carmelitici eiusdem Oppidi. Cum enim Episcopus Monasterium illud visitare vellet, restitere Moniales restititque P. Commissarius et P. Procurator eiusdem Monasterii. Hinc re post varios casus delata ad cognitionem Sacri huius Tribunalis, controversia omnis collecta fuit in capitibus, quae versantur in materiis celeberrimarum constitutionum *Inscrutabili* [1] et *Superna*. [2] Dubia sunt:

1. *An in Monasterio Monialium Carmelitarum Putignani electio Abbatissae fieri valeat sine praesidentia Episcopi Conversani sive eius Delegati?* Et quatenus affirmative:

2. *An illa aliter facta sine huiusmodi praesidentia, dum Episcopus declaravit iuxta bullam Inscrutabili praesidere velle, sit nulla, ita ut ad novam electionem procedi valeat?*

7. *An Superiori seu Commissario Monasterii sine censurarum incursu licitum sit etiam cum iusta et legitima causa clausuram ingredi absque licentia Episcopi vel eius Delegati?*

8. *An licentiae concessae pro medicis et aliis, qui ex necessitate in clausuram ingrediantur, privative dari debeant a Commissario Monasterii, sive cumulative etiam ab Episcopo?*

[1] Cf. N. 199.
[2] Cf. N. 246.

9. *An huiusmodi licentiae pro medicorum aliorumque ingressu absolute, vel ad limitatum tempus sint concedendae?*

17. *An Provincialis Carmelitarum clausuram visitans ad tramites Alexandrinae constitutionis* [1] *teneatur praeventive Episcopum certiorem reddere de die et hora explendae visitationis, et quomodo huiusmodi certioratio fieri debeat?*

18. *An Episcopo licitum sit in visitanda clausura stolam deferre, eique Moniales teneantur stratum parare, omnesque in ingressu obviam ire?*

19. *An Episcopus toties, quoties expedire putaverit, possit etiam inconsultis Superioribus Regularibus tam clausuram, quam cellas Monialium in concernentibus eamdem clausuram visitare adhuc praecisive tam a suspicione, quod illa violata fuerit, quam a quacumque Superiorum Regularium negligentia?*

20. *An dies et hora explendae visitationis praefatae clausurae ab Episcopo Monialibus ante accessum et dici et notificari debeat?*

21. *An eiusdem clausurae visitatio ab Episcopo sine Superiorum Regularium seu alicuius Religiosi interventu fieri valeat?*

22. *An ultra visitationem localem licitum sit Episcopo visitationem personalem cuiusvis Monialis explere, atque illam interrogare in attinentibus ad clausuram tam materialem quam formalem?*

23. *An revisio computorum administrationis dicti Monasterii facienda sit ab Episcopo una cum Superiore Regulari, dum bona et redditus per Religiosum Carmelitam administrantur?*

Die 13 martii 1751: Non proposita.

Die 24 aprilis 1751 Sacra, etc. respondit: Dilata, et proponatur omnino in sequenti.

Die 8 maii 1751 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.

Ad 2. Affirmative.

Ad 7. Negative, excepto casu visitationis faciendae semel in anno.

Ad 8. Negative ad primam partem; affirmative ad secundam.

Ad 9. Concedendas esse ad tempus limitatum.

Ad 17. Affirmative iuxta decretum in Lycien. [2]

Ad 18. Affirmative.

Ad 19. Affirmative, onerata conscientia Episcopi.

Ad 20. Negative.

Ad 21., 22. et 23. Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 20, p. 24, 37, 49].

3614.

S. C. C., *Albintimilien.*, 22 maii 1751.

Omnem moverunt lapidem Hieronyma Mouleon et Carolus Honoratus Tiberti, ut Magdalena filia nuberet Advocato Petro Felici Vento. Id etiam summa ope curavit Sacerdos Carolus Bottini, id omnes Magdalenae consanguinei, compressam eam vitiatamque dicentes ab Advocato, qui deprehensus

[1] Cf. N. 240.
[2] Cf. N. 3543.

in crimine Virginem uxorem ducere promiserit, quod tamen negat semperque negavit Advocatus. Scripta igitur a Sacerdote Bottinio apocha sponsalium, eam detulit ad Advocatum, ut subscriberet, amicus alter Advocatus Imberti. Cum re infecta rediisset Imbertus, recusavit enim constantissime Advocatus Petrus Felix apocham subscribere, tanta omnes exarserunt ira, ut necem ei indixerint, et Sacerdos Bottinius furens, cum porta egredi non posset, fenestra sese voluit deiicere, ut eo temporis puncto Advocatum interficeret. Rediit ad Advocatum Imbertus, et narratis, quae viderat, quaeque audierat, amicum suasit, ut aliam apocham paucis mutatis subscriberet, quod factum fuit ab Advocato Vento protestationem emittente de nullitate actus, quod vi metuque, non sponte et ex animi sui sententia subscriberet. Hac apocha egerunt, ut Advocatus ad matrimonium contrahendum compelleretur, sed rescripto Principis cautum fuit, ut res servato iuris ordine cognosceretur. Movit id animos universae Familiae Mouleon et Tiberti, ut ad necem Advocatus conquireretur, qui ut suae vitae prospiceret, a Mentoni Oppido communi omnium patria discessit, et in Castro de *Roccabruna* apud fratrem sese recepit, petiitque a Iudice, ut processus iudicialis fieret de minis inferendae necis, utque Magdalena compelleretur a *presentarsi in Curia e dedurre la sua pretesa querela con tutto ciò e quanto pretende dal comparente.*

Processus inceptus fuit, auditique fuerunt testes de minis, quos inter Ioannes Preti, Magdalenae consobrinus. Tiberti a Curia Ecclesiastica impetraverant facultatem, ut matrimonium inter Advocatum Petrum Felicem Vento et Magdalenam Tiberti coram quocumque Sacerdote contrahi posset, nullis praemissis publicis denunciationibus, et statuerant vi Advocatum cogere, ut matrimonium contraheret. Machinatio haec fuit, ut Advocatus a Ioanne Preti vocaretur in proximum praedium suum, ubi ad matrimonium contrahendum adigeretur coram Sacerdote Bottinio. Summo itaque mane convenerunt in idem praedium et latuerunt omnes in parva casa, quae erat in praedio. Tum Ioannes Preti nuncium misit ad Advocatum Petrum Felicem rogans eum, ut ad praedium veniret allocuturus de re gravi. Accessit imprudenter ad praedium Advocatus, cui obviam factus Ioannes Preti sermones nectere coepit; cum alloqueretur, venit Carolus Honoratus Tiberti armatus parvo tormento bellico. Quid inde evenerit, narrat Franciscus Grosso testis feralis matrimonii: *allora sentissimo* parlare il Signor Avvocato Vento ed il Signor Giovanni Preti; e dopo *lo spazio* di un Credo incirca sentii sparare un'archibusata, ed allora si aprì la porta della casetta, e la Signora Madalena Tiberti si pose a gridare dicendo, meschina me mio Padre, e tutti si misero a correre. Vidi, che il detto Vento aveva un labro, che gli cadeva tutto sangue, ed essendo caduto, tutti corsero ed essendo alzato, il Padre gli disse, vieni a sposare mia figlia, ed esso Sig. Vento li rispose ben volentieri, ed il Prete Carlo Bottini li disse, son qui come Ministro, se volete sposare mia cugina, che dopo tanto tempo sarebbe ora, ed il Signor Vento rispose ben volentieri, e di lì se ne ritornarono tutti nella casetta e lì fu fatto il matrimonio. Non ambigitur, a Carolo Honorato Tiberti ictu tormenti bellici percussum fuisse Advocatum; ambigitur, an agressor fuerit, vel aggressus, ut dicit Ioannes Preti.

Ita contractum fuit bellum hoc matrimonium inter caedes, vulnera et sanguinem, quo respersus fuit liber et stola, quibus utebatur Sacerdos ille Bottinius minister magni huius Sacramenti. Vix contracto matrimonio, discessit nullo comite Advocatus Vento, sed tribus vulneribus sauciatus domum pervenire non potuit, debuitque consistere in Monasterio Patrum S. Francisci, quod est in via. Damnati sunt ad triremes a fisco Carolus Honoratus Tiberti, Ioannes Preti, Honoratus Novelli et Franciscus Giangian, Magdalena vero exilii a tota ditione; iussum est, ut traderetur processus Curiae Ecclesiasticae, ut contra Sacerdotem Bottinium agere posset Promotor, sed nihil egit. Poenam quoque fugerunt damnati.

Confugit Advocatus Vento ad hoc Sacrum Tribunal, ut nullum declararetur matrimonium metu contractum; et auditus Episcopus totus fuit in epistola sua, ut se excusaret de facultate cuilibet Sacerdoti data, ut quocumque loco nullisque praemissis denunciationibus praesens esse posset matrimonio inter Advocatum Vento et Magdalenam Tiberti contrahendo. Causa vero numquam proposita fuit praepedito Advocato bellis, quae regiones illas vastarunt. Rebus nunc compositis, urget, ut dissolvatur a laqueo iniecto primum fraude, dolore, inde metu, qui constantissimum quemlibet virum concutere potuisset. Metum probari ex ipsa lamentabili historia huius matrimonii, omnesque actus antecedentes, concomitantes et subsequentes digito ostendere defectum consensus Advocati, quem metus in illis rerum angustiis expressit ab ore, non ab animo. Dubium est:

An constet de nullitate matrimonii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Pro confectione processus iuxta mentem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 20, p. 70-72].

3615.

S. C. C., *Nolana*, 19 iun. 1751.

Proposita ac resoluta fuerunt tria huius causae dubia die 20 iunii anni praeteriti. [2] Petiit autem Archipresbyter:

An sit standum vel recedendum a decisis quoad 1., 2. et 3. dubium in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post proximam. [3]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 20, p. 75].

3616.

S. C. C., *Romana*, 10 iul. 1751.

Decreto clar. mem. Cardinalis Zondadarii Visitatoris Apostolici Ecclesiae S. Angeli in Foro Piscario constitutum fuit, *ut singuli Cappellani solvere tenerentur sacrario Capituli taxam consuetam ad proportionem Missarum pro usu sacrorum supellectilium, cerae, vini et aliis.* Contra hoc decretum Leopol-

[1] Cf. N. 3658.
[2] Cf. N. 3609.
[3] Cf. N. 3618, 3620.

dus Ficedola aliique duo eiusdem Ecclesiae Canonici, qui post Canonicatum obtinuerunt Cappellanias perpetuas, quae in eadem Ecclesia erectae sunt, et Sacra agunt, uti Cappellani, renuerunt taxam solvere praetextu Canonicatuum, quos tenent in Ecclesia. Nihil intactum omisit Capitulum, ut resipiscerent, sed cum nihil obtineret, preces obtulit Sacro huic Tribunali, quibus postulabat, ut Leopoldus Ficedola, Ioseph Rinaldi et Thaddaeus Pelliccia, qui tres sunt Canonici simul et Cappellani reluctantes, auctoritate Sacri Tribunalis compellerentur ad solutionem taxae. Rogatus fuit Eminentissimus Dominus Cardinalis Sacripantes eiusdem Collegiatae Ecclesiae Apostolicus Visitator, ut hac de re sententiam animi sui aperiret; qui disertissima epistola, qua inanes trium Canonicorum rationes reiecit, secundum Capitulum respondit, adiecitque, tres Canonicos victos rationibus Capituli *non detrectare solutionem eius, quod debent.*

Secus autem res evenit, nam Ficedola aliique duo Canonici mutato consilio, postularunt *audiri* contra rescriptum Sacri Tribunalis: *Canonicos teneri ad solutionem utensilium ratione Cappellaniarum.* Postulat nunc itaque Capitulum, ut inconstantes hi tres Canonici ad solutionem adigantur. Indubii namque iuris esse, ut Canonici, qui Cappellanias habent in Ecclesiis Collegiatis, cum duplicem substineant personam, et duplex gerant officium, Canonici nempe et Cappellani, teneantur, uti Cappellani ad solutionem taxae. Haec enim constans est ac perpetua Sacri Tribunalis sententia, quam dignoscere licet ex causa *Auximana*, 23 febr. 1726 [1] et *Camerinen.*, 9 sept. 1741; [2] nec ad rem pertinere, quod novus quilibet Canonicus solvat sacrario summam sc. 25, quam tres reluctantes Canonici referunt ad taxam, nam solutio illa fit in causam fabricae, neque eam pertinere ad taxam utensilium, dignosci ex solutione, quae fit a novis Canonicis, etiamsi Sacerdotes non sint. Dubium causae est:

An pro Cappellaniis cum onere Missarum possessis etiam a Canonicis, sacrario Ecclesiae debeantur solita utensilia in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 20, p. 85].

3617.

S. C. C., *Lunen.-Sarzanen.*, 31 iul. 1751.

Sententia lata die 4 mensis septembris anno 1750 eiectus fuit, *uti incorrigibilis*, ab Ordine Minimorum S. Francisci de Paula Sacerdos Ioannes Pellegrini natus Podenzanae in Dioecesi Sarzanensi. Postulavit inde ab Episcopo, ut constitutionem patrimonii sacri, quam ad congue substentandam vitam obtinuerat ab aliena pietate, approbaret; quod factum fuit ab Episcopo, qui ei prohibuit, ne Sacra faceret, non impetrata prius dispensatione ab irregularitate seu suspensione, quam incurrere eiectos nulli latet. Preces itaque de hac dispensatione obtulit Ioannes Sacratissimo Principi Nostro, a quo data fuit cognitio Amplissimis Patribus. Auditus Episcopus

[1] Cf. N. 3312.
[2] Cf. N. 3523.

vera esse respondit, quae de patrimonio narravit Ioannes. Morum emendationem sperat; creditque eum non invenire alios Ordines Regulares, qui velint eum recipere. Postulat nunc itaque Ioannes ab Eminentissimis Patribus, ut dispensationi huic indulgeant, quod infamia illa facti, quae oritur ex eiectione, purgetur emendatione morum, et ideo dispensationi locus sit, cum nulla alia obsit causa. Videant igitur Amplissimi Patres:

An sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 20, p. 95].

3618.

S. C. C., *Nolana*, 31 iul. 1751.

Dilata fuit resolutio huius causae die 19 iunii proxime praeteriti, [2] quando nempe iterum proponebantur tria dubia iam die 20 iunii 1750 resoluta. [3] Propositis igitur iisdem dubiis:

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et fiat extractio documentorum, citata parte. [4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 20, p. 87].

3619.

S. C. C., *Bononien.*, 18 sept. 1751.

Ut consuleret Paulus III indemnitati Patrum Minorum S. Francisci de Observantia, qui incolebant Monasterium extra moenia Terrae Centi perpetuis Rheni fluminis exundationibus perculsum, separavit anno 1538 ab ecclesia Sanctorum Petri et Pauli eiusdem Terrae ecclesiasticum Beneficium, cui animarum cura annexa erat, eoque ad simplicis naturam redacto, ecclesiam aedesque coniunctas iisdem Patribus concessit ea data lege, ut Sacerdotem eligerent, qui curam animarum exerceret. Servata fuit haec lex ad nostra haec tempora. At, cum curam illam obtinuisset Sacerdos Io. Philippus Monteforti, exortis inter eum et Patres pluribus controversiis, Sacratissimus Princeps Noster eas praecidit anno 1749 constitutione sua, qua separavit curam animarum a dicta ecclesia SS. Petri et Pauli, eamque transtulit in ecclesiam saecularem Sodalitii SS. Sebastiani et Rochi. Nova tamen inter eumdem Parochum et Patres exorta est controversia. Contendit enim Parochus, ius sibi esse ingrediendi ecclesiam Patrum cum stola et cruce elevata, si ad illam deferenda sint corpora eorum, qui condi in ea voluerunt. Ut igitur Patres iis turbis occurrerent, quae hisce casibus evenire solent, preces obtulerunt Sacro huic Tribunali; auditoque Vicario Generali Bononiensi, cen-

[1] Cf. N. 3622.
[2] Cf. N. 3615.
[3] Cf. N. 3609.
[4] Cf. N. 3620.

suit hic secundum Parochum esse respondendum, quod generalis et vetustissima in Terra Centi sit consuetudo, ut Parochi in elatione cadaverum ingrediantur ecclesias Regularium cum stola et cruce elevata.

Proponitur nunc causa, et disputant Patres hanc consuetudinem, si vera esset, contra ius esse. Placuisse siquidem in hac crebris Doctorum disputationibus vexata quaestione negativam sententiam hanc sequi Sacras Urbis Congregationes; hanc probasse Summos Pontifices *sublata* secus iudicandi cum *decreto irritanti*. Cum igitur res sit de consuetudine contra ius, necesse omnino esse, ut plenissime probetur, et contradicto etiam iudicio confirmatam fuisse monstretur: nihil horum probari a Parocho, et si probaretur, nihil esse, quod non monstretur eam locum habuisse in hac, de qua agitur, ecclesia, cum Parochus eam ingressus quidem fuerit cum stola et cruce a duobus retro saeculis, at non iure servitutis, neque animo acquirendi ius contra libertatem Regularium, sed quia Parochialis erat, et in ea exercitium curae animarum habebat electus ab ipsis Patribus.

Dubium est:

An in associando cadavera sepelienda in ecclesia S. Petri Minorum de Observantia Terrae Centi liceat Parocho ingredi cum stola et cruce elevata; seu potius teneatur ad eiusdem ecclesiae fores sistere ibique ultimum vale defuncto dare in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 20, p. 120].

3620.

S. C. C., *Nolana*, 22 ian., 11 mart. 1752.

Differebatur resolutio huius causae die 31 iulii anni praeteriti,[1] *citata parte*. Praefixus vero fuit citato terminus 20 dierum. Nihil tamen post hoc decretum actum fuit ab Archipresbytero. Instante igitur Promotore fiscali Curiae Episcopalis Nolanae causa nunc reproponitur.

Die 22 ianuari 1752 Sacra, etc. respondit: Dilata, et proponatur praefixo novo peremptorio termino Archipresbytero.

Die 11 martii 1752 Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 21, p. 2, 18].

3621.

S. C. C., *Auximana seu Lauretana*, 8 iul. 1752.

Parochia Montis Cassiani in quinque partes divisa est, quam incolae vocant *Senaides*. Quo maiori hae *Senaides* spatio distant ab ecclesia Parochiali, sueverunt Parochi in elatione corporum hominum mortuorum exigere stipendium maius; id servatum fuit semper, sive efferrentur corpora, ut ad

[1] Cf. N. 3618.

ecclesiam Parochialem irent, sive ad ecclesias Regularium. Diuturnam hanc consuetudinem mutavit primus, qui nunc Parochiam illam obtinet, Sacerdos Annibal Luzioli, qui arbitratu suo stipendium illud auxit semper, cum corpora efferenda essent, quae tumulabantur in ecclesiis Regularium ac praesertim in ecclesia PP. Reformatorum S. Francisci Terrae Forani. Excessit autem plurimum in funere Io. Baptistae Cherubini, qui in eadem ecclesia tumulari voluit: exegit enim ab heredibus defuncti iulios viginti et candelulas ultra quartam funerariam. Hinc Patres putantes, id ea ratione ab eo fieri, ut homines ab electione sepulturae in ecclesiis Regularium, et praesertim illa S. Francisci Terrae Forani revocentur, rem omnem detulerunt ad Episcopum, qui censuit excessum fuisse a Parocho, eumque damnavit ad restituendum id, quod plus debito exegerat. Non paruit decreto Episcopi Parochus, imo sua iura tueri voluit re ad hoc Sacrum Tribunal delata.

Explorati iuris est vetitum esse Parochis plus exigere pro elatione corporum mortuorum, cum condiuntur in ecclesia Regularium, quam exigerent, si condienda essent et tumulanda in ecclesia Parochiali. Nodus igitur et caput rei est, an idem ius servandum custodiendumque sit, ubi Regularium ecclesiae longiori distent itinere, quam Parochialis. Idem ius esse servandum disputant Patres, ut definivit Sacra haec Congregatio, praesertim cum haec vicinorum locorum consuetudo sit. A Parocho nihil hactenus habuimus. Causae capita sunt:

I. *An Parochi saeculares vel praetextu funeralis vel ratione associationis praetendere possint ab haeredibus defunctorum maius emolumentum, quando cadavera sepeliuntur in ecclesia S. Francisci Patrum Reformatorum Terrae Forani, quam accipiant, quando tumulantur in ecclesiis saecularibus?* Et quatenus negative:

II. *An Parochus Terrae Montis Cassiani teneatur restituere haeredibus quondam Io. Baptistae Cherubini maiorem portionem in istius furere plus aequo exactam?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 21, p. 68].

3622.

S. C. C., *Lunen.-Sarzanen.*, 8 iul. 1752.

Data fuit resolutio huius causae die 31 iulii anni proxime praeteriti.[2] Post haec Ioannes Pellegrini novas preces obtulit Sacratissimo Principi Nostro; quare Amplissimi Patres respondere debent:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 21, p. 66].

[1] Cf. N. 3626.
[2] Cf. N. 3617.

3623.

S. C. C., *Fulginaten.*, 19 aug. 1752.

Duo sunt Vici orientali plaga Dioeceseos Fulginatensis, alter nuncupatus
Colle di Campo Rascio, alter lo *Scandolaro*. In primo sita est Parochialis
ecclesia S. Mariae in Caelum Assumptae, in altero sita est ecclesia dedicata
S. Sebastiano. Contigua ecclesiae Parochiali domus est pro Parochis, qui
eam semper habitare sueverunt; contra in Vico Scandolaro nulla est domus
pro Parocho. Ecclesia tamen S. Sebastiani ab anno 1573 servat Augustissi-
mum Eucharistiae Sacramentum, quod non servatur in Parochiali; id factum
fuisse gratia maioris commodi vicanorum dignoscitur ex visitationibus epi-
scopalibus. Qui nunc ecclesiae Parochiali praeest, Thomas Gregorius decem
primis, quibus Parochiam tenuit, annis, domum Parochialem habitavit, sta-
tis cert'sque anni temporibus Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum in
ecclesia Parochiali servavit. At duobus abhinc annis valetudinis causa domum
deseruit et Scandolarium concessit, ubi se recepit, apud familiarem quemdam
suum, et in ecclesia S. Sebastiani Sacra egit semper.

Aegre ferentes quinque Familiae, quae Vicum incolunt *Colle di Campo
Rascio*, Parochum domo Parochiali, Vicoque abesse, precibus Sacro huic
Tribunali oblatis eum repetierunt. Auditus Episcopus contra Parochum re-
spondit, et Eminentissimi Patres die 15 superioris mensis Aprilis rescripse-
runt: *Episcopo, qui cogat Parochum ad residendum in domo Parochiali.* Post
haec novas preces obtulerunt incolae *di Campo Rascio*, quibus postularunt,
ut Parochus teneretur in Parochiali ecclesia omnibus festis diebus Sacra
facere, et Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum in eadem retinere. Re-
scripsit Vicarius Generalis audivisse Parochum, qui non renuit votis hisce
obsequi. Censet tamen Vicarius Generalis, *etiam in posterum sustinendum
esse solitum, quod scilicet in dominicis Missae celebrentur alternatim, quia
sic consultum erit commoditati etiam populi in maiori parte commorantis intus
Villam Scandolari, quoniam cum in ecclesia S. Sebastiani usque ab anno 1573
asservetur Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum, indecens quidem esse, ut
saltem in aliquibus diebus festis iuxta solitum Sacrum ibi non conficeretur.*

A Parocho nihil habuimus. Capita sunt:

I. *An Parochus ecclesiae Parochialis S. Mariae in Caelum Assumptae Collis
Campi Rasci teneatur residere diu noctuque in aedibus parochialibus eiusdem
ecclesiae?*

III. *An retinere debeat Sanctissimum Eucharistiae Sacramentum in ecclesia
Parochiali?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative.
Ad III. Affirmative. [1]
[Thesaurus Resolutionum, tom. 21, p. 83-85].

[1] Cf. N. 3630.

3624.

S. C. C., *Nolana*, 13 ian., 3 febr. 1753.

Amplissimum nemus, quod Neapolitani Reges venationum gratia in
pretio habuerunt, inde nomen illi indictum est *di Bosco Regale*, initio supe-
rioris saeculi cum privati iuris factum fuerit, homines agnita soli ubertate
caelique temperatione exciderunt et Pagum seu ut vulgo dicebatur, *Casale
di Bosco* aedificarunt. Cum vero in illis rerum omnium angustiis non pos-
sent Episcopi Nolani Tridentini praeceptis [1] obsequi et novam Parochiam in
amplissimo illo latifundio constituere, satius duxerunt illam concedere et
commendare viciniori Parocho Turris Annunciatae,a qua Pagus ille distabat
tribus passum milibus. Quod scimus, est, aucto in dies accolarum numero
ultra infinitas pene casas et mapalia dispersa huc illuc per amplitudinem
latissimi illius latifundii, alios quatuor Pagos a collecta multitudine aedifi-
catos fuisse. Distant hi Pagi ab ecclesia Parochiali Turris Annunciatae alii
tribus, alii quatuor, alii quinque millibus passuum, et licet Patres Ordinis
Caelestinorum, e quorum numero est Parochus Turris Annunciatae, reti-
neant in ecclesia S. Francisci, quae sita est in uno ex iis quinque Pagis,
quaeque pertinet ad Patres Conventuales, unum ex iisdem Patribus Con-
ventualibus, qui in universo illo latifundio Oeconomi officium exercet, divisis
emolumentis et iuribus inter Patres Caelestinos et Oeconomum: non potest
tamen hic omnibus illorum locorum necessitatibus occurrere, unde plurima
in dies eveniunt scandala, pericula animarum et divini cultus imminutio.
Illud etiam accedit, quod cum Baptisma conferatur in ecclesia Parochiali
Turris Annunciatae, necesse est hyberno praesertim tempore, quo gelu,
nive, pluviis ventisque horret hyems, differre per plures dies Baptismata,
et expectare clementiam caeli, ne tenelli infantes aut in itu aut in reditu
misere pereant, prout saepe evenit. Infirmi quoque saepius sine Sacramen-
tis et sine ulla Oeconomi ope decesserunt, eo distracto aliis negotiis vel
pluribus eodem tempore aegrotantibus. Neque levius est in matrimoniis con-
trahendis periculum, quorum denunciationes cum fiant in ecclesia Parochiali
Turris Annunciatae, in quam populus territorii *di Bosco Regale* numquam
convenit, non perveniunt ad aures eorum, qui habitant in quinque pagis,
quique impedimenta, si qua adsint, soli scire possent, nisi postquam matri-
monia contracta fuerunt. Haec omnia moverunt pietatem Stephani Marini
Principis Striani, cui nuper magna pecuniarum vi quaesitum fuit dominium
territorii *di Bosco Regale*, ut populi necessitati consuleret. Preces igitur obtu-
lit Episcopo Nolano, quibus petebat novae Parochiae erectionem. Has preces
offerri iussit Episcopus Sacro huic Tribunali, iisque oblatis rescriptum fuit:
Episcopo pro informatione et voto, audito Parocho.
Quae hactenus ex facto narravimus de locorum distantia, incolarum nu-
mero, periculis, diminutione divini cultus malisque moribus novi populi

[1] Sess. XXI, *de ref.*, c. 4.

di Bosco Regale, comprobantur testificationibus Parochi aliorumque novem Sacerdotum vicini Oppidi *Casale di Bosco* seu *Bosco tre Case*, obstetricum aliorumque septem testium. Populus offert congruam pro novo Parocho in iuribus stolae; si quid desit, supplere paratus est Princeps annuis suis reditibus ducatorum quadraginta, servans sibi ius nominandi Parochos. Audito igitur Episcopo, causa nunc proponitur, et disputat Princeps Striani atque homines latifundii *di Bosco Regale*, qui ad causam venerunt, non versari nos in dismembratione, sed in erectione novae Parochiae ex decreto Tridentini, quo cautum fuit, ut in iis locis, in quibus nullae sunt Parochiales, Episcopi quamprimum fieri curent: nullam fuisse Parochiam in latifundio *di Bosco Regale*, cum illud ferae avesque tenerent, antequam homines excisis nemoribus soloque subacto illud incolerent; Parochum vero Turris Annunciatae numquam fuisse verum et proprium Parochum novi populi, qui territorium *di Bosco Regale* incolere coepit. Quodsi etiam dici posset Parochos Turris Annunciatae habendos esse pro veris et propriis Parochis latifundii *di Bosco Regale*, semper tamen dismembrationi locum esse debere ob causas quas supra retulimus.

Dubium est:

An sit locus dismembrationi, seu erectioni novae Parochiae in casu?

Die 13 ianuarii 1753 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 3 februarii 1753 Sacra, etc. respondit: Dilata, et coadiuventur probationes iuxta instructionem, et scribatur Episcopo iuxta mentem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 2-11].

3625.

S. C. C., *Albinganen.*, 3 febr. 1753.

In suspicionem venit Curia Episcopalis Albinganensis de conversatione Sacerdotis Iosephi Calvi Canonici senioris Collegiatae Ecclesiae Uneliae viri septuagenario maioris cum quadam femina quinquagenaria, ideoque ei praecepit, ne *sub poena suspensionis ipso facto incurrendae* amplius cum ea versaretur. Relatum fuit eidem Curiae Canonicum et allocutiones habuisse cum eadem femina et Sacrum etiam egisse. Die igitur 10 octobris 1751 citatus fuit Canonicus *ad dicendam causam quare declarari non deberet ipsum in irregularitatem incurrisse*, assignatis ei tribus diebus. Tertia die postulavit Canonicus termini prorogationem, sed frustra, declaratus enim fuit irregularis. Confugit Canonicus ad hoc Sacrum Tribunal, et necesse fuit ter literas dare ad Episcopum, ut responderet et acta transmitteret.

Disputat nunc Canonicus, non constare de irregularitate, cum nulla fuerit suspensio, et primum *defectu causae*, cum nulla inhonestatis probatio, nulla suspicio haberi potuerit de hac conversatione, quam excludit honestas mulieris omnibus perspecta et aetas utriusque et ante acta vita, ita ut nulli scandalum venerit, nullus accusator fuerit; secundo *defectu formae*, cum

[1] Cf. N. 3647, 3663, 3665, 3668.

trina monitio non praecesserit, cum non posset infligi suspensio *ipso facto* cum forma Tridentini decreto praescripta [1] servata non fuerit; tertio *defectu probationis*, cum testes, ex quibus Curia Episcopalis probat violatum fuisse praeceptum, aut nihil probent, aut nihil concludant. Denique etiamsi de incursu in irregularitatem constaret, dispensationi tamen locum esse disputat Canonicus. A Promotore fiscali nihil habuimus. Duo sunt causae capita:

I. *An constet de irregularitate?* Et quatenus affirmative:

II. *An sit concedenda dispensatio in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 13].

3626.

S. C. C., *Auximana seu Lauretana*, 24 mart. 1753.

Dilata fuit resolutio huius causae die 8 iulii anni praeteriti [3] cum facultate Domini Secretarii concordandi dubia; et causa nunc duobus aucta dubiis proponitur, quae Eminentissimi Patres expedire poterunt. Dubia sunt:

I. *An Parochi saeculares vel praetextu funeralis vel ratione associationis praetendere possint ab heredibus defunctorum maius emolumentum, quando cadavera sepeliuntur in ecclesia S. Francisci PP. Reformatorum Terrae Forani, quam accipiant, quando tumulantur in ecclesiis saecularibus?*

II. *An parochianis ecclesiae Parochialis Terrae Montis Cassiani Dioecesis Lauretanae liceat sibi eligere sepulturam in eadem ecclesia PP. Reformatorum Forani territorii Terrae Appiniani Auximanae Dioecesis?*

III. *An Parocho dictae Terrae Montis Cassiani eiusque Sacristae praeter quartam funeralem ratione praetensi maioris laboris debeatur maius emolumentum, et in qua summa pro associatura cadaveris ad dictorum PP. Reformatorum ecclesiam extra territorium et Dioecesim degentium?* Et quatenus negative:

IV. *An idem Parochus Montis Cassiani teneatur restituere heredibus quondam Io. Baptistae Cherubini portionem in istius funere maiorem aequo exactam?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Dabitur resolutio in casibus particularibus.

Ad II. Affirmative, et amplius.

Ad III. Affirmative iuxta taxam Episcopi.

Ad IV. Satis provisum per Episcopum, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 19].

3627.

S. C. C., *Piscien.*, 24 mart. 1753.

Congregatio Presbyterorum, quam *Capitulum* vocant, erecta in Priorali ecclesia SS. Stephani et Nicolai Civitatis Pisciae formam suscepit ex testamento Francisci Bonagratia condito anno 1591, qui inter exequutores suae dispositionis, qua eamdem Congregationem scripsit haeredem, Praepositos

[1] Sess. XXV, *de ref.*, c. 14.
[2] Cf. N. 3628.
[3] Cf. N. 3621.

Piscienses nominavit. Redditus huius Congregationis administrantur a Camerario, quod munus in orbem ferunt omnes Congregationis Presbyteri. Camerarius administrationis suae rationes reddere tenetur duobus Presbyteris a Congregatione electis, qui vocantur *Ragionieri;* proponitur tamen anno 1684 rationes redditas fuisse Episcopo. Relatum fuit ei, qui nunc Ecclesiae Pisciensi praeest, Episcopo, bona et redditus illius Congregationis male administrari, censuitque prospiciendum esse decretis quibusdam, donec visitatio ageretur, qua aperta anno 1748 plura tulit decreta, atque haec inter, ut Camerarii, singulis annis delatis ad eum libris, rationes redderent. Verum haec decreta in irritum cessere, recusantibus Camerariis libros deferre et decreto obtemperare. Ut hunc contemptum vindicaret Episcopus, praecepit Francisco Pomi Camerario, ut libros ferret et administrationis suae rationes redderet. Respondit Camerarius reddidisse rationem Exactoribus rationum seu *Ragionieri*, librosque esse apud Ferdinandum Vantagginium Rationalem *Capituli.* His auditis sese convertit Episcopus ad Rationalem eique simile praeceptum fecit de libris edendis. Respondit ille libros non habere, sed esse penes Exactores rationum Chelium et Simium; ergo idem praeceptum factum fuit Chelio et Simio. Termino elapso, qui in praecepto praefixus fuerat, venit in ius *Capitulum* universum et appellavit a praecepto edendi libros dato Priori Chelio et Simio Exactoribus rationum, cum hi functi iam eorum officio fuissent, et libri repositi essent, ut fieri solebat, in Archivo *Capitulari.* Reiecit appellationem Vicarius Generalis ex dispositione cognitissimae constitutionis Sacratissimi Principis Nostri, quae lata fuit die 30 martii anno 1742. [1] Admisit tamen eam Nunciaturae Florentinae Tribunal, relaxatis solitis literis citatoriis et inhibitoriis, quas praesidio eiusdem constitutionis spernere posse censuit Curia Ecclesiastica Pisciensis, et loco agendi contra Congregationem, seu *Capitulum,* ut rationem redderet, et libros ederet, quos in Archivo *Capitulari* positos esse iudicialiter asseverat, iterum iterumque praecepit Chelio et Simio, ut libros deferrent, adiecitque praecepto poenam suspensionis ab officio et Beneficio. Iterum hi ad Tribunal Nunciaturae Florentinae confugerunt, iterumque datae fuerunt literae citatoriae et inhibitoriae, quas iterum sprevit Curia Ecclesiastica Pisciensis, quae cum illi Sacrum quotidie facerent, et Sacramenta ministrarent, censuit, eos in irregularitatem incurrisse, et mandavit ut in carceres Prior Chelius coniiceretur.

Captus quidem fuit Chelius, sed cum in carceres duceretur, immunitatem allegavit et populus commotus e manibus lictorum eum eripuit. Tertiam tunc inhibitionem contra Promotorem fiscalem Curiae Ecclesiasticae Pisciensis relaxavit Tribunal Nunciaturae Florentinae, sed Promotor querelas de turbata sua iurisdictione detulit ad hoc Sacrum Tribunal. Auditus igitur fuit Auditor Nunciaturae, qui rationes suas literis complexus est. Respondit his Promotor Pisciensis longo libello. Venit etiam ad causam Prior Chelius, ut iura sua contra Promotorem defenderet In triplici igitur certamine causa omnis octo capitibus collecta fuit, quae ab Eminentissimis Patribus sunt expedienda.

[1] Cf. N. 326.

1. *An, et a quo sit reddenda ratio Episcopo de bonis et redditibus ecclesiae SS. Stephani et Nicolai eiusque asserti* Capituli *in casu?*

3. *An licuerit Episcopo compellere Chelium et Simium ad exhibendos libros dictae ecclesiae seu* Capituli *in casu?*

4. *An praecepta poenalia, de quibus agitur, sustineantur in casu?*

5. *An sustineatur appellatio interposita ad Tribunal Nunciaturae adversus dica praecepta, et respective illius admissio cum concessione inhibitorialium in casu?*

6. *An sustineatur suspensio dicti Chelii et Simii in casu?*

7. *An constet de eorum incursu in irregularitatem in casu?*

8. *An constet de attentatis?* Et quatenus affirmative: *quomodo sint purganda in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Iterum proponatur.* [1]

Ad 3. *Negative.*

Ad 4. *Negative.*

Ad 5. *Affirmative.*

Ad 6. *et* 7. *Negative.*

Ad 8. *Affirmative, per viam nullitatis, restitutis tamen Chelio fructibus Prioratus.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 21-23].

3628.

S. C. C., *Albinganen.*, 7 apr. 1753.

Differebatur resolutio huius causae die 3 februarii proxime praeteriti. [2] Nunc igitur reproponitur, et Eminentissimi Patres eadem dubia expedire poterunt.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative, et amplius.

Ad II. Arbitrio Episcopi.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 32].

3629.

S. C. C., *Ceneten.*, 12 maii 1753.

Postulat Episcopus Cenetensis, ut Eminentissimi Patres dubitationes suas solvant de casu, qui nuper evenit, et quem eiusdem verbis damus: *Obstetrix rudis et octogenaria baptizavit infantem in mortis discrimine constitutum sub hac forma,* mi te abbattezzo in nome del Padre, del Figliuolo dello Spirito Santo. *De hac forma factus certior infantis Parochus, dubitavit, an validus fuerit Baptismus propter omissionem particulae* et. *Consuluit Episcopum Cenetensem, qui iussit infantem illum sub conditione iterum baptizari, et id non*

[1] Cf. N. 3632.
[2] Cf. N. 3625.

modo propter omissionem particulae et, *per quam significatur Divinarum Personarum distinctio, verum etiam propter verbum illud de novo invectum,* abbattezzo, *quod in vernaculo idiomate illarum partium prorsus recens est omnique significatione carens, et si quid forte significaret, utique nihil aliud, nisi Abbatem efficio, sive abbatem gero.*

Quaerit propterea Episcopus, num propter ambas praedictas inspectiones, sive propter primam tantum, nempe defectum particulae *et* iubere debuerit infantem iterum baptizari. Quatenus autem affirmative, quaerit insuper, quid agendum, et quomodo consulendum circa alios, qui forsan sub praedicta forma in simili mortis discrimine baptizati fuerunt ab eadem rudi muliercula, quae quinquaginta abhinc annis obstetricis munus, quamvis non admodum frequenter obivit. Ut autem Eminentissimi Patres faciliorem dare possint horum dubiorum solutionem, consuli poterit Sacratissimus Princeps Noster in Opere suo absolutissimo, *De Synodo Dioecesana*, lib. 7, cap. 4, et cap. 6. Videant itaque:

An, et quomodo sit rescribendum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Scribatur iuxta mentem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 45].

3630.

S. C. C., *Fulginaten.*, 12 maii 1753.

Descripta ac resoluta fuit haec causa die 19 augusti 1752. [2] Indulta vero nova audientia, modo quaeritur:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 39].

3631.

S. C. C., *Salernitana*, 23 iun., 21 iul. 1753.

Ius eligendi Canonicos et conferendi Canonicales Praebendas in sua Ecclesia vacantes in mensibus Apostolicae Sedi reservatis ab immemorabili tempore est apud Canonicos Presbyteros dumtaxat Metropolitanae Ecclesiae Salerni. At postquam Tridentini decretis [3] cautum fuit, ut in omnibus Cathedralibus ex praebendis primo vacaturis altera Lectori Sacrae Scripturae altera Poenitentiario conferretur, controversia orta fuit inter Capitulum et tunc temporis Archiepiscopum de erectione et collatione utriusque Praebendae.

[1] Scil. S. Congregatio Episcopo mandavit, ut suae Dioecesis Obstetrices de recte conferenda Baptismi forma in casu necessitatis, praevio examine, curet edoceri, eisque huiusmodi exercitium inhibeat, nisi circa eamdem formam optime instructae ac approbatae fuerint. - Regest. Liter. a. 1753.

[2] Cf. N. 3623.

[3] Sess. V, *de ref.*, c. 1; Sess. XXIV, *de ref.*, c. 8.

Anno 1565 controversia transactione sopita fuit, quam anno sequenti pontificia authoritate confirmavit S. Pius V, et qua Capitulares *constituerunt annuum stipendium perpetuum ducatorum centum de Carolenis argenteis tam Theologo, quam Poenitentiario solvendorum super omnibus et singulis bonis fratariae et mensae Capitularis.*

Vacavit anno 1608 Canonicalis Praebenda, et qui tunc Ecclesiae Salernitanae praeerat, Archiepiscopus iactans habuisse facultatem a Summo Pontifice Paulo V, Praebendam vacantem in Poenitentiariam erexit, servavitque sibi suisque successoribus ius eam conferendi etiam in mensibus Sedi Apostolicae reservatis. Post hanc erectionem electiones Canonicorum Poenitentiariorum et collationes nunc a Capitulo, nunc ab Archiepiscopo factae fuerunt. Anno tamen 1751, morte Poenitentiarii in mense non reservato, instaurata est controversia: studuit Capitulum rem cum Archiepiscopo amice componere, sed cum id non impetrasset, confugit ad Eminentissimos Patres. Sed paucis post diebus coacto Capitulo maior pars censuit recedendum esse a lite et transigendum cum Episcopo ita, ut electionem ipse haberet, collationem vero Capitulum; praestandum denique esse consensum, ut Praebenda Poenitentiaria conferretur Iosepho Viaggiani Canonico Diacono, qui in concursu approbatus fuerat et ab Archiepiscopo electus. Poterat quidem ita distingui ante constitutionem Benedictinam; [1] post eam electioni locus non est, si conferri Praebenda Poenitentiaria debet digniori in concursu approbato et collatio facienda est a Capitulo. Duo sunt causae capita:

I. *An, et quomodo sit facienda collatio Canonicatus Poenitentiarii in casu?*

II. *An sustineatur collatio Canonicatus Poenitentiarii facta in personam Sacerdotis Iosephi Viaggiani in casu?*

Die 23 iunii 1753: Non proposita.

Die 21 iulii 1753 Sacra, etc. respondit ad I. Electionem esse faciendam ab Archiepiscopo favore personae magis idoneae ab Examinatoribus renunciatae in concursu, praesentationem vero eiusdem personae faciendam esse a Capitulo.

Ad II. Affirmative. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 51, 56].

3632.

S. C. C., *Piscien.*, 21 iul. 1753.

Proposita et excepto primo dubio resoluta fuit haec causa die 24 martii proxime praeteriti. [3] Nunc igitur dictum dubium reproponitur.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Rationem reddendam esse Episcopo a Capitulo.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 56].

[1] Cf. N. 289.

[2] Cf. N. 3636.

[3] Cf. N. 3627.

3633.

S. C. C., *Tolentina*, 11 aug. 1753.

Tres sunt in Civitate Tolentini Paroeciae. Harum Paroeciarum divisio per domos et familias a tempore, cuius nulla est memoria, facta fuit; et Parochi personis et familiis suae Paroeciae ecclesiastica Sacramenta ministrant. Habent ecclesiae Parochiales sepulcreta; et ecclesia Parochialis Sancti Catervi distinctum habet sepulcrum pro Ecclesiasticis, in quo conditi semper fuerunt, qui vel familiare sepulcrum non habebant, vel sepulturam non elegerant, etiamsi Cathedralis Ecclesiae essent Canonici.

Huic Parochiali Ecclesiae Sancti Catervi subiiciebatur domus et familia Io. Petri Forconi; huic inter alios erat filius Valentinus nomine, qui cum ab Episcopo Clericatu et Minoribus Ordinibus honestatus fuit, hac de causa adscriptus fuit servitio suae Parochialis ecclesiae; auctus inde Sacris Ordinibus, in eadem Parochiali sua ecclesia eos exercuit. Incidit hic in morbum mense maio superioris anni, quo tempore Tolentino aberat Parochus. Praesto igitur ei fuit et Sacramenta ei praebuit Vice-Curatus. Pridie quam decederet, Tolentinum advenit novus Parochus Sancti Catervi, qui nondum ecclesiae suae iura noscens, cum audivisset ab amico et familiari defuncti Sacerdotis Valentini, eius corpus in Ecclesia Cathedrali tumulandum esse, elatione cadaveris facta, illud ad eandem Ecclesiam comitatus est.

Re tamen inde melius perspecta venit in ius et postulavit, ut corpus simul defuncti Sacerdotis et emolumenta funeris a Cathedrali percepta restituerentur. Cum Vicarius Generalis decrevisset, ut cadaver *per modum provisionis* in Cathedrali reconderetur, Parochus ad hoc Sacrum Tribunal confugit, auditoque iam, ut fieri solet, Episcopo, causa proponitur, disputante Parocho cadaver defuncti Sacerdotis Valentini spectare ad ecclesiam Parochialem Sancti Catervi, cui ille in ipso ortu sui fuerat subiectus, cuius servitio addictus fuerat ab Episcopo, et ex qua vivens ac moriens Sacramenta accepit. Ecclesiae Cathedrali iura honorifica debita esse; ubi vero Paroeciae distinctae sunt, non posse eam sibi arrogare ius Parochorum, qui intentionem habent in iure fundatam, ubi desint aut electio sepulturae facta a defuncto aut sepulcrum eius familiare; qualitatem ecclesiasticam Sacerdotis Valentini nullum Cathedrali ius tribuere, cum res non sit de Canonico Beneficiato eiusdem servitio adscripto; et si aliquod a Valentino praestitum ei fuit servitium, voluntarium fuisse, ex quo nullum ius acquirere potuit Cathedralis. Ex his colligit Parochus, restituendum esse cadaver, restituenda esse funeraria emolumenta a Cathedrali percepta. A Capitulo Cathedralis nihil habuimus. Duo sunt causae capita:

1. *An cadaver Sacerdotis Valentini Forconi spectet ad ecclesiam Parochialem Sancti Catervi Civitatis Tolentini, seu potius ad Ecclesiam Cathedralem dictae Civitatis?* Et quatenus affirmative ad primam partem, et negative ad secundam:

2. *An sit locus restitutioni eiusdem cadaveris, necnon omnium emolumentorum occasione funeris a dicta Ecclesia Cathedrali perceptorum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Affirmative ad primam partem, negative ad secundam.*

Ad 2. *Affirmative, et amplius in omnibus.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 63].

3634.

S. C. C., *Vasionen.*, 11 aug. 1753.

Est in Oppido Malaucenae Vasionensis Dioeceseos vetustissimum Hospitale, cuius fundationis nulla est memoria, sed evolutis antiquis episcopalium visitationum actis pro certo constat Episcopos Vasionenses in eo semper iurisdictionem exercuisse. Hospitalis redditus, qui primum tenues erant, ex unionibus aliorum piorum operum, quae ab Episcopis in visitatione factae fuerunt, incrementum habuerunt. Administratio redditthree huius Hospitalis penes eius Rectores erat, quos inter Parochus primum locum obtinuit. Redditus erogati fuerunt, ubi Episcopis magis expedire visum est, qui praesentibus immo aliquando postulantibus ipsis Oppidi Consulibus et Hospitalis Rectoribus decreta tulerunt, quae rectam Hospitalis eiusque redditum curam et administrationem respiciebant.

Nuper vero, cum sacram visitationem ageret, qui nunc Vasionensi Ecclesiae praeest, Episcopus, edi iussit libros Hospitalis, e quibus cognosceret, an eius redditus bene administrarentur, an onera pii loci et testatorum voluntates implerentur. Sed eos edere negarunt nomine Communitatis aliqui cives contendentes Hospitale laicum exemptum esse ab Episcopi iurisdictione in iis, quae spiritualia non respiciunt.

Post haec Episcopus preces de his omnibus obtulit Sacratissimo Principi Nostro, a quo omnis huius causae cognitio Eminentissimis Patribus data fuit. Auditus Archiepiscopus Avenionensis nihil intactum praetermisit, ut lites componeret, sed re infecta ex oppidanorum obstinatione, animi sui sententiam his verbis expressit: *salvam et intactam esse debere omnimodam ordinariam iurisdictionem Reverendissimi Episcopi Vasionensis; oeconomicam vero administrationem illius Hospitalis subordinatam eidem ordinariae iurisdictioni ita regulari expedire, ut explicetur maiori, quae servari poterit, consensione Episcopi illiusque Successorum ac Parochi Malaucenae cum laicis Administratoribus a publico Concilio deputatis.* Audito Archiepiscopo dubia sunt:

1. *An constet de exemptione Hospitalis Malaucenae a iurisdictione ordinaria Episcopi in casu?*

4. *An Rectores aliique Administratores bonorum dicti Hospitalis eidem Episcopo rationem reddere teneantur in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. *Negative, et amplius.*

Ad 4. *Affirmative, et amplius.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 71-73].

3635.

S. C. C., *Senogallien.*, 11 aug., 1 sept. 1753.

Parochialem ecclesiam Terrae S. Viti in Collegiatam erexit a. 1673 Summus Pontifex Clemens X, institutis in ea Archipresbyteratus dignitate, sex Canonicatibus et duabus Cappellaniis. Tribuitque Capitulo iura respicientia conservationem Ecclesiae, regimen denique et curam Parochiae. Sequenti anno 1674 Episcopali auctoritate compactae fuerunt Constitutiones, et in iis iuxta Clementinam constitutionem omnia, quae ad antiquam Parochialem ecclesiam spectabant, facta fuerunt communia inter Canonicos et Archipresbyterum, sive res esset de honoribus, sive de oneribus. Ex dispositione igitur sive Clementinae bullae sive Constitutionum Capitularium ad haec usque tempora servata fuit consuetudo, ut nullum esset Archipresbytero ius privativum.

Hanc tamen inter Canonicos et Archipresbyterum unitatem et tranquillitatem turbavit nuper petita a Patribus Conventualibus facultas ducendi processionem in honorem Sancti Antonii, quae numquam antea ducta fuerat. Episcopus enim eam indulsit, *non essendovi cosa in contrario e fattane parola con il Parroco*. Patres a Capitulo veniam postularunt et obtinuerunt. Id aegre tulit Archipresbyter, qui de hac re questus est apud Eminentissimos Patres. Ex his querelis nova emerserunt controversiarum capita. Dubia sunt:

1. *An Cura habitualis Ecclesiae Collegiatae Sancti Petri Montis Sancti Viti resideat penes Capitulum, seu potius totaliter et privative illa resideat coniunctim cum actuali penes Archipresbyterum in casu?*

8. *An Canonici praefatae Collegiatae lucrari possint distributiones, quoties tempore divinorum officiorum e choro discedunt, tam ex causa audiendi confessiones, quam ex causa celebrandi Missam privatam in casu?*

9. *An Canonici, qui tenentur ex asserta fundatione audire confessiones, lucrari possint distributiones, si tempore divinorum officiorum illas audiant in casu?*

Die 11 augusti 1753: Non proposita.

Die 1 septembris 1753 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 68, 76].

3636.

S. C. C., *Salernitana*, 1 sept. 1753.

Descripta invenitur haec causa in folio Congregationis diei 23 iunii, resoluta vero die 21 iulii proxime praeteriti. [2] Iterum autem proposita eadem causa, expediri debet dubium:

An sit standum vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis in omnibus, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 76].

[1] Cf. N. 3639.
[2] Cf. N. 3631.

3637.

S. C. C., *Basileen.*, 22 sept. 1753.

Monasterium Sanctimonialium Cisterciensium in Olsberg Basileensis Dioeceseos subiiciebatur pridem Abbati et Monasterio Luciscellae eiusdem Ordinis et Dioeceseos. Placuit nuper P. Abbati Generali Ordinis illud subiicere Monasterio Salemitano Dioeceseos Constantiensis. Abbas igitur Salemitanus misit ad Monasterium in Olsberg P. Humbertum Pfaundler, ut sacramentales Sanctimonialium confessiones exciperet. Hic insalutato Episcopo Basileensi munus suum exequi coepit. Re comperta Curia Episcopalis die 4 maii anno 1752 P. Humbertum monuit, *ne sub poenis et censuris ecclesiasticis ipso facto incurrendis talia deinceps attentare praesumeret, donec a Reverendissimo Ordinario Basileensi examinatus et approbatus fuerit.* Non destitit tamen P. Humbertus, monitione posthabita, Sanctimonialium confessiones excipere. Curia igitur Episcopalis eum suspensum et irregularem declaravit, sed frustra. Receptis tandem decretis Sacri huius Tribunalis latis die 3 februarii proxime praeteriti, quibus e tredecim dubiis inter Episcopum Basileensem et Abbatem Salemitanum decem definita fuerunt, idem Abbas Salemitanus P. Humbertum ad claustra revocavit et regimini Monasterii Olsbergensis renunciavit.

Disputat nunc Promotor fiscalis Curiae Basileensis dubia, quae subiicimus, secundum Episcopalem Curiam esse definienda. Dubia sunt:

IX. *An P. Humbertus Pfaundler incurrerit suspensionem a divinis et irregularitatem ob confessiones exceptas a Monialibus Monasterii Olsberg, non obstante praecepto Curiae Episcopalis Basileensis?*

XII. *An Ordinarius Basileensis visitare possit Moniales et Monasterium Olsberg?*

Die 22 septembris 1753: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 88].

3638.

S. C. C., *Mediolanen.*, 22 sept. 1753.

Cum Georgius Torti ex Decurionibus Papiensibus deperiret Antoniam Follam pauperem quidem, sed honestissimam puellam, sponsalia cum ea contraxit die 17 augusti 1741, scripta apocha inusitato et antea inaudito sacramento confirmata, si fidem frangeret. Spe futuri matrimonii compressit inde virginem eamque utero gravem reddidit. Matrimonium tamen contrahi non potuit Parocho semper promittente nunquam tradente testificationem libertatis. Rumor interim sponsalium venit ad aures fratris Georgii, qui ut matrimonium impediret et sponsalia dissolveret, curavit, ut Georgius

[1] Cf. N. 3642.

in arce Civitatis detineretur, puella vero alibi traduceretur. Rebus itaque compositis cum duobus nobilibus et potentibus viris Mediolanensibus amicis suis, advenere repente satellites, et arrepta puella Mediolanum traducitur et in Conservatorium mulierum prostitutarum detruditur. Noverunt potentes viri inanem esse spem obtinendi dissolutionem sponsalium sola custodia Antoniae in Conservatorio, animum igitur appulerunt ad alia remedia. Negotium dederunt Causidico sagacissimo, qui socium suscepit alium hominem similis ingenii. Hi vocata Priorissa et Antonia, indixerunt Priorissae, ne sineret Antoniam sermones habere cum aliis, quam quos ipsi mitterent; Antoniae vero, *che non sarebbe sortita dal Conservatorio, se non si maritava o monacava, e che vi era il Capitano di giustizia, che si farebbe ubidire.* Ut has minas irritas redderet Antonia, curavit fugere e Conservatorio, sed frustra.

Post haec virum quaerere coepit Causidicus Antoniae, et aurigam invenit Iacobum Prina, hominem stupidissimum. Hic bis, terque ad Conservatorium accessit, ut cum Antonia ageret de matrimonio contrahendo. Antonia *rispondeva freddamente*, et Prina urgente, *se lo prendeva volontieri, rispose: basta, basta e più e più.* Sententiam tamen animi sui aliis patefecit. Erumpebat enim saepe in has voces: *purchè potesse sortire dal Conservatorio, avrebbe preso chi fosse, ma che per marito solamente Giorgio avrebbe riconosciuto.* Urgebat Causidicus matrimonium; et etiam Curia Episcopalis Papiensis testificationem *status liberi* Antoniae (licet desponsata esset Georgio) concesserat, et Vicarius Generalis Mediolanensis publicas denunciationes remiserat et facultatem indulserat contrahendi matrimonium in vesperis. Nocte igitur adventa accesserunt ad Conservatorium Iacobus Prina sponsus, Andreas Iacobi frater, Causidicus et Parochus Conservatorii: omnes in cappella Conservatorii restiterunt. Priorissa Antoniam advocavit, quae in lecto recumbebat, et re audita, lacrymas et suspiria fundere coepit, ita ut Priorissa facile agnoverit eam animo repugnanti ad aram perduci, sed tamen *piangendo si risolse di venire abbasso, e andando piano, venne in chiesa dicendo su la scala, il mio Giorgio, il mio Giorgio*, ut rem narrat Priorissa.

Cappellam ingressa Antonia, voluntatem eius secreto explorare voluit Parochus, qui dicit eam respondisse: *che questo matrimonio lo faceva di sua spontanea volontà*; inde ante aram genuflexa et rogata a Parocho, an vellet Iacobum Prina maritum accipere, respondit, ut Parochus testatur, *con voce ordinaria di sì*; contra testes ignorare dicunt, quid ipsa responderit, et Iacobus Prina ait, respondisse eam *nè il sì, nè il no, ma solamente continuava a piangere;* deducta inde in domum Iacobi incoenata cubitum ivit, finxitque morbum, ne ab eo comprimeretur. Nocte puellam pubertati proximam in lectulo retinebat, ut arceret Iacobum. Tandem docta vias e domo aufugit et e Civitate, convenitque Georgium, qui post matrimonium Antoniae et Iacobi ab arce dimissus fuerat: cum Georgio habitavit, donec filium enixa est, qui uti filius Georgii descriptus est in libro Parochi. Romam denique venerunt Georgius et Antonia, ut matrimonium, quod contraxerunt Antonia et Iacobus, nullum irritumque probarent, et novum inter eos contraherent iuxta apocham sponsalium.

Precibus ab iis oblatis Sacratissimo Principi Nostro, data fuit rei cognitio R. P. D. Vicesgerenti Eminentissimi Domini Cardinalis Vicarii. Auditi fuerunt testes, receptae probationes; tandem sententia lata est a Iudice, qua pronunciatum fuit validum matrimonium contractum inter Antoniam Folla et Iacobum Prina in cappella Conservatorii. Appellarunt Antonia et Georgius ad hoc Sacrum Tribunal, et disputant matrimonium illud nullum fuisse pluribus capitibus, quod vi siquidem metuque gravi contractum fuerit, ut liquet ex facto, quod supra narravimus; quod *actualis* consensus Antoniae defuerit; quod etsi probari possit praestitum fuisse consensum, simulatus tamen fuerit, ut e Conservatorio evaderet; quod denique contrahi non posset matrimonium coram Parocho Conservatorii. Addunt, rem ita definitam fuisse ab hoc Sacro Tribunali in simillimo casu disputato in *Mutinen.*, 9 iunii 1725.[1] A Defensore matrimonii nondum nobis libellus datus fuit.

An constet de nullitate matrimonii in casu?

Die 22 septembris 1753: Non proposita. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 98-100].

3639.

S. C. C., *Senogallien.*, 17 nov. 1753.

Descripta fuit haec causa in folio diei 11 augusti, eius vero resolutio dilata die 1 septembris anni vertentis.[3] Nunc igitur iisdem dubiis propositis:

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 1. Affirmative ad primam partem, negative ad secundam.

Ad 8. Negative.

Ad 9. Affirmative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 22, p. 101].

3640.

S. C. C., *Tridentina*, 19 ian. 1754.

Iacobus Antonius Baldus testamento, quo anno 1709 decessit, iussit, ut extincta descendentia sua masculina et feminina, ex bonis haereditatis suae cura animarum constitueretur in ecclesia SS. Viti, Zenonis et Modesti Villae Aldeni, dato iure eligendi Parochum descendentibus a Petro Baldo et Matthia Augustinio, hisque omnibus defectis, Universitati Villae. Defecit a. 1714 descendentia testatoris. Episcopus servatis omnibus a. 1717 Parochiam novam erexit. Sed inde orta est inter familias Baldi et Augustinii ac Universitatem Villae lis de iurepatronatus, quae tandem transactione sopita fuit, pactoque convenerunt, ut ius activum ad Communitatem spectaret, passivum

[1] Cf. N. 3299.
[2] Cf. N. 3641.
[3] Cf. N. 3635.

ad Sacerdotes de familia Baldi et in horum defectum de familia Augustinii. Transactionem confirmavit Episcopus, *salvo tamen semper iure Reverendissimi Officii spiritualis.*

Communitas igitur Curatum elegit Petrum Baldi. Hunc interpellavit Curia Episcopalis, ut *investituram* ab eadem Curia reciperet. Obstitit Communitas, et causa in Consistorio Tridentino acta, pronunciatum fuit, *teneri R. D. Petrum Baldo Beneficii curati Aldeni possessorem ad recipiendam, investituram, eiusque successores Curatos eadem lege adstrictos esse.* Appellavit Communitas, et appellationis causa delata fuit ad hoc Sacrum Tribunal, disputatque Promotor fiscalis Curiae Episcopalis, *investituram*, sive ea accipiatur pro institutione sive (ut communiter placet) pro immissione in actualem possessionem Beneficii, ad Episcopum pertinere, non ad laicum Patronum, idque ex iuris dispositione apertum esse et ex reservationibus adiectis a Curia Episcopali in omnibus actibus approbationum iuxta verba, quae supra retulimus. Dubium est:

An Curatus pro tempore Villae Aldeni teneatur recipere Beneficii curati Baldo investituram a Curia Episcopali Tridentina, seu potius a Patronis eiusdem praetensi Beneficii in casu?

Die 19 ianuarii 1754: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 23, p. 9].

3641.

S. C. C., *Mediolanen.*, 19 ian., 9 febr. 1754.

Data fuit haec causa in folio Congregationis diei 22 septembris anni praeteriti, [2] quae tamen tunc proponi iam non potuit, modo vero pro opportuna solutione proponitur.

Die 19 ianuarii 1754 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

Reproposita vero eadem causa sub hac forma:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die 9 februarii 1754 Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 23, p. 1, 15].

3642.

S. C. C., *Basileen.*, 9 febr. 1754.

Causa haec data fuerat in folio Congregationis diei 22 septembris anni nuper elapsi, [3] quando tamen proponi non potuit. Proposita igitur modo cum iisdem dubiis:

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad IX. Affirmative, et amplius.

[1] Cf. N. 3643.
[2] Cf. N. 3638.
[3] Cf. N. 3637.

Ad XII. Affirmative ad formam constitutionum apostolicarum, et praesertim Gregorii XV [1] *et Clementis X,* [2] *et amplius.*

[Thesaurus Resolutionum, tom. 23, p. 16].

3643.

S. C. C., *Tridentina*, 16 mart. 1754.

Descripta invenitur haec causa in folio diei 19 ianuarii vertentis anni. [3] Cum vero tunc proposita non fuerit, modo proponitur.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative ad primam partem, et negative quoad secundam, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 23, p. 21].

3644.

S. C. C., *Baren.*, 16 mart., 4 maii, 22 iun. 1754.

Captus illecebris Annae Brunae Chiaramonti nuptae Modesto Sacchetti incolae Terrae Canneti Ioseph de Staso civis vicinae Terrae Motroni, eam frequentissime adibat, promisitque se eam uxorem ducturum, cum Modestus, qui perpetuo aegrotabat, mortem obiret. Decessit Modestus anno 1734, et cautus Ioseph numquam Cannetum petiit, numquam Annam revisit; sed parum ei sua cautio profuit, fraudibus enim Annae cum Cannetum venisset, in carceres coniectus fuit a Curia Baronali, in qua Anna querelam illati stupri proposuerat. Carceres erant foetidi et teterrimi; perpetuum in eius aures carmen insonabant servi et satellites Baronis, aut ducendam esse Annam uxorem, aut in carceribus moriendum. Constantissime tamen Ioseph respondebat, mori potius velle, quam Annam ducere. Squallorem, foeditatem et duritiem carcerum compedumque sustinuit Ioseph plus quam quadraginta diebus; sed cum nosceret impossibile esse diutius in eo statu vivere, statuit Curiam et Annam decipere, simulando consensum in nuptias. Ubi id rescivit Baro, educi e carceribus Iosephum iussit. In aula palatii Baronis solutus fuit a vinculis, cum advenit Parochus, qui eum cum Anna matrimonio iunxit. Vix contracto matrimonio fugit Ioseph, laresque suos fixit in Terra S. Laurentii Dioeceseos Terracinae, ubi conscius nullitatis matrimonii cum Anna contracti, aliud iniit matrimonium anno 1747 cum Catharina Giannetti, e qua duos sustulit filios; re tamen comperta separati fuerunt hi coniuges anno 1750, donec nullitas prioris matrimonii a suis Iudicibus declararetur.

Curavit igitur Ioseph, ut suo nomine in Curia Archiepiscopali Barensi proponeretur querela nullitatis matrimonii vi metuque cum Anna Bruna

[1] Cf. N. 199.
[2] Cf. N. 246.
[3] Cf. N. 3640.

contracti. Tandem superiore anno 1753 instructus et completus fuit processus iudicialis, examinatis testibus, et Anna coram Vicario foraneo, Sacerdotibus et Notario solemnem emisit declarationem, qua fatebatur matrimonium cum Iosepho contractum nullum fuisse vi metuque ei a Curia Baronali Canneti illatis: Archiepiscopus tamen pronunciare noluit et causae cognitionem detulit ad hoc Sacrum Tribunal. Causa nunc proponitur, et disputat Ioseph nullum fuisse matrimonium ab eo contractum cum Anna vi metuque illato a Curia Baronali Canneti, a qua in durissimos carceres coniectus fuit et perpetuo carmine personabatur, vel ducendam esse Annam, vel in carceribus moriendum; dissensum Iosephi manifestum fuisse e longa carceratione et ex testibus, quibus animum suum aperuit etiam antequam Annam duceret; consensum ab eo praestitum coram Parocho spernendum esse, cum simulatus fuerit ad carceres et mortem fugiendam; argumentum autem voluntatis omnino contrariae huic matrimonio vehementissimum esse, quod ipse vix eo contracto fugerit; immo aliud matrimonium contraxerit; his addendam esse solemnem Annae declarationem coram Notario, Sacerdotibus et Vicario emissam. Revocamus autem ad memoriam Eminentissimorum Patrum causam in *Triventina*, 30 aprilis 1746, [1] species enim simillima est. Dubium expediendum est:

An constet de nullitate matrimonii in casu?

Die 16 martii 1754 Sacra, etc. respondit: Ad Eminentissimum Pro-Auditorem cum Sanctissimo iuxta mentem.

Iubente Sanctissimo reproposita causa:

Die 4 maii 1754 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

Tandem proposito dubio:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die 22 iunii 1754 Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 23, p. 22, 31, 42].

3645.

S. C. C., *Anconitana-Senogallien.*, 28 sept. 1754.

Nuptias contraxit Franciscus Roberti civis Terrae Montis Bodii, quae in Dioecesi Senogalliensi est, anno 1728 cum Catharina Fabri cive Castri Paterni, quod situm est in Dioecesi Anconitana; et quia pinguem ab uxore dotem recepit, Montem Bodium deseruit et Lares fortunasque suas Paternum transtulit genio uxoris indulgens, et culturae dotalium bonorum, quae plurimis meliorationibus auxit, operam navans. Inter Decuriones Paterni cooptatus fuit, domumque in eodem Castro emit sua pecunia, quam spatio viginti sex annorum habitavit et nunc etiam incolit. Ex his nuptiis orti sunt filii, hos inter Raimundus. Cum hic ecclesiasticae militiae nomen dare cuperet, postulavit Franciscus pater ab Episcopo Anconitano, ut eum Clericali Tonsura initiaret. Difficilem invenit Episcopum, quod censeret, iurisdictio-

[1] Cf. N. 3584.

nem hanc esse Episcopi Senogalliensis, quia licet Raimundus natus esset Paterni, originem tamen patris sequi teneretur, qui cum ortum habuisset in Terra Montis Bodii, subiectus erat Episcopo Senogalliensi. Reiectus hac ratione Franciscus ab Episcopo Anconitano, adiit Senogalliensem, qui eum remisit ad Anconitanum.

Ut igitur definiretur, a quo Episcopo Raimundus ordinandus esset, preces obtulit Franciscus Sacro huic Tribunali, postulans, ut declararetur spectare iurisdictionem Episcopo Anconitano. Auditus fuit uterque Episcopus. Anconitanus rescripsit: *Oratorem nihil proprii in sua Dioecesi possidere, et naturalem civilemque conservationem cognoscere ex administratione bonorum dotalium et extradotalium Catharinae Fabri coniugis, nec unquam Matrimonio et domicilio stante animum in Dioecesi permanendi manifestasse, immo votum alias expressisse redeundi ad Montem Bodium, locum suae originis, in quo paterno et avito iure primis Civitatis gradibus frui debere, ac valde utilem longaevae matris hereditatem expectare.* Contra Episcopus Senogalliensis: Franciscum longa vigintisex annorum mora domicilium et civilitatem contraxisse in Castro Paterni. Animum permanendi satis declaratum fuisse, quod honores et munera gesserit in Ordine eiusdem Castri, quod domum in eo sua pecunia comparaverit, fortunasque suas transtulerit, quod hunc animum scripto declaraverit testimonio, quod est in actis suae Episcopalis Cancellariae. Apertam esse cognitissimae Innocentianae constitutionis, cuius initium est *Speculatores*, [1] dispositionem, cum Raimundus naturaliter ortus sit in Dioecesi Anconitana, non vero ex causa eventuali, neque occasione itineris, officii aut alterius temporariae morae Francisci patris in Castro Paterno: ad iurisdictionem igitur Anconitani Episcopi Raimundum spectare, ab eo esse ordinandum. Eadem latius exequitur Franciscus in libello suo, quem dumtaxat habuimus: addit plures Sacri huius Tribunalis res iudicatas; quaerendum non esse, quid, si mater decedat, facturus sit Franciscus: satis esse, ut Raimundus ab Episcopo Anconitano ordinari possit, Franciscum hoc tempore domicilium habere Paterni, habuisse animum permanendi; etiamsi inde parentes domicilium aliorsum transferant, non auferri filio ius nativitatis ei quaesitum, ex quo oritur iurisdictio Episcopo illius Dioeceseos. Videant igitur Eminentissimi Patres in hac diversitate duorum Episcoporum, qui de sua dubitant iurisdictione:

An, et ad quem spectet ordinatio Raimundi Roberti in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Spectare ad Episcopum Anconitanum, facta declaratione medio iuramento per Franciscum patrem iuxta bullam Speculatores.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 23, p. 76-78].

3646.

S. C. C., *Montis Alti*, 14 dec. 1754, 25 ian. 1755.

Priusquam san. mem. Xistus V Civitatem Montis Alti Episcopali Cathedra honestaret, Terra Montis Elpari Abbatiae Farfensi subiiciebatur, sed post erectam in eadem Civitate Sedem Episcopalem, eadem Terra novo Epi-

[1] Cf. N. 258.

scopo subiecta fuit, et de eius Dioecesi facta est. Duo in ea erant pia loca: *Hospitale* et *Mons Pietatis;* hic autem duplex: *Pignorum* alter, alter *Frumentarius*, sed cum ab uno Officiali administraretur pro *unico Monte Pietatis* habitus est. Nulla equidem fundationis et erectionis horum Piorum Locorum habetur memoria. Illud tantum probatur, saeculo XVI administrata fuisse a Sodalibus *Sanctissimi Sacramenti*, quod Sodalitium erectum fuerat in Parochiali ecclesia *S. Michaelis Archangeli* eiusdem Terrae; et cum Communitas eiusdem Terrae mutuam accepisset pecuniam a Monte pietatis in quantitate florenorum 154, neque eam restitueret, damnata fuit anno 1566 ad restitutionem sententia Vicarii Generalis Farfensis. Anno tamen 1580 eadem Communitas, ignoratur quo iure ac titulo, sese pro administratrice *Montis Pietatis* gessit, deputando Rationalem, qui exigeret rationes ab Officialibus Montis, frustra obsistentibus Sodalibus *Sanctissimi Sacramenti* ad annum usque 1717.

Sequenti anno 1618 duo electi fuerunt officiales *Montis Pietatis*, quorum alter *Frumento*, alter *Pignoribus* praeesset, et ab hoc anno ad nostra haec tempora Communitas sine ulla contradictione Sodalium regimen habuit et *Montis Pietatis* et *Hospitalis*. Hae tamen de regimine duorum Locorum Piorum controversiae inter Communitatem et Sodalitium nullum detrimentum intulerunt iuribus Abbatis Farfensis et inde Episcoporum: eadem siquidem Pia Loca visitarunt, administrationem direxerunt latis decretis et ordinationibus pro recto eorumdem regimine: Officiales, Administratores et Syndicos confirmarunt, debitores condemnaverunt, nihilque a Communitate gestum fuit, nisi aut petita aut reservata approbatione Episcoporum. Atque ita optimo statu haec Loca Pia diu fuerunt. Sed relaxata paulatim cura et sollicitudine Episcoporum, res in deterius abire coeperunt. Cum igitur Episcopus Accorambonus in visitatione acta anno 1727 cognovisset, *Montem Frumentarium* spatio 30 annorum decrevisse fere ad quartam partem, amovit ab administratione Officiales, quos Communitas elegerat, aliosque in eorum locum suffecit. Idem factum est decennio post ab Episcopo Paganellio in visitatione *Hospitalis*. Ventum est ad annum 1748, quo tempore Communitas petiit coram R. P. D. Secretario Congregationis Boni Regiminis manutentionem seu reintegrationem in possessione seu quasi administrandi *Montem Pietatis* et *Hospitale*, quam nullo obstante facile obtinuit, reservata tamen approbatione Episcopi in electione Officialium, et reservato pariter omni alio episcopali iure iuxta dispositionem Sacrorum Canonum et praesertim Tridentini.

Cum autem, qui nunc Ecclesiae Montis Alti praeest, Episcopus in visitatione Terrae Montis Elpari cognoverit tria illa Loca Pia ex mala Communitatis administratione iterum collapsa esse, satius duxit preces offerre Eminentissimo Domino Pro-Auditori Sanctissimi, qui causae notionem ex integro dedit S. huic Tribunali. Omnes igitur controversiae, quae inter Episcopum et Communitatem hac occasione aguntur, IX dubiis collectae fuerunt. A Communitate nihil habuimus. Dubia vero sunt:

I. *An Loca Pia Montis Elpari: Hospitale scilicet, Mons Pietatis et Mons Frumentarius subsint iurisdictioni, visitationi, correctioni et reformationi Episcopi Montis Alti?*

II. *An administratio oeconomica eorumdem Locorum Piorum exercenda sit libere a Communitate laicali, vel potius dependenter a directione et auctoritate Episcopi?*

III. *An eidem Episcopo ius competat tam faciendi ordinationes pro recta praedictorum locorum administratione, quam approbandi Officiales, Administratores et Revisores computorum a Communitate electos?*

IV. *An ad praefatum Episcopum pertineat approbare resolutiones, vel ab eadem Communitate, vel a suis Officialibus captas tam circa contractus nomine Locorum Piorum ineundos, quam circa erogationem proventuum in eleemosynas et usus pios, ac tandem quoad distributionem frumenti personis indigentibus?*

VI. *An Episcopus possit exigere redditionem rationis a dictis Administratoribus independenter a Syndicatoribus a Communitate electis?*

Die 14 decembris 1754 Sacra, etc. respondit: Dilata, et proponatur in prima post Reges.

Die 25 ianuarii 1755 Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative.

Ad II. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

Ad III. Affirmative.

Ad IV. Affirmative ad primam partem, in reliquis negative.

Ad VI. Affirmative una cum Syndicatoribus. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 23, p. 113-115, tom. 24, p. 1].

3647.

S. C. C., *Nolana*, 25 ian., 1 mart. 1755.

Dilata fuit resolutio huius causae diebus 13 ianuarii et 3 februarii 1753 iuxta mentem.[2] Mens autem Episcopo Nolano explicata haec fuit, *ut distincte referret statum ecclesiarum Bosco Regale existentium, ac votum suum aperiret super petita dismembratione et super necessaria quantitate congruae assignandae, sive pro alio remedio temporis et loci circumstantiis opportune adhibendo.*

Impleta fuerunt capita omnia *instructionis*. Episcopus censet, necesse omnino esse ob locorum distantiam et numerum habitatorum, ut in eo latifundio aut duo constituantur Oeconomi, aut erigatur nova Parochia, et Parocho adiungatur Oeconomus; ex hac necessitate arguit, male Patres Congregationis Caelestinorum sese opponere erectioni novae Parochiae, quia si duo constituantur Oeconomi, stipendium, quod illis praestandum est, absumat omnes redditus, quos Patres percipiunt ex latifundio; et ex diverso longe maior sit fructus animarum, qui colligi potest erectione novae Parochiae; Principem Striani auxisse annuam praestationem, sive congruam, ut novus Parochus Oeconomum retinere possit: redditum itaque annuum esse ducatorum 120, quae quantitas satis est pro novo Parocho et Oeconomo. Causa nunc proponitur, et idem dubium disputatur. A Patribus Congregationis Caelestinorum nihil habuimus. Dubium est:

An sit locus dismembrationi seu erectioni novae Parochiae in casu?

[1] Cf. N. 3651.
[2] Cf. N. 3624.

Die 25 ianuarii 1755 Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post Cineres.
Die 1 martii 1755 Sacra, etc. respondit: Dilata, et scribatur Episcopo iuxta instructionem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 24, p. 3, 11].

3648.

S. C. C., *Auximana*, 22 mart. 1755.

Agitata fuit haec controversia diebus 6 et 20 maii itemque 2 septembris 1747. [2] Cum autem idem Puccettus preces obtulerit Sanctissimo Domino Nostro, tandem obtinuit ab eodem Sacratissimo Principe, ut causa ad novum Sacri huius Tribunalis iudicium rediret. Disputat itaque nunc Parochus, non esse mutandam sententiam ex rationibus, quas Eminentissimi Patres legent in suo libello. A Puccetto nihil adhuc habuimus. Dubium est:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 24, p. 18].

3649.

S. C. C., *Mediolanen.*, 22 mart. 1755.

Nondum elapso biennio a die professionis, quam emisit in Monasterio Patrum Minorum Conventualium Mediolani die 4 septembris anno 1748 P. Ludovicus Gaddius, querelam nullitatis eiusdem professionis proposuit. Duo erant nullitatis capita: defectus interni consensus, vis et metus illatus a fratre maiori Iosepho Antonio Gaddio, qui defuncto anno 1745 Innocentio patre, quinque relictis filiis divino iam servitio tribus adscriptis, curam et administrationem rei familiaris suscepit, utque ampliores opes, et pinguiorem ex matrimonio, ad quod animum appulerat, dotem sibi compararet, omnem operam collocavit, ut Ludovicus decimumsextum aetatis annum agens Monasterio nomen daret. Id obtinuisse dicebat P. Ludovicus minis et verberibus, quibus coactus fuerit Regularium Conventualium vestes suscipere. Dum probationis annum ageret, animum suum regulari disciplinae contrarium aperuisse Patribus et Iosepho Antonio fratri, a quo novas minas et verbera accepit: professionem itaque emisisse, sed ficte et simulate, eaque emissa neque Clericalem Tonsuram, neque Minores Ordines suscepisse, neque regulas Religionis observasse, monitus licet et obiurgatus fuisset, quia nullam diceret professionem suam: morte obita a Iosepho fratre, illico querelam proposuisse nullitatis professionis.

Eminentissimus Archiepiscopus et Praefectus Monasterio nullam pronunciarunt eamdem professionem. Appellavit *Defensor*, et re ad hoc Sacrum

[1] Cf. N. 3663, 3665, 3668.
[2] Cf. N. 3591, 3595.

Tribunal delata, eadem habet P. Ludovicus. Respondit *Defensor professionis*, dissensum internum non satis a P. Ludovico panditum fuisse; vim metumque gravem a fratre illatum non probari; si quam ipse initio habuit voluntatem contrariam vitae regulari, mutatam fuisse. Decernent Eminentissimi Patres, perpensis rationibus, quae hinc inde proponuntur:

An constet de nullitate professionis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Iterum proponatur. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 24, p. 20].

3650.

S. C. C., *Caputaquen.*, 26 apr., 10 maii 1755.

Decessit die 11 iulii anno 1738 ex illato lethali vulnere parvi tormenti bellici Caecilia Papa Terrae Porciliorum Cilenti Dioeceseos Caputaquensis. Caecilia ipsa, eiusque filia Catharina, uxor Caroli Panza, vulneris auctorem fecerunt Sacerdotem Iosephum Bartolinium, asserentes eum errasse, et cum filiam impeteret, occidisse matrem: ea vox et fama de criminis huius auctore per universum illum locum percrebuit. Aufugit diffamatus Sacerdos, et sequenti anno 1739 preces obtulit Sacro huic Tribunali, quibus petebat absolutionem ab irregularitate ob impictum hoc homicidii crimen. Preces hae missae, ut fieri solet, ad Episcopum *pro informatione et voto*, novum ei praebuerunt indicium contra Sacerdotem, ideoque non dubitavit die 20 iulii anno 1740 contra eum, qui sponte sese in carceribus constituerat, sententiam ferre, qua pronunciavit, *constare per graviora indicia ex publica voce et fama de homicidio etc., prout ex relatione pro huiusmodi effectu porrecta ad Sac. Congregationem constat etc. ideo condemnandum ad exulandum etc. per triennium, salva facultate moderandi etc. et in causa declaratur irregularis, donec a Sancta Sede dispensationis gratiam non obtinuerit.*

Romam venit Bartolinius et sese adscripsit servitio ecclesiae primum S. Mariae in *Campo Carleo*, inde S. Mariae *Liberatricis*. Lapsis iam decem et septem annis a die obitus Caeciliae, rediit ad hoc Sacrum Tribunal, et duo postulat: primum, ut declaretur non constare de homicidio, alterum vero, ut si contra Eminentissimis Patribus videatur, respondeant locum esse dispensationi; negat constare de homicidio, quia neque in genere, neque in specie constet de corpore delicti: multa quidem hac de re habet, quae fortasse inutilia videri poterunt Eminentissimis Patribus, cum obstet sententia Episcopalis, a qua non appellavit; dispensationi vero ab irregularitate locum esse dicit, quia longa decem et septem annorum poenitentia eam mereatur; nam iure pontificio constitutum est, ut Presbyteri homicidae duodecim annis poeniteant: can. *Si quis homicidium fecerit*, Distinct. 50. Haec Bartolinius. Duo dubia sunt:

I. *An constet de homicidio?* Et quatenus affirmative:

II. *An sit locus dispensationi in casu?*

[1] Cf. N. 3655, 3657.

Die 26 aprilis 1755: Non proposita.
Die 10 maii 1755 Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative, et amplius. Ad II. Negative.
[Thesaurus Resolutionum, tom. 24, p. 29, 36].

3651.

S. C. C., *Montis Alti*, 10 maii 1755.

Proposita fuit haec controversia die 14 decembris 1754, resoluta vero die 25 ianuarii 1755.[1] Non placuit Episcopo definitio secundae partis quarti dubii, et petiit contra eam audiri, ideoque nunc respondendum est:

An sit standum, vel recedendum a decisis quoad secundam partem quarti dubii?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, salva auctoritate Episcopi iuxta resolutiones II et III dubii.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 24, p. 36].

3652.

S. C. C., *Olomucen.*, 7 iun., 2 aug. 1755.

Resolutio huius causae invenitur in Clem. XIII, const. *Inter multiplices*, 11 dec. 1758, §§ 3-6. Cf. N. 449. — Cf. etiam N. 2795, itemque Thesaurum Resolutionum, tom. 24, p. 48-50, 65.

3653.

S. C. C., *Aversana*, 12 iul. 1755.

Capitulum Cathedralis Ecclesiae Aversanae quatuor Dignitates et viginti quatuor Canonicos numerat: sunt quoque in eadem Ecclesia decem et octo Hebdomadarii. Quatuor Dignitates et duo Canonici Theologus et Poenitentiarius praebendas habent; caeterorum Canonicorum redditus sunt in solis distributionibus quotidianis; Hebdomadarii quoque praebendas non habent, sed solas percipiunt quotidianas distributiones, eorumque redditus ascendunt ad annuos ducatos 30 circiter. His Summus Pontifex Clemens VIII anno 1594 concessit, ut Rocchetto et Cappa uti possent. Cum anno 1753 visitationem ageret Aversanus Episcopus, ab eo postularunt Hebdomadarii, ut tria Beneficia simplicia, quae nunc possidet Michel Sagliocco, eiusdem Cathedralis Ecclesiae Canonicus, ipsis uniret; rationes huius unionis erant, quo *ipsis maiorum sumptuum occasio ob recentiorem nempe Rocchetti et Cappae habitum, quo haud iam pridem erant insigniti, superaddita fuerit, et e contra singularum Praebendarum redditus ad annuos Regni ducatos 40 circiter prius*

[1] Cf. N. 3646.

ascendentes, temporum iniuria sint adeo imminuti, ut vix modo attingentes una cum incertis et quotidianis distributionibus Regni ducatos 24, vel ad summum 30 circiter, necessariae ipsorum substentationi minime sufficerent. His adiungebant, *coactos fore, nisi redditus augerentur, dimittere Hebdomadariatus, deserere Cathedralis servitium, atque aliam appetere receptitiam ecclesiam A. G. P. eiusdem Civitatis Aversae, in qua singuli Sacerdotes adscripti, minoribus licet oneribus gravati, ampliora lucrantur emolumenta ultra scilicet annuorum ducatorum 60.*

Cognitionem huius postulationis dedit Episcopus Vicario suo Generali, coram quo, non audito Canonico Sagliocco, eorumdem Beneficiorum possessore, res acta fuit inter Hebdomadarios et Promotorem fiscalem Curiae Episcopalis. Tandem Episcopus, praevio consensu Capituli, *ne debitis fraudaretur obsequiis divinus cultus, neve Ecclesiae Cathedralis servitium facili negocio desereretur, auctoritate Ordinaria praedictis Hebdomadariatibus et cuilibet ipsorum distributive tantum rata in perpetuum univit tria Beneficia simplicia liberae collationis simul reddentia annuos fructus ducatorum Regni 140 circiter,* sine tamen detrimento Canonici Sagliocco eorum possessoris.

Displicuit Canonico Sagliocco haec unio, et vocato in ius coram Auditore Camerae Promotore fiscali Curiae Episcopalis, sententiam obtinuit, qua unionis illius nullitas declarata fuit, sed haec sententia, instantibus Hebdomadariis, circumscripta fuit a Tribunali Signaturae Iustitiae. Saglioccus igitur sese ad hoc Sacrum Tribunal convertit. Auditus Episcopus ea habet, quae supra retulimus. Disputat nunc Saglioccus nullam fuisse unionem sive spectetur ius antiquum Decretalium, sive novum Tridentini. Et quidem iure Decretalium requiri in unionibus utilitatem et necessitatem praecisam; deficere haec in casu praesenti, cum commentitium sit sumptuum augmentum ex nuper impetrato usu Rocchetti et Cappae, quando eius usum obtinuerunt Hebdomadarii usque ab anno 1549. Commentitiam pariter esse reddituum diminutionem, cum redditus singulorum Hebdomadariorum semper fuerint in annuis ducatis 30 circiter, qui augeri quidem, minui vero non possint, quique in Civitate Aversae satis superque sint ad vitam honeste ducendam, cum taxa synodalis sit ducat. 24. Timendum non esse, ut Hebdomadarii Cathedralem deserant Ecclesiam, et in aliam receptivam se conferant, nam in ea, subductis oneribus Sacrorum, quibus gravantur, non alium redditum perciperent, quam ducatorum 30, et removeri possent ad nutum, quod in Cathedrali timere non possunt, cum veri sint Beneficiarii: hinc ab illa receptiva ecclesia curant in Cathedralem transferri, numquam e Cathedrali ad illam ecclesiam. Iure etiam novo Tridentini nullam fuisse unionem, cum haec facultas data sit *pro substinendo decenti Canonicorum gradu*,[1] non vero Cappellanorum seu Hebdomadariorum, et quod magis est, uniones fieri posse Praebendis, non vero personis, ut factum est ab Episcopo Aversano, quando Hebdomadarii nullas habent Praebendas, sed solas distributiones percipiunt. Ex his facile colligi, unionem factam nullam fuisse, neque permittendum esse Episcopo, ut ad novam deveniat. Haec Saglioccus. Ab Hebdomadariis nihil habuimus. Duo sunt causae dubia:

[1] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 15.

I. *An constet de nullitate unionis in casu?* Et quatenus affirmative:
II. *An sit permittendum Episcopo devenire ad novam unionem in casu?*
Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative.
Ad II. Negative. [1]
[Thesaurus Resolutionum, tom. 24, p. 60].

3654.

S. C. C., *Posnanien.*, 2 aug. 1755.

Duos tenet Canonicatus Chrysostomus Szezycinski, alterum in Ecclesia Cathedrali Uladislaviensi, alterum in Ecclesia Cathedrali Posnaniensi. Cum autem anno 1749 iura suae Parochialis Swiczitochoviensis tuendi causa Romae esset, preces obtulit Sacro huic Tribunali, quibus postulavit, ut ab Uladislaviensi Ecclesia abesse posset, et lucrifacere sui Canonicatus fructus. De Posnaniensi nullum verbum habuit, ratus nullum a Capitulo illius Ecclesiae sibi praestiturum impedimentum, quod eum Romam venientem amplissimis literis commendasset. Die igitur 21 mensis novembris anno 1750 indultum obtinuit ad sex menses, amissis tamen distributionibus quotidianis, vel tertia parte, si fructus omnes Canonicatus in his consisterent. Transacto tempore novas obtulit preces, et die 13 ianuarii 1751 rescriptum fuit: *deberi Oratori fructus omnes sui Canonicatus a die discessus per totum annum 1750, amissis tamen, etc.* Tertio tandem preces obtulit pro *gratiae* prorogatione ad alios sex menses, eamque obtinuit die 10 iulii anno 1751. Uladislaviam reversus, et his rescriptis Capitulo exhibitis, fructus sui Canonicatus obtinuit. Cum vero die 9 iulii anno 1753 generale Capitulum Posnaniense haberetur, Chrysostomus eadem exhibuit rescripta, sed vitiata et corrupta, ut quae pridem solum Uladislaviensem Canonicatum, postea etiam Posnaniensem complecterentur. Agnita fuit facillime corruptio et falsitas, denegati fuerunt fructus, retentae preces cum rescriptis *uti corpus delicti*, indictumque fuit Chrysostomo a Capitulo, ut sese ab hoc crimine purgaret. Ille igitur die 19 iulii eodem anno protestationem emisit in actis Curiae Varsaviensis, qua se purum ab hoc crimine dicebat, reumque accusabat Procuratorem suum in Urbe: se usum rescriptis illis precibusque *per iocum*, eaque mente, ut fructus in utilitatem sacrarii erogarentur. Haec protestatio ad Capituli Posnaniensis notitiam ab eo deducta non fuit.

Festo die S. Martini habitum fuit aliud generale Capitulum, in quo de vita et moribus Canonicorum haberi solet inquisitio; et licet Chrysostomus censuram, ut alii, subiisset, falsi tamen crimen hoc ei obiectum non fuit, immo Commissarius Capituli renunciatus est, et futurae optionis Praestimonii capax declaratus. Sed cum paulo post optioni huic locus factus fuisset, Capitulum *septimanale* Chrysostomum, cui optio procul dubio debebatur, uti de falsitate diffamatum, reiecit, praetulitque Canonicum Iosephum Gorzenski. Appellavit Chrysostomus ad Nunciaturae Tribunal, quod censuit,

[1] Cf. N. 3656.

reservandam esse Eminentissimis Patribus cognitionem de falsitate rescriptorum, apposuitque interim sequestrationem redditibus controversi Praestimonii, donec causa definiretur.

Re igitur ad hoc Sacrum Tribunal delata, auditus fuit Nuncius Apostolicus, qui falsitatem quidem agnoscit, reum tamen non censuit Chrysostomum, sed Romae fraudem factam fuisse opinatur, ipsasque preces et rescripta ita, uti Capitulo Posnaniensi exhibita fuerant, literis suis adiunxit. His diligenter inspectis, periti scriptores tum ex comparatione literarum, tum ex aliis, quas retulerunt, rationibus, sub iurisiurandi religione iudicarunt, vitiata fuisse a Chrysostomo. Procurator quoque, cui crimen in protestatione Chrysostomus impegit, testificationem iuratus edidit, qua negat mandatum unquam habuisse, ut rescriptum aliquod obtineret. Causa nunc proponitur, et disputat Ioseph, rectissime a Capitulo reiectum fuisse Chrysostomum, uti de hoc falsi crimine apud graves viros diffamatum; satis esse hanc infamiam *facti* ad eum repellendum, praesertim, ubi impictum crimen fundamento non caret, quod utile esse potuerit diffamato. Eoque amplius haec custodienda esse, quod res non sit de privatione Beneficii, sed agatur, ne illud diffamatus assequatur, quo casu solam diffamationem satis esse ex textu in *leg.* 2, § *ultim. ff., de poen.* Addit Chrysostomum non solum diffamatum, sed criminis reum habendum esse ex iudicio peritorum et testificatione Procuratoris; protestationem a Chrysostomo emissam spectandam non esse, sive enim per iocum, sive serio falsa rescripta ediderit, id unum in mente habuisse, ut Capitulum deciperet, semperque reum esse dicendum, quod sciens falso rescripto usus sit. Haec Ioseph. Contra Chrysostomus falsi crimen probandum esse concludentissime: probandam esse falsitatem, dolum malum, tertii detrimentum, auctorem falsitatis. Abesse falsitatem, quia alteratio nihil aliud effecerit, quam explicare id, quod virtualiter in rescripto continebatur, cum eadem esset ratio indulti ratione unius et alterius Canonicatus; abesse dolum malum, cum nihil in utilitatem suam a Capitulo Posnaniensi petierit Chrysostomus, sed in utilitatem sacrarii, atque hac eadem ratione abesse detrimentum tertii, cum non nocere, sed prodesse sacrario voluerit; non probari Chrysostomum falsitatis auctorem, cum etiam id inverosimile fiat ex omnibus circumstantiis, fraudemque ei Romae factam constare ex epistolis Agentis sui et ex testibus; peritorum iudicium fallacissimum esse, neque spectandam comparationem literarum, cum agitur de probando gravissimo crimine falsi; denique nullam praecessisse sententiam, quae necessaria fuisset, ut Chrysostomus iure optionis privaretur. Videant igitur Eminentissimi Patres, qua iuris ratione expediendum sit dubium:

An falsificatio rescripti Sacrae Congregationis obstet Canonico Szezycinski ad optandum Praestimonium, de quo agitur in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 24, p. 68-70].

3655.

S. C. C., *Mediolanen.*, 2 et 23 aug. 1755.

Species huius causae descripta est in folio Congregationis habitae die 22 superioris mensis martii. [1] Proposita quidem ea die causa fuit, sed non definita, iubentibus Eminentissimis Patribus, ut *iterum proponeretur*. Nunc itaque urgente P. Ludovico Gaddio iterum proponitur, ut expediatur dubium:

An constet de nullitate professionis in casu?

Die 2 augusti 1755 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 23 augusti 1755 Sacra, etc. respondit: Affirmative. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 24, p. 66, 71].

3656.

S. C. C., *Aversana*, 23 aug. 1755.

Proposita ac definita fuit haec causa in Congregatione habita die 12 iulii proxime praeteriti. [3] Cum vero ad novum iudicium haec definitio revocetur, respondendum nunc erit ab Eminentissimis Patribus:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 24, p. 72].

3657.

S. C. C., *Mediolanen.*, 13 sept. 1755.

Proposita fuit haec causa in Congregatione habita die 22 martii, [4] definita vero die 23 augusti vertentis anni. [5] Ad rem igitur expediendam P. Ludovicus Gaddius novam urget eiusdem causae propositionem; et respondendum erit:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 24, p. 83].

[1] Cf. N. 3649.
[2] Cf. N. 3657.
[3] Cf. N. 3653.
[4] Cf. N. 3649.
[5] Cf. N. 3655.

3658.

S. C. C., *Albintimilien.*, 13 sept., 22 nov. 1755.

Proposita hac causa in Congregatione habita die 22 maii 1751, [1] responsum fuit: *Pro confectione processus iuxta mentem.* Impleto iam examine formali testium, expediendum est dubium:

An constet de nullitate Matrimonii in casu?

Die 13 septembris 1755 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

Libertatem inhians Advocatus Vento eiusdem causae ursit repropositionem, ut nunc respondendum sit:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die 22 novembris 1755 Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 24, p. 83, 92].

3659.

S. C. C., *Ariminen.*, 22 nov. 1755.

Cum artifices quidam et fabri Ariminenses anno 1536 Sodalitium nomine *S. Iosephi* instituere cuperent, postularunt a Patribus Minoribus Conventualibus aediculam nuncupatam *S. Maria del Paradiso*, quae intra ambitum Conventus erat, et ad quam e via publica patebat accessus. Patres non aediculam tantum, sed etiam proximum terrae solum concesserunt, dato iis onere tradendi quotannis *Cereum Paschale* pro Conventu et eligendi Cappellanum Sodalitii ex Patribus Conventualibus. Hac ratione institutum Sodalitium aggregatum inde fuit maiori Sodalitio eiusdem nominis, quod est in Urbe. Sodalitium hoc tam ab Episcopis, quam a Ministro Provinciali Ordinis Conventualium visitatum fuit, licet ex iis non sit, quae Ordini adnexa sint et unita cum participatione privilegiorum. Congregationibus sodalium praeesse solebat Vicarius Generalis Episcopi; inde eius nomine P. Guardianus praeesse coepit, tandem ad hunc et ad Patres Conventuales summa rerum devenit, cum duo ferret Guardianus in scrutiniis suffragia, et Congregationibus intersint cum voce activa et passiva omnes Ordinis Patres, qui sive post professionem in Sodalitium cooptati sint, ita ut nihil contra eos a sodalibus decerni possit.

Nuper autem ortis inter Patres et sodales controversiis causa cuiusdam fabricae, sodales illi, qui contrario Patrum suffragantium numero victi fuerant, adierunt Episcopum, a quo latum fuit *provisionale* decretum. Id Patres offendit, putantes nullam esse Episcopo iurisdictionem in hoc Sodalitium, neque eius decretis extra visitationem latis esse obtemperandum, ideoque preces hac de re obtulerunt Sacro huic Tribunali. Auditus Episcopus longa epistola, a qua ea, quae hactenus narravimus, excepimus, sua et Sodalitii

[1] Cf. N. 3614.

iura tuetur, ita ut Sodalitium, ut impensis parceret, eam loco libelli sui nobis obtulerit. Controversia omnis VI capitibus collecta fuit, quorum lectione facile intelligitur, quid sit id, de quo disputatur. A Patribus nihil habuimus. Dubia sunt:

III. *An P. Guardianus Min. Conv. possit assistere, uti Praeses, Congregationibus praedictae Societatis, et duo suffragia habere in scrutiniis?* Et quatenus affirmative:

IV. *An hoc idem liceat Reverendissimo Episcopo eiusque Vicario Generali, vel alteri eorum nomine?*

VI. *An dicta Societas S. Iosephi subiecta sit Episcopi iurisdictioni ita, ut teneatur exequi eius mandata et decreta, quae etiam extra sac. visitationem edi contigerit pro bono regimine?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Ad III. et reliqua dilata, et scribatur Episcopo iuxta instructionem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 24, p. 93].

3660.

S. C. C., *Nuscana*, 17 ian. 1756.

Erecta fuit a Nuscano Episcopo initio saeculi XVI in Collegiatam ecclesia Parochialis S. Mariae *del Piano* Terrae Montellae unione octo Parochialium ecclesiarum septemque non Parochialium, quae erant intra eamdem Terram aut in eius suburbiis. Cum autem de validitate huius erectionis atque unionis iure dubitaretur, Magnus ille Pontifex Leo X anno 1515 constitutione sua erectionem atque unionem confirmavit. Erant in ea Collegiata Archipresbyter, Primicerius et duodecim Canonici. Archipresbyter duas canonicales portiones accipiebat, sed cum tenues essent redditus, ideo Leo X duos Canonicatus primum suppressit, inde minuit etiam redditus Archipresbytero, ut unam et dimidiam tolleret canonicalem portionem. Hac unione cura animarum translata fuit in Capitulum, quod habitualem habet. Actualis dudum exercebatur ab Archipresbytero et duobus Canonicis, inde vero iuxta Leonis X constitutionem praepositi fuerunt et nunc praeponuntur a Capitulo singulis illis octo Parochialibus Vicarii ad nutum amovibiles tenuissimo annuo stipendio octo ducatorum. Suevit Capitulum Sacrum Conventuale *pro Benefactoribus* et post literas encyclicas Sacratissimi Principis nostri [2] aliud etiam *pro Populo* agere: sed in nupera visitatione decrevit Episcopus, ut tot agerentur Sacra *pro Populo* diebus festis, quot sunt Parochiales ecclesiae unitae. Commovit Capitulum hoc onus, delatisque precibus Sanctissimo Domino Nostro, postulavit ab hoc onere liberari. Data fuit Amplissimis Patribus de hac postulatione cognitio, auditoque iam Episcopo Nuscano, qui totus est, ut decretum suum defendat, causa nunc Eminentissimis Patribus definienda proponitur.

[1] Cf. N. 3664, 3675.
[2] Cf. N. 345.

Disputat Capitulum, non debere singulis festis tot Sacra *pro Populo* agere, quot sunt Parochiales unitae, quia unio a Summo Pontifice sive facta sive confirmata non fuerit *aeque principaliter*, sed *subiective*, ideoque extincto Parochiae titulo incongruum sit, ut Sacra *pro Populo* agi debeant, quando deest Parochia. Subiectivam fuisse unionem liquidum fieri, quia Summus Pontifex usus sit verbis: *unimus, adnectimus, incorporamus*, quae subiectivam unionem praeseferunt; quia data fuerint Capitulo et Ecclesiae Collegiatae *omnia iura*, redditus, fructus, emolumenta, quae ad ecclesias illas Parochiales spectabant; quia data fuerit Capitulo facultas deputandi Sacerdotes ad nutum amovibiles in iisdem ecclesiis Parochialibus unitis, qui consequenter nudi sunt Ministri Capituli curam habitualem habentis, ut anno 1708 definitum fuit a Sacra Congregatione Episcoporum et Regularium consultationibus praeposita. Haec omnia demonstrare unionem subiectivam. Accedere consuetudinem immemorabilem et tenuitatem redditiuum, ex qua fit, ut nequeat Capitulum hoc onere gravari; neque ad rem pertinere, quod ait Episcopus, Sacra *pro Populo* agenda esse a Vicariis, cum hi non habeant ecclesias illas in titulum, neque aliis oneribus gravandi sint in tanta stipendii eorum tenuitate, quanta fert tenuitas redditiuum Capituli. Haec a Capitulo in suo libello. A Promotore fiscali Curiae Episcopalis Nuscanae nihil habuimus. Dubium est:

An Canonici Collegiatae Ecclesiae S. Mariae del Piano Oppidi Montellae Nuscanae Dioecesis teneantur unam tantum Missam pro Populo diebus festis celebrare, seu potius tot Missas, quot sunt Parochiales ecclesiae illi unitae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative ad primam partem, negative ad secundam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 25, p. 8].

3661.

S. C. C., *Derthonen.*, 8 maii 1756.

Dum anno 1747 ferveret Ligusticum bellum, militum cohors sive ducta ab Alexandro Repetto, viro truci et moribus perditis, sive eo viam monstrante, die 3 mensis octobris domum invasit Laurentii Carboni sitam in Villa Derthonensis Dioeceseos, cui nomen est *Cà de Cocoli*, eamque funditus direpsit. Post hoc facinus iactare coepit Alexander sitim suam occidendi Sacerdotem Io. Baptistam Carboni, declaravitque, ut si in eum incideret, necaturus eum esset, et solitus erat homo natura ferox ac moribus pessimis minas exequi, ut testes conveniunt. Paucis post direptionem domus diebus incidit Sacerdos Io. Baptista aperto in campo in eumdem Alexandrum armatum brevi tormento bellico, qui viso Sacerdote obviam veniente, manum apposuit tormento, sed paratum licet explosioni educere non potuit: Sacerdos enim, qui de minis Alexandri certior factus fuerat, imminenti vitae discrimini natura ipsa suadente prospiciens, eum praevenit, impressoque suae ictu maioris tormenti supra pectus, hominem illum humi stravit, qui paullo post vita excessit.

Duplex contra Sacerdotem homicidam confectus fuit processus: alter a Baronali Curia Loci Campi, alter a Curia Ecclesiastica Derthonensi. Curia Baronalis praevenit in occisi corporis inspectione, et pluribus auditis testibus, ex quibus constant ea, quae retulimus, destitit a cognitione, cum de Sacerdote ageretur. Curia Ecclesiastica destituta licet corpore delicti, pluribus tamen congestis probationibus contra contumacem Sacerdotem sententiam tulit, qua eum damnavit ad triremes per decennium addita etiam poena confiscationis bonorum. Appellavit Sacerdos ad Tribunal Auditoris Camerae, sed frustra petiit, frustra expectavit acta, ut tandem victa patientia adire debuerit Sacratissimum Principem Nostrum, qui re perspecta, auditoque Eminentissimo Domino Cardinali Chisio, iussit Sacerdotem esse absolvendum, et absolutus fuit.

Rupit tunc longas suas moras Curia Ecclesiastica Derthonensis, transmisitque acta, postulans revocari absolutionem, quod falsis suggestionibus impetrata fuisset. Iussit igitur Princeps Providentissimus, ut uterque processus ad Episcopi Placentini notionem deferretur, qui rem diligentius exploraret. Paruit Episcopus mandatis, novum instruxit processum, quo in Urbe advento iussum fuit silere Derthonensem Curiam. Quia vero in absolutionis decreto adiecta fuerat conditio: *firmo tamen, si quem etc. incursu in irregularitatem causa et occasione praedicti homicidii contractam*, ideo Sacerdos anno 1749 preces huic Sacro Tribunali obtulit, quibus reiectis, novas obtulit anno 1753; et rescriptum fuit, ut audiretur Episcopus.

Rem ex processu suo ita narrat Episcopus: die scilicet 11 octobris cum tres homines frumentum in arvis severint, advenientem vidisse Repettum inermem, lentamque virgam seu arundinem manu gestantem; qui cum propius advenisset eosque solvere iussisset, ire se dixit, ut indicaret Carboniis eos, qui res a militibus direptas detinebant, ut eas possent redimere. Dum sermones nectunt, advenisse Sacerdotem Carbonum et ex aggere superiori Repettum eum salutantem increpasse his verbis: *Eja, mox associatus non es, ut alias*, simul ignitum ictum explosisse. Addit Loci Campi Principem processum instruxisse *contra suum subditum laicum, qui locum, ubi reperiebatur Alexander Repettus, nuntiavit Carbono, dum hic simul cum Parocho Officium recitabat, quo nuntio audito, immediate Carbonus breviario relicto, domum propriam accessit, et accepto sclopo, ad locum cucurrit, ubi cum supradictis testibus confabulationes miscebat Repettus, illumque extemplo occidit.*

Causa nunc proponitur, reiicitque Carbonus narrationes Episcopi, uti contrarias processibus tam nempe Curiae Baronalis, a qua facta fuit recognitio occisi et inventus fuit armatus, quam Episcopi Placentini. Neque vera esse, quae addit Episcopus de nuntio accepto, de intermissa horarum recitatione, de homicidio ex industria. In iis itaque facti, quod supra ex processibus retulimus, circumstantiis disputat Carbonus non constare de irregularitate, quia ipse hominem occiderit pro tutela vitae suae, quae lex est naturae omnium animis scripta. Quodsi in tutela excessisse dici posset, locum esse dispensationi, cum res non sit de homicidio voluntario et ex industria illato, cum novem iam anni transacti sint, et his concurrentibus ea sit Sacri huius Tribunalis disciplina, ut censeat indulgendam esse dispensationem,

praesertim cum res esset non de promovendo, sed de promoto ad Sacerdotium ante homicidium. Dubia sunt:

I. *An constet de irregularitate?* Et quatenus affirmative:

II. *An sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative, et amplius.

Ad II. Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 25, p. 33].

3662.

S. C. C., *Amerina*, 8 maii, 17 iul. 1756.

Cum in Castro Alviani Amerinae Dioeceseos tanta sit inopia Sacerdotum, ut coactus fuerit Episcopus postulare atque obtinere facultatem, ut Sacra, quae in ecclesiis eiusdem Castri agenda erant, alibi agi possent durante Sacerdotum inopia: hinc cum Ignatius Torretti, qui natus erat in eodem Castro, et Romae in Pamphilio Collegio studiis operam dabat, postulasset clericali militiae adnumerari, Episcopus eum Parochiali ecclesiae Alviani adscripsit, et literas dimissoriales ei dedit, expressa causa necessitatis eiusdem ecclesiae, ut minores Ordines suscipere posset. Nominatus fuit Ignatius ad Cappellaniam manualem in templo Divi Ignatii Urbis, et impetravit ab hoc Sacro Tribunali eius *perpetuitatem*, ut ad huius Cappellaniae titulum ad sacros Ordines promoveretur, sicuti promotus fuit, repetita ab Episcopo in literis dimissoriis necessitate ecclesiae Parochialis Alviani.

Sacerdos factus Ignatius post duos menses, quibus Alviani moram traxerat, veniam petiit ab Episcopo, ut Romam concederet; negavit Episcopus, eique *ore* praecepit, ne discederet, indicta poena suspensionis *ipso facto* incurrendae. Discessit Ignatius Romamque repetiit, Sacroque huic Tribunali preces hac de re obtulit; cum, ut fieri solet, epistola ad Episcopum data fuisset, dicitur ei redditam non fuisse; secundae epistolae respondit, negans posse Ignatium Romae consistere, sed teneri eum praecepto obtemperare et Alvianum repetere, quod eius ecclesiae servitio adscriptus sit, atque incidisse in poenas Conciliares, [1] neque excusari posse sive colore Cappellaniae, sive praetextu studiorum, quod et studia, quantum satis sit necessitatibus populi illius Castri, compleverit, et Cappellaniae servire possit per substitutum. Causa nunc duobus collecta capitibus definienda proponitur.

Disputat Promotor fiscalis a Tridentino post Chalcedonense Concilium [2] definitum fuisse, ut Clerici, qui pro necessitate aut utilitate Ecclesiae ordinati fuerint eiusque servitio adscripti, sine expressa Episcopi venia discedere nequeant, et si locum inconsulto Episcopo deseruerint, Sacrorum exercitio interdicantur; confirmatum id Concilio Romano, tit. 6. cap. 6, atque ita pluries ab hoc Sacro Tribunali iudicatum fuisse contra eos,

[1] Sess. XXIII, *de ref.*, c. 16.
[2] C. 4, 7, D. LXXI.

qui discedere voluerunt, ut in *Anconitana*, 14 februarii 1609,[1] atque alibi. Neque audiendos esse adductos a Barbos. ad Concil, Sess. 23, cap. 16, *de ref.*, qui tradunt, Clericos et Sacerdotes, qui non habent Beneficium in titulum praecisam et personalem residentiam requirens, discedere posse et ire, quo velint, cum reprobentur a Fagnan. in cap. *Admonet*, num. 15 et 37, *de renunciat.*, quia Clerici servitio alicuius Ecclesiae adscripti et pro eiusdem Ecclesiae necessitate seu utilitate ordinati habentur tamquam servi aut coloni glebae addicti, qui sine Domini venia fundum deserere nequeunt, neque discedere possunt ab Ecclesia et recedere ab obligatione cum ea contracta. Ex his colligit Ignatium Torrettum, qui servitio Parochialis ecclesiae Alviani adscriptus fuit, et pro eiusdem ecclesiae necessitate ordinatus, non posse ab ea discedere invito Episcopo, praesertim eo veniam ex necessaria causa inopiae Sacerdotum denegante; et quia praecepto Episcopi non obtemperaverit, in poenam interdictionis Sacrorum incidisse. Haec atque alia Promotor fiscalis. Ab Ignatio nihil habuimus. Duo sunt causae capita:

1. *An Sacerdos Ignatius Torretti adscriptus servitio Parochialis ecclesiae Alviani et pro necessitate eiusdem ecclesiae ad Sacros Ordines promotus titulo Cappellaniae obtentae in ecclesia S. Ignatii Urbis sibi a Sacra Congregatione perpetuatae, potuerit contra formam praecepti Episcopi ab eadem ecclesia discedere, et valeat hic in Urbe permanere?*

2. *An et in poenas Conciliares sibi intimatas inciderit in casu?*

Die 8 maii 1756 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative, assignata congrua per Episcopum.

Ad 2. Consulat conscientiae suae.

Urgente vero Sacerdote Ignatio novum Eminentissimorum Patrum iudicium hac forma:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die 17 iulii 1756 Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 25, p. 37, 53].

3663.

S. C. C., *Nolana*, 17 iul. 1756.

Agitata fuit haec causa diebus 13 ianuarii et 3 februarii 1753,[2] itemque diebus 25 ianuarii et 1 martii 1755,[3] ac tandem transactione sopita, quae in Congregatione habita die 26 iunii proxime praeteriti[4] Eminentissimis Patribus approbanda proponebatur. Sed rem interim turbavit Praeses Hiacynthus Ursinus, qui in extrema eiusdem latifundii parte ampla possidet praedia, accolae vocant *Massaria*, in quibus est ecclesia, cui ipse praeficit Cappellanum.

[1] Cf. N. 2375.
[2] Cf. N. 3624.
[3] Cf. N. 3647.
[4] Thesaurus Resolutionum, tom. 25, p. 44.

Preces obtulit Praeses Ursinus Sacro huic Tribunali, quibus postulabat, ut in casu erectionis novae Parochiae in eo latifundio, *venga considerata la suddetta Cappella, che ritiene l'Oratore*, suspensa interim exequutione transactionis. Auditus fuit de his precibus Episcopus, qui retulit quidem statum tam Cappellae, quam *della Massaria*, sed nihil habet de petitione Praesidis, cum ignoretur, quid velit.

Disputat nunc Princeps Striani approbandam esse transactionem initam cum Patribus Coelestinis, penes quos erat ius parochiale, praesertim cum facta fuerit sequendo mentem Eminentissimorum Patrum, neque audiendum esse Praesidem, qui nullum ius habet intercedendi, ne fiat transactio, quique ignoratur, quid velit, an novam Parochiam, an appositionem Oeconomi in sua Cappella, an aliud quidquam. Dubium est:

An sit locus approbationis concordiae favore Principis Striani, seu potius sit locus approbationi alterius praetensae concordiae favore D. Praesidentis Hiacynthi Pauli Ursini?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative ad primam partem iuxta modum, et ad mentem; negative ad secundam.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 25, p. 51].

3664.

S. C. C., *Ariminen.*, 7 aug. 1756.

Dilata fuit in Congregatione diei 22 novembris 1755[2] III. et reliquorum huius causae dubiorum resolutio, adiectumque fuit: *Scribatur Episcopo iuxta instructionem*. Scriptum fuit Episcopo, et rescripsit. Nunc igitur sub eadem forma reproponuntur eadem dubia, ut ab Eminentissimis Patribus definiantur.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad III. Affirmative, ut unum tantum habeat suffragium.[3]

Ad IV. Negative.

Ad VI. Affirmative in iis, quae spectant ad Societatem, et amplius in omnibus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 25, p. 60].

3665.

S. C. C., *Nolana*, 28 aug., 18 sept. 1756.

Tertio redit haec causa ad Amplissimos Patres.[4] Agnovit enim Praeses Ursinus iustitiam ultimi decreti, sed adhuc contendit, esse locum erectioni alterius Parochiae in sua Cappella *del Flocco*, quae non solum comprehendat

[1] Cf. N. 3665, 3668.
[2] Cf. N. 3659.
[3] Cf. N. 3675.
[4] Cf. N. 3624, 3647, 3663.

Massariam suam, sed alias etiam proximas sitas in eodem territorio di *Bosco Reale*. Rationes, quibus putat novae huic dismembrationi esse locum, ignoramus, nam in suo brevissimo, quem nobis dedit, libello, nullas expressit. Dubium est:

An sit permittenda erectio alterius Parochiae in casu?

Die 28 augusti 1756: Non proposita.

Die 18 septembris 1756 Sacra, etc. respondit: Dilata, et scribatur Episcopo iuxta instructionem. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 25, p. 70, 72].

3666.

S. C. C., *Brictinorien.*, 18 sept., 20 nov. 1756.

Qui nunc Parochialem ecclesiam S. Andreae Villae Dugheriae alteramque S. Ioannis Baptistae eidem unitam possidet, Hieronymus Mambellius, cum utraque fatisceret et dilaberetur, parochianos in ius vocavit, ut ab iis sarcirentur. Decrevit Vicarius Generalis parochianos pro tribus partibus ad reparationis impensas obstrictos esse, Parochum pro parte quarta. Appellarunt parochiani ad Tribunal Auditoris Camerae, sed causae cognitio *in devolutivo tantum* data fuit Eminentissimis Patribus.

Post haec Parochus contendere coepit, parochialem ecclesiam S. Andreae reparare inutile esse futurum ob soli, in quo aedificata est, naturam, et satius esse, ut in loco diverso et firmiori reaedificaretur. Mandata igitur fuit iurisdictio Episcopo Foroliviensi, ut eligerentur periti, qui de statu ecclesiae et loci qualitate referrent. Parochiani peritum suum elegerunt, qui censuit, utramque ecclesiam reparari facile posse, et ad illas reparandas sartasque tectas conservandas praestita idonea fideiussione se obtulit. Parochus quoque peritum suum elegit, sed inde ab alio perito iudicium datum fuit. Hic censuit, ecclesiam S. Ioannis Baptistae reparari posse, non vero alteram S. Andreae, eique adnexam domum Parochialem, quia solum nimis infirmum sit. Dissidentibus itaque peritis, tertius electus fuit, qui accessit perito Parochi.

Causa nunc proponitur. Et disputant parochiani, nullam duarum peritiarum, quae Parocho favent, habendam esse rationem, quod primus neque a Iudice electus, neque confirmatus fuerit, alter vero, qui uti peritior electus fuit, rudis sit, et artem non intelligat; spectandum esse iudicium periti parochianorum, qui suo periculo opus redimere vult. Hinc reaedificationi locum non esse contendunt; reparationem vero faciendam esse impensis Parochi, qui uberes annos fructus scut. 150 ex Parochia percipit; sacrorum canonum, et praesertim Tridentini dispositione [2] cautum esse, ad parochianos veniendum non esse, nisi cum Parochiae redditus ita tenues sint, ut vix congruae Parochi sustentationi sufficiant. Haec parochiani. A Parocho nihil habuimus. Dubium est:

[1] Cf. N. 3668.

[2] Sess. XXI, *de ref.*, c. 7.

An sit locus restaurationi ecclesiae Parochialis S. Andreae et S. Ioannis Baptistae, et respective domus Parochialis Villae Dugheriae; sive potius reaedificationi, quo in loco, et quibus sumptibus in casu?

Die 18 septembris 1756 Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post aquas et ad D. Secretarium pro provisione capienda super necessariis reparationibus.

Die 20 novembris 1756 Sacra, etc. respondit: Esse locum restaurationi utriusque ecclesiae et domus Parochialis sumptibus Parochi pro tertia parte et parochianorum pro reliqua, accepta oblatione per Biagolinum praestita idonea fideiussione in Statu Ecclesiastico.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 25, p. 76, 82].

3667.

S. C. C., *Spoletana*, 20 nov. 1756.

Quaestio huius causae est inter Promotorem fiscalem Curiae Episcopalis Spoletanae et Promotorem Fiscalem Curiae Episcopalis Amerinae de ordinatione Clerici Petri Dati. Contendit Promotor Spoletanus Clericum hunc ad Sacros Ordines promovendum esse ab Episcopo Spoletano, non ab Amerino, quia natus sit in Terra Vissi Dioeceseos Spoletanae, eiusque pater et ipse Clericus domicilium semper laresque suos habuerint in eadem Terra, minoribus Ordinibus insignitus fuerit ab Episcopo Spoletano, de Beneficio ecclesiastico seu Cappellania in Ecclesia Collegiata Terrae Vissi ab eodem Spoletano Episcopo provisus fuerit, examini denique se subiecerit, ut ad Sacros Ordines promoveretur, coram Examinatoribus a Spoletano Episcopo designatis, ita ut ad asserendam iurisdictionem potestatemque in eumdem Clericum conveniant pro Episcopo Spoletano quinque tituli: originis, domicilii, ordinationis, Beneficii, atque examinis. Nec mutare, quod dicitur dimisisse eum Cappellaniam illam seu Beneficium ecclesiasticum, et ab Episcopo Amerino eius avunculo tria simplicia Beneficia obtinuisse ita, ut ratione Beneficiorum promovendus sit ab Episcopo Amerino iuxta dispositionem cognitissimae constitutionis Innocentianae, cuius initium est: *Speculatores*, [1] quia ex facto non constet a Clerico Dati dimissum fuisse Beneficium illud ecclesiasticum sive Cappellaniam in Ecclesia Collegiata Vissi; in iure vero, quia tria Beneficia eidem Clerico collata ab Episcopo Amerino non sint residentialia, sed simplicia, nullumque ex iis sufficiat ad congruam Clerici substentationem, neque possint simul uniri ad eamdem congruam constituendam, qua de re late disserit Episcopus Spoletanus in luculenta sua epistola. A Clerico Dati et Promotore fiscali Curiae Episcopalis Amerinae nihil habuimus. Duo sunt causae capita:

I. *An Clericus Petrus Dati possit promoveri ad Sacros Ordines ab Episcopo Amerino, seu potius promovendus sit ab Episcopo Spoletano?* Et quatenus ab Episcopo Amerino:

[1] Cf. N. 258.

II. *An Episcopus Spoletanus teneatur ei tradere literas testimoniales, seu potius ordinari possit absque dictis literis in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 25, p. 86].

3668.

S. C. C., *Nolana*, 12 febr. 1757.

Postquam in pluribus Congregationibus agitata fuit haec causa, [1] tandem die 18 septembris 1756 Eminentissimi Patres rescripserunt: *Dilata, et scribatur Episcopo iuxta instructionem.* [2] Datis igitur ad Episcopum literis, hic rescripsit, sed eius epistolam Praeses Ursinus non reddidit. Morae impatiens Princeps Striani eam reddidit, urgetque nunc causae propositionem, non quia sese contradictorem praestet Parochiae, quam postulat Ursinus in latifundio *del Flocco*, sed ne longior mora iniiciatur Parochiae erigendae in suo latifundio *del Bosco Reale*. Episcopus omnibus *instructionis* capitibus respondit in sua epistola, eaque perpensa, onus erit Eminentissimorum Patrum definiendi:

An sit permittenda erectio alterius Parochiae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, et ad mentem.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 26, p. 9].

3669.

S. C. C., *Caputaquen.*, 12 mart. 1757.

Sunt in Dioecesi Caputaquensi duo inter se dissita loca, *Rhodium* nuncupantur et *Sanctus Maurus*, quae spectant ad Bajulivatum Sanctae Euphemiae Sacri Ordinis Hierosolymitani. In his locis Caputaquenses Episcopi Ordinariam semper exercuerunt iurisdictionem spiritualem. At cum nuper multa nova contra Episcoporum possessionem egerit Vicarius Ordinis, adiit Episcopus Sacratissimum Principem Nostrum, a quo causae notio Sacro huic Tribunali data fuit. Omnibus igitur, quae implenda erant, impletis, controversia quinque capitibus collecta fuit, quorum lectione facile intelligitur, quid sit id, de quo disputatur. Capita haec sunt:

1. *An Episcopus Caputaquensis exercere valeat omnimodam iurisdictionem ordinariam in locis Rhodii et Sancti Mauri, seu potius talis iurisdictio competat Bajulivo S. Euphemiae?*

2. *An Vicarii Curati pro ecclesiis Parochialibus Rhodii et Sancti Mauri a Bajulivo praesentati examinari et approbari debeant ab Episcopo?*

[1] Cf. N. 3624, 3647, 3663.
[2] Cf. N. 3665.

3. *An deputatio Oeconomi provisionalis ad dictas Parochiales spectet ad Ordinarium?*

4. *An ass. Vicarius Bajulivatus dare possit licentias Confessiones audiendi in dictis ecclesiis quibuscumque Sacerdotibus etiam non approbatis ab Ordinario?*

5. *An administratio Sacramenti Confirmationis in locis Rhodii et Sancti Mauri privative spectet ad Episcopum Caputaquensem in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 26, p. 19].

3670.

S. C. C., *Lycien.*, 12 mart., 2 apr., 21 maii 1757.

Nullam dicit professionem, quam anno 1750 inter Carmelitas emisit P. Theresius Pelusius ex vi metuque ab Antonio patre suo illatis. Hunc pater, qui Carmelitarum Advocatus erat, Carmelitam designavit, invitum licet; utque animum adolescentis flecteret, in ipso Carmelitarum coenobio studiis vacare voluit, fidens clientum suorum suasionibus et blanditiis; cum vero Theresius repugnaret, non a patre solum, sed etiam a fratre minis et verberibus coactus fuit; frustra tamen, nam licet patri et carceres et eiectionem a domo et alia huiusmodi minitanti obsistere non auderet aliis tamen aversum animum a regulari vita aperiebat; quod cum patri referretur, nihil filius proficiebat: ille siquidem propositi tenax ad minas redibat.

Paratis itaque omnibus, voluit pater, ut Theresius ipso praesente tonderetur et Ordinis vestes susciperet in Lyciensi Monasterio, licet in eo domus probationis non esset. Sed antequam in eam pergeret Theresius cum fratribus et amicis de vi metuque, quae pater intulerat et inferebat, questus est, ipsoque probationis tempore morbum simulans epistolam dedit ad patrem, qua significabat in Ordine permanere non posse; sed durissimum a patre responsum et minarum plenum accepit. Novas tamen Theresius ad eum literas dedit exorans, ne cum invitus sacras vestes suscepisset, occasionem ei praeberet eas prophanandi: omnia tamen in irritum cesserunt. Professionem igitur emittere debuit animo, ut ipse ait, reclamandi, ubi metus causa cessasset. Post emissam professionem incidit pater in epistolas suas, quas filius servabat, ut metum illatum probaret, easque abstulit et laceravit, aut combussit; neque tamen defecerunt Theresio probationes illati metus ex testificationibus amicorum et fratris, quibus animum suum aperuerat; neque post professionem sibi defuit Theresius querelas de vi et metu perpetuo fundens, donec pater sera licet poenitentia ductus veniam ei dedit, ut professionem nullam diceret, et obligationem publicis tabulis emisit, patrimonium sacrum ei constituendi, si nulla declarata esset professio.

Egit itaque P. Theresius: Episcopus confecto processu, eum remisit ad Eminentissimos Patres, abstinens a sententia ferenda. Causa nunc proponitur, et ex facto, quod narravimus, nullam esse professionem suam dispu-

[1] Cf. N. 3697, 3702, 3705.

tat P. Theresius, et quae contra proponi possunt, argumenta dissolvit, reiicitque praecipue quatuor testes ab Ordine inductos. Neque ab Ordine, neque a *Defensore professionis* aliquid habuimus. Dubium est:

An constet de nullitate professionis in casu?

Die 12 martii 1757 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 2 aprilis 1757 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

Proposito vero dubio: *An sit standum, vel recedendum a decisis?*

Die 21 maii 1757 Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 26, p. 22, 25, 39].

3671.

S. C. C., *Colimbrien.*, 12 mart., 30 apr., 18 iun. 1757.

Statuit Episcopus locum certum fundandi Seminarium extra moenia Civitatis intra limites Collegiatae et Parochialis Ecclesiae S. Petri, ad quam etiam pertinebat fundus, quem conduxit contractu emphyteusis perpetuae. Statuta quoque novi Seminarii condere coepit, quae Sacratissimus Princeps Noster literis suis apostolicis in forma brevis confirmavit, data Episcopo potestate addendi, mutandi, corrigendi, prout ipsi optimum visum fuisset. Ad erudiendos pueros censuit satius esse advocandi *Pios Operarios* Congregationis Aragonensis, quorum institutum idem est cum eo Patrum *Missionariorum*, eorumque Congregationi novum Seminarium perpetuo unire. Utens igitur facultate data a Sanctissimo Domino Nostro, nova Statuta condidit, in quibus Seminarium eidem Congregationi *Piorum Operariorum* perpetuo univit, et illud exemit a iurisdictione Parochi, subiecitque Rectori tum in adimplemento Paschalis praecepti, quod in ecclesia publica Seminarii impleri voluit, tum in administratione Sacramentorum infirmitatis tempore, tum in sepultura decedentium, quae nisi alibi electa fuisset, tradi voluit in ecclesia publica eiusdem Seminarii. Haec nova Statuta atque unionem Seminarii Congregationi *Piorum Operariorum* novis literis apostolicis confirmavit probavitque Sanctissimus Dominus Noster, perfectoque demum opere Seminarii et ecclesiae, apertum fuit novum Collegium, quod a *Piis Operariis* moderatur (!).

Exemptiones illas aegre ferens Prior Collegiatae et Parochialis Ecclesiae S. Petri, adiit Iudicem Civitatis, petiitque manutentionem in possessione iurium parochialium in Seminario, sed Rector iudicium declinans, libellum obtulit Sacro huic Tribunali, a quo auditus, ut fieri solet, Episcopus, hic et allegationes Parochi et responsa Rectoris adiungens, sententiam suam aperuit pro confirmatione exemptionis. Causa itaque proponitur, et disputat Parochus, ex iuris dispositione liberum sibi esse exercitium actuum omnium et functionum parochialium in quibuscumque locis intra Parochiam suam sitis, et in personis eam incolentibus: ideoque non potuisse Episcopum exemptionem Seminario dare, eoque amplius, quod et ipse et duo antecedentes Parochi, in quorum Parochia sitae erant conductitiae aedes Seminarii, in hac possessione essent exercendi iura parochialia in Seminario; neque ullam

a Rectore vim fieri posse in privilegiis, cum literae apostolicae ne unum quidem verbum habeant de exemptione, et confirmatio Statutorum, cum sit in forma *communi*, non vero *specifica*, trahi non possit ad exemptionem a iuribus parochialibus, quam Summus Pontifex ignoravit. Unionem vero Seminarii Congregationi *Piorum Operariorum*, cum non sit *subiectiva*, sed *aeque principalis*, nihil mutare de iuribus et statu utriusque loci et personarum *aeque principaliter* unitorum. Salva igitur atque integra debere esse Priori iura parochialia in Seminario, cum praesertim nulla sit causa, ob quam has exemptiones concedere debuerit Episcopus, quas enim ipse proponit in epistola sua ad hoc Sacrum Tribunal, insubsistentes esse et ineptas. Rector contra silere iuris dispositionem quae Parochis favet, ubi constat de exemptione: neque posse Episcopo denegari hanc potestatem eximendi sive tamquam Episcopo, sive tamquam Fundatori. Et quidem, uti Episcopo, cum res non esset de iure quaesito, sed de iure quaerendo ab Ecclesia Parochiali; uti Fundatori, quia cognitissimum est, licere fundatoribus leges et conditiones apponere etiam iuri contrarias, eoque amplius, quod nihil novi factum fuerit ab Episcopo, cum in Hispaniis, et praesertim in Dioecesi Toletana atque Oriolensi, ubi Seminaria unita sunt Regularium Ordinibus, aut Congregationibus Presbyterorum, quae privilegia Regularium habent, ita servetur; omnemque dubitationem adimi ex confirmatione apostolica, quae necesse non fuerit, ut esset in *forma specifica*, cum satis sit Summum Pontificem unionem expresse confirmasse, ex qua sequuntur exemptiones Seminario datae. Unio enim *subiectiva* fuit, cum Seminarium *incorporatum* fuerit Congregationi *Piorum Operariorum;* Parochum S. Petri nullos iurisdictionis actus exercuisse in Seminario: factum id ab eo et a duobus praecedentibus Parochis in aedibus conductitiis, quo tempore non erat Seminarium, sed scholae potius et scholares, qui Parochis subduntur. Videant igitur Eminentissimi Patres, qua ratione expediendum sit dubium:

An sit locus exercitio iurium et functionum parochialium in Seminario Colimbriensi, seu potius constet de libertate eiusdem Seminarii in casu?

Die 12 martii 1757 Sacra, etc. respondit: Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

Contra hanc definitionem audiri postulavit Parochus S. Petri. Unde reproposita causa sub forma:

An sit standum, vel recedendum a decisis?

Die 30 aprilis 1757 Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post proximam.

Die 18 iunii 1757 Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 26, p. 17, 32, 45].

3672.

S. C. C., *Civitatis Ducalis*, 18 iun. 1757.

Cum Romae esset studiorum causa Sacerdos Marianus Vetuli Nari, oblata ei fuit Praebenda Theologalis in Cathedrali Ecclesia Civitatis Ducalis, quae iam biennio vacabat. Eam ipse accepit, et per annos quindecim sacris

lectionibus assidue incubuit. Questus equidem est frequentissime de eiusdem Praebendae tenuitate, quae non solum non reddit annua scut. 60 monetae Romanae, ut diserte cautum est in cognitissima constitutione Benedictina edita post Concilium Romanum,[1] sed non excedit ducatos 34 monetae Regni, petiitque ab Episcopo, ut eamdem constitutionem sequens, uniret Praebendae Beneficia simplicia, aut alia ratione indemnitati suae consuleret. Spe frustratus, victa tandem patientia, destitit a lectionibus; quod ubi rescivit Promotor fiscalis Curiae Ecclesiasticae, eum monuit, ut pergeret sacros explicare libros sub poena sequestrationis tertiae partis redditum Praebendae. Excepit Canonicus Marianus de defectu integrae portionis iuxta constitutionem Benedictinam, sed Vicarius Generalis sequestrationem decrevit.

Confugit Canonicus ad hoc Sacrum Tribunal, at sequestrationi suppositum fuit frumentum, quod, ut contendit Canonicus, maximam constituit partem eiusdem Praebendae. Causa nunc, audito iam Episcopo, proponitur; et disputat Canonicus, non teneri sacros explicare libros, cum integram summam Benedictina constitutione praefinitam ex Praebendae redditibus non percipiat, ut definitum fuit ab hoc Sacro Tribunali in *Camerinen.*, 3 decembris 1735[2] et in *Nucerina Paganorum*, 8 februarii et 1 martii 1738.[3] Eademque ratione non substineri sequestrationem, cum non tertia pars fructuum, sed fere integer redditus subiectus eidem fuerit contra formam Benedictinae constitutionis. Haec atque alia Canonicus Theologalis. A Promotore fiscali nihil habuimus. Duo sunt dubia expedienda:

I. *An Canonicus Marianus teneatur et debeat lectiones explere Sacrae Scripturae in casu?* Et quatenus affirmative:

II. *An substineantur sequestra super fructibus Canonicatus Theologalis ab Episcopo apposita, et cui sint applicandi fructus antedicti Canonicatus pro tempore, quo praefatus Canonicus Sacrae Scripturae lectiones non explevit in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Firmetur status, et interim Canonicum Theologalem teneri.

Ad II. Substineri pro tertia parte fructuum cuiuslibet anni, et esse applicanda ad formam bullae.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 26, p. 50].

3673.

S. C. C., *Fanen.*, 18 iun. 1757.

Quaeritur, an ius visitandi exigendique rationes quatuor Piorum Operum, quae Urceani sunt, et quorum administratio apud Decuriones est eiusdem Terrae: *Hospitalis* nempe, *Montis Frumentarii*, et duarum hereditatum *Salvi* et *Cevaloni*, spectet ad Episcopum, vel ad Praesidem Provinciae. Episcopus urget Sacrorum Canonum, et praesertim Tridentini dispositionem;[4] Decuriones urgent literam brevis pontificii, quo tribuitur legatio. Hanc non obesse respondet Episcopus, quia licet videatur in his tributum concessumque Legato seu Praesidi *ius privativum* visitationis, hoc tamen adstringitur ad eam iurisdictionem notionemque, quam habent Thesaurarius R. Camerae et Sac. Congregatio Boni Regiminis, quorum iurisdictio laica est, non ecclesiastica, ideoque a brevi apostolico non tolli Episcopis iurisdictionem, quam habent a sacris legibus. Atque hanc esse consuetudinem Provinciae congestis probat exemplis, quibus accedunt res iudicatae et facta ipsorum Praesidum aut Legatorum. Haec summa est episcopalis libelli. A Decurionibus Urceani nihil adhuc habuimus. Quaestio unum dubium complectitur:

An, et cui competat ius visitandi Loca Pia, de quibus agitur in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Competere Episcopo ad formam Concilii, salva auctoritate Curiae Legationis in exercendis administrationibus oeconomicis.[1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 26, p. 46].

[1] Cf. N. 289.
[2] Thesaurus Resolutionum, tom. 7, p. 165-167.
[3] Thesaurus Resolutionum, tom. 8, Pars II, p. 29-31, 41.
[4] Sess. XXII, *de ref.*, c. 8, 9.

3674.

S. C. C., *Capuana seu Calven.*, 9 iul. 1757.

Transactis iam septem annis, quibus Capuae moram traxerat, ut medicinae studiis operam daret Petrus Borellius natus Pignattarii, quod oppidum est Dioeceseos Calvensis, Romam venit, et post triennium petiit a Curia Ecclesiastica Capuana testimoniales literas suae libertatis, easque obtinuit. Petiit easdem a Curia Ecclesiastica Calvensi, sed eas impetrare non potuit obsistentibus Anna Salvastano Capuana eiusque consanguineis accusantibus vitiatam fuisse Annam a Petro iniecta spe matrimonii. Cum dubius esset Episcopus Calvensis, a consanguineis Annae itum est ad Regios Iudices Campanos, qui Salvatori Borellio mandarunt, ut Petrum filium Capuam revocaret ab Urbe eique Annam connubio iungeret, indicta, si secus feceret, poena ducatorum mille, eiusque quantitatis solvendae fideiussorem ab eo dari voluerunt; carceres etiam interminati sunt bonorumque publicationem. Plurimas Salvator ad Petrum literas dedit, frustra tamen. Ubi agnovit a proposito dimoveri non posse, mandatum dedit, quo iure patriae suae potestatis utens iubebat, ut filius in carceres coniiceretur. Commovit id Petri animum, et Procuratorem constituit, qui suo nomine Annam uxorem duceret. Protestationem tamen emisit nullitatis matrimonii contrahendi. Obiit interim Salvator. Annae consanguinei certiores redditi de protestatione mandatum reiecerunt et aliud postularunt. Decernitur publicari bona gentis Borelliae: Petrus aliud dedit mandatum, praemissa alia protestatione nullitatis matrimonii contrahendi. Contractae fuerunt mandato illo nuptiae, sed Petrus Sacratissimo Principi Nostro preces obtulit, ut cognitio de validitate vel nullitate matrimonii daretur Eminentissimis Patribus, et impetravit, quod postulabat. Querelam inde nullitatis proposuit, cui adhaesit Anna ipsa.

[1] Cf. N. 3680.

Auditus Archiepiscopus respondit, triennio tamen transacto, et rem longe aliter narrat: Annam commorantem Pignattarii in oppido Dioecesis Calven., ac vitam trahentem cum Petri consanguineis, coactam fuisse primum minis, vexationibus assiduis, deinde fucatis blanditiis ad subscribendum precibus annexis. Quapropter pluries edixi consanguineis ac Petri Procuratori, ut eam traducerent in aliquem huius Dioecesis tutum locum ad investigandum, et perscrutandum, utrum sponte, an coacte precibus subscripserit, ac ut attestationes vel testes proferrent, quibus possent comprobare, quae Petrus EE. VV. exposuit, verum hucusque mihi nullo modo obtemperarunt. Ad rem quod attinet, nihil certi exprimere posse ait Archiepiscopus, sed viso processu in laico foro constructo, satis perspicue liquere, Petrum constuprasse Annam et praegnantem reddidisse sub promissione futuri matrimonii, mox clanculum fugam arripuisse. Posteaque Petrum inito per Procuratorem cum Anna matrimonio Neapolim perrexisse. Quibus ita se habentibus, videtur profecto matrimonium valide fuisse initum iuxta vulgatam Theologorum Canonistarumque sententiam, cum metus fuerit iuste incussus. Haec Archiepiscopus.

Causa nunc proponitur. Et disputat Petrus, nullum fuisse matrimonium defectu consensus, tum quia mandatum revocatum fuerit, tum quia extortum vi metuque cadente in virum constantissimum. Deceptum fuisse Archiepiscopum, cum ait Petrum Neapolim perrexisse, cum numquam Roma discesserit; sed magis deceptum, cum ait, *vitiatam fuisse* Annam a Petro, nulla enim ab Anna querela de stupro sibi illato proposita fuit, imo ipsam petere, ut a contracto matrimonio liberetur. Haec Petrus. A Defensore matrimonii nihil habuimus. Dubium est:

An constet de nullitate matrimonii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et exhibeantur acta Curiae laicalis. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 26, p. 57].

3675.

S. C. C., *Ariminen.*, 30 iul. 1757.

Descripta invenitur haec causa in folio Congregationis diei 22 novembris 1755, [2] resoluta vero in Congregatione habita die 7 augusti 1756. [3] Post hanc definitionem Sodales, qui in propositione dubiorum auditi non fuerant, postularunt et obtinuerunt in Congregatione habita die 12 mensis martii audiri. Sed Patres Conventuales securim ad radices iniecerunt, oblatis precibus Sacro huic Tribunali, quibus postulabant, ut Sodales eiicerentur. Auditus itaque fuit Episcopus Ariminensis, qui libellos ipsos et Patrum et Sodalium misit. Omnis itaque controversia IV capitibus collecta fuit, quae nunc Eminentissimorum Patrum definitionem expectant. Capita haec sunt:

[1] Cf. N. 3678.
[2] Cf. N. 3659.
[3] Cf. N. 3664.

I. *An sit standum, vel recedendum a decisis super III. IV. VI. dubiis resolutis die 7 augusti 1756?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Super III. in decisis et amplius; ad IV. in decisis quoad praesidentiam tantum absque voto; ad VI. in decisis et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 26, p. 61].

3676.

S. C. C., *Balneoregien.*, 20 aug., 17 sept. 1757.

In Cathedrali Ecclesia Balneoregiensi immemorialis est consuetudo, ut Archidiaconus, qui prima Dignitas est, primam teneat sedem, neque loco cedat Hebdomadario parato in Vesperis. Absente Leopoldo Boncompagni Archidiacono venit in mentem Episcopi et Prioris Iosephi Victorii omnia mutandi. Prior igitur, adito Episcopo, et narrans, nuper fuisse laudabiliter stabilitum inter instantem et Illustrissimum Episcopum et resolutum etiam cum consensu, scientia et voluntate nonnullorum dicti Capituli Canonicorum, quod liceret Canonico celebranti Hebdomadario primum locum, seu vulgo *stallo* occupare ac caeteris praecedere Canonicis, etiamsi primae et secundae Dignitatis essent, atque addens, ita summa quiete et pacifice practicatum fuisse, petiit et instetit supra dictum Canonicum Hebdomadarium celebrantem pro tempore utriusque massae manutenendum esse in quieta et pacifica possessione occupandi primum locum seu stallum in choro. Audita hac postulatione, decrevit Episcopus per modum provisionis et sine praeiudicio iurium ambarum partium servari ritum in praesenti de ordine Episcopi observatum, reservato iure cuicumque contradictori deducendi iura sua super meritis causae prout de iure, et intimari. Nulli vero facta fuit intimatio.

Proximus erat dies festus Divi Bonaventurae Patroni Civitatis, reversusque Archidiaconus Boncompagni rogatus fuit, an cessurus fuisset loco Hebdomadario parato: respondit ille, nihil acturum sine consensu Capituli. Id ubi rescivit Episcopus, praecepit Archidiacono sub poena suspensionis a divinis *ipso facto* incurrenda, ut sedem suam vacuam relinqueret Hebdomadario, et in inferiorem descenderet. Venit dies festus, et Archidiaconus sedem suam tenuit. Egressus vero e sacrario Canonicus Ioseph Papinius, qui loco Canonici Mazzocchii Hebdomadarium gerebat, ut erat sacris vestibus indutus, irrupit in sedem archidiaconalem, et stetit medius inter genuflexorium et Archidiaconum angustissimo licet loco, ut humeris suis pectus ventremque premeret Archidiaconi. Inceptis inde Vesperis, sedente in sua sede Archidiacono, sedit ipse super genibus Archidiaconi repetiitque hunc iocum modo stans, modo sedens totis Vesperis, patientissime iniuriam ferente Archidiacono eumque dumtaxat monente de censura celeberrimi can. *Si quis suadente*, [1] mirantibus audaciam hominis et patientiam Archidiaconi Cano-

[1] C. 29, C. XVII, q. 4.

nicis et populo universo. Papinius, licet Urbs tota eum in censuras canonis incursum diceret, Sacra tamen egit; mox actus conscientiae stimulis et metuens, ne impetraretur Canonicatus, quem tenet, preces obtulit Amplissimis Patribus, quibus petabat absolutionem a censuris atque irregularitate.

Episcopus contra suspensum atque irregularem censuit Archidiaconum, quod sua praecepta sprevisset, sed decreto Supremi Tribunalis Signaturae circumscripta fuerunt acta omnia Curiae Episcopalis, et cognitio causae de loco sedendi data fuit Sacrae Rituum Congregationi, causae vero censurarum Sacro huic Tribunali. Datis igitur ad Episcopum pluribus epistolis, tandem post longas moras respondit. Causa nunc proponitur, et disputat Archidiaconus in dubium revocari non posse Canonicum Papinium declarandum esse incursum in excommunicationem latam a canone et in irregularitatem, quod Sacra egerit excommunicatus. Explorati siquidem iuris esse, ad anathema incurrendum satis esse quamlibet iniuriam et contumeliam, quae ecclesiasticae personae inferatur sive manibus, sive pedibus, sive toto corpore, quae gravior etiam fit, spectatis circumstantiis loci, temporis et adstantium. Unde cum Canonicus Papinius contumeliam intulerit Archidiacono premendo eum suis humeris in loco angustissimo dum staret, et sedendo super eius genibus, ut ita eum compelleret ad loco cedendum, ex qua contumelia et contemptu magna illata fuerit Archidiacono verecundia, et ex circumstantiis loci, temporis et personarum adstantium: Ecclesiae nempe, festi et Capituli ac populi universi, qui erat in Ecclesia, aucta fuerit et gravior reddita iniuria, ambigi non possit eumdem Canonicum Papinium in censuras incidisse. Haec atque alia Archidiaconus; a Papinio nihil habuimus. Dubium est:

An Canonicus Ioseph Papini, sit declarandus incursus in censuras et irregularitatem respective in casu?

Die 20 augusti 1757 Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post aquas etiam unica.

Die 17 septembris 1757 Sacra, etc. respondit: Canonicus Ioseph Papini consulat conscientiae suae, et petita venia in publico Choro ab Archidiacono, expleat exercitia spiritualia per quindecim dies in aliqua religiosa domo ab Episcopo designanda, qui S. Congregationem certioret de exequutione.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 26, p. 70-72, 75].

3677.

S. C. C., *Nolana*, 19 nov. 1757.

Adversum animum a regularibus institutis aperte ostendit Maria Antonia Cappella ab undecimo suae aetatis anno, cum a parentibus suis collocata fuit in Monasterio Sancti Spiritus Civitatis Aversae suae patriae: respondit enim *di non volerci andare, perchè non voleva farsi monaca*. Post quadriennium e monasterio egressa palam dixit: *Non voglio più entrare in Monastero*. Caute igitur a parentibus domi custodita fuit, ut solum diebus festis ad Sacrum audiendum pedem porta efferret. Post sexdecim menses hoc vitae genere

pertaesa auscultare coepit matrem suadentem, ut aliud monasterium ingrederetur. Habito a filia consensu, fallaciam pararunt parentes: summam enim Nolanae Dioeceseos Civitatem eam traduxerunt in Monasterio S. Mariae de Carmelo specie educationis, re tamen vera, ut monasticas vestes susciperet.

Monasterii templum ingressa, ut Sacrum audiret, in lacrymas effusa est; rogata vero a matrona, quae eam comitabatur, cur ploraret, respondit, quia nolebat *entrare in Monastero, e che sua madre ce la portava a forza*. Audiit mater, et ad filiam conversa ait: *Figlia, non mi svergognare questa mattina*. Audito Sacro, priusquam ad Monasterium accederet, Sacerdos quidam folium ei obtulit, ut illud subscriberet; cui dixit: *Io posso uscir di nuovo, perchè con questo fine io v'entro*. Ducta inde ad fores Monasterii et a monialibus excepta illico religiosis Ordinis vestibus induta fuit, et stupenti similis inquit: *Che vuol dir questo? entro per educanda, et ora mi volete mettere l'abito da monaca*; mox agnita fraude, iraque aestuans in matrem, ait: *mi avete ingannata, perchè mi avete detta una cosa e n'ho ritrovata un altra*. Sermonem avertente matre, alia verba addidit furens, et terga vertit, discedente matre, quae Aversam rediit.

Rem omnem puella detulit ad Confessarium, qui nova deceptione fallaciaque utens suasit, ut tyrocinium inciperet, nam professionis tempore ipse eam abducturus fuisset a monasterio. Hac spe tyrocinium incepit, sed et Magistrae et Monialibus perpetuum hoc carmen occinuit, deceptam fuisse et nolle monialem esse, et desperatione ducta necem sibi ipsi conscivisset, nisi praepedita fuisset a Monialibus. Advento professionis tempore omnem movit lapidem, ut Confessarium illum, qui fidem dederat eam a Monasterio abducendi, reciperet, sed frustra. Rogata a Vicario Generali sponte-ne, an coacta profiteretur, respondit: *che debbo fare?* Cum professionis verba dicere deberet, lacrymis se dedit et ploratui, rogans Moniales, ut ipsae ea dicerent. Post dictam ab alia Moniali professionem recta perrexit ad Confessarium eique rem omnem aperuit, protestans de nullitate. Idipsum egit cum Monialibus, negans emisisse professionem, questa semper de vi et dolo. Ordinis regulis perpetuo inobediens et officia recusans; vario quoque a Monialibus modo incessit induta et ferro sibi mortem iterum intulisset, nisi detenta fuisset. Antequam laberetur quinquennium, querelam nullitatis obtulit Nolano Episcopo, qui alios duos Regulares misit ad Monasterium, ut eam ad ratihabendam professionem hortarentur, sed neuter quicquam profecit. Territa inde novis minis a patre et fratre, paullum quievit; demum preces obtulit Sacratissimo Principi Nostro, a quo totius causae cognitio Amplissimis Patribus data fuit.

Ab hoc Sacro Tribunali mandata fuit Episcopo Nolano iurisdictio conficiendi processum, in quo sunt testificationes plurium Monialium, Confessariorum aliorumque, atque ipsius Monialis Mariae Antoniae examen, e quibus ea excepimus, quae hactenus narravimus. Episcopus refert Sacerdotem Prosperum Cappellam eiusdem Monialis germanum fratrem ad exonerationem suae conscientiae extraiudicialiter sibi fassum fuisse antedictam eius sororem non voluntarie et propria deliberatione, sed coacte a genitoribus Monasterium palam et aperte recusantem reluctantemque ingressam fuisse

professionemque successive emisisse. Ipse concludit: quantum animo comprehendere possum, Monialis petitionem aequam atque iustam mihi videri. Causa nunc proponitur, et disputat Maria Antonia, ex facto constare de defectu voluntatis suae ingrediendi Monasterium et emittendi professionem. Hanc vero nullam esse, quia dicta non fuit ab eadem Maria Antonia, sed ab alia Moniali, idque, licet ipsa praesens esset, cum mandatum procurae non praesumatur. Neque a Monasterio, neque a Defensore professionis quicquam habuimus. Dubium est:

An sit locus restitutioni in integrum in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 26, p. 83-85].

3678.

S. C. C., *Capuana seu Calven.*, 13 dec. 1757, 28 ian. 1758.

Data fuit haec causa in folio Congregationis habitae die 9 iulii proxime praeteriti, [2] sed definita non fuit, respondentibus Eminentissimis Patribus: *Dilata, et exhibeantur acta Curiae laicalis.* Redit nunc Borellius ad Eminentissimos Patres, exequi non posse dicens eorum iussa, quod in actis Magnae Curiae Vicariae Neapolis processus non reperiatur, ideoque postulat idem dubium definiri.

Die 13 decembris 1757 Sacra, etc. respondit: Affirmative.

Expediri nunc resolutionem postulat Borellius, ideoque cognoscendum erit:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die 28 ianuarii 1758 Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 26, p. 87, tom. 27, p. 8].

3679.

S. C. C., *Nullius Foripompilii*, 28 ian., 18 febr. 1758.

Decretum fuit in visitatione habita a Capitulo S. Petri in Vaticano perpetuo Commendatario Abbatiae S. Rufilli, ut intra mensem clauderetur fenestra, quam fratres Zauli habebant in muro ecclesiae S. Mariae ad Nives in Terra *Montis l'Abbate*, et ianua, quae in sacrarium emittebat. Appellarunt Zauli ad Tribunal Auditoris Camerae, sed causae cognitio data fuit Eminentissimis Patribus. Proponitur nunc, et disputat Capitulum, rem esse in iure pontificio cognitissimam, nulli licere fenestras habere et ianuas, quae in sacraria ecclesiarum publicarum emittant, ne servitus ecclesiis imponatur, nisi Patroni sint, qui hoc sibi ius reservaverint, aut Barones locorum, aut indultum a Sancta Sede obtinuerint. Zaulios neque Patro-

[1] Cf. N. 3726.
[2] Cf. N. 3674.

nos esse, neque Barones, neque indultum obtinuisse, immo in emptione, quam fecerunt, expresse a venditore exceptam fuisse ecclesiam et sacrarium; non posse igitur retinere fenestram in ecclesia et ianuam in sacrario, ne iure quidem longissimi temporis, cum in his praescriptioni locus non sit. Haec Capitulum. A Zaulis nihil habuimus. Dubium est:

An decretum sacrae visitationis de claudendo ianuam et fenestram domus laicorum de Zaulis unde aditus et prospectus patet in contigua ecclesia S. Mariae ad Nives, substineatur in casu?

Die 28 ianuarii 1758: Non proposita.

Mutato deinde dubio, quaerebatur:

An decretum D. Visitatoris substineatur in casu?

Die 18 Februarii 1758 Sacra, etc. respondit: Affirmative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 27, p. 13, 15].

3680.

S. C. C., *Fanen.*, 4 mart. 1758.

Definiebatur haec causa in Congregatione habita die 18 iunii 1757. [1] Cum vero nunc ad novum veniat Sacri Tribunalis iudicium, cognoscendum erit ab Eminentissimis Patribus:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 27, p. 21.]

3681.

S. C. C., *Lavinen.*, 2 sept. 1758.

Indicto concursu ad vacantem ecclesiam archipresbyteratem S. Georgii Terre Chieuti Dioeceseos Larinatis, duo praestituta die ad illum venerunt Sacerdotes: Franciscus Peta et Liborius Sasso; impletisque omnibus necessariis, Examinatores synodales *approbaverunt ambos praedictos concurrentes cum hac tamen distinctione, ut Rev. D. Franciscus Peta, tamquam magis idoneus, capax et prudentia praeditus, aliisque causis, prout ex actis, sit approbatus in primo loco; Rev. vero D. Liborius Sasso in secundo loco, sed in infimo gradu, tamquam multo minus idoneus, et hoc secundum puncta plus aut minus notata, ut in lectura foliorum quoad doctrinam tantum; quo vero ad natalia, aetatem, vitam et mores remittimus nos informationi per Episcopalem Curiam captae, ac prudentiae et cognitioni Illustrissimi et Reverendissimi Domini Episcopi.*

Episcopus autem die sequenti approbavit R. D. Franciscum Peta et mandavit expediri literas testimoniales in forma, et harum testimonialium causa collata fuit eidem Sacerdoti parochialis ecclesia a Dataria Apostolica,

[1] Cf. N. 3673.

et immissus fuit in vacuam eiusdem ecclesiae possessionem. Verum quia Sacerdos alter, Liborius Sasso, oblatis Sacro huic Tribunali precibus, appellaverat tam a mala relatione Examinatorum, quam ab irrationabili iudicio Episcopi, et a toto processu concursus: ideo causae cognitio Eminentissimis Patribus data fuit.

Auditus Episcopus, qui acta transmisit, concursus validitatem defendit, et hisce verbis appellantem accusat: *Postposui supradictum Liborium ex sequentibus causis, utpote idem accepta a me, experiundi causa ipsius idoneitatem peritiamque, facultate confessiones dumtaxat virorum excipiendi, nimia ductus ambitione, ac me invito, mulierum etiam confessiones excipere et claves Tabernaculi ac Sacramentalium quadam die mensis iunii currentis anni adulterare, atque tandem in praesenti concursu habito Examinatores Synodales, pecunia per suum fratrem Petrum Antonium Sasso oblata, corrumpere, eorumque ad sui favorem extorquere vota attentare non erubuit.*

Causa nunc tribus dubiis collecta proponitur, et disputat Franciscus Peta, nullum in eodem concursu vitium affuisse. Relationem Examinatorum malam dici non posse, quia ipsi utrumque ex concurrentibus approbarunt, et si Liborio Petam praetulerunt, iuste ab ipsis factum fuisse, cum Peta longe praestet doctrina, aetate, Sacerdotio, prudentia, moribus, neque vitio Examinatoribus verti posse, quod eorum relatio versetur circa doctrinam dumtaxat, cum ex verbis, quae dedimus, pateat eos et explicite et implicite de caeteris etiam qualitatibus retulisse. Contra Liborius Sasso nullum fuisse concursum contendit, quia cum in literis encyclicis huius S. Congregationis datis anno 1721 et approbatis a Summis Pontificibus Clemente XI et Benedicto XIV [1] cautum fuerit in § *Postremum*, ut unumquodque responsum et unusquisque sermo, cum ab unoquoque concurrentium exhibebitur, non solum ab eo, qui scripsit, atque a Cancellario concursus, verum etiam ab Examinatoribus et ab Ordinario vel eius Vicario, qui concursui interfuerint, subscribatur. Haec forma servata non fuerit, et desint subscriptiones Cancellarii, Examinatorum et Episcopi; malam fuisse Examinatorum relationem, quia ex eorum verbis, quae supra dedimus, constet, eos magis idoneum renunciasse Franciscum Peta, quod Examinatoribus non licet, cum a S. Concilio [2] non iis, sed Episcopo datum sit iudicium eligendi, *quem caeteris magis idoneum iudicaverit.* Accedere, quod ipsi contra formam a S. Concilio praefinitam de scientia dumtaxat renunciarunt, de caeteris vero qualitatibus nulla ab ipsis ratio habita fuit, cum sese expresse retulerint *ad informationem Illustrissimi et Reverendissimi Domini Episcopi*. Ex his colligit, locum esse debere novo concursui, ut statutum fuit in literis encyclicis huius Sacrae Congregationis; novum vero concursum habendum esse in Urbe. Spernendas denique esse tres accusationes Episcopi, nam quod Liborius sacramentales mulierum Confessiones audierit, crimini ei dari non posse, cum ex binis epistolis Curiae Episcopalis liquido probetur, hanc ei potestatem factam fuisse. Ex hoc autem colligi posse alia etiam duo crimina clavium adultera-

[1] Cf. N. 3218.
[2] Sess. XXIV, *de ref.*, c. 18.

tionis et subornationis Examinatorum conficta esse, cum nullis probationibus episcopalis assertio munita sit. Onus nunc erit Eminentissimorum Patrum tria, quae sequuntur, dubia expedire:

I. *An constet de nullitate concursus in casu?*

II. *An constet de mala relatione Examinatorum in casu?* Et quatenus affirmative ad primum, vel ad secundum:

III. *An sit deveniendum ad novum concursum in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. et II. Affirmative.

Ad III. Affirmative coram Metropolitano. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 27, p. 63-65].

3682.

S. C. C., *Apten.*, 23 sept., 2 dec. 1758.

Sodalitium est in Civitate Bonjeux Dioeceseos Aptensis, quod vocatur Poenitentium, vulgo *Burras*, dudum erectum episcopali auctoritate, anno vero 1710 auctoritate apostolica confirmatum. Statuta habet, quibus cautum fuit, quid a Sodalibus agendum sit in operibus pietatis. Extemplo Vicarius Generalis Episcopi Aptensis anno 1756 Sodalibus vetuit, ne in eorum oratorio solemnia Sacra canerentur, pompasque seu processiones publicas ducerent, et Augustissimum Eucharistiae Sacramentum deferrent, populoque benedicerent non vocato Parocho et Sacerdotibus Parochialis ecclesiae. Aberat eo tempore Episcopus, cuius reditum expectabant Sodales, ut Vicarii sui mandata tolleret; sed reversus Episcopus novis mandatis ea confirmavit. Appellarunt Sodales ad R. P. Prolegatum Avenionensem, qui, auditis partibus, definitivo decreto episcopalia mandata, uti contraria Statutis Sodalitii, et consuetudini Provinciae universae, revocavit. Post hoc decretum Episcopus, datis ad Parochum literis, suam esse mentem significavit, ne Sacerdos aliquis aut Regularis functionem ullam sacerdotalem in cappella Sodalium expleret, immo cum quidam Sodalis Petrus Colomb testamento suo condi voluisset in tumulo Sodalium, et hi Parochum vocassent, renuit hic, quod Episcopus vetasset quamlibet agi functionem in oratorio Confratrum, neque ipse Episcopus ab exequutore testamentario rogatus veniam dare voluit, ut Sodalis illius corpus in commune omnibus coemeterium inferri debuerit. Longius inde progressus est Episcopus: suspensis alio mandato omnibus sodalitii functionibus, ac demum interdicta ipsa cappella, iniungens aedituo, ut ianuas bene clausas cuicumque custodiret.

Confugerunt Sodales ad Prolegatum Avenionensem, qui consuluit Secretariam Status et Sacram Congregationem Avenionensem. Sacra illa Congregatio rescripsit: *Ad Sacram Congregationem Concilii*. Causa nunc tribus collecta capitibus proponitur; et disputant Sodales, interdictum Cappellae non posse substineri, cum omnis abfuerit iusta causa interdictionis, quae tamen in interdictis gravissima requiratur. Non teneri Sodales in functio-

[1] Cf. N. 3683.

nibus non parochialibus requirere Parochum aliosque Sacerdotes Parochiae colligi ex eorum Statutis et ex decretis Sacrae Congregationis Rituum apud Monacell., *in Formular.*, tit. 13, formul. 1, num. 46; et Sacri huius Tribunalis in *Hortana*, 5 iulii 1738 [1] et in *Cassanen.*, 12 augusti 1747. [2] Ambigi demum non posse, licitum esse cuique arbitrium sepulturam eligendi, licitumque magis esse debere Sodalibus, salvo iure Parochi, cum ita in eorum Statutis cautum fuerit. A Promotore fiscali nihil habuimus. Dubia sunt:

1. *An interdictio cappellae seu oratorii Confraternitatis Poenitentium, vulgo* Burras, *substineatur in casu?*

2. *An in celebratione Missarum tam solemnium, quam privatarum, in expositione Sanctissimi Sacramenti, benedictionibus, processionibus, aliisque functionibus non parochialibus teneantur Confratres adhibere et requirere Parochum sive Sacerdotes secundarios Parochiae, seu potius functiones praedictas explere valeant per proprios Cappellanos, irrequisito Parocho in casu?*

3. *An liceat Confratribus sepulturam sibi eligere in dicta cappella, iure Parochiae firmo associandi cadavera et exigendi quartam funeralem in casu?*

Die 23 septembris 1758 Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam post aquas.

Die 2 decembris 1758 Sacra, etc. respondit ad 1. Negative.

Ad 2. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

Ad 3. Affirmative. [3]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 27, p. 73-75, 82].

3683.

S. C. C., *Larinen.*, 2 dec. 1758.

Proposita ac resoluta fuit haec causa in Congregatione habita die 2 septembris proxime praeteriti. [4] Redit nunc causa ad novum Eminentissimorum Patrum iudicium; et cognoscendum est:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die 2 decembris 1758: Non proposita. [5]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 27, p. 84].

3684.

S. C. C., *Monopolitana*, 28 apr. 1759.

Indicto per Episcopum die 29 aprilis 1758 pro parochiali ecclesia SS. Petri et Pauli Civitatis Monopolis concursu, quatuor venerunt, quos inter Dominicus Manfredi et Franciscus Paulus Zaccaria. Exacto statuta die examine, Dominicus Manfredi ab Examinatoribus Pro-synodalibus fuit

[1] Cf. N. 3487.
[2] Thesaurus Resolutionum, tom. 16, p. 57.
[3] Cf. N. 3687.
[4] Cf. N. 3681.
[5] Haec causa die 20 ianuarii 1759 pari modo proponi non potuit (Cf. Thesaurus Resolutionum, tom. 28, p. 1). Postea instantia videtur fuisse derelicta.

approbatus quoad doctrinam cum suffragiis decem affirmativis et sex negativis; quoad mores fuit unanimiter approbatus cum omnibus votis affirmativis; et quoad habilitatem approbatus cum septem suffragiis affirmativis et septem negativis. Franciscus Paulus Zaccaria fuit approbatus quoad doctrinam cum tredecim votis affirmativis et tribus negativis; quoad mores fuit approbatus unanimiter cum omnibus votis affirmativis; et quoad habilitatem etiam unanimiter fuit approbatus cum omnibus votis affirmativis. Episcopus elegit Zaccariam, eique Sede Apostolica tunc vacante Parochiam contulit. Dominicus Manfredi appellavit a relatione Examinatorum, iudicio Episcopi, totoque concursu ad hoc Sacrum Tribunal; transmissisque actis, auditoque Episcopo, causa nunc duobus collecta capitibus proponitur.

Disputat Sacerdos Dominicus Manfredi nullum fuisse concursum et male retulisse Examinatores, quia hi nullum verbum fecerint de aetate, prudentia et aliis rebus ad vacantem ecclesiam gubernandam opportunis. Neque hoc casu satis esse implicitam relationem, quia non fuerint concurrentes idonei ab Examinatoribus renunciati per universalem indefinitam orationem, sed specialiter designatis aliquibus qualitatibus, quod facit, ut Examinatores dicantur male retulisse. Addit Manfredus nullitatem ex defectu suffragiorum, quae sexdecim esse debebant; et tamen data fuerunt quatuordecim. Ex his colligit novum aut in Urbe, aut coram Metropolitano habendum esse concursum, spreto Episcopi iudicio, cum minus dignum praetulerit elegendo Zaccariam, nam Sacerdos Manfredi Parochus est, et pluribus praestat qualitatibus. Contra haec disputat Zaccaria, validum esse concursum, neque eorum officium Examinatores excessisse, cum satis sit eos implicite et generaliter de qualitatibus concurrentium ad vacantem ecclesiam gubernandam opportunis referre, ut Episcopus assequi possit, quem ipsi magis putent idoneum collatis invicem approbationibus. Deficientem suffragiorum numerum non facere, ut nullus dicendus sit concursus, cum in arbitrio Examinatorum sit, quot velint suffragia cuique dare ex eorum iudicio, quod ex qualitatibus concurrentium fit. Iudicium Episcopi, qui Zaccariam elegit, damnandum non esse, etiamsi minus dignum praetulisset, cum possit Episcopus ex approbatis eligere, quem caeteris idoneum magis iudicaverit ad vacantem ecclesiam gubernandam. Sed digniorem elegisse Episcopum, qui Zaccariam elegit munerum, aetatis et meritorum enumeratione facta contenditur, cum si Dominicus Manfredi Parochus est, Zaccaria a pluribus annis curam animarum exercet, uti Coadiutor Parochi cum futura successione. Haec atque alia Manfredus et Zaccaria in eorum libellis. Dubia sunt:

I. *An constet de nullitate concursus ac de mala relatione Examinatorum ita, ut sit deveniendum ad novum concursum in casu?* Et quatenus negative:

II. *An constet de irrationabili iudicio Episcopi ita, ut Parochialis sit adiudicanda Manfredo in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Negative ad utrumque, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 28, p. 33].

3685.

S. C. C., *Pragen.*, 12 maii 1759.

Franciscus Bolowski a Capitulo Pragensi ad Beneficium cum cura animarum nominatus fuerat. Quum autem a parentibus Iudaeis originem duxisset et in aetate duorum annorum ad fidem catholicam pervenisset, *petiit dispensationem ab irregularitate.*

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Non indigere dispensatione.

[Liber 109 Decretorum, p. 188 a tergo].

3686.

S. C. C., *Leopolien.*, 30 iun. 1759.

Nuptias contraxit Nicolaus Potocki cum Marianna Iustina Dembrowski filia Stanislai Thesaurarii Halicensis, nullamque ex hoc matrimonio sustulit prolem. Post aliquot annos meminit Nicolaus suscepisse Mariannam e Sacro Fonte, doctusque matrimonium nullum esse ex causa huius impedimenti dirimente, edita in Consistorio Leopoliensi fide Baptismatis anno 1735 Mariannae collati, ex qua constabat, susceptam fuisse a Nicolao: postulabat nullum declarari, quod contraxerat, Matrimonium. Officialis, contradicentibus Defensoribus Matrimonii et Mariannae, ipsum autographum Baptismatum librum edi iussit, eoque edito compertum est, librum et fidem optime convenire. Defensor autem Matrimonii remissorias literas postulavit, ut ex testibus veritas constare posset; easdem literas Officialis indulsit decrevitque moneri testes, ut sese examini subiicerent. In hos testes utraque pars consensum praestitit; expletoque examine ac publicato, ex testium responsis clarior comperta est spiritualis cognatio. Sententiam itaque tulit Officialis, qua nullum atque irritum Matrimonium fuisse pronunciavit.

Appellavit Matrimonii Defensor ad Tribunal Nunciaturae Apostolicae, Nicolaus vero ad hoc S. Tribunal, cuius iurisdictionem etiam Marianna agnovit. Causa nunc proponitur; et disputat Nicolaus, nulli ignotum esse inter suscipientem e Baptismo et susceptum cognationem contrahi sbiritualem, quae Matrimonium impedit contrahendum et dirimit contractum; ideoque, cum constet Mariannam anno 1735 susceptam fuisse e lustralibus aquis a Nicolao, Matrimonium inter eos contractum nulla ratione potuisse consistere. Exceptiones quae a Marianna proponuntur, nihili prorsus esse. Frustra negari, eamdem esse personam infantis, quam a Sacro Fonte austulit Nicolaus, quoties eadem sunt nomina Mariannae Iustinae, eadem Gens Dembrowski et demonstratio patris: filia Thesaurarii Halicensis. Cum igitur Nicolaus nupserit Mariannae Iustinae Dembrowski, filiae Thesaurarii Halicensis, inficiari nequeat, eamdem esse personam, quae suscepta fuit e Fonte Sacro a Nicolao, quaeque cum eodem Nicolao Matrimonium contraxit. Nec mutare, quod in libro Baptismatum *Mariannae* nomen a Parocho superad-

ditum fuit, quem ideo de falso accusavit in iudicio Marianna. Iuratus enim Parochus declaravit, additum a se fuisse nomen tempore non suspecto, quod errorem suum noverit, qui nomen illud praetermiserat. Sed si in libro deficeret *Mariannae* nomen, rem semper in idem recidere, cum scriptum sit alterum *Iustinae*, cum non alia Stanislao Dembrowski Thesaurario Halicensi orta fuerit filia, cum facile esset Mariannae alium locum libri Baptismatum producere, ex quo constet de suo Baptismo, si putat eum, quem Nicolaus edidit, de *Marianna* non loqui. Spernendam denique esse fabulam, quod Marianna domi Baptismum acceperit, inde sacrae in ecclesia factae fuerint ceremoniae, ex quibus contrahi non potuerit inter eam et Nicolaum cognatio spiritualis. Excludit enim hanc narrationem, quam nullus facit testis, qui proponatur, liber Baptismalis, excluduntque testes formiter repetiti. Huic similem esse aliam de dispensatione apostolica, quam excludit idem liber, quaeque inter suscipientem et susceptam non conceditur a Sancta Sede. A Marianna nihil habuimus. Dubium, quod proponitur, est:

An constet de validitate, seu potius de nullitate Matrimonii in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata, et conficiatur processus iuxta decretum Nunciaturae Apostolicae. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 28, p. 52].

3687.

S. C. C., *Apten.*, 11 aug. 1759.

Proposita fuit haec causa in Congregatione habita die 23 septembris, resoluta vero die 2 decembris anni proxime praeteriti. [2] Redit nunc eadem causa ad novum Eminentissimorum Patrum iudicium, et definiendum est:

An sit standum, vel recedendum a decisis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: In decisis, et amplius in omnibus.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 28, p. 63].

3688.

S. C. C., *Barcinonen.*, 22 sept. 1759.

Vetustissima, immo etiam immemoriali consuetudine servatum dicitur in Capitulo Cathedralis Ecclesiae Barchinonensis, ut qui ex viginti quatuor Canonicis, quibus Capitulum illud componitur, ad Decanatus seu Canonici antiquioris gradum pervenerit, rude donatus, seu ut aiunt, *Iubilatus* habeatur, et lucrifaciat quotidianas distributiones, licet Choro non intersit. Ad hunc gradum perventus Canonicus Ioseph Ribera, cum defuncto Episcopo Vicarius Capitularis renunciatus fuisset, et huius officii causa Choro abfuisset, Capitulum distributiones quotidianas praestare renuit, contendens,

[1] Cf. N. 3713.
[2] Cf. N. 3682.

aut servandum esse vetustissimum Ecclesiae statutum, quod in hanc rem servitium requirit quinquaginta annorum, vel saltem aequiorem Sacri huius Tribunalis sententiam, quae vult quadraginta annorum servitium.

Ad hanc praecidendam controversiam Canonicus Ribera preces obtulit Sacratissimo Principi Nostro, quibus postulabat, ut custodiretur in ea possessione, in qua praedecessores sui fuerant, vel privilegium *Iubilationis* concederet. Data fuit Eminentissimis Patribus postulationis huius cognitio. Auditus Episcopus consuetudinem comprobat et servandam putat, aliqua tantum suggerens de modo supplendi Ecclesiae servitium absente Canonico antiquiori. Causa nunc tribus capitibus collecta proponitur; et consuetudinem probat Ribera pluribus testibus, libris Capitularibus et ipsius Capituli confessione, unde deducit, Statuto non obstante, quod de caeteris Canonicis, non de eorum Decano accipiendum sit, iure hoc eum uti debere iustum esse, ita ut non solum distributiones quotidianas percipere possit, sed etiam immunis sit a servitio altaris et ab officiis oeconomicis Capituli: unde consequens sit, compellendum esse Capitulum ad quotidianas distributiones, quas sibi retinuit, solvendas. A Capitulo nihil habuimus. Dubia sunt:

I. *An Ioseph Ribera, uti Canonicus antiquior, gaudere possit Iubilatione vigore praetensae consuetudinis in casu?* Et quatenus affirmative:

II. *An Iubilatio extendatur etiam ad exemptionem ab officiis oeconomicis et a servitio altaris in casu?*

III. *An Capitulum teneatur restituere distributiones hactenus retentas in casu?*

Die 22 septembris 1759: Non proposita. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 28, p. 87].

3689.

S. C. C., *Firmana*, 15 dec. 1759.

In Oppido Sancti Elpidii Collegiatam erexit anno 1591 san. mem. Gregorius XIV in Ecclesia eidem S. Elpidio dicata, illique univit ecclesiam SS. Michaelis, Andreae et Bartholomaei, curamque animarum parochianorum eiusdem, quam exerceri mandavit per Archipresbyterum duosque perpetuos Vicarios illius Coadiutores, qui propterea totius oppidi et amplissimi illius territorii parochialia munera successive obiverunt, donec anno 1745, comperta in sacris visitationibus indigentia agricolarum incolentium dissitam regionem *della Corva*, nova ibidem perpetua Cappellania curata ab Archiepiscopo erecta est, annuente Archipresbytero et Capitulo, ut in literis exprimitur, cum assignatione plebis, illiusque dismembratione a Collegiata et Parochiali ecclesia S. Elpidii, et cum omnibus iuribus parochialibus, excepto Fonte Baptismali; illiusque primam collationem obtinuit Sacerdos Ioseph Paschalis Fornari. Eo permoti exemplo Sodales S. Mariae de Misericordia anno 1750 preces obtulerunt Sacrae huic Congregationi, quibus

[1] Cf. N. 3696.

postulabant, ut similis Vicaria curata erigeretur in opposita eiusdem territorii aeque dissita regione *Arellae*, et Eminentissimi Patres precibus annuentes, commiserunt Archiepiscopo, cuius relationem audierant, *ut super praemissis gereret, statueret, atque decerneret, quidquid pro suo arbitrio et conscientia sibi in Domino expedire videretur.* Manus itaque admovit Archiepiscopus huius etiam novae Vicariae erectioni; et cum illa fieri nequivisset in praeexistenti ecclesia S. Mariae Magdalenae ob difficultates exortas cum Patrono eiusdem, in sacra visitatione anni 1753 mandavit construi novam ecclesiam cum domo parochiali in designato fundo sumptibus Confraternitatis S. Mariae de Misericordia, ac collatis aliquibus caementis ab Archipresbytero et Canonicis S. Elpidii. Perfecto opere, novam ecclesiam in Cappellaniam curatam erexit Archiepiscopus die 13 ianuarii 1758, illique pro parochianis assignavit omnes incolas degentes in regione S. Mariae Magdalenae et Arellae, omnesque alios existentes inter flumen Cluentum et Etham, eos dismembrando a Collegiata et Parochiali Ecclesia S. Elpidii cum omni iure parochiali, excepto Fonte Baptismali. Cappellaniae possessionem nactus est die 3 februarii Sacerdos Pennesi, frequentissimo adstante populo nonnullisque Canonicis, et praesertim Archipresbytero, qui concione facta novum Cappellanum curatum plebi commendavit, ut eum agnosceret in pastorem.

Sed mutato consilio, mox improbare coeperunt Archipresbyter et Canonici sequutam Cappellaniae erectionem: monitorio namque expedito coram Auditore Camerae die 8 sequentis martii, postularunt exequi literas apostolicas Gregorii XIV, illarumque vigore manuteneri in primitiva possessione exercendi curam animarum in universo agro Terrae S. Elpidii; indeque conquesti sunt de attentatis, quod Cappellanus continuaret in exercitio curae. Sed remissa controversia per decretum R. P. D. Auditoris Signaturae ad hanc Sacram Congregationem, et ab ista super novis precibus, audito Archiepiscopo, causa nunc proponitur duobus collecta capitibus.

Contendunt recurrentes, nulliter processisse Archiepiscopum ad erectionem utriusque Cappellaniae curatae ob resistentiam clausulae *sublatae* et decreti irritantis, quibus munitae sunt literae apostolicae Gregorii XIV, et ob defectum citationis Archipresbyteri et Capituli, nec suppleri autumant citationis defectum vel a consensu Capituli enunciato in literis primae erectionis vel a subsequuta acquiescentia, quae processit ex ignorantia earumdem literarum erectionis praedictae Cappellaniae curatae *della Corva*, dum numquam fuerunt intimatae Capitulo, minusque publicatae a praecedenti Cappellano Paschale Fornari, qui ceteroquin testatur, per decem annos usque ad annum 1754 exercuisse officium Cappellani curati amovibilis, et munera parochialia obiisse in ecclesia *della Corva* Vicario nomine Archipresbyteri et sub illius dependentia, et ita se gerere modernum Cappellanum curatum *della Corva* Caietanum Nobili. Nec iustam dismembrationis causam praebere distantiam loci, quando insuper non concurrit difficultas accessus, multorum obitus sine Sacramentis, et quod suppleri non possit per deputationem Oeconomi coadiutoris. Econtra Sodales et Cappellanus *Arellae* (nam alter Cappellanus *della Corva* non comparet), defendunt, quod literae apostolicae Gregorii XIV nequaquam prohibent dismembrationem, ubi neces-

sitas occurrat ad formam iuris et Sacri Concilii Tridentini;[1] quodque insuper citationis defectus sperni debet in casu, quo Capitulares nunc recurrentes nullam adducunt validam exceptionem, praesertim cum suppletus certe remansit per consensum multipliciter praestitum ab Archipresbytero et Canonicis, uti supra relatum est. Iustam quoque dismembrationis causam non defuisse opinantur nedum ob nimiam locorum distantiam et ob difficillimum iter, sed etiam ob ingentem numerum incolarum, qui misere occubuerunt sine Sacramentis, et ob deplorandam ignorantiam puerorum in rudimentis fidei propter defectum catechesis, ut multis cumulatis testibus probare nituntur. Suppleri non posse inquiunt per deputationem Cappellani cum dependentia ab Archipresbytero, de cuius eiusque Coadiutorum negligentia in administrandis Sacramentis luculentum testimonium perhibet processus criminalis contra eosdem compilatus in Curia Archiepiscopali, cum praesertim deputatio Oeconomi coadiutoris facienda sit solum in casu affluentiae populi, ut definitum est ab hac Sacra Congregatione in *Aquen.*, 13 iulii 1720[2] et 2 augusti 1721,[3] non autem, ubi concurrit locorum distantia cum asperitate itineris, ut pariter definitum fuit ab hac Sacra Congregatione in *Imolen.*, 8 iunii 1720[4] et 21 iunii 1721.[5] Alia plura cumulantur in libellis circumferendis, quibus perpensis decernendum erit ab Eminentiis Vestris:

I. *An dismembratio facta a Reverendissimo Archiepiscopo Firmano substineatur in casu?*

II. *An constet de attentatis, et quomodo sint purganda in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Affirmative, et amplius.

Ad II. Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 28, p. 106-110].

3690.

S. C. C., *Vicen.*, 12 ian. 1760.

Rector parochialis ecclesiae de Lussano Vicen. dioecesis dudum Prior nuncupatus, anno 1674 Vicarium curatum in ea constituit cum assignatione quorumdam emolumentorum pro congrua, sibique reservavit decimas et primitias omnes amplissimi illius territorii, quas inde una cum Prioratu s. m. Clemens VIII anno 1597 univit Capitulo Ecclesiae Barchinonensis. Curam animarum exercuit Vicarius percommode, usquequo numerus parochianorum exiguus fuit. At postmodum, crescente populo, omnibus occurrere nequivit amplius unus Vicarius, qui proinde Coadiutorem Presbyterum assumpsit. Sed experientia compertum est, nec id etiam sufficere. Exhibitis ergo precibus nomine hodierni Vicarii et omnium parochianorum, postula-

[1] Sess. XXI, *de ref.*, c. 4.
[2] Cf. N. 3212.
[3] Cf. N. 3229.
[4] Cf. N. 3211.
[5] Cf. N. 3227.

tum est ab hac S. Congregatione, ut constituerentur in filiabus ecclesiis Sacerdotes Coadiutores, tributo illis stipendio a Capitulo Barchinonensi decimatore, cum praesertim parochiani summa inopia premantur, et Vicarius vix percipiat annuos reditus librarum biscentum barchinonensium, quaeque obnoxiae sunt manutentioni Coadiutoris in ipsa ecclesia parochiali aliorumque onerum adimplemento. Auditus Episcopus necessitataem constituendi Coadiutores confirmat, illorumque stipendii obligationem attribuit Capitulo, ex quo percipit ex decimis et primitiis illius parochiae annuas libras barchinonenses mille biscentum; licet caeteroquin easdem decimas et primitias non sine incohaerentiae nota saecularizatas contendat Capitulum, et ideo non teneri ad augendam congruam vel praestanda alimenta iis, qui incumbunt administrationi curae animarum, quando contextualiter adstruere conatur, ad ipsum curam habitualem pertinere; et excipit, in casu necessitatis, ratione distantiae, posse in una ex suffraganeis dictae ecclesiae Vicariam perpetuam filialem eiusdem Parochiae erigi. Placuit tamen Eminentiis Vestris rescribere sub die 28 aprilis superioris anni, ut scriberetur Episcopo Barchinonensi, qui praefigeret terminum Capitulo ad deducendum iura sua in S. Congregatione. Unde nunc causa ad iuris tramites definienda proponitur.

Pro impetranda deputatione Coadiutorum ob oculos ponitur distantia locorum cum asperitate viae, quodque parochianis sine magno incommodo non pateat accessus ad maiorem ecclesiam, inde inferendo, quod si in terminis legitima aperiretur via dismembrationi et novae erectioni Parochialis, multo magis suboriatur ius expetendi in oratoriis et ecclesiis filialibus deputationem Cappellani coadiutoris, qui munera parochialia exerceat, cum ad hunc effectum sufficeret etiam sola populi affluentia, ut praescribit Sacrum Concilium Tridentinum in Sess. 21, cap. 4, *de ref.* Cappellanis autem coadiutoribus, ubi deputari debeant, stipendium tribuendum esse subditur a Parocho matricis ecclesiae, ut scripsit haec S. Congregatio in *Aquen.*, 13 iulii 1720[1] et 2 augusti 1721,[2] et sub eiusdem Parochi nomine non eum accipi, qui munus exercet Vicarii perpetui, quique tantum habet curam actualem, sed qui habet curam habitualem, ut cavetur in Sacr. Conc. Trid., Sess. 7, cap. 7, *de ref.*, et praescribitur in const. 47 S. Pii V renovata a s. m. Benedicto XIV, in ep. encycl. inter suas constitutiones 103, § 10.[3] Quamobrem expendendum erit ab Eminentiis Vestris:

An sint deputandi Sacerdotes pro servitio Parochiae, et cuius expensis in casu?

Die 12 ianuarii 1760: Non proposita.[4]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 23-25].

[1] Cf. N. 3212.
[2] Cf. N. 3229.
[3] Cf. N. 345.
[4] Cf. N. 3701, 3704.

3691.

S. C. C., *Civitatis Plebis*, 26 ian. 1760.

Confraternitas Mortis, quae erecta ad altare S. Ioannis Evangelistae in ecclesia parochiali Castri Montis Ioveni restaurare deliberaverat annis elapsis ecclesiam extra Castri moenia dicatam *B. Mariae Virgini de Quercu*, quam pridem acquisiverat ex donatione Simonis Ferri Patroni, ut sese in eam transferret ad exercendum consueta pietatis opera. Vetuit restaurationem Episcopus suo edicto *sub poena excommunicationis ipso facto incurrendae;* illoque praecepit, ne sodales congregari aut Officiales eligere praesumerent sine interventu Parochi tamquam a se delegati, irritamque declaravit novorum Officialium electionem sine interventu Parochi sequutam die 6 ianuarii 1758.

Ad ius congregationes habendi et Officiales deputandi admittunt Sodales, fas esse Episcopo in illis intervenire per se vel per suum deputatum, at negant, posse illum prohibere, quin habeantur congregationes, vel Officiales eligantur sine suo suique Deputati interventu. Ideoque spernendas autumant constitutiones synodales et decreta visitationis, quae non possunt iuri communi derogare. Minusque prohibere potuisse, defendunt, a dictis constitutionibus synodalibus vel decretis visitationis, confirmationem Officialium post annum, cum ius hoc libere spectare debeat ad Confratres. Hinc inferunt, nequaquam potuisse in discrimen revocari validitatem extractionis Officialium expletae die 6 ianuarii 1758 absque interventu Plebani. Et in omnem casum numquam per Episcopum posse deputari pro interessendo congregationibus Confraternitatis Plebanum Bartholomaeum Volpini, cum hic sit suspectus Confratribus et in praesenti iudicio infensissimus contradictor. Auditus Episcopus, quoad ius prohibendi congregationes sine interventu Parochi allegat resolutionem huius S. Congregationis in *Bononien.*, 15 maii 1728, ad 2. et 4. dub. [1] Definiendum idcirco erit ab Eminentiis Vestris:

3. *An valide coadunari possint Confratres dictae Societatis absque interventu Parochi deputati ab Episcopo, et respective eligere Officiales ita ut sit locus etiam in hac parte moderationi edicti seu praecepti in casu?* Et quatenus negative ad primam partem:

4. *An deputatio ab Ordinario facta in personam R. D. Bartholomaei Volpini moderni Plebani Montis Ioveni substineatur, sive potius sit locus deputationi alterius personae Confraternitati non suspectae in casu?*

5. *An libere possint Confratres praedicti iuxta eorum Statutum confirmare veteres Officiales, seu de novo eos eligere, qui recenter fuerunt in officio, absque licentia Ordinarii, ita ut sit locus moderationi edicti etiam in hac parte in casu?*

Die 26 ianuarii 1760: Non proposita. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 34-37].

[1] Cf. N. 3339.
[2] Cf. N. 3694.

3692.

S. C. C., *Gerunden.*, 26 ian., 9 febr. 1760.

Ioseph Gener, Rector parochialis ecclesiae loci de Vilahur, ut evitaret solutionem lib. 18, sol. 17 et den. 6 pro sua rata subsidii charitativi, quod prima Synodus Dioecesana concesserat hodierno Episcopo Gerundensi, monitorium expedivit coram Auditore Camerae super exequutione quorumdam decretorum S. huius Congregationis editorum die 27 februarii 1663, [1] pro cuius exequutionis effectu postulabat sibi restitui dictam summam depositam metu mandati Curiae Episcopalis. Tres alii Beneficiati sese adiunxerunt Iosepho, sed totus clerus in tertia Dioecesana Synodo legitime congregatus speciale dedit mandatum procurae ad prosequendam suo nomine litem favore Episcopi. Causa ex rescripto Signaturae Iustitiae remissa est ad hanc S. Congregationem. Et Rector instantiam proposuit pro reformatione dubii, et pro remissoria, quam censuit reservandam sapientissimo iudicio EE. VV.

Cum non agatur de voluntario donativo, sed de subsidio charitativo, petito in ingressu episcopatus ob extraordinarium aes alienum contractum pro expensis promotionis, fundatam habere contendit Episcopus intentionem in cap. *Quum Apostolus* 6, § Prohibemus, *de censibus*, et in cap. *Conquerente* 16, § Tu autem, *de offic. ordin.* Adducit insuper Episcopus inveteratam suae finitimarumque Dioecesium consuetudinem concedendi Episcopo in prima Synodo Dioecesana charitativum subsidium in levamen expensarum factarum occasione promotionis, qua consuetudine attenta S. Congregatio respondit: *subsidium deberi*, in causa finitimae Dioecesis *Urgellen.*, 26 ianuarii 1692, Lib. 42 Decr., p. 48. De insufficientia redituum, subdit Episcopus, rationem habendam esse non relative ad solam taxam Conciliarem, sed magis relative ad circumstantias loci et temporis petiti subsidii. Capituli autem consensum plenius suppletum fuisse putat ex consensu universae Synodi Dioecesanae, Pignatell., *Consult.* 142, num. 8, tom. 3. Ac demum moderatam fuisse defendit summam a Synodo oblatam, quae non adaequat summam aeris alieni contracti occasione promotionis, quaeque parumper excedit quinque pro centenario redituum cuiuslibet Beneficii. Pertinet itaque ad EE. VV. definire:

An Rector parochialis ecclesiae de Vilahur, aliique litis consortes, teneantur solvere Episcopo charitativum subsidium, seu potius obstent resolutiones S. Congregationis Concilii anni 1663 in casu?

Die 26 ianuarii 1760: Non proposita.

Die 9 februarii 1760 Sacra, etc. respondit: Nihil de reformatione dubii et remissoria; in reliquis dilata. [2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 31-34, 42].

[1] Cf. N. 2782.
[2] Cf. N. 3695.

3693.

S. C. C., *Salernitana*, 9 febr. 1760.

Collationem parochialis ecclesiae Castri S. Iacobi praevio concursu factam ab Episcopo Caputaquensi die 20 aprilis 1758 favore Matthiae Calabrese irritam proclamavit in Curia Metropolitana Salerni Carminus Gorrese ob nullitatem concursus, ob malam Examinatorum relationem, et ob irrationabile iudicium Episcopi. Sed contrariam expertus sententiam, iterum provocavit ad hanc S. Congregationem, atque interea parochialem eamdem impetravit a Dataria Apostolica tum praemissis de causis, tum propter incompatibilitatem alterius Beneficii ab illo possessi sub eodem tecto. Et remissa supplicatione sapientissimo EE. VV. iudicio, nunc instat pro relaxatione. Praeter praetensam nullitatem concursus malamque Examinatorum relationem, quam futilibus argumentis evincere conatur, conqueritur de irrationabili iudicio Episcopi, qui praeferendum censuit Matthiam Calabrese in secundo loco approbatum quoad scientiam et mores tantum, posthabito ipso Gorrese approbato in primo loco quoad scientiam, aetatem et mores, pluribusque personalibus meritis ornato, ita ut tanquam dignior praeferri omnino debuisset, uti sancitum est a Sac. Conc. Trid., Sess. 24, cap. 18, *de ref.*

Nec obesse putat diffamationem contra ipsum oppositam in actis concursus, vel sententiam Curiae Episcopalis latam die 9 martii 1755, qua reiecta fuit praesentatio ad quoddam Beneficium facta in personam ipsius Gorrese, utpote simoniaca labe foedata. Nam asserit, pro inferenda infamia iuris in personam provisi eique impingenda nota irregularitatis et inhabilitatis, non sat esse sententiam declaratoriam simoniacae praesentationis, cum haec procedere possit ex culpa aliorum, quam provisi, sed requiri sententiam declarantem reum simoniae ipsum provisum iuxta theoricam Abbat. in cap. *Ex diligenti*, *de simon.*, atque insuper adducit sententiam Curiae Metropolitanae latam die 29 maii 1758 pendente scilicet appellatione super controversae Parochialis collatione iam exequuta, qua declaratur « fore et esse delendum titulum processus super allegata simonia: nec constare, dictum Gorresem ipsam labem simoniae incurrisse », ita ut per absolutoriam, sublata infamia, restitutus Gorrese fuerit ad pristinam habilitatem; addito praesertim quod a die praedictae sententiae effluxerat triennium, et hoc intermedio tempore Gorrese fuerat ab ipso Episcopo Caputaquensi deputatus Oeconomus huius controversae Parochiae, pluriumque testimonio commendatur illius honestas et morum integritas, ita ut abolita reputari debuisset, si non infamia iuris, saltem infamia facti ex diffamatione procedens. Pertinet autem ad EE. VV. definire:

An sit relaxanda supplicatio in casu?

Die 9 februarii 1760: Non proposita.

Die 8 martii 1760 Sacra, etc. respondit: Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 47-50, 52].

3694.

S. C. C., *Civitatis Plebis*, 22 mart. 1760.

Descripta fuit haec causa in folio Congregationis habitae die 26 ianuarii proxime praeteriti, [1] verum tunc proponi iam non potuit. Modo vero proposita.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad 3. Affirmative iuxta modum, id est praevia certioratione Episcopi, vel eius Deputati.

Ad 4. In casu, de quo agitur, esse locum deputationi alterius.

Ad 5. Negative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 66].

3695.

S. C. C., *Gerunden.*, 22 mart. 1760.

Dilata fuit resolutio huius causae in Congregatione habita die 9 februarii proxime praeteriti, [2] cumque hodie reproponatur, ab EE. VV. idem dubium definiendum erit.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative ad primam partem, et negative ad secundam, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 71].

3696.

S. C. C., *Barcinonen.*, 19 apr. 1760.

Haec causa descripta fuit in folio Congregationis habitae die 22 septembris superioris anni, [3] sed tunc proponi non potuit. Proposita hodie causa, addere oportet, quae in libello Capituli disseruntur pro ratione dubitandi super memoratae consuetudinis firmitate et ad insinuandam expetitae a Ribera exemptionis denegationem.

Proponit itaque Capitulum, quod omnibus Canonicis indiscriminatim ac omnibus Beneficiatis in antiquo Statuto capitulari a. 1471 conceditur iubilatio post quinquagenarium laudabile servitium, sub conditione tamen, quod *sint praesentes in civitate, et non absentes*. Proponit insuper, quod in alio Statuto capitulari a. 1560 cautum est, ut Canonici et Beneficiati post expletum quadragenarium laudabile servitium « assequantur dictum iubilaeum quantum ad Matutinum tantum; et in reliquo non possint gaudere dicto iubilaeo, usque dum compleverint dictos quinquaginta annos »; et

[1] Cf. N. 3691.
[2] Cf. N. 3692.
[3] Cf. N. 3688.

denique proponit, quod in alia capitulari deliberatione a. 1569 rursus Canonici decreverunt, quod «de caetero Canonicus antiquior et Beneficiatus antiquior praesentis Ecclesiae, licet in ea per tempus quinquaginta annorum non servierint, sint iubilati nec magis, nec minus, ac si servierint in dicta Ecclesia quinquaginta annos». Unde infert, immemorabilem dici non posse consuetudinem, quam constat habuisse initium a dicto decreto capitulari; et centenariam illius observantiam, quae ad certum titulum Constitutionum capitularium relata est, inducere non posse praesumptionem apostolici privilegii: quo seposito nec immemorabilis, nec Constitutiones capitulares suffragantur ad acquirendam quoquo modo exemptionem a servitio Ecclesiae contra formam praescriptam a S. Concilio Trident., in Sess. 24, cap. 12, *de ref*. Et eo minus censet suffragari posse consuetudinem pro immunitate a servitio altaris et ab officiis oeconomicis, quia constat omnes Canonicos antiquiores, qui usque nunc fuerunt, et ipsum Canonicum Ribera hodiernum antiquiorem, servitium altari praestitisse in suis respectivis hebdomadis vel per se, vel per substitutum, et officia oeconomica exercuisse, quoties a Capitulo electi sunt. Claudicante autem consuetudine, illaque non suffragante quoad servitium altaris et quoad officia oeconomica, sequeretur, quod nullam immunitatem sibi asserere posset Canonicus Ribera, quippe qui sic destitutus laudabili et continuo quadraginta annorum servitio, nec habeat indultum S. Congregationis. His perpensis eadem dubia ab EE. VV. solvenda erunt.

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Negative.

Ad II. Provisum in primo.

Ad III. Negative.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 81-83].

3697.

S. C. C., *Caputaquen.*, 19 apr. 1760.

Dilata fuit resolutio huius causae in Congregatione habita die 12 martii 1757.[1] Ne diutius itaque protrahatur iudicium, nunc supplicat Promotor fiscalis ab EE. VV. definiri.

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Dilata.[2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 85].

3698.

S. C. C., *Ferentina*, 19 apr. 1760.

Episcopus Ferentinus nuper indixit in universa sua dioecesi, ut beneficiarii omnes et ecclesiae sibi subiectae cathedraticum rependerent in quantitate praescripta a Concilio Romano, quod a. 1725 celebratum est

[1] Cf. N. 3669.
[2] Cf. N. 3702, 3705.

a s. m. Benedicto XIII. Renuit clerus Ceccani fretus longa consuetudine solvendi minorem quantitatem; sed captis distractisque pignoribus, exactionem pati coactus est in summa, quam Episcopus postulaverat.

Delatis querelis ad hanc S. Congregationem, Episcopus iussit exactam pecuniam restitui binis Confraternitatibus, quae propriam non habentes ecclesiam, erectae sunt in respectivis cappellis ecclesiae archipresbyteralis S. Ioannis Baptistae. Sed parem exemptionem non esse tribuendam, contendit Episcopus, ecclesiae S. Sebastiani de iurepatronatus Communitatis terrae Ceccani, neque cappellaniis ecclesiasticis ibidem erectis sub invocatione Nativitatis Domini et Sancti Francisci, quia cathedraticum pensum in signum honoris et subiectionis Episcopo debitum est ab omnibus ecclesiis et beneficiatis illi subiectis, ut habetur in can. *Placuit*, 10, qu. 3, cap. *Conquerente* 16, *de off. ordinar*. Et ideo haec S. Congregatio definivit, cathedraticum deberi etiam ab ecclesiis administratis per Confraternitates laicales et beneficium non habentibus in *Asculana*, 22 maii 1734, ad 2. et 3. dub.,[1] et in *Firmana*, 24 iulii 1734, ad 2 dub.[2] Nec obstare censet, quod cathedraticum fortasse numquam solutum fuerit in praeteritum a dictis ecclesia, et cappellaniis, quia illius praestatio neque ab Episcopis in totum remitti, nec a quoquam valet quocumque titulo vel immemorabili consuetudine praescribi, ut expresse sancitum et a Concilio Romano, c. 4, tit. 8, et saepe definivit haec S. Congregatio in *Maceraten.*, 8 maii 1734,[3] et in *Perusina*, 19 novembris 1735.[4] Et circa quantitatem eo nomine praestandam petitionem suam defendit Episcopus, quod fuerat moderata in iuliis duobus quoad ecclesiam S. Sebastiani, in iuliis quinque pro singulis Cappellaniis in ea erectis, et in iuliis viginti pro quolibet Capitulo trium Ecclesiarum S. Ioannis Baptistae, S. Nicolai et Sanctae Mariae ad Flumen, licet in illis plures sint beneficiati de massa communi participantes et separatas praebendas obtinentes. Et licet taxam praescripserit Concilium cum reservatione: *salvis tamen consuetudinibus ecclesiis et Episcopis magis favorabilibus*, attamen putat, id referri minime posse ad quantitatem, cum alias inutilis fuisset taxa ob aliquam consuetudinem ubique locorum vigentem, sed referendum esse arbitratur ad modum solutionis, ut qui consueverunt solvere, uti singuli, tamquam non participantes de massa communi, non possint in supplantationem Episcopi solutionem in communi explere, ut definitum est ab hac S. Congregatione in *Viterbien.*, 7 aprilis 1742.[5]

Contra vero clerus Ceccani ostendit, per sexaginta et ultra annos scutum unum solutum fuisse tum a Capitulo S. Ioannis Baptistae, tum ab altero Capitulo S. Mariae ad Flumen, et iulios sex ad summum a Capitulo ecclesiae S. Nicolai, et ideo efflagitat antiquam servari consuetudinem, quam induci per observantiam quadragenariam tenet Abbas in cap. *Olim*, num. 6, *de cens.*, praesertim attenta expressa litera Concilii Romani, qua huiusmodi

[1] Cf. N. 3424.
[2] Cf. N. 3429.
[3] Cf. N. 3423.
[4] Cf. N. 3451.
[5] Cf. N. 3531.

praeservantur consuetudines non circa modum solutionis, sed circa quantitatem debiti; solumque perpendi poterit, num legitimae consuetudini, quae in Conc. Romano praeservatur, obstet quoad Ecclesiam S. Nicolai difformitas summae aliquando iuliorum quatuor, et aliquando iuliorum quinque vel sex, iuxta quem modum inconstanter expletae fuerunt cathedratici solutiones. Ab Ecclesia vero S. Sebastiani impugnatur cathedraticum deberi, quia sit de iurepatronatus laicali Communitatis Ceccani; et a cappellaniis in illa erectis non deberi praetenditur, utpote laicalibus et ad nutum amovibilibus. Quod tamen impugnatur ab Episcopo, qui narrat in sua relatione, cappellanias praedictas esse ecclesiasticas et perpetuas. Omnibus itaque perpensis definiendum erit ab Eminentiis Vestris:

I. *An et in qua summa debeatur cathedraticum mensae episcopali Ferentini a Capitulis S. Ioannis Baptistae, S. Nicolai et S. Mariae Fluminis in casu?*

II. *An et in qua summa Ecclesia S. Sebastiani de iurepatronatus Communitatis Terrae Ceccani, et cappellae ibidem sitae sub titulo S. Francisci Assisii et Nativitatis Domini teneantur solvere cathedraticum mensae episcopali Ferentini in casu?*

Die, etc. Sacra, etc. respondit ad I. Deberi iuxta solitum in sc. 1 a Capitulo S. Ioannis et a Capitulo S. Mariae Fluminis, et in iuliis sex a Capitulo S. Nicolai.

Ad II. Quoad Ecclesiam S. Sebastiani teneri iuxta taxam praescriptam ab Episcopo. In reliquis dilata, et exhibeantur instrumenta fundationis cappellaniarum. [1]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 92-96].

3699.

S. C. C., *Colonien.*, 10 maii 1760.

Abbas Steinfeldensis Ordinis Canonicorum Regularium Praemonstratensium Parochiae in Dumwald pleno iure incorporatae Abbatiae praeficere posse arbitratur ad sui libitum Regularem alias ab Ordinario approbatum ad curam secundariam, non repetito examine, novaque non obtenta approbatione ad illam ecclesiam speciali. Ob interpellationem itaque hodierno Rectori dictae ecclesiae factam a Curia Archiepiscopali, ut se novo examini exponeret, praesens suscitata est controversia, quae de consensu partium a s. m. Bened. XIV remissa fuit ad hanc S. Congregationem.

Et disputat nunc Abbas, ecclesiam parochialem in Dumwald plenarie unitam esse Abbatiae Steinfeldensi, suaeque iurisdictioni subesse, ut enunciatur in antiquo instrumento a. 1347 et in aliis recentioribus documentis. Allegat etiam immemorabilem consuetudinem instituendi et destituendi actualem Rectorem in eadem Parochia, talem tamen, qui ab antea examinatus fuisset in synodali examine, quique approbatus et idoneus esset

[1] Cf. N. 3703.

repertus generice ad curam animarum, quin postmodum ob institutionem ad eamdem Parochiam Dumwaldensem ab Abbate factam novo se praesentare examini teneretur. Propterea infert Abbas, omnem huiusmodi Parochiae curam habitualem et actualem per ipsum retineri, et Coadiutoris partes explere Vicarium in eadem deputatum. Unde posse in Vicarium assumi Regularem ad curam secundariam approbatum, quin opus sit nova approbatione et examine. Et in his terminis putat substinendam esse immemorabilem consuetudinem, quae ad summum dici posset praeter, non contra Concilium.

Curia vero Archiepiscopalis contendit, inviolabilem esse dispositionem Sacri Concilii Tridentini, Sess. 25, cap. 11, *de regul.*, ut examine et approbatione Episcopi indigeant, quicumque praeficiendi sunt ad exercitium curae animarum etiam in Parochiis, quae sunt Regularibus subiectae; nec ibi aliqui etiam ad nutum amovibiles deputentur, nisi de eiusdem consensu ac praevio examine per eum, vel eius Vicarium faciendo. Vicarium etiam amovibilem Parochialis unitae non esse simplicem Coadiutorem, sed esse verum Parochum cum omnimoda cura actuali deputandum ad formam constitutionis S. Pii V [1] et alterius constitutionis s. m. Benedicti XIV. [2] Institutionem auctorizabilem nequaquam praescribi posse contra Ordinarium sine iurisdictione activa in populum, qua caret Abbas in Parochia Dumwaldensi. Et consuetudinem neque probari, neque probatam relevare, cum suffragari nec etiam posset expressum privilegium ob derogationes contentas in Concilio et in constitutionibus praefatis. His itaque perpensis definiendam erit ab Eminentiis Vestris:

An Regularis ad exercitium curae animarum in ecclesia Dumwaldensi plene incorporata Abbatiae Steinfeldensi Ordinis Praemonstratensis ab illius Abbate deputatus, et alias ab Ordinario Colonien. praevio examine synodali ad excipiendas confessiones de venia, quorum interest, praedicandum verbum Dei, aliaque Sacramenta Parochis incumbentia ad eorum requisitionem administranda approbatus, teneatur se subiicere novo examini pro approbatione ad curam animarum dictae ecclesiae in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 115-118].

3700.

S. C. C., *Aquilana*, 10 maii, 7 et 21 iun. 1760.

Controversia iurisdictionalis dudum vigens inter Episcopum et Abbatem S. Ioannis de Luculo dirempta fuit anno 1623 mediante concordia, quam de voto huius S. Congregationis confirmavit s. m. Urbanus VIII per breve expeditum die 29 decembris 1625, et in ea conventum extitit, quod Abbas, Abbatia et ecclesia S. Ioannis de Collimento de Luculo sint et intelligantur de Dioecesi Aquilana.

[1] *Ad exequendum*, 1 nov. 1567, § 5. – Bull. Rom., tom. 4, II, p. 401.
[2] Cf. N. 349.

Nihilominus hodiernus Abbas suo edicto *dato nell'Aquila dalla Cancelleria Abbatiale* nullam et irritam declaravit anno superiore publicationem indulgentiarum ab Episcopo factam in terra Luculi occasione Iubilaei concessi a Sanctissimo Domino Nostro pro sua gloriosa assumptione ad Pontificatum. Unde orta est duplex controversia: tum super iure publicandi indulgentias, tum super facultate apponendi datam Civitatis Aquilae in actibus iurisdictionalibus Abbatis. Et quoad indulgentiarum publicationem faciendam *per Ordinarios locorum* iuxta praescriptum Sacri Concilii Tridentini, Sess. 21, cap. 9, *de ref.* contendit Episcopus, nullum ius competere Abbati, qui non habet territorium vere separatum et cuius Abbatia de Dioecesi Aquilana reputanda est ad formam dictae conventionis anni 1623, ita ut dici nequeat *Ordinarius*. Nec tolerandam esse autumat Episcopus appositionem datae Civitatis Aquilae in actibus iurisdictionalibus Abbatis, qui nullum ibidem possidet palatium abbatiale, ideoque Tribunal erigere nequit in locis exemptis per text. in cap. *Cum Episcopus, de offic. ordin., in 6*. Pertinet autem ad EE. VV. definire:

1. *An, et ad quem spectet publicatio Iubilaei et Indulgentiarum in Terra Luculi in casu?*

2. *An subscriptio edictorum et quarumcumque scripturarum iurisdictionalium possit ab Abbate S. Ioannis de Luculo expleri cum data:* Datum Aquilae ex palatio Nostrae Residentiae, *in casu?*

Die 10 maii 1760 Sacra, etc. respondit: Dilata ad sequentem.

Die 7 iunii 1760: Non proposita.

Die 21 iunii 1760 Sacra, etc. respondit ad 1. Spectare ad Episcopum.

Ad 2. Negative; et esse apponendam datam: Ex Abbatia S. Ioannis Civitatis Aquilae.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 111-113, 146, 154-157].

3701.

S. C. C., *Vicen.*, 12 iul. 1760.

Descripta est haec causa in folio Congregationis habitae die 12 ianuarii vertentis anni,[1] verum tunc proponi non potuit. Unde poterit nunc ab EE. VV., reassumpto eodem folio, definiri.

Die 12 iulii 1760: Non proposita.[2]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 191].

[1] Cf. N. 3690.
[2] Cf. N. 3704.

3702.

S. C. C., *Caputaquen.*, 12 iul., 2 aug. 1760.

Bis iam proposita bisque dilata fuit resolutio huius causae, videlicet diebus 12 martii 1757[1] et 19 aprilis 1760.[2] Reproposita igitur causa:

Die 12 iulii 1760: Non proposita.

Die 2 augusti 1760 Sacra, etc. respondit ad 1. Spectare Episcopo iurisdictionem Ordinariam in clerum et populum, quo vero ad ecclesias subiective unitas delegatam.

Ad 2. Affirmative.

Ad 3. Affirmative.

Ad 4. Negative.

Ad 5. Affirmative.[3]

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 187-191, 192].

3703.

S. C. C., *Ferentina*, 12 iul., 2 aug. 1760.

Ex parte dilata fuit resolutio huius causae in Congregatione habita die 19 aprilis proxime praeteriti,[4] iussumque, ut exhiberentur instrumenta fundationum cappellaniarum. Mandatis S. Congregationis obtemperans Episcopus exhibet instrumenta fundationum cappellaniarum, aliaque documenta, quibus probare nititur qualitatem ecclesiasticam et perpetuam utriusque cappellaniae, et propterea contendit utramque obnoxiam esse solutioni cathedratici, a quo immunes sunt cappellaniae dumtaxat laicales et ad nutum amovibiles. Pertinet itaque ad EE. VV. decernere:

An, et in qua summa Ecclesia S. Sebastiani de iurepatronatus Communitatis Terrae Ceccani, et cappellae ibidem sitae sub titulo S. Francisci Assisii et Nativitatis Domini teneantur solvere cathedraticum mensae episcopali Ferentini in casu?

Die 12 iulii 1760 Sacra, etc. respondit: Dilata ad primam.

Die 2 augusti 1760 Sacra, etc. respondit: Affirmative, iuxta taxam praescriptam ab Episcopo, et amplius.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 177-181, 192].

[1] Cf. N. 3669.
[2] Cf. N. 3697.
[3] Cf. N. 3705.
[4] Cf. N. 3698.

3704.

S. C. C., *Vicen.*, 23 aug. 1760.

Descripta invenitur species huius causae in folio Congregationis habitae die 12 ianuarii, vertentis anni, [1] sed neque tunc, neque die 12 iulii praeteriti [2] proponi potuit. Suam nunc renovant instantiam Parochus et populus Parochiae de Lussano, ut a Capitulo Ecclesiae Cathedralis Barchinonensis, cui unitus est Prioratus S. Mariae olim habens curam habitualem et ius decimandi, stipendium constituatur Sacerdotibus coadiutoribus, qui deputandi sunt in ecclesiis filialibus S. Christophori de Borraces et S. Eulaliae de Podio Oriol ob locorum distantiam, asperitatem viarum, et populi augmentum.

In libello autem Capituli Barchinonensis excipitur, vel nullam urgere causam deputandi Cappellanos coadiutores, vel esse deputandos sumptibus Parochi actoris, non autem Capituli ad formam transactionis inter Parochum et Priorem celebratae anno 1574. Ad causam porro excludendam novae deputationis Cappellanorum disputat Capitulum, quod locorum distantia et asperitas viarum adeo grave incommodum non afferant rusticis hominibus, ut oporteat constituere filiales coadiutorias. Et populi augmentum vix iustam causam praebere valuisse deputationi unius Coadiutoris, quo nunc utitur Parochus, non autem exigere, ut novae constituantur coadiutoriae, ad quarum erectionem deveniendum est, si numerus parochianorum non sit talis, quod Rector cum uno Coadiutore in administratione Sacramentorum non possit supplere. Negat filiales a matrice disiunctas esse longis praeruptisque itineribus fluvioque intermedio hybernis mensibus impervio, ita ut degentes sub filiabus ecclesiis plerumque diebus festis nequeant Sacrum audire, puerique et puellae crescant sine christiana eruditione et aliqui decesserint sine Sacramentis. Et quatenus haec revera subsisterent, defendit posse Parochum occurrere temporaneos adiutores assumendo hyberno tempore. At sive temporaneos, sive perpetuos constituere oporteat coadiutores, subiungit Capitulum, stipendium illis tribuendum esse ab uno Parocho actore, qui possidet Cappellaniam sive Beneficium curatum sub invocatione S. Margaritae erectum in ecclesia Prioratus, apud quem secundum transactionem a. 1574 omnem curam actualem et habitualem residere contendit. Onus itaque praestandi salarium Coadiutoribus in ipsum Parochum actorem refundit, qui in memorata transactione promisit « se debitum servitium per se et duos idoneos Presbyteros a caetero facere, et eisdem ecclesiis impendere suis laboribus et expensis et sumptibus alimentare ». Neque gravari se posse autumat Capitulum ratione decimarum et primitiarum, quas percipit in Parochia de Lussano, et quas parum

[1] Cf. N. 3690.
[2] Cf. N. 3701.

excedere annuas mille libras Barchinonenses probare nititur. Verum advertendum, quod instrumentum anni 1730, quod affert, non videtur comprehendere omnes decimas totius Parochiae, sed duarum filialium tantum. His igitur perpensis dignabuntur EE. VV. decernere:

An sint deputandi Sacerdotes pro servitio Parochiae, et cuius expensis in casu?

Die, etc. Sacra, etc. respondit: Affirmative ad primam partem; in reliquis dilata, et coadiuventur probationes iuxta instructionem Domini Secretarii.

[Thesaurus Resolutionum, tom. 29, p. 209-213].